

Il-Ġurnal Uffiċjali

L 320

ta' l-Unjoni Ewropea

Volum 51

Edizzjoni bil-Malti

Legiżlazzjoni
29 ta' Novembru 2008

Werrej

 I *Atti adottati skond it-Trattati tal-KE/Euratom li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obligatorja*
REGOLAMENTI

- ★ **Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1126/2008 tat-3 ta' Novembru 2008 li jadotta ċerti standards internazzjonali tal-kontabilità skond ir-Regolament (KE) Nru 1606/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽¹⁾ 1**

Nota lill-qarrej (Ara paġna 3 tal-qoxra)

Prezz: 70 EUR

⁽¹⁾ Test b'relevanza għaż-ŻEE

MT

L-Atti b'titoli b'tipa ċara relatati mal-ġestjoni ta' kuljum ta' affarijiet agrikoli, u li generalment huma validi għal perjodu limitat. It-titoli ta' l-atti l-oħra kollha huma stampati b'tipa skura u mmarkati b'asterisk quddiemhom.

I

(Atti adottati skond it-Trattati tal-KE/Euratom li l-pubblikazzjoni tagħhom hija obbligatorja)

REGOLAMENTI

REGOLAMENT TAL-KUMMISSJONI (KE) Nru 1126/2008

tat-3 ta' Novembru 2008

li jadotta ċerti standards internazzjonali tal-kontabilità skond ir-Regolament (KE) Nru 1606/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill

(Test b'relevanza għaż-ŻEE)

IL-KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

Wara li kkunsidrat it-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ewropea,

Wara li kkunsidrat ir-Regolament (KE) Nru 1606/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Lulju 2002 dwar l-applikazzjoni ta' standards internazzjonali tal-kontabilità ⁽¹⁾, u b'mod partikolari l-Artikolu 3(1) tiegħu,

Billi:

(1) Ir-Regolament (KE) Nru 1606/2002 jehtieg li għal kull sena finanzjarja li tibda fi, jew wara l-ewwel ta' Jannar 2005, kumpanniji nneozjati pubblikament regolati bil-liġi ta' Stat Membru għandhom taht ċerti kondizzjonijiet jhejju l-kontijiet konsolidati tagħhom b'konformità ma' l-istandards internazzjonali tal-kontabilità kif definiti fl-Artikolu 2 ta' dak ir-Regolament.

(2) Permezz tar-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1725/2003 tad-29 ta' Settembru 2003 li jadotta ċerti standards internazzjonali tal-kontabilità bi qbil mar-Regolament (KE) Nru 1606/2002 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ⁽²⁾, ġew adottati ċerti standards u interpretazzjonijiet internazzjonali tal-kontabilità li kienu fis-sehh fl-14 ta' Settembru 2002. Il-Kummissjoni, wara li kkunsidrat il-parir mogħti mill-Grupp ta' Esperti Tekniċi (TEG) tal-Grupp Konsultattiv Ewropew għar-Rappurtaġġ Finanzjarju (EFRAG), emendat dak ir-Regolament sabiex tinkludi l-istandards kollha pprezentati mill-Bord għall-Istandards Internazzjonali tal-Kontabilità (IASB) kif ukoll l-interpretazzjonijiet kollha pprezentati mill-Kumitat ta' l-Interpretazzjoni Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju (IFRIC) u li ġew adottati bi shiħ sal-15 ta' Ottubru 2008, minbarra l-IAS 39 (relatat mar-rikonoxximent u l-kejl ta' strumenti finanzjarji), li minnhom thallew barra partijiet limitati.

(3) L-istandards internazzjonali differenti ġew adottati permezz ta' għadd ta' regolamenti ta' emenda. Dan jikkaġuna incertezza legali u diffikultà fl-applikazzjoni korretta ta' standards internazzjonali tal-kontabilità fil-Komunità. Sabiex tiġi ssimplifikata l-leġiżlazzjoni Komunitarja dwar il-kontabilità, huwa xieraq, għall-finijiet ta' ċarezza u trasparenza, li jiġu inkorporati f'test wiehed l-istandards li jinsabu bħalissa fir-regolament (KE) Nru 1725/2003 u l-atti li jemendawh.

(4) Ir-Regolament (KE) Nru 1725/2003 għandu għalhekk jiġi sostitwit b'dan ir-Regolament.

(5) Il-miżuri stipulati f'dan ir-Regolament huma skond l-opinjoni tal-Kumitat Regulatorju dwar il-Kontabilità,

ADOTTAT DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

L-istandards internazzjonali tal-kontabilità, kif definiti fl-Artikolu 2 tar-Regolament (KE) Nru 1606/2002 għandhom jiġu adottati kif deskritt f'dan l-Anness.

Artikolu 2

Ir-Regolament (KE) Nru 1725/2003 b'dan huwa revokat.

Referenzi għar-Regolament imħassar għandhom jiġu interpretati bħala referenzi għal dan ir-Regolament.

⁽¹⁾ ĠU L 243, 11.9.2002, p. 1.

⁽²⁾ ĠU L 261, 13.10.2003, p. 1.

Artikolu 3

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħh fit-tielet jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Ġurnal Uffiċjali ta' l-Unjoni Ewropea*.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell, 3 ta' Novembru 2008.

Għall-Kummissjoni

Charlie McCREEVY

Membru tal-Kummissjoni

ANNEX

STANDARDS INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ

	Paġna
IAS 1	Preżentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji 5
IAS 2	L-inventarji 22
IAS 7	Rapporti tal-Flussi tal-Flus 27
IAS 8	Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi tal-Kontabilità u Żbalji 34
IAS 10	Avvenimenti wara d-Data tal-Karta tal-Bilanċ 42
IAS 11	Kuntratti ta' Kostruzzjoni 46
IAS 12	Taxxi fuq id-Dhul 53
IAS 16	Proprietà, Impjanti u Tagħmir 72
IAS 17	Kuntratti ta' Kiri 83
IAS 18	Dhul 93
IAS 19	Benefiċċji ta' l-Impjegati 99
IAS 20	Kontabilità għal Għotjiet Pubbliċi u Żvelar ta' Assistenza Pubblika 130
IAS 21	L-effetti ta' Bidliet fir-Rati tal-Kambju 134
IAS 23	Il-kosti tas-Self 142
IAS 24	Żvelar fuq Partijiet Relatati 146
IAS 26	Kontabilità u Rappurtar minn Pjani ta' Benefiċċji għall-Irtirar 150
IAS 27	Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati 156
IAS 28	Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati 161
IAS 29	Rappurtaġġ Finanzjarju f'Ekonomiji Iperinflazzjonarji 167
IAS 31	Interessi f'Imprizi Kongunti 171
IAS 32	Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni 179
IAS 33	Qliġh Sehem b'Sehem 195
IAS 34	Rappurtaġġ Finanzjarju Interim 208
IAS 36	Indeboliment ta' Assi 215
IAS 37	Provedimenti, Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti 241
IAS 38	Assi Intangibbli 252
IAS 39	Strumenti Finanzjarji: Rikonossiment u Kejl minbarra għal ċerti provvedimenti relatati ma' kontabilità għall-"hedging" 270
IAS 40	Proprietà għall-Investment 323
IAS 41	Agrikoltura 335
IFRS 1	Adozzjoni għall-Ewwel Darba ta' Sstandard Internazzjonali ta' Rappurtaġġ Finanzjarju 342
IFRS 2	Pagament ibbażat fuq l-Ishma 356
IFRS 3	Kombinamenti ta' negozji 373
IFRS 4	Kuntratti ta' l-Assigurazzjoni 390
IFRS 5	Assi Mhux Kurrenti Mmizmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx 405
IFRS 6	L-Esplorazzjoni għal Riżorsi Minerali u l-Evalwazzjoni Tagħhom 413
IFRS 7	Strumenti Finanzjarji: Żvelar 417
IFRS 8	Segmenti ta' l-Operat 432

	Pàġna
IFRIC 1	Bidliet f'Obbligazzjonijiet Eżistenti ta' Dekummissjonament, Restawr u Obbligazzjonijiet Simili 439
IFRIC 2	Ishma ta' Membri f'Entitajiet Kooperattivi u Strumenti Simili 441
IFRIC 4	Kif Tiddetermina jekk Arranġament fihx Kuntratt ta' Kera 447
IFRIC 5	Drittijiet għal Interessi li jirriżultaw minn Fondi għad-Dekummissjonament, Restawr u Rijabilitazzjoni Ambjentali 450
IFRIC 6	Obbligazzjonijiet li jinholqu mill-Partecipazzjoni f'Suq Speċifiku — Skart ta' Tagħmir Elettroniku u Elettriku 453
IFRIC 7	Kif Tapplika l-Metodu tad-Dikjarazzjoni b'mod Ġdid taht l-IAS 29 Rappurtaġġ Finanzjarju f'Ekonomiji Iperinflazzjonarji 455
IFRIC 8	Ambitu ta' l-IFRS 2 457
IFRIC 9	Evalwazzjoni mill-Ġdid ta' Derivati Mdeffsa 459
IFRIC 10	Rappurtaġġ Finanzjarju Interim u Indeboliment 461
IFRIC 11	IFRS 2 — Transazzjonijiet fl-Ishma tal-Grupp u tat-Teżor 462
SIC-7	Introduzzjoni ta' l-Euro 464
SIC-10	Assistenza tal-Gvern — Ebda Relazzjoni Speċifika ma' Attivitajiet ta' Operat 465
SIC-12	Konsolidazzjoni — Entitajiet b'Għan Speċjali 466
SIC-13	Entitajiet b'Kontroll Kongunt — Kontribuzzjonijiet Mhux Monetarji mill-Imprendituri 468
SIC-15	Kiri Operattiv — Inċentivi 470
SIC-21	Taxxi fuq id-Dħul — Irkuprar ta' Assi Rivalutati Mhux Deprezzabbli 471
SIC-25	Taxxi fuq id-Dħul — Tibdil fl-Istat tat-Taxxa ta' Entità jew ta' l-Azzjonisti Tagħha 472
SIC-27	Evalwazzjoni tas-Sustanza tat-Transazzjonijiet li Jinvolvu l-Forma Legali ta' Kuntratt ta' Kiri 473
SIC-29	Żvelar — Arranġamenti għall-Koncessjoni ta' Servizz 476
SIC-31	Dħul — Tranżazzjonijiet ta' Tpartit li Jinvolvu Servizzi ta' Riklamar 478
SIC-32	Assi Intangibbli — Spejjeż tas-Siti fuq l-Internet 479

Riproduzzjoni permessa fiż-Żona Ekonomika Ewropea. Id-drittijiet kollha eżistenti huma riżervati barra ż-ŻEE, bl-eċċezzjoni tad-dritt ta' kkupjar għall-użu personali jew għal skopijiet ohra ta' kummerċ ġust. Aktar taġrif jista' jinkiseb mill-IASB fuq l-internet www.iasb.org

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 1

Prezentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-Istandard huwa li jiddefinixxi l-bażi għall-prezentazzjoni ta' rapporti finanzjarji ta' skop ġenerali, biex jiżgura l-komparabilità kemm mar-rapporti finanzjarji ta' perijodi preċedenti tal-entità kif ukoll ma' rapporti finanzjarji ta' entitajiet oħra. Biex jintlaħaq dan l-ghan, dan l-Istandard jistabbilixxi rekwiżiti kumplessivi għall-prezentazzjoni ta' rapporti finanzjarji, linji gwida għall-istruttura tagħhom u rekwiżiti minimi dwar il-kontenut tagħhom. Ir-rikonossiment, kejl u żvelar ta' tranżazzjonijiet speċifiċi u avvenimenti oħra huma indirizzati fi Standards oħra u fl-Interpretazzjonijiet.

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard għandu japplika għar-rapporti finanzjarji kollha ta' skop ġenerali mhejjija u pprezentati skont l-Istandards Internazzjonali ta' Rappurtaġġ Finanzjarju (IFRSs).
- 3 Rapporti finanzjarji ta' skop ġenerali huma dawk intizi biex jirrispondu għall-bżonnijiet ta' utenti li mhumiex f'pożizzjoni li jitolbu rapporti mfassla apposta biex jirrispondu għall-bżonnijiet partikolari tagħhom ta' informazzjoni. Rapporti finanzjarji ta' skop ġenerali jinkludu dawk li huma pprezentati separatament jew fi hdan dokument pubbliku iehor bħal rapport annwali jew prospett. Dan l-Istandard ma japplikax għall-istruttura u l-kontenut ta' rapporti finanzjarji interim fil-qosor imhejjija b'konformità mal-IAS 34 *Rappurtaġġ Finanzjarju Interim*. Madankollu, il-paragrafi 13-41 japplikaw għal rapporti finanzjarji bħal dawn. Dan l-Istandard japplika bl-istess mod għall-entitajiet kollha, u japplika sew jekk iridu sew jekk ma jridux ihejju rapporti finanzjarji konsolidati jew rapporti finanzjarji separati kif definiti fl-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*.
- 4 [Imhassra]
- 5 Dan l-Istandard juża terminoloġija li hi xierqa għal entitajiet orjentati lejn il-profit, inklużi entitajiet kummerċjali fis-settur pubbliku. Entitajiet b'attivitajiet mhux għall-profit fis-settur privat, fis-settur pubbliku jew fil-gvern li jfittxu li jużaw dan l-Istandard jista' jkollhom jemendaw id-deskrizzjonijiet użati għal entrati partikolari fir-rapporti finanzjarji u għar-rapporti finanzjarji nfushom.
- 6 B'mod simili, entitajiet li m'għandhomx ekwità kif definit fl-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Prezentazzjoni* (eż. xi fondi ta' benefiċċji komuni) u entitajiet li l-kapital azzjonarju tagħhom mhuwiex ekwità (eż. xi entitajiet koperattivi) jista' jkollhom jadattaw il-prezentazzjoni fir-rapporti finanzjarji tal-interessi tal-membri jew ta' dawk li huma fil-pussess ta' unitajiet.

SKOP TAR-RAPPORTI FINANZJARJI

- 7 Ir-rapporti finanzjarji huma rappreżentazzjoni strutturata tal-pożizzjoni finanzjarja u tar-riżultati finanzjarji ta' entità. L-oġġettiv ta' rapporti finanzjarji ta' skop ġenerali huwa biex jipprovdu informazzjoni dwar il-pożizzjoni finanzjarja, ir-riżultati finanzjarji u l-flussi ta' flus ta' entità li tkun utli għal firxa wiesgħa ta' utenti fit-tehíd ta' deċiżjonijiet ekonomiċi. Ir-rapporti finanzjarji juru wkoll ir-riżultati tal-qadi mill-manigment tal-interessi tal-azzjonisti fir-rigward tar-riżorsi li thallew fidejn il-manigment. Biex jintlaħaq dan l-oġġettiv, ir-rapporti finanzjarji jipprovdu informazzjoni dwar dawn l-elementi tal-entità:
- (a) assi;
  - (b) obligazzjonijiet;
  - (c) ekwità;
  - (d) introjtu u spejjeż, inkluż qligħ u telf;
  - (e) bidliet oħra fl-ekwità; u
  - (f) flussi ta' flus.

Din l-informazzjoni, flimkien ma' informazzjoni oħra fin-noti, tghin lill-utenti tar-rapporti finanzjarji biex jipprevedu l-flussi futuri ta' flus tal-entità, u b'mod partikolari, iż-żmien u ċ-ċertezza tagħhom.

KOMPONENTI TA' RAPPORTI FINANZJARJI

- 8 Sett komplet ta' rapporti finanzjarji jinkludi:
- (a) karta tal-bilanċ;
  - (b) rapport tal-introjtu;

- (c) rapport tat-tibdil fl-ekwiżità li juri jew:
    - (i) il-bidliet kollha fl-ekwiżità, jew
    - (ii) bidliet fl-ekwiżità barra minn dawk li joriġinaw minn tranżazzjonijiet ma' propjetarji ta' ekwiżità li jaġixxu fil-kapaċità tagħhom bħala propjetarji tal-ekwiżità;
  - (d) rapport tal-fluss tal-flus; u
  - (e) noti, inkluż sommarju tal-politika sinifikanti tal-kontabilità u noti ta' spjegazzjoni oħra.
- 9 Diversi entitajiet jipprezentaw, barra r-rapporti finanzjarji, analiżi tar-riżultati finanzjarji mill-manigment li tiddekrivi u tispjega l-fatturi ewlenin fir-riżultati finanzjarji u l-pożizzjoni finanzjarja tal-entità u l-incertezzi prinċipali li qed tiffaċċja. Rapport bhal dan jista' jinkludi analiżi ta':
- (a) il-fatturi prinċipali u l-influenzi li jiddeterminaw ir-riżultati finanzjarji, inklużi l-bidliet fl-ambjent li fih l-entità topera, ir-rispons tal-entità għal dawk il-bidliet u l-effetti tagħhom, u l-politika tal-entità dwar l-investment biex iżżomm u ssahha ir-riżultati finanzjarji, inkluża l-politika tagħha dwar id-dividendi;
  - (b) is-sorsi tal-entità għall-finanzjament u l-proporzjon li qed timmira għalih ta' obligazzjonijiet fil-konfront tal-ekwiżità; u
  - (c) ir-riżorsi tal-entità mhux rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ skont l-IFRSs.
- 10 Hafna entitajiet jipprezentaw ukoll, barra r-rapporti finanzjarji, rapporti u dikjarazzjonijiet bħal rapporti ambjentali u rapporti dwar il-valur miżjud, partikolarment f'industriji fejn il-fatturi ambjentali huma sinifikanti u fejn l-impjegati huma meqjusa bħala grupp ta' utenti importanti. Rapport u dikjarazzjonijiet ipprezentati barra r-rapporti finanzjarji huma barra l-ambitu tal-IFRSs.

DEFINIZZJONIJIET

- 11 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Imprattikabbli L-applikazzjoni ta' rekwiżit hi imprattikabbli meta entità ma tkunx tista' tapplikah wara li tkun għamlet kull sforz raġonevoli biex tagħmel hekk.

Standards Internazzjonali ta' Rappurtagg Finanzjarju (IFRSs) huma Standards u Interpretazzjonijiet adottati mill-Bord għall-Istandards Internazzjonali tal-Kontabilità (IASB). Dawn jinkludu:

- (a) Standards Internazzjonali ta' Rappurtagg Finanzjarju;
- (b) Standards Internazzjonali tal-Kontabilità; u
- (c) Interpretazzjonijiet oriġinati mill-Kumitat tal-Interpretazzjonijiet Internazzjonali tar-Rappurtagg Finanzjarju (IFRIC) jew minn dak li kien il-Kumitat Permanenti tal-Interpretazzjonijiet (SIC).

Materjali Ommissjonijiet jew dikjarazzjonijiet żbaljati ta' entrati huma materjali jekk dawn jistgħu, individwalment jew kollettivament, jinfluenzaw fuq id-deċiżjonijiet ekonomiċi tal-utenti meħuda fuq il-bażi tar-rapporti finanzjarji. Il-materjalità tiddependi mid-daqs u natura tal-ommissjoni jew tad-dikjarazzjoni żbaljata kif iġġudikata fiċ-ċirkustanzi li huma marbuta magħha. Id-daqs jew in-natura tal-entrata, jew it-tnejn li huma, jistgħu jkunu l-fattur determinanti.

In-noti fihom informazzjoni addizzjonali għal dik ipprezentata fil-karta tal-bilanċ, fir-rapport tal-introjt, fir-rapport tat-tibdil fl-ekwiżità u fir-rapport tal-fluss tal-flus. In-noti jipprovdu deskrizzjonijiet narrattivi jew diżaggregazzjonijiet ta' entrati żvelati f'dawk ir-rapporti u informazzjoni dwar entrati li ma jikkwalifikawx għar-rikonoxximent f'dawk ir-rapporti.

- 12 Fil-valutazzjoni dwar jekk ommissjoni jew dikjarazzjoni żbaljata tistax tinfluwenza d-deċiżjonijiet ekonomiċi tal-utenti, u b'hekk tkun materjali, teħtieġ li jiġu kkunsidrati l-karatteristiċi ta' dawk l-utenti. Il-*Qafas għall-Preparazzjoni u l-Preżentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji* jgħid fil-paragrafu 25 li "l-utenti huma preżunti li għandhom għarfien raġonevoli tal-attivitatijiet kummerċjali u ekonomiċi u tal-kontabilità u r-rieda li jistudjaw l-informazzjoni b'diligenza raġonevoli." Għalhekk, il-valutazzjoni għandha tikkunsidra kif utenti b'dawn l-attribwiti jistgħu jkunu raġonevolment mistennija li jiġu influwenzati fit-teħid tad-deċiżjonijiet ekonomiċi.

KONSIDERAZZJONIJIET ĠENERALI

Preżentazzjoni ġusta u konformità mal-IFRSs

- 13 Ir-rapporti finanzjarji għandhom jipprezentaw b'mod ġust il-pożizzjoni finanzjarja, ir-riżultati finanzjarji u l-flussi ta' flus ta' entità. Preżentazzjoni ġusta teħtieġ rappreżentazzjoni leali tal-effetti ta' tranżazzjonijiet, avvenimenti

u kundizzjonijiet oħra b'konformità mad-definizzjonijiet u mal-kriterji tar-rikonoxximent għall-assi, l-obbligazzjonijiet, l-introjtu u l-ispejjeż stabbiliti fil-*Qafas*. L-applikazzjoni tal-IFRSs, bi żvelar addizzjonali fejn meħtieġ, hija preżunta li tirriżulta f'rapporti finanzjarji li jagħtu preżentazzjoni ġusta.

- 14 Entità li r-rapporti finanzjarji tagħha huma konformi mal-IFRSs għandha tagħmel dikjarazzjoni esplicita u mingħajr riżervi dwar din il-konformità fin-noti. Ir-rapporti finanzjarji m'għandhomx ikunu deskritti bħala konformi mal-IFRSs sakemm dawn ma jkunux jikkonformaw mar-rekwiżiti kollha tal-IFRSs.
- 15 Fi kważi ċ-ċirkustanzi kollha, preżentazzjoni ġusta tinkiseb permezz ta' konformità mal-IFRSs applikabbli. Preżentazzjoni ġusta teħtieġ ukoll li entità:
- (a) tagħzel u tapplika politika tal-kontabilità b'mod konformi mal-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*. L-IAS 8 jistabbilixxi ġerarikija ta' gwida awtoritattiva li l-manigment jikkunsidra fin-nuqqas ta' Standard jew Interpretazzjoni li japplikaw speċifikament għal xi entrata.
  - (b) tipprezenta informazzjoni, inkluża l-politika tal-kontabilità, b'mod li tinghata informazzjoni rilevanti, affidabbli, kumparabbli u li tinftiehem sew.
  - (c) tipprovi żvelar addizzjonali meta l-konformità mar-rekwiżiti speċifiċi fl-IFRSs ma tkunx biżżejjed biex tippermetti lill-utenti li jifhmu l-impatt ta' tranżazzjonijiet partikolari, jew ta' avvenimenti u kundizzjonijiet oħra fuq il-pożizzjoni finanzjarja u r-riżultati finanzjarji tal-entità.
- 16 Politika tal-kontabilità mhux f'waqtha ma tiġix rettifikata la bl-iżvelar tal-politika tal-kontabilità użata lanqas b'noti jew materjal ta' spjegazzjoni.
- 17 Fiċ-ċirkustanzi estremament rari fejn il-manigment jikkonkludi li l-konformità ma' rekwiżit fi Standard jew Interpretazzjoni hija tant ta' diżgwid li tmur kontra l-għan tar-rapporti finanzjarji kif stabbilit fil-*Qafas*, l-entità għandha ma ssegwix dak ir-rekwiżit bil-mod kif stipulat fil-paragrafu 18 jekk il-qafas regolatorju rilevanti jkun jeħtieġ, jew inkella ma jkunx jipprojbixxi, li dak ir-rekwiżit ma jiġix segwit.
- 18 Meta entità ma ssegwix rekwiżit ta' Standard jew Interpretazzjoni skont il-paragrafu 17, hija għandha tiżvela:
- (a) li l-manigment ikun ikkonkluda li r-rapporti finanzjarji jipprezentaw b'mod ġust il-pożizzjoni finanzjarja, ir-riżultati finanzjarji u l-flussi ta' flus tal-entità;
  - (b) li hija tkun ikkonformat ruhha mal-Istandards u l-Interpretazzjonijiet applikabbli, hlief li ma tkunx segwiet xi rekwiżit partikolari biex tagħti preżentazzjoni ġusta;
  - (c) it-titolu tal-Istandard jew l-Interpretazzjoni li l-entità ma tkunx segwiet, il-mod kif ma tkunx segwiethom, inkluż it-trattament li l-Istandard jew l-Interpretazzjoni jkunu jeħtieġu, ir-raġuni għaliex dak it-trattament jista' jkun tant ta' diżgwid fiċ-ċirkustanzi li jmur kontra l-oġettiv tar-rapporti finanzjarji kif stabbilit fil-*Qafas*, u t-trattament adottat; u
  - (d) għal kull perijodu pprezentat, l-impatt finanzjarju tal-fatt li ma jkunx ġie segwit rekwiżit fuq kull entrata fir-rapporti finanzjarji li kieku din tkun għet irrappurtata b'mod konformi mar-rekwiżit.
- 19 Meta entità ma tkunx segwiet rekwiżit ta' Standard jew Interpretazzjoni f'perijodu preċedenti, u l-fatt li ma tkunx segwiet dak ir-rekwiżit jaffettwa l-ammonti rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji għall-perijodu kurrenti, hija għandha tiżvela dak li hu stipulat fil-paragrafi 18(c) u (d).
- 20 Il-paragrafu 19 japplika, pereżempju, meta entità ma tkunx segwiet f'perijodu preċedenti rekwiżit fi Standard jew Interpretazzjoni għall-kejl tal-assi jew l-obbligazzjonijiet u l-fatt li hija ma tkunx segwiet dak ir-rekwiżit ikun jaffettwa l-kejl tal-bidliet fl-assi u l-obbligazzjonijiet rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tal-perijodu kurrenti.
- 21 F'ċirkustanzi estremament rari fejn il-manigment jikkonkludi li l-konformità ma' rekwiżit fi Standard jew Interpretazzjoni tista' tkun tant ta' diżgwid li tmur kontra l-oġettiv tar-rapporti finanzjarji kif stabbilit fil-*Qafas*, iżda l-qafas regolatorju rilevanti ma jippermettix li r-rekwiżit ma jiġix segwit, l-entità għandha, sa fejn l-aktar tkun tista', tnaqqas l-aspetti tal-konformità li jkunu meqjusa ta' diżgwid, billi tiżvela:
- (a) it-titolu tal-Istandard jew l-Interpretazzjoni inkwistjoni, in-natura tar-rekwiżit, u r-raġuni għaliex il-manigment ikkonkluda li l-konformità ma' dak ir-rekwiżit tista' tkun ta' diżgwid fiċ-ċirkustanzi li tmur kontra l-oġettiv tar-rapporti finanzjarji kif stabbilit fil-*Qafas*; u
  - (b) għal kull perijodu pprezentat, l-aġġustamenti f'kull entrata fir-rapporti finanzjarji li l-manigment ikun ikkonkluda li jkunu meħtieġa biex tinkiseb preżentazzjoni ġusta.

- 22 Ghall-iskop tal-paragrafi 17-21, entrata ta' informazzjoni tmur kontra l-objettiv tar-rapporti finanzjarji meta din ma tirrappreżentax b'mod leali t-tranzazzjonijiet, l-avvenimenti u l-kundizzjonijiet ohra li, jew suppost tkun tirrappreżenta jew li tista' raġonevolment tkun mistennija li ser tirrappreżenta u, għaldaqstant, x'aktarx tkun ser thalli effett fuq id-deċiżjonijiet ekonomiċi mehuda mill-utenti tar-rapporti finanzjarji. Meta jivvaluta jekk il-konformità ma' rekwiżit speċifiku fi Standard jew f'Interpretazzjoni hux ser tikkaġuna daqstant diżgwid li tmur kontra l-objettiv tar-rapporti finanzjarji kif stipulat fil-Qafas, il-manigment jikkunsidra:
- (a) għaliex l-objettiv tar-rapporti finanzjarji ma jinkisibx fiċ-ċirkustanzi partikolari; u
- (b) kif iċ-ċirkustanzi tal-entità huma differenti minn dawk ta' entitajiet oħrajn li jikkonformaw ma' dak ir-rekwiżit. Jekk entitajiet oħrajn f'ċirkustanzi simili jkunu jikkonformaw mar-rekwiżit, ikun hemm preżunzjoni konfuttabbli li l-konformità tal-entità mar-rekwiżit mhux ser tkun tant ta' diżgwid li tmur kontra l-objettiv tar-rapporti finanzjarji kif stipulat fil-Qafas.

Negozju avvjat

- 23 Meta jhejji r-rapporti finanzjarji, il-manigment għandu janalizza l-kapaċità ta' entità li tkompli bhala negozju avvjat. Ir-rapporti finanzjarji għandhom jithejjew fuq bażi ta' negozju avvjat sakemm il-manigment mhux fi hsiebu jillikwida l-entità jew iwaqqaf l-attività kummerċjali, jew ma jkollu l-ebda alternattiva realistika għajr li jagħmel hekk. Meta l-manigment ikun konxju, fl-analiżi tiegħu, ta' incertezzi materjali marbuta ma' avvenimenti jew kondizzjonijiet li jistgħu jixhtu dubji sinifikanti fuq il-kapaċità tal-entità li tkompli bhala negozju avvjat, dawk l-incertezzi għandhom jiġu żvelati. Meta r-rapporti finanzjarji ma jithejjewx fuq bażi ta' negozju avvjat, dan il-fatt għandu jkun żvelat, flimkien mal-baži li fuqhom ir-rapporti finanzjarji thejjew u r-raġuni għaliex l-entità ma titqisx bhala negozju avvjat.
- 24 Fil-valutazzjoni ta' jekk il-preżunzjoni ta' negozju avvjat hijiex xierqa, il-manigment jikkunsidra l-informazzjoni kollha disponibbli dwar il-futur, li huwa tal-inqas, iżda mhux limitat għal, tmax-il xahar mid-data tal-karta tal-bilanċ. Il-livell ta' konsiderazzjoni jiddependi fuq il-fatti f'kull każ. Meta entità jkollha storja ta' operazzjonijiet li hallew profitt u aċċess immedjat għal riżorsi finanzjarji, il-konkluzjoni li l-baži ta' kontabilità ta' negozju avvjat hi adattata tista' tintlaħaq mingħajr analiżi dettaljata. F'każijiet ohra, il-manigment jista' jkollu jikkunsidra medda wiesgħa ta' fatturi marbuta mal-profitabilità kurrenti u mistennija, l-iskedi ta' hlas lura ta' djun u sorsi potenzjali ta' sostituzzjoni tal-finanzjament qabel ma jkun jista' jikkonvinċi ruhu li l-baži tan-negozju avvjat tkun wahda xierqa.

Kontabilità fuq il-baži tad-dovuti

- 25 Entità għandha thejji r-rapporti finanzjarji tagħha, hliet għall-informazzjoni dwar il-flussi ta' flus, billi tuża kontabilità fuq il-baži tad-dovuti
- 26 Meta tintuża l-kontabilità fuq il-baži tad-dovuti, entità tirrikonoxxi l-entrati bhala assi, obbligazzjonijiet, ekwità, introjtu u spejjeż (l-elementi tar-rapporti finanzjarji) meta dawn jissodisfaw id-definizzjonijiet u l-kriterji tar-rikonoxximent għal dawk l-elementi li hemm fil-Qafas.

Konsistenza tal-preżentazzjoni

- 27 Il-preżentazzjoni u l-klassifikazzjoni tal-entrati fir-rapporti finanzjarji għandhom jinżammu minn perijodu għall-iehor hliet jekk:
- (a) ikun evidenti, wara bidla sinifikanti fin-natura tal-operat tal-entità jew wara reviżjoni tar-rapporti finanzjarji tagħha, li preżentazzjoni jew klassifikazzjoni ohra tkun aktar xierqa, fir-rigward tal-kriterji għall-għażla u l-applikazzjoni tal-politika tal-kontabilità fl-IAS 8; jew
- (b) Standard jew Interpretazzjoni tkun tehtieg bidla fil-preżentazzjoni.
- 28 Akkwizizzjoni jew disponiment sinifikanti, jew reviżjoni tal-preżentazzjoni tar-rapporti finanzjarji, jistgħu jissuġġerixxu li r-rapporti finanzjarji għandhom jiġu ppreżentati b'mod differenti. Entità tibdel il-preżentazzjoni tar-rapporti finanzjarji tagħha biss jekk il-bidla fil-preżentazzjoni tipprovdi informazzjoni li hija affidabbli u aktar rilevanti għall-utenti tar-rapporti finanzjarji u jekk l-istruttura riveduta aktarx li tkun ser tkompli, b'hekk illi l-komparabilità ma tkunx indebolita. Meta tagħmel tibdil bħal dan fil-preżentazzjoni, entità tikklassifika mill-ġdid l-informazzjoni komparattiva tagħha b'konformità mal-paragrafi 38 u 39.

Materjalità u aggregazzjoni

- 29 Kull klassi materjali ta' entrati simili għandhom ikunu ppreżentati separatament fir-rapporti finanzjarji. Entrati ta' natura jew funzjoni differenti għandhom ikunu ppreżentati separatament sakemm dawn ma jkunux immaterjali.

- 30 Rapporti finanzjarji jirriżultaw mill-ipproċessar ta' numru kbir ta' tranżazzjonijiet jew avvenimenti oħra aggregati fi klassijiet skont in-natura jew il-funzjoni tagħhom. L-istadju finali fil-proċess ta' aggregazzjoni u klassifikazzjoni huwa l-preżentazzjoni ta' informazzjoni sommarja u kklassifikata, li tiffirma entrati linja b'linja fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ, tar-rapport tal-introjtu, tar-rapport tat-tibdil fl-ekwità u tar-rapport tal-flussi tal-flus, jew fin-noti. Jekk entrata flinja ma tkunx individwalment materjali, din għandha tiġi aggregata ma' entrati oħra jew fuq il-wiċċ ta' dawk ir-rapporti jew fin-noti. Kull entrata li ma tkunx materjali biżżejjed biex tiġi ġustifika preżentazzjoni separata fuq il-wiċċ ta' dawk ir-rapporti tista' madankollu tkun materjali biżżejjed biex tiġi ppreżentata b'mod separat fin-noti.
- 31 L-applikazzjoni tal-kunċett ta' materjalità tisser li rekwiżit speċifiku ta' żvelar fi Standard jew Interpretazzjoni jista' ma jiġix issodisfat jekk l-informazzjoni ma tkunx waħda materjali.

Tpaċija

- 32 Assi u obligazzjonijiet, u introjtu u spejjeż, m'għandhomx jitpaċew sakemm dan ma jkunx meħtieġ jew permess minn Standard jew Interpretazzjoni.
- 33 Huwa importanti li l-assi u l-obbligazzjonijiet, u l-introjtu u l-ispejjeż, jiġu rrapportati separatament. Tpaċija frapport tal-introjtu jew f'karta tal-bilanċ, hliet meta t-tpaċija tkun tirrifletti s-sustanza tat-tranżazzjoni jew avveniment ieħor, ittellef mill-kapaċità tal-utenti kemm biex jifhmu t-tranżazzjonijiet, l-avvenimenti u l-kondizzjonijiet l-oħra li jkunu sehew, kif ukoll biex jivalutaw il-flussi tal-flus futuri tal-entità. Il-kejl tal-assi netti minn provvedimenti ta' valutazzjoni – pereżempju, provvedimenti għall-inventarji obsoleti u provvedimenti għal ammonti dubbjużi ta' djun riċevibbli – mhux meqjus bħala tpaċija.
- 34 IAS 18 *Dhul* jiddefinixxi d-dhul u jeħtieġ li dan jitkejjel bil-valur ġust tal-korrispettiv riċevut jew riċevibbli, wara li jitqies l-ammont ta' kull skont kummerċjali jew roħs fuq il-volum permess mill-entità. Entità tagħmel, matul it-tweġġiq tal-attivitajiet normali tagħha, tranżazzjonijiet oħrajn li ma jiġġenerawx dhul iżda li huma inċidentali għall-attivitajiet prinċipali ta' generazzjoni ta' dhul. Ir-riżultati ta' tranżazzjonijiet bħal dawn huma ppreżentati, meta din il-preżentazzjoni tkun tirrifletti s-sustanza tat-tranżazzjoni jew avveniment ieħor, billi jitnaqqas kull introjtu mill-ispejjeż marbuta mal-istess tranżazzjoni. Pereżempju:
- (a) qligħ u telf fuq id-disponiment ta' assi mhux kurrenti, inklużi investimenti u assi operattivi, huma rrapportati billi jitnaqqas mir-rikavat miksub mid-disponiment l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi u spejjeż relatati mal-bejgħ; u
- (b) infiq marbut ma' provvedimenti li huwa rikonoxxut skont IAS 37 *Provedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti* u mhallsa lura skont arrangament kuntrattwali ma' parti terza (pereżempju, ftehim ta' garanzija ma' fornitur) jistgħu jkunu maqtugħa kontra r-rimbors relatat.
- 35 Barra minn hekk, qligħ u telf li joriġinaw minn grupp ta' tranżazzjonijiet simili huma rrapportati fuq bażi netta, pereżempju, qligħ u telf fuq kambju ta' flus jew qligħ u telf minn strumenti finanzjarji miżmuma għan-negozju. Madankollu, dan il-qligħ jew telf jiġi rrapportat separatament jekk ikun materjali.

Informazzjoni komparattiva

- 36 Sakemm Standard jew Interpretazzjoni ma tkunx tippermetti jew teħtieġ mod ieħor, informazzjoni komparattiva għandha tkun żvelata fir-rigward tal-perijodu preċedenti għall-ammonti kollha rrapportati fir-rapporti finanzjarji. Informazzjoni komparattiva għandha tkun inkluża ukoll għall-informazzjoni narrattiva u deskrittiva meta din tkun rilevanti biex jinftehem r-rapporti finanzjarji tal-perijodu kurrenti.
- 37 F'xi każijiet, l-informazzjoni narrattiva pprovduta fir-rapporti finanzjarji għall-perijodu(i) preċedenti tibqa' rilevanti fil-perijodu kurrenti. Pereżempju, id-dettalji ta' tilwima legali, li r-riżultat tagħha kien inċert fid-data tal-aħhar karta tal-bilanċ u li għadha trid tiġi riżolta, huma żvelati fil-perijodu kurrenti. L-utenti jibbenefikaw minn informazzjoni li l-inċertezza kienet teżisti fid-data tal-aħhar karta tal-bilanċ, u dwar liema passi ttiehdu matul dak il-perijodu biex tiġi riżolta dik l-inċertezza.
- 38 Meta l-preżentazzjoni jew il-klassifikazzjoni ta' entrati frapporti finanzjarji jkunu nbidlu, ammonti komparattivi għandhom jiġu kklassifikati mill-ġdid hliet jekk din il-klassifikazzjoni mill-ġdid ma tkunx prattikabbli. Meta l-ammonti komparattivi huma kklassifikati mill-ġdid, entità għandha tżvela:
- (a) in-natura tal-klassifikazzjoni mill-ġdid;
- (b) l-ammont ta' kull entrata jew klassi ta' entrati li kienu kklassifikati mill-ġdid; u
- (c) ir-raġuni għall-klassifikazzjoni mill-ġdid.

- 39 Meta ma jkunx prattikabbli li ssir klassifikazzjoni mill-ġdid ta' ammonti komparattivi, entità għandha tiżvela:
- (a) ir-raġuni għaliex m'għamlitx klassifikazzjoni mill-ġdid tal-ammonti; u
  - (b) in-natura tal-aġġustamenti li kienu jsiru kieku l-ammonti kienu kklassifikati mill-ġdid.
- 40 It-titjib tal-komparabilità ta' informazzjoni bejn perijodu u iehor jgħin lill-utenti biex jagħmlu deċiżjonijiet ekonomiċi, speċjalment billi jippermettilhom li jivvalutaw it-tendenzi fl-informazzjoni finanzjarja għal skopijiet ta' previżjoni. F'ċerti ċirkustanzi, m'huwiex prattikabbli li informazzjoni komparattiva tkun ikklassifikata mill-ġdid għal perijodu partikulari biex tinkiseb komparabilità mal-perijodu kurrenti. Pereżempju, l-informazzjoni tista' ma tkunx ingabret fil-perijodu(i) preċedenti b'mod li jippermetti l-klassifikazzjoni mill-ġdid, u jista' ma jkunx prattikabbli li din l-informazzjoni terġa' tinholoq.
- 41 IAS 8 jitratta l-aġġustamenti meħtieġa għal informazzjoni komparattiva meta entità tbiddel xi politika tal-kontabilità jew tikkoreġi xi żball.

STRUTTURA U KONTENUT

Introduzzjoni

- 42 Dan l-Istandard jeħtieġ żvelar partikulari fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ, tar-rapport tal-introjtu u tar-rapport tat-tibdil fl-ekwità u jeħtieġ żvelar ta' entrati linja b'linja jew fuq il-wiċċ ta' dawk ir-rapporti jew fin-noti. L-IAS 7 *Rapporti tal-Flussi ta' Flus* jistabbilixxi r-rekwiżiti għall-preżentazzjoni ta' rapport tal-flussi tal-flus.
- 43 Dan l-Istandard xi kultant juża t-terminu "żvelar" f'sens wiesa', li jigħbor fih l-entrati pprezentati fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ, tar-rapport tal-introjtu, tar-rapport tat-tibdil fl-ekwità u tar-rapport tal-flussi ta' flus, kif ukoll fin-noti. L-iżvelar ta' informazzjoni hu mitlub ukoll fi Standards u Interpretazzjonijiet oħra. Sakemm mhux speċifikat mod iehor f'dan l-Istandard jew fi Standard jew Interpretazzjoni oħra, żvelar bħal dan isir fuq il-wiċċ jew tal-karta tal-bilanċ, tar-rapport tal-introjtu, tar-rapport tat-tibdil fl-ekwità jew tar-rapporti tal-flussi ta' flus (skont liema jkun rilevanti) jew fin-noti.

Identifikazzjoni tar-rapporti finanzjarji

- 44 Ir-rapporti finanzjarji għandhom jiġu identifikati b'mod ċar u jkunu distinti minn informazzjoni oħra fl-istess dokument ippubblikat.
- 45 L-IFRSs japplikaw biss għar-rapporti finanzjarji, u mhux għal informazzjoni oħra pprezentata f'rapport annwali jew f'dokument iehor. Għalhekk, hu importanti li l-utenti jkunu jistgħu jiddistingwu l-informazzjoni li tithejja bl-użu tal-IFRSs minn informazzjoni oħra li tista' tkun utli għall-utenti iżda li mhix suġġetta għal dawk ir-rekwiżiti.
- 46 Kull komponent tar-rapporti finanzjarji għandu jkun identifikat b'mod ċar. Barra minn dan, l-informazzjoni li ġeja għandha tintwera b'mod prominenti, u tiġi rripetuta fejn meħtieġ biex l-informazzjoni li tiġi pprezentata tkun tiftiehem sew:
- (a) l-isem tal-entità li tirrapporta jew mezzi oħra ta' identifikazzjoni, u kull bidla f'dik l-informazzjoni mid-data tal-karta tal-bilanċ preċedenti;
  - (b) jekk ir-rapporti finanzjarji jkoprux entità individwali jew grupp ta' entitajiet;
  - (c) id-data tal-karta tal-bilanċ jew il-perijodu kopert mir-rapporti finanzjarji, skont liema waħda hi adattata għal dak il-komponent tar-rapporti finanzjarji;
  - (d) il-munita tal-preżentazzjoni, kif definita fl-IAS 21 *L-Effetti tat-Tibdil fir-Rati tal-Kambju*; u
  - (e) il-livell ta' arrotondament użat fil-preżentazzjoni tal-ammonti fir-rapporti finanzjarji.
- 47 Ir-regoli fil-paragrafu 46 huma normalment osservati permezz tal-preżentazzjoni fl-intestatura tal-paġna u l-intestaturi mqassra fil-kolonna ta' kull paġna tar-rapporti finanzjarji. Hemm bżonn ta' ġudizzju għali biex jiġi ddeterminat l-aħjar mod ta' kif tiġi pprezentata informazzjoni bħal din. Pereżempju, meta r-rapporti finanzjarji jiġu pprezentati elettronikament, mhux dejjem jintużaw paġni differenti; l-entrati t'hawn aktar qabel huma għalhekk ipprezentati ta' spiss biżżejjed biex l-informazzjoni li tinsab fir-rapporti finanzjarji tiftiehem sew.
- 48 Ir-rapporti finanzjarji ta' spiss ikunu jiftiehem aħjar meta l-informazzjoni tiġi pprezentata f'eluf jew miljuni ta' unitajiet tal-munita ta' preżentazzjoni. Dan hu aċċettabbli sakemm ikun żvelat il-livell ta' arrotondament fil-preżentazzjoni u ma tithallix barra informazzjoni materjali.

Perijodu tar-rappurtaġġ

- 49 Ir-rapporti finanzjarji għandhom jiġu ppreżentati mill-anqas darba f'sena. Meta tinbidel id-data tal-karta tal-bilanċ ta' entità u r-rapporti finanzjarji annwali jiġu ppreżentati għal perijodu itwal jew iqsar minn sena, l-entità għandha tiżvela, minbarra l-perijodu kopert mir-rapporti finanzjarji:
- (a) ir-raġuni għaliex intuża perijodu itwal jew iqsar; u
  - (b) il-fatt li ammonti komparattivi għar-rapport tal-introjtu, għar-rapport tat-tibdil fl-ekwità, għar-rapport tal-flussi tal-flus u għan-noti relatati mhumiex komparabbli b'mod sħiħ.
- 50 Normalment, ir-rapporti finanzjarji huma mhejjija b'mod konsistenti biex ikopru perijodu ta' sena. Madankollu, għal raġunijiet prattiċi, xi entitajiet jippreferu jirrapportaw, pereżempju, għal perijodu ta' 52 gimgħa. Dan l-Istandard ma jipprekludix din il-prattika, minhabba li r-rapporti finanzjarji li jirriżultaw x'aktarx li mhux se jkunu materjalment differenti minn dawk li kieku ġew ippreżentati għal sena.

Karta tal-bilanċ*Distinzjoni bejn kurrenti u mhux kurrenti*

- 51 Entità għandha tippreżenta l-assi kurrenti u mhux kurrenti, u l-obbligazzjonijiet kurrenti u mhux kurrenti, bhala klassifikazzjonijiet separati fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ skont il-paragrafi 57–67 hlief meta preżentazzjoni bbażata fuq il-likwidità tipprovdi informazzjoni li hi affidabbli u tkun aktar rilevanti. Meta din l-eċċezzjoni tapplika, l-assi u l-obbligazzjonijiet kollha għandhom jiġu ppreżentati b'mod wiesa' skont l-ordni tal-likwidità.
- 52 Irrispettivament mill-metodu ta' preżentazzjoni li jiġi adottat, għal kull entrata linja b'linja ta' assi jew ta' obbligazzjoni li tikkombina ammonti li huma mistennija li se jiġu rkuprati jew saldati sa (a) mhux aktar minn tnaħ-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ u (b) aktar minn tnaħ-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ, l-entità għandha tiżvela l-ammont mistenni li jiġi rkuprat jew saldat wara aktar minn tnaħ-il xahar.
- 53 Meta entità tipprovdi prodotti u servizzi f'ċiklu operattiv li hu identifikabbli b'mod ċar, il-klassifikazzjoni separata ta' assi u obbligazzjonijiet kurrenti u mhux kurrenti fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ tipprovdi tagħrif utli billi tidistingwi l-assi netti li jiċċirkolaw kontinwament bhala kapital li jdur minn dawk użati f'operazzjonijiet fit-tul tal-entità. Tagħti importanza wkoll lil dawk l-assi li huma mistennija li ser ikunu realizzati matul iċ-ċiklu operattiv kurrenti, u l-obbligazzjonijiet li huma dovuti għas-sald matul l-istess perijodu.
- 54 Għal xi entitajiet, bħal istituzzjonijiet finanzjarji, preżentazzjoni ta' assi u obbligazzjonijiet f'ordni tielgħa jew niezla tal-likwidità tipprovdi informazzjoni li hi affidabbli u li hi aktar rilevanti minn preżentazzjoni kurrenti/mhux kurrenti minhabba li entità ma tkunx tipprovdi prodotti jew servizzi fi hdan ċiklu operattiv li hu identifikabbli b'mod ċar.
- 55 Fl-applikazzjoni tal-paragrafu 51, entità għandha permess li tippreżenta whud mill-assi u l-obbligazzjonijiet tagħha permezz ta' klassifikazzjoni kurrenti/mhux kurrenti u oħrajn f'ordni ta' likwidità meta tiġi provduta informazzjoni li hi affidabbli u aktar rilevanti. Il-bżonn ta' bażi mħallta ta' preżentazzjoni jista' jinqala' meta entità jkollha operazzjonijiet diversi.
- 56 Informazzjoni dwar id-dati mistennija tar-realizzazzjoni tal-assi u l-obbligazzjonijiet hi utli fl-valutazzjoni tal-likwidità u tas-solvenza ta' entità. L-IFRS 7 *Strumenti Finanzjarji: Żvelar* jirrikjedi l-iżvelar tad-dati tal-maturità ta' assi finanzjarji u ta' obbligazzjonijiet finanzjarji. Assi finanzjarji jinkludu ammonti riċevibbli tan-negożju u ammonti riċevibbli oħrajn, u l-obbligazzjonijiet finanzjarji jinkludu ammonti pagabbli tan-negożju u ammonti pagabbli oħrajn. Informazzjoni dwar id-data mistennija tal-irkuprar u s-sald ta' assi u obbligazzjonijiet mhux monetarji bħal inventarji u provvedimenti hija utli wkoll, sew jekk l-assi u l-obbligazzjonijiet huma kklassifikati bhala kurrenti sew jekk bhala mhux kurrenti. Pereżempju, entità tiżvela l-ammont ta' inventarji li huma mistennija li jiġu rkuprati aktar minn tnaħ-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ.

Assi kurrenti

- 57 Assi għandu jiġi kklassifikat bhala kurrenti meta dan ikun jissodisfa wiehed mill-kriterji li ġejjin:
- (a) ikun mistenni li jiġi realizzat, jew ikun intiż li jiġi mibjugħ jew kkonsmat, matul iċ-ċiklu operattiv normali tal-entità.
  - (b) ikun miżmum primarjament bl-iskop li jiġi nnegożjat;
  - (c) ikun mistenni li jiġi realizzat fi żmien tnaħ-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ; jew
  - (d) ikun flus jew assi ekwivalenti għal flus (kif definit fl-IAS 7), hlief jekk ikun ristrett milli jiġi skambjat jew użat għas-sald ta' obbligazzjoni għal mill-anqas tnaħ-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ.

Kull assi iehor għandu jiġi kklassifikat bhala mhux kurrenti.

- 58 Dan l-Istandard juża t-terminu "mhux kurrenti" biex jinkludi assi ta' tangibbli, intangibbli jew finanzjarji li n-natura tagħhom tkun fit-tul. Dan ma jipprojbixx l-użu ta' deskrizzjonijiet alternattivi sakemm is-sinifikat ikun ċar.
- 59 Iċ-ċiklu operattiv ta' entità hu ż-żmien bejn l-akkwiżizzjoni ta' assi għall-ipproċessar u r-realizzazzjoni tagħhom fi flus jew ekwivalenti ta' flus. Meta ċ-ċiklu operattiv normali ta' entità ma jkunx identifikabbli b'mod ċar, it-tul tiegħu huwa preżunt li jkun ta' tnax-il xahar. Assi kurrenti jinkludu assi (bhal inventarji u ammonti riċevibbli tan-negozju) li jinbiegħu jew ikunu kkunsmati jew realizzati bhala parti miċ-ċiklu operattiv normali anki meta dawn mhumiex mistennija li se jiġu realizzati sa tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ. Assi kurrenti jinkludu wkoll assi li jinżammu primarjament għal skopijiet ta' negozju (assi finanzjarji f'din il-kategorija huma kklassifikati bhala miżmuma għan-negozju b'konformità mal-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*) u l-porzjon kurrenti ta' assi finanzjarji mhux kurrenti.

Obbligazzjonijiet kurrenti

- 60 Obbligazzjoni għandha tkun ikklassifikata bhala kurrenti meta tilhaq xi wiehed mill-kriterji li ġejjin
- (a) hi mistennija li tkun saldata fiċ-ċiklu operattiv normali ta' entità;
  - (b) tkun miżmuma primarjament bl-iskop li tiġi nnegozjata;
  - (c) tkun dovuta li tiġi saldata fi żmien tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ; jew
  - (d) l-entità ma jkollhiex dritt mhux kondizzjonali li tipposponi s-sald tal-obbligazzjoni għal mill-anqas tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ.

L-obbligazzjonijiet l-oħrajn kollha għandhom jiġu kklassifikati bhala mhux kurrenti.

- 61 Xi obbligazzjonijiet kurrenti, bhal kredituri kummerċjali u xi ammonti dovuti għall-kosti tal-impjegati jew kostijiet operattivi oħra, huma parti mill-kapital li jdur li jintuża fiċ-ċiklu operattiv normali tal-entità. Dawn l-entrati operattivi huma kklassifikati bhala obbligazzjonijiet kurrenti anki jekk ikollhom jiġu saldati aktar minn tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ. L-istess ċiklu operattiv normali japplika għall-klassifikazzjoni tal-assi u l-obbligazzjonijiet tal-entità. Meta ċ-ċiklu operattiv normali ta' entità ma jkunx identifikabbli b'mod ċar, huwa preżunt li t-tul tiegħu huwa ta' tnax-il xahar.
- 62 Obbligazzjonijiet kurrenti oħra ma jiġux saldati bhala parti miċ-ċiklu operattiv normali, iżda huma dovuti għas-sald sa tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ jew jinżammu primarjament għall-iskop li jiġu nnegozjati. Eżempji ta' dawn huma obbligazzjonijiet finanzjarji kklassifikati li huma miżmuma għan-negozju skont l-IAS 39, self kurrenti minn banek, u l-porzjonijiet kurrenti ta' obbligazzjonijiet finanzjarji mhux kurrenti, dividendi pagabbli, taxxi fuq id-dhul u kredituri oħra mhux kummerċjali. Obbligazzjonijiet finanzjarji li jipprovdu finanzjament għat-tul (i.e. mhumiex parti mill-kapital li jdur użat fiċ-ċiklu operattiv normali tal-entità) u li ma jkollhomx jiġu saldati sa tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ huma obbligazzjonijiet mhux kurrenti, soġġetti għall-paragrafi 65 u 66.
- 63 Entità tikklassifika l-obbligazzjonijiet finanzjarji tagħha bhala kurrenti meta dawn iridu jiġu saldati sa tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ, anki jekk:
- (a) it-terminu oriġinali kien ta' perijodu ta' aktar minn tnax-il xahar; u
  - (b) ftehim għal finanzjament mill-ġdid, jew biex il-hlasijiet jiġu skedati mill-ġdid, fuq bażi fit-tul, ikun intlaħaq wara d-data tal-karta tal-bilanċ u qabel ma r-rapporti finanzjarji kienu awtorizzati għall-hruġ.
- 64 Jekk l-entità tistenna, u għandha d-diskrezzjoni, li tiffinanzja mill-ġdid jew li tipposponi obbligu għal mill-anqas tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ taht faċilità ta' self eżistenti, din tikklassifika l-obbligu bhala mhux kurrenti, anki kieku l-hlas kien se jkun dovut fi hdan perijodu iqsar. Madankollu, meta l-finanzjament mill-ġdid jew posponiment tal-obbligu ma jkunx fid-diskrezzjoni tal-entità (pereżempju, m'hemm l-ebda ftehim għall-finanzjament mill-ġdid), il-potenzjal li tiffinanzja l-obbligu mill-ġdid ma jkunx ikkunsidrat, u l-obbligu jiġi kklassifikat bhala wiehed kurrenti.
- 65 Meta entità tikser ftehim ta' self fiss fit-tul fid-data tal-karta tal-bilanċ jew qabel bil-konsegwenza li l-obbligazzjoni tiġi pagabbli malli tintalab, l-obbligazzjoni tiġi kklassifikata bhala kurrenti, anki jekk min ikun silef jaċċetta, wara d-data tal-karta tal-bilanċ u qabel l-awtorizzazzjoni għall-hruġ tar-rapporti finanzjarji, li mhux se jitlob hlas bhala konsegwenza tal-ksur. L-obbligazzjoni hi kklassifikata bhala kurrenti minhabba li, fid-data tal-karta tal-bilanċ, l-entità ma jkollhiex dritt mhux kondizzjonali li tiddiferixxi s-sald għal mill-anqas tnax-il xahar wara dik id-data.
- 66 Madankollu, l-obbligazzjoni tiġi kklassifikata bhala mhux kurrenti jekk min ikun silef jaċċetta sad-data tal-karta tal-bilanċ li jipprovdi perijodu ta' konċessjoni li jintemm mill-anqas tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ, li matulu l-entità tista' tirrettifika l-ksur u li matulu min ikun silef ma jstax jitlob hlas lura immedjat.

- 67 Fir-rigward ta' self fiss ikklassifikat bhala obbligazzjonijiet kurrenti, jekk dawn l-avvenimenti li ġejjin isehhu bejn id-data tal-karta tal-bilanċ u d-data li fiha r-rapporti finanzjarji jiġu awtorizzati għall-hruġ, dawk l-avvenimenti jikkwalifikaw għal żvelar bhala avvenimenti li ma jirrikjedux aġġustament skont l-IAS 10 *Avvenimenti wara d-Data tal-Karta tal-Bilanċ*.
- (a) finanzjament mill-ġdid fuq bażi fit-tul;
  - (b) rettifika tal-ksur ta' ftehim ta' self fiss fit-tul; u
  - (c) l-ghoti minn min sellef ta' perijodu ta' konċessjoni sabiex jiġi rettifikat il-ksur ta' ftehim ta' self fiss fit-tul, u dak il-perijodu jintemm mill-anqas tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ.
- Informazzjoni li trid tiġi pprezentata fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ*
- 68 Bhala minimu, il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ għandu jinkludi entrati linja b'linja li jkunu jipprezentaw l-ammonti li ġejjin sal-punt li dawn ma jkunux ipprezentati b'konformità mal-paragrafu 68A:
- (a) proprjetà, impjanti u tagħmir;
  - (b) proprjetà ta' investiment;
  - (c) assi intangibbli
  - (d) assi finanzjarji (li jeskludu l-ammonti murija taħt (e), (h) u (i));
  - (e) investimenti kontabilizzati billi jintuza l-metodu tal-ekwità;
  - (f) assi bijoloġiċi;
  - (g) inventarji;
  - (h) ammonti riċevibbli tan-negozju u ammonti riċevibbli oħrajn;
  - (i) flus u ekwivalenti ta' flus;
  - (j) ammonti pagabbli tan-negozju u ammonti pagabbli oħrajn;
  - (k) proveddimenti;
  - (l) obbligazzjonijiet finanzjarji (eskluzi l-ammonti murija taħt (j) u (k));
  - (m) obbligazzjonijiet u assi għat-taxxa kurrenti, kif definiti fl-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul*;
  - (n) obbligazzjonijiet ta' taxxa differita u assi ta' taxxa differita, kif definiti fl-IAS 12;
  - (o) interess minoritarju, ipprezentat fl-ekwità; u
  - (p) kapital maħruġ u riżervi attribwibbli għall-proprjetarji tal-ekwità tal-kumpanija prinċipali;
- 68A Il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ għandu jinkludi wkoll l-entrati linja b'linja li jipprezentaw l-ammonti li ġejjin:
- (a) it-total ta' assi kklassifikati bhala li huma miżmuma għall-bejgħ u assi inkluzi fi gruppi tad-disponiment ikklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx*; u
  - (b) obbligazzjonijiet inkluzi fi gruppi tad-disponiment ikklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5.
- 69 Entrati addizzjonali linja b'linja, intestaturi u sottotali għandhom jiġu pprezentati fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ meta preżentazzjoni bhal din tkun rilevanti sabiex tinftiehem il-pożizzjoni finanzjarja tal-entità.
- 70 Meta entità tipprezenta assi kurrenti u mhux kurrenti, u obbligazzjonijiet kurrenti u mhux kurrenti, bhala klassifikazzjonijiet separati fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ, din m'għandhiex tikklassifika assi (obbligazzjonijiet) ta' taxxa differita bhala assi (obbligazzjonijiet) kurrenti.
- 71 Dan l-Istandard ma jistipulax l-ordni jew il-format li bihom l-entrati jridu jiġu pprezentati. Il-paragrafu 68 sempliċement jipprovdi lista ta' entrati li huma differenti biżżejjed fin-natura jew fil-funzjoni tagħhom biex jiġġustifikaw preżentazzjoni separata fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ. Barra minn dan:
- (a) entrati linja b'linja huma inkluzi meta d-daqs, in-natura jew il-funzjoni ta' entrata jew l-aggregazzjoni ta' entrati simili huma tali li preżentazzjoni separata hi rilevanti biex tinftiehem il-pożizzjoni finanzjarja tal-entità; u

- (b) id-deskrizzjonijiet użati u l-ordni tal-entrati jew l-aggregazzjoni ta' entrati simili jistgħu jiġu emendati skont in-natura tal-entità u tat-tranzazzjonijiet tagħha, biex jipprovdu informazzjoni li hi rilevanti biex wiehed jifhem il-pożizzjoni finanzjarja tal-entità. Pereżempju, istituzzjoni finanzjarja tista' temenda d-deskrizzjonijiet t'hawn aktar qabel biex tipprovdi informazzjoni li hi rilevanti għall-operazzjonijiet ta' istituzzjoni finanzjarja.
- 72 Il-ġudizzju għaqli dwar jekk entrati addizzjonali jiġux ippreżentati separatament huwa bbażat fuq valutazzjoni ta':
- (a) in-natura u l-likwidità tal-assi;
- (b) il-funzjoni tal-assi fi hdan l-entità; u
- (c) l-ammonti, in-natura u ż-żmien tal-obbligazzjonijiet.
- 73 L-użu ta' bażi differenti ta' kejl għal klassijiet differenti ta' assi tissuġġerixxi li n-natura u l-funzjoni tagħhom hi differenti, u għalhekk dawn għandhom jiġu ppreżentati bhala entrati f'linja separati. Pereżempju, klassijiet differenti ta' proprjetà, impjanti u tagħmir jistgħu jinżammu fil-kotba daqs kemm dawn ikunu swew jew f'ammonti rivalutati, skont l-IAS 16 *Proprjetà, Impjanti u Tagħmir*.
- Informazzjoni li trid tiġi ppreżentata jew fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ jew fin-noti*
- 74 Entità għandha tiżvela, jew fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ jew fin-noti, aktar sotto-klassifikazzjonijiet tal-entrati ppreżentati linja b'linja, ikklassifikati b'mod xieraq skont l-operat tal-entità.
- 75 Id-dettall ipprovdut fis-sotto-klassifikazzjonijiet jiddependi mir-rekwiżiti tal-IFRSs u mid-daqs, in-natura u l-funzjoni tal-ammonti involuti. Il-fatturi mniżżla fil-paragrafu 72 jintużaw ukoll biex tkun deċiża l-bażi ta' sotto-klassifikazzjoni. L-iżvelar ivarja għal kull entrata, pereżempju:
- (a) entrati ta' proprjetà, impjanti u tagħmir huma diżaggregati fi klassijiet b'konformità mal-IAS 16;
- (b) l-ammonti riċevibbli huma diżaggregati f'ammonti riċevibbli minn klijenti kummerċjali, ammonti riċevibbli minn partijiet relatati, hlasijiet bil-quddiem u ammonti oħra;
- (c) l-inventarji huma sotto-klassifikati, b'konformità mal-IAS 2 *Inventarji*, fi klassifikazzjonijiet bhal merkanzija, provvisti tal-produzzjoni, materjali, xogħol fl-idejn u prodotti lesti;
- (d) il-provveddimenti huma diżaggregati fi provveddimenti għall-benefiċċji tal-impjegati u entrati oħra; u
- (e) l-ekwità kkontribwita u r-riżervi huma diżaggregati fi klassijiet differenti bhala kapital imħallas, primjum fuq l-ishma u riżervi.
- 76 Entità għandha tiżvela dan li ġej, jew fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ jew fin-noti:
- (a) għal kull klassi ta' kapital azzjonarju:
- (i) in-numru ta' ishma awtorizzati;
- (ii) in-numru ta' ishma maħruġa u mħallsa b'mod shih, u dawk maħruġa iżda mhux imħallsa b'mod shih;
- (iii) valur pari kull sehem, jew li l-ishma m'għandhomx valur pari;
- (iv) rikonċiljazzjoni tan-numru ta' ishma pendenti fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu;
- (v) id-drittijiet, preferenzi u restrizzjonijiet marbuta ma' dik il-klassi, inklużi restrizzjonijiet fuq id-distribuzzjoni ta' dividendi u l-hlas lura ta' kapital;
- (vi) ishma fl-entità miżmuma mill-entità jew mill-kumpaniji sussidjarji jew assoċjati tagħha; u
- (vii) ishma riżervati għall-hruġ taht opzjonijiet u kuntratti għall-bejgħ ta' ishma, inklużi t-termini u l-ammonti tagħhom; u
- (b) deskrizzjoni tan-natura u l-iskop ta' kull riżerva fi hdan l-ekwità.
- 77 Entità minghajr kapital azzjonarju, bhal soċjetà jew trust, għandha tiżvela informazzjoni ekwivalenti għal dik meħtieġa mill-paragrafu 76(a), li turi t-tibdil matul il-perijodu f'kull kategorija ta' interess azzjonarju, u d-drittijiet, preferenzi u restrizzjonijiet marbuta ma' kull kategorija ta' interess azzjonarju.

Rapport tal-introjtu*Profitt jew telf għall-perijodu*

- 78 L-entrati kollha tal-introjtu u l-ispejjeż rikonnoxxuti f'perijodu għandhom ikunu inkluzi fil-profitt jew telf sakemm xi Standard jew Interpretazzjoni ma jkunux jitolbu mod ieħor,
- 79 Normalment, l-entrati kollha tal-introjtu u l-ispejjeż rikonnoxxuti f'perijodu huma inkluzi fil-profitt jew telf. Dan jinkludi l-effetti tal-bidla fl-istimi tal-kontabilità. Madankollu, jista' jkun hemm ċirkustanzi fejn entrati partikulari jistgħu jiġu esklużi mill-profitt jew telf għall-perijodu kurrenti. L-IAS 8 jitratta dwar żewġ ċirkustanzi ta' dan it-tip: il-korrezzjoni ta' żbalji u l-effett tat-tibdil fil-politika tal-kontabilità.
- 80 Standards oħra jittrattaw dwar entrati li jistgħu jissodisfaw id-definizzjonijiet tal-introjtu jew l-ispejjeż li hemm fil-Qafas iżda li normalment huma esklużi mill-profitt jew telf. Eżempji jinkludu l-bilanċi favorevoli tar-rivalutazzjoni (ara l-IAS 16), qligħ u telf partikulari li joriġinaw mil-qligħ ta' rapporti finanzjarji ta' operazzjoni barranija (ara l-IAS 21) u qligħ jew telf fuq il-kejl mill-ġdid ta' assi finanzjarji lesti għall-bejgħ (ara l-IAS 39).

Informazzjoni li trid tiġi pprezentata fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu

- 81 Bħala minimu, il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu għandu jinkludi entrati linja b'linja li jipprezentaw l-ammonti li ġejjin għall-perijodu:
- (a) dħul;
  - (b) kosti ta' finanzjament;
  - (c) il-porzjon tal-profitt jew telf ta' kumpaniji assoċjati u impizi koŋunti kontabilizzati permezz tal-metodu tal-ekwiżità;
  - (d) spiza tat-taxxa;
  - (e) ammont wieħed li jinkludi t-total ta' (i) il-profitt jew telf wara t-taxxa ta' operazzjonijiet li ma tkomplewx u (ii) il-qligħ jew telf wara t-taxxa rikonnoxxuti mal-kejl tal-valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż tal-bejgħ jew mad-disponiment tal-assi jew grupp(i) ta' disponiment li jikkostitwixxu l-operazzjoni li ma tkompletat; u
  - (f) profitt jew telf.
- 82 Għandha tkun żvelata informazzjoni dwar l-entrati li ġejjin fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu bħala allokkazzjonijiet ta' profitt jew telf għall-perijodu:
- (a) profitt jew telf li hu attribwit għal interess minoritarju; u
  - (b) profitt jew telf li hu attribwit għad-detenturi ta' ekwiżità fil-kumpanija prinċipali.
- 83 Entrati addizzjonali linja b'linja, intestaturi u sottototali għandhom jiġu pprezentati fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu meta preżentazzjoni bħal din tkun rilevanti biex jinftehem r-riżultati finanzjarji ta' entità.
- 84 Minhabba li l-effetti tal-attivitàjiet, tranżazzjonijiet u avvenimenti oħra varji ta' entità jvarjaw fil-frekwenza, fil-potenzjal għal qligħ jew telf, u fil-prevedibilità tagħhom, l-iżvelar tal-komponenti tar-riżultati finanzjarji jgħin biex jinftehem r-riżultati finanzjarji miksuba u biex wieħed jipprogetta r-riżultati futuri. Entrati addizzjonali linja b'linja huma inkluzi fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu, u d-deskrizzjonijiet użati u l-ordni għall-entrati huma emendati meta dan ikun meħtieġ biex ikunu spjegati l-elementi tar-riżultati finanzjarji. Fatturi li għandhom jiġu kkunsidrati huma l-materjalità u n-natura u l-funzjoni tal-komponenti tal-introjtu u l-ispejjeż. Pereżempju, istituzzjoni finanzjarja tista' temenda d-deskrizzjonijiet biex tipprovi informazzjoni li hi rilevanti għall-operazzjonijiet ta' istituzzjoni finanzjarja. Entrati ta' introjtu u spejjeż ma jiġux paċuti hlief jekk ma jkunux issodisfati l-kriterji li hemm fil-paragrafu 32.
- 85 Entità m'għandhiex tipprezenta entrati ta' introjtu u spejjeż bħala entrati straordinari, la fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu lanqas fin-noti.

Informazzjoni li trid tiġi pprezentata jew fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu jew fin-noti

- 86 Meta entrati ta' introjtu u spejjeż huma materjali, in-natura u l-ammont tagħhom għandhom jiġu żvelati separatament.
- 87 Ċirkostanzi li jistgħu jagħtu lok għall-iżvelar separat ta' entrati ta' introjtu u spejjeż jinkludu:
- (a) tniżżil fil-valur ta' inventarji għall-valur nett li jinġiebi jew ta' proprjetà, impjant u tagħmir għall-ammont li jista' jiġi rkuprat, kif ukoll it-treġġiġi lura ta' tniżżil bħal dan;

- (b) ristrutturar tal-attivitajiet ta' entità u treġġiġh lura ta' kull provvediment għall-kosti ta' ristrutturar;
- (c) disponimenti ta' oġġetti ta' proprjetà, impjant u tagħmir;
- (d) disponimenti ta' investimenti;
- (e) operazzjonijiet li ma tkomplewx;
- (f) ftehim fuq tilwim legali; u
- (g) treġġiġh lura ta' provvedimenti oħrajn.
- 88 Entità għandha tippreżenta analizi tal-ispejjeż billi tuża sistema ta' klassifikazzjoni bbażata jew fuq in-natura tal-ispejjeż jew fuq il-funzjoni tagħhom fl-entità, skont liema minnhom tipprovdi informazzjoni li hi affidabbli u l-aktar rilevanti.
- 89 Entitajiet huma mhegga jipprezentaw l-analizi fil-paragrafu 88 fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjt.
- 90 Spejjeż huma sottoklassifikati biex jenfasizzaw il-komponenti tar-risultati finanzjarji li jistgħu jvarjaw f'termini ta' frekwenza, potenzjal għall-qligħ jew telf u prevedibilità. L-analizi tingħata f'wahda minn żewġ forum.
- 91 L-ewwel forma ta' analizi hija l-metodu tan-natura tal-ispiza. L-ispejjeż huma aggregati fir-rapport tal-introjt skont in-natura tagħhom (pereżempju, deprezzament, xiri ta' materjali, kosti ta' trasport, benefiċċji tal-impjegati u kosti ta' reklamar) u mhumiex allokati mill-ġdid fost funzjonijiet varji tal-entità. Dan il-metodu jista' jkun sempliċi biex jiġi applikat għax m'hemm bżonn ta' ebda allokazzjoni ta' spejjeż għal klassifikazzjonijiet funzjonali. Eżempju ta' klassifikazzjoni bl-użu tal-metodu tal-ispiza hu kif ġej:
Dhul		X
Introjt iehor		X
Tibdil fl-istokk ta' prodotti lesti u xogħol fl-idejn	X	
Materja prima u prodotti ta' konsum użati	X	
Spiza tal-benefiċċji tal-impjegati	X	
Spiza ta' deprezzament jew ta' ammortizzament	X	
Spejjeż oħra:	X	
Spejjeż totali		(X)
Profitt		X
- 92 It-tieni forma ta' analizi hi l-metodu tal-funzjoni tal-ispiza jew tal-"kost tal-bejgħ" li jikklassifika l-ispejjeż skont il-funzjoni tagħhom bhala parti mill-kost tal-bejgħ jew, pereżempju, il-kosti ta' attivitajiet ta' distribuzzjoni jew amministrattivi. Bhala minimu, entità tiżvela l-kost tal-bejgħ tagħha b'konformità ma' dan il-metodu b'mod separat minn spejjeż oħra. Dan il-metodu jista' jipprovdi informazzjoni iktar rilevanti lill-utenti milli l-klassifikazzjoni tal-ispejjeż skont in-natura tagħhom, iżda l-allokazzjoni ta' kosti għall-funzjonijiet tista' tkun teħtieġ allokazzjonijiet arbitrariji u tinvolvi ġudizzju għaqli konsiderevoli. Eżempju ta' klassifikazzjoni bl-użu tal-metodu tal-funzjoni tal-ispiza hu kif ġej:
Dhul		X
Kost tal-bejgħ		(X)
Profitt gross		X
Introjt iehor		X
Spejjeż tad-distribuzzjoni		(X)
Spejjeż tal-amministrazzjoni		(X)
Spejjeż oħra:		(X)
Profitt		X
- 93 Entitajiet li jikklassifikaw l-ispejjeż skont il-funzjoni għandhom jiżvelaw informazzjoni addizzjonali dwar in-natura tal-ispejjeż, inklużi l-ispiza tad-deprezzament u tal-amortizzament u spejjeż ta' benefiċċji tal-impjegati.
- 94 L-għażla bejn il-metodu tal-funzjoni tal-ispiza u dak tan-natura tal-ispiza tiddependi fuq fatturi storiċi u industrijali u fuq in-natura tal-entità. Iz-żewġ metodi jipprovdu indikazzjoni ta' dawk il-kostijiet li jistgħu jvarjaw, direttament jew indirettament, mal-livell tal-bejgħ jew produzzjoni ta' entità. Minhabba li kull metodu ta' preżentazzjoni għandu mertu għal tipi differenti ta' entitajiet, dan l-Istandard jteħtieġ li l-manigment jagħzel l-aktar preżentazzjoni rilevanti

u affidabbli. Madankollu, minhabba li informazzjoni dwar in-natura tal-ispejjeż hi utli fil-previżjoni ta' flussi futuri ta' flus, hu mehtieg li tiġi żvelata informazzjoni addizzjonali meta tintuża l-klassifikazzjoni skont il-funzjoni tal-ispiża. Fil-paragrafu 93, "benefiċċji tal-impjegati" għandha l-istess tifsira bħal fl-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*.

- 95 Entità għandha tiżvela, jew fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu jew fir-rapport tat-tibdil fl-ekwiżità jew fin-noti, l-ammonti ta' dividendi rikonossuti bħala distribuzzjonijiet lill-proprjetarji ta' ekwiżità matul il-perijodu, u l-ammont relatat għal kull sehem.

Rapport tat-tibdil fl-ekwiżità

- 96 Entità għandha tippreżenta rapport tat-tibdil fl-ekwiżità li jkun juri fuq il-wiċċ tar-rapport:
- (a) profitt jew telf għall-perijodu;
  - (b) kull entrata ta' introjtu u spejjeż għall-perijodu li, kif mehtieg minn Standards jew Interpretazzjonijiet oħra, hija rikonossuta direttament fl-ekwiżità, u t-total ta' dawn l-entrati;
  - (c) introjtu u spejjeż totali għall-perijodu (maħduma bħala s-somma ta' (a) u (b)), u b'wiri separat tal-ammonti totali li jridu jiġu attribwiti lill-proprjetarji tal-ekwiżità tal-kumpanija prinċipali u ta' interess minoritarju; u
  - (d) għal kull komponent ta' ekwiżità, l-effetti ta' bidliet fil-politika tal-kontabilità u korrezzjonijiet għal żbalji rikonossuti skont l-IAS 8.

Rapport tat-tibdil fl-ekwiżità li jkun jinkludi biss dawn l-entrati għandu jkun intitolat rapport tal-introjtu u spejjeż rikonossuti.

- 97 Entità għandha tippreżenta wkoll, jew fuq il-wiċċ tar-rapport tat-tibdil fl-ekwiżità jew fin-noti:
- (a) l-ammonti ta' tranżazzjonijiet ma' proprjetarji ta' ekwiżità fil-kapaċità tagħhom bħala proprjetarji ta' ekwiżità, fejn jintwerew separatament id-distribuzzjonijiet lill-proprjetarji tal-ekwiżità;
  - (b) il-bilanċ ta' qligħ imfaddal (i.e. profitt jew telf akkumulat) fil-bidu tal-perijodu u fid-data tal-karta tal-bilanċ, u l-bidliet matul dak il-perijodu; u
  - (c) tqabbil bejn l-ammont miżmum fil-kotba ta' kull klassi ta' ekwiżità kkontribwita u kull riżerva fil-bidu u fit-tmiem ta' kull perijodu, bi żvelar separat ta' kull bidla.
- 98 It-tibdil fl-ekwiżità ta' entità bejn żewġ dati tal-karta tal-bilanċ jirrifletti ż-żjeda jew it-tnaqqis fl-attiv nett matul il-perijodu. Hlief għall-bidliet li jirriżultaw minn tranżazzjonijiet ma' proprjetarji ta' ekwiżità fil-kapaċità tagħhom bħala proprjetarji ta' ekwiżità (bħal kontribuzzjonijiet ta' ekwiżità, akkwiziżzjoni mill-ġdid tal-istrumenti tal-ekwiżità tal-entità stess, u dividendi) u spejjeż ta' tranżazzjoni direttament marbuta ma' dawn it-tranżazzjonijiet, il-bidla ġenerali fl-ekwiżità matul perijodu tirrappreżenta l-ammont totali ta' introjtu u spejjeż, inkluż il-qligħ u t-telf, iġġenerat mill-attivitàjiet tal-entità matul dak il-perijodu (kemm jekk dawk l-entrati ta' introjtu u spejjeż huma rikonossuti fil-profitt jew telf kemm jekk ikunu rikonossuti direttament bħala bidliet fl-ekwiżità).
- 99 Dan l-Istandard jehtieg li l-entrati kollha ta' introjtu u spejjeż rikonossuti f'perijodu jkunu inklużi fil-profitt jew telf sakemm ma jkunx hemm xi Standard jew Interpretazzjoni oħra li titlob mod ieħor. Standards oħra jehtieġu li xi qligħ u telf (bħal żjidiet u tnaqqis fir-rivalutazzjoni, differenzi partikulari fil-kambju, qligħ jew telf fil-kejl mill-ġdid ta' assi finanzjarji disponibbli għall-bejgħ, u ammonti relatati ta' taxxa kurrenti u taxxa differita) ikunu rikonossuti direttament bħala tibdil fl-ekwiżità. Minhabba li hu importanti li jkunu kkunsidrati l-entrati kollha ta' introjtu u spejjeż fl-analiżi tal-bidliet fil-pożizzjoni finanzjarja ta' entità bejn żewġ dati tal-karta tal-bilanċ, dan l-Istandard jehtieg il-preżentazzjoni ta' rapport tat-tibdil fl-ekwiżità li jiġbed l-attenzjoni fuq l-introjtu u l-ispejjeż tal-entità, inklużi dawk rikonossuti direttament fl-ekwiżità.
- 100 IAS 8 jehtieg aġġustamenti retrospettivi biex isir tibdil fil-politika tal-kontabilità, sakemm hu possibbli, hlief meta dispożizzjonijiet tranżitorji fi Standard jew Interpretazzjoni oħra jehtieġu mod ieħor. L-IAS 8 jehtieg ukoll li dikjarazzjonijiet mill-ġdid li jsiru biex jikkoreġu żbalji jsiru retrospettivament, sakemm hu prattikabbli. Aġġustamenti retrospettivi u dikjarazzjonijiet mill-ġdid retrospettivi jsiru fil-bilanċ ta' qligħ imfaddal, hlief meta Standard jew Interpretazzjoni jkunu jehtieġu aġġustament retrospettiv ta' komponent ieħor tal-ekwiżità. Il-paragrafu 96(d) jehtieg żvelar fir-rapport tat-tibdil fl-ekwiżità tal-aġġustament totali għal kull komponent ta' ekwiżità li jirriżulta, separatament, mill-bidliet fil-politika tal-kontabilità u minn korrezzjonijiet ta' żbalji. Dawn l-aġġustamenti huma rrapportati għal kull perijodu ta' qabel u għall-bidu tal-perijodu.

- 101 Ir-*rekwiżiti* fil-paragrafi 96 u 97 jistgħu jintlahqu b'diversi modi. Eżempju wiehed huwa l-format ta' kolonni li jgħadd il-bilanċ tal-ftuħ u tal-*għeluq* ta' kull element fi *hdan* l-*ekwiżità*. Alternattiva hi li jkunu pprezentati biss dawk l-*entrati* *mnizżla* fil-paragrafu 96 fir-rapport tat-tibdil fl-*ekwiżità*. Skont dan il-metodu, l-*entrati* deskritti fil-paragrafu 97 jintwerew fin-noti.

Rapport tal-flussi ta' flus

- 102 Informazzjoni dwar il-flussi ta' flus tipprovdi lill-*utenti* ta' rapporti finanzjarji b'bażi biex janalizzaw il-kapaċità tal-*entità* li tiggenera flus u ekwivalenti ta' flus, u l-bżonnijiet tal-*entità* biex tuża dawk il-flussi ta' flus. L-*IAS* 7 jistabbilixxi r-*rekwiżiti* għall-*prezentazzjoni* ta' rapport tal-flussi tal-flus u l-*izvelar* relatat.

Noti

Struttura

- 103 In-noti għandhom:
- (a) jipprezentaw informazzjoni dwar il-baži tal-preparazzjoni tar-rapporti finanzjarji u l-politika speċifika tal-kontabilità użata b'konformità mal-paragrafi 108–115;
  - (b) jizvelaw l-informazzjoni meħtieġa mill-*IFRSs* li ma tkunx ipprezentata fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ, tar-rapport tal-introjtu, tar-rapport tat-tibdil fl-*ekwiżità* jew tar-rapport tal-flussi tal-flus; u
  - (c) jipprovdu informazzjoni addizzjonali li ma tkunx ipprezentata fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ, tar-rapport tal-introjtu, tar-rapport tat-tibdil fl-*ekwiżità* jew tar-rapport tal-flussi tal-flus, iżda li tkun rilevanti sabiex jinftehem kull wiehed minnhom.
- 104 In-noti għandhom, sa fejn ikun prattikabbli, jgħu pprezentati b'mod sistematiku. Kull entrata fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ, tar-rapport ta' introjtu, tar-rapport tat-tibdil fl-*ekwiżità* u tar-rapport tal-flussi tal-flus għandha tkun immarkata b'referenza għal band'ohra ma' kull informazzjoni relatata fin-noti.
- 105 In-noti huma ġeneralment ipprezentati fl-*ordni* li ġeja, li tgħin lill-*utenti* jifhem r-rapporti finanzjarji u jgħabbluhom ma' rapporti finanzjarji ta' *entitajiet* ohra:
- (a) dikjarazzjoni ta' konformità mal-*IFRSs* (ara l-paragrafu 14);
  - (b) sommarju tal-politika tal-kontabilità sinifikanti li tkun ġiet applikata (ara l-paragrafu 108);
  - (c) informazzjoni addizzjonali għall-*entrati* pprezentati fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ, tar-rapport tal-introjtu, tar-rapport tat-tibdil fl-*ekwiżità* u tar-rapport tal-flussi tal-flus, skont l-*ordni* ta' kif tkun ipprezentata kull dikjarazzjoni u kull entrata linja b'linja; u
  - (d) *zvelar* ieħor, li jinkludi:
    - (i) obbligazzjonijiet kontingenti (ara l-*IAS* 37) u impenji kuntrattwali mhux rikonossuti; u
    - (ii) rapporti mhux finanzjarji, eż. l-*għanijiet* u l-politika tal-*immaniġġjar* tar-riskji finanzjarji tal-*entità* (ara l-*IFRS* 7).
- 106 F'ċerti ċirkustanzi, jista' jkun hemm bżonn jew ikun mixtieq li l-*ordni* tal-punti speċifiċi fin-noti tiġi varjata. Pereżempju, informazzjoni dwar bidliet fil-valur ġust rikonossut fil-*profitt* jew telf jista' jkun ikkombinat ma' informazzjoni dwar il-maturità ta' strumenti finanzjarji, għalkemm tal-ewwel hi marbuta mar-rapport tal-introjtu u t-tieni wahda hi marbuta mal-karta tal-bilanċ. Madankollu, struttura sistematika għan-noti għandha tinzamm sakemm dan ikun prattikabbli.
- 107 In-noti li jipprovdu informazzjoni dwar il-baži ta' preparazzjoni tar-rapporti finanzjarji u tal-politika speċifika tal-kontabilità jistgħu jkunu pprezentati bhala komponent separat tar-rapporti finanzjarji.

Zvelar tal-politika tal-kontabilità

- 108 *Entità* għandha tirrapporta fis-sommarju tal-politika sinifikanti tal-kontabilità:
- (a) il-baži (jew bażijiet) tal-*kejl* użati fit-tnejja tar-rapporti finanzjarji; u
  - (b) il-politika l-ohra tal-kontabilità użata li hi rilevanti sabiex jinftehem r-rapporti finanzjarji.

- 109 Hu importanti għall-utenti li jkunu infurmati dwar il-bażi jew bażijiet tal-kejl użati fir-rapporti finanzjarji (pereżempju, kost storiku, kost kurrenti, valur nett li jingiebb, valur ġust jew ammont li jista' jiġi rkuprat) minhabba li l-bażi li fuqhom jiġiejjew ir-rapporti finanzjarji jaffettwaw b'mod sinifikanti l-analiżi tagħhom. Meta aktar minn bażi waħda ta' kejl tintuża fir-rapporti finanzjarji, pereżempju, meta klassijiet partikolari ta' assi huma valutati mill-gdid, ikun biżżejjed li tkun mogħtija indikazzjoni tal-kategoriji ta' assi u obbligazzjonijiet li għalihom kien applikat kull tip ta' bażi ta' kejl.
- 110 Fid-deċizzjoni dwar jekk politika partikolari tal-kontabilità għandhiex tkun żvelata jew le, il-manigment jikkunsidra jekk l-iżvelar jgħinx lill-utenti biex jifhemu kif tranżazzjonijiet, avvenimenti jew kondizzjonijiet oħra huma riflessi fir-riżultati finanzjarji u fil-pożizzjoni finanzjarja rrapportati. L-iżvelar ta' politika partikolari tal-kontabilità hi utli għall-utenti b'mod speċjali meta dik il-politika tintgħażel minn alternattivi permessi mill-Istandards u l-Interpretazzjonijiet. Eżempju hu l-iżvelar dwar jekk imprenditur jirrikonoxxix l-interess tiegħu f'entità b'kontroll kongunt bl-użu ta' konsolidazzjoni proporzjonata jew il-metodu tal-ekwità (ara l-IAS 31 *Interessi f'Impriża Kongunta*). Xi Standards jehtieġu speċifikament iżvelar dwar tipi ta' politika partikolari ta' kontabilità, inklużi dawk l-għażliet magħmula mill-manigment bejn tipi ta' politika differenti li huma permessi. Pereżempju, l-IAS 16 jehtieġ rapporti dwar il-bażijiet ta' kejl użati fil-klassijiet tal-proprjetà, impjanti u tagħmir. L-IAS 23 *Kosti tas-Self* jehtieġ iżvelar dwar jekk il-kosti tas-self humiex rikonoxxuti immedjatament bhala spiża jew kapitalizzati bhala parti mill-ispiza ta' assi kwalifikanti.
- 111 Kull entità tikkunsidra n-natura tal-operazzjonijiet tagħha u l-politika li l-utenti tar-rapporti finanzjarji tagħha għandhom jistennew li jkunu żvelati għal dik it-tip ta' entità. Pereżempju, entità sugġetta għal taxxi fuq id-dhul tkun mistennija li tiżvela l-politika tal-kontabilità dwar it-taxxi fuq id-dhul, inklużi dawk applikabbli għall-obbligazzjonijiet u assi ta' taxxa differita. Meta entità jkollha operazzjonijiet jew tranżazzjonijiet sinifikanti barra l-pajjiż f'muniti barranin, tkun mistennija li tiżvela liema politika tal-kontabilità ntużat fir-rikonoxximent tal-qligħ u t-telf mill-kambju. Meta jkunu seħhu kombinamenti ta' negozji, tiġt iżvelat l-politika użata fil-kejl tal-valur ta' l-avvjament u tal-interess minoritarju.
- 112 Politika tal-kontabilità tista' tkun sinifikanti minhabba n-natura tal-operazzjonijiet tal-entità anki jekk l-ammonti għall-perijodi kurrenti u preċedenti mhumiex materjali. Hu xieraq ukoll li tiġi iżvelata kull politika sinifikanti tal-kontabilità li mhux meħtieġa speċifikament mill-IFRSs, iżda li hi magħżula u applikata skont l-IAS 8.
- 113 Entità għandha tirrapporta, fis-sommarju tal-politika sinifikanti tal-kontabilità u f'noti oħra, il-ġudizzji, minbarra dawk li jinvolvu stimi (ara l-paragrafu 116), li l-manigment ikun għamel fil-proċess tal-applikazzjoni tal-politika ta' kontabilità tal-entità u li jkollhom l-aktar effett sinifikanti fuq l-ammonti rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji.
- 114 Fil-proċess tal-applikazzjoni tal-politika tal-kontabilità, il-manigment jagħmel diversi ġudizzji għaqlin, apparti minn dawk li jinvolvu stimi, li jistgħu jhallu effett sinifikanti fuq l-ammonti rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji. Pereżempju, il-manigment jagħmel ġudizzju għaqli fid-determinazzjoni ta':
- jekk assi finanzjarji humiex investimenti li jinżammu sal-maturità;
  - meta sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji sinifikanti kollha tal-jedd ta' proprjetà ta' assi finanzjarji u assi mikrija huma ttrasferiti għal entitajiet oħra;
  - jekk, fis-sustanza, bejgħ partikolari ta' prodotti huwiex arrangamenti ta' finanzjament u għalhekk ma jirriżultawx fi dhul; u
  - jekk is-sustanza tar-relazzjoni bejn l-entità u entità b'għan speċjali tindika li l-entità b'għan speċjali tkun kkontrollata mill-entità.
- 115 X'uħud mill-punti ta' iżvelar li jsiru skont il-paragrafu 113 huma meħtieġa minn Standards oħra. Pereżempju, l-IAS 27 jehtieġ li entità tirrapporta r-raġunijiet għaliex l-interess fil-proprjetà tal-entità ma jikkostitwixx kontroll, fir-rigward ta' entità li fiha jsir investment li ma tkunx sussidjarja, anki jekk aktar minn nofs is-setgħa, reali jew potenzjali, tal-voti hi proprjetà diretta jew indiretta tagħha permezz tas-sussidjarji. L-IAS 40 jehtieġ iżvelar dwar kriterji żviluppanti mill-entità biex tiddistingwi proprjetà ta' investment minn proprjetà okkupata mill-proprietarju u minn proprjetà miżmuma għall-bejgħ matul il-kors normali tan-negozju, meta l-klassifikazzjoni tal-proprjetà hi diffiċli.
- Sorsi ewlenin ta' incertezza ta' stima*
- 116 Entità għandha tiżvela fin-noti informazzjoni dwar il-preżunzjonijiet ewlenin li jikkonċernaw il-futur, u sorsi oħra ewlenin ta' incertezza ta' stima l-fid-data tal-karta tal-bilanċ, li għandhom riskju sinifikanti li jikkawżaw aġġustament materjali fuq l-ammonti miżmuma ta' assi u obbligazzjonijiet fis-sena finanzjarja ta' wara. Fir-rigward ta' dawk l-assi u obbligazzjonijiet, in-noti għandhom jinkludu dettalji dwar:
- in-natura tagħhom; u

- (b) l-ammont miżmum fil-kotba fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- 117 Id-determinazzjoni tal-ammonti miżmuma fil-kotba ta' xi assi u obbligazzjonijiet tehtieg stima tal-effetti ta' avvenimenti futuri incerti fuq dawk l-assi u obbligazzjonijiet fid-data tal-bilanċ. Pereżempju, fin-nuqqas ta' prezzijiet tas-suq osservati reċentament, użati fil-kejl tal-assi u l-obbligazzjonijiet li ġejjin, huma mehtieġa stimi orjentati lejn il-futur biex ikun imkejje l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' klassijiet ta' proprjetà, impjanti u tagħmir, l-effett tal-obsolexxenza teknoloġika fuq l-inventarji, provvedimenti suġġetti għar-riżultat futur ta' litigazzjonijiet li jinsabu għaddejjin fil-preżent, u obbligazzjonijiet marbuta mal-benefiċċji fit-tul tal-impjegati bħal obbligi tal-pensjoni. Dawn l-istimi jinvolvu suppożizzjonijiet dwar entrati bħall-aġġustament tar-riskju għall-flussi ta' flus jew għar-rati ta' skont użati, tibdiliet futuri fis-salarji u tibdiliet futuri fil-prezzijiet li jaffettwaw kosti oħra.
- 118 Il-preżunzjonijiet ewlenin u sorsi oħra ewlenin ta' incertezza ta' stima żvelati skont il-paragrafu 116 huma marbuta mal-istimi li jehtieġu l-aktar ġudizzji għaqlin diffiċli, suġġettivi u kumplessi min-naħa tal-manigment. Hekk kif in-numru ta' fatturi varjabbli u suppożizzjonijiet li jaffettwaw ir-riżoluzzjoni futura possibbli ta' incertezzi jiżded, dawk il-ġudizzji għaqlin isiru aktar suġġettivi u kumplessi u l-potenzjal għall-aġġustament materjali konsegwenzjali fuq l-ammonti miżmuma fil-kotba tal-assi u l-obbligazzjonijiet normalment jiżded b'mod proporzjonat.
- 119 L-iżvelar fil-paragrafu 116 mhux mehtieġ għall-assi u l-obbligazzjonijiet b'riskju sinifikanti li l-ammonti miżmuma tagħhom jistgħu jinbidlu materjalment matul is-sena finanzjarja ta' wara jekk, fid-data tal-karta tal-bilanċ, huma jitkejju b'valur ġust skont prezzijiet tas-suq osservati reċentement (il-valuri ġusti jistgħu jinbidlu materjalment fis-sena finanzjarja ta' wara iżda dawn il-bidliet ma jkunux joriġinaw minn suppożizzjonijiet jew sorsi oħra ta' tal-incertezza stima fid-data tal-karta tal-bilanċ).
- 120 L-iżvelar fil-paragrafu 116 huwa ppreżentat b'mod li jghin lill-utenti ta' rapporti finanzjarji biex jifhmu l-ġudizzji għaqlin li l-manigment jagħmel dwar il-futur u dwar sorsi ewlenin oħra ta' incertezza ta' stima. In-natura u l-firxa tal-informazzjoni pprovduta jvarjaw skont in-natura tal-preżunzjoni u ċirkustanzi oħra. Eżempji tat-tipi ta' żvelar magħmula huma:
- (a) in-natura tal-preżunzjoni jew incertezza oħra ta' stima;
- (b) is-sensittività tal-ammonti miżmuma fil-kotba għall-metodi, il-preżunzjonijiet u l-istimi li fuqhom sar il-kalkolu tagħhom, inklużi r-raġunijiet għas-sensittività;
- (c) ir-riżoluzzjoni mistennija ta' incertezza u l-firxa ta' riżultati li jistgħu jsehħu b'mod raġonevoli fil-kors tas-sena finanzjarja li jkun imiss fir-rigward tal-ammonti miżmuma fil-kotba tal-assi u l-obbligazzjonijiet affettwati; u
- (d) spjegazzjoni tat-tibdil li jkun sar fis-suppożizzjonijiet tal-passat li jirrigwardaw dawk l-assi u l-obbligazzjonijiet, jekk l-incertezza tibqa' ma tkunx riżolta.
- 121 M'hemmx bżonn li tkun żvelata informazzjoni jew tbassir dwar l-estimi meta jsir l-iżvelar fil-paragrafu 116.
- 122 Meta mhux prattikabbli li tkun żvelata informazzjoni dwar il-firxa tal-effetti possibbli ta' preżunzjoni ewlenija jew sors ewleni ieħor ta' incertezza ta' stima fid-data tal-bilanċ, l-entità tiżvela li hu raġonevolment possibbli, fuq il-baži ta' taġhrif eżistenti, li r-riżultati matul is-sena finanzjarja li jkun imiss li jkunu differenti mis-suppożizzjonijiet jistgħu jkunu jehtieġu aġġustament materjali għall-ammont miżmum fil-kotba tal-assi jew l-obbligazzjonijiet affettwati. Fil-kazijiet kollha, l-entità tiżvela n-natura u l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi jew l-obbligazzjoni speċifika (jew il-klassi tal-assi jew l-obbligazzjonijiet) affettwati mill-preżunzjoni.
- 123 L-iżvelar fil-paragrafu 113 ta' ġudizzji għaqlin partikulari mehuda mill-manigment fil-proċess tal-applikazzjoni tal-politika tal-kontabilità ta' entità mhumiex relatati mal-żvelar ta' sorsi ewlenin ta' incertezza ta' stima fil-paragrafi 116.
- 124 L-iżvelar ta' uħud mill-preżunzjonijiet ewlenin li altrimenti kienu jkunu mehtieġa skont il-paragrafu 116 hi mehtieġa minn Standards oħra. Pereżempju, l-IAS 37 jehtieġ żvelar, f'ċirkustanzi speċifikati, ta' suppożizzjonijiet ewlenin rigward avvenimenti futuri li jaffettwaw klassijiet ta' provvedimenti. L-IFRS 7 jehtieġ żvelar ta' preżunzjonijiet sinifikanti applikati fl-istimi ta' valuri ġusti ta' assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji li huma miżmuma skont il-valur ġust. L-IAS 16 jehtieġ żvelar ta' suppożizzjonijiet sinifikanti applikati fl-istimi ta' valuri ġusti ta' proprjetà, impjanti u tagħmir ivvalutati mill-ġdid.

Kapital

- 124A Entità għandha tiżvela informazzjoni li tippermetti lill-utenti tar-rapporti finanzjarji tagħha li jevalwaw l-oġettivi, il-politika u l-proċessi tal-entità biex timmaniġġa l-kapital.

- 124B Sabiex tikkonforma mal-paragrafu 124A, l-entità tiżvela dan li ġej:
- (a) informazzjoni kwalitattiva dwar l-ghanijiet, l-istrateġiji u l-proċessi għall-ġestjoni tal-kapital tagħha, inkluż (imma mhux biss):
    - (i) deskrizzjoni ta' x'timmaniġġa bhala kapital;
    - (ii) meta entità hi sugġetta għal rekwiżiti ta' kapital imposti esternament, in-natura ta' dawk ir-rekwiżiti u kif dawk ir-rekwiżiti huma inkorporati fl-immaniġġar tal-kapital; u
    - (iii) kif qed tilhaq l-oġġettivi tagħha biex timmaniġġa l-kapital.
  - (b) informazzjoni kwantitattiva fil-qosor dwar x'timmaniġġa bhala kapital. Xi entitajiet iħarsu lejn xi obligazzjonijiet finanzjarji (pereżempju xi forom ta' dejn subordinat) bhala parti mill-kapital. Entitajiet oħrajn iħarsu lejn il-kapital bhala li dan jeskludi xi komponenti ta' kapital azzjonarju (pereżempju dawk li jirriżultaw minn *hedges* għall-flussi ta' flus).
  - (c) kull bidla f'(a) u (b) mill-perijodu preċedenti.
  - (d) jekk matul il-perijodu hija tkunx ikkonformat ruhha mar-rekwiżiti ta' kapital imposti esternament li tkun sugġetta għalihom.
  - (e) meta l-entità ma tkunx ikkonformat ma' dawk ir-rekwiżiti ta' kapital imposti esternament, il-konsegwenzi ta' dak in-nuqqas ta' konformità.

Dan l-iżvelar għandu jkun ibbażat fuq l-informazzjoni pprovduta internament lill-persunal prinċipali tal-manigment.

- 124C Entità tista' timmaniġġa l-kapital b'numru ta' modi u tkun sugġetta għal numru ta' rekwiżiti differenti ta' kapital. Pereżempju, konglomerat jista' jinkludi entitajiet li jwettqu attivitajiet ta' assigurazzjoni u attivitajiet bankarji, u dawn l-entitajiet jistgħu wkoll joperaw f'diversi ġurisdizzjonijiet. Meta l-iżvelar aggregat tar-rekwiżiti tal-kapital u ta' kif il-kapital ikun immaniġġat ma jkunx jipprovdri informazzjoni utli jew ikun ifixkel lill-utent ta' rapport finanzjarju milli jifhem x'inhuma r-riżorsi kapitali tal-entità, dik l-entità għandha tiżvela informazzjoni separata għal kull rekwiżit ta' kapital li għalih l-entità hija sugġetta.

Żvelar iehor

- 125 Entità għandha tiżvela fin-noti:
- (a) l-ammont ta' dividendi proposti jew iddikjarati qabel ma r-rapporti finanzjarji kienu awtorizzati għall-ħruġ iżda mhux rikonoxxuti bhala distribuzzjoni għall-proprjetarji tal-ekwità matul il-perijodu, u l-ammont relatat għal kull sehem; u
  - (b) l-ammont ta' dividendi privileġġati mhux rikonoxxuti.
- 126 Entità għandha tiżvela dawn li ġejjin, sakemm dawn ma jkunux żvelati f'informazzjoni ppubblikata mar-rapporti finanzjarji:
- (a) id-domicilju u l-forma legali tal-entità, il-pajjiż ta' inkorporazzjoni tagħha u l-indirizz tal-uffiċċju rregirat tagħha (jew il-post prinċipali tan-negozju, jekk ikun differenti mill-uffiċċju rregirat);
  - (b) deskrizzjoni tan-natura tal-operazzjonijiet u tal-attivitajiet prinċipali tal-entità; u
  - (c) l-isem tal-kumpanija prinċipali u l-kumpanija prinċipali finali tal-grupp.

DATA EFFETTIVA

- 127 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, hija għandha tiżvela dan il-fatt.
- 127A Entità għandha tapplika l-emenda fil-paragrafu 96 għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Jekk entità tapplika l-emendi għall-IAS 19 Benefiċċji tal-Impjegati—*Qligh u Telf Attwarju, Pjan għal Gruppi u Żvelar* għal perijodu iktar bikri, l-emendi għandhom ikunu applikati għal dak il-perijodu iktar bikri.
- 127B Entità għandha tapplika r-rekwiżiti tal-paragrafi 124A-124C għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2007 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa.

IRTIRAR TAL-IAS 1 (RIVEDUT FL-1997)

- 128 Dan l-Istandard jieħu post l-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapport Finanzjarji* kif rivedut fl-1997.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 2

INVENTARJI

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-Istandard hu li jistabbilixxi t-trattament tal-kontabilità għall-inventarji. Kwistjoni ewlenija fil-kontabilità għall-inventarji huwa l-ammont ta' kosti li għandhom jiġu rikonossuti bhala assi u mtella' sakemm id-dhul relatat ikun rikonossut. Dan l-Istandard jipprovdi gwida dwar il-kalkolu tal-kost u r-ikonossiment sussegwenti tagħhom bhala kost, li jinkludi kull tnizzil fil-valur nett li jingiebb. Dan jipprovdi wkoll gwida fuq il-formuli tal-kost li huma użati sabiex jiġu assenjati l-kosti għal inventarji.

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard japplika għall-inventarji kollha, hliet:
- (a) xogħol li jkun jinsab għaddej li jiġi minn kuntratti ta' kostruzzjoni, li jinkludu kuntratti tas-servizz relatati direttament (ara l-IAS 11 *Kuntratti ta' Kostruzzjoni*);
  - (b) strumenti finanzjarji (ara l-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni u l-IAS 39 Strumenti Finanzjarji: Rikonossiment u Kejl*); u
  - (c) assi bijoloġiċi relatati ma' attività agrikola u mal-prodott agrikolu fil-punt tal-hsad (ara l-IAS 41 *Agrikoltura*).
- 3 Dan l-Istandard ma japplikax għall-kejl ta' inventarji miżmuma minn:
- (a) produtturi ta' prodotti agrikoli u forestali, prodotti agrikoli wara l-hsad, u minerali u prodotti minn minerali safejn dawn huma mkejla fil-valur nett li jingiebb b' mod konformi ma' prattiki stabbiliti tajjeb f'dawk l-industriji. Meta dawn l-inventarji huma mkejla fil-valur nett li jingiebb, tibdiliet f'dak il-valur huma rikonossuti fil-profit jew fit-telf fil-perijodu ta' bidla.
  - (b) kummerċjanti-sensara tal-prodotti kummerċjali li jkejlu l-inventarji fil-valur gust, nieqes il-kosti tal-bejgħ. Meta dawn l-inventarji huma mkejla fil-valur gust, nieqes il-kosti tal-bejgħ, tibdiliet fil-valur gust, nieqes il-kosti tal-bejgħ, huma rikonossuti fil-profit jew fit-telf fil-perijodu tal-bidla.
- 4 L-inventarji li għalihom saret referenza fil-paragrafu 3(a) huma mkejla fil-valur nett li jingiebb f'certu stadji tal-produzzjoni. Dan isehh, pereżempju, meta l-uċuħ tar-raba' jkun għew maħsuda jew minerali għew estratti u l-bejgħ huwa żgurat taht kuntratt bil-quddiem jew garanzija minn gvern, jew meta jeżisti suq attiv u jkun hemm riskju żgħir hafna li ma jinbiegħx. Dawn l-inventarji huma esklużi biss mir-ekwiżiti ta' kejl ta' dan l-Istandard.
- 5 Kummerċjanti-sensara huma dawk li jixtru jew ibiegħu l-prodotti kummerċjali lil oħrajn jew fisimhom. L-inventarji li għalihom saret referenza fil-paragrafu 3(b) huma prinċipalment akkwistati għal skop ta' bejgħ fil-futur qrib u li jiġi ġġenerat profit mit-tibdiliet fil-prezz jew mill-marġni ta' kummerċjanti-sensara. Meta dawn l-inventarji jkun mkejla fil-valur gust mingħajr l-kosti tal-bejgħ, dawn jiġu esklużi biss mir-ekwiżiti ta' kejl ta' dan l-Istandard.

DEFINIZZJONIJIET

- 6 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Inventarji huma assi:

- (a) miżmuma għal bejgħ matul il-kors normali tan-negozju;
- (b) fil-proċess tal-produzzjoni ta' dan il-bejgħ; jew
- (c) fl-għamla ta' materjali jew provvisti li għandhom jiġu kkunsmati fil-proċess tal-produzzjoni jew fil-ghoti ta' servizzi.

Valur nett li jingiebb huwa l-prezz tal-bejgħ fil-kors normali tan-negozju, nieqsal-istima tal-kosti tat-tlestija, u l-istima tal-kosti meħtieġa biex isir il-bejgħ.

Valur gust huwa l-ammont li għalih jista' jiġi skambjat assi, jew li għalih tista' tissalda obligazzjoni, bejn partijiet infurmati u li għandhom ir-rieda fi tranzazzjoni distakkata.

- 7 Valur li jinġieb nett jirreferi għall-ammont nett li entità tistenna li tirrealizza mill-bejgħ tal-inventarju fil-kors ordinarju tan-negożju. Il-valur ġust jirrifletti l-ammont li għalih l-istess inventarju jista' jiġi skambjat bejn xerrejja u bejjiegha konsapevoli u li jridu fis-suq. Tal-ewwel huwa valur speċifiku tal-entità; tal-aħhar m'huwiex. Valur li jinġieb nett għal inventarji jista' ma jkunx ugwali għal valur ġust, nieqes il-kosti biex tbiegħ.
- 8 L-inventarji jkopru oġġetti mixtrija u miżmuma biex jinbiegħu mill-ġdid li jinkludu, pereżempju, merkanzija mixtrija minn bejjiegh bl-innut u miżmuma biex jinbiegħu mill-ġdid, jew art u proprjetà miżmuma biex jinbiegħu mill-ġdid. Inventarji jkopru wkoll prodotti lesti, jew xogħol fl-idejn li qed jiġi prodott, mill-entità, u jinkludu materjali u provvisti li qed jistnew li jiġu użati fil-process tal-produzzjoni. Fil-każ ta' fornitur ta' servizz, inventarji jinkludu l-kosti tas-servizz, kif deskritt fil-paragrafu 19, li għalih l-entità għadha ma għarfitx id-dhul relatat (ara l-IAS 18 *Dhul*).

KEJL TA' INVENTARJI

- 9 L-inventarji ser jiġu mkejla fil-valur li hu l-inqas, bejn il-prezz tal-kost u l-valur nett li jinġieb.

Kost tal-inventarji

- 10 Il-kost tal-inventarji ser jinkludi l-kosti kollha ta' xiri, kosti tal-konverżjoni u kosti oħrajn li jsiru sabiex l-inventarji jitwasslu fil-lok u l-kondizzjoni attwali tagħhom.

Il-kosti tax-xiri

- 11 Il-kosti tax-xiri tal-inventarji jinkludu l-prezz tax-xiri, dazji ta' importazzjoni u taxxi oħrajn (barra dawk li sussegwentement jistgħu jiġu potenzjalment irkuprati mill-entità mill-awtoritajiet tat-taxxa), ġestjoni tal-ġarr u kosti oħrajn attribwiti għall-akkwist tal-prodotti lesti, materjali u servizzi. Skonti tan-negożju, roħs u entrati bħal dawn huma mnaqqsa sabiex jiġu stabbiliti l-kosti tax-xiri.

Kosti tal-konverżjoni

- 12 Il-kosti tal-konverżjoni ta' inventarji jinkludu kosti direttament relatati mal-unitajiet tal-produzzjoni, bħal xogħol dirett. Jinkludu wkoll allokazzjoni sistematika ta' spejjeż ġenerali tal-produzzjoni fissi u varjabbli li jsiru fil-konverżjoni ta' materjali fi prodotti lesti. Spejjeż ġenerali fissi tal-produzzjoni huma dawk il-kosti indiretti tal-produzzjoni li jibqgħu relativament kostanti minkejja l-volum tal-produzzjoni, bħal deprezzament u manutenzjoni ta' bini tal-fabbrika u tagħmir, u l-kosti tal-immaniġġar u l-amministrazzjoni tal-fabbrika. L-ispejjeż ġenerali varjabbli tal-produzzjoni huwa dawk il-kosti indiretti tal-produzzjoni li jvarjaw direttament jew kważi direttament, bil-volum tal-produzzjoni, bħal materjali indiretti u xogħol indirett.
- 13 L-allokazzjoni ta' spejjeż ġenerali fissi tal-produzzjoni mal-kosti tal-konverżjoni hija bbażata fuq il-kapaċità normali tal-facilitajiet tal-produzzjoni. Il-kapaċità normali hija l-produzzjoni mistennija li trid tintlaħaq bħala medja matul numru ta' perijodi jew staguni taht ċirkustanzi normali, meta tiegħu inkonsiderazzjoni t-telf fil-kapaċità li tirriżulta minn manutenzjoni pjanata. Il-livell attwali tal-produzzjoni tista' tintuża jekk din tkun viċin il-kapaċità normali. L-ammont ta' kosti fissi allokati lil kull unità tal-produzzjoni ma tiżdiedx bħala konsegwenza tal-produzzjoni baxxa jew impjant wieqaf. L-ispejjeż ġenerali mhux allokati huma rikonoxxuti bħala spiża fil-perijodu li fih ikunu saru. F-perijodi tal-produzzjoni għolja b'mod anormali, l-ammont ta' spejjeż ġenerali fissi allokati lil kull unità tal-produzzjoni huma mnaqqsa sabiex l-inventarji ma jiġux imkejla aktar mill-kost. Spejjeż ġenerali amministrattivi varjabbli tal-produzzjoni huma allokati għal kull unità tal-produzzjoni fuq bażi tal-użu attwali tal-facilitajiet tal-produzzjoni.
- 14 Proċess tal-produzzjoni jista' jirriżulta b'aktar minn prodott wiehed li qed jiġi prodott fl-istess hin. Dan hu l-każ, pereżempju, meta jiġu prodotti xi prodotti kongunti jew meta jkun hemm prodott ewlieni u prodott sussidjarju. Meta l-kosti tal-konverżjoni ta' xi prodott mhumiex identifikabbli separatament, dawn jiġu allokati bejn il-prodotti fuq bażi razzjonali u konsistenti. L-allokazzjoni tista' tkun ibbażata, pereżempju, fuq il-valur ta' bejgħ relattiv ta' kull prodott jew fil-fażi tal-proċess tal-produzzjoni meta l-prodotti jiġu identifikati separatament, jew mat-tlestija tal-produzzjoni. Il-biċċa l-kbira tal-prodotti sussidjarji, huma min-natura tagħhom stess, immaterjali. Meta dan ikun il-każ, dawn ta' spiss jiġu mkejla fil-valur nett li jinġieb u dan il-valur huwa mnaqqas mill-kosti tal-prodott ewlieni. Bħala riżultat ta' hekk, l-ammont miżmum fil-kotba tal-prodott ewlieni mhuwiex materjalment differenti mill-kost tiegħu.

Kosti oħrajn

- 15 Kosti oħrajn huma inklużi fil-kost ta' inventarji biss sakemm ikunu saru fil-proċess biex jitwasslu l-inventarji fil-lok u l-kondizzjoni attwali tagħhom. Pereżempju, jista' jkun xieraq li jiġu inklużi spejjeż ġenerali li mhumiex tal-produzzjoni jew l-kosti biex jiġu ddisinjati prodotti lill-klijenti speċifiċi fil-kost tal-inventarji.

- 16 Eżempji ta' kosti esklużi mill-kost ta' inventarji u rikonoxxuti bhala kosti fil-perijodu li jkunu sehew huma:
- (a) ammonti anormali ta' materjali mohlija, xogħol u kosti ohra tal-produzzjoni;
  - (b) kosti ta' hażna, sakemm daww l-kosti huma mehtieġa fil-proċess tal-produzzjoni qabel stadju tal-produzzjoni addizzjonali;
  - (c) spejjeż ġenerali amministrattivi li ma jkunux jikkontribwixxu sabiex jitwasslu l-inventarji fil-lok u fil-kondizzjoni attwali tagħhom; u
  - (d) kosti ta' bejgħ.
- 17 IAS 23 *Kosti tas-Self* jidentifikaw iċ-ċirkustanzi limitati meta l-kosti tas-self huma inklużi fil-kosti ta' inventarji.
- 18 Entità tista' tixtri inventarji fuq termini ta' sald differit. Meta l-arranġament effettivament jinkludi element finanzjarju, dak l-element, pereżempju, id-differenza bejn il-prezz tax-xiri f'termini ta' kreditu normali u l-ammont imhallas, huwa rikonoxxut bhala spiża tal-imghax matul il-perijodu ta' finanzjament.

Kost tal-Inventarju ta' min jipprovdi servizz

- 19 Sakemm il-fornituri tas-servizz għandhom inventarji, huma jkejlhom skont il-kosti tal-produzzjoni tagħhom. Dawn il-kosti jikkonsistu prinċipalment f'xogħol u kosti oħrajn ta' impjegati direttament impenjati biex jipprovdu s-servizz, li jinkludi impjegati li jwettqu superviżjoni, u spejjeż ġenerali li jistgħu jkunu attribwiti. Xogħol u kosti oħrajn relatati mal-bejgħ u impjegati amministrattivi ġenerali mhumix inklużi iżda huma rikonoxxuti bhala kosti fil-perijodu li fih ikunu saru. Il-kost tal-inventarju ta' wiehed li jipprovdi servizz ma jinkludix marġni ta' profit jew spejjeż ġenerali li ma jistgħux ikunu attribwiti li ta' spiss huma inklużi fil-prezzijiet mitlubin mill-fornituri tas-servizz.

Kost tal-prodott agrikolu maħsud minn assi bijoloġiċi

- 20 B'mod konformi mal-IAS 41 *Agrikoltura*, l-inventarji li jikkonsistu minn prodotti agrikoli li entità tkun hasdet mill-assi bijoloġiċi tagħha huma mkejla mir-ikonoxximent inizjali fil-valur gust, nieqsal-istima tal-kosti fil-lok tal-bejgħ fil-lok tal-hsard. Dan hu l-prezz tal-inventarji f'dik id-data tal-applikazzjoni ta' dan l-Istandard.

Tekniċi għal kejl tal-kost

- 21 Tekniċi għal kejl tal-kost tal-inventarji, bħal metodu tal-kost standard jew il-metodu bl-immnut, jista' jiġi użat għal konvenjenza jekk ir-riżultati joqorbu lejn il-kost. Kost standard jiehdu inkonsiderazzjoni livelli normali ta' materjali u provvisti, xogħol, effiċjenza u l-utilizzazzjoni tal-kapacità. Dawn huma riveduti regolament u, jekk mehtieġ, jiġu riveduti fid-dawl ta' kondizzjonijiet attwali.
- 22 Il-metodu bl-immnut jintuża ta' spiss fl-industrija tal-immnut għal kejl ta' inventarji b'għadd kbir ta' oġġetti li jinbidlu ta' spiss b'marġni simili li għalihom mhux prattiku li jintużaw metodi tal-kost oħrajn. Il-prezz tal-inventarju huwa stabbilit billi tnaqqas il-valur tal-bejgħ tal-inventarju b'persentaġġ xieraq tal-marġni gross. Il-persentaġġ użat jiehu inkonsiderazzjoni inventarju li jkun ġie mnaqqas sa inqas mill-prezz oriġinali ta' bejgħ. Persentaġġ medju huwa ġeneralment għal kull dipartiment bl-immnut.

Formuli tal-kost

- 23 Il-kost ta' inventarji b'oġġetti li ġeneralment ma jinbidlux bejniethom u oġġetti jew servizzi prodotti u mwarrbin għal proġetti speċifiċi permezz ta' identifikazzjoni speċifika tal-kost individwali tagħhom.
- 24 L-identifikazzjoni speċifika tal-kosti tfisser li prezzijiet speċifiċi huma attribwiti għal oġġetti identifikati tal-inventarju. Dan hu t-trattament xieraq għal oġġetti li huma mwarrbin għal proġett speċifiku, minkejja jekk dawn humix mixtrija jew prodotti. Madankollu, l-identifikazzjoni speċifika tal-kosti ma tkunx xierqa meta jkun hemm għadd kbir ta' oġġetti ta' inventarju li ġeneralment jistgħu jinbidlu bejniethom. F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-metodu fejn jiġu magħżula l-oġġetti li jibqgħu fl-inventarji jista' jintuża biex jiġu akkwistati effetti determinati minn qabel fuq profit jew telf.
- 25 Il-kost ta' inventarji, barra daww koperti fil-paragrafu 23, ser jiġu assenjati skont min ikun l-ewwel tal-ewwel (first-in, first-out – FIFO) jew formula tal-kost medju ppiżat. Entità għandha tuża l-istess formula tal-kosti għal inventarji kollha li għandhom l-istess natura u użu għall-entità. Għal inventarji li huma ta' natura u użu differenti, jistgħu jkunu ġustifikati formuli differenti tal-kost.

- 26 Pereżempju, inventarji użati f'segment tal-operat partikulari jista' jkun ta' użu differenti għall-entità mill-istess tip ta' inventarji użati f'segment tal-operat ieħor. Madankollu, differenza fil-pożizzjoni ġeografika tal-inventarji (jew fir-regoli rispettivi tat-taxxa), wehida, mhix biżżejjed biex tiġġustifika l-użu ta' formuli tal-ikkostjar differenti.
- 27 Il-formula FIFO tassumi li l-oġġetti tal-inventarju li huma mixtrija jew prodotti l-ewwel, huma mibjugħa l-ewwel, u sussegwentement l-oġġetti li jibqgħu fl-inventarju fl-aħħar tal-perijodu huma dawk li ntraw jew ġew prodotti l-aħħar. Taht il-formola tal-kost medju ppiżat, il-prezz ta' kull oġġett huwa stabbilit mill-medja ppeżata ta' oġġetti simili fil-bidu ta' xi perijodu u l-prezz ta' oġġetti simili mixtrija jew prodotti waqt dak il-perijodu. Il-medja tista' tiġi kkalkulata fuq bażi perjodika, jew mal-wasla ta' kull merkanzija addizzjonali, skont iċ-ċirkustanzi tal-entità.

Valur nett li jinġieb

- 28 Il-kosti tal-inventarji ma jistgħux ikunu potenzjalment irkuprati jekk dawk l-inventarji tiġrilhom il-ħsara, jekk żmienhom għadda jew kważi għadda, jew jekk il-prezzijiet tal-bejgħ tagħhom naqsu. Il-kosti tal-inventarji jistgħu wkoll ma jkunux potenzjalment irkuprati jekk l-istima tal-kosti tat-tlestija jew l-istima tal-kosti li għad iridu jsiru biex isir il-bejgħ ikunu għolew. Il-prattika li l-inventarji jitniżżlu inqas mill-prezz tal-valur nett li jinġieb hi konsistenti mal-fehma li l-assi m'għandhomx jinżammu aktar mill-ammonti mistennija li ser jiġu realizzati mill-bejgħ jew mill-użu tagħhom.
- 29 L-inventarji huma normalment reġistrati bil-valur nett li jinġieb oġġett b'oġġett. F'ċerti ċirkostanzi, madankollu, jista' jkun xieraq li oġġetti simili jew relatati jitgħaqdu fi grupp wiehed. Dan jista' jkun il-każ għal oġġetti ta' inventarju relatati mal-istess linja tal-prodotti li jkollha miri jew użi finali simili, li jkunu prodotti u kummerċjalizzati fl-istess zona ġeografika, u li ma jistgħux jiġu evalwati b'mod Prattiku separatament mill-oġġetti l-oħra f'dik il-linja tal-prodotti. Mhux xieraq li jinkitbu inventarji fuq il-baži ta' klassifikazzjoni ta' inventarju, pereżempju, prodotti lesti, jew l-inventarji kollha f'segment tal-operat partikulari. Fornituri tas-servizzi ġeneralment jakkumulaw l-ispejjeż fir-rigward ta' kull servizz li għalih jintalab prezz tal-bejgħ separat. Għalhekk, kull tali servizz qiegħed jiġi ttrattat bħala element separat.
- 30 Stimi ta' valur nett li jinġieb huma bbażati fuq l-aktar evidenza affidabbli disponibbli fil-hin li fih jsiru l-istimi, tal-ammont li l-inventarji huma mistennija li jirrealizzaw. Dawn l-istimi jiehdu inkonsiderazzjoni t-tibdil fil-prezzijiet jew kosti direttament relatati ma' avvenimenti li jseħhu wara l-aħħar tal-perijodu sakemm dawn l-avvenimenti jikkonfermaw kondizzjonijiet eżistenti fi tmien il-perijodu.
- 31 Stimi ta' valur nett li jinġieb jiehdu inkonsiderazzjoni wkoll l-iskop li għalih l-inventarju huwa miżmum fil-kotba. Pereżempju, il-valur nett li jinġieb tal-kwantità ta' inventarju miżmum fil-kotba sabiex jissodisfa kuntratti ta' bejgħ jew ta' servizz fis-sod huwa bbażat fuq il-prezz tal-kuntratt. Jekk il-kuntratti tal-bejgħ huma għal inqas mill-kwantitajiet ta' inventarju miżmum fil-kotba, il-valur nett li jinġieb huwa bbażat fuq il-prezzijiet ġenerali tal-bejgħ. Provvedimenti jistgħu jirriżultaw minn kuntratti ta' bejgħ fis-sod li huma aktar mill-kwantitajiet tal-inventarju miżmum jew minn kuntratti ta' xiri fis-sod. Dawn il-provvedimenti huma kkunsidrati taht l-IAS 37 *Provvedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*.
- 32 Materjali u provvisti oħrajn miżmuma biex jintużaw fil-produzzjoni ta' inventarji ma jitniżżlux taht il-kost jekk il-prodotti lesti li fihom ser ikunu inkorporati huma mistennija li jinbiegħu skont il-kost jew aktar mill-kost. Madankollu, meta tnaqqis fil-prezz ta' materjali jindika li l-kost tal-prodotti lesti huwa aktar mill-valur nett li jinġieb, il-materjali mniżżla sal-valur nett li jinġieb. F'dawn iċ-ċirkostanzi, il-kosti tas-sostituzzjoni ta' materjali jista' jkun l-aħjar kejl disponibbli tal-valur nett li jinġieb tagħhom.
- 33 Trid issir stima ġdida tal-valur nett li jinġieb f'kull perijodu sussegwenti. Meta iċ-ċirkostanzi li qabel kienu kienu ġieghlu l-inventarji biex jitniżżlu taht il-prezz ma jibqgħux jeżistu, jew meta hemm xhieda ċara ta' żjieda fil-valur nett li jinġieb minhabba bidla fiċ-ċirkustanzi ekonomiċi, l-ammont tat-tniżżil fil-valur huwa mregġa' lura (i.e. it-treġġiġ lura hu ristrett għall-ammont oriġinali tat-tniżżil fil-valur) sabiex l-ammont ġdid miżmum fil-kotba huwa l-inqas, mill-kosti u mill-valur nett li jinġieb rivedut. Dan jiġri, pereżempju, meta oġġett ta' inventarju li hu miżmum fil-kotba fil-valur nett li jinġieb, minhabba li l-prezz tal-bejgħ ikun naqas, ikun għadu ma nbieghx f'perijodu sussegwenti u l-prezz tal-bejgħ tiegħu jkun żdied.

RIKONOXXIMENT BĦALA SPIŻA

- 34 Meta l-inventarji huma mibjugħa, l-ammont miżmum fil-kotba ta' dawk l-inventarji ser jiġi rikonoxxut bħala spiża fil-perijodu li fih id-dħul relatat huwa rikonoxxut. L-ammont ta' kull tniżżil fil-valur ta' inventarji għal valur nett li jinġieb u t-telf kollu ta' inventarji ser jiġi rikonoxxut bħala spiża fil-perijodu li fih it-tniżżil fil-valur jew it-telf isehhu. L-ammont ta' kull treġġiġ lura f'kull tniżżil fil-valur ta' inventarji li tiġi minn żjieda fil-valur nett li jinġieb, ser jiġi rikonoxxut bħala tnaqqis fl-ammont ta' inventarju rikonoxxut bħala spiża fil-perijodu li fih isehh it-treġġiġ lura.

- 35 Xi inventarji jistgħu jiġu allokati f'kontijiet ta' assi oħrajn, pereżempju, inventajru użat bħala komponent ta' proprjetà mibnija mill-persuna stess, impjant jew tagħmir. Inventarji allokati f'assi ieħor b'dan il-mod huma rikonoxxuti bħala spiża waqt iż-żmien tal-utilità ta' dak l-assi.

ŻVELAR

- 36 Ir-rapporti finanzjarji għandhom jiżvelaw:
- (a) il-politika tal-kontabilità adottata fil-kejl ta' inventarji, li tinkludi l-formula tal-kost użata;
  - (b) l-ammont totali miżmum fil-kotba ta' inventarji u l-ammont miżmum fil-kotba fi klassifikazzjonijiet xierqa għall-entità;
  - (c) l-ammont miżmum fil-kotba ta' inventarji miżmuma fil-valur ġust, nieqes il-kosti biex tbiegħ;
  - (d) l-ammont ta' inventajru rikonoxxut bħala spiża waqt il-perijodu;
  - (e) l-ammont ta' kull tniżżil fil-valur tal-inventarji rikonoxxut bħala spiża fil-perijodu b'mod konformi mal-paragrafu 34;
  - (f) l-ammont ta' kull treggħigh lura ta' kull tniżżil fil-valur li hu rikonoxxut bħala tnaqqis fl-ammont ta' inventajru rikonoxxut bħala spiża f'dak il-perijodu, b'mod konformi mal-paragrafu 34;
  - (g) iċ-ċirkustanzi jew avvenimenti li jkunu wasslu għal treggħigh lura ta' kitbiet ta' inventarji b'mod konformi mal-paragrafu 34; u
  - (h) l-ammonti miżmuma fil-kotba ta' inventarji mwieghda bħala garanzija għall-obbligazzjonijiet.
- 37 Tagħrif dwar l-ammonti miżmuma fil-kotba fi klassifikazzjonijiet differenti ta' inventarji u kemm dawn il-bidliet ta' dawn l-assi huma utli għal dawk li jużaw ir-rapporti finanzjarji. Klassifikazzjonijiet komuni ta' inventarji huma merkanzija, provvisti tal-produzzjoni, materjali, xogħol fl-idejn u prodotti lesti. L-inventarji ta' fornitur ta' servizz jistgħu jiġu deskritti bħala xogħol fl-idejn.
- 38 L-ammont ta' inventajru rikonoxxut bħala spiża waqt dak il-perijodu, li ta' spiss huwa riferut bħala l-kost tal-bejgħ, jikkonsisti minn dawk l-kosti li qabel kienu inkluzi fil-kejl tal-inventajru u li issa ġew mibjugħa u minn spejjeż ġenerali tal-produzzjoni mhux allokati u minn kosti tal-produzzjoni ta' inventarji. Iċ-ċirkustanzi tal-entità jistgħu wkoll jiggarantixxu l-inkluzjoni ta' ammonti oħrajn, bħal kosti tad-distribuzzjoni.
- 39 Xi entitajiet jadottaw format għal profitt jew telf li jirriżulta f'ammonti li jiġu żvelati, minbarra l-kost tal-inventarji rikonoxxuti bħala spiża matul il-perijodu. Taht dan il-format, entità tippreżenta analiżi ta' ispejjeż billi tuża klassifikazzjoni bbażata skont in-natura tal-ispejjeż. F'dan il-każ, l-entità għandha tiżvela l-kosti rikonoxxuti għal materja prima u oġġetti konsumabbli, kosti ta' xogħol u kosti oħrajn flimkien mal-ammont tal-bidla netta f'inventarji għall-perijodu.

DATA EFFETTIVA

- 40 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.

IRTIRAR TA' STQARRIJET OĦRAJN

- 41 Dan l-Istandard jissostitwixxi l-IAS 2 *Inventarji* (rivedut fl-1993).
- 42 Dan l-Istandard jissostitwixxi SIC1 *Konsistenza — Formul tal-Kost Differenti għal Inventarji*.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 7

Rapporti tal-Flussi tal-Flus

GHAN

Informazzjoni dwar il-flussi ta' flus ta' entità hija utli għaliex tipprovdi lill-utenti ta' rapporti finanzjarji b'bażi biex tiġi analizzata l-kapaċità tal-entità biex tiġġenera l-flus u ekwivalenti ta' flus u l-bżonnijiet tal-entità li tuża daww il-flussi ta' flus. Id-deċiżjonijiet ekonomiċi li jittiehdu mill-utenti jehtieġu evalwazzjoni tal-abilità ta' entità li tiġġenera flus u ekwivalenti ta' flus u ż-żmien u ċ-ċertezza li dawn jiġu ġġenerati.

L-ghan ta' dan l-Istandard huwa li jehtieġ li tingħata informazzjoni dwar il-bidliet storici fil-flus u ekwivalenti ta' flus ta' entità permezz ta' rapport tal-flussi ta' flus li jikklassifika l-flussi ta' flus matul il-perijodu minn attivitajiet tal-operat, investment u finanzjament.

AMBITU

- 1 Entità għandha theggi rapport tal-fluss ta' flus skont ir-rekwiziti ta' dan l-Istandard u għandha tipprezentah bhala parti integrali mir-rapporti finanzjarji tagħha għal kull perijodu li għalih jiġu pprezentati r-rapporti finanzjarji.
- 2 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 7 *Rapport dwar Bidliet fil-Pożizzjoni Finanzjarja*, approvat f'Lulju 1977.
- 3 Utenti tar-rapporti finanzjarji tal-entità huma interessati f'kif l-entità tiġġenera u tuża l-flus u ekwivalenti ta' flus. Dan huwa l-każ irrispettivament min-natura tal-attivitajiet tal-entità u irrispettivament minn jekk il-flus jistgħu jittqiesu bhala l-prodott tal-entità, kif jista' jkun il-każ fir-rigward ta' istituzzjoni finanzjarja. Essenzjalment, l-entitajiet jehtieġu l-flus għall-istess raġunijiet, ikunu kemm ikunu differenti l-attivitajiet li jipproduċu d-dhul prinċipali tagħhom. Huma jehtieġu l-flus biex imexxu l-operazzjonijiet tagħhom, biex iħallsu l-obbligi tagħhom, u biex jipprovdu redditu lill-investituri tagħhom. Għaldaqstant, dan l-Istandard jehtieġ li l-entitajiet kollha jipprezentaw rapport tal-fluss tal-flus.

BENEFIĊĠI TAL-INFORMAZZJONI DWAR IL-FLUSS TAL-FLUS

- 4 Rapport tal-fluss tal-flus, meta jintuża flimkien mal-bqija tar-rapporti finanzjarji, jipprovdi informazzjoni li tippermetti lill-utenti jevalwaw il-bidliet fl-assi netti ta' entità, l-istruttura finanzjarja tagħha (inkluża l-likwidità u s-solvenza tagħha) u l-abilità tagħha li taffettwa l-ammonti u ż-żmien tal-flussi ta' flus sabiex taddatta għal ċirkostanzi u opportunitajiet li jinbidlu. L-informazzjoni dwar il-fluss tal-flus hija utli għall-valutazzjoni tal-abilità tal-entità li tiġġenera flus u ekwivalenti ta' flus u tippermetti lill-utenti jizviluppaw mudelli sabiex ikunu jistgħu jivvalutaw u jqabblu l-valur attwali tal-flussi futuri tal-flus ta' entitajiet differenti. Dan itejeb ukoll il-komparabilità tar-rapportagġ tar-riżultati tal-operat minn entitajiet differenti peress li telimina l-effetti tal-użu ta' trattamenti differenti tal-kontabilità għall-istess tranzazzjonijiet u avvenimenti.
- 5 Informazzjoni storika dwar il-flussi ta' flus hija ta' spiss indikatur tal-ammont, iż-żmien u ċ-ċertezza ta' flussi futuri ta' flus. Hija utli wkoll biex tiġi vverifikata l-preċiżjoni ta' valutazzjonijiet passati ta' flussi futuri ta' flus u biex tiġi eżaminata r-relazzjoni bejn il-profitabilità u l-fluss nett ta' flus u l-impatt ta' ċaqliq fil-prezzijiet.

DEFINIZZJONIJET

- 6 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Flus tinkludi flus fl-idejn u depożiti ta' bla avvż.

Ekwivalenti ta' flus huma investimenti għal perijodu ta' żmien qasir, bi grad għoli ta' likwidità, li jistgħu jinqalbu faċilment għal ammonti ċerti ta' flus u li huma soġġetti għal riskju insinifikanti ta' bidliet fil-valur.

Flussi ta' flus huma flussi 'l ġewwa u flussi 'l barra ta' flus u ta' ekwivalenti ta' flus.

Attivitajiet tal-operat huma l-attivitajiet prinċipali li jrendu dhul għall-entità u attivitajiet oħrajn li m'humiex attivitajiet ta' investment jew ta' finanzjament.

Attivitajiet ta' investment huma l-akkwiżizzjoni u d-disponiment ta' assi fit-tul u investimenti oħrajn mhux inklużi f'ekwivalenti ta' flus.

Attivitajiet ta' finanzjament huma attivitajiet li jirriżultaw f'tibdil fid-daqs u fil-kompożizzjoni tal-ekwità kkontribwita u tas-self tal-entità.

Flus u ekwivalenti ta' flus

- 7 Ekwivalenti ta' flus jinżammu bl-iskop li jiġu ssodisfati impenji ta' żmien qasir fi flus aktar milli għal skopijiet ta' investiment jew għal skopijiet oħra. Sabiex investiment jikkwalifika bħala ekwivalenti ta' flus, dan għandu jkun konvertibbli faċilment għal ammont magħruf ta' flus u għandu jkun soġġett għal riskju insinifikanti ta' tibdil fil-valur. Għaldaqstant, investiment normalment jikkwalifika bħala ekwivalenti ta' flus biss meta jkollu maturità qasira ta', nġhidu ahna, tliet xhur jew inqas mid-data tal-akkwiżizzjoni. Investimenti f'ekwità huma esklużi mill-ekwivalenti ta' flus sakemm dawn ma jkunux, essenzjalment, ekwivalenti ta' flus, pereżempju fil-każ ta' ishma privileġġati akkwistati fi żmien perijodu qasir mill-maturità tagħhom u b'data ta' fidi speċifikata.
- 8 Self mill-banek huwa ġeneralment meqjus bħala attività finanzjarja. Madankollu, f'xi pajjiżi, self kurrenti bankarju li jkollu jintradd lura fuq talba, jiffirma parti integrali mill-amministrazzjoni tal-flus ta' entità. F'dawn iċ-ċirkostanzi, is-self kurrenti bankarju huwa inkluz bħala komponent tal-flus u ekwivalenti ta' flus. Karatteristika ta' arranġamenti bankarji bhal dawn hija li l-bilanċ bankarju spiss iwarja bejn li jkun fil-pożittiv għal fin-negattiv.
- 9 Il-flussi ta' flus jeskludu movimenti bejn entrati li jikkostitwixxu flus jew ekwivalenti ta' flus minhabba li dawn il-komponenti huma parti mill-amministrazzjoni tal-flus ta' entità aktar milli parti mill-attivitajiet tagħha ta' operat, ta' investiment jew ta' finanzjament. L-amministrazzjoni tal-flus tinkludi l-investiment ta' eċċess ta' flus f'ekwivalenti ta' flus.

PREŻENTAZZJONI TA' RAPPORT TAL-FLUSS TA' FLUS

- 10 Ir-rapport tal-fluss ta' flus għandu jirrapporta flussi ta' flus matul il-perijodu, ikklassifikati taht attivitajiet tal-operat, ta' investiment u ta' finanzjament.
- 11 Entità tipprezenta l-flussi ta' flus minn attivitajiet tal-operat, ta' investiment u ta' finanzjament b'mod li jkun l-aktar xieraq għan-neożju tagħha. Il-klassifikazzjoni skont l-attività tipprovi informazzjoni li tippermetti lill-utenti jivvalutaw l-impatt ta' dawk l-attivitajiet fuq il-pożizzjoni finanzjarja tal-entità u fuq l-ammont ta' flus u ta' ekwivalenti ta' flus tagħha. Din l-informazzjoni tista' tintuża wkoll biex jiġu evalwati r-relazzjonijiet bejn dawk l-attivitajiet.
- 12 Tranżizzjoni wahda tista' tinkludi flussi ta' flus li huma kklassifikati b'mod differenti. Pereżempju, meta l-hlas lura ta' self fi flus jinkludi kemm l-imghax kif ukoll il-kapital, l-element tal-imghax jista' jiġi kklassifikat bħala attività tal-operat waqt li l-element kapitali jiġi kklassifikat bħala attività ta' finanzjament.

Attivitajiet tal-operat

- 13 L-ammont ta' flussi ta' flus minn attivitajiet tal-operat huwa indikatur ewlieni ta' kemm l-operazzjonijiet tal-entità ġġeneraw biżżejjed flussi ta' flus biex jithallas lura self, biex tinżamm il-kapaċità operattiva tal-entità, biex jithallsu d-dividendi u biex isiru investimenti godda mingħajr ma tirrikorri għal sorsi esterni ta' finanzjament. Informazzjoni dwar il-komponenti speċifiċi ta' flussi operattivi storiċi ta' flus hija utli, flimkien ma' informazzjoni oħra, fit-tbassir ta' flussi operattivi futuri ta' flus.
- 14 Flussi ta' flus minn attivitajiet tal-operat huma derivati primarjament mill-attivitajiet prinċipali tal-entità li jipproduċu dhul. Għaldaqstant, dawn ġeneralment jirriżultaw mit-tranżazzjonijiet u minn avvenimenti oħra li jidhlu fil-kalkolu tal-profitt jew telf. Eżempji ta' flussi ta' flus minn attivitajiet tal-operat huma:
  - (a) dhul ta' flus mill-bejgħ ta' prodotti u mill-ghoti ta' servizzi;
  - (b) dhul ta' flus minn *royalties*, drittijiet oħra, kommissjonijiet u dhul iehor;
  - (c) pagamenti fi flus lil fornituri għal prodotti u servizzi;
  - (d) pagamenti fi flus lil u f'isem impjegati;
  - (e) dhul fi flus u pagamenti fi flus ta' entità tal-assigurazzjoni għal primjums u klejms, annwalitajiet u benefiċċji oħra mill-poloż;
  - (f) pagamenti fi flus jew rifużjonijiet ta' taxxi fuq id-dhul sakemm dawn ma jkunux jistgħu jiġu identifikati speċifikament ma' attivitajiet ta' finanzjament jew ta' investiment; u
  - (g) dhul u pagamenti fi flus minn kuntratti miżmuma għal skopijiet ta' negożjar finanzjarju.

Xi tranżazzjonijiet, bhall-bejgħ ta' oġġett ta' impjanti, jistgħu jagħtu lok għal qligh jew telf li huwa inkluz fil-kalkolu tal-profitt jew telf. Madankollu, il-flussi ta' flus li għandhom x'jaqsmu ma' tranżazzjonijiet bhal dawk huma flussi ta' flus minn attivitajiet ta' investiment.

- 15 Entità tista' żżomm titoli u self għal skopijiet ta' negozjar finanzjarju, flimkien każ dawn huma simili għal stokk akkwistat speċifikament għal bejgħ mill-ġdid. Għalhekk, flussi ta' flus li jirriżultaw mix-xiri u mill-bejgħ ta' titoli miżmuma għal negozjar finanzjarju huma kklassifikati bhala attivitajiet tal-operat. Bl-istess mod, self ta' flus magħmul minn istituzzjonijiet finanzjarji huwa normalment ikklassifikat bhala attività tal-operat minhabba li dan għandu x'jaqsam mal-attività prinċipali li tipproduċi d-dhul ta' dik l-entità.

Attivitajiet ta' investiment

- 16 L-iżvelar separat ta' flussi ta' flus li jirriżultaw minn attivitajiet ta' investiment huwa importanti minhabba li l-flussi ta' flus jirrapprezentaw sa liema punt l-infiq ikun sar fuq riżorsi maħsubin sabiex jiġġeneraw introjtu u flussi ta' flus fil-futur. Eżempji ta' flussi ta' flus li jirriżultaw minn attivitajiet ta' investiment huma:
- (a) pagamenti fi flus biex tinxtara proprjetà, impjanti u tagħmir, assi intanġibbli u assi oħra fit-tul. Dawn il-pagamenti jinkludu dawk li għandhom x'jaqsmu mal-ispejjeż kapitalizzati tal-iżvilupp u ma' proprjetà, impjanti u tagħmir mibnija mill-entità;
  - (b) dhul fi flus mill-bejgħ ta' proprjetà, impjanti u tagħmir, assi intanġibbli u assi oħra fit-tul;
  - (c) pagamenti fi flus għax-xiri ta' strumenti azzjonarji jew ta' dejn ta' entitajiet oħra jew interessi f'imprizi kongunti (għajr pagamenti għal dawk l-istrumenti meqjusa bhala ekwivalenti ta' flus jew dawk miżmuma għal skopijiet ta' negozjar finanzjarju);
  - (d) dhul fi flus minn bejgħ ta' strumenti azzjonarji jew ta' dejn ta' entitajiet oħra u interessi f'imprizi kongunti (għajr dhul għal dawk l-istrumenti meqjusa bhala ekwivalenti ta' flus u dawk miżmuma għal skopijiet ta' negozjar finanzjarju);
  - (e) self ta' flus magħmul lil partijiet oħra (għajr self magħmul minn istituzzjoni finanzjarja);
  - (f) dhul fi flus minn hlasijiet lura ta' self magħmul lil partijiet oħra (għajr self ta' istituzzjoni finanzjarja);
  - (g) pagamenti fi flus għal kuntratti ta' *futures*, kuntratti miftiehma bil-quddiem, kuntratti ta' opzjoni u kuntratti ta' tpartit finanzjarju għajr meta l-kuntratti jsiru għal għanijiet ta' negozju finanzjarju, jew meta l-pagamenti jkunu kklassifikati bhala attivitajiet ta' finanzjament; u
  - (h) dhul fi flus minn kuntratti ta' *futures*, kuntratti miftiehma bil-quddiem, kuntratti ta' opzjoni u kuntratti ta' tpartit finanzjarju għajr meta l-kuntratti jsiru għal għanijiet ta' negozju finanzjarju, jew meta d-dhul ikun ikklassifikat bhala attivitajiet ta' finanzjament.

Meta kuntratt jiġi kklassifikat bhala *hedge* ta' pożizzjoni identifikabbli, il-flussi ta' flus tal-kuntratt huma kklassifikati bl-istess mod bhall-flussi ta' flus tal-pożizzjoni li tkun qeghda tiġi *hedged*.

Attivitajiet ta' finanzjament

- 17 L-iżvelar separat ta' flussi ta' flus li jirriżultaw minn attivitajiet ta' finanzjament huwa importanti minhabba li huwa utli għat-tbassir ta' talbiet għal flussi futuri ta' flus minn fornituri ta' kapital għall-entità. Eżempji ta' flussi ta' flus li jirriżultaw minn attivitajiet ta' finanzjament huma:
- (a) dhul fi flus mill-hruġ ta' ishma jew ta' strumenti azzjonarji oħra;
  - (b) pagamenti fi flus lil sidien għall-akkwist jew tiffidja tal-ishma tal-entità;
  - (c) dhul minn hruġ ta' *debentures*, self, noti, *bonds*, ipoteki u self iehor fuq perijodu ta' żmien qasir jew fit-tul;
  - (d) pagamenti lura fi flus ta' ammonti mislufa; u
  - (e) pagamenti fi flus minn kerrej għat-tnaqqis tal-obbligazzjoni pendenti relatata ma' kiri finanzjarju.

RAPPORTAĠĠ TA' FLUSSI TA' FLUS MINN ATTIVITAJIET TAL-OPERAT

- 18 Entità għandha tirrapporta flussi ta' flus minn attivitajiet tal-operat billi tuża jew:
- (a) il-metodu dirett, li bih jiġu żvelati klassijiet maġġuri ta' dhul gross ta' flus u pagamenti gross ta' flus; jew

- (b) il-metodu indirett, fejn il-profitt jew it-telf jiġi aġġustat għall-effetti ta' tranżazzjonijiet mhux fi flus, għal differimenti jew akkumulazzjonijiet ta' dhul jew pagamenti fi flus mill-operat tal-passat jew tal-futur, u oġġetti ta' introjtu jew spejjeż assoċjati ma' flussi ta' flus ta' investiment jew ta' finanzjament.
- 19 L-entitajiet huma mhegġa jirrapportaw flussi ta' flus minn attivitajiet tal-operat permezz tal-metodu dirett. Il-metodu dirett jipprovdi informazzjoni li tista' tkun utli biex jiġu stmati l-flussi futuri ta' flus u li m'hijiex disponibbli taht il-metodu indirett. Taht il-metodu dirett, informazzjoni dwar klassijiet maġġuri ta' dhul gross ta' flus u pagamenti gross fi flus tista' tinkiseb jew:
- (a) mir-rekords tal-kontabilità tal-entità; jew
- (b) billi jiġu aġġustati l-bejgħ, il-kost tal-bejgħ (fil-każ ta' istituzzjoni finanzjarja, mgħax u introjtu simili u spejjeż ta' imgħax u drittijiet simili) u entrati oħra fir-rapport tal-introjtu għal:
- (i) bidliet matul il-perijodu fl-inventarji u fil-kredituri u debituri;
- (ii) oġġetti oħra mhux flus; u
- (iii) oġġetti oħra li għalihom l-effetti fuq il-flus huma ta' flussi ta' flus ta' investiment jew ta' finanzjament.
- 20 Skont il-metodu indirett, il-fluss nett ta' flus minn attivitajiet tal-operat huwa stabbilit billi jiġi aġġustat il-profitt u t-telf għall-effetti ta':
- (a) bidliet matul il-perijodu fl-inventarji u fil-kredituri u debituri tal-operat;
- (b) oġġetti mhux flus bħal diprezzament, provvedimenti, taxxi differiti, qligħ u telf f'munita barranija mhux realizzati, profitti mhux imqasma ta' kumpanniji assoċjati, u interessi minoritarji; u
- (c) l-oġġetti l-oħrajn kollha li għalihom, l-effetti fi flus huma ta' flussi ta' flus ta' investiment jew ta' finanzjament.
- Inkella, il-fluss nett ta' flus minn attivitajiet tal-operat jista' jkun ipprezentat skont il-metodu indirett billi juri d-dhul u l-ispejjeż li jidhru fir-rapport tal-introjtu u l-bidliet matul il-perijodu fl-inventarji u fil-kredituri u debituri mill-operat.

RAPPORTAĠĠ TA' FLUSSI TA' FLUS MINN ATTIVITAJIET TA' INVESTIMENT U TA' FINANZJAMENT

- 21 Entità għandha tiżvela separatament il-kategoriji maġġuri ta' dhul gross fi flus u ta' pagamenti grossi fi flus li jirriżultaw minn attivitajiet ta' investiment u ta' finanzjament, għajr sal-punt li l-flussi ta' flus deskritti fil-paragrafi 22 u 24 jiġu rrapportati fuq bażi netta.

RAPPORTAĠĠ TA' FLUSSI TA' FLUS FUQ BAŻI NETTA

- 22 Flussi ta' flus li jirriżultaw mill-attivitajiet tal-operat, ta' investiment jew ta' finanzjament li ġejjin jistgħu jiġu rrapportati fuq bażi netta:
- (a) dhul u pagamenti fi flus f'isem klijenti meta l-flussi ta' flus jirriflettu l-attivitajiet tal-klijent aktar milli dawk tal-entità; u
- (b) dhul u pagamenti fi flus għal oġġetti fejn il-fatturat ikun rapidu, li l-ammonti jkunu kbar, u l-maturitajiet ikunu qosra.
- 23 Eżempji ta' dhul u pagamenti fi flus li hemm referenza għalihom fil-paragrafu 22(a) huma:
- (a) l-aċċettazzjoni u l-hlas lura ta' depożiti ta' bla avviż ta' bank;
- (b) fondi miżmuma għall-klijenti minn entità ta' investiment; u
- (c) kirjiet miġbura f'isem, u mħallsa lil, sidien ta' propjetajiet.
- Eżempji ta' dhul u pagamenti fi flus li hemm referenza għalihom fil-paragrafu 22(b) huma s-self għal, u l-hlas lura ta':
- (a) l-ammonti tal-kapital li għandhom x'jaqsmu ma' klijenti ta' karti ta' kreditu;
- (b) ix-x-xiri u l-bejgħ ta' investimenti; u
- (c) kull self ieħor fuq perijodu ta' żmien qasir, pereżempju, dawk li għandhom perijodu ta' maturità ta' tliet xhur jew inqas.

- 24 Flussi ta' flus li jirriżultaw minn kull waħda mill-attivitajiet li ġejjin ta' istituzzjoni finanzjarja jistgħu jiġu rrapportati fuq bażi netta:
- (a) dħul u pagamenti ta' flus għall-aċċettazzjoni u l-hlas lura ta' depożiti b'data ta' maturità fissa;
  - (b) it-tqegħid ta' depożiti għand u l-ġbid lura ta' depożiti mingħand istituzzjonijiet finanzjarji oħra; u
  - (c) self fi flus lill-klijenti u l-hlas lura ta' dak is-self.

FLUSSI TA' FLUS F'MUNITA BARRANIJA

- 25 Flussi tal-flus li jirriżultaw minn tranżazzjonijiet f'munita barranija għandhom jiġu registrati fil-munita funzjonali tal-entità billi tiġi applikata għall-ammont fil-munita barranija r-rata tal-kambju bejn il-munita funzjonali u l-munita barranija fid-data tal-fluss tal-flus.
- 26 Il-fluss tal-flus ta' kumpanija sussidjarja barranija għandu jinqaleb bir-rati tal-kambju bejn il-munita funzjonali u l-munita barranija fid-dati tal-fluss tal-flus.
- 27 Flussi ta' flus denominati f'munita barranija huma rrapportati b'mod konsistenti mal-IAS 21 *L-Effetti tat-Tibdil fir-Rati tal-Kambju*. Dan jippermetti l-użu ta' rata ta' kambju li tkun qrib ir-rata attwali. Pereżempju, rata ta' kambju medja peżata għal perijodu tista' tintuża għar-registrazzjoni ta' tranżazzjonijiet f'munita barranin jew fil-qlib tal-flussi ta' flus ta' kumpanija sussidjarja barranija. Madankollu, l-IAS 21 ma jippermettix l-użu tar-rata tal-kambju fid-data tal-karta tal-bilanċ meta jiġu maqluba l-flussi ta' flus ta' kumpanija sussidjarja barranija.
- 28 Qliġh u telf mhux realizzati li jirriżultaw minn bidliet fir-rati tal-kambju f'munita barranija mhumiex flussi ta' flus. Madankollu, l-effett tal-bidliet fir-rati tal-kambju fuq flus u ekwivalenti ta' flus miżmumin jew dovuti f'munita barranija huwa rrapportat fir-rapport tal-fluss ta' flus sabiex jiġu rikonċiljati l-flus u l-ekwivalenti ta' flus fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu. Dan l-ammont huwa ppreżentat separatament minn flussi ta' flus minn attivitajiet tal-operat, investment u finanzjament u jinkludi d-differenzi, jekk ikun hemm, li kieku daww il-flussi ta' flus ġew irrappurtati bir-rati tal-kambju ta' tmiem il-perijodu.
- 29 [Imhassra]
- 30 [Imhassra]

MGHAX U DIVIDENDI

- 31 Flussi ta' flus minn imghax u dividendi riċevuti u mħallsa għandhom jiġu żvelati separatament. Kull waħda għandha tiġi kklassifikata b'mod konsistenti minn perijodu għal perijodu bhala attività jew tal-operat, jew ta' investment jew ta' finanzjament.
- 32 L-ammont totali ta' mghax imhallas matul perijodu għandu jidher fir-rapport tal-fluss ta' flus, sew jekk kien rikonoxxut bhala spiża fir-rapport tal-introjtu sew jekk ikun kapitalizzat b'konformità mat-trattament alternattiv permess fl-IAS 23 *Kosti tas-Self*.
- 33 Imghax imhallas u mghax u dividendi riċevuti huma normalment ikklassifikati bhala flussi ta' flus tal-operat għal istituzzjoni finanzjarja. Madankollu, ma hemm ebda konsensus fuq il-klassifikazzjoni ta' dawn il-flussi ta' flus għal entitajiet oħrajn. Mghax imhallas u mghax u dividendi riċevuti jistgħu jiġu kklassifikati bhala flussi ta' flus tal-operat minhabba li jidhru fil-kalkolu tal-profitt jew telf. Alternattivament, l-imghax imhallas u l-imghax u d-dividendi riċevuti jistgħu jiġu kklassifikati bhala flussi ta' flus ta' finanzjament jew ta' investment rispettivament, minhabba li huma kosti għall-ksib ta' riżorsi finanzjarji jew ta' redditi fuq l-investimenti.
- 34 Dividendi mħallsa jistgħu jiġu kklassifikati bhala flussi ta' flus ta' finanzjament minhabba li huma kost għall-ksib ta' riżorsi finanzjarji. Alternattivament, id-dividendi mħallsa jistgħu jiġu kklassifikati bhala komponent ta' flussi ta' flus minn attivitajiet tal-operat sabiex l-utenti jiġu meġhuna biex jistabbilixxu l-abilità ta' entità li thallas dividendi minn flussi ta' flus tal-operat.

TAXXI FUQ ID-DHUL

- 35 Flussi ta' flus li jirriżultaw minn taxxi fuq dħul għandhom jiġu żvelati separatament u għandhom jiġu kklassifikati bhala flussi ta' flus minn attivitajiet tal-operat sakemm dawn ma jkunux jistgħu jiġu identifikati speċifikament ma' attivitajiet ta' finanzjament jew ta' investment.
- 36 Taxxi fuq id-dħul huma imponibbli fuq tranżazzjonijiet li jagħtu lok għal flussi ta' flus li huma kklassifikati bhala attivitajiet tal-operat, investment jew ta' finanzjament f'rapport tal-fluss ta' flus. Filwaqt li l-ispiża tat-taxxa tista' tkun identifikabbli minnufih ma' attivitajiet ta' investment u ta' finanzjament, il-flussi ta' flus tat-taxxa relatati hafna drabi ma jistgħux jiġu identifikati u jistgħu jirriżultaw f'perijodu differenti mill-flussi ta' flus tat-transazzjoni bażika.

Ghalhekk, taxxi mhallsa huma normalment ikklassifikati bhala flussi ta' flus minn attivitajiet tal-operat. Madankollu, meta l-fluss tal-flus tat-taxxa jkun jista' jiġi identifikat b'mod prattikabbli ma' xi tranżazzjoni individwali li tagħti lok għal flussi ta' flus li huma kklassifikati bhala attivitajiet ta' investment jew ta' finanzjament, il-fluss ta' flus tat-taxxa huwa kklassifikat bhala attività ta' investment jew finanzjament kif xieraq. Meta l-flussi ta' flus tat-taxxa jiġu allokati fuq aktar minn klassi ta' attività waħda, jiġi żvelat l-ammont totali ta' taxxi mhallsa.

INVESTIMENTI F'SUSSIDJARJI, ASSOĊJATI U IMPRIZI KONĠUNTI

- 37 Għall-finijiet tal-kontabilità ta' investment f'kumpanija assoċjata jew sussidjarja li jkunu ġew kontabilizzati skont il-metodu tal-ekwità jew tal-kost, investitur għandu jillimita r-rapportagġ tiegħu fir-rapport tal-fluss tal-flus għal dawk il-flussi ta' flus li jkunu għadew bejnu u bejn l-entità li fiha jsir l-investment, pereżempju, għal dividendi u self.
- 38 Entità li tirrapporta l-interess tagħha f'entità b'kontroll konġunt (ara l-IAS 31 *Interessi f'Imprizi Konġunti*) permezz ta' konsolidazzjoni proporzjonata, tinkludi fir-rapport konsolidat tagħha tal-flussi ta' flus is-sehem proporzjonali tagħha tal-flussi ta' flus tal-entità b'kontroll konġunt. Entità li tirrapporta interess bħal dan u li tuża l-metodu tal-ekwità tinkludi, fir-rapport tal-flussi ta' flus tagħha, il-flussi tal-flus fir-rigward tal-investimenti tagħha fl-entità b'kontroll konġunt, u d-distribuzzjonijiet u l-pagamenti ohra jew dħul iehor bejnha u bejn l-entità b'kontroll konġunt.

AKKWIZIZZJONIJET U DISPONIMENTI TA' SUSSIDJARJI U UNITAJIET KUMMERĊJALI OHRAJN

- 39 Il-flussi aggregati ta' flus li jirriżultaw minn akkwisti u minn disponimenti ta' sussidjarji jew unitajiet kummerċjali oħrajn għandhom jiġu pprezentati separatament u kklassifikati bhala attivitajiet ta' investment.
- 40 Entità għandha tiddikjara, b'mod aggregat, fir-rigward kemm tal-akkwizzizzjonijiet kemm tad-disponiment ta' sussidjarji jew unitajiet kummerċjali oħrajn matul il-perijodu, kull punt minn dawn li ġejjin:
- (a) il-hlas totali tax-xiri jew tad-disponiment;
  - (b) il-porzjon tal-hlas tax-xiri jew tad-disponiment mogħti permezz ta' flus u ekwivalenti ta' flus;
  - (c) l-ammont ta' flus u ta' ekwivalenti ta' flus fis-sussidjarja jew fl-unità kummerċjali miksuba jew ittrasferita; u
  - (d) l-ammont tal-assi u l-obbligazzjonijiet għajr flus jew ekwivalenti ta' flus fis-sussidjarja jew fl-unità kummerċjali akkwistata jew ittrasferita, miġbura skont kull kategorija magħguri.
- 41 Il-prezentazzjoni separata tal-effetti fil-flussi ta' flus ta' akkwizzizzjonijiet u disponimenti ta' sussidjarji u unitajiet kummerċjali oħrajn bhala entrati f'linja individwali, flimkien mad-dikjarazzjoni separata tal-ammonti tal-assi u l-obbligazzjonijiet miksuba jew ittrasferiti, tgħin biex issir distinzjoni bejn dawk il-flussi ta' flus u l-flussi ta' flus li jirriżultaw mill-attivitajiet l-oħra tal-operat, investment u finanzjament. L-effetti fil-flussi ta' flus li jirriżultaw minn disponimenti mhumiex imnaqqs minn dawk li jirriżultaw minn akkwizzizzjonijiet.
- 42 L-ammont aggregat tal-flus imhallsa jew irċevuti bhala hlas għax-xiri jew il-bejgħ huwa rrapportat fir-rapport tal-flussi ta' flus nett mill-flus u mill-ekwivalenti ta' flus miksuba jew ittrasferiti.

TRANŻAZZJONIJET MHUX FI FLUS

- 43 Tranżazzjonijiet ta' investment u ta' finanzjament li ma jehtigux l-użu ta' flus u ta' ekwivalenti ta' flus għandhom ikunu esklużi minn rapport ta' flus tal-flus. Tranżazzjonijiet bħal dawn għandhom jiġu żvelati x'imkien iehor fir-rapporti finanzjarji b'mod li jipprovdi l-informazzjoni kollha relevanti dwar dawn l-attivitajiet ta' investment u ta' finanzjament.
- 44 Hafna attivitajiet ta' investment u ta' finanzjament m'għandhomx impatt dirett fuq il-flussi ta' flus attwali għalkemm jaffettwaw l-istruttura kapitali u tal-assi ta' entità. L-esklużjoni ta' tranżazzjonijiet mhux fi flus mir-rapport tal-flussi ta' flus hija konsistenti mal-għan tar-rapport tal-flussi ta' flus minhabba li dawn l-entrati ma jinvolvux flussi ta' flus fil-perijodu kurrenti. Eżempji ta' tranżazzjonijiet mhux fi flus huma:
- (a) l-akkwizzizzjoni ta' assi jew billi jiġu assunti direttament obbligazzjonijiet relatati jew permezz ta' kiri finanzjarju;
  - (b) l-akkwizzizzjoni ta' entità permezz ta' hrug ta' ishma; u
  - (c) il-qlib ta' dejn fishma.

KOMPONENTI TA' FLUS U EKWIVALENTI TA' FLUS

- 45 Entità għandha tiżvela l-komponenti ta' flus u ekwivalenti ta' flus u għandha tippreżenta rikonċiljazzjoni tal-ammonti fir-rapport tal-flussi ta' flus tagħha mal-entrati ekwivalenti rrapportati fil-karta tal-bilanċ.
- 46 Minhabba l-varjetà ta' prattici ta' ġestjoni ta' flus u ta' arrangamenti bankarji madwar id-dinja u sabiex tikkonforma mal-IAS 1 *Preżentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji*, entità tiżvela l-politika li hija tadotta biex tistabbilixxi l-kompożizzjoni ta' flus u ta' ekwivalenti ta' flus.
- 47 L-effett ta' kull bidla fil-politika għall-istabbiliment ta' komponenti ta' flus u ta' ekwivalenti ta' flus, pereżempju, bidla fil-klassifikazzjoni ta' strumenti finanzjarji li qabel kienu jiġu kkunsidrati bħala parti mill-portafoll ta' investment tal-entità, huwa rrapportat skont l-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*.

ŻVELAR IEHOR

- 48 Entità għandha tiddikjara, flimkien ma' kommentarju mill-manigment, l-ammont tal-bilanċi sinjifikanti ta' flus u ta' ekwivalenti ta' flus miżmuma mill-entità li ma humiex disponibbli sabiex jintużaw mill-grupp.
- 49 Jeżistu diversi ċirkostanzi li fihom il-bilanċi fi flus u ekwivalenti ta' flus miżmumin minn entità m'humiex disponibbli sabiex jintużaw mill-grupp. Eżempji jinkludu l-bilanċi ta' flus u ta' ekwivalenti ta' flus miżmumin minn sussidjarja li topera f'pajjiż fejn japplikaw kontrolli tal-kambju jew restrizzjonijiet legali ohra meta l-bilanċi ma jkunux disponibbli għal użu ġenerali mill-entità prinċipali jew minn sussidjarji ohrajn.
- 50 Informazzjoni addizzjonali tista' tkun relevanti għall-utenti biex jifhmu l-pożizzjoni finanzjarja u l-likwidità ta' entità. L-iżvelar ta' din l-informazzjoni, flimkien ma' kummentarju mill-manigment, huma mhegġa u jistgħu jinkludu:
- (a) l-ammont ta' facilitajiet ta' self mhux użati li jistgħu jkunu disponibbli għal attivitajiet futuri tal-operat u biex jiġu saldati impenji kapitali, b'indikazzjoni ta' kull restrizzjoni li jista' jkun hemm fuq l-użu ta' dawn il-facilitajiet;
  - (b) l-ammonti aggregati tal-flussi ta' flus minn kull attività tal-operat, ta' investment u ta' finanzjament relatata ma' interessi f'imprizi kongunti rrapportati permezz ta' konsolidazzjoni proporzjonali;
  - (c) l-ammont aggregat ta' flussi ta' flus li jirrapprezentaw żjidiet fil-kapaċità operattiva b'mod separat minn dawk tal-flussi ta' flus li huma mehtieġa sabiex tinżamm il-kapaċità operattiva; u
  - (d) l-ammont ta' flussi ta' flus li joriġina mill-attivitajiet tal-operat, ta' investment jew ta' finanzjament ta' kull segment soġġett għar-rappurtagġ (ara l-IFRS 8 *Segmenti tal-Operat*).
- 51 L-iżvelar separat tal-flussi ta' flus li jirrapprezentaw żjidiet fil-kapaċità tal-operat u fil-flussi ta' flus li huma mehtieġa sabiex tinżamm il-kapaċità operattiva hija utli sabiex l-utent ikun jista' jistabbilixxi jekk l-entità hijiex qegħda tinvesti b'mod adegwat fiż-żamma tal-kapaċità operattiva tagħha. Entità li ma tinvestix b'mod adegwat fiż-żamma tal-kapaċità operattiva tagħha tista' tippregudika l-profitabilità futura minhabba likwidità kurrenti u distribuzzjonijiet lis-sidien.
- 52 L-iżvelar ta' flussi ta' flus segmentali jippermetti lill-utenti jifhmu ahjar ir-relazzjoni bejn il-flussi ta' flus tan-negozju b'mod shiħ u dawk tal-partijiet komponenti tiegħu u d-disponibbiltà u l-varjabilità tal-flussi ta' flus segmentali.

DATA EFFETTIVA

- 53 Dan l-Istandard jidhol fis-seħħ għal rapporti finanzjarji li jkopru l-perijodi li jibdeu fl-1 ta' Jannar 1994 jew wara.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 8**Politiki ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji**

GHAN

- 1 L-għan ta' dan l-Istandard hu li jistipula l-kriterji għall-għażla u l-bidla tal-politika tal-kontabilità, flimkien ma' trattament fil-kontijiet u żvelar ta' bidliet fil-politika tal-kontabilità, bidliet fl-istimi tal-Kontabilità u korrezzjoni ta' żbalji. L-Istandard huwa intiż biex ir-rapporti finanzjarji ta' entità jsiru aktar rilevanti u ta' fiduċja, u biex tissahħah il-komparabilità ta' dawk ir-rapporti finanzjarji matul iż-żmien u mar-rapporti finanzjarji ta' entitajiet oħra.
- 2 Rekwiżiti ta' żvelar ta' informazzjoni dwar politika tal-kontabilità, hlief dawk dwar il-bidliet fil-politika tal-kontabilità, huma stipulati fl-IAS 1 *Preżentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji*.

AMBITU

- 3 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fl-għażla u l-applikazzjoni ta' politika tal-kontabilità, u fil-konsiderazzjoni tal-bidliet fil-politika tal-kontabilità, bidliet fl-istimi tal-kontabilità u korrezzjonijiet ta' żbalji fil-perijodu ta' qabel.
- 4 L-effetti għat-taxxa tal-korrezzjonijiet ta' żbalji tal-perijodu ta' qabel u tibdiliet retrospettivi magħmula biex ikunu applikati bidliet fil-politika tal-kontabilità huma kkunsidrati u żvelati b'konformità mal-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul*.

DEFINIZZJONIJIET

- 5 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Politika tal-kontabilità hija prinċipji, bażijiet, konvenzjonijiet, regoli u prattici speċifiċi applikati minn entità fil-preparazzjoni u preżentazzjoni ta' rapporti finanzjarji.

Bidla fl-istima tal-kontabilità hi bidla fl-ammont miżmum fil-kotba ta' xi assi jew ta' obligazzjoni, jew l-ammont ta' konsum perjodik ta' xi assi, li jirriżulta mill-istima tal-istat preżenti ta' assi u obligazzjonijiet, u l-benefiċċji u obligazzjonijiet futuri mistennija, li huma marbuta magħhom. Bidliet fl-istimi tal-kontabilità jirriżultaw minn taġrif jew żviluppi ġodda, u, għalhekk, mhumiex korrezzjonijiet ta' żbalji.

L-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju (IFRSs) huma Standards u Interpretazzjonijiet adottati mill-Bord Internazzjonali għall-Istandards tal-Kontabilità (IASB). Dawn jinkludu:

- (a) Standards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju;
- (b) Standards Internazzjonali tal-Kontabilità; u
- (c) Interpretazzjonijiet originati mill-Kumitat tal-Interpretazzjoni Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju (IFRIC) jew dak li kien il-Kumitat Permanenti tal-Interpretazzjonijiet (SIC).

Omissjonijiet *materjali* jew dikjarazzjonijiet żbaljati ta' xi entrati huma materjali, jekk huma jistgħu, individwalment jew kollettivament, iħallu effett fuq id-deċiżjonijiet ekonomiċi tal-utenti meħuda fuq il-baži tar-rapporti finanzjarji. Il-materjalità tiddependi mid-daqs u natura tal-omissjoni jew tar-rapport żbaljat kif iġġudikat fiċ-ċirkustanzi li huma marbuta magħha. Id-daqs jew natura tal-entrata, jew it-tnejn li huma, jistgħu jkunu fattur determinanti.

Żbalji f'perijodi ta' qabel huma omissjonijiet minn, u dikjarazzjonijiet żbaljati frapporti finanzjarji f'perijodu preċedenti wieħed jew aktar li rriżultaw minn nuqqas tal-użu, jew użu hażin, ta' informazzjoni affidabbli, li:

- (a) kienet disponibbli meta r-rapporti finanzjarji għal dawk il-perijodi kienu awtorizzati għall-ħruġ; u
- (b) kien mistenni, b'mod raġonevoli, li dawn inkisbu u kienu kkunsidrati fit-tnejn u l-eżentar ta' dawk ir-rapporti finanzjarji.

Żbalji bħal dawn jinkludu l-effetti ta' żbalji matematiċi, żbalji fl-applikazzjoni tal-politika tal-kontabilità, żvisti jew interpretazzjoni hażina ta' xi fatti, u frodi.

Applikazzjoni retrospettiva hi l-applikazzjoni ta' politika ġdida tal-kontabilità għal tranżazzjonijiet, avvenimenti u kondizzjonijiet oħra daqs li kieku dik il-politika dejjem kienet applikata.

Dikjarazzjoni b'mod ġdid retrospettiva hi korrezzjoni tar-rikonoxximent, kejl u informazzjoni pprovduta dwar ammont ta' elementi fl-iżvelar ta' rapporti finanzjarji daqs li kieku żball f'perijodu ta' qabel qatt ma sehħ.

Imprattikabbli L-applikazzjoni ta' rekwiżit hi imprattikabbli meta entità ma tkunx tista' tapplikah wara li tkun għamlet kull sforz raġonevoli biex tagħmel hekk. Għal perijodu partikulari preċedenti, huwa imprattikabbli li tapplika bidla f'politika tal-kontabilità b'mod retrospettiv jew tagħmel dikjarazzjoni b'mod ġdid retrospettiva biex tikkorregi żball jekk:

- (a) l-effetti ta' applikazzjoni retrospettiva jew dikjarazzjoni b'mod ġdid retrospettiva m'humiex determinabbli;
- (b) l-applikazzjoni retrospettiva jew dikjarazzjoni b'mod ġdid retrospettiva teħtieġ suppożizzjonijiet dwar x'setgħa kien il-hsieb tal-manigment f'dak il-perijodu; jew
- (c) l-applikazzjoni retrospettiva jew dikjarazzjoni b'mod ġdid retrospettiva tkun teħtieġ stimi sinifikanti tal-ammonti u jkun impossibli li tiddistingwi b'mod oġġettiv tagħrif dwar dawk l-istimi li:
  - (i) jipprovdur evidenza ta' ċirkustanzi li eżistew fid-data(i) li fihom l-ammonti jridu jiġu rikonoxxuti, imkejla jew żvelati; u
  - (ii) kienet tkun disponibbli meta r-rapporti finanzjarji għal dak il-perijodu preċedenti kienu awtorizzati għall-hruġ

minn informazzjoni oħra.

Applikazzjoni prospettiva ta' bidla fil-politika tal-kontabilità u r-rikonoxximent tal-effett tal-bidla fuq stima tal-kontabilità, rispettivament, huma:

- (a) applikazzjoni ta' politika ġdida tal-kontabilità fuq tranżazzjonijiet, avvenimenti u kondizzjonijiet oħra li jsehhu wara d-data li fiha jkun hemm bdil fil-politika; u
- (b) ir-rikonoxximent tal-effett tal-bidla fuq l-istima tal-kontabilità fil-perijodi preżenti u futuri affettwati mill-bidla.

- 6 Li tanalizza jekk omissjoni jew rapport żbaljat jistax jinfluwenza d-deċiżjonijiet ekonomiċi tal-utenti, u għalhekk ikun materjali, jeħtieġ il-konsiderazzjoni tal-karatteristiċi ta' dawk l-utenti. Il-*Qafas għall-Preparazzjoni u l-Prezentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji* jgħid fil-paragrafu 25 li "hemm is-suppożizzjoni li l-utenti għandhom għarfien raġonevoli tal-attivitatijiet kummerċjali u ekonomiċi u tal-kontabilità u rieda li jistudjaw it-tagħrif b'diligenza raġonevoli." Għalhekk, l-analiżi għandha tikkunsidra l-fatt kif l-utenti b'dawn l-attribwiti jkunu mistennija li jiġu influwenzati b'mod raġonevoli fit-teħid tad-deċiżjonijiet ekonomiċi.

POLITIKA TA' KONTABILITÀ

Għażla u applikazzjoni ta' politika tal-kontabilità

- 7 Meta Standard jew Interpretazzjoni japplikaw speċifikament għal tranżazzjoni, avveniment ieħor jew kondizzjoni oħra, il-politika tal-kontabilità applikata fuq dik l-entrata għandha tkun iddeterminata mill-applikazzjoni tal-Istandard jew Interpretazzjoni u b'konsiderazzjoni ta' kull Gwida għall-Implementazzjoni rilevanti maħruġa mill-IASB għall-Istandard jew Interpretazzjoni.
- 8 IFRSs jistipulaw politika tal-kontabilità li l-IASB ikkonkluda li jirriżultaw f'rapporti finanzjarji li huma rilevanti u jagħtu informazzjoni affidabbli dwar tranżazzjonijiet, avvenimenti u kondizzjonijiet oħrajn li japplikaw għalihom. Din il-politika m'għandhiex għalfejn tiġu applikata meta l-effett tal-applikazzjoni tagħha jkun immaterjali. Madankollu, mhux xieraq li jsir, jew li ma jkunx korrett, tbeġħid immaterjali minn IFRSs biex tinkiseb prezentazzjoni partikulari tal-pożizzjoni finanzjarja, riżultati finanzjarji jew likwidità ta' entità.
- 9 Gwida għall-implimentazzjoni għall-Istandards maħruġa mill-IASB ma tiffurmax parti minn dawk l-Istandards, u għalhekk ma fihiex rekwiżiti għar-rapporti finanzjarji.
- 10 Fin-nuqqas ta' Standard jew Interpretazzjoni li tapplika speċifikament għat-tranżazzjoni, avveniment ieħor jew kondizzjoni oħra, il-manigment għandu juża l-ġudizzju għaqli tiegħu fl-iżvilupp u applikazzjoni ta' politika tal-kontabilità li tirriżulta f'informazzjoni li hi:
  - (a) rilevanti għall-bżonnijiet tal-utenti fit-teħid ta' deċiżjonijiet ekonomiċi; u
  - (b) affidabbli, fis-sens li fir-rapport finanzjarju:
    - (i) jirrappreżentaw b'mod leali, riżultati finanzjarji, il-prestazzjoni finanzjarja u l-fluss tal-flus tal-entità;
    - (ii) jirriflettu s-sustanza ekonomika tat-tranżazzjonijiet, avvenimenti u kondizzjonijiet oħra u mhux biss il-forma legali;

- (iii) huma newtrali, i.e. ma fihomx xaqlib;
  - (iv) huma prudenti; u
  - (v) huma kompluti fl-aspetti materjali kollha.
- 11 Fit-tehid tal-ġudizzju għaqli deskritt fil-paragrafu 10, il-manigment għandu jirreferi għal sorsi li ġejjin f'ordni dixxendenti u jikkunsidra l-applikabilità tagħhom:
- (a) ir-reqwiziti u l-gwida fl-Istandards u l-Interpretazzjonijiet li jittrattaw temi simili u relatati; u
  - (b) id-definizzjonijiet, kriterji ta' rikonossiment u kuncetti ta' kejl għall-assi, obligazzjonijiet, introjtu u spejjeż fil-Qafas.
- 12 Meta jsir il-ġudizzju għaqli deskritt fil-paragrafu 10, il-manigment jista' jikkunsidra wkoll l-aktar stqarrijiet riċenti ta' istituzzjonijiet oħra li jstabbilixxu l-Istandards li jużaw qafas kuncettwali simili biex jiżviluppaw standards tal-kontabilità, litteratura tal-kontabilità oħra u prattici industrijali aċċettati, sakemm dawn ma jkunux f'kunflitt mas-sorsi fil-paragrafu 11.

Konsistenza fil-politika tal-kontabilità

- 13 Entità għandha tagħzel u tapplika l-politika tal-kontabilità tagħha b'mod konsistenti mat-tranzazzjonijiet, avvenimenti u kondizzjonijiet oħra simili, sakemm xi Standard jew Interpretazzjoni speċifikament jitlob jew jippermetti kategorizzazzjoni ta' entrati li għalihom tista' tkun adattata politika differenti. Jekk Standard jew Interpretazzjoni jkunu jehtieġu jew jippermettu kategorizzazzjoni simili, politika tal-kontabilità xierqa għandha tintgħazel u tiġi applikata b'mod konsistenti f'kull kategorija.

Bidliet fil-politika ta' kontabilità

- 14 Entità għandha tibdel politika tal-kontabilità biss jekk il-bidla:
- (a) hi mehtieġa minn Standard jew Interpretazzjoni; jew
  - (b) ir-riżultati fir-rapporti finanzjarji jipprovdu informazzjoni affidabbli u aktar rilevanti dwar l-effetti tat-tranzazzjonijiet, avvenimenti jew kondizzjonijiet oħra dwar il-pożizzjoni finanzjarja, riżultati finanzjarji jew fluss tal-flus tal-entità.
- 15 Dawk li jużaw ir-rapporti finanzjarji għandhom ikunu jistgħu jgħabblu r-rapport finanzjarji ta' entità fuq tul ta' żmien biex jidentifikaw it-tendenza fil-pożizzjoni finanzjarja, riżultati finanzjarji u l-fluss tal-flus. Għalhekk, l-istess politika tal-kontabilità hija applikata f'kull perijodu u minn perijodu għall-iehor sakemm bidla fil-politika tal-kontabilità ma tissodisfax wahda mill-kriterji fil-paragrafu 14.
- 16 Dawn li ġejjin m'humiex bidliet fil-politika tal-kontabilità:
- (a) l-applikazzjoni ta' politika tal-kontabilità għat-tranzazzjonijiet, avvenimenti jew kondizzjonijiet oħra li huma differenti fis-sustanza minn dawk li sehew qabel; u
  - (b) l-applikazzjoni ta' politika tal-kontabilità għal tranzazzjonijiet, avvenimenti jew kondizzjonijiet oħra li ma sehewx qabel jew li kienu immaterjali.
- 17 L-applikazzjoni inizjali ta' politika biex jingħata valur mill-ġdid lill-assi b'konformità mal-IAS 16 *Proprietà, Impjanti u Tagħmir* jew l-IAS 38 *Assi Intanġibbli* hi bidla f'politika tal-kontabilità li trid tiġi ttrattata bhala rivalutazzjoni b'konformità mal-IAS 16 jew l-IAS 38, aktar milli skont dan l-Istandard.
- 18 Il-paragrafi 19–31 ma japplikawx għall-bidla f'politika tal-kontabilità deskritta fil-paragrafu 17

Applikazzjoni tal-bidliet fil-politika tal-kontabilità

- 19 Bla hsara għall-paragrafu 23:
- (a) entità għandha tirrapporta bidla fil-politika tal-kontabilità li tirriżulta mill-applikazzjoni ta' Standard jew Interpretazzjoni skont provvedimenti tranżizzjonali speċifiċi, jekk jeżistu, f'dik l-Istandard jew Interpretazzjoni; u
  - (b) meta entità tibdel politika tal-kontabilità fuq l-applikazzjoni inizjali ta' Standard jew Interpretazzjoni li ma tinkludix provvedimenti tranżizzjonali speċifiċi applikabbli għal dik il-bidla, jew li tibdel politika tal-kontabilità b'mod volontarju, għandha tapplika l-bidla b'mod retrospettiv.

- 20 Għall-iskop ta' dan l-Istandard, applikazzjoni bikrija ta' Standard jew Interpretazzjoni mhix bidla volontarja fil-politika tal-kontabilità.
- 21 Fin-nuqqas ta' Standard jew Interpretazzjoni li speċifikament tapplika għal tranżazzjoni, avveniment jew kondizzjoni, il-manigment jista', b'konformità mal-paragrafu 12, japplika politika tal-kontabilità minn fost l-aktar sqarrijiet riċenti ta' organi oħra li jistipulaw l-Istandards li jużaw qafas konċettwali simili biex jiżviluppaw standards tal-kontabilità. Jekk, wara emenda ta' sqarrija bħal din, l-entità tagħzel li tibdel politika tal-kontabilità, dik il-bidla għandha tkun irrappurtata u tiġi ddikjarata bħala bidla volontarja fil-politika tal-kontabilità.

Applikazzjoni retrospettiva.

- 22 Bla ħsara għall-paragrafu 23, meta bidla fil-politika tal-kontabilità tkun applikata b'mod retrospettiv skont il-paragrafu 19(a) jew (b), l-entità għandha taġġusta l-bilanċ tal-ftuh ta' kull komponent ta' ekwità affettwat għall-aktar perijodu viċin preċedenti pprezentat u l-ammonti komparattivi l-oħra li kienu ddikjarati qabel ipprezentati daqs li kieku l-politika tal-kontabilità l-ġdida dejjem kienet giet applikata.

Limitazzjonijiet fuq applikazzjoni retrospettiva

- 23 Meta applikazzjoni retrospettiva hi mehtieġa mill-paragrafu 19(a) jew (b), bidla fil-politika tal-kontabilità għandha tkun applikata b'mod retrospettiv hlief fil-każ li ma jkunx prattikabbli li jkunu ddeterminati jew l-effetti speċifiċi għall-perijodu jew l-effett kumulattiv ta' din il-bidla.
- 24 Meta mhux prattikabbli li jkunu ddeterminati l-effetti fuq perijodu speċifiku ta' bidla ta' politika fil-kontabilità dwar informazzjoni komparattiva għal perijodu wiehed jew aktar ipprezentati, l-entità għandha tapplika l-politika tal-kontabilità ġdida fuq l-ammonti rikonoxxuti tal-assi u l-obbligazzjonijiet kif kienu fil-bidu tal-aktar perijodu bikri li għalih hu prattikabbli li ssir applikazzjoni retrospettiva, li jista' jkun il-perijodu kurrenti, u taghmel l-aġġustamenti li jikkorrispondu għall-bilanċ tal-ftuh ta' kull komponent ta' ekwità ta' dak il-perijodu li kien affettwat.
- 25 Meta ma jkunx prattikabbli li jkun iddeterminat l-effett kumulattiv, fil-bidu tal-perijodu preżenti, għall-applikazzjoni ta' politika tal-kontabilità fuq il-perijodi preċedenti kollha, l-entità għandha temenda l-informazzjoni komparattiva biex tapplika l-politika tal-kontabilità ġdida b'mod prospettiv mill-aktar data bikrija li tkun prattikabbli.
- 26 Meta entità tapplika politika tal-kontabilità ġdida b'mod retrospettiv, din tiġi applikata għall-informazzjoni komparattiva għall-perijodi preċedenti li jmorru lura kemm jista' jkun sakemm ikun prattikabbli. Applikazzjoni retrospettiva għall-perijodu preċedenti mhix prattikabbli sakemm ma jkunx prattikabbli li jkun iddeterminat l-effett kumulattiv fuq l-ammonti fil-karti tal-bilanċ kemm tal-ftuh u tal-gheluq għal dak il-perijodu. L-ammont tal-aġġustament li jirriżulta relatat ma' perijodi pprezentati qabel daww fir-rapport finanzjarju jsir lill-bilanċ tal-ftuh ta' kull komponent ta' ekwità affettwat tal-aktar perijodu preċedenti bikri pprezentat. Generalment, l-aġġustament jsir fuq il-qligħ imfaddal. Madankollu, l-aġġustament jista' jsir fuq komponent ieħor ta' ekwità (pereżempju, biex ikun konformi ma' Standard jew Interpretazzjoni). Kull informazzjoni oħra dwar perijodu preċedenti, bħal sommarji storiċi ta' tagħrif finanzjarju, jiġi aġġustat ukoll lura kemm jista' jkun sakemm hu prattikabbli.
- 27 Meta mhux prattikabbli għal entità li tapplika politika tal-kontabilità ġdida b'mod retrospettiv, minhabba li ma tistax tiddetermina l-effett kumulattiv tal-applikazzjoni tal-politika għall-perijodi preċedenti kollha, l-entità, b'konformità mal-paragrafu 25, tapplika l-politika l-ġdida b'mod prospettiv mill-bidu tal-aktar perijodu bikri prattikabbli. Għalhekk hi ma tagħtix kas tal-porzjon tal-aġġustament kumulattiv lil assi, obbligazzjonijiet u ekwità li jkunu saru qabel dik id-data. Il-bdil ta' politika tal-kontabilità hu permess anki jekk ma jkunx prattikabbli li tapplika l-politika b'mod prospettiv għall-ebda perijodu preċedenti. Il-paragrafi 50–53 jipprovdu gwida dwar meta ma jkunx prattikabbli li tapplika politika tal-kontabilità ġdida fuq perijodu preċedenti wiehed jew aktar.

Żvelar

- 28 Meta applikazzjoni inizjali ta' Standard jew Interpretazzjoni jkollha effett fuq il-perijodu preżenti jew perijodu preċedenti, kieku jkollha effett bħal dan hlief li ma jkunx prattikabbli biex ikun iddeterminat l-ammont tal-aġġustament, jew li jista' jkollha effett fuq perijodi futuri, entità għandha tiddikjara:
- (a) it-titlu tal-Istandard jew Interpretazzjoni;
- (b) meta jkun applikabbli, li l-bidla fil-politika tal-kontabilità saret skont id-dispożizzjonijiet tranżitorji tagħha;
- (c) in-natura tal-bidla fil-politika tal-kontabilità;

- (d) meta jkun applikabbli, deskrizzjoni tad-dispożizzjonijiet tranżitorji;
- (e) meta jkun applikabbli, id-dispożizzjonijiet tranżitorji li jista' jkollhom effett fuq perijodi futuri;
- (f) għall-perijodu preżenti u għal kull perijodu preċedenti ppreżentat, sakemm ikun prattikabbli, l-ammont tal-aġġustament:
  - (i) għal kull entrata f'linja fir-rapport finanzjarju affettwata; u
  - (ii) jekk l-IAS 33 *Qligh sehem b'shem* japplika għall-entità, għall-qligh bażiku u dilwit għal kull sehem;
- (g) l-ammont tal-aġġustament relatat mal-perijodi qabel dawk ippreżentati, sakemm ikun prattikabbli; u
- (h) jekk l-applikazzjoni retrospettiva meħtieġa mill-paragrafu 19(a) jew (b) mhix prattikabbli għall-perijodu preċedenti partikulari, jew għall-perijodi ta' qabel dawk li fihom kienet ippreżentata, iċ-ċirkustanzi li wasslu għall-eżistenza ta' dik il-kondizzjoni u deskrizzjoni ta' kif u minn meta kienet applikata l-bidla fil-politika tal-kontabilità.

Rapporti finanzjarji ta' perijodi sussegwenti m'hemmx għalfejn jirrepetu dawn id-dikjarazzjonijiet.

- 29 Meta bidla volontarja fil-politika tal-kontabilità jkollha effett fuq il-perijodu preżenti jew perijodu preċedenti, kieku jkollha effett bhal dan hlief li ma jkunx prattikabbli biex ikun iddeterminat l-ammont tal-aġġustament, jew li jista' jkollha effett fuq perijodi futuri, entità għandha tiżvela:
- (a) in-natura tal-bidla fil-politika tal-kontabilità;
  - (b) ir-raġunijiet għaliex l-applikazzjoni tal-politika l-ġdida ta' kontabilità tipprovdi informazzjoni affidabbli u aktar rilevanti;
  - (c) għall-perijodu preżenti u għal kull perijodu preċedenti ppreżentat, sakemm ikun prattikabbli, l-ammont tal-aġġustament:
    - (i) għal kull entrata f'linja fir-rapport finanzjarju affettwat; u
    - (ii) jekk l-IAS 33 japplika għall-entità, għall-qligh bażiku u dilwit sehem b'shem;
  - (d) l-ammont tal-aġġustament relatat mal-perijodi qabel dawk ippreżentati, sakemm ikun prattikabbli; u
  - (e) jekk l-applikazzjoni retrospettiva ma tkunx prattikabbli għal perijodu preċedenti partikulari, jew għall-perijodi ta' qabel dawk ippreżentati, iċ-ċirkustanzi li wasslu għall-eżistenza ta' dik il-kondizzjoni u deskrizzjoni ta' kif u minn meta kienet applikata l-bidla fil-politika tal-kontabilità.

Rapporti finanzjarji ta' perijodi sussegwenti m'hemmx għalfejn jirrepetu dawn id-dikjarazzjonijiet.

- 30 Meta entità ma tkunx applikat Standard jew Interpretazzjoni ġdida li kienet inħarġet iżda għadha ma dahlitx fis-seħh, l-entità għandha tiżvela:
- (a) dan il-fatt; u
  - (b) informazzjoni magħrufa jew li tista' tkun raġonevolment stmata li hi rilevanti biex tevalwa l-impatt possibbli tal-applikazzjoni ta' Standard ġdid jew Interpretazzjoni ġdida fuq ir-rapporti finanzjarji ta' entità fil-perijodu tal-applikazzjoni inizjali.
- 31 B'konformità mal-paragrafu 30, entità tikkunsidra li tiddikjara:
- (a) it-titlu tal-Istandard ġdid jew Interpretazzjoni ġdida;
  - (b) in-natura tal-bidla jew bidliet imminenti fil-politika tal-kontabilità;
  - (c) id-data sa meta hi meħtieġa l-applikazzjoni ta' Standard jew Interpretazzjoni;
  - (d) id-data meta qed tippjana li tapplika l-Istandard jew Interpretazzjoni inizjalment; u
  - (e) jew:
    - (i) diskussjoni tal-impatt li l-applikazzjoni inizjali ta' Standard jew Interpretazzjoni mistenni li jhalli fuq ir-rapport finanzjarju ta' entità; jew

- (ii) jekk dak l-impatt mhux maghruf jew mhux raġonevolment stmat, dikjarazzjoni li tispjega dan il-fatt.

BIDLIET FL-ISTIMI TAL-KONTABILITÀ

- 32 Bħala riżultat ta' incertezzi inerenti f'attivitajiet kummerċjali, hafna entrati elenkati fir-rapporti finanzjarji ma jistgħux jitkejlu bi preċiżjoni iżda jistgħu jiġu stmati biss. L-istima tinvolvi ġudizzji għaqlin bbażati fuq l-aktar informazzjoni riċenti u affidabbli. Pereżempju, jistgħu jkunu meħtieġa stimi ta':
- (a) djun irrekuperabbli;
  - (b) inventarju li jiġi obsolet;
  - (c) il-valur ġust ta' assi u obligazzjonijiet finanzjarji;
  - (d) il-hajjiet utli ta', jew il-format mistenni fil-konsum ta' benefiċċji ekonomiċi futuri li jinsabu f'assi li jistgħu jiddiprezzaw; u
  - (e) obligazzjonijiet ta' garanziji.
- 33 L-użu ta' stimi raġonevoli huwa parti essenzjali tal-preparazzjoni ta' rapporti finanzjarji u ma jnaqqasx l-affidabilità tagħhom.
- 34 Stima tista' tkun teħtieġ reviżjoni jekk isehhu bidliet fiċ-ċirkustanzi li fuqhom l-istima kienet ibbażata jew bħala riżultat ta' informazzjoni ġdida jew aktar esperjenza. Min-natura tagħha, reviżjoni ta' stima ma tirrelatax ma' perijodu preċedenti u mhix korrezzjoni ta' żball.
- 35 Bidla fuq bażi ta' kejl hi applikata bħala bidla fil-politika tal-kontabilità, u mhix bidla fl-istima tal-kontabilità. Meta hu diffiċli biex tagħraf bidla fil-politika tal-kontabilità minn bidla fi stima tal-kontabilità, il-bidla titqies bħala bidla fl-istima tal-kontabilità.
- 36 L-effett tal-bidla fi stima tal-kontabilità, hlief bidla li għaliha japplika l-paragrafu 37, għandu jkun rikonoxxut b'mod prospettiv billi jkun inkluż fil-profit u t-telf:
- (a) fil-perijodu tal-bidla, jekk l-aġġustament jaffettwa dak il-perijodu biss; jew
  - (b) fil-perijodu tal-bidla u perijodi futuri, jekk l-aġġustament jaffettwahom it-tnejn.
- 37 Sakemm bidla fi stima tal-kontabilità tagħti lok għal bidliet fl-assi u fl-obbligazzjonijiet, jew hi relatata ma' entrata ta' ekwità, din għandha tiġi rikonoxxuta billi jiġi aġġustat l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi, obligazzjoni jew valur entrati relatati fil-perijodu tal-bidla.
- 38 Rikonoxximent prospettiv tal-effett tal-bidla fi stima tal-kontabilità tfisser li l-bidla hi applikata għat-tranzazzjonijiet, avvenimenti jew kondizzjonijiet ohra mid-data tal-bidla fl-istima. Bidla fl-istima tal-kontabilità tista' taffettwa biss il-profit u t-telf tal-perijodu preżenti, jew il-profit u telf kemm fuq il-perijodu preżenti kif ukoll fuq dawk futuri. Pereżempju, bidla fl-istima tal-ammont ta' djun irrekuperabbli taffettwa biss il-profit u t-telf tal-perijodu preżenti u għalhekk tiġi rikonoxxuta fil-perijodu preżenti. Madankollu, bidla fiż-żmien tal-utilità ta', jew il-format mistenni tal-konsum ta' benefiċċji ekonomiċi futuri li jinsabu f'assi deprezzabbli taffettwa l-ispiża ta' deprezzament għal perijodu kurrenti u kull perijodu futur matul iż-żmien tal-utilità tal-assi. Fiż-żewġ każijiet, l-effett tal-bidla relatat mal-perijodu preżenti hu rikonoxut bħala introjtu jew spiża fil-perijodu preżenti. L-effett, jekk hemm, fuq perijodi futuri hu rikonoxxut bħala introjtu jew spejjeż f'dawk il-perijodi futuri.

Żvelar

- 39 Entità għandha tiżvela n-natura u l-ammont ta' bidla fi stima tal-kontabilità li għandha effett fuq il-perijodu preżenti jew li mistennija thalli effett fuq perijodi futuri, hlief għal żvelar tal-effett fuq perijodi futuri meta ma jkunx prattikabbli li jkun stmat dak l-effett.
- 40 Jekk l-ammont tal-effett f'perijodi futuri ma jkunx żvelat minhabba li ma jkunx prattikabbli li ssir stima, l-entità għandha tiżvela dan.

ŻBALJI

- 41 Jistgħu jsehhu żbalji dwar ir-rikonoxximent, il-kejl, il-preżentazzjoni jew żvelar ta' elementi ta' rapporti finanzjarji. Ir-rapporti finanzjarji mhumiex konformi mal-IFRSs jekk fihom żbalji materjali jew żbalji immaterjali magħmula intenzjonalment biex tinkiseb preżentazzjoni partikulari tal-pożizzjoni finanzjarja, riżultati finanzjarji jew fluss tal-

flus ta' entità. Żbalji potenzjali fil-perijodu preżenti li jinkixfu f'dak il-perijodu jiġu kkoreġuti qabel ir-rapporti finanzjarji jkunu awtorizzati għall-hruġ. Madankollu, xi kultant żbalji materjali ma jinkixfux qabel ma jasal perijodu sussegwenti, u dawn l-iżbalji minn perijodu ta' qabel jiġu kkoreġuti fl-informazzjoni komparattiva ppreżentata fir-rapporti finanzjarji għal dak il-perijodu sussegwenti (ara l-paragrafi 42–47).

- 42 Skont il-paragrafu 43, entità għandha tikkoreġi żbalji materjali ta' perijodu ta' qabel b'mod retrospettiv fl-ewwel sett ta' rapporti finanzjarji awtorizzati għall-hruġ wara li jkunu nkixfu billi:
- (a) terġa' tiddikjara l-ammonti komparattivi għall-perijodu/i preċedenti ppreżentat li fih/om sehh l-iżball; jew
  - (b) jekk l-iżball sehh qabel l-aktar perijodu bikri preċedenti ppreżentat, billi tiddikjara mill-ġdid il-bilanċ tal-ftuħ tal-assi, obligazzjonijiet u ekwità għall-aktar perijodu bikri preċedenti ppreżentat.

Limitazzjonijiet fuq dikjarazzjonijiet mill-ġdid retrospettivi

- 43 Żball f'perijodu ta' qabel għandu jkun ikkoreġut b'dikjarazzjoni b'mod ġdid retrospettiva hlief meta ma jkunx prattikabbli li jkunu ddeterminati jew l-effetti fuq perijodu speċifiku jew l-effett kumulattiv tal-iżball.
- 44 Meta ma jkunx prattikabbli li jkunu ddeterminati l-effetti fuq perijodu speċifiku ta' żball fuq l-informazzjoni komparattiva għal perijodu preċedenti wiehed ippreżentat jew aktar, l-entità għandha terġa' tiddikjara l-bilanċ tal-ftuħ tal-assi, obligazzjonijiet u ekwità għall-aktar perijodu bikri li għalih hu prattikabbli li ssir dikjarazzjoni b'mod ġdid retrospettiva (li jista' jkun il-perijodu preżenti).
- 45 Meta ma jkunx prattikabbli li jkun iddeterminat l-effett kumulattiv, fil-bidu tal-perijodu preżenti, ta' żball fuq il-perijodi preċedenti kollha, l-entità għandha tiddikjara mill-ġdid l-informazzjoni komparattiva biex tikkoreġi l-iżball b'mod prospettiv mill-aktar data bikrija li hi prattikabbli.
- 46 Il-korrezzjoni ta' żball ta' perijodu ta' qabel hi eskluza mill-profitt jew telf għall-perijodu li fih instab l-iżball. Kull informazzjoni ppreżentata dwar perijodu preċedenti, inklużi sommarji storiċi ta' tagħrif finanzjarju, għandha tkun iddikjarata mill-ġdid lura fiż-żmien kemm jista' jkun sakemm hu prattikabbli.
- 47 Meta mhux prattikabbli li jkun iddeterminat l-ammont ta' żball (eż. żball fl-applikazzjoni ta' politika tal-kontabilità) għall-perijodi preċedenti kollha, l-entità, b'konformità mal-paragrafu 45, tiddikjara mill-ġdid l-informazzjoni komparattiva b'mod prospettiv mill-aktar data bikrija prattikabbli. Għalhekk hi ma tagħtix kas tal-porzjon tad-dikjarazzjoni b'mod ġdid kumulattiva ta' assi, obligazzjonijiet u ekwità li jkunu saru qabel dik id-data. Il-paragrafi 50–53 jipprovdu gwida dwar meta ma jkunx prattikabbli li jkun ikkoreġut żball għall-perijodu preċedenti wiehed jew aktar.
- 48 Korrezzjonijiet ta' żbalji huma distinti minn bidliet fl-istimi tal-kontabilità. Stimu tal-kontabilità min-natura tagħhom stess huma approssimazzjonijiet u jistgħu jkunu jehtieġu reviżjoni kif issir magħrufa informazzjoni addizzjonali. Perezempju, il-qliġh u t-telf rikonoxxut mir-riżultat ta' kontinġenza mhuwiex korrezzjoni ta' żball.

Żvelar ta' żbalji f'perijodi ta' qabel

- 49 Fl-applikazzjoni tal-paragrafu 42, entità għandha tiżvela:
- (a) in-natura tal-iżball fil-perijodu ta' qabel;
  - (b) għal kull perijodu preċedenti ppreżentat, sakemm dan ikun prattikabbli, l-ammont tal-korrezzjoni:
    - (i) għal kull entrata f'linja fir-rapport finanzjarju affettwata; u
    - (ii) jekk l-IAS 33 japplika għall-entità, għall-profitt bażiku u dilwit sehem b'sehem;
  - (c) l-ammont tal-korrezzjoni fil-bidu tal-aktar perijodu preċedenti bikri ppreżentat; u
  - (d) jekk mhux prattikabbli li ssir dikjarazzjoni b'mod ġdid b'mod retrospettiv għall-perijodu partikulari preċedenti, iċ-ċirkustanzi li wasslu għall-eżistenza ta' dik il-kondizzjoni u deskrizzjoni ta' kif u meta l-iżball kien korrett.

Rapporti finanzjarji ta' perijodi sussegwenti m'hemmx għalfejn jirrepetu dawn id-dikjarazzjonijiet.

IMPRAKTIKABILITÀ RELATATA MA' APPLIKAZZJONI RETROSPETTIVA U DIKJARAZZJONI MILL-ĠDID RETROSPETTIVA

- 50 F'xi ċirkustanzi, ma jkunx prattikabbli li tkun emendata informazzjoni komparattiva għal perijodu preċedenti wiehed jew aktar biex tinkiseb komparabilità mal-perijodu preżenti. Perezempju, jista' jkun li t-tagħrif ma jkunx ingabar fil-

perijodu/i preċedenti, b'mod li jippermetti jew applikazzjoni retrospettiva ta' politika tal-kontabilità ġdida (inkluża, għall-fini tal-paragrafi 51-53, l-applikazzjoni prospettiva tagħha għal perijodi preċedenti) jew dikjarazzjoni b'mod ġdid retrospettiva biex tikkoreġi żball f'perijodu ta' qabel, u jista' ma jkunx prattikabbli li terġa' tinholoq l-informazzjoni.

- 51 Ta' spiss ikun hemm bżonn li jsiru stimi fl-applikazzjoni tal-politika tal-kontabilità ta' elementi ta' rapporti finanzjarji magħrufa jew żvelati b'relazzjoni ma' tranżazzjonijiet, avvenimenti jew kondizzjonijiet oħra. L-istima hi minnha nnifsha suġġettiva, u l-istimi jistgħu jkun u żviluppata wara d-data tal-karta tal-bilanċ. L-iżvilupp ta' stimi hu potenzjalment aktar diffiċli meta tiġi applikata politika tal-kontabilità b'mod retrospettiv jew meta ssir dikjarazzjoni b'mod ġdid retrospettiva biex tikkoreġi żball li sar f'perijodu ta' qabel, minhabba l-perijodu itwal ta' żmien li jista' jkun għadda minn meta għaddiet it-tranżazzjoni, avveniment ieħor jew kondizzjoni affettwata. Madankollu, l-objettiv ta' stimi relatati ma' perijodu preċedenti jibqa' l-istess bħal stimi magħmula għall-perijodu preċedenti, partikularment, għall-istima biex tirrifletti ċ-ċirkustanzi li ezistew meta sehhet it-tranżazzjoni, avveniment ieħor jew kondizzjoni oħra.
- 52 Għalhekk, li tapplika b'mod retrospettiv politika tal-kontabilità ġdida jew li tikkoreġi żball li sar f'perijodu ta' qabel jehntieg informazzjoni li tiddistingwi li:

- (a) tipprovi evidenza taċ-ċirkustanzi li ezistew f'dik id-data(i) li fiha sehhet it-tranżazzjoni, avveniment jew kondizzjoni oħra, u
- (b) kienet tkun disponibbli meta r-rapporti finanzjarji għal dak il-perijodu preċedenti kienu awtorizzati għall-hruġ

minn informazzjoni oħra. Għal xi tipi ta' stimi (eż. stima ta' valur ġust mhux ibbażata fuq prezz osservabbli jew *inputs* osservabbli), ma jkunx prattikabbli li jkun hemm distinzjoni bejn dawn it-tipi ta' informazzjoni. Meta applikazzjoni retrospettiva jew dikjarazzjoni b'mod ġdid retrospettiva tkun tehtieg li ssir stima sinifikanti li għaliha hu impossibbli li tiddistingwi bejn iż-żewġ tipi ta' informazzjoni, ikun imprattikabbli li tiġi applikata l-politika tal-kontabilità ġdida jew li jkun ikkoreġut żball f'perijodu ta' qabel b'mod retrospettiv.

- 53 M'għandux jintuza għaqal b'lura fl-applikazzjoni ta' politika ġdida tal-kontabilità, jew korrezzjoni ta' ammonti għall-perijodu preċedenti, kemm meta jsiru suppożizzjonijiet dwar x'kienu se jkun l-intenzjonijiet tal-manigment f'perijodu preċedenti u kemm fl-istima tal-ammonti rikonossuti, imkejla jew żvelati f'perijodu preċedenti. Pereżempju, meta entità tikkoreġi żball ta' perijodu ta' qabel fil-kejl ta' assi finanzjarji li kienu preċedentement ikklassifikati bħala investimenti miżmula sal-maturità b'konformità mal-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonossiment u Kejl*, dan ma jbidilx il-bażi tal-kejl tagħhom għal dak il-perijodu jekk il-manigment ikun iddeċieda wara li ma jzommhomx sal-maturità. Ma' dan, meta entità tikkoreġi żball f'perijodu ta' qabel fil-kalkolazzjoni tal-obbligazzjonijiet tagħha għal- *leave* tal-mard akkumulat mill-impjegati tagħha b'konformità mal-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*, din ma tagħtix kas tal-informazzjoni dwar staġun ta' influwenza serju b'mod mhux tas-soltu matul il-perijodu li jmiss li sar disponibbli wara li r-rapporti finanzjarji għall-perijodu preċedenti kienu awtorizzati għall-hruġ. Il-fatt li stimi sinifikattivi huma ta' spiss mehtiegħa meta ssir emenda ta' informazzjoni komparattiva pprezentata għall-perijodi preċedenti ma timpedixx l-aġġustament jew il-korrezzjoni affidabbli tal-informazzjoni komparattiva.

DATA EFFETTIVA

- 54 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew f' l-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegħa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, hija għandha tiżvela dan il-fatt.

IRTIRAR TA' STQARRIJET OHRAJN

- 55 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 8 *Profitt jew telf għall-Perijodu, Żbalji Fundamentali u Bidliet fit-Tipi ta' Politika tal-Kontabilità*, rivedut fl-1993.
- 56 Dan l-Istandard jiehu post dawn l-interpretazzjonijiet li ġejjin:
- (a) is-SIC2 *Konsistenza — Kapitalizzazzjoni ta' Kosti tas-Self*; u
- (b) is-SIC18 *Konsistenza — Metodi Alternattivi*.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 10

Avvenimenti wara d-Data tal-Karta tal-Bilanċ

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-Istandard huwa li jiġi stabbilit:
- (a) meta entità għandha taġġusta r-rapporti finanzjarji tagħha għal avvenimenti wara d-data tal-karta tal-bilanċ; u
  - (b) l-iżvelar li entità għandha taġġi dwar id-data meta r-rapporti finanzjarji jkunu ġew awtorizzati għal hruġ u dwar avvenimenti wara d-data tal-karta tal-bilanċ.

L-Istandard jehtieg ukoll li entità m'għandhiex tipprepara r-rapporti finanzjarji tagħha fuq bażi ta' negozju avvjat jekk l-avvenimenti wara d-data tal-karta tal-bilanċ jindikaw li l-preżunzjoni tan-negozju avvjat mhix xierqa.

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fil-kontabilità għal avvenimenti wara d-data tal-karta tal-bilanċ u l-iżvelar tagħhom.

DEFINIZZJONIJIET

- 3 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Avvenimenti wara d-data tal-karta tal-bilanċ huma dawk l-avvenimenti, favorevoli jew mhux favorevoli, li jsehhu bejn id-data tal-karta tal-bilanċ u d-data ta' meta r-rapporti finanzjarji huma awtorizzati għal hruġ. Żewġ tipi ta' avvenimenti jistgħu jiġu identifikati:

- (a) dawk li jipprovdu evidenza tal-kondizzjonijiet li eżistew fid-data tal-karta tal-bilanċ (*avvenimenti ta' aġġustament wara d-data tal-karta tal-bilanċ*); u
  - (b) dawk li huma indikattivi tal-kondizzjonijiet li sehhew wara d-data tal-karta tal-bilanċ (*avvenimenti li ma jaġġustawx wara d-data tal-karta tal-bilanċ*).
- 4 Il-proċess involut fl-awtorizzazzjoni tar-rapporti finanzjarji għal hruġ ser ivarjaw skont l-istruttura manigerjali, rekwiżiti statutorji u proceduri segwiti fil-preparazzjoni u t-tlestija tar-rapporti finanzjarji.
- 5 F'xi każijiet, entità hija meħtieġa li tissottometti r-rapporti finanzjarji lill-azzjonisti tagħha għall-approvazzjoni wara li r-rapporti finanzjarji jkunu nharġu. F'dawn il-każijiet, ir-rapporti finanzjarji huma awtorizzati biex johorġu fid-data tal-hruġ, mhux fid-data meta l-azzjonisti japprovaw ir-rapporti finanzjarji.

Eżempju

Il-manigment ta' entità jlesti l-abbozz tar-rapporti finanzjarji għas-sena sal-31 ta' Diċembru 20X1 fit-28 ta' Frar 20X2. Fit-18 ta' Marzu 20X2, il-bord tad-diretturi jirrevedi r-rapporti finanzjarji u jawtorizzahom għal hruġ. L-entità tiddikjara l-profitt tagħha u informazzjoni finanzjarja oħra magħżula fid-19 ta' Marzu 20X2. Ir-rapporti finanzjarji jitpoġġew għad-dispożizzjoni tal-azzjonisti u oħrajn fl-1 ta' April 20X2. L-azzjonisti japprovaw ir-rapporti finanzjarji fil-laqgħa annwali tagħhom fil-15 ta' Mejju 20X2 u r-rapporti finanzjarji approvati mbagħad jiġu pprezentati lill-awtorità regolatorja fis-17 ta' Mejju 20X2.

Ir-rapporti finanzjarji huma awtorizzati għal hruġ fit-18 ta' Marzu 20X2 (data tal-awtorizzazzjoni mill-bord għal hruġ).

- 6 F'ċertu każijiet, il-manigment tal-entità jkun meħtieġ li jibgħat ir-rapporti finanzjarji tagħha lil bord ta' sorveljanza (magħmul biss minn persuni li mhumiex eżekuttivi) għall-approvazzjoni. F'dawn il-każijiet, ir-rapporti finanzjarji huma awtorizzati għal hruġ meta l-manigment jawtorizzahom għal hruġ lill-bord ta' sorveljanza.

Eżempju

Fit-18 ta' Marzu 20X2, il-manigment ta' entità jawtorizza rapporti finanzjarji għal hruġ lil bord ta' sorveljanza tagħha. Il-bord ta' sorveljanza huwa magħmul biss minn persuni li mhumiex eżekuttivi u jistgħu jinkludu rappreżentanti ta' impjegati u interessi barranin oħrajn. Il-bord ta' sorveljanza japprova r-

rapporti finanzjarji fis-26 ta' Marzu 20X2. Ir-rapporti finanzjarji jitpoġġew għad-dispożizzjoni tal-azzjonisti u oħrajn fl-1 ta' April 20X2. L-azzjonisti japprovaw ir-rapporti finanzjarji fil-laqgħa annwali tagħhom fil-15 ta' Mejju 20X2 u r-rapporti finanzjarji approvati mbagħad jiġu ppreżentati lill-awtorità regolatorja fis-17 ta' Mejju 20X2.

Ir-rapporti finanzjarji huma awtorizzati għal hruġ fit-18 ta' Marzu 20X2 (data tal-awtorizzazzjoni mill-manġment għal hruġ lill-bord tas-sorveljanza).

- 7 Avvenimenti wara d-data tal-karta tal-bilanċ jinkludu dawk l-avvenimenti kollha sad-data meta r-rapporti finanzjarji huma awtorizzati għall-hruġ, anke jekk dawk l-avvenimenti jseħhu wara t-thabbira pubblika tal-profitti jew ta' tagħrif finanzjarju magħżul iehor.

RIKONOXXIMENT U KEJL

Avvenimenti ta' aġġustament wara d-data tal-karta tal-bilanċ

- 8 Entità għandha taġġusta l-ammonti rikkonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tagħha sabiex jirriflettu l-avvenimenti ta' aġġustament wara d-data tal-karta tal-bilanċ.
- 9 Dawn li ġejjin huma eżempji ta' avvenimenti li jirrikjedu aġġustament wara d-data tal-karta tal-bilanċ li jehtiegu entità biex taġġusta l-ammonti rikkonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tagħha, jew sabiex tirrikonoxxi entrati li qabel ma kinux rikkonoxxuti:
- (a) is-sald wara d-data tal-karta tal-bilanċ ta' kawża fil-qorti li jikkonferma li l-entità kellha obligazzjoni preżenti fid-data tal-karta tal-bilanċ. L-entità taġġusta kull provvediment rikkonoxxut minn qabel relatata ma' din il-kawża fil-qorti b'mod konformi mal-IAS 37 *Provvedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti* jew tirrikonoxxi provvediment ġdid. L-entità ma tiżvelax biss obligazzjoni kontingenti minhabba li s-sald jipprovdi xhieda addizzjonali li tkun trid tiġi kkunsidrata b'mod konformi mal-paragrafu 16 tal-IAS 37.
  - (b) ir-riċeviment ta' tagħrif wara d-data tal-karta tal-bilanċ li jindika li assi kien indebolit fid-data tal-karta tal-bilanċ, jew li l-ammont ta' telf minhabba l-indeboliment rikonoxxut qabel għal dak l-assi jehtieġ li jiġi aġġustat. Perekzempju:
    - (i) il-falliment ta' klijent li jseħh wara d-data tal-karta tal-bilanċ ġeneralment jikkonferma li telf kien jeżisti fid-data tal-karta tal-bilanċ ma' debitur tan-negozju u li l-entità tehtieġ li taġġusta l-ammont tal-ammont miżmum fil-kotba ma' debituri tan-negozju; u
    - (ii) il-bejgħ ta' inventarji wara d-data tal-karta tal-bilanċ jista' jagħti evidenza dwar il-valur li jinġieb nett tagħhom fid-data tal-karta tal-bilanċ.
  - (c) id-determinazzjoni wara d-data tal-karta tal-bilanċ tal-kost tal-assi mixtrija, jew ir-rikavat tal-assi mibjugħa, qabel id-data tal-karta tal-bilanċ.
  - (d) id-determinazzjoni wara d-data tal-karta tal-bilanċ tal-ammont ta' qsim fil-profitti jew pagamenti bonus, jekk l-entità għandha obligazzjoni legali attwali jew kostruttiva fid-data tal-karta tal-bilanċ sabiex tagħmel dawn il-pagamenti bhala riżultat tal-avvenimenti qabel dik id-data (ara l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*).
  - (e) l-iskoperta ta' frodi jew żbalji li juru li r-rapporti finanzjarji mhumiex korretti.

Avvenimenti li ma jaġġustawx wara d-data tal-karta tal-bilanċ

- 10 Entità m'għandhiex taġġusta l-ammonti rikkonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tagħha sabiex jirriflettu l-avvenimenti li ma jaġġustawx wara d-data tal-karta tal-bilanċ.
- 11 Eżempju ta' avveniment li ma jaġġustax wara d-data tal-karta tal-bilanċ hu tnaqqis fil-valur tas-suq ta' investimenti bejn id-data tal-karta tal-bilanċ u d-data meta r-rapporti finanzjarji huma awtorizzati għal hruġ. It-tnaqqis fil-valur tas-suq ġeneralment ma jirrelatax mal-kondizzjoni ta' investimenti fid-data tal-karta tal-bilanċ, iżda jirrifletti ċirkustanzi li jkunu seħhew sussegwentement. Għalhekk, entità ma taġġustax l-ammonti rikkonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tagħha għall-investimenti. Hekk ukoll, l-entità ma taġġornax l-ammonti żvelati għall-investimenti kif inhuma fid-data tal-karta tal-bilanċ, għalkemm tista' tkun mehtieġa li tagħmel aktar żvelar taht il-paragrafu 21.

Dividendi

- 12 Jekk entità tiddikjara dividendi għal detenturi ta' strumenti azzjonarji (kif definiti f'IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni*) wara d-data tal-karta tal-bilanċ, l-entità m'għandhiex tirrikonoxxi dawk id-dividendi bhala obligazzjoni fid-data tal-karta tal-bilanċ.

- 13 Jekk dividendi jiġu ddikjarati (i.e. id-dividendi huma awtorizzati b'mod xieraq u m'għadhomx aktar fid-diskrezzjoni tal-entità) wara d-data tal-karta tal-bilanċ iżda qabel ma' r-rapporti finanzjarji huma awtorizzati għal hruġ, id-dividendi mhumiex rikonoxxuti bhala obbligazzjoni fid-data tal-karta tal-bilanċ minhabba li ma jissodisfawx il-kriterji ta' obbligazzjoni preżenti f'IAS 37. Dividendi bhal dawn huma żvelati fin-noti għar-rapporti finanzjarji b'mod konformi mal-IAS 1. *Preżentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji*.

NEGOZJU AVVJAT

- 14 Entità m'għandhiex tipprepara r-rapporti finanzjarji tagħha fuq bażi ta' negozju avvjat jekk il-manigment jiddetermina wara d-data tal-karta tal-bilanċ jew li għandu hsieb jilkwida l-entità jew li jieqaf jinneozja, jew li m'għandux alternattiva realistika hlief li jagħmel hekk.
- 15 Id-deterjorament fir-riżultati ta' hidma u fil-pożizzjoni finanzjarja wara d-data tal-karta tal-bilanċ jista' jindika l-bżonn biex jiġi kkunsidrat jekk is-suppożizzjoni tan-negozju avvjat għadhiex adatta. Jekk is-suppożizzjoni tan-negozju avvjat m'għadhiex aktar adatta, l-effett tant jinxtered li dan l-Istandard ikun jehtieg bidla fundamentali abbażi tal-kontabilità, aktar milli aġġustament fuq l-ammonti rikonoxxuti fil-baży originali tal-kontabilità.
- 16 L-IAS 1 jispeċifika l-iżvelar mehtieg jekk:
- (a) ir-rapporti finanzjarji mhumiex ippreparati fuq baży ta' negozju avvjat; jew
  - (b) il-manigment huwa konxju ta' incertezzi materjali relatati ma' każijiet jew kondizzjonijiet li jistgħu jittgħu dubju sinifikanti fuq il-kapaċità tal-entità bhala negozju avvjat. L-avvenimenti jew kondizzjonijiet li jehtiegu żvelar jistgħu jsehhu wara d-data tal-karta tal-bilanċ.

ŻVELAR

Data tal-awtorizzazzjoni għal hruġ

- 17 Entità għandha tiżvela d-data ta' meta r-rapporti finanzjarji ġew awtorizzati għal hruġ u min ta dik l-awtorizzazzjoni. Jekk is-sidien tal-entità jew oħrajn għandhom is-setgħa li jemendaw ir-rapporti finanzjarji wara l-hruġ, l-entità għandha tiżvela dak il-fatt.
- 18 Huwa importanti għal dawk li jużaw ir-rapporti finanzjarji li jkunu jafu meta r-rapporti finanzjarji ġew awtorizzati għall-hruġ, minhabba li r-rapporti finanzjarji ma jirriflettux avvenimenti wara dik id-data.

Aġġornament ta' żvelar dwar kondizzjonijiet fid-data tal-karta tal-bilanċ

- 19 Jekk entità tirċievi tagħrif dwar id-data tal-karta tal-bilanċ dwar kondizzjonijiet li eżistew fid-data tal-karta tal-bilanċ, din għandha taġġorna l-iżvelar li jirrelata ma' dawk il-kondizzjonijiet, fid-dawl tat-tagħrif il-ġdid.
- 20 Fxi każijiet, entità jkollha bżonn taġġorna l-iżvelar dwar ir-rapporti finanzjarji tagħha sabiex tirrifletti l-informazzjoni li tkun waslet wara d-data tal-karta tal-bilanċ, anke meta l-informazzjoni ma taffettwax l-ammonti li hi tirikonoxxi fir-rapporti finanzjarji tagħha. Eżempju wiehed tal-htieġa fl-aġġornament tal-iżvelar hu meta evidenza ssir disponibbli wara d-data tal-karta tal-bilanċ dwar obbligazzjoni kontingenti li kien jeżisti fid-data tal-karta tal-bilanċ. Barra milli għandha tikkonsidra jekk għandhiex tirikonoxxi jew tibdel dispożizzjoni taht l-IAS 37, kull entità għandha taġġorna l-iżvelar dwar l-obbligazzjoni kontingenti tagħha fid-dawl ta' dik l-evidenza.

Avvenimenti li ma jaġġustawx wara d-data tal-karta tal-bilanċ

- 21 Jekk avvenimenti li ma jaġġustawx wara d-data tal-karta tal-bilanċ ikunu materjali, in-nuqqas ta' żvelar jista' jinfluwenza d-deċiżjonijiet ekonomiċi ta' utenti mehuda fuq il-baży tar-rapporti finanzjarji. Għalhekk, entità għandha tiżvela dan li gej għal kull kategorija materjali ta' kull avveniment li ma jaġġustawx wara d-data tal-karta tal-bilanċ:
- (a) in-natura tal-avveniment; u
  - (b) stima tal-effett finanzjarju fuqha, jew dikjarazzjoni li stima bhal din ma tistax issir.
- 22 Dawn li ġejjin huma eżempji ta' avvenimenti li ma jaġġustawx wara d-data tal-karta tal-bilanċ li generalment kienu jirriżultaw fi żvelar:
- (a) kombinament ta' negozju maġġur wara d-data tal-karta tal-bilanċ (l-IAS 3 *Kombinamenti ta' Negozji* jkunu jehtiegu żvelar speċifiku f'dawn il-każijiet) jew id-disponiment ta' sussidjarju maġġur;
  - (b) thabbir ta' pjan biex ma titkomplexx operazzjoni;

- (c) xirjiet maġġuri ta' assi, klassifikazzjoni ta' assi bhala miżmuma għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx*, disponimenti oħrajn ta' assi, jew esproprijazzjoni ta' assi maġġuri mill-gvern;
- (d) il-qerda ta' impjant tal-produzzjoni magġuri b'nirien wara d-data tal-karta tal-bilanċ;
- (e) it-thabbir, jew il-bidu tal-implimentazzjoni ta', ristrutturar maġġuri (ara l-IAS 37);
- (f) tranżazzjonijiet ta' ishma ordinarji maġġuri u tranżazzjonijiet ta' ishma ordinarji potenzjali wara d-data tal-karta tal-bilanċ (l-IAS 33 *Qliġh Sehem b'Shem* ikun jehtieg li entità tiżvela deskrizzjoni ta' tranżazzjonijiet bhal dawn, barra meta dawn it-tranżazzjonijiet jinvolvu hruġ kapitali jew bonus, qsim ta' ishma jew qsim ta' ishma mregġa' lura li lkoll huma mehtieġa li jiġu aġġustati taht l-IAS 33);
- (g) bidliet kbar anormali wara d-data tal-karta tal-bilanċ fil-prezzijiet tal-assi u fir-rati tal-kambju barranin;
- (h) bidliet fir-rati tat-taxxa jew fil-ligijiet tat-taxxa ddekretati jew imħabbra wara d-data tal-karta tal-bilanċ li għandhom effett sinifikanti fuq assi tat-taxxa attwali u differiti u obbligazzjonijiet (ara l-IAS 12 *Taxxi tad-Dhul*);
- (i) li tidhol għal impenji sinifikanti jew obbligazzjonijiet kontingenti, pereżempju, li toħroġ garanziji sinifikanti; u
- (j) il-bidu ta' litigazzjoni maġġuri li sseħħ biss minhabba avvenimenti li graw wara l-gheluq tas-sena finanzjarja.

DATA EFFETTIVA

- 23 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.

IRTIRAR TAL-IAS 10 (RIVEDUT FL-1999)

- 24 Dan l-Istandard jissostitwixxi l-IAS *Avvenimenti Wara d-Data tal-Karta tal-Bilanċ* (rivedut fl-1999).

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 11

Kuntratti ta' Kostruzzjoni

GHAN

L-għan ta' dan l-Istandard huwa li jippreskrivi t-trattament fil-kontabilità ta' dħul u spejjeż assoċjati ma' kuntratti tal-kostruzzjoni. Minhabba n-natura tal-attività mwettqa f'kuntratti tal-kostruzzjoni, id-data meta wiehed jidhol għall-attività tal-kuntratt u d-data meta titlesta l-attività normalment jaqghu f'perijodi differenti ta' kontabilità. Għaldaqstant, il-kwistjoni ewlenija fil-kontabilità għal kuntratti tal-kostruzzjoni hija l-allokazzjoni tad-dħul mill-kuntratt u l-kosti tal-kuntratt għall-perijodi tal-kontabilità meta jitwettaq ix-xogħol tal-kostruzzjoni. Dan l-Istandard juża l-kriterji ta' rikonossiment stabbiliti fil-*Qafas għall-Preparazzjoni u l-Prezentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji* sabiex jiġi ddeterminat meta d-dħul mill-kuntratt u l-kosti tal-kuntratt għandhom jiġu rikonossuti bhala dħul u spejjeż fir-rapport tal-introjtu. Dan jipprovdi wkoll gwida prattika dwar l-applikazzjoni ta' dawn il-kriterji.

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat għall-kontabilità ta' kuntratti tal-kostruzzjoni fir-rapporti finanzjarji tal-kuntratturi.
- 2 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 11 *Kontabilità għal Kuntratti ta' Kostruzzjoni* approvat fl-1978.

DEFINIZZJONIJIET

- 3 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Kuntratt ta' kostruzzjoni huwa kuntratt innegozjat speċifikament għall-kostruzzjoni ta' assi jew tahlita ta' assi li huma relatati mill-qrib bejniethom jew interdipendenti għal dak li jirrigwarda d-disinn, it-teknoloġija u l-funzjoni tagħhom jew l-iskop jew użu aħhari tagħhom.

Kuntratt bi prezz fiss huwa kuntratt tal-kostruzzjoni fejn il-kuntrattur jaċċetta prezz fiss ta' kuntratt, jew rata fissa għal kull unità ta' produzzjoni, li f'xi każijiet huwa soġġett għal klawnsoli ta' eskalazzjoni tal-kosti.

Kuntratt ta' kost b'żjieda huwa kuntratt ta' kostruzzjoni fejn il-kuntrattur jingħata rimbors għal kosti permissibbli jew definiti b'xi mod iehor, b'żjieda ta' percentwal fuq dawk il-kosti jew ta' hlas fiss.

- 4 Kuntratt ta' kostruzzjoni jista' jiġi innegozjat għall-kostruzzjoni ta' assi wiehed bħal pont, bini, diega, *pipeline*, triq, bastiment jew mina. Kuntratt ta' kostruzzjoni jista' jittratta wkoll dwar il-kostruzzjoni ta' numru ta' assi li huma relatati mill-qrib jew interdipendenti f'dak li jirrigwarda d-disinn, it-teknoloġija u l-funzjoni tagħhom jew l-iskop jew użu aħhari tagħhom; eżempji ta' dawn it-tipi ta' kuntratti jinkludu dawk għall-kostruzzjoni ta' raffineriji u impjanti jew tagħmir kumpless iehor.
- 5 Għall-finijiet ta' dan l-Istandard, kuntratti ta' kostruzzjoni jinkludu:
  - (a) kuntratti għall-forniment ta' servizzi li huma relatati direttament mal-kostruzzjoni tal-assi, bħal pereżempju, dawk għas-servizzi ta' *managers* tal-proġetti u periti; u
  - (b) kuntratti għall-qerda jew ir-restawr ta' assi, u r-restawr tal-ambjent wara l-qerda tal-assi.
- 6 Il-kuntratti ta' kostruzzjoni huma fformulati b'diversi modi li, għall-finijiet ta' dan l-Istandard, huma kklassifikati bhala kuntratti bi prezz fiss u kuntratti ta' kost b'żjieda. Xi kuntratti ta' kostruzzjoni jistgħu jinkludu karatteristiċi kemm ta' kuntratt bi prezz fiss kemm ta' kuntratt ta' kost b'żjieda, pereżempju fil-każ ta' kuntratt ta' kost b'żjieda bi prezz massimu miftiehem. F'dawk iċ-ċirkustanzi, jehtieġ li kuntrattur jikkunsidra l-kundizzjonijiet kollha fil-paragrafi 23 u 24 sabiex jiddetermina meta għandu jirrikonossi dħul u spejjeż ta' kuntratt.

IKKUMBINAR U SEGMENTAR TA' KUNTRATTI TA' KOSTRUZZJONI

- 7 Ir-rewżiti ta' dan l-Istandard huma normalment applikati separatament għal kull kuntratt tal-kostruzzjoni. Madankollu, f'ċerti ċirkustanzi, huwa neċessarju li l-Istandard jiġi applikat separatament għal komponenti identifikabbli ta' kuntratt wiehed jew għal grupp ta' kuntratti flimkien sabiex tiġi riflessa s-sustanza ta' kuntratt jew ta' grupp ta' kuntratti.

- 8 Meta kuntratt ikopri numru ta' assi, il-kostruzzjoni ta' kull assi għandha tiġi ttrattata bħala kuntratt separat ta' kostruzzjoni meta:
- (a) proposti separati jkunu ġew sottomessi għal kull assi;
  - (b) kull assi kien soġġett għal negozjar separat u l-kuntrattur u l-klijent kienu f'pożizzjoni fejn setgħu jaċċettaw jew jirrifjutaw dik il-parti tal-kuntratt relatata ma' kull assi; u
  - (c) il-kosti u d-dhul ta' kull assi jistgħu jiġu identifikati.
- 9 Grupp ta' kuntratti, kemm jekk ma' klijent wiehed jew ma' bosta klijenti, għandu jiġi ttrattat bħala kuntratt ta' kostruzzjoni wiehed meta:
- (a) il-grupp ta' kuntratti jkun innegozjat bħala pakkett wiehed;
  - (b) il-kuntratti jkunu tant interkonnessi mill-qrib li jkunu, effettivament, parti minn proġett wiehed b'marġni ta' profitt totali; u
  - (c) il-kuntratti jiġu mwettqa simultanjament jew f'sekwenza kontinwa.
- 10 Kuntratt jista' jipprovdi għall-kostruzzjoni ta' assi addizzjonali fuq l-għażla tal-klijent jew jista' jiġi emendat biex jinkludi l-kostruzzjoni ta' assi addizzjonali. Il-kostruzzjoni tal-assi addizzjonali għandha tiġi ttrattata bħala kuntratt separat ta' kostruzzjoni meta:
- (a) l-assi jkun ivarja b'mod sinifikanti fid-disinn, it-teknoloġija jew il-funzjoni minn dak jew dawk koperti mill-kuntratt oriġinali; jew
  - (b) il-prezz tal-assi jkun innegozjat mingħajr ma jitqies il-prezz tal-kuntratt oriġinali.

DHUL MILL-KUNTRATT

- 11 Id-dhul mill-kuntratt għandu jinkludi:
- (a) l-ammont inizjali ta' dhul miftiehem fil-kuntratt; u
  - (b) varjazzjonijiet fix-xogħol taht il-kuntratt, klejms u hlasijiet ta' incentiv:
    - (i) safejn ikun probabbli li dawn ser jirriżultaw fi dhul; u
    - (ii) ikunu jistgħu jiġu mkejla b'mod affidabbli.
- 12 Id-dhul mill-kuntratt jiġi mkejjel skont il-valur ġust tal-korrispettiv riċevut jew riċevibbli. Il-kejl tad-dhul mill-kuntratt huwa affettwat minn varjetà ta' incertezzi li jiddependu mill-eżitu ta' avvenimenti futuri. L-istimi spiss ikunu jehtieġu li jiġu riveduti hekk kif isehhu l-avvenimenti u jiġu riżolti l-incertezzi. Għalhekk, l-ammont tad-dhul mill-kuntratt jista' jiżdied jew jonqos bejn perijodu u iehor. Pereżempju:
- (a) kuntrattur u klijent jistgħu jaqblu dwar varjazzjonijiet jew klejms li jżidu jew inaqqsu d-dhul mill-kuntratt f'perijodu li jiġi wara dak li fih ikun gie miftiehem inizjalment il-kuntratt;
  - (b) l-ammont tad-dhul miftiehem f'kuntratt bi prezz fiss jista' jiżdied b'riżultat ta' klawnsoli ta' eskalazzjoni tal-kost;
  - (c) l-ammont ta' dhul mill-kuntratt jista' jonqos b'riżultat ta' penali li jiskattaw minhabba dewmien ikkawżat mill-kuntrattur fl-eżekuzzjoni tal-kuntratt; jew
  - (d) meta kuntratt bi prezz fiss jinvolvi prezz fiss għal kull unità ta' produzzjoni, id-dhul mill-kuntratt jiżdied hekk kif in-numru ta' unitajiet jiżdied.
- 13 Varjazzjoni hija struzzjoni mill-klijent għal bidla fil-firxa tax-xogħol li għandu jitwettaq skont il-kuntratt. Varjazzjoni tista' twassal għal zieda jew tnaqqis fid-dhul mill-kuntratt. Eżempji ta' varjazzjonijiet huma bidliet fl-ispeċifikazzjonijiet jew id-disinn tal-assi u bidliet fit-tul taż-żmien tal-kuntratt. Varjazzjoni hija inkluża fid-dhul mill-kuntratt meta:
- (a) ikun probabbli li l-klijent ser japprova l-varjazzjoni u l-ammont tad-dhul li jirriżulta mill-varjazzjoni; u
  - (b) l-ammont tad-dhul ikun jista' jitkejjel b'mod affidabbli.

- 14 Klejm hija ammont li l-kuntrattur ifttx li jiġbor minghand il-klijent jew parti ohra bhala rimbors ghal spejjeż mhux inklużi fil-prezz tal-kuntratt. Klejm tista' tirriżulta minn, pereżempju, dewmien ikkawżat mill-klijent, żbalji fl-ispeċifikazzjonijiet jew fid-disinn, u varjazzjonijiet ikkontestati fix-xogħol tal-kuntratt. Il-kejl tal-ammonti ta' dhul li jirriżultaw minn klejms huwa soġġett ghal livell għoli ta' incertezza u spiss jiddependi mill-eżitu ta' negozjati. Għaldaqstant, il-klejms huma inklużi fid-dhul mill-kuntratt biss meta:
- (a) in-negozjati jkunu lahqqu stadju avanzat u jkun probabbli li l-klijent ser jaċċetta l-klejms; u
  - (b) l-ammont li probabbilment ikun ser jiġi aċċettat mill-klijent ikun jista' jiġi mkejjeż b'mod affidabbli.
- 15 Hlasijiet ta' inċentiv huma ammonti addizzjonali mħallsa lill-kuntrattur jekk l-istandards speċifikati tal-prestazzjoni jintlaħqu jew jinqabżu. Pereżempju, kuntratt jista' jippermetti hlas ta' inċentiv lill-kuntrattur jekk il-kuntratt jitlestha kmieni. Hlasijiet ta' inċentiv huma inklużi fid-dhul mill-kuntratt meta:
- (a) il-kuntratt ikun avanzat biżżejjed tant li jkun probabbli li l-istandards speċifikati tat-tweqqif ikunu ser jintlaħqu jew jinqabżu; u
  - (b) l-ammont tal-hlas ta' inċentiv ikun jista' jiġi mkejjeż b'mod affidabbli.

KOSTI TAL-KUNTRATT

- 16 Il-kosti tal-kuntratt għandhom jinkludu:
- (a) kosti li huma relatati direttament mal-kuntratt speċifiku;
  - (b) kosti li huma attribwibbli għal attività tal-kuntratt b'mod ġenerali u li jistgħu jiġu allokati għall-kuntratt; u
  - (c) kosti oħrajn li huma imponibbli speċifikament lill-klijent skont it-termini tal-kuntratt.
- 17 Kosti li huma relatati direttament ma' kuntratt speċifiku jinkludu:
- (a) spejjeż ta' xogħol fuq is-sit, inkluża s-superviżjoni fuq is-sit;
  - (b) il-kosti ta' materjali użati fil-kostruzzjoni;
  - (c) diprezzament ta' impjanti u tagħmir użati għall-kuntratt;
  - (d) kosti ta' ċaqliq ta' impjanti, tagħmir u materjali lejn u mis-sit tal-kuntratt;
  - (e) kosti għall-kiri ta' impjanti u tagħmir;
  - (f) kosti għad-disinn u assistenza teknika li huma direttament relatati mal-kuntratt;
  - (g) l-ispejjeż stmati ta' xogħol ta' rettifikazzjoni u garanzija, inklużi spejjeż mistennija ta' garanzija; u
  - (h) klejms minn terzi persuni.
- Dawn l-ispejjeż jistgħu jitnaqqsu b'kull introjtu incidentali li ma jkunx inkluż fid-dhul mill-kuntratt, bhal per eżempju introjtu mill-bejgħ ta' materjali żejda u d-disponiment tal-impjant u t-tagħmir fit-tmiem tal-kuntratt.
- 18 Il-kosti li jistgħu jkunu attribwibbli għal attività fuq kuntratti in ġenerali, u li jistgħu jkunu allokati għal kuntratti speċifiċi jinkludu:
- (a) assigurazzjoni;
  - (b) il-kosti ta' disinn u assistenza teknika li m'humiex direttament relatati ma' kuntratt speċifiku; u
  - (c) spejjeż ġenerali tal-kostruzzjoni.

Dawk il-kosti jiġu allokati permezz ta' metodi li huma sistematiċi u razzjonali u huma applikati b'mod konsistenti għall-kosti kollha li jkollhom karatteristiċi simili. L-alkokazzjoni hija bbażata fuq il-livell normali tal-attività ta' kostruzzjoni. L-ispejjeż ġenerali tal-kostruzzjoni jinkludu kosti bħat-tnejn u l-ipproċessar tal-pagi tal-personal tal-kostruzzjoni. Il-kosti li jistgħu jkunu attribwibbli għal attività fuq kuntratti inġenerali u li jistgħu jkunu allokati għal kuntratti speċifiċi jinkludu wkoll l-ispejjeż tas-self meta l-kuntrattur jadotta t-trattament alternattiv permess f'IAS 23 *Kosti tas-Self*.

- 19 Il-kosti li huma speċifikament imponibbli lill-klijent skont it-termini tal-kuntratt jistgħu jinkludu xi kosti ta' amministrazzjoni ġenerali u kosti tal-iżvilupp li għalihom ikun speċifikat rimbors skont it-termini tal-kuntratt.
- 20 Il-kosti li ma jistgħux jiġu attribwiti għal attività ta' kuntratt jew li ma jistgħux jiġu allokati għal xi kuntratt huma esklużi mill-kosti ta' kuntratt ta' kostruzzjoni. Dawn il-kosti jinkludu:
- (a) kosti ta' amministrazzjoni ġenerali li għalihom ma jkunx speċifikat rimbors fil-kuntratt;
  - (b) kosti ta' bejgħ;
  - (c) kosti ta' riċerka u żvilupp li għalihom ma jkunx speċifikat rimbors fil-kuntratt; u
  - (d) diprezzament ta' impjant u taġmir inattiv li ma jintużax f'kuntratt partikolari.
- 21 Il-kosti tal-kuntratt jinkludu l-kosti attribwibbli għall-kuntratt għall-perijodu mid-data minn meta jiġi konkluż kuntratt sat-tlestija finali tal-kuntratt. Madankollu, kosti li jkunu relatati direttament ma' kuntratt u li jintefqu għall-konklużjoni tal-kuntratt huma wkoll inkluzi bħala parti mill-kosti tal-kuntratt jekk jistgħu jiġu identifikati separatament u mkejla b'mod affidabbli u jkun probabbli li l-kuntratt ser jinkiseb. Meta l-kosti li jintefqu għall-konklużjoni ta' kuntratt jiġu rikonossuti bħala spiża fil-perijodu meta jintefqu, dawn ma jiġux inkluzi fil-kosti tal-kuntratt meta l-kuntratt jinkiseb f'perijodu sussegwenti.

RIKONOXXIMENT TA' DHUL U SPEJJEŻ TAL-KUNTRATT

- 22 Meta l-eżitu ta' kuntratt ta' kostruzzjoni jkun jista' jiġi stmat b'mod affidabbli, id-dhul mill-kuntratt u l-kosti tal-kuntratt assoċjati mal-kuntratt ta' kostruzzjoni għandhom jiġu rikonossuti bħala dhul u spejjeż rispettivament b'referenza għall-istadju tat-tlestija tal-attività tal-kuntratt fid-data tal-karta tal-bilanċ. Telf mistenni fuq il-kuntratt ta' kostruzzjoni għandu jiġi rikonossut immedjatament bħala spiża skont il-paragrafu 36.
- 23 Fil-każ ta' kuntratt bi prezz fiss, l-eżitu ta' kuntratt ta' kostruzzjoni jista' jiġi stmat b'mod affidabbli meta l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin ikunu sodisfatti:
- (a) id-dhul totali mill-kuntratt ikun jista' jiġi mkejjel b'mod affidabbli;
  - (b) ikun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi assoċjati mal-kuntratt ser jgħaddu għal fuq l-entità;
  - (c) kemm il-kosti tal-kuntratt biex jitlesti l-kuntratt kif ukoll l-istadju tat-tlestija tal-kuntratt fid-data tal-karta tal-bilanċ jistgħu jiġu mkejla b'mod affidabbli; u
  - (d) il-kosti tal-kuntratt attribwibbli għall-kuntratt jistgħu jiġu identifikati b'mod ċar u mkejla b'mod affidabbli sabiex b'hekk il-kosti tal-kuntratt li jkunu attwalment intefqu jkunu jistgħu jiġu mqabbla ma' stimi precedenti.
- 24 Fil-każ ta' kuntratt ta' kost b'żjieda, l-eżitu ta' kuntratt ta' kostruzzjoni jista' jiġi stmat b'mod affidabbli meta l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin ikunu sodisfatti:
- (a) ikun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi assoċjati mal-kuntratt ser jgħaddu għal fuq l-entità; u
  - (b) il-kosti tal-kuntratt attribwibbli għall-kuntratt, kemm jekk ikunu rimborsabbli speċifikament jew le, ikunu jistgħu jiġu identifikati b'mod ċar u mkejla b'mod affidabbli.
- 25 Ir-rikonoxximent tad-dhul u l-spejjeż b'referenza għall-istadju ta' tlestija ta' kuntratt spiss jissejjah il-metodu tal-perċentwal komplut. Skont dan il-metodu, id-dhul mill-kuntratt jiġi mqabbel mal-kosti tal-kuntratt li jintefqu biex jintlahaq dak l-istadju ta' tlestija, u dan jirriżulta fir-rapportaġġ tad-dhul, spejjeż u profit li jistgħu jiġu attribwiti għall-proporzjon ta' xogħol lest. Dan il-metodu jipprovdi informazzjoni utli dwar il-livelli milhuqa fl-attività u t-tweqqif tal-kuntratt matul perijodu.
- 26 Taht il-metodu tal-perċentwal komplut, id-dhul mill-kuntratt jiġi rikonossut bħala dhul fir-rapport tal-introjtu fil-perijodi tal-kontabilità li fihom ikun sar ix-xogħol. Il-kosti tal-kuntratt huma normalment rikonossuti bħala spiża fir-rapport tal-introjtu fil-perijodi tal-kontabilità li fihom isir ix-xogħol relatat. Madankollu, kull eċċess mistenni fil-kosti totali tal-kuntratt fuq id-dhul totali ta' dak il-kuntratt huwa rikonossut bħala spiża immedjatament skont il-paragrafu 36.

- 27 Kuntratt jista' jkun nefaġ kosti tal-kuntratt li jkunu relatati ma' attività futura fuq il-kuntratt. Dawk il-kosti tal-kuntratt huma rikonoxxuti bhala assi kemm-il darba jkun probabbli li jistgħu jiġu rkuprati. Dawk il-kosti jirrapprezentaw ammont dovut mill-klijent u spiss huma kklassifikati bhala xogħol fl-idejn.
- 28 L-eżitu ta' kuntratt tal-kostruzzjoni jista' jiġi stmat b'mod affidabbli biss meta jkun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi assoċjati mal-kuntratt ser jgħaddu għal fuq l-entità; Madankollu, meta tqum incertezza dwar jekk jistax jingabar ammont diġà inkluż fid-dhul tal-kuntratt, u li jkun diġà rikonoxxut fir-rapport tal-introjtu, l-ammont li ma jistax jingabar jew l-ammont li fir-rigward tiegħu l-irkupru ma jkunx għadu probabbli għandu jiġi rikonoxxut bhala spiza u mhux bhala aġġustament tal-ammont tad-dhul mill-kuntratt.
- 29 Entità ġeneralment tkun tista' tagħmel stimi affidabbli wara li tkun ikkonkludiet kuntratt li jistabbilixxi:
- (a) id-drittijiet enforzabbli ta' kull parti fir-rigward tal-assi li għandu jinbena;
  - (b) il-korrispettiv li għandu jgħaddi bejniethom; u
  - (c) il-mod u t-termini tas-saldu.

Normalment ikun neccessarju wkoll għall-entità li jkollha sistema effettiva interna ta' estimi u rapportaġġ finanzjarju. L-entità tanalizza u, fejn ikun meħtieġ, tirrevedi l-estimi tad-dhul tal-kuntratt u l-kosti tal-kuntratt hekk kif il-kuntratt jipprogrressa. Il-bżonn għal dawn ir-reviżjonijiet ma jfissirx neccessarjament li l-eżitu tal-kuntratt ma jistax jiġi stmat b'mod affidabbli.

- 30 L-istadju tat-tlestija ta' kuntratt jista' jiġi ddeterminat b'varjetà ta' modi. L-entità tuża l-metodu li jkejjel b'mod affidabbli x-xogħol imwettaq. Skont in-natura tal-kuntratt, il-metodi jistgħu jinkludu:
- (a) il-proporzjon li jirrapprezentaw il-kosti tal-kuntratt minfuqa għax-xogħol imwettaq meta mqabbla mal-istima tal-kosti totali tal-kuntratt;
  - (b) surveys tax-xogħol imwettaq; jew
  - (c) tlestija ta' proporzjon fiżiku tax-xogħol tal-kuntratt.

Hlasijiet għal xogħol mibdi u hlasijiet bil-quddiem riċevuti minghand klijenti ġeneralment ma jirriflettux ix-xogħol imwettaq.

- 31 Meta l-istadju ta' tlestija jkun iddeterminat b'referenza għall-kosti tal-kuntratt li jkunu ntefqu sa dik id-data, dawk l-kosti tal-kuntratt biss li jirriflettu x-xogħol imwettaq għandhom jiġu inkluzi fil-kosti li jkunu ntefqu sa dik id-data. Eżempji ta' kosti tal-kuntratt li huma esklużi huma:
- (a) kosti tal-kuntratt li huma relatati ma' attività futura fuq il-kuntratt, bħall-ispejjeż ta' materjali li jkunu ġew ikkunsinnati lil sit ta' kuntratt jew merfugħa għal użu f'kuntratt iżda li jkunu għadhom ma ġewx installati, użati jew applikati matul l-eżekuzzjoni tal-kuntratt, hliet jekk il-materjali jkunu saru speċifikament għall-kuntratt; u
  - (b) hlasijiet li jsiru lil sottokuntratturi bil-quddiem qabel ma jsir ix-xogħol taht is-sottokuntratt.

- 32 Meta l-eżitu ta' kuntratt tal-kostruzzjoni ma jistax jiġi stmat b'mod affidabbli:
- (a) id-dhul għandu jiġi rikonoxxut biss sal-limitu tal-kosti tal-kuntratt li jintefqu u li jkun probabbli li jkunu jistgħu jiġu rkuprati; u
  - (b) il-kosti tal-kuntratt għandhom ikunu rikonoxxuti bhala spiza fil-perijodu li fih ikunu ntefqu.

Telf mistenni fuq il-kuntratt ta' kostruzzjoni għandu jiġi rikonoxxut bhala spiza immedjatament skont il-paragrafu 36.

- 33 Matul l-istadji bikrin ta' kuntratt, spiss ikun il-każ li l-eżitu tal-kuntratt ma jistax jiġi stmat b'mod affidabbli. Madankollu, jista' jkun probabbli li l-entità tirkupra l-kosti tal-kuntratt li tkun nefqet. Għalhekk, id-dhul mill-kuntratt għandu jiġi rikonoxxut biss sal-limitu tal-kosti li jintefqu li jkunu mistennija li jkunu rkuprabbli. Billi l-eżitu ta' kuntratt tal-kostruzzjoni ma jistax jiġi stmat b'mod affidabbli, ebda profitt m'huwa rikonoxxut. Madankollu, għalkemm l-eżitu ta' kuntratt ma jistax jiġi stmat b'mod affidabbli, jista' jkun probabbli li l-kosti totali tal-kuntratt jaqbzū d-dhul totali tal-kuntratt. F'dawk il-każijiet, kull eċċess mistenni fil-kosti totali tal-kuntratt fuq id-dhul totali ta' dak il-kuntratt huwa rikonoxxut bhala spiza immedjatament skont il-paragrafu 36.

- 34 Kosti tal-kuntratt li ma jkollhomx probabbiltà li jiġu rkuprati huma rikonoxxuti bhala spiża immedjatament. Eżempji ta' ċirkustanzi fejn jista' ma jkunx probabbli li jiġu rkuprati l-kosti ta' kuntratt li jkunu ntefqu u fejn jista' jkun mehtieg li l-kosti ta' kuntratt jiġu rikonoxxuti bhala spiża immedjatament jinkludu kuntratti:
- (a) li m'humiex ghal kollox infurzabbli, jiġifieri meta jkun hemm dubju serju dwar il-validità tagħhom;
  - (b) li t-tlestija tagħhom tkun soġġetta għall-eżitu ta' litigazzjoni jew leġiżlazzjoni pendenti;
  - (c) li jkunu relatati ma' proprjetajiet li aktarx ser ikunu kkundannati jew esproprijati;
  - (d) fejn il-klijent ma jkunx jista' jissodisfa l-obbligi tiegħu; jew
  - (e) meta l-kuntrattur ma jkunx jista' jlesti l-kuntratt jew inkella ma jistax jissodisfa l-obbligi tiegħu taht il-kuntratt.
- 35 Meta l-inċertezzi li ma jkunux ippermettew li l-eżitu tal-kuntratt jiġi stmat b'mod affidabbli ma jkunux għadhom jeżistu, id-dhul u l-ispejjeż assoċjati mal-kuntratt ta' kostruzzjoni għandhom jiġu rikonoxxuti skont il-paragrafu 22 u mhux skont il-paragrafu 32.

RIKONOXXIMENT TA' TELF MISTENNI

- 36 Meta jkun probabbli li l-kosti totali tal-kuntratt ser jaqbu d-dhul totali tal-kuntratt, it-telf mistenni għandu jiġi rikonoxxut bhala spiża immedjatament.
- 37 L-ammont ta' dak it-telf għandu jiġi ddeterminat irrispettivament minn:
- (a) jekk ix-xogħol ikunx beda fuq il-kuntratt;
  - (b) l-istadju tat-tlestija tal-attività tal-kuntratt; jew
  - (c) l-ammont ta' profitti li jkunu mistennija fuq kuntratti oħra li ma jkunux ittrattati bhala kuntratt ta' kostruzzjoni wiehed skont il-paragrafu 9.

BIDLJET FL-ISTIMI

- 38 Il-metodu tal-perċentwal komplut huwa applikat fuq bażi kumulattiva f'kull perijodu tal-kontabilità għall-istimi kurrenti tad-dhul mill-kuntratt u tal-kosti tal-kuntratt. Għalhekk, l-effett ta' bidla fl-istima tad-dhul minn kuntratt jew ta' kosti ta' kuntratt, jew l-effett ta' bidla fl-istima tal-eżitu ta' kuntratt, għandhom jiġu kontabilizzati bhala bidla fl-istima tal-kontabilità (ara l-IAS 8 *Politika tal-Kontabilità, Bidliet fl-Istimi tal-Kontabilità u Żbalji*). L-istimi mibdula jintużaw fid-determinazzjoni tal-ammont tad-dhul u l-ispejjeż rikonoxxuti fir-rapport tal-introjtu fil-perijodu li fi h isir il-bidla u f'perijodi sussegwenti.

ŻVELAR

- 39 Entità għandha tiżvela:
- (a) l-ammont ta' dhul mill-kuntratt rikonoxxut bhala dhul waqt il-perijodu;
  - (b) il-metodi użati biex jiġi ddeterminat id-dhul mill-kuntratt rikonoxxut fil-perijodu; u
  - (c) il-metodi użati biex jiġi ddeterminat l-istadju tat-tlestija ta' kuntratti li jkunu jinsabu għaddejjin.
- 40 Entità għandha tiżvela dan kollu li ġej għal kuntratti li jkunu jinsabu għaddejjin fid-data tal-karta tal-bilanċ:
- (a) l-ammont aggregat tal-kosti li jintefqu u l-profitti rikonoxxuti (wara li jitnaqqas it-telf rikonoxxut) sa dik id-data;
  - (b) l-ammont ta' hlasijiet bil-quddiem riċevuti u;
  - (c) it-total ta' ammonti miżmuma;
- 41 L-ammonti miżmuma huma fatturi mal-progress tax-xogħol li ma jithallsux sakemm jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet speċifikati fil-kuntratt għall-hlas ta' dawk l-ammonti jew sakemm jiġu rrettifikati d-difetti. Fatturi mal-progress tax-xogħol huma ammonti fatturati għal xogħol li jkun sar fuq kuntratt kemm jekk ikunu thallsu u kemm jekk ma jkunux thallsu mill-klijent. Hlasijiet bil-quddiem huma ammonti riċevuti mill-kuntrattur qabel ma jsir ix-xogħol relatat.

- 42 Entità għandha tippreżenta:
- (a) l-ammont gross dovut mingħand klijenti għax-xogħol tal-kuntratt bhala assi; u
  - (b) l-ammont gross dovut lil klijenti għax-xogħol tal-kuntratt bhala obligazzjoni.
- 43 L-ammont gross dovut mingħand klijenti għax-xogħol tal-kuntratt huwa l-ammont nett ta';
- (a) il-kosti li jintefqu flimkien mal-profitti rikonoxxuti; wara li jitnaqqsu
  - (b) is-somma tat-telf rikonoxxut u fatturi mal-progress tax-xogħol
- għall-kuntratti kollha li jkunu fl-idejn li għalihom is-somma tal-ispejjeż li jintefqu u tal-profitti rikonoxxuti (wara li jitnaqqas it-telf rikonoxxut) jeċċedu l-fatturi mal-progress tax-xogħol.
- 44 L-ammont gross dovut lill-klijenti għax-xogħol tal-kuntratt huwa l-ammont nett ta':
- (a) il-kosti li jintefqu flimkien mal-profitti rikonoxxuti; wara li jitnaqqsu
  - (b) is-somma tat-telf rikonoxxut u fatturi mal-progress tax-xogħol
- għall-kuntratti kollha li jkunu jinsabu għaddejjin li għalihom il-kontijiet tal-progress jeċċedu l-ispejjeż li jintefqu flimkien mal-profitti rikonoxxuti (wara li jitnaqqas it-telf rikonoxxut).
- 45 Entità tiżvela kull obbligu kontingenti u assi kontingenti skont l-IAS 37 *Provvedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*. Obligazzjonijiet kontingenti u assi kontingenti jistgħu jirriżultaw minn elementi bħal kosti ta' garanziji, klejms, penali u telf possibbli.

DATA EFFETTIVA

- 46 Dan l-Istandard isir operattiv għal rapporti finanzjarji li jkopru l-perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 1995 jew wara.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 12

Taxxi fuq id-Dhul

GHAN

L-ghan ta' dan l-Istandard huwa li jistabbilixxi t-trattament fil-kontijiet għal taxxi fuq id-dhul. Il-kwistjoni prinċipali fil-kontabilità għal taxxi fuq id-dhul hija kif għandhom jitqiesu l-konsegwenzi għat-taxxa attwali u futuri ta':

- (a) l-irkupru futur (saldu) tal-ammont miżmum fil-kotba fil-kotba ta' assi (obligazzjonijiet) li huma rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ tal-entità; u
- (b) tranżazzjonijiet u avvenimenti ohra tal-perijodu attwali li huma rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tal-entità.

Huwa inerenti fir-rikonoxximent ta' assi jew obligazzjoni li l-entità li tirrapporta tkun tistenna li tirkupra jew li ssaldi l-ammont miżmum fil-kotba fil-kotba ta' dak l-assi jew dik l-obbligazzjoni. Jekk ikun probabbli li l-irkupru jew is-saldu ta' dak l-ammont miżmum fil-kotba ser jagħmel il-pagamenti futuri ta' taxxa akbar (iżgħar) milli kienu jkunu li kieku dak l-irkupru jew saldu ma kellhom ebda konsegwenza tat-taxxa, dan l-Istandard jehtieg li entità tirrikonoxxi obligazzjoni ta' taxxa differita (assi ta' taxxa differita), b'ċerti eċċezzjonijiet limitati.

Dan l-Istandard jirrikjedi li entità tirrapporta l-konsegwenzi tat-taxxa ta' tranżazzjonijiet u avvenimenti oħrajn bl-istess mod li tirrapporta t-tranżazzjonijiet u l-avvenimenti l-oħrajn infushom. Għalhekk, għal tranżazzjonijiet u avvenimenti oħrajn rikonoxxuti fil-profitt jew telf, l-effetti kollha relatati tat-taxxa huma rikonoxxuti fil-profitt jew telf. Għal tranżazzjonijiet u avvenimenti oħrajn rikonoxxuti direttament f'ekwità, l-effetti kollha relatati tat-taxxa huma rikonoxxuti wkoll f'ekwità. Bl-istess mod, ir-rikonoxximent ta' assi u obligazzjonijiet ta' taxxa differita f'kombinament ta' negozji jaffettwa l-ammont ta' avvjament li joriġina f'dak il-kombinament ta' negozji jew l-ammont ta' kull eċċess tal-interess tal-akkwired fil-valur ġust nett tal-assi, l-obbligazzjonijiet, u l-obbligazzjonijiet kontingenti tal-akkwiżit fuq il-kost tal-kombinament.

Dan l-Istandard jittratta wkoll ir-rikonoxximent ta' assi ta' taxxa differita li jirriżultaw minn telf mhux użat għal skop ta' taxxa jew minn krediti mhux użati tat-taxxa, il-prezentazzjoni tat-taxxi fuq id-dhul fir-rapporti finanzjarji u l-iżvelar ta' informazzjoni dwar it-taxxi fuq id-dhul.

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fil-kontabilità għal taxxi fuq id-dhul.
- 2 Għall-ghanijiet ta' dan l-Istandard, it-taxxi fuq id-dhul jinkludu t-taxxi domestiċi u barranin kollha li huma bbażati fuq profitti taxxabli. Taxxi fuq id-dhul jinkludu wkoll taxxi, bħal taxxi miżmuma minn ras il-ġhajn (*withholding*), li huma pagabbli minn kumpanija sussidjarja, assoċjata jew impriża kongunta, fuq distribuzzjonijiet lill-entità li tirrapporta.
- 3 [Imhassra]
- 4 Dan l-Istandard ma jindirizzax il-metodi ta' kontabilità għal għotjiet pubbliċi (ara l-IAS 20 *Kontabilità għal Għotjiet Pubbliċi u Żvelar ta' Assistenza Pubblika*) jew krediti ta' taxxa fuq l-investment. Madankollu, dan l-Istandard jindirizza l-kontabilità għal differenzi temporanji li jistgħu jinholqu minn tali għotjiet jew krediti tat-taxxa fuq investimenti.

DEFINIZZJONIJET

- 5 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Profitt tal-kontabilità huwa l-profitt jew telf għal perijodu qabel it-tnaqqis tal-ispiza tat-taxxa.

Profitt taxxabli (telf għat-taxxa) huwa l-profitt (telf) għal perijodu, stabbilit skont ir-regoli ffixxati mill-awtoritajiet tat-taxxa, li għalih isiru pagabbli (rikuprabli) t-taxxi fuq id-dhul.

Spiza (dhul) għat-taxxa hija (huwa) l-ammont aggregat inkluż fil-kalkolu tal-profitt jew tat-telf għall-perijodu fir-rigward ta' taxxa kurrenti u taxxa differita.

Taxxa kurrenti hija l-ammont ta' taxxi fuq id-dhul pagabbli (rikuprabli) fir-rigward tal-profitt taxxabli (telf għat-taxxa) għal perijodu.

Obligazzjonijiet ta' taxxa differita huma l-ammonti ta' taxxi fuq id-dhul pagabbli f'perijodi futuri fir-rigward tad-differenzi temporanji taxxabli.

Assi ta' *taxxa differita* huma l-ammonti ta' taxxi fuq id-dhul rikuprabbli f'perijodi futuri fir-rigward ta':

- (a) differenzi temporanji deducibbli;
- (b) il-ġarr ghas-snin ta' wara ta' telf mhux użat għat-taxxa; u
- (c) il-ġarr ghas-snin ta' wara ta' krediti ta' taxxa mhux użati.

Differenzi temporanji huma differenzi bejn l-ammont ta' assi jew obligazzjonijiet miżmum fil-karta tal-bilanċ u l-baži ta' taxxa tiegħu. Differenzi temporanji jistgħu jkunu jew:

- (a) *differenzi temporanji taxxabbli*, li huma differenzi temporanji li jirriżultaw f'ammonti taxxabbli fil-kalkolu tal-profit taxxabbli (telf għat-taxxa) ta' perijodi futuri meta l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi jew l-obbligazzjoni jiġi rkuprat jew saldat; jew
- (b) *differenzi temporanji deducibbli*, li huma differenzi temporanji li jirriżultaw f'ammonti li jitnaqqsu fil-kalkolu ta' profit taxxabbli (telf għat-taxxa) ta' perijodi futuri meta l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi jew l-obbligazzjoni jiġi rkuprat jew saldat.

Il-baži *għat-taxxa* ta' assi jew obligazzjoni hija l-ammont attribwit għal dak l-assi jew dik l-obbligazzjoni għal għanijiet ta' taxxa.

- 6 L-ispiza tat-taxxa (dhul tat-taxxa) tinkludi (jinkludi) l-ispiza tat-taxxa kurrenti (dhul mit-taxxa kurrenti) u l-ispiza tat-taxxa differita (dhul minn taxxa differita).

Baži għat-taxxa

- 7 Il-baži għat-taxxa ta' assi hija l-ammont li jkun deducibbli għal għanijiet ta' taxxa kontra kull benefiċċju ekonomiku taxxabbli li jasal għand entità meta tirkupra l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi. Jekk dawk il-benefiċċji ekonomiċi ma jkunux taxxabbli, il-baži għat-taxxa tal-assi tkun ugwali għall-ammont miżmum fil-kotba.

Eżempji

- 1 Magna tiswa 100. Għal għanijiet ta' taxxa, diġà tnaqqas deprezzament ta' 30 fil-perijodi kurrenti u preċedenti u l-bqija tal-kost ikun deducibbli f'perijodi futuri, jew bhala deprezzament jew permezz ta' tnaqqis mad-disponiment. Id-dhul iġġenerat permezz tal-użu tal-magna huwa taxxabbli, kull qligħ mad-disponiment tal-magna jkun taxxabbli u kull telf mad-disponiment ikun deducibbli għal għanijiet ta' taxxa. *Il-baži għat-taxxa tal-magna hija 70.*
- 2 L-imghax riċevibbli għandu ammont miżmum fil-kotba ta' 100. Id-dhul relatat mill-imghax jiġi ntaxxat fuq baži tal-hlas. *Il-baži għat-taxxa tal-imghax riċevibbli hija żero.*
- 3 Ir-riċevibbli kummerċjali għandhom ammont miżmum fil-kotba ta' 100. Id-dhul relatat diġà gie inkluz fil-profit taxxabbli (telf għat-taxxa). *Il-baži għat-taxxa tar-riċevibbli kummerċjali huwa 100.*
- 4 Id-dividendi riċevibbli minn sussidjarja għandhom ammont miżmum fil-kotba ta' 100. Id-dividendi mhumiex taxxabbli. Fis-sustanza, l-ammont miżmum fil-kotba kollu tal-assi huwa deducibbli kontra l-benefiċċji ekonomiċi. Konsegwentament, il-baži għat-taxxa tad-dividendi riċevibbli hija ta' 100 ^(e).
- 5 Self riċevibbli għandu ammont miżmum fil-kotba ta' 100. Il-hlas lura tas-self m' hu ser ikollu ebda konsegwenzi għat-taxxa. *Il-baži għat-taxxa tas-self hija ta' 100.*

^(e) Skont din l-analiżi, ma hemm ebda differenza temporanja taxxabbli. Analizi alternattiva hija dik li d-dividendi dovuti riċevibbli għandhom baži għat-taxxa ta' żero u li rata ta' taxxa ta' żero tiġi applikata għad-differenza temporanja taxxabbli li tirriżulta, li hi 100. Skont iż-żewġ analiżi, m'hemm ebda obligazzjoni ta' taxxa differita.

- 8 Il-baži għat-taxxa ta' obligazzjoni hija l-ammont miżmum tagħha, nieqes kull ammont li jkun deducibbli għal għanijiet ta' taxxa fir-rigward ta' dik l-obbligazzjoni f'perijodi futuri. Fil-każ ta' dhul li jiġi rċevut bil-quddiem, il-baži għat-taxxa tal-obbligazzjoni li tirriżulta hija l-ammont miżmum fil-kotba tagħha, wara li jitnaqqas kull ammont tad-dhul li ma jkunx taxxabbli f'perijodi futuri.

Eżempji

- 1 L-obbligazzjonijiet kurrenti jinkludu spejjeż dovuti b'ammont miżmum fil-kotba ta' 100. L-ispiża relatata tinnaqqas għal għanijiet ta' taxxa fuq bażi tal-hlas. *Il-baži għat-taxxa tal-ispejjeż dovuti hija zero.*
- 2 L-obbligazzjonijiet kurrenti jinkludu dħul mill-imghax riċevut bil-quddiem, b'ammont miżmum fil-kotba ta' 100. Id-dħul relatat mill-imghax kien intaxxat fuq bażi tal-hlas. *Il-baži għat-taxxa tal-imghax riċevut bil-quddiem hija zero.*
- 3 L-obbligazzjonijiet kurrenti jinkludu spejjeż dovuti b'ammont miżmum fil-kotba ta' 100. L-ispiża relatata diġà tnaqqset għal għanijiet ta' taxxa. *Il-baži għat-taxxa tal-ispejjeż dovuti hija ta' 100.*
- 4 L-obbligazzjonijiet kurrenti jinkludu multi u penali dovuti b'ammont miżmum fil-kotba ta' 100. Il-multi u l-penali m'humiex deducibbli għall-għanijiet ta' taxxa. *Il-baži għat-taxxa tal-multi u l-penali dovuti hija ta' 100^(e).*
- 5 Self pagabbli għandu ammont miżmum fil-kotba ta' 100. Il-hlas lura tas-self ma jkollu ebda konsegwenzi għat-taxxa. *Il-baži għat-taxxa tas-self hija ta' 100.*

(e) Skont din l-analiżi, ma hemm ebda differenza temporanja deducibbli. Analizi alternattiva hija dik li l-multi u l-penali dovuti pagabbli għandhom bażi għat-taxxa ta' zero u li rata ta' taxxa ta' zero tiġi applikata għad-differenza temporanja deducibbli li tirriżulta, li hi ta' 100. Skont iż-żewġ analiżi, m'hemm ebda assi ta' taxxa differita.

- 9 Xi entrati għandhom bażi għat-taxxa iżda m'humiex rikonoxxuti bħala assi jew obbligazzjonijiet fil-karta tal-bilanċ. Pereżempju, il-kosti tar-riċerka huma rikonoxxuti bħala spejjeż fil-kalkolu tal-profit tal-kontabilità fil-perijodu li fih jintefqu iżda jistgħu ma jkunux permessi bħala tnaqqis fil-kalkolu tal-profit taxxabli (telf għat-taxxa) hlief f'perijodu aktar tard. Id-differenza bejn il-baži għat-taxxa tal-kosti tar-riċerka, jiġifieri l-ammont li l-awtoritajiet tat-taxxa jippermettu bħala tnaqqis f'perijodi futuri, u l-ammont miżmum ta' zero hija differenza temporanja deducibbli li tirriżulta f'assi ta' taxxa differita.
- 10 Fejn il-baži għat-taxxa ta' assi jew obbligazzjoni ma tkunx ċara minnufih, huwa utli li jiġi kkunsidrat il-prinċipju fundamentali li fuqu huwa bbażat dan l-Istandard: li entità għandha, b'ċerti eċċezzjonijiet limitati, tirikonoxxi obbligazzjoni (assi) ta' taxxa differita kull meta l-irkupru jew is-saldu tal-ammont miżmum fil-kotba ta' assi jew obbligazzjoni jirrendi l-pagamenti futuri tat-taxxa akbar (iżgħar) milli kienu jkunu kieku tali rkupru jew saldu ma kellu jkollu ebda konsegwenzi għat-taxxa. L-eżempju C ta' wara l-paragrafu 52 juri ċirkustanzi fejn jista' jkun utli li jiġi kkunsidrat dan il-prinċipju fundamentali, pereżempju, meta l-baži għat-taxxa ta' assi jew obbligazzjoni tkun tiddependi fuq il-mod mistenni ta' rkupru jew saldu.
- 11 Frapporti finanzjarji kkonsolidati, id-differenzi temporanji huma stabbiliti billi jitqabblu l-ammonti miżmuma fil-kotba tal-assi u l-obbligazzjonijiet fir-rapporti finanzjarji kkonsolidati mal-baži għat-taxxa xierqa. Il-baži għat-taxxa hija stabbilita b'referenza għal prospett tat-taxxa kkonsolidat f'dawk il-ġurisdizzjonijiet li fihom jintbagħat dan il-prospett. F'ġurisdizzjonijiet oħrajn, il-baži għat-taxxa hija stabbilita b'referenza għall-prospetti tat-taxxa ta' kull entità fil-grupp.

RIKONOXXIMENT TAL-OBBLIGAZZJONIJET TA' TAXXA KURRENTI U TAL-ASSI TA' TAXXA KURRENTI

- 12 It-taxxa kurrenti għal perijodi kurrenti u preċedenti għandha, sal-ammont mhux imhallas, tkun rikonoxxuta bħala obbligazzjoni. Jekk l-ammont diġà mhallas fir-rigward tal-perijodi kurrenti u preċedenti jaqbeż l-ammont dovut għal dawk il-perijodi, l-eċċess ikun rikonoxxut bħala assi.
- 13 Il-benefiċċju relatat ma' telf għat-taxxa li jista' jingarr lura biex tiġi rkuprata taxxa kurrenti ta' perijodu preċedenti għandu jkun rikonoxxut bħala assi.
- 14 Meta telf għat-taxxa jintuza biex tkun irkuprata taxxa kurrenti ta' perijodu preċedenti, entità tirikonoxxi l-benefiċċju bħala assi fil-perijodu li fih isehh it-telf għat-taxxa minhabba li jkun probabbli li l-benefiċċju jgħaddi lill-entità u li l-benefiċċju jkun jista' jitkejjel b'mod affidabbli.

RIKONOXXIMENT TAL-OBBLIGAZZJONIJET TA' TAXXA DIFFERITA U TAL-ASSI TA' TAXXA DIFFERITA**DIFFERENZI TEMPORANJI TAXXABBILI**

- 15 Għandha tiġi rikonoxxuta obbligazzjoni ta' taxxa differita għad-differenzi temporanji taxxabli kollha, hlief sal-punt li l-obbligazzjoni ta' taxxa differita toriġina minn:

(a) ir-rikonoxximent inizjali ta' avvjament; jew

- (b) ir-rikonoxximent inizjali ta' assi jew obligazzjoni fi tranzazzjoni li:
- (i) mhix kombinament ta' negozji; u
  - (ii) fiż-żmien tat-tranzazzjoni, la taffettwa l-profit tal-kontabilità lanqas il-profit taxxabli (telf għat-taxxa).

Madankollu, għal differenzi temporanji taxxabli assoċjati ma' investimenti f'sussidjarji, ferghat u assoċjati, u f'interessi f'imprizi kongunti, għandha tiġi rikonoxxuta obligazzjoni skont il-paragrafu 39.

- 16 Huwa inerenti fir-rikonoxximent ta' assi li l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu jiġi rkuprat fil-forma ta' benefiċċji ekonomiċi li jgħaddu għall-entità f'perijodi futuri. Meta l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi jaqbeż il-bażi għat-taxxa tiegħu, l-ammont ta' benefiċċji ekonomiċi taxxabli jaqbeż l-ammont li jkun permess bhala tnaqqis għal għanijiet ta' taxxa. Din id-differenza hija differenza temporanja taxxabli u l-obbligu li jithallsu t-taxxi riżultanti fuq id-dhul f'perijodi futuri huwa obligazzjoni ta' taxxa differita. Hekk kif l-entità tirkupra l-ammont miżmum tal-assi, id-differenza temporanja taxxabli tinqaleb u l-entità jkollha profit taxxabli. Dan jagħmilha probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi jgħaddu mill-entità fil-forma ta' pagamenti tat-taxxa. Għalhekk, dan l-Istandard jehtieg ir-rikonoxximent tal-obbligazzjonijiet kollha ta' taxxa differita, għajr f'ċerti ċirkostanzi deskritti fil-paragrafi 15 u 39.

Eżempju

Assi li sewa 150 għandu ammont miżmum fil-kotba ta' 100. Id-deprezzament kumulattiv għal għanijiet ta' taxxa huwa 90 u r-rata tat-taxxa hija 25 %.

Il-bażi għat-taxxa tal-assi hija ta' 60 (kost ta' 150 wara li jitnaqqas id-deprezzament tat-taxxa kumulattiv ta' 90). Biex tirkupra l-ammont miżmum fil-kotba ta' 100, l-entità trid taqla' dhul taxxabli ta' 100, iżda tkun tista' tnaqqas biss id-deprezzament tat-taxxa ta' 60. Konsegwentement, l-entità thallas taxxi fuq id-dhul ta' 10 (40 bil-25 %) meta tirkupra l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi. Id-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba ta' 100 u l-bażi għat-taxxa ta' 60 hija differenza temporanja tat-taxxa ta' 40. Għalhekk, l-entità tirrikonoxxi obligazzjoni ta' taxxa differita ta' 10 (40 bil-25 %) li jirrappreżenta t-taxxi fuq id-dhul li tkun se thallas meta tirkupra l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi.

- 17 Jirriżultaw xi differenzi temporanji meta d-dhul jew l-ispiza jkunu inkluzi fil-profit tal-kontabilità f'perijodu wiehed iżda jkunu inkluzi fi profit taxxabli f'perijodu differenti. Tali differenzi temporanji huma spiss deskritti bhala differenzi taż-żmien. Dawn li ġejjin huma eżempji ta' differenzi temporanji ta' dan it-tip li huma differenzi temporanji taxxabli u li għalhekk jirriżultaw f'obligazzjoni ta' taxxa differita:
- (a) dhul mill-imghax huwa inkluz fil-profit tal-kontabilità fuq bażi ta' proporzjon ta' żmien iżda jista', f'xi ġurisdizzjonijiet, ikun inkluz fi profit taxxabli meta jingabru l-flus. Il-bażi għat-taxxa ta' kull ammont riċevibbli rikonoxxut fil-karta tal-bilanċ fir-rigward ta' tali dhul huwa zero minhabba li d-dhul ma jaffettwax il-profit taxxabli qabel ma jingabru l-flus;
  - (b) id-deprezzament użat fil-kalkolu tal-profit taxxabli (telf għat-taxxa) jista' jkun differenti minn dak użat fil-kalkolu tal-profit tal-kontabilità. Id-differenza temporanja hija d-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi u l-bażi għat-taxxa tiegħu li hija l-kost originali tal-assi nieqes it-tnaqqis kollu fir-rigward ta' dak l-assi li l-awtoritajiet tat-tassazzjoni jippermettu fil-kalkolu tal-profit taxxabli tal-perijodi kurrenti u precedenti. Differenza temporanja taxxabli tohroġ, u tirriżulta f'obligazzjoni ta' taxxa differita, meta d-deprezzament tat-taxxa jkun aċċellerat (jekk id-deprezzament tat-taxxa jkun inqas rapidu mid-deprezzament tal-kontabilità, ikun hemm differenza temporanja deducibbli, u tirriżulta f'assi ta' taxxa differita); u
  - (c) spejjeż ta' żvilupp jistgħu jiġu kkapitalizzati u amortizzati fuq perijodi futuri fil-kalkolu tal-profit tal-kontabilità iżda mnaqqsin fil-kalkolu tal-profit taxxabli fil-perijodu li fih jintefqu. Tali spejjeż ta' żvilupp għandhom bażi għat-taxxa ta' zero minhabba li digà jkunu tnaqqsu mill-profit taxxabli. Id-differenza temporanja hija d-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-ispejjeż ta' żvilupp u l-bażi għat-taxxa tagħhom ta' zero.
- 18 Differenzi temporanji jinholqu wkoll meta:
- (a) il-kost ta' kombinament ta' negozji hu allokat billi jkunu rikonoxxuti l-assi akkwistati u obligazzjonijiet li wiehed jiehu fuqu li jkunu identifikabbli, fil-valuri ġusti tagħhom, iżda l-ebda aġġustament ekwivalenti ma jsir għal għanijiet ta' taxxa (ara l-paragrafu 19);
  - (b) l-assi huma rivalutati u ma jsir l-ebda aġġustament ekwivalenti għal għanijiet ta' taxxa (ara l-paragrafu 20);
  - (c) jinholqu avvjamment f'kombinament ta' negozji (ara l-paragrafu 21);

- (d) il-baži għat-taxxa ta' assi jew ta' obligazzjoni fuq rikonoxximent inizjali hija differenti mill-ammont miżmum fil-kotba inizjali tagħha, eżempju meta entità tibbenefika minn għotjiet tal-gvern mhux taxxabli relatati mal-assi (ara l-paragrafi 22 u 33); jew
- (e) l-ammont miżmum fil-kotba ta' investimenti f'sussidjarji, ferghat u assocjati jew f'interessi f'imprizi kongunti jsir differenti mill-baži għat-taxxa tal-investment jew tal-interest (ara l-paragrafi 38-45).

Kombinamenti ta' negozji

- 19 Il-kost ta' kombinament ta' negozji huwa allokat billi jkunu rikonoxxuti l-assi akkwistati identifikabbli u l-obbligazzjonijiet li wiehed jiehu fuqu, bil-valuri ġusti tagħhom fid-data tal-akkwizzizzjoni. Differenzi temporanji jinholqu meta l-baži għat-taxxa tal-assi akkwistati identifikabbli u l-obbligazzjonijiet li wiehed jiehu fuqu ma jkunux affettwati mill-kombinament tan-negozji jew ikunu affettwati b'mod differenti. Pereżempju, meta l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi hu miżjud għall-valur ġust iżda l-baži għat-taxxa tal-assi tibqa' skont kemm kien il-kost għas-sid precedenti, dan jirriżulta f'differenza taxxabli temporanja li twassal għal obligazzjoni ta' taxxa differita. L-obbligazzjoni ta' taxxa differita li tirriżulta taffettwa l-avvjament (ara l-paragrafu 66).

Assi miżmuma fil-kotba skont il-valur ġust

- 20 L-IFRSs jippermettu jew jehtieġu li ċerti assi jiġu miżmuma fil-kotba skont il-valur ġust jew jiġu rivalutati (ara, pereżempju, l-IAS 16 *Proprietà, Impjanti u Tagħmir*, l-IAS 38 *Assi Intangibbli*, l-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl* u l-IAS 40 *Proprietà għall-Investment*). F'xi ġurisdizzjonijiet, ir-rivalutazzjoni jew dikjarazzjoni b'mod ġdid ta' assi skont il-valur ġust taffettwa l-profit taxxabli (telf għat-taxxa) għall-perijodu kurrenti. Bħala riżultat, il-baži għat-taxxa tal-assi hija aġġustata u ma tinholq ebda differenza temporanja. F'ġurisdizzjonijiet oħra, ir-rivalutazzjoni jew dikjarazzjoni b'mod ġdid ta' assi ma taffettwax il-profit taxxabli fil-perijodu tar-rivalutazzjoni jew dikjarazzjoni b'mod ġdid u, konsegwentement, il-baži għat-taxxa tal-assi mhijiex aġġustata. Madankollu, l-irkupru futur tal-ammont miżmum jirriżulta fi fluss taxxabli ta' benefiċċji ekonomiċi għall-entità u l-ammont li jkun deducibbli għal għanijiet ta' taxxa jkun differenti mill-ammont ta' dawk il-benefiċċji ekonomiċi. Id-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi rivalutat u l-baži għat-taxxa tiegħu hija differenza temporanja u tagħti lok għal obligazzjoni jew assi ta' taxxa differita. Dan huwa minnu anki jekk:
- (a) l-entità ma għandhiex il-hsieb li tiddisponi mill-assi. F'każi bħal dawn, l-ammont miżmum fil-kotba rivalutat tal-assi jkun irkuprat permezz tal-użu u dan jiġġenera dħul taxxabli li jaqbeż id-deprezzament li jkun ammissibbli għal għanijiet ta' taxxa f'perijodi futuri; jew
  - (b) taxxa fuq qligħ kapitali hija differita jekk ir-rikavat mid-disponiment tal-assi jiġi investit f'assi simili. F'każijiet bħal dawn, it-taxxa fl-ahħar mill-ahħar issir pagabbli mal-bejgħ jew l-użu tal-assi simili.

Avvjament

- 21 Avvjament li joriġina f'kombinament ta' negozji hu mkejjejl bħala l-ammont li bih il-kost tal-kombinament jeċċedi l-interest tal-akkwired fil-valur ġust nett tal-assi, l-obbligazzjonijiet u l-obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-akkwizit. Hafna awtoritajiet tat-taxxa ma jippermettux li t-tnaqqis fl-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament jgħodd bħala spiza deducibbli fil-kalkolu tal-profit taxxabli. Barra minn hekk, f'dawn il-ġurisdizzjonijiet, il-kost tal-avvjament ta' spiss ma jkunx deducibbli meta sussidjarja tiddisponi min-negozju bażiku tagħha. F'dawn il-ġurisdizzjonijiet, l-avvjament għandu baži għat-taxxa ta' zero. Kull differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament u l-baži għat-taxxa tiegħu ta' zero hi differenza temporanja taxxabli. Madankollu, dan l-Istandard ma jippermettix ir-ikonoxximent tal-obbligazzjoni ta' taxxa differita li tirriżulta minhabba li l-avvjament hu mkejjejl bħala residwu u r-ikonoxximent tal-obbligazzjoni ta' taxxa differita jzid l-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament.
- 21A Tnaqqis sussegwenti f'obligazzjoni ta' taxxa differita li mhix rikonoxxuta minhabba li toriġina mir-ikonoxximent inizjali tal-avvjament huma meqjusa wkoll bħala li joriġinaw mir-ikonoxximent inizjali tal-avvjament u għalhekk mhumiex rikonoxxuti taht il-paragrafu 15(a). Pereżempju, jekk avvjament akkwistat f'kombinament ta' negozji għandu kost ta' 100 iżda baži għat-taxxa ta' zero, il-paragrafu 15(a) jipprojbixxi lill-entità milli tirikonoxxi l-obbligazzjoni ta' taxxa differita li tirriżulta. Jekk, sussegwentement, l-entità tirikonoxxi telf ta' indeboliment ta' 20 għal dak l-avvjament, l-ammont ta' differenza temporanja taxxabli relatat ma' dak l-avvjament hu mnaqqas minn 100 għal 80, u dan jirriżulta fi tnaqqis fil-valur tal-obbligazzjoni ta' taxxa differita mhux rikonoxxuta. Dak it-tnaqqis fil-valur tal-obbligazzjoni ta' taxxa differita mhux rikonoxxuta hu meqjus ukoll bħala li hu marbut mar-ikonoxximent inizjali tal-avvjament u għalhekk hu pprojbit milli jkun rikonoxxut taht il-paragrafu 15(a).
- 21B Obligazzjonijiet ta' taxxa differita għal differenzi temporanji taxxabli marbuta mal-avvjament huma, madankollu, rikonoxxuti sal-punt li ma joriġinawx mir-ikonoxximent inizjali tal-avvjament. Pereżempju, jekk avvjament akkwistat f'kombinament ta' negozji għandu kost ta' 100 li huwa deducibbli għal għanijiet ta' taxxa b'rata ta' 20 fil-mija fis-sena, li jibda mis-sena tal-akkwizzizzjoni, il-baži għat-taxxa tal-avvjament hu ta' 100 fuq ir-ikonoxximent

inizjali u ta' 80 fit-tmiem tas-sena tal-akkwizzizzjoni. Jekk l-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament fit-tmiem tas-sena tal-akkwizzizzjoni jibqa' mhux mibdul, jiġifieri 100, differenza temporanja taxxabli ta' 20 tirriżulta fl-aħhar ta' dik is-sena. Minhabba li d-differenza temporanja taxxabli mhix marbuta mar-rikonoxximent inizjali tal-avvjament, l-obbligazzjoni ta' taxa differita li tirriżulta hi rikonoxxuta

Għarfien inizjali ta' assi jew obbligazzjoni

- 22 Tista' tinholq differenza temporanja fir-rigward tar-rikonoxximent inizjali ta' assi jew obbligazzjoni, pereżempju jekk parti mill-kost jew il-kost kollu ta' assi ma jkunx deducibbli għal għanijiet ta' taxa. Il-metodu tal-kontabilità għal tali differenza temporanja jiddependi fuq in-natura tat-tranzazzjoni li tkun wasslet għar-rikonoxximent inizjali tal-assi jew l-obbligazzjoni:
- (a) f'kombinament ta' negozju, entità tirrikonoxxi kull obbligazzjoni jew assi ta' taxa differita u dan jaffettwa l-ammont tal-avvjament jew kull ammont li bih l-interess tal-akkwired fil-valur ġust nett tal-assi, l-obbligazzjonijiet u l-obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-akkwizit jeċċedi l-kost tal-kombinament (ara l-paragrafu 19);
- (b) jekk it-tranzazzjoni taffettwa jew il-profitt tal-kontabilità jew il-profitt taxxabli, entità tirrikonoxxi kull obbligazzjoni jew assi ta' taxa differita u tirrikonoxxi l-ispiza jew dhul ta' taxa differita riżultanti fir-rapport tad-dhul (ara l-paragrafu 59);
- (c) jekk it-tranzazzjoni m'hijiex kombinament ta' negozju, u la taffettwa l-profitt tal-kontabilità u lanqas il-profitt taxxabli, entità, fin-nuqqas tal-eżenzjoni pprovduta mill-paragrafi 15 u 24, tirrikonoxxi l-obbligazzjoni jew l-assi tat-taxxa differita li tirriżulta u taġġusta l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi jew l-obbligazzjoni bl-istess ammont. Aġġustamenti bhal dawn jagħmlu r-rapporti finanzjarji inqas trasparenti. Għalhekk, dan l-istandard ma jippermettix li entità tirrikonoxxi l-obbligazzjoni jew l-assi tat-taxxa differita li tirriżulta, la fuq ir-rikonoxximent inizjali u lanqas sussegwentement (ara l-eżempju hawn taht). Barra minn hekk, entità ma tirrikonoxxi bidliet sussegwenti fil-obbligazzjoni jew fl-assi tat-taxxa differita mhux rikonoxxuta hekk kif l-assi jiġi deprezzat.

Eżempju li jispjega l-paragrafu 22(c)

Entità għandha l-hsieb li tuza assi li jiswa 1 000 tul iż-żmien tal-utilità tiegħu ta' hames snin u mbagħad tiddisponi minnu għal valur residwu ta' zero. Ir-rata tat-taxxa hija 40 %. Id-deprezzament tal-assi m'huiwix deducibbli għall-għanijiet ta' taxa. Mad-disponiment, kull qligħ kapitali ma jkunx taxxabli u kull telf kapitali ma jkunx deducibbli.

Hekk kif tkun qed tirkupra l-ammont miżmum tal-assi, l-entità tiggwadanja dhul taxxabli ta' 1 000 u thallas taxa ta' 400. L-entità ma tirrikonoxxi l-obbligazzjoni ta' taxa differita riżultanti ta' 400 minhabba li din tirriżulta mir-rikonoxximent inizjali tal-assi.

Fis-sena ta' wara, l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi jkun ta' 800. Jekk ikollha dhul taxxabli ta' 800, l-entità thallas taxa ta' 320. L-entità ma tirrikonoxxi l-obbligazzjoni ta' taxa differita ta' 320 minhabba li din tirriżulta mir-rikonoxximent inizjali tal-assi.

- 23 Skont l-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni* l-emittent ta' strument finanzjarju kompost (eżempju, bond konvertibbli) jikklassifika l-komponenti passiv tal-istrument bhala obbligazzjoni u l-komponent tal-l-ekwità bhala l-ekwità. F'xi ġurisidizzjonijiet, il-baži għat-taxxa tal-komponent tal-obbligazzjoni mar-rikonoxximent inizjali hija ugwali għall-ammont miżmum fil-kotba inizjali tas-somma tal-komponenti tal-obbligazzjoni u l-l-ekwità. Id-differenza temporanja taxxabli tirriżulta mir-rikonoxximent inizjali tal-komponent tal-l-ekwità separatament mill-komponent tal-obbligazzjoni. Għalhekk, l-eċċezzjoni stabbilita fil-paragrafu 15(b) ma tapplikax. Għaldaqstant, entità tirrikonoxxi l-obbligazzjoni ta' taxa differita riżultanti. B'konformità mal-paragrafu 61, it-taxxa differita hija ddebitata direttament għall-ammont miżmum fil-kotba tal-komponent tal-l-ekwità. Skont il-paragrafu 58, tibdil sussegwenti fl-obbligazzjoni tat-taxxa differita huwa rikonoxxut fir-rapport tad-dhul bhala spiza (dhul) ta' taxa differita.

Differenzi temporanji deducibbli

- 24 Assi ta' taxa differita għandu jkun rikonoxxut għad-differenzi temporanji kollha deducibbli sal-punt fejn hu probabbli li ser ikun hemm profitt taxxabli li kontrih tista' tintuza d-differenza temporanja deducibbli, hlief jekk l-assi tat-taxxa differita joriġina mir-rikonoxximent inizjali ta' assi jew obbligazzjoni fi tranzazzjoni li:
- (a) mhix kombinament ta' negozju; u
- (b) fiż-żmien tat-tranzazzjoni, la taffettwa l-profitt tal-kontabilità lanqas il-profitt taxxabli (telf għat-taxxa).

Madankollu, għal differenzi temporanji deducibbli assoċjati ma' investimenti f'sussidjarji, ferġat u assoċjati, u f'interessi f'imprizi kongunti, għandu jiġi rikonossut assi ta' taxxa differita skont il-paragrafu 44.

- 25 Huwa inerenti fir-rikonossiment ta' obligazzjoni li l-ammont miżmum fil-kotba jissalda f'perijodi futuri permezz ta' *hruġ* mill-entità ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi. Meta riżorsi jgħaddu 'l barra mill-entità, parti mill-ammonti tagħhom jew l-ammonti kollha jistgħu jkun deducibbli fil-kalkolu tal-profitt taxxabli ta' perijodu aktar tard mill-perijodu li fih tkun rikonossuta l-obbligazzjoni. F'każijiet bħal dawn, teżisti differenza temporanja bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni u l-bażi għat-taxxa tagħha. B'hekk, jirriżulta assi ta' taxxa differita fir-rigward tat-taxxi fuq id-dhul li jkun rikuprabli fil-perijodi futuri meta dik il-parti tal-obbligazzjoni tkun permessa bhala tnaqqis fil-kalkolu tal-profitt taxxabli. Bl-istess mod, jekk l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi jkun inqas mill-bażi għat-taxxa tiegħu, id-differenza tagħti lok għal assi ta' taxxa differita fir-rigward tat-taxxi fuq id-dhul li jkun rikuprabli f'perijodi futuri.

Eżempju

Entità tirrikonossi obligazzjoni ta' 100 għal kosti dovuti għall-garanzija ta' prodotti. Għal għanijiet ta' taxxa, il-kosti ta' garanzija tal-prodotti ma jkun deducibbli sakemm l-entità thallas il-talbiet. Ir-rata tat-taxxa hija ta' 25 %.

Il-bażi għat-taxxa tal-obbligazzjoni hija zero (ammont miżmum fil-kotba ta' 100, nieqes l-ammont li jitnaqqas għal għanijiet ta' taxxa fir-rigward ta' dik l-obbligazzjoni f'perijodi futuri). Meta jsir saldu tal-obbligazzjoni għall-ammont miżmum fil-kotba tagħha, l-entità tnaqqas il-profitt taxxabli futur tagħha b'ammont ta' 100 u, konsegwentement, tnaqqas il-pagamenti tat-taxxa futuri tagħha b'25 (100 b'25 %). Id-differenza bejn l-ammont miżmum ta' 100 u l-bażi għat-taxxa ta' zero hija differenza temporanja deducibbli ta' 100. Għalhekk, l-entità tirrikonossi obligazzjoni ta' taxxa differita ta' 25 (100 b'25 %), kemm-il darba jkun probabbli li l-entità tagħmel profitt taxxabli biżżejjed f'perijodi futuri biex tibbenifika minn tnaqqis fil-pagamenti tat-taxxa.

- 26 Dawn li ġejjin huma eżempji ta' differenzi temporanji deducibbli li jirriżultaw f'assi ta' taxxa differita:
- il-kosti tal-benefiċċji tal-irtirar jistgħu jitnaqqsu fil-kalkolu ta' profitt tal-kontabilità fl-istess żmien li s-servizz huwa pprovdut mill-impjegat, iżda mnaqqas fil-kalkolu tal-profitt taxxabli jew meta jithallsu l-kontribuzzjonijiet għal fond mill-entità jew meta l-benefiċċji tal-irtirar jithallsu mill-entità. Teżisti differenza temporanja bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni u l-bażi għat-taxxa tagħha; il-bażi għat-taxxa tal-obbligazzjoni hija normalment zero. Tali differenza temporanja deducibbli tirriżulta f'assi ta' taxxa differita hekk kif il-benefiċċji ekonomiċi jgħaddu għall-entità fil-forma ta' tnaqqis minn profitti taxxabli meta jithallsu l-kontribuzzjonijiet jew il-benefiċċji tal-irtirar.
  - il-kosti tar-riċerka huma rikonossuti bhala spiża fil-kalkolu tal-profitt tal-kontabilità fil-perijodu li fih jiġu mgarrba iżda jistgħu ma jkun ammessi bhala tnaqqis fil-kalkolu tal-profitti taxxabli (telf għat-taxxa) sa perijodu aktar tard. Id-differenza bejn il-bażi għat-taxxa tal-kosti tar-riċerka, jiġifieri l-ammont li l-awtoritajiet tat-taxxa jippermettu bhala tnaqqis f'perijodi futuri, u l-ammont miżmum fil-kotba ta' zero hija differenza temporanja deducibbli li tirriżulta f'assi ta' taxxa differita;
  - il-kost ta' kombinament ta' negozji hu allokat billi jsir rikonossiment tal-assi akkwistati u l-obbligazzjonijiet merfugha identifikabbli, skont il-valuri ġusti tagħhom fid-data tal-akkwizzizzjoni. Meta obbligazzjoni merfugha hi rikonossuta fid-data tal-akkwizzizzjoni iżda l-kosti relatati ma jkun imnaqsa fid-determinazzjoni tal-profitti taxxabli sa perijodu aktar tard, tinholoq differenza temporanja deducibbli li tirriżulta f'assi ta' taxxa differita. Assi ta' taxxa differita jinholoq ukoll meta l-valur ġust ta' assi identifikabbli akkwistat hu inqas mill-bażi għat-taxxa tiegħu. Fiz-żewġ każijiet, l-assi ta' taxxa differita li jirriżulta jaffettwa l-avvjament (ara l-paragrafu 66) u
  - ċerti assi jistgħu jinżammu skont il-valur ġust, jew jistgħu jiġu rivalutati, mingħajr ma jsir aġġustament ekwivalenti għal għanijiet ta' taxxa (ara l-paragrafu 20); Differenza temporanja deducibbli tinholoq jekk il-bażi għat-taxxa tal-assi taqbeż l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu (ara l-paragrafu 20).
- 27 It-treġġiġh lura ta' differenzi temporanji deducibbli jirriżulta fi tnaqqis fil-kalkolu tal-profitti taxxabli ta' perijodi futuri. Madankollu, benefiċċji ekonomiċi fil-forma ta' tnaqqis fil-pagamenti tat-taxxa jgħaddu għall-entità biss jekk tiġwadanja biżżejjed profitti taxxabli biex tkun tista' ssir tpaċja tad-deduzzjonijiet kontrihom. Għalhekk, entità tirrikonossi assi ta' taxxa differita biss meta jkun probabbli li jkun hemm profitti taxxabli biex id-differenzi temporanji deducibbli jkun jistgħu jintużaw kontrihom.
- 28 Huwa probabbli li jkun hemm profitt taxxabli li d-differenzi temporanji deducibbli jkun jistgħu jintużaw kontrih meta jkun hemm biżżejjed differenzi temporanji taxxabli, li għandhom x'jaqsmu mal-istess awtorità ta' tassazzjoni u l-istess entità taxxabli, li jkun mistennija li jitreġġiġh lura:
- fl-istess perijodu tat-treġġiġh lura mistenni tad-differenza temporanja deducibbli; jew

(b) fil-perijodi li fihom telf ghat-taxxa li jinholoq mill-assi ta' taxxa differita jista' jingarr lura jew 'il quddiem.

F'tali ċirkostanzi, l-assi ta' taxxa differita huwa rikonoxxut fil-perijodu li fih jinholqu d-differenzi temporanji deducibbli.

- 29 Meta ma jkunx hemm biżżejjed differenzi temporanji taxxabli li għandhom x'jaqsmu mal-istess awtorità ta' tassazzjoni u l-mal-istess entità taxxabli, l-assi ta' taxxa differita huwa rikonoxxut sal-punt li:
- (a) ikun probabbli li l-entità jkollha biżżejjed profitt taxxabli li jkollu x'jaqsmu mal-istess awtorità tat-tassazzjoni u mal-istess entità taxxabli fil-istess perijodu tat-treġġigh lura tad-differenza temporanja taxxabli (jew fil-perijodi li fihom telf ghat-taxxa li jinholoq mill-assi ta' taxxa differita jista' jingarr lura jew 'il quddiem). Fl-evalwazzjoni ta' jekk ikun ser ikollha biżżejjed profitt taxxabli fil-perijodi futuri, entità tinjora l-ammonti taxxabli li jirriżultaw minn differenzi temporanji deducibbli li huma mistennija li joriginaw f'perijodi futuri, minhabba li l-assi ta' taxxa differita li jirriżulta minn dawn id-differenzi temporanji deducibbli jkun jehtieg huwa stess li jkun hemm profitt taxxabli futur sabiex ikun jista' jintuża; jew
- (b) ikunu disponibbli opportunitajiet ta' ppjanar tat-taxxa għall-entità li joħolqu profitt taxxabli f'perijodi xierqa.
- 30 Opportunitajiet ta' ppjanar tat-taxxa huma azzjonijiet li l-entità tiehu sabiex tohloq jew iżżid id-dhul taxxabli f'perijodu partikolari qabel jiskadi telf ghat-taxxa jew garr 'il quddiem ta' kreditu ta' taxxa. Eżempju, f'xi ġurisdizzjonijiet, il-profitt taxxabli jista' jinholoq jew jizdied billi:
- (a) jintgħazel li d-dhul mill-imghax jiġi ntaxxat fuq bażi ta' meta jkun riċevut jew riċevibbli;
- (b) it-talba għal ċerti deduzzjonijiet minn profitt taxxabli jiġi ddifferit;
- (ċ) jinbiegħu, u forsi jinkrew lura, assi li jkunu apprezzaw fil-prezz iżda li għalihom il-baži ghat-taxxa ma tkunx giet aġġustata sabiex tirrifletti tali apprezzament; u
- (d) jinbiegħu assi li jiġġenera dhul mhux taxxabli (bhal, f'xi ġurisdizzjonijiet, *bond* tal-gvern) sabiex jinxtara investiment iehor li jiġġenera dhul taxxabli.

Fejn opportunitajiet ta' ppjanar tat-taxxa jrendu profitt taxxabli minn perijodu aktar tard għal perijodu aktar bikri, l-użu ta' telf ghat-taxxa jew ta' garr 'il quddiem ta' kreditu tat-taxxa jiddependi fuq l-eżistenza ta' profitt taxxabli futur minn sorsi għajr differenzi temporanji li joriginaw fil-futur.

31 Meta entità jkollha storja ta' telf reċenti, l-entità tikkunsidra l-gwida fil-paragrafi 35 u 36.

32 [Imhassra]

Rikonoxximent inizjali ta' assi jew obligazzjoni

- 33 Każ wieħed meta jirriżulta assi ta' taxxa differita mar-rikonoxximent inizjali ta' assi huwa meta għotja tal-gvern mhux taxxabli relatata ma' assi titnaqqas fil-kalkolu tal-ammont miżmum tal-assi iżda, għal għanijiet ta' taxxa, ma titnaqqasx mill-ammont deprezzabbli tal-assi (fi kliem iehor il-baži ghat-taxxa taqgha); l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi huwa inqas mill-baži ghat-taxxa tiegħu u dan jagħti lok għal differenza temporanja deducibbli. Għotjet tal-gvern jistgħu jiġu stabbiliti wkoll bhala dhul differit, f'liema każ id-differenza bejn id-dhul differit u l-baži ghat-taxxa tiegħu ta' zero tkun differenza temporanja deducibbli. Ikun liema jkun il-metodu ta' preżentazzjoni li tadotta entità, l-entità ma tirrikonoxxi l-assi ta' taxxa differita riżultanti, għar-raġuni mogħtija fil-paragrafu 22.

Telf ghat-taxxa mhux użat u krediti ta' taxxa mhux użati

- 34 Assi ta' taxxa differita għandu jkun rikonoxxut għall-garr 'il quddiem ta' telf ghat-taxxa mhux użat u ta' krediti ta' taxxa mhux użati sal-punt li jkun probabbli li l-profitt taxxabli futur ikun disponibbli biex it-telf ghat-taxxa mhux użat u l-krediti ta' taxxa mhux użati jkunu jistgħu jintużaw kontribom.
- 35 Il-kriterji għar-rikonoxximent ta' assi ta' taxxa differita li jirriżultaw mill-garr 'il quddiem ta' telf ghat-taxxa u ta' krediti ta' taxxa mhux użati huma l-istess kriterji li japplikaw għar-rikonoxximent ta' assi ta' taxxa differita li jirriżultaw minn differenzi temporanji deducibbli. Madankollu, l-eżistenza ta' telf ghat-taxxa mhux użat hija evidenza qawwija li jista' jkun li ma jkunx hemm profitt taxxabli fil-futur. Għaldaqstant, meta entità jkollha storja ta' telf reċenti, l-entità tirrikonoxxi assi ta' taxxa differita li jirriżulta minn telf ghat-taxxa jew krediti ta' taxxa mhux użati

biss sal-punt li l-entità jkollha differenzi temporanji taxxabbli biżżejjed jew tkun teżisti evidenza konvinċenti oħra li se jkun hemm profitt taxxabbli suffiċjenti biex it-telf għat-taxxa jew il-kreditu ta' taxxa mhux użati jistgħu jintużaw kontrib mill-entità. Ftali ċirkostanzi, il-paragrafu 82 jehetieg l-iżvelar tal-ammont tal-assi ta' taxxa differita u tan-natura tal-evidenza li tappoġġa r-rikonoxximent tiegħu.

- 36 Entità tikkunsidra l-kriterji li ġejjin meta tivvaluta l-probabbiltà li jkun hemm profitt taxxabbli li kontrib jista' jintuza t-telf għat-taxxa mhux użat jew il-kreditu ta' taxxa mhux użati:
- (a) jekk l-entità għandhiex biżżejjed differenzi temporanji taxxabbli li għandhom x'jaqsmu mal-istess awtorità ta' tassazzjoni u l-istess entità taxxabbli, li jirriżultaw f'ammonti taxxabbli li kontribom it-telf għat-taxxa jew il-kreditu ta' taxxa mhux użati jistgħu jintużaw qabel jiskadu;
  - (b) jekk huwiex probabbli li l-entità jkollha profitti taxxabbli qabel jiskadu t-telf għat-taxxa mhux użat jew il-kreditu ta' taxxa mhux użati;
  - (c) jekk it-telf għat-taxxa mhux użat jirriżultax minn kawżi identifikabbli li mhumiex probabbli li jerġgħu jsehhu; u
  - (d) jekk hemmx disponibbli opportunitajiet ta' ppjanar tat-taxxa (ara l-paragrafu 30) għall-entità li joħolqu profitt taxxabbli fil-perijodu li fih jistgħu jintużaw it-telf għat-taxxa jew il-kreditu ta' taxxa mhux użati.

Sal-punt li ma jkunx probabbli li jkun hemm profitt taxxabbli li kontrib it-telf għat-taxxa mhux użat jew il-kreditu ta' taxxa mhux użati jistgħu jintużaw, l-assi ta' taxxa differita mhumiex rikonoxxut.

Rivalutazzjoni ta' assi ta' taxxa differita mhux rikonoxxuti

- 37 F'kull data tal-karta tal-bilanċ, entità tirrivaluta l-assi ta' taxxa differita mhux rikonoxxuti. L-entità tirrikonoxxi assi ta' taxxa differita li ma jkunx ġie rikonoxxut qabel sal-punt li jkun sar probabbli li profitt taxxabbli futur jippermetti li jkun irkuprat dak l-assi ta' taxxa differita. Pereżempju, titjib fil-kundizzjonijiet tan-negozju jistgħu jagħmluha aktar probabbli li l-entità tkun tista' tiġġenera profitt taxxabbli suffiċjenti fil-futur biex l-assi ta' taxxa differita jissodisfa l-kriterji ta' rikonoxximent stabbiliti fil-paragrafi 24 jew 34. Eżempju iehor huwa meta entità tirrivaluta l-assi ta' taxxa differita fid-data ta' kombinament ta' negozji jew sussegwentement (ara l-paragrafi 67 u 68).

Investimenti f'sussidjarji, ferġat u assoċjati u interessi f'imprizi kongunti

- 38 Differenzi temporanji jirriżultaw meta l-ammont miżmum fil-kotba ta' investimenti f'sussidjarji, ferġat u assoċjati jew ta' interessi f'imprizi kongunti (jiġifieri s-sehem li l-entità prinċipali jew l-investitur għandhom fl-assi netti tas-sussidjarja, ferġa, assoċjata jew entità li fiha qed isir l-investment, inkluż l-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament) isir differenti mill-bażi għat-taxxa (li spiss huwa l-kost) tal-investment jew l-interess. Tali differenzi jistgħu jinholqu f'numru ta' ċirkostanzi differenti, pereżempju:
- (a) l-eżistenza ta' profitti mhux imqassmin ta' sussidjarji, ferġat, assoċjati jew imprizi kongunti;
  - (b) tibdil fir-rati tal-kambju meta entità prinċipali u s-sussidjarja tagħha jkunu bbażati f'pajjiżi differenti; u
  - (c) tnaqqis fl-ammont miżmum fil-kotba ta' investment f'kumpanija assoċjata għall-ammont rikuprabli tiegħu.

F'rapporti finanzjarji konsolidati, id-differenza temporanja tista' tkun differenti mid-differenza temporanja assoċjata ma' dak l-investment fir-rapporti finanzjarji separati tal-entità prinċipali jekk l-entità prinċipali iżomm dak l-investment fir-rapporti finanzjarji separati tagħha skont il-kost jew skont l-ammont rivalutat tiegħu.

- 39 Entità għandha tirrikonoxxi obligazzjoni ta' taxxa differita għad-differenzi temporanji taxxabbli kollha assoċjati ma' investimenti f'sussidjarji, ferġat u assoċjati, u ma' interessi f'imprizi kongunti, għajr sal-punt li ż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin ikunu ssodisfati:
- (a) l-entità prinċipali, l-investitur jew imprenditur kongunt ikunu kapaci jikkontrollaw iż-żmien tat-treġġiġh lura tad-differenza temporanja; u
  - (b) huwa probabbli li d-differenza temporanja ma titreġġax lura fil-futur qarib.

- 40 Ladarba entità prinċipali tikkontrolla l-politika tad-dividendi tas-sussidjarja tagħha, hija kapaci tikkontrolla iż-żmien tat-treġġiġh lura ta' differenzi temporanji assoċjati ma' dak l-investment (inkluż d-differenzi temporanji li jirriżultaw

mhux biss minn profitti mhux distribwiti iżda wkoll minn kull differenza fil-qlib tal-kambju). Barra minn hekk, spiss ikun imprattikabbli li jiġi stabbilit l-ammont ta' taxxi fuq id-dhul li jkun pagabbli meta d-differenza temporanja titreġġa' lura. Ghalhekk, meta l-entità prinċipali tkun stabbilit li dawk il-profitti mhux ser jitqassmu fil-futur qarib, l-entità prinċipali ma tirrikonoxxix obbligazzjoni ta' taxxa differita. L-istess kunsiderazzjonijiet japplikaw għal investimenti ffergħat.

- 41 L-assi u l-obbligazzjonijiet mhux monetarji ta' entità huma mkejla fil-munita funzjonali tagħha (ara l-IAS 21 *L-Effetti tat-Tibdil fir-Rati tal-Kambju*). Jekk il-profitt taxxabli jew it-telf għat-taxxa tal-entità (u, ghalhekk, il-baži għat-taxxa tal-assi u l-obbligazzjonijiet mhux monetarji tagħha) jiġu stabbiliti f'munita differenti, bidliet fir-rata tal-kambju jikkawżaw differenzi temporanji li jirriżultaw f'obbligazzjoni ta' taxxa differita rikonoxxuta jew (sogġett għall-paragrafu 24) f'assi ta' taxxa differita rikonoxxuta. It-taxxa differita li tirriżulta hija debitata jew kreditata fil-profitt jew telf (ara l-paragrafu 58).
- 42 Investitur f'kumpanija assoċjata ma jikkontrollax dik l-entità u ġeneralment ma jkunx f'qagħda li jiddetermina l-politika tad-dividendi tagħha. Ghalhekk, fin-nuqqas ta' ftehim li jitlob li l-profitti tal-kumpanija assoċjata ma jiġux iddistribwiti fil-futur previst, investitur jirrikonoxxi obbligazzjoni ta' taxxa differita li jirriżulta minn differenzi temporanji taxxabli assoċjati mal-investment tiegħu fil-kumpanija assoċjata. Fxi każijiet, investitur ma jkunx jista' jiddetermina l-ammont ta' taxxa li jkollu jithallas jekk jirkupra l-kost tal-investment tiegħu f'kumpanija assoċjata, iżda jista' jiddetermina li dan l-ammont ser jilhaq jew jeċċedi ammont minimu. F'każijiet bħal dawn, l-obbligazzjoni ta' taxxa differita titkejjel skont dan l-ammont.
- 43 Ġeneralment, l-arranġament bejn il-partijiet f'impriza kongunta jittratta t-tqassim tal-profitti u jidentifika jekk id-deċiżjonijiet dwar kwistjonijiet bħal dawn jehtigux il-kunsens tas-shab kollha jew ta' maġġoranza speċifikata tas-shab. Meta s-sieheb jista' jikkontrolla t-tqassim tal-profitti u huwa probabbli li l-profitti ma jiġux iddistribwiti fil-futur previst, ma tkunx rikonoxxuta obbligazzjoni ta' taxxa differita.
- 44 Entità għandha tirrikonoxxi assi ta' taxxa differita għad-differenzi temporanji kollha deducibbli li jirriżultaw minn investimenti f'sussidjarji, fergħat u assoċjati, u minn interessi f'impriza kongunta, sal-punt li, u sal-punt biss li, ikun probabbli li:
- (a) id-differenza temporanja titreġġa' lura fil-futur previst; u
- (b) ikun disponibbli profitt taxxabli li kontrih tista' tiġi uttilizzata d-differenza temporanja.
- 45 Meta entità tiddeċiedi jekk assi ta' taxxa differita huwiex rikonoxxut għal differenzi temporanji deducibbli assoċjati mal-investimenti tagħha fis-sussidjarji, fergħat u assoċjati, u fl-interessi tagħha f'impriza kongunta, l-entità tikkunsidra l-gwida stabbilita fil-paragrafi 28 sa 31.

KEJL

- 46 Obbligazzjonijiet (assi) ta' taxxa kurrenti għall-perijodi kurrenti u ta' qabel għandhom jitkejlu skont l-ammont mistenni li jiġi mħallas lill-awtoritajiet tat-taxxa (rikuprat minnhom), bl-użu tar-rati tat-taxxa (u tal-liġijiet tat-taxxa) li jkunu ġew ippromulgati, jew ippromulgati b'mod sostantiv, sad-data tal-karta tal-bilanċ.
- 47 Assi u obbligazzjonijiet ta' taxxa differita għandhom jitkejlu bir-rati tat-taxxa li huma mistennija li japplikaw għall-perijodu meta l-assi jiġi realizzati jew meta l-obbligazzjoni tissalda, fuq il-baži ta' rati tat-taxxa (u tal-liġijiet tat-taxxa) li jkunu ġew ippromulgati, jew ippromulgati b'mod sostantiv, sad-data tal-karta tal-bilanċ.
- 48 Assi u obbligazzjonijiet kurrenti u differiti ġeneralment jitkejlu bl-użu tar-rati tat-taxxa (u l-liġijiet tat-taxxa) li jkunu ġew ippromulgati. Madankollu, f'xi ġurisdizzjonijiet, it-thabbir tar-rati tax-taxxi (u tal-liġijiet tat-taxxi) mill-gvern għandu l-effett sostantiv ta' promulgazzjoni attwali, li tista' ssegwi t-thabbir b'perijodu ta' bosta xhur. F'dawn iċ-ċirkostanzi, l-assi u l-obbligazzjonijiet tat-taxxa jitkejlu bl-użu tar-rata tat-taxxa mħabbra (u tal-liġijiet tat-taxxa mħabbra).
- 49 Meta japplikaw rati differenti ta' taxxa għal livelli differenti ta' dhul taxxabli, l-assi u l-obbligazzjonijiet ta' taxxa differita jitkejlu bl-użu tar-rati medji li huma mistennija li japplikaw għall-profitt taxxabli (telf għat-taxxa) tal-perijodi li fihom id-differenzi temporanji huma mistennija li jitreġġu lura.
- 50 [Imhassra]
- 51 Il-kejl ta' obbligazzjonijiet ta' taxxa differita u ta' assi ta' taxxa differita għandhom jirriflettu l-konsegwenzi tat-taxxa li jsegwu mill-mod kif l-entità tistenna, fid-data tal-karta tal-bilanċ, li tirkupra jew li ssalda l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi u tal-obbligazzjonijiet tagħha.

- 52 F'xi ġurisprudenzjonijiet, il-mod li bih entità tirkupra (issalda) l-ammont miżmum ta' xi assi (obbligazzjoni) jista' jaffettwa waħda minn dawn li ġejjin jew it-tnejn li huma:
- (a) ir-rata ta' taxxa applikabbli meta l-entità tirkupra (issalda) l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi (obbligazzjoni); u
- (b) il-baži għat-taxxa tal-assi (obbligazzjoni).

F'dawn il-każijiet, l-entità tkejjel l-obbligazzjonijiet ta' taxxa differita u l-assi ta' taxxa differita billi tuża r-rata ta' taxxa u l-baži tat-taxxa li huma konsistenti mal-mod mistenni tal-irkupru jew tas-saldu.

Eżempju A

Assi għandu ammont miżmum fil-kotba ta' 100 u baži għat-taxxa ta' 60. Tapplika rata ta' taxxa ta' 20 % jekk l-assi jkollu jinbiegħ u tapplika rata ta' taxxa ta' 30 % għal dħul ieħor.

L-entità tirrikonoxxi obbligazzjoni ta' taxxa differita ta' 8 (40 bl-20 %) jekk tistenna li tbigh l-assi mingħajr aktar użu u obbligazzjoni ta' taxxa differita ta' 12 (40 bit-30 %) jekk tistenna li żzomm l-assi u li tirkupra l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu permezz tal-użu.

Eżempju B

Assi b'kost ta' 100 u b'ammont miżmum fil-kotba ta' 80 huwa rivalutat għal 150. Ma jsir l-ebda aġġustament ekwivalenti għal għanijiet ta' taxxa. Deprezzament kumulattiv għal għanijiet ta' taxxa huwa 30 u r-rata ta' taxxa hija ta' 30 %. Jekk l-assi jinbiegħ għal aktar mill-kost, id-deprezzament kumulattiv relatat mat-taxxa ta' 30 jiddaħħal fid-dħul taxxabli iżda d-dħul mill-bejgħ li jeċċedi l-kost ma jkunx taxxabli.

Il-baži għat-taxxa tal-assi hija 70 u hemm differenza temporanja taxxabli ta' 80. Jekk l-entità tistenna li tirkupra l-ammont miżmum fil-kotba bl-użu tal-assi, din għandha tiġġenera dħul taxxabli ta' 150, iżda tkun tista' tnaqqas biss deprezzament ta' 70. Skont dan il-mod, hemm obbligazzjoni ta' taxxa differita ta' 24 (80 bit-30 %). Jekk l-entità tistenna li tirkupra l-ammont miżmum fil-kotba billi tbigh immedjatament l-assi għal rikavat ta' 150, l-obbligazzjoni ta' taxxa differita tinhadem kif ġej:

	Differenza Temporanja Taxxabli	Rata ta' Taxxa	Obbligazzjoni ta' Taxxa Differita
Deprezzament kumulattiv għat-taxxa	30	30 %	9
L-Ammont ta' rikavat li jaqbeż il-kost originali	50	zero	—
Total	80		9

(nota: skont il-paragrafu 61, it-taxxa differita addizzjonali li tirriżulta mir-rivalutazzjoni tiġi debitata direttament fl-ekwità)

Eżempju C

Il-fatti huma bħal f'eżempju B, hliet li jekk l-assi jinbiegħ għal aktar mill-kost tiegħu, id-deprezzament kumulattiv għat-taxxa jiddaħħal fid-dħul taxxabli (intaxxat bit-30 %) u r-rikavat mill-bejgħ jiġi ntaxxat bl-40 %, wara li titnaqqas il-kost aġġustat għall-inflazzjoni ta' 110.

Jekk l-entità tistenna li tirkupra l-ammont miżmum fil-kotba bl-użu tal-assi, din għandha tiġġenera dħul taxxabli ta' 150, iżda tkun tista' tnaqqas biss deprezzament ta' 70. Fuq din il-baži, il-baži għat-taxxa hija ta' 70, hemm differenza temporanja taxxabli ta' 80 u hemm obbligazzjoni ta' taxxa differita ta' 24 (80 bit-30 %), l-istess bħal fl-Eżempju B.

Jekk l-entità tistenna li tirkupra l-ammont miżmum fil-kotba billi tbigh immedjatament l-assi għal rikavat ta' 150, l-entità tkun tista' tnaqqas il-kost indiċjat ta' 110. Ir-rikavat nett ta' 40 jiġi ntaxxat bl-40 %. Barra minn dan, id-deprezzament kumulattiv għat-taxxa ta' 30 jiddaħħal fi dħul taxxabli u jiġi ntaxxat bit-30 %. Fuq din il-baži, il-baži għat-taxxa hija ta' 80 (110 nieqes 30), hemm differenza temporanja taxxabli ta' 70 u hemm obbligazzjoni ta' taxxa differita ta' 25 (40 bl-40 % u 30 bit-30 %). Jekk il-baži għat-taxxa ma tohroġ b'mod ċar mal-ewwel f'dan l-eżempju, ikun ta' għajruna jekk wiehed iqis il-prinċipju fundamentali stabbilit fil-paragrafu 10.

(nota: skont il-paragrafu 61, it-taxxa differita addizzjonali li tirriżulta mir-rivalutazzjoni tiġi ddebitata direttament fl-ekwità)

- 52A F'xi ġurisdizzjonijiet, it-taxxi tad-dhul jithallsu b'rata oghla jew anqas jekk parti mill-profitt nett jew il-profitt nett kollu jew il-profitt imfaddal jithallas bhala dividend lill-azzjonisti tal-entità. F'xi ġurisdizzjonijiet oħra, it-taxxi tad-dhul jistgħu jkunu rifondibbli jew pagabbli jekk parti mill-profitt nett jew il-profitt nett kollu jew il-profitt imfaddal jithallas bhala dividend lill-azzjonisti tal-entità. F'dawn iċ-ċirkostanzi, assi u obligazzjonijiet ta' taxxa differita jitkejlu bir-rata ta' taxxa applikabbli għal profitti mhux distribwiti.
- 52B Fiċ-ċirkostanzi deskritti fil-paragrafu 52A, il-konsegwenzi tad-dividendi fuq it-taxxa huma rikonoxxuti meta tiġi rikonoxxuta l-obbligazzjoni li jithallas id-dividend. Il-konsegwenzi tad-dividendi fuq it-taxxa huma marbuta direttament aktar ma' tranżazzjonijiet jew avvenimenti passati milli mad-distribuzzjonijiet lis-sidien. Għalhekk, il-konsegwenzi tad-dividendi fuq it-taxxa huma rikonoxxuti fil-profitt jew telf għall-perijodu kif mitlub bil-paragrafi 58, hlief sal-punt li l-konsegwenzi tad-dividendi fuq it-taxxa jirriżultaw miċ-ċirkostanzi deskritti fil-paragrafu 58(a) u (b).

Eżempju li jispjega l-paragrafi 52A u 52B

L-eżempju li ġej jitratta l-kejl ta' assi u obligazzjonijiet ta' taxxa kurrenti u differita għal entità f'ġurisdizzjoni fejn it-taxxi tad-dhul jithallsu b'rata oghla fuq profitti mhux distribwiti (50 %) b'ammont li jkun rifondibbli meta l-profitti jkunu ddistribwiti. Ir-rata tat-taxxa fuq profitti ddistribwiti hija ta' 35 %. Fid-data tal-karta tal-bilanċ, il-31 ta' Diċembru 20X1, l-entità ma tirikonoxxix obligazzjoni għal dividendi proposti jew iddikjarati wara d-data tal-karta tal-bilanċ. B'hekk, ma jiġu rikonoxxuti l-ebda dividendi fis-sena 20X1. Id-dhul taxxabbli għall-20X1 huwa ta' 100 000. Id-differenza temporanja netta taxxabbli għas-sena 20X1 hija ta' 40 000.

L-entità tirikonoxxi obligazzjoni ta' taxxa kurrenti u spiża ta' taxxa tad-dhul kurrenti ta' 50 000. Ma jiġi rikonoxxut l-ebda assi għall-ammont li huwa potenzjalment rikuprabli b'riżultat ta' dividendi futuri. L-entità tirikonoxxi wkoll obligazzjoni ta' taxxa differita u spiża ta' taxxa differita ta' 20 000 (40 000 bil-50 %) li jirrappreżentaw it-taxxi fuq id-dhul li l-entità thallas meta tirkupra jew issalda l-ammonti miżmuma fil-kotba tal-assi u l-obbligazzjonijiet tagħha bbażati fuq ir-rata tat-taxxa applikabbli għal profitti mhux distribwiti.

Sussegwentement, fil-15 ta' Marzu 20X2, l-entità tirikonoxxi dividendi ta' 10 000 minn profitti operattivi ta' qabel bhala obligazzjoni.

Fil-15 ta' Marzu 20X2, l-entità tirikonoxxi l-irkupru tat-taxxi fuq id-dhul ta' 1 500 (15 % tad-dividendi rikonoxxuti bhala obligazzjoni) bhala assi ta' taxxa kurrenti u bhala tnaqqis fl-ispiża tat-taxxa tad-dhul kurrenti għall-20X2.

- 53 Assi u obligazzjonijiet ta' taxxa differita m'għandhomx jiġu skontati
- 54 Il-kalkolu affidabbli ta' assi u obligazzjonijiet ta' taxxa differita fuq bażi skontata jehtieg skedar iddetaljat taż-żmien tat-treġġiġh lura ta' kull differenza temporanja. F'hafna każijiet, dan l-iskedar m'huwiex prattiku jew kumpless hafna. Għalhekk, ma jkunx xieraq li wiehed jeżiġi l-iskontar ta' assi u obligazzjonijiet ta' taxxa differita. Li wiehed jippermetti, iżda ma jeżiġix, li jsir l-iskontar jirriżulta f'assi u obligazzjonijiet ta' taxxa differita li ma jkunux komparabbli bejn l-entitajiet. Għalhekk, dan l-Istandard ma jeżiġix, u lanqas jippermetti, li jsir skontar ta' assi u obligazzjonijiet ta' taxxa differita.
- 55 Differenzi temporanji huma ddeterminati b'referenza għall-ammont miżmum fil-kotba ta' assi jew obligazzjoni. Dan japplika anke meta dak l-ammont miżmum fil-kotba nnifsu huwa ddeterminat fuq bażi skontata, pereżempju fil-każ tal-obbligi tal-benefiċċji tal-irtirar (ara l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*).
- 56 L-ammont miżmum fil-kotba ta' assi ta' taxxa differita għandu jiġi rivedut f'kull data tal-karta tal-bilanċ. Entità għandha tnaqqas l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi ta' taxxa differita sal-punt li ma jkunx aktar probabbli li jkun hemm profitt taxxabbli suffiċjenti li jippermetti li l-benefiċċju ta' dak l-assi ta' taxxa differita, kollu kemm hu jew parti minnu, jiġi uttilizzat. Kull tnaqqis bħal dan għandu jtreġġa' lura sal-punt li jsir probabbli li jkun hemm profitt taxxabbli suffiċjenti disponibbli.

RIKONOXXIMENT TA' TAXXA KURRENTI U DIFFERITA

- 57 Il-kontabilità għall-effetti tat-taxxa kurrenti u dik differita ta' xi tranżazzjoni jew avveniment iehor hija konsistenti mal-kontabilità għat-tranżazzjoni jew l-avveniment innifsu. Il-paragrafi 58 sa 68C jimplementaw dan il-prinċipju.

Rapport tad-dhul

- 58 It-taxxa kurrenti u differita għandhom ikunu rikonoxxuti bhala dhul jew spiza u inkluzi fil-profitt jew telf għall-perijodu, hlief sal-punt li t-taxxa tirriżulta minn:
- (a) tranzazzjoni jew avveniment li hija rikonoxxuta, fl-istess perijodu jew wiehed differenti, direttament fl-ekwità (ara l-paragrafi 61 sa 65); jew
  - (b) kombinament ta' negozji (ara l-paragrafi 66 sa 68).
- 59 Il-biċċa l-kbira tal-obbligazzjonijiet ta' taxxa differita u assi ta' taxxa differita jinqalghu meta d-dhul jew l-ispiza jiddahhlu fil-profitt tal-kontabilità f'perijodu wiehed, iżda jiġu inkluzi fil-profitt taxxabli (telf għat-taxxa) f'perijodu differenti. It-taxxa differita riżultanti hija rikonoxxuta fir-rapport tad-dhul. Eżempji ta' dan huma meta:
- (a) id-dhul mill-imghax, minn royalties jew dividendi jiġi rċevut b'lura u jiddahhal fil-profitt tal-kontabilità fuq bażi ta' *time apportionment* skont I-AS 18 *Dhul*, iżda huwa inkluzi fil-profitt taxxabli (telf għat-taxxa) fuq bażi tal-hlas; u
  - (b) il-kosti ta' assi intangibbli jkunu ġew ikkapitalizzati skont I-AS 38 u jkunu qeghdin jiġu amortizzati fir-rapport tad-dhul, iżda jkunu ġew imnaqqsa għal għanijiet ta' taxxa meta jkunu ġew imġarrba.
- 60 L-ammont miżmum fil-kotba ta' assi u obbligazzjonijiet ta' taxxa differita jista' jinbidel minkejja li ma jkun hemm l-ebda tibdil fl-ammont tad-differenzi temporanji relatati. Dan jista' jirriżulta, pereżempju, minn:
- (a) tibdil fir-rati tat-taxxa jew fil-liġijiet tat-taxxa;
  - (b) valutazzjoni mill-ġdid ta' kemm l-assi ta' taxxa differita jkunu jistgħu jiġu rikuprati; jew
  - (c) tibdil fil-mod mistenni li bih jiġi rikuprat xi assi.

It-taxxa differita riżultanti hija rikonoxxuta fir-rapport tad-dhul, hlief sal-punt li din tirrigwarda entrati debitati jew ikkreditati preċedentament lill-l-ekwità (ara l-paragrafu 63).

Entrati kkreditati lil jew iddebitati direttament lill-l-ekwità

- 61 Taxxa kurrenti u differita għandha tiġi ddebitata jew ikkreditata direttament lill-l-ekwità jekk it-taxxa tirrigwarda entrati li m'humiex ikkreditati jew iddebitati, fl-istess perijodu jew wiehed differenti, direttament lill-l-ekwità.
- 62 L-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju jirrikjedu jew jippermettu li ċerti entrati għandhom jiġu kkreditati jew iddebitati direttament lill-l-ekwità. Eżempji ta' entrati bħal dawn huma:
- (a) bidla fl-ammont miżmum fil-kotba li jirriżulta mir-rivalutazzjoni ta' proprjetà, impjanti u tagħmir (ara I-AS 16);
  - (b) aġġustament fil-bilanċ tal-ftuħ tal-profitt imfaddal li jirriżulta jew minn bidla fil-politika tal-kontabilità li tkun applikata b'mod retrospettiv jew minn korrezzjoni ta' żball (ara I-AS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*);
  - (c) differenzi fil-kambju li jirriżultaw mill-qlib tar-rapporti finanzjarji ta' operazzjoni barranija (ara I-AS 21); u
  - (d) ammonti li jirriżultaw mar-rikonoxximent inizjali tal-komponent tal-l-ekwità ta' strument finanzjarju kompost (ara l-paragrafu 23).
- 63 F'ċirkustanzi eċċezzjonali jista' jkun diffiċli li jiġi ddeterminat l-ammont ta' taxxa kurrenti u differita fir-rigward ta' oġġetti kkreditati jew iddebitati lill-l-ekwità. Dan jista' jkun il-każ, pereżempju, meta:
- (a) ikun hemm rati gradwati ta' taxxa tad-dhul u jkun impossibbli li tiġi stabbilita r-rata li biha jkun ġie intaxxat komponent speċifiku ta' profitt taxxabli (telf għat-taxxa);
  - (b) bidla fir-rata tat-taxxa jew f'regoli oħra tat-taxxa taffettwa assi jew obbligazzjoni ta' taxxa differita li tirrigwarda (totalment jew parzjalment) oġġett li qabel kien iddebitat jew ikkreditat fil-l-ekwità; jew

- (ċ) entità tiddetermina li assi ta' taxxa differita għandu jiġi rikonossut, jew m'għandux jiġi rikonossut aktar b'mod shih, u l-assi ta' taxxa differita jkun relatat (totalment jew parzjalment) ma' oġġett li qabel kien iddebitat jew ikkreditat lill-l-ekwiżità.

F'każijiet bhal dawn, it-taxxa kurrenti u differita relatata ma' oġġetti li huma kkreditati jew iddebitati lill-l-ekwiżità hija bbażata fuq allokazzjoni raġonevoli *pro rata* tat-taxxa kurrenti u dik differita tal-entità fil-gurisdizzjoni tat-taxxa rispettiva, jew skont metodu ieħor li jilhaq allokazzjoni aktar xierqa fiċ-ċirkostanzi.

- 64 L-IAS 16 ma jispjefikax jekk entità għandhiex tittrasferixxi kull sena mill-bilanċ favorevoli ta' rivalutazzjoni għall-profitt imfaddal, ammont ekwivalenti għad-differenza bejn id-deprezzament jew l-ammortizzament ta' assi rivalutat u d-deprezzament jew l-amortizzament ibbażati fuq il-kost ta' dak l-assi. Jekk entità tagħmel dak it-trasferiment, l-ammont ittrasferit huwa nett minn kull taxxa differita relatata. Japplikaw kunsiderazzjonijiet simili għal trasferimenti magħmula fuq disponiment ta' proprjetà, impjanti jew tagħmir.
- 65 Meta assi jiġi rivalutat għal għanijiet ta' taxxa u dik ir-rivalutazzjoni hija relatata ma' rivalutazzjoni kontabilistika ta' perijodu preċedenti, jew ma' xi waħda li hija mistennija li ssir f'perijodu futur, l-effetti tat-taxxa kemm tar-rivalutazzjoni tal-assi kif ukoll tal-aġġustament tal-bażi għat-taxxa huma kkreditati jew iddebitati lill-l-ekwiżità fil-perijodi li fihom isehhu. Madankollu, jekk ir-rivalutazzjoni għal għanijiet ta' taxxa m'hijiex relatata ma' rivalutazzjoni kontabilistika ta' perijodu ta' qabel, jew ma' waħda li hija mistennija li ssir f'perijodu futur, l-effetti tat-taxxa tal-aġġustament tal-bażi għat-taxxa huma rikonossuti fir-rapport tad-dhul.
- 65A Meta entità thallas dividendi lill-azzjonisti tagħha, tista' tinalab thallas porzjon minnhom lill-awtoritajiet tat-taxxa fisem l-azzjonisti. F'hafna gurisdizzjonijiet, dan l-ammont jissejjah taxxa minn ras il-ghajn. Dan l-ammont imhallas jew li jrid jithallas lill-awtoritajiet tat-taxxa jiġi ddebitat lill-l-ekwiżità bhala parti mid-dividendi.

Taxxa differita li tinholq minn kombinament ta' negozji

- 66 Kif spjegat fil-paragrafi 19 u 26(c), differenzi temporanji jistgħu joriġinaw f'kombinament ta' negozji. B'konformità mal-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji*, entità tirrikonoxxi kull assi ta' taxxa differita li jirriżulta (sal-punt fejn dan jissodisfa l-kriterji ta' rikonossiment fil-paragrafu 24) jew obbligazzjoni ta' taxxa differita bhala assi u obbligazzjonijiet identifikabbli fid-data tal-akkwiżizzjoni. Konsegwentement, daww l-assi u l-obbligazzjonijiet ta' taxxa differita jaffettwaw l-avvjament jew l-ammont ta' kull eċċess li l-interess tal-akkwired fil-valur ġust nett tal-assi, l-obbligazzjonijiet u l-obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-akkwiżit fuq il-kost tal-kombinament. Madankollu, b'konformità mal-paragrafu 15(a), entità ma tirrikonossix obbligazzjonijiet ta' taxxa differita li joriġinaw mir-ikonossiment inizjali tal-avvjament.
- 67 Bhala riżultat ta' kombinament ta' negozji, akkwired jista' jikkunsidra li jkun probabbli li jkun ser jirkupra l-assi ta' taxxa differita tiegħu stess li ma kienx rikonossut qabel il-kombinament tan-negozji. Pereżempju, akkwired jista' jkun jista' jaġġmel użu mill-benefiċċju tat-telf għat-taxxa tiegħu mhux użat billi japplikah kontra l-profitt taxxabli futur tal-akkwiżit. F'każijiet bhal dawn, l-akkwired jirrikonoxxi assi ta' taxxa differita, iżda ma jinkludihx bhala parti mill-kontabilità għall-kombinament tan-negozji, u għalhekk ma jikkunsidrahx fid-determinazzjoni tal-avvjament jew tal-ammont ta' xi eċċess li l-interess tal-akkwired fil-valur ġust nett tal-assi, l-obbligazzjonijiet u l-obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-akkwiżit ikollu fuq il-kost tal-kombinament.
- 68 Jekk il-benefiċċju potenzjali tal-ammonti mghoddija 'l quddiem minn telf għat-taxxa tad-dhul min-naħa ta' akkwired jew assi oħra ta' taxxa differita ma jkunux issodisfaw il-kriterji fl-IFRS 3 għal rikonossiment separat meta tkun saret il-kontabilità oriġinali tal-kombinament ta' negozji iżda mbagħad ikun ġie realizat, l-akkwired għandu jirrikonoxxi d-dhul ta' taxxa differita li jirriżulta fil-profitt jew telf. Barra minn hekk, l-akkwired għandu:
- (a) inaqqas l-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament għall-ammont li kien ikun rikonossut kieku l-assi ta' taxxa differita kien rikonossut bhala assi identifikabbli mid-data tal-akkwiżizzjoni; u
- (b) jirrikonoxxi t-tnaqqis fl-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament bhala spiża.

Madankollu, din il-proċedura m'għandhiex tirriżulta fil-holqien ta' eċċess li l-interess tal-akkwired fil-valur ġust nett tal-assi, l-obbligazzjonijiet u l-obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-akkwiżit ikollu fuq il-kost tal-kombinament, u lanqas m'għandha żżid l-ammont rikonossut preċedentement għal kull eċċess bhal dan.

Eżempju

Entità akkwistat sussidjarja li kellha differenzi temporanji deducibbli ta' 300. Ir-rata tat-taxxa fiż-żmien tal-akkwizizzjoni kienet ta' 30 fil-mija. L-assi ta' taxxa differita li rriżulta ta' 90 ma kienx rikonoxxut bhala assi identifikabbli fid-determinazzjoni tal-avvjament ta' 500 li rriżulta mill-kombinament tan-negozji. Sentejn wara l-kombinament, l-entità ivvalutat li l-profitt futur taxxabli għandu jkun biżżejjed biex ikun rikuprat il-benefiċċju tad-differenzi temporanji kollha deducibbli.

L-entità tirrikonoxxi assi ta' taxxa differita ta' 90 u, fil-profitt jew telf, dhul minn taxxa differita ta' 90. L-entità tnaqqas ukoll l-ammont miżmum tal-avvjament b'90 u tirrikonoxxi spiża għal dan l-ammont fil-profitt jew telf. Konsegwentement, il-kost tal-avvjament huwa mnaqqas għal 410, li huwa l-ammont li kieku kien ikun rikonoxxut li kieku l-assi ta' taxxa differita ta' 90 kien rikonoxxut bhala assi identifikabbli fid-data tal-akkwizizzjoni.

Kieku r-rata tat-taxxa kienet żdiedet għal 40 fil-mija, l-entità kienet tirrikonoxxi assi ta' taxxa differita ta' 120 (300 bl-40 fil-mija) u, fil-profitt jew telf, dhul minn taxxa differita ta' 120. Kieku r-rata tat-taxxa kienet naqset għal 20 fil-mija, l-entità kienet tirrikonoxxi assi ta' taxxa differita ta' 60 (300 bl-20 fil-mija) u dhul minn taxxa differita ta' 60. Fiż-żewġ każijiet, l-entità kienet tnaqqas ukoll l-ammont miżmum tal-avvjament b'90 u tirrikonoxxi l-ispiza għal dak l-ammont fi profitt jew telf.

Taxxa kurrenti u differita li tirriżulta minn tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma

- 68A F'ċerti ġurisdizzjonijiet ta' taxxa, entità tirċievi tnaqqis fit-taxxa (i.e. ammont li jista' jitnaqqas meta jiġi stabbilit il-profitt taxxabli) li għandu x'jaqsam mar-rimunerazzjoni mhallsa f'ishma, opzjonijiet fuq l-ishma jew strumenti azzjonarji ohra tal-entità. L-ammont ta' dak it-tnaqqis fit-taxxa jista' jkun differenti mill-ispiza tar-rimunerazzjoni kumulattiva relatata, u jista' jsehh f'perijodu bażi tal-kontijiet aktar tard. Perezempju, f'ċerti ġurisdizzjonijiet, entità tista' tirrikonoxxi spiża għall-konsum ta' servizzi tal-impjegati rċevuti bhala korrispettiv għall-opzjonijiet mogħtija fuq l-ishma, skont l-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq l-Ishma*, u ma tirċevix tnaqqis fit-taxxa sakemm l-opzjonijiet fuq l-ishma ma jiġux eżerċitati, bil-kejl tat-tnaqqis fit-taxxa bbażat fuq il-prezz tal-ishma tal-entità fid-data tal-eżerċizzju.
- 68B Bhal fil-każ tal-ispejjeż tar-riċerka diskussi fil-paragrafi 9 u 26(b) ta' dan l-Istandard, id-differenza bejn il-baži għat-taxxa tas-servizzi tal-impjegati rċevuti sa dik id-data (li huwa l-ammont li l-awtoritajiet tat-tassazzjoni jippermettu bhala tnaqqis fil-perijodi futuri), u l-ammont miżmum fil-kotba ta' zero, hija differenza temporanja deducibbli li tirriżulta f'assi ta' taxxa differita. Jekk l-ammont li l-awtoritajiet tat-tassazzjoni jippermettu bhala tnaqqis fil-perijodi futuri mhuwiex magħruf fit-tmiem tal-perijodu, dan għandu jiġi smat, fuq baži ta' informazzjoni disponibbli fit-tmiem tal-perijodu. Perezempju, jekk l-ammont li l-awtoritajiet tat-tassazzjoni jippermettu bhala tnaqqis f'perijodi futuri jkun dipendenti fuq il-prezz tal-ishma tal-entità f'data futura, il-kejl tad-differenza temporanja deducibbli għandu jkun ibbażat fuq il-prezz tal-ishma tal-entità fit-tmiem tal-perijodu.
- 68C. Kif ġie osservat fil-paragrafu 68A, l-ammont ta' tnaqqis għat-taxxa (jew tnaqqis għat-taxxa smat għall-futur, imkejjejl skont il-paragrafu 68B) jista' jkun differenti mill-ispiza kumulattiva relatata ta' remunerazzjoni. Il-paragrafu 58 tal-Istandard jeħtieġ li t-taxxa kurrenti u differita tkun rikonoxxuta bhala dhul jew spiża u inkluzja fi profitt jew telf għall-perijodu, ħlief sal-punt li t-taxxa toriġina minn (a) tranzazzjoni jew avveniment li huwa rikonoxxut, fl-istess perijodu jew f'perijodu differenti, direttament f'ekwità jew (b) kombinament ta' negozji. Jekk l-ammont ta' tnaqqis fit-taxxa (jew tnaqqis għat-taxxa smat għall-futur) jaqbeż l-ammont tal-ispiza kumulattiva relatata ta' remunerazzjoni, dan jindika li t-tnaqqis tat-taxxa ma jkunx relatat biss mal-ispiza tar-remunerazzjoni iżda wkoll ma' entrata ta' ekwità. F'din is-sitwazzjoni, l-eċċess tat-taxxa kurrenti jew differita assoċjata għandu jkun rikonoxxut direttament f'ekwità.

PREŻENTAZZJONI**Assi ta' taxxa u obligazzjonijiet ta' taxxa**

69 [Imhassra]

70 [Imhassra]

Tpaċija

71 Entità għandha tpaċi l-assi tat-taxxa kurrenti u l-obbligazzjonijiet ta' taxxa kurrenti jekk, u biss jekk, l-entità:

(a) għandha dritt infurzabbli legalment li tpaċi l-ammonti rikonoxxuti; u

(b) jkollha l-intenzjoni li ssalda fuq baži netta, jew li tirrealizza l-assi u ssalda l-obbligazzjoni simultanament.

- 72 Ghalkemm l-assi u l-obbligazzjonii ta' taxxa kurrenti jiġu rikonoxxuti u mkejla separatament dawn jiġu paċuti fuq il-karta tal-bilanċ skont kriterji simili għal dawk stabbiliti għall-istrumenti finanzjarji f'IAS 32. Entità normalment ikollha dritt infurzabbli legalment li tpaċi assi ta' taxxa kurrenti ma' obbligazzjoni ta' taxxa kurrenti meta dawn jirreferu għal taxxi fuq id-dhul miġbura mill-istess awtorità tat-tassazzjoni u l-awtorità tat-tassazzjoni tippermetti li l-entità tagħmel jew li tirċievi pagament wiehed nett.
- 73 Fir-rapporti finanzjarji konsolidati, assi ta' taxxa kurrenti ta' entità waħda fi grupp jiġi paċut ma' obbligazzjoni ta' taxxa kurrenti ta' entità oħra fil-grupp jekk, u biss jekk, l-entitajiet konċernati għandhom dritt inforzabbli legalment li jagħmlu jew li jirċievu pagament wiehed nett u l-entitajiet għandhom l-intenzjoni li jagħmlu jew li jirċievu dan il-pagament nett jew li jirkupraw l-assi u li jsaldu l-obbligazzjoni fl-istess hin.
- 74 Entità tpaċi l-assi ta' taxxa differita u l-obbligazzjonijiet ta' taxxa differita jekk, u biss jekk:
- (a) l-entità għandha dritt infurzabbli legalment li tpaċi l-assi ta' taxxa kurrenti kontra l-obbligazzjonijiet ta' taxxa kurrenti; u
  - (b) l-assi ta' taxxa differita u l-obbligazzjonijiet ta' taxxa differita għandhom x'jaqsmu mat-taxxi fuq id-dhul miġbura mill-istess awtorità tat-tassazzjoni fuq jew:
    - (i) l-istess entità taxxabli; jew
    - (ii) entitajiet taxxabli differenti li qegħdin jaħsbu jew li jsaldu l-obbligazzjonijiet u l-assi ta' taxxa kurrenti fuq bażi netta, jew li jirrealizzaw l-assi u li jsaldu l-obbligazzjonijiet simultanjamment, f'kull perijodu futur li fih ammonti sinifikanti ta' obbligazzjonijiet jew assi ta' taxxa differita huma mistennija li jiġu saldati jew rikuprati.
- 75 Sabiex tkun evitata l-htieġa għall-ippjanar dettaljat taż-żmien tar-riverżjoni ta' kull differenza temporanja, dan l-Istandard jirrikjedi li entità tpaċi assi ta' taxxa differita ma' obbligazzjoni ta' taxxa differita tal-istess entità taxxabli jekk, u biss jekk, dawn ikunu relatati ma' taxxi fuq id-dhul miġbura mill-istess awtorità tat-tassazzjoni u l-entità għandha dritt infurzabbli legalment li tpaċi l-assi ta' taxxa kurrenti kontra l-obbligazzjonijiet ta' taxxa kurrenti.
- 76 F'ċirkostanzi rari, entità jista' jkollha dritt infurzabbli legalment ta' tpaċija, u intenzjoni li ssaldi b'mod nett, għal ċerti perijodi iżda mhux għal oħrajn. F'dawn iċ-ċirkostanzi rari, jista' jkun neċessarju ppjanar dettaljat sabiex jiġi stabbilit, b'mod affidabbli, jekk l-obbligazzjoni ta' taxxa differita ta' entità taxxabli waħda huwiex ser jirriżulta fi hlasijiet miżjudi ta' taxxa fl-istess perijodu li fih assi ta' taxxa differita ta' entità taxxabli oħra jirriżulta fi hlasijiet imnaqqsa minn dik it-tieni entità taxxabli.

L-ispiza għat-taxxa

L-ispiza (id-dhul) għat-taxxa relatata mal-profit jew telf minn attività ordinarja

- 77 L-ispiza (id-dhul) għat-taxxa relatata mal-profit jew telf minn attivitajiet ordinarji għandha tiġi pprezentata fil-faċċata tar-rapport tad-dhul.

Differenzi tal-kambju fuq obbligazzjonijiet jew assi ta' taxxa barranija differita

- 78 IAS 21 jirrikjedi li ċerti differenzi tal-kambju jiġu rikonoxxuti bhala dhul jew spiza iżda ma jispjefikax fejn dawn id-differenzi għandhom jiġu pprezentati fir-rapport tad-dhul. Għalhekk, meta differenzi tal-kambju fuq obbligazzjonijiet jew assi ta' taxxa barranija differita jiġu rikonoxxuti fid-rapport tad-dhul, dawn id-differenzi jistgħu jiġu kklassifikati bhala spiza (dhul) ta' taxxa differita jekk dik il-prezentazzjoni tiġi kkunsidrata li tkun l-aktar waħda utli għall-utenti tar-rapporti finanzjarji.

ŻVELAR

- 79 Il-komponenti ewlenin tal-ispiza (id-dhul) tat-taxxa għandhom jiġu żvelati separatament
- 80 Il-komponenti tal-ispiza (id-dhul) tat-taxxa jistgħu jinkludu:
- (a) l-ispiza (id-dhul) tat-taxxa kurrenti;
  - (b) kull aġġustament rikonoxxut fil-perijodu għat-taxxa kurrenti tal-perijodi preċedenti;
  - (ċ) l-ammont tal-ispiza (id-dhul) ta' taxxa differita relatat mal-oriġinar u r-riverżjoni ta' differenzi temporanji;
  - (d) l-ammont tal-ispiza (id-dhul) ta' taxxa differita relatat ma' bidliet fir-rati tat-taxxa jew l-impożizzjoni ta' taxxi ġodda;

- (e) l-ammont tal-benefiċċju li jirriżulta minn telf għat-taxxa li qabel ma kienx rikonoxxut, jew minn kreditu tat-taxxa jew differenza temporanja ta' perijodu preċedenti, li jintuża sabiex inaqqas l-ispiza tat-taxxa kurrenti;
- (f) l-ammont tal-benefiċċju minn telf għat-taxxa li qabel ma kienx rikonoxxut, jew minn kreditu tat-taxxa jew differenza temporanja ta' perijodu preċedenti, li jintuża sabiex inaqqas l-ispiza tat-taxxa differita;
- (g) l-ispiza tat-taxxa differita li tirriżulta mit-tniżżil, jew riverżjoni ta' tniżżil preċedenti, ta' assi ta' taxxa differita f'konformità mal-paragrafu 56; u
- (h) l-ammont ta' spiza (dhul) ta' taxxa relatat ma' dawk il-bidliet fil-politika tal-kontabilità u żbalji li huma inklużi fil-profitt u t-telf b'konformità mal-IAS 8, minhabba li dawn ma jistgħux jiġu kontabilizzati b'mod retrospettiv.
- 81 Dawn li ġejjin għandhom ukoll ikunu ddikjarati separatament:
- (a) it-taxxa kurrenti u differita totali relatata ma' entrati li jkunu ddebitati jew ikkreditati lill-ekwità;
- (b) [imhassar];
- (c) spjegazzjoni tal-relazzjoni bejn l-ispiza (id-dhul) tat-taxxa u l-profitt tal-kontabilità f'wahda mill-forom, jew fiż-żewġ forom, li ġejjin:
- (i) rikonċiljazzjoni numerika bejn l-ispiza (id-dhul) tat-taxxa u l-prodott tal-profitt tal-kontabilità mmultiplikata bir-rata(i) tat-taxxa applikabbli, bi żvelar ukoll tal-bażi li fuqha r-rata(i) applikabbli tat-taxxa hija (huma) kkalkulata(i); jew
- (ii) rikonċiljazzjoni numerika bejn ir-rata medja effettiva tat-taxxa u r-rata applikabbli tat-taxxa, bi żvelar ukoll tal-bażi li fuqha r-rata applikabbli tat-taxxa tiġi kkalkulata;
- (d) spjegazzjoni tal-bidliet fir-rata(i) applikabbli tat-taxxa meta mqabbla mal-perijodu ta' kontabilità preċedenti;
- (e) l-ammont (u d-data tal-iskadenza, jekk ikun hemm) tad-differenzi temporanji deducibbli, telf għat-taxxa mhux użat, u krediti tat-taxxa mhux użati li għalihom ma huwa rikonoxxut l-ebda assi ta' taxxa differita fil-karta tal-bilanċ;
- (f) l-ammont aggregat tad-differenzi temporanji assoċjati ma' investimenti f'sussidjarji, ferġat u assoċjati u f'interessi f'impriza kongunta, li għalihom ma ġewx rikonoxxuti obbligazzjonijiet ta' taxxa differita (ara l-paragrafu 39);
- (g) għar-rigward ta' kull tip ta' differenza temporanja, u għar-rigward ta' kull tip ta' telf għat-taxxa mhux użat u krediti tat-taxxa mhux użati:
- (i) l-ammont ta' assi u obbligazzjonijiet ta' taxxa differita rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ għal kull perijodu ppreżentat;
- (ii) l-ammont tad-dhul jew spiza ta' taxxa differita rikonoxxuti fir-rapport tad-dhul, jekk dan ma jidherx b'mod ċar mill-bidliet fl-ammonti rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ;
- (h) għar-rigward ta' operazzjonijiet li ma tkomplewx, l-ispiza tat-taxxa li għandha x'taqsam ma':
- (i) il-profitt jew telf mat-twaqqif tal-operazzjonijiet; u
- (ii) il-profitt jew telf għall-perijodu mill-attivitajiet ordinarji tal-operazzjoni li ma tkompletix, flimkien mal-ammonti li jikkorrispondu għal kull perijodu preċedenti ppreżentat; u
- (i) l-ammont tal-konsegwenzi għat-taxxa fuq id-dhul tad-dividendi lill-azzjonisti tal-entità li ġew proposti jew iddikjarati qabel ma r-rapporti finanzjarji ġew awtorizzati għall-hruġ, iżda li mhumiex rikonoxxuti bhala obbligazzjoni fir-rapporti finanzjarji.
- 82 Entità għandha tiżvela l-ammont ta' assi ta' taxxa differita u n-natura tal-provi li jappoġġaw ir-rikonoxximent tagħha, meta:
- (a) l-użu tal-assi ta' taxxa differita jiddependi fuq il-profitti futuri taxxabli li jeċċedu l-profitti li jirriżultaw miriverżjoni ta' differenzi temporanji taxxabli eżistenti; u
- (b) l-entità sofriet telf fil-perijodu kurrenti jew f'dak preċedenti fil-ġurisdizzjoni tat-tassazzjoni li magħha għandu x'jaqsam dak l-assi tat-taxxa differita.
- 82A Fiċ-ċirkostanzi deskritti fil-paragrafu 52A, entità għandha tiżvela n-natura tal-konsegwenzi potenzjali għat-taxxa tad-dhul li jistgħu jirriżultaw mill-hlas tad-dividendi lill-azzjonisti tagħha. Minbarra dan, l-entità għandha tiżvela l-ammonti tal-konsegwenzi potenzjali għat-taxxa tad-dhul li jistgħu jiġu determinati b'mod Prattiku u jekk kienx hemm xi konsegwenzi potenzjali tat-taxxa tad-dhul li ma jistgħux jiġu determinati b'mod Prattiku.

- 83 [Imhassra]
- 84 Id-dikjarazzjonijiet mehtieġa fil-paragrafu 81(c) jippermettu lill-utenti tar-rapporti finanzjarji sabiex jifhmu jekk ir-relazzjoni bejn l-ispiza (id-dhul) tat-taxxa u l-profitt tal-kontabilità hijiex barra minn-normal u sabiex jifhmu l-fatturi sinjifikanti li jstgħu jaffettwaw dik ir-relazzjoni fil-futur. Ir-relazzjoni bejn l-ispiza (id-dhul) tat-taxxa u l-profitt tal-kontabilità tista' tiġi affettwata minn fatturi bħal dhul li hu eżenti mit-tassazzjoni, spejjeż li mhumiex deducibbli fil-kalkolu tal-profitt taxxabli (telf għat-taxxa), l-effett tat-telf għat-taxxa u l-effett tar-rati tat-taxxa barranija.
- 85 Meta tiġi spjegata r-relazzjoni bejn l-ispiza (id-dhul) tat-taxxa u l-profitt tal-kontabilità, entità tuza' rata applikabbli ta' taxa li tipprovdi l-informazzjoni l-aktar siewja għall-utenti tar-rapporti finanzjarji tagħha. Spiss, ir-rata l-aktar siewja hija r-rata domestika tat-taxxa fil-pajjiż li fih l-entità hija domiciljata, u fejn ir-rata applikata għat-taxxi nazzjonali tiġi aggregata mar-rati applikati għal xi taxa lokali li tkun ikkalkolata fuq livelli sostanzjalment simili ta' profitt taxxabli (telf għat-taxxa). Madankollu, għal entità li topera f'diversi ġurisdizzjonijiet, jista' jkun aktar siewi li jiġu aggregati r-rikonciljazzjonijiet separati ppreparati bl-użu tar-rata domestika f'kull ġurisdizzjoni individwali. L-eżempju li ġej juri kif l-għażla tar-rata applikabbli tat-taxxa taffettwa l-prezentazzjoni tar-rikonciljazzjoni numerika.

Eżempju li jispjega l-paragrafu 85

Fl-19X2, entità għandha profitt tal-kontabilità fil-ġurisdizzjoni tagħha stess (pajjiż A) ta' 1 500 (19X1: 2 000) u f'pajjiż B ta' 1 500 (19X1: 500). Ir-rata tat-taxxa hija ta' 30 % fil-pajjiż A u 20 % fil-pajjiż B. Fil-pajjiż A, spejjeż ta' 100 (19X1: 200) mhumiex deducibbli għall-għanijiet tat-taxxa.

Dan li ġej huwa eżempju ta' rikonciljazzjoni tar-rata tat-taxxa domestika.

	19X1	19X2
Il-profitt tal-kontabilità	2 500	3 000
Taxxa bir-rata domestika ta' 30 %	750	900
L-effett għat-taxxa ta' spejjeż li ma jitnaqqasux għall-għanijiet tat-taxxa	60	30
Effett tar-rati tat-taxxa aktar baxxi fil-pajjiż B	(50)	(150)
L-ispiza tat-taxxa	<u>760</u>	<u>780</u>

Dan li ġej huwa eżempju ta' rikonciljazzjoni mhejjija billi jiġu aggregati rikonciljazzjonijiet separati għal kull ġurisdizzjoni nazzjonali. Skont dan il-metodu, l-effett tad-differenzi bejn ir-rata tat-taxxa domestika tal-entità li tirrapporta u r-rata tat-taxxa domestika f'ġurisdizzjonijiet oħra ma tidhirx bħala entrata separata fir-rikonciljazzjoni. Entità jista' jkollha bżonn tiddiskuti l-effett ta' bidliet sinjifikanti fir-rati tat-taxxa, jew fit-tahlita ta' profitti magħmula f'ġurisdizzjonijiet differenti, sabiex jiġu spjegati bidliet fir-rata(i) applikabbli tat-taxxa, kif mehtieġ mill-paragrafu 81(d).

Il-profitt tal-kontabilità	2 500	3 000
Taxxa bir-rati domestiċi applikabbli għall-profitti fil-pajjiż konċernat	700	750
L-effett għat-taxxa ta' spejjeż li ma jitnaqqasux għall-għanijiet tat-taxxa	60	30
L-ispiza tat-taxxa	<u>760</u>	<u>780</u>

- 86 Ir-rata medja effettiva tat-taxxa hija l-ispiza (id-dhul) tat-taxxa diviża bil-profitt skont il-l-kontabilità.
- 87 Spiss ma jkunx prattiku li jiġi kkalkolat l-ammont tal-obbligazzjonijiet ta' taxa differita mhux rikonoxxuti li jirriżultaw minn investimenti fis-sussidjarji, fergħat u assoċjati u minn interessi f'imprizi kongunti (ara l-paragrafu 39). Għalhekk, dan l-Istandard jirrikjedi li entità tiddikjara l-ammont aggregat tad-differenzi temporanji sottostanti iżda ma jirrikjedix id-dikjarazzjoni tal-obbligazzjonijiet ta' taxa differita. Madankollu, meta jkun prattiku, l-entitajiet huma mhegġa jiddikjaraw l-ammonti tal-obbligazzjonijiet ta' taxa differita mhux rikonoxxuti peress li l-utenti tar-rapporti finanzjarji jstgħu jsibu din l-informazzjoni utli.
- 87A Il-paragrafu 82A jirrikjedi li entità tiżvela n-natura tal-konsegwenzi potenzjali għat-taxxa fuq id-dhul li jirriżultaw mill-hlas tad-dividendi lill-azzjonisti tagħha. Entità tiżvela l-fatturi importanti tas-sistemi tat-taxxa fuq id-dhul u l-fatturi li jaffettwaw l-ammont tal-konsegwenzi potenzjali tad-dividendi għat-taxxa fuq id-dhul.

- 87B Xi drabi ma jkunx prattiku li jiġi kkalkolat l-ammont totali tal-konsegwenzi potenzjali ghat-taxxa fuq id-dhul li jirriżulta mill-hlas tad-dividendi lill-azzjonisti. Dan jista' jkun il-każ, pereżempju, meta entità jkollha għadd kbir ta' sussidjarji barranin. Madankollu, anke f'dawn iċ-ċirkostanzi, xi porzjonijiet tal-ammont totali jistgħu jiġu ddeterminati faċilment. Pereżempju, fi grupp konsolidat, il-kumpannija prinċipali u whud mis-sussidjarji tagħha jistgħu jkunu hallsu taxxi fuq id-dhul b'rata oghla fuq il-profitti mhux imqassma u jkunu konxji tal-ammont li jkollu jiġi rifondut fuq il-hlas tad-dividendi futuri lill-azzjonisti mill-profitt konsolidat imfaddal. F'dan il-każ, dak l-ammont rifondibbli għandu jiġi ddikjarat. Jekk ikun applikabbli, l-entità tiżvela wkoll li hemm konsegwenzi potenzjali addizzjonali ghat-taxxa tad-dhul li prattikament ma jistgħux jiġu ddeterminati. Fir-rapporti finanzjarji separati, jekk ikun hemm, tal-kumpanija prinċipali, l-iżvelar tal-konsegwenzi potenzjali ghat-taxxa fuq id-dhul jirreferi għall-profitt imfaddal għall-kumpanija prinċipali.
- 87C Entità li tkun mehtieġa tipprovdi l-iżvelar imsemmi fil-paragrafu 82A tista' wkoll tkun mehtieġa tipprovdi żvelar relatat mad-differenzi temporanji assoċjati mal-investimenti fis-sussidjarji, ferġhat u assoċjati jew f'interessi f'impriza kongunta. F'każijiet bħal dawn, entità tikkunsidra dan meta tiddetermina l-informazzjoni li għandha tiġi żvelata skont il-paragrafu 82A. Pereżempju, entità tista' tkun mehtieġa li tiżvela l-ammont aggregat tad-differenzi temporanji assoċjati mal-investimenti f'sussidjarji li għalihom ma jkunu ġew rikonoxxuti l-ebda obbligazzjonijiet ta' taxxa differita (ara l-paragrafu 81(f)). Jekk ma jkunx prattiku li jiġu kkalkolati l-ammonti ta' obbligazzjonijiet ta' taxxa differita mhux rikonoxxuti (ara l-paragrafu 87) jista' jkun hemm ammont ta' konsegwenzi potenzjali ghat-taxxa fuq id-dhul ta' dividendi, li prattikament ma jistgħux jiġu stabbiliti, relatati ma' dawn is-sussidjarji.
- 88 Entità tiżvela kull obbligazzjoni kontingenti u assi kontingenti relatati mat-taxxa f'konformità mal-IAS 37 *Provedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*. Obligazzjonijiet kontingenti u assi kontingenti jistgħu jirriżultaw, pereżempju, minn konflitti mhux solvuti mal-awtoritajiet tat-taxxa. B'mod simili, meta jsiru jew jiġu mhabbra bidliet fir-rati tat-taxxa jew fil-liġijiet tat-taxxa wara d-data tal-karta tal-bilanċ, entità tiżvela xi effett sinjifikanti ta' dawk il-bidliet fuq l-assi u l-obbligazzjonijiet tat-taxxa kurrenti u differiti (ara l-IAS 10 *Dak li Ġara Wara l-Għeluq tas-Sena Finanzjarja*).

DATA EFFETTIVA

- 89 Dan l-Istandard isir operattiv għal rapporti finanzjarji li jkopru l-perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 1998 jew wara, hlief kif speċifikat fil-paragrafu 91. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għar-rapporti finanzjarji li jkopru l-perijodi li jibdew qabel l-1 ta' Jannar 1998, l-entità għandha tiżvela l-fatt li hija applikat dan l-Istandard minflok l-IAS 12 *Kontabilità għat-Taxxi fuq id-Dhul*, approvat fl-1979.
- 90 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 12 *Kontabilità għat-Taxxi fuq id-Dhul*, approvat fl-1979.
- 91 Il-paragrafi 52A, 52B, 65A, 81(i), 82A, 87A, 87B, 87C u t-thassir tal-paragrafi 3 u 50 isiru operattivi għar-rapporti finanzjarji annwali ⁽¹⁾ li jkopru l-perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 2001 jew wara. Hija mhegġa adozzjoni aktar bikrija. Jekk l-adozzjoni aktar bikrija taffettwa r-rapporti finanzjarji, entità għandha tiżvela dak il-fatt.

⁽¹⁾ Il-paragrafu 91 jirreferi għal "rapporti finanzjarji annwali" b'mod konformi ma' lingwaġġ aktar speċifiku għall-kitba ta' dati effettivi adottati fl-1998. Il-paragrafu 89 jirreferi għal "rapporti finanzjarji".

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 16

Proprjetà, Impjant u Tagħmir

GHAN

- 1 L-objettiv ta' dan l-Istandard hu li jippreskrivi t-trattament fil-kontijiet għall-proprjetà, impjant u tagħmir biex l-utenti tar-rapporti finanzjarji jkunu jistgħu jiksbu informazzjoni dwar l-investment ta' entità fil-proprjetà, l-impjant u t-tagħmir tagħha u l-bidliet f'dan l-investment. Il-kwistjonijiet ewlenin fil-kontabilità għall-proprjetà, impjant u tagħmir huma r-rikonoxximent tal-assi, il-kalkolu tal-ammonti miżmuma fil-kotba u tad-debiti ta' deprezzament u telf ta' indeboliment li għandhom jiġu rikonoxxuti b'relazzjoni magħhom.

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fil-kontabilità ta' proprjetà, impjant u tagħmir hliet meta xi Standard ieħor ikun jehtieg jew jippermetti trattament fil-kontijiet differenti.
- 3 Dan l-Istandard ma japplikax għal:
- (a) proprjetà, impjant u tagħmir ikklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet Li ma Tkomplewx*;
  - (b) assi bijoloġiċi relatati ma' attività agrikola (ara l-IAS 41 *Agrikoltura*);
  - (c) ir-rikonoxximent u l-kejl ta' assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni (ara l-IFRS 6 *L-Esplorazzjoni għal Riżorsi Minerali u l-Evalwazzjoni tagħhom*); jew
  - (d) drittijiet minerali u riżervi minerali bħal żejt, gass naturali u riżorsi simili li ma jiġgeddux.

Madankollu, dan l-Istandard japplika għal proprjetà, impjant u tagħmir użati biex jiġu żviluppata jew mantnuti l-assi deskritti f'(b)-(d).

- 4 Standards oħrajn jistgħu jehtiegu r-rikonoxximent ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir ibbażat fuq metodu differenti minn dak ta' dan l-Istandard. Pereżempju, l-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri* jehtieg li entità tevalwa r-rikonoxximent tagħha ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir mikrija fuq il-bażi tat-trasferiment ta' riskji u benefiċċji. Madankollu, f'każijiet bħal dawn, aspetti oħra tat-trattament fil-kontijiet għal dawn l-assi, inkluż id-deprezzament, huma preskritti minn dan l-Istandard.
- 5 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal proprjetà li tkun qed tinbena jew tiġi żviluppata għal użu fil-futur bhala proprjetà għall-investment iżda li tkun għadha ma tissodisfax id-definizzjoni ta' 'proprjetà għall-investment' f'IAS 40 *Proprjetà għall-Investment*. Għadarba l-kostruzzjoni jew żvilupp ikunu lesti, il-proprjetà ssir proprjetà għall-investment u l-entità hi mehtieġa tapplika l-IAS 40. l-IAS 40 japplika wkoll għal proprjetà għall-investment li tkun qiegħda tiġi żviluppata mill-ġdid għal użu kontinwu fil-futur bhala proprjetà għall-investment. Entità li tuża l-mudell tal-kost għal proprjetà għall-investment skont l-IAS 40 għandha tuża l-mudell tal-kost f'dan l-Istandard.

DEFINIZZJONIJIET

- 6 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Ammont miżmum fil-kotba hu l-ammont li bih assi jiġi rikonoxxut wara li jitnaqqsu kull deprezzament akkumulat u telf ta' indeboliment akkumulat.

Kost hu l-ammont ta' flus kontanti jew ekwivalenti ta' flus imhallas jew il-valur ġust ta' korrispettiv ieħor mogħti biex jiġi akkwistat assi fil-hin tal-akkwiżizzjoni jew tal-kostruzzjoni tiegħu jew, fejn applikabbli, l-ammont attribwit għal dak l-assi meta fil-bidu jkun gie rikonoxxut skont ir-rekwiżiti speċifiċi tal-IFRSs oħra, eż. l-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq l-Ishma*.

Ammont deprezzabbli hu l-kost ta' assi, jew ammont ieħor sostitwit għall-kost, wara li jitnaqqas il-valur residwu tiegħu.

Deprezzament hu l-allokkazzjoni sistematika tal-ammont deprezzabbli ta' assi matul il-hajja tal-utilità tiegħu.

Valur speċifiku għall-entità hu l-valur preżenti tal-flussi ta' flus li entità tistenna li ser jirriżulta mill-użu kontinwu ta' assi u mid-disponiment tiegħu fit-tmien il-hajja tal-utilità tiegħu jew li tistenna li ser iġġarrab meta thallas xi obbligu.

Valur ġust hu l-ammont li għalih jista' jiġi skambjat assi bejn partijiet infurmati u li għandhom ir-rieda fi tranżazzjoni distakkata.

Telf ta' indeboliment hu l-ammont li bih l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi jaqbeż l-ammont tiegħu li jista' jiġi rikuprat.

Proprietà, impjant u tagħmir huma oġġetti tangibbli li:

- (a) jinżammu għal użu fil-produzzjoni jew il-forniment ta' oġġetti jew servizzi, jew għal kiri lil haddiehor, jew għal skopijiet amministrattivi; u
- (b) huma mistennija li jintużaw matul aktar minn perijodu wiehed.

L-ammont li jista' jiġi rikuprat hu l-ogħla bejn il-prezz nett tal-bejgħ ta' assi u l-valur tiegħu fl-użu.

Il-valur residwu ta' assi hu l-ammont smat li entità tista' tikseb fil-prezent mid-disponiment tal-assi, wara li tnaqqas il-kosti smati tad-disponiment, li kieku l-assi kien diġà tal-età u fil-kondizzjoni mistennija fit-tmiem tal-hajja tal-utilità tiegħu.

Il-hajja tal-utilità hi:

- (a) il-perijodu li matulu assi hu mistenni li jkun disponibbli għall-użu minn entità; jew
- (b) in-numru ta' unitajiet ta' produzzjoni jew unitajiet simili li huma mistennija li ser jinkisbu mill-assi minn entità.

RIKONOXXIMENT

- 7 Il-kost ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir għandha tkun rikonoxxuta bhala assi jekk, u biss jekk:
  - (a) ikun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi futuri li huma assoċjati mal-oġġett ser jgħaddu għal fuq l-entità; u
  - (b) il-kost tal-assi jista' jiġi mkejjejl b'mod affidabbli.
- 8 Il-partijiet tal-bdil u t-tagħmir tal-manutenzjoni normalment jitniżżlu bhala inventarju u huma rikonoxxuti fil-profitt jew telf bhala kkonsumati. Madankollu, partijiet tal-bdil ewlenin u tagħmir li jkun hemm għal li jista' jinqala', jikkwalifikaw bhala proprjetà, impjant u tagħmir meta entità tistenna li ser tużahom matul aktar minn perijodu wiehed. Bl-istess mod, jekk il-partijiet tal-bdil u t-tagħmir tal-manutenzjoni jistgħu jintużaw biss f'konnessjoni ma' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir, dawn jitniżżlu fil-kontijiet bhala proprjetà, impjant u tagħmir.
- 9 Dan l-Istandard ma jippreskrivix l-unità ta' kejl għar-rikonoxximent, jiġifieri dak li jikkonstitwixxi oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir. Għalhekk, għudizzju għaqli hu mehtieg meta jiġu applikati l-kriterji tar-rikonoxximent għaċ-ċirkustanzi speċifiċi ta' entità. Jista' jkun f'waqtu li tgħaqqad flimkien entrati li huma individwalment insinifikanti, bhal forum, għodod u kuluri, u li jiġu applikati l-kriterji għall-valur totali.
- 10 Entità tevalwa taht dan il-prinċipju ta' rikonoxximent, il-proprjetà, l-impjant u t-tagħmir kollu tagħha, fil-hin meta jsiru l-kosti għalihom. Dawn il-kosti jinkludu spejjeż li jsiru fil-bidu biex jiġi akkwistat jew mibni oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir u l-kosti li jsiru sussegwentement biex tizzied, jew tinbidel parti minnha, jew issir manutenzjoni fuqha.

Spejjeż inizjali

- 11 Entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir jistgħu jiġu akkwistati għal raġunijiet ta' sigurtà jew ambjentali. L-akkwiżizzjoni ta' proprjetà, impjant u tagħmir ta' din ix-xorta, għalkemm ma jnaqqasx direttament il-benefiċċji ekonomiċi futuri ta' xi oġġett partikulari eżistenti ta' proprjetà, impjant u tagħmir, jista' jkun neċessarju biex entità tikseb il-benefiċċji ekonomiċi futuri mill-assi l-oħrajn tagħha. Dawn l-entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir jikkwalifikaw għal rikonoxximent bhala assi minhabba li jippermettu li entità tikseb benefiċċji ekonomiċi futuri minn assi relatati li jmorru lil hinn minn dak li seta' jinkiseb li kieku ma għewx akkwistati dawk l-entrati. Pereżempju, manifattur kimiku jista' jinstalla proċessi tal-immaniġġar ta' sustanzi kimiċi godda biex jikkonforma mar-rekwiżiti ambjentali għall-produzzjoni u l-hżin ta' sustanzi kimiċi perikolużi; titjib relatat fl-impjant hu rikonoxxut bhala assi għax minghajru l-entità ma tkunx tista' timmanifattura u tbigh il-kimiċi. Madankollu, l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi bhal dan u assi relatati jiġi rivedut għall-indeboliment skont l-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi*.

Spejjeż Sussegwenti

- 12 Taht il-prinċipju tar-rikonoxximent f'paragrafu 7, entità ma tirikonoxxix fl-ammont miżmum fil-kotba ta' proprjetà, impjant u tagħmir il-kosti tal-manutenzjoni ta' kuljum ta' dan l-oġġett. Minflok, dawn il-kosti huma rikonoxxuti bhala profitt jew telf. Il-kosti tal-manutenzjoni ta' kuljum huma primarjament l-ispiża ta' xogħol u oġġetti li jiġu kkonsumati, u jistgħu jinkludu l-ispiża ta' partijiet żgħar. L-iskop ta' dan l-infiq hu spiss deskritt bhala għal "tiswijiet u manutenzjoni" tal-oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir.
- 13 Partijiet minn xi entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir jistgħu jehtieġu sostituzzjoni f'intervalli regolari. Pereżempju, forġa tista' tehtieġ linjament mill-gdid wara numru ta' s'ghat ta' użu speċifikat, jew l-intern tal-ajruplani bhas-sedili u l-kċejjen jistgħu jehtieġu sostituzzjoni bosta drabi matul il-hajja tal-ajruplan. Entrati ta' proprjetà,

impjant u tagħmir jistgħu jiġu akkwistati wkoll biex issir sostituzzjoni li hi meħtieġa anqas spiss, bhas-sostituzzjoni tal-hitan interni ta' bini, jew biex issir sostituzzjoni ta' darba biss. Taht il-prinċipju ta' rikonossiment f'paragrafu 7, entità tirrikonoxxi fl-ammont miżmum fil-kotba ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir, l-ispiża tas-sostituzzjoni ta' parti minn oġġett meta ssir l-ispiża jekk il-kriterji ta' rikonossiment jiġu sodisfatti. L-ammont miżmum fil-kotba ta' dawn il-partijiet li huma sostitwiti jiġu mhux rikonossuti skont il-provvedimenti dwar l-irtirar tar-ikonossiment ta' dan l-Istandard (ara l-paragrafi 67–72).

- 14 Kondizzjoni biex jitkompla t-thaddim ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir (pereżempju, ajruplan) tista' tkun it-tweqqi ta' spezzjonijiet regolari maġġuri għal difetti mingħajr ma jinghata kas jekk partijiet tal-oġġett jiġux sostitwiti. Meta titwettaq kull spezzjoni maġġuri, l-ispiża tagħha tiġi rikonossuta fl-ammont miżmum fil-kotba tal-oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir bhala sostituzzjoni jekk il-kriterji ta' rikonossiment jiġu sodisfatti. Kull ammont miżmum fil-kotba li jibqa' tal-ispiża tal-ispezzjoni preċedenti (li għandha tiġi distinta mill-partijiet fiżiċi) m'għandu jiġi rikonossut. Dan isehh irrispettivament minn jekk l-ispiża tal-ispezzjoni preċedenti kinitx identifikata fit-tranzazzjoni li fiha l-oġġett ġie akkwistat jew mibni. Jekk ikun meħtieġ, l-ispiża stmata ta' spezzjoni simili futura tista' tintuża bhala indikazzjoni ta' x'kienet l-ispiża ta' komponent eżistenti ta' spezzjoni meta l-oġġett ġie akkwistat jew mibni.

KEJL MAR-RIKONOXXIMENT

- 15 Oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir li tikkwalifika għal rikonossiment bhala assi għandha tiġi mkejla fil-kost tagħha.

Elementi ta' kost

- 16 Il-kost ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir jinkludi:
- (a) il-prezz tax-xiri tiegħu, inklużi d-dazji tal-importazzjoni u t-taxxi tax-xiri li ma jistgħux jiġu rimborzati, wara li jitnaqqsu l-iskonti u r-rifużjonijiet tal-kummerċ.
  - (b) kull spejjeż direttament attribwibbli biex l-assi jingieb fil-post u għall-kondizzjoni neċessarja biex ikun jista' jopera bil-mod intiz mill-manigment.
  - (c) l-istima inizjali tal-kosti taż-żarmar u t-tnehhija tal-oġġett u biex jiġi rrestawrat is-sit fejn ikun jinsab, li hu obbligu li jmiss lill-entità jew meta takkwista l-oġġett jew minhabba li tkun użat l-oġġett matul perijodu partikulari għal skopijiet oħrajn milli biex tipproduċi inventarji matul dak il-perijodu.
- 17 Eżempji ta' kosti direttament attribwibbli huma:
- (a) il-kosti tal-benefiċċji tal-impjegati (kif definiti f'IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*) li jirrizultaw direttament mill-konstruzzjoni jew mill-akkwiżizzjoni ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir;
  - (b) spejjeż tat-tnejjija tas-sit;
  - (c) spejjeż inizjali ta' kunsinna u ġarr;
  - (d) spejjeż ta' installazzjoni u muntaġġ;
  - (e) spejjeż tal-ittestjar ta' jekk assi huwiex jahdem sew, wara li jitnaqqas id-dhul nett mill-bejgħ ta' xi entrati magħmula waqt li l-assi jingab f'dak il-lok u l-kondizzjoni (bhal kampjuni magħmula waqt li jkun qed jiġi ttestjat it-tagħmir); u
  - (f) drittijiet professjonali.
- 18 Entità tapplika l-IAS 2 *Inventarji* għall-kosti tal-obbligi ta' żarmar, tnehhija u restawr tas-sit fejn ikun tinsab l-oġġett li jkollhom isiru matul perijodu partikulari bhala konsegwenza tal-użu tal-oġġett għall-produzzjoni ta' inventarji matul dak il-perijodu. L-obbligi għal spejjeż li jitniżzlu fil-kontijiet skont l-IAS 2 jew l-IAS 16 huma rikonossuti u mkejla skont l-IAS 37 *Provvedimenti, Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*.
- 19 Eżempji ta' spejjeż li mhumiex spejjeż ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir huma:
- (a) il-kosti tal-ftuh ta' faċilità ġdida;
  - (b) il-kosti tal-introduzzjoni ta' prodott jew servizz ġdid (inklużi l-kosti tar-reklamar u ta' attivitajiet promozzjonali);
  - (c) il-kosti tat-tmexxija ta' negozju f'lok ġdid jew ma' klassi ġdida ta' konsumatur (inklużi l-kosti tat-taħriġ tal-persunal); u
  - (d) il-kosti tal-amministrazzjoni u spejjeż ġenerali oħrajn.

- 20 Ir-rikonoxximent tal-kosti fl-ammont miżmum fil-kotba ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir jieqaf meta l-oġġett tkun fil-lok u fil-kondizzjoni mehtieġa biex ikun jista' jithaddem bil-mod intiż mill-manigment. Għaldaqstant, il-kosti li jsiru fl-użu jew l-użu mill-ġdid ta' entrati mhumiex inklużi fl-ammont miżmum fil-kotba ta' dik l-oġġett. Pereżempju, il-kosti li ġejjin mhumiex inklużi fl-ammont miżmum fil-kotba ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir:
- (a) il-kosti li jsiru waqt li oġġett li jkun jista' jithaddem bil-mod intiż mill-manigment ikun għad irid tibda jintuża jew ikun qed jiġi mhaddem inqas mill-kapaċità shiħa tiegħu;
  - (b) telf inizjali mill-operat, bħal dawk li jsiru sakemm id-domanda għall-produzzjoni tal-oġġett titla' bil-mod il-mod; u
  - (c) il-kosti tar-rikonozzjoni jew tar-riorganizzazzjoni tal-operazzjonijiet ta' entità kollha jew parti minnha.
- 21 Xi operazzjonijiet isehħu f'konnessjoni mal-kostruzzjoni jew żvilupp ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir, iżda li ma jkunux mehtieġa biex l-oġġett jingab fil-lok u fil-kondizzjoni mehtieġa biex ikun tista' tithaddem bil-mod intiż mill-manigment. Dawn l-operazzjonijiet inċidentali jistgħu jsehħu qabel jew matul l-attivitajiet ta' kostruzzjoni jew żvilupp. Pereżempju, introjtu jista' jinkiseb billi jintuża sit ta' kostruzzjoni bħala parkeġġ għall-karrozzi sakemm tibda l-kostruzzjoni. Minhabba li l-operazzjonijiet inċidentali mhumiex mehtieġa biex oġġett jingieb fil-lok u fil-kondizzjoni mehtieġa biex tkun tista' tithaddem bil-mod intiż mill-manigment, l-introjtu u l-kosti relatati ta' operazzjonijiet inċidentali huma rikonozzuti fil-profitt jew telf u inklużi fil-klassifikazzjonijiet rispettivi tagħhom ta' introjtu u spejjeż.
- 22 Il-kost ta' assi mibni mill-entità nnifisha jiġi stabbilit permezz tal-istess prinċipji bħal dawk għal assi akkwistat. Jekk entità tpoġġi assi simili għall-bejgħ fil-kors normali tan-negozju, il-kost tal-assi normalment ikun l-istess bħall-kost tal-kostruzzjoni ta' assi għall-bejgħ (ara l-IAS 2). Għalhekk, kull profitti intern jiġi eliminat biex wiehed jaasal għal dawn il-kosti. Bl-istess mod, il-kost ta' ammonti mhux normali ta' materjal mohli, xogħol, jew rizorsi oħrajn użati fil-bini ta' assi mhix inkluża fl-ispiża tal-assi. l-IAS 23 *Kosti tas-Self* jistabbilixxi kriterji għar-rikonoxximent ta' interess bħala komponent tal-ammont miżmum fil-kotba ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir mibnija mill-entità nnifisha.

Kejl tal-kost

- 23 Il-kost ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir hu l-ekwivalenti fil-prezz fi flus fid-data tar-rikonoxximent. Jekk il-hlas jiġi differit lil hinn mit-termini ta' kreditu normali, id-differenza bejn l-ekwivalenti tal-prezz fi flus u l-hlas totali jiġi rikonozzut bħala interess matul il-perjodu ta' kreditu hliet jekk interess bħal dan jiġi rikonozzut fl-ammont miżmum fil-kotba tal-oġġett skont it-trattament alternattiv permess FIAS 23.
- 24 Oġġett wiehed jew aktar ta' proprjetà, impjant u tagħmir jista' jiġi akkwistat permezz ta' iskambju ta' assi jew assi mhux monetarji, jew tahlita ta' assi monetarji u mhux monetarji. Id-diskussjoni li ġejja tirreferi sempliċement għall-iskambju ta' assi mhux monetarju għal iehor, iżda tapplika wkoll għall-iskambji kollha deskritti fis-sentenza preċedenti. Il-kost ta' oġġett bħal dan ta' proprjetà, impjant u tagħmir jiġi mkejjejl bil-valur ġust hliet jekk (a) it-tranzazzjoni ta' skambju ma jkollhiex sustanza kummerċjali jew (b) la l-valur ġust tal-assi riċevut lanqas ta' dak mogħti ma jkun jista' jitkejjejl b'mod affidabbli. L-oġġett akkwistat jitkejjejl b'dan il-mod anke jekk entità ma tistax ma tirrikonoxxix immedjatament l-assi mogħti. Jekk l-oġġett akkwistat ma jitkejjejl b'valur ġust, il-kost tiegħu jitkejjejl bl-ammont miżmum fil-kotba tal-assi mogħti.
- 25 Entità tistabbilixxi jekk tranzazzjoni ta' skambju għandhiex sustanza kummerċjali billi tikkunsidra kemm il-flussi ta' flus futuri tagħha huma mistennija li jinbidlu minhabba t-tranzazzjoni. Tranzazzjoni ta' skambju għandha sustanza kummerċjali jekk:
- (a) il-konfigurazzjoni (riskju, żmien u ammont) tal-fluss ta' flus tal-assi riċevut tkun differenti mill-konfigurazzjoni tal-flussi ta' flus tal-assi trasferit, jew
  - (b) il-valur speċifiku għall-entità tal-porzjon tal-operazzjonijiet tal-entità affettwati mill-bidliet fit-tranzazzjoni jinbidel minhabba l-iskambju, u
  - (c) id-differenza f'(a) jew (b) tkun sinifikanti meta mqabbla mal-valur ġust tal-assi skambjati.

Għall-finijiet biex jiġi ddeterminat jekk tranzazzjoni ta' skambju jkollhiex sustanza kummerċjali, il-valur speċifiku għall-entità tal-porzjon tal-operazzjonijiet tal-entità affettwati mit-tranzazzjoni għandu jirrifletti l-flussi ta' flus wara t-taxxa. Ir-riżultat ta' dawn l-analizi jista' jkun ċar mingħajr ma entità jkollha twettaq kalkoli dettaljati.

- 26 Il-valur ġust ta' assi intanġibbli li għalih ma jeżistux tranzazzjonijiet komparabbli tas-suq jista' jitkejjejl b'mod affidabbli jekk (a) il-varjabilità fil-firxa ta' stimi raġonevoli tal-valur ġust ma tkunx sinifikanti għal dak l-assi jew (b) il-probabbiltajiet tad-diversi stimi f'dik il-firxa jistgħu jiġu assessjati b'mod raġonevoli u użati fil-istima tal-valur ġust.

Jekk l-entità tkun kapaċi tistabbilixxi b'mod affidabbli l-valur ġust jew tal-assi riċevut jew tal-assi mogħti, allura l-valur ġust tal-assi mogħti jintuża biex jitkejjel il-kost hlief jekk l-valur tal-assi riċevut ikun aktar evidenti b'mod ċar.

- 27 Il-kost ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir miżmuma minn kerrej taħt kuntratt ta' kiri finanzjarju jiġi ddeterminat skont I-AS 17.
- 28 L-ammont miżmum fil-kotba ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir jista' jitnaqqas minn għotjiet tal-gvern skont I-AS 20 *Kontabilità għal Għotjiet tal-Gvern u Żvelar tal-Għajnuna tal-Gvern*.

KEJL WARA R-RIKONOXXIMENT

- 29 Entità għandha tagħzel jew il-mudell tal-kost f'paragrafu 30 jew il-mudell ta' rivalutazzjoni f'paragrafu 31 bhala l-politika tal-kontabilità tagħha u għandha tapplika dik il-politika għal klassi shiha ta' proprjetà, impjant u tagħmir.

Mudell tal-Kost

- 30 Wara r-rikonoxximent bhala assi, oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir għandu jiġi rikonoxxut bl-ispiza tiegħu wara li jitnaqqsu kull deprezzament akkumulat u telf ta' indeboliment akkumulati.

Mudell ta' Rivalutazzjoni

- 31 Wara r-rikonoxximent bhala assi, oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir li l-valur ġust tagħha jista' jiġi mkejjejjel b'mod affidabbli għandu jiġi rikonoxxut b'valur stmat mill-ġdid, li jkun il-valur ġust tiegħu fid-data tar-rivalutazzjoni wara li jitnaqqsu kull deprezzament akkumulat sussegwentement u telf ta' indeboliment akkumulati sussegwentement. Rivalutazzjonijiet għandhom isiru b'regolarità suffiċjenti li tiżgura li l-ammont miżmum fil-kotba ma jkunx ivarja materjalment minn dak li jiġi stabbilit jekk jintuża l-valur ġust fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- 32 Il-valur ġust ta' art u bini normalment jiġi ddeterminat minn evidenza miksuba mis-suq permezz ta' stima li normalment issir minn stimaturi kkwalifikati professjonalment. Il-valur ġust ta' entrati ta' impjant u tagħmir hu normalment il-valur tas-suq kif stabbilit mill-istima.
- 33 Jekk ma jkun hemm ebda evidenza miksuba mis-suq tal-valur ġust minhabba n-natura speċjalizzata tal-oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir u l-oġġett rari jinbiegħ, hlief bhala parti minn negozju operattiv, l-entità jista' jkollha b'żonn tistma l-valur ġust billi tuża metodu ta' introjtu jew metodu tal-ispiza deprezzata tas-sostituzzjoni.
- 34 Il-frekwenza tar-rivalutazzjonijiet tiddependi fuq il-bidliet fil-valuri ġusti tal-entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir li jkunu qed jiġu stmati mill-ġdid. Meta l-valur ġust ta' assi stmat mill-ġdid jkun ivarja materjalment mill-ammont rikonoxxut tiegħu, tkun meħtieġa rivalutazzjoni ġdida. Xi entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir jgħaddu minn bidliet sinifikanti u volatili fil-valur ġust, b'hekk li tkun meħtieġa rivalutazzjoni kull sena. Dawn ir-rivalutazzjonijiet ta' spiss mhumiex meħtieġa għal entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir b'bidliet insinifikanti biss fil-valur ġust. Minflok, jista' jkun meħtieġ li l-oġġett jiġi stmat mill-ġdid biss kull tlieta jew hames snin.
- 35 Meta oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir jiġi rivalutat, kull deprezzament akkumulat fid-data ta' r-rivalutazzjoni jiġi ttrattat f'wieħed mill-modi li ġejjin:
- (a) iddikjarat mill-ġdid b'mod proporzjonali mal-bidla fl-ammont miżmum fil-kotba gross biex l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi wara r-rivalutazzjoni jkun ugwali għall-ammont stmat mill-ġdid. Dan il-metodu jintuża spiss meta assi jiġi rivalutat permezz tal-applikazzjoni ta' indici sabiex jiġi ddeterminat il-kost diprezzat tas-sostituzzjoni tiegħu.
- (b) eliminat kontra l-ammont miżmum fil-kotba gross tal-assi u l-ammont nett iddikjarat mill-ġdid għall-ammont stmat mill-ġdid tal-assi. Dan il-metodu spiss jintuża għall-bini.

L-ammont tal-aġġustament li jinholoq mad-dikjarazzjoni b'mod ġdid jew l-eliminazzjoni tad-deprezzament akkumulat, ikun jifforma parti miż-żjieda jew tnaqqis fl-ammont miżmum fil-kotba li jitniżżel fil-kontijiet skont il-paragrafi 39 u 40.

- 36 Jekk oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir jiġi stmat mill-ġdid, il-klassi kollha ta' proprjetà, impjant u tagħmir li taħtha jaqa' l-assi għandha tiġi stmata mill-ġdid.
- 37 Klassi ta' proprjetà, impjant u tagħmir hi grupp ta' assi ta' natura u użu simili fl-operazzjonijiet ta' entità. Dawn li ġejjin huma eżempji ta' klassijiet separati:
- (a) art;
- (b) art u bini;
- (c) makkinarju;

- (d) vapuri;
- (e) ajruplani;
- (f) vetturi bil-mutur;
- (g) għamara u tagħmir fiss; u
- (h) tagħmir tal-uffiċċju.
- 38 L-entrati fi klassi ta' proprjetà, impjant u tagħmir huma smati mill-ġdid fl-istess hin biex tiġi evitata rivalutazzjoni selettiva ta' assi u r-rappurtaġġ ta' ammonti fir-rapporti finanzjarji li jkunu tahlita ta' spejjeż u valuri f'dati differenti. Madankollu, klassi ta' assi tista' tiġi smata mill-ġdid fuq bażi *rolling* kemm-il darba r-rivalutazzjoni tal-klassi ta' assi titlesta fi żmien qasir u kemm-il darba r-rivalutazzjonijiet jinżammu aġġornati.
- 39 Jekk l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi jiżded b'riżultat ta' rivalutazzjoni, iż-żjeda għandha tiġi kkreditata direttament għall-ekwiżità taht l-intestatura ta' bilanċ fuq rivalutazzjoni. Madankollu, iż-żjeda għandha tiġi rikonoxxuta fi profitt jew f'telf sal-punt li din tagħmel inverżjoni tat-tnaqqis fir-rivalutazzjoni tal-istess assi rikonoxxut qabel fi profitt jew f'telf.
- 40 Jekk l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi jitnaqqas b'riżultat ta' rivalutazzjoni, it-tnaqqis għandu jiġi rikonoxxut fi profitt jew telf. Madankollu, it-tnaqqis għandu jiġi ddebitat direttament għal l-ekwiżità taht l-intestatura ta' bilanċ fuq rivalutazzjoni safejn ikun jeżisti xi bilanċ ta' kreditu fil-bilanċ fuq rivalutazzjoni b'konnessjoni ma' dak l-assi.
- 41 Il-bilanċ fuq rivalutazzjoni inkluż fil-l-ekwiżità b'konnessjoni mal-oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir jista' jiġi ttrasferit direttament għal qligħ imfaddal meta l-assi ma jibqax rikonoxxut. Dan jista' jinvolvi t-trasferiment tal-bilanċ favorevoli kollu meta l-assi jiġi rritat jew meta jsir id-disponiment tiegħu. Madankollu, xi f'tit mil-bilanċ favorevoli jista' jiġi ttrasferit hekk kif l-assi jintuża minn entità. F'dan il-każ, l-ammont tal-bilanċ favorevoli ttrasferit ikun id-differenza bejn id-deprezzament ibbażat fuq l-ammont miżmum fil-kotba mill-ġdid tal-assi u d-deprezzament ibbażat fuq l-ispiza oriġinali tal-assi. It-trasferimenti minn bilanċ favorevoli fuq rivalutazzjoni għal qligħ imfaddal ma jsirx permezz ta' profitt jew telf.
- 42 L-effetti tat-taxxi fuq id-dhul, jekk ikun hemm, li jirriżultaw mir-rivalutazzjoni ta' proprjetà, impjant u tagħmir huma rikonoxxuti u żvelati b'konformità mal-*IAS 12 Taxxi fuq id-Dhul*.

Deprezzament

- 43 Kull parti ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir bi spiza li tkun sinifikanti b'relazżjoni mal-ispiza totali tal-oġġett għandha tiġi deprezzata separatament.
- 44 Entità talloka l-ammont rikonoxxut fil-bidu b'konnessjoni ma' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir għall-partijiet sinifikanti tagħha u tiddeprezza separatament kull waħda minn dawn il-partijiet. Pereżempju, jista' jkun f'waqtu li jsir deprezzament separat tal-qafas tal-ajruplan u l-magni tiegħu, kemm jekk posseduti jew soġġetti għal kiri finanzjarju.
- 45 Parti sinifikanti ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir jista' jkollha hajja tal-utilità u metodu ta' deprezzament li jkunu l-istess bhall-hajja tal-utilità u l-metodu ta' deprezzament ta' parti sinifikanti oħra ta' dak l-istess oġġett. Dawn il-partijiet jistgħu jiġu aggruppati biex jiġi stabbilit id-debitu tad-deprezzament.
- 46 Safejn entità tagħmel deprezzament separat ta' xi partijiet ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir, tagħmel ukoll deprezzament separat għall-bqija tal-oġġett. Il-bqija jikkonsisti fil-partijiet tal-oġġett li individwalment ma jkunux sinifikanti. Jekk entità jkollha aspettattivi li jvarjaw għal dawn il-partijiet, jistgħu jkunu meħtieġa mezzi tekniċi ta' approssimazzjoni biex isir deprezzament tal-bqija b'mod li jirrappreżenta b'mod affidabbli l-format tal-konsum u/jew il-hajja tal-utilità tal-partijiet tiegħu.
- 47 Entità tista' tagħzel li tagħmel deprezzament separat tal-partijiet ta' oġġett li ma jkollhomx spiza li tkun sinifikanti b'relazżjoni mal-ispiza totali tal-oġġett.
- 48 Id-debitu ta' deprezzament għal kull perijodu għandu jiġi rikonoxxut fil-profitt jew telf hliet jekk jiġi inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba ta' assi ieħor.
- 49 Id-debitu tad-deprezzament għal perijodu normalment jiġi rikonoxxut fil-profitt jew telf. Madankollu, xi kultant, il-benefiċċji ekonomiċi futuri li jkunu jinsabu f'assi jiġu assorbiti fil-produzzjoni ta' assi oħrajn. F'dan il-każ, id-debitu tad-deprezzament jikkostitwixxi parti tal-ispiza tal-assi l-ieħor u jiġi inkluż fl-ammont rikonoxxut tiegħu. Pereżempju, id-deprezzament ta' impjant u tagħmir tal-manifattura hu inkluż fil-kosti tal-konverżjoni ta' inventarji (ara l-*IAS 2*). Bl-istess mod, id-deprezzament ta' proprjetà, impjant u tagħmir użati għal attivitajiet ta' żvilupp jistgħu jiġu inklużi fl-ispiza ta' assi intanġibbli rikonoxxut skont l-*IAS 38 Assi Intanġibbli*.

Ammont deprezzabbli u perijodu ta' deprezzament

- 50 L-ammont deprezzabbli ta' assi għandu jiġi allokat fuq bażi sistematika matul il-hajja tal-utilità.
- 51 Il-valur residwu u l-hajja tal-utilità ta' assi għandhom jiġu riveduti ta' mill-inqas fit-tmien ta' kull sena finanzjarja u, jekk l-aspettattivi jvarjaw mill-estimi preċedenti, il-bidla(iet) għandha titniżżel fil-kontijiet bħala bidla fl-istima tal-kontabilità skont l-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*.
- 52 Id-deprezzament hu rikonoxxut anki jekk il-valur ġust tal-assi jaqbeż l-ammont rikonoxxut tiegħu, saemm il-valur residwu tal-assi ma jaqbiżx l-ammont rikonoxxut tiegħu. It-tiswija u l-manutenzjoni ta' assi ma jinnegawx il-htieġa li jsirli deprezzament.
- 53 L-ammont deprezzabbli ta' assi jiġi stabbilit wara li jitnaqqas il-valur residwu tiegħu. Fil-prattika, il-valur residwu ta' assi hu spiss insinifikanti u għaldaqstant immaterjali fil-kalkolu tal-ammont deprezzabbli.
- 54 Il-valur residwu ta' assi jista' jiżdied għal ammont ugwali jew akbar mill-ammont rikonoxxut tal-assi. Jekk jaġġmel hekk, id-debitu ta' deprezzament tal-assi jkun żero hlief jekk u sakemm il-valur residwu tiegħu sussegwentement jonqos għal ammont taht l-ammont rikonoxxut tal-assi.
- 55 Id-deprezzament ta' assi jibda meta jkun disponibbli għall-użu, jiġifieri meta jkun fil-lok u fil-kondizzjoni mehtieġa biex ikun jista' jithaddem bil-mod intiż mill-manigment. Id-deprezzament ta' assi jieqaf fid-data meta l-assi jiġi kklassifikat bħala li hu miżmum għall-bejgħ ((jew inkluż fi grupp tad-disponiment li hu kklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ) b'konformità mal-IFRS 5, jew id-data meta l-assi jiġi de-ikonoxxut. Għaldaqstant, id-deprezzament ma jieqafx meta l-assi ma jibqax jintuża jew meta jiġi rtirat mill-użu attiv hlief jekk l-assi jkun ġie deprezzat għal kollox. Madankollu, skont metodi ta' użu ta' deprezzament d-debitu ta' deprezzament jista' jkun żero meta ma jkun hemm ebda produzzjoni.
- 56 Il-benefiċċji ekonomiċi futuri li jkunu jinsabu f'assi huma kkunsmati minn entità prinċipalment bl-użu tiegħu. Madankollu, fatturi oħrajn, bhal meta johrog mill-użu teknikament jew kummerċjalment u t-tqaghbir waqt li assi ma jkunx qed jintuża, spiss iwasslu għal tnaqqis fil-benefiċċji ekonomiċi li setgħu jinkisbu mill-assi. Minhabba f'hekk, jitqiesu l-fatturi kollha li ġejjin biex tiġi stabbilita l-hajja tal-utilità ta' assi:
- (a) l-użu mistenni tal-assi. L-użu jiġi smat b'referenza għall-kapaċità mistennija tal-assi jew il-produzzjoni fiżika tiegħu.
  - (b) it-tqaghbir bl-użu fiżiku mistenni, li jiddependi fuq fatturi operattivi bħan-numru ta' xiftijiet li fihom l-assi jkun ser jintuża u l-programm ta' tiswija u manutenzjoni, u l-kura u l-manutenzjoni tal-assi waqt li ma jkunx qed jintuża.
  - (c) meta johrog mill-użu teknikament jew kummerċjalment minhabba bidliet jew titjib fil-produzzjoni, jew minhabba bidla fid-domanda tas-suq għall-produzzjoni jew servizz mogħtija mill-assi.
  - (d) limiti legali jew oħrajn simili fl-użu tal-assi, bħad-dati ta' skadenza tal-kirjiet relatati.
- 57 Il-hajja tal-utilità ta' assi hija ddefinita f'termini tal-utilità mistennija tal-assi għall-entità. Il-politika ta' maniggar tal-assi adottata mill-entità tista' tinvolvi d-disponiment ta' assi wara żmien speċifikat jew wara l-konsum ta' proporzjon speċifikat tal-benefiċċji ekonomiċi futuri li jinsabu fl-assi. Għaldaqstant, il-hajja tal-utilità tal-assi tista' tkun iqsar mill-hajja ekonomika tiegħu. L-istima tal-hajja tal-utilità tal-assi hi kwistjoni ta' ġudizzju għaqli bbażata fuq l-esperjenza tal-entità b'assi simili.
- 58 Art u bini huma assi separabbli u jitniżżlu fil-kontijiet separatament, anki meta jiġu akkwistati flimkien. B'xi f'tit eċċezzjonijiet, bhal barrieri u siti użati għal *landfill*, l-art għandha hajja tal-utilità mhux limitat u għalhekk ma tiġix deprezzata. Il-bini għandu hajja limitata tal-utilità u għalhekk hu assi li jista' jiddeprezza. Żjieda fil-valur tal-art li fuqha jkun jinsab bini ma taffettwax il-kalkolu tal-ammont deprezzabbli tal-bini.
- 59 Jekk l-ispiza ta' art tinkludi l-kosti tal-hatt, it-tnehhija u r-restawr tas-sit, dak il-porzjon tal-assi ta' art jiġi deprezzat matul il-perijodu ta' benefiċċji miksuba minhabba n-nefqa ta' dawk il-kosti. F'xi każijiet, l-art innifisha jista' jkollha hajja limitata tal-utilità, f'liema każ tiġi ddeprezzata b'mod li jirrifletti l-benefiċċji li jridu jinkisbu minnha.

Metodu ta' deprezzament

- 60 Il-metodu ta' deprezzament użat għandu jirrifletti l-mod ta' kif il-benefiċċji ekonomiċi futuri tal-assi huma mistennija li jiġu kkunsmati mill-entità.

- 61 Il-metodu ta' deprezzament applikat għal assi għandu jiġi rivedut ta' mill-inqas fit-tmieni ta' kull sena finanzjarja u, jekk kien hemm bidla sinifikanti fit-tendenza mistennija ta' konsum tal-benefiċċji ekonomiċi futuri li jinsabu fl-assi, il-metodu għandu jinbidel biex jirrifletti t-tendenza mibdula. Din il-bidla għandha tinizzel fil-kontijiet bhala bidla fl-istima tal-kontabilità skont l-IAS 8.
- 62 Jistgħu jintużaw varjetà ta' metodi ta' deprezzament biex jiġi allokat l-ammont deprezzabbli ta' assi fuq bażi sistematika matul il-hajja tal-utilità. Dawn il-metodi jinkludu l-metodu tal-linja dritta, il-metodu ta' bilanċ ridott u l-metodu ta' unitajiet ta' produzzjoni. Id-deprezzament tal-linja dritta jirriżulta f'debitu kostanti matul il-hajja tal-utilità jekk il-valur residwu tal-assi ma jinbidilx. Il-metodu ta' bilanċ ridott jirriżulta f'debitu li jonqos matul il-hajja tal-utilità. Il-metodu ta' unitajiet ta' produzzjoni jwassal għal debitu bbażat fuq l-użu jew il-produzzjoni mistennija. L-entità tagħżel il-metodu li jirrifletti l-aktar mill-qrib il-format mistenni tal-konsum tal-benefiċċji ekonomiċi futuri li jinsabu fl-assi. Dak il-metodu jiġi applikat b'mod konsistenti minn perijodu għal perijodu hliet jekk ikun hemm bidla fil-format mistenni tal-konsum ta' dawn il-benefiċċji ekonomiċi futuri.

Indeboliment

- 63 Biex jiġi stabbilit jekk oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir tkunx indebolita, entità tapplika l-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi*. Dak l-Istandard jispjega kif entità tirrevedi l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi tagħha, kif hi tistabbilixxi l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi, u meta hi tirrikonoxxi, jew taqleb ir-rikonoxximent ta', telf ta' indeboliment.
- 64 [Imhassra]

Kumpens għal indeboliment

- 65 Kumpens minn partijiet terzi għal entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir li jkunu ġew indeboliti, mitlufa jew mogħtija għandhom jiġu inklużi fil-profit jew telf meta l-kumpens isir riċevibbli.
- 66 Indebolimenti jew telf ta' entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir, klejms relatati għal jew hliet ta' kumpens minn partijiet terzi u kull xiri sussegwenti jew kostruzzjoni ta' assi ta' sostituzzjoni huma avvenimenti ekonomiċi separati u jitnizzlu fil-kontijiet separatament biex jaqraw kif ġej:
- indebolimenti ta' entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir huma rikonoxxuti skont l-IAS 36;
  - irtirar tar-rikonoxximent ta' entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir irtirati jew ittrasferiti jiġi stabbilit skont dan l-Istandard;
  - kumpens minn partijiet terzi għal entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir li jkunu ġew indeboliti, mitlufa jew mogħtija hu inkluż fil-kalkolu tal-profit jew telf meta jsir riċevibbli; u
  - l-ispiza ta' entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir irrestawrati, mixtrija jew mibnija bhala sostituzzjonijiet tiġi stabbilita skont dan l-Istandard.

IRTIRAR TAR-RIKONOXXIMENT

- 67 Għandu jiġi rtirat ir-rikonoxximent tal-ammont miżmum fil-kotba ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir:
- mad-disponiment; jew
  - meta l-ebda benefiċċji ekonomiċi futuri ma jkunu mistennija mill-użu jew mid-disponiment tiegħu.
- 68 Il-qliġ jew telf li jirriżulta mill-irtirar tar-rikonoxximent ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir għandhom jiġu inklużi fil-profit jew telf meta l-oġġett ma jkunx rikonoxxut (hliet jekk l-IAS 17 ikun jehtieg mod ieħor mal-bejgħ u kiri lura). Il-qliġ m'għandux jiġi kklassifikat bhala dhul.
- 69 Id-disponiment ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir jista' jsehh b'varjetà ta' modi (eż. b'bejgħ, billi tidhol f'kiri finanzjarju jew b'donazzjoni). Biex tiddetermina d-data tad-disponiment ta' oġġett, entità għandha tapplika l-kriterji f'IAS 18 *Dhul għar-rikonoxximent ta' dhul mill-bejgħ ta' prodotti*. l-IAS 17 japplika għad-disponiment b'bejgħ u kiri lura.

- 70 Jekk, skont il-prinċipju tar-rikonoxximent f'paragrafu 7, entità tirrikonoxxi fl-ammont miżmum fil-kotba ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir, l-ispiża ta' sostituzzjoni għal parti tal-oġġett, mbagħad ma tirrikonoxxi l-ammont miżmum fil-kotba tal-parti sostitwita irrispettivament minn jekk il-parti sostitwita kinetx giet deprezzata separatament. Jekk ma jkunx prattikabbli għal entità li tistabbilixxi l-ammont miżmum fil-kotba tal-parti sostitwita, hi tista' tuża l-kost tas-sostituzzjoni bħala indikazzjoni ta' x'kienet il-kost tal-parti sostitwita fil-hin meta din tkun giet akkwistata jew mibnija.
- 71 Il-qligħ jew telf li jirriżulta mill-irtirar tar-rikonoxximent ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir għandu jiġi stabbilit bħala d-differenza bejn l-ammont nett rikavat minn disponiment, jekk ikun hemm, u l-ammont miżmum fil-kotba tal-oġġett.
- 72 Il-korrispettiv riċevibbli mad-disponiment ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir hu rikonoxxut inizjalment skont il-valur ġust tiegħu. Jekk il-hlas għall-oġġett jiġi differit, il-korrispettiv riċevut jiġi rikonoxxut fil-bidu bl-ekwivalenti fil-prezz fi flus. Id-differenza bejn l-ammont nominali tal-korrispettiv u l-prezz fi flus ekwivalenti hi rikonoxxuta bħala dhul ta' interessi skont l-IAS 18 li jirrifletti r-rendita effettiva fuq l-ammont riċevibbli.

ŻVELAR

- 73 Ir-rapporti finanzjarji għandhom jiżvelaw, għal kull klassi ta' proprjetà, impjant u tagħmir:
- (a) il-baži tal-kejl użata għall-kalkolu tal-ammont gross miżmum fil-kotba;
  - (b) il-metodi ta' deprezzament użati;
  - (c) iż-żminijiet ta' utilità jew ir-rati ta' deprezzament użati;
  - (d) l-ammont gross miżmum fil-kotba u d-deprezzament akkumulat (miżjud bit-telf ta' indeboliment akkumulat) fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu; u
  - (e) tqabbil tal-ammont miżmum fil-kotba fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu li juri:
    - (i) żjidi;
    - (ii) assi kklassifikati bħala li huma miżmuma għall-bejgħ jew inklużi fi grupp tad-disponiment ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 u disponimenti oħrajn;
    - (iii) akkwisti permezz ta' kombinamenti ta' negozji;
    - (iv) żjidi jew tnaqqis li jirriżultaw minn rivalutazzjonijiet taħt il-paragrafi 31, 39 u 40 u minn telf ta' indeboliment rikonoxxuti jew maqluba direttament f'ekwità skont l-IAS 36;
    - (v) telf ta' indeboliment rikonoxxut fil-profitt jew telf skont l-IAS 36;
    - (vi) telf ta' indeboliment rikonoxxut fil-profitt jew telf skont l-IAS 36;
    - (vii) deprezzament;
    - (viii) id-differenzi netti tal-kambju li jirriżultaw mill-qligħ tar-rapporti finanzjarji mill-munita funzjonali għal munita ta' prezentazzjoni differenti, inkluż l-qligħ ta' operazzjoni barranija fil-munita ta' prezentazzjoni tal-entità li tirrapporta; u
    - (ix) bidliet oħrajn.
- 74 Ir-rapporti finanzjarji għandhom jiżvelaw ukoll:
- (a) l-eżistenza u l-ammonti ta' restrizzjonijiet fuq titolu, u proprjetà, impjant u tagħmir mogħtija bħala garanzija għall-obbligji;
  - (b) l-ammont ta' nfiq rikonoxxuti fl-ammont miżmum fil-kotba ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir matul iż-żmien tal-kostruzzjoni tiegħu;
  - (c) l-ammont ta' impenji kuntrattwali għall-akkwizizzjoni ta' proprjetà, impjant u tagħmir; u
  - (d) jekk ma jkunx żvelat separatament fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjt, l-ammont ta' kumpens minn partijiet terzi għal entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir li kienu indeboliti, mitlufa jew mogħtija li hu inkluż mal-profitt jew telf.

- 75 L-ghażla tal-metodu ta' deprezzament u l-istima tal-hajja tal-utilità ta' assi huma kwistjonijiet ta' ġudizzju għaqli. Għalhekk, l-iżvelar tal-metodi adottati u ż-żminijiet ta' użu stmati jew ir-rati ta' deprezzament jipprovdu lill-utenti tar-rapporti finanzjarji b'informazzjoni li tippermettilhom li jirvedu l-politika magħżula mill-manigment u tippermetti li jsiru paraguni ma' entitajiet oħrajn. Għal raġunijiet simili, hu mehtieġ li jiġi żvelat:
- (a) id-deprezzament, kemm jekk rikonoxxut fil-profit jew telf jew bhala parti mill-ispiza ta' assi oħrajn, matul perijodu; u
  - (b) deprezzament akkumulat fit-tmiem tal-perijodu.
- 76 Skont l-IAS 8 entità tiżvela n-natura u l-effett ta' bidla fl-istima tal-kontabilità li kellha effett fil-perijodu kurrenti jew li hi mistennija li jkollha effett fil-perijodi sussegwenti. Għall-proprjetà, impjant u tagħmir, dan l-iżvelar jista' jirrizulta minn bidliet fl-istimi b'konnessjoni ma':
- (a) valuri residwi;
  - (b) il-kosti stmati tal-hatt, tat-tnehhija jew tar-restawr ta' entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir;
  - (c) żminijiet ta' utilità; u
  - (d) metodi ta' deprezzament.
- 77 Jekk l-entrati ta' proprjetà, impjant u tagħmir jiġu ddikjarati b'ammonti stmati mill-ġdid, għandhom jiġu żvelati dawn li ġejjin:
- (a) id-data effettiva tar-rivalutazzjoni;
  - (b) jekk kienx involut stimatur indipendenti;
  - (c) il-metodu u s-suppożizzjonijiet sinifikanti applikati fl-istima tal-valuri ġusti tal-entrati;
  - (d) safejn il-valuri ġusti tal-entrati ġew stabbiliti direttament b'referenza għal prezzijiet li jistgħu jiġu osservati fi tranżazzjonijiet recenti tas-suq fuq termini *at arm's length* jew li jkunu ġew stmati permezz ta' mezzi tekniċi oħrajn ta' valutazzjoni;
  - (e) għal kull klassi stmata mill-ġdid ta' proprjetà, impjant u tagħmir, l-ammont miżmum fil-kotba li kien jiġi rikonoxxut li kieku l-assi kienu rikonoxxuti taht il-mudell tal-kost; u
  - (f) il-bilanċ fuq rivalutazzjoni, li jindika l-bidla għall-perijodu u kull restrizzjonijiet fuq id-distribuzzjoni tal-bilanċ lill-azzjonisti.
- 78 Skont l-IAS 36 entità tiżvela informazzjoni dwar proprjetà, impjant u tagħmir indeboliti flimkien mal-informazzjoni mehtieġa mill-paragrafu 73(e)(iv)-(vi).
- 79 L-utenti ta' rapporti finanzjarji jistgħu jsibu wkoll l-informazzjoni li ġejja rilevanti għall-htigijiet tagħhom:
- (a) l-ammont miżmum fil-kotba ta' proprjetà, impjant u tagħmir li temporanjament ma jkunux qed jintużaw;
  - (b) l-ammont miżmum fil-kotba gross ta' kull proprjetà, impjant u tagħmir deprezzati għal kollox li jkunu għadhom jintużaw;
  - (c) l-ammont miżmum fil-kotba ta' proprjetà, impjant u tagħmir irtirat mill-użu attiv u mhux ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgh b'konformità mal-IFRS 5; u
  - (d) meta jintuża l-mudell tal-kost, il-valur ġust ta' proprjetà, impjant u tagħmir meta dan ikun materjalment differenti mill-ammont rikonoxxut.

Għalhekk, l-entitajiet huma mhegga li jiżvelaw dawn l-ammonti.

DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻITORJI

- 80 Ir-rekwiziti tal-paragrafi 24–26 dwar il-kejl inizjali ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir akkwistat fi tranżazzjoni ta' skambju ta' assi għandhom jiġu applikati prospettivament biss għal tranżazzjonijiet futuri.

DATA EFFETTIVA

- 81 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegga. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.

- 81A Entità għandha tapplika l-emendi fil-paragrafu 3 għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005, jew wara. Jekk entità tapplika l-IFRS 6 għal perijodu aktar bikri, din l-emenda għandha tiġi applikata għal dak il-perijodu aktar bikri.

IRTIRAR TA' STQARRIJET OHRAJN

- 82 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 16 *Proprietà, Impjant u Tagħmir* (rivedut fl-1998).
- 83 Dan l-Istandard jiehu post dawn l-interpretazzjonijiet li ġejjin:
- (a) is-SIC6 *Kosti tal-Modifika ta' Softwer Eżistenti*;
  - (b) is-SIC14 *Proprietà, Impjant u Tagħmir—Kumpens għall-Indeboliment jew Telf ta' Entrati*; u
  - (c) is-SIC23 *Proprietà, Impjant u Tagħmir — Spezzjoni Magġuri jew Spejjeż taż-Żarmar*.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 17

Kuntratti ta' Kiri

GHAN

- 1 L-objettiv ta' dan l-Istandard huwa li jippreskrivi, għall-kerrejja u għas-sidien, il-politika tal-kontabilità u l-iżvelar xierqa li għandhom japplikaw għall-kuntratti ta' kiri.

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat għall-kontabilità ta' kull xorta ta' kiri minbarra:
- (a) kiri għat-tiftix jew l-użu ta' minerali, żejt, gass naturali u riżorsi simili li ma jirriġenerawx ruħhom; u
  - (b) ftehim tal-liċenzja għal affarijiet bħal films, reġistrazzjonijiet vidjo, drammi, manuskritti, privattivi u drittijiet tal-awtur.
- Madanakollu, dan l-Istandard m'għandux jintuza bħala l-bażi tal-kejl ta':
- (a) proprjetà miżmuma minn kerrejja li titniżżel fil-kontijiet bħala proprjetà ta' investiment (ara l-IAS 40 *Proprjetà ta' Investment*);
  - (b) proprjetà ta' investiment ipprovdata mis-sidien taht kirjiet operattivi (ara l-IAS 40);
  - (ċ) assi bioloġiċi miżmuma minn kerrej taht kirjiet finanzjarji (ara l-IAS 41 *Agrikoltura*); jew
  - (d) assi bijoloġiċi pprovdati minn sidien taht kirjiet operattivi (ara l-IAS 41).
- 3 Dan l-Istandard japplika għal kull ftehim li jittrasferixxi d-dritt li jintużaw assi anki jekk jistgħu jkunu meħtieġa servizzi sostanzjali mis-sid frabta mal-operat jew mal-manutenzjoni ta' dawn l-assi. Dan l-Istandard ma japplikax għal daww il-ftehim li huma kuntratti għal servizzi li ma jittrasferixxux d-dritt li jintużaw l-assi bejn parti kontraenti u l-oħra.

DEFINIZZJONIJIET

- 4 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:
- Kuntratt ta' kiri* huwa ftehim li permezz tiegħu s-sid jagħti lill-kerrej bi hlas jew b'serje ta' pagamenti, id-dritt li juża assi għal perijodu ta' żmien miftiehem.
- Kiri finanzjarju* huwa kiri li sostanzjalment jittrasferixxi r-riskji u l-benefiċċji kollha relatati mal-pussess ta' assi. It-titolu jista' jew ma jistax jiġi eventwalment trasferit.
- Kiri operattiv* hu kiri minbarra kiri finanzjarju.
- Kiri li ma jistax jiġi kkancellat* huwa kiri li jista' jiġi kkancellat biss:
- (a) malli ssehh xi kontingenza remota;
  - (b) bil-permess tas-sid;
  - (ċ) jekk il-kerrej jidhol f'kuntratt ta' kiri ġdid għall-istess assi jew wiehed ekwivalenti mal-istess sid; jew
  - (d) mal-hlas mill-kerrej ta' ammont addizzjonali li, mal-bidu tal-kuntratt ta' kiri, it-tkomplija tal-kirja hi waħda raġonevolment ċerta.
- Il-bidu tal-kiri* huwa jew id-data tal-ftehim tal-kiri jew id-data tal-impenn tal-partijiet għad-dispozzizzjonijiet principali tal-kuntratt tal-kiri, skont liema tiġi l-ewwel. Sa minn din id-data:
- (a) il-kuntratt tal-kiri jiġi kklassifikat bħala kiri operattiv jew kiri finanzjarju; u
  - (b) fil-każ ta' kiri finanzjarju, l-ammonti li għandhom jiġu rikonoxxuti fil-bidu tal-perijodu tal-kuntratt tal-kiri jiġu stabbiliti.

Il-bidu tal-perijodu tal-kuntratt tal-kiri huwa d-data minn meta l-kerrej huwa intitolat li jeżerċita d-dritt tiegħu li juża l-assi mikri. Huwa d-data tar-rikonoxximent inizjali tal-kiri (jiġifieri r-rikonoxximent tal-assi, l-obbligazzjonijiet, l-introjtu jew l-ispejjeż li jirriżultaw mill-kuntratt tal-kiri, skont il-każ).

Il-perijodu tal-kuntratt tal-kiri huwa l-perijodu li ma jistax jiġi kkanċellat li għalih il-kerrej ikun intrabat li jkri l-assi flimkien ma' kondizzjonijiet oħrajn li għalihom il-kerrej ikollu l-għażla li jkompli jkri l-assi, b'aktar hlas jew mingħajr, meta fil-bidu tal-kiri jkun raġonevolment ċert li l-kerrej ser jeżerċita l-għażla.

Il-hlasijiet minimi tal-kuntratt tal-kiri huma l-hlasijiet matul il-perijodu tal-kuntratt tal-kiri li l-kerrej huwa meħtieġ jew jista' jiġi mgieghel iħallas, li teskludi r-renta li tista' tinqala, kosti għal servizzi u taxxi li jridu jithallsu jew jiġu rimborsati lis-sid, flimkien ma'

- (a) għal kerrej, kull ammont garantit mill-kerrej jew minn parti relatata mal-kerrej; jew
- (b) għas-sid, kull valur ta' residwu garantit lis-sid minn:
  - (i) il-kerrej;
  - (ii) parti relatata mal-kerrej; jew
  - (iii) parti terza mhux relatata mas-sid li tkun finanzjarjament kapaċi twettaq l-obbligazzjonijiet taht il-garanzija.

Madanakollu, jekk il-kerrej ikollu l-għażla li jixtri l-assi bi prezz li jkun mistenni li ser ikun aktar baxx mill-valur ġust tant li, fid-data meta l-għażla tkun tista' tiġi eżerċitata, jkun hemm ċertezza raġonevoli fil-bidu tal-kiri li l-għażla ser tiġi eżerċitata, il-hlasijiet minimi tal-kirja jikkonsistu fil-hlasijiet pagabbli fuq il-medda tal-perijodu tal-kuntratt tal-kiri sad-data mistennija tal-eżerċizzju ta' din l-għażla ta' xiri flimkien mal-hlas meħtieġ biex tiġi eżerċitata.

Valur ġust huwa l-ammont li għalih jista' jiġi skambjat assi, jew li għalih tista' tiġi mħallsa obbligazzjoni, bejn partijiet infurmati u li għandhom ir-rieda fi tranżazzjoni distakkata.

Il-hajja ekonomika hi jew:

- (a) il-perijodu li matulu l-assi huwa mistenni li jista' jintuża ekonomikament minn utent wiehed jew aktar; jew
- (b) in-numru ta' unitajiet ta' produzzjoni jew unitajiet simili li jistgħu jinkisbu mill-assi minn utent wiehed jew aktar.

Iż-żmien tal-utilità huwa l-perijodu rimanenti stmat, mil-bidu tal-perijodu tal-kuntratt tal-kiri, mingħajr limitazzjoni tal-perijodu tal-kuntratt tal-kiri, li matulu l-benefiċċji ekonomiċi li jinsabu fil-assi huma mistennija li jiġu kkunsmati mill-entità

Il-valur residwu garantit huwa:

- (a) għal kerrej, dik il-parti tal-valur residwu li hi garantita mill-kerrej jew minn parti relatata mal-kerrej (l-ammont tal-garanzija huwa l-ammont massimu li jista', f'kull każ, isir pagabbli); u
- (b) għas-sid, dik il-parti tal-valur residwu li hi garantita mill-kerrej jew minn parti terza mhux relatata mas-sid li hi finanzjarjament kapaċi twettaq l-obbligazzjonijiet taht il-garanzija

Valur residwu mhux garantit huwa dak il-porzjon tal-valur residwu tal-assi mikri, li t-twertiq tiegħu mhuwiex żgurat mis-sid jew huwa garantit biss minn parti relatata mas-sid.

Kosti diretti inizjali huma kosti inkrementali li huma direttament attribwibbli għall-innegozzjar u l-arranġament ta' kuntratt ta' kiri, hliet għal dawk il-kosti li jsiru mis-sidien li jkunu manifatturi jew negozjanti.

Investiment gross fil-kuntratt tal-kiri huwa t-total ta':

- (a) il-hlasijiet minimi tal-kuntratt ta' kiri li jircievi s-sid taht kiri finanzjarju, u
- (b) kull valur residwu mhux garantit li jakkumula favur is-sid.

Investiment nett fil-kuntratt ta' kiri huwa l-investment gross fil-kuntratt ta' kiri skontat bir-rata ta' interessi impliċita fil-kuntratt ta' kiri.

Introjtu finanzjarju mhux maqlugh huwa d-differenza bejn:

- (a) l-investment gross fil-kuntratt ta' kiri, u
- (b) l-investment nett fil-kuntratt ta' kiri.

Ir-rata ta' interessi impliċita fil-kuntratt ta' kiri hi r-rata ta' skont li, fil-bidu tal-kuntratt ta' kiri, tikkawża li l-valur tat-total preżenti ta' (a) il-ħlasijiet minimi tal-kuntratt ta' kiri u (b) il-valur residwu mhux garantit ikunu ugwali għat-total ta' (i) il-valur ġust tal-assi mikri u (ii) l-kosti kollha diretti inizjali tas-sid.

Ir-rata ta' interessi fuq is-self li tiżdied hi r-rata ta' interessi li l-kerrej ikollu jhallas fuq kuntratt ta' kiri simili jew, jekk din ma tkunx tista' tiġi stabbilita, ir-rata li, fil-bidu tal-kuntratt ta' kiri, il-kerrej ikollu jhallas sabiex jissellef għal perijodu simili, u b'garanzija simili, il-fondi meħtieġa għax-xiri tal-assi.

Renta li tista' tinqala' hi dak il-porzjon tal-ħlasijiet tal-kuntratt ta' kiri li mhuwiex iffissat bhala ammont iżda li huwa bbażat fuq l-ammont futur ta' fattur li jinbidel iżda mhux bil-mogħdija taż-żmien (eż. perċentwal ta' bejgħ fil-futur, ammont ta' użu fil-futur, indiċi ta' prezzijiet fil-futur, rati ta' interessi tas-suq fil-futur).

- 5 Ftehim jew impenn ta' kiri jista' jinkludi dispożizzjoni sabiex jiġu aġġustati l-ħlasijiet tal-kiri għal bidliet fil-prezz tal-konstruzzjoni jew tal-akkwist tal-proprjetà mikrija jew għal bidliet f'xi kejl ieħor ta' kost jew valur, bħal livelli ġenerali ta' prezzijiet, jew fil-kosti tas-sid fl-iffinanzjar tal-kiri, matul il-perijodu bejn il-bidu tal-kuntratt ta' kiri u l-bidu tal-perijodu ta' żmien tal-kuntratt ta' kiri. Jekk ikun il-każ, l-effett ta' dawn il-bidliet għandu jittqies li jkun seħħ fil-bidu tal-kuntratt ta' kiri għall-iskopijiet ta' dan l-Istandard.
- 6 Id-definizzjoni ta' kuntratt ta' kiri tinkludi kuntratti għall-kiri ta' assi li jinkludu dispożizzjoni li jagħtu lill-kerrej l-għażla li jakkwista t-titolu fuq l-assi malli jiġu mwettqa l-kondizzjonijiet miftehma. Dawn il-kuntratti huma xi kultant imsejha kuntratti ta' xiri bi ħlas bin-nifs.

KLASSIFIKAZZJONI TA' KUNTRATTI TA' KIRI

- 7 Il-klassifikazzjoni ta' kuntratti ta' kiri adottati f'dan l-Istandard hi bbażata fuq il-grad ta' kemm ir-riskji u benefiċċji huma relatati mal-pussess ta' assi mikri jaqgħu fuq is-sid jew fuq il-kerrej. Ir-riskji jinkludu l-possibilitajiet ta' telf minn nuqqas ta' użu jew minħabba l-iżvilupp ta' teknoloġiji li jikkawżaw li ma jibqax jintuza, u varjazzjonijiet fir-redditu minħabba bidla fil-kondizzjonijiet ekonomiċi. Il-gwandanji jistgħu jkunu rrappreżentati mill-aspettattiva ta' operat profitabbli matul il-hajja ekonomika tal-assi u qligħ mill-apprezzament fil-valur jew konverżjoni tal-valur residwu.
- 8 Kuntratt ta' kiri huwa kklassifikat bhala kiri finanzjarju jekk jittrasferixxi sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha relatati mal-jedd tal-proprjetà. Kuntratt ta' kiri huwa kklassifikat bhala kiri operattiv jekk ma jittrasferixxi b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha relatati mal-pussess.
- 9 Minħabba li t-tranzazzjoni bejn sid u kerrej hi bbażata fuq ftehim ta' kiri bejniethom, huwa xieraq li jintużaw definizzjonijiet konsistenti. L-applikazzjoni ta' dawn id-definizzjonijiet għal ċirkustanzi differenti tas-sid u tal-kerrej tista' twassal biex l-istess kirja tiġi kklassifikata b'mod differenti minnhom. Pereżempju, dan jista' jkun il-każ jekk sid igawdi minn garanzija ta' valur residwu mogħtija minn parti mhux relatata mal-kerrej.
- 10 Jekk kirja tkun kiri finanzjarju jew jekk kiri operattiv, jiddependi fuq is-sustanza tat-tranzazzjoni u mhux fuq il-forma tal-kuntratt ⁽¹⁾. Eżempji ta' sitwazzjonijiet li individwalment jew f'kombinazzjoni normalment iwasslu biex kuntratt ta' kiri jiġi kklassifikat bhala kiri finanzjarju huma:
  - (a) il-kuntratt ta' kiri jittrasferixxi l-jedd ta' proprjetà tal-assi lill-kerrej sat-tmiem tal-perijodu tal-kuntratt ta' kiri;
  - (b) il-kerrej ikollu l-għażla li jixtri l-assi bi prezz li huwa mistenni li jkun aktar baxx mill-valur ġust tant li, fid-data meta l-għażla tkun tista' tiġi eżerċitata, jkun hemm certezza raġonevoli fil-bidu tal-kiri li l-għażla ser tiġi eżerċitata.
  - (c) il-perijodu tal-kiri jkun għall-biċċa l-kbira tal-hajja ekonomika tal-assi anki jekk it-titolu ma jiġix trasferit;
  - (d) fil-bidu tal-kuntratt ta' kiri l-valur preżenti tal-ħlasijiet minimi tal-kiri jammontaw għal ta' mill-inqas sostanzjalment il-valur ġust kollu tal-assi mikri; u
  - (e) l-assi mikrijin huma ta' natura tant speċjalizzata li l-kerrej biss jista' jużahom mingħajr modifiki sostanzjali.

⁽¹⁾ Ara wkoll SIC-27 *Evalwazzjoni tas-Sustanza tat-Tranzazzjonijiet li Jinvolvu l-Forma Legali ta' Kuntratt ta' Kiri*.

- 11 Indikaturi ta' sitwazzjonijiet li individwalment jew flimkien jistgħu jwasslu wkoll biex kuntratt ta' kiri jiġi kklassifikat bħala kiri finanzjarju huma:
- (a) jekk il-kerrej jista' jtemm il-kirja, it-telf tas-sid relatati mat-terminazzjoni jagħmel tajjeb għalihom il-kerrej;
  - (b) il-qligh u t-telf mill-varjazzjoni fil-valur ġust tal-akkumulazzjoni ta' residwu favur il-kerrej (pereżempju, fil-forma ta' rifużjoni tal-kera li tkun daqs il-biċċa l-kbira tal-qligh mill-bejgħ fit-tmiem tal-kirja); u
  - (ċ) il-kerrej ikollu l-kapaċità li jkompli l-kirja għal perijodu sekondarju b'kera li tkun sostanzjalment aktar baxxa mill-kera fis-suq.
- 12 L-eżempji u l-indikaturi fil-paragrafi 10 u 11 mhumiex dejjem konklużivi. Jekk ikun ċar minn karatteristiċi oħrajn li l-kirja ma' tittrasferixxi b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha relatati mal-pussess, il-kirja tiġi kklassifikata bħala kiri operattiv. Pereżempju, dan jista' jkun il-każ jekk il-jedd ta' proprjetà tal-assi jittrasferixxi fit-tmiem tal-kirja għal hlas varjabbli ugwali għall-valur ġust tagħha f'dak iż-żmien, jew jekk ikun hemm renta li tista' tinqala', li minhabba fiha l-kerrej ma jkollux sostanzjalment dawn ir-riskji u l-benefiċċji kollha.
- 13 Il-klassifikazzjoni ssir fil-bidu tal-kuntratt ta' kiri. Jekk fxi hin il-kerrej u s-sid jiftiehem li jibdlu d-dispożizzjonijiet tal-kirja, hliel billi jgeddu l-kirja, b'mod li kieku kien jirriżulta fi klassifikazzjoni differenti tal-kirja taht il-kriterji fil-paragrafi 7–12 jekk it-termini mibdula kienu effettivi fil-bidu tal-kirja, il-ftehim rivedut jitqies bħala ftehim ġdid għall-perijodu tiegħu. Madanakollu, bidliet fl-istimi (pereżempju, bidliet fl-istimi tal-hajja ekonomika jew tal-valur residwu tal-proprjetà mikrija), jew bidliet fiċ-ċirkustanzi (pereżempju, inadempjenza tal-kerrej), ma jagħtux lok għal klassifikazzjoni ġdida tal-kirja għall-iskopijiet tal-kontabilità.
- 14 Il-kirjiet ta' art u bini huma kklassifikati bħala kiri operattiv jew ta' kiri finanzjarju bl-istess mod bħall-kirjiet ta' assi oħrajn. Madanakollu, karatteristika tal-art hi li normalment ikollha hajja ekonomika indefinita u, jekk it-titolu ma jkunx mistenni li jingħadda lill-kerrej sat-tmiem tal-perijodu tal-kuntratt ta' kiri, il-kerrej normalment ma' jirrevidi sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha relatati mal-pussess, u f'dan il-każ il-kirja tal-art tkun kiri operattiv. Hlas li jsir mal-bidu jew mal-akkwist ta' kirja li tinizżel fil-kontijiet bħala kiri operattiv tirrappreżenta hlasijiet tal-kiri bil-quddiem li jiġu amortizzati matul il-perijodu tal-kuntratt ta' kiri skont it-tip ta' benefiċċji provduti.
- 15 L-elementi ta' art u bini ta' kuntratt ta' kiri ta' art u bini jiġu kkunsidrati separatament għall-iskopijiet tal-klassifikazzjoni tal-kirja. Jekk it-titolu fuq iż-żewġ elementi jkun mistenni li jgħaddi lill-kerrej sat-tmiem tal-perijodu tal-kuntratt ta' kiri, iż-żewġ elementi jiġu kklassifikati bħala kirjiet finanzjarji, kemm jekk analizzati bħala kirja waħda jew bħala żewġ kirjiet, hliel jekk ikun ċar minn elementi oħrajn li l-kuntratt ta' kiri ma jittrasferixxi b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha relatati mal-jedd ta' proprjetà ta' element wiehed jew tat-tnejn. Meta l-art ikollha hajja ekonomika indefinita, l-element tal-art jiġi normalment kklassifikat bħala kiri operattiv hliel jekk it-titolu jkun mistenni li jgħaddi lill-kerrej sat-tmiem tal-perijodu tal-kuntratt ta' kiri, skont il-paragrafu 14. L-element ta' bini huwa kklassifikat bħala kiri finanzjarju jew kiri operattiv skont il-paragrafi 7–13.
- 16 Kull meta jkun neċessarju sabiex tiġi kklassifikata u tinizżel fil-kontijiet kirja ta' art u bini, il-hlasijiet minimi tal-kuntratt ta' kiri (inklużi kull hlasijiet bil-quddiem f'forma ta' *lump-sum*) jiġu allokatu bejn l-elementi tal-art u tal-bini b'mod proporzjonat mal-valuri ġusti relattivi tal-interessi tal-kirja fl-element tal-art u tal-bini fil-bidu tal-kuntratt ta' kiri. Jekk il-hlasijiet tal-kuntratt ta' kiri ma jistgħux jiġu allokatu b'mod affidabbli bejn dawn iż-żewġ elementi, il-kirja kollha tiġi kklassifikata bħala kirja finanzjarja, hliel jekk ikun ċar li z-żewġ elementi huma kirjiet operattivi, fliema każ il-kirja kollha tiġi kklassifikata bħala kiri operattiv.
- 17 Għal kirja ta' art u bini li fiha l-ammont li inizjalment ikun rikonoxxut għall-element tal-art, skont il-paragrafu 20, ikun immaterjali, l-art u l-bini jistgħu jitqiesu bħala unità waħda għall-iskop tal-klassifikazzjoni tal-kuntratt ta' kiri u kklassifikata bħala kirjiet finanzjarji jew ta' kiri operattiv skont il-paragrafi 7-13. F'dak il-każ, il-hajja ekonomika tal-bini titqies bħala l-hajja ekonomika tal-assi kollu mikri.
- 18 Kejl separat tal-elementi tal-art u tal-bini mhuwiex mehtieg meta l-interess tal-kerrej kemm fl-art u fil-bini mhuwiex mehtieg meta l-interess tal-kerrej kemm fl-art u fil-bini jiġi kklassifikat bħala proprjetà ta' investment skont l-IAS 40 u l-mudell tal-valur ġust jiġi adottat. Huma mehtieġa kalkoli dettaljati għal din l-istima biss jekk il-klassifikazzjoni ta' element wiehed jew tat-tnejn tkun fil-bqija waħda incerta.

- 19 Skont l-IAS 40, huwa possibbli li kerrej jikklassifika interess fi proprjetà miżmuma taht kiri operattiv bhala proprjetà ta' investiment. Jekk isir hekk, l-interess tal-proprjetà jitniżżel fil-kontijiet daqs li kieku kien kiri finanzjarju u, barra minn hekk, il-mudell ta' valur ġust jintuża għall-assi rikonoxxut. Il-kerrej għandu jkompli jniżżel il-kirja fil-kontijiet bhala kiri finanzjarju, anki jekk xi avveniment sussegwenti jbidel in-natura tal-interess tal-kerrej fil-proprjetà b'tali mod li ma tibqax tiġi kklassifikata bhala proprjetà ta' investiment. Dan ikun il-każ jekk, pereżempju, il-kerrej:
- (a) jokkupa l-proprjetà, li mbagħad tiġi ttrasferita lis-sid tal-proprjetà okkupata b'kost li hu stmat li hu l-istess daqs il-valur ġust tagħha fid-data tal-bidla tal-uzu; jew
  - (b) jagħmel sollokazzjoni li sostanzjalment tittrasferixxi r-riskji u l-benefiċċji kollha relatati mal-jedd ta' proprjetà tal-interess lil parti terza mhux relatata. Din is-sollokazzjoni titniżżel fil-kontijiet mill-kerrej bhala kiri finanzjarju lill-parti terza, għalkemm tista' titniżżel fil-kontijiet bhala kiri operattiv mill-parti terza.

KUNTRATTI TA' KIRI FIR-RAPPORTI FINANZJARJI TAL-KERREJJA

Kiri finanzjarju

Rikonoxximent inizjali

- 20 Fil-bidu tal-perijodu tal-kuntratt ta' kiri, il-kerrejja għandhom jirrikonoxxu kirjiet finanzjarji bhala assi u obbligazzjonijiet fil-karti ta' bilanċ tagħhom f'ammonti ugwali għall-valur ġust tal-proprjetà mikrija jew, jekk aktar baxx, il-valur preżenti tal-hlasijiet minimi tal-kuntratt ta' kiri, kull wieħed stabbilit fil-bidu tal-kuntratt ta' kiri. Ir-rata ta' skont li għandha tintuża fil-kalkolu tal-valur preżenti tal-hlasijiet minimi tal-kuntratt ta' kiri hi r-rata ta' interessi impliċita fil-kirja, jekk din tkun tista' tiġi stabbilita b'mod prattiku; jekk le, għandha tintuża r-rata ta' self li tiżdied tal-kerrej. Il-kosti diretti inizjali kollha tal-kerrej huma miżjuda mal-ammont rikonoxxut bhala assi.
- 21 It-tranzazzjonijiet u l-avvenimenti oħrajn jitniżżlu fil-kontijiet u jiġu pprezentati skont is-sustanza tagħhom u r-realtà finanzjarja u mhux biss il-forma legali. Għalkemm il-forma legali ta' kuntratt ta' kiri hi li l-kerrej ma jista' jakkwista l-ebda titolu legali fuq l-assi mikri, fil-każ ta' kirjiet finanzjarji s-sustanza u r-realtà finanzjarja huma tali li l-kerrej jakkwista l-benefiċċji ekonomiċi tal-uzu tal-assi mikri għall-biċċa l-kbira tal-hajja ekonomika tiegħu u min-naħa tiegħu jidhol f'obbligu li jhallas għal dak id-dritt ammont li joqrob, fil-bidu tal-kirja, il-valur ġust tal-assi u l-hlas finanzjarju relatat.
- 22 Jekk dawn it-tranzazzjonijiet ta' kiri ma jkunux riflessi fil-karta tal-bilanċ tal-kerrej, ir-riżorsi ekonomiċi u l-livell ta' obbligazzjonijiet ta' entità jkun sottodikjarati, b'hekk li jiġu mfixkla l-proporzjonijiet finanzjarji. Għalhekk, huwa xieraq li kiri finanzjarju jiġi rikonoxxut fil-karta tal-bilanċ tal-kerrej kemm bhala assi kif ukoll bhala obbligu sabiex jiġi jthallsu hlasijiet ta' kera futuri. Fil-bidu tal-perijodu tal-kuntratt ta' kiri, l-assi u l-obbligazzjoni għall-hlasijiet futuri ta' kera huma rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ bl-istess ammonti hlief għal xi kosti diretti inizjali tal-kerrej li huma miżjuda mal-ammont rikonoxxut bhala assi.
- 23 Mhuwiex xieraq li l-obbligazzjonijiet għal assi mikrija jiġu pprezentati fir-rapporti finanzjarji bhala tnaqqis mill-assi mikrija. Jekk għall-prezentazzjoni ta' obbligazzjonijiet fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ issir distinzjoni bejn obbligazzjonijiet kurrenti u mhux kurrenti, l-istess distinzjoni ssir għall-obbligazzjonijiet tal-kirja.
- 24 Kosti diretti inizjali spiss jintefqu fir-rigward ta' attivitajiet ta' kiri speċifiċi, bħall-innegozjar u l-konkluzjoni ta' kuntratti ta' kiri. Il-kosti identifikati bhala direttament attribwibbli għall-attivitajiet mwettqa mill-kerrej għal kiri finanzjarju hu miżjud mal-ammont magħruf bhala assi.

Kejl sussegwenti

- 25 Hlasijiet minimi tal-kuntratt ta' kiri għandhom jiġu mqasma bejn il-hlas finanzjarju u t-tnaqqis tal-obbligazzjoni pendenti. Il-hlas finanzjarju għandu jiġi allokat għal kull perijodu matul il-perijodu tal-kirja sabiex tinholoq rata perijodika kostanti ta' interess fuq il-bilanċ tal-obbligazzjoni li jkun fadal. Renti li jstgħu jinjalghu għandhom jitniżżlu bhala spejjeż fil-perijodu meta jsiru.
- 26 Fil-prattika, meta jalloka l-hlas finanzjarju għal perijodi matul il-perijodu tal-kuntratt ta' kiri, il-kerrej jista' juża xi forma ta' approssimazzjoni sabiex jissimplifika l-kalkolu.
- 27 Kiri finanzjarju jagħti lok għal spiża ta' deprezzament għal assi li jstgħu jiddeprezzaw kif ukoll spiża finanzjarja għal kull perijodu bażi tal-kontijiet. Il-politika ta' deprezzament għal assi mikrija soġġetti għal deprezzament għandha tkun konsistenti ma' dik għal assi li jstgħu jiddeprezzaw li fuqhom hemm jedd ta' proprjetà, u d-deprezzament rikonoxxut għandu jiġi kkalkulat skont l-IAS 16 *Proprjetà, Impjanti u Tagħmir* u l-IAS 38 *Assi Intangibbli*. Jekk ma jkun hemm l-ebda ċertezza raġonevoli li l-kerrej se jsew il-jedd ta' proprjetà sat-tmiem tal-perijodu tal-kuntratt ta' kiri, l-assi jiġi deprezzat għal kollox matul il-perijodu tal-kuntratt tal-kiri jew iż-żmien tal-utilità, skont liema jkun l-iqsar.

- 28 L-ammont li jiġi deprezzat ta' assi mikri huwa allokat għal kull perijodu bażi tal-kontijiet matul il-perijodu tal-użu mistenni fuq bażi sistematika konsistenti mal-politika ta' deprezzament li l-kerrej jadotta għall-assi li jistgħu jiddeprezzaw li fuqhom ikollu jedd ta' proprjetà. Jekk ikun hemm ċertezza raġonevoli li l-kerrej se jkseb il-jedd ta' proprjetà sat-tmim tal-perijodu tal-kuntratt ta' kiri, il-perijodu ta' użu mistenni jkun iż-żmien tal-utilità tal-assi; inkella l-assi jiġi deprezzat matul il-perijodu tal-kuntratt tal-kiri jew iż-żmien tal-utilità, skont liema jkun l-iqsar.
- 29 It-total tal-ispiza tad-deprezzament tal-assi u l-ispiza finanzjarja għall-perijodu rari jkun l-istess bħal hlasijiet tal-kirja pagabbli għall-perijodu, u mhuwiex għaldaqstant xieraq li l-hlasijiet tal-kiri pagabbli jiġu rikonoxxuti b'mod sempliċi bħala spiza. Għaldaqstant, l-assi u l-obbligazzjoni relatata mhumix aktarx li jkunu ugwali fl-ammont wara l-bidu tal-perijodu taż-żmien tal-kuntratt ta' kiri.
- 30 Sabiex jiġi stabbilit jekk assi mikri jkunx gie indebolit, entità tapplika l-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi*.
- 31 Il-kerreġja għandhom, minbarra li jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-ISRF 7 *Strumenti Finanzjarji: Żvelar*, jagħmlu l-iżvelar segwenti għal kirjiet operattivi:
- (a) għal kull klassi ta' assi, l-ammont miżmum fil-kotba nett fid-data tal-karta tal-bilanċ.
  - (b) tqabbil bejn it-total ta' hlasijiet tal-kiri minimi fil-futur fid-data tal-karta tal-bilanċ, u l-valur preżenti tagħhom. Barra minn hekk, entità għandha tizvela t-total ta' hlasijiet minimi ta' kera fil-futur fid-data tal-karta tal-bilanċ, u l-valur preżenti tagħhom, għal kull wieħed mill-perijodi li ġejjin:
    - (i) mhux iktar tard minn sena;
    - (ii) iktar tard minn sena iżda mhux iktar tard minn hames snin;
    - (iii) aktar tard minn hames snin.
  - (ċ) renti li jistgħu jinqalgħu rikonoxxuti bħala spiza fil-perijodu.
  - (d) it-total ta' hlasijiet tal-kiri minimi fil-futur mistennija li jithallsu taht sollokazzjonijiet mhux kancellabbli fid-data tal-karta tal-bilanċ.
  - (e) deskrizzjoni ġenerali tal-arranġamenti materjali tal-kuntratt ta' kiri tal-kerrej, inklużi, iżda mhux biss, dawn li ġejjin:
    - (i) il-baży li fuqha tiġi stabbilita r-renta li tista' tinqala' pagabbli;
    - (ii) l-eżistenza u t-termini ta' għażliet ta' tiġdid jew xiri u l-klawsoli ta' eskalazzjoni; u
    - (iii) restrizzjonijiet imposti minn kuntratti ta' kiri, bħal dawk dwar dividendi, dejn addizzjonali, u kiri ulterjuri.
- 32 Barra minn hekk, ir-rekwiżiti ta' żvelar skont l-IAS 16, l-IAS 36, l-IAS 38, l-IAS 40 u l-IAS 41 japplikaw għall-kerreġja għal assi mikrija taht kirjiet finanzjarji.

Kirjiet operattivi

- 33 Il-hlasijiet ta' kiri taht kiri operattiv għandhom ikunu rikonoxxuti bħala spiza fuq baży ta' linja dritta matul il-perijodu ta' żmien tal-kuntratt ta' kiri hlief jekk baży sistematika oħra tkun aktar rappreżentattiva tax-xejra taż-żmien tal-benefiċċju tal-udent ⁽¹⁾.
- 34 Għal kiri operattiv, il-hlasijiet tal-kiri (eskluzi l-kosti għal servizzi bħal assigurazzjoni u l-manutenzjoni) huma rikonoxxuti bħala spiza fuq baży ta' linja dritta hlief jekk xi baży sistematika oħra tkun rappreżentattiva tax-xejra taż-żmien tal-benefiċċju tal-udent, anki jekk il-hlasijiet ma jkunux fuq dik il-baży.
- 35 Il-kerreġja għandhom, minbarra li jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-IFRS 7, jagħmlu l-iżvelar li ġej għal kirjiet operattivi:
- (a) it-total ta' hlasijiet minimi ta' kiri tal-futur taht kirjiet operattivi mhux kancellabbli għal kull wieħed mill-perijodi li ġejjin:
    - (i) mhux iktar tard minn sena;
    - (ii) iktar tard minn sena iżda mhux iktar tard minn hames snin;
    - (iii) aktar tard minn hames snin.

⁽¹⁾ Ara wkoll is-SIC-15 *Kiri Operattiv – Inċentivi*.

- (b) it-total ta' hlasijiet tal-kiri minimi fil-futur mistennija li jithallsu taht sollokazzjonijiet mhux kancellabbli fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- (c) hlasijiet ta' kiri u sollokazzjoni rikonoxxuti bhala spiża fil-perijodu, b'ammonti separati ghal hlasijiet minimi ta' kiri, renta li tista' tinqala', u hlasijiet ta' sollokazzjoni.
- (d) deskrizzjoni generali tal-arrangamenti materjali tal-kuntratt ta' kiri tal-kerrej, inklużi, iżda mhux biss, dawn li gejjin:
  - (i) il-baži li fuqha tiġi stabbilita r-renta li tista' tinqala' pagabbli;
  - (ii) l-eżistenza u t-termini ta' għażliet ta' tiġdid jew xiri u l-klawsoli ta' eskalazzjoni; u
  - (iii) restrizzjonijiet imposti minn kuntratti ta' kiri, bhal dawk dwar dividendi, dejn addizzjonali, u kiri ulterjuri.

KUNTRATTI TA' KIRI FIR-RAPPORTI FINANZJARJI TAS-SIDIEN

Kirjiet finanzjarji

Rikonoxximent inizjali

- 36 Is-sidien għandhom jirikonoxxu assi miżmuma taht kirjiet finanzjarji fil-karti tal-bilanċ tagħhom u jipprezentawhom bhala riċevibbli f'ammont ugwali għall-investment nett fil-kirja.
- 37 Taht kiri finanzjarju sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha relatati mal-pussess jiġu ttrasferiti minn sid, u għalhekk il-hlas tal-kiri riċevibbli huwa trattat minn sid bhala hlas lura tal-prinċipal u l-introjtu finanzjarju sabiex jiġu rimborsati u s-sid jiġi ppremjat għall-investment u s-servizzi tiegħu.
- 38 Il-kosti diretti inizjali spiss isiru mis-sidien u jinkludu ammonti bhal hlas ta' kummissjonijiet, drittijiet legali u kosti interni li jiżdiendu u li huma direttament attribwibbli għall-innegozjar u l-arrangament ta' kirja. Dawn jeskludu spejjeż amministrattivi ġenerali bhal dawk li jsiru mit-tim tal-bejgħ u tal-marketing. Għal kirjiet finanzjarji minbarra dawk li jinvolvu s-sidien li jkunu manifatturi jew negozjanti, il-kosti diretti inizjali huma inklużi fil-kejl inizjali tal-kiri finanzjarju inizjali riċevibbli u jnaqqsu l-ammont ta' introjtu rikonoxxut matul il-perijodu ta' żmien tal-kuntratt ta' kiri. Ir-rata ta' interessi impliċita fil-kirja hi definita b'tali mod li l-kosti diretti inizjali huma inklużi awtomatikament fil-kiri finanzjarju riċevibbli; m'hemm l-ebda bżonn li dawn jiġu miżjuda separatament. Il-kosti li jintefqu mis-sidien li jkunu manifatturi jew negozjanti b'konnessjoni man-negozjar jew l-arrangament ta' kirja huma esklużi mid-definizzjoni ta' kosti diretti inizjali. Minhabba f'hekk, huma esklużi mill-investment nett fil-kirja u huma rikonoxxuti bhala spiża meta l-profit tal-bejgħ jiġi rikonoxxut, li għal kiri finanzjarju normalment ikun fil-bidu tal-perijodu ta' żmien tal-kuntratt ta' kiri.

Kejl sussegwenti

- 39 Ir-ikonoxximent tal-introjtu finanzjarju għandu jkun ibbażat fuq metodu li jirrifletti rata kostanti perjodika ta' redditu fuq l-investment nett ta' sid fil-kiri finanzjarju.
- 40 Is-sid jimmira li jalloka l-introjtu finanzjarju matul il-perijodu ta' żmien tal-kuntratt ta' kiri fuq baži sistematika u razzjonali. Din l-allokazzjoni tal-introjtu hi bbażata fuq metodu li jirrifletti rata kostanti perjodika ta' redditu fuq l-investment nett tas-sid fil-kiri finanzjarju. Hlasijiet tal-kiri relatati mal-perijodu, esklużi l-kosti għal servizzi, huma applikati kontra l-investment gross fil-kirja sabiex jitnaqqas kemm il-prinċipal kif ukoll l-introjtu finanzjarju li ma jkunx inqala'.
- 41 Il-valuri residwi mhux garantiti stmati li jintużaw fil-kalkolu tal-investment gross tas-sid fil-kirja jiġu riveduti regolarment. Jekk kien hemm tnaqqis fil-valur residwu mhux garantit stmat, l-allokazzjoni tal-introjtu matul il-perijodu ta' żmien tal-kuntratt ta' kiri tiġi riveduta u kull tnaqqis realtat mal-ammonti akkumulati jiġi rikonoxxut immedjatament.
- 41A Assi taht kiri finanzjarju li jkun ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ (jew inkluż fi grupp tad-disponiment li jkun ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ), b'konformità mal-IFRS 5 Assi Mhux Kurrenti Miżjuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx għandu jiġi rrapportat b'konformità ma' dak l-IFRS.
- 42 Is-sidien li jkunu manifatturi jew negozjanti għandhom jirikonoxxu l-profit jew it-telf tal-bejgħ fil-perijodu, skont il-politika segwita mill-entità għal bejgħ dirett. Jekk jiġu kkwotati rati ta' interessi li jkunu baxxi b'mod artifiċjali, il-profit tal-bejgħ għandu jkun ristrett għal dak li kien japplika li kieku kella tiġi imposta rata ta' interessi tas-suq. Il-kosti li jintefqu mis-sidien li jkunu manifatturi jew negozjanti f'konnessjoni man-negozjar jew l-arrangament ta' kirja għandhom jiġu rikonoxxuti bhala spiża meta l-profit tal-bejgħ ikun rikonoxxut.
- 43 Il-manifatturi jew negozjanti spiss joffru lill-klijenti l-għażla li jew jixru jew jikru assi. Kiri finanzjarju ta' assi mis-sid li jkun manifattur jew negozjant jagħti lok għal żewġ tipi ta' introjtu:
  - (a) profit jew telf ekwivalenti għall-profit jew telf li jirriżulta minn bejgħ dirett tal-assi li jkun qed jiġi mikri, bi prezzijiet normali tal-bejgħ, li jirriflettu kull volum applikabbli jew skontijiet tal-kummerċ; u

- (b) introjtu finanzjarju matul il-perijodu ta' żmien tal-kuntratt ta' kiri.
- 44 Id-dhul mil-bejgħ rikonoxxut fil-bidu tal-perijodu ta' żmien tal-kiri minn sid li jkun manifattur jew negozjant huwa l-valur ġust tal-assi, jew, jekk aktar baxx, il-valur preżenti tal-hlasijiet minimi tal-kiri li jakkumulaw favur is-sid, ikkalkulati skont ir-rata ta' interessi tas-suq. Il-kost tal-bejgħ rikonoxxut fil-bidu tal-perijodu tal-kuntratt ta' kiri hu l-kost, jew l-ammont miżmum fil-kotba jekk dan ikun differenti, tal-proprjetà mikrija wara li jitnaqqas il-valur preżenti tal-valur residwu mhux garantit. Id-differenza bejn id-dhul mil-bejgħ u l-kost tal-bejgħ hi l-profitt mill-bejgħ, li hi rikonoxxuta skont l-politika tal-entità għal bejgħ dirett.
- 45 Sidien li jkunu manifatturi jew negozjanti xi kultant jikkwotaw rati baxxi b'mod artifiċjali sabiex jiġbdu lill-klijenti. L-użu ta' rata bħal din twassal għal porzjon eċċessiv ta' introjtu totali mit-tranzazzjoni li tkun qed tiġi rikonoxxuta fil-hin tal-bejgħ. Jekk jiġu kkwotati rati ta' interessi li jkunu baxxi b'mod artifiċjali, il-profitt mill-bejgħ għandu jkun ristrett għal dak li kien japplika li kieku kella tiġi imposta rata ta' mgħax tas-suq.
- 46 Il-kosti li jsiru minn sid li jkun manifattur jew negozjant b'konnessjoni mal-innegozjar u l-arrangament ta' kiri finanzjarju huma rikonoxxuti bhala spiza fil-bidu tal-perijodu ta' żmien tal-kiri minhabba li huma prinċipalment relatati mal-profitt mill-bejgħ tal-manifattur jew negozjant.
- 47 Is-sidien għandhom, minbarra li jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-ISRF 7, għandhom jiżvelaw dawn li ġejjin għal kirjiet finanzjarji:
- (a) tqabbil bejn l-investment gross fil-kirja fid-data tal-karta tal-bilanċ, u l-valur preżenti ta' hlasijiet minimi tal-kiri riċevibbli fid-data tal-karta tal-bilanċ. Barra minn hekk, entità għandha tiżvela l-investment gross fil-kirja u l-valur preżenti tal-hlasijiet minimi tal-kiri riċevibbli fid-data tal-karta tal-bilanċ, għal kull wiehed mill-perijodi li ġejjin:
- (i) mhux iktar tard minn sena;
- (ii) iktar tard minn sena iżda mhux iktar tard minn hames snin;
- (iii) aktar tard minn hames snin.
- (b) introjtu finanzjarju mhux maqlugh.
- (c) il-valuri residwi mhux garantiti li jakkumulaw favur is-sid.
- (d) il-provvediment akkumulat għal hlasijiet minimi tal-kiri riċevibbli li huwa impossibbli li jinġabru.
- (e) renti li jistgħu jinqalghu rikonoxxuti bhala introjtu fil-perijodu.
- (f) deskrizzjoni ġenerali tal-arrangamenti materjali tal-kiri tas-sid.
- 48 Bhala indikatur tat-tkabbir huwa spiss utli li jiġi żvelat l-investment gross wara li jitnaqqas l-introjtu li ma jiġix maqlugh f'negozju ġdid miżjud matul il-perijodu, u wara li jitnaqqas l-ammonti rilevanti għal kirjiet kancellati.

Kirjiet operattivi

- 49 Is-sidien għandhom jipprezentaw assi soġġetti għal kirjiet operattivi fil-karti tal-bilanċ tagħhom skont in-natura tal-assi.
- 50 L-introjtu ta' kera minn kiri operattiv għandu jkun rikonoxxut bhala introjtu fuq bażi ta' linja dritta matul il-perijodu ta' żmien tal-kuntratt ta' kiri, hlief jekk bażi sistematika oħra tkun aktar rappreżentattiva taż-żmien li matulu l-benefiċċju derivat mill-assi mikri kien imnaqqas⁽¹⁾.
- 51 Kosti, inkluż id-deprezzament, li saru fil-qliġ tal-introjtu mill-kiri huma rikonoxxuti bhala spiza. L-introjtu mill-kirja (minbarra ammonti riċevuti għal servizzi pprovduti bħal assigurazzjoni u manutenzjoni) huwa rikonoxxut fuq bażi ta' linja dritta anki jekk dawn l-irċevuti ma jkunux fuq din il-baży, hlief jekk bażi sistematika oħra tkun aktar rappreżentattiva tat-tendenza taż-żmien li matulu l-benefiċċju derivat mill-assi mikri kien imnaqqas.
- 52 Kosti diretti inizjali li jkunu ntefqu mis-sidien fin-negozjar u l-arrangament ta' kiri operattiv għandhom jiġu miżjuda mal-ammont miżmum fil-kotba tal-assi mikri u rikonoxxuti bhala spiza matul il-perijodu ta' żmien tal-kirja fuq l-istess baży bħall-introjtu mill-kirja.
- 53 Il-politika ta' deprezzament għal assi mikrija soġġetti għal deprezzament għandha tkun konsistenti mal-politika normali ta' deprezzament tas-sid għal assi simili, u d-deprezzament għandu jiġi kkalkulat skont l-IAS 16 u l-IAS 38.
- 54 Sabiex jiġi stabbilit jekk assi mikri jkunx ġie indebolit, entità tapplika l-IAS 36.

⁽¹⁾ Ara wkoll is-SIC-15 *Kiri Operattiv – Inċentivi*.

- 55 Sid li jkun manifattur jew negozjant ma jirrikonoxxi profitt mill-bejgħ malli jidhol f'kiri operattiv għaliex dan m'huwiex ekwivalenti għal bejgħ.
- 56 Is-sidien għandhom, minbarra li jissodisfaw ir-rekwiżiti tal-ISRF 7, jiżvelaw dawn li ġejjin għal kirjiet finanzjarji:
- (a) it-total ta' hlasijiet minimi ta' kiri tal-futur taht kirjiet operattivi mhux kancellabbli fit-total u għal kull wieħed mill-perijodi li ġejjin:
- (i) mhux iktar tard minn sena;
- (ii) iktar tard minn sena iżda mhux iktar tard minn hames snin;
- (iii) aktar tard minn hames snin.
- (b) renti totali li jistgħu jinqalghu rikonoxxuti bhala introjtu fil-perijodu.
- (c) deskrizzjoni ġenerali tal-arranġamenti tal-kiri tas-sid.
- 57 Barra minn hekk, ir-rekwiżiti tal-iżvelar fl-IAS 16, l-IAS 36, l-IAS 38, l-IAS 40 u l-IAS 41 japplikaw għas-sidien għal assi mikrija taht kirjiet operattivi.

TRANŻAZZJONIJIET TA' BEJGĦ B'KIRI LURA

- 58 Tranżazzjoni ta' bejgħ b'kiri lura tinvolvi l-bejgħ ta' assi b'kiri lura tal-istess assi. Il-hlas tal-kiri u l-prezz tal-bejgħ huma normalment interdipendenti minhabba li jiġu negozjati bhala pakkett. It-trattament fil-kontijiet ta' tranżazzjoni ta' bejgħ b'kiri lura jiddependi fuq it-tip ta' kiri involut.
- 59 Jekk tranżazzjoni ta' bejgħ b'kiri lura tirriżulta f'kiri finanzjarju, kull eċċess fid-dhul mill-bejgħ fuq l-ammont miżmum fil-kotba m'għandux jiġi rikonoxxut immedjatament bhala introjtu mill-bejgiegħ-kerrej. Minflok, għandu jiġi differit u ammortizzat matul il-perijodu tal-kirja.
- 60 Jekk il-kiri lura jkun kiri finanzjarju, it-tranżazzjoni tkun mezz li permezz tagħha s-sid jipprovi finanzi lill-kerrej, bl-assi bhala garanzija. Għal din ir-raġuni m'huwiex xieraq li l-eċċess fir-rikavat mill-bejgħ fuq l-ammont miżmum fil-kotba jitqies bhala introjtu. Dan l-eċċess jiġi differit u ammortizzat matul il-perijodu tal-kirja.
- 61 Jekk tranżazzjoni ta' bejgħ b'kiri lura tirriżulta f'kiri operattiv, u jkun ċar li t-tranżazzjoni saret b'valur ġust, kull profitt jew telf għandu jiġi rikonoxxut immedjatament. Jekk il-prezz tal-bejgħ jkun inqas mill-valur ġust, kull profitt jew telf għandu jiġi rikonoxxut immedjatament hlief li, jekk it-telf ikun ikkumpensat bi hlasijiet ta' kiri futuri taht il-prezz tas-suq, għandu jiġi differit u ammortizzat bi proporzjon mal-hlasijiet tal-kiri matul il-perijodu li matulu l-assi huwa mistenni li jiġi użat. Jekk il-prezz tal-bejgħ ikun aktar mill-valur ġust, l-eċċess fuq il-valur ġust għandu jiġi differit u ammortizzat għal matul il-perijodu li matulu l-assi huwa mistenni li jiġi użat.
- 62 Jekk il-kiri lura jkun kiri operattiv, u l-hlasijiet tal-kiri u l-prezz tal-bejgħ jkunu b'valur ġust, fil-fatt tkun sehhet tranżazzjoni normali ta' bejgħ u kull profitt jew telf għandu jiġi rikonoxxut immedjatament.
- 63 Għal kirjiet operattivi, jekk il-valur ġust fil-hin tat-tranżazzjoni ta' bejgħ b'kiri lura jkun inqas mill-ammont miżmum fil-kotba tal-assi, għandu jiġi rikonoxxut immedjatament telf ugwali għall-ammont tad-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba u l-valur ġust.
- 64 Għal kirjiet finanzjarji, l-ebda aġġustament ta' din ix-xorta m'hu mehtieg hlief jekk kien hemm indeboliment fil-valur, fliema każ l-ammont miżmum fil-kotba jiġi mnaqqas għal ammont li jista' jiġi rkuprat skont l-IAS 36.
- 65 Ir-rekwiżiti tal-iżvelar għall-kerreġja u s-sidien japplikaw l-istess għat-tranżazzjonijiet ta' bejgħ b'kiri lura. Id-deskrizzjoni mehtieġa ta' arranġamenti materjali ta' kiri twassal għal l-iżvelar ta' dispożizzjonijiet uniċi jew mhux tas-soltu tal-ftehim jew kondizzjonijiet tat-tranżazzjonijiet ta' bejgħ b'kiri lura.
- 66 It-tranżazzjonijiet ta' bejgħ b'kiri lura jstgħu jagħtu lok għall-kriterji separati tal-iżvelar fl-IAS 1 *Preżentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji*.

DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻITORJI

- 67 Bla hsara għall-paragrafu 68, l-applikazzjoni retrospettiva ta' dan l-Istandard hija mhegġa iżda mhux mehtieġa. Jekk l-Istandard ma jiġix applikat retrospettivament, il-bilanċ ta' kull kiri finanzjarju li kien jeżisti qabel jitqies li kien ġie stabbilit kif suppost mis-sid u għandu jtniżżel fil-kontijiet minn hemm 'il quddiem skont id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Istandard.

- 68 Entità li qabel tkun applikat l-IAS 17 (rivedut fl-1997) għandha tapplika l-emendi magħmula minn dan l-Istandard retrospettivament għall-kirjiet kollha jew, jekk l-IAS 17 (rivedut fl-1997) ma kienx gie applikat retrospettivament, għall-kirjiet kollha konkluzi minn meta l-ewwel applikat dak l-Istandard.

DATA EFFETTIVA

- 69 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegga. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, hija għandha tiżvela dan il-fatt.

IRTIRAR TAL-IAS 17 (RIVEDUT 1997)

- 70 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri* (rivedut fl-1997).

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 18

Dhul

GHAN

Introjtu huwa ddefinit fil-*Qafas għall-Preparazzjoni u l-Preżentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji* bħala żjiediet fil-benefiċċji ekonomiċi matul il-perjodu tal-kontabilità fil-forma ta' influksi jew titjib ta' assi jew tnaqqis ta' obligazzjonijiet li jirriżultaw f'żidiet fl-ekwiżità, hlief għal dawk li huma relatati ma' kontribuzzjonijiet mingħand partecipanti fl-ekwiżità. Introjtu jinkludi kemm dhul kif ukoll qligħ. Dhul huwa introjtu li jirriżulta matul it-tweġġ tal-attivitajiet ordinarji ta' entità u huwa msejjaħ b'varjetà ta' ismijiet differenti inklużi bejgħ, drittijiet, imghax, dividendi u *royalties*. L-ghan ta' dan l-Istandard huwa li jippreskrivi t-trattament fil-kontabilità ta' dhul li jirriżulta minn ċerti tipi ta' tranżazzjonijiet u avvenimenti.

Il-kwistjoni ewlenija tad-dhul fil-kontabilità hija kif jiġi ddeterminat meta għandu jiġi rikonossut id-dhul. Id-dhul huwa rikonossut meta jkun probabbli li benefiċċji ekonomiċi futuri ser jgħaddu għall-entità u li dawk il-benefiċċji jistgħu jiġu mkejla b'mod affidabbli. Dan l-Istandard jidentifika ċ-ċirkustanzi li fihom jiġu ssodisfati dawn il-kriterji u, b'hekk, jiġi rikonossut id-dhul. Dan jipprovdi wkoll gwida Prattika dwar l-applikazzjoni ta' dawn il-kriterji.

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fil-kontabilità tad-dhul li jirriżulta minn dawn it-tranżazzjonijiet u avvenimenti:
  - (a) il-bejgħ ta' prodotti;
  - (b) il-forniment ta' servizzi; u
  - (ċ) l-użu minn oħrajn ta' assi tal-entità li jirrendi mghax, *royalties* u dividendi.
- 2 Dan l-Istandard jissostitwixxi l-IAS 18 *Rikonossiment ta' Dhul* li kien ġie approvat fl-1982.
- 3 Prodotti jinkludu prodotti manifatturati mill-entità għall-iskop ta' bejgħ u prodotti mixtrija biex jergħu jinbiegħu, bħal merkanzija mixtrija minn bejjiegh bl-innut jew art jew proprjetà oħra miżmuma biex terġa' tinbiegħ.
- 4 Il-forniment ta' servizzi tipikament jinvolvi t-tweġġ mill-entità ta' xogħol miftiehem kuntrattwalment fuq perjodu ta' żmien miftiehem. Is-servizzi jistgħu jiġu pprovduti f'perjodu wiehed jew fuq aktar minn perjodu wiehed. Xi kuntratti għall-forniment ta' servizzi huma relatati direttament ma' kuntratti ta' kostruzzjoni, bħal pereżempju, dawk għas-servizzi ta' *managers* ta' proġetti u periti. Dhul li jirriżulta minn dawn il-kuntratti m'huwiex indirizzat f'dan l-Istandard iżda huwa ttrattat skont ir-rekwiżiti għal kuntratti ta' kostruzzjoni kif speċifikati fl-IAS 11 *Kuntratti ta' Kostruzzjoni*.
- 5 L-użu minn haddiehor ta' assi tal-entità jagħti lok għal dhul fil-forma ta':
  - (a) mghax — hlasijiet għall-użu ta' flus jew ekwivalenti ta' flus jew ammonti dovuti lill-entità;
  - (b) *royalties*—hlasijiet għall-użu ta' assi li jservu fit-tul tal-entità, bħal pereżempju privattivi, marki reġistrati (*trademarks*), drittijiet tal-awtur u *software* tal-kompjuter; u
  - (ċ) dividendi — distribuzzjonijiet ta' profitti lil detenturi ta' investimenti f'ekwiżità bi proporzjon mal-investimenti tagħhom fi klassi partikolari ta' kapital.
- 6 Dan l-Istandard ma jindirizzax dhul li jirriżulta minn:
  - (a) ftehim ta' kiri (ara l-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri*);
  - (b) dividendi li jirriżultaw minn investimenti li huma kontabilizzati taht il-metodu tal-ekwiżità (ara l-IAS 28 *Investimenti f'Kumpanniji Assoċjati*);
  - (ċ) kuntratti tal-assigurazzjoni fl-ambitu ta' IFRS 4 *Kuntratti tal-Assigurazzjoni*;
  - (d) bidliet fil-valur ġust ta' assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji jew id-disponiment tagħhom (ara l-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonossiment u Kejl*);
  - (e) bidliet fil-valur ta' assi kurrenti oħrajn;

- (f) rikonoxximent inizjali u minn bidliet fil-valur ġust ta' assi bijoloġiċi relatati ma' attività agrikola (ara l-IAS 41 *Agrikoltura*);
- (g) rikonoxximent inizjali ta' prodott agrikolu (ara l-IAS 41); u
- (h) l-estrazzjoni ta' minerali mhux maħduma.

DEFINIZZJONIJIET

- 7 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Dhul huwa l-influss gross ta' benefiċċji ekonomiċi matul il-perijodu li jirriżultaw matul it-tweġġ tal-attivitàjiet ordinarji ta' entità meta dawk l-influssi jirriżultaw f'żidiet fl-ekwiwità, hlief għal dawk li huma relatati ma' kontribuzzjonijiet mingħand parteċipanti fl-ekwiwità.

Valur ġust huwa l-ammont li għalih jista' jiġi skambjat assi, jew li għalih tista' tiġi saldata obbligazzjoni, bejn partijiet infurmati u disposti fi tranżazzjoni distakkata.

- 8 *Dhul jinkludi* biss l-influssi grossi ta' benefiċċji ekonomiċi riċevuti u riċevibbli mill-entità fisimha stess. Ammonti miġbura fisem terzi bħal taxxi fuq il-bejgħ, taxxi fuq prodotti u servizzi u taxxi fuq il-valur miżjud m'humiex benefiċċji ekonomiċi li jgħaddu għal fuq l-entità u ma jirriżultawx f'żidiet fl-ekwiwità. Għalhekk, huma esklużi mid-dhul. B'mod simili, f'relazzjoni ta' rappreżentanza kummerċjali, l-influssi grossi ta' benefiċċji ekonomiċi jinkludu ammonti miġbura fisem il-prinċipal li ma jirriżultawx f'żidiet fl-ekwiwità għall-entità. L-ammonti miġbura għan-nom tal-prinċipal m'humiex dhul. Minnflok, id-dhul huwa l-ammont tal-kummissjoni.

KEJL TAD-DHUL

- 9 Id-dhul għandu jiġi mkejjejl skont il-valur ġust tal-korrispettiv riċevut jew riċevibbli ⁽¹⁾.
- 10 L-ammont ta' dhul li jirriżulta minn tranżazzjoni huwa normalment iddeterminat bi ftehim bejn l-entità u x-xerrej jew l-utent tal-assi. Dan jiġi mkejjejl skont il-valur ġust tal-korrispettiv riċevut jew riċevibbli, wara li jitqies l-ammont ta' kull skont kummerċjali jew tnaqqis fuq il-volum mogħtija mill-entità.
- 11 Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, il-korrispettiv ikun fil-forma ta' flus jew ekwivalenti ta' flus u l-ammont tad-dhul huwa l-ammont ta' flus jew ekwivalenti ta' flus riċevuti jew riċevibbli. Madankollu, meta l-influss ta' flus jew ekwivalenti ta' flus ikun iddifferit, il-valur ġust tal-korrispettiv jista' jkun inqas mill-ammont nominali ta' flus riċevuti jew riċevibbli. Pereżempju, entità tista' tagħti kreditu mingħajr imghax lix-xerrej jew taċċetta nota riċevibbli b'rata ta' mghax li tkun inqas minn dik tas-suq mingħand ix-xerrej bħala korrispettiv għall-bejgħ ta' prodott. Meta l-arranġament effettivament ikun jikkostitwixxi tranżazzjoni ta' finanzjament, il-valur ġust tal-korrispettiv huwa ddeterminat billi jiġu skontati l-pagamenti kollha riċevibbli fil-futur bl-użu ta' rata imputata ta' mghax. Ir-rata imputata ta' mghax hija dik li tista' tiġi ddeterminata bl-aktar mod ċar minn fost dawn li ġejjin:
- (a) ir-rata prevalenti għal strument simili ta' emittent bi klassifikazzjoni ta' kreditu simili; jew
  - (b) rata ta' mghax li tiskonta l-ammont nominali tal-istrument għall-prezz kurrenti fi flus tal-bejgħ tal-prodott jew servizzi.

Id-differenza bejn il-valur ġust u l-ammont nominali tal-korrispettiv hi rikonoxxuta bħala dhul ta' interessi skont il-paragrafi 29 u 30 u skont l-IAS 39.

- 12 Meta prodott jew servizzi jiġu skambjati jew imparta ma' prodott jew servizzi li jkunu ta' natura u ta' valur simili, l-iskambju ma jitqiesx bħala tranżazzjoni li tiġġenera dhul. Dan spiss ikun il-każ fir-rigward ta' komoditajiet bħal żejt jew halib fejn il-fornituri jiskambjaw jew ipartu inventarji f'diversi lokazzjonijiet sabiex jissodisfaw id-domanda fil-hin f'lokazzjoni partikolari. Meta jinbieghu prodott jew jiġu fornuti servizzi bi skambju għal prodott jew servizzi li ma jkunux simili, l-iskambju jitqies bħala tranżazzjoni li tiġġenera dhul. Id-dhul jiġi mkejjejl skont il-valur ġust tal-prodott jew servizzi riċevuti, aġġustat bl-ammont ta' flus jew ekwivalenti ta' flus ittrasferiti. Meta l-valur ġust tal-prodott jew servizzi riċevuti ma jkunx jista' jiġi mkejjejl b'mod affidabbli, id-dhul jiġi mkejjejl skont il-valur ġust tal-prodott jew servizzi mogħtija, aġġustat bl-ammont ta' flus jew ekwivalenti ta' flus ittrasferiti.

⁽¹⁾ Ara wkoll SIC-31 *Dhul — Tranżazzjonijiet ta' Tpartit li Jinvolvu Servizzi ta' Riklamar*

IDENTIFIKAZZJONI TAT-TRANŻAZZJONI

- 13 Il-kriterji ta' rikonoxximent f'dan l-Istandard huma normalment applikati separatament għal kull tranżazzjoni. Madankollu, f'ċerti ċirkustanzi, huwa neċessarju li l-kriterji ta' rikonoxximent jiġu applikati għall-komponenti identifikabbli separatament ta' tranżazzjoni waħda sabiex tiġi riflessa s-sustanza tat-tranżazzjoni. Pereżempju, meta l-prezz tal-bejgħ ta' prodott ikun jinkludi ammont identifikabbli għal servizzi sussegwenti, dak l-ammont jiġi ddifferit u rikonoxxut bhala dħul matul il-perijodu meta jitwettaq is-servizz. Min-naħa l-oħra, il-kriterji ta' rikonoxximent huma applikati għal żewġ tranżazzjonijiet jew aktar flimkien meta jkunu konnessi b'tali mod li l-effett kummerċjali ma jstax jiġi mifhum mingħajr referenza għas-serje ta' tranżazzjonijiet bhala haġa shiha. Pereżempju, entità tista' tbigh prodotti u, fl-istess hin, tidhol fi ftehim separat biex terġa' tixtri l-prodotti f'data aktar tard, biex b'hekk jiġi nnegat l-effett sostantiv tat-tranżazzjoni; f'każ bħal dan, iż-żewġ tranżazzjonijiet jiġu ttrattati flimkien.

BEJGH TA' PRODOTTI

- 14 Dħul mill-bejgħ ta' prodotti għandu jiġi rikonoxxut meta l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin ikun ġew issodisfati:
- (a) l-entità tkun ittrasferiet lix-xerrej ir-riskji u l-benefiċċji sinifikanti tal-jedd ta' proprjetà fuq l-assi;
  - (b) l-entità ma żzomm la involviment maniġerjali kontinwu sal-grad normalment assoċjat mad-dritt ta' proprjetà u lanqas kontroll effettiv fuq il-prodotti mibjugħa;
  - (c) l-ammont tad-dħul ikun jista' jiġi mkejjejl b'mod affidabbli.
  - (d) ikun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi assoċjati mat-tranżazzjoni ser jgħaddu għal fuq l-entità; u
  - (e) il-kosti li jintefqu jew li jkunu ser jintefqu fir-rigward tat-tranżazzjoni jkunu jistgħu jiġu mkejla b'mod affidabbli.
- 15 L-evalwazzjoni ta' meta entità tkun ittrasferiet lix-xerrej ir-riskji u l-benefiċċji sinifikanti tal-jedd ta' proprjetà fuq l-assi teħtieġ eżaminazzjoni taċ-ċirkustanzi tat-tranżazzjoni; Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, it-trasferiment tar-riskji u l-benefiċċji tal-jedd tal-proprjetà ikun jikkoinċidi mat-trasferiment tat-titolu legali jew il-mogħdija tal-pussess lix-xerrej. Dan huwa l-każ għall-biċċa l-kbira tal-bejgħ bl-immnut. F'każijiet oħra, it-trasferiment tar-riskji u l-benefiċċji tal-jedd tal-proprjetà isehh f'hin differenti mit-trasferiment tat-titolu legali jew il-mogħdija tal-pussess.
- 16 Jekk l-entità żzomm riskji sinifikanti tal-jedd tal-proprjetà, it-tranżazzjoni ma titqies bhala bejgħ u d-dħul ma jiġix rikonoxxut. Entità tista' żzomm riskju sinifikanti tal-jedd tal-proprjetà f'numru ta' modi. Eżempji ta' sitwazzjoni fejn l-entità tista' żzomm ir-riskji u l-benefiċċji sinifikanti tal-jedd tal-proprjetà huma:
- (a) meta l-entità żzomm obbligu għal prestazzjoni mhux sodisfaċenti li mhux kopert mid-dispożizzjonijiet normali ta' garanzija;
  - (b) meta r-riċeviment tad-dħul minn bejgħ partikolari jkun kontingenti fuq id-derivazzjoni ta' dħul mix-xerrej mill-bejgħ tiegħu tal-prodotti;
  - (c) meta l-prodotti jiġu mibgħuta soġġett għall-installazzjoni u l-installazzjoni tkun parti sinifikanti tal-kuntratt li jkun għadu ma ġiex komplut mill-entità; u
  - (d) meta x-xerrej ikollu d-dritt li jirrexindi x-xiri għal raġuni speċifikata fil-kuntratt tal-bejgħ u l-entità ma tkunx ċerta dwar il-probabbiltà tar-ritorn.
- 17 Jekk entità żzomm biss riskju insinifikanti tal-jedd tal-proprjetà, it-tranżazzjoni titqies bhala bejgħ u d-dħul jiġi rikonoxxut. Pereżempju, bejjiegħ jista' jzomm it-titolu legali fuq il-prodotti unikament biex jipprotegi l-gbir tal-ammont dovut. F'dak il-każ, jekk l-entità tkun ittrasferiet ir-riskji u l-benefiċċji sinifikanti tal-jedd tal-proprjetà, it-tranżazzjoni titqies bhala bejgħ u d-dħul jiġi rikonoxxut. Eżempju ieħor ta' entità li żzomm biss riskju insinifikanti tal-jedd tal-proprjetà jista' jkun bejgħ bl-immnut fejn jiġi offrut rimbors jekk il-klijent ma jkunx sodisfatt. Id-dħul f'dawk il-każijiet huwa rikonoxxut fil-hin tal-bejgħ kemm-il darba l-bejjiegħ ikun jista' jistma b'mod affidabbli r-ritorni futuri u jirrikonoxxi obbligazzjoni għar-ritorni bbażata fuq esperjenza preċedenti u fatturi rilevanti oħrajn.
- 18 Dħul huwa rikonoxxut biss meta jkun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi assoċjati mat-tranżazzjoni ser jgħaddu għal fuq l-entità. Fxi każijiet, dan jista' ma jkunx probabbli sakemm il-korrispettiv jiġi riċevut jew sakemm titneħħa inċertezza. Pereżempju, jista' jkun inċert li awtorità governattiva barranija ser tagħti permess għar-remissjoni tal-korrispettiv mill-bejgħ fpajjiż barrani. Meta jingħata l-permess, l-inċertezza titneħħa u d-dħul jiġi rikonoxxut. Madankollu, meta tqum inċertezza dwar jekk jistax jingħabar ammont diġà inkluż fid-dħul, l-ammont li ma jstax jingħabar jew l-ammont li fir-rigward tiegħu l-irkupru ma jkunx għadu probabbli jiġi rikonoxxut bhala spiża, pjuttost milli bhala aġġustament tal-ammont tad-dħul rikonoxxut oriġinarjament.

- 19 Dhul u spejjeż li jkunu relatati mal-istess tranżazzjoni jew avveniment iehor huma rikonoxxuti simultanjament; dan il-proċess huwa komunement imsejjah bhala t-tqabbil tad-dhul u l-ispejjeż. Spejjeż, inklużi garanziji u kosti oħrajn li jkunu se jintefqu wara li jintbagħtu l-prodotti normalment jistgħu jiġu mkejla b'mod affidabbli meta l-kundizzjonijiet l-oħrajn għar-rikonoxximent tad-dhul ikunu ġew issodisfati. Madankollu, ma jistax jiġi rikonoxxut dhul meta l-ispejjeż ma jistgħux jiġu mkejla b'mod affidabbli; f'dawk iċ-ċirkustanzi, kull korrispettiv li diġà jkun ġie riċevut għall-bejgħ tal-prodotti jiġi rikonoxxut bhala obbligazzjoni.

FORNIMENT TA' SERVIZZI

- 20 Meta l-eżitu ta' tranżazzjoni li tinvolvi l-forniment ta' servizzi jkun jista' jiġi stmat b'mod affidabbli, id-dhul assoċjat mat-tranżazzjoni għandu jiġi rikonoxxut b'referenza għall-istadju tat-tlestija tat-tranżazzjoni fid-data tal-karta tal-bilanċ. L-eżitu ta' tranżazzjoni jista' jiġi stmat b'mod affidabbli meta l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin ikunu ssodisfati:

- (a) l-ammont tad-dhul ikun jista' jiġi mkejjel b'mod affidabbli.
- (b) ikun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi assoċjati mat-tranżazzjoni ser jgħaddu għal fuq l-entità;
- (c) l-istadju tat-tlestija tat-tranżazzjoni fid-data tal-karta tal-bilanċ jista' jiġi mkejjel b'mod affidabbli; u
- (d) il-kosti li jintefqu għat-tranżazzjoni u l-kosti biex titlesta t-tranżazzjoni jkunu jistgħu jiġu mkejla b'mod affidabbli ⁽¹⁾.

- 21 Ir-rikonoxximent tad-dhul b'referenza għall-istadju ta' tlestija ta' tranżazzjoni spiss jissejjah il-metodu tal-perċentwal komplut. Skont dan il-metodu, id-dhul jiġi rikonoxxut fil-perijodi tal-kontabilità li fihom is-servizzi jkunu fornuti. Ir-rikonoxximent ta' dhul fuq din il-bażi jipprovdri informazzjoni utli dwar il-livelli milhuqa fl-attività u t-twertiq tas-servizz matul perijodu. L-IAS 11 ukoll jirrikjedu r-rikonoxximent tad-dhul fuq din il-bażi. Ir-rekwiżiti ta' dak l-Istandard huma ġeneralment applikabbli għar-rikonoxximent tad-dhul u tal-ispejjeż assoċjati għal tranżazzjoni li tinvolvi l-forniment ta' servizzi.

- 22 Dhul huwa rikonoxxut biss meta jkun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi assoċjati mat-tranżazzjoni ser jgħaddu għal fuq l-entità. Madankollu, meta tqum incertezza dwar jekk jistax jingabar ammont diġà inkluż fid-dhul, l-ammont li ma jistax jingabar jew l-ammont li fir-rigward tiegħu l-irkupru ma jkunx għadu probabbli, għandu jiġi rikonoxxut bhala spiża, pjuttost milli bhala aġġustament tal-ammont ta' dhul rikonoxxut oriġinarjament.

- 23 Entità ġeneralment tkun tista' tagħmel stimi affidabbli wara li tkun ftehmiet dan li ġej mal-partijiet l-oħrajn fit-tranżazzjoni:

- (a) id-drittijiet enforzabbli ta' kull parti fir-rigward tas-servizz li għandu jiġi furnut u riċevut mill-partijiet;
- (b) il-korrispettiv li għandu jiġi skambjat; u
- (c) il-mod u t-termini tas-saldu.

Normalment ikun neċessarju wkoll għall-entità li jkollha sistema effettiva interna ta' estimi u rappurtaġġ finanzarju. L-entità tanalizza u, fejn ikun meħtieġ, tirrevedi l-estimi tad-dhul hekk kif jingħata s-servizz. Il-bżonn għal dawk ir-reviżjonijiet ma jindikax neċessarjament li l-eżitu tat-tranżazzjoni ma jistax jiġi stmat b'mod affidabbli.

- 24 L-istadju tat-tlestija ta' tranżazzjoni jista' jiġi ddeterminat b'varjetà ta' modi. Entità tuża l-metodu li jkejjel b'mod affidabbli s-servizzi fornuti. Skont in-natura tat-tranżazzjoni, il-metodi jistgħu jinkludu:

- (a) *surveys* tax-xogħol imwettaq;
- (b) servizzi mwettqa sa dik id-data bhala perċentwali tas-servizzi totali li jridu jiġu mwettqa; jew
- (c) il-proporzjon li l-kosti li jkunu ntefqu sa dik id-data jirrapprezentaw meta mqabbla mal-kosti totali tat-tranżazzjoni; huma biss dawk il-kosti li jirriflettu servizzi mwettqa sa dik id-data li jiġu inklużi fil-kosti minfuqa sa dik id-data. Dawk il-kosti biss li jirriflettu servizzi mwettqa jew li jkunu ser jiġu mwettqa jiġu inklużi fil-kosti totali stmati tat-tranżazzjoni.

Pagament mal-progress tax-xoghlijiet u hlasijiet bil-quddiem riċevuti minghand klijenti spiss ma jirriflettux is-servizzi mwettqa.

⁽¹⁾ Ara wkoll SIC27 Kif tiġi evalwata s-Sustanza ta' Tranżazzjonijiet fil-Forma Legali ta' Kirja u SIC-31 *Dhul-Tranżazzjonijiet ta' Tpartit li Jinvolvu Servizzi ta' Riklamar*.

- 25 Għal għanijiet prattiċi, meta s-servizzi jiġu mwettqa permezz ta' numru indeterminat ta' atti fuq perijodu ta' żmien speċifikat, id-dhul jiġi rikonossut fuq bażi ta' linja dritta matul il-perijodu speċifikat hlief jekk ikun hemm evidenza li xi metodu ieħor jirrappreżenta b'mod aħjar l-istadju tat-tlestija. Meta att speċifiku jkun ferm aktar sinifikanti minn kull att ieħor, ir-rikonossiment tad-dhul jiġi spostat sakemm l-att sinifikanti jiġi eżegwit.
- 26 Meta l-eżitu tat-tranzazzjoni li tinvolvi l-forniment ta' servizzi ma jkunx jista' jiġi stmat b'mod affidabbli, id-dhul għandu jiġi rikonossut biss sal-punt tal-ispejjeż rikonossuti li jkunu jistgħu jiġu rkuprati.
- 27 Matul l-istadji bikrin ta' tranzazzjoni, spiss ikun il-każ li l-eżitu tat-tranzazzjoni ma jkunx jista' jiġi stmat b'mod affidabbli. Madankollu, jista' jkun probabbli li l-entità tirkupra l-kosti tat-tranzazzjoni li tkun nefqet. Għalhekk, id-dhul għandu jiġi rikonossut biss sal-limitu tal-kosti li jkunu ntefqu u li jkunu mistennija li jkunu rikuperabbli. Billi l-eżitu tat-tranzazzjoni ma jistax jiġi stmat b'mod affidabbli, ebda profitt m'huwa rikonossut.
- 28 Meta l-eżitu ta' tranzazzjoni ma jkunx jista' jiġi stmat b'mod affidabbli u ma jkunx probabbli li l-ispejjeż li jkunu ntefqu ser jiġu rkuprati, ma jiġix rikonossut dhul u l-kosti minfuqa jiġu rikonossuti bhala spiża. Meta l-inċertezzi li ma jkunux ippermettew li l-eżitu tal-kuntratt jiġi stmat b'mod affidabbli ma jkunux għadhom jeżistu, id-dhul jiġu rikonossut skont il-paragrafu 20 u mhux skont il-paragrafu 26.

MGHAX, ROYALTIES U DIVIDENDI

- 29 Dhul li jirriżulta mill-użu minn terzi ta' assi tal-entità li jirrendu mgħax, *royalties* u dividendi għandu jiġi rikonossut fuq il-bażijiet stabbiliti fil-paragrafu 30 meta:
- (a) ikun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi assoċjati mat-tranzazzjoni ser jgħaddu għal fuq l-entità; u
- (b) l-ammont tad-dhul ikun jista' jiġi mkejjeż b'mod affidabbli.
- 30 Id-dhul għandu jiġi rikonossut fuq il-bażijiet li ġejjin:
- (a) l-imgħax għandu jiġi rikonossut bil-metodu ta' mgħax effettiv kif stabbilit f' l-IAS 39, il-paragrafi 9 u AG5-AG8;
- (b) ir-*royalties* għandhom jiġu rikonossuti fuq bażi tad-dovuti b'konformità mas-sustanza tal-ftehim rilevanti; u
- (c) dividendi għandhom jiġu rikonossuti meta d-dritt tal-azzjonist sabiex jirċievi hlas jiġi stabbilit.
- 31 [Imħassra]
- 32 Meta mgħax mhux imħallas ikun akkumula qabel l-akkwist ta' investiment li jirrendi l-imgħax, ir-riċeviment sussegwenti ta' mgħax jiġi allokati bejn il-perijodi ta' qabel l-akkwist u dak ta' wara l-akkwist; il-porzjon ta' wara l-akkwist biss huwa rikonossut bhala dhul. Meta dividendi fuq titoli ta' ekwità jiġu ddikjarati minn profitti ta' qabel l-akkwist, dawk id-dividendi jiġu mnaqqsqa mill-kost tat-titoli. Jekk ikun diffiċli li ssir dik l-allokazzjoni hlief fuq bażi arbitrarja, id-dividendi jiġu rikonossuti bhala dhul hlief jekk ikunu jirrappreżentaw b'mod ċar l-irkupru ta' parti mill-kost tat-titoli tal-ekwità.
- 33 Ir-*royalties* jakkumulaw skont it-termini tal-ftehim rilevanti u normalment huma rikonossuti fuq dik il-bażi hlief jekk, wara li titqies is-sustanza tal-ftehim, ikun iktar xieraq li d-dhul jiġi rikonossut fuq xi bażi oħra li tkun sistematika u razzjonali.
- 34 Dhul huwa rikonossut biss meta jkun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi assoċjati mat-tranzazzjoni ser jgħaddu għal fuq l-entità. Madankollu, meta tqum inċertezza dwar jekk jistax jingabar ammont diġà inkluż fid-dhul, l-ammont li ma jistax jingabar jew l-ammont li fir-rigward tiegħu l-irkupru ma jkunx għadu probabbli, għandu jiġi rikonossut bhala spiża, u mhux bhala aġġustament tal-ammont ta' dhul rikonossut oriġinarjament.

ŻVELAR

- 35 Entità għandha tiżvela:
- (a) il-politika tal-kontabilità għar-rikonossiment tad-dhul, inklużi l-metodi adottati sabiex jiġi ddeterminat l-istadju tat-tlestija tat-tranzazzjonijiet li jinvolvu l-forniment ta' servizzi;

- (b) l-ammont ta' kull kategorija sinifikanti ta' dħul rikonoxxut matul il-perijodu, inkluż id-dħul li jirriżulta minn:
- (i) il-bejgħ ta' prodotti;
  - (ii) il-forniment ta' servizzi;
  - (iii) imgħax;
  - (iv) *royalties*;
  - (v) dividendi; u
- (ċ) l-ammont ta' dħul li jirriżulta minn skambji ta' prodotti jew servizzi inklużi f'kull kategorija sinifikanti ta' dħul.
- 36 Entità tiżvela kull obligazzjoni kontingenti u assi kontingenti skont l-IAS 37 *Provedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*. Obligazzjonijiet kontingenti u assi kontingenti jistgħu jirriżultaw minn elementi bħal kosti ta' garanziji, klejms, penali jew telf possibbli.

DATA EFFETTIVA

- 37 Dan l-Istandard isir operattiv għal rapporti finanzjarji li jkopru l-perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 1995 jew wara.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 19

Benefiċċji għall-Impjegati

GHAN

L-għan ta' dan l-Istandard huwa li jstabbilixxi l-kontabilità u l-iżvelar għall-benefiċċji għall-impjegati. Dan l-Istandard jehtieg li entità tirrikonoxxi:

- (a) obligazzjoni meta xi impjegat ikun ipprova servizz bi skambju għal benefiċċji għall-impjegati li għandhom jithallsu fil-futur; u
- (b) spiża meta l-entità tikkonsma l-benefiċċju ekonomiku li jirrizulta minn servizz mogħti minn impjegat bi skambju għal benefiċċji għall-impjegati.

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat mis-sid fil-kontabilità għall-benefiċċji kollha tal-impjegati, hliet għal dawk li għalihom japplika l-IFRS 2 *Pagament ibbażat fuq Ishma*.
- 2 Dan l-Istandard ma jitrattax ir-rappurtaġġ minn pjani ta' benefiċċji għall-impjegati (ara l-IAS 26 *Kontabilità u Rappurtaġġ minn Pjani ta' Benefiċċju tal-Irtirar*).
- 3 Il-benefiċċji tal-impjegati li għalihom japplika dan l-Istandard jinkludu dawk ipprovduti:
  - (a) skont pjani formali jew kull ftehim formali iehor bejn entità u impjegati individwali, gruppi ta' impjegati jew ir-rappreżantanti tagħhom;
  - (b) skont obbligi leġislattivi, jew permezz ta' arrangamenti tal-industrja, fejn entitajiet jintalbu jikkontribwixxu f'pjani nazzjonali, tal-istat, tal-industrja jew pjani bejn għadd ta' sidien; jew
  - (c) minn dawk il-prattiċi informali li jaġhtu lok għal obbligu kostruttiv. Il-prattiċi informali jwasslu għal obbligu kostruttiv fejn l-entità m'għandha l-ebda alternattiva realistika għajr li thallas il-benefiċċji għall-impjegati. Eżempju ta' obbligu kostruttiv huwa meta bidla fil-prattiċi informali tikkawża dannu inaċċettabbli lir-relazzjoni tagħha mal-impjegati.
- 4 Il-benefiċċji tal-impjegati jinkludu:
  - (a) benefiċċji għal żmien qasir tal-impjegati, bħal pagi, salarji, u kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali, frank annwali mħallas, assenza għall-mard imħallas, qsim fil-profitti u bonusijiet (jekk imħallsa fi żmien tnax-il xahar mit-tmien il-perijodu) u benefiċċji mhux monetarji (bħal kura medika, akkomodazzjoni, karrozzi u oġġetti jew servizzi mingħajr hlas jew issussidjati) għal impjegati attwali;
  - (b) benefiċċji ta' wara l-impjeg bħal pensjonijiet, benefiċċji tal-irtirar oħrajn, assigurazzjoni fuq il-hajja ta' wara l-impjeg u kura medika ta' wara l-impjeg;
  - (c) benefiċċji oħra tal-impjegati fuq terminu ta' żmien twil, li jinkludu benefiċċji ta' frank għal servizz twil mal-kumpanija jew frank sabbatiku, benefiċċji ta' gublew jew ta' servizz mogħti fit-tul, benefiċċji minhabba dizabbiltà fuq terminu ta' żmien twil u, kemm-il darba ma jithallsux b'mod shiħ fi żmien tnax-il xahar wara t-tmien tal-perijodu, qsim fil-profitti, bonusijiet u kumpens differit;
  - (d) benefiċċji għat-temm tal-impjeg.

Minhabba li kull kategorija identifikata f'(a)-(d) hawn aktar qabel għandha karatteristiċi differenti, dan l-Istandard jstabbilixxi rekwiżiti separati għal kull kategorija.

- 5 Benefiċċji għall-impjegati jinkludu benefiċċji mogħtija jew lill-impjegati jew lid-dipendenti tagħhom u jstgħu jissaldu bi hlasijiet (jew l-ghoti ta' oġġetti jew servizzi) magħmula jew direttament lill-impjegati, lill-irġiel u lin-nisa tagħhom, lit-tfal u dipendenti oħra, bħal kumpanniji tal-assigurazzjoni.
- 6 Impjegat jista' jipprovi servizzi lil entità fuq bażi *full-time*, *part-time*, permanenti, każwali jew temporanja. Għall-iskop ta' dan l-Istandard, impjegati jinkludu diretturi u persunal manigerjali iehor.

DEFINIZZJONIJIET

7 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Benefiċċji għall-impjegati huma l-forom kollha ta' korrispettiv mogħtija minn entità bi skambju għal servizzi mogħtija mill-impjegati.

Benefiċċji għall-impjegati fuq żmien qasir huma benefiċċji għall-impjegati (minbarra benefiċċji għat-temm tal-impjieg) li jsiru dovuti kollha kemm huma fi żmien tmax-il xahar wara t-tmiem tal-perijodu li fih l-impjegati jagħtu s-servizz relatat.

Benefiċċji għal wara t-tmiem ta' impjieg huma benefiċċji għall-impjegati (minbarra benefiċċji għat-temm tal-impjieg) li jithallsu wara t-tlestija tal-impjieg.

Pjani ta' benefiċċju ta' wara l-impieg huma arrangamenti formali jew informali skont liema entità tipprovdi benefiċċji ta' wara l-impieg għal impjegat wiehed jew aktar.

Pjani ta' kontribuzzjoni definita huma pjani ta' benefiċċji ta' wara l-impieg skont liema entità thallas kontribuzzjonijiet fissi f'entità separata (fond) u ma jkollha l-ebda obbligu legali jew kostruttiv biex thallas aktar kontribuzzjonijiet jekk il-fond ma jkollux assi biżżejjed biex ihallas il-benefiċċji kollha għall-impjegati relatati mas-servizzi tal-impjegati fil-perijodi kurrenti u ta' qabel.

Pjani ta' benefiċċju definit huma pjani ta' benefiċċji ta' wara l-impieg minbarra pjani ta' kontribuzzjoni definita.

Pjani bejn għadd ta' sidien huma pjani ta' kontribuzzjoni definita (minbarra pjani tal-istat) jew pjani ta' benefiċċju definit (minbarra pjani tal-istat) li:

- (a) jaggruppaw l-assi kontribwiti minn diversi entitajiet li m'humiex taht kundroll komuni; u
- (b) jużaw dawk l-assi biex jipprovdu benefiċċji lill-impjegati ta' aktar minn entità waħda, fuq il-bażi li livelli ta' kontribuzzjoni u ta' benefiċċju huma ddeterminati mingħajr ma titqies l-identità tal-entità li timpjega lill-impjegati rispettivi.

Benefiċċji oħra għat-tul tal-impjegati huma benefiċċji għall-impjegati (minbarra benefiċċji ta' wara l-impieg u benefiċċji għat-temm tal-impjieg) li ma jkollhomx jithallsu kollha kemm huma fi żmien tmax-il xahar wara t-tmiem tal-perijodu li fih l-impjegati jagħtu s-servizz relatat.

Benefiċċji għat-temm tal-impieg huma benefiċċji għall-impjegati li jithallsu b'riżultat ta' jew:

- (a) deċiżjoni ta' entità biex ittemm l-impjieg ta' impjegat qabel id-data normali tal-irtirar; jew
- (b) deċiżjoni ta' impjegat biex jaċċetta s-sensja volontarja bi skambju għal dawk il-benefiċċji.

Benefiċċji vestiti tal-impjegati huma benefiċċji għall-impjegati li m'humiex kundizzjonali fuq impjieg futur.

Il-valur preżenti ta' obbligu ta' benefiċċju definit huwa l-valur preżenti, mingħajr ma jitnaqqsu xi assi tal-pjan, ta' hlasijiet futuri mistennija u meħtieġa biex jissalda l-obbligu li jirriżulta mis-servizz tal-impjegati fil-perijodi kurrenti u ta' qabel.

Kost tas-servizz attwali hija ż-żjieda fil-valur preżenti ta' obbligu ta' benefiċċju definit li jirriżulta mis-servizz tal-impjegati fil-perijodu kurrenti.

Kost tal-imgħax huwa ż-żjieda matul xi perijodu fil-valur preżenti ta' obbligu ta' benefiċċju definit li tirriżulta minhabba li l-benefiċċji jkunu perijodu wiehed eqreb lejn is-saldu.

Assi tal-Pjan jinkludu:

- (a) assi miżmuma minn fond tal-benefiċċji għall-impjegati għal żmien twil; u
- (b) poloz tal-assigurazzjoni li jikkwalifikaw.

Assi miżmuma minn fond tal-benefiċċji għall-impjegati għal żmien twil huma assi (minbarra strumenti finanzjarji mhux trasferibbli mahruġa mill-entità li tirrapporta) li:

- (a) jinżammu minn entità (fond) li hija legalment separata mill-entità li tirrapporta u li teżisti biss biex thallas jew tiffinanzja fondi tal-benefiċċji għall-impjegati; u

- (b) jistgħu jintużaw biss biex iħallsu jew jiffinanzjaw fondi tal-benefiċċji għall-impjegati, li m'huwiex disponibbli għall-kredituri proprji tal-entità li tirrapporta (anke f'każ ta falliment), u ma jistgħux jiġu rritornati lill-entità li tirrapporta, sakemm jew:
- (i) l-assi li jifdlu mill-fond ikunu biżżejjed biex jissodisfaw l-obbligi kollha relatati tal-pjan tal-benefiċċji għall-impjegati jew tal-entità li tirrapporta; jew
  - (ii) l-assi huma rritornati lill-entità li tirrapporta biex din tkun rimborsata għall-benefiċċji għall-impjegati mhallsa diġà.

Polza tal-assigurazzjoni li tikkwalifika hija polza tal-assigurazzjoni ⁽¹⁾ maħruġa minn assiguratatur li m'huwiex persuna relatata (kif iddefinit fl-IAS 24 *Zvelar fuq Partijiet Relatati*) mal-entità li tirrapporta, jekk ir-rikavat mill-polza:

- (a) jista' jintuża biss biex jithallsu jew jiġu ffinanzjati benefiċċji għall-impjegati skont pjan ta' benefiċċju definit; u
- (b) m'huwiex disponibbli għall-kredituri proprji tal-entità li tirrapporta (anke jekk f'falliment) u ma jistax jithallas lill-entità li tirrapporta, hlief jekk jew:
  - (i) ir-rikavat ikun jirrappreżenta assi żejda li m'huwiex meħtieġa biex il-polza tissodisfa l-obbligi kollha relatati tal-benefiċċji għall-impjegati; jew
  - (ii) ir-rikavat huwa rritornat lill-entità li tirrapporta biex din tiġi rimborsata għall-benefiċċji għall-impjegati mhallsa diġà.

Valur ġust huwa l-ammont li bih ikun jista' jiġi skambjat l-assi, jew tissalda xi obligazzjoni bejn partijiet infurmati u disponibbli, fi tranżazzjoni distakkata.

Ir-redditu fuq l-assi tal-pjan huwa mgħax, dividendi u dħul ieħor li jirriżulta mill-assi tal-pjan, flimkien ma' qligħ jew telf realizzat u mhux realizzat mill-assi tal-pjan, imnaqqsa b'kull spiża tal-amministrazzjoni tal-pjan u mnaqqsa b'kull taxxa li tithallas mill-pjan innifsu.

Qligħ u telf attwarju jkopri:

- (a) aġġustamenti tal-esperjenza (l-effetti tad-differenzi bejn l-suppożizzjonijiet attwarji ta' qabel u dak li attwalment sar); u
- (b) l-effetti ta' tibdiliet f'suppożizzjonijiet attwarji.

Spiża ta' servizz passat hija ż-żjeda fil-valur preżenti tal-obbligu tal-benefiċċju definit għas-servizzi tal-impjegati f'perjodi ta' qabel, li tirriżulta fil-perjodu kurrenti mill-introduzzjoni ta', jew it-tibdiliet lil, benefiċċji ta' wara l-impjegat jew benefiċċji oħra għat-tul tal-impjegati. Spiża ta' servizz passat tista' tkun jew pożittiva (fejn jiġu introdotti jew jitjiebu benefiċċji) jew negattiva (fejn jitnaqqsu benefiċċji eżistenti).

BENEFIĊĊJI GĦALL-IMPJEGATI FUQ ŻMIEN QASIR

- 8 Benefiċċji għall-impjegati fuq żmien qasir jinkludu entrati bħal:
- (a) pagi, salarji u kontribuzzjonijiet tas-sigurta soċjali;
  - (b) assenzi kkompensati fuq żmien qasir (bħal frank annwali mhallas u frank tal-mard imhallas) fejn l-assenzi huma mistennija li jsehħu fi żmien tnax-il xahar wara t-tmiem tal-perjodu li fih l-impjegati jagħtu s-servizz relatat bħala impjegati;
  - (c) qsim fil-profitti u bonusijiet li jithallsu fi żmien tnax-il xahar wara t-tmiem tal-perjodu li fih l-impjegati jagħtu s-servizz relatat; u
  - (d) benefiċċji mhux monetarji (bħal kura medika, akkomodazzjoni, karozzi u oġġetti jew servizzi b'xejn jew issussidjati) għal impjegati kurrenti
- 9 Il-kontabilità tal-benefiċċji għall-impjegati fuq żmien qasir hija ġeneralment sempliċi minhabba li m'hemmx bżonn ta' suppożizzjonijiet attwarji biex ikejlu l-obbligu jew il-kost, u m'hemm l-ebda possibbiltà ta' xi qligħ jew telf attwarju. Barra minn hekk, l-obbligi ta' benefiċċji għall-impjegati fuq żmien qasir jitkejlu fuq bażi mhux skontata.

⁽¹⁾ Polza tal-assigurazzjoni li tikkwalifika m'hijiex neċessarjament kuntratt ta' assigurazzjoni, kif iddefinit fl-IFRS 4 *Kuntratti tal-Assigurazzjoni*.

Rikonoxximent u kejl

Il-benefiċċji kollha għall-impjegati fuq żmien qasir

- 10 Meta impjegat ikun ta servizz lil entità matul perijodu ta' kontabilità, l-entità għandha tirrikonoxxi l-ammont mhux skontat ta' benefiċċji għall-impjegati fuq żmien qasir mistennija li jithallsu bi skambju għal dak is-servizz:
- (a) bhala obligazzjoni (spiża akkumulata), wara li jitnaqqas kull ammont imhallas diġà. Jekk l-ammont imhallas diġà jeċċedi l-ammont mhux skontat tal-benefiċċji, entità għandha tirrikonoxxi dak l-eċċess bhala assi (spiża mhallsa minn qabel) sakemm il-hlas minn qabel iwassal għal, pereżempju, tnaqqis fi hlasijiet futuri jew rifużjoni ta' flus; u
  - (b) bhala spiża, hlief jekk Standard iehor jehtieg jew jippermetti l-inkluzjoni tal-benefiċċji fil-kost ta' assi (ara, pereżempju, I-AS 2 *Inventarji* u I-AS 16 *Proprjetà, Impjanti u Tagħmir*).

Il-paragrafi 11, 14 u 17 jispjegaw kif entità għandha tapplika dan ir-rekwiżit għal benefiċċji għall-impjegati fuq żmien qasir fil-forma ta' assenzi kkumpensati u pjani ta' qsim fil-profitti u ta' bonus.

Assenzi kkumpensati fuq żmien qasir

- 11 Entità għandha tirrikonoxxi l-kost mistenni ta' benefiċċji għall-impjegati fuq żmien qasir fil-forma ta' assenzi kkumpensati skont il-paragrafu 10 kif ġej:
- (a) fil-każ ta' assenzi kkumpensati akkumulattivi, meta l-impjegati jagħtu servizz li jżid l-intitolament tagħhom għal assenzi kkumpensati futuri; u
  - (b) fil-każ ta' assenzi kkumpensati mhux akkumulattivi, meta jsehhu l-assenzi.
- 12 Entità tista' tikkumpensa impjegati għall-assenza għal diversi raġunijiet inkluzi btajjel, mard u diżabbiltà fuq żmien qasir, maternità jew paternità, servizz ta' ġurati u dak militari. Intitolament għal assenzi kkumpensati jaqa' f'żewġ kategoriji:
- (a) akkumulattivi; u
  - (b) mhux akkumulattivi.
- 13 Assenzi kkumpensati akkumulattivi huma daww li jinżammu u li jistgħu jintużaw f'perijodi futuri jekk l-intitolament tal-perijodu kurrenti ma jkunx użat għal kollox. Assenzi kkumpensati akkumulattivi jistgħu jkunu jew vestiti (fi kliem iehor, l-impjegati huma intitolati għal hlas fi flus għal intitolament mhux użat meta wiehed ihalli l-entità) jew mhux vestiti (meta l-impjegati m'humiex intitolati għal hlas fi flus għal intitolament mhux użat meta jtitilqu). Jinholoq obbligu hekk kif l-impjegati jagħtu servizz li jżid l-intitolament tagħhom għal assenzi kkumpensati futuri. L-obbligu jeżisti, u huwa rikonoxxut, anke jekk l-assenzi kkumpensati jkunu *mhux vestiti*, għalkemm il-possibbiltà li l-impjegati jistgħu jtitilqu qabel ma jużaw intitolament mhux vestit akkumulat taffettwa l-kejl ta' dak l-obbligu.
- 14 Entità għandha tkejjel l-ispiża mistennija ta' assenzi kkumpensati akkumulattivi, bhala l-ammont addizzjonali li l-entità tistenna li thallas b'rizultat tal-intitolament mhux użat li jkun akkumula fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- 15 Il-metodu speċifikat fil-paragrafu ta' qabel ikejjel l-obbligu skont l-ammont tal-hlasijiet addizzjonali li huma mistennija li jirriżultaw biss mill-fatt li l-benefiċċju jakkumula. F'hafna każijiet, entità tista' ma jkollhiex b'żonn tagħmel komputazzjonijiet iddettaljati biex tistma li m'hemm ebda obbligu sinifikanti għal assenzi kkumpensati mhux użati. Pereżempju, obbligu ta' frank tal-mard x'aktarx ikun sinifikanti biss jekk ikun hemm ftehim formali jew informali li frank tal-mard imhallas mhux użat jista' jittiehed bhala btajjel imhallas.

Eżempju li jispjega l-paragrafi 14 u 15

Entità għandha 100 impjegat, li kull wiehed u wahda minnhom huma intitolati għal hamest ijiem ta' xogħol ta' frank tal-mard imhallas kull sena. Frank tal-mard mhux imhallas jista' jinżamm għal sena kalendarja. Il-frank tal-mard jitnaqqas l-ewwel mill-intitolament tas-sena kurrenti u mbagħad minn kull bilanċ miżmum mis-sena ta' qabel (fuq bażi LIFO). Fit-30 ta' Diċembru 20X1, il-medja tal-intitolament mhux użata hija jumejn għal kull impjegat. L-entità tistenna, skont esperjenza passata li hija mistennija li tkompli, li 92 impjegat ma jihdux aktar minn hamest ijiem ta' frank tal-mard imhallas fl-20X2 u li t-tmien impjegati li jifdal jiehdu medja ta' sitt ijiem u nofs kull wiehed.

L-entità tistenna li thallas 12-il jum addizzjonali ta' hlas għall-mard b'rizultat tal-intitolament mhux użat li jkun akkumula fil-31 ta' Diċembru 20X1 (gurnata u nofs kull wiehed u wahda minnhom, għal tmien impjegati). Għalhekk, l-entità tirrikonoxxi obligazzjoni daqs 12-il jum ta' hlas għall-mard.

- 16 Assenzi kkompensati mhux akkumulattivi ma jinżammux: dawn jiskadu jekk l-intitolament tal-perijodu kurrenti ma jintużax kollu kemm hu u ma jintitolawx lill-impjegati għal hlas ta' flus għal dak l-intitolament mhux użat mat-tluq mill-entità. Dan huwa generalment il-każ tal-hlas għall-mard (sakemm intitolament passat mhux użat ma jżid intitolament futur), il-frank tal-maternità jew tal-paternità u assenzi kkompensati għal servizz ta' ġurati jew militari. Entità ma tirrikonoxxi l-ebda obbligazzjoni jew spiza saż-żmien tal-assenza, minhabba s-servizz tal-impjegati ma jżid l-ammont tal-benefiċċju.

Pjani ta' qsim fil-profitti u ta' bonus

- 17 Entità għandha tirrikonoxxi l-kost mistenni tal-qsim fil-profitti u ta' hlasijiet ta' bonusijiet skont il-paragrafu 10 meta, u biss meta:

- (a) l-entità għandha obbligu preżenti legali jew kostruttiv li twettaq dawn il-hlasijiet bhala riżultat ta' avvenimenti passati; u
- (b) tista' ssir stima affidabbli tal-obbligu.

Jeżisti obbligu preżenti meta, u biss meta, l-entità m'għandha l-ebda alternattiva realistika hlief li thallas.

- 18 Skont il-pjani ta' qsim fil-profitti, l-impjegati jirċievu sehem mill-profitt biss jekk jibqgħu mal-entità għal perijodu speċifiku. Dawn il-pjani johlqu obbligu kostruttiv billi l-impjegati jagħtu servizz li jżid l-ammont li għandu jithallas jekk jibqgħu fis-servizz sat-tmiem tal-perijodu speċifikat. Il-kejl ta' dawn l-obbligi kostruttivi jirriflettu l-possibbiltà li xi impjegati jistgħu jitolqu minghajr ma jirċievu hlasijiet ta' qsim fil-profitti.

Eżempju biex jispjega l-paragrafu 18

Pjan ta' qsim fil-profitti jeżiġi li entità thallas proporzjon speċifikat mill-profitt tagħha għas-sena lil impjegati tagħha li jservu matul is-sena. Jekk ma jkunx hemm impjegati li jitolqu matul is-sena, il-hlasijiet totali ta' qsim fil-profitti għas-sena jkunu 3 % tal-profitt. L-entità tistma li ċ-ċaqliq tal-persunal inaqqas il-hlasijiet għal 2,5 % tal-profitt.

L-entità tirrikonoxxi obbligazzjoni u spiza ta' 2,5 % tal-profitt.

- 19 Entità jista' ma jkollhiex obbligu legali li thallas bonus. Madankollu, f'xi każijiet, entità għandha Prattika li thallas bonusijiet. F'dawn il-każijiet, l-entità għandha obbligu kostruttiv minhabba li l-entità m'għandha l-ebda alternattiva realistika hlief li thallas il-bonus. Il-kejl tal-obbligu kostruttiv jirrifletti l-possibbiltà li xi impjegati jistgħu jitolqu minghajr ma jirċievu bonus.
- 20 Entità tista' tohrog stima affidabbli tal-obbligu legali jew kostruttiv tagħha skont pjan ta' qsim fil-profitti jew ta' bonus meta, u biss meta:
- (a) il-kundizzjonijiet formali tal-pjan jinkludu formola biex jiġi stabbilit l-ammont tal-benefiċċju;
- (b) l-entità tistabbilixxi l-ammonti li għandhom jithallsu qabel ma r-rapporti finanzjarji jkunu awtorizzati biex jinħarġu; jew
- (ċ) il-prattika passata tagħti evidenza ċara tal-ammont tal-obbligu kostruttiv tal-entità.
- 21 L-obbligu skont il-pjani ta' qsim fil-profitti u tal-bonus jirriżulta mis-servizz ta' l-impjegati u mhux minn xi tranżazzjoni mas-sidien tal-entità. Għalhekk, l-entità tirrikonoxxi l-kost tal-pjani ta' qsim fil-profitti u tal-bonus mhux bhala distribuzzjoni tal-profitti iżda bhala spiza.
- 22 Jekk il-qsim fil-profitti u l-hlasijiet tal-bonus ma jkunux waslu biex jithallsu kollha kemm huma fi żmien tmax-il xahar wara t-tmiem tal-perijodu li fih l-impjegati jagħtu s-servizzi relatati, daww il-hlasijiet huma benefiċċji ohra għat-tul tal-impjegati. (ara l-paragrafi 126–131).

Żvelar

- 23 Għalkemm dan l-Istandard ma jehtieġx żvelar speċifiku dwar benefiċċji għal żmien qasir tal-impjegati, Standards ohra jistgħu jehtieġu żvelar bħal dan. Pereżempju, l-IAS 24 *Żvelar fuq Partijiet Relatati* jehtieġ żvelar dwar il-benefiċċji għall-impjegati għall-personal fil-livelli għoljin tal-manigment. L-IAS 1 *Preżentazzjoni ta' Rapport Finanzjarji* jeżiġi l-iżvelar tal-ispiża tal-benefiċċji għall-impjegati.

BENEFIĊĊJI TA' WARJA L-IMPJIEG: DISTINZJONI BEJN PJANI TA' KONTRIBUZZJONI DEFINITA U PJANI TA' BENEFIĊĊJU DEFINIT

- 24 Benefiċċji ta' warja l-impjieg jinkludu, pereżempju:
- (a) benefiċċji għall-irtirar, bħal pensjonijiet; u
  - (b) benefiċċji oħra ta' warja l-impjieg, bħal assigurazzjoni fuq il-hajja ta' warja l-impjieg u kura medika ta' warja l-impjieg.
- Arranġamenti fejn entità tagħti benefiċċji ta' warja l-impjieg huma pjani ta' benefiċċji ta' warja l-impjieg. Kull entità tapplika dan l-Istandard għall-arranġamenti kollha; kemm jekk jinvolvu u kemm jekk ma jinvolvu l-istabbilment ta' entità separata biex tircievi l-kontribuzzjonijiet u biex thallas il-benefiċċji.
- 25 Pjani ta' benefiċċji oħra ta' warja l-impjieg huma kklassifikati bħala jew pjani ta' kontribuzzjoni definita jew pjani ta' benefiċċju definit, skont is-sustanza ekonomika tal-pjan kif tohroġ mit-termini u l-kundizzjonijiet prinċipali tiegħu. Skont pjani ta' kontribuzzjoni definita:
- (a) l-obbligu legali jew kostruttiv tal-entità huwa limitat għall-ammont li hija taqbel li tikkontribwixxi fil-fond. B'hekk, l-ammont ta' benefiċċji ta' warja l-impjieg li l-impjegat ikun irċieva huwa stabbilit bl-ammont ta' kontribuzzjonijiet imhallsa mill-entità (u forsi wkoll l-impjegat) lil pjani ta' benefiċċji ta' warja l-impjieg jew lil kumpanija tal-assigurazzjoni, flimkien mad-dhul mill-investimenti li jirriżultaw mill-kontribuzzjonijiet; u
  - (b) b'konsegwenza t'hekk, ir-riskju attwarju (li l-benefiċċji jkunu anqas milli mistennija) u r-riskju ta l-investment (li l-assi investiti ma jkunux biżżejjed biex jissodisfaw il-benefiċċji mistennija) jaqa' fuq l-impjegat.
- 26 Eżempji ta' każijiet fejn obbligu ta' entità m'huwiex illimitat għall-ammont li hija taqbel li tikkontribwixxi fil-fond huma, meta l-entità għandha obbligu legali jew kostruttiv permezz ta':
- (a) formula tal-benefiċċju tal-pjan li m'hijiex marbuta biss mal-ammont ta' kontribuzzjonijiet;
  - (b) garanzija, kemm indirettament permezz ta' pjani jew direttament, ta' dhul speċifikat fuq il-kontribuzzjonijiet; jew
  - (c) dawk il-prattici informali li jagħtu lok għal obbligu kostruttiv. Pereżempju, jista' jkun hemm obbligu kostruttiv meta entità jkollha storja ta' benefiċċji li jizdiedu għal impjegati ta' qabel biex ilaħhqu mal-inflazzjoni, anke fejn ma jkunx hemm obbligu legali li tagħmel dan.
- 27 Skont pjani ta' benefiċċju definit:
- (a) l-obbligu tal-entità huwa li tipprovdi l-benefiċċji miftiehma lil impjegati kurrenti u impjegati ta' qabel; u
  - (b) riskju attwarju (li l-benefiċċji jiswew aktar milli mistenni) u tnaqqis fir-riskju tal-investment, fis-sustanza, fuq l-entità. Jekk l-esperjenzi attwarji jew tal-investment huma aghar milli mistenni, jista' jizdied l-obbligu tal-entità.
- 28 Il-paragrafi 29–42 hawn isfel jispjegaw id-distinzjoni bejn pjani ta' kontribuzzjoni definita u pjani ta' benefiċċju definit fil-kuntest ta' pjani bejn għadd ta' sidien, pjani tal-istat u benefiċċji assigurati.

Pjani bejn għadd ta' sidien

- 29 Entità għandha tikklassifika pjani bejn għadd ta' sidien bħala pjani ta' kontribuzzjoni definita jew pjani ta' benefiċċju definit skont il-kundizzjonijiet tal-pjan (inkluz kull obbligu kostruttiv li jmur lil hinn mill-kundizzjonijiet formali). Meta pjani bejn għadd ta' sidien huwa pjani ta' benefiċċju definit, entità għandha:
- (a) tikkomputa s-sehem ipproporzjonat tagħha mill-obbligu tal-benefiċċju definit, l-assi tal-pjan u l-ispejjeż assoċjati mal-pjan bl-istess mod ta' kull pjani ieħor ta' benefiċċju definit; u
  - (b) tiżvela l-informazzjoni mitluba mill-paragrafu 120A.
- 30 Meta ma jkunx hemm informazzjoni suffiċjenti biex wiehed juża kontabilità ta' benefiċċju definit għal pjani b'aktar minn impjegatur wiehed li huwa pjani ta' benefiċċju definit, entità għandha:
- (a) tikkomputa għall-pjani skont il-paragrafi 44–46 daqs li kieku kien pjani ta' kontribuzzjoni definita;

- (b) tiżvela:
- (i) il-fatt li l-pjan huwa pjan ta' benefiċċju definit; u
- (ii) ir-raġuni l-għala ma hemmx informazzjoni suffiċjenti li tippermetti lill-entità biex tikkomputa għall-pjan bħala pjan ta' benefiċċju definit; u
- (ċ) sakemm bilanċ favorevoli jew defiċit fil-pjan jista' jaffettwa l-ammont ta' kontribuzzjonijiet futuri, tiżvela wkoll:
- (i) kull informazzjoni disponibbli dwar dak il-bilanċ favorevoli jew defiċit;
- (ii) il-baži użata biex jiġi stabbilit dak il-bilanċ favorevoli jew id-defiċit; u
- (iii) l-implikazzjonijiet, jekk ikun hemm, għall-entità.
- 31 Eżempju wiehed ta' pjan bejn għadd ta' sidien ta' benefiċċju definit huwa wiehed fejn:
- (a) il-pjan huwa ffinanzjat fuq il-baži *pay-as-you-go* bħal: il-kontribuzzjonijiet huma stabbiliti f'livell li huwa mistenni li jkun suffiċjenti biex jithallsu l-benefiċċji li jkollhom jithallsu fl-istess perijodu; u l-qligħ ta' benefiċċji futuri matul il-perijodu kurrenti jithallas mill-kontribuzzjonijiet futuri; u
- (b) il-benefiċċji għall-impjegatii huma stabbiliti bit-tul ta' żmien tas-servizz u l-entitajiet partecipanti m'għandhom l-ebda mezz realistiku li jirtiraw mill-pjan mingħajr ma jhallsu kontribuzzjoni għall-benefiċċji li l-impjegati jkunu hadu sad-data tal-irtirar. Dan il-pjan johloq riskju attwarju għall-entità: jekk l-ispiza ahharija tal-benefiċċji li jkunu diġà ttiehdu fid-data tal-karta tal-bilanċ, tkun aktar milli mistennija, l-entità jkollha jew iżżid il-kontribuzzjonijiet tagħha jew tipperswadi lill-impjegati biex jaċċettaw tnaqqis fil-benefiċċji. Għalhekk, dan il-pjan huwa pjan ta' benefiċċju definit.
- 32 Meta jkun hemm informazzjoni suffiċjenti dwar pjan bejn għadd ta' sidien li huwa pjan ta' benefiċċju definit, l-entità tikkomputa għas-sehem ipproporzjonat tagħha mill-obbligu ta' benefiċċju definit, l-assi tal-pjan u l-ispiza tal-benefiċċju ta' wara l-impjegat assoċjata mal-pjan, bl-istess mod bħal fil-każ ta' kull pjan ieħor ta' benefiċċju definit. Madankollu, f'xi każijiet, jista' jkun li entità ma tkunx tista tidentifika s-sehem tagħha mill-pożizzjoni finanzjarja bażika u l-andament tal-pjan, b'mod biżżejjed affidabbli għal skopijiet ta' kontabilità. Dan jista' jsehh jekk:
- (a) l-entità ma jkollhiex aċċess għal informazzjoni dwar il-pjan li tissodisfa r-reqwiżiti ta' dan l-Istandard; jew
- (b) il-pjan jesponi lill-entitajiet partecipanti għal riskji attwarji assoċjati ma l-impjegati kurrenti u dawk ta' qabel, ta' entitajiet oħra, bir-riżultat li ma jkun hemm l-ebda baži konsistenti u affidabbli biex jiġu allokati l-obbligu, l-assi tal-pjan u l-ispiza għall-entitajiet individwali li jippartecipaw fil-pjan.
- F'dawk il-każijiet, l-entità tikkomputa l-pjan daqs li kieku kien pjan ta' kontribuzzjoni definita u tiżvela l-informazzjoni addizzjonali mitluba mill-paragrafu 30.
- 32A Jista' jkun hemm ftehim kuntrattwali bejn il-pjan għal entitajiet multipli u l-partecipanti tiegħu li jiddetermina kif il-bilanċ favorevoli fil-pjan ser jiġi mqassam lill-partecipanti (jew id-defiċit iffinanzjat). Partecipant fi pjan bejn għadd ta' sidien bi ftehim bħal dan li jirrapporta l-pjan bħala pjan ta' kontribuzzjoni definita b'konformità mal-paragrafu 30 għandu jirrikonoxxi l-assi jew l-obbligazzjoni li jirriżultaw mill-ftehim kuntrattwali u l-introjtu jew spiża li tirriżulta fi profitt jew telf.

Eżempju li jispjega l-paragrafu 32A

Entità tippartecipa fi pjan bejn għadd ta' sidien li ma jippreparax stimi tal-pjan ibbażat fuq l-IAS 19. Għalhekk hi tirrapporta l-pjan bħal li kieku kien pjan ta' kontribuzzjoni definita. Stima ta' finanzjament li mhix tal-IAS 19 turi defiċit ta' 100 miljun fil-pjan. Il-pjan kien qabel, skont il-kuntratt, ma' skeda ta' kontribuzzjonijiet mas-sidien li jkunu qed jippartecipaw fil-pjan, li telimina d-defiċit matul il-hames snin li ġejjin. Il-kontribuzzjonijiet totali tal-entità taht il-kuntratt huma ta' 8 miljuni.

L-entità tirrikonoxxi obbligu għal kontribuzzjonijiet aġġustati għal valur taż-żmien tal-flus u spiża ugwali fil-profitt jew telf.

- 32B L-IAS 37 *Provedimenti, Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti* jehtieg li entità tirrikonoxxi, jew tiżvela informazzjoni dwar, ċerti obbligazzjonijiet kontingenti. Fil-kuntest ta' pjan bejn għadd ta' sidien, obbligu kontingenti jista' jinholoq minn, pereżempju:
- (a) telf attwarju relatati ma' entitajiet oħrajn li qed jippartecipaw minhabba li kull entità li qed tippartecipa fi pjan bejn għadd ta' sidien taqsam fir-riskji attwarji ta' kull entità oħra li qed tippartecipa; jew
  - (b) kull responsabbiltà taht it-termini ta' pjan biex jiġi ffinanzjat kull nuqqas fil-pjan jekk entitajiet oħrajn jonqsu milli jippartecipaw.
- 33 Pjani bejn għadd ta' sidien huma distinti minn pjani ta' amministrazzjoni ta' grupp. Pjan ta' amministrazzjoni ta' grupp huwa sempliciment aggregazzjoni ta' pjani ta' sid wiehed magħqudin biex jippermettu lis-sidien li jippartecipaw biex jaggruppaw l-assi tagħhom għal skopijiet ta' investment u jnaqqsu l-ispejjeż tal-immaniġġar tal-investimenti u tal-amministrazzjoni, iżda t-talbiet differenti tas-sidien huma ssegregati għall-benefiċċju uniku tal-impjegati tagħhom. Il-pjani ta' amministrazzjoni ta' grupp ma johlqu l-ebda problema ta' kontabilità partikolari minhabba li diġà hemm informazzjoni biex wiehed jittrattahom bl-istess mod bħal kull pjan ieħor ta' sid wiehed, u minhabba li dawn il-pjani ma jesponux lill-entitajiet partecipanti għal riskji attwarji assoċjati mal-impjegati kurrenti u preċedenti ta' entitajiet oħra. Id-definizzjonijiet f'dan l-Istandard jeżiġu li entità tikklassifika pjan ta' amministrazzjoni ta' grupp bħala pjan ta' kontribuzzjoni definita jew pjan ta' benefiċċju definit skont il-kundizzjonijiet tal-pjan (inkluż kull obbligu konstruttiv li jmur lil hinn mill-kundizzjonijiet formali).

Pjani ta' benefiċċju definit li jaqsmu r-riskji bejn diversi entitajiet taht kontroll komuni

- 34 Pjani ta' benefiċċju definit li jaqsmu r-riskji bejn diversi entitajiet taht kontroll komuni, pereżempju, kumpanija prinċipali u s-sussidjarja tagħha, m'humiex pjani bejn għadd ta' sidien.
- 34A Entità li qed tippartecipa fi pjan bħal dan għandha takkwista informazzjoni dwar il-pjan kollu mkejjel b'konformità mal-IAS 19 fuq il-bażi tas-suppożizzjonijiet li japplikaw għall-pjan kollu. Jekk hemm ftehim kuntrattwali jew politika ddikjarata biex jintalab il-kost tal-benefiċċju definit nett għal pjan kollu hekk kif imkejjel b'konformità mal-IAS 19 għal entitajiet individwali tal-grupp, l-entità għandha, fir-rapporti finanzjarji separati jew individwali tagħha, tirrikonoxxi l-kost tal-benefiċċju definit nett hekk kif iddebitat. Jekk m'hemm ftehim jew politika bħal dawn, il-kost tal-benefiċċju definit nett għandu jiġi rikonossut fir-rapporti finanzjarji separati jew individwali tal-entità tal-grupp li hi legalment is-sid li tkun qed tisponsorja l-pjan. L-entitajiet l-oħrajn tal-grupp għandhom, fir-rapporti finanzjarji separati jew individwali tagħhom, jirrikonoxxu kost li jkun daqs il-kontribuzzjoni pagabbli tagħhom għal dak il-perijodu.
- 34B Partecipazzjoni fi pjan bħal dan hi tranzazzjoni bejn partijiet relatati għal kull entità individwali tal-grupp. Entità għandha għalhekk, fir-rapporti finanzjarji separati jew individwali tagħha, tiżvela dawn li ġejjin:
- (a) il-ftehim kuntrattwali jew il-politika ddikjarata biex jiġi ċċarġjat il-kost tal-benefiċċju definit nett jew il-fatt li m'hemm l-ebda politika bħal din.
  - (b) il-politika li tiddetermina l-kontribuzzjoni li tithallas mill-entità.
  - (ċ) jekk l-entità tirrapportax l-allokkazzjoni tal-kost tal-benefiċċju definit nett b'konformità mal-paragrafu 34A, l-informazzjoni kollha dwar il-pjan kollu b'konformità mal-paragrafi 120–121,
  - (d) jekk l-entità tirrapporta l-kontribuzzjoni pagabbli għall-perijodu b'konformità mal-paragrafu 34A, l-informazzjoni dwar il-pjan kollu mehtieg b'konformità mal-paragrafi 120A(b)-(e), (j), (n), (o), (q) u 121. L-iżvelar l-ieħor kollu mehtieg mill-paragrafu 120A ma japplikax.

35 [Imhassra]

Pjani tal-Istat

- 36 Entità għandha tikkontabilizza għal pjan tal-istat bl-istess mod li bħal għal pjan bejn għadd ta' sidien (ara l-paragrafi 29 u 30).
- 37 Pjani tal-istat huma stabbiliti b'leġislazzjoni sabiex ikopru l-entitajiet kollha (jew l-entitajiet kollha f'kategorija partikolari, eżempju, industria speċifika) u huma mhaddma mill-gvern lokali jew nazzjonali jew minn korp ieħor (eżempju, aġenzija awtonoma maħluqa speċifikament għal dan il-ghan) li m'hijiex soġġetta għall-kontroll jew influwenza mill-entità ta' rappurtaġġ. Xi pjani stabbiliti minn entità jipprovdu kemm benefiċċji obligatorji li jissostitwixxu l-benefiċċji li nkella jkun koperti taht pjan statali u benefiċċji volontarji addizzjonali. Pjani bħal dawn m'humiex pjani tal-Istat.

- 38 Pjani tal-istat huma kkaratterizzati bhala benefiċċju definit jew bhala kontribuzzjoni definita fin-natura abbażi tal-obbligu tal-entità skont il-pjan. Hafna pjani tal-istat huma ffinanzjati fuq bażi ta' *pay-as-you-go*: il-kontribuzzjonijiet huma stabbiliti f'livell li huwa mistenni li jkun biżżejjed sabiex jithallsu l-benefiċċji mehtieġa li jkunu dovuti fl-istess perijodu; benefiċċji futuri miksubin matul il-perijodu attwali jithallsu minn kontribuzzjonijiet futuri. Madankollu, f'xi pjani tal-istat, l-entità ma għandha ebda obbligu legali jew kostruttiv li thallas dawk il-benefiċċji futuri: l-uniku obbligu tagħha huwa li thallas il-kontribuzzjonijiet li jkunu dovuti u jekk l-entità tieqaf timpjega membri tal-pjan tal-istat, ma jkollha ebda obbligu li thallas il-benefiċċji miksubin mill-impjegati tagħha stess fis-snin preċedenti. Għal din ir-raġuni, il-pjani tal-istat huma normalment pjani ta' kontribuzzjoni definita. Madankollu, fil-każijiet rari meta pjan tal-istat huwa pjan ta' benefiċċju definit, entità tapplika t-trattament preskritt fil-paragrafi 29 u 30.

Benefiċċji assigurati

- 39 Entità tista' thallas primjums tal-assigurazzjoni biex tiffinanzja pjan ta' benefiċċju ta' wara l-impjeg. L-entità għandha tittratta tali pjan bhala pjan ta' kontribuzzjoni definita sakemm l-entità ma jkollhiex (jew direttament jew indirettament permezz ta' pjan) obbligu legali jew kostruttiva li:

- (a) thallas il-benefiċċji għall-impjegati meta dawn ikunu dovuti; jew
- (b) thallas aktar ammonti jekk l-assigurat ma jhallasx il-benefiċċji futuri kollha għall-impjegati li jkollhom x'jaqsmu mas-servizz ta' impjegat fil-perijodi attwali u preċedenti.

Jekk l-entità żżomm tali obbligu legali jew kostruttiv, l-entità għandha tittratta l-pjan kif definit fil-pjan ta' benefiċċju.

- 40 Il-benefiċċji assigurati b'kuntratt tal-assigurazzjoni ma jehtieġx li jkollhom relazzjoni diretta jew awtomatika mal-obbligu tal-entità għall-benefiċċji għall-impjegati. Pjani ta' benefiċċju ta' wara l-impjeg li jinvolvu kuntratti tal-assigurazzjoni huma soġġetti għall-istess distinzjoni bejn il-kontabilità u l-iffinanzjar bhal pjani ffinanzjati oħrajn.

- 41 Meta entità tiffinanzja obbligu ta' benefiċċju ta' wara l-impjeg billi tikkontribwixxi għal polza tal-assigurazzjoni li taħtha, entità (jew direttament, indirettament permezz tal-pjan, permezz tal-mekkaniżmu għall-iffissar ta' poloz futuri jew permezz ta' relazzjoni bejn partijiet terzi u l-assigurat) iżżomm obbligu legali jew kostruttiv, il-pagament tal-primjums ma jammontax għal arrangament ta' kontribuzzjoni definita. Minn dan jirriżulta li l-entità:

- (a) tikkontabilizza polza tal-assigurazzjoni li tikkwalifika bhala assi tal-pjan (ara l-paragrafu 7); u
- (b) tirrikonoxxi poloz tal-assigurazzjoni oħrajn bhala drittijiet tar-rimbors (jekk il-poloż jissodisfaw il-kriterji fil-paragrafu 104A).

- 42 Meta polza tal-assigurazzjoni tkun fisem il-partecipant tal-pjan speċifikat jew grupp ta' partecipanti tal-pjan u l-entità ma jkollhiex obbligu legali jew kostruttiv sabiex tkopri xi telf fuq il-polza, l-entità ma għandha ebda obbligu li thallas benefiċċji lill-impjegati u l-assigurat għandu r-responsabbiltà unika li jhallas il-benefiċċji. Il-pagament ta' primjums fissi taht tali kuntratti huwa, fis-sustanza s-saldu tal-obbligu ta' benefiċċji għall-impjegati, aktar milli investment biex jiġi ssodisfat l-obbligu. Konsegwentment, l-entità m'għandhiex aktar assi jew obligazzjoni. Għalhekk, entità tittratta tali pagamenti bhala kontribuzzjonijiet skont pjan ta' kontribuzzjoni definita.

BENEFIĊĠI TA' WARA L-IMPJEG: PJANIJIET TA' KONTRIBUZZJONI DEFINITA

- 43 Il-kontabilità għal pjanijiet ta' kontribuzzjoni definita hija sempliċi minhabba li l-obbligu tal-entità li tirrapporta għal kull perijodu hija ddeterminata bl-ammonti li għandhom jiġu kkontribwiti għal dak il-perijodu. Konsegwentment, ma jinhtieġu l-ebda suppożizzjonijiet attwarji biex ikejlu l-obbligu jew l-ispiza u ma hemm l-ebda possibbiltà ta' xi qligħ jew telf attwarju. Barra minn hekk, l-obbligi jitkejlu fuq bażi mhux skontata, hlief meta ma jsirux dovuti għal kolloxx fi żmien tmax-il xahar wara t-tmiem tal-perijodu li fi h l-impjegati jkunu taw is-servizz relatat.

Rikonoxximent u kejl

- 44 Meta impjegat ikun ta servizz lil entità matul xi perijodu, l-entità għandha tirrikonoxxi l-kontribuzzjoni li għandha tithallas fi pjan ta' kontribuzzjoni definita bi skambju għal dak is-servizz:

- (a) bhala obligazzjoni (spiża akkumulata), wara li titnaqqas kull kontribuzzjoni diġà mhallsa. Jekk il-kontribuzzjoni mhallsa diġà teċċedi l-kontribuzzjoni li għandha tithallas għal servizz qabel id-data tal-karta tal-bilanċ, l-entità għandha tirrikonoxxi dak l-eċċess bhala assi (spiża mhallsa minn qabel) sal-punt fejn il-hlas minn qabel iwassal għal, perezempju, tnaqqis fi hlasijiet futuri jew rifużjoni ta' flus; u

(b) bhala spiza, hliet jekk Standard iehor jehtieg jew jippermetti l-inkluzjoni tal-kontribuzzjoni fil-kost ta' assi (ara, pereżempju, l-IAS 2 *Inventari* u l-IAS 16 *Proprietà, Impjanti u Tagħmir*).

- 45 Meta l-kontribuzzjonijiet fi pjan ta' kontribuzzjoni definita ma jkollhomx jithallsu kollha kemm huma fi żmien tnax-il xahar wara t-tmiem tal-perijodu li fih l-impjegati jagħtu s-servizz relatat, il-kontribuzzjonijiet għandhom jiġu skontati bl-użu tar-rata ta' skont speċifikata fil-paragrafu 78.

Żvelar

- 46 Entità għandha tiżvela l-ammont rikonoxxut bhala spiza għall-pjani ta' kontribuzzjoni definita.
- 47 Meta jkun mehtieg mill-IAS 24, entità tiżvela informazzjoni dwar il-kontribuzzjonijiet fi pjani ta' kontribuzzjoni definita għal persunal maniġerjali prinċipali.

BENEFIĊĠI TA' WARA L-IMPJIEG: PJANIJIET TA' BENEFIĊĠU DEFINIT

- 48 Il-kontabilità ta' pjanijiet ta' benefiċċju definit hija kumplessa minhabba li jkun hemm bżonn suppożizzjonijiet attwarji biex ikejlu l-obbligu u l-ispiza u hemm possibbiltà ta' qligh u telf attwarju. Barra minn hekk, l-obbligi jitkejlu fuq bażi skontata minhabba li dawn jistgħu jissaldu ħafna snin wara li l-impjegati jkunu taw is-servizz relatat.

Rikonoxximent u kejl

- 49 Pjanijiet ta' benefiċċju definit jistgħu ma jkunux iffinanzjati, jew jistgħu jkunu ffinanzjati totalment jew parzjalment minn kontribuzzjonijiet minn entità, u xi kultant mill-impjegati tagħha, għal go entità jew fond, li huma separati legalment mill-entità li tirrapporta u li minnhom jithallsu l-benefiċċji għall-impjegati. Il-ħlas ta' benefiċċji ffinanzjati, meta jsiru dovuti, jiddependi mhux biss fuq il-qagħda finanzjarja u l-andament tal-investment tal-fond iżda wkoll fuq l-abbiltà tal-entità (u l-volontà) li tagħmel tajjeb għal xi nuqqas fl-assi tal-fond. Għalhekk l-entità, fis-sustanza, tissottoskrivi r-riskji attwarji u tal-investimenti assoċjati mal-pjan. Konsegwentament, l-ispiza rikonoxxuta għal pjan ta' benefiċċju definit mhijiex necessarjament l-ammont tal-kontribuzzjoni li jkollha tithallas għall-perijodu.

- 50 Il-kontabilità minn entità għal pjani ta' benefiċċju definit tinvolvi l-passi li ġejjin:

- (a) l-użu ta' teknici attwarji biex tiġi prodotta stima affidabbli tal-ammont ta' benefiċċju li l-impjegati jkunu qalgħu għas-servizz tagħhom fil-perijodi kurrenti u dawk ta' qabel. Dan jitlob li entità tiddetermina l-ammont ta' benefiċċju li huwa attribwibbli għall-perijodi kurrenti u ta' qabel (ara l-paragrafi 67–71) u li tagħmel stimi (suppożizzjonijiet attwarji) dwar varjabbli demografici (bħal fatturat u mortalità tal-impjegati) u varjabbli finanzjarji (bħal żidiet futuri fis-salarji u l-ispejjeż mediċi) li jinfluwenzaw l-ispiza tal-benefiċċju (ara l-paragrafi 72–91);
- (b) l-iskontar ta' dak il-benefiċċju permezz tal-Metodu ta' kreditu għal kull unita' proġettata sabiex jiġi stabbilit il-valur preżenti tal-obbligu ta' benefiċċju definit u l-kost tas-servizz attwali (ara l-paragrafi 64–66);
- (c) id-determinazzjoni tal-valur ġust ta' kull assi ta' pjan (ara l-paragrafi 102–104);
- (d) id-determinazzjoni tal-ammont totali ta' qligh u telf attwarju u l-ammont ta' dak il-qligh u telf attwarju li għandu jiġi rikonoxxut (ara l-paragrafi 92–95);
- (e) meta jkun ġie introdott jew inbidel pjan, id-determinazzjoni tal-kost tas-servizz passat riżultanti (ara l-paragrafi 96–101); u
- (f) meta pjan ikun ġie mitmum qabel il-waqt jew saldat, id-determinazzjoni tal-qligh jew telf riżultanti (ara l-paragrafi 109–115).

Meta entità jkollha aktar minn pjan wiehed ta' benefiċċju definit, l-entità tapplika dawn il-proċeduri għal kull pjan materjali separatament.

- 51 F'xi każijiet, l-istimi, il-medji u *short cuts* komputattivi jistgħu jipprovdu approssimazzjoni tal-komputazzjonijiet iddettaljati illustrati f'dan l-Istandard.

Kontabilità għall-obbligu kostruttiv

- 52 Entità għandha tirrapporta fil-kontijiet tagħha mhux biss l-obbligu legali tagħha taht it-termini formali ta' pjan ta' benefiċċju definit, iżda wkoll kwalunkwe obbligu kostruttiv li tirriżulta mill-prattici informali tal-entità. Il-prattici informali jwasslu għal obbligu kostruttiv fejn l-entità m'għandha l-ebda aternattiva realistika għajr li thallas il-

benefiċċji għall-impjegati. Eżempju ta' obbligu kostruttiv huwa meta bidla fil-prattici informali tikkawża dannu inaċċettabbli lir-relazzjoni tagħha mal-impjegati.

- 53 It-termini formali ta' pjan ta' benefiċċju definit jistgħu jippermettu lil entità li ttejjem l-obbligu tagħha taht il-pjan. Madankollu, generalment huwa diffiċli għal entità li tikkancella pjan jekk l-impjegati għandhom jinżammu. Għalhekk, fin-nuqqas ta' provi għall-kuntrarju, il-kontabilità għall-benefiċċji ta' wara l-impjegat jassumu li entità li bhalissa qiegħda twieġhed dawn il-benefiċċji ser tkompli tagħmel dan matul il-bqija tal-hajja tax-xogħol tal-impjegati.

Karta tal-Bilanċ

- 54 L-ammont rikonoxxut bhala obligazzjoni ta' benefiċċju definit għandu jkun it-total nett tal-ammonti li ġejjin:
- (a) il-valur preżenti tal-obbligu ta' benefiċċju definit fid-data tal-karta tal-bilanċ (ara l-paragrafu 64);
  - (b) flimkien ma' kull qligħ attwarju (barra t-telf attwarju) mhux rikonoxxuti minhabba t-trattament stabbilit fil-paragrafi 92 u 93;
  - (c) bit-tnehhija ta' kwalunkwe kost għal servizz tal-passat li għadu mhux rikonoxxut (ara l-paragrafu 96);
  - (d) bit-tnehhija tal-valur ġust fid-data tal-karta tal-bilanċ tal-assi tal-pjan (jekk hemm) li minnhom huma direttament issaldati l-obbligi (ara l-paragrafi 102–104).
- 55 Il-valur preżenti tal-obbligu ta' benefiċċju definit huwa l-obbligu gross, qabel it-tnaqqis tal-valur ġust ta' kull assi tal-pjan.
- 56 Entità għandha tiddetermina l-valur preżenti ta' obbligi ta' benefiċċju definiti u l-valur ġust ta' kull assi tal-pjan b'regolarità suffiċjenti b'mod li l-ammonti rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji ma jvarjawx materjalment mill-ammonti li jkunu stabbiliti fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- 57 Dan l-Istandard jinkoraġġixxi, iżda ma jitlobx, li entità tinvolvi attwarju kkwalifikat fil-kejl tal-obbligi materjali kollha ta' benefiċċji ta' wara l-impjegat. Għal raġunijiet Prattici, entità tista' titlob attwarju kkwalifikat biex iwettaq valutazzjoni dettaljata tal-obbligu qabel id-data tal-karta tal-bilanċ. Madankollu, ir-riżultati ta' dik il-valutazzjoni huma aġġornati għal kull tranżazzjonijiet materjali u bidliet materjali oħrajn fiċ-ċirkostanzi (inklużi bidliet fil-prezzijiet tas-suq u r-rati tal-imghax) sad-data tal-karta tal-bilanċ.
- 58 L-ammont stabbilit skont il-paragrafu 54 jista' jkun negattiv (assi). Entità għandha tkejjel l-assi li jirriżulta bhala l-inqas ta':
- (a) l-ammont stabbilit skont il-paragrafu 54; u
  - (b) it-total ta':
    - (i) kull telf attwarju netti kumulattivi u mhux rikonoxxuti u kost ta' servizz tal-passat (ara l-paragrafi 92, 93 u 96); u
    - (ii) il-valur preżenti ta' kull benefiċċju ekonomiku disponibbli fil-forma ta' rifuzjonijiet mill-pjan jew tnaqqis f'kontribuzzjonijiet futuri lill-pjan. Il-valur preżenti ta' dawn il-benefiċċji ekonomiċi għandhom ikunu determinati bl-użu tar-rata ta' skont speċifikata fil-paragrafu 78.
- 58A L-applikazzjoni tal-paragrafu 58 m'għandhiex twassal biex qligħ ikun rikonoxxut biss bhala riżultat ta' telf attwarju jew kost ta' servizz tal-passat fil-perijodu preżenti jew f'telf li jkun rikonoxxut biss bhala riżultat ta' qligħ attwarju fil-perijodu preżenti. L-entità għandha għalhekk tirikonoxxi immedjatament skont il-paragrafu 54 dan li ġej, sal-punt li dawn jirriżultaw waqt li l-assi ta' benefiċċju definit huwa stabbilit skont il-paragrafu 58(b):
- (a) telf attwarju netti tal-perijodu preżenti u kost ta' servizz tal-passat tal-perijodu preżenti sal-punt li dawn jaqbzu kull tnaqqis fil-valur preżenti tal-benefiċċji ekonomiċi speċifikati fil-paragrafu 58(b)(ii). Jekk m'hemm l-ebda bidla jew zjieda fil-valur preżenti tal-benefiċċji ekonomiċi, it-telf attwarju netti shaħ tal-perijodu preżenti u l-kost ta' servizz tal-passat tal-perijodu preżenti għandhom ikunu rikonoxxuti immedjatament skont il-paragrafu 54.
  - (b) qligħ attwarju netti tal-perijodu preżenti wara t-tnaqqis tal-kost ta' servizz tal-passat tal-perijodu preżenti sal-punt li jeċċedu kull zjieda fil-valur preżenti tal-benefiċċji ekonomiċi speċifikati fil-paragrafu 58(b)(ii). Jekk m'hemm l-ebda bidla jew tnaqqis fil-valur preżenti tal-benefiċċji ekonomiċi, il-qligħ attwarju netti shaħ tal-perijodu preżenti wara t-tnaqqis tal-kost ta' servizz tal-passat tal-perijodu preżenti għandhom ikunu rikonoxxuti immedjatament skont il-paragrafu 54.

- 58B Il-paragrafu 58A japplika għal entità biss jekk hija għandha, fil-bidu jew fit-tmiem tal-perijodu ta' kontabilità, bilanċ favorevoli ⁽¹⁾ fi pjan ta' benefiċċju definit u ma tistax, abbażi tat-termini preżenti tal-pjan, tirkupra l-bilanċ favorevoli bis-shih permezz ta' rifużjonijiet jew tnaqqis fil-kontribuzzjonijiet futuri. F'każijiet bħal dawn, il-kost ta' servizz tal-passat u t-telf attwarju li jirriżultaw fil-perijodu, li r-rikonoxximent tagħhom huwa differit skont il-paragrafu 54, iżid l-ammont speċifikat fil-paragrafu 58(b)(i). Jekk dik iż-żjieda ma tiġix paċuta minn tnaqqis ugwali fil-valur preżenti ta' benefiċċji ekonomiċi li jikkwalifikaw għal rikonoxximent skont il-paragrafu 58(b)(ii), ikun hemm żjieda fit-total nett speċifikat mill-paragrafu 58(b) u, għalhekk, qligħ rikonoxxut. Il-paragrafu 58A jipprojbixxi r-rikonoxximent ta' qligħ f'dawn iċ-ċirkostanzi. Jirriżulta l-effett kuntrarju bi qligħ attwarju li jirriżulta fil-perijodu, li r-rikonoxximent tiegħu huwa differit skont il-paragrafu 54, sakemm il-qligħ attwarju jnaqqsu t-telf attwarju kumulattivi u mhux rikonoxxuti. Il-paragrafu 58A jipprojbixxi r-rikonoxximent ta' telf f'dawn iċ-ċirkostanzi. Għal eżempji tal-applikazzjoni ta' dan il-paragrafu, ara l-Appendiċi Ċ.
- 59 Assi jista' jirriżulta fejn pjan ta' benefiċċju definit kien soprafinanzjat jew f'ċerti każijiet fejn qligħ attwarju huma rikonoxxuti. Entità tirikonoxxi assi f'dawn il-każijiet minhabba li:
- (a) l-entità tikkontrolla rizorsa, li hija l-abbiltà li tuża bilanċ favorevoli biex tiġġenera benefiċċji futuri;
- (b) dak il-kontroll huwa riżultat ta' avvenimenti tal-passat (kontribuzzjonijiet imħallsin mill-entità u servizz mogħti mill-impjegat); u
- (c) huma disponibbli benefiċċji ekonomiċi futuri lill-entità fil-forma ta' tnaqqis f'kontribuzzjonijiet futuri jew rifużjoni fi flus, jew direttament lill-entità jew indirettament lil pjan iehor f'defiċit.
- 60 Il-limitu fil-paragrafu 58(b) ma jegħlibx ir-rikonoxximent imdewwem ta' ċerti telf attwarju (ara l-paragrafi 92 u 93) u ċertu kost ta' servizz tal-passat (ara l-paragrafu 96), barra minn kif speċifikat fil-paragrafu 58A. Madankollu, dak il-limitu ma jegħlibx l-għażla tranzitorja fil-paragrafu 155(b). Il-paragrafu 120A(f)(iii) jitlob li entità tiżvela kull ammont mhux rikonoxxut bħala assi minhabba l-limitu fil-paragrafu 58(b).

Eżempju biex jispjega l-paragrafu 60

Pjan ta' benefiċċju definit għandu l-karatteristiċi li ġejjin:

Valur preżenti tal-obbligu	1,100
Valur ġust tal-assi tal-pjani	(1,190)
	<hr/>
	(90)
Telf attwarji mhux rikonoxxuti	(110)
Kost ta' servizz tal-passat mhux rikonoxxut	(70)
Żjieda mhux rikonoxxuta fl-obbligazzjoni mal-adozzjoni inizjali tal-Istandard skont il-paragrafu 155(b)	(50)
	<hr/>
Ammont negattiv stabbilit skont il-paragrafu 54	(320)
Valur preżenti ta' rifużjonijiet futuri disponibbli u tnaqqis f'kontribuzzjonijiet futuri	90
<i>Il-limitu skont il-paragrafu 58(b) huwa kkomputat kif ġej:</i>	
<i>Telf attwarji mhux rikonoxxuti</i>	110
<i>Kost ta' servizz tal-passat mhux rikonoxxut</i>	70
<i>Valur preżenti ta' rifużjonijiet futuri disponibbli u tnaqqis f'kontribuzzjonijiet futuri</i>	90
<i>Limitu</i>	<hr/>
	270

270 huwa inqas minn 320. Għalhekk, l-entità tirikonoxxi assi ta' 270 u tiżvela li l-limitu naqqas l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi b'50 (ara l-paragrafu 120A(f)(iii)).

⁽¹⁾ Bilanċ favoreviku huwa eċċess tal-valur ġust tal-assi tal-pjan fuq il-valur attwali tal-obbligu tal-benefiċċju ddefinit.

Profitt jew telf

- 61 Entità għandha tirrikonoxxi t-total nett tal-ammonti li ġejjin fi profitt jew telf, hliet sal-punt li Standard ieħor jitlob jew jippermetti l-inklużjoni tagħhom fil-kost ta' assi:
- (a) kost kurrenti tas-servizz (ara l-paragrafi 63–91);
  - (b) kost tal-imghax (ara l-paragrafu 82);
  - (c) ir-redditu mistenni jew kwalunkwe assi tal-pjan (ara l-paragrafi 105–107) u kull dritt ta' rifużjoni (ara l-paragrafu 104A);
  - (d) qligh u telf attwarju, kif mehtieg skont il-politika ta' kontabilità ta' entità (ara l-paragrafi 92–93D);
  - (e) kost ta' servizz tal-passat (ara l-paragrafu 96);
  - (f) l-effett ta' kull tnaqqis jew saldi (ara l-paragrafi 109 u 110); u
  - (g) l-effett tal-limitu fil-paragrafu 58(b), sakemm mhuwiex rikonoxxut barra profitt jew telf skont il-paragrafu 93C.
- 62 Standards ohra jehtiegu l-inklużjoni ta' ċerti spejjeż, magħmula minhabba l-benefiċċji mogħtija lill-impjegati, fl-ispejjeż tal-assi, bhal inventarji jew proprjetà, impjanti u tagħmir (ara l-IAS 2 u l-IAS 16). Kull kost ta' benefiċċji ta' wara l-impjieg inklużi fil-kost ta' dawk l-assi, jinkludu l-proporzjon xieraq tal-komponenti elenkati fil-paragrafu 61.

Rikonoxximent u kejl: il-valur attwali tal-obbligi definiti għall-ghoti ta' benefiċċji u l-kost attwali tas-servizz

- 63 Il-kost finali ta' pjan ta' benefiċċju definit jista' jiġi influwenzat minn bosta varjabbli, bhas-salarji finali, il-fatturat u l-imwiet fost l-impjegati, it-tendenzi fl-ispejjeż mediċi u, għal pjan iffinanzjat, il-qligh mill-investimenti fuq l-assi tal-pjan. Il-kost finali tal-pjan mhijiex ċerta u huwa probabbli li din l-inċertezza tkompli għal perijodu twil ta' żmien. Sabiex jiġu mkejla l-valur attwali tal-obbligi ta' benefiċċji ta' wara l-impjieg u l-kost relatat ta' servizz attwali, huwa neċessarju li:
- (a) jiġi applikat il-metodu ta' valutazzjoni attwarja (ara l-paragrafi 64–66);
  - (b) jiġi attribwit benefiċċju għall-perijodi ta' servizz (ara l-paragrafi 67–71); u
  - (c) jsiru suppożizzjonijiet attwarji (ara l-paragrafi 72–91).

Il-metodu tal-valutazzjoni attwarja

- 64 Entità għandha tuża l-Metodu ta' Kreditu ta' Unità Proġettata sabiex tiddetermina l-valur attwali tal-obbligi definiti tagħha għall-ghoti ta' benefiċċji u l-ispejjeż ta' servizz attwali relatati u, fejn ikun japplika, il-kosti ta' servizz tal-passat.
- 65 Il-Metodu ta' Kreditu ta' Unità Proġettata (xi drabi magħruf bhala l-metodu ta' benefiċċju dovut skont is-sehem ta' kull wiehed fuq is-servizz jew bhala l-metodu ta' servizz għall-ghoti ta' benefiċċju/snin iqis kull perijodu ta' servizz bhala li jagħti lok għall-unità addizzjonali ta' dritt għall-benefiċċju (ara l-paragrafi 67-71) u jkejje kull unità b'mod separat sabiex jasal għall-obbligu finali (ara l-paragrafi 72-91).

Eżempju biex jispjega l-paragrafu 65

Benefiċċju ta' somma globali mat-terminazzjoni ta' servizz u li jkun jammonta għal 1 % tas-salarju finali ta' kull sena ta' servizz. Is-salarju f'sena 1 huwa 10,000 u huwa maħsub li jiddied bi 7 % (kompost) kull sena. Ir-rata ta' skont użata hija ta' 10 % kull sena. It-tabella li ġejja turi kif l-obbligu jakkumula għal impjegat li huwa mistenni jitleq fl-aħhar tas-sena 5, jekk wiehed jassumi li ma hemm l-ebda bidla fis-suppożizzjonijiet attwarji. Għal raġunijiet ta' semplicità, dan l-eżempju jinjora l-aġġustament addizzjonali mehtieg sabiex tidher il-probabbiltà li l-impjegat jista' jitleq l-entità f'data qabel jew wara.

Sena	1	2	3	4	5
<i>Benefiċċju attribwit għal:</i>					
— <i>snin preċedenti</i>	0	131	262	393	524
— <i>sena attwali (1 % tas-salarju finali)</i>	131	131	131	131	131
— <i>snin attwali u preċedenti</i>	131	262	393	524	655
<i>L-obbligu fil-bidu</i>	—	89	196	324	476
<i>Imghax b'10 %</i>	—	9	20	33	48

Sena	1	2	3	4	5
Il-kost tas-servizz attwali	89	98	108	119	131
L-obbligu fit-terminazzjoni	89	196	324	476	655

Nota:

1. L-obbligu fil-bidu huwa l-valur attwali tal-benefiċċju attribwit għas-snin preċedenti.
2. Il-kost għas-servizz attwali huwa l-valur attwali tal-benefiċċju attribwit għas-sena attwali.
3. L-obbligu fit-terminazzjoni huwa l-valur attwali tal-benefiċċju attribwit lis-snin attwali u preċedenti.

- 66 Entità taġti skont fuq l-obbligu ta' benefiċċju ta' wara l-impjeg, anke jekk parti mill-obbligu ssir dovuta fi zmien tmax-il xahar mid-data tal-karta tal-bilanċ.

L-attribuzzjoni tal-benefiċċju għall-perijodi ta' servizz

- 67 Meta tiddetermina l-valur attwali tal-obbligi definiti taġha għall-ghoti ta' benefiċċji u l-kost tas-servizz attwali relatat u, meta jkun xieraq, il-kost tas-servizz fil-passat, entità għandha tattribwixxi benefiċċju għall-perijodi ta' servizz skont il-formola għall-ghoti tal-benefiċċji tal-pjan. Izda jekk servizz ta' impjegat fis-snin ta' wara sejjer iwassal għal livell materjalment oghla ta' benefiċċji milli fis-snin preċedenti, entità għandha tattribwixxi benefiċċju fuq bażi ta' linja dritta:
- (a) mid-data meta servizz minn impjegat l-ewwel wassal għall-benefiċċji skont il-pjan (jekk il-benefiċċji jkunju jew ma jkunux kundizzjonali fuq servizz ulterjuri);
  - (b) sad-data meta servizz ulterjuri minn impjegat ma jwassal għal ebda ammont materjali ta' benefiċċji ulterjuri skont il-pjan, għajr minn żjidiet oħra fis-salarju.
- 68 Il-Metodu ta' Kreditu ta' Unità Progettata jehtieg li entità tattribwixxi benefiċċju għall-perijodu attwali (sabiex jiġu stabbiliti l-kost tas-servizz attwali) u l-perijodi attwali u preċedenti (sabiex jiġi stabbilit il-valur attwali tal-obbligi ta' benefiċċju definiti). Entità tattribwixxi benefiċċju għall-perijodi li fihom ikun hemm l-obbligu li tipprovd l-benefiċċji wara l-impjeg. Ikun hemm dak l-obbligu meta l-impjegati jaġhtu servizzi bi skambju għall-benefiċċji ta' wara l-impjeg li entità tistenna li thallas fil-perijodi futuri ta' rapportaġġ. Tekniki attwarji jippermettu li entità tkejjel dak l-obbligu b'mod bizzejjed affidabbli sabiex tiġġustifika r-rikonoxximent ta' obligazzjoni.

Eżempji biex jispjegaw il-paragrafu 68

1. Pjan ta' benefiċċju definit jipprovd benefiċċju ta' somma globali ta' 100 pagabbli fuq l-irtirar għal kull sena ta' servizz.

Jingħata benefiċċju ta' servizz ta' 100 għal kull sena. Il-kost attwali tas-servizz hija l-valur attwali ta' 100. Il-valur attwali tal-obbligu ta' benefiċċju definit huwa l-valur attwali ta' 100, immultiplikata bin-numru ta' snin ta' servizz sad-data tal-karta tal-bilanċ.

Jekk il-benefiċċju huwa pagabbli immedjatament meta l-impjegat jitlaq l-entità, l-kost tas-servizz attwali u l-valur attwali tal-obbligu ta' benefiċċju definit jirriflettu d-data li fiha l-impjegat huwa mistenni jitlaq. Għalhekk, minhabba l-effett tal-ghoti ta' skont, huma anqas mill-ammonti li jiġu stabbiliti jekk l-impjegat jitlaq fid-data tal-karta tal-bilanċ.

2. Pjan jipprovd għal pensjoni ta' kull xahar ta' 0,2 % tas-salarju finali għal kull sena ta' servizz. Il-pensjoni hija pagabbli mill-età ta' 65.

Benefiċċju ugwali għall-valur attwali, fid-data mistennija għall-irtirar, pensjoni ta' kull xahar ta' 0,2 % tas-salarju finali stmat pagabbli mid-data tal-irtirar mistennija sad-data mistennija tal-mewt hija attribwita għal kull sena ta' servizz. Il-kost tas-servizz attwali huwa l-valur attwali ta' dak il-benefiċċju. Il-valur attwali tal-obbligu ta' benefiċċju definit huwa l-valur attwali tal-hlasijiet tal-pensjoni ta' kull xahar ta' 0,2 % tas-salarju finali, immultiplikata bin-numru ta' snin ta' servizz sad-data tal-karta ta' bilanċ. Il-kost tas-servizz attwali u l-valur attwali tal-obbligu ta' benefiċċju definit huma mnaqqsqa peress li l-hlasijiet tal-pensjoni jibdedw fl-età ta' 65.

- 69 Is-servizz tal-impjegati jaghti lok għall-obbligu taht il-pjan ta' benefiċċju definit anke jekk il-benefiċċji huma kundizzjonali fuq l-impjeg futur (fi kliem iehor mhumiex vestiti). Is-servizz tal-impjegati qabel id-data tal-vestment jaghti lok għall-obbligu kostruttiv peress li f'kull data suċċessiva ta' karta ta' bilanċ, l-ammont tas-servizz futur li impjegat ikollu jaghti qabel ma jsir intitolat għall-benefiċċju jiġi mnaqqas. Meta tkejjel l-obbligu ta' benefiċċju definit tagħha, entità tikkunsidra l-probabbiltà li xi impjegati jistgħu ma jissodisfawx xi rekwiżiti għall-ghoti. B'mod simili, avolja ċerti benefiċċji ta' wara l-impjeg, pereżempju l-benefiċċji mediċi wara l-impjeg, isiru dovuti biss jekk isehh avveniment speċifikat meta impjegat ma jkunx għadu impjegat, jinholoq obbligu meta l-impjegat jaghti servizz li jipprovi dritt għall-benefiċċju jekk isehh l-avveniment speċifikat. Il-probabbiltà li jsehħ l-avveniment speċifikat jaffettwa l-kejl tal-obbligu iżda ma jiddeterminax jekk l-obbligu jeżistix.

Eżempji biex jispjegaw il-paragrafu 69

1. Pjan iħallas benefiċċju ta' 100 għal kull sena ta' servizz. Il-benefiċċji jingħataw wara għaxar snin ta' servizz.

Jingħata benefiċċju ta' servizz ta' 100 għal kull sena. F'kull waħda mill-ewwel għaxar snin, il-kost tas-servizz attwali u l-valur attwali tal-obbligu jirriflettu l-probabbiltà li l-impjegat jista' ma jagħmilx għaxar snin ta' servizz.

2. Pjan iħallas benefiċċju ta' 100 għal kull sena ta' servizz, eskluż servizz qabel l-età ta' 25. Il-benefiċċji jingħataw immedjatment.

Ma jingħata l-ebda benefiċċju għal servizz qabel l-età ta' 25 peress li servizz qabel dik id-data ma jwassalx għall-benefiċċji (kundizzjonali jew mhux kundizzjonali). Huwa attribwit benefiċċju ta' 100 għal kull sena sussegwenti.

- 70 L-obbligu jiżdied sad-data meta servizz ulterjuri mill-impjegat ma jwassal għall-ebda ammont materjali ta' benefiċċju ulterjuri. Għalhekk, il-benefiċċju kollu huwa attribwit għal perijodi li jispicċaw fi jew qabel dik id-data. Il-benefiċċju huwa attribwit għall-perijodi individwali ta' kontabilità skont il-formola tal-benefiċċju tal-pjan. Iżda jekk is-servizz ta' impjegat fis-snin ta' wara jwassal għal-livell materjalment oghla ta' benefiċċju milli fi snin preċedenti, entità tattribwixxi benefiċċju fuq il-bazi ta' linja dritta sad-data meta servizz ulterjuri mill-impjegat ma jwassal għall-ebda ammont materjali ta' benefiċċji ulterjuri. Dan huwa għaliex is-servizz tal-impjegat fil-perijodu kollu fl-aħħar iwassal għall-benefiċċju f'dak il-livell oghla.

Eżempji biex jispjegaw il-paragrafu 70

1. Pjan iħallas benefiċċju f'somma f'daqqa ta' 1,000 li tingħata wara 10 snin ta' servizz. Il-pjan ma jipprovi għall-ebda benefiċċju ulterjuri għal servizz sussegwenti.

Jiġi attribwit benefiċċju ta' 100 (1,000 diviżi b'għaxra) għal kull waħda mill-ewwel għaxar snin. Il-kost tas-servizz attwali f'kull waħda mill-ewwel għaxar snin jirriflettu l-probabbiltà li impjegat jista' ma jlestix għaxar snin ta' servizz. Ma jingħata l-ebda benefiċċju għas-snin sussegwenti.

2. Pjan iħallas somma globali ta' benefiċċju għall-irtirar ta' 2,000 lill-impjegati kollha li għandhom impjegati fl-età ta' 55 wara għoxrin sena ta' servizz jew li għandhom impjegati fl-età ta' 65 irrispettivament mit-tul tas-servizz tagħhom.

Għall-impjegati li jibdw qabel l-età ta' 35, is-servizz l-ewwel iwassal għall-benefiċċji taht il-pjan fl-età ta' 35 (impjegat jista' jitlaq fl-età ta' 30 u jirritorna fl-età ta' 33 bl-ebda effett fuq l-ammont jew iż-żmien tal-benefiċċji). Dawk il-benefiċċji huma kundizzjonali fuq servizz ulterjuri. Barra minn hekk, is-servizz mogħti wara l-età ta' 55 ma huwa sejjer iwassal għall-ebda ammont materjali ta' benefiċċju ulterjuri. Għal dawn l-impjegati, l-entità tattribwixxi benefiċċju ta' 100 (2,000 diviżi b'20) għal kull sena mill-età ta' 35 sa' l-età ta' 55.

Għall-impjegati li jibdw bejn l-etajiet ta' 35 u 45, servizz ta' aktar minn għoxrin sena ma jwassal għall-ebda ammont materjali ta' benefiċċji ulterjuri. Għal dawn l-impjegati, l-entità tattribwixxi benefiċċju ta' 100 (2,000 diviżi b'20) għal kull waħda mill-ewwel għoxrin sena.

Għall-impjegati li jibda' fl-età ta' 55, servizz ta' aktar minn għaxar snin ma jwassal għall-ebda ammont materjali ta' benefiċċji ulterjuri. Għal dan l-impjegat, entità tattribwixxi benefiċċju ta' 200 (2,000 diviżi b'10) ta' kull waħda mill-ewwel għaxar snin.

Għall-impjegati kollha, il-kost tas-servizz attwali u l-valur attwali tal-obbligu jirriflettu l-probabbiltà li l-impjegat jista' ma jlestix il-perijodu neċessarju ta' servizz.

3. Pjan mediku wara l-impjegat iħallas lura 40 % tal-ispejjeż mediċi wara l-impjegat ta' impjegat jekk l-impjegat jitleq wara aktar minn għaxar u anqas minn għoxrin sena ta' servizz u 50 % ta' dawk l-ispejjeż jekk l-impjegat jitleq wara għoxrin sena jew aktar ta' servizz.

Taht il-formola tal-benefiċċju tal-pjan, l-entità tattribwixxi 4 % tal-valur attwali tal-ispejjeż mediċi mistennija (40 % diviżi b'għaxra) għal kull waħda mill-ewwel għaxar snin u 1 % (10 % diviżi b'għaxra) għal kull waħda mit-tieni għaxar snin. Il-kost tas-servizz attwali f'kull sena jirrifletti l-probabbiltà li l-impjegat jista' ma jlestix il-perijodu neċessarju ta' servizz sabiex jikseb parti mill-benefiċċji jew il-benefiċċji kollha. Ma jingħata l-ebda benefiċċju lill-impjegati mistennija li jitleq fi żmien għaxar snin.

4. Pjan mediku ta' wara l-impjegat iħallas lura 10 % tal-ispejjeż mediċi ta' wara l-impjegat ta' impjegat jekk l-impjegat jitleq wara aktar minn għaxar u anqas minn għoxrin sena ta' servizz u 50 % ta' dawk l-ispejjeż jekk l-impjegat jitleq wara għoxrin sena jew aktar ta' servizz.

Is-servizz fis-snin ta' wara jwassal għal livell ta' benefiċċju materjalment oghla milli fis-snin preċedenti. Għalhekk, għall-impjegati mistennija li jitleq wara għoxrin sena jew aktar, l-entità tattribwixxi benefiċċju fuq il-bażi ta' linja dritta skont il-paragrafu 68. Servizz ta' aktar minn għoxrin sena ma jwassal għall-ebda ammont materjali ta' benefiċċju ulterjuri. Għalhekk, il-benefiċċju attribwit għal kull waħda mill-ewwel għoxrin sena huwa 2,5 % tal-valur attwali tal-kosti mediċinali mistennija (50 % diviżi b'għoxrin).

Għall-impjegati li mistennija li jitleq bejn l-għaxar u l-għoxrin sena, il-benefiċċju attribwit għal kull waħda mill-ewwel għaxar snin huwa 1 % tal-valur attwali tal-ispejjeż mediċinali mistennija. Għal dawn l-impjegati, ma jiġi attribwit l-ebda benefiċċju għas-servizz bejn l-aħħar tal-għaxar sena u d-data maħsuba tat-tluq.

Ma jingħata l-ebda benefiċċju lill-impjegati mistennija li jitleq fi żmien għaxar snin.

- 71 Meta l-ammont ta' benefiċċju huwa proporzjon kostanti ta' salarju finali ta' kull sena ta' servizz, iż-żidiet futuri fis-salarju jaffettwaw l-ammont neċessarju sabiex l-obbligu li jeżisti għas-servizz jissalda qabel id-data tal-karta tal-bilanċ, iżda ma jgħolqux obbligu addizzjonali. Għalhekk:

- (a) għall-ghan tal-paragrafu 67(b), iż-żidiet fis-salarju ma jwasslux għall-benefiċċju ulterjuri avolja l-ammont tal-benefiċċji jiddependi fuq is-salarju finali; u
- (b) l-ammont tal-benefiċċju attribwit għal kull perijodu huwa proporzjon kostanti tas-salarju li l-benefiċċju jiġi konness miegħu.

Eżempju biex jispjega l-paragrafu 71

L-impjegati huma intitolati għal benefiċċju ta' 3 % tas-salarju finali ta' kull sena ta' servizz qabel l-età ta' 55.

Benefiċċju ta' 3 % ta' salarju finali stmat huwa attribwit għal kull sena sal-età ta' 55. Din hija d-data meta servizz ulterjuri mill-impjegat ma jwassal għall-ebda ammont materjali ta' benefiċċju ulterjuri skont il-pjan. Ma jiġi attribwit l-ebda benefiċċju għas-servizz wara dik id-data.

Suppożizzjonijiet attwarji

- 72 Is-suppożizzjonijiet attwarji għandhom ikunu oġġettivi u kompatibbli b'mod reciproku.
- 73 Is-suppożizzjonijiet attwarji huma l-aħjar stmi ta' entità tal-varjabbli li sejrjn jiddeterminaw l-ispejjeż aħharija tal-għoti ta' benefiċċji wara l-impjegat. Is-suppożizzjonijiet attwarji jinkludu:
- (a) suppożizzjonijiet demografiċi dwar il-karatteristiċi futuri ta' impjegati attwali u preċedenti (u d-dipendenti tagħhom) li huma eliġibbli għall-benefiċċji. Is-suppożizzjonijiet demografiċi jitrattaw kwistjonijiet bħall-:
- (i) mortalità, kemm waqt kif ukoll wara l-impjegat;
- (ii) ir-rati ta' fatturat, diżabbiltà u l-irtirar bikri;
- (iii) il-proporzjon tal-membri tal-pjan b'dipendenti li huma eliġibbli għall-benefiċċji; u
- (iv) ir-rati tal-kljems skont il-pjani mediċi; u

- (b) is-suppożizzjonijiet finali, li jitrattaw kwistjonijiet bhal:
- (i) ir-rata ta' skont (ara l-paragrafi 78–82);
  - (ii) is-salarju futur u l-livelli ta' benefiċċju (ara l-paragrafi 83–87);
  - (iii) fil-każ tal-benefiċċji mediċi, l-ispejjeż mediċi futuri, inklużi, fejn ikunu materjali, l-ispejjeż għall-amministrazzjoni tal-*klejms* u l-hlasijiet tal-benefiċċji (ara l-paragrafi 88-91); u
  - (iv) ir-rata mistennija ta' qligħ fl-assi tal-pjan (ara l-paragrafi 105–107).

- 74 Is-suppożizzjonijiet attwarji huma oġġettivi jekk ma jkunux imprudenti jew konservattivi b'mod eċċessiv.
- 75 Is-suppożizzjonijiet attwarji huma kompatibbli b'mod reċiproku jekk jirriflettu r-relazzjonijiet ekonomiċi bejn fatturi bħall-inflazzjoni, ir-rati ta' zieda fis-salarju, il-qligħ fuq l-assi tal-pjan u r-rati ta' skont. Perezempju, is-suppożizzjonijiet kollha li jiddependu fuq livell ta' inflazzjoni partikolari (bħal suppożizzjoni dwar ir-rati ta' interess u ż-żidiet fis-salarju u l-benefiċċji) f'kull perijodu futur jassumi l-istess livell ta' inflazzjoni f'dak il-perijodu.
- 76 Entità tiddetermina r-rata ta' skont u suppożizzjonijiet finanzjarji oħra f'termini nominali (dikjarati) sakemm stimi f'termini reali (aġġustati għall-inflazzjoni) ikunu aktar kredibbli, perezempju f'ekonomija iperinflazzjonarja (ara l-IAS 29 *Rapportagg Finanzjarju f'Ekonomija Iperinflazzjonarji*), jew meta l-benefiċċju huwa relatat mal-indiċi u hemm suq kbir fil-bonds relatati mal-indiċi tal-istess munita u termini.
- 77 Is-suppożizzjonijiet finanzjarji għandhom ikunu bbażati fuq l-aspettattivi tas-suq, fuq id-data tal-karta ta' bilanċ għall-perijodu li fih għandhom jissaldu l-obbligi.

Suppożizzjonijiet attwarji: rata ta' skont

- 78 Ir-rata użata sabiex jinghata skont għall-obbligi tal-ghoti ta' benefiċċji wara l-impjeg (kemm iffinanzjati kif ukoll mhux iffinanzjati) għanda tkun determinata b'referenza għar-redditi tas-suq fuq id-data tal-karta tal-bilanċ fuq il-*bonds* korporattivi ta' kwalità għolja. F'pajjiżi fejn ma hemm l-ebda suq kbir f'dawn il-*bonds*, jintużaw ir-redditi tas-suq (fid-data tal-karta ta' bilanċ) fuq il-*bonds* tal-gvern. Il-munita u t-termini tal-*bonds* korporattivi u tal-*bonds* tal-gvern ikunu konsistenti mal-munita u t-terminu stmat tal-obbligi tal-ghoti tal-benefiċċji wara l-impjeg.
- 79 Suppożizzjoni attwarji waħda li għandha effett materjali hija r-rata ta' skont. Ir-rata ta' skont tirrifletti l-valur tal-hin tal-flus iżda mhux ir-riskju attwarju jew ta' investment. Minbarra dan, ir-rata ta' skont ma tirriflettix ir-riskju ta' kreditu speċifiku għall-entità mehud mill-kredituri tal-entità u lanqas ma jirrifletti r-riskju li l-esperjenza futura tista' tvarja mis-suppożizzjonijiet attwarji.
- 80 Ir-rata ta' skont tirrifletti l-hin stmat tal-hlasijiet tal-benefiċċju. Fil-prattika, entità spiss tikseb dan billi tapplika rata ta' skont waħda b'medja ppeżata li tirrifletti l-hin stmat u l-ammont tal-hlasijiet ta' benefiċċju u l-munita li biha jithallsu l-benefiċċji.
- 81 F'xi każijiet jista' ma jkunx hemm suq kbir fil-*bonds* b'maturità twila biżżejjed li taqbel mal-maturità stmata tal-hlasijiet kollha tal-benefiċċji. F'każijiet bħal dawn, entità tuża r-rati attwali tas-suq tat-terminu adattat sabiex tagħti skont għall-hlasijiet fi żmien qasir, u tistma r-rata ta' skont għall-maturitajiet aktar fit-tul billi testrapola r-rati attwali tas-suq mal-kurva tar-redditi. Mhuwiex probabbli li l-valur attwali totali ta' obbligu ta' benefiċċju definit ikun partikolarment sensitiv għar-rata ta' skont applikata għall-porzjon tal-benefiċċji li huwa pagabbli l' hinn mill-maturità finali tal-*bonds* korporattivi jew tal-gvern disponibbli.
- 82 Il-kost tal-imghax huwa kkalkolat billi r-rata ta' skont tiġi mmultiplikata kif stabbilit fil-bidu tal-perijodu bil-valur attwali tal-obbligu tal-benefiċċju definit ma' dak il-perijodu, waqt li jittiehdu f'kunsiderazzjoni kull bidla materjali f'dak l-obbligu. Il-valur attwali tal-obbligu jvarja mill-obbligazzjoni rikonoxxuta fil-karta tal-bilanċ peress li l-obbligazzjoni tiġi rikonoxxuta wara li jitnaqqas il-valur ġust ta' kwalunkwe assi tal-pjan u minhabba li xi qligħ u telf attwarju, u xi kosti tas-servizz tal-passat ma jiġux rikonoxxuti immedjatament. [Appendiċi A juri l-komputazzjoni tal-kost tal-imghax, fost affarijiet oħra.]

Suppożizzjonijiet attwarji: salarji, benefiċċji u spejjeż mediċi

- 83 L-obbligi ta' benefiċċju ta' wara l-impjeg għandhom jiġu mkejla fuq bażi li tirrifletti:
- (a) żjidiet futuri stmati fis-salarju;
  - (b) il-benefiċċji stabbiliti fit-termini tal-pjan (jew li jirriżultaw minn xi obbligu kostruttiv li jmur l' hinn dawk it-termini) fid-data tal-karta ta' bilanċ; u

- (c) bidliet futuri stmati fil-livell ta' kull benefiċċju tal-istat li jaffettwaw il-benefiċċji pagabbli skont il-pjan ta' benefiċċju definit, jekk u biss jekk:
- (i) dawk il-bidliet saru qabel id-data tal-karta tal-bilanċ, jew
- (ii) il-passat jew provi kredibbli oħra, jindikaw li dawk il-benefiċċji tal-istat sejrini jinbidlu b'xi mod li jista' jiġi previst, pereżempju f'konformità mal-bidliet futuri fil-livelli ġenerali tal-prezz jew fil-livelli ġenerali tas-salarju.
- 84 L-istimi taż-żjiediet futuri fis-salarji jiehdu f'kunsiderazzjoni l-inflazzjoni, l-anzjanità, il-promozzjoni u fatturi rilevanti oħra, bhall-provvista u d-domanda fis-suq tal-impjegji.
- 85 Jekk it-termini formali ta' pjan (jew obbligu kostruttiv li jmur l' hinn minn dawk it-termini) jehtieġu li entità tbidel il-benefiċċji fil-perijodu futuri, il-kejl tal-obbligu jirrifletti dawk il-bidliet. Dan huwa l-każ meta, pereżempju:
- (a) l-entità għandha passat ta' benefiċċji li jiżdiedu, pereżempju sabiex tnaqqas l-effetti tal-inflazzjoni u ma hemm l-ebda indikazzjoni li din il-prattika sejra tinbidel fil-futur; jew
- (b) diġà ġie rikonoxxut qligħ attwarju fir-rapporti finanzjarji u l-entità hija obbligata jew b'termini formali ta' pjan (jew obbligu kostruttiv li jmur l' hinn dawk it-termini) jew b'leġiżlazzjoni, sabiex tuża kull bilanċ favorevoli fil-pjan għall-benefiċċju tal-partecipanti tal-pjan (ara l-paragrafu 98(c)).
- 86 Is-suppożizzjonijiet attwarji ma jirriflettux il-bidliet futuri fil-benefiċċju li ma humiex stabbiliti fit-termini formali tal-pjan (jew obbligu kostruttiv) fid-data tal-karta tal-bilanċ. Dawn il-bidliet sejrini jirriżultaw fi:
- (a) kost ta' servizz fil-passat, sal-punt li dawn ibiddu l-benefiċċji għas-servizz qabel il-bidla; u
- (b) il-kost tas-servizz attwali għall-perijodi wara l-bidla, sal-punt li dawn jistgħu jbiddu l-benefiċċji għas-servizz wara l-bidla.
- 87 Xi benefiċċji ta' wara l-impjeg huma relatati mal-varjabbli bħal-livell ta' benefiċċji tal-iritirar mill-istat jew il-kura medika tal-istat. Il-kejl ta' dawn il-benefiċċji jirrifletti l-bidliet mistennija f'dawn il-varjabbli bbażat fuq il-passat u provi kredibbli oħra.
- 88 Suppożizzjonijiet dwar l-ispejjeż mediċi għandhom jiehdu f'kunsiderazzjoni l-bidliet futuri stmati fl-ispejjeż tas-servizzi mediċi li jirriżultaw kemm mill-inflazzjoni kif ukoll mill-bidliet speċifiċi fl-ispejjeż mediċi.
- 89 Il-kejl ta' benefiċċji mediċi wara l-impjeg jehtieġ suppożizzjonijiet dwar il-livell u l-frekwenza tal-klejms futuri u l-ispejjeż sabiex dawk il-klejms jintlaħqu. Entità tistma l-ispejjeż mediċi futuri fuq il-baži ta' informazzjoni storika dwar l-esperjenza tal-entità stess, issupplimentata, fejn ikun neċessarju, minn entitajiet oħra, kumpaniji tal-assigurazzjoni, fornituri tal-mediċini jew sorsi oħra. Stimu tal-kosti mediċinali futuri jikkunsidraw l-effett ta' avvanzi teknoloġiċi, il-bidliet fl-użu tal-kura tas-saħha jew mudelli fil-kunsinna u bidliet fl-istatus tas-saħha tal-partecipanti tal-pjan.
- 90 Il-livell u l-frekwenza tal-klejms huma partikolarment sensitivi għall-età, għall-istatus tas-saħha u s-sess tal-impjegati (u d-dipendenti tagħhom) u jistgħu jkunu sensitivi għal fatturi oħra bhall-post ġeografiku. Għalhekk, id-dejta storika hija aġġustata sal-estent li t-tahlita demografika tal-populazzjoni tkun differenti minn dik tal-populazzjoni uzata bħala baži għad-data storika. Hija aġġustata ukoll meta hemm provi kredibbli li t-tendenzi storici mhumiex sejrini ikomplu.
- 91 Xi pjani għall-kura tas-saħha wara l-impjeg jehtieġu li l-impjegati jikkontribwixxu għall-ispejjeż mediċi koperti mill-pjan. L-istimi tal-ispejjeż mediċi futuri jiehdu f'kunsiderazzjoni kwalunkwe kontribuzzjonijiet bħal dawn, ibbażati fuq it-termini tal-pjan fid-data tal-karta ta' bilanċ (jew ibbażati fuq kwalunkwe obbligu kostruttiv li jmur l' hinn minn dawk it-termini). Il-bidliet f'dawk il-kontribuzzjonijiet tal-impjegati jirriżultaw f'kost ta' servizz fil-passat jew, fejn ikun japplika, fit-tnaqqis. L-ispejjeż sabiex jagħmlu tajjeb għall-klejms jistgħu jitnaqqsu mill-benefiċċji mill-istat jew minn fornituri oħra tal-mediċini (ara l-paragrafi 83(c) u 87).
- Qligħ u telf attwarju*
- 92 Fil-kejl tar-responsabbiltà tal-benefiċċju definit f'konformità mal-paragrafu 54, entità għandha, soġġett għall-paragrafu 58A, tirikonoxxi porzjon (kif speċifikat fil-paragrafu 93) tal-qligħ u telf attwarju bħala introjtu jew spejjeż jekk il-qligħ u telf attwarju mhux rikonoxxut kumulattiv nett fl-aħhar tal-perijodu ta' rappurtaggġ preċedenti kien jaqbez l-aktar fost:
- (a) 10 % tal-valur prezenti tal-obbligu tal-benefiċċju definit f'dik id-data (qabel jitnaqqsu l-assi tal-pjan); u

(b) 10 % tal-valur ġust ta' kull assi tal-pjan f'dik id-data.

Dawn il-limiti għandhom jiġu kkalkulati u applikati separatament għal kull pjan ta' benefiċċju definit.

- 93 Il-porzjon tal-qligh u telf attwarju li għandu jiġi rikonossut għal kull pjan ta' benefiċċju definit huwa l-eċċess deferminat f'konformità mal-paragrafu 92, diviż bil-medja mistennija tat-tul tax-xogħol tal-impjegati li jipparteċipaw f'dak il-pjan. Madankollu, entità tista' tadotta kull metodu sistematiku li jirriżulta f'rikonossiment iktar mgħaġġel tal-qligh u t-telf attwarju, bil-patt li l-istess bażi tiġi applikata kemm għall-qligh u u kemm għat-telf, u l-bażi tiġi applikata b'mod konsistenti minn perijodu għall-iehor. Entità tista' tapplika dawn il-metodi sistematiki għall-qligh u t-telf attwarju anke jekk dawn huma fil-limiti speċifikati fil-paragrafu 92.
- 93A Jekk, kif permess mill-paragrafu 93, entità tadotta politika li tirrikonossi qligh u t-telf attwarju fil-perijodi li jsehhu, tista' tirrikonossihom 'il barra mill-profitt jew telf, b'konformità mal-paragrafu 93B-93D, bil-patt li tagħmel hekk għal:
- (a) il-pjani tal-benefiċċju definiti tagħha kollha; u
- (b) il-qligh u t-telf attwarju tagħha kollha.
- 93B Il-qligh u t-telf attwarju rikonossuti 'l barra mill-profitt jew telf hekk kif permess mill-paragrafu 93A għandhom jiġu ppreżentati f'rapport tat-tibdil fl-ekwiżità intitolat' rapport tal-introjtu u spejjeż rikonossuti' li jkun jinkludi biss l-entrati speċifikati fil-paragrafu 96 tal-IAS 1 (kif rivedut fl-2003). L-entità m'għandhiex tippreżenta l-qligh u t-telf attwarju f'rapport tal-bidliet fl-ekwiżità fil-format ta' forma ta' kolonna li hemm referenza għaliha fil-paragrafu 101 tal-IAS 1 jew f'xi format iehor li jinkludi l-entrati speċifikati fil-paragrafu 97 tal-IAS 1.
- 93C L-entità li tirrikonossi l-qligh u t-telf attwarju mal-paragrafu 93A għandha wkoll tirrikonossi kull aġġustament li jirriżulta mil-limitu fil-paragrafu 58(b) 'il barra mill-profitt jew mit-telf fir-rapport tal-introjtu u spejjeż rikonossuti.
- 93D Qligh u t-telf attwarju u aġġustamenti li jirriżultaw mil-limitu fil-paragrafu 58(b) li kienu rikonossuti direttament fir-rapport tal-introjtu u spejjeż rikonossuti, għandhom ikunu rikonossuti minnufih fil-qligh imfaddal. M'għandhomx jiġu rikonossuti fi profitt jew telf f'perijodu sussegwenti.
- 94 Il-qligh u t-telf attwarju jistgħu jirriżultaw minn żidiet jew tnaqqis jew fil-valur preżenti ta' obligu ta' benefiċċju definit jew fil-valur ġust ta' kwalunkwe assi relatati tal-pjan. Il-kawżi tal-qligh u t-telf attwarju jinkludu, pereżempju:
- (a) ir-rati għoljin jew baxxi mhux mistennija tal-fatturat tal-impjegati, l-irtirar kmieni jew il-mortalità jew taż-żjidiet fis-salarji, benefiċċji (jekk it-termini formali jew kostruttivi ta' pjan jipprovdi għal żjidiet fil-benefiċċju tal-inflazzjoni) jew spejjeż mediċi;
- (b) l-effett tal-bidliet fl-istimi tal-fatturat futur tal-impjegati, l-irtirar bikri jew il-mortalità u taż-żjidiet fis-salarji, il-benefiċċji (jekk it-termini formali jew kostruttivi ta' pjan jipprovdu għaž-żjidiet fil-benefiċċju tal-inflazzjoni) jew spejjeż mediċi;
- (c) l-effett tal-bidliet fir-rata ta' skont; u
- (d) differenzi bejn ir-redditu attwali fuq l-assi tal-pjan u r-redditu mistenni fuq l-assi tal-pjan (ara l-paragrafi 105–107).
- 95 Matul perijodu ta' żmien twil, il-qligh u t-telf attwarju jistgħu jpaċu lil xulxin. Għalhekk, stimi għall-obbligi tal-benefiċċji wara l-impjegat jistgħu jidhru bħala medda (jew kuritur) madwar l-ahjar stima Entità għandha permess, iżda mhix mehtieġa, li tirrikonossi qligh u t-telf attwarju li jaqgħu f'dik il-medda. Dan l-Istandard jehtieġ li entità tirrikonossi bħala minimu, porzjon speċifikat tal-qligh u t-telf attwarju li jaqgħu barra kuritur' ta' aktar jew anqas minn 10 %. [L-Appendiċi A juri t-trattament tal-qligh u t-telf attwarju, fost affarijiet oħra.] L-Istandard jippermetti wkoll metodi sistematiki għall-rikonossiment aktar bikri, sakemm daww il-metodi jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-paragrafu 93. Dawn il-metodi permessi jinkludu, pereżempju, rikonossiment immedjat tal-qligh u t-telf attwarju kollu, kemm ġewwa kif ukoll barra l- kuritur'. Il-paragrafu 155(b)(iii) jispega l-htieġa li tiġi kkunsidrata kwalunkwe parti mhux rikonossuta tal-obbligazzjoni tranżitorja meta jkun qiegħed jiġi kkunsidrat il-qligh attwarju sussegwenti.
- Kost tas-servizz tal-passat*
- 96 Fil-kejl tal-obbligazzjoni tal-benefiċċju definit taht il-paragrafu 54, entità għandha, bla ħsara għall-paragrafu 58A, tirrikonossi l-kost ta' servizz tal-passat bħala spiza fuq bażi ta' linja dritta fil-perijodu medju sakemm jiġu vestiti l-benefiċċji. Sal-punt li l-benefiċċji huma diġà vestiti immedjatament wara l-introduzzjoni ta', jew il-bidliet għal, pjan ta' benefiċċju definit, entità għandha tirrikonossi immedjatament l-kost ta' servizz tal-passat.

- 97 Il-kost ta' servizz tal-passat jirriżulta meta entità tintroduċi pjan ta' benefiċċju definit jew tibdel il-benefiċċji pagabbli taht il-pjan ta' benefiċċju definit eżistenti. Dawn il-bidliet jingħataw bi skambju għas-servizz tal-impjegati matul il-perijodu sakemm jingħataw il-benefiċċji konċernati. Għalhekk, il-kost ta' servizz tal-passat huwa rikonoxxut f'dak il-perijodu, minkejja l-fatt li l-kost jirreferi għas-servizz tal-impjegati fil-perijodi preċedenti. Il-kost ta' servizz tal-passat jiġi mkejjejl bħala l-bidla fil-obbligazzjoni li tirriżulta mill-emenda (ara l-paragrafu 64).

Eżempju biex jispjega l-paragrafu 97

Entità topera pjan tal-pensjoni li jipprovdi pensjoni ta' 2 % tas-salarju finali għal kull sena ta' servizz. Il-benefiċċji jingħataw wara hames snin ta' servizz. Fl-1 ta' Jannar 20X5 l-entità ttejjeb il-pensjoni għal 2,5 % tas-salarju finali għal kull sena ta' servizz li tibda mill-1 ta' Jannar 20X1. Fid-data tat-titjib, il-valur attwali tal-benefiċċji addizzjonali għas-servizz mill-1 ta' Jannar 20X1 sal-1 ta' Jannar 20X5 huwa kif ġej:

Impjegati b'aktar minn hames snin servizz fl-1/1/X5	150
Impjegati b'anqas minn hames snin servizz fl-1/1/X5 (perijodu medju sal-vestiment: tliet snin)	120
	270

L-entità tirrikonoxxi 150 immedjatament peress li daww il-benefiċċji huma diġà mogħtija. L-entità tirrikonoxxi 120 fuq bażi ta' linja dritta fuq medda ta' tliet snin mill-1 ta' Jannar 20X5.

- 98 Il-kost tas-servizz fil-passat jeskludi:
- (a) l-effett tad-differenzi bejn iż-żidiet fis-salarji proprji u daww previsti qabel fuq l-obbligu li jithallsu benefiċċji għas-servizz fis-snin preċedenti (ma hemm l-ebda spiża għal servizz fil-passat peress li s-suppożizzjonijiet attwarji jippermettu għas-salarji proġettati);
  - (b) stimi baxxi jew stimi għoljin taż-żidiet diskrezzjonali tal-pensjoni meta entità għandha obbligu kostruttiv sabiex jingħataw dawn iż-żidiet (ma hemm l-ebda spejjeż ta' servizz tal-passat peress li suppożizzjonijiet attwarji jippermettu dawn iż-żidiet);
  - (c) l-istimi tat-titjib tal-benefiċċju li jirriżultaw minn qligħ attwarju li diġà ġie rikonoxxut fir-rapporti finanzjarji jekk l-entità hija obbligata, jew f'termini formali ta' pjan (jew obbligu kostruttiv li jmur' l-hinn minn daww it-termini) jew leġislazzjoni, li tuża kull bilanċ favorevoli fil-pjan għall-benefiċċju tal-partecipanti tal-pjan, anke jekk iż-żieda fil-benefiċċju tkun għadha ma ngatx b'mod formali (iż-żieda li tirriżulta fl-obbligu hija telf attwarju u mhux kost ta' servizz fil-passat, ara l-paragrafu 85(b));
  - (d) iż-żieda fil-benefiċċji mogħtija meta, fin-nuqqas ta' benefiċċji godda jew imtejba, l-impjegati jissodisfaw ir-rekwiziti għall-vestiment (ma hemm l-ebda kost ta' servizz fil-passat peress li l-kost smat ta' benefiċċji ġie rikonoxxut bħala l-kost attwali ta' servizz billi s-servizz ingħata); u
  - (e) l-effett tal-emendi għall-pjan li jnaqqsu l-benefiċċji għas-servizz futur (tnaqqis).
- 99 Entità tistabbilixxi l-iskeda ta' ammortizzament għal kost ta' servizz tal-passat meta l-benefiċċji jiġu introdotti jew mibdula. Ma jkunx prattiku li jinżammu r-rekords dettaljati meħtieġa sabiex jiġu identifikati u implimentati l-bidliet sussegwenti f'dik l-iskeda ta' ammortizzament. Minbarra dan, huwa probabbli li l-effett ikun materjali biss meta jkun hemm tnaqqis jew saldu. Għalhekk, entità temenda l-iskeda ta' ammortizzament għall-kost ta' servizz fil-passat biss jekk hemm tnaqqis jew saldu.
- 100 Meta entità tnaqqas il-benefiċċji pagabbli taht il-pjan ta' benefiċċju definit eżistenti, it-tnaqqis li jirriżulta fl-obbligazzjoni ta' benefiċċju definit jiġi rikonoxxut bħala l-kost ta' servizz tal-passat (negattiv) fil-perijodu medju sakemm jingħataw l-porzjon imnaqqas tal-benefiċċji.
- 101 Meta entità tnaqqas ċerti benefiċċji pagabbli fil-pjan ta' benefiċċju definit eżistenti u, fl-istess hin, iżżid benefiċċji oħra pagabbli taht il-pjan għall-istess impjegati, l-entità titratta l-bidla bħala bidla netta wahda.

Rikonoxximent u kejl: l-assi tal-pjan*Valur ġust tal-assi tal-pjani*

- 102 Il-valur ġust ta' kull assi tal-pjan jiġi stabbilit waqt li jkun qiegħed jiġi stabbilit l-ammont rikonoxxut fil-karta tal-bilanċ skont il-paragrafu 54. Meta ma jkun disponibbli l-ebda prezz tas-suq, il-valur ġust tal-assi tal-pjan jiġi stmat, pereżempju billi l-likwidità futura mistennija titnaqqas bl-użu ta' rata ta' skont li tirrifletti kemm ir-riskju assoċjat mal-assi tal-pjan, kif ukoll il-maturità jew id-data mistennija ta' disponiment ta' dawk l-assi (jew jekk ma għandhom l-ebda maturità, il-perijodu mistenni sas-saldu tal-obbligu relatat).
- 103 L-assi tal-pjan jeskludu kontribuzzjonijiet mhux imhallsa dovuti mill-entità ta' rapportaġġ lill-fond, kif ukoll kull strument finanzjarju mhux trasferibbli mahruġ mill-entità u miżmum mill-fond. L-assi tal-pjan jitnaqqsu minn kull obbligazzjoni tal-fond li ma għandhomx x'jaqsmu mal-benefiċċji għall-impjegati, pereżempju, il-kummerċ u hlasijiet u obbligazzjoni oħra li jirrizultaw minn strumenti finanzjarji derivati.
- 104 Meta l-assi tal-pjan jinkludu polza tal-assigurazzjoni li tikkwalifika, li taqbel eżatt mal-ammont u l-hin ta' whud jew tal-benefiċċji kollha pagabbli f'dak il-pjan, il-valur ġust ta' dik il-polza tal-assigurazzjoni hija meqjusa bhala l-valur attwali tal-obbligi relatati, kif deskritti fil-paragrafu 54 (soġġett għal kull tnaqqis meħtieġ jekk l-ammonti li jiġu rċevuti taħt il-polza tal-assigurazzjoni ma jiġux irkuprati b'mod shiħ).

Rimborsi

- 104A Meta u biss meta huwa prattikament ċert li parti oħra sejra thallas lura xi parti mill-ispiza jew l-ispiza kollha neċessarja sabiex jissalda l-obbligu ta' benefiċċju definit, entità għandha tirrikonoxxi d-dritt ta' rimbors tagħha bhala assi separat. L-entità għandha tkejjel l-assi f'valur ġust. Fl-aspetti l-oħrajn kollha, entità għandha titratta dak l-assi bl-istess mod bhala assi ta' pjan. Fir-rapport tal-introjtu, l-ispiza relatata ma' pjan ta' benefiċċju definit tista' tiġi pprezentata netta mill-ammont rikonoxxut għar-rimbors.
- 104B Xi drabi, entità tista' thares lejn parti oħra, bhal assigurat, sabiex thallas parti mill-ispiza jew l-ispiza kollha neċessarja meħtieġa sabiex jissalda l-obbligu ta' benefiċċju definit. Il-poloż tal-assigurazzjoni li jikkwalifikaw, kif definit fil-paragrafu 7, huma l-assi tal-pjan. Entità tispjega l-polza tal-assigurazzjoni li tikkwalifika bl-istess mod bhall-assi l-oħra tal-pjan u l-paragrafu 104A ma japplikax (ara l-paragrafi 39–42 u 104).
- 104C Meta polza tal-assigurazzjoni m'hijiex polza tal-assigurazzjoni li tikkwalifika, dik il-polza tal-assigurazzjoni mhijiex assi tal-pjan. Il-paragrafu 104 jitratta dawn il-każijiet: l-entità tirrikonoxxi d-dritt tagħha għar-rimbors taħt il-poltika ta' assigurazzjoni bhala assi separat, milli bhala tnaqqis meta jkun qiegħed jiġi stabbilit l-obbligazzjoni tal-benefiċċju definit rikonoxxut taħt il-paragrafu 54; fil-każijiet l-oħra kollha; l-entità titratta dak l-assi bl-istess mod bhala assi tal-pjan. B'mod partikolari, l-obbligazzjoni tal-benefiċċju definit rikonoxxut skont il-paragrafu 54 jiġi miżjud (imnaqqas) sal-punt li l-qliġh (telf) attwarju kumulattiv nett fuq l-obbligu ta' benefiċċju definit u fuq id-dritt ta' rimbors relatat jibqa' mhux rikonoxxut taħt il-paragrafi 92 u 93. Il-paragrafu 120A(f)(iv) jeħtieġ li l-entità tagħti deskrizzjoni qasira tal-konnessjoni bejn id-dritt tar-rimbors u l-obbligu relatat.

Eżempju biex jisjega l-paragrafi 104A–104C

Il-valur attwali tal-obbligu	1,241
Qliġh attwarju mhux rikonoxxut	17
Obbligazzjoni rikonoxxuta fil-karta tal-bilanċ	1,258
Drittijiet taħt il-polza tal-assigurazzjoni li jaqblu b'mod eżatt mal-ammont u l-hin ta' whud mill-benefiċċju pagabbli skont il-pjan. Dawk il-benefiċċji għandhom valur preżenti ta' 1,092.	1,092

Il-qliġh attwarju mhux rikonoxxut ta' 17 huwa l-qliġh attwarju kumulattiv netti fuq l-obbligu u fuq id-drittijiet ta' rimbors.

- 104D Jekk ikun hemm id-dritt għar-rimbors skont polza tal-assigurazzjoni li taqbel eżatt mal-ammont u mal-hin ta' whud mill-benefiċċji jew mal-benefiċċji kollha pagabbli taħt pjan ta' benefiċċju definit, il-valur ġust tad-dritt ta' rimbors huwa meqjus li huwa l-valur attwali tal-obbligu relatat, kif deskritt fil-paragrafu 54 (soġġett għal kull tnaqqis meħtieġ jekk ir-rimbors ma jiġix irkuprat b'mod shiħ).

Redditu fuq l-assi tal-pjan

- 105 Ir-redditu mistenni fuq l-assi tal-pjan huwa komponent wiehed tal-ispiza rikonoxxuta fir-rapport tal-introjtu. Id-differenza bejn ir-redditu mistenni fuq l-assi tal-pjan u r-redditu attwali fuq l-assi tal-pjan huwa qligħ jew telf attwarju; huwa inkluż fil-qligħ jew fit-telf attwarju fuq l-obbligu ta' benefiċċju definit meta jiġi stabbilit l-ammont nett li jitqabbel mal-limitu ta' 10 % tal-' kuritur' speċifikat fil-paragrafu 92.
- 106 Ir-redditu mistenni fuq l-assi tal-pjan huwa bbażat fuq l-aspettattivi tas-suq, fil-bidu tal-perijodu, għar-redditi fil-perijodu shiħ tal-obbligu relatat. Ir-redditu mistenni fuq l-assi tal-pjan jirrifletti l-bidliet fil-valur ġust tal-assi tal-pjan li jinżamm matul il-perijodu bhala riżultat tal-kontribuzzjonijiet proprji mhallsa fil-fond u l-benefiċċji proprji mhallsa mill-fond.

Eżempju biex jispjega l-paragrafu 106

Fl-1 ta' Jannar 20X1, il-valur ġust tal-assi tal-pjan kien 10,000 u l-qligħ attwarju mhux rikonoxxut kumulattiv nett kien ta' 760. Fit-30 ta' Gunju 20X1, il-pjan hallas benefiċċji ta' 1,900 u rċieva kontribuzzjonijiet ta' 4,900. Fil-31 ta' Dicembru 20X1, il-valur ġust tal-assi tal-pjan kien 15,000 u l-valur preżenti tal-obbligu tal-benefiċċju definit kien ta' 14,792. It-telf attwarju fuq l-obbligu għall-20X1 kien 60.

Fl-1 ta' Jannar 20X1, l-entità li tirrapporta għamlet l-istimi li ġejjin, ibbażati fuq il-prezzijiet tas-suq f'dik id-data:

	%
Introjtu minn imgħax u dividendi, wara t-taxxa pagabbli mill-fond	9,25
Qligħ realizzat u mhux realizzat fuq l-assi tal-pjan (wara t-taxxa)	2,00
Kosti tal-amministrazzjoni	(1,00)
Rata ta' redditu mistennija	<u>10,25</u>
<i>Għall-20X1, ir-redditu mistenni u reali fuq l-assi tal-pjan huwa kif ġej:</i>	
Redditu fuq 10,000 miżmum għal 12-il xahar bi 10,25 %	1,025
Redditu fuq 3,000 miżmum għal 6 xhur b'5 % (ekwivalenti għal 10,25 % annwali, komposti kull sitt xhur)	150
Redditu mistenni fuq l-assi tal-pjan għall-20X1	<u>1,175</u>
Valur ġust tal-assi tal-pjan fil-31 ta' Dicembru 20X1	15,000
Nieqes il-valur ġust tal-assi tal-pjan fl-1 ta' Jannar 20X1	(10,000)
Wara li jitnaqqsu l-kontribuzzjonijiet irċevuti	(4,900)
Żid il-benefiċċji mhallsa	<u>1,900</u>
Redditu attwali fuq l-assi tal-pjan	<u>2,000</u>

Id-differenza bejn ir-redditu mistenni fuq l-assi tal-pjan (1,175) u r-redditu attwali tal-assi tal-pjan (2,000) huwa l-qligħ attwarju ta' 825. Għalhekk, il-qligħ attwarju mhux rikonoxxut nett kumulattiv huwa 1,525 (760 u 825 nieqes 60). Fil-paragrafu 92, il-limiti tal-kuritur huma stabbiliti f'1,500 (l-aktar bejn: (i) 10 % ta' 15,000 u (ii) 10 % ta' 14,792). Fis-sena ta' wara (20X2), l-entità tirrikonoxxi fir-rapport tal-introjtu, il-qligħ attwarju ta' 25 (1,525 nieqes 1,500) diviż bit-tul tal-ħidma rimanenti medja mistennija tal-impjegati konċernati.

Ir-redditu mistenni tal-assi tal-pjan għall-20X2 ikun ibbażat fuq l-aspettattivi tas-suq fi 1/1/X2 għar-redditi fil-ħajja shiħa tal-obbligu.

- 107 Meta jiġi stabbilit ir-redditu mistenni u proprju fuq l-assi tal-pjan, entità tnaqqas il-kosti mistennija tal-amministrazzjoni għajr dawk inklużi fis-suppożizzjonijiet attwarji użati sabiex jitkejjel l-obbligu.

Kombinamenti ta' negozji

- 108 F'kombinament ta' negozji, entità tirrikonoxxi l-assi u l-obbligazzjoni li jirriżultaw minn benefiċċji li jinghataw wara l-impjeg bil-valur attwali tal-obbligu nieqes il-valur ġust ta' kwalunkwe assi tal-pjan (ara l-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji*). Il-valur preżenti tal-obbligu jinkludu dawn li ġejjin kollha, anki jekk l-akkwiżit ma kienx irrikonoxxihom fid-data tal-akkwiżizzjoni:
- (a) qligħ u telf attwarju li jorigina qabel id-data tal-akkwiżizzjoni (kemm jekk jaqgħu taht medda tal-10 % u kemm jekk le);
  - (b) kost tas-servizz passat li jorigina minn bidliet fil-benefiċċji jew introduzzjoni ta' pjan, qabel id-data tal-akkwiżizzjoni; u
  - (c) ammonti li, taht id-dispożizzjonijiet tranzitorji tal-paragrafu 155(b), l-akkwired kien għadu ma rrikonoxxiex.

Tnaqqis u saldu

- 109 Entità għandha tirrikonoxxi qligħ jew telf fuq tnaqqis jew saldu finali ta' pjan ta' benefiċċju definit meta jsehh it-tnaqqis jew is-saldu. Il-qligħ jew it-telf fuq it-tnaqqis jew is-saldu għandu jinkludi:
- (a) kull bidla li tirriżulta fil-valur preżenti tal-obbligu ta' benefiċċju definit;
  - (b) kull bidla li tirriżulta fil-valur ġust tal-assi tal-pjan;
  - (c) kwalunkwe qligħ jew telf attwarju relatat u l-kost ta' servizz fil-passat li, taht il-paragrafi 92 u 96 jkunu għadhom ma ġewx rikonoxxuti;
- 110 Qabel ma jiġi stabbilit l-effett ta' tnaqqis jew saldu finali, entità għandha terġa' tkejjel l-obbligu (u l-assi relatati tal-pjan, jekk ikun hemm) bl-użu tas-suppożizzjonijiet attwarji attwali (inklużi r-rati ta' mgħax tas-suq attwali u l-prezzijiet tas-suq attwali ohra).
- 111 Tnaqqis isehh meta entità jew:
- (a) tidher impenjata sabiex tagħmel tnaqqis materjali fin-numru ta' impjegati li huma koperti mill-pjan, jew
  - (b) temenda t-termini ta' pjan ta' benefiċċju definit sabiex l-element materjali tas-servizz futur mill-impjegati attwali ma jikkwalifikax aktar għall-benefiċċju, jew jikkwalifika biss għall-benefiċċju mnaqqas.

Tnaqqis jista' jirriżulta minn avveniment iżolat, bħall-gheluq ta' impjant, operazzjoni li ma titkompliex jew it-terminazzjoni jew sospensjoni ta' pjan. Avveniment huwa materjali biżżejjed sabiex jikkwalifika bħala tnaqqis jekk ir-rikonoxximent ta' qligħ jew telf minn tnaqqis ikollu effett materjali fuq ir-rapporti finanzjarji. It-tnaqqisiet spiss huma relatati ma' ristrutturazzjoni. Għalhekk, entità tikkontabilizza għal tnaqqis fl-istess żmien ta' ristrutturatur relatat.

- 112 Saldu jsehh meta entità tidhol fi tranżazzjoni li telimina l-obbligi legali jew kostruttivi kollha ohra għal parti mill-benefiċċji jew għall-benefiċċji kollha pprovduti taht pjan ta' benefiċċju definit, pereżempju, meta pagament ta' somma globali jsir lil, jew għan-nom ta', partecipanti tal-pjan bi skambju għad-drittijiet tagħhom sabiex jirċievu benefiċċji speċifikati wara l-impjeg.
- 113 Fi xi każijiet, entità tikseb polza tal-assigurazzjoni sabiex tiffinanzja whud mill-benefiċċji għall-impjegati jew il-benefiċċji kollha għall-impjegati relatati mas-servizzi tal-impjegati fil-perijodi attwali jew preċedenti. L-akkwiżizzjoni ta' din il-polza m'hijiex sald jekk l-entità żżomm obbligu legali jew kostruttiv (ara l-paragrafu 39) sabiex issalda ammonti ulterjuri jekk l-assiguratur ma jhallasx il-benefiċċji għall-impjegati speċifikati fil-polza tal-assigurazzjoni. Il-paragrafi 104A–104D jittrattaw ir-rikonoxximent u l-kejl tad-drittijiet tar-rimbors fil-polza tal-assigurazzjoni li mhumiex l-assi tal-pjan.
- 114 Saldu jsehh flimkien ma' tnaqqis jekk pjan jiġi tterminat sabiex dak l-obbligu jissalda u l-pjan ma jibqax jeżisti. Madankollu, it-terminazzjoni tal-pjan mhuwiex tnaqqis jew saldu jekk il-pjan jiġi sostitwit bi pjan ġdid li joffri benefiċċji li huma, fis-sustanza tagħhom, identiċi.
- 115 Meta tnaqqis ikun jaffettwa biss uħud mill-impjegati koperti minn pjan, jew meta parti biss ta' obbligu jissalda, il-qligħ jew it-telf jinkludi porzjon proporzjonat tal-kost ta' servizz fil-passat mhux rikonoxxut u l-qligħ u t-telf attwarju (u ta' xi ammonti tranzitorji li jibqgħu mhux rikonoxxuti taht il-paragrafu 155(b)). Il-porzjon proporzjonat jiġi stabbilit fuq il-bażi tal-valur attwali tal-obbligi qabel u wara t-tnaqqis jew is-saldu, sakemm bażi ohra ma tkunx

aktar razzjonali fiċ-ċirkostanzi. Pereżempju, jista' jkun xieraq li kull qligh li jirrizulta mit-tnaqqis jew mis-saldu tal-istess pjan jiġi applikat sabiex l-ewwel jiġi eliminat kull kost tas-servizz fil-passat mhux rikonossut relatat mal-istess pjan.

Eżempju biex jispjega l-paragrafu 115

Entità tillimita segment operattiv u l-impjegati tas-segment mhux komplut mhux ser jaqilghu aktar benefiċċji. Dan huwa tnaqqis minghajr sald. Bl-użu ta' suppożizzjonijiet attwarji preżenti (inklużi r-rata ta' imghax tas-suq preżenti u prezżijiet tas-suq preżenti oħrajn) immedjatment qabel il-limitu, l-entità għandha obbligu ta' benefiċċju definit b'valur nett preżenti ta' 1,000, assi tal-pjan b'valur ġust ta' 820 u qligh attwarju mhux rikonossut kumulattiv nett ta' 50. L-entità adottat l-Istandard l-ewwel darba sena qabel. Dan żied ir-responsabbiltà netta b'100, li l-entità għażlet li tirrikonossi fuq hames snin (ara l-paragrafu 155(b)). It-tnaqqis inaqas il-valur nett preżenti tal-obbligu b'100 sa 900.

Mill-qligh attwarju mhux rikonossut u l-ammonti tranżitorji preċedenti, 10 % (100/1,000) huma marbutin mal-parti tal-obbligu li kien eliminat permezz tat-tnaqqis. Għalhekk, l-effett tat-tnaqqis huwa kif ġej:

	Qabel it-tnaqqis	Qligh mit-tnaqqis	Wara t-tnaqqis
Valur preżenti nett tal-obbligu	1,000	(100)	900
Valur ġust tal-assi tal-pjani	(820)	—	(820)
	180	(100)	80
Qligh attwarju mhux rikonossut	50	(5)	45
Ammont tranżitorju mhux rikonossut (100 × 4/5)	(80)	8	(72)
Obbligazzjoni netta rikonossuta fil-karta tal-bilanċ	150	(97)	53

Preżentazzjoni

Tpaċċja

- 116 Entità għandha tpaċi assi relatat ma' pjan wiehed kontra responsabbiltà relatata ma' pjan iehor meta, u biss meta, l-entità:
- għandha dritt inforzabbli legalment li tuża bilanċ favorevoli fi pjan wiehed bhala saldu għal obbligi taht pjan iehor; u
  - għandha l-intenzjoni jew li ssalda l-obbligi fuq bażi netta, jew li tirrealizza l-bilanċ favorevoli fi pjan wiehed u ssalda l-obbligu tagħha taht pjan iehor simultanjament.
- 117 Il-kriterji ta' tpaċċja huma simili għal dawk stabbiliti għal strumenti finanzjarji fl-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni*.

Distinzjoni Kurrenti/mhux kurrenti

- 118 Xi entitajiet jiddistingwu assi kurrenti u obbligazzjonijiet minn assi u obbligazzjonijiet mhux kurrenti. Dan l-Istandard ma jispesifikax jekk l-entità għandhiex tiddistingwi porzjonijiet ta' assi u obbligazzjonijiet kurrenti u mhux kurrenti li jirrizultaw minn benefiċċji ta' wara l-impjieg.

Komponenti finanzjarji ta' kosti ta' benefiċċju ta' wara l-impjieg

- 119 Dan l-Istandard ma jispesifikax jekk entità għandhiex tippreżenta l-kost ta' servizz kurrenti, il-kost tal-imghax u r-redditu mistenni fuq assi ta' pjan bhala komponenti ta' entrata unika ta' introjtu jew spiża fir-rapport tal-introjtu.

Žvelar

- 120 Entità għandha tiżvela informazzjoni li tagħmilha possibbli li utenti tar-rapporti finanzjarji jevalwaw in-natura tal-pjani tal-benefiċċju definit u l-effetti finanzjarji tal-bidliet f'dawk il-pjani matul il-perijodu.

120A Entità għandha tirrapporta l-informazzjoni li ġeja dwar il-pjani tal-benefiċċju definit:

- (a) il-politika ta' kontabilità tal-entità għar-rikonoxximent ta' qligħ u telf attwarju.
- (b) deskrizzjoni ġenerali tat-tip ta' pjan.
- (ċ) rikonċiljazzjoni tal-bilanċi tal-ftuħ u l-gheluq tal-valur preżenti tal-obbligu ta' benefiċċju definit li juru separatament, jekk applikabbli, l-effetti waqt il-perjodu attribwibbli għal kull punt minn dawn li ġejjin:
  - (i) kost ta' servizz attwali,
  - (ii) kost tal-imghax;
  - (iii) kontribuzzjonijiet mill-partecipanti tal-pjan,
  - (iv) qligħ u telf attwarju,
  - (v) il-bidliet fir-rata tal-kambju ta' munita barranija fi pjanijiet imkejla f'munita li hi differenti mill-munita tal-preżentazzjoni tal-entità,
  - (vi) benefiċċji mhallsin,
  - (vii) kost ta' servizz tal-passat,
  - (viii) kombinamenti ta' negozji
  - (ix) tnaqqisiet u
  - (x) saldi.
- (d) analiżi tal-obbligu ta' benefiċċju definit f'ammonti li jirriżultaw minn pjani li huma għal kollox mhux iffinanzjati u ammonti li jirriżultaw minn pjani li huma totalment jew parzjalment iffinanzjati.
- (e) rikonċiljazzjoni tal-bilanċi tal-ftuħ u tal-gheluq tal-valur ġust tal-assi tal-pjan u l-bilanċi tal-ftuħ u tal-gheluq ta' kwalunkwe dritt ta' rimborż rikonoxxut bħala assi b'konformità mal-paragrafu 104 li turi separatament, jekk applikabbli, effetti matul il-perjodu li jkun attribwibbli għal kull wieħed minn dawn li ġejjin:
  - (i) ir-redditu mistenni fuq l-assi tal-pjan,
  - (ii) qligħ u telf attwarju,
  - (iii) bidliet fir-rata tal-kambju f'munita barranija dwar pjani mkejlin f'munita differenti mill-munita ta' preżentazzjoni tal-entità,
  - (iv) kontribuzzjonijiet mis-sid,
  - (v) kontribuzzjonijiet mill-partecipanti fil-pjan,
  - (vi) benefiċċji mhallsin,
  - (vii) kombinamenti ta' negozji u
  - (viii) saldi.
- (f) rikonċiljazzjoni tal-obbligu tal-benefiċċju definit preżenti f'(c) u l-valur ġust tal-assi tal-pjan f'(e) għall-assi u obligazzjonijiet rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ, li juru mill-inqas:
  - (i) il-qligħ u t-telf attwarju nett mhux rikonoxxut fil-karta tal-bilanċ (ara l-paragrafu 92);
  - (ii) il-kost tas-servizz fil-passat mhux rikonoxxut fil-karta tal-bilanċ (ara l-paragrafu 96);
  - (iii) kull ammont mhux rikonoxxut bħala assi, minhabba l-limitu fil-paragrafu 58(b);
  - (iv) il-valur ġust fid-data tal-karta tal-bilanċ ta' kull dritt ta' rimbors rikonoxxut bħala assi skont il-paragrafu 104A (b'deskrizzjoni qasira tar-relazzjoni bejn id-dritt ta' rimborż u l-obbligu relatat); u
  - (v) l-ammonti l-oħrajn rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ.

- (g) in-nefqa totali rikonoxxuta bhala profitt jew telf ghal kull wahda minn dawn li ġejjin, u l-entrata(i) f'linja li huma inklużi fihom:
- (i) kost kurrenti tas-servizz;
  - (ii) kost tal-imghax;
  - (iii) ir-redditu mistenni fuq l-assi tal-pjan;
  - (iv) redditu mistenni ta' kull dritt ta' rimborż rikonoxxut bhala assi skont il-paragrafu 104A;
  - (v) qligh u telf attwarju;
  - (vi) kost ta' servizz tal-passat;
  - (vii) l-effett ta' kull tnaqqis jew saldu; u
  - (viii) l-effett tal-limitu fil-paragrafu 58(b).
- (h) l-ammont totali rikonoxxut fir-rapport tal-introjtu u nfiq rikonoxxut ghal kull wahda minn dawn li ġejjin:
- (i) qligh u telf attwarju; u
  - (ii) l-effett tal-limitu fil-paragrafu 58(b).
- (i) ghal entitajiet li jirrikonoxxu qligh u telf attwarjali fir-rapport tal-introjtu u spejjeż rikonoxxuti b'konformità mal-paragrafu 93A, l-ammont kumulattiv tal-qligh u t-telf attwarju rikonoxxuti fir-rapport tal-introjtu u spejjeż rikonoxxuti.
- (j) ghal kull kategorija maġġuri tal-assi tal-pjan, li għandhom jinkludu, iżda mhumiex limitati ghal, strumenti azzjonarji, strumenti tad-dejn, proprjetà, u l-assi kollha l-oħrajn, il-perċentwali jew l-ammont ta' kull kategorija maġġuri tikkostitwixxi l-valur ġust tal-assi totali tal-pjan.
- (k) l-ammonti inklużi fil-valur ġust tal-assi tal-pjan ghal:
- (i) kull kategorija tal-istrumenti finanzjarji proprji tal-entità; u
  - (ii) kull proprjetà okkupata minn, jew assi oħrajn użati minn, l-entità.
- (l) deskrizzjoni narrativa tal-bażi użata biex tkun determinata r-rata mistennija ġenerali ta' redditu fuq l-assi, inkluż l-effett tal-kategoriji prinċipali tal-assi tal-pjan.
- (m) ir-redditu attwali fuq assi tal-pjan, kif ukoll ir-redditu attwali fuq kull dritt ta' rimborż rikonoxxut bhala assi skont il-paragrafu 104A.
- (n) is-suppożizzjonijiet attwarji prinċipali użati sad-data tal-karta tal-bilanċ, inklużi, fejn applikabbli:
- (i) ir-rati ta' skont;
  - (ii) ir-rati tar-redditu mistennija fuq kwalunkwe assi tal-pjan għall-perijodi ppreżentati fir-rapporti finanzjarji;
  - (iii) ir-rati ta' redditu mistennija għall-perijodi ppreżentati fir-rapporti finanzjarji fuq kwalunkwe dritt ta' rimborż rikonoxxut bhala assi skont il-paragrafu 104A;
  - (iv) ir-rati mistennija ta' zieda fis-salarju (u l-bidliet f'indici jew varjabbli oħra speċifikati fit-termini formali jew kostruttivi ta' pjan bhala bażi għall-żidiet fil-benefiċċju fil-futur);
  - (v) it-tendenzi fir-rati tal-kost mediku; u
  - (vi) kull suppożizzjoni attwarja oħra użata.
- Entità għandha tiżvela kull suppożizzjoni attwarja f'termini assoluti (pereżempju, bhala perċentwali assolut) u mhux biss il-marġni bejn perċentwali differenti jew varjabbli oħrajn.
- (o) l-effetti taż-żjieda ta' punt perċentwali wiehed u l-effett tat-tnaqqis ta' punt perċentwali wiehed fit-tendenzi tar-rati tal-kost mediku preżunti fuq:
- (i) it-total tal-kost ta' servizz kurrenti u l-komponenti ta' kost tal-imghax tal-ispejjeż mediċi ta' wara l-impjeg perjodiċi netti; u

- (ii) l-obbligu ta' benefiċċju ta' wara l-impjegat akkumulat għal spejjeż mediċi.

Għall-iskopijiet ta' dan l-iżvelar, is-suppożizzjonijiet l-oħrajn kollha għandhom jinżammu kostanti. Għal pjani li joperaw f'ambjent ta' inflazzjoni għolja, l-iżvelar għandu jkun l-effett ta' zieda jew tnaqqis ta' punt perċentwali wiehed fl-andament tar-rata tal-kost mediku li suppost ikollu importanza simili għal punt perċentwali wiehed f'ambjent ta' inflazzjoni baxxa.

- (p) l-ammonti għall-perijodu annwali preżenti u għall-erba' perijodi annwali preċedenti għal:
- (i) il-valur preżenti tal-obbligu ta' benefiċċju definit, il-valur ġust tal-assi tal-pjan u l-bilanċ favorevoli jew deficit fil-pjan; u
- (ii) l-aġġustamenti tal-esperjenza li jirriżultaw minn:
- (A) l-obbligazzjonijiet tal-pjan espressi jew bhala (1) ammont jew (2) perċentwal tal-obbligazzjoni tal-pjan fid-data tal-karta tal-bilanċ u
- (B) l-assi tal-pjan espressi jew bhala (1) ammont jew (2) perċentwal tal-assi tal-pjan fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- (q) l-aħjar stima ta' min iħaddem, sakemm din tista' tkun raġonevolment determinata, ta' kontribuzzjonijiet mistennjin li jithallsu lill-pjan waqt il-perijodu annwali li jibda wara d-data tal-karta tal-bilanċ.

121 Il-paragrafu 120A(b) jitlob deskrizzjoni ġenerali tat-tip ta' pjan. Deskrizzjoni bħal din tidistingwi, pereżempju, pjani tal-pensjoni bbażati fuq salarju fiss minn pjani tal-pensjoni bbażati fuq is-salarju finali u minn pjani mediċi ta' wara l-impjegat. Id-deskrizzjoni tal-pjan għandha tinkludi prattici informali li jwasslu għal obbligi kostruttivi inklużi fil-kejl tal-obbligu ta' benefiċċju definit skont il-paragrafu 52. Aktar dettall mhuwiex mehtieg.

122 Meta entità għandha aktar minn pjan ta' benefiċċju definit wiehed, l-iżvelar jista' jsir fit-totalità tiegħu, separatament għal kull pjan, jew fraggruppamenti li huma kkunsidrati li huma l-aktar utli. Jista' jkun utli li jkunu distinti raggruppamenti skont il-kriterji kif ġej:

- (a) il-lok ġeografiku tal-pjanijiet, pereżempju, billi jkunu distinti pjani domestiċi minn pjani barranin; jew
- (b) jekk il-pjanijiet humiex soġġett għal riskji materjali differenti, pereżempju, billi jkunu distinti pjanijiet ta' pensjoni ta' salarju fiss minn pjanijiet ta' pensjoni ta' salarju finali u minn pjani mediċi ta' wara l-impjegat.

Meta entità tipprevedi żvelar fit-total għal raggruppament ta' pjanijiet, dan l-iżvelar huwa pprovdut fil-forma ta' medji ppeżati jew ta' meded relattivament dojoq.

123 Il-paragrafu 30 jirrikjedi żvelar addizzjonali dwar pjan ta' benefiċċju definit bejn għadd ta' sidien, li huma ttrattati bħallikieku kienu pjani ta' kontribuzzjoni definiti.

124 Meta mehtieg mill-IAS 24 entità tiżvela informazzjoni dwar:

- (a) tranżazzjonijiet bejn partijiet relatati bi pjani ta' benefiċċju ta' wara l-impjegat; u
- (b) benefiċċji ta' wara l-impjegat għal persunal prinċipali fil-manigment.

125 Fejn mehtieg mill-IAS 37 entità tiżvela informazzjoni dwar obligazzjonijiet kontingenti li jirriżultaw minn obbligi ta' benefiċċju ta' wara l-impjegat.

BENEFIĊĠI OĦRAJN GHAT-TUL TAL-IMPJEGATI

126 Benefiċċji oħrajn għat-tul tal-impjegati jinkludu, pereżempju:

- (a) assenzi kkompensati fit-tul bħal frank ta' servizz twil jew frank sabatiku;
- (b) benefiċċji ta' ġubilew jew oħrajn għal servizz twil;
- (c) benefiċċji ta' diżabbiltà għal perijodu fit-tul;
- (d) qsim fil-profitti u bonusijiet pagabbli kull tnaħ-il xahar jew aktar wara t-tmiem tal-perijodu li fih l-impjegati taw servizz relatat; u
- (e) kumpens differit imhallas tnaħ-il xahar jew aktar wara t-tmiem tal-perijodu li fih isir dovut.

127 Il-kejl ta' benefiċċji ghat-tul tal-impjegati ġeneralment mhuwiex soġġett għall-istess ammont ta' incertezza bhal kejl ta' benefiċċji ta' wara l-impjieg. Barra minn hekk, l-introduzzjoni ta', jew bidliet fi, benefiċċji oħrajn ghat-tul għall-impjegati rarament tikkawża ammont materjali ta' kost ta' servizz tal-passat. Għal dawn ir-raġunijiet, dan l-Istandard jirrikjedi metodu ssimplifikat ta' kontabilità għall-benefiċċji ghat-tul tal-impjegati. Dan il-metodu jvarja mill-kontabilità meħtieġa għall-benefiċċji ta' wara l-impjieg kif ġej:

- (a) qligh u telf attwarju mhumix rikonoxxuti immedjatament u l-ebda' kuritur' ma huwa applikat; u
- (b) l-kost ta' servizz tal-passat kollu huwa rikonoxxut immedjatament.

Rikonoxximent u kejl

128 L-ammont rikonoxxut bhala obligazzjoni għal benefiċċji oħrajn ghat-tul għall-impjegati għandu jkun it-total nett tal-ammonti li ġejjin:

- (a) il-valur prezenti tal-obbligu ta' benefiċċju definit fid-data tal-karta tal-bilanċ (ara l-paragrafu 64);
- (b) bit-tnehhija tal-valur ġust fid-data tal-karta tal-bilanċ tal-assi tal-pjan (jekk hemm) li minnhom huma direttament issaldati l-obbligi (ara l-paragrafi 102–104).

Fil-kejl tal-obbligazzjoni, entità għandha tapplika l-paragrafi 49–91, għajr il-paragrafi 54 u 61. Entità għandha tapplika l-paragrafu 104A fir-rikonoxximent u l-kejl ta' kull dritt ta' rimborż.

129 Għal benefiċċji oħrajn ghat-tul għall-impjegati, entità għandha tirrikonoxxi t-total nett tal-ammonti li ġejjin bhala spiza jew (soġġett għall-paragrafu 58) introjtu, hliet sakemm Standard iehor jeħtieġ jew jippermetti l-inkluzjoni tagħhom fil-kost tal-assi:

- (a) kost kurrenti tas-servizz (ara l-paragrafi 63–91);
- (b) kost tal-imghax (ara l-paragrafu 82);
- (c) ir-redditu mistenni fuq kull assi tal-pjan (ara l-paragrafi 105–107) u kull dritt ta' rimborż rikonoxxut bhala assi (ara l-paragrafu 104A);
- (d) qligh u telf attwarju, li għandhom ikunu rikonoxxuti immedjatament;
- (e) kost ta' servizz tal-passat, li għandu jkun rikonoxxut immedjatament; u
- (f) l-effett ta' kull tnaqqis jew saldu (ara l-paragrafi 109 u 110).

130 Forma oħra ta' benefiċċju fit-tul għall-impjegati hija benefiċċju fit-tul għal diżabilità. Jekk il-livell ta' benefiċċju jiddependi fuq it-tul tas-servizz, jirriżulta obbligu meta jingħata s-servizz. Il-kejl ta' dak l-obbligu jirrifletti l-probabbiltà li l-hlas ikun meħtieġ u t-tul ta' żmien li għalih il-hlas huwa mistenni li jsir. Jekk il-livell ta' benefiċċju huwa l-istess għal kull impjegat b'diżabilità irrispettivament mis-snin ta' servizz, il-kost mistenni ta' daww il-benefiċċji huwa rikonoxxut meta jsehh avveniment li jikkawża diżabilità fit-tul.

Żvelar

131 Għalkemm dan l-Istandard ma jirrikjedix żvelar speċifiku tal-benefiċċji fit-tul għall-impjegati, Standards oħrajn jistgħu jirrikjedux żvelar, pereżempju, fejn l-ispiża li tirriżulta minn dawn il-benefiċċji hija materjali u għalhekk tkun teħtieġ żvelar skont l-IAS 1. Meta meħtieġ mill-IAS 24, entità għandha tiżvela informazzjoni dwar benefiċċji oħrajn fit-tul għall-impjegati għal persunal prinċipali fil-manigment.

BENEFIĊĊJI GHAT-TEMM TAL-IMPIEG

132 Dan l-Istandard jittratta l-benefiċċji ghat-temm tal-impjieg minn benefiċċji oħrajn tal-impjegati għaliex l-avveniment li jwassal għal obbligu huwa t-tmiem aktar milli s-servizz tal-haddiem.

Rikonoxximent

133 Entità għandha tirrikonoxxi benefiċċji ghat-temm tal-impjieg bhala obligazzjoni u nefqa meta, u biss meta, l-entità hija biċ-ċar kommissa li jew:

- (a) ittemm l-impjieg ta' haddiem jew grupp ta' impjegati qabel id-data normali tal-irtirar; jew

- (b) tipprovdi benefiċċji għat-temm tal-impjieg bhala riżultat ta' offerta magħmula sabiex tinkoraġġixxi waqfien mis-servizz volontarju.
- 134 Entità hija biċ-ċar impenjata lejn terminazzjoni meta, u biss meta, l-entità għandha pjan formali dettaljat għat-tmiem u hija minghajr possibbiltà realistika ta' rtirar. Il-pjan dettaljat għandu jinkludi, bhala minimu:
- (a) il-lok, il-funzjoni, u n-numru approssimattiv ta' impjegati li s-servizzi tagħhom ser jintemmu;
- (b) il-benefiċċji għat-temm tal-impjieg għal kull klassifikazzjoni jew funzjoni ta' impjieg; u
- (ċ) iż-żmien li fih il-pjan ser ikun implimentat. L-implimentazzjoni għandha tibda kemm jista' jkun kmieni possibbli u l-perijodu ta' żmien biex titkompla l-implimentazzjoni għandu jkun tali li bidliet materjali għall-pjan ma jkunux probabbli.
- 135 Entità tista' tkun impenjata, bil-leġiżlazzjoni, bi ftehim kuntrattwali jew b'mod ieħor mal-impjegati jew mar-rappreżentanti tagħhom jew b'obbligu kostruttiv ibbażat fuq prattika tan-negozju, drawwa jew xewqa li taġixxi b'mod ġust, li twettaq hlasijiet (jew tipprovdi benefiċċji oħrajn) lill-impjegati meta hija ttemm l-impjieg tagħhom. Dawn il-hlasijiet huma benefiċċji għat-temm tal-impjieg. Il-benefiċċji għat-temm tal-impjieg huma tipikament hlasijiet ta' somma f'daqqa, iżda xi kultant jinkludu:
- (a) titjib tal-benefiċċji tal-irtirar jew benefiċċji ta' wara l-impjieg oħrajn, jew indirettament permezz ta' pjan ta' benefiċċju għall-impjegati jew direttament; u
- (b) salarju sat-tmiem tal-perijodu speċifikat tal-avviż jekk l-impjegat ma jaġtix aktar servizz li jipprovdi benefiċċji ekonomiċi lill-entità.
- 136 Xi benefiċċji lill-impjegati huma pagabbli irrispettivament mir-raġuni għat-tluq tal-impjegat. Il-hlas ta' dawn il-benefiċċji huwa ċert (soġġett għal kwalunkwe drittijiet legali jew htigiet ta' servizz minimu) iżda meta ser jithallsu huwa incert. Għalkemm dawn il-benefiċċji huma deskritti f'xi pajjiżi bhala indennizzi tat-tmiem, jew gratwitjatiet tat-tmiem, dawn huma benefiċċji ta' wara l-impjieg, aktar milli benefiċċji għat-temm tal-impjieg u entità tikkunsidrahom bhala benefiċċji ta' wara l-impjieg. Xi entitajiet jipprovdu livell aktar baxx ta' benefiċċju għal tmiem volontarju fuq talba tal-haddiem (fis-sustanza, benefiċċju ta' wara l-impjieg) milli għal tmiem involontarju fuq talba tal-entità. Il-benefiċċju addizzjonali pagabbli għal tmiem involontarju huwa benefiċċju tat-temm tal-impjieg.
- 137 Il-benefiċċji għat-temm tal-impjieg ma jipprovdux lil entità b'benefiċċji ekonomiċi futuri u huma rikonoxxuti immedjatament bhala nefqa.
- 138 Fejn entità tirrikonoxxi benefiċċji għat-temm tal-impjieg, l-entità jista' jkollha tikkontabilizza għal tnaqqis tal-benefiċċji oħrajn għall-impjegati (ara l-paragrafu 109).

Kejl

- 139 Meta l-benefiċċji għat-temm tal-impjieg isiru dovuti aktar minn 12-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ, dawn għandhom jiġu skontati bir-rata ta' skont speċifikata fil-paragrafu 78.
- 140 Fil-każ ta' offerta magħmula biex tinkoraġġixxi sensja volontarja, il-kejl tal-benefiċċji għat-temm tal-impjieg għandu jkun ibbażat fuq in-numru ta' impjegati mistennija li jaċċettaw l-offerta.

Żvelar

- 141 Meta jkun hemm incertezza dwar in-numru ta' impjegati li ser jaċċettaw offerta ta' benefiċċji għat-temm tal-impjieg, teżisti obbligazzjoni kontingenti. Kif meħtieġ mill-IAS 37 entità tiżvela informazzjoni dwar l-obbligazzjoni kontingenti sakemm il-possibbiltà ta' *outflow* fis-saldu tkun wahda remota.
- 142 Kif meħtieġ mill-IAS 1, entità tiżvela n-natura u l-ammont ta' spiża jekk din tkun materjali. Benefiċċji għat-temm tal-impjieg jistgħu jirriżultaw fi spiża li tkun teħtieġ żvelar sabiex tikkonforma ma' dan ir-rekwiżit.
- 143 Fejn meħtieġ mill-IAS 24, entità tiżvela informazzjoni dwar benefiċċji għat-temm tal-impjieg għall-persunal prinċipali fil-manigment.

144–152 [Imħassra]

DISPOŻIZZJONIJET TRANŻITORJI

- 153 Din it-taqsimha tispeċifika t-trattament tranżitorju għal pjani ta' benefiċċju definiti. Meta entità tadotta l-ewwel darba dan l-Istandard għal benefiċċji oħrajn tal-impjegati, l-entità għandha tapplika l-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*.

- 154 Meta tadotta dan l-Istandard għall-ewwel darba, entità għandha tiddetermina l-obbligazzjoni tranżitorja tagħha għal pjani ta' benefiċċju definit f'dik id-data bħala:
- (a) il-valur preżenti tal-obbligu (ara l-paragrafu 64) fid-data tal-adozzjoni;
  - (b) wara li jitnaqqas il-valur ġust, fid-data tal-adozzjoni, ta' assi tal-pjan (jekk hemm) li minnhom jiġu saldati direttament l-obbligazzjonijiet (ara l-paragrafi 102–104);
  - (ċ) bit-tnehhija ta' kull kost ta' servizz tal-passat, skont il-paragrafu 96, li għandu jkun rikonoxxut f'perijodi aktar tard.
- 155 Jekk l-obbligazzjoni tranżitorja hija aktar mill-obbligazzjoni li kieku kienet tkun rikonoxxuta fl-istess data taht il-politika ta' kontabilità preċedenti tal-entità, l-entità għandha taqta' għażla irrevokabbli li tirrikonoxxi dik iż-żjieda bħala parti mill-obbligazzjoni ta' benefiċċju definit tagħha skont il-paragrafu 54:
- (a) immedjatament, skont l-IAS 8; jew
  - (b) bħala nefqa fuq bażi ta' linja dritta fuq mhux aktar minn hames snin mid-data tal-adozzjoni. Jekk l-entità tagħzel (b), l-entità għandha:
    - (i) tapplika l-limitu deskritt fil-paragrafu 58(b) fil-kejl ta' kull assi rikonoxxut fil-karta tal-bilanċ;
    - (ii) tizvela f'kull data tal-karta tal-bilanċ: (1) l-ammont taż-żjieda li tibqa' mhux rikonoxxuta; u (2) l-ammont rikonoxxut fil-perijodu kurrenti;
    - (iii) tillimita r-rikonoxximent ta' qligħ attwarju sussegwenti (iżda mhux spejjeż ta' servizz tal-passat fin-negattiv) kif ġej. Jekk qligħ attwarju mhuwiex rikonoxxut skont il-paragrafi 92 u 93, entità għandha tirrikonoxxi dak il-qligħ attwarju biss sakemm il-qligħ attwarju mhux rikonoxxut kumulattiv nett (qabel ir-rikonoxximent ta' dak il-qligħ attwarju) ikun aktar mill-parti mhux rikonoxxuta tal-obbligazzjoni tranżitorja; u
    - (iv) tinkludi l-parti relatata tal-obbligazzjoni tranżitorja mhux rikonoxxuta fid-determinazzjoni ta' kull qligħ jew telf sussegwenti fuq saldu jew tnaqqis.

Jekk l-obbligazzjoni tranżitorja hija inqas mill-obbligazzjoni li kieku kienet tkun rikonoxxuta fl-istess data skont il-politika ta' kontabilità preċedenti tal-entità, l-entità għandha tirrikonoxxi immedjatament dak it-tnaqqis skont l-IAS 8.

- 156 Mal-ewwel adozzjoni tal-Istandard, l-effett tal-bidla fil-politika tal-kontabilità jinkludi l-qligħ u t-telf attwarju kollu li jirriżulta minn perijodi preċedenti anke jekk dan jaqa' fil-'kuratur' ta' 10 % speċifikat fil-paragrafu 92.

Eżempji li jispjegaw il-paragrafi 154 sa 156

Fil-31 ta' Dicembru 1998, karta tal-bilanċ ta' entità tinkludi obbligazzjoni ta' pensjoni ta' 100. L-entità tadotta l-Istandard fl-1 ta' Jannar 1999, meta l-valur preżenti tal-obbligu skont l-Istandard huwa 1,300 u l-valur ġust ta' assi tal-pjan huwa 1,000. Fl-1 ta' Jannar 1993, l-entità kienet tejbet il-pensjonijiet (kost għal benefiċċji mhux vestiti: 160; u l-medja tal-perijodu li jifdal fid-data sal-vestment: 10 snin).

L-effett tranżitorju huwa kif ġej:

Valur preżenti tal-obbligu	1,300
Valur ġust tal-assi tal-pjani	(1,000)
Bit-tnaqqis ta': kost ta' servizz tal-passat li għandu jkun rikonoxxut f'perijodi aktar tard ($160 \times 4/10$)	(64)
Obbligazzjoni tranżitorja	236
Obbligazzjoni diġà rikonoxxuta	100
Żjieda fl-obbligazzjoni	136

L-entità tista' tagħzel li tirrikonoxxi ż-żjieda ta' 136 jew immedjatament jew anke sa 5 snin. L-għażla hija irrevokabbli.

Fil-31 ta' Diċembru 1999, il-valur preżenti tal-obbligu skont l-Istandard huwa ta' 1,400 u l-valur ġust tal-assi tal-pjan huwa ta' 1,050. Il-qliġ attwarju mhux rikonoxxut kumulattiv nett sa mid-data tal-adozzjoni tal-Istandard huwa ta' 120. Il-medja mistennija tal-hajja tax-xogħol rimanenti tal-impjegati li qed jippartecipaw fil-pjan kienet ta' tmien snin. L-entità adottat politika ta' rikonoxximent ta' qliġ u telf attwarju immedjatament, kif permess mill-paragrafu 93.

L-effett tal-limitu fil-paragrafu 155(b)(iii) huwa kif ġej.

<i>Qliġ attwarju mhux rikonoxxut kumulattiv nett</i>	120
<i>Parti mhux rikonoxxuta tal-obbligazzjoni tranżitorja (136 × 4/5)</i>	(109)
	<hr/>
<i>Qliġ massimu li għandu jkun rikonoxxut (paragrafu 155(b)(iii))</i>	11
	<hr/>

DATA EFFETTIVA

- 157 Dan l-Istandard isir operattiv għal rapporti finanzjarji li jkopru perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 1999 jew wara, hlief kif speċifikat fil-paragrafi 159-159V. L-adozzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal kosti ta' benefiċċju ta' rtirar għal rapporti finanzjarji li jkopru l-perijodi li jibdew qabel l-1 ta' Jannar 1999, l-entità għandha tiżvela l-fatt li hija applikat dan l-Istandard minflok l-IAS 19 *Kosti ta' Benefiċċji ta' Rtirar* approvat fl-1993.
- 158 Dan l-Istandard jissostitwixxi l-IAS 19 *Kosti ta' Benefiċċji ta' Rtirar* approvat fl-1993.
- 159 Dawn li ġejjin isiru operattivi għal rapporti finanzjarji annwali ⁽¹⁾ li jkopru perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 2001 jew wara:
- (a) id-definizzjoni riveduta ta' assi tal-pjan fil-paragrafu 7 u d-definizzjonijiet relatati ta' assi miżmumin minn fond għal benefiċċju għal terminu fit-tul tal-impjegati u l-polza tal-assigurazzjoni li tikkwalifika; u
- (b) ir-rekwiziti ta' rikonoxximent u kejl għal rimborzi fil-paragrafi 104A, 128 u 129 u żvelar relatat fil-paragrafi 120A(f)(iv), 120A(g)(iv), 120A(m) u 120A(n)(iii).
- L-adozzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk l-adozzjoni aktar bikrija taffettwa r-rapporti finanzjarji, entità għandha tiżvela dak il-fatt.
- 159A L-emenda fil-paragrafu 58A issir operattiva għal rapporti finanzjarji annwali li jkopru perijodi li jntemmu fi jew wara l-31 ta' Mejju 2002. L-adozzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk l-adozzjoni aktar bikrija taffettwa r-rapporti finanzjarji, entità għandha tiżvela dak il-fatt.
- 159B Entità għandha tapplika l-emendi fil-paragrafi 32A, 34-34B, 61 u 120-121 għal perijodi annwali li jibdew fi jew wara l-1 ta' Jannar 2006. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika dawn l-emendi għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2006, hija għandha tiżvela dak il-fatt.
- 159C L-għażla fil-paragrafi 93A-93D tista' tintuża għal perijodi annwali li jntemmu fis-16 ta' Diċembru 2004 jew wara. Entità li tuża l-għażla tal-perijodu annwali li jibdew qabel l-1 ta' Jannar 2006, għandha wkoll tapplika l-emendi fil-paragrafi 32A, 34-34B, 61 u 120-121,
- 160 L-IAS 8 japplika meta entità tibdel il-politika tal-kontabilità tagħha biex din tkun tirrifletti l-bidliet speċifikati fil-paragrafi 159-159V. Fl-applikazzjoni retrospettiva ta' dawk il-bidliet, kif mehtieg mill-IAS 8, l-entità tittratta dawk il-bidliet bhallikieku kienu applikati fl-istess waqt fil-bqija tal-Istandard, hlief li entità tista' tiżvela l-ammonti mehtieġa mill-paragrafu 120A(p) kif l-ammonti huma stabbiliti għal kull perijodu annwali prospettivament mill-ewwel perijodu annwali pprezentat fir-rapporti finanzjarji li fihom l-entità tapplika għall-ewwel darba l-emendi fil-paragrafu 120A.

⁽¹⁾ Il-paragrafi 159 u 159a jirreferu għal "rapporti finanzjarji annwali" b'mod konformi ma' lingwaġġ aktar esplicitu għall-kitba ta' dati effettivi adottati fl-1998. Il-paragrafu 157 jirreferi għal "rapporti finanzjarji".

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 20

Kontabilità għal Għotjiet Pubbliċi u Żvelar ta' Assistenza Pubblika

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fil-kontabilità għal għotjiet pubbliċi u fl-iżvelar tagħhom, u fl-iżvelar ta' forom oħra ta' assistenza pubblika.
- 2 Dan l-Istandard ma jitrattax:
  - (a) il-problemi speċjali li jirriżultaw mill-kontabilità għal għotjiet pubbliċi f'rapporti finanzjarji li jirriflettu l-effetti tat-tibdil fil-prezzijiet jew f'informazzjoni supplimentari ta' natura simili;
  - (b) assistenza pubblika li tingħata lil entità fil-forma ta' benefiċċji li huma disponibbli meta jiġi ddeterminat id-dhul taxxabli jew li huma ddeterminati jew limitati skont il-bażi tal-obbligazzjoni tat-taxxa fuq id-dhul (bħal perijodi ta' eżenzjoni mit-taxxa fuq id-dhul, krediti ta' taxxa fuq l-investment, konċessjonijiet ta' deprezzament imghaġġel u rati mnaqqsa ta' taxxa fuq id-dhul);
  - (c) il-partecipazzjoni tal-gvern fil-proprjetà tal-entità;
  - (d) għotjiet pubbliċi koperti bl-IAS 41 *Agrikoltura*.

DEFINIZZJONIJET

- 3 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Gvern tirreferi għal gvern, aġenziji tal-gvern u korpi simili kemm lokali, nazzjonali jew internazzjonali.

Assistenza pubblika hija azzjoni mill-gvern maħsuba biex tipprovi benefiċċju ekonomiku speċifiku lil entità jew firxa ta' entitajiet li jikkwalifikaw taht ċerti kriterji. L-assistenza pubblika għall-iskop ta' dan l-Istandard ma tinkludix benefiċċji mogħtija sempliċement b'mod indirett permezz ta' azzjoni li taffettwa l-kundizzjonijiet generali tal-kummerċ, bħat-tqegħid tal-infrastruttura f'oqsma ta' żvilupp jew l-impożizzjoni ta' restrizzjonijiet kummerċjali fuq il-kompetituri.

Għotjiet pubbliċi huma assistenza mill-gvern fil-forma ta' trasferimenti ta' riżorsi lil entità bi tpattija għal konformità passata jew futura ma' ċerti kundizzjonijiet relatati mal-attivitajiet operattivi tal-entità. Dawn jeskludu dawk il-forom ta' assistenza pubblika li ma jistgħux b'mod raġonevoli jingħataw valur u tranżazzjonijiet mal-gvern li ma jistgħux jiġu distinti mit-tranżazzjonijiet normali kummerċjali tal-entità. ⁽¹⁾.

Għotjiet relatati ma' assi huma għotjiet pubbliċi li l-kundizzjoni primarja tagħhom hija li entità li tikkwalifika għalihom għandha tixtri, tibni jew b'mod ieħor takkwista assi għal tul ta' żmien. Jista' jkun hemm meħmuż magħhom ukoll kundizzjonijiet sussidjarji li jirrestringu t-tip jew il-lok tal-assi jew tal-perijodi li matulhom dawn għandhom jiġu akkwistati jew miżmuma.

Għotjiet relatati ma' introjtu huma għotjiet pubbliċi minbarra dawk relatati mal-assi.

Djun li jistgħu jinħafnu huma self li min jislef jikkommetti ruhu li jahfer il-hlasijiet lura tagħhom skont ċerti kundizzjonijiet preskritti.

Valur ġust huwa l-ammont li għalih xi ass jista' jiġi skambjat bejn xerrej infurmat u dispost li jixtri, u bejjiegh infurmat u dispost li jbigħ, fi tranżazzjoni distakkata.

- 4 L-assistenza pubblika tiegħu hafna forom li jvarjaw kemm fin-natura tal-assistenza mogħtija kif ukoll fil-kundizzjonijiet li s-soltu huma marbuta magħha. L-iskop tal-assistenza jista' jkun biex tinkoraġġixxi entità biex tidhol għal linja ta' azzjoni li normalment l-entità ma kenitx tiegħu kieku ma nġhatatx l-assistenza.
- 5 Meta entità tircieva assistenza pubblika, din tista' tkun sinifikanti għall-preparazzjoni tar-rapporti finanzjarji għal żewġ raġunijiet. L-ewwel, jekk ikunu ġew ittrasferiti riżorsi, ikollu jinstab metodu xieraq ta' kontabilità għat-trasferiment. It-tieni, ikun tajjeb li tingħata indikazzjoni ta' kemm l-entità tkun ibbenefikat minn dik l-assistenza matul il-perijodu ta' rappurtaġġ. Dan jiffaċilita l-paragun tar-rapporti finanzjarji tal-entità ma' dawk ta' perijodi ta' qabel u ma' dawk ta' entitajiet oħra.
- 6 Xi kultant l-għotjiet pubbliċi jissejhu b'ismijiet oħra bħal sussidji, sovvenzjonijiet, jew primjums.

⁽¹⁾ Ara wkoll is-SIC-10 *Għajnuna tal-Gvern – L-Ebda Relazzjoni Speċifika ma' l-Attivitajiet ta' l-Operat*

GHOTJJIET PUBBLIĊI

- 7 Ghotjiet pubbliċi, inklużi ghotjiet mhux monetarji skont il-valur ġust, m'għandhomx ikunu rikonoxxuti sakemm ikun hemm assigurazzjoni raġonevoli li:
- (a) l-entità tkun se tikkonforma ruhha mal-kundizzjonijiet marbuta magħhom; u
  - (b) l-ghotjiet se jkunu riċevuti.
- 8 Ghotja pubblika m'hijiex rikonoxxuta sakemm ikun hemm assigurazzjoni raġonevoli li l-entità tkun se tikkonforma ruhha mal-kundizzjonijiet marbuta magħha, u li l-ghotja tkun ser tiġi rċevuta. Ir-riċeviment ta' ghotja fih innifsu ma jipprovdix evidenza konklużiva li l-kundizzjonijiet marbuta mal-ghotja jkunu ġew jew ser jiġu ssodisfati.
- 9 Il-mod li bih tinghata ghotja ma jaffettwax il-metodu tal-kontabilità li għandu jiġi adottat fir-rigward tal-ghotja. Għalhekk l-ghotja tiġi kontabilizzata bl-istess mod kemm jekk tinghata fi flus kif ukoll jekk tinghata bhala tnaqqis f'obbligazzjoni lill-gvern.
- 10 Dejn li jista' jinħafer mill-gvern huwa ttrattat bhala ghotja pubblika meta jkun hemm assigurazzjoni raġonevoli li l-entità tkun se tissodisfa t-termini għall-mahfra tad-dejn.
- 11 Ladarba ghotja pubblika tkun rikonoxxuta, kull obbligazzjoni kontingenti jew assi kontingenti relatati jiġu ttrattati skont l-IAS 37 *Proveddimenti, Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*.
- 12 L-ghotjiet pubbliċi għandhom ikunu rikonoxxuti bhala introjtu matul il-perijodi meħtieġa biex jitqabblu mal-ispejjeż relatati li huma maħsubin li jikkompensaw, b'mod sistematiku. M'għandhomx ikunu kkreditati direttament lill-interessi tal-azzjonisti.
- 13 Jistgħu jinstabu żewġ metodi wesgħin fir-rigward tat-trattament tal-kontabilità ta' ghotjiet pubbliċi: il-metodu tal-kapital, li tahtu l-ghotja tiġi kkreditata direttament lill-interessi tal-azzjonisti, u l-metodu tal-introjtu, li tahtu ghotja tiġi kkreditata bhala introjtu fuq medda ta' perijodu wiehed jew aktar.
- 14 Dawk li jiffavorixxu l-metodu tal-kapital jargumetaw kif ġej:
- (a) l-ghotjiet pubbliċi huma mezz ta' ffinanzjar u għandhom jiġu ttrattati hekk fil-karta tal-bilanċ pjuttost milli jgħaddu mir-rapport tad-dhul biex ipaċu l-entrati tal-ispiza li huma jiffinanzjaw. Billi m'huwa mistenni l-ebda hlas lura, dawn għandhom jiġu kkreditati direttament lill-interessi tal-azzjonisti; u
  - (b) m'huwiex xieraq li l-ghotjiet pubbliċi jiġu rikonoxxuti fir-rapport tal-introjtu, billi dawn m'huwiex qligħ imma jirrappreżentaw incēntiv mogħti mill-gvern mingħajr spejjeż relatati.
- 15 L-argumenti favur il-metodu tal-introjtu huma kif ġej:
- (a) billi ghotjiet pubbliċi huma rċevuti minn sors li mhuwiex dak tal-azzjonisti, dawn m'għandhomx ikunu kkreditati direttament lill-interessi tal-azzjonisti iżda għandhom ikunu rikonoxxuti bhala introjtu f'perijodi xierqa;
  - (b) l-ghotjiet pubbliċi rari huma b'xejn. L-entità taqlagħhom bis-saħħa ta' konformità mal-kundizzjonijiet tagħhom u minħabba li tissodisfa l-obbligi previsti. Għalhekk għandhom ikunu rikonoxxuti bhala introjtu u għandhom jitqabblu mal-ispejjeż assoċjati li l-ghotja tkun maħsuba li tikkompensa; u
  - (c) billi t-taxxa fuq id-dhul u taxxi oħra huma debitati kontra l-introjtu, huwa loġiku li wiehed jittratta wkoll l-ghotjiet pubbliċi, li huma estensjoni ta' politika fiskali, fir-rapport tal-introjtu.
- 16 Huwa fundamentali fir-rigward tal-metodu tal-introjtu li l-ghotjiet pubbliċi jkunu rikonoxxuti bhala introjtu b'mod sistematiku u razzjonali tul il-perijodi meħtieġa biex jitqabblu mal-ispejjeż relatati. Ir-rikonoxximent tal-introjtu ta' ghotjiet pubbliċi fuq il-bażi ta' meta jkunu rċevuti m'huwiex skont l-assunzjoni tal-kontabilità tad-dovuti (ara l-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapport Finanzjarji*) u jkun aċċettabbli biss jekk ma jkun hemm l-ebda bażi biex tiġi allokata ghotja għal xi perijodi minbarra dak li fih tkun ingħatat.
- 17 F'haġna każijiet il-perijodi li matulhom entità tirikonoxxi l-kosti u l-ispejjeż relatati ma' ghotja tal-gvern huma faċilment aċċertabbli u b'hekk ghotjiet b'rikonoxximent ta' spejjeż speċifiċi huma rikonoxxuti bhala introjtu fl-istess perijodu bhall-ispiza rilevanti. Bl-istess mod, ghotjiet relatati ma' assi deprezzabbli huma normalment rikonoxxuti bhala introjtu matul il-perijodi u fi proporzjonijiet li fihom jitnaqqas id-deprezzament fuq dawk l-assi.

- 18 Ghotjiet relatati ma' assi li mhumiex deprezzabbli jistgħu jehtieġu wkoll li ċerti obbligi jkunu ssodisfati u mbagħad jiġu rikonossuti bhala introjtu matul il-perijodi li jgħorru l-kost biex l-obbligi jiġu ssodisfati. Bhala eżempju, ghotja ta' art tista' tkun marbuta mal-kundizzjoni li jittella' bini fuq is-sit, u jista' jkun xieraq li din tiġi rikonossuta bhala introjtu matul iż-żmien tal-binja.
- 19 Xi kultant l-ghotjiet jiġu rċevuti bhala parti minn pakkett ta' għajnuniet finanzjarji jew fiskali li magħhom huma marbuta numru ta' kundizzjonijiet. F'dawn il-każijiet, hemm bżonn ta' attenzjoni fl-identifikazzjoni tal-kundizzjonijiet li jaġhtu lok għall-kosti u l-ispejjeż li jiddeterminaw il-perijodi li matulhom tkun ser tingħata l-ghotja. Jista' jkun jixraq li parti mill-ghotja tiġi allokata fuq bażi waħda u parti fuq ohra.
- 20 Ghotja pubblika li ssir riċevibbli bhala kumpens għal spejjeż jew telf li diġà jkunu saru jew għall-iskop li jingħata appoġġ finanzjarju immedjat lill-entità mingħajr l-ebda kosti relatati futuri għandha tiġi rikonossuta bhala introjtu fil-perijodu li fih l-ghotja ssir riċevibbli.
- 21 F'xi ċirkustanzi, ghotja pubblika tista' tingħata għall-iskop li tingħata għajnuna finanzjarja immedjata lil entità aktar milli bhala inċentiv biex tidhol għal xi nefqiet speċifiċi. Ghotjiet bhal dawn jistgħu jkunu ristretti għal entità individwali u jistgħu ma jkunux disponibbli għall-klassi shiha ta' benefiċjarji. Dawn iċ-ċirkustanzi jistgħu jehtieġu r-rikonossiment tal-ghotja bhala introjtu fil-perijodu li fih l-entità tikkwalifika biex tirċeviha, bi żvelar biex tiżgura li l-effett tagħha jinftehem sew.
- 22 Ghotja pubblika tista' ssir riċevibbli minn entità bhala kumpens għal spejjeż jew telf li jkunu saru f'perijodu preċedenti. Ghotja bhal din hija rikonossuta bhala introjtu fil-perijodu li fih issir riċevibbli, bi żvelar biex tiżgura li l-effett tagħha jinftehem sew.

Ghotjiet pubbliċi mhux ta' natura monetarja

- 23 Ghotja pubblika tista' tieħu l-forma ta' trasferiment ta' assi mhux monetarju, bhal art jew riżorsi ohra, għall-użu tal-entità. F'dawn iċ-ċirkostanzi huwa normali li jiġi vvalutat il-valur ġust tal-assi mhux monetarju u li l-kontabilità kemm tal-ghotja kif ukoll tal-assi ssir skont dak il-valur ġust. Mod alternattiv li xi kultant huwa segwit huwa li kemm l-assi kif ukoll l-ghotja jitniżżlu b'ammont nominali.

Prezentazzjoni ta' ghotjiet relatati ma' assi

- 24 L-ghotjiet pubbliċi relatati ma' assi, inklużi ghotjiet mhux monetarji skont il-valur ġust, għandhom ikunu pprezentati fil-karta tal-bilanċ billi l-ghotja titniżżel bhala introjtu differit jew billi l-ghotja titnaqqas meta wiehed jasal għall-ammont miżmum fil-kotba tal-assi.
- 25 Żewġ metodi ta' prezentazzjoni tal-ghotjiet (jew il-porzjonijiet xierqa tal-ghotjiet) relatati ma' assi jitqiesu bhala alternattivi aċċettabbli fir-rapporti finanzjarji.
- 26 Metodu wiehed jstabbilixxi l-ghotja bhala introjtu differit li huwa rikonossut bhala introjtu fuq bażi sistematika u razzjonali tul iż-żmien tal-utilità tal-assi.
- 27 Il-metodu l-ieħor inaqqas l-ghotja meta wiehed jasal għall-ammont miżmum fil-kotba tal-assi. L-ghotja hija rikonossuta bhala introjtu tul iż-żmien ta' assi deprezzabbli permezz ta' debitu ridott ta' deprezzament.
- 28 Ix-xiri ta' assi u r-riċeviment ta' ghotjiet relatati jistgħu johlqu movimenti kbar fil-fluss tal-flus ta' entità. Għal din ir-raġuni u sabiex jintwera l-investment gross fl-assi, hafna drabi dawn il-movimenti huma żvelati bhala entrati separati fir-rendikont tal-flussi tal-flus mingħajr ma jingħata kas jekk l-ghotja titnaqqasx jew le mill-assi relatati għall-iskop tal-prezentazzjoni tal-karta tal-bilanċ.

Prezentazzjoni ta' ghotjiet relatati mal-introjtu

- 29 Ghotjiet relatati mal-introjtu xi kultant huma pprezentati fir-rapport tal-introjtu bhala kreditu, jew separatament jew taht intestatura ġenerali bhal "Introjtu ieħor"; b'mod alternattiv, jitnaqqsu fir-rappurtaġġ tal-ispiza relatata.
- 30 Dawk li jaqblu mal-ewwel metodu jsostnu li m'huwiex xieraq li l-entrati tal-introjtu u tal-ispiza jiġu ddikjarati netti, u li s-separazzjoni tal-ghotja mill-ispiza tiffacilita l-paragun ma' spejjeż ohra mhux affettwati minn xi ghotja. Għat-tieni metodu huwa argumentat li l-ispejjeż setgħu lanqas biss isiru mill-entità kieku l-ghotja ma kinitx disponibbli u għalhekk il-prezentazzjoni tal-ispiza mingħajr ma l-ghotja titpaċa magħha tista' tiżgwiha.

- 31 Iz-żewġ metodi jitqiesu bhala aċċettabbli għall-preżentazzjoni ta' għotjiet relatati mal-introjtu. Jista' jkun mehtieg l-iżvelar tal-għotja sabiex ir-rapporti finanzjarji jkunu jinftehmhu sew. Normalment ikun xieraq l-iżvelar tal-effett tal-għotjiet fuq kull entrata tal-introjtu jew tal-infiq li tinhtieg li tiġi żvelata separatament.

Hlas lura ta' għotjiet pubbliċi

- 32 Fil-kontabilità ta' għotja pubblika li ssir pagabbli lura din għandha titqies bhala revizzjoni ta' stima tal-kontabilità (ara l-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*). Il-hlas lura ta' xi għotja relatata mal-introjtu għandha tiġi applikata l-ewwel kontra kull kreditu ddifferit mhux amortizzat stabbilit fir-rigward tal-għotja. Sal-ammont li l-hlas lura jaqbeż kull tali kreditu ddifferit, jew meta ma jkun hemm l-ebda kreditu ddifferit, il-hlas lura għandu jkun rikonossut immedjatament bhala spiża. Il-hlas lura ta' għotja relatata ma' xi assi għandu jkun imdeffes billi jiżdied l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi jew jitnaqqas il-bilanċ tal-introjtu differit bl-ammont imħallas lura. Id-deprezzament kumulattiv addizzjonali li jkun gie rikonossut sa dik id-data bhala spiża fin-nuqqas tal-għotja, għandu jkun rikonossut immedjatament bhala spiża.
- 33 Ċirkustanzi li jagħtu lok għall-hlas lura ta' għotja relatata ma' assi jistgħu jirrikjedu li tinghata kunsiderazzjoni għall-possibbiltà tal-indeboliment tal-ammont gdid miżmum fil-kotba tal-assi.

ASSISTENZA PUBBLIKA

- 34 Esklużi mid-definizzjoni ta' għotjiet pubbliċi fil-paragrafu 3 huma ċerti forum ta' assistenza pubblika li ma jistgħux jinghataw valur b'mod raġonevoli u tranżazzjonijiet mal-gvern li ma jistgħux jiġu distinti mit-tranżazzjonijiet normali tal-kummerċ tal-entità.
- 35 Eżempji ta' assistenza li ma jistgħux jinghataw valur b'mod raġonevoli huma pariri tekniċi jew ta' reklamar b'xejn u l-ghoti ta' garanziji. Eżempju ta' assistenza li ma tistax tiġi distinta mit-tranżazzjonijiet normali tal-kummerċ tal-entità huwa xi politika ta' akkwist tal-gvern li hija responsabbli għal parti mill-bejgħ tal-entità. L-eżistenza tal-benefiċċju tista' tkun haġa ċerta imma kull sforz biex l-attivitajiet tal-kummerċ jiġu segregati mill-assistenza pubblika jista' jkun arbitrarju.
- 36 Is-sinifikat tal-benefiċċju fl-eżempji t'hawn aktar qabel jista' jkun tali li jkun jehtieg l-iżvelar tan-natura, id-daqs u d-durata tal-assistenza sabiex ir-rapporti finanzjarji ma jkunux ta' diżgwid.
- 37 Self mingħajr imgħax jew b'rati ta' imgħax baxxi huma forma ta' assistenza pubblika, imma l-benefiċċju m'huwiex ikkwantifikat bl-attribuzzjoni tal-imgħax.
- 38 F'dan l-Istandard, l-assistenza pubblika ma tinkludix it-tqegħid ta' infrastruttura permezz ta' titjib fil-qafas generali tat-trasport u tal-kommunikazzjoni u l-provvista ta' facilitajiet imtejba bħalma huma l-irrigazzjoni jew is-sistema ta' distribuzzjoni tal-ilma, li ssir fuq bażi kontinwa indeterminata għall-benefiċċju ta' komunità lokali sħiħa.

ŻVELAR

- 39 Il-kwistjonijiet li gejjin għandhom ikunu żvelati:
- (a) il-politika tal-kontabilità adottata għall-għotjiet pubbliċi, inklużi l-metodi ta' preżentazzjoni adottati fir-rapporti finanzjarji;
  - (b) in-natura u d-daqs tal-għotjiet pubbliċi rikonossuti fir-rapporti finanzjarji u indikazzjoni ta' forum oħra ta' assistenza pubblika li minnhom tkun ibbenefikat b'mod dirett l-entità; u
  - (c) kundizzjonijiet mhux issodisfati u kontingenzi oħra marbuta mal-assistenza pubblika li tkun giet rikonossuta.

DISPOŻIZZJONIJET TRANŻITORJI

- 40 Entità li tadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandha:
- (a) tikkonforma ruħha mar-rekwiziti tal-iżvelar, fejn ikun xieraq; u
  - (b) jew:
    - (i) taġġusta r-rapporti finanzjarji tagħha għall-bidla fil-politika tal-kontabilità skont l-IAS 8; jew
    - (ii) tapplika d-dispożizzjonijiet tal-kontabilità tal-Istandard għal għotjiet jew partijiet mill-għotjiet biss li jsiru riċevibbli jew ripagabbli wara d-data effettiva tal-Istandard.

DATA EFFETTIVA

- 41 Dan l-Istandard isir operattiv għar-rapporti finanzjarji li jkopru perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 1984 jew wara.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 21

L-Effetti tat-Tibdil Fir-Rati tal-Kambju

GHAN

- 1 Entità tista' twestaq attivitajiet barranin b'żewġ modi. Jista' jkollha tranżazzjonijiet f'muniti barranin jew jista' jkollha operazzjonijiet barranin. Barra minn hekk, entità tista' tippreżenta r-rapporti finanzjarji tagħha f'munita barranija. L-objettiv ta' dan l-Istandard hu li jippreskrivi kif jiġu inklużi tranżazzjonijiet f'munita barranija u operazzjonijiet barranin fir-rapporti finanzjarji ta' entità u kif ir-rapporti finanzjarji għandhom jiġu maqluba fil-munita tal-preżentazzjoni.
- 2 Il-kwistjonijiet prinċipali huma liema rata/i tal-kambju għandhom jintużaw u kif għandhom jiġu rrapportati l-effetti tal-bidliet fir-rati tal-kambju fir-rapporti finanzjarji.

AMBITU

- 3 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat ⁽¹⁾:
  - (a) fil-kontabilità għal tranżazzjonijiet u bilanċi f'muniti barranin, hliet għal dawk it-tranżazzjonijiet u bilanċi ta' derivati li jidhru fl-ambitu tal-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*;
  - (b) fil-qlib tar-riżultati u tal-pożizzjoni finanzjarja ta' operazzjonijiet barranin li huma inklużi fir-rapporti finanzjarji tal-entità permezz ta' konsolidament, konsolidament proporzjonat jew bil-metodu tal-ekwità; u
  - (c) fil-qlib tar-riżultati u tal-pożizzjoni finanzjarja ta' entità f'munita tal-preżentazzjoni.
- 4 L-IAS 39 japplika għal bosta derivati f'munita barranija u, għalhekk, dawn huma esklużi mill-ambitu ta' dan l-Istandard. Madankollu, dawk id-derivati f'muniti barranin li ma jaqgħux taht l-IAS 39 (eż. xi derivati f'muniti barranin li huma mdeffsa f'kuntratti oħra) jaqgħu fl-ambitu ta' dan l-Istandard. Barra minn hekk, dan l-Istandard japplika meta entità taqleb ammonti li għandhom x'jaqsmu mad-derivati mill-munita funzjonali tagħha għall-munita tal-preżentazzjoni.
- 5 Dan l-Istandard ma japplikax għall-kontabilità għall-*hedging* għal entrati f'munita barranija, inkluż il-*hedging* ta' investment nett f'operazzjoni barranija. L-IAS 39 japplika għal kontabilità għall-*hedging*.
- 6 Dan l-Istandard japplika għall-preżentazzjoni tar-rapporti finanzjarji ta' entità f'munita barranija u jistabbilixxi regoli biex ir-rapporti finanzjarji li jirriżultaw ikunu jistgħu jiġu deskritti bħala li jikkonformaw mal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtagg Finanzjarju. Għal qlib ta' informazzjoni finanzjarja f'munita barranija li ma jissodisfax dawn ir-regoli, dan l-Istandard jispeċifika l-informazzjoni li għandha tiġi żvelata.
- 7 Dan l-Istandard ma japplikax għall-preżentazzjoni, f'rapporti tal-flussi tal-flus, ta' flussi ta' flus li jirriżultaw minn tranżazzjonijiet f'munita barranija, jew għall-qlib tal-flussi tal-flus ta' operazzjoni barranija (ara l-IAS 7 *Rendikonti tal-Flussi ta' Flus*).

DEFINIZZJONIJET

- 8 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Rata tal-gheluq hi r-rata tal-kambju spot fid-data tal-karta tal-bilanċ.

Differenza tal-kambju hi d-differenza li tirriżulta mill-qlib ta' numru partikulari ta' unitajiet ta' munita waħda għal munita oħra b'rati tal-kambju differenti.

Rata tal-kambju hi r-relazzjoni tal-kambju bejn żewġ muniti.

Valur ġust huwa l-ammont li għalih jista' jiġi skambjat assi, jew li għalih tista' tithallas obligazzjoni, bejn partijiet infurmati u disposti fi tranżazzjoni distakkata.

Munita barranija hi munita li mhijiex il-munita funzjonali tal-entità.

Operazzjoni barranija hi entità li hi sussidjarja, kumpanija assoċjata, imprizi kongunti jew fergħa ta' entità li tirrapporta, li l-attivitajiet tagħha huma bbażati jew imwettqa f'pajjiż jew b'munita li mhumiex dawk tal-entità li tirrapporta.

⁽¹⁾ Ara wkoll SIC7 *Introduzzjoni ta' l-Euro*.

Munita funzjonali hi l-munita tal-ambjent ekonomiku primarju fejn topera l-entità.

Grupp hu l-kumpanija prinċipali u s-sussidjarji kollha tagħha.

Effetti monetarji huma unitajiet ta' munita miżmumin u assi u obligazzjonijiet li għandhom jiġu rċevuti jew imhallsa f'numru fiss, jew li jista' jiġi determinat, ta' unitajiet tal-munita.

Investiment nett f'operazzjoni barranija hu l-ammont tal-interess tal-entità li tirrapporta fl-attiv nett ta' dik l-operazzjoni.

Munita tal-preżentazzjoni hi l-munita li fiha huma ppreżentati r-rapporti finanzjarji.

Rata tal-kambju spot hi r-rata tal-kambju għal kunsinn immedjat.

Elaborazzjoni fuq id-definizzjonijiet

Munita funzjonali

- 9 L-ambjent ekonomiku primarju li fih topera entità hu normalment dak li fih primarjament tiġġenera u tonfoq il-flus. Entità tikkunsidra l-fatturi li ġejjin meta tkun qiegħda tistabbilixxi l-munita funzjonali tagħha:
- (a) il-munita:
- (i) illi normalment tinfluwenza l-prezz tal-bejgħ għall-prodotti u s-servizzi (din normalment tkun il-munita li fiha huma denominati u mhallsal-prezzijiet tal-bejgħ għall-prodotti u s-servizzi tagħha); u
- (ii) tal-pajjiż li l-forzi kompetittivi u r-regolamenti tiegħu jiddeterminaw b'mod prinċipali l-prezzijiet tal-bejgħ tal-prodotti u tas-servizzi tagħha;
- (b) il-munita li tinfluwenza b'mod ewlieni, il-kosti tax-xogħol u tal-materjal u kosti oħra ta' forniment ta' prodotti jew servizzi (din normalment tkun il-munita li fiha kosti bħal dawn huma denominati u mhallsa).
- 10 Il-fatturi li ġejjin jistgħu wkoll jipprovdu evidenza tal-munita funzjonali tal-entità:
- (a) il-munita li fiha huma ġġenerati l-fondi minn attivitajiet ta' finanzjar (i.e. l-hruġ ta' strumenti ta' dejn u ta' ekwità);
- (b) il-munita li fiha hu normalment miżmum id-dhul minn attivitajiet tal-operat.
- 11 Il-fatturi addizzjonali li ġejjin huma kkunsidrati fid-determinazzjoni tal-munita funzjonali ta' operazzjoni barranija, u jekk il-munita funzjonali hix l-istess bħal dik tal-entità li tirrapporta (l-entità li tirrapporta, f'dan il-kuntest, hi l-entità li għandha l-operazzjoni barranija bhala s-sussidjarja, il-fergħa, il-kumpanija assoċjata jew l-imprezi kongunti tagħha):
- (a) jekk l-attivitajiet tal-operazzjoni barranija jiġux imwettqa bhala estensjoni tal-entità li tirrapporta, jew jiġux mwettqa bi grad sinifikanti ta' awtonomija. Eżempju tal-ewwel każ hu meta kull ma tagħmel l-operazzjoni barranija hu biss li tbigh prodotti importati mill-entità li tirrapporta u tingħat id-dhul mill-bejgħ lura lilha. Eżempju tal-aħħar każ hu meta l-operazzjoni takkumula flus u effetti monetarji oħra, tagħmel spejjeż, tiġġenera introjtu u tagħmel arrangamenti għal self, dan kollu sostanzjalment fil-munita lokali tagħha;
- (b) jekk it-tranzazzjonijiet mal-entità li tirrapporta humiex proporzjon għoli jew baxx tal-attivitajiet tal-operazzjoni barranija;
- (c) jekk il-flussi tal-flus mill-attivitajiet tal-operazzjoni barranija jaffettwawx direttament il-flussi tal-flus tal-entità li tirrapporta u humiex disponibbli faċilment biex jerġgħu jithallsu lilha;
- (d) jekk il-flussi tal-flus mill-attivitajiet tal-operazzjoni barranija humiex biżżejjed biex tmantni obbligi ta' dejn eżistenti u normalment mistennja mingħajr meta ma jkun hemm dispożizzjoni ta' fondi mill-entità li tirrapporta.

- 12 Meta l-indikaturi t'hawn fuq huma mhallta u l-munita funzjonali mhix ovvja, l-amministrazzjoni tuża l-ġudizzju għaqli tagħha biex tiddetermina l-munita funzjonali li tirrappreżenta bl-aktar mod fidil l-effetti ekonomiċi tat-tranzazzjonijiet, avvenimenti u kundizzjonijiet bażilari. Bħala parti minn dan il-metodu, l-amministrazzjoni tagħti prijoriżà lill-indikaturi primarji fil-paragrafu 9, qabel ma tikkunsidra l-indikaturi fil-paragrafi 10 u 11, li huma ddisinjati biex jipprovdu evidenza ta' appoġġ addizzjonali biex tiġi stabbilita l-munita funzjonali tal-entità.
- 13 Munita funzjonali ta' entità tirrifletti t-tranzazzjonijiet, l-avvenimenti u l-kundizzjonijiet bażilari li huma rilevanti għaliha. Għalhekk, għadarba tkun stabbilita, il-munita funzjonali ma tiġix mibdula sakemm ma jkunx hemm bidla f'dawk it-tranzazzjonijiet, avvenimenti u kundizzjonijiet bażilari.
- 14 Jekk il-munita funzjonali hi l-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja, ir-rapporti finanzjarji tal-entità huma ddikjarati mill-ġdid skont l-IAS 29 *Rappurtaġġ Finanzjarju f'Ekonomiji Iperinflazzjonarji*. Entità ma tistax tevita dikjarazzjoni b'mod ġdid skont l-IAS 29 billi, pereżempju, tadotta bħala l-munita funzjonali tagħha munita oħra li ma tkunx il-munita funzjonali stabbilita skont dan l-Istandard (bħalma hi l-munita funzjonali tal-kumpanija prinċipali tagħha).

Investiment nett f'operazzjoni barranija

- 15 Entità jista' jkollha effett monetarju li hu ammonti riċevibbli minn jew pagabbli lil operazzjoni barranija. Effett monetarju li s-sald tiegħu la jkun ippanat u lanqas m'hu mistenni li jsehh fil-futur previst, hu, fis-sustanza, parti mill-investment nett tal-entità f'dik l-operazzjoni barranija, u l-kontabilità tiegħu ssir skont il-paragrafi 32 u 33. Effetti monetarji bħal dawn jistgħu jinkludu ammonti riċevibbli jew self fiss fit-tul. Dawn ma jinkludux debitori kummerċjali jew kredituri kummerċjali.
- 15A L-entità li jkollha effett monetarju riċevibbli minn jew pagabbli lil operazzjoni barranija deskritta fil-paragrafu 15 tista' tkun kull sussidjarja tal-grupp. Pereżempju, entità għandha żewġ sussidjarji, A u B. Is-sussidjarja B hija operazzjoni barranija. Is-Sussidjarja A tagħti self lis-Sussidjarja B. Is-self tas-Sussidjarja A riċevibbli mingħand is-Sussidjarja B ikun parti mill-investment nett tal-entità fis-Sussidjarja B jekk il-hlas tas-self la jkun ippanat u lanqas ma jkun probabbli li ser isehh fil-futur previst. Dan jgħodd ukoll jekk is-Sussidjarja A tkun hija stess operazzjoni barranija.

Effetti monetarji

- 16 Il-karatteristika essenzzjali ta' effett monetarju hi dritt li wiehed jirċievi (jew obbligu li jforni) numru fiss jew determinabbli ta' unitajiet ta' munita. Eżempji jinkludu: pensjonijiet u benefiċċji oħra għall-impjegati li għandhom jithallsu fi flus; provvedimenti li għandhom jithallsu fi flus; u dividendi fi flus li huma rikonoxxuti bħala obligazzjoni. B'mod simili, kuntratt biex wiehed jirċievi (jew iforni) numru varjabbli ta' strumenti azzjonarji tal-entità stess, jew ammont varjabbli ta' assi fejn il-valur ġust li wiehed se jirċievi (jew iforni) hu ugwali għal numru fiss jew determinabbli ta' unitajiet ta' munita, hu effett monetarju. Bil-maqlub, il-karatteristika essenzzjali ta' effett mhux monetarju hi n-nuqqas tad-dritt li wiehed jirċievi (jew ta' obbligu li jforni) numru fiss determinabbli ta' unitajiet ta' munita. Eżempji jinkludu: ammonti mħallsa bil-quddiem għal prodotti u servizzi (eż. kera mħallsa bil-quddiem); avvjament; assi intangibbli; inventarji; proprjetà, impjanti u tagħmir; u provvedimenti li għandhom jithallsu bil-kunsinna ta' assi mhux monetarju.

SOMMARJU TAL-METODU MEHTIEĠ MINN DAN L-ISTANDARD

- 17 Fit-thejija tar-rapporti finanzjarji, kull entità — kemm jekk hi entità *stand-alone*, entità b'operazzjonijiet barranin (bħal kumpanija prinċipali) jew operazzjoni barranija (bħal sussidjarja jew fergħa)—tistabilixxi l-munita funzjonali tagħha skont il-paragrafi 9–14. L-entità taqleb entrati mill-munita barranija għall-munita funzjonali tagħha u tirrapporta l-effetti ta' qlib bħal dan skont il-paragrafi 20–37 u 50.
- 18 Bosta entitajiet li jirrapportaw jinkludu numru ta' entitajiet individwali (eż. grupp li hu magħmul minn kumpanija prinċipali u minn sussidjarja wahda jew aktar). Diversi tipi varji ta' entitajiet, kemm jekk membri ta' grupp jew mod ieħor, jista' jkollhom investimenti f'kumpaniji assoċjati jew f'impriza kongunta. Huma jista' jkollhom ukoll fergħat. Huwa mehtieġ li r-riżultati u l-pożizzjoni finanzjarja ta' kull entità individwali inkluża fl-entità li tirrapporta jinqalbu fil-munita li fiha l-entità li tirrapporta tippreżenta r-rapporti finanzjarji tagħha. Dan l-Istandard jippermetti li l-munita tal-preżentazzjoni ta' entità li tirrapporta tkun kwalunkwe munita (jew muniti). Ir-riżultati u l-pożizzjoni finanzjarja ta' kull entità individwali fi hdan l-entità li tirrapporta li l-munita funzjonali tagħha tkun differenti mill-munita tal-preżentazzjoni jinqalbu skont il-paragrafi 38–50.
- 19 Dan l-Istandard jippermetti wkoll lil entità *stand-alone* li tkun qiegħda thejji rapporti finanzjarji jew lil entità li tkun qiegħda thejji rapporti finanzjarji separati skont l-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati* biex tippreżenta r-rapporti finanzjarji tagħha fi kwalunkwe munita (jew muniti). Jekk il-munita tal-preżentazzjoni tal-entità tkun differenti mill-munita funzjonali tagħha, ir-riżultati u l-pożizzjoni finanzjarja tagħha jinqalbu wkoll fil-munita tal-preżentazzjoni skont il-paragrafi 38–50.

RAPPURTAĠĠ TA' TRANŻAZZJONIJET FMUNITA BARRANIJA FIL-MUNITA FUNZJONALI

Rikonoxximent inizjali

- 20 Tranżazzjoni fmunita barranija hi tranżazzjoni li hi denominata jew li tehtieg sald fmunita barranija, inklużi tranżazzjonijiet li jirriżultaw meta entità:
- (a) tixtri jew tbigh prodotti jew servizzi li l-prezz tagħhom hu denominat fmunita barranija;
  - (b) tissellef jew tislef fondi meta l-ammonti pagabbli jew l-ammonti riċevibbli huma denominati fmunita barranija; jew
  - (ċ) b'xi mod ieħor takkwista jew tiddisponi minn assi, jew tassumi jew thallas obligazzjonijiet, denominati fmunita barranija.
- 21 Tranżazzjoni fmunita barranija għandha tiġi entrata, mar-rikonoxximent inizjali fil-munita funzjonali, billi tkun applikata għall-ammont fmunita barranija r-rata tal-kambju spot bejn il-munita funzjonali u l-munita barranija fid-data tat-tranżazzjoni.
- 22 Id-data tat-tranżazzjoni hi d-data li fiha t-tranżazzjoni tikkwalifika l-ewwel għal rikonoxximent skont l-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju. Għal raġunijiet prattiċi, spiss tiġi użata rata li tqarreb ir-rata attwali fid-data tat-tranżazzjoni, pereżempju, tista' tintuża rata medja għal ġimgħa jew xahar għat-tranżazzjonijiet kollha f'kull munita barranija li jsehhu matul dak il-perijodu. Madankollu, jekk ir-rati tal-kambju jiċċaqilqu b'mod sinifikanti, l-użu ta' rata medja għal perijodu mhux adattat.

Rappurtaġġ f'dati sussegwenti tal-karta tal-bilanċ

- 23 F'kull data tal-karta tal-bilanċ:
- (a) effetti monetarji fmunita barranija għandhom jinqalbu billi tintuża r-rata ta' għeluq;
  - (b) effetti mhux monetarji li huma mkejla f'termini ta' kost storiku fmunita barranija għandhom jinqalbu billi tiġi użata r-rata tal-kambju fid-data tat-tranżazzjoni; u
  - (ċ) effetti mhux monetarji li huma mkejla fil-valur ġust fmunita barranija għandhom jinqalbu billi jintużaw ir-rati tal-kambju fid-data ta' meta kien ġie stabbilit il-valur ġust.
- 24 L-ammont miżmum fil-kotba ta' entrata hu stabbilit flimkien ma' Standards rilevanti oħra. Pereżempju, proprjetà, impjanti u tagħmir jistgħu jitkejlu f'termini ta' valur ġust jew kost storiku skont l-IAS 16 *Proprjetà, Impjanti u Tagħmir*. Sew jekk l-ammont miżmum fil-kotba jiġi stabbilit fuq il-bażi tal-kost storiku jew fuq il-bażi tal-valur ġust, jekk l-ammont jiġi stabbilit fmunita barranija, dan imbagħad jinqaleb fmunita funzjonali skont dan l-Istandard.
- 25 L-ammont miżmum ta' xi entrati hu stabbilit billi jitqabblu żewġ ammonti jew aktar. Pereżempju, l-ammont miżmum fil-kotba ta' l-inventarji hu l-aktar baxx bejn il-kost u l-valur nett li jingab, skont l-IAS 2 *Inventarji*. Bl-istess mod, skont l-IAS 36 *Indeboliment tal-Assi*, l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi li għalih hemm indikazzjoni ta' indeboliment hu l-aktar baxx bejn l-ammont tiegħu miżmum fil-kotba qabel ma jiġi kkunsidrat it-telf mill-indeboliment li jista' jkun hemm u l-ammont li jista' jiġi rkuprat. Meta assi bħal dan ikun mhux monetarju u jitkejje l-ammont fmunita barranija, l-ammont miżmum fil-kotba jiġi stabbilit billi jitqabbel:
- (a) il-kost jew l-ammont miżmum fil-kotba, skont kif ikun adattat, maqlub bir-rata tal-kambju fid-data meta dak l-ammont kien ġie stabbilit (eż. ir-rata fid-data tat-tranżazzjoni għal entrata mkejla f'termini ta' kost storiku); u
  - (b) il-valur nett li jingab jew l-ammont li jista' jiġi rkuprat, skont kif ikun adattat, maqlub bir-rata tal-kambju fid-data meta kien ġie stabbilit dak il-valur (eż. ir-rata tal-għeluq fid-data tal-karta tal-bilanċ).

L-effett ta' dan il-paragun jista' jkun li jiġi rikonoxxut telf minn indeboliment fil-munita funzjonali iżda dan ma jiġi rikonoxxut fil-munita barranija, jew viċe-versa.

- 26 Meta jkun hemm bosta rati tal-kambju, ir-rata użata hi dik li fiha l-flussi futuri ta' flus irrapprezentati bit-tranżazzjoni jew bil-bilanċ setgħet thallset li kieku daww il-flussi ta' flus sehhu fid-data tal-kejl. Jekk temporanjament żewġ muniti ma jkunux jistgħu jiġu kambjati bejniethom, ir-rata użata hi l-ewwel rata sussegwenti li biha jkun jistgħu jsiru l-kambji.

Rikonoxximent ta' differenzi fil-kambju

- 27 Kif stabbilit fil-paragrafu 3, l-IAS 39 japplika għal kontabilità tal-*hedging* għal entrati fmunita barranija. L-applikazzjoni ta' kontabilità tal-*hedging* tirrikjedi li entità tniżzel fil-kotba ċerti differenzi fil-kambju bi trattament differenti minn dak ta' differenzi fil-kambju mehtieg b'dan l-Istandard. Pereżempju, l-IAS 39 jehtieg li differenzi fil-kambju fuq effetti monetarji li jikkwalifikaw bħala strumenti ta' *hedging f'hedge* ta' fluss tal-flus jiġu rrapportati inizjalment fl-ekwità sal-ammont li l-*hedge* tkun effettiva.

- 28 Differenzi fil-kambju li jirriżultaw mas-saldu finali ta' effetti monetarji jew malli jinqalbu effetti monetarji b'rati differenti minn dawk li bihom kienu ġew maqlubin mar-rikonoxximent inizjali matul il-perijodu jew f'rapporti finanzjarji preċedenti għandhom jiġu rikonoxxuti fi profitt jew telf fil-perijodu li fih isiru, hlief kif deskritt fil-paragrafu 32.
- 29 Meta effetti monetarji jinholqu minn tranżazzjoni f'munita barranija u hemm bidla fir-rata tal-kambju bejn id-data tat-tranzazzjoni u d-data tas-saldu, tirriżulta differenza fil-kambju. Meta t-tranzazzjoni tithallas matul l-istess perijodu ta' kontabilità bħal dik li fih tkun seħhet, id-differenza kollha fil-kambju hi rikonoxxuta f'dak il-perijodu. Madankollu, meta t-tranzazzjoni tithallas f'perijodu ta' kontabilità sussegwenti, id-differenza fil-kambju rikonoxxuta f'kull perijodu sad-data tas-saldu finali tiġi stabbilita bil-bidla fir-rati tal-kambju matul kull perijodu.
- 30 Meta qligħ jew telf fuq entrata mhux monetarja jiġi rikonoxxut direttament f'ekwità, kull komponent ta' kambju ta' dak il-qligħ jew telf għandu jiġi rikonoxxut direttament f'ekwità. Bil-maqlub, meta qligħ jew telf fuq entrata mhux monetarja hu rikonoxxut fi profitt jew telf, kull komponent ta' kambju ta' dak il-qligħ jew telf għandu jiġi rikonoxxut fi profitt jew telf.
- 31 Standards oħra jehtieġu li xi qligħ jew telf jiġu rikonoxxuti direttament f'ekwità. Pereżempju, I-IAS 16 jehtieġ li xi qligħ jew telf li jirriżultaw fuq rivalutazzjoni ta' proprjetà, impjant u taġmhir jiġu rikonoxxuti direttament f'ekwità. Meta assi bħal dan jitkejjel f'munita barranija, il-paragrafu 23(c) ta' dan l-Istandard jirrikjedi li l-ammont rivalutat jinqaleb billi tintuża r-rata fid-data li fiha jiġi stabbilit il-valur, li tirriżulta f'differenza tal-kambju li wkoll tiġi rikonoxxuta f'ekwità.
- 32 Differenzi fil-kambju li jirriżultaw fuq effett monetarju li tiffirma parti mill-investment nett, tal-entità li tirrapporta, f'operazzjoni barranija (ara l-paragrafu 15) għandhom jiġu rikonoxxuti fi profitt jew telf fir-rapporti finanzjarji separati tal-entità li tirrapporta jew fir-rapporti finanzjarji individwali tal-operazzjoni barranija, skont kif ikun adattat. Fir-rapporti finanzjarji li jinkludu l-operazzjoni barranija u l-entità li tirrapporta (eż. rapporti finanzjarji konsolidati meta l-operazzjoni barranija hi sussidjarja), differenzi fil-kambju bħal dawn għandhom jiġu rikonoxxuti inizjalment f'komponent separat ta' ekwità u rikonoxxuti fi profitt jew telf mad-disponiment tal-investment nett skont il-paragrafu 48.
- 33 Meta effett monetarju jiffirma parti minn investment nett ta' entità li tirrapporta f'operazzjoni barranija u jkun denominat fil-munita funzjonali tal-entità li tirrapporta, tinholq differenza fil-kambju fir-rapporti finanzjarji individwali tal-operazzjoni barranija skont il-paragrafu 28. Jekk effett bħal dan ikun denominat fil-munita funzjonali tal-operazzjoni barranija, tinholq differenza tal-kambju fir-rappurtagġ tar-rapporti finanzjarji separati tal-entità skont il-paragrafu 28. Jekk dik l-effett ikun denominat f'munita differenti mill-munita funzjonali jew tal-entità li tirrapporta jew tal-operazzjoni barranija, tinholq differenza fil-kambju fir-rapporti finanzjarji separati tal-entità li tirrapporta u fir-rapporti finanzjarji individwali tal-operazzjoni barranija skont il-paragrafu 28. Differenzi fil-kambju bħal dawn huma kklassifikati mill-ġdid bħala parti mill-komponent separat ta' ekwità fir-rapporti finanzjarji li jinkludu l-operazzjoni barranija u l-entità li tirrapporta (i.e. ir-rapporti finanzjarji li fihom l-operazzjoni barranija hi kkonsolidata, kkonsolidata b'mod proporzjonali jew imniżzla fil-kotba skont il-metodu tal-ekwità).
- 34 Meta entità żżomm il-kotba u r-rekords tagħha f'munita li mhix il-munita funzjonali, fil-hin li l-entità thejji r-rapporti finanzjarji tagħha l-ammonti kollha jinqalbu fil-munita funzjonali skont il-paragrafi 20–26. Dan jipproduċi l-istess ammonti fil-munita funzjonali li kienu jirriżultaw li kieku l-entrati kellhom jiġu rreġistrati fil-bidu fil-munita funzjonali. Pereżempju, effetti monetarji jinqalbu fil-munita funzjonali billi tintuża r-rata ta' għeluq, u effetti mhux monetarji li huma mkejla fuq il-bażi tal-kost storiku jinqalbu billi tintuża r-rata tal-kambju fid-data tat-tranzazzjoni li rriżultat fir-rikonoxximent tagħhom.

Bidla fil-munita funzjonali

- 35 Meta jkun hemm bidla fil-munita funzjonali tal-entità, l-entità għandha tapplika l-proċeduri ta' qlib applikabbli għall-munita funzjonali l-ġdida b'mod prospettiv mid-data tal-bidla.
- 36 Kif innutat fil-paragrafu 13, il-munita funzjonali ta' entità tirrifletti t-tranzazzjonijiet, avvenimenti u kundizzjonijiet bażilari li huma rilevanti għall-entità. B'hekk, għadarba l-munita funzjonali tiġi stabbilita, din tista' tinbidel biss jekk ikun hemm bidla f'dawk it-tranzazzjonijiet, avvenimenti u kundizzjonijiet bażiċi. Pereżempju, bidla fil-munita li tinfluwenza prinċipalment il-prezzijiet tal-bejgħ ta' prodotti u servizzi tista' twassal għal bidla fil-munita funzjonali tal-entità.
- 37 L-effett tal-bidla fil-munita funzjonali jiġi kontabilizzat b'mod prospettiv. Fi kliem ieħor, entità taqleb l-entrati kollha fil-munita funzjonali l-ġdida billi tuża r-rata tal-kambju fid-data tal-bidla. L-ammonti maqluba li jirriżultaw għal effetti mhux monetarji huma ttrattati bħala l-kost storiku tagħhom. Differenzi fil-kambju li jirriżultaw mill-qlib ta' operazzjoni barranija li qabel kienet ikklassifikata bħala ekwità skont il-paragrafi 32 u 39(c) mhumiex rikonoxxuti fi profitt jew telf sakemm isir id-disponiment tal-operazzjoni.

UŻU TA' MUNITA TA' PREŻENTAZZJONI LI MA TKUNX IL-MUNITA FUNZJONALI

Qlib għall-munita tal-preżentazzjoni

- 38 Entità tista' tipprezenta r-rapporti finanzjarji tagħha fi kwalunkwe munita (jew muniti). Jekk il-munita tal-preżentazzjoni tkun differenti mill-munita funzjonali tal-entità, din taqleb ir-riżultati u l-pożizzjoni finanzjarja tagħha fil-munita tal-preżentazzjoni. Pereżempju, meta grupp ikun fih entitajiet individwali b'muniti funzjonali differenti, ir-riżultati u l-pożizzjoni finanzjarja ta' kull entità huma mfissra f'munita komuni biex ikunu jistgħu jiġu ppreżentati rapporti finanzjarji konsolidati.
- 39 Ir-riżultati u l-pożizzjoni finanzjarja ta' entità li l-munita funzjonali tagħha mhix il-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja għandhom jinqalbu f'munita ta' preżentazzjoni differenti billi jintużaw il-proċeduri li ġejjin:
- (a) assi u obligazzjonijiet għal kull karta tal-bilanċ ippreżentata (jiġifieri inklużi l-komparattivi) għandhom jinqalbu bir-rata tal-gheluq fid-data ta' dik il-karta tal-bilanċ;
  - (b) introjtu u spejjeż għal kull rapport tal-introjtu (i.e. inklużi l-komparattivi) għandhom jinqalbu bir-rati tal-kambju fid-dati tat-tranzazzjonijiet; u
  - (c) id-differenzi kollha li jirriżultaw fil-kambju għandhom jiġu rikonossuti bħala komponenti separati tal-ekwiżità.
- 40 Għal raġunijiet prattiċi, rata li toqrob lejn ir-rati tal-kambju fid-dati tat-tranzazzjonijiet, pereżempju rata medja għall-perijodu, hi spiss użata biex taqleb entrati ta' introjtu u hrug. Madankollu, jekk ir-rati tal-kambju jiċċaqlqu b'mod sinifikanti, l-użu ta' rata medja għal perijodu mhux adattat.
- 41 Id-differenzi fil-kambju li hemm referenza għalihom fil-paragrafu 39(c) jirriżultaw minn:
- (a) qlib ta' introjtu u hrug bir-rati tal-kambju fid-dati tat-tranzazzjonijiet u assi u obligazzjonijiet bir-rata tal-gheluq. Differenzi bħal dawn fil-kambju jinholqu kemm fuq l-entrati ta' introjtu kif ukoll fuq dawk ta' hrug rikonossuti fi profitt jew telf u fuq dawk rikonossuti direttament fl-ekwiżità.
  - (b) qlib tal-attiv nett tal-ftuh b'rata ta' gheluq li hi differenti mir-rata tal-gheluq preċedenti.
- Dawn id-differenzi fil-kambju mhumiex rikonossuti fi profitt jew telf minhabba li t-tibdil fir-rati tal-kambju għandu f'it jew xejn effett dirett fuq il-flussi preżenti u futuri ta' flus mill-operat. Meta d-differenzi fil-kambju jkollhom x'jaqsmu ma' operazzjoni barranija li hi kkonsolidata iżda mhux posseduta għal kollox, differenzi akkumulati fil-kambju li jirriżultaw minn qlib u li huma attribwibbli għal interessi minoritarji huma allokati għal interess minoritarju, u rikonossuti bħala parti minnu, fil-karta tal-bilanċ konsolidata.
- 42 Ir-riżultati u l-pożizzjoni finanzjarja ta' entità li l-munita funzjonali tagħha hi l-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja għandhom jinqalbu f'munita tal-preżentazzjoni differenti billi jintużaw il-proċeduri li ġejjin:
- (a) l-ammonti kollha (i.e. assi, obligazzjonijiet, entrati ta' ekwiżità, introjtu u hrug, inklużi l-komparattivi) għandhom jinqalbu bir-rata tal-gheluq fid-data tal-aktar karta tal-bilanċ reċenti, hliet li
  - (b) meta l-ammonti jinqalbu f'munita ta' ekonomija mhux iperinflazzjonarja, ammonti komparattivi għandhom ikunu dawk li kienu ppreżentati bħala ammonti tas-sena kurrenti fir-rapporti finanzjarji rilevanti tas-sena ta' qabel (i.e. mhux aġġustati għal bidliet sussegwenti fil-livell tal-prezzijiet jew għal bidliet sussegwenti fir-rati tal-kambju).
- 43 Meta munita funzjonali ta' entità hi l-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja, l-entità għandha tiddikjara mill-ġdid ir-rapporti finanzjarji skont l-IAS 29 qabel ma tapplika l-metodu tal-qlib stabbilit fil-paragrafu 42, hliet għall-ammonti komparattivi li jinqalbu f'munita ta' ekonomija mhux iperinflazzjonarja (ara l-paragrafu 42(b)). Meta l-ekonomija tiegħi tkun waħda iperinflazzjonarja u l-entità ma tibqax tiddikjara mill-ġdid ir-rapporti finanzjarji tagħha skont l-IAS 29, għandha tuża bħala l-kosti storiċi tagħha għall-qlib fil-munita tal-preżentazzjoni dawk l-ammonti ddikjarati mill-ġdid fil-livell tal-prezzijiet tad-data li l-entità waqfet milli tiddikjara mill-ġdid ir-rapporti finanzjarji tagħha.

Qlib ta' operazzjoni barranija

- 44 Il-paragrafi 45–47, flimkien mal-paragrafi 38–43, japplikaw meta r-riżultati u l-pożizzjoni finanzjarja ta' operazzjoni barranija jinqalbu f'munita ta' preżentazzjoni biex l-operazzjoni barranija tkun tista' tiġi inkluża fir-rapporti finanzjarji tal-entità li tirrapporta permezz ta' konsolidament, konsolidament proporzjonat jew il-metodu tal-ekwiżità.
- 45 L-inkorporazzjoni tar-riżultati u l-pożizzjoni finanzjarja ta' operazzjoni barranija ma' dawk tal-entità li tirrapporta ssewwi proċeduri normali ta' konsolidament, bħall-eliminazzjoni ta' bilanċi intragrupp u tranzazzjonijiet intragrupp ta' sussidjarja (ara l-IAS 27 u l-IAS 31 *Interessi f'Imprizi Kongunti*). Madankollu, assi (jew obligazzjoni) monetarju intragrupp, kemm fuq perijodu ta' żmien qasir kif ukoll fuq perijodu ta' żmien twil, ma jistax jiġi eliminat kontra l-obbligazzjoni (jew assi) intragrupp mingħajr ma jintwerew ir-riżultati taċ-ċaqliq fil-munita fir-rapporti finanzjarji

konsolidati. Dan jiġri minhabba li l-oġġett monetarju jirrapprezenta impenn biex munita tinqaleb f'munita oħra u dan jesponi lill-entità li tirrapporta għal qligħ jew telf permezz taċ-ċaqliq fil-munita. B'dan il-mod, fid-dikjarazzjonijiet finanzjarji konsolidati tal-entità li tirrapporta, differenza fil-kambju bħal din tibqa' tiġi rikonossuta fi profitt jew telf jew, jekk din toriġina miċ-ċirkustanzi deskritti fil-paragrafu 32, tiġi kklassifikata bħala ekwità sad-disponiment tal-operazzjoni barranija.

- 46 Meta r-rapporti finanzjarji ta' operazzjoni barranija huma ta' data differenti minn dik tal-entità li tirrapporta, l-operazzjoni barranija spiss thejji rapporti addizzjonali bl-istess data bħal tar-rapporti finanzjarji tal-entità li tirrapporta. Meta dan ma jsirx, l-IAS 27 jippermetti l-użu ta' data differenti ta' rapportaġġ sakemm id-differenza ma tkunx aktar minn tliet xhur u jsiru aġġustamenti għall-effetti ta' kull tranżazzjonijiet sinifikanti jew avvenimenti oħra li jseħhu bejn id-dati differenti. F'każ bħal dan, l-assi u l-obbligazzjonijiet tal-operazzjoni barranija jinqalbu bir-rata tal-kambju fid-data tal-karta tal-bilanċ tal-operazzjoni barranija. Isiru aġġustamenti għal bidliet sinifikanti fir-rati tal-kambju sad-data tal-karta tal-bilanċ tal-entità li tirrapporta skont l-IAS 27. Jintuża l-istess metodu fl-applikazzjoni tal-metodu tal-ekwità għall-kumpaniji assoċjati u imprizi kongunti u fl-applikazzjoni ta' konsolidament proporzjonat għal imprizi kongunti skont l-IAS 28 *Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati* u l-IAS 31.
- 47 Kull avvjament li jirriżulta mal-akkwiżizzjoni ta' operazzjoni barranija u kull aġġustament għall-valur ġust fl-ammonti miżmuma fil-kotba tal-assi u l-obbligazzjonijiet li jirriżultaw mal-akkwiżizzjoni ta' dik l-operazzjoni barranija għandhom jiġu ttrattati bħala assi u obbligazzjonijiet tal-operazzjoni barranija. Għalhekk dawn għandhom jiġu mfissra fil-munita funzjonali tal-operazzjoni barranija u għandhom jinqalbu bir-rata tal-gheluq skont il-paragrafi 39 u 42.

Disponiment ta' operazzjoni barranija

- 48 Mad-disponiment ta' operazzjoni barranija, l-ammont kumulattiv tad-differenzi fil-kambju differiti fil-komponent separat tal-ekwità li tirreferi għal dik l-operazzjoni barranija għandu jiġi rikonossut fi profitt jew telf meta l-qligħ jew it-telf mad-disponiment jiġi rikonossut.
- 49 Entità tista' tiddisponi mill-interessi tagħha f'operazzjoni barranija permezz ta' bejgħ, likwidazzjoni, hlas lura ta' kapital azzjonarju jew abbandun tal-entità kollha jew ta' parti minnha. Il-hlas ta' dividend hu parti minn disponiment biss meta jikkostitwixxi redditu mill-investment, pereżempju meta d-dividend jithallas minn profitti ta' qabel l-akkwiż. Fil-każ ta' disponiment parzjali, is-sehem proporzjonat biss tad-differenza fil-kambju akkumulata relatata hu inkluz fil-qligħ jew telf. Tniżżil fil-valur tal-ammont miżmum fil-kotba ta' operazzjoni barranija ma jikkostitwixxi disponiment parzjali. Għalhekk, l-ebda parti mill-qligħ jew telf mill-kambju differit ma hi rikonossuta fil-profitt jew telf fil-hin tat-tniżżil fil-valur.

EFFETTI GHAT-TAXXA TAD-DIFFERENZI KOLLHA TAL-KAMBJU

- 50 Qligħ u telf fuq tranżazzjonijiet f'munita barranija u differenzi fil-kambju li jirriżultaw meta jinqalbu r-riżultati u l-pożizzjoni finanzjarja ta' entità (inkluz operazzjoni barranija) f'munita differenti jista' jkollhom effetti għat-taxxa. L-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul* japplika għal dawn l-effetti għat-taxxa.

ŻVELAR

- 51 Fil-paragrafi 53 u 55–57 ir-referenzi għal "munita funzjonali", fil-każ ta' grupp, japplikaw għall-munita funzjonali tal-kumpanija prinċipali.
- 52 Entità għandha tiżvela:
- (a) l-ammont ta' differenzi fil-kambju rikonossuti fi profitt jew telf hlief għal dawk li jirriżultaw fuq strumenti finanzjarji mkejla bil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf skont l-IAS 39; u
- (b) differenzi netti fil-kambju kklassifikati f'komponent separat ta' ekwità, u tqabbil tal-ammonti ta' tali differenzi fil-kambju fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu.
- 53 Meta l-munita tal-prezentazzjoni hi differenti mill-munita funzjonali, dak il-fatt għandu jiġi ddikjarat, flimkien ma' żvelar tal-munita funzjonali u r-raġuni għaliex giet użata munita tal-prezentazzjoni differenti.
- 54 Meta hemm bidla fil-munita funzjonali jew tal-entità li tirrapporta jew ta' operazzjoni barranija sinifikanti, dak il-fatt u r-raġuni għall-bidla fil-munita funzjonali għandhom jiġu żvelati.

- 55 Meta entità tippreżenta r-rapporti finanzjarji tagħha f'munita li tkun differenti mill-munita funzjonali tagħha, għandha tiddekrivi r-rapporti finanzjarji bħala li jikkonformaw mal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju biss jekk huma jikkonformaw mar-rekwiżiti ta' kull Standard applikabbli u kull Interpretazzjoni applikabbli ta' dawk l-Istandards inkluż il-metodu tal-qlib stabbilit fil-paragrafi 39 u 42.
- 56 Xi kultant, entità tippreżenta r-rapporti finanzjarji tagħha jew informazzjoni finanzjarja oħra f'munita li mhix il-munita funzjonali mingħajr ma jiġu ssodisfati r-rekwiżiti tal-paragrafu 55. Pereżempju, entità tista' taqleb f'munita oħra ċerti entrati biss magħżulin mir-rapporti finanzjarji tagħha. Jew, entità li l-munita funzjonali tagħha mhix il-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja tista' taqleb ir-rapporti finanzjarji f'munita oħra billi taqleb l-entrati kollha bl-aktar rata ta' għeluq reċenti. Qlib bħal dan mhuxwix skont l-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju u huwa meħtieġ li jsir l-iżvelar stabbilit fil-paragrafu 57.
- 57 Meta entità turi r-rapporti finanzjarji jew informazzjoni finanzjarja oħra tagħha f'munita li hi differenti mill-munita funzjonali jew mill-munita tal-preżentazzjoni tagħha u r-rekwiżiti tal-paragrafu 55 ma jiġux issodisfati, għandha:
- (a) tidentifika b'mod ċar l-informazzjoni bħala informazzjoni supplimentari biex tiddistingwiha mill-informazzjoni li tikkonforma mal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju;
  - (b) tiżvela l-munita li fiha hi murija l-informazzjoni supplimentari; u
  - (c) tiżvela l-munita funzjonali tal-entità u l-metodu tal-qlib użat biex tiġi stabbilita l-informazzjoni supplimentari.

DATA EFFETTIVA U TRANŻIZZJONI

- 58 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.
- 58A *Investment Nett f'Operazzjoni Barranija (Emenda għall-IAS 21)*, mahruġ f'Diċembru 2005, zied il-paragrafu 15A u emenda l-paragrafu 33. Entità għandha tapplika dawk l-emendi għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa.
- 59 Entità għandha tapplika l-paragrafu 47 b'mod prospettiv għall-akkwiżizzjonijiet kollha li jsehħu wara l-bidu tal-perijodu tar-rapport finanzjarju li fih ikun ġie applikat għall-ewwel darba dan l-Istandard. Applikazzjoni retrospettiva tal-paragrafu 47 għal akkwizizzjonijiet li jkun saru qabel hi permessa. Għal akkwizizzjoni ta' operazzjoni barranija ttrattata b'mod prospettiv iżda li tkun sehhet qabel id-data li fiha jkun ġie applikat dan l-Istandard għall-ewwel darba, l-entità ma għandhiex tiddikjara mill-ġdid snin preċedenti u b'hekk tista', meta jkun adattat, titratta l-avvjament u l-aġġustamenti tal-valur ġust li jirriżultaw fuq dik l-akkwiżizzjoni bħala assi u obligazzjonijiet tal-entità pjuttost milli bħala assi u obligazzjonijiet tal-operazzjoni barranija. Għalhekk, dak l-avvjament u dawk l-aġġustamenti għall-valur ġust jew huma diġà espressi fil-munita funzjonali tal-entità jew huma effetti mhux monetarji ta' munita barranija, li huma rrapportati billi tintuża r-rata tal-kambju fid-data tal-akkwiżizzjoni.
- 60 Il-kontabilità għall-bidliet l-oħra kollha li jirriżultaw mill-applikazzjoni ta' dan l-Istandard għanda ssir skont ir-regoli tal-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*.

IRTIRAR TA' STQARRIJET OĦRAJN

- 61 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 21 *L-Effetti ta' Bidliet Fir-Rati tal-Kambju* (rivedut fl-1993).
- 62 Dan l-Istandard jiehu post dawn l-Interpretazzjonijiet li ġejjin:
- (a) is-SIC11 *Kambju — Kapitalizzazzjoni tat-Telf li Jirriżulta minn Żvalutazzjonijiet Severi tal-Munita*;
  - (b) is-SIC19 *Munita tar-Rappurtaġġ — Kejl u Preżentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji taht l-IAS 21 u l-IAS 29*; u
  - (c) is-SIC-30 *Munita tar-Rapportaġġ — Qlib minn Munita ta' Kejl għal Munita ta' Preżentazzjoni*.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 23

Il-Kosti tas-Self

GHAN

L-ghan ta' dan l-Istandard hu li jistabbilixxi t-trattament fil-kontijiet għall-kosti tas-self. Dan l-Istandard ġeneralment jirrikjedi li l-kosti tas-self jgħaddu immedjatament bhala spejjeż. Madankollu, l-Istandard jippermetti, bhala trattament alternattiv awtorizzat, li jiġu kkapitalizzati l-kosti tas-self li jkunu direttament attribwibbli għall-akkwist, il-konstruzzjoni jew il-produzzjoni ta' assi li jikkwalifika.

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat għall-kontabilità tal-kosti tas-self.
- 2 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 23 *Kapitalizzazzjoni tal-Kosti tas-Self* li kien ġie approvat fl-1983.
- 3 Dan l-Istandard ma jittrattax il-kost attwali jew imputat tal-ekwità, inkluż il-kapital privilegġat mhux klassifikat bhala obbligazzjoni.

DEFINIZZJONIJIET

- 4 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:
Kosti tas-self huma mgħax u kosti oħrajn li entità gġarrab b'konnessjoni mas-self ta' fondi.
Assi li jikkwalifika hu assi li neccessarjament jiehu perijodu sostanzjali ta' żmien biex jitlestha għall-użu intiż jew għall-bejgħ tiegħu.
- 5 Il-kosti tas-self jistgħu jinkludu:
  - (a) imgħax fuq self kurrenti tal-bank u fuq self għal żmien qasir u fit-tul;
  - (b) amortizzament ta' skonti jew primjums relatati mas-self;
  - (c) amortizzament ta' kosti ancillari mgarrba b'konnessjoni mal-arranġament tas-self;
  - (d) tariffi finanzjarji fir-rigward ta' kuntratti ta' kera finanzjarja, rikonoxxuti b'konformità mal-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri*; u
  - (e) differenzi fil-kambju li jinholqu minn self f'munita barranija, sal-punt li huma meqjusa bhala aġġustament għall-kosti tal-imgħax.
- 6 Eżempji ta' assi li jikkwalifikaw huma inventarji li jehtiegu perijodu sostanzjali sabiex jingiebu f'kundizzjoni li jkunu jistgħu jinbiegħu, impjanti tal-manifattura, faċilitajiet għall-ġenerazzjoni ta' elettriku u proprjetajiet ta' investiment. Investimenti oħrajn, u dawk l-inventarji li jkunu mmanifatturati b'rutina jew prodotti b'xi mod ieħor fi kwantitajiet kbar fuq bażi ripetittiva fuq perijodu qasir ta' żmien, mhumiex assi li jikkwalifikaw. Assi li jkunu lesti għall-użu intenzjonat tagħhom jew għall-bejgħ meta jkunu akkwistati, ukoll mhumiex assi li jikkwalifikaw.

KOSTI TAS-SELF – TRATTAMENT TA' REFERENZA

Rikonoxximent

- 7 Il-kosti tas-self għandhom ikunu rikonoxxuti bhala spiza fil-perijodu li fih ikunu saru.
- 8 Skont il-metodu ta' trattament ta' referenza, il-kosti tas-self għandhom ikunu rikonoxxuti bhala spiza fil-perijodu li fih ikunu saru irrispettivament minn kif ikun applikat is-self.

Żvelar

- 9 Ir-rapporti finanzjarji għandhom jiżvelaw il-politika tal-kontabilità adottata għall-kosti tas-self.

KOSTI TAS-SELF – TRATTAMENT ALERNATTIV AWTORIZZAT

Rikonoxximent

- 10 Il-kosti tas-self għandhom jiġu rikonoxxuti bhala spiza fil-perijodu li fih ikunu saru, hlief sa fejn ikunu kapitalizzati skont il-paragrafu 11.

11 Il-kosti tas-self li jkunu direttament attribwibbli għall-akkwist, il-kostruzzjoni jew il-produzzjoni ta' assi li jikkwalifika għandhom jiġu kapitalizzati bħala parti mill-kost ta' dak l-assi. L-ammont ta' kosti tas-self eliġibbli għall-kapitalizzazzjoni għandu jiġi ddeterminat skont dan l-Istandard.

12 Skont il-metodu tat-trattament alternattiv awtorizzat, il-kosti tas-self li jkunu direttament attribwibbli għall-akkwist, il-kostruzzjoni jew il-produzzjoni ta' assi li jikkwalifika huma inklużi fil-kost ta' dak l-assi. Dawn il-kosti tas-self huma kkapitalizzati bħala parti mill-kost tal-assi meta jkun probabbli li huma ser jirriżultaw f'benefiċċji ekonomiċi futuri għall-entità u l-ispejjeż jistgħu jkunu mkejla b'mod affidabbli. Kosti tas-self oħrajn għandhom ikunu rikonoxxuti bħala spiza fil-perijodu li fih ikunu saru.

Kosti tas-self eliġibbli għall-kapitalizzazzjoni

13 Il-kosti tas-self li jkunu direttament attribwibbli għall-akkwist, il-kostruzzjoni jew il-produzzjoni ta' assi li jikkwalifika huma dawk il-kosti tas-self li kienu jiġu evitati li kieku l-infiq fuq l-assi li jikkwalifika ma jkunx sar. Meta entità tissellef fondi għall-ghan speċifiku li tikseb assi partikolari li jikkwalifika, il-kosti tas-self li huma relatati direttament ma' dak l-assi li jikkwalifika jistgħu jkunu identifikati fil-pront.

14 Jista' jkun diffiċli li tidentifika relazzjoni diretta bejn self partikolari u assi li jikkwalifika, u biex tiddetermina s-self li seta' kieku jkun evitat. Diffikultà bħal din tinqala', pereżempju, meta l-attività tal-finanzjament tal-entità tkun ikkoordinata b'mod ċentrali. Id-diffikultajiet jinholqu wkoll meta grupp juża medda ta' strumenti tad-dejn biex jissellef fondi b'rati varji ta' mgħax, u jsellef dawk il-fondi fuq bażijiet diversi lil entitajiet oħrajn fil-grupp. Kumplikazzjonijiet oħrajn jinholqu mill-użu ta' self denominat f'muniti barranin jew marbut magħhom, meta l-grupp jopera f'ekonomiji li għandhom inflazzjoni għolja, u minn ċaqliq fir-rati tal-kambju. Bħala riżultat, id-determinazzjoni tal-ammont tal-kosti tas-self li jkunu direttament attribwibbli għall-akkwist ta' assi li jikkwalifika hi diffiċli biex issir, u hu meħtieġ l-eżerċizzju ta' ġudizzju għaqli.

15 Sal-punt li entità tissellef fondi speċifikament għall-iskop li tikseb assi li jikkwalifika, l-ammont tal-kosti tas-self eliġibbli għall-kapitalizzazzjoni fuq dak l-assi għandu jiġi ddeterminat bħala l-kosti tas-self attwali mgarrba fuq dak is-self matul il-perijodu, wara li tnaqqas kull introjtu mill-investment temporanju ta' dak is-self.

16 L-arrangamenti ta' finanzjament għal assi li jikkwalifika jistgħu jirriżultaw f'li entità tikseb fondi b'self, u gġarrab kosti tas-self relatati, qabel ma xi parti mill-fondi jew il-fondi kollha jintużaw għall-infiq fuq l-assi li jikkwalifika. F'ċirkustanzi bħal dawn, il-fondi ta' spiss ikunu investiti temporanjament sakemm jintefqu fuq l-assi li jikkwalifika. Fid-determinazzjoni tal-ammont tal-kosti tas-self eliġibbli għall-kapitalizzazzjoni matul perijodu, kull introjtu li jidhol mill-investment ta' dawn il-fondi jitnaqqas mill-kosti tas-self imgarrba.

17 Sal-punt li entità tissellef fondi b'mod ġenerali u tużahom għall-iskop biex tikseb assi li jikkwalifika, l-ammont ta' kosti tas-self eliġibbli għall-kapitalizzazzjoni għandu jiġi ddeterminat billi tiġi applikata rata ta' kapitalizzazzjoni għall-infiq fuq dak l-assi. Ir-rata tal-kapitalizzazzjoni għandha tkun il-medja ppeżata tal-kosti tas-self applikabbli għas-self tal-entità li jkun pendenti matul il-perijodu, eskluż self li jsir speċifikament għall-iskop tal-kisba ta' assi li jikkwalifika. L-ammont tal-kosti tas-self li entità tikkapitalizza matul perijodu m'għandux jaqbeż l-ammont tal-kosti tas-self li l-entità tkun garrbet matul dak il-perijodu.

18 Fxi ċirkustanzi, ikun xieraq li tinkludi s-self kollu tal-kumpanija prinċipali u s-sussidjarji tagħha meta tikkalkula l-medja ppeżata tal-kosti tas-self; f'ċirkustanzi oħrajn, ikun xieraq għal kull sussidjarja li tuża medja ppeżata tal-kosti tas-self applikabbli għas-self tagħha biss.

L-eċċess tal-ammont miżmum fil-kotba tal-assi li jikkwalifika fuq l-ammont li jista' jkun irkuprat

19 Meta l-ammont miżmum fil-kotba jew il-kost finali mistenni tal-assi li jikkwalifika jaqbeż l-ammont li jista' jkun irkuprat jew il-valur nett realizzabbli tiegħu, l-ammont miżmum fil-kotba jitniżżel fil-valur jew jithassar għal kollox b'konformità mar-rekwiżiti ta' Standards oħrajn. F'ċerti ċirkustanzi, l-ammont tat-tniżżil jew thassir jerga' jiġi rrestawrat b'konformità ma' dawk l-Istandards l-oħrajn.

Il-bidu tal-kapitalizzazzjoni

20 Il-kapitalizzazzjoni tal-kosti tas-self bħala parti mill-kost ta' assi li jikkwalifika għandha tibda meta:

(a) isir infiq għall-assi;

(b) jiġu mgarrba kosti tas-self; u

(ċ) ikunu jinsabu għaddejnin attivitajiet li huma meħtieġa sabiex l-assi jithejja għall-użu intiz jew għall-bejgħ tiegħu.

- 21 L-infiq fuq assi li jikkwalifika jinkludi biss dak l-infiq li jkun irriżulta fi hlasijiet ta' flus, trasferimenti ta' assi oħrajn jew meta wiehed jassumi obligazzjonijiet li fihom l-imghax. L-infiq jitnaqqsu minnu kull hlas għal xogħol mibdi u għotjiet riċevuti b'konnessjoni mal-assi (ara l-IAS 20 *Kontabilità għal Għotjiet Pubbliċi u Żvelar ta' Assistenza Pubblika*). Il-medja tal-ammont miżmum fil-kotba tal-assi matul xi perijodu, inklużi l-kosti tas-self li kienu kkapitalizzati qabel, normalment hi approssimazzjoni raġonevoli tal-infiq li għalih ir-rata tal-kapitalizzazzjoni tkun applikata f'dak il-perijodu.
- 22 L-attivitajiet meħtieġa biex l-assi jkun ippreparat għall-użu intiz jew għall-bejgħ tiegħu jinkludu aktar mill-konstruzzjoni fiżika tal-assi. Dawn jinkludu xogħol tekniku u amministrattiv qabel il-bidu tal-konstruzzjoni fiżika, bħal attivitajiet marbuta mal-kisb ta' permessi qabel ma tibda l-konstruzzjoni fiżika. Madankollu, dawn l-attivitajiet jeskludu ż-żamma ta' assi fejn ma jkunu qed isiru l-ebda produzzjoni jew żvilupp li jibdlu l-kundizzjoni tal-assi. Pereżempju, il-kosti tas-self imġarrba waqt li art tkun qed tiġi żviluppata jkunu kkapitalizzati matul il-perijodu li fih ikunu qed isiru attivitajiet relatati mal-iżvilupp. Madankollu, il-kosti tas-self imġarrba waqt li l-art akkwistata għal skopijiet ta' bini tkun qed tinzamm mingħajr l-ebda attività ta' żvilupp assoċjat magħha, ma jikkwalifikawx għall-kapitalizzazzjoni.

Sospensjoni tal-kapitalizzazzjoni

- 23 Il-kapitalizzazzjoni tal-kosti tas-self għandha tiġi sospiza matul perijodi estiżi li matulhom l-iżvilupp attiv jiġi interrott.
- 24 Il-kosti tas-self jistgħu jiġu mġarrba matul perijodu estiż li matulu jiġu interrotti l-attivitajiet meħtieġa għat-thejjija ta' assi għall-użu intenzjonat jew għall-bejgħ tiegħu. Kosti bħal dawn huma kosti taż-żamma ta' assi parzjalment kompleti u ma jikkwalifikawx għall-kapitalizzazzjoni. Madankollu, il-kapitalizzazzjoni ta' kosti tas-self normalment ma tiġix sospiza matul perijodu li matulu jkun qed isir xogħol tekniku u amministrattiv sostanzjali. Il-kapitalizzazzjoni ta' kosti ta' self lanqas m'hi sospiza meta dewmien temporanju jkun parti neċessarja mill-proċess tat-thejjija ta' assi għall-użu intenzjonat jew għall-bejgħ tiegħu. Pereżempju, il-kapitalizzazzjoni tkompli matul il-perijodu estiż meħtieġ biex jimaturaw l-inventarji jew il-perijodu estiż li matulu l-livelli għolja tal-ilma jittardjaw il-konstruzzjoni ta' pont, jekk dawk il-livelli għolja tal-ilma jkunu komuni matul il-perijodu ta' konstruzzjoni fir-reġjun ġeografiku involut.

Waqfien tal-kapitalizzazzjoni

- 25 Il-kapitalizzazzjoni tal-kosti tas-self għandha tieqaf meta, sostanzjalment, l-attivitajiet kollha meħtieġa biex l-assi li jikkwalifika jithejja għall-użu intiz jew għall-bejgħ tiegħu jitlestew.
- 26 Assi normalment ikun lest għall-użu intenzjonat jew għall-bejgħ tiegħu meta l-konstruzzjoni fiżika tal-assi titlesta, anki jekk jaġhti l-każ li xi xogħol amministrattiv ta' rutina jkun għadu għaddej. Jekk xi tibdil żgħir, bħad-dekorazzjoni ta' proprjetà skont l-ispeċifikazzjonijiet tax-xerrej jew tal-utent, ikun l-unika haġa pendent, dan jindika li, b'mod sostanzjali, l-attivitajiet kollha tlestew.
- 27 Meta l-konstruzzjoni ta' assi li jikkwalifika titlesta biċċa biċċa, u kull biċċa tkun tista' tintuża waqt li l-konstruzzjoni tkompli għaddejja fuq partijiet oħrajn, l-entità għandha tieqaf tikkapitalizza l-kosti tas-self meta tlesti, b'mod sostanzjali, l-attivitajiet kollha meħtieġa biex tipprepara dik il-parti għall-użu intiz jew għall-bejgħ tagħha.
- 28 Park tan-negozju li jinkludi diversi binjiet, u li kull binja minnu tista' tintuża individwalment, hu eżempju ta' assi li jikkwalifika li kull parti minnu tista' tintuża waqt li l-konstruzzjoni tkompli għaddejja fuq partijiet oħrajn. Eżempju ta' assi li jikkwalifika li jeħtieġ li jitlestu kollu qabel ma xi parti minnu tkun tista' tintuża hu impjant industrijali li jinvolvi diversi proċessi li jitwettqu wara xulxin f'partijiet differenti tal-impjant fl-istess sit, bħal pereżempju, impjant fejn jinħadem l-azzar.

ŻVELAR

- 29 Ir-rapporti finanzjarji għandhom jiżvelaw:
- (a) il-politika tal-kontabilità adottata għall-kosti tas-self;
- (b) l-ammont tal-kosti tas-self ikkapitalizzati matul il-perijodu; u
- (ċ) ir-rata tal-kapitalizzazzjoni użata biex tiddetermina l-ammont tal-kosti tas-self eliġibbli għall-kapitalizzazzjoni.

DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻITORJI

- 30 Meta l-adozzjoni ta' dan l-Istandard jikkostitwixxi bidla fil-politika tal-kontabilità, entità hi mhegga biex taġġusta r-rapporti finanzjarji b'konformità mal-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*. B'mod alternattiv, l-entitajiet għandhom jikkapitalizzaw biss dawk il-kosti tas-self li jkunu saru wara d-data effettiva tal-Istandard li jissodisfaw il-kriterji għall-kapitalizzazzjoni.

DATA EFFETTIVA

- 31 Dan l-Istandard isir operattiv għal rapporti finanzjarji li jkopru l-perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 1995 jew wara.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 24

Żvelar fuq Partijiet Relatati

GHAN

- 1 L-għan ta' dan l-Istandard hu li jiżgura li r-rapporti finanzjarji ta' entità jkun fihom l-iżvelar meħtieġ biex jiġbdu l-attenzjoni għall-possibbiltà li l-pożizzjoni finanzjarja u l-profit jew it-telf tagħha setghu kienu affettwati bl-eżistenza ta' partijiet relatati u bi tranżazzjonijiet u bilanċi pendenti ma' dawn il-partijiet.

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard ser jiġi applikat fl-
- (a) identifikazzjoni ta' relazzjonijiet u tranżazzjonijiet bejn partijiet relatati;
  - (b) identifikazzjoni ta' bilanċi pendenti bejn entità u l-partijiet relatati magħha;
  - (c) identifikazzjoni tač-ċirkustanzi li fihom l-iżvelar ta' entrati elenkati f'(a) u (b) huwa meħtieġ; u
  - (d) li jiġi stabbilit l-iżvelar li jrid isir dwar dawk l-entrati.
- 3 Dan l-Istandard jeħtieġ żvelar dwar tranżazzjonijiet ma' parti relatata u dwar il-bilanċi pendenti fir-rapporti finanzjarji separati ta' kumpanija prinċipali, intraprenditur jew investitur, ipprezentati b'mod konformi mal-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*.
- 4 Tranżazzjonijiet u bilanċi pendenti ma' parti relatata ma' entitajiet oħrajn fi grupp huma żvelar fir-rapporti finanzjarji tal-entità. Tranżazzjonijiet u bilanċi pendenti ma' parti relatata fi ħdan grupp huma eliminati fil-preparazzjoni ta' rapporti finanzjarji konsolidati tal-grupp.

GHAN TA' ŻVELAR FUQ PARTIJET RELATATI

- 5 Ir-relazzjonijiet ma' parti relatata huma karatteristika normali tal-kummerċ u n-negozju. Pereżempju, entitajiet ta' spiss iwettqu partijiet mill-attivitajiet tagħhom permezz ta' sussidjarji, impriża kongunti u kumpaniji assoċjati. F'dawn ič-ċirkustanzi l-kapaċità ta' entità li taffettwa l-politika finanzjarja u operattiva għal min jinvesti hi permezz ta' kontroll li jidher, kontroll kongunt jew influwenza sinifikanti.
- 6 Relazzjoni ma' parti relatata jista' jkollha effett fuq il-profit jew telf u l-pożizzjoni finanzjarja tal-entità. Partijiet relatati jistgħu jidhlu fi tranżazzjonijiet li partijiet li m'humiex relatati ma jidhlux fihom. Pereżempju, entità li tbigh prodotti lill-kumpanija prinċipali bi prezz tista' ma tbighx b'dawk it-termini lil klijent iehor. Ukoll, tranżazzjonijiet bejn partijiet relatati jistgħu ma jsirux fuq l-istess ammonti bħal dawk li jsiru bejn partijiet mhux relatati.
- 7 Il-profit jew telf u l-pożizzjoni finanzjarja ta' entità jista' jiġi affettwat b'relazzjoni ma' parti relatata, anki jekk it-tranżazzjonijiet ma' partijiet relatati ma jsehhux. Is-sempliċi eżistenza ta' relazzjoni tista' tkun biżżejjed biex taffettwa t-tranżazzjonijiet tal-entità ma' partijiet oħrajn. Pereżempju, sussidjarja tista' twaqqaf ir-relazzjonijiet ma' sieheb fin-negozju mal-akkwist tal-kumpanija prinċipali ta' sussidjarja siehba li tagħmel l-istess attività bħal ma kienet il-kumpanija siehba li magħha kienet tinnegozja qabel. Alternattivament, parti waħda tista' tieqaf milli taġixxi minhabba l-influwenza sinifikanti tal-oħra – pereżempju, sussidjarja tista' tiġi ordnata mill-kumpanija prinċipali biex ma tagħmilx riċerka u żvilupp.
- 8 Għal dawn ir-raġunijiet, konoxxenza ta' tranżazzjonijiet ma' partijiet relatati, bilanċi pendenti u relazzjonijiet jistgħu jaffettwaw l-istimi ta' hidmiet ta' kull l-entità minn l-utenti tar-rapporti finanzjarji, li jinkludu l-istimi tar-riskji u tal-opportunitajiet li huma ffaċċjati mill-entità.

DEFINIZZJONIJET

- 9 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Parti relatata Parti tkun relatata ma' entità jekk:

- (a) direttament, jew indirettament permezz ta' intermedjarju wiehed jew aktar, il-parti:
  - (i) tikkontrolla, jew hi kkontrollata minn entità jew hi taht kontroll komuni tagħha (dan jinkludi kumpaniji prinċipali, sussidjarji u sussidjarji oħra);
  - (ii) għandha interess fl-entità li tagħtiha influwenza sinifikanti fuq l-entità; jew

- (iii) għandha kontroll kongunt fuq l-entità;
- (b) il-parti hi kumpanija assoċjata (kif imfisser fl-IAS 28 *Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati*) tal-entità;
- (c) il-parti hi impriza kongunta bejn tnejn li fiha l-entità hi imprenditur (ara l-IAS 31 *Interessi f'Imprizi Kongunti*);
- (d) il-parti hi persunal manigerjali kruċjali tal-entità jew tal-kumpanija prinċipali tagħha;
- (e) il-parti hi membru qrib tal-familja ta' xi membru li għalih saret referenza f'(a) jew (d);
- (f) il-parti hi entità li hi kkontrollata, ikkontrollata konguntivament, jew influwenzata b'mod sinifikanti minn, jew li s-setgħa ta' vot sinifikanti f'dik l-entità tinsab f'idejn, direttament jew indirettament, xi individwu li għalih saret referenza f'(d) jew (e); jew
- (g) il-parti hi pjan ta' benefiċċju ta' wara l-impjeg għal benefiċċju tal-impjegati tal-entità, jew ta' kull entità li hi parti relatata mill-entità.

Tranzazzjoni ma' parti relatata hi trasferiment ta' riżorsi, servizzi jew obbligi bejn partijiet relatati, kemm jekk jintalab prezz kemm jekk le.

Qraba tal-familja ta' individwu huma dawk il-membri tal-familja li huma mistennija li jinfluwenzaw, jew jiġu influwenzati minn, dak l-individwu fit-trattazzjonijiet tagħhom mal-entità. Dawn jistgħu jinkludu:

- (a) is-sieheb/sieħba domestiku/a tal-individwu u t-tfal;
- (b) tfal tas-sieheb/sieħba domestiku/a; u
- (c) dipendenti tal-individwu jew tas-sieheb/sieħba domestiku/a.

Kumpens jinkludi l-benefiċċji kollha tal-impjegati (kif imfisser fl-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*) li jinkludi benefiċċji tal-impjegati li għalihom japplika l-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq l-Ishma*. Benefiċċji tal-impjegati huma l-forom kollha ta' korrispettiv imhallsa jew ipprovduti mill-entità, jew fisem l-entità, fi skambju ma' servizzi mogħtija lill-entità. Jinkludu ukoll korrispettiv ta' dan it-tip imhallsa fisem il-kumpanija prinċipali tal-entità fir-rigward tal-entità. Il-kumpens jinkludi:

- (a) benefiċċji għal żmien qasir tal-impjegati, bħal pagi, salarji, u kontribuzzjonijiet tas-sigurtà soċjali, frank annwali mhallas, assenza għall-mard imhallas, qsim tal-profitti u bonusijiet (jekk imhallsa fi żmien tna-x-il xahar mit-tmiem il-perijodu) u benefiċċji mhux monetarji (bħal kura medika, akkomodazzjoni, karrozzi u oġġetti jew servizzi mingħajr ħlas jew issussidjati) għal impjegati attwali;
- (b) benefiċċji ta' wara l-impjeg bħal pensjonijiet, benefiċċji tal-irtirar ohrajn, assigurazzjoni fuq il-hajja ta' wara l-impjeg u kura medika ta' wara l-impjeg;
- (c) benefiċċji ohra tal-impjegati fuq terminu ta' żmien twil, li jinkludu benefiċċji ta' frank għal servizz twil mal-kumpanija jew frank sabbatiku, benefiċċji ta' ġublew jew ta' servizz mogħti fit-tul, benefiċċji minhabba diżabbiltà fuq terminu ta' żmien twil u, kemm-il darba ma jithallsux b'mod shih fi żmien tna-x-il xahar wara t-tmiem tal-perijodu, qsim tal-profitti, bonusijiet u kumpens differit;
- (d) benefiċċji għat-temm tal-impjeg; u
- (e) pagament ibbażat fuq l-ishma.

Kontroll hu s-setgħa li tiggverna l-politika finanzjarja u operattiva tal-entità biex takkwista benefiċċji mill-attivitajiet tagħha.

Kontroll kongunt hu l-qsim ta' kontroll miftiehem b' kuntratt fuq l-attività ekonomika.

Personal manigerjali kruċjali huma dawk il-persuni li għandhom l-awtorità u r-responsabbiltà għall-ippjannar it-tmexxija u l-kontroll ta' attivitajiet tal-entità, direttament jew indirettament, u li jinkludu kull direttur (kemm jekk eżekuttiv jew mod ieħor) ta' dik l-entità.

Influenza sinifikanti hi s-setgħa li tipparteċipa fid-deċizzjonijiet ta' politika finanzjarja u operattiva tal-entità, iżda mhix il-kontroll fuq dik il-politika. Influenza sinifikanti tista' tinkiseb bil-pussess ta' ishma, statut jew ftehim.

- 10 Fil-konsiderazzjoni ta' kull relazzjoni relatata possibbli, attenzjoni tingħata għas-sustanza tar-relazzjoni u mhux biss il-forma legali.
- 11 Fil-kuntest ta' dan l-Istandard, dawn li ġejjin mhumiex neċessarjament partijiet relatati:
  - (a) żewġ entitajiet, sempliċiment minhabba li għandhom b'mod komuni direttur jew xi membru ieħor kruċjali fil-personal manigerjali, minkejja d-definizzjoni ta' (d) u (f) ta' 'parti relatata'.

- (b) żewġ imprendituri sempliċiment minhabba li jaqsmu l-kontroll kongunt fuq impriża kongunta.
- (ċ) (i) fornituri ta' finanzi,
- (ii) trade unions,
- (iii) servizzi importanti pubbliċi, u
- (iv) dipartimenti tal-gvern u aġenziji,

sempliċiment minhabba l-vantaġġ fin-negozjati normali tagħhom ma' entità (anki jekk jistgħu jaffettwaw il-libertà ta' entità li tagħxi jew tipparteċipa fil-proċess tat-tehid ta' deċiżjonijiet).

- (d) klijent, fornitur, konċessjonarju jew aġent ġenerali ma' min l-entità tagħmel in-negozju f'volumi sinifikanti, sempliċiment minhabba d-dipendenza ekonomika li tirriżulta.

ŻVELAR

- 12 Relazzjonijiet bejn kumpaniji prinċipali u sussidjarji għandhom jiġu żvelati irrispettivament minn jekk kienx hemm tranżazzjonijiet bejn il-partijiet relatati. Entità għandha tiżvela l-isem tal-kumpanija prinċipali tagħha u, jekk differenti, l-isem tal-parti li finalment tikkontrollaha. Jekk la l-kumpanija prinċipali tal-entità u lanqas il-parti li finalment tikkontrollaha ma jipproduċu rapporti finanzjarji disponibbli għall-użu pubbliku, l-isem l-eqreb kumpanija prinċipali ser jiġi żvelat ukoll.
- 13 Biex l-utenti tar-rapporti finanzjarji jkunu jistgħu jiffurmaw opinjoni dwar l-effetti ta' relazzjonijiet ma' parti relatata fuq entità, hu xieraq li tiġi żvelata r-relazzjoni ma' parti relatata meta jeżisti kontroll, irrispettivament jekk kienux sehhew tranżazzjonijiet bejn il-partijiet relatati.
- 14 L-identifikazzjoni ta' relazzjonijiet ma' partijiet relatati bejn il-kumpaniji prinċipali u s-sussidjarji hi addizzjonali għar-rekwiżiti ta' żvelar fl-IAS 27, l-IAS 28 u l-IAS 31, li jehtieġu li jiġu elenkati u deskritti b'mod xieraq għal investimenti sinifikanti f'sussidjarji, kumpaniji assoċjati u entitajiet ikkontrollati konguntivament.
- 15 Jekk la l-kumpanija prinċipali tal-entità u lanqas il-parti li finalment tikkontrollaha ma jipproduċu rapporti finanzjarji disponibbli għall-użu pubbliku, l-isem tal-eqreb kumpanija prinċipali għandu jiġi żvelat ukoll. L-eqreb kumpanija prinċipali li tmiss hi dik il-kumpanija prinċipali fil-grupp li jkun jinsab 'il fuq mill-kumpanija prinċipali immedjata li tipproduċi rapporti finanzjarji konsolidati disponibbli għal użu pubbliku.
- 16 Entità għandha tiżvela l-kumpens lil personal maniġerjali kruċjali b'mod totali u għal kull wiehied mill-kategoriji li ġejjin tiddikjara:
  - (a) benefiċċji għal żmien qasir tal-impjegati;
  - (b) benefiċċji ta' wara l-impjeg;
  - (ċ) benefiċċji ohra fit-tul;
  - (d) benefiċċji għat-temm tal-impjeg; u
  - (e) pagament ibbażat fuq l-ishma.
- 17 Jekk ikunu saru tranżazzjonijiet bejn partijiet relatati, kull entità tista' tiżvela n-natura tar-relazzjoni mal-parti relatata kif ukoll tagħrif dwar it-tranżazzjonijiet u bilanċi pendenti mehtieġa għal fehim dwar l-effett potenzjali tar-relazzjoni fuq ir-rapporti finanzjarji. Dawn ir-rekwiżiti dwar żvelar huma addizzjonali għar-rekwiżiti fil-paragrafu 16 biex jiġi żvelat il-kumpens ta' personal maniġerjali kruċjali. Ta' lanqas, l-iżvelar għandu jinkludi:
  - (a) l-ammont tat-tranżazzjonijiet;
  - (b) l-ammont ta' bilanċi pendenti u:
    - (i) it-termini u l-kundizzjonijiet, li jinkludu jekk ġewx assigurati, u n-natura tal-korrispettiv li jrid jingħata bhala saldu; u
    - (ii) dettalji ta' kull garanzija mogħtija jew irċevuta;
  - (ċ) provvedimenti għal djun dubjużi relatati mal-ammont ta' bilanċi pendenti; u
  - (d) l-ispiża rikonoxxuta waqt il-perijodu dwar djun hżiena jew dubjużi dovuti minn partijiet relatati.

- 18 L-iżvelar mehtieg mill-paragrafu 17 ghandu jsiru b'mod separat ghal kull wahda mill-kategoriji li ġejjin:
- (a) il-kumpanija prinċipali;
  - (b) entitajiet li ghandhom kontroll konġunt jew b'influwenza sinifikanti fuq l-entità;
  - (ċ) sussidjarji;
  - (d) kumpaniji assoċjati;
  - (e) impriża konġunti li fihom l-entità hi imprenditriċi;
  - (f) personal maniġerjali kruċjali tal-entità jew il-kumpanija prinċipali tagħha; u
  - (g) partijiet relatati oħrajn.
- 19 Il-klassifikazzjoni tal-ammonti pagabbli lil, u rċevuti minn, partijiet relatati fil-kategoriji differenti kif mehtiega fil-paragrafu 18 hi estensjoni tal-iżvelar mehtieg fl-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji* ghal tagħrif biex jiġi pprezentat jew fuq il-karta tal-bilanċ jew fin-noti. Il-kategoriji huma estiżi biex jipprovdur analiżi aktar komprensiva ta' bilanċi ma' partijiet relatati u japplikaw ghal tranżazzjonijiet ma' partijiet relatati.
- 20 Dawn li ġejjin huma eżempji ta' tranżazzjonijiet li ghandhom jiġu żvelati jekk isiru ma' parti relatata:
- (a) xiri jew bejgħ ta' oġġetti (lesti jew le);
  - (b) xiri jew bejgħ ta' proprjetà u assi oħrajn;
  - (ċ) servizzi mogħtija jew irċevuti;
  - (d) kuntratti ta' kiri;
  - (e) trasferimenti ta' riċerka u żvilupp;
  - (f) trasferimenti taht ftehim ta' liċenzja;
  - (g) trasferimenti taht arranġamenti finanzjarji (li jinkludu self fiss u kontribuzzjonijiet tal-ekwità fi flus jew f'oġġetti);
  - (h) provvedimenti għal garanziji jew kollateral; u
  - (i) saldu ta' obbligazzjonijiet fisem l-entità jew mill-entità fisem parti oħra.
- Parteċipazzjoni minn kumpanija prinċipali jew minn sussidjarju fi pjan ta' benefiċċju definit li jaqsam ir-riskji bejn entitajiet tal-grupp hi tranżazzjoni bejn partijiet relatati (ara l-paragrafu 34B tal-IAS 19).
- 21 Żvelar dwar tranżazzjonijiet ma' partijiet relatati li saru fuq termini li huma ekwivalenti għal dawk eżistenti fi tranżazzjonijiet distakkati biss kemm il-darba dawn it-termini jistgħu jiġu sostanzjati.
- 22 Entrati li huma ta' natura simili jistgħu jiġu żvelati flimkien, hliet meta żvelar separat hu mehtieg biex wiehed jifhem l-effetti ta' tranżazzjonijiet ma' partijiet relatati fuq ir-rapporti finanzjarji tal-entità.
- DATA EFFETTIVA
- 23 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegħa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.
- 23A Entità għandha tapplika l-emenda fil-paragrafu 20 għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006. Jekk entità tapplika l-emendi għall-IAS 19 Benefiċċji tal-Impjegati—*Qliġh u Telf Attwarjali, Pjanijiet għal Gruppi u Żvelar* għal perijodu iktar bikri, dawn l-emendi għandhom ikunu applikati għal dak il-perijodu iktar bikri.
- IRTIRAR TAL-IAS 24 (IFFORMATTJAT MILL-ĠDID 1994)
- 24 Dan l-Istandard jissostitwixxi l-IAS 24 *Żvelar fuq Partijiet Relatati* (ifformattjat mill-ġdid fl-1994).

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 26

Kontabilità u Rappurtaġġ minn Pjani ta' Benefiċċji għall-Irtirar

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fir-rapporti finanzjarji ta' pjani ta' benefiċċji għall-irtirar meta jithejjew dawk ir-rapporti finanzjarji.
- 2 Xi kultant pjani ta' benefiċċji għall-irtirar jissejhu b'hafla ismijiet oħra, bħal "skemi ta' pensjoni", "skemi ta' *superannuation*" jew "skemi ta' benefiċċji għall-irtirar". Dan l-Istandard jikkunsidra pjani ta' benefiċċji għall-irtirar bħala entità ta' rappurtaġġ separata mis-sidien li jhaddmu l-partecipanti fil-pjan. L-Istandards l-oħra kollha japplikaw għar-rapporti finanzjarji ta' pjani ta' benefiċċji għall-irtirar sakemm ma jkunux issostitwiti minn dan l-Istandard.
- 3 Dan l-Istandard jittratta l-kontabilità u r-rappurtaġġ mill-pjani lill-partecipanti kollha bħala grupp. Ma jittrattax rapporti lil partecipanti individwali dwar id-drittijiet ta' benefiċċji għall-irtirar.
- 4 L-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati* jittratta d-determinazzjoni tal-kost ta' benefiċċji għall-irtirar fir-rapporti finanzjarji ta' sidien li għandhom dawn il-pjani. Għalhekk dan l-Istandard jikkumplementa l-IAS 19.
- 5 Pjani ta' benefiċċji għall-irtirar jistgħu jkunu pjani ta' kontribuzzjoni definita jew pjani ta' benefiċċju definit. Hafla jehtieġu l-holqien ta' fondi separati, li jista' jkollhom jew ma jkollhomx identità legali separata u jista' jkollhom jew ma jkollhomx *trustees*, u li lilhom isiru l-kontribuzzjonijiet u minnhom jithallsu l-benefiċċji għall-irtirar. Dan l-Istandard japplika irrispettivament minn jekk jinholoqx dak il-fond u irrispettivament minn jekk ikunx hemm *trustees*.
- 6 Pjani ta' benefiċċji għall-irtirar b'assi investiti ma' kumpaniji ta' assigurazzjoni huma soġġetti għall-istess obbligi ta' kontabilità u ffinanzjar bħal ma huma l-arranġamenti investiti privatament. Għaldaqstant, jidhlu fl-ambitu ta' dan l-Istandard sakemm il-kuntratt mal-kumpanija tal-assigurazzjoni ma jkunx f'isem partecipant speċifikat jew grupp ta' partecipanti u l-obbligu tal-benefiċċju għall-irtirar m'huwiex responsabbiltà biss tal-kumpanija tal-assigurazzjoni.
- 7 Dan l-Istandard ma jittrattax forom oħra ta' benefiċċji tal-impjeg bħal indennizzi għal tmien ta' impjeg, arranġamenti ta' kumpens iddifferit, benefiċċji ta' *leave* minhabba servizz għal żmien twil, pjani speċjali ta' irtirar kmieni jew ta' sensja, pjani ta' saħha u *welfare* jew pjani ta' bonus. Arranġamenti tat-tip tas-sigurtà soċjali tal-Gvern huma wkoll esklużi mill-ambitu ta' dan l-Istandard.

DEFINIZZJONIJIET

- 8 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Pjani ta' benefiċċji għall-irtirar huma arranġamenti fejn entità tipprovi benefiċċji għall-impjegati fit-tmien tas-servizz jew wara (jew fil-forma ta' introjtu annwali jew bħala somma f'daqqa) u fejn dawn il-benefiċċji, jew il-kontribuzzjonijiet għalihom, ikunu jistgħu jiġu stabbiliti jew stmati qabel l-irtirar bis-saħha ta' dispożizzjonijiet f'dokument jew mill-prattici tal-entità.

Pjani ta' kontribuzzjoni definita huma pjani ta' benefiċċji għall-irtirar illi skont it-termini tagħhom l-ammonti li għandhom jithallsu bħala benefiċċji għall-irtirar huma stabbiliti b'kontribuzzjonijiet f'fond flimkien mal-qligh tal-investment fuqhom.

Pjani ta' benefiċċju definit huma pjani ta' benefiċċji għall-irtirar illi skont it-termini tagħhom l-ammonti li għandhom jithallsu bħala benefiċċji għall-irtirar huma stabbiliti b'referenza għal formola li normalment tkun ibbażata fuq il-qligh tal-impjegati u/jew is-snin ta' servizz.

Finanzjament huwa t-trasferiment ta' assi lil entità (il-fond) separata mill-entità tas-sid biex jiġu ssodisfati obbligi futuri għall-hlas ta' benefiċċji għall-irtirar.

Għall-iskopijiet ta' dan l-Istandard jintużaw ukoll it-termini li ġejjin:

Partecipanti huma l-membri ta' pjani ta' benefiċċju għall-irtirar u oħrajn li huma intitolati għal benefiċċji skont il-pjan.

Assi netti disponibbli għall-benefiċċji huma l-assi ta' pjani ta' benefiċċji għall-irtirar li huma netti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda.

Valur attwarjali prezenti ta' benefiċċji għall-irtirar huwa l-valur prezenti tal-hlasijiet mistennija minn pjani ta' benefiċċju għall-irtirar lil impjegati eżistenti u passati, attribwibbli għas-servizz li jkun ngħata diġà.

Benefiċċji vestiti huma l-benefiċċji li d-drittijiet għalihom, skont il-kundizzjonijiet ta' pjan ta' benefiċċji għall-irtirar, ma jiddependux fuq il-kontinwazzjoni tal-impjeg.

- 9 Xi pjani ta' benefiċċju għall-irtirar għandhom *sponsors* li mhumiex sidien; dan l-Istandard japplika wkoll għar-rapporti finanzjarji ta' dawn il-pjani.
- 10 Il-biċċa l-kbira tal-benefiċċji għall-irtirar huma bbażati fuq ftehim formali. Xi pjani huma informali imma akkwistaw ċertu livell ta' obbligu bhala riżultat tal-prattiki stabbiliti tas-sidien. Filwaqt li xi pjani jippermettu lis-sidien biex jillimitaw l-obbligi tagħhom taht il-pjani, normalment ikun diffiċli għal sid biex jikkancelja pjan jekk l-impjegati jkunu ser jinżammu. L-istess bażi ta' kontabilità u rappurtaġġ tapplika għal pjan informali bhal ma japplika għal pjan formali.
- 11 Hafna pjani ta' benefiċċji għall-irtirar jipprovdu għall-istabiliment ta' fondi separati li fihom jithallsu l-kontribuzzjonijiet u li minnhom jithallsu l-benefiċċji. Dawn il-fondi jistgħu jiġu amministrati minn partijiet li joperaw b'mod indipendenti fl-amministrazzjoni ta' assi ta' fondi. Fxi pajjiżi dawn il-partijiet jissejhu *trustees*. F'dan l-Istandard t-terminu *trustee* jintuża biex jiddeskrivi dawk il-partijiet irrispettivament minn jekk ikunx ġie fformat *trust* jew le.
- 12 Il-pjani ta' benefiċċji għall-irtirar huma normalment deskritti jew bhala pjani ta' kontribuzzjoni definita jew pjani ta' benefiċċju definit, kull wiehed minnhom bil-karatteristiċi distintivi tiegħu. Kultant jeżistu pjani li jinkludu l-karatteristiċi tat-tnejn. Dawn il-pjani ibridi jitqiesu li huma pjani ta' benefiċċju definit għall-iskopijiet ta' dan l-Istandard.

PJANI TA' KONTRIBUZZJONI DEFINITA

- 13 Ir-rapporti finanzjarji ta' pjan ta' kontribuzzjoni definita għandhom jinkludu rapport ta' assi netti disponibbli għall-benefiċċji u deskrizzjoni tal-politika tal-finanzjament.
- 14 Skont pjan ta' kontribuzzjoni definita, l-ammont ta' benefiċċji futuri ta' partecipant huwa ddeterminat bil-kontribuzzjonijiet imhallsa mis-sid, mill-partecipant, jew mit-tnejn li huma, u mill-effiċjenza operattiva u l-qligħ tal-investimenti tal-fond. Normalment, l-obbligu tas-sid jitwettaq permezz ta' kontribuzzjonijiet fil-fond. Normalment ma jkunx mehtieg il-parir ta' attwarju għalkemm xi kultant dan il-parir jintuża biex jiġu stmati benefiċċji futuri li jkunu jistgħu jintlaħqu abbażi tal-kontribuzzjonijiet preżenti u ta' livelli li jvarjaw ta' kontribuzzjonijiet futuri u qligħ mill-investment.
- 15 Il-partecipanti huma interessati fl-attivitatijiet tal-pjan minhabba li dawn jaffettwaw b'mod dirett il-livell tal-benefiċċji futuri tagħhom. Il-partecipanti huma interessati li jkunu jafu jekk il-kontribuzzjonijiet ikunux ġew riċevuti u jekk kienx hemm kontroll kif suppost biex jiġu protetti d-drittijiet tal-benefiċjarji. Min ihaddem huwa interessat fl-operat effiċjenti u ġust tal-pjan.
- 16 L-għan tar-rappurtaġġ minn pjan ta' kontribuzzjoni definita huwa biex perjodikament jaġhti informazzjoni dwar il-pjan u l-prestazzjoni tal-investimenti tiegħu. Dak il-għan normalment jintlaħaq billi jiġu pprovduti rapporti finanzjarji li jinkludu dan li ġej:
  - (a) deskrizzjoni ta' attivitatijiet sinifikanti għall-perjodu u l-effett ta' kull tibdil fir-rigward tal-pjan, u s-shubija fih u t-termini u l-kundizzjonijiet tiegħu;
  - (b) rapporti li jirrappurtaw dwar it-tranzazzjonijiet u l-prestazzjoni tal-investimenti għall-perjodu u l-pożizzjoni finanzjarja tal-pjan fit-tmiem tal-perjodu; u
  - (c) deskrizzjoni tal-politika tal-investment.

PJANI TA' BENEFIĊĠU DEFINIT

- 17 Ir-rapporti finanzjarji ta' pjan ta' benefiċċju definit għandhom jinkludu jew:
  - (a) rendikont li juri:
    - (i) l-assi netti disponibbli għall-benefiċċji;
    - (ii) il-valur attwarju preżenti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda, b'distinzzjoni bejn benefiċċji vestiti u dawk mhux vestiti; u
    - (iii) l-eċċess jew id-defiċit riżultanti; jew
  - (b) rendikont ta' assi netti disponibbli għall-benefiċċji li jinkludi jew:
    - (i) nota li tiżvela l-valur attwarju preżenti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda, b'distinzzjoni bejn benefiċċji vestiti u dawk mhux vestiti; jew
    - (ii) referenza għal din l-informazzjoni frapport attwarju mehmuż.

Jekk valutazzjoni attwarja ma tkunx giet ippreparata fid-data tar-rapporti finanzjarji, l-aktar valutazzjoni riċenti għandha tintuża bħala bażi u għandha tiġi żvelata d-data tal-valutazzjoni.

- 18 Għall-iskopijiet tal-paragrafu 17, il-valur attwarju preżenti tal-benefiċċji għall-irtirar imwiegħda għandu jkun ibbażat fuq il-benefiċċji mwiegħda skont il-kundizzjonijiet tal-pjan dwar is-servizzi mogħtija sa dik id-data bl-użu jew tal-livelli tas-salarji kurrenti jew tal-livelli tas-salarji mbassra, bl-iżvelar tal-baži li tkun intużat. L-effett ta' kull tibdil fis-suppożizzjonijiet attwarji li kellhom effett sinifikanti fuq il-valur attwarju preżenti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda għandu jiġi żvelat ukoll.
- 19 Ir-rapporti finanzjarji għandhom jispjegaw ir-relazzjoni bejn il-valur attwarju preżenti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda u l-assi netti disponibbli għall-benefiċċji, u l-politika għall-finanzjament tal-benefiċċji mwiegħda.
- 20 Skont pjan ta' benefiċċju definit, il-hlas ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda jiddependi fuq il-qagħda finanzjarja tal-pjan u l-abbiltà tal-kontributori biex ihallsu kontribuzzjonijiet futuri fil-pjan, kif ukoll mill-prestazzjoni tal-investimenti u l-effiċjenza operattiva tal-pjan.
- 21 Pjan ta' benefiċċju definit jehtieg il-parir perijodiku ta' attwarju biex jivvaluta l-kundizzjoni finanzjarja tal-pjan, jirrevedi s-suppożizzjonijiet u jirrikmanda livelli ta' kontribuzzjonijiet futuri.
- 22 L-għan tar-rapportar minn pjan ta' benefiċċju definit huwa li perijodikament tingħata informazzjoni dwar ir-riżorsi finanzjarji u l-attivitajiet tal-pjan li hi utli biex jiġu vvalutati r-relazzjonijiet bejn l-akkumulazzjoni tar-riżorsi u l-benefiċċji tal-pjan matul iż-żmien. Normalment dan l-għan jintlahaq billi jingħataw rapporti finanzjarji li jinkludu dawn li ġejjin:
  - (a) deskrizzjoni ta' attivitajiet sinifikanti għall-perjodu u l-effett ta' kull tibdil fir-rigward tal-pjan, u s-shubija u t-termini u l-kundizzjonijiet tiegħu;
  - (b) rapporti li jirrapportaw dwar it-tranżazzjonijiet u l-prestazzjoni tal-investment għall-perjodu u l-pożizzjoni finanzjarja tal-pjan fi tmiem il-perjodu;
  - (ċ) informazzjoni attwarja jew bħala parti mir-rapporti jew bħala rapport separat; u
  - (d) deskrizzjoni tal-politika tal-investment.

Valur attwarju preżenti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda

- 23 Il-valur preżenti tal-hlasijiet mistennija minn pjan ta' benefiċċji għall-irtirar jista' jiġi kkalkulat u rrapportat bl-użu tal-livelli tas-salarji kurrenti jew tal-livelli tas-salarji mbassra saż-żmien tal-irtirar tal-partecipanti.
- 24 Ir-raġunijiet mogħtija għall-adozzjoni tal-metodu tas-salarju kurrenti jinkludu:
  - (a) il-valur attwarju preżenti tal-benefiċċji għall-irtirar imwiegħda, li jkun is-somma tal-ammonti attribwibbli fil-preżent lil kull partecipant fil-pjan, jista' jiġi kkalkulat b'mod aktar ogġettiv milli skont il-livelli tas-salarji mbassra minhabba li jinvolvi inqas suppożizzjonijiet;
  - (b) iż-żjiediet fil-benefiċċji attribwibbli għal zieda fis-salarju jsiru obbligu tal-pjan fiż-żmien taż-zieda fis-salarju; u
  - (ċ) l-ammont tal-valur attwarju preżenti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda maħdum bl-użu ta' livelli tas-salarji kurrenti huwa generalment aktar relatat mill-qrib mal-ammont li jithallas fil-każ ta' terminazzjoni tal-pjan jew fil-każ li pjan ma jtkomplexx.
- 25 Ir-raġunijiet mogħtija għall-adozzjoni tal-metodu tas-salarju mbassar jinkludu:
  - (a) l-informazzjoni finanzjarja għandha tkun ippreparata fuq baži ta' negozju avvjat, irrispettivament mis-suppożizzjonijiet u mill-istimi li għandhom isiru;
  - (b) skont il-pjani bbażati fuq salarji finali, il-benefiċċji huma stabbiliti b'referenza għas-salarji fid-data jew viċin id-data tal-irtirar; allura s-salarji, il-livelli ta' kontribuzzjoni u r-rati ta' rendita għandhom ikunu mbassra; u
  - (ċ) in-nuqqas li wiehed jinkorpora s-salarji kif imbassra, meta l-finanzjament spiss huwa bbażat fuq salarji mbassra, jista' jwassal biex jiġi rrapportat li hemm fid-dieher finanzjament eċċessiv meta l-pjan fil-fatt ma jkunx iffinanzjat aktar milli jmissu, jew li jkun irrappurtat li hemm finanzjament adegwat meta l-pjan ma jkunx qed jiġi ffinanzjat biżżejjed.

- 26 Il-valur attwarju preżenti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda, ibbażat fuq salarji kurrenti, huwa żvelat fir-rapporti finanzjarji ta' pjan biex jiġi indikat l-obbligu għall-benefiċċji ggwadanjati sad-data tar-rapporti finanzjarji. Il-valur attwarju preżenti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda, abbażi tas-salarji mbassra, huwa żvelat biex jiġi indikat id-daqs tal-obbligu potenzjali fuq bażi ta' negozju avvjat, li generalment huwa l-baži għall-iffinanzjar. Barra mill-iżvelar tal-valur attwarju preżenti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda, jista' jkun hemm il-bżonn li tingħata spjega suffiċjenti sabiex jiġi indikat b'mod ċar il-kuntest li fih għandu jinqara l-valur attwarju preżenti ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda. Din l-ispejgazzjoni tista' tkun fil-forma ta' informazzjoni dwar l-adegwatezza tal-iffinanzjar futur ipplanat, u tal-politika ta' finanzjament ibbażata fuq salarji mbassra. Din tista' tiġi inkluża fir-rapporti finanzjarji jew fir-rapport tal-attwarju.

Frekwenza tal-valutazzjonijiet attwarji

- 27 F'hafna pajjiżi, valutazzjonijiet attwarji ma jinkisbux aktar frekwenti minn kull tliet snin. Jekk ma tkunx għet ippreparata valutazzjoni attwarja fid-data tar-rapporti finanzjarji, bhala l-baži tintuża l-valutazzjoni l-aktar riċenti u tiġi żvelata d-data tal-valutazzjoni.

Kontenut tar-rapporti finanzjarji

- 28 Għal pjani ta' benefiċċju definit, l-informazzjoni hija pprezentata f'waħda mill-formati li ġejjin li jirriflettu l-prattici differenti fl-iżvelar u l-prezentazzjoni tal-informazzjoni attwarja:

- (a) jiddaħhal rendikont fir-rapporti finanzjarji li juri l-assi netti disponibbli għall-benefiċċji, il-valur preżenti attwarju ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda, u l-eċċess jew id-defiċit riżultanti. Ir-rapporti finanzjarji tal-pjan jinkludu wkoll stqarrijiet ta' tibdiliet fl-assi netti disponibbli għall-benefiċċji, u ta' tibdiliet fil-valur preżenti attwarji ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda. Ir-rapporti finanzjarji jistgħu jkun akkompanjati b'rapport separat tal-attwarju li jikkonferma l-valur preżenti attwarju ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda;
- (b) rapporti finanzjarji li jinkludu rendikont ta' assi netti disponibbli għall-benefiċċji u rendikont tat-tibdiliet fl-assi netti disponibbli għall-benefiċċji. Il-valur preżenti attwarjali ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda huwa żvelat f'nota mar-rapporti. Ir-rapporti finanzjarji jistgħu jkun akkompanjati b'rapport minn attwarju li jikkonferma l-valur preżenti attwarju ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda; u
- (ċ) rapporti finanzjarji li jinkludu stqarrija ta' assi netti disponibbli għall-benefiċċji u stqarrija ta' tibdiliet fl-assi netti disponibbli għall-benefiċċji, bil-valur preżenti attwarju ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda mnizzel f'rapport attwarju separat.

F'kull format, rapport tat-*trustees* fin-natura ta' rapport tal-manigment jew tad-diretturi u rapport tal-investment jistgħu wkoll jiġu mehmuża mar-rapporti finanzjarji.

- 29 Dawk li huma favur il-formati deskritti fil-paragrafu 28(a) u (b) jemmnu li l-kwantifikazzjoni ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda u informazzjoni oħra mogħtija skont dawn il-metodi, jgħinu lill-utenti biex jivvalutaw l-istatus kurrenti tal-pjan u l-probabbiltà li l-obbligi tal-pjan jiġu ssodisfati. Jemmnu wkoll li r-rapporti finanzjarji għandhom ikunu kompleti fihom infushom u ma jkunux ibbażati fuq rapporti mehmuża magħhom. Madankollu, xi whud jemmnu li l-format deskritt fil-paragrafu 28(a) jista' jagħti l-impressjoni li teżisti xi obbligazzjoni, filwaqt li fl-opinjoni tagħhom, il-valur preżenti attwarjali tal-benefiċċji għall-irtirar imwiegħda m'għandux il-karatteristiċi kollha ta' obbligazzjoni.
- 30 Dawk li huma favur il-format deskritt fil-paragrafu 28(ċ) jemmnu li l-valur preżenti attwarju tal-benefiċċji għall-irtirar imwiegħda m'għandux jtnizzel f'rapport tal-assi netti disponibbli għall-benefiċċji bħal fil-format deskritt fil-paragrafu 28(a) jew saħansitra jiġi żvelat f'nota bħal fil-paragrafu 28(b), minhabba li jiġi mqabbel direttament mal-assi tal-pjan u paragon bħal dan jista' ma jkunx validu. Huma jsostnu li l-attwarji mhux neċessarjament jqabblu l-valur preżenti attwarju tal-benefiċċji għall-irtirar imwiegħda mal-valuri tas-suq tal-investimenti imma minflok jistgħu jivvalutaw il-valur preżenti tal-flussi tal-flus mistennija mill-investimenti. Għalhekk, dawk favur ta' dan il-format jemmnu li dan il-paragon x'aktarx ma jirriflettix il-valutazzjoni globali tal-pjan magħmula mill-attwarju u li dan il-paragon jista' jinftehem hażin. Barra minn hekk, xi whud jemmnu li, irrispettivament minn jekk tkunx ikkwantifikata jew le, l-informazzjoni dwar benefiċċji għall-irtirar imwiegħda għandha titnizzel biss fir-rapport attwarju separat fejn tista' tingħata spjega kif suppost.
- 31 Dan l-Istandard jaċċetta l-fehmiet favur li jiġi permess l-iżvelar ta' informazzjoni dwar benefiċċji għall-irtirar imwiegħda f'rapport attwarju separat. Huwa ma jilqax l-argumenti kontra l-kwantifikazzjoni tal-valur preżenti attwarju ta' benefiċċji għall-irtirar imwiegħda. Għaldaqstant, il-formati deskritti fil-paragrafu 28(a) u (b) jitqiesu aċċettabbli skont dan l-Istandard, kif inhu l-format deskritt fil-paragrafu 28(ċ) sakemm ir-rapporti finanzjarji jinkludu referenza għal, u huma akkompanjati minn, rapport attwarju li jinkludi l-valur preżenti attwarju tal-benefiċċji għall-irtirar imwiegħda.

IL-PJANI KOLLHA

Il-valutazzjoni tal-assi tal-pjan

- 32 L-investimenti ta' pjan ta' benefiċċji għall-irtirar għandhom jinżammu fil-kotba skont il-valur ġust. Fil-każ ta' titoli negozzjabbli, il-valur ġust huwa l-valur tas-suq. Meta jinżammu investimenti ta' pjan, li għalihom ma tkunx possibbli stima tal-valur ġust, għandu jsir l-iżvelar tar-raġuni għalfejn ma jintużax il-valur ġust.
- 33 Fil-każ ta' titoli negozzjabbli, il-valur ġust normalment huwa l-valur tas-suq minhabba li dan huwa kkunsidrat l-aktar kejl utli tat-titoli fid-data tar-rapport u tal-prestazzjoni tal-investment għall-perjodu. Dawk it-titoli li għandhom valur fiss ta' fidi u li jkunu ġew akkwistati biex jissodisfaw l-obbligi tal-pjan, jew partijiet speċifiċi tiegħu, jistgħu jinżammu f'ammonti bbażati fuq il-valur ta' fidi aħhari tagħhom bis-suppożizzjoni ta' rata kostanti ta' rendita sal-maturità. Meta jinżammu investimenti ta' pjan li għalihom ma tkunx possibbli stima ta' valur ġust, bħal jedd ta' proprjetà shih ta' entità, għandha tiġi żvelata r-raġuni għalfejn ma jintużax il-valur ġust. Sal-punt li l-investimenti jinżammu fil-kotba f'ammonti li mhumiex il-valur tas-suq jew il-valur ġust, il-valur ġust ġeneralment huwa wkoll żvelat. L-assi użati fl-operazzjonijiet tal-fond għandhom jiġu kontabilizzati skont l-Istandards applikabbli.

Żvelar

- 34 Ir-rapporti finanzjarji ta' pjan ta' benefiċċju għall-irtirar, kemm jekk ta' benefiċċju definit jew ta' kontribuzzjoni definita, għandhom jinkludu wkoll l-informazzjoni li ġejja:
- (a) rapport tat-tibdiliet fl-assi netti disponibbli għall-benefiċċji;
  - (b) sommarju tal-politika sinifikanti tal-kontabilità; u
  - (c) deskrizzjoni tal-pjan u l-effett ta' kull tibdil fil-pjan matul il-perjodu.
- 35 Rapporti finanzjarji pprovduti minn pjani ta' benefiċċji għall-irtirar jinkludu dawn li ġejjin, jekk applikabbli:
- (a) rapport tal-assi netti disponibbli għall-benefiċċji li jiżvela:
    - (i) l-assi fit-tmiem tal-perjodu kklassifikati kif jixraq;
    - (ii) il-baži tal-valutazzjoni tal-assi;
    - (iii) dettalji ta' kull investment waħdieni li jeċċedi jew il-5 % tal-assi netti disponibbli għall-benefiċċji jew il-5 % ta' kull kategorija jew tip ta' sigurtà;
    - (iv) dettalji ta' kull investment fl-entità li thaddem; u
    - (v) obbligazzjonijiet minbarra l-valur preżenti attwarju ta' benefiċċji ta' rtirar imwiegħda;
  - (b) rapport tat-tibdiliet fl-assi netti disponibbli għall-benefiċċji li juri dan li ġej:
    - (i) il-kontribuzzjonijiet tas-sid;
    - (ii) il-kontribuzzjonijiet tal-haddiema;
    - (iii) introjtu minn investimenti bħall-imgħax u d-dividendi;
    - (iv) introjtu iehor;
    - (v) benefiċċji mhallsa jew li għandhom jithallsu (analizzati, pereżempju, bħala benefiċċji ta' rtirar, ta' mewt u ta' diżabbiltà, u hlasijiet b'somma f'daqqa);
    - (vi) spejjeż amministrattivi;
    - (vii) spejjeż oħra;
    - (viii) taxxi fuq id-dhul;
    - (ix) profitti u telf mid-disponiment ta' investimenti u tibdil fil-valur tal-investimenti; u
    - (x) trasferimenti minn u lil pjani oħra;
  - (c) deskrizzjoni tal-politika tal-finanzjament;

- (d) għal pjani ta' benefiċċju definit, il-valur preżenti attwarju ta' benefiċċji ta' rtirar imwiegħda (li jista' jiddistingwi bejn benefiċċji vestiti u benefiċċji mhux vestiti) ibbażat fuq il-benefiċċji mwiegħda skont il-kundizzjonijiet tal-pjan, fuq servizz mogħti sa dik id-data u maħdum bl-użu jew tal-livelli tas-salarji kurrenti jew tal-livelli tas-salarji mbassra; din l-informazzjoni tista' tiġi inkluża frapport attwarju meħmuż biex jinqara flimkien mar-rapporti finanzjarji relatati; u
  - (e) għal pjani ta' benefiċċju definit, deskrizzjoni tas-suppożizzjonijiet attwarji sinifikanti magħmula u l-metodu użat biex jiġi kkalkulat il-valur preżenti attwarju tal-benefiċċji għall-irtirar imwiegħda.
- 36 Ir-rapport ta' pjan ta' benefiċċji għall-irtirar jinkludi deskrizzjoni tal-pjan, jew bhala parti mir-rapporti finanzjarji jew frapport separat. Jista' jinkludi dan li ġej:
- (a) l-ismijiet tas-sidien u l-gruppi ta' impjegati koperti;
  - (b) in-numru ta' parteċipanti li jirċievu l-benefiċċji u n-numru ta' parteċipanti oħra, ikklassifikati b'mod xieraq;
  - (ċ) it-tip ta' pjan — kontribuzzjoni definita jew benefiċċju definit;
  - (d) nota dwar jekk il-partiċipanti jkunux jikkontribwixxu għall-pjan;
  - (e) deskrizzjoni tal-benefiċċji għall-irtirar imwsiegħda lill-partiċipanti;
  - (f) deskrizzjoni ta' kull kundizzjoni għat-tmiem tal-pjan; u
  - (g) tibdiliet fil-punti (a) sa (f) matul il-perjodu kopert bir-rapport.

Ma tkunx haġa rari li wiehed jirreferi għal dokumenti oħra li huma disponibbli faċilment għall-utenti u li fihom huwa deskritt il-pjan, u li tiġi inkluża biss informazzjoni dwar tibdiliet sussegwenti.

DATA EFFETTIVA

- 37 Dan l-Istandard isir operattiv għal rapporti finanzjarji ta' pjani ta' benefiċċji għall-irtirar li jkopru perjodi li jibdw fl-1 ta' Jannar 1988 jew wara.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 27

Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fil-preparazzjoni u fil-prezentazzjoni ta' rapporti finanzjarji konsolidati għal grupp ta' entitajiet taht il-kontroll ta' kumpanija prinċipali.
- 2 Dan l-Istandard ma jitrattax dwar metodi ta' kontabilità għal kombinamenti ta' negozju u l-effetti tagħhom fuq il-konsolidament, inkluż l-avvjament li jirriżulta mill-kombinament tan-negozju (ara l-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji*).
- 3 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat ukoll fil-kontabilità għal investimenti f'sussidjarji, entitajiet u kumpaniji assoċjati b'kontroll kongunt meta entità tagħzel, jew hija meħtieġa minn regolamenti lokali, li tippreżenta rapporti finanzjarji separati.

DEFINIZZJONIJIET

- 4 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Rapporti finanzjarji konsolidati huma r-rapporti finanzjarji ta' grupp ippreżentati bħal dawk ta' entità ekonomika waħda.

Kontroll hu s-setgħa li tiggverna l-politika finanzjarja u operattiva tal-entità biex takkwista benefiċċji mill-attivitajiet tagħha.

Il-metodu tal-kost huwa metodu ta' kontabilità għal investiment li bih l-investiment jiġi rikonoxxut skont kemm sewa. L-investitur jirrikonoxxi dħul mill-investiment biss sakemm l-investitur jirċievi d-distribuzzjonijiet minn profitti akkumulati ta' dak li qed isir l-investiment fih, li jirriżulta wara d-data tal-akkwiżizzjoni. Distribuzzjonijiet li jiġu rċevuti barra profitti bħal dawn huma meqjusa bħala rkupru ta' investiment u huma rikonoxxuti bħala tnaqqis tal-kost tal-investiment.

Grupp hu l-kumpanija prinċipali u s-sussidjarji kollha tagħha.

Interess minoritarju huwa dik il-parti tal-profitt jew telf u assi netti ta' kumpanija sussidjarja attribwibbli għal interessi ta' ekwità li mhumiex fil-pussess, direttament jew indirettament permezz tas-sussidjarji, mill-kumpanija prinċipali.

Kumpanija prinċipali hija entità li għandha kumpanija sussidjarja wiehed jew aktar.

Rapporti finanzjarji separati huma dawk ippreżentati minn kumpanija prinċipali, investitur f'kumpanija assoċjata jew intraprenditur f'entità kkontrollata b'mod kongunt, li fihom l-investimenti huma rrappurtati fuq il-bażi tal-interess azzjonarju dirett milli fuq il-bażi tar-riżultati rrappurtati u l-assi netti ta' dawk li fihom qed isir l-investiment.

Sussidjarja hija entità, inkluża entità mhux inkorporata bħal soċjeta, li hija kkontrollata minn entità oħra (magħrufa bħala l-kumpanija prinċipali).

- 5 Kumpanija prinċipali jew il-kumpanija sussidjarja tagħha jistgħu jkunu investitur f'kumpanija assoċjata jew imprenditur f'entità b'kontroll kongunt. F'każijiet bħal dawn, rapporti finanzjarji konsolidati mhejjija u ppreżentati skont dan l-Istandard huma mhejjija wkoll sabiex jikkonformaw mal-IAS 28 *Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati* u l-IAS 31 *Interessi f'Impriżi Kongunti*.
- 6 Għal entità deskritta fil-paragrafu 5, ir-rapporti finanzjarji separati huma dawk imhejjija u ppreżentati flimkien mar-rapporti finanzjarji li hemm referenza għalihom fil-paragrafu 5. Mhuwiex meħtieġ li r-rapporti finanzjarji separati jiġu mehmużin, jew jakkompanjaw, dawk ir-rapporti.
- 7 Ir-rapporti finanzjarji għal entità li m'għandhiex l-interess ta' kumpanija sussidjarja, kumpanija assoċjata jew imprenditur f'entità b'kontroll kongunt mhumiex rapporti finanzjarji separati.
- 8 Kumpanija prinċipali li hija eżentata skont il-paragrafu 10 milli tippreżenta rapporti finanzjarji konsolidati tista' tippreżenta rapporti finanzjarji separati biss bħala l-uniċi rapporti finanzjarji tagħha.

PREŻENTAZZJONI TA' RAPPORTI FINANZJARJI KONSOLIDATI

- 9 Kumpanija prinċipali għajr kumpanija prinċipali deskritta fil-paragrafu 10, għandha tippreżenta rapporti finanzjarji konsolidati li fihom tikkonsolida l-investimenti tagħha f'sussidjarji skont dan l-Istandard.
- 10 Kumpanija prinċipali ma tehtiegx tippreżenta rapporti finanzjarji konsolidati jekk, u biss jekk:
- (a) il-kumpanija prinċipali hija fiha nnifsha sussidjarja totalment posseduta, jew hija sussidjarja posseduta parzjalment ta' entità oħra u s-sidien l-oħra tagħha, inklużi dawk mhux intitolati jivvutaw b'mod iehor, li jkunu ġew informati, u li ma jopponux, il-fatt li l-kumpanija prinċipali ma tippreżentax ir-rapporti finanzjarji konsolidati;
  - (b) l-istrumenti ta' dejn jew strumenti azzjonarji mhumiex innegożjati f'suq pubbliku (borża domestika jew barranija jew f'suq over-the-counter, inklużi swieq lokali u reġionali);
  - (c) il-kumpanija prinċipali ma tippreżentax, u lanqas ma hi fil-proċess li tippreżenta, ir-rapporti finanzjarji tagħha lil xi kummissjoni tat-titoli jew xi organizzazzjoni regolatorja oħra bil-ghan li tohroġ kwalunkwe klassi ta' strumenti f'suq pubbliku; u
  - (d) il-kumpanija prinċipali aħharija jew kwalunkwe kumpanija prinċipali intermedja tal-kumpanija prinċipali tipproduci rapporti finanzjarji konsolidati disponibbli għall-użu pubbliku li jikkonformaw mal-Istandards Internazzjonali ta' Rappurtaġġ Finanzjarju.
- 11 Kumpanija prinċipali li tagħzel skont il-paragrafu 10 li ma tippreżentax ir-rapporti finanzjarji konsolidati, u li tippreżenta biss rapporti finanzjarji separati, tikkonforma mal-paragrafi 37–42.

AMBITU TA' RAPPORTI FINANZJARJI KONSOLIDATI

- 12 Rapporti finanzjarji konsolidati għandhom jinkludu s-sussidjarji kollha tal-kumpanija prinċipali ⁽¹⁾.
- 13 Huwa meqjus li jeżisti kontroll meta l-kumpanija prinċipali tkun is-sid, direttament jew indirettament permezz ta' sussidjarji, ta' aktar minn nofs is-setgħa tal-vot ta' entità sakemm, f'ċirkustanzi eċċezzjonali, ikun jista' jiġi muri b'mod ċar li pussess bħal dan ma jikkostitwixxix kontroll. Jeżisti wkoll kontroll meta l-kumpanija prinċipali tkun fil-pussess ta' nofs jew inqas mis-setgħa tal-vot ta' entità fejn ikun hemm ⁽²⁾:
- (a) setgħa fuq aktar minn nofs id-drittijiet tal-vot bħala riżultat ta' ftehim ma' investituri oħra;
  - (b) setgħa li tirregola l-politika finanzjarja u operattiva tal-entità taht statut jew ftehim;
  - (c) setgħa li tahtar jew li tneħhi l-maġġoranza tal-membri tal-bord tad-diretturi jew tal-korp regolatorju ekwivalenti u l-kontroll tal-entità huwa minn dak il-bord jew korp; jew
  - (d) setgħa li tiffa' l-maġġoranza tal-voti fil-laqgħat tal-bord tad-diretturi jew ta' korp regolatorju ekwivalenti u l-kontroll tal-entità huwa minn dak il-bord jew korp.
- 14 Entità jista' jkollha pussess ta' ċertifikati tal-ishma, opzjonijiet ta' xiri ta' ishma, strumenti ta' dejn jew strumenti azzjonarji li huma konvertibbli f'ishma ordinarji, jew strumenti simili oħra li għandhom il-potenzjal, jekk eżerċitati jew konvertiti, li jagħtu lill-entità s-setgħa tal-vot jew li jnaqqsu s-setgħa tal-vot ta' parti oħra fuq il-politika finanzjarja u ta' thaddim ta' entità oħra (drittijiet potenzjali tal-vot). L-eżistenza u l-effett ta' drittijiet tal-vot potenzjali li fil-preżent jistgħu jiġu eżerċitati jew jiġu konvertiti, inklużi d-drittijiet tal-vot potenzjali li jkollha entità oħra, huma meqjusa meta jiġi stmat jekk entità għandhiex is-setgħa li tirregola l-politika finanzjarja u operattiva ta' entità oħra. Fil-preżent, id-drittijiet tal-vot potenzjali ma jistgħux jiġu eżerċitati jew jiġu konvertiti meta, pereżempju, ma jkunux jistgħu jiġu eżerċitati jew jiġu konvertiti sa data futura jew sakemm isehh avveniment futur.
- 15 Meta jiġi stmat jekk drittijiet tal-vot potenzjali jikkontribwixxux għall-kontroll, l-entità teżamina l-fatti u ċ-ċirkustanzi kollha (inklużi t-termini ta' thaddim tad-drittijiet tal-vot potenzjali u kwalunkwe arrangamenti kuntrattwali oħra kemm jekk ikkunsidrati individwalment kif ukoll flimkien) li jaffettwaw id-drittijiet tal-vot potenzjali, għajr l-intenzjoni tal-Maniġment u tal-abbiltà finanzjarja li teżerċita jew li tagħmel konverzjoni.

⁽¹⁾ Jekk mal-akkwizzizzjoni kumpanija sussidjarja tissodisfa l-kriterji li tiġi kklassifikata bħala miżmuma għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx*, għandha tiġi rrappurtata b'konformità ma' dak l-Istandard.

⁽²⁾ Ara wkoll SIC-12 *Konsolidament—Entitajiet b'Għanijiet Speċjali*

- 16 [Imhassra]
- 17 [Imhassra]
- 18 [Imhassra]
- 19 Sussidjarja mhijiex eskluża minn konsolidament sempliċiment minhabba li l-investitur huwa organizzazzjoni ta' kapital ta' riskju, fond komuni (*mutual fund*), *unit trust* jew entità simili.
- 20 Sussidjarja mhijiex eskluża minn konsolidament minhabba li l-attivitajiet tan-negozju tagħha huma differenti minn dawk ta' entitajiet oħra fi hdan il-grupp. Informazzjoni rilevanti tiġi pprovduta billi sussidjarji bħal dawn jiġu kkonsolidati u billi tingħata informazzjoni addizzjonali fir-rapporti finanzjarji konsolidati dwar l-attivitajiet kummerċjali differenti tas-sussidjarji. Pereżempju, l-iżvelar mehtieg mill-IFRS 8 *Segmenti tal-Operat* jghin biex jispjega s-sinifikat tal-attivitajiet kummerċjali differenti fi hdan il-grupp.
- 21 Kumpanija prinċipali titlef il-kontroll meta titlef is-setgħa li tirregola l-politika finanzjarja u operattiva ta' dak li fih qed isir l-investment sabiex tikseb benefiċċji mill-attivitajiet tagħha. It-telf tal-kontroll jista' jsehh bi jew minghajr livelli ta' pussess assoluti jew relattivi. Dan jista' jiġri, pereżempju, meta kumpanija sussidjarja ssir soġġet għall-kontroll ta' gvern, qorti, amministratur jew regolatur. Dan jista' jiġri wkoll bħala konsegwenza ta' ftehim kuntrattwali.

PROCĊEDURI TA' KONSOLIDAMENT

- 22 Fit-thejija ta' rapporti finanzjarji konsolidati, entità tgħaqquad ir-rapporti finanzjarji tal-kumpanija prinċipali u tas-sussidjarji tagħha linja b'linja billi tgħaqquad flimkien entrati simili ta' assi, obbligi, ekwità, dhul u spejjeż. Sabiex ir-rapporti finanzjarji konsolidati jipprezentaw informazzjoni finanzjarja dwar il-grupp bħal dik ta' entità ekonomika waħdanija, jittiehdu l-passi li ġejjin:
- (a) l-ammont miżmum fil-kotba ta' investment ta' kumpanija prinċipali f'kull kumpanija sussidjarja u l-porzjon ta' ekwità tal-kumpanija prinċipali ta' kull kumpanija sussidjarja huma eliminati (ara l-IFRS 3, li jiddeskrivi t-trattament ta' kwalunkwe avvjament li jirriżulta);
- (b) l-interessi minoritarji fil-profitt u fit-telf ta' sussidjarji konsolidati għall-perjodu tar-rapport huma identifikati; u
- (c) interessi minoritarji fl-assi netti ta' sussidjarji konsolidati huma identifikati separatament mill-ekwità tal-azzjonisti tal-kumpanija prinċipali fihom. Interessi minoritarji fl-assi netti huma magħmulin minn:
- (i) l-ammont ta' dawk l-interessi minoritarji fid-data tal-kombinament oriġinali kkalkulata skont l-IFRS 3; u
- (ii) is-sehem minoritarju ta' bidliet fl-ekwità sa mid-data tal-kombinament.
- 23 Meta jkunu jeżistu drittijiet potenzjali għall-vot, il-proporzjonijiet ta' profitt jew telf u l-bidliet fl-ekwità allokati lill-kumpanija prinċipali u interessi minoritarji huma stabbiliti fuq il-bażi tal-interessi tal-pussess preżenti u ma jirriflettux l-eżerċizzju jew il-bidla possibbli ta' drittijiet potenzjali għall-vot.
- 24 Bilanċi, tranżazzjonijiet, dhul u spejjeż tal-intragrupp għandhom jiġu eliminati għal kollox.
- 25 Il-bilanċi u tranżazzjonijiet inkluz dhul, spejjeż u dividendi tal-intragrupp huma eliminati għal kollox. Il-profitti u t-telf li jirriżultaw minn tranżazzjonijiet tal-intragrupp li huma rikonoxxuti f'assi, bħal inventarji u assi fissi, huma eliminati għal kollox. Telf minn intragrupp jista' jindika indeboliment li jehtieg rikonoxximent fir-rapporti finanzjarji konsolidati. l-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul* japplika għal differenzi temporanji li jirriżultaw mill-eliminazzjoni tal-profitti u telf li jirriżultaw minn tranżazzjonijiet tal-intragrupp.
- 26 Ir-rapporti finanzjarji tal-kumpanija prinċipali u tas-sussidjarji tagħha użati fit-thejija tar-rapporti finanzjarji konsolidati għandhom jiġu mħejjija fl-istess data tar-rapport. Meta d-dati tar-rapporti tal-kumpanija prinċipali u ta' kumpanija sussidjarja jkunu differenti, il-kumpanija sussidjarja thejji, għal għanijiet ta' konsolidament, rapporti finanzjarji addizzjonali bl-istess data tar-rapporti finanzjarji tal-kumpanija prinċipali sakemm ma jkunx prattiku li jsir dan.
- 27 Meta, bi qbil mal-paragrafu 26, ir-rapporti finanzjarji ta' kumpanija sussidjarja użati fit-thejija tar-rapporti finanzjarji konsolidati jiġu mħejjija b'data tar-rapport differenti minn dik tal-kumpanija prinċipali għandhom isiru aġġustamenti għall-effetti ta' tranżazzjonijiet jew avvenimenti sinifikanti li jseħhu bejn dik id-data u d-data tar-rapporti finanzjarji tal-kumpanija prinċipali. Fi kwalunkwe każ, id-differenza bejn id-data tar-rapportaġġ tal-kumpanija sussidjarja u dik tal-kumpanija prinċipali m'għandhiex tkun aktar minn tliet xhur. It-tul tal-perjodi tar-rappurtaġġ u kwalunkwe differenza fid-dati tar-rappurtaġġ għandhom ikunu l-istess minn perjodu għal perjodu.

- 28 Ir-rapporti finanzjarji konsolidati għandhom jithejjew billi jintużaw linji politiċi uniformi ta' kontabilità għal tranżazzjonijiet simili u għal avvenimenti oħra f'ċirkustanzi simili.
- 29 Jekk membru ta' grupp juża linji politiċi ta' kontabilità għajr dawk adottati fir-rapporti finanzjarji konsolidati għal tranżazzjonijiet u avvenimenti f'ċirkustanzi simili, isiru aġġustamenti xierqa għar-rapporti finanzjarji tiegħu fit-tnejn tar-rapporti finanzjarji konsolidati.
- 30 Id-dhul u l-ispejjeż ta' kumpanija sussidjarja huma inkluzi fir-rapporti finanzjarji konsolidati mid-data tal-akkwist kif definit f'IFRS 3. Id-dhul u l-ispejjeż ta' kumpanija sussidjarja huma inkluzi fir-rapporti finanzjarji konsolidati sad-data li fiha l-kumpanija prinċipali tiegħa tikkontrolla lil-kumpanija sussidjarja. Id-differenza bejn ir-rikavat mid-disponiment tal-kumpanija sussidjarja u l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu hekk kif ikun fid-data tad-disponiment, inkluz l-ammont kumulattiv għal kwalunkwe differenzi ta' kambju li għandhom x'jaqsmu mal-kumpanija sussidjarja rikonnoxut fl-ekwiżità skont l-IAS 21 *L-Effetti tat-Tibdil fir-Rati tal-Kambju*, hija rikonnoxuta fir-rapport tad-dhul ikkonsolidat bħala l-qligħ jew it-telf fuq id-disponiment tal-kumpanija sussidjarja.
- 31 Investiment f'entità għandu jiġi kontabilizzat skont l-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonnoximent u Kejl* sa mid-data li fiha tiegħa li tibqa' sussidjarja, sakemm ma ssirx kumpanija assoċjata kif definita f'IAS 28 jew entità b'kontroll kongunt hekk kif deskritta f'IAS 31.
- 32 L-ammont miżmum fil-kotba tal-investiment fid-data li fiha l-entità tiegħa milli tibqa' sussidjarja għandu jitqies bħala l-kost fuq l-kejl inizzjali ta' assi finanzjarju b'konformità mal-IAS 39.
- 33 L-interessi minoritarji għandhom jiġu pprezentati fil-karta ta' bilanċ konsolidata fi hdan l-ekwiżità, b'mod separat mill-ekwiżità tal-ażżjonisti tal-kumpanija prinċipali. Interessi minoritarji fil-profit jew telf tal-grupp għandhom jiġu żvelati separatament.
- 34 Il-profit jew telf huwa attribwit għall-ażżjonisti tal-kumpanija prinċipali u interessi minoritarji. Minhabba li t-tnejn huma ekwiżità, l-ammont attribwit għall-interessi minoritarji mhuwiex dhul jew spiza.
- 35 Telf applikabbli għall-minorità f'kumpanija sussidjarja konsolidata jista' jkun aktar mill-interess minoritarju fl-ekwiżità tal-kumpanija sussidjarja. Iż-żewġ, u kwalunkwe telf ieħor applikabbli għall-minorità, huma allokati kontra l-interess maġoritarju għajr sakemm il-minorità jkollha obbligju li jorbot u tkun tista' tagħmel investiment addizzjonali sabiex tkopri t-telf. Jekk sussegwentament, il-kumpanija sussidjarja tirrapporta profitti, dawn il-profitti jiġu allokati għall-interess maġoritarju sakemm ikun għe rkuprat is-sehem minoritarju tat-telf li qabel kien għe assorbit mill-maġġoranza.
- 36 Jekk kumpanija sussidjarja għandu ishma ta' referenza kumulattivi li huma miżmuma minn interessi minoritarji u kklassifikati bħala ekwiżità, il-kumpanija prinċipali għandha tikkalkula s-sehem tal-profitti jew telf tagħha wara li tagħmel aġġustamenti għad-dividendi fuq ishma bħal dawn, kemm jekk id-dividendi jkunu għew iddikjarati kif ukoll jekk le.

KONTABILITÀ GħAL INVESTIMENTI FIS-SUSSIDJARJI, ENTITAJIET B'KONTROLL KONGUNT U KUMPAĠNIJI ASSOċJATI FRAPPORTI FINANZJARJI SEPARATI

- 37 Meta jiġu mhejjija rapporti finanzjarji separati, l-investimenti f'sussidjarji, entitajiet b'kontroll kongunt u kumpaniji assoċjati li ma jkunux ikklassifikati bħala miżmuma għall-bejgħ (jew inkluzi fi grupp tad-disponiment li jkun ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ) b'konformità mal-IFRS 5 għandhom jiġu rrapportati jew:
- (a) skont il-kost, jew
- (b) b'konformità mal-IAS 39.

L-istess kontabilità għandha tiġi applikata għal kull kategorija ta' investimenti. Investimenti f'kumpaniji sussidjarji, entitajiet b'kontroll kongunt u kumpaniji assoċjati li jkunu kklassifikati bħala miżmuma għall-bejgħ (jew inkluzi fi grupp tad-disponiment li jkun ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ) b'konformità mal-IFRS 5 għandhom jiġu rrapportati b'konformità ma' dak l-IFRS.

- 38 Dan l-Istandard ma jitleb liema entitajiet għandhom jipproduċu rapporti finanzjarji separati disponibbli għall-użu pubbliku. Il-paragrafi 37 u 39–42 japplikaw meta entità thejji rapporti finanzjarji separati li huma konformi mal-Istandards Internazzjonali ta' Rappurtaġġ Finanzjarju. L-entità ttiproduċi wkoll rapporti finanzjarji konsolidati disponibbli għall-użu pubbliku kif meħtieġ mill-paragrafu 9, sakemm ma tkunx applikabbli l-eżenzjoni mogħtija fil-paragrafu 10.
- 39 Investimenti f'entitajiet u kumpaniji assoċjati b'kontroll kongunt li huma rrapportati b'konformità mal-IAS 39 fir-rapporti finanzjarji konsolidati għandhom jiġu rrapportati bl-istess mod fir-rapporti finanzjarji separati tal-investitur.

ŽVELAR

- 40 Fir-rapporti finanzjarji konsolidati għandu jsir l-iżvelar li ġej:
- (a) [Imhassra]
  - (b) [Imhassra]
  - (ċ) in-natura tar-relazzjoni bejn il-kumpanija prinċipali u kumpanija sussidjarja meta l-kumpanija prinċipali ma jkollhiex fil-pussess tagħha, direttament jew indirettament permezz ta' sussidjarji, aktar minn nofs is-setgħa tal-vot;
  - (d) ir-raġunijiet għaliex il-pussess, direttament jew indirettament permezz ta' sussidjarji, ta' aktar minn nofs is-setgħa tal-vot jew tal-potenzjal tas-setgħa tal-vot ta' investit ma jikkostitwixxix kontroll;
  - (e) id-data tar-rapport tar-rapporti finanzjarji ta' kumpanija sussidjarja meta rapporti finanzjarji bħal dawn jintużaw sabiex ihejju rapporti finanzjarji konsolidati u huma tad-data tar-rapport jew għal perjodu li huwa differenti minn dak tal-kumpanija prinċipali u r-raġuni għaliex intużat data jew perjodu tar-rapport differenti; u
  - (f) in-natura u l-estent ta' kwalunkwe restrizzjonijiet sinifikanti (eż. li jirriżulta minn arrangamenti ta' self jew htigijiet regolatorji) dwar l-abbiltà tas-sussidjarji li jittrasferixxu fondi lill-kumpanija prinċipali fl-ghamla ta' dividendi ta' flus kontanti jew sabiex ihallsu lura self jew hlas antiċipat.
- 41 Meta jithejju rapporti finanzjarji separati għal kumpanija prinċipali li, skont il-paragrafu 10, tagħzel li ma thejji rapporti finanzjarji konsolidati, daww ir-rapporti finanzjarji għandhom jiżvelaw:
- (a) il-fatt li r-rapporti finanzjarji huma rapporti finanzjarji separati; li għet użata l-eżenzjoni minn konsolidament; l-isem u l-pajjiż ta' inkorporazzjoni jew ir-residenza tal-entità li r-rapporti finanzjarji konsolidati tagħha li jikkonformaw mal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju ġew prodotti għal użu pubbliku; u l-indirizz minn fejn jistgħu jinkisbu daww ir-rapporti finanzjarji konsolidati;
  - (b) lista ta' investimenti sinifikanti f'sussidjarji, entitajiet b'kontroll kongunt u kumpaniji assoċjati, inkluż l-isem, pajjiż ta' inkorporazzjoni jew residenza, proporzjon tal-interess proprjetarju u, jekk differenti, il-proporzjon tas-setgħa tal-vot; u
  - (ċ) deskrizzjoni tal-metodu użat sabiex l-investimenti elenkati taħt (b) jiġu mniżżlin.
- 42 Meta kumpanija prinċipali (għajr kumpanija prinċipali koperta bil-paragrafu 41), imprenditur li jkollu interess f'entità b'kontroll kongunt jew investitur f'kumpanija assoċjata jhejju rapporti finanzjarji separati, daww ir-rapporti finanzjarji għandhom jiżvelaw:
- (a) il-fatt li r-rapporti huma rapporti finanzjarji separati u r-raġunijiet għaliex daww ir-rapporti huma mhejjija jekk mhux mehtieġa mil-liġi;
  - (b) lista ta' investimenti sinifikanti f'sussidjarji, entitajiet b'kontroll kongunt u kumpaniji assoċjati, inkluż l-isem, pajjiż ta' inkorporazzjoni jew residenza, proporzjon tal-interess proprjetarju u, jekk differenti, il-proporzjon tas-setgħa tal-vot; u
  - (ċ) deskrizzjoni tal-metodu użat sabiex jiġu kkunsidrati l-investimenti elenkati taħt (b);

u għandhom jidentifikaw ir-rapporti finanzjarji mhejjija skont il-paragrafu 9 ta' dan l-Istandard, l-IAS 28 u l-IAS 31 li jirrelataw għalihom.

DATA EFFETTIVA

- 43 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perjodi annwali li jibdeu fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perjodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.

IRTIRAR TA' STQARRIJET OHRAJN

- 44 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Kontabilità għal Investimenti f'Sussidjarji* (rivedut fl-2000).
- 45 Dan l-Istandard jiehu post is-SIC33 *Metodu ta' Konsolidament u Ekwità – Drittijiet Potenzjali tal-Vot u Allokazzjoni ta' Interessi tal-Pussess*.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 28

Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati

AMBITU

1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat għal investimenti f'kumpaniji assoċjati. Madankollu, dan ma japplikax għal investimenti f'kumpaniji assoċjati miżmuma minn:

- (a) organizzazzjonijiet ta' kapital ta' riskju, jew
- (b) fondi ta' benefiċċji komuni, *unit trusts* u entitajiet simili inklużi fondi tal-assigurazzjoni marbutin mal-investimenti

li mar-rikonoxximent tal-bidu jiġu nnominati skont il-valur ġust permezz ta' profitt jew telf jew jiġu kklassifikati bħal miżmuma għan-negozju u rrapportati skont l-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*. Investimenti bħal dawn għandhom jitkejlu skont il-valur ġust skont l-IAS 39, bit-tibdil skont il-valur ġust rikonoxxut fil-profitt jew telf fil-perijodu tal-bidla.

DEFINIZZJONIJIET

2 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Kumpanija assoċjata hija entità, inkluża entità mhux inkorporata bħal soċjeta, li fuqha l-investitur ikollu influwenza sinifikanti u li la hi sussidjarja u lanqas interess f'impriza kongunta.

Rapporti finanzjarji konsolidati huma r-rapporti finanzjarji ta' grupp ipprezentati bħal dawk ta' entità ekonomika waħda.

Kontroll hu s-setgħa li tiggverna l-politika finanzjarja u operattiva tal-entità biex takkwista benefiċċji mill-attivitajiet tagħha.

Il-metodu tal-ekwità huwa metodu tal-kontabilità li bih l-investment jiġi inizjalment rikonoxxut mal-kost u aġġustat minn hemm 'il quddiem għall-bidla ta' wara l-akkwist fl-ishma tal-investitur ta' attiv nett ta' entità li fiha jsir investment. Il-profitt jew it-telf tal-investitur jinkludu l-ishma tal-investitur tal-profitt jew tat-telf ta' entità li fiha jsir investment.

Kontroll kongunt hu l-qsim ta' kontroll bi ftehim kuntrattwali fuq attività ekonomika, u jeżisti biss meta d-deċiżjonijiet finanzjarji strateġiċi u tal-operat marbuta mal-attività jehtieġu l-kunsens unanimu tal-partijiet li jkunu qed jaqsmu l-kontroll (l-imprendituri kongunti).

Rapporti finanzjarji separati huma dawk ipprezentati minn kumpanija prinċipali, investitur f'kumpanija assoċjata jew intraprenditur f'entità kkontrollata b'mod kongunt, li fihom l-investimenti huma rrapportati fuq il-baži ta' interess dirett tal-propjetarji milli fuq il-baži tar-riżultati rrapportati u l-assi netti ta' dawk li fihom qed isir l-investment.

Influwenza sinifikanti hija s-sahħa li wiehed jippartecipa fid-deċiżjonijiet tal-politika finanzjarja u operattiva ta' entità li fiha jsir investment iżda mhix kontroll jew kontroll kongunt fuq dawk il-politiki.

Sussidjarja hija entità, inkluża entità mhux inkorporata bħal soċjeta, li hija kkontrollata minn entità oħra (magħrufa bħala l-kumpanija prinċipali).

3 Rapporti finanzjarji li fihom jiġi applikat il-metodu tal-ekwità mhumiex rapporti finanzjarji separati, lanqas huma r-rapporti finanzjarji ta' entità li m'għandhiex sussidjarja, ta' kumpanija assoċjata jew ta' imprenditur f'impriza kongunta.

4 Rapporti finanzjarji separati huma dawk ipprezentati flimkien mar-rapporti finanzjarji konsolidati, rapporti finanzjarji li fihom, l-investimenti jiġu rrapportati billi jintuża l-metodu tal-ekwità u rapporti finanzjarji li fihom l-interessi tal-imprendituri f'imprizi kongunti huma kkonsolidati b'mod proporzjonali. Rapporti finanzjarji separati ma jehtieġux li jiġu mehmuzin, jew li jiġu pprezentati flimkien ma', dawk ir-rapporti finanzjarji.

5 Entitajiet li huma eżentati skont il-paragrafu 10 ta' l-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati* milli jagħmlu konsolidazzjoni, mill-paragrafu 2 ta' l-IAS 31 *Interessi f'Imprizi Kongunti* milli japplikaw konsolidament proporzjonat jew mill-paragrafu 13(c) ta' dan l-Istandard milli japplikaw il-metodu tal-ekwità, jistgħu jipprezentaw ir-rapporti finanzjarji separati bħala l-uniċi rapporti finanzjarji tagħhom.

Influenza sinifikanti

- 6 Jekk investitur ikun fil-pussess, direttament jew indirettament (eż. permezz ta' sussidjarji), ta' 20 fil-mija jew aktar tas-setgħa tal-vot tal-entità li fiha qed isir l-investment, huwa preżunt li l-investitur għandu influwenza sinifikanti, sakemm ikun jista' jintwera b'mod ċar li dan mhuwiex il-każ. Min-naha l-oħra, jekk l-investitur ikun fil-pussess, direttament jew indirettament (eż. permezz ta' sussidjarji), ta' inqas minn 20 fil-mija tas-setgħa tal-vot tal-entità li fiha qed isir l-investment, huwa preżunt li l-investitur ma għandux influwenza sinifikanti, sakemm influwenza bħal din tkun tista' tintwera b'mod ċar. Pussess sostanzjali jew ta' maġġoranza minn investitur iehor mhux bilfors jimpedixxi lil investitur milli jkollu influwenza sinifikanti.
- 7 L-eżistenza ta' influwenza sinifikanti minn investitur hija normalment evidenzjata f'wiehed jew faktar mill-modi li ġejjin:
- (a) rappreżentazzjoni ekwivalenti tal-entità li fiha qed isir l-investment;
  - (b) partecipazzjoni fil-proċessi ta' leġiżlazzjoni ta' politika, inkluża l-partecipazzjoni fid-deċiżjonijiet dwar id-dividendi jew distribuzzjonijiet oħra;
  - (ċ) tranżazzjonijiet materjali bejn l-investitur u l-entità li fiha qed isir l-investment;
  - (d) skambju ta' personal manigerjali; jew
  - (e) għoti ta' informazzjoni teknika essenzjali.
- 8 Entità jista' jkollha pussess ta' ċertifikati tal-ishma, opzjonijiet ta' xiri ta' ishma, strumenti ta' dejn jew azzjonarji li jistgħu jiġu konvertiti f'ishma ordinarji, jew strumenti simili oħra li għandhom il-potenzjal, jekk eżerċitat jew konvertit, li jagħtu lill-entità setgħa tal-vot addizzjonali jew li jnaqqsu s-setgħa tal-vot ta' parti oħra fuq il-politika finanzjarja u ta' thaddim ta' entità oħra (i.e. drittijiet potenzjali tal-vot). L-eżistenza u l-effett ta' drittijiet tal-vot potenzjali li fil-preżent jistgħu jiġu eżerċitati jew jiġu konvertiti, inklużi d-drittijiet tal-vot potenzjali miżmuma minn entitajiet oħra, huma mejjusa meta jiġi stmat jekk entità għandhiex influwenza sinifikanti. Fil-preżent, id-drittijiet tal-vot potenzjali ma jistgħux jiġu eżerċitati jew jiġu konvertiti meta, pereżempju, ma jkunux jistgħu jiġu eżerċitati jew jiġu konvertiti sa data futura jew sakemm isehh avveniment futur.
- 9 Meta jiġi stmat jekk id-drittijiet tal-vot potenzjali jikkontribwixxux għal influwenza sinifikanti, l-entità teżamina l-fatti u ċ-ċirkustanzi kollha (inklużi t-termini ta' thaddim tad-drittijiet tal-vot potenzjali u kull arrangament kuntrattwali iehor kemm jekk ikkunsidrat individwalment kemm jekk flimkien) li jaffettwaw id-drittijiet tal-vot potenzjali, għajr l-intenzjoni tal-manigment u tal-abbiltà finanzjarja li teżerċita jew li tikkonverti.
- 10 Entità tiflew influwenza sinifikanti fuq l-entità li fiha qed isir l-investment meta tiflew is-setgħa li tippartecipa fid-deċiżjonijiet politiki finanzjarji u operattivi tal-entità li fiha qed isir l-investment. It-telf ta' influwenza sinifikanti jista' jsehħ bi jew mingħajr livelli ta' pussess assoluti jew relattivi. Dan jista' jiġri, pereżempju, meta kumpanija assoċjata ssir soġġetta għall-kontroll ta' gvern, qorti, amministratur jew regolatur. Dan jista' jiġri wkoll bħala konsegwenza ta' ftehim kuntrattwali.

Metodu tal-ekwità

- 11 Taht il-metodu tal-ekwità, l-investment f'kumpanija assoċjata huwa inizjalment rikonossut mal-kost u l-ammont trasferit huwa miżjud jew imnaqqas sabiex jirrikonossi s-sehem tal-profitt jew tat-telf tal-investitur ta' dik l-entità li qed isir l-investment fiha wara d-data tal-akkwist. Is-sehem tal-profitt jew tat-telf tal-investitur f'dik l-entità li fiha qed isir l-investment huwa rikonossut fil-profitt jew telf tal-investitur. Id-distribuzzjonijiet li kienu rċevuti minn dik l-entità li fiha qed isir l-investment inaqqsu l-ammont miżmum fil-kotba tal-investment. Jista' jkun hemm bżonn ta' aġġustamenti għall-ammont miżmum fil-kotba għal tibdil fl-interess proporzjonat tal-investitur f'dik l-entità li fiha qed isir l-investment li jirriżultaw minn tibdil fl-ekwità tal-entità li fiha jsir l-investment li setgħu ma kinux ġew rikonossuti fil-profitt jew telf tal-entità li fiha jsir l-investment. Tibdil bħal dan jinkludi dak li jirriżulta minn rivalutazzjoni tal-proprietà, impjant u tagħmir u minn differenzi fil-qlib tal-kambju. Is-sehem tal-investitur ta' dawk il-bidliet huwa rikonossut direttament jew indirettament fl-ekwità tal-investitur.
- 12 Meta jkunu jeżistu drittijiet potenzjali għall-vot, is-sehem tal-investitur tal-profitt jew tat-telf ta' dik l-entità li fiha qed isir l-investment u ta' bidliet fl-ekwità ta' dik l-entità li fiha qed isir l-investment huma stabbiliti fuq il-bażi tal-interessi tal-jedd ta' proprjetà preżenti u ma jirriflettux l-eżerċitar jew il-konverżjoni possibbli ta' drittijiet potenzjali għall-vot.

APPLIKAZZJONI TAL-METODU TAL-EKWITÀ

- 13 Investment f'kumpanija assoċjata hu rrapportat bil-metodu tal-ekwità hlief meta:
- (a) l-investment ikun ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx*;
  - (b) l-eċċezzjoni fil-paragrafu 10 ta' l-IAS 27, li tippermetti lil kumpanija prinċipali li għandha investment ukoll f'kumpanija assoċjata li ma tippreżentax rapporti finanzjarji konsolidati, applika; jew

- (c) dawn li ġejjin kollha japplikaw:
- (i) l-investitur huwa sussidjarju totalment possedut, jew huwa sussidjarju possedut parzjalment ta' entità oħra u s-sidien l-oħra tiegħu, inklużi dawk mhux intitolati li jivvutaw b'mod iehor, li jkunu ġew infurmati, u li ma jopponux il-fatt li l-investitur ma japplikax il-metodu ta' l-ekwiżità;
  - (ii) l-istrumenti ta' dejn u azzjonarji ta' investitur mhumiex negozjati f'suq pubbliku (borża domestika jew barranija, suq over-the-counter, inklużi swieq lokali u reġjonali);
  - (iii) l-investitur ma pprezentax, u lanqas mhu fil-proċess li jipprezenta, ir-rapporti finanzjarji tiegħu ma' kummissjoni tat-titoli jew organizzazzjoni regolatorja oħra bil-ghan li johroġ xi klassi ta' strumenti f'suq pubbliku; u
  - (iv) il-kumpanija prinċipali aħharja jew kull kumpanija prinċipali intermedja ta' investitur tipproduċi rapporti finanzjarji konsolidati disponibbli għall-użu pubbliku li jkunu jikkonformaw mal-Istandards Internazzjonali ta' Rappurtaġġ Finanzjarju.
- 14 L-investimenti deskritti fil-paragrafu 13(a) għandhom jiġu rrapportati b'konformità mal-IFRS 5.
- 15 Meta investiment f'kumpanija assoċjata kklassifikata preċedement bħala miżmuma għall-bejgħ ma jkunx għadu jissodisfa l-kriterji biex jibqa' jiġi kklassifikat b'dan il-mod, għandu jiġi rrapportat permezz tal-metodu tal-ekwiżità sa mid-data tal-klassifikazzjoni tiegħu bħala miżmum għall-bejgħ. Ir-rapporti finanzjarji għall-perijodi sa mill-klassifikazzjoni bħala miżmuma għall-bejgħ għandhom jiġu emendati skont ma jkun adatt.
- 16 [Imhassra]
- 17 Ir-rikonoxximent tal-introjtu fuq il-bażi tad-distribuzzjonijiet li kienu rċevuti jista' ma jkunx miżura adegwata tal-introjtu għwadanjat minn investitur fuq investiment f'kumpanija assoċjata minhabba li d-distribuzzjonijiet li kienu rċevuti jistgħu fit li xejn juru relazzjoni mal-prestazzjoni tal-kumpanija assoċjata. Minhabba li l-investitur għandu influwenza sinifikanti fuq il-kumpanija assoċjata, l-investitur għandu interess fil-prestazzjoni tal-kumpanija assoċjata u, b'rizultat ta' dan, ir-redditu fuq l-investment tiegħu. L-investitur jiġġustifika għal dan l-interess billi jestendi l-ambitu tar-rapporti finanzjarji tiegħu sabiex jinkludu s-sehem tiegħu ta' profitti jew telf ta' kumpanija assoċjata bhal din. B'konsegwenza ta' dan, l-applikazzjoni tal-metodu tal-ekwiżità jipprovi rrapurtaġġ aktar informativ tal-assi u profit jew telf nett tal-investitur.
- 18 Investitur għandu jwaqqaf l-użu tal-metodu tal-ekwiżità mid-data li fiha jieqaf milli jkollu influwenza sinifikanti fuq kumpanija assoċjata u għandu jiġġustifika l-investment skont l-IAS 39 minn dik id-data, sakemm il-kumpanija assoċjata ma ssirx sussidjarja jew impriża kongunta kif definit fl-IAS 31.
- 19 L-ammont miżmum fil-kotba tal-investment fid-data li fiha l-entità tiegħu tibqa' kumpanija assoċjata għandu jitqies bħala l-kost tiegħu fuq l-ewwel kejl tal-assi finanzjarju skont l-IAS 39.
- 20 Hafna mill-proċeduri xierqa għall-applikazzjoni tal-metodu tal-ekwiżità huma simili għall-proċeduri ta' konsolidament deskritti fl-IAS 27. Barra minn hekk, il-kunċetti li fuqhom huma bbażati l-proċeduri użati fil-kontabilità għall-akkwist ta' sussidjarju huma adottati wkoll fl-kontabilità għall-akkwist ta' investiment ta' kumpanija assoċjata.
- 21 Sehem ta' grupp f'kumpanija assoċjata huwa l-ammont globali tal-ishma f'dik il-kumpanija assoċjata mill-kumpanija prinċipali u mis-sussidjarji tagħha. L-investimenti tal-kumpaniji assoċjati oħrajn jew l-impriži kongunti l-oħra tal-grupp jiġu injorati għal dan l-iskop. Meta kumpanija assoċjata jkollha sussidjarji, kumpaniji assoċjati, jew impriži kongunti, il-profitti jew it-telf u l-assi netti meqjusa fl-applikazzjoni tal-metodu tal-ekwiżità huma dawk rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tal-kumpanija assoċjata (inkluż is-sehem tal-profitti u tat-telf tal-kumpaniji assoċjati u impriži kongunti tagħha), wara xi aġġustamenti meħtieġa sabiex jiddaħhlu fis-seħh politiki ta' kontabilità uniformi (ara l-paragrafi 26 u 27).
- 22 Profitti u telf li jirriżultaw minn tranżazzjonijiet "preċedenti" (*upstream*) u "sussegwenti" (*downstream*) bejn investitur (inklużi s-sussidjarji konsolidati tiegħu) u kumpanija assoċjata huma rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tal-investitur biss fejn jidhru l-interessi mhux relatati tal-investituri f'dik il-kumpanija assoċjata. Tranżazzjonijiet "preċedenti" huma, pereżempju, bejgħ ta' assi minn kumpanija assoċjata lill-investitur. Tranżazzjonijiet "sussegwenti" huma, pereżempju, bejgħ ta' assi minn investitur lil kumpanija assoċjata. Is-sehem ta' investitur fil-profitti u telf ta' kumpanija assoċjata li jirriżultaw minn dawn it-tranżazzjonijiet huwa eliminat.

- 23 Investiment f'kumpanija assoċjata hu rrapportat bil-metodu tal-ekwiwità mid-data li din issir kumpanija assoċjata. Mal-akkwist tal-investiment, kull differenza bejn il-kost tal-investiment u s-sehem tal-investitur fil-valur ġust nett tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-kumpanija assoċjata huma rrapportati b'konformità ma' l-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji*. Għalhekk:
- (a) avvjament marbut ma' kumpanija assoċjata hu inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba tal-investiment. Madankollu, l-amortizzament ta' dak l-avvjament mhux permess u għalhekk mhux inkluż fid-determinazzjoni tas-sehem tal-investitur fi profitti jew ftelf tal-kumpanija assoċjata.
- (b) kull eċċess tas-sehem tal-investitur fil-valur ġust nett tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti tal-kumpanija assoċjata fuq il-kost tal-investiment hu eskluż mill-ammont miżmum fil-kotba tal-investiment u minflok inkluż bhala introjtu fis-sehem tal-investitur fi profitt jew ftelf tal-kumpanija assoċjata fil-perijodu li fih l-investiment kien akkwistat.
- Aġġustamenti xierqa għas-sehem tal-investitur fil-profitti jew telf tal-kumpanija assoċjata wara l-akkwiżizzjoni għandhom jikkunsidraw ukoll, pereżempju, deprezzament ta' assi li jistgħu jiddeprezzaw ibbażati fuq il-valur ġust tagħhom fid-data tal-akkwiżizzjoni. Bl-istess mod, aġġustamenti xierqa għas-sehem tal-investitur fil-profitti jew telf tal-kumpanija assoċjata wara l-akkwiżizzjoni għandhom isiru wkoll għal telf ta' indeboliment rikonoxxut tal-kumpanija assoċjata, bhala dak għal avvjament jew proprjetà, impjant u tagħmir.
- 24 L-aktar rapporti finanzjarji reċenti disponibbli tal-kumpanija assoċjata huma użati mill-investitur fl-applikazzjoni tal-metodu tal-ekwiwità. Meta d-dati ta' rappurtaġġ tal-investitur u tal-kumpanija assoċjata jkun differenti, il-kumpanija assoċjata thejji, sabiex ikun jista' jużahom l-investitur, rapporti finanzjarji li jgħibu l-istess data tar-rapporti finanzjarji tal-investitur hliet jekk ma jkunx prattiku li dan isir.
- 25 Meta, b'konformità mal-paragrafu 24, ir-rapporti finanzjarji ta' kumpanija assoċjata użati fit-thejji tal-metodu tal-ekwiwità jiġu mhejjija b'data ta' rappurtaġġ differenti minn dik tal-investitur, għandhom isiru aġġustamenti għall-effetti ta' tranżazzjonijiet jew avvenimenti sinifikanti li jsehhu bejn dik id-data u d-data tar-rapporti finanzjarji tal-investitur. F'kull każ, id-differenza bejn id-data tar-rapport tal-kumpanija assoċjata u dik tal-investitur m'għandhiex tkun aktar minn tliet xhur. It-tul tal-perijodi tar-rappurtaġġ u kull differenza fid-dati tar-rappurtaġġ għandhom ikunu l-istess minn perijodu għal perijodu.
- 26 Ir-rapporti finanzjarji konsolidati tal-investitur għandhom jithejjew billi jintużaw linji politiki uniformi ta' kontabilità għal tranżazzjonijiet u għal avvenimenti oħra simili f'ċirkustanzi simili.
- 27 Jekk kumpanija assoċjata tuża politiki tal-kontabilità differenti minn dawk tal-investitur għal tranżazzjonijiet u għal avvenimenti oħra simili f'ċirkustanzi simili, għandhom isiru aġġustamenti sabiex il-linji politiki tal-kontabilità tal-kumpanija assoċjata jingiebu konformi ma' dawk tal-investitur meta jintużaw ir-rapporti finanzjarji tal-kumpanija assoċjata mill-investitur waqt li japplika l-metodu tal-ekwiwità.
- 28 Jekk kumpanija assoċjata għandha ishma privileġġjati kumulattivi pendenti li huma miżmuma minn partijiet għajr milli mill-investitur u kklassifikati bhala ekwiwità, l-investitur għandu jikkalkula s-sehem tal-profitti jew telf tiegħu wara li jaġġusta għad-dividendi fuq ishma bhala dawn, kemm jekk id-dividendi jkun gew iddikjarati kemm jekk le.
- 29 Jekk is-sehem ta' investitur ta' telf ta' kumpanija assoċjata jkun daqs jew ikun aktar mill-interess tiegħu fil-kumpanija assoċjata, l-investitur ma jibqax jirrikonoxxi s-sehem tiegħu minn telf ulterjuri. L-interess f'kumpanija assoċjata huwa l-ammont trasferit tal-investiment fil-kumpanija assoċjata taht il-metodu ta' l-ekwiwità flimkien ma' kull interessi fit-tul li, fi ftit termini, jiffurmaw parti mill-investiment nett tal-investitur fil-kumpanija assoċjata. Pereżempju, entrata li s-saldu tagħha mhuwiex ippjanat u lanqas jidher li se jsehh fil-futur qarib hi, fil-qosor, estensjoni tal-investiment tal-entità f'dik il-kumpanija assoċjata. Entrati bhala dawn jinkludu ishma privileġġjati u ammonti riċevibbli jew self fit-tul iżda ma jinkludux ammonti riċevibbli kummerċjali, debitori tan-negozju jew kwalunkwe ammonti riċevibbli fuq perijodu ta' żmien fit-tul li għalihom jeżisti koillateral adegwat, bhala self garantit. Telf rikonoxxut taht il-metodu tal-ekwiwità li jkun aktar mill-investiment tal-investitur f'ishma ordinarji huwa applikat għall-komponenti l-oħra tal-interess tal-investitur f'kumpanija assoċjata f'ordni inversa tal-anzjanità tagħhom (i.e. prijorità fil-likwidazzjoni).
- 30 Wara li l-interess tal-investitur jitnaqqas għal zero, issir dispożizzjoni għal telf addizzjonali, u hu rikonoxxut l-obbligazzjoni, sal-punt biss li l-investitur ikun garrab obbligi legali jew kostruttivi jew ikun għamel pagamenti f'isem il-kumpanija assoċjata. Jekk sussegwentament, il-kumpanija assoċjata tirrapporta profitti, l-investitur ikompli jirrikonoxxi s-sehem tiegħu ta' dawn il-profitti biss wara li s-sehem tiegħu tal-profitti jkun ugħali għas-sehem ta' telf mhux rikonoxxut.

Telf minn indeboliment

- 31 Wara applikazzjoni tal-metodu tal-ekwità, inkluż ir-rikonoxximent tat-telf tal-kumpanija assoċjata skont il-paragrafu 29, l-investitur japplika r-reqwiziti ta' l-IAS 39 sabiex jistabbilixxi jekk huwiex neċessarju li jirrikonoxxi kull telf minn indeboliment addizzjonali fir-rigward tal-investment nett tal-investitur fil-kumpanija assoċjata.
- 32 L-investitur japplika wkoll ir-reqwiziti ta' l-IAS 39 sabiex jistabbilixxi jekk xi telf minn indeboliment addizzjonali huwiex rikonoxxut fir-rigward tal-interess tal-investitur fil-kumpanija assoċjata li ma tikkostitwixxi parti mill-investment nett u l-ammont ta' dak it-telf minn indeboliment.
- 33 Minhabba li l-avvjament inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba f'investment f'kumpanija assoċjata mhux rikonoxxut separatament, dan ma jkunx ittestjat għal indeboliment separatament bl-applikazzjoni tar-reqwiziti tal-ittestjar għal indeboliment tal-avvjament fl-IAS 36 *Indeboliment tal-Assi*. Minflok, l-ammont miżmum fil-kotba kollu tal-investment hu ttestjat taht l-IAS 36 għal indeboliment, billi jitqabbel l-ammont tiegħu li jista' jkun irkuprat (l-ogħla fost il-valur fl-użu u l-valur ġust li minnu trid jitnaqqas l-kost għall-bejgħ) bl-ammont rikonoxxut tiegħu, kull meta l-applikazzjoni tar-reqwiziti fl-IAS 39 jindikaw li l-investment jista' jkun indebolit. Sabiex tistabbilixxi l-valur fl-użu tal-investment, entità tistma:
- (a) is-sehem tal-valur preżenti ta' stima ta' flussi futuri ta' flus li hu mistenni li ser ikunu ġġenerati mill-kumpanija assoċjata, inklużi likwiditajiet minn operazzjonijiet tal-kumpanija assoċjata u l-qligħ mid-disponiment finali tal-investment; jew
  - (b) il-valur preżenti tal-flussi futuri ta' flus stmati li huma mistennija li joriginaw minn dividendi li għandhom jiġu riċevuti mill-investment u mid-disponiment aħhari tiegħu.
- Taht is-suppożizzjonijiet xierqa, iż-żewġ metodi jagħtu l-istess riżultat.
- 34 L-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' investment f'kumpanija assoċjata, sakemm il-kumpanija assoċjata ma tiġġenerax dħul ta' flus minn użu kontinwu li huwa fil-biċċa l-kbira tiegħu indipendenti minn assi ohra tal-entità.

RAPPORTI FINANZJARJI SEPARATI

- 35 Investment f'kumpanija assoċjata għandu jiġi ġġustifikat fir-rapporti finanzjarji separati tal-investitur skont il-paragrafi 37–42 ta' l-IAS 27.
- 36 Dan l-Istandard ma jitlobx liema entitajiet għandhom jipproduċu rapporti finanzjarji separati disponibbli għall-użu pubbliku.

ŻVELLAR

- 37 Għandu jsir dan l-iżvelar li ġej:
- (a) il-valur ġust ta' investimenti f'kumpaniji assoċjati li għalihom hemm kwotazzjonijiet tal-prezz ippubblikati;
  - (b) informazzjoni finanzjarja fil-qosor ta' kumpaniji assoċjati inklużi l-ammonti aggregati tal-assi, obligazzjonijiet, dħul u profitt jew telf;
  - (ċ) ir-raġunijiet għaliex il-preżunzjoni li investitur m'għandux influwenza sinifikanti hija kkonfutata jekk l-investitur ikun fil-pussess, direttament jew indirettament permezz ta' sussidjarji, ta' inqas minn 20 fil-mija tas-setgħa tal-vot jew tas-setgħa potenzjali tal-vot tal-entità li fiha jsir l-investment iżda jikkonkludi li għandu influwenza sinifikanti;
  - (d) ir-raġunijiet għaliex il-preżunzjoni li investitur għandu influwenza sinifikanti hija kkonfutata jekk l-investitur ikun fil-pussess, direttament jew indirettament permezz ta' sussidjarji, ta' 20 fil-mija jew aktar tas-setgħa tal-vot jew tas-setgħa potenzjali tal-vot tal-entità li fiha jsir l-investment, iżda jikkonkludi li m'għandux influwenza sinifikanti;
  - (e) id-data ta' rappurtaġġ tar-rapporti finanzjarji ta' kumpanija assoċjata, meta rapporti finanzjarji bħal dawn jintużaw fl-applikazzjoni tal-metodu tal-ekwità u huma ta' data ta' rappurtaġġ jew għal perijodu li huwa differenti minn dak tal-investitur, u r-raġuni għaliex intużat data jew perijodu ta' rappurtaġġ differenti;
  - (f) in-natura u l-iskala ta' kull restrizzjoni sinifikanti (eż. li jirriżultaw minn arrangamenti ta' self jew reqwiziti regolatorji) dwar l-abbiltà tas-sussidjarji li jittrasferixxu fondi lill-investitur fil-forma ta' dividendi ta' flus jew sabiex jiġihallas lura self jew hlasijiet antiċipati;

- (g) is-sehem mhux rikonoxxut ta' telf ta' kumpanija assoċjata, kemm għall-perijodu kemm fuq livell kumulattiv, jekk investitur ikun waqqaf ir-rikkonoxximent tas-sehem tiegħu tat-telf ta' kumpanija assoċjata;
  - (h) il-fatt li kumpanija assoċjata ma tiġix kontabilizzata permezz tal-metodu tal-ekwità skont il-paragrafu 13; u
  - (i) informazzjoni finanzjarja fil-qosor ta' kumpaniji assoċjati, jew individwalment jew fi gruppi, li mhumiex meqjusa meta jintuża l-metodu tal-ekwità, inklużi l-ammonti tal-assi totali, obbligazzjonijiet totali, dhul u profitt jew telf.
- 38 Investimenti f'kumpaniji assoċjati meqjusa fl-użu tal-metodu tal-ekwità għandhom jiġu kklassifikati bhala assi mhux kurrenti. Is-sehem ta' investitur tal-profitt jew telf ta' kumpaniji assoċjati bħal dawn, u l-ammont trasferit ta' dawk l-investimenti, għandhom jiġu żvelati separatament. Is-sehem ta' investitur f'kull operazzjoni li ma tkunx tkomplet ta' kumpaniji assoċjati bħal dawn għandu jiġu żvelat separatament ukoll.
- 39 Is-sehem ta' investitur fil-bidliet rikonoxxuti direttament fl-ekwità ta' kumpanija assoċjata għandu jiġi żvelat direttament mill-investitur f'ekwità u għandu jiġi żvelat fir-rapport ta' bidliet fl-ekwità kif mehtieg bl-IAS 1 *Preżentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji*.
- 40 Skont l-IAS 37 *Provedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*, l-investitur għandu jiżvela:
- (a) is-sehem tiegħu tal-obbligazzjonijiet kontingenti ta' kumpanija assoċjata mgarrba b'mod kongunt ma' investituri oħra; u
  - (b) dawk l-obbligazzjonijiet kontingenti li jirriżultaw minhabba li l-investitur huwa responsabbli individwalment għall-obbligazzjonijiet kollha tal-kumpanija assoċjata jew għal parti minnhom.

DATA EFFETTIVA

- 41 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegga. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.

IRTIRAR TA' STQARRIJET OĦRAJN

- 42 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 27 *Kontabilità għal Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati* (rivedut fl-2000).
- 43 Dan l-Istandard jiehu post dawn l-interpretazzjonijiet li ġejjin:
- (a) is-SIC3 *Eliminazzjoni ta' Profitt u Telf Mhux Realizzat fuq Tranżazzjonijiet ma' Kumpaniji Assoċjati*;
  - (b) is-SIC20 *Metodu tat-Trattament bhala Ekwità – Għarfien tat-Telf*; u
  - (c) is-SIC33 *Il-Konsolidament u l-Ekwità – Drittijiet Potenzjali tal-Vot u Allokazzjoni tal-Interessi tal-Pussess*.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 29

Ir-Rappurtaġġ Finanzjarju f'Ekonomija Iperinflazzjonarja

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat għar-rapporti finanzjarji, inklużi r-rapporti finanzjarji konsolidati, ta' kull entità li l-munita funzjonali tagħha hija l-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja.
- 2 F'ekonomija iperinflazzjonarja, ir-rappurtaġġ ta' riżultati tal-operat u tal-pożizzjoni finanzjarja fil-munita lokali mingħajr dikjarazzjoni b'mod ġdid, m'huwiex utli. Il-flus jitlifu l-kapaċità ta' xiri b'tali rata li l-paragun ta' ammonti minn tranżazzjonijiet u avvenimenti oħra li jkunu sehhew fi żminijiet differenti, anke jekk fl-istess perijodu ta' kontabilità, jagħti indikazzjoni hażina.
- 3 Dan l-Istandard ma jistabbilixx rata assoluta li biha titqies li tirriżulta l-iperinflazzjoni. Hija kwistjoni ta' ġudizzju għaqli jekk tkunx meħtieġa dikjarazzjoni b'mod ġdid ta' rapporti finanzjarji skont dan l-Istandard. Ikun hemm indikazzjoni ta' iperinflazzjoni fuq il-bażi tal-karatteristiċi tal-ambjent ekonomiku ta' pajjiż li jinkludu, iżda li mhumiex limitati għal, dawn li ġejjin:
  - (a) il-popolazzjoni ġenerali tippreferi żżomm il-ġid tagħha f'passi mhux monetarji jew f'munita barranija relattivament stabbli. L-ammonti miżmuma tal-munita lokali huma investiti immedjatament biex tinzamm il-kapaċità ta' xiri;
  - (b) il-popolazzjoni ġenerali tqis l-ammonti monetarji mhux f'termini tal-munita lokali imma f'termini ta' munita barranija relattivament stabbli. Il-prezzijiet jistgħu jiġu kkwotati f'dik il-munita;
  - (c) il-bejgħ u x-xiri bi kreditu jseħhu bi prezzijiet li jikkompensaw għat-telf mistenni fil-kapaċità ta' xiri matul il-perijodu ta' kreditu, anke jekk il-perijodu jkunu qasir;
  - (d) ir-rati tal-imghax, il-pagi u l-prezzijiet huma marbuta ma' indiċi ta' prezzijiet; u
  - (e) ir-rata ta' inflazzjoni kumulattiva fuq tliet snin tqarreb lejn, jew taqbeż, il-100 %.
- 4 Huwa preferibbli li l-entitajiet kollha li jirrapportaw fil-munita tal-istess ekonomija iperinflazzjonarja japplikaw dan l-Istandard mill-istess data. Madankollu, dan l-Istandard japplika għar-rapporti finanzjarji kollha ta' kull entità mill-bidu tal-perijodu ta' rappurtaġġ li fih hija tidentifika l-eżistenza ta' iperinflazzjoni fil-pajjiż li fil-munita tiegħu hija tirrapporta.

ID-DIKJARAZZJONI B'MOD ĠDID TA' RAPPORTI FINANZJARJI

- 5 Il-prezzijiet jinbidlu tul iż-żmien bħala r-riżultat ta' diversi forzi politiċi, ekonomiċi u soċjali speċifiċi jew ġenerali. Forzi speċifiċi bħal tibdiliet fil-provvista u d-domanda u bidliet teknoloġiċi jistgħu jwasslu biex prezzijiet individwali jiżdedu jew jonqsu b'mod sinifikanti u b'mod indipendenti minn xulxin. Barra minn hekk, forzi ġenerali jistgħu jiġbu tibdil fil-livell ġenerali tal-prezzijiet u għalhekk fil-kapaċità ta' xiri ġenerali tal-flus.
- 6 Fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi, ir-rapporti finanzjarji huma ppreparati fuq il-bażi kontabilistika tal-kost storiku mingħajr ma jitqiesu la l-bidliet fil-livell ġenerali tal-prezzijiet u lanqas iż-żidiet fi prezzijiet speċifiċi ta' assi miżmuma, hlief sal-punt li l-proprietà, impjanti u tagħmir u l-investimenti jistgħu jiġu rivalutati. Madankollu, xi entitajiet jipprezentaw rapporti finanzjarji li huma bbażati fuq il-metodu tal-kost kurrenti li jirrifletti l-effetti tat-tibdiliet fil-prezzijiet speċifiċi tal-assi miżmuma.
- 7 F'ekonomija iperinflazzjonarja, ir-rapporti finanzjarji, sew jekk ibbażati fuq il-metodu tal-kost storiku sew jekk fuq il-metodu tal-kost kurrenti, ikunu utli biss jekk jitfissru f'termini tal-unità ta' kejl kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ. B'riżultat ta' dan, dan l-Istandard japplika għar-rapporti finanzjarji ta' entitajiet li jirrapportaw fil-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja. Il-prezentazzjoni tal-informazzjoni mitluba minn dan l-Istandard bħala suppliment għal rapporti finanzjarji li mhumiex iddikjarati b'mod ġdid m'hijiex permessa. Barra minn hekk, m'huwiex rakkomandat li jkun hemm prezentazzjoni separata tar-rapporti finanzjarji qabel id-dikjarazzjoni b'mod ġdid.
- 8 Ir-rapporti finanzjarji ta' entità li l-munita funzjonali tagħha hija l-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja, kemm jekk huma bbażati fuq metodu ta' kost storiku jew fuq metodu ta' kost kurrenti, għandhom jiġu ddikjarati f'termini tal-unità ta' kejl kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ. Iċ-ċifri li jikkorrispondu għall-perijodu preċedenti meħtieġa bl-*IAS 1 Prezentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji*, u kull informazzjoni dwar perijodi aktar bikrija għandhom jiġu ddikjarati wkoll f'termini tal-unità tal-kejl kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ. Għall-iskop tal-prezentazzjoni ta' ammonti komparattivi f'munita differenti ta' prezentazzjoni, japplikaw il-paragrafi 42(b) u 43 ta' l-*IAS 21 L-Effetti tal-Tibdil fir-Rati tal-Kambju* (kif rivedut fl-2003).
- 9 Il-qligħ jew it-telf mill-pożizzjoni monetarja netta għandu jkun inkluż fil-profit jew it-telf u għandu jiġi żvelat separatament.

- 10 Id-dikjarazzjoni b'mod ġdid tar-rapporti finanzjarji skont dan l-Istandard tehtieg l-applikazzjoni ta' ċerti proċeduri kif ukoll ta' ġudizzju għaqli. L-applikazzjoni konsistenti ta' dawn il-proċeduri u ġudizzji għaqlin minn perijodu għal iehor hija aktar importanti mill-precizjoni tal-ammonti rizzultanti inklużi fir-rapporti finanzjarji.

Rapporti finanzjarji skont il-kost storiku

Karta tal-Bilanċ

- 11 L-ammonti fil-karta tal-bilanċ li m'humiex imfissra diġà f'termini tal-unità ta' kejl kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ huma ddikjarati b'mod ġdid billi jiġi applikat indici ġenerali tal-prezzijiet.
- 12 Effetti monetarji m'humiex iddikjarati b'mod ġdid minhabba li huma mfissra diġà f'termini tal-unità monetarja kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ. Effetti monetarji huma flus miżmuma u oġġetti li għandhom jiġu rċevuti jew imhallsa fi flus.
- 13 Assi u obbligazzjonijiet marbuta bi ftehim ma' tibdiliet fil-prezzijiet, bhal bonds u self marbuta mal-indici, huma aġġustati skont il-ftehim sabiex jiġi aċċertat l-ammont dovut fid-data tal-karta tal-bilanċ. Fil-karta tal-bilanċ iddikjarata b'mod ġdid dawn l-oġġetti jinżammu skont dan l-ammont aġġustat.
- 14 L-assi u l-obbligazzjonijiet l-oħra kollha m'humiex monetarji. Xi effetti mhux monetarji jiġu miżmuma fil-kotba skont l-ammonti kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ, bhall-valur nett li jingiebu u l-valur tas-suq, allura m'humiex iddikjarati b'mod ġdid. L-assi u l-obbligazzjonijiet l-oħra mhux monetarji huma ddikjarati b'mod ġdid.
- 15 Il-biċċa l-kbira tal-effetti mhux monetarji jinżammu skont il-kost jew skont il-kost wara li jitnaqqas id-deprezzament; b'hekk jiġu espressi f'ammonti kurrenti fid-dati tal-akkwizizzjoni tagħhom. Il-kost li jiġi ddikjarat b'mod ġdid, jew il-kost wara li jitnaqqas id-deprezzament, ta' kull entrata huwa stabbilit bl-applikazzjoni, għall-kost storiku u d-deprezzament akkumulat tiegħu, tal-bidla f'indici ġenerali tal-prezzijiet mid-data ta l-akkwizizzjoni sad-data tal-karta tal-bilanċ. Għalhekk, il-proprjetà, impjanti u tagħmir, l-investimenti, l-inventarji ta' materja prima u merkanzija, l-avvjament, il-privattivi, it-trademarks u assi simili huma ddikjarati b'mod ġdid mid-dati tax-xiri tagħhom. L-inventarji ta' prodotti parzjalment lesti jew lesti huma ddikjarati b'mod ġdid mid-dati li fihom ikunu gġarrbu l-ispejjez tax-xiri u tax-xogħol li jkun sar fuqhom.
- 16 Rekords dettaljati tad-dati tal-akkwizizzjoni ta' oġġetti ta' proprjetà, impjanti u tagħmir jistgħu ma jkunux disponibbli jew jista' jkun li dawn ma jkunux jistgħu jiġu stmati. F'dawn iċ-ċirkustanzi rari, jista' jkun mehtieg, fl-ewwel perijodu tal-applikazzjoni ta' dan l-Istandard, li tintuża valutazzjoni professjonali indipendenti tal-valur ta' dawk l-oġġetti bhala l-bażi għad-dikjarazzjoni b'mod ġdid tagħhom.
- 17 Jista' ma jkunx hemm indici ġenerali tal-prezzijiet għall-perijodi li għalihom tkun mehtieġa d-dikjarazzjoni b'mod ġdid tal-proprjetà, l-impjanti u t-tagħmir minn dan l-Istandard. F'dawn iċ-ċirkustanzi, jista' jkun mehtieg li tintuża stima bbażata, pereżempju, fuq iċ-ċaqliq fir-rata tal-kambju bejn il-munita funzjonali u munita barranija relattivament stabbli.
- 18 Xi effetti mhux monetarji jinżammu fil-kotba skont ammonti kurrenti f'dati li mhumiex dawk tal-akkwizizzjoni jew tal-karta tal-bilanċ, pereżempju l-proprjetà, l-impjanti u t-tagħmir li jkunu ġew rivalutati f'xi data qabel. F'dawn il-kazijiet, l-ammont miżmuma fil-kotba huma ddikjarati b'mod ġdid mid-data tar-rivalutazzjoni.
- 19 L-ammont iddikjarat b'mod ġdid ta' entrata mhux monetarja jiġi mnaqqas, skont Standards xierqa, meta jeċċedi l-ammont rikuprabli mill-użu futur tal-oġġett (inkluż il-bejgħ jew disponiment b'mod iehor). Għalhekk, f'dawn il-kazijiet, ammonti ddikjarati b'mod ġdid ta' proprjetà, impjanti u tagħmir, avvjament, privattivi u trademarks jitnaqqsu għall-ammont rikuprabli, ammonti ddikjarati b'mod ġdid ta' inventarji jitnaqqsu għall-valur nett li jingab u ammonti ddikjarati b'mod ġdid ta' investimenti kurrenti jitnaqqsu għall-valur tas-suq.
- 20 Entità li fiha jsir investment u li l-kontabilità tagħha ssir skont il-metodu tal-ekwità tista' tirrapporta fil-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja. Il-karta tal-bilanċ u r-rapport tal-introjtu ta' dik l-entità li fiha jsir investment huma ddikjarati b'mod ġdid skont dan l-Istandard sabiex jiġi kkalkulat is-sehem tal-investitur mill-assi netti tagħha u mir-rizzultati tal-operat. Meta r-rapporti finanzjarji ddikjarati b'mod ġdid tal-entità li fiha jsir investment jiġu espressi f'munita barranija, dawn jinqalbu skont ir-rati tal-għeluq.
- 21 Normalment, l-impatt tal-inflazzjoni jiġi rikonossut fil-kosti tas-self. M'humiex xieraq li wiehed kemm jiddikjara b'mod ġdid in-nefqa kapitali ffinanzjata bis-self kif ukoll jikkapitalizza dik il-parti tal-kosti tas-self li tikkumpensa għall-inflazzjoni matul l-istess perijodu. Din il-parti tal-kosti tas-self hija rikonossuta bhala spiza fil-perijodu li matulu jkunu gġarrbu l-kosti.
- 22 Entità tista' takkwista assi skont arrangament li jippermettilha li tiddifferixxi l-hlas minghajr ma tehel debitu esplicitu ta' mgħax. Meta ma jkunx prattiku li jiġi imputat l-ammont tal-imgħax, dawn l-assi huma ddikjarati b'mod ġdid mid-data tal-hlas u mhux mid-data tax-xiri.
- 23 [Imhassra]

- 24 Fil-bidu tal-ewwel perijodu tal-applikazzjoni ta' dan l-Istandard, il-komponenti tal-ekwità tas-sidien, hliet għall-qligħ imfaddal u kull bilanċ favorevoli fuq ir-rivalutazzjoni, huma ddikjarati b'mod ġdid billi jiġi applikat indici ġenerali tal-prezzijiet mid-dati li fihom tkun saret il-kontribuzzjoni tal-komponenti jew ta' meta dawn ikunu rriżultaw. Huwa eliminat kull bilanċ favorevoli fuq ir-rivalutazzjoni li jkun irriżulta f'perijodi preċedenti. Qligħ imfaddal iddikjarat b'mod ġdid jiġi derivat mill-ammonti l-oħra kollha fil-karta tal-bilanċ iddikjarata b'mod ġdid.
- 25 Fi tmiem l-ewwel perijodu u fil-perijodi sussegwenti, il-komponenti kollha tal-ekwità tas-sidien huma ddikjarati b'mod ġdid bl-applikazzjoni ta' indici ġenerali tal-prezzijiet mill-bidu tal-perijodu jew mid-data tal-kontribuzzjoni, jekk din tkun aktar tard. Il-movimenti għall-perijodu fl-ekwità tas-sidien huma żvelati skont l-IAS 1.

Rapport tal-introjtu

- 26 Dan l-Istandard jitlob li l-entrati kollha fir-rapport tal-introjtu jiffissru f'termini tal-unità ta' kejl kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ. Għalhekk l-ammonti kollha jeħtieġu jiġu ddikjarati b'mod ġdid billi tiġi applikata l-bidla fl-indici ġenerali tal-prezzijiet mid-dati meta l-entrati tal-introjtu u l-ispejjeż ikunu ġew irreġistrati inizzjalment fir-rapporti finanzjarji.

Qligħ jew telf minn pożizzjoni netta monetarja

- 27 F'perijodu ta' inflazzjoni, entità li jkollha eċċess ta' assi monetarji fuq obligazzjonijiet monetarji tiflew il-kapaċità ta' xiri, u entità b'eċċess ta' obligazzjonijiet monetarji fuq assi monetarji takkwista kapaċità ta' xiri sal-punt li l-assi u l-obbligazzjonijiet ma jkunux marbuta ma' livell ta' prezz. Dan il-qligħ jew telf fil-pożizzjoni netta monetarja jista' jkun derivat bhala d-differenza li tirriżulta mid-dikjarazzjoni b'mod ġdid ta' assi mhux monetarji, minn entrati ta' l-ekwità tas-sidien u tar-rapport tal-introjtu, u mill-aġġustament ta' assi u obligazzjonijiet marbuta ma' indici. Il-qligħ jew telf jista' jiġi stmat billi tiġi applikata l-bidla f'indici ġenerali ta' prezzijiet għall-medja ppiżata għall-perijodu tad-differenza bejn l-assi monetarji u l-obbligazzjonijiet monetarji.
- 28 Il-qligħ jew it-telf mill-pożizzjoni netta monetarja huwa inkluz fl-introjtu nett. L-aġġustament għal dawk l-assi u l-obbligazzjonijiet marbuta bi ftehim ma' tibdiliet fil-prezzijiet magħmula skont il-paragrafu 13 huwa paċut kontra l-qligħ jew it-telf mill-pożizzjoni netta monetarja. Entrati oħrajn tar-rapport tal-introjtu, bħalma huma l-introjtu u l-ispiża tal-imghax, u differenzi tal-kambju relatati ma' fondi investiti jew mislufa, huma assoċjati wkoll mal-pożizzjoni netta monetarja. Għalkemm dawn l-entrati huma żvelati separatament, jista' jkun ta' għajnunna jekk jiġu rrappreżentati flimkien mal-qligħ jew it-telf mill-pożizzjoni netta monetarja fir-rapport tal-introjtu.

Rapporti finanzjarji skont il-kost kurrenti

Karta tal-Bilanċ

- 29 L-entrati ddikjarati skont il-kost kurrenti mhumieħ iddikjarati b'mod ġdid minhabba li dawn huma diġà mfissra f'termini tal-unità ta' kejl kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ. Entrati oħra fil-karta tal-bilanċ huma ddikjarati b'mod ġdid skont il-paragrafi 11 sa 25.

Rapport tal-introjtu

- 30 Ir-rapport tal-introjtu skont il-kost kurrenti, qabel id-dikjarazzjoni b'mod ġdid, ġeneralment jirrapporta l-kosti li jkunu kurrenti fil-hin li jkunu sehħu t-tranzazzjonijiet jew l-avvenimenti. Il-kost tal-bejgħ u d-deprezzament huma rreġistrati skont il-kosti kurrenti fil-hin tal-konsum; il-bejgħ u spejjeż oħra huma rreġistrati skont l-ammonti tal-flus tagħhom meta dawn ikunu sehħu. Għalhekk l-ammonti kollha jkollhom bżonn li jiġu ddikjarati b'mod ġdid fl-unità ta' kejl kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ billi jiġi applikat indici ġenerali ta' prezzijiet.

Qligħ jew telf minn pożizzjoni netta monetarja

- 31 Il-kontabilità tal-qligħ jew it-telf fuq il-pożizzjoni netta monetarja ssir skont il-paragrafi 27 u 28.

Taxxi

- 32 Id-dikjarazzjoni b'mod ġdid ta' rapporti finanzjarji skont dan l-Istandard jista' jagħti lok għal differenzi bejn l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi u obligazzjonijiet individwali fil-karta tal-bilanċ u dak fil-baži għat-taxxa tagħhom. Il-kontabilità ta' dawn id-differenzi ssir skont l-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul*.

Rapport tal-flussi tal-flus

- 33 Dan l-Istandard jeħtieġ li l-entrati kollha fir-rapport tal-flussi tal-flus jiġu mfissra f'termini tal-unità ta' kejl kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ.

Ċifri korrispondenti

- 34 Ċifri korrispondenti għall-perijodu tar-rappurtagġ preċedenti, kemm jekk huma bbażati fuq il-metodu tal-kost storiku jew fuq il-metodu tal-kost kurrenti, huma ddikjarati b'mod ġdid billi jiġi applikat indici ġenerali tal-prezzijiet biex ir-rapporti finanzjarji komparattivi jiġu pprezentati f'termini tal-unità ta' kejl kurrenti fit-tmiem tal-perijodu tar-rappurtagġ. Informazzjoni li hi żvelata fir-rigward ta' perijodi preċedenti hi mfissra wkoll f'termini tal-unità ta' kejl kurrenti fit-tmiem tal-perijodu tar-rappurtagġ. Għall-iskop tal-prezentazzjoni ta' ammonti komparattivi f'munita differenti ta' prezentazzjoni, japplikaw il-paragrafi 42(b) u 43 ta' l-IAS 21 (kif rivedut fl-2003).

Rapporti finanzjarji kkonsolidati

- 35 Kumpanija prinċipali li tirrapporta fil-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja jista' jkollha sussidjarji li jirrapportaw ukoll fil-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja. Ir-rapporti finanzjarji ta' kull sussidjarja bħal dawn għandhom ikunu ddikjarati b'mod ġdid billi jiġi applikat indici ġenerali tal-prezzijiet tal-pajjiż li fil-munita tiegħu tirrapporta s-sussidjarja, qabel ma jiġu inklużi fir-rapporti finanzjarji kkonsolidati mahruġa mill-kumpanija prinċipali tagħha. Meta sussidjarja bħal din tkun sussidjarja barranija, ir-rapporti finanzjarji tagħha ddikjarati b'mod ġdid jiġu maqluba skont ir-rati tal-għeluq. Ir-rapporti finanzjarji tas-sussidjarji li ma jirrapportawx fil-munita ta' ekonomija iperinflazzjonarja huma ttrattati skont l-IAS 21.
- 36 Jekk jiġu kkonsolidati rapporti finanzjarji b'dati differenti ta' rappurtagġ, l-entrati kollha, kemm jekk monetarji kif ukoll jekk mhux monetarji, għandhom jiġu ddikjarati b'mod ġdid fl-unità ta' kejl kurrenti fid-data tar-rapporti finanzjarji kkonsolidati.

Għażla u użu tal-indici ġenerali tal-prezzijiet

- 37 Id-dikjarazzjoni b'mod ġdid tar-rapporti finanzjarji skont dan l-Istandard jehtieg l-użu ta' indici ġenerali tal-prezzijiet li jirrifletti tiddiliet fil-kapaċità ġenerali tax-xiri. Huwa preferibbli li l-entitajiet kollha li jirrapportaw fil-munita tal-istess ekonomija jużaw l-istess indici.

EKONOMIJI LI JIEQFU JKUNU IPERINFLAZZJONARJI

- 38 Meta ekonomija tiegħa milli tkun iperinflazzjonarja u entità ma tibqax tipprepara u tippreżenta r-rapporti finanzjarji ppreparati skont dan l-Istandard, għandha tittratta l-ammonti mfissra fl-unità ta' kejl kurrenti fi tmiem il-perijodu preċedenti ta' rappurtagġ bħala l-bażi għall-ammonti miżmuma fir-rapporti finanzjarji sussegwenti tagħha.

ŻVELAR

- 39 Għandha tiġi żvelata l-informazzjoni li ġejja:
- il-fatt li r-rapporti finanzjarji u ċ-ċifri li jikkorrispondu għal perijodi preċedenti jkunu gew iddikjarati mill-ġdid għall-bidliet fil-kapaċità ġenerali tax-xiri tal-munita funzjonali u, bħala riżultat, huma ddikjarati f'termini tal-unità ta' kejl kurrenti fid-data tal-karta tal-bilanċ;
  - jekk ir-rapporti finanzjarji humiex ibbażati fuq il-metodu tal-kost storiku jew fuq il-metodu tal-kost kurrenti; u
  - l-identità u l-livell tal-indici tal-prezzijiet fid-data tal-karta tal-bilanċ u ċ-ċaqliq fl-indici matul il-perijodu ta' rappurtagġ kurrenti u dak ta' qabel.
- 40 L-iżvelar mitlub minn dan l-Istandard huwa mehtieg biex jiġi ċċarat il-bażi tat-ttrattament tal-effetti tal-inflazzjoni fir-rapporti finanzjarji. L-iżvelar huwa wkoll maħsub biex jagħti informazzjoni ohra mehtieġa biex tintfieh kemm dik il-bażi kif ukoll l-ammonti riżultanti.

DATA EFFETTIVA

- 41 Dan l-Istandard isir operattiv għar-rapporti finanzjarji li jkopru l-perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 1990 jew wara.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 31

Interessi f'Impriži Kongunti

AMBITU

1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fil-kontabilità għal interessi f'impriži kongunti (*joint ventures*) u fir-rappurtaġġ ta' assi, obligazzjonijiet, introjtu u spejjeż ta' impriża kongunta fir-rapporti finanzjarji ta' imprendituri u investituri, irrispettivament mill-istrutturi jew forum li tahtom isehhu l-attivitajiet tal-impriża kongunta. Madankollu, dan ma japplikax għal interessi ta' imprendituri f'entitajiet b'kontroll kongunt miżmuma minn:

- (a) organizzazzjonijiet ta' kapital ta' riskju, jew
- (b) fondi ta' benefiċċji komuni, *unit trusts* u entitajiet simili inklużi fondi tal-assigurazzjoni marbutin mal-investimenti

li mar-rikonoxximent inizzjali jiġu kklassifikati skont il-valur ġust permezz ta' profitt jew telf jew jiġu kklassifikati bħal miżmuma għan-negozju u rrapportati skont l-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*. Investimenti bħal dawn għandhom jitkejlu skont il-valur ġust skont l-IAS 39, bit-tibdil skont il-valur ġust rikonoxxut fil-profitt jew telf fil-perijodu tal-bidla.

2 Imprenditur b'interess f'entità kkontrollata b'mod kongunt huwa eżentat mill-paragrafi 30 (konsolidazzjoni proporzjonata) u 38 (metodu tal-ekwità) meta jissodisfa dawn il-kondizzjonijiet:

- (a) l-interess ikun ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx*;
- (b) l-eċċezzjoni fil-paragrafu 10 tal-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati* li jippermettu kumpanija prinċipali li għandha wkoll interess f'entità kkontrollata b'mod kongunt li ma tippreżentax rapporti finanzjarji konsolidati hija applikabbli; jew
- (c) dawn li ġejjin kollha japplikaw:
  - (i) l-imprenditur huwa sussidjarju totalment possedut, jew huwa sussidjarju possedut parzjalment ta' entità oħra u s-sidien l-oħra tiegħu, inklużi dawk mhux intitolati li jivvutaw b'mod iehor, li jkunu ġew infurmati, u li ma jopponux, il-fatt li l-imprenditur ma japplikax konsolidazzjoni proporzjonata jew il-metodu tal-ekwità;
  - (ii) l-istrumenti ta' dejn u azzjonarji tal-imprenditur mhumiex ikkummerċjalizzati f'suq pubbliku (borża domestika jew barranija jew suq *over-the-counter*, inklużi swieq lokali u reġjonali);
  - (iii) l-imprenditur la ppreżenta, u lanqas ma hu fil-proċess li jippreżenta, ir-rapporti finanzjarji tiegħu lill-kummissjoni tat-titoli jew organizzazzjoni regolatorja oħra bil-għan li jōhroġ kwalunkwe klassi ta' strumenti f'suq pubbliku; u
  - (iv) il-kumpanija prinċipali aħħarja jew kull kumpanija prinċipali intermedja tal-imprenditur tipproduċi rapporti finanzjarji konsolidati disponibbli għall-użu pubbliku li jikkonformaw mal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju.

DEFINIZZJONIJIET

3 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Kontroll huwa s-setgħa li wiehed jiġgverna l-politika finanzjarja u tal-operat tal-entità biex jikseb benefiċċji minnha.

Il-metodu tal-ekwità huwa metodu tal-kontabilità li bih interess f'entità kkontrollata b'mod kongunt jiġi rreġistrat fil-bidu skont il-kost u minn hemm 'il quddiem jiġi aġġustat għall-bidla ta' wara l-akkwiżizzjoni fis-sehem tal-imprenditur ta' assi netti tal-entità kkontrollata b'mod kongunt. Il-profitt jew telf tal-imprenditur jinkludu s-sehem tal-imprenditur tal-profitt jew tat-telf tal-entità kkontrollata b'mod kongunt.

Investitur f'impriza kongunta huwa parti minn impriza kongunta u m'ghandux kontroll kongunt fuq dik l-impriza kongunta.

Kontroll kongunt hu l-qsim ta' kontroll bi ftehim kuntrattwali fuq attivita ekonomika, u jezisti biss meta d-deċiżjonijiet finanzjarji strateġiċi u tal-operat marbuta mal-attivita jehitegu l-kunsens unanimu tal-partijiet li qed jaqsmu l-kontroll (l-imprendituri).

Impriza kongunta hu arrangament kuntrattwali li bih, zewg partijiet jew aktar jibdeu attivita ekonomika li hija suggetta ghal kontroll kongunt.

Konsolidazzjoni proporzjonata huwa metodu tal-kontabilita li bih, is-sehem tal-imprenditur ta' kull assi, obligazzjoni, introjtu u hrug ta' entita kkontrollata b'mod kongunt huwa kkombinat linja b'linja ma' entrati f'kont simli fir-rapporti finanzjarji jew rrappurtati tal-imprenditur bhala entrati flinja separata fir-rapporti finanzjarji tal-imprenditur.

Rapporti finanzjarji separati huma dawk ipprezentati minn kumpanija prinċipali, investitur f'kumpanija assoċjata jew imprenditur f'entita kkontrollata b'mod kongunt, li fihom l-investimenti huma rrappurtati fuq il-bazi tal-interess tal-ekwita dirett milli fuq il-bazi tar-rizultati rrappurtati u l-assi netti ta' dawk li fihom qed isir l-investment.

Influwenza sinifikanti hija s-setgha li wiehed jippartecipa fid-deċiżjonijiet dwar il-linji politici finanzjarji u tal-operat izda mhix kontroll jew kontroll b'mod kongunt fuq dawk il-linji politici.

Imprenditur huwa parti ghal impriza kongunta u ghandu kontroll kongunt fuq dik l-impriza kongunta.

- 4 Rapporti finanzjarji li fihom tigi applikata konsolidazzjoni proporzjonata jew il-metodu tal-ekwita mhumiex rapporti finanzjarji separati, u lanqas huma rapporti finanzjarji ta' entita li ma ghandhiex sussidjarja, kumpanija assoċjata jew l-interess ta' imprenditur f'entita kkontrollata b'mod kongunt.
- 5 Rapporti finanzjarji separati huma dawk ipprezentati flimkien mar-rapporti finanzjarji konsolidati, rapporti finanzjarji li fihom, l-investimenti jigu rrappurtati billi jintuza l-metodu tal-ekwita u rapporti finanzjarji li fihom l-interessi tal-imprendituri f'imprizi kongunti huma kkonsolidati b'mod proporzjonali. Rapporti finanzjarji separati ma jehitegux li jigu mehmuzin, jew li jigu pprezentati flimkien ma' dawk ir-rapporti.
- 6 Entitajiet li huma ezentati skont il-paragrafu 10 tal-IAS 27 minn konsolidazzjoni, mill-paragrafu 13(c) tal-IAS 28 *Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati* milli japplikaw il-metodu tal-ekwita jew mill-paragrafu 2 ta' dan l-Istandard milli japplikaw konsolidazzjoni proporzjonata jew il-metodu tal-ekwita jistghu jipprezentaw rapporti finanzjarji separati bhala l-unici rapporti finanzjarji taghhom.

Forum ta' imprizi kongunti

- 7 Imprizi kongunti jiehdu bosta forum u strutturi differenti. Dan l-Istandard jidentifika tliet tipi — operazzjonijiet b'kontroll kongunt, assi kkontrollati b'mod kongunt u entitajiet b'kontroll kongunt — li b'mod komuni huma deskritti bhala, u jissodisfaw id-definizzjoni ta', imprizi kongunti. Il-karatteristiċi li gejjin huma komuni ghall-imprizi kongunti kollha:
  - (a) zewg imprendituri jew aktar huma marbutin b'arrangament kuntrattwali; u
  - (b) l-arrangament kuntrattwali jistabbilixxi kontroll kongunt.

Kontroll kongunt

- 8 Kontroll kongunt jista' ma jigix acċettat meta dak li fih qed isir l-investment ikun jinsab frjorganizazzjoni legali jew ffalliment, jew qed jopera taht restrizzjonijiet stretti fit-tul fuq l-abbiltà tieghu li jittrasferixxi fondi lill-imprenditur. Jekk il-kontroll kongunt huwa wiehed kontinwu, dawn l-avvenimenti mhumiex bizzejjed fihom infushom biex jirrapurtaw lill-imprizi kongunti skont dan l-Istandard.

Arrangament kuntrattwali

- 9 L-eżistenza ta' arrangament kuntrattwali jagħmel distinzjoni bejn interessi li jinvolvu kontroll kongunt minn investimenti f'kumpaniji relatati li fihom, l-investitur ghandu influwenza sinifikanti (ara l-IAS 28). Attivitajiet li m'ghandhom l-ebda arrangament kuntrattwali biex jistabbilixxu kontroll kongunt mhumiex imprizi kongunti ghall-finijiet ta' dan l-Istandard.

- 10 L-arranġament kuntrattwali jista' jkun jidher f'għadd ta' modi, pereżempju kuntratt bejn l-imprendituri jew il-minuti ta' diskussjonijiet bejn l-imprendituri. F'xi każijiet, l-arranġament huwa inkorporat fl-artikli jew statuti ta' assoċjazzjoni oħra tal-impriza kongunta. Tkun xi tkun il-forma, l-arranġament kuntrattwali huwa normalment bil-miktub u jkollu x'jaqsam ma' materji bħal:
- (a) l-attività, it-tul u l-obbligi tar-rappurtagġ tal-impriza kongunta;
  - (b) il-hatra ta' bord tad-diretturi jew korp regolatorju ekwivalenti tal-impriza kongunta u d-drittijiet tal-vot tal-imprendituri;
  - (c) kontribuzzjonijiet kapitali mill-imprendituri; u
  - (d) il-qsim mill-imprendituri tal-produzzjoni, introjtu, infiq jew riżultati tal-impriza kongunta.
- 11 L-arranġament kuntrattwali jistabbilixxi kontroll kongunt fuq l-impriza kongunta. Htieġa bħal din tiżgura li l-ebda imprenditur waħdu ma jkun f'pożizzjoni li jikkontrolla l-attività b'mod unilaterali.
- 12 L-arranġament kuntrattwali jista' jidentifika imprenditur bħala operatur jew maniġer tal-impriza kongunta. L-operatur ma jikkontrollax l-impriza kongunta iżda jaġixxi fi ħdan il-linji politiċi finanzjarji u operattivi li jkun sar qbil fuqhom bejn l-imprendituri skont l-arranġament kuntrattwali u ddelegati lill-operatur. Jekk l-operatur għandu s-setgħa li jirregola l-linji politiċi finanzjarji u operattivi tal-attività ekonomika, huwa jikkontrolla l-impriza u l-impriza hija sussidjarja tal-operatur u mhux impriza kongunta.

OPERAZZJONIJET B'KONTROLL KONGUNT

- 13 L-operazzjoni ta' xi imprizi kongunti tinvolvi l-użu tal-assi u ta' riżorsi oħra tal-imprendituri milli l-istabbiliment ta' korporazzjoni, impriza kongunta jew entità oħra, jew struttura finanzjarja li hija separata mill-imprendituri nfushom. Kull imprenditur juża l-proprietà, l-impjanti u t-tagħmir tiegħu u jkollu l-inventarji tiegħu stess. Huwa jerfa' wkoll l-ispejjeż u l-obbligazzjonijiet tiegħu stess u jiehu ħsieb il-finanzi tiegħu stess, li jirrappreżentaw l-obbligi tiegħu stess. L-attivitajiet tal-impriza kongunta jistgħu jsiru mill-impjegati tal-imprenditur flimkien ma' attivitajiet simli tal-imprenditur. Il-ftehim tal-impriza kongunta normalment jipprovdi mezz li bih id-dhul mill-bejgħ tal-prodott kongunt u kwalunkwe spejjeż li saru b'mod komuni jinqasmu fost l-imprendituri.
- 14 Eżempju ta' operazzjoni kkontrollata b'mod kongunt hija meta żewġ imprendituri jew aktar jikkombinaw l-operazzjonijiet, ir-riżorsi u l-hila tagħhom biex jimmanifatturaw, ipoġġu fis-suq u jqasmu b'mod kongunt prodott partikulari, bħal ajruplan. Partijiet differenti tal-proċess tal-manifattura jitwettqu minn kull wiehed mill-imprendituri. Kull imprenditur jerfa' l-ispejjeż tiegħu stess u jiehu sehem mid-dhul mill-bejgħ tal-ajruplan, sehem bħal dan jiġi stabbilit skont l-arranġament kuntrattwali.
- 15 Fir-rigward tal-interessi tiegħu f'operazzjonijiet b'kontroll kongunt, imprenditur għandu jirrikonoxxi fir-rapporti finanzjarji tiegħu:
- (a) l-assi li huwa jikkontrolla u l-obbligazzjonijiet li huwa jagħmel; u
  - (b) l-ispejjeż li huwa jagħmel u s-sehem tiegħu tal-introjtu li huwa jaqla' mill-bejgħ ta' merkanzija jew servizzi mill-impriza kongunta.
- 16 Minhabba li l-assi, l-obbligazzjonijiet, l-introjtu u l-ispejjeż huma rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tal-imprenditur, l-ebda aġġustamenti jew proċeduri ta' konsolidazzjoni oħra mhuma meħtieġa fir-rigward ta' dawn l-entrati f'kont meta l-imprenditur jippreżenta r-rapporti finanzjarji konsolidati.
- 17 Jista' ma jkunx hemm b'żonn ta' rekords tal-kontabilità separati għall-impriza kongunta nnifisha u r-rapporti finanzjarji jistgħu ma jithejwex għall-impriza kongunta. Madankollu, l-imprendituri jistgħu jhejju kontijiet ta' maniġment biex ikunu jistgħu jistmaw il-prestazzjoni tal-impriza kongunta.

ASSI Kkontrollati b'MOD KONGUNT

- 18 Xi imprizi kongunti jinvolvu l-kontroll kongunt, u spiss il-koproprjetà, mill-imprendituri ta' wiehed jew aktar mill-assi/i li għalih(om) ikun sar kontribut, jew akkwistaw għall-iskop, tal-impriza kongunta u ddedikat/i għall-ghanijiet tal-impriza kongunta. L-assi huma użati biex jiksbu benefiċċji għall-imprendituri. Kull imprenditur jista' jiehu sehem mill-produzzjoni mill-assi u kull wiehed jerfa' sehem miftiehem minn qabel tal-ispejjeż li saru.

- 19 Dawn l-impriża kongunti ma jinvolvu l-istabbiliment ta' korporazzjoni, impriża kongunta jew entità oħra, jew struttura finanzjarja li hija separata mill-imprendituri nfushom. Kull imprenditur għandu kontroll fuq is-sehem tiegħu ta' benefiċċji ekonomiċi futuri permezz tas-sehem tiegħu tal-assi kkontrollat b'mod kongunt.
- 20 Bosta attivitajiet fl-industrija taż-żejt, gass u estrazzjoni tal-minerali jinvolvu assi kkontrollati b'mod kongunt. Pereżempju, numru ta' kumpaniji ta' produzzjoni taż-żejt jistgħu jikkontrollaw u joperaw b'mod kongunt *pipeline* taż-żejt. Kull imprenditur juża l-*pipeline* biex jittrasporta l-prodott tiegħu stess u talli jagħmel dan huwa jerfa' proporzjon miftiehem tal-ispejjeż tat-thaddim tal-*pipeline*. Eżempju iehor ta' assi kkontrollat b'mod kongunt huwa meta żewġ entitajiet jikkontrollaw proprjetà b'mod kongunt, kull wiehed jiehu sehem mir-renta rċevuta u jerfa sehem mill-ispejjeż.
- 21 Fir-rigward tal-interessi tiegħu f'assi kkontrollati b'mod kongunt, imprenditur għandu jirrikonoxxi fir-rapporti finanzjarji tiegħu:
- (a) is-sehem tal-assi kkontrollati b'mod kongunt, ikklassifikati skont in-natura tal-assi;
  - (b) kull obligazzjonijiet li jkun għamel;
  - (c) is-sehem tal-obbligazzjonijiet li saru b'mod kongunt ma' imprendituri oħra fir-rigward tal-impriża kongunta;
  - (d) kull introjtu mill-bejgħ jew użu tas-sehem tiegħu tal-produzzjoni tal-impriża kongunta, flimkien mas-sehem tiegħu ta' kull spejjeż li saru mill-impriża kongunta; u
  - (e) kull spejjeż li jkun għamel fir-rigward tal-interess tiegħu fl-impriża kongunta.
- 22 Fir-rigward tal-interessi tiegħu f'assi kkontrollati b'mod kongunt, kull imprenditur għandu jinkludi fir-rekords tal-kontabilità u għandu jirrikonoxxi fir-rapporti finanzjarji tiegħu:
- (a) is-sehem tal-assi kkontrollati b'mod kongunt, ikklassifikati skont in-natura tal-assi milli skont investiment. Pereżempju, sehem ta' *pipeline* taż-żejt ikkontrollat b'mod kongunt huwa kklassifikat bħala proprjetà, impjanti u tagħmir.
  - (b) kull obligazzjonijiet li jkun għamel, pereżempju dawk li saru fil-finanzjament tas-sehem tal-assi tiegħu.
  - (c) is-sehem tiegħu tal-obbligazzjonijiet li saru b'mod kongunt ma' imprendituri fir-rigward tal-impriża kongunta.
  - (d) kull introjtu mill-bejgħ jew mill-użu tal-produzzjoni tal-impriża kongunta, flimkien mas-sehem tiegħu ta' kull spejjeż li saru mill-impriża kongunta.
  - (e) kull spejjeż li jkun għamel fir-rigward tal-interess tiegħu fl-impriża kongunta, pereżempju dawk relatati mal-finanzjament tal-interess tal-imprenditur fl-assi u l-bejgħ tas-sehem tal-produzzjoni tiegħu.

Minhabba li l-assi, l-obbligazzjonijiet, l-introjtu u l-ispejjeż huma rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tal-imprenditur, l-ebda aġġustamenti jew proċeduri ta' konsolidazzjoni oħra m'huma meħtieġa fir-rigward ta' dawn l-entrati f'kont meta l-imprenditur jippreżenta r-rapporti finanzjarji konsolidati.

- 23 It-ttrattament tal-assi kkontrollati b'mod kongunt jirrifletti s-sustanza u r-realtà ekonomika u, normalment, il-forma legali tal-impriża kongunta. Rekords tal-kontabilità separati għall-impriża kongunta nnifisha jstgħu jkunu limitati għal dawk l-ispejjeż li saru b'mod komuni mill-imprendituri u fl-aħħar mill-aħħar li jintrefgħu mill-imprendituri skont l-ishma miftiehma tagħhom. M'hemmx għalfejn li jittejjew rapporti finanzjarji għall-impriża kongunta, għalkemm l-imprendituri jstgħu jhejju kontijiet tal-manigment biex ikunu jstgħu jistmaw il-prestazzjoni tal-impriża kongunta.

ENTITAJIET B'KONTROLL KONGUNT

- 24 Entità kkontrollata b'mod kongunt hija impriża kongunta li tinvolvi l-istabbiliment ta' korporazzjoni, impriża kongunta jew entità oħra li fiha kull imprenditur għandu interess. L-entità topera bl-istess mod ta' entitajiet oħra, għajr li arrangament kuntrattwali bejn l-imprendituri jistabbilixxi kontroll kongunt fuq l-attività ekonomika tal-entità.
- 25 Entità kkontrollata b'mod kongunt tikkontrolla l-assi tal-impriża kongunta, terfa' l-obbligazzjonijiet u l-ispejjeż u taqla' l-introjtu. Tista' tidhol f'kuntratti fisimha stess u tiġbor il-finanzi għall-ghanijiet tal-attività tal-impriża kongunta. Kull imprenditur huwa intitolat għal sehem mill-profitti tal-entità kkontrollata b'mod kongunt, għalkemm xi entitajiet b'kontroll kongunt jinvolvu wkoll sehem mill-produzzjoni tal-impriża kongunta.

- 26 Eżempju komuni ta' entità kkontrollata b'mod kongunt huwa meta żewġ entitajiet jikkombinaw l-attività tagħhom f'linja partikulari ta' negozju billi jittrasferixxu l-assi u l-obbligazzjonijiet rilevanti f'entità kkontrollata b'mod kongunt. Eżempju ieħor huwa meta entità tibda negozju f'pajjiż barrani flimkien mal-gvern jew ma' aġenzija oħra f'dak il-pajjiż, billi tistabbilixxi entità separata li hija kkontrollata b'mod kongunt mill-entità u mill-gvern jew minn aġenzija.
- 27 Bosta entitajiet b'kontroll kongunt huma simili fis-sustanza tagħhom għal dawk l-imprizi kongunti li ssir referenza għalihom bħala operazzjonijiet b'kontroll kongunt jew assi kkontrollati b'mod kongunt. Pereżempju, l-imprendituri jistgħu jittrasferixxu b'mod kongunt assi kkontrollati, bħal *pipeline* taż-żejt, f'entità kkontrollata b'mod kongunt, għal raġunijiet ta' taxa jew għal raġunijiet oħra. Bl-istess mod, l-imprendituri jistgħu jikkontribwixxu f'assi ta' entità kkontrollata b'mod kongunt li jkunu ser jithaddmu b'mod kongunt. Xi operazzjonijiet b'kontroll kongunt jinvolvu wkoll l-istabbiliment ta' entità kkontrollata b'mod kongunt biex jiehdu hsieb aspetti partikulari tal-attività, pereżempju, id-disinn, il-*marketing*, id-distribuzzjoni jew is-servizz ta' wara l-bejgħ tal-prodott.
- 28 Entità kkontrollata b'mod kongunt iżżomm ir-rekords tal-kontabilità tagħha stess u thejji u tippreżenta rapporti finanzjarji bl-istess mod bħal entitajiet oħra b'konformità mal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju.
- 29 Kull imprenditur normalment jikkontribwixxi flus jew riżorsi oħra lill-entità kkontrollata b'mod kongunt. Dawn il-kontribuzzjonijiet huma inklużi fir-rekords tal-kontabilità tal-imprenditur u huma rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tiegħu bħala investment f'entità kkontrollata b'mod kongunt.

Rapporti finanzjarji ta' imprenditur

Konsolidazzjoni proporzjonata

- 30 Imprenditur għandu jirrikonoxxi l-interess tiegħu f'entità kkontrollata b'mod kongunt billi juża konsolidazzjoni proporzjonata jew il-metodu alternattiv deskritt fil-paragrafu 38. Meta tintuża konsolidazzjoni proporzjonata, għandu jintuża wiehed minn żewġ formati ta' rappurtaġġ identifikati taht.
- 31 Investitur imprenditur jirrikonoxxi l-interess tiegħu f'entità kkontrollata b'mod kongunt billi juża wiehed miż-żewġ formati ta' rappurtaġġ għal konsolidazzjoni proporzjonata irrispettivament minn jekk għandhiex ukoll investimenti f'sussidjarji jew jekk tiddekrivix ir-rapporti finanzjarji bħala rapporti finanzjarji konsolidati.
- 32 Meta jiġi biex jirrikonoxxi l-interess f'entità kkontrollata b'mod kongunt, huwa essenzjali li imprenditur jirrifletti s-sustanza u r-realtà ekonomika tal-arranġament, milli l-istruttura jew il-forma partikulari tal-impriza kongunta. F'entità kkontrollata b'mod kongunt, imprenditur għandu jkoll fuq is-sehem tiegħu ta' benefiċċji ekonomiċi futuri permezz tas-sehem tiegħu tal-assi u tal-obbligazzjonijiet fl-impriza. Din is-sustanza u r-realtà ekonomika huma riflessi fir-rapporti finanzjarji konsolidati tal-imprenditur meta l-imprenditur jirrikonoxxi l-interessi tiegħu fl-assi, fl-obbligazzjonijiet, fl-introjtu u fl-ispejjeż tal-entità kkontrollata b'mod kongunt billi juża wiehed miż-żewġ formati ta' rappurtaġġ għal konsolidazzjoni proporzjonata deskritta fil-paragrafu 34.
- 33 L-applikazzjoni ta' konsolidazzjoni proporzjonata tfisser li l-karta tal-bilanċ tal-imprenditur tinkludi s-sehem tiegħu tal-assi li huwa jikkontrolla b'mod kongunt u s-sehem tiegħu tal-obbligazzjonijiet li għalihom huwa responsabbli b'mod kongunt. Ir-rapport tal-introjtu tal-imprenditur jinkludi s-sehem tiegħu tal-introjtu u l-ispejjeż tal-entità kkontrollata b'mod kongunt. Bosta mill-proċeduri xierqa għall-applikazzjoni ta' konsolidazzjoni proporzjonata huma simili għall-proċeduri għall-konsolidament ta' investimenti f'sussidjarji, li huma stabbiliti fl-IAS 27.
- 34 Jistgħu jintużaw formati differenti ta' rappurtaġġ biex jagħtu effett għall-konsolidazzjoni proporzjonata. L-imprenditur jista' jikkombina s-sehem tiegħu ta' kull wiehed mill-assi, obbligazzjonijiet, introjtu u spejjeż tal-entità kkontrollata b'mod kongunt b'entrati simili, linja b'linja, fir-rapporti finanzjarji tiegħu. Pereżempju, jista' jikkombina s-sehem tiegħu tal-inventarju tal-entità kkontrollata b'mod kongunt mal-inventarju tiegħu u s-sehem tiegħu tal-proprjetà, impjanti u tagħmir tal-entità kkontrollata b'mod kongunt mal-proprjetà, impjant u tagħmir tiegħu. Inkella, l-imprenditur jista' jinkludi entrati ta' linji separati għas-sehem tiegħu tal-assi, obbligazzjonijiet, introjtu u spejjeż tal-entità kkontrollata b'mod kongunt fir-rapporti finanzjarji tiegħu. Pereżempju, jista' turi s-sehem tiegħu ta' assi kurrenti ta' entità kkontrollata b'mod kongunt separatament bħala parti mill-assi kurrenti tiegħu; jista' turi s-sehem tiegħu tal-proprjetà, impjanti u tagħmir tal-entità kkontrollata b'mod kongunt separatament bħala parti mill-proprjetà, impjant u tagħmir tiegħu. Dawn iż-żewġ formati ta' rappurtaġġ jirriżultaw fir-rappurtaġġ ta' ammonti identici ta' profitt jew telf u ta' kull klassifikazzjoni maġġuri ta' assi, obbligazzjonijiet, introjtu u spejjeż; iż-żewġ formati huma aċċettabbli għall-għanijiet ta' dan l-Istandard.

- 35 Jintuża liema format jintuża biex jaghti effett għall-konsolidazzjoni proporzjonata, m'huwiex adattat li xi assi jew obbligazzjonijiet jiġu kkompensati bit-tnaqqis ta' obbligazzjonijiet jew assi oħra jew xi introjtu jew spejjeż bit-tnaqqis ta' spejjeż jew introjtu iehor, sakemm ma jkunx jeżisti dritt legali ta' kumpens u l-kumpens jirrappreżenta l-istennija dwar ir-realizzazzjoni tal-assi jew is-sald tal-obbligazzjonijiet.
- 36 Imprenditur għandu jieqaf milli jkompli juża konsolidazzjoni proporzjonata mid-data li fiha huwa jieqaf milli jkollu kontroll kongunt fuq entità kkontrollata b'mod kongunt.
- 37 Imprenditur jieqaf milli jkompli juża konsolidazzjoni proporzjonata mid-data li fiha huwa jieqaf milli jkollu sehem mill-kontroll ta' entità kkontrollata b'mod kongunt. Dan jista' jiġri, pereżempju, meta l-imprenditur jehles mill-interessi tiegħu jew meta jitpoġġew restrizzjonijiet esterni b'hal dawn fuq l-entità kkontrollata b'mod kongunt li l-imprenditur ma jkollux aktar kontroll kongunt.

Metodu tal-ekwità

- 38 Bħala alternattiva għal konsolidazzjoni proporzjonata deskritta fil-paragrafu 30, imprenditur għandu jirrikonoxxi l-interess tiegħu f'entità kkontrollata b'mod kongunt billi juża l-metodu tal-ekwità.
- 39 Imprenditur jirrikonoxxi l-interess tiegħu f'entità kkontrollata b'mod kongunt billi juża l-metodu tal-ekwità irrispettivament minn jekk għandux ukoll investimenti f'sussidjarji oħra jew jekk jiddiskrevix ir-rapporti finanzjarji tiegħu bħala rapporti finanzjarji konsolidati.
- 40 Xi imprendituri jirrikonoxxu l-interessi f'entitajiet b'kontroll kongunt billi jużaw il-metodu tal-ekwità, kif deskritt f'IAS 28. L-użu tal-metodu tal-ekwità huwa sostnut minn dawk li jġibu l-argument li mhuwiex xieraq li entrati kkontrollati jiġu kkombinati flimkien ma' entrati kkontrollati b'mod kongunt u minn dawk li jemmnu li l-impendituri għandhom influwenza sinifikanti, milli kontroll kongunt, f'entità kkontrollata b'mod kongunt. Dan l-Istandard ma jirrakkomandax l-użu tal-metodu tal-ekwità minhabba li konsolidazzjoni proporzjonata tirrifletti ahjar is-sustanza u r-realtà ekonomika ta' interess ta' intraprendur f'entità kkontrollata b'mod kongunt, jiġifieri, kontroll fuq is-sehem tal-imprenditur tal-benefiċċji ekonomiċi futuri. Madankollu, dan l-Istandard jippermetti l-użu tal-metodu tal-ekwità, bħala trattament alternattiv, meta jiġu rikonoxxuti interessi f'entitajiet b'kontroll kongunt.
- 41 Imprenditur għandu jieqaf milli jkompli juża l-metodu tal-ekwità mid-data li fiha huwa jieqaf milli jibqa' jkollu kontroll kongunt fuq, jew influwenza sinifikanti f'entità kkontrollata b'mod kongunt.

Eċċezzjonijiet għal konsolidazzjoni proporzjonata u metodu tal-ekwità

- 42 Interessi f'entitajiet b'kontroll kongunt li jkunu kklassifikati bħala miżmuma għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 għandhom jiġu rrapportati b'konformità ma' dak l-IFRS.
- 43 Meta interess f'entità b'kontroll kongunt precedentement ikklassifikat bħala għall-bejgħ ma jibqax jissodisfa l-kriterji biex jibqa' kklassifikat b'dan il-mod, dan għandu jiġi rrapportat billi jintuża l-konsolidament proporzjonat jew il-metodu tal-ekwità mid-data tal-klassifikazzjoni tiegħu bħala miżmum għall-bejgħ. Ir-rapporti finanzjarji għall-perjodi sa mill-klassifikazzjoni bħala miżmuma għall-bejgħ għandhom jiġu emendati kif jixraq.
- 44 [Imhassra]
- 45 Mid-data li fiha l-entità kkontrollata b'mod kongunt issir sussidjarja ta' imprenditur, l-imprenditur għandu jiġġustifika l-interess tiegħu skont l-IAS 27. Mid-data li fiha l-entità kkontrollata b'mod kongunt issir kumpanija assoċjata ta' imprenditur, l-imprenditur għandu jiġġustifika l-interess tiegħu skont l-IAS 28.

Rapporti finanzjarji separati ta' imprenditur

- 46 Interess f'entità kkontrollata b'mod kongunt għandu jiġi ġġustifikat f'rapporti finanzjarji separati ta' imprenditur skont il-paragrafi 37-42 tal-IAS 27.
- 47 Dan l-Istandard ma jitlobx liema entitajiet għandhom jipproduċu rapporti finanzjarji separati disponibbli għall-użu pubbliku.

TRANŻAZZJONIJIET BEJN IMPRENDITUR U IMPRIŻA KONĠUNTA

- 48 Meta imprenditur jikkontribwixxi jew ibiġh assi lil impriża kongunta, rikonoxximent ta' kull porzjon tal-qligħ jew tat-telf mit-tranżazzjoni għandu jirrifletti s-sustanza tat-tranżazzjoni. Filwaqt li l-assi huma miżmuma mill-impriża kongunta, u sakemm l-imprenditur ikun ittrasferixxa r-riskji u l-benefiċċji sinifikanti tal-jedd tal-proprietà, l-imprenditur għandu jirrikonoxxi biss dik il-parti tal-qligħ jew telf li hija attribwibbli għall-interessi tal-imprendituri l-oħra. ⁽¹⁾ L-imprenditur għandu jirrikonoxxi l-ammont shiħ ta' kull telf meta l-kontribuzzjoni jew il-bejgħ jipprovdu evidenza ta' tnaqqis fil-valur realizzabbli nett ta' assi kurrenti jew telf ta' indeboliment.
- 49 Meta imprenditur jixtri assi mingħand impriża kongunta, l-imprenditur m'għandux jirrikonoxxi s-sehem tiegħu tal-profitti tal-impriża kongunta mit-tranżazzjoni sakemm huwa jbiġh mill-ġdid l-assi lil parti indipendenti. Imprenditur għandu jirrikonoxxi s-sehem tiegħu tat-telf li jirriżulta minn dawn it-tranżazzjonijiet bl-istess mod bħall-profitti għajr li t-telf għandu jiġi rikonoxxut minnufih meta jirrappreżenta tnaqqis fil-valur nett realizzabbli tal-assi kurrenti jew ta' telf minn indeboliment.
- 50 Biex jistma jekk tranżazzjoni bejn imprenditur u impriża kongunta tipprovdi evidenza ta' indeboliment ta' assi, l-imprenditur jistabbilixxi l-ammont li jista' jiġi rikuprat tal-assi skont l-IAS 36 *Indeboliment tal-Assi*. Biex jistabbilixxi l-valur fl-użu, l-imprenditur jistma flussi ta' flus mill-assi fuq il-bażi ta' użu kontinwu tal-assi u tad-disponiment aħhari tiegħu mill-impriża kongunta.

RAPPORTAĠĠ TA' INTERESSI F'IMPRIŻI KONĠUNTI FIR-RAPPORTI FINANZJARJI TA' INVESTITUR

- 51 Investitur f'impriża kongunta li m'għandux kontroll kongunt għandu jiġġustifika dak l-investment skont l-IAS 39 jew, jekk għandu influwenza sinifikanti f'impriża kongunta, skont l-IAS 28.

OPERATURI TA' IMPRIŻI KONĠUNTI

- 52 Operaturi jew *managers* ta' impriża kongunta għandhom jiġġustifikaw id-drittijiet skont l-IAS 18 *Dhul*.
- 53 Imprenditur wieħed jew aktar jistgħu jaġixxu bħala l-operatur jew il-*manager* ta' impriża kongunta. Operaturi huma normalment imħallsa dritt tal-manigment għal dmiirijiet bħal dawn. Id-drittijiet huma rrapportati mill-impriża kongunta bħala spejjeż.

ŻVELAR

- 54 Imprenditur għandu jiddikjara l-ammont aggregat tal-obbligazzjonijiet kontingenti li ġejjin, sakemm il-probabbiltà ta' telf hija remota, separatament mill-ammont ta' obbligazzjonijiet kontingenti oħra:
- (a) l-obbligazzjonijiet kontingenti kollha li l-imprenditur ikun għamel fir-rigward tal-interessi tiegħu f'impriži kongunti u s-sehem tiegħu f'kull waħda mill-obbligazzjonijiet kontingenti li saru b'mod kongunt ma' imprendituri oħra;
  - (b) is-sehem tal-obbligazzjonijiet kontingenti tal-impriži kongunti nfushom li għalihom huwa responsabbli b'mod kontingenti; u
  - (c) dawk l-obbligazzjonijiet kontingenti li jinholqu minhabba li l-imprenditur huwa responsabbli b'mod kontingenti għall-obbligazzjonijiet tal-impendituri l-oħra ta' impriża kongunta.
- 55 Imprenditur għandu jiddikjara l-ammont aggregat tal-impenji li ġejjin fir-rigward tal-interessi tiegħu f'impriži kongunti separatament minn impenji oħra:
- (a) l-impenji kapitali kollha tal-imprenditur fir-rigward tal-interessi tiegħu f'impriži kongunti u s-sehem tiegħu fl-impenji kapitali li kienu ġew saru b'mod kongunt ma' imprendituri oħra; u
  - (b) is-sehem tal-impenji kapitali tal-impriži kongunti nfushom.

⁽¹⁾ Ara wkoll is-SIC13 *Entitajiet Ikkontrollati b'Mod Kongunt — Kontribuzzjonijiet Mhux Monetarji minn Imprendituri*.

- 56 Imprenditur għandu jiżvela elenku u deskrizzjoni tal-interessi f'imprizi kongunti sinifikanti u l-proporzjon tal-interess tal-pussess miżmum f'entitajiet b'kontroll kongunt. Imprenditur li jirrikonoxxi l-interessi tiegħu f'entitajiet b'kontroll kongunt li jużaw il-format ta' rappurtaġġ linja b'linja għal konsolidazzjoni proporzjonata jew il-metodu tal-ekwità għandu jiddikjara l-ammonti aggregati ta' kull wiehed mill-assi kurrenti, assi fit-tul, obbligazzjonijiet kurrenti, obbligazzjonijiet fit-tul, introjtu u spejjeż relatati mal-interessi tiegħu f'imprizi kongunti.
- 57 Imprenditur għandu jiżvela l-metodu li juża biex jirrikonoxxi l-interessi tiegħu f'entitajiet b'kontroll kongunt.

DATA EFFETTIVA

- 58 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegga. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.

IRTIRAR TAL-IAS 31 (RIVEDUT 2000)

- 59 Dan l-Istandard jieħu post l-IAS 31 *Rappurtaġġ Finanzjarju ta' Interessi f'Imprizi Kongunti* (rivedut fl-2000).

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 32

Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni

GHAN

1 [Imhassra]

- 2 L-ghan ta' dan l-Istandard huwa li jstabbilixxi prinċipji ta' preżentazzjoni ta' strumenti finanzjarji bhala obbligazzjonijiet jew ekwità u ghat-tpaċija ta' assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji. Japplikaw għall-klassifikazzjoni ta' strumenti finanzjarji, mill-perspettiva tal-emittent, f'assi finanzjarji, obbligazzjonijiet finanzjarji u strumenti azzjonarji; il-klassifikazzjoni ta' interess relatat, dividendi, qligħ u telf; u ċ-ċirkustanzi li fihom l-assi finanzjarji u l-obbligazzjonijiet finanzjarji għandhom jiġi paċuti.
- 3 Il-prinċipji f'dan l-Istandard jikkumplementaw il-prinċipji tar-rikonoxximent u kejl tal-assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji fl-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*, u għall-iżvelar ta' informazzjoni dwarhom fl-IFRS 7 *Strumenti Finanzjarji: Żvelar*.

AMBITU

4 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat mill-entitajiet kollha għal kull tip ta' strument finanzjarju minbarra:

- (a) dawk l-interessi f'sussidjarji, assoċjati u impriżi kongunti li l-kontabilità tagħhom issir skont l-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*, l-IAS 28 *Investiment f'Kumpaniji Assoċjati* jew l-IAS 31 *Interessi f'Impriżi Kongunti*. Madankollu, f'xi każijiet, l-IAS 27, l-IAS 28 jew l-IAS 31 jippermettu lil entità li tagħti rendikont tal-interess f'kumpanija sussidjarja, kumpanija assoċjata jew impriża kongunta billi tuża l-IAS 39; f'dawk il-każijiet, l-entitajiet għandhom japplikaw ir-rekwiziti ta' żvelar fl-IAS 27, l-IAS 28 jew l-IAS 31 minbarra dawk f'dan l-Istandard. L-entitajiet għandhom ukoll japplikaw dan l-Istandard għal kull derivati relatati ma' interessi f'kumpaniji sussidjarji, kumpaniji assoċjati u impriżi kongunti.
- (b) drittijiet u obligi tas-sid taht pjani ta' benefiċċji tal-impjegati, li għalihom japplika l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*.
- (c) kuntratti għall-korrispettiv kontingenti f'kombinament ta' negozji (ara l-IFRS 3 *Kombinament ta' Negozji*). Din l-eżenzjoni tapplika biss għall-akkwired.
- (d) kuntratti ta' assigurazzjoni kif definiti fl-IFRS 4 *Kuntratti ta' Assigurazzjoni*. Madankollu, dan l-Istandard japplika għal derivati li huma mdeffsa f'kuntratti tal-assigurazzjoni jekk l-IAS 39 jehtieg li l-entità tirrappurtahom b'mod separat. Barra minn hekk, emittent għandu japplika dan l-Istandard għal kuntratti ta' garanzija finanzjarja jekk l-emittent japplika l-IAS 39 fir-rikonoxximent u l-kejl tal-kuntratti, iżda għandu japplika l-IFRS 4 jekk l-emittent jagħżel, b'konformità mal-paragrafu 4(d) tal-IFRS 4, li japplika l-IFRS 4 għar-rikonoxximent u l-kejl tagħhom.
- (e) strumenti finanzjarji li jaqgħu fl-ambitu tal-IFRS 4 minhabba li fihom aspekt diskrezzjonarju tal-partecipazzjoni. L-emittent ta' dawn l-istrumenti hu eżenti milli japplika għal dawn il-karatteristiċi l-paragrafi 15–32 u AG25-AG35 ta' dan l-Istandard, dwar id-distinzjoni bejn obbligazzjonijiet finanzjarji u strumenti azzjonarji. Madankollu, dawn l-istrumenti huma soġġetti għar-rekwiziti l-oħrajn kollha ta' dan l-Istandard. Barra minn hekk, dan l-Istandard japplika għal derivati li jinsabu mdeffsa f'dawn l-istrumenti (ara l-IAS 39).
- (f) strumenti finanzjarji, kuntratti u obligi taht tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma li għalihom japplika l-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq l-Ishma*, hlief għal
- (i) kuntratti fl-ambitu tal-paragrafi 8–10 ta' dan l-Istandard, li għalihom japplika dan l-Istandard,
- (ii) il-paragrafi 33 u 34 ta' dan l-Istandard, li għandhom japplikaw għal ishma tat-teżor mixtrija, mibjugħa, maħruġa jew ikkancellati b'relazzjoni ma' pjani ta' opzjonijiet fuq l-ishma għall-impjegati, pjani ta' xiri ta' ishma għall-impjegati, u l-arranġamenti l-oħra kollha ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma.

5–7 [Imhassra]

- 8 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat għal dawk il-kuntratti li jixtru jew ibiegħu oġġett mhux finanzjarju li jista' jissalda b'mod nett bi flus jew permezz ta' strument finanzjarju ieħor, jew bl-iskambju ta' strumenti finanzjarji, bhallikieku l-kuntratti kienu strumenti finanzjarji, bl-eċċezzjoni ta' kuntratti li kienu saru u li għadhom qed jinżammu għall-iskop tal-wasla jew tal-kunsinna ta' oġġett mhux finanzjarju, b'konformità mar-rekwiziti tax-xiri mistenni, bejgħ jew użu mill-entità.

- 9 Hemm diversi modi kif kuntratt biex jinxtara jew jinbiegħ oġġett mhux finanzjarju jista' jissalda b'mod nett fi flus jew bi strument finanzjarju jew bi skambju ta' strumenti finanzjarji. Dawn jinkludu:
- (a) meta t-termini tal-kuntratt jippermettu lil kull parti li ssaldah b'mod nett fi flus jew permezz ta' strument finanzjarju iehor, jew bl-iskambju ta' strumenti finanzjarji;
  - (b) meta l-abilità li s-sald nett fi flus jew bi strument finanzjarju iehor, jew bi skambju ta' strumenti finanzjarji, ma tkunx esplicita fit-termini tal-kuntratt, iżda l-entità għandha l-prattika li tagħmel sald ta' kuntratti simili b'mod nett fi flus jew bi strument finanzjarju iehor, jew bl-iskambju ta' strumenti finanzjarji (kemm jekk mal-kontroparti, bi dħul f'kuntratti li jpaċu jew billi jinbiegħ il-kuntratt qabel ma jiġi eżerċitat jew jiskadi);
  - (c) meta, għal kuntratti simili, hi l-prattika tal-entità li hi tiegħu l-konsenja ta' dan u tbiegħu fi żmien qasir wara l-konsenja bl-iskop li tiġġenera profitt minn varjazzjonijiet fil-prezz fi żmien qasir jew fil-margni tan-negozjant; u
  - (d) meta l-oġġett mhux finanzjarju li hu s-sogġett tal-kuntratt jista' jiġi kkonvertit malajr fi flus.

Wiehed m'għandux jidhol għal kuntratt li għalih japplikaw (b) jew (c) għall-iskop biex jirċievi jew biex jiġi kkunsinnat lil l-oġġett mhux finanzjarju b'konformità mar-rekwiżiti ta' xiri, bejgħ jew użu mistenni mill-entità, u b'hekk, il-kuntratt ikun fl-ambitu ta' dan l-Istandard. Kuntratti oħrajn li għalihom japplika l-paragrafu 8 huma evalwati biex jiġi ddeterminat jekk min daħal għalihom u min għadu jzommhom għamilx hekk biex jirċievi jew biex jiġi kkunsinnat lil l-oġġett mhux finanzjarju b'konformità mar-rekwiżiti ta' xiri, bejgħ jew użu mistenni mill-entità, u b'hekk, il-kuntratti jkunu fl-ambitu ta' dan l-Istandard.

- 10 Opzjoni bil-miktub għax-xiri jew bejgħ ta' entrata mhux finanzjarju li tista' tissalda b'mod netta fi flus jew permezz ta' strument finanzjarju iehor jew bl-iskambju ta' strumenti finanzjarji, b'konformità mal-paragrafu 9(a) jew (d) taq' fl-ambitu ta' dan l-Istandard. Wiehed ma jistax jidhol għal dan il-kuntratt għall-iskop tal-wasla jew kunsinna ta' oġġett mhux finanzjarju b'konformità mar-rekwiżiti ta' xiri, bejgħ jew użu mistenni mill-entità.

DEFINIZZJONIJIET (ARA WKOLL IL-PARAGRAFI AG3–AG23)

- 11 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Strument finanzjarju hu kull kuntratt li jagħti lok għal assi finanzjarju f'entità waħda u obligazzjoni finanzjarja jew strument azzjonarju ta' entità oħra.

Assi finanzjarju hu kull assi li hu:

- (a) flus;
- (b) kull strument azzjonarju ta' entità oħra;
- (c) dritt kuntrattwali:
  - (i) li jiġu rċevuti flus jew assi finanzjarju iehor minn entità oħra; jew
  - (ii) li jiġu skambjati assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji ma' entità oħra taht kondizzjonijiet li huma potenzjalment favorevoli għall-entità; jew
- (d) kuntratt li ser jiġi jew li jista' jissalda bl-istrumenti tal-entità stess u li hu:
  - (i) mhux derivat li għalih l-entità għandha jew jista' jkollha l-obbligu li tirċievi numru varjabbli tal-istrumenti azzjonarji tagħha stess; jew
  - (ii) derivat li ser jiġi jew li jista' jissalda hlief bi skambju ta' ammont fiss ta' flus jew assi finanzjarju iehor għal numru fiss ta' strumenti azzjonarji tal-entità stess. Għal dan l-iskop l-istrumenti azzjonarji tal-entità stess ma jinkludux strumenti li huma nfushom kuntratti għall-wasla jew kunsinna futura tal-istrumenti azzjonarji tal-entità stess.

Obbligazzjoni finanzjarja hi kull obligazzjoni li hi:

- (a) obbligu kuntrattwali:
  - (i) biex jiġu kkunsinnati flus jew assi finanzjarju iehor lil entità oħra; jew
  - (ii) biex jiġu skambjati assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji ma' entità oħra taht kondizzjonijiet li huma potenzjalment sfavorevoli għall-entità; jew

- (b) kuntratt li ser jiġi jew li jista' jissalda bl-istrumenti tal-entità stess u li hu:
- (i) mhux derivat li għalih l-entità għandha jew jista' jkollha l-obbligu li tagħti numru varjabbli tal-istrumenti azzjonarji tagħha stess; jew
  - (ii) derivat li ser jiġi jew li jista' jissalda hlief bi skambju ta' ammont fiss ta' flus jew assi finanzjarju iehor għal numru fiss ta' strumenti azzjonarji tal-entità stess. Għal dan l-iskop l-istrumenti azzjonarji tal-entità stess ma jinkludux strumenti li huma nfushom kuntratti għal wasla jew kunsinna futura tal-istrumenti azzjonarji tal-entità stess.

Strument azzjonarju hi kull kuntratt li juri evidenza ta' interess residwu fl-assi ta' entità wara t-tnaqqis tal-obbligazzjonijiet kollha tagħha.

Valur ġust hi l-ammont li għalih jista' jiġi skambjat assi, jew li għalih tista' ssalda obbligazzjoni, bejn partijiet infurmati u disposti fi tranzazzjoni distakkata.

- 12 It-termini li ġejjin huma mfissra fil-paragrafu 9 tal-IAS 39 u huma użati f'dan l-Istandard bit-tifsira speċifika fl-IAS 39.
- kost amortizzat ta' assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja
  - assi finanzjarji disponibbli għall-bejgħ
  - irtirar tar-rikonoxximent
  - derivat
  - metodu ta' imghax effettiv
  - assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja bil-valur xieraq minhabba profitt jew telf
  - kuntratt ta' garanzija finanzjarja
  - impenn fis-sod
  - tranzazzjoni li tiġi prevista
  - effettività tal-kopertura għar-riskju (hedge)
  - oġġett kopert
  - Strument ta' kopertura
  - Investimenti miżmuma sad-data tal-maturità
  - ammonti mislufa u riċevibbli
  - xiri jew bejgħ magħmul b'mod regolari
  - kosti tat- tranzazzjoni.
- 13 F'dan l-Istandard, "kuntratt" u "kuntrattwali" jirreferu għal kull ftehim bejn żewġ partijiet jew aktar, li għandhom konsegwenzi ekonomiċi ċari li l-partijiet f'tit għandhom, jekk għandhom, diskrezzjoni li jevitaw, ġeneralment minhabba li l-ftehim hu infurzabbli bil-liġi. Kuntratti, u allura l-istrumenti finanzjarji, jistgħu jiehdu diversi forom u m'hemm x b'żonn li jkunu bil-miktub.
- 14 F'dan l-Istandard, "entità" tinkludi individwi, imprizi kongunti, korpi inkorporati, fondi fiduċjarji u aġenziji tal-gvern.

PREŻENTAZZJONI

Obbligazzjonijiet u ekwità (ara wkoll il-paragrafi AG25–AG29)

- 15 L-emittent ta' strument finanzjarju għandu jikklassifika l-istrument, jew il-komponenti tiegħu, fir-rinonoxximent inizjali bhala obbligazzjoni finanzjarja, assi finanzjarju jew strument azzjonarju b'konformità mas-sustanza tal-arrangament kuntrattwali u t-tifsiriet ta' obbligazzjoni finanzjarja, assi finanzjarju u strument finanzjarju.

- 16 Meta l-emittent japplika t-tifsiriet fil-paragrafu 11 biex jistabbilixxi jekk strument finanzjarju huwiex strument azzjonarju aktar milli obligazzjoni finanzjarja, l-istrument hu ekwità jekk, u biss meta, iż-żewġ kondizzjonijiet (a) u (b) t'hawn isfel ikunu ssodisfati.
- (a) L-istrument ma fih l-ebda obbligu kuntrattwali:
- (i) biex jiġu kkunsinnati flus jew assi finanzjarju ieħor lil entità oħra; jew
- (ii) biex jiġu skambjati assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji ma' entità oħra taht kondizzjonijiet li huma potenzjalment sfavorevoli għall-emittent.
- (b) Jekk kull kuntratt ser jiġi jew jista' jissalda bl-istrumenti azzjonarji tal-emittent stess, u li:
- (i) kull non-derivat li ma jinkludi l-ebda obbligu mill-emittent biex jikkunsinna numru varjabbli tal-istrumenti azzjonarji tiegħu stess; jew
- (ii) derivat li ser jissalda biss mill-emittent li jiskambja ammont fiss ta' flus jew assi finanzjarju ieħor għal numru fiss ta' strumenti azzjonarji tiegħu stess. Għal dan l-iskop l-istrumenti azzjonarji stess tal-emittent ma jinkludux strumenti li huma nfushom kuntratti għal wasla jew kunsinna futura tal-istrumenti azzjonarji tal-emittent stess.

Kull obbligu kuntrattwali, li jinkludi wieħed li joriġina minnu strument finanzjarju derivat, li ser, jew jista' jirriżulta għal wasla jew kunsinna futura tal-istrumenti azzjonarji tal-emittent stess, iżda ma jissodifax il-kondizzjonijiet (a) u (b) t'hawn fuq, mhuwiex strument azzjonarju.

L-ebda obbligu kuntrattwali biex tikkunsinna flus jew assi finanzjarju ieħor (il-paragrafu 16(a))

- 17 Karatteristika kritika li tidistingwi obligazzjoni finanzjarja minn strument azzjonarju hi l-eżistenza ta' obbligu kuntrattwali ta' parti wahda għall-istrument finanzjarju (l-emittent) jew biex jikkunsinna flus jew assi finanzjarju ieħor lil parti l-oħra (id-detentur) jew li jiġu skambjati assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji mad-detentur taht kondizzjonijiet li huma potenzjalment sfavorevoli għall-emittent. Għalkemm id-detentur ta' strument azzjonarju jista' jkun intitolat li jirċievi sehem pro rata ta' kull dividendi jew distribuzzjonijiet oħrajn ta' ekwità, l-emittent m'għandux obbligu kuntrattwali biex jagħmel distribuzzjonijiet bhal dawn minhabba li mhux meħtieġ li jikkunsinna flus jew assi finanzjarju ieħor lil parti oħra.
- 18 Is-sustanza ta' kull strument finanzjarju, aktar mill-forma legali tiegħu, tirregola l-klassifikazzjoni tiegħu fuq il-karta tal-bilanċ tal-entità. Is-sustanza u l-forma legali huma ġeneralment konsistenti, iżda mhux dejjem. Xi strumenti finanzjarji jiehdu l-forma legali ta' ekwità iżda fis-sustanza huma obligazzjonijiet u oħrajn jistgħu jikkombinaw karatteristiċi assoċjati ma' strumenti azzjonarji u karatteristiċi assoċjati ma' obligazzjonijiet finanzjarji. Pereżempju:
- (a) kull sehem privileġġat li jipprovi għal fidi mandatorju mill-emittent għal ammont fiss jew determinabbli f'data f'fissata jew determinabbli fil-futur, jew jagħti d-dritt lid-detentur li jitlob lill-emittent biex jifdi l-istrument f'data partikulari jew wara għal ammont fiss jew determinabbli, hu obligazzjoni finanzjarja.
- (b) strument finanzjarju li jagħti d-dritt lid-detentur li jroddu lura (*put it back*) lill-emittent fi flus jew fassi finanzjarju ieħor ('strument *puttable*') hu obligazzjoni finanzjarja. Dan jiġri meta l-ammont ta' flus jew assi finanzjarji oħrajn huma ddeterminati fuq il-bażi ta' indiċi jew oġġetti ieħor li għandu l-potenzjal li jzid jew inaqqas, jew meta l-forma legali tal-istrument *puttable* taġti dritt lid-detentur għal interess residwu fl-assi ta' emittent. L-eżistenza ta' opzjoni għad-detentur li jqiegħed l-istrument lura lill-emittent għal flus jew fassi finanzjarju ieħor jfisser li l-istrument *puttable* jissodisfa t-tifsira ta' obligazzjoni finanzjarja. Pereżempju, fondi komuni *open ended*, *unit trusts*, impriži kongunti u xi entitajiet kooperattivi jistgħu jipprovdur lid-detenturi tal-unitajiet tagħhom jew membri bi dritt li jifdu l-interessi tagħhom fl-emittent f'kull hin għal flus ugwali għas-sehem proporzjonali tagħhom tal-valur tal-assi tal-emittent. Madankollu, il-klassifikazzjoni bħala obligazzjoni finanzjarja m'għandhiex tipprekludi l-użu ta' deskritturi bħal 'valur tal-assi netti attribwiti lid-detenturi ta' unitajiet' u 'bidla fil-valur ta' assi netti attribwibbli lid-detenturi ta' unitajiet' fuq il-wiċċ tar-rapporti finanzjarji ta' entità li m'għandhiex ekwità ikkontribwita (bhal xi fondi komuni u *unit trusts*, ara Eżempju Illustrattiv 7) jew l-użu ta' żvelar addizzjonali biex turi li l-imghaxijiet totali tal-membri jinkludu oġġetti bħal riżervi li jissodisfaw id-definizzjoni ta' ekwità u strumenti *puttable* li ma jissodisfawhiex (ara Eżempju Illustrattiv 8).

- 19 Jekk entità m'għandhiex id-dritt bla kundizzjoni li tevita li tikkunsinna flus jew assi finanzjarju iehor biex issalda għal obbligu kuntrattwali, l-obbligu jissodisfa t-tifsira ta' obligazzjoni finanzjarja. Pereżempju:
- (a) restrizzjoni fuq il-kapaċità ta' entità li tissodisfa obbligu kuntrattwali, bħan-nuqqas ta' aċċess għal munita barranija jew il-bżonn li tikseb approvazzjoni għal hlas minn awtorità regolatorja, ma tinnegax l-obbligu kuntrattwali tal-entità jew id-dritt kuntrattwali tad-detentur taht l-istrument.
  - (b) obbligu kuntrattwali li hu kondizzjonali fuq li kontroparti jeżerċita d-dritt tiegħu li jifdi, hu obligazzjoni finanzjarja minhabba li l-entità m'għandhiex id-dritt bla kundizzjoni li tevita li tikkunsinna flus jew assi finanzjarju iehor.
- 20 Strument finanzjarju li esplicitament ma jstabbilix obbligu kuntrattwali biex jiġu kkunsinnati flus jew assi finanzjarju iehor jista' jstabbilixxi obbligu indirettament permezz tat-termi u l-kondizzjonijiet tiegħu. Pereżempju:
- (a) strument finanzjarju jista' ikun fih obbligu mhux finanzjarju li għandu jissalda jekk, u biss jekk, l-entità tonqos li tagħmel id-distribuzzjonijiet jew li tifti l-istrument. Jekk l-entità tista' tevita t-trasferiment ta' flus jew ta' assi finanzjarju iehor biss billi tħallas l-obbligu mhux finanzjarju, l-istrument finanzjarju hu obligazzjoni finanzjarja.
  - (b) strument finanzjarju hu obligazzjoni finanzjarja jekk jipprovdi li mas-sald l-entità ser tikkunsinna jew:
    - (i) flus jew assi finanzjarju iehor, jew
    - (ii) l-ishma tagħha stess li l-valur tagħhom hu ddeterminat li b'mod sostanzjali jaqbeż il-valur tal-flus jew tal-assi finanzjarju iehor.

Chalkemm l-entità m'għandhiex l-obbligu kuntrattwali esplicitu biex tikkunsinna flus jew assi finanzjarju iehor, l-alternattiva tal-valur tas-sald permezz ta' ishma hu tali li l-entità ser issaldi bi flus. F'kull każ, id-detentur fis-sustanza ġie garantit li jirċievi ammont li hu tal-anqas ugwali għal opzjoni ta' sald bi flus (ara l-paragrafu 21).

Sald bl-istrumenti azzjonarji tal-entità stess (il-paragrafu 16(b))

- 21 Kuntratt m'huwix strument azzjonarju biss minhabba li jista' jirriżulta fil-wasla jew fil-kunsinna tal-istrumenti azzjonarji tal-entità stess. Entità jista' jkollha d-dritt jew l-obbligu kuntrattwali li tirċievi jew tikkunsinna numru ta' ishma tagħha stess jew ta' strumenti oħra ta' ekwità li jvarja biex il-valur ġust tal-istrumenti tal-entità stess li jridu jiġu riċevuti jew ikkunsinnati jkun ugwali għall-ammont tad-dritt jew obbligu kuntrattwali. Dan id-dritt jew obbligu kuntrattwali jista' jkun għal ammont fiss jew ammont li jvarja parzjalment jew b'mod komplet bħala rispons għal bidliet f'fattur varjabbli li mhux il-prezz tas-suq tal-istrumenti azzjonarji tal-entità stess (eż. rata ta' mgħax, prezz ta' prodott kummerċjali jew prezz ta' strument finanzjarju). Żewġ eżempji huma (a) kuntratt li jikkunsinna strumenti azzjonarji tal-entità stess li jiswew daqs CU100 ⁽¹⁾, u (b) kuntratt li jikkunsinna biżżejjed strumenti azzjonarji tal-entità stess biex ikunu jiswew daqs 100 uqija deheb. Dan il-kuntratt hu obligazzjoni finanzjarja tal-entità għalkemm l-entità għandha, jew tista', issaldah billi tikkunsinna l-istrumenti tagħha stess. Dan mhux strument azzjonarju minhabba li l-entità tuża numru varjabbli ta' strumenti azzjonarji tagħha stess bħala mezz biex issalda l-kuntratt. Għalhekk, il-kuntratt ma jurix evidenza ta' interess residwu fl-assi ta' entità wara li jitnaqqsu l-obbligazzjonijiet kollha tagħha stess.
- 22 Kuntratt li ser jissalda mill-entità (li qed tirċievi jew) li qed tikkunsinna numru fiss ta' strumenti azzjonarji tagħha stess fi skambju ma' ammont fiss ta' flus jew assi finanzjarju iehor, hu strument azzjonarju. Pereżempju, opzjoni tal-ishma mahruġa li tagħti lill-kontroparti d-dritt li jixtri numru fiss ta' ishma tal-entità għal prezz fiss jew għal ammont prinċipali fiss iddikjarat ta' bond, hu strument azzjonarju. Bidliet fil-valur ġust ta' kuntratt li joriġinaw mill-varjazzjonijiet fir-rati ta' mgħax tas-suq li ma jaffettwawx l-ammont ta' flus jew ta' assi finanzjarji oħrajn li jridu jithallsu jew jiġu riċevuti, jew in-numru ta' strumenti azzjonarji li jridu jiġu riċevuti jew jiġu kkunsinjati, mas-sald tal-kuntratt ma jipprekludix il-kuntratt milli jkun strument azzjonarju. Kull korrispettiv riċevut (bħal primjum riċevut għal opzjoni bil-miktub jew garanzija fuq l-ishma tal-entità stess) jiżdied direttament fuq l-ekwità. Kull korrispettiv mħallas (bħal primjum mħallas għal opzjoni mħallsa) jitnaqqas direttament mill-ekwità. Bidliet fil-valur ġust ta' strumenti azzjonarji m'humiex rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji.

⁽¹⁾ F'dan l-Istandard, l-ammonti monetarji huma denominati f'unitajiet tal-munita (CU).

- 23 Kuntratt li fih obbligu ghal entità biex tixtri l-istrumenti azzjonarji tagħha stess bi flus jew b'assi finanzjarju iehor jaghti lok ghal obligazzjoni finanzjarja ghal valur preżenti tal-ammont mifdi (pereżempju, għall-valur preżenti tal-prezz ta' xiri mill-ġdid bil-quddiem, il-prezz eżerċitat tal-opzjoni jew kull ammont iehor mifdi). Dan hu l-każ anki jekk il-kuntratt nnifsu hu strument azzjonarju. Eżempju wiehed hu l-obbligu tal-entità li tixtri l-istrumenti azzjonarji tagħha stess bi flus. Meta l-obbligazzjoni finanzjarja hi rikonoxxuta fil-kotba inizjalment taht l-IAS 39, il-valur ġust tagħha (il-valur preżenti tal-ammont ta' fidi) hu kklassifikat mill-ġdid mill-ekwità. Sussegwentement, l-obbligazzjoni finanzjarja hija mkejla skont l-IAS 39. Jekk il-kuntratt jiskadi minghajr kunsinna, l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni finanzjarja hu kklassifikat mill-ġdid f'ekwità. Obbligu kuntrattwali ta' entità biex tixtri l-istrumenti azzjonarji tagħha stess jaghti lok ghal obligazzjoni finanzjarja ghal valur preżenti tal-ammont mifdi, anki jekk l-obbligu ta' xiri hu marbut mal-kundizzjoni li l-kontroparti teżerċita d-dritt ta' fidi (eż. opzjoni put miktuba li taghti l-kontroparti d-dritt li jbiegħ l-istrumenti azzjonarji tal-entità stess ghal prezz fiss).
- 24 Kuntratt li jkun ser jissalda mill-entità li tikkunsinna jew li tirċievi numru fiss tal-istrumenti azzjonarji tagħha stess bi skambju ma' ammont varjabbli ta' flus jew assi finanzjarju iehor, hu assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja. Eżempju hu kuntratt li permezz tiegħu l-entità tikkunsinna 100 mill-istrumenti azzjonarji tagħha stess bi skambju ma' ammont ta' flus kkalkulat biex ikollu valur daqs 100 uqija deheb.

Dispożizzjonijiet għas-sald kontingenti

- 25 Strument finanzjarju jista' jkun jehtieg li l-entità tikkunsinna jew flus jew assi finanzjarju iehor, jew inkella biex issaldah b'tali mod li jkun obligazzjoni finanzjarja, f'każ li jsehhu jew li ma jsehhu avvenimenti futuri incerti (jew fil-hin tar-riżultati ta' ċirkustanzi incerti) li jmorru lil hinn mill-kontroll kemm tal-emittent u tad-detentur tal-istrument, bħal bidla f'indici tal-borża, indici tal-prezzijiet tal-konsumatur, rati ta' mghax jew rekwiziti ta' tassazzjoni, jew id-dhul futur tal-emittent, introjtu nett jew il-proporzjon ta' dejn ghal ekwità. L-emittent ta' strument bħal dan m'għandux id-dritt bla kundizzjoni li jevita li jikkunsinna l-flus jew assi finanzjarju iehor (jew b'mod iehor biex jissalda b'tali mod li jkun obligazzjoni finanzjarja). Għalhekk, tkun obligazzjoni finanzjarja tal-emittent jekk:
- (a) il-parti tal-provvediment ta' sald kontingenti li tista' tehtieg sald bi flus jew b'assi finanzjarju iehor (jew inkella b'tali mod li tkun obligazzjoni finanzjarja) ma tkunx ġenwina; jew
- (b) l-emittent jista' jkun mehtieg li jsalda l-obbligu bi flus jew b'assi finanzjarju iehor (jew inkella biex issaldah b'tali mod li jkun obligazzjoni finanzjarja) biss fil-każ ta' likwidazzjoni tal-emittent.

Alternattivi ta' sald

- 26 Meta strument finanzjarju derivat jaghti parti waħda l-għażla ta' kif għandu jissalda (eż. l-emittent jew id-detentur jistgħu jagħzlu sald nett bi flus jew bi skambju ta' ishma għal flus) dan ikun assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja għajr meta kull alternattiva ta' sald tirriżulta fi strument azzjonarju.
- 27 Eżempju ta' strument finanzjarju derivat b'għażla ta' sald li hu obligazzjoni finanzjarja, hu opzjoni tal-ishma li l-emittent jista' jiddeċiedi li jsalda b'mod nett bi flus jew bl-iskambju tal-ishma tiegħu stess għal flus. Hekk ukoll, xi kuntratti biex tixtri jew tbigh prodott mhux finanzjarju bi skambju għall-istrumenti azzjonarji tal-entità stess huma fl-ambitu ta' dan l-Istandard minhabba li jistgħu jissaldu jew b'kunsinna tal-prodott mhux finanzjarju jew b'mod nett bi flus jew permezz ta' strument finanzjarju iehor (ara l-paragrafi 8–10). Dawn il-kuntratti huma assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji u mhux strumenti azzjonarji.

Strumenti finanzjarji komposti (ara wkoll il-paragrafi AG30-AG35 u Eżempji Illustrattivi 9–12)

- 28 L-emittent ta' strument finanzjarju mhux derivat għandu jevalwa t-termini tal-istrument finanzjarju biex jistabbilixxi jekk fihx kemm obligazzjoni u kemm komponent ta' ekwità. Dawn il-komponenti għandhom jiġu kklassifikati separatament bħala obligazzjonijiet finanzjarji, assi finanzjarji jew strumenti azzjonarji b'konformità mal-paragrafu 15.
- 29 Entità tirrikonoxxi separatament il-komponenti ta' kull strument finanzjarju li (a) johloq obligazzjoni finanzjarja tal-entità u (b) jipprovdi għażla lid-detentur tal-istrument biex jikkonvertih fi strument azzjonarju tal-entità. Pereżempju, bond jew strument finanzjarju simili konvertibbli mid-detentur f'numru fiss ta' ishma ordinarji tal-entità hu strument finanzjarju kompost. Mill-perspettiva tal-entità, strument finanzjarju ta' dak it-tip jikkonsisti f'żewġ komponenti: obligazzjoni finanzjarja (arrangement kuntrattwali biex jikkunsinna flus jew assi finanzjarju iehor) u strument azzjonarju (opzjoni ta' xiri li taghti lid-detentur id-dritt, għal perijodu speċifiku ta' żmien, biex jikkonvertiha f'numru fiss ta' ishma ordinarji tal-entità). L-effett ekonomiku tal-ħruġ ta' strument bħal dan hu b'mod

sostanzjali l-istess dak tal-hruġ ta' fl-istess hin strument ta' dejn b'dispożizzjoni tas-sald bikri u garanziji għax-xiri ta' ishma ordinarji, jew il-hruġ ta' strument ta' dejn b'garanziji ta' xiri ta' ishma li jinhallu. Għalhekk, fil-kazijiet kollha, l-entità għandha tippreżenta l-komponenti ta' obbligazzjoni u tal-ekwiżità separatament fuq il-karta tal-bilanċ.

- 30 Il-klassifikazzjoni tal-komponenti ta' obbligazzjoni u ta' ekwiżità ta' strument konvertibbli ma tkunx riveduta bħala riżultat ta' bidla fil-probabilità li opzjoni ta' konverżjoni tkun għandha tiġi eżerċitata, anki meta l-eżerċizzju tal-opzjoni jista' jidher li jista' jkun sar ekonomikament vantaġġu għal xi detenturi. Id-detenturi jistgħu mhux dejjem jaġixxu bil-mod li jkun mistenni minhabba, pereżempju, li l-konsegwenzi tat-taxxa li jirriżultaw mill-konverżjoni jistgħu jvarjaw fost id-detenturi. Barra minn hekk, il-probabilità ta' konverżjoni ser tinbidel minn żmien għal żmien. L-obbligu kuntrattwali tal-entità biex isiru pagamenti futuri jibqa' pendenti sakemm jiġi eliminat permezz tal-konverżjoni, maturità tal-istrument jew xi tranżazzjoni oħra.
- 31 L-IAS 39 jitratta dwar il-kejl ta' assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji. Strumenti ta' ekwiżità huma strumenti li juru evidenza ta' interess residwu fl-assi ta' entità wara li jitnaqqsu l-obbligazzjonijiet kollha tagħha. Għalhekk, meta l-ammont miżmum fil-kotba ta' strument finanzjarju kompost hu allokat għall-ekwiżità u l-komponenti tal-obbligazzjoni tiegħu stess, il-komponent ta' ekwiżità hu assenjat l-ammont residwu wara li jitnaqqas il-valur ġust tal-istrument kollu kemm hu, l-ammont stabbilit b'mod separat tal-komponent tal-obbligazzjoni. Il-valur ta' kull karatteristika tad-derivati (bhal opzjoni ta' xiri) hi mdeffsa fl-istrument finanzjarju kompost, minbarra l-komponent ta' entità (bhal opzjoni ta' konverżjoni ta' ekwiżità) li hi inkluża fil-komponent tal-obbligazzjoni. Is-somma tal-ammonti rikonoxxuti assenjati għall-komponenti ta' obbligazzjoni u ekwiżità fir-rikonoxximent inizjali hi dejjem ugwali għal valur ġust li jkun ser jiġi attribwit lill-istrument kollu kemm hu. L-ebda qligħ jew telf ma jirriżulta mir-rikonoxximent inizjali tal-komponenti tal-istrument b'mod separat fil-bidu.
- 32 Taht il-metodu deskritt fil-paragrafu 31, l-emittent ta' bond konvertibbli f'ishma ordinarji l-ewwel jistabbilixxi l-ammont miżmum fil-kotba tal-komponent tal-obbligazzjoni billi jkejjel il-valur ġust ta' obbligazzjoni simili (li jinkludi l-karatteristiċi kollha mdeffsa tad-derivat li mhumiex ekwiżità) li m'għandhiex komponent ta' ekwiżità assoċjat. L-ammont miżmum fil-kotba tal-istrument azzjonarju rappreżentat mill-opzjoni li l-istrument jiġi konvertit f'ishma ordinarji hu mbagħad iddeterminat billi jitnaqqas il-valur ġust tal-obbligazzjoni finanzjarja mill-valur ġust tal-istrument finanzjarju kompost kollu kemm hu.

Ishma tat-teżor (ara wkoll il-paragrafu AG36)

- 33 Jekk entità takkwista mill-ġdid l-istrumenti azzjonarji tagħha stess, dawk l-istrumenti (ishma tat-teżor) għandhom jiġu mnaqqsa mill-ekwiżità. L-ebda qligħ jew telf m'għandu jiġi rikonoxxut bħala profitt jew telf max-xiri, il-bejgħ, il-hruġ jew il-kancellazzjoni tal-istrumenti azzjonarji tal-entità stess. Ishma tat-teżor bhal dawn jistgħu jinkisbu u jinżammu mill-entità jew minn membri oħra tal-grupp konsolidat. Korrispettiv imħallas jew irċevut għandu jiġi rrikonoxxut direttament b'ekwiżità.
- 34 L-ammont ta' ishma tat-teżor miżmuma hu żvelat separatament jew fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ jew fin-noti, b'konformità mal-IAS 1 *Preżentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji*. Entità għandha tipprovdi żvelar b'konformità mal-IAS 24 *Żvelar fuq Partijiet Relatati* jekk l-entità takkwista mill-ġdid l-istrumenti azzjonarji tagħha stess mingħand il-partijiet relatati.

Mgħax, dividendi, telf u qligħ (ara wkoll il-paragrafu AG37)

- 35 Mgħaxijiet, dividendi, telf u qligħ li huma relatati ma' strument finanzjarju jew komponent li hu obbligazzjoni finanzjarja għandhom jiġu rikonoxxuti bħala introjtu jew kost fil-profit jew telf. Distribuzzjonijiet lid-detenturi ta' strument azzjonarju għandhom jiġu ddebitati mill-entità direttament għal ekwiżità, b'mod nett minn kwalunkwe benefiċċji relatati mat-taxxa fuq id-dhul. Il-kosti ta' tranżazzjoni ta' tranżazzjoni ta' ekwiżità għandhom jiġu kontabilizzati bħala tnaqqis mill-ekwiżità, b'mod nett minn kwalunkwe benefiċċju relatat mat-taxxa fuq id-dhul.
- 36 Il-klassifikazzjoni ta' strument finanzjarju bħala obbligazzjoni finanzjarja jew bħala strument azzjonarju jistabbilixxi jekk l-imgħax, dividendi, telf jew qligħ relatat ma' dak l-istrument humiex rikonoxxuti bħala introjtu jew spejjeż fil-profit jew it-telf. Għalhekk, hlasijiet ta' dividendi fuq ishma li huma rikonoxxuti b'mod shiħ bħala obbligazzjonijiet huma rikonoxxuti bħala kosti bl-istess mod bhal imgħax fuq bond. Bl-istess mod, qligħ u telf assoċjati mal-fidi jew il-finanzjamenti mill-ġdid ta' obbligazzjonijiet finanzjarji huma rikonoxxuti fil-profit jew telf, billi l-fidi u l-finanzjamenti mill-ġdid ta' strumenti finanzjarji huma rikonoxxuti bħala bidliet fl-ekwiżità. Bidliet fil-valur ġust ta' strumenti azzjonarji mhumiex rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji.
- 37 Entità tipikament iġġarrab kosti varji fil-hruġ jew fl-akkwiż tal-istrumenti azzjonarji tagħha stess. Dawk il-kosti jistgħu jinkludu spejjeż ta' reġistrazzjoni u spejjeż regolatorji oħrajn, ammonti mħallsa lil konsulenti legali, kontabilisti u professjonisti oħrajn, kosti tal-istampar u taxxi tal-boll. Il-kosti ta' tranżazzjoni ta' tranżazzjoni ta' ekwiżità huma rappurtati bħala tnaqqis mill-ekwiżità (b'mod nett minn kull benefiċċju relatat mat-taxxa fuq id-dhul) sal-punt li huma kosti inkrementali direttament attribwibbli mat-tranżazzjoni ta' ekwiżità, li kieku kienu jiġu evitati. Il-kosti ta' tranżazzjoni ta' ekwiżità li hi abbandunata huma rikonoxxuti bħala spiza.

- 38 Kosti tat-tranzazzjoni relatati mal-hruġ ta' strument finanzjarju kompost huma allokati lill-komponenti ta' obbligazzjoni u ta' ekwità tal-istrument fi proporzjon mal-allokazzjoni tar-rikavat. Kosti tat-tranzazzjoni li jirrelataw b'mod kongunt għal aktar minn tranzazzjoni waħda (pereżempju, kosti ta' offerta fl-istess hin ta' xi ishma u registrazzjoni fil-borża ta' xi ishma oħrajn) huma allokati għal dawk it-tranzazzjonijiet li jużaw bażi ta' allokazzjoni li hi razzjonali u konsistenti ma tranzazzjonijiet simili.
- 39 L-ammont tal-kosti ta' tranzazzjoni kontabilizzati bħala tnaqqis mill-ekwità fil-perijodu għandu jiġi żvelat separatament taht l-IAS 1. L-ammont relatat ta' taxxi fuq id-dhul rikonoxxut direttament fil-valur proprjetarju huwa inkluż fl-ammont aggregat ta' taxxa fuq id-dhul kurrenti u d-differita kkreditata jew imposta fuq il-valur proprjetarju li huwa żvelat taht l-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul*.
- 40 Dividendi kklassifikati bħala kost jistgħu jiġu pprezentati fir-rapport tal-introjtu jew mal-imghax fuq obbligazzjonijiet oħrajn jew bħala entrata separata. Minbarra r-rekwiżiti ta' dan l-Istandard, l-iżvelar ta' imghax u dividendi huwa soġġett għar-rekwiżiti tal-IAS 1 u l-IFRS 7. Fxi ċirkustanzi, minhabba d-differenzi bejn l-imghax u dividendi relatati ma' materji bħal tnaqqis mit-taxxa, ikun preferibbli li dawn jiġu żvelati separatament fir-rapport tal-introjtu. Żvelar dwar l-effetti tat-taxxa jsiru b'konformità mal-IAS 12.
- 41 Qligh u telf relatati ma' bidliet fl-ammont miżmum fil-kotba ta' obbligazzjoni finanzjarja huma rikonoxxuti bħala introjtu jew spiża fil-profit jew telf anki meta dawn jirrelataw ma' strument li jinkludi d-dritt ta' interess residwu fl-assi tal-entità bi skambju ma' flus jew assi finanzjarju ieħor (ara l-paragrafu 18(b)). Taht l-IAS 1 l-entità tipprezenta kull qligh jew telf li jirriżulta mill-kejl mill-ġdid strument bħal dan separatament fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu meta jkun rilevanti biex jispjega r-riżultati finanzjarji tal-entità.

It-tpaċċja ta' assi finanzjarju u obbligazzjoni finanzjarja (ara wkoll il-paragrafi AG38 u AG39)

- 42 Assi finanzjarju u obbligazzjoni finanzjarja għandhom jitpaċu u l-ammont nett ipprezentat fil-karta tal-bilanċ meta, u biss meta, entità:
- (a) attwalment għandha dritt infurzat legalment li tistabbilixxi l-ammonti rikonoxxuti; u
- (b) qed taħseb jew li ssalda fuq bażi netta, jew li tirrealizza l-assi u ssalda l-obbligazzjoni fl-istess hin.
- Biex jiġi rrapportat trasferiment ta' assi finanzjarju li ma jikkwalifikax għall-irtirar tar-rikonoxximent, l-entità m'għandhiex tpaċi l-assi ttrasferit u l-obbligazzjoni assoċjata (ara l-IAS 39, il-paragrafu 36).
- 43 Dan l-Istandard jehtieg il-prezentazzjoni ta' assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji fuq bażi netta, li meta dan isehh jirrifletti fuq il-flussi futuri tal-flus mistennija meta jithallsu żewġ strumenti finanzjarji separati jew aktar. Meta entità għandha d-dritt li tircievi jew thallas ammont wiehed b'mod nett u qed taħseb li tagħmel dan, għandha fil-fatt, biss assi finanzjarju wiehed jew obbligazzjoni finanzjarja. F'ċirkustanzi oħra, assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji huma pprezentati separatament minn xulxin, b'mod konsistenti mal-karatteristiċi tagħhom bħala riżorsi jew obligi tal-entità.
- 44 It-tpaċċja ta' assi finanzjarju rikonoxxut u ta' obbligazzjoni finanzjarja rikonoxxuta u l-mod tal-prezentazzjoni tal-ammonti netti jvarjaw mill-irtirar tar-rikonoxximent ta' assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja. Għalkemm it-tpaċċja ma tagħtix lok għal rikonoxximent ta' qligh jew telf, in-nuqqas ta' rtirar tar-rikonoxximent ta' strument finanzjarju mhux biss jirriżulta fit-tnehhija tal-prodott li kien miżmum fil-kotba qabel minn fuq il-karta tal-bilanċ, iżda jista' jirriżulta wkoll fir-rikonoxximent ta' qligh jew telf.
- 45 Dritt ta' tpaċċja hu dritt legali tad-debitur, b'kuntratt jew b'mod ieħor, biex isalda jew jelimina b'mod ieħor, porzjon jew l-ammont kollu mill-ammont dovut lill-kreditur billi japplika kontra dak l-ammont, ammont dovut mill-kreditur. F'ċirkustanzi mhux tas-soltu, debitur jista' jkollu dritt legali biex japplika ammont dovut minn terza parti kontra l-ammont dovut minn kreditur kemm-il darba jkun hemm ftehim bejn it-tliet partijiet li jiddetermina b'mod ċar id-dritt tad-debitur li jpaċi. Minhabba li d-dritt ta' tpaċċja hu dritt legali, il-kondizzjonijiet li jsostnu d-dritt jistgħu jvarjaw minn ġurisdizzjoni legali għal oħra u l-iġġijiet applikabbli għar-relazzjonijiet bejn il-partijiet jehtieg li jiġu kkunsidrati.
- 46 L-eżistenza ta' dritt li jista' jiġi infurzat biex assi finanzjarju u obbligazzjoni finanzjarja jiġu kkumpensati, jaffettwa d-drittijiet u l-obbligi assoċjati ma' assi finanzjarju u obbligazzjoni finanzjarja u jista' jaffettwa l-espożizzjoni ta' entità għar-riskju fuq il-kreditu u ta' likwidità. Madankollu, l-eżistenza tad-dritt, minnu nnifsu, mhix bażi biżżejjed għat-tpaċċja. Fl-assenza ta' intenzjoni li jiġi eżerċitat id-dritt jew li jissalda fl-istess hin, l-ammont u l-għażla taż-żmien tal-flussi futuri tal-flus tal-entità ma jkunux affettwati. Meta entità tkun qed taħseb li teżerċita d-dritt jew ssalda fl-istess hin, il-prezentazzjoni tal-assi u tal-obbligazzjonijiet fuq bażi netta tirrifletti b'mod aktar xieraq l-ammonti u l-għażla taż-żmien tal-flussi futuri tal-flus, kif ukoll ir-riskji li għalihom dawk il-flussi tal-flus ikunu esposti. Intenzjoni minn parti waħda jew miż-żewġ partijiet biex isaldu fuq bażi netta minghajr id-dritt legali biex isir hekk mhuwiex biżżejjed biex jiġġustifika t-tpaċċja minhabba li d-drittijiet u l-obbligi assoċjati mal-assi finanzjarju individwali u l-obbligi finanzjarja jibqgħu intatti.

- 47 L-intenzjonijiet ta' entità relatati ma' sald ta' assi u obligazzjonijiet partikulari jistgħu jiġu influwenzati bil-prattici normali tan-negozju tagħha stess, ir-rekwiżiti tas-swieq finanzjarji u ċirkustanzi oħrajn li jistgħu jillimitaw l-kapaċità ta' sald b'mod nett jew ta' sald fl-istess hin. Meta entità għandha dritt ta' tpaċija, iżda ma tkunx trid li ssalda b'mod nett jew tillikwida l-assi u ssalda l-obbligazzjoni fl-istess hin, l-effett ta' dan id-dritt fuq l-espożizzjoni tar-riskju ta' kreditu tal-entità għandu jiġi żvelat skont il-paragrafu 36 tal-IFRS 7.
- 48 Is-sald simultanju ta' żewġ strumenti finanzjarji jista' jsehh permezz, pereżempju, tal-hidma ta' stabbilitment tar-rilaxx (*clearing house*) f'suq finanzjarju organizzat jew skambju li jsir wiċċ imb'wiċċ. F'dawn iċ-ċirkustanzi l-flussi tal-flus huma, fil-fatt, ekwivalenti għal ammont nett wiehed u m'hemmxx espożizzjoni għar-riskju fuq il-kreditu jew ta' likwidità. F'ċirkustanzi oħra, entità tista' ssalda żewġ strumenti billi tircievi u thallas ammonti separati, u ssir espota għal riskju fuq il-kreditu għall-ammont shiħ tal-assi jew għar-riskju ta' likwidità għall-ammont shiħ tal-obbligazzjoni. Dawn l-espożizzjonijiet għar-riskju jistgħu jkunu sinifikanti anki jekk relattivament qosra. Għalhekk, ir-realizzazzjoni ta' assi finanzjarju u s-sald ta' obligazzjoni finanzjarja huma ittrattati bhala li jsiru fl-istess hin biss meta t-tranzazzjonijiet isiru fl-istess hin.
- 49 Il-kondizzjonijiet iddeterminati fil-paragrafu 42 mhumiex ġeneralment issodisfati u t-tpaċija ġeneralment ma tkunx f'waqtha meta:
- diversi strumenti finanzjarji differenti jintużaw biex jimitaw il-karatteristiċi ta' strument finanzjarju wiehed ("strument sintetiku");
  - assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji joriġinaw minn strumenti finanzjarji li għandhom l-istess riskju ta' espożizzjoni primarju (pereżempju, assi u obligazzjonijiet f'portafoll ta' kuntratti bil-quddiem jew strumenti derivati oħrajn) iżda li jinvolvu partijiet oħra differenti;
  - assi finanzjarji jew assi oħrajn b'rahan bhala kollateral għal obligazzjonijiet finanzjarji li ma jistax isir rikors għalihom;
  - assi finanzjarji huma mwarrba f'fond fiduċjarju minn debitur għall-iskop biex jithallas obligu minghajr ma' dawk l-assi kienu aċċettati mill-kreditor bhala sald għall-obbligu (pereżempju, arrangament b'fond b'ammortizzament progressiv); jew
  - obbligi li saru bhala riżultat ta' avvenimenti li jwasslu għal telf huma mistennija li jiġu rkuprati minn terza parti permezz ta' talba magħmula taht kuntratt tal-assigurazzjoni.
- 50 Entità li tidhol għal numru ta' tranzazzjonijiet ta' strumenti finanzjarji ma' kontroparti wahda tista' tidhol għal 'arrangament ta' sald uniku nett' ma' dak il-kontroparti. Ftehim bħal dan jipprovdi għal sald nett wiehed għall-istrumenti finanzjarji kollha koperti b'dan il-ftehim fil-każ ta' nuqqas ta' hlas fuq, jew it-tmiem ta', xi wiehed mill-kuntratti. Dawn l-arrangamenti huma użati b'mod komuni minn istituzzjonijiet finanzjarji biex jipprovdu protezzjoni kontra telf fil-każ ta' falliment jew ċirkustanzi oħrajn li jirriżultaw fil-kontroparti li ma jistax jissodisfa l-obbligi tiegħu. Arrangament ta' sald uniku nett komunement johloq dritt għal tpaċija li jsir li jista' jiġi infurzat u jaffettwa r-realizzazzjoni jew hlas ta' assi finanzjarji individwali u obligazzjonijiet finanzjarji biss wara xi avveniment speċifiku ta' falliment jew f'ċirkustanzi oħrajn mhux mistennija li jinholqu fil-kors normali tan-negozju. Arrangament ta' sald uniku nett ma jipprovdi b'bażi għat-tpaċija għajr meta ż-żewġ kriterji fil-paragrafu 42 ikunu ssodisfati. Meta l-assi finanzjarji u l-obbligazzjonijiet finanzjarji soġġetti għal arrangament ta' sald uniku nett ma jkunux paċuti, l-effett tal-arrangament fuq l-espożizzjoni għal riskju ta' kreditu ta' entità għandu jiġi żvelat skont il-paragrafu 36 tal-IFRS 7.

ŻVELAR

51–95 [Imhassra]

DATA EFFETTIVA

- 96 Entità għandha applika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdwu fl-1 ta' Jannar 2005 jew qabel. Applikazzjoni aktar bikrija hi inkorraġita. Entità għandha applika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdwu qabel l-1 ta' Jannar 2005 hlief jekk applika wkoll l-IAS 39 (maħruġ f'Diċembru 2003), inkluzi l-emendi maħruġa f'Marzu 2004. Jekk entità applika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dak il-fatt.
- 97 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat b'mod retrospettiv.

IRTIRAR TA' STQARRIJET OĦRAJN

- 98 Dan l-Istandard jieħu post l-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Żvelar u Preżentazzjoni* rivedut fis-sena 2000 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ FAWissu 2005 l-IASB ittrasferiet l-iżvelar kollu dwar strumenti finanzjarji għall-IFRS 7 *Strumenti Finanzjarji: Żvelar*.

- 99 Dan l-Istandard jiehu post dawn l-interpretazzjonijiet li ġejjin:
- (a) is-SIC5 *Klassifikazzjoni ta' Strumenti Finanzjarji – Dispożizzjonijiet għal sald kontingenti*;
  - (b) is-SIC16 *Kapital Azzjonarju — Strumenti ta' Ekwità tal-Entità Stess Akkwistati mill-Ġdid (Ishma tat-Teżor)*; u
  - (c) is-SIC17 *Ekwità — Kostj ta' Tranżazzjoni ta' Ekwità*.
- 100 Dan l-Istandard jirtira l-abbozz tal-Interpretazzjoni D34 tas-SIC *Strumenti Finanzjarji — Strumenti jew Drittijiet li Jistgħu Jinfdew mid-Detentur*.

Appendiċi

GWIDA DWAR L-APPLIKAZZJONI

IAS 32. *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni*

Dan l-Appendiċi hu parti integrali mill-Istandard.

- AG1 Din il-Gwida tal-Applikazzjoni tispjega l-applikazzjoni ta' ċertu aspetti tal-Istandard.
- AG2 L-Istandard ma jikkonċernax ir-rikonoxximent jew kejl ta' strumenti finanzjarji. Ir-reqwiziti dwar ir-rikonoxximent u l-kejl ta' assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji huma deskritti fl-IAS 39.

DEFINIZZJONIJET (IL-PARAGRAFI 11–14)

Assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji

- AG3 Il-munita (flus) hi assi finanzjarju minhabba li tirrappreżenta mezz ta' kambju u għalhekk hi l-bażi li fuqha t-tranżazzjonijiet kollha huma mkejla u miżmum fil-kotba fir-rapporti finanzjarji. Depożitu ta' flus f'bank jew f'istituzzjoni finanzjarja simili hu assi finanzjarju billi jirrappreżenta d-dritt kuntrattwali tad-depożitur biex jakkwista flus mill-istituzzjoni jew biex jikteb ċekk jew strument simili kontra l-bilanċ, lill-kreditur bhala hlas ta' obligazzjoni finanzjarja.
- AG4 Eżempji komuni ta' assi finanzjarji li jirrappreżentaw dritt kuntrattwali biex jiġu riċevuti flus fil-futur u obligazzjonijiet finanzjarji korrispondenti li jirrappreżentaw obbligu kuntrattwali biex jiġu kkunsinnati flus fil-futur huma:
- (a) kontijiet tad-debituri u kredituri tal-kummerċ;
  - (b) noti ta' debituri u kredituri;
  - (c) self riċevibbli u pagabbli; u
  - (d) *bonds* riċevibbli u pagabbli.

F'kull każ, dritt kuntrattwali ta' parti waħda biex tircievi (jew obbligu biex thallas) flus titqabbel minn obbligu korrispondenti tal-parti l-oħra biex thallas (jew dritt li tircievi).

- AG5 Tip iehor ta' strument finanzjarju hu wiehed fejn il-benefiċċju ekonomiku li għandu jiġi riċevut jew mogħti, hu assi finanzjarju li mhuwiex flus. Pereżempju, nota pagabbli f'*bonds* tal-gvern tagħti lid-detentur id-dritt kuntrattwali li jircievi u lill-emittent l-obbligu kuntrattwali biex jikkunsinna *bonds* tal-gvern, mhux flus. Il-*bonds* huma assi finanzjarji minhabba li jirrappreżentaw obbligu tal-gvern emittenti biex iħallas bi flus. In-nota hi, għalhekk, assi finanzjarju tad-detentur tan-nota, u obligazzjoni finanzjarja tal-emittent tan-nota.
- AG6 Strumenti tad-dejn "perpetwi" (bħal *bonds* "perpetwi", *bonds* b'obligazzjoni u noti kapitali) generalment jipprovdu lid-detentur bid-dritt kuntrattwali li jircievi hlasijiet fuq il-kont b'imghax f'dati ddeterminati li jestendu fil-futur indefinit, jew mingħajr dritt li jircievi ritorn tal-ammont kapital jew bi dritt għal ritorn tal-ammont kapital taht termini li jagħmluha improbabbli hafna jew lil hinn hafna fil-futur. Pereżempju, entità tista' toħroġ strument finanzjarju li jeħtieġ li hi tagħmel pagamenti annwali għal dejjem li jkun ugwali għal rata ddikjarata ta' mghax ta' 8 fil-mija applikata għal-livell ugwali ddikjarat jew ammont kapitali ta' CU1 000 (¹). Jekk wiehed jassumi li 8 fil-mija hi r-rata tas-suq fuq l-imghax għall-istrument meta nħareġ, l-emittent jassumi obbligu kuntrattwali biex jagħmel sensiela ta' pagamenti ta' mghax fil-futur li għandhom valur ġust (valur preżenti) ta' CU1 000 fuq ir-rikonoxximent inizjali. Id-detentur u l-emittent tal-istrument għandhom assi finanzjarju u obligazzjoni finanzjarja rispettivament.

(¹) F'din il-gwida, ammonti monetarji huma denominati f'"unitajiet tal-munita" ("currency units") (CU).

- AG7 Dritt kuntrattwali jew obbligu kuntrattwali biex tirċievi, tikkunsinna jew tiskambja strumenti finanzjarji hu minnu nnifsu strument finanzjarju. Katina ta' drittijiet kuntrattwali jew obbligi kuntrattwali tissodisfa d-definizzjoni ta' strument finanzjarju jekk fl-aħħar mill-aħħar twassal għal irċevuta jew hlas fi flus jew għall-akkwist jew il-hruġ ta' strument azzjonarju.
- AG8 Il-kapaċità li jiġi eżerċitat dritt kuntrattwali jew il-bżonn li jiġi ssodisfat obbligu kuntrattwali jistgħu jkunu assoluti, jew jistgħu jkunu kontingenti fuq is-sehħ ta' avveniment fil-futur. Pereżempju, garanzija finanzjarja hi dritt kuntrattwali tas-sellief biex jirċievi flus minghand il-garanti, u obbligu kuntrattwali korrispondenti tal-garanti biex iħallas lis-sellief, jekk min jissellef jonqos milli jhallas. Id-dritt u l-obbligu kuntrattwali jeżistu minhabba tranżazzjoni li sehhet fil-passat jew avveniment (preżunzjoni tal-garanzija), anki jekk il-hila tas-sellief biex jeżerċita d-dritt tiegħu u l-htieġa tal-garanti biex iħallas taht l-obbligu tagħha, huma t-tnejn kontingenti fuq att futur ta' nuqqas ta' hlas mis-sellief. Dritt u obbligu kontingenti jissodisfaw id-definizzjoni ta' assi finanzjarju u obbligazzjoni finanzjarja, anki jekk assi u obbligazzjonijiet bħal dawn m'humiex dejjem miżmum fil-kotba fir-rapporti finanzjarji. Xi whud minn dawn id-drittijiet u obbligi kontingenti jistgħu jkunu kuntratti tal-assigurazzjoni li jaqgħu fl-ambitu tal-IFRS 4.
- AG9 Taht l-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri* kiri finanzjarju hu kkunsidrat prinċipalment bħala jedd tas-sid biex jirċievi, u obbligu tal-kerrej biex iħallas, sensiela ta' hlasijiet li huma b'mod sostanzjali l-istess bħal hlasijiet mħallta ta' kapital u mgħax taht ftehim ta' self fiss. Is-sid jirrapporta l-investment tiegħu fl-ammont riċevibbli taht il-kuntratt tal-kiri, minflok taht l-assi mikri stess. Kiri operattiv, mill-banda l-oħra, hu kkunsidrat prinċipalment bħala kuntratt mhux komplet li jorbot lis-sid biex jipprovi l-użu ta' assi f'perijodi kuntratti *futures* bi skambju għal korrispettiv simili għal miżata għal servizz. Is-sid jibqa' jirrapporta l-assi mikri nnifsu minflok kull ammont riċevibbli fil-futur taht il-kuntratt. Għalhekk, kiri finanzjarju hu kkunsidrat bħala strument finanzjarju u kuntratt ta' kiri tal-operat m'huwiex ikkunsidrat bħala strument finanzjarju (hlief għal dak li jirrigwarda hlasijiet individwali attwalment dovuti u pagabbli).
- AG10 Assi fiżiċi (bħal inventarji, proprjetà, impjanti u tagħmir) assi mikrija u assi intangibbli (bħal patenti u marki reġistrati) mhumiex assi finanzjarji. Il-kontroll ta' assi fiżiċi u intangibbli bħal dawn johlqu opportunità biex jiġi gġennerat influss ta' flus jew assi finanzjarju iehor, iżda ma jagħtix lok għal dritt preżenti biex jiġu riċevuti flus jew assi finanzjarju iehor.
- AG11 Assi (bħal kosti mħallsin minn qabel) li għalihom il-benefiċċju ekonomiku fil-futur hu r-riċevuta ta' prodotti jew servizzi, aktar milli d-dritt tar-riċevuta ta' flus jew assi finanzjarju iehor, mhumiex assi finanzjarji. Hekk ukoll, entrati bħal dhul differit u l-biċċa l-kbira ta' garanziji obligatorji mhumiex obbligazzjonijiet finanzjarji minhabba li l-hruġ ta' benefiċċji ekonomiċi assoċjat magħhom, hu l-kunsinna ta' prodotti u servizzi, aktar milli l-obbligu kuntrattwali biex thallas flus jew assi finanzjarju iehor.
- AG12 Obligazzjonijiet jew assi li mhumiex kuntrattwali (bħal taxxi fuq id-dhul li huma maħluqa bħala riżultat ta' rekwiżiti statutorji imposti mill-gvern) mhumiex obbligazzjonijiet finanzjarji jew assi finanzjarji. Il-kontabilità ta' taxxi fuq id-dhul hija indirizzata fl-IAS 12. B'mod simili, obbligi kostruttivi, kif definiti fl-IAS 37 *Provedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*, ma joriġinawx minn kuntratti u mhumiex obbligazzjonijiet finanzjarji.

Strumenti azzjonarji

- AG13 Eżempji ta' strumenti azzjonarji jinkludu ishma ordinarji non-puttable, xi tipi ta' ishma privileġġjati (ara l-paragrafi AG25 u AG26), u garanziji jew opzjonijiet ta' xiri miktuba li jippermettu lid-detentur biex jabbona għal, jew jixtri, numru fiss ta' ishma ordinarji non-puttable fl-entità li tohroġhom, bi skambju ma' ammont stabbilit ta' flus jew assi finanzjarju iehor. L-obbligu ta' entità li tohroġ jew tixtri numru fiss ta' strumenti azzjonarji tagħha stess bi skambju ma' ammont stabbilit ta' flus jew assi finanzjarju iehor, hu strument azzjonarju tal-entità. Madankollu, jekk kuntratt bħal dan fih obbligu għall-entità biex thallas bi flus jew b'assi finanzjarju iehor, dan jagħti lok ukoll għal obbligazzjoni għal valur preżenti tal-ammont tal-fidi (ara l-paragrafu AG27(a)). L-emittent ta' ishma ordinarji non-puttable jassumi obbligazzjoni meta jaġixxi formalment biex iwettaq distribuzzjoni u jsir legalment obligat għall-azzjonisti biex jagħmel hekk. Dan jista' jkun il-każ wara l-iżvelar ta' dividend jew meta l-entità tkun qegħda fil-proċess li tispicċa u l-assi li jibqgħu wara li jiġu ssodisfati l-obbligazzjonijiet jiġu mqassma fost l-azzjonisti.
- AG14 Opzjoni ta' xiri mixtrija jew kuntratt simili iehor miksub mill-entità li jagħtiha d-dritt biex takkwista mill-ġdid numru fiss ta' strumenti azzjonarji tagħha stess bi skambju ma' kunsinna ta' ammont stabbilit ta' flus jew assi finanzjarju iehor, mhumiex assi finanzjarju tal-entità. Minflok, kull korrispettiv mħallas għal kuntratt bħal dan jtnaqqas mill-ekwità.

Strumenti finanzjarji derivati

- AG15 Strumenti finanzjarji jinkludu strumenti primarji (bħal debitori, kredituri u strumenti finanzjarji) u strumenti finanzjarji derivati (bħal opzjonijiet finanzjarji, kuntratti *futures* u kuntratti miftiehma bil-quddiem (*forwards*), tpartit tar-rata tal-imghax u tpartit tal-munita). Strumenti finanzjarji derivati jissodisfaw id-definizzjoni ta' strument finanzjarju u, għalhekk, huma fl-ambitu ta' dan l-Istandard.

- AG16 Strumenti finanzjarji derivati johlqu drittijiet u obbligji li għandhom l-effett li jittrasferixxu bejn il-partijiet li għandhom sehem mill-istrument, wiehed jew aktar mir-riskji finanzjarji inerenti fi strument finanzjarju primarju prinċipali. Malli jinholqu, strumenti finanzjarji derivati jagħtu lil parti waħda d-dritt kuntrattwali li tiskambja assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji ma' parti oħra taht kondizzjonijiet li huma potenzjalment favorevoli, jew obbligju kuntrattwali biex tiskambja assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji ma' parti oħra taht kondizzjonijiet li huma potenzjalment sfavorevoli. Madankollu, huma generalment ⁽¹⁾ ma jirriżultawx fi trasferiment tal-istrument finanzjarju prinċipali mal-holqien tal-kuntratt, u mhux bilfors li trasferiment bħal dan isehh fid-data tal-maturità tal-kuntratt. Xi strumenti jinkorporaw kemm dritt u kemm obbligju biex isir skambju. Minhabba li t-termini tal-iskambju huma ddeterminati mal-holqien tal-istrument derivat, billi l-prezzijiet fis-swieq jinbidlu, dawk it-termini jistgħu jisiru jew favorevoli jew sfavorevoli.
- AG17 Opzjoni *put* jew ta' xiri biex jiġu skambjati assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji (i.e. strumenti finanzjarji minbarra l-istrumenti azzjonarji tal-entità stess) tagħti lid-detentur id-dritt li jakkwista benefiċċji ekonomiċi potenzjali futuri assoċjati ma' bidliet fil-valur ġust tal-istrument finanzjarju prinċipali tal-kuntratt. Kuntrarju għal dan, kittieb ta' opzjoni jassumi obbligju li jew jiċċahhad minn benefiċċji potenzjali ekonomiċi futuri jew li jgarrab telf potenzjali ta' benefiċċji ekonomiċi assoċjati ma' bidliet fil-valur ġust tal-istrument finanzjarju prinċipali. Id-dritt kuntrattwali tad-detentur u l-obbligju tal-kittieb jissodisfaw id-definizzjoni ta' assi finanzjarju u ta' obligazzjoni finanzjarja rispettivament. L-istrument finanzjarju prinċipali f'kuntratt ta' opzjoni jista' jkun kull assi finanzjarju, li jinkludi ishma f'entitajiet oħra u strumenti li jagħtu l-imghax. Opzjoni tista' teħtieġ lill-kittieb biex joħroġ strument ta' dejn, aktar milli jittrasferixxi assi finanzjarju, iżda l-istrument prinċipali tal-opzjoni jkun jikkostitwixxi assi finanzjarju tad-detentur li kieku l-opzjoni tiġi eżerċitata. Id-dritt tad-detentur tal-opzjoni biex jiskambja l-assi finanzjarju taht kondizzjonijiet potenzjalment favorevoli u l-obbligju tal-kittieb li jiskambja l-assi finanzjarju taht kondizzjonijiet potenzjalment sfavorevoli huma distinti mill-assi finanzjarju prinċipali li jrid jiġi skambjat mal-eżerċizzju tal-opzjoni. In-natura tad-dritt tad-detentur u l-obbligju tal-kittieb mhumieq affettwati mil-possibilità li x'aktarx li l-opzjoni ser tkun eżerċitata.
- AG18 Eżempju iehor ta' kuntratt finanzjarju derivat hu kuntratt miftiehem bil-quddiem li jrid jissalda fi żmien sitt xhur li fiha parti waħda (*ix-xerrej*) twieġhed li tikkunsinna CU1 000 000 fi flus bi skambju għal CU1 000 000 ta' ammont tal-wiċċ ta' *bonds* tal-gvern b'rata fissa, u l-parti l-oħra (il-bejjiegh) twieġhed li tikkunsinna CU1 000 000 ammont tal-wiċċ ta' *bonds* tal-gvern b'rata fissa bi skambju għal CU1 000 000 fi flus. Matul is-sitt xhur, iż-żewġ partijiet għandhom id-dritt kuntrattwali u l-obbligju kuntrattwali li jiskambjaw strumenti finanzjarji. Jekk il-prezz tas-suq tal-*bonds* tal-gvern joghla aktar minn CU1 000 000, il-kondizzjonijiet ikunu favorevoli għax-xerrej u sfavorevoli għal bejjiegh; jekk il-prezz tas-suq jaqa' taht CU1 000 000, l-effett ikun bil-maqlub. Ix-xerrej għandu dritt kuntrattwali (assi finanzjarju) simili għad-dritt taht opzjoni ta' xiri miżmuma, u obbligju kuntrattwali (obligazzjoni finanzjarja) simili għall-obbligju taht opzjoni *put* miktuba; il-bejjiegh għandu dritt kuntrattwali (assi finanzjarju) simili għal opzjoni *put* miżmuma u obbligju kuntrattwali (obligazzjoni finanzjarja) simili għal obbligju taht opzjoni ta' xiri miktuba. Bħal f'opzjonijiet, dawn id-drittijiet u obbligji kuntrattwali jikkostitwixxu assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji separati u distinti mill-istrumenti finanzjarji prinċipali (il-*bonds* u flus li jridu jiġu skambjati). Iż-żewġ partijiet li għandhom sehem minn kuntratt miftiehem bil-quddiem għandhom obbligju li jwettqu l-prestazzjoni tagħhom fiż-żmien miftiehem, filwaqt li prestazzjoni taht kuntratt ta' opzjoni ssehh biss jekk u meta d-detentur tal-opzjoni jagħzel li jeżerċitaha.
- AG19 Hafna tipi oħra ta' strumenti derivati jinkorporaw dritt jew obbligju biex iwettqu skambju fil-futur, li jinkludi tpartit tar-rata tal-imghax u tal-muniti, limiti, *collars* u mimimi fuq ir-rata ta' mghax, impenji ta' self fissa, faċilitajiet ta' hruġ ta' noti u ittri ta' kreditu. Kuntratt ta' tpartit fir-rata tal-imghax jista' jiġi kkunsidrat bħala varjazzjoni ta' kuntratt miftiehem bil-quddiem li fiha il-partijiet jiftiehem biex jagħmlu serje ta' skambji futuri ta' ammonti ta' flus, ammont wiehed ikkalkulat b'referenza għal rata ta' interess varjabbli u l-iehor b'referenza għal rata ta' mghax fissa. Kuntratti ta' *futures* huma varjazzjoni oħra ta' kuntratti miftiehma bil-quddiem li jvarjaw prinċipalment minhabba li l-kuntratti huma standardizzati u nnegozjati f'Borża.

Kuntratti biex jinxtraw u jinbieghu prodotti mhux finanzjarji (il-paragrafi 8–10)

- AG20 Kuntratti biex jinxtraw jew jinbieghu prodotti mhux finanzjarji ma jissodisfawx id-definizzjoni ta' strument finanzjarju minhabba li d-dritt kuntrattwali ta' parti waħda biex tirċievi assi mhux finanzjarju jew servizz, u l-obbligju korrispondenti tal-parti l-oħra ma jistabbilixxix dritt preżenti jew obbligju mill-ebda parti biex tirċievi, tikkunsinna jew tiskambja assi finanzjarju. Pereżempju, kuntratti li jipprovdur għal sald bl-irċevuta jew bil-kunsinna biss ta' prodott mhux finanzjarju (eż. opzjoni, kuntratti ta' *futures* jew kuntratti miftiehma bil-quddiem fuq il-fidda) mhumieq strumenti finanzjarji. Hafna mill-kuntratti ta' prodotti kummerċjali huma ta' dan it-tip. Xi whud huma standardizzati fl-għamla u nnegozjati fi swieq organizzati kważi bl-istess mod bħal xi strumenti finanzjarji derivati. Pereżempju, kuntratt *futures* ta' prodott kummerċjali jista' jinxtrata u jinbieghu faċilment għal flus minhabba li hu rreġistrat għan-negozju f'Borża u jista' jibdel l-idejn diversi drabi. Madankollu, il-partijiet li jixtru u jbieghu l-kuntratt qegħdin, fil-fatt, jinnegozjaw il-prodott kummerċjali prinċipali. Il-kapaċità għax-xiri jew bejgħ ta' kuntratt ta' prodott kummerċjali għal flus, il-faċilità li biha jista' jinxtrata jew jinbieghu u l-possibilità li jiġi nnegozjat sald bi flus tal-

(¹) Dan hu veru għal biċċa l-kbira tad-derivati, iżda mhux għad-derivati kollha, eż. fxi tpartit tar-rata ta' l-imghax ta' muniti inkroċjati, l-ammont kapitali jiġi skambjat fil-bidu (u skambjat mill-gdid fil-maturità).

obbligu biex tiġi riċevuta jew ikkunsinnata l-prodott kummerċjali, ma tibdilx il-karatteristika fundamentali tal-kuntratt b'tali mod li tohloq strument finanzjarju. Madankollu, xi kuntratti biex jinxtrow jew jinbieghu prodotti mhux finanzjarji li jistgħu jissaldu b'mod nett jew bi skambju ta' strumenti finanzjarji, jew li fihom l-oġġett mhux finanzjarju jista' jiġi kkonvertit faċilment fi flus, jaqgħu fi hdan l-ambitu ta' dan l-Istandard daqs li kieku kienu strumenti finanzjarji (ara l-paragrafu 8).

AG21 Kuntratt li jinvolvi l-wasla jew il-kunsinna ta' assi fiżiċi ma johloqx assi finanzjarju għal parti waħda u obligazzjoni finanzjarja għal parti l-oħra għajr meta kull hlas korrispondenti jkun differit għal wara d-data li fihom l-assi fiżiċi huma ttrasferiti. Każ bħal dan hu x-xiri jew bejgħ ta' prodotti fuq kreditu ta' negozju.

AG22 Xi kuntratti huma marbuta mal-prodott kummerċjali, iżda ma jinvolvu sald permezz tar-riċevuta fiżika jew tal-kunsinna ta' prodott kummerċjali. Huma jispeċifikaw sald permezz ta' hlasijiet bi flus li jiġu ddeterminati skont il-formula fil-kuntratt, milli permezz ta' hlas ta' ammonti stabbiliti. Pereżempju, l-ammont kapitali f'bond jista' jiġi kkalkulat billi jiġi applikat il-prezz tas-suq taż-żejt li hu l-iktar komuni fil-hin tal-maturità tal-bond, għal ammont stabbilit ta' żejt. Il-kapital jkollu indiċi skont ir-referenza ma' prezz ta' prodott kummerċjali, iżda jissaldu bi flus biss. Dan il-kuntratt jikkostitwixxi strument finanzjarju.

AG23 Id-definizzjoni ta' strument finanzjarju tinkorpora wkoll kull kuntratt li jagħti lok għal assi mhux finanzjarju jew obligazzjoni mhux finanzjarja flimkien ma' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja. Dawn l-istrumenti finanzjarji ta' spiss jagħtu parti waħda l-għażla li jiskambjaw assi finanzjarju ma' assi mhux finanzjarju. Pereżempju, bond marbuta maż-żejt tista' tagħti dritt lid-detentur li jirċievi sensiela ta' pagamenti perjodiċi ta' mgħax fiss u ammont fiss ta' flus fil-maturità, bl-għażla li l-ammont kapitali jista' jiġi skambjat għal kwantità fissa ta' żejt. Il-preferenza li din tiġi eżerċitata din l-opzjoni ser tvarja minn żmien għal żmien skont il-valur ġust taż-żejt b'relazżjoni mal-proporzjon ta' skambju ta' flus maż-żejt (il-prezz tal-iskambju) inerenti fil-bond. L-intenzjonijiet tad-detentur tal-bonds dwar l-eżerċizzju tal-opzjoni ma jaffettwax is-sustanza tal-assi tal-komponent. L-assi finanzjarju tad-detentur u l-obbligazzjoni finanzjarja tal-emittent jagħmlu l-bond strument finanzjarju, mingħajr ma jingħata kas tal-holqien ta' tipi oħra ta' assi u obligazzjonijiet.

AG24 [Imhassra]

PREŻENTAZZJONI

Obbligazzjonijiet u ekwità (il-paragrafi 15–27)

L-ebda obbligu kuntrattwali biex tikkunsinna flus jew assi finanzjarju ieħor (il-paragrafi 17–20)

AG25 Ishma privileġġati jistgħu jinħarġu b'diversi drittijiet. Biex jiġi ddeterminat jekk sehem privileġġat hux obligazzjoni finanzjarja jew strument azzjonarju, emittent għandu jevalwa d-drittijiet partikulari marbuta mas-sehem biex jiddetermina jekk dan jurix il-karatteristika fundamentali ta' obligazzjoni finanzjarja. Pereżempju, sehem privileġġat li jkollu fidi f'data speċifika jew, jekk id-detentur jagħzel hekk, ikun fih obligazzjoni finanzjarja minhabba li l-emittent għandu obbligu li jittrasferixxi assi finanzjarji lid-detentur tas-sehem. L-inabilità potenzjali ta' emittent li jissodisfa obbligu biex jifdi sehem privileġġat meta marbut b'kuntratt biex jagħmel hekk, kemm minhabba nuqqas ta' fondi, restrizzjoni statutorja jew profitti jew riżervi insuffiċjenti, ma tikkancellax l-obbligu. Opzjoni tal-emittent biex jifdi l-ishma għal flus ma tissodisfa id-definizzjoni ta' obligazzjoni finanzjarja minhabba li l-emittent m'għandux obbligu preżenti biex jittrasferixxi assi finanzjarji lill-azzjonisti. F'dan il-każ, il-fidi tal-ishma hi biss fid-diskrezzjoni tal-emittent. Jista' jsehh obbligu, madankollu, meta l-emittent tal-ishma jeżerċita l-opzjoni tiegħu, ġeneralment billi javża formalment lill-azzjonisti bl-intenzjoni li jifdi l-ishma.

AG26 Meta ishma privileġġati ma jkunux tat-tip li jistgħu jinfdew, il-klassifikazzjoni xierqa tagħhom hi ddeterminata bid-drittijiet l-oħra li huma marbuta magħhom. Il-klassifikazzjoni hi bbażata fuq stima tas-sustanza tal-arranġamenti kuntrattwali u d-definizzjonijiet ta' obligazzjoni finanzjarja u strument azzjonarju. Meta d-distribuzzjonijiet ta' ishma privileġġati lil detenturi, kemm jekk huma kumulattivi jew mhux kumulattivi, ikunu fid-diskrezzjoni tal-emittent, l-ishma huma strumenti azzjonarji. Il-klassifikazzjoni ta' sehem privileġġat bħala strument azzjonarju jew obligazzjoni finanzjarja mhuwiex affettwat, pereżempju:

- (a) bi storja ta' għoti ta' distribuzzjonijiet;
- (b) bl-intenzjoni li jsiru distribuzzjonijiet fil-futur;
- (c) bl-impatt negattiv possibbli fuq il-prezz tal-ishma ordinarji tal-emittent jekk distribuzzjonijiet ma jsirux (minhabba restrizzjonijiet fuq hlas ta' dividendi fuq l-ishma ordinarji jekk id-dividendi ma jithallsux fuq l-ishma privileġġati);
- (d) l-ammont ta' riżervi tal-emittent;

- (e) l-istennija tal-emittent ta' profitt jew telf għal perijodu; jew
- (f) l-abilità jew l-inabilità tal-emittent li jinfluwenza l-ammont tal-profitt jew telf tiegħu għall-perijodu.

Sald bl-istrumenti azzjonarji tal-entità stess (il-paragrafi 2–24)

AG27 L-eżempji li ġejjin juru kif għandha ssir klassifikazzjoni ta' tipi differenti ta' kuntratti fuq strumenti azzjonarji tal-entità stess:

- (a) Kuntratt li ser jiġi ssaldat mill-entità li tircievi jew li tikkunsinna numru fiss ta' ishma tagħha stess għal ebda korrispettiv futur, jew li tiskambja numru fiss ta' ishma tagħha stess ma' ammont stabbilit ta' flus jew assi finanzjarju ieħor, hu strument azzjonarju. Għaldaqstant, kull korrispettiv riċevut jew imhallas għal kuntratt bħal dan hu miżjud direttament ma', jew imnaqqas direttament, mill-ekwità. Eżempju hu opzjoni ta' ishma mahruġa li tagħti lill-kontroparti d-dritt li jixtri numru fiss ta' ishma tal-entità għal ammont fiss ta' flus. Madankollu, jekk il-kuntratt jehtieg li l-entità tixtri (tifdi) l-ishma tagħha stess bi flus jew b'assi finanzjarju ieħor f'data fissa jew determinabbli jew meta tagħmel talba għalihom, l-entità tirrikonoxxi wkoll obligazzjoni finanzjarja għal valur preżenti tal-ammont tal-fidi. Eżempju wiehed hu l-obbligu tal-entità taht kuntratt miftiehem bil-quddiem li tixtri mill-ġdid numru fiss ta' ishma tagħha stess b'ammont fiss ta' flus.
- (b) L-obbligu ta' entità li tixtri l-ishma tagħha stess bi flus johloq obligazzjoni finanzjarja għall-valur preżenti tal-ammont mifdi anki jekk in-numru ta' ishma li l-entità hi obbligata li tixtri mill-ġdid m'huwiex fiss jew jekk l-obbligu hi kondizzjonali fuq il-kontroparti li jeżerċita d-dritt li jifdi. Eżempju wiehed ta' obbligu kondizzjonali hi opzjoni mahruġa li tehtieg li l-entità tixtri mill-ġdid l-ishma tagħha stess għal flus jekk il-kontroparti jeżerċita l-opzjoni.
- (c) Kuntratt li ser jissalda bi flus jew b'assi finanzjarju ieħor, hu assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja anki jekk l-ammont ta' flus jew l-assi finanzjarju ieħor ser jiġi riċevut jew ikkunsinnat hu bbażat fuq bidliet fil-prezz tas-suq ta' ekwità tal-entità stess. Eżempju wiehed hi opzjoni tal-ishma saldata b'mod nett bi flus.
- (d) Kuntratt li ser jissalda b'numru varjabbli ta' ishma tal-entità stess li l-valur tagħhom hu ugwali għal ammont fiss jew ammont ibbażat fuq bidliet fil-varjabbli tal-baži (eż. prezz ta' prodott kummerċjali) hu assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja. Eżempju hi opzjoni bil-miktub biex jinxtara d-deheb, li jekk tiġi eżerċitata, tissalda b'mod nett bl-istrumenti tal-entità stess billi l-entità tikkunsinna kemm jista' jkun minn dawk l-istrumenti li jkunu ugwali għal valur tal-kuntratt tal-opzjoni. Kuntratt bħal dan hu assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja anki jekk il-varjabbli tal-baži hu l-prezz tas-sehem tal-entità stess aktar milli d-deheb. Hekk ukoll, kuntratt li ser jissalda b'numru fiss ta' ishma tal-entità stess, iżda d-drittijiet marbuta ma' dawk l-ishma ser ikunu varji sabiex il-valur tas-sald jkun ugwali għal ammont fiss jew ammont ibbażat fuq bidliet tal-varjabbli tal-baži, hu assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja.

Dispożizzjonijiet għal sald kontingenti (il-paragrafu 25)

AG28 Il-paragrafu 25 jehtieg li jekk parti minn dispożizzjoni għal sald kontingenti li jista' jehtieg sald bi flus jew assi finanzjarju ieħor (jew li b'xi mod ieħor jista' jirriżulta fl-istrument li jsir obligazzjoni finanzjarja) ma jkunx ġenwin, id-dispożizzjoni tas-sald m'għandhiex taffetwa l-klassifikazzjoni tal-istrument finanzjarju. Għalhekk, kuntratt li jehtieg sald bi flus jew b'numru varjabbli ta' ishma tal-entità stess, fil-każ biss li jsehh avveniment li hu estremament rari, jew anormali hafna, u avveniment li hemm possibiltà remota hafna li jsehh, hu strument azzjonarju. Hekk ukoll, is-sald b'numru fiss ta' ishma tal-entità stess jista' jkun prekluz b'mod kuntrattwali f'ċirkustanzi li huma l-barra mill-kontroll tal-entità, iżda jekk dawn iċ-ċirkustanzi m'għandhom l-ebda possibiltà ġenwina li jsehhu, il-klassifikazzjoni bhala strument azzjonarju mhix adattata.

Trattament fir-rapporti finanzjarji konsolidati

AG29 Frapporti finanzjarji konsolidati, entità tippreżenta interessi minoritarji – jiġifieri l-interessi ta' partijiet oħrajn fl-ekwità u l-introjtu tas-sussidjarji tagħha – skont l-IAS 1 u l-IAS 27. Meta tikklassifika strument finanzjarju (jew komponent minnu) Frapporti finanzjarji konsolidati, entità tikkunsidra t-termini u l-kondizzjonijiet kollha miftiehma bejn il-membri tal-grupp u d-detenturi tal-istrument biex jiġi ddeterminat jekk il-grupp in generali għandux l-obbligu li jikkunsinna flus jew assi finanzjarju ieħor b'relazzjoni mal-istrument jew li jsaldah b'tali mod li jirriżulta fi klassifikazzjoni ta' obligazzjoni. Meta kumpanija assoċjata fi grupp tohroġ strument finanzjarju u l-kumpanija prinċipali jew kumpanija oħra fil-grupp tiftiehem termini addizzjonali direttament mad-detenturi tal-istrument (eż. garanzija), il-grupp ma jistax ikollu diskrezzjoni fuq id-distribuzzjonijiet jew il-fidi. Għalkemm il-kumpanija assoċjata tista' b'mod xieraq tikklassifika l-istrument minghajr ma tagħti kas ta' dawn it-termini addizzjonali fir-rapporti finanzjarji individwali tagħha, l-effett ta' ftehim oħrajn bejn membri tal-grupp u d-detenturi

tal-istrument huma kkunsidrati biex jiġi żgurat li r-rapporti finanzjarji konsolidati jirriflettu l-kuntratti u t-tranzazzjonijiet li għalihom dahlu bhala grupp in ġenerali. Sakemm ikun hemm obbligu bhal dan jew dispozizzjoni ta' sald, l-istrument (jew il-komponent tiegħu li hu soġġett għall-obbligu) ikun ikklassifikat bhala obbligazzjoni finanzjarja frapporti finanzjarji konsolidati.

Strumenti finanzjarji komposti (il-paragrafi 28–32)

- AG30 Il-paragrafu 28 japplika biss għal emittenti ta' strumenti finanzjarji komposti mhux derivati. Il-paragrafu 28 ma jikkunsidrax strumenti finanzjarji komposti mill-perspettiva tad-detenturi. I-IAS 39 jikkunsidra s-separazzjoni ta' derivati mdeffsa mill-perspettiva ta' detenturi ta' strumenti finanzjarji komposti li fihom karatteristiċi ta' dejn u ekwità.
- AG31 Għamla komuni ta' strument finanzjarju kompost hu l-istrument ta' dejn b'opzjoni ta' konverżjoni mdeffsa, *bhal* bond konvertibbli f'ishma ordinarji tal-emittent, u minghajr karatteristiċi derivati mdeffsin oħrajn. Il-paragrafu 28 jehtieg lill-emittent ta' strument finanzjarju bhal dan, li jipprezenta l-komponent tal-obbligazzjoni u l-komponent ta' ekwità separatament fuq il-karta tal-bilanċ, kif ġej:
- (a) L-obbligu tal-emittent li jagħmel pagamenti skedati ta' mgħax u kapital hi obbligazzjoni finanzjarja li teżisti sakemm l-istrument ma' jiġix ikkonvertit. Fir-rikonoxximent inizjali, il-valur ġust tal-komponent tal-obbligazzjoni hu l-valur preżenti tan-nixxiegha ta' flussi futuri tal-flus iddeterminati b'mod kuntrattwali mnaqqa bir-rata ta' mgħax applikabbli f'dak iż-żmien mis-suq, għal strumenti li għandhom stat ta' kreditu paragonabbli u li jipprovdu b'mod sostanzjali l-istess flussi tal-flus fuq l-istess termini, iżda minghajr l-opzjoni tal-konverżjoni.
- (b) L-istrument azzjonarju hu opzjoni mdeffsa mdeffsa biex tikkonverti l-obbligazzjoni f'ekwità tal-emittent. Il-valur ġust tal-opzjoni jinkludi l-valur taż-żmien u l-valur intrinsiku tagħha, jekk ikun hemm. Din l-opzjoni għandha valur mar-rikonoxximent inizjali anki meta tkun sfavorevoli.
- AG32 Mal-konverżjoni ta' strument konvertibbli fil-maturità, l-entità tirtira r-rikonoxximent tal-komponent tal-obbligazzjoni u tirrikonnoxi bhala ekwità. Il-komponent ta' ekwità oriġinali jibqa' bhala ekwità (għalkemm jista' jiġi ttrasferit minn entrata f'ekwità għal oħra). M'hemm l-ebda qligħ jew telf meta ssir konverżjoni fil-maturità.
- AG33 Meta entità telimina strument konvertibbli qabel il-maturità permezz ta' fidi bikrija jew xiri mill-ġdid fejn il-privileġġi tal-konverżjoni oriġinali ma jkunux mibdula, l-entità talloka l-korrispettiv imhallas u kull kosti tat-tranzazzjoni għax-xiri mill-ġdid jew il-fidi għall-komponenti tal-obbligazzjoni u ta' ekwità tal-istrument fid-data tat-tranzazzjoni. Il-metodu użat biex jiġu allokati l-korrispettiv imhallas u l-kosti tat-tranzazzjoni għal komponenti separati hu konsistenti ma' dak użat fl-allokazzjoni oriġinali għall-komponenti separati tar-rikavat riċevut mill-entità meta l-istrument konvertibbli kien inhareġ, b'konformità mal-paragrafi 28–32.
- AG34 Ġaladarba l-allokazzjoni tal-korrispettiv tkun saret, kull qligħ jew telf li jirriżulta jkun ittrattat b'konformità mal-prinċipji tal-kontabilità applikabbli għall-komponent relatat, kif ġej:
- (a) L-ammont ta' qligħ jew telf relatat mal-komponent ta' obbligazzjoni hu rikonoxxut fi profitt jew telf; u
- (b) L-ammont ta' korrispettiv relatat mal-komponent ta' ekwità hu rikonoxxut f'ekwità.
- AG35 Entità tista' temenda t-termini tal-istrument konvertibbli biex tikkaġuna konverżjoni bikrija, pereżempju, billi toffri proporzjon ta' konverżjoni aktar favorevoli jew billi thallas kull korrispettiv addizzjonali ieħor fil-każ ta' konverżjoni qabel data speċifika. Id-differenza, fid-data li fiha t-termini huma emendati, bejn il-valur ġust tal-korrispettiv li jirċievi d-detentur mal-konverżjoni tal-istrument taht it-termini ta' revizzjoni u l-valur ġust tal-korrispettiv li d-detentur kieku kien jirċievi taht it-termini oriġinali, hi rikonoxxuta bhala telf fil-profitt jew telf.

Ishma tat-Teżor (il-paragrafi 33 u 34)

- AG36 Strumenti ta' ekwità tal-entità stess mhumiex rikonoxxuti bhala assi finanzjarju irrispettivament mir-raġuni li għaliha ġew akkwistati mill-ġdid. Il-paragrafu 33 jehtieg li entità li takkwista mill-ġdid l-istrumenti azzjonarji tagħha stess, li tnaqqas dawk l-istrumenti mill-ekwità. Madankollu, meta entità żżomm l-ekwità tagħha stess fisem haddieħor, eż. istituzzjoni finanzjarja li żżomm l-ekwità tagħha stess fisem kljent, hemm relazzjoni ta' aġenzija u bhala riżultat dawk l-investimenti mhumiex inkluzi fil-karta tal-bilanċ tal-entità.

Mghax, dividendi, telf u qligh (il-paragrafi 35–41)

AG37 L-eżempju li ġej juri l-applikazzjoni tal-paragrafu 35 għal strument finanzjarju kompost. Assumi li sehem privileġġjat mhux kumulattiv jrid jinfeda b'mod obligatorju għal flus fi żmien hames snin, iżda d-dividendi jithallsu fid-deskrizzjoni tal-entità qabel id-data tal-fidi. Strument bħal dan hu strument finanzjarju kompost, bil-komponent ta' obligazzjoni li jkun il-valur preżenti tal-ammont tal-fidi. L-inverżjoni ta' skont permezz ta' tranżazzjoni ta' kumpens (*unwinding*) fuq dan il-komponent hi rikonoxxuta fil-profit jew telf u kklassifikata bhala kost ta' mghax. Id-dividendi mhallsa għandhom relazzjoni mal-komponent ta' ekwità u, għalhekk, huma rikonoxxuti bhala distribuzzjoni tal-profit jew telf. Trattament bħal dan japplika jekk il-fidi ma' kiex obligatorju iżda b'għażla tad-detentur, jew jekk is-sehem kien konvertibbli b'mod obligatorju f'numru varjabbli ta' ishma ordinarji kkalkulati biex ikunu ugwali għal ammont fiss jew ammont ibbażat fuq bidliet tal-varjabbli tal-baži (eż. prodott kummerċjali). Madankollu, jekk jiġu maghduda kull dividendi mhux imhallsa mal-ammont mifdi, l-istrument kollu hu obligazzjoni. F'dan il-każ, kull dividendi huma kklassifikati bhala kost ta' mghax.

It-Tpaċija ta' assi finanzjarju u obligazzjoni finanzjarja (il-paragrafi 42–50)

AG38 Biex tpaċi assi finanzjarju u obligazzjoni finanzjarja, entità għandu jkollha dritt legali li jista' jiġi infurzat fil-preżent, biex tikkompensal-ammonti rikonoxxuti. Entità jista' jkollha d-dritt kondizzjonali li tpaċi l-ammonti rikonoxxuti, bħal arrangament ta' sald uniku nett jew f'xi għamliet ta' dejn minghajr id-dritt ta' rikors, iżda drittijiet bħal dawn jistgħu jiġu infurzati biss meta jsehħ xi avveniment fil-futur, generalment xi nuqqas ta' hlas tal-kontroparti. Għalhekk, dan l-arrangament ma jissodisfax il-kondizzjonijiet għat-tpaċija.

AG39 L-Istandard ma jipprovdix trattament speċjali għal dawk li jissejhu "strumenti sintetici", li huma gruppi ta' strumenti finanzjarji separati akkwistati u miżmuma biex jimitaw il-karatteristiċi ta' strument iehor. Pereżempju, dejn fit-tul b'rata varjabbli kkombinat ma' tpartit tar-rata tal-imghax li jinvolti r-riċevuta ta' pagamenti varjabbli u li jsiru ta' pagamenti fissi, jissinteszizza dejn fit-tul b'rata fissa. Kull wiehed mill-istrumenti finanzjarji individwali li flimkien jikkostitwixxu 'strument sintetiku' jirrappreżenta dritt jew obbligu kuntrattwali bit-termini tagħha stess u kondizzjonijiet u kull wiehed minnhom jista' jiġi ttrasferit jew issaldat separatament. Kull strument finanzjarju huwa espost għal riskji li jista' jkunu differenti mir-riskji li għalihom ikunu esposti strumenti finanzjarji oħrajn. Għaldaqstant, meta strument finanzjarju wiehed fi "strument sintetiku" ikun assi u iehor ikun obligazzjoni, dawn ma jiġux paċuti u pprezentati fuq il-karta tal-bilanċ ta' entità fuq baži netta, hlief jekk ikunu jissodisfaw il-kriterji għat-tpaċija tal-paragrafu 42.

ŻVELAR**Assi Finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf (il-paragrafu 94 (f))**

AG40 [Imhassra]

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 33

Qligh Sehem b'Shem

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-Istandard hu li jistipula prinċipji għad-determinazzjoni u l-prezentazzjoni tal-qligh sehem b'shem, biex itejjeb il-paraguni tar-riżultati finanzjarji bejn entitajiet differenti fl-istess perijodu tar-rapport u bejn perijodi differenti tar-rapport għall-istess entità. Minkejja li t-tagħrif dwar il-qligh sehem b'shem għandu l-limitazzjonijiet minhabba t-tipi differenti ta' politika ta' kontabilità li jistgħu jintużaw fid-determinazzjoni tal-"qligh", denominatur iddeterminat b'mod konsistenti jsaħħah ir-rappurtaġġ finanzjarju. Il-punt fokali ta' dan l-Istandard hu fuq iddenominatur tal-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem.

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard għandu japplika:
- (a) għar-rapporti finanzjarji separati jew individwali ta' entità:
    - (i) li l-ishma ordinarji jew l-ishma ordinarji potenzjali tagħha jiġu nnegożjati f'suq pubbliku (f'borża domestika jew barranija jew f'suq finanzjarju barra l-borża (OTC), inkluż swieq lokali u reġjonali); jew
    - (ii) li sottomettiet, jew tinsab fil-proċess biex tissottometti, ir-rapporti finanzjarji tagħha ma' kummissjoni tat-titoli finanzjarji jew organizzazzjoni regolatorja ohra bil-ghan li jinharġu ishma ordinarji f'suq pubbliku; u
  - (b) għar-rapporti finanzjarji konsolidati ta' grupp b'entità prinċipali:
    - (i) li l-ishma ordinarji jew l-ishma ordinarji potenzjali tagħha jiġu nnegożjati f'suq pubbliku (f'borża domestika jew barranija jew f'suq finanzjarju barra l-borża (OTC), inkluż swieq lokali u reġjonali); jew
    - (ii) li sottomettiet, jew tinsab fil-proċess biex tissottometti, ir-rapporti finanzjarji tagħha ma' kummissjoni tat-titoli finanzjarji jew organizzazzjoni regolatorja ohra bil-ghan li jinharġu ishma ordinarji f'suq pubbliku.
- 3 Entità li tiżvela l-qligh sehem b'shem għandha tikkalkula u tiżvela l-qligh sehem b'shem skont dan l-Istandard.
- 4 Meta entità tippreżenta kemm ir-rapporti finanzjarji konsolidati u r-rapporti finanzjarji separati skont l-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*, l-iżvelar meħtieġ minn dan l-Istandard għandhom jiġu ppreżentati biss fuq bażi tal-informazzjoni konsolidata. Entità li tagħżel li tiżvela l-qligh sehem b'shem ibbażat fuq dikjarazzjonijiet finanzjarji separati, għandha tippreżenta l-informazzjoni dwar dan il-qligh sehem b'shem biss fuq ir-rapport tal-introjtu separat tagħha. Entità m'għandhiex tippreżenta informazzjoni bħal din dwar qligh sehem b'shem fir-rapporti finanzjarji konsolidati.

DEFINIZZJONIJET

- 5 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Tishiġ tal-EPS hi żjieda fil-qligh sehem b'shem jew tnaqqis fit-telf sehem b'shem li jirriżulta mis-suppożizzjoni li l-istrumenti konvertibbli huma konvertiti, li l-opzjonijiet jew ċertifikati huma eżerċitati jew li l-ishma ordinarji jinharġu wara li jiġu ssodisfati l-kondizzjonijiet speċifikati.

Ftehim kontingenti għall-hruġ ta' ishma hu ftehim biex inharġu ishma illi huma dipendenti fuq li jiġu ssodisfati ċerti kondizzjonijiet speċifikati.

Ishma ordinarji li jinharġu b'mod kontingenti huma ishma ordinarji li jistgħu jinharġu għal ftit jew xejn flus jew xi korrispettiv iehor wara li jiġu ssodisfati kondizzjonijiet speċifikati fil-ftehim kontingenti għall-hruġ ta' ishma.

Att li jdgħajjef hu tnaqqis fil-qligh sehem b'shem jew żjieda fit-telf sehem b'shem li jirriżulta mis-suppożizzjoni li l-istrumenti konvertibbli huma konvertiti, li l-opzjonijiet jew ċertifikati huma eżerċitati jew li l-ishma ordinarji jinharġu wara li jiġu ssodisfati l-kondizzjonijiet speċifikati.

Opzjonijiet, ċertifikati u l-ekwivalenti tagħhom huma strumenti finanzjarji li jagħtu lill-proprietarju d-dritt li jixtri ishma ordinarji.

Sehem ordinarju huwa strument ta' ekwità li huwa subordinat għall-klassijiet l-oħra kollha ta' strumenti ta' ekwità.

Sehem ordinarju potenzjali hu strument finanzjarju jew kuntratt iehor li jista' jintitola lill-proprjetarju tiegħu għal ishma ordinarji.

Opzjonijiet Put fuq ishma ordinarji huma kuntratti li jagħtu lill-proprjetarju d-dritt li jbigħ ishma ordinarji bi prezz speċifikat għall-perjodu partikulari.

- 6 Ishma ordinarji jipparteċipaw fil-profitt għall-perjodu biss wara li t-tipi l-oħra ta' ishma bħall-ishma privileġġati jkunu pparteċipaw. Entità tista' jkollha aktar minn klassi waħda ta' ishma ordinarji. Ishma ordinarji tal-istess klassi għandhom l-istess drittijiet biex jirċievu dividendi.
- 7 Eżempji ta' ishma ordinarji potenzjali huma:
- (a) obbligazzjonijiet finanzjarji jew strumenti azzjonarji, inklużi ishma privileġġati, li huma konvertibbli f'ishma ordinarji;
  - (b) opzjonijiet u ċertifikati;
  - (c) ishma li jinħarġu wara li jiġu ssodisfati kondizzjonijiet li jirriżultaw minn arrangament kuntrattwali, bħax-xiri ta' negozju jew assi oħra.
- 8 It-termini ddefiniti fl-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Prezentazzjoni* huma użati f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati fil-paragrafu 11 tal-IAS 32, sakemm ma jkunx innutat mod iehor. L-IAS 32 jiddefinixxi strument finanzjarju, assi finanzjarju, obbligazzjoni finanzjarju, strument azzjonarju u valur ġust, u jipprovdi gwida fuq l-applikazzjoni ta' dawk id-definizzjonijiet.

KEJL

Qligh bażiku sehem b'sehem

- 9 Entità għandha tikkalkula l-ammont ta' qligh bażiku sehem b'sehem għall-profitt u t-telf attribwibbli lill-proprjetarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali u, jekk ipprezentati, profitt u telf minn operazzjonijiet li jkomplu attribwibbli għal dawn il-proprjetarji ta' ekwità.
- 10 Qligh bażiku sehem b'sehem għandu jkun ikkalkulat billi jkun diviż il-profitt jew telf attribwibbli lill-proprjetarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali (in-numeratur) mill-medja ppeżata tan-numru ta' ishma ordinarji pendenti (id-denominatur) matul il-perjodu.
- 11 L-għan tal-informazzjoni dwar il-qligh bażiku sehem b'sehem hu biex jingħata kejl tal-imġħaxijiet fuq kull sehem ordinarju ta' entità prinċipali fir-riżultati finanzjarji tal-entità matul il-perjodu tar-rapport.

Qligh

- 12 Għall-iskop tal-kalkolazzjoni ta' qligh bażiku sehem b'sehem, l-ammonti attribwibbli lill-proprjetarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali b'relazzjoni ma':
- (a) profitt jew telf minn operazzjonijiet li jkomplu attribwibbli għall-entità prinċipali; u
  - (b) profitt jew telf attribwibbli għall-entità prinċipali
- għandhom ikunu l-ammonti f'(a) u (b) emendati bl-ammonti ta' wara t-taxxa ta' dividendi privileġġati, differenzi li joriġinaw mis-saldu ta' ishma privileġġati u effetti oħra simili ta' ishma privileġġati kklassifikati bħala ekwità.
- 13 L-entrati kollha ta' introjtu u spejjeż attribwibbli lill-proprjetarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali li huma rikonoxxuti f'perjodu, inklużi l-ispiza tat-taxxa u dividendi fuq ishma privileġġati kklassifikati bħala obbligazzjonijiet huma inklużi fid-determinazzjoni tal-profitt jew telf għall-perjodu attribwibbli lill-proprjetarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali (ara l-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapport Finanzjarji*).
- 14 L-ammont ta' wara t-taxxa tad-dividendi privileġġati li jitnaqqas mill-profitt jew telf hu:
- (a) l-ammont ta' wara t-taxxa ta' kull dividendi privileġġati fuq ishma privileġġati mhux kumulattivi ddikjarati b'relazzjoni ma' dak il-perjodu; u

- (b) l-ammont ta' wara t-taxxa fuq id-dividendi privileġġati għal ishma kumulattivi privileġġati mehtieġa għall-perijodu, kemm jekk id-dividendi kienu ddiġarati u kemm jekk le. L-ammont ta' dividendi privileġġati għall-perijodu ma jinkludix l-ammont ta' dividendi privileġġati għall-ishma privileġġati kumulattivi mhallsa jew iddiġarati matul il-perijodu prezenti relatat ma' perijodi preċedenti.
- 15 Ishma privileġġati li jipprovdu dividend inizjali baxx biex jikkumpensa entità għall-bejgħ ta' ishma privileġġati b'rata mnaqsa, jew dividend oghla minn dak tas-suq f'perijodi sussegwenti biex jikkumpensa lill-investituri li xtraw ishma privileġġati bi primjum, xi kultant jissejhu ishma privileġġati b'rata li tiżdied. Kull skont jew primjum fuq hrug oriġinali fuq ishma privileġġati b'rata li tiżdied hu amortizzat fuq qligħ imfaddal bl-użu tal-metodu tal-imghax effettiv u trattat bhala dividend privileġġat għall-iskop tal-kalkolazzjoni tal-qligħ sehem b'sehem.
- 16 Ishma privileġġati jistgħu jerġgħu jinxtraw taht sejha għall-offerti ta' entità lill-proprietarji. L-eċċess tal-valur ġust tal-korrispettiv imhallas lill-azzjonisti privileġġati fuq l-ammont miżmum fil-kotba ta' ishma privileġġati jirrappreżenta qligħ lill-proprietarji tal-ishma privileġġati u kost fuq il-qligħ imfaddal għall-entità. Dan l-ammont hu mnaqqas fil-kalkolazzjoni tal-profit jew telf attribwibbli lill-proprietarji ta' ekwità tal-kumpanija prinċipali.
- 17 Konverzjoni bikrija ta' ishma privileġġati konvertibbli tista' tkun ikaġunata minn entità permezz ta' bidliet favorevoli fit-termini oriġinali ta' konverzjoni jew il-hlas ta' korrispettiv addizzjonali. L-eċċess ta' valur ġust ta' ishma ordinarji jew korrispettiv iehor li thallas fuq il-valur ġust ta' ishma ordinarji li jistgħu jinharġu taht it-termini ta' konverzjoni oriġinali hu qligħ għall-azzjonisti privileġġati, u jitnaqqas fil-kalkolazzjoni tal-profit jew tat-telf attribwibbli lill-proprietarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali.
- 18 Kull eċċess tal-ammont miżmum fuq il-kotba tas-sehem privileġġat fuq il-valur ġust tal-korrispettiv imhallas fuqhom jiżdied fil-kalkolazzjoni tal-profit jew tat-telf attribwibbli lill-ekwità ordinarja tal-entità prinċipali.
- Ishma*
- 19 Għall-iskop tal-kalkolazzjoni tal-qligħ bażiku sehem b'sehem, in-numru ta' ishma ordinarji għandu jkun il-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji pendenti matul il-perijodu.
- 20 L-użu tal-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji pendenti matul il-perijodu jirrifletti l-possibbiltà li l-ammont ta' kapital tal-azzjonisti kien varja matul il-perijodu bhala riżultat ta' numru ikbar jew iżgħar ta' ishma pendenti matul xi żmien. Il-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji pendenti matul il-perijodu hu n-numru ta' ishma ordinarji pendenti fil-bidu tal-perijodu, aġġustat bin-numru ta' ishma ordinarji mixtrija lura jew mahruġa matul il-perijodu mmultiplikati bil-fattur li jqis il-hin. Il-fattur taż-żmien hu n-numru ta' jiem li l-ishma kienu pendenti bhala proporzjon tan-numru totali ta' jiem fil-perijodu; approssimazzjoni raġonevoli tal-medja ppiżata hi adegwata f'bosta ċirkustanzi.
- 21 Ġeneralment l-ishma jkunu inkluzi fil-medja ppiżata tan-numru ta' ishma mid-data ta' meta l-korrispettiv ikun riċevibbli (li ġeneralment tkun d-data tal-hruġ tagħhom), pereżempju:
- (a) ishma ordinarji mahruġa fi skambju ma' flus huma inkluzi meta l-flus huma riċevibbli;
  - (b) ishma ordinarji mahruġa fuq l-investment lura voluntarju tad-dividendi fuq ishma ordinarji jew privileġġati huma inkluzi meta d-dividendi huma investit mill-ġdid;
  - (c) ishma ordinarji mahruġa bhala riżultat tal-konverzjoni ta' strument ta' dejn għal ishma ordinarji huma inkluzi mid-data meta l-imghax ma jibqax jakkumula;
  - (d) ishma ordinarji mahruġa minflok mghax jew prinċipal fuq strumenti finanzjarji oħra huma inkluzi mid-data meta l-imghax ma jibqax jakkumula;
  - (e) ishma ordinarji mahruġa fi skambju mas-saldu ta' obbligu ta' entità huma inkluzi mid-data tas-saldu;
  - (f) ishma ordinarji mahruġa bhala korrispettiv għall-akkwiżizzjoni ta' assi li mhumiex flus huma inkluzi fid-data li l-akkwiżizzjoni hu rikonoxxut; u
  - (g) ishma ordinarji mahruġa għall-ghoti ta' servizzi lill-entità huma inkluzi hekk kif is-servizzi jitwettqu.

L-għażla taż-żmien tal-inkluzjoni tal-ishma ordinarji hu ddeterminat mit-termini u kondizzjonijiet konnessi mal-hruġ tagħhom. Konsiderazzjoni xierqa għandha tingħata għas-sustanza ta' kull kuntratt assoċjat mal-hruġ.

- 22 Ishma ordinarji mahruġa bhala parti mill-kost ta' kombinament ta' negozji huma inklużi fil-medja ppiżata tan-numru ta' ishma mid-data tal-akkwiżizzjoni. Dan hu ghalix akwrent jinkorpora fir-rapport tal-introjtu tiegħu, il-profit u t-telf ta' akkwizit minn dik id-data.
- 23 Ishma ordinarji li se jinharġu mal-konverzjoni ta' strument konvertibbli b'mod obligatorju huma inklużi fil-kalkolazzjoni tal-qligħ bażiku sehem b'sehem mid-data tad-dhul fis-sehħ tal-kuntratt.
- 24 Ishma li jista' jkollhom jinharġu huma ttrattati bhala pendenti u huma inklużi fil-kalkolazzjoni tal-qligħ bażiku sehem b'sehem biss mid-data meta l-kondizzjonijiet neċessarji kollha huma ssodisfati (i.e. l-avvenimenti jkunu sehħew). Ishma li jistgħu jinharġu biss wara li jgħaddi ż-żmien ma jibqgħux ishma li jista' jkollhom jinharġu, minhabba li l-mogħdija taż-żmien hi ċertezza. Ishma ordinarji pendenti li għandhom jiġu rritornati b'mod kontingenti (i.e. soġġetti għal sejha lura) m'humiex ittrattati bhala pendenti u huma esklużi mill-kalkolazzjoni tal-qligħ bażiku sehem b'sehem sad-data meta l-ishma ma jibqgħux soġġetti għas-sejha lura.
- 25 [Imhassra]
- 26 Il-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji pendenti matul il-perijodu u għall-perijodi kollha pprezentati għandha tkun aġġustata għall-avvenimenti, hlief għall-konverzjoni ta' ishma ordinarji potenzjali, li biddlu n-numru ta' ishma ordinarji pendenti mingħajr bidla li tikkorrispondi fir-rizorsi.
- 27 Ishma pendenti jistgħu jinharġu, jew in-numru ta' ishma ordinarji pendenti jistgħu jitnaqqsu, mingħajr bidla li tikkorrispondi fir-rizorsi. Eżempji jinkludu:
- (a) kapitalizzazzjoni jew hrug ta' ishma bonus (xi kultant magħruf bhala dividend tal-ishma);
  - (b) element ta' bonus f'xi harġa ohra, pereżempju element ta' bonus fi hrug ta' ishma bi dritt għal azzjonisti eżistenti;
  - (c) qsim tal-ishma; u
  - (d) qsim ta' ishma mregġa' lura (konsolidament tal-ishma).
- 28 F'kapitalizzazzjoni jew hrug ta' ishma bonus jew qsim tal-ishma, ishma ordinarji jinharġu lill-azzjonijisti eżistenti mingħajr l-ebda korrispettiv addizzjonali. Għalhekk, in-numru ta' ishma ordinarji pendenti hu miżjud mingħajr żjieda fir-rizorsi. In-numru ta' ishma ordinarji pendenti qabel l-avveniment hu aġġustat għall-bidla proporzjonali fin-numru ta' ishma ordinarji pendenti daqs li kieku l-avveniment sehħ fil-bidu tal-aktar perijodu bikri pprezentat. Pereżempju, fi hrug ta' ishma bonus ta' tnejn-għal-wiehed, in-numru ta' ishma ordinarji pendenti qabel il-hrug hu mmultiplikat bi tlieta biex jinkiseb in-numru totali ġdid ta' ishma ordinarji, jew bi tnejn biex jinkiseb in-numru ta' ishma ordinarji addizzjonali.
- 29 Konsolidament tal-ishma ordinarji ġeneralment tnaqqas in-numru ta' ishma ordinarji pendenti mingħajr tnaqqis li jikkorrispondi fir-rizorsi. Madankollu, meta l-effett ġenerali hu x-xiri mill-ġdid ta' sehem b'valur gust, it-tnaqqis fin-numru ta' ishma ordinarji pendenti hu r-riżultat ta' tnaqqis li jikkorrispondi fir-rizorsi. Eżempju ta' dan hu konsolidament tal-ishma flimkien ma' dividend speċjali. Il-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji pendenti għall-perijodu li fih saret it-tranzazzjoni kkombinata hi aġġustata għat-tnaqqis fin-numru ta' ishma ordinarji mid-data li d-dividend speċjali hu rikonossut.

Qligħ sehem b'sehem imdghajef

- 30 Entità għandha tikkalkula l-ammont ta' qligħ sehem b'sehem imdghajef għal profit jew telf attribwibbli lill-ekwiżità ordinarja tal-entità prinċipali, u, jekk ipprezentat, profit u telf minn operazzjonijiet li jkomplu attribwibbli għal dawk il-proprietarji ta' ekwiżità.
- 31 Għall-iskop tal-kalkolazzjoni tal-qligħ sehem b'sehem imdghajef, entità għandha taġġusta l-profit jew telf attribwibbli lill-proprietarji ta' ekwiżità ordinarja tal-entità prinċipali, u l-medja ppiżata tan-numru ta' ishma pendenti, għall-effetti potenzjali li jdghajfu tal-ishma ordinarji kollha.
- 32 L-għan ta' qligħ sehem b'sehem imdghajef hu konsistenti ma' dak tal-qligħ bażiku sehem b'sehem – biex jipprovdi kejl ta' mgħax fuq kull sehem ordinarju fir-riżultati finanzjarji ta' entità — filwaqt li jingħata effett għall-ishma ordinarji kollha b'potenzjal li jdghajef li għadhom pendenti matul il-perijodu. Bhala riżultat:
- (a) profit jew telf attribwibbli lill-proprietarji ta' ekwiżità ordinarja tal-entità prinċipali hu miżjud bl-ammont ta' dividendi u mgħax ta' wara t-taxxa rikonossut fil-perijodu b'relazzjoni mal-ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajef u hu aġġustat għal kwalunkwe bidliet ohra fl-introjtu jew spejjeż li jirriżultaw mill-konverzjoni ta' ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajef; u

- (b) il-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji pendenti hu miżjud bil-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji addizzjonali li jkunu pendenti bis-suppożizzjoni li se ssir konverżjoni tal-ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef kollha.

Qligh

- 33 Ghall-iskop tal-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajjef, entità għandha taġġusta l-profitt jew telf attribwibbli lill-proprjetarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali, kif ikkalkulat skont il-paragrafu 12, bl-effett ta' wara t-taxxa jew:
- (a) kull dividend jew entrati ohra relatati ma' ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef imnaqqa biex tasal għall-profitt jew telf attribwibbli lill-proprjetarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali kif ikkalkulati skont il-paragrafu 12;
- (b) kull mgħax rikonoxxut fil-perijodu relatat mal-ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef; u
- (c) kull bidliet ohrajn fl-introjtu jew spejjeż li jirriżultaw mill-konverżjoni ta' ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef
- 34 Wara li l-ishma ordinarji potenzjali huma kkonvertiti f'ishma ordinarji, l-entrati l-ohra identifikati fil-paragrafu 33 (a)-(c) ma jibqgħux japplikaw. Minflok, l-ishma ordinarji godda huma intitolati biex jippartecipaw fil-profitt jew telf attribwibbli lill-proprjetarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali. Għalhekk, il-profitt jew telf attribwibbli lill-proprjetarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali kkkalkulati skont il-paragrafu 12 hu aġġustat għall-entrati identifikati fil-paragrafu 33(a)-(c) u kull taxxa relatata. L-ispejjeż assoċjati ma' ishma ordinarji potenzjali jinkludu kosti tat-tranzazzjoni u skontijiet irrappurtati skont il-metodu ta' mgħax effettiv (ara l-paragrafu 9 tal-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*, kif irrevvedut fl-2003).
- 35 Il-konverżjoni ta' ishma ordinarji potenzjali tista' twassal għal bidliet konsegwenzjali fl-introjtu jew fl-ispejjeż. Pereżempju, it-tnaqqis tal-ispejjeż ta' mgħax relatati ma' ishma ordinarji potenzjali u z-żjieda li tirriżulta fi profitt jew tnaqqis ta' telf tista' twassal għal żjieda fl-ispejjeż relatati ma' pjan mhux diskrezzjonali ta' qsim fil-profitti tal-impjegati. Ghall-iskop tal-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef, profitt jew telf attribwibbli lill-proprjetarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali hu aġġustat għal bidliet konsegwenzjali bħal dawn fl-introjtu jew fl-ispejjeż.

Ishma

- 36 Ghall-iskop tal-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef, in-numru ta' ishma ordinarji għandu jkun il-medja mwieżna tan-numru ta' ishma ordinarji kkkalkulat skont il-paragrafi 19 u 26, flimkien mal-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji li kieku jinharġu fil-konverżjoni tal-ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef kollha f'ishma ordinarji. Ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef għandhom jitqiesu bħala konvertiti f'ishma ordinarji fil-bidu tal-perijodu jew, jekk aktar tard, fid-data tal-hruġ tal-ishma ordinarji potenzjali.
- 37 Ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef għandhom jiġu ddeterminati b'mod indipendenti għal kull perijodu pprezentat. In-numru ta' ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef inkluzi fil-perijodu tas-sena s'issa, mhumiex medja ppiżata ta' ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef inkluzi f'kull komputazzjoni interim.
- 38 Ishma ordinarji potenzjali huma ppiżati għall-perijodu li fih ikunu pendenti. Ishma ordinarji potenzjali li huma kkanċellati jew permessi li jiskadu matul il-perijodu huma inkluzi fil-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajjef għal kull sehem biss għall-porzjon tal-perijodu li fih fejn ikunu pendenti. Ishma ordinarji potenzjali li huma konvertiti f'ishma ordinarji matul il-perijodu huma inkluzi fil-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajjef mill-bidu tal-perijodu sad-data tal-konverżjoni; mid-data tal-konverżjoni, l-ishma ordinarji li jirriżultaw huma inkluzi kemm fil-qligh bażiku sehem b'shem kif ukoll fil-qligh sehem b'shem imdghajjef.
- 39 In-numru ta' ishma ordinarji li kieku jinharġu mal-konverżjoni ta' ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef hu ddeterminat mit-termini tal-ishma ordinarji potenzjali. Meta teżisti aktar minn bażi waħda ta' konverżjoni, il-kalkolazzjoni tassumi li l-aktar rata ta' konverżjoni vantaġġuza jew il-prezz ta' eżerċizzju mill-pożizzjoni tal-proprjetarju tal-ishma ordinarji potenzjali.
- 40 Sussidjarja, impriża kongunta jew Kumpanija assoċjata jistgħu jorġu lill-partijiet ohra minbarra l-kumpanija prinċipali, imprenditur jew l-investitur, ishma ordinarji potenzjali li huma konvertibbli jew f'ishma ordinarji tas-sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata, jew ishma ordinarji tal-kumpanija prinċipali, imprenditur jew investitur (l-entità li tirrapporta). Jekk dawn l-ishma ordinarji potenzjali tas-sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata għandhom effett li jdghajjef fuq il-qligh bażiku sehem b'shem tal-entità li tirrapporta, dawn huma inkluzi fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef.

Ishma ordinarji b'potenzjal ta' att li jdghajjef

- 41 Ishma ordinarji potenzjali għandhom jiġu ttrattati bhala li għandhom effett li jdghajjef meta, u biss meta, il-konverżjoni tagħhom f'ishma ordinarji tnaqqas il-qligh sehem b'shem jew iżżid it-telf sehem b'shem minn operazzjonijiet li jkomplu
- 42 Entità tuża l-profit jew telf minn operazzjonijiet li jkomplu attribwibbli lill-entità prinċipali bhala ċ-ċifra tal-kontroll biex tistabbilixxi jekk l-ishma ordinarji potenzjali jdghajjef jew isahhux. Profit jew telf minn operazzjonijiet li jkomplu attribwibbli lill-entità prinċipali hu aġġustat b'konformità mal-paragrafu 12 u jeskludi entrati relatati ma' operazzjonijiet li ma tkomplewx.
- 43 Ishma ordinarji potenzjali jsahhu l-EPS meta l-konverżjoni tagħhom f'ishma ordinarji tkun ser iżżid il-qligh sehem b'shem jew tnaqqas it-telf sehem b'shem minn operazzjonijiet li jkomplu. Il-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajjef ma tassumix il-konverżjoni, eżerċizzju, jew hrug iehor ta' ishma ordinarji potenzjali li kieku jkollhom effett li jsahhu l-EPS fuq il-qligh sehem b'shem.
- 44 Fid-determinazzjoni ta' jekk l-ishma ordinarji potenzjali jdghajjef jew isahhux l-EPS, kull hrug jew serje ta' ishma ordinarji potenzjali hu kkunsidrat separatament milli fit-total. Is-sekwenza li fiha l-ishma ordinarji potenzjali huma kkunsidrati jista' jaffettwa l-fatt jekk dawn humiex li għandhom effett li jdghajjef. Għalhekk, biex ikun massimizzat l-att li jdghajjef ta' qligh baziku sehem b'shem, kull hrug jew serje ta' ishma ordinarji potenzjali huma ikkunsidrati f'sekwenza minn dik li ddghajjef l-aktar sa dik li ddghajjef l-inqas, i.e. ishma ordinarji b'potenzjal li jdghajjef bl-aktar "qligh sehem b'shem li jinkrementa" huma inkluzi fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef qabel dawk bi qligh oghla għal kull sehem li jinkrementa. Opzjonijiet u ċertifikati huma ġeneralment inkluzi l-ewwel, minhabba li dawn ma jaffettwawx in-numeratur tal-kalkolazzjoni.

Opzjonijiet, ċertifikati u l-ekwivalenti tagħhom

- 45 Għall-iskop tal-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef, entità għandha tassumi l-eżerċizzju ta' opzjonijiet u ċertifikati tal-entità li għandhom effett li jdghajjef. Is-suppożizzjoni tar-riżultati minn dawn l-istrumenti għandhom ikunu kkunsidrati bhala riċevuti mill-hrug ta' ishma ordinarji bil-prezz medju tas-suq tal-ishma ordinarji matul il-perijodu. Id-differenza bejn in-numru ta' ishma ordinarji mahruġa u n-numru ta' ishma ordinarji li kieku kienu jinharġu bil-prezz medju tas-suq tal-ishma ordinarji matul il-perijodu għandhom jitqiesu bhala hrug ta' ishma ordinarji għall-l-ebda korrispettiv.
- 46 Opzjonijiet u ċertifikati huma li għandhom effett li jdghajjef meta dawn ikunu ser jirriżultaw fil-hrug ta' ishma ordinarji li jiswew anqas mill-prezz medju tas-suq tal-ishma ordinarji matul il-perijodu. L-ammont ta' djughfija hu l-prezz medju tas-suq tal-ishma ordinarji matul il-perijodu li minnu jrid jitnaqqas il-prezz tal-hrug. Għalhekk, biex ikunu kkalkulati l-qligh sehem b'shem imdghajjef, ishma ordinarji potenzjali huma trattati bhala li jikkonsistu f'dawn iż-żewġ fatturi li ġejjin:
- (a) kuntratt biex jinharġu ċertu numru ta' ishma ordinarji bil-prezz medju tas-suq matul il-perijodu. Ikun hemm is-suppożizzjoni li ishma ordinarji bhal dawn ikollhom prezz ġust u li mhux se jkunu la jdghajjef u lanqas isahhu l-EPS. Huma jkunu injorati fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef.
- (b) kuntratt biex jinharġu l-bqija tal-ishma ordinarji għall-ebda korrispettiv. Dawn l-ishma ordinarji ma jiġġenerawx qligh u m'għandhom l-ebda effett fuq il-profit jew telf attribwibbli lill-ishma ordinarji pendenti. Għalhekk, ishma bhal dawn huma li għandhom effett li jdghajjef u jiżdiedu man-numru ta' ishma ordinarji pendenti fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef.
- 47 Opzjonijiet u ċertifikati għandhom effett li jdghajjef biss meta l-prezz medju tas-suq tal-ishma ordinarji matul il-perijodu jaqbez il-prezz tal-eżerċizzju tal-opzjonijiet jew ċertifikati (i.e. huma 'favorevoli'). Qligh sehem b'shem irrappurtat precedentement ma jkunx aġġustat b'mod retroattiv biex jirrifletti l-bidliet fil-prezzijiet ta' ishma ordinarji.
- 47A Għal opzjonijiet fuq l-ishma u arrangamenti oħra ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma li għalihom japplika l-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq l-Ishma*, il-prezz tal-hrug li hemm referenza għalih fil-paragrafu 46 u l-prezz tal-eżerċizzju li hemm referenza għalih fil-paragrafu 47 għandhom jinkludu l-valur ġust ta' kull oġġett jew servizz li għandhom jiġi pprovduti lill-entità fil-futur taħt l-opzjoni fuq l-ishma jew arrangamenti oħra ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma.
- 48 Opzjonijiet ta' ishma għall-impjegati b'termini fissi jew determinabbli u ishma ordinarji mhux vestitit jitqiesu bhala opzjonijiet fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef, anki jekk dawn jistgħu jkunu kontingenti fuq il-vestment. Dawn jitqiesu bhala pendenti fid-data tal-ghotja. Opzjonijiet ta' ishma għall-impjegati bbażati fuq ir-riżultati finanzjarji jitqiesu bhala ishma li jista' jkollhom jinharġu għalix il-hrug tagħhom hu kontingenti fuq li jiġu ssodisfati ċertu kondizzjonijiet speċifikati barra milli mogħdija taż-żmien.

Strumenti Konvertibbli

- 49 L-effett li jdghajjef ta' strumenti konvertibbli għandu jkun rifless fil-qligh sehem b'shem imdghajjef skont il-paragrafi 33 u 36.
- 50 Ishma privileġġjati konvertibbli jsahhu l-EPS kull meta l-ammont tad-dividend fuq dawn l-ishma ddikjarati fi, jew akkumulati fil-perijodu preżenti, għal kull sehem ordinarju li jinkiseb mal-konverżjoni jaqbeż il-qligh bażiku sehem b'shem. Bl-istess mod, dejn konvertibbli jsahhah l-EPS kull meta l-imghax fuqu (nett, wara t-taxxa u bidliet ohra fl-introjtu u fl-ispejjeż) għal kull sehem ordinarju li jinkiseb mal-konverżjoni jaqbeż il-qligh bażiku sehem b'shem.
- 51 Il-fidi jew il-konverżjoni indotta ta' ishma privileġġjati konvertibbli tista' taffettwa biss porzjon ta' ishma privileġġjati konvertibbli li kienu preċedentement pendenti. F'dawn il-każijiet, kull korrispettiv żejded li hemm referenza għaliha fil-paragrafu 17 hi attribwibbli lil dawk l-ishma li huma mifdija jew konvertiti għall-iskop li jkun iddeterminat jekk l-ishma privileġġjati pendenti li jibqa' humiex li għandhom effett li jdghajjef. L-ishma mifdija jew konvertiti huma kkunsidrati separatament minn dawk l-ishma li mhumiex mifdija jew konvertiti.

Ishma li jista' jkollhom jinharġu

- 52 Bhal fil-kalkolazzjoni tal-qligh bażiku sehem b'shem, ishma mahruġa b'mod kontingenti jitqiesu bhala pendenti u huma inkluzi fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef jekk il-kondizzjonijiet huma ssodisfati (i.e. ikunu sehew l-avvenimenti). Ishma li jista' jkollhom jinharġu huma inkluzi mill-bidu tal-perijodu (jew mid-data tal-ftehim kontingenti għall-hruġ ta' ishma, jekk id-data tkun iktar tard). Jekk il-kondizzjonijiet ma jkunux ssodisfati, in-numru ta' ishma li jista' jkollhom jinharġu inkluzi fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef hi bbażata fuq in-numru ta' ishma li jkun jistgħu jinharġu jekk it-tmiem tal-perijodu jkun it-tmiem tal-perijodu ta' kontingenza. Dikjarazzjoni b'mod ġdid mhix permessa jekk il-kondizzjonijiet ma jintlahqux meta jiskadi l-perijodu ta' kontingenza.
- 53 Jekk il-kisba jew iż-żamma ta' ammont speċifikat ta' qligh għal perijodu hi l-kondizzjoni għall-hruġ kontingenti u jekk dak l-ammont kien miksub fit-tmiem tal-Perijodu tar-rapport iżda li jehtieġ li jinżamm wara t-tmiem tal-perijodu tar-rapport għal perijodu addizzjonali, f'dan il-każ l-ishma ordinarji addizzjonali jitqiesu bhala pendenti, jekk l-effett ikun wiehed li jdghajjef, fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef. F'dak il-każ, il-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef hi bbażata fuq in-numru ta' ishma ordinarji li kieku jinharġu li kieku l-ammont ta' qligh fit-tmiem tal-Perijodu tar-rapport kien l-ammont ta' qligh fit-tmiem tal-perijodu ta' kontingenza. Minhabba li l-qligh jista' jinbidel f'perijodu futur, il-kalkolazzjoni tal-qligh bażiku sehem b'shem ma tinkludix ishma mahruġa b'mod kontingenti bhal dawn sat-tmiem tal-perijodu ta' kontingenza minhabba ma ġewx issodisfati l-kondizzjonijiet kollha.
- 54 In-numru ta' ishma mahruġa b'mod kontingenti jista' jiddependi mill-prezz tas-suq futur tal-ishma ordinarji. F'dak il-każ, jekk l-effett ikun wiehed li jdghajjef, il-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef hi bbażata fuq in-numru ta' ishma ordinarji li jinharġu jekk il-prezz tas-suq fit-tmiem tal-perijodu tar-rapport ikun il-prezz tas-suq fit-tmiem tal-perijodu ta' kontingenza. Jekk il-kondizzjoni hi bbażata fuq il-medja tal-prezzijiet tas-suq matul perijodu ta' żmien li jestendi lil hinn mit-tmiem tal-perijodu tar-rapport, tintuża l-medja għall-perijodu ta' żmien li skada. Minhabba li l-prezz tas-suq jista' jinbidel f'perijodu futur, il-kalkolazzjoni ta' qligh bażiku sehem b'shem ma tinkludix ishma mahruġa b'mod kontingenti bhal dawn sakemm jasal it-tmiem tal-perijodu ta' kontingenza minhabba li ma jkunux ġew issodisfati l-kondizzjonijiet kollha meħtieġa.
- 55 In-numru ta' ishma mahruġa b'mod kontingenti jista' jiddependi minn qligh futur u minn prezzijiet futuri tal-ishma ordinarji. F'każijiet bhal dawn, in-numru ta' ishma ordinarji inkluzi fil-kalkolazzjonijiet tal-qligh sehem b'shem imdghajjef hu bbażat fuq iż-żewġ kondizzjonijiet (i.e. qligh sal-lum u l-prezz tas-suq kurrenti fit-tmiem tal-perijodu tar-rapport). Ishma mahruġa b'mod kontingenti mhumiex inkluzi fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef sakemm ma jintlahqux iż-żewġ kondizzjonijiet.
- 56 F'każijiet ohra, in-numru ta' ishma mahruġa b'mod kontingenti jiddependi fuq kondizzjoni ohra li mhix qligh jew il-prezz tas-suq (pereżempju, il-ftuh ta' numru speċifiku ta' hwienet bl-innut). F'dawn il-każijiet, bis-suppożizzjoni li l-istat preżenti tal-kondizzjoni ser jibqa' l-istess sat-tmiem tal-perijodu ta' kontingenza, l-ishma li jistgħu jinharġu b'mod kontingenti huma inkluzi fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef skont l-istat fit-tmiem tal-perijodu tar-rapport.
- 57 Ishma mahruġa b'mod kontingenti (barra minn dawk li jaqgħu taht ftehim kontingenti għall-hruġ ta' ishma, bhall-strumenti konvertibbli ta' mahruġa b'mod kontingenti) huma inkluzi fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajjef kif ġej:
- (a) entità tiddetermina jekk l-ishma ordinarji potenzjali jistgħu jiġu ssoponuti li jistgħu jinharġu fuq bażi tal-kondizzjonijiet speċifikati għall-hruġ tagħhom skont il-provvedimenti tal-ishma ordinarji kontingenti fil-paragrafi 52–56; u

- (b) jekk dawk l-ishma ordinarji potenzjali ghandhom ikunu riflessi fil-qligh sehem b'shem imdghajef, entità tiddermina l-impatt taghhom fuq il-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajef billi ssegwi l-provvedimenti ghall-opzjonijiet u ċertifikati fil-paragrafi 45-48, il-provvedimenti ghall-istrumenti konvertibbli fil-paragrafi 49-51, il-provvedimenti ghall-kuntratti li jistghu jkunu mhallsa b'ishma ordinarji jew bi flus fil-paragrafi 58-61 jew provvedimenti oħra, kif xieraq.

Madankollu, eżerċizzju jew konverżjoni ma jkunux preżunti ghall-iskop tal-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajef sakemm ma jkunx issopnut l-eżerċizzju jew konverżjoni ta' ishma ordinarji potenzjali pendenti simili li mhumiex ishma li jistghu jinharġu b'mod kontingenti.

Il-kuntratti li jistghu jithallsu b'ishma ordinarji jew bi flus.

- 58 Meta entità tohroġ kuntratt li jista' jithallas b'ishma ordinarji jew bi flus skont l-ghażla tal-entità, l-entità ghandha tippreżumi li l-kuntratt se jithallas b'ishma ordinarji, u l-ishma ordinarji potenzjali li jirrizultaw ghandhom ikunu inkluzi fil-qligh imdghajef ghal kull sehem jekk l-effett ikun wiehed li jdghajef.
- 59 Meta dan it-tip ta' kuntratt hu ppreżentat ghal skopijiet ta' kontabilità bhala assi jew obbligazzjoni, jew komponent ta' ekwità u komponent ta' obbligazzjoni, l-entità ghandha taġġusta n-numeratur ghal xi bidliet fil-profit jew fit-telf li jkunu rrizultaw matul il-perjodu jekk il-kuntratt kien ikklassifikat b'mod shih bhala strument azzjonarju. Dak l-aġġustament hu simili ghall-aġġustamenti mehtieġa fil-paragrafu 33.
- 60 Ghall-kuntratti li jistghu jkunu mhallsa b'ishma ordinarji jew bi flus skont l-ghażla tal-proprjetarju, l-aktar arrangament li jdghajef bejn is-saldu fi flus jew saldu b'ishma, ghandu jintuża fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajef.
- 61 Eżempju ta' kuntratt li jista' jithallas b'ishma ordinarji jew bi flus hu strument ta' dejn li, meta jimmatara, jagħti lill-entità d-dritt bla riservi li thallas l-ammont kapitali fi flus jew fl-ishma ordinarji tagħha stess. Eżempju ieħor hu opzjoni put bil-miktub li tagħti lill-proprjetarju d-dritt li jithallas f'ishma ordinarji jew fi flus.

Opzjonijiet mixtrija

- 62 Kuntratti bhal opzjonijiet put mixtrija u opzjonijiet ta' xiri mixtrija (i.e. opzjonijiet miżmuma mill-entità fuq l-ishma ordinarji tagħha) mhumiex inkluzi fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajef minhabba li l-inkluzjoni taghhom kieku ssahhah l-EPS. L-opzjoni put kieku tkun eżerċitata biss jekk il-prezz tal-eżerċizzju jkun oghla mill-prezz tas-suq u l-opzjoni call tkun eżerċitata biss jekk il-prezz tal-eżerċizzju jkun aktar baxx mill-prezz tas-suq.

Opzjonijiet put miktuba

- 63 Kuntratti li jehtieġu li entità terġa' tixtri l-ishma tagħha, bhal opzjonijiet put miktuba u kuntratt ta' xiri bil-quddiem, huma riflessi fil-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajef jekk l-effett ikun wiehed li jdghajef. Jekk dawn il-kuntratti huma "favorevoli" matul il-perjodu (i.e. il-prezz tal-eżerċizzju jew saldu hu oghla mill-medja tal-prezz tas-suq ghal dak il-perjodu), l-effett potenzjalment li jdghajef fuq il-qligh sehem b'shem ghandu jinhadem kif ġej:
- (a) ghandu jkun issopnut li fil-bidu tal-perjodu ser jinharġu biżżejjed ishma ordinarji (bil-prezz medju tas-suq matul il-perjodu) biex jiġġeneraw id-dhul li jissodisfa l-kuntratt;
- (b) ghandu jkun issopnut li d-dhul mill-hruġ jintuża biex ikun sodisfatt il-kuntratt (i.e. biex jinxtrow lura l-ishma ordinarji); u
- (c) l-ishma ordinarji inkrementali (id-differenza bejn in-numru ta' ishma ordinarji ssopnuti bhala mahruġa u n-numru ta' ishma ordinarji riċevuti ghandhom ikunu bbażati fuq in-numru ta' ishma ġodda. Il-fatt li l-kalkolazzjonijiet ghal kull sehem ghandhom ikunu bbażati fuq in-numru ta' ishma ghandu jkun żvelat. Barra minn hekk, qligh bażiku u qligh sehem b'shem imdghajef tal-perjodi kollha ppreżentati ghandu jkun aġġustat ghall-effetti ta' żbalji u aġġustamenti li jirrizultaw minn bidliet fit-tipi ta' politika tal-kontabilità rrappurtati b'mod retrospettiv.

AĠĠUSTAMENTI RETROSPETTIVI

- 64 Jekk in-numru ta' ishma ordinarji jew ishma ordinarji potenzjali pendenti jiżded bhala riżultat ta' kapitalizzazzjoni, hruġ ta' ishma bonus jew qsim tal-ishma, jew tnaqqis bhala riżultat ta' qsim ta' ishma mreġġa' lura, il-kalkolazzjoni ta' qligh bażiku u mdghajef ghal kull sehem ghall-perjodi kollha ppreżentati ghandu jkun aġġustat b'mod retrospettiv. Jekk dawn il-bidliet isehhu wara d-data tal-karta tal-bilanċ iżda qabel ma r-rapporti finanzjarji jiġu awtorizzati ghall-hruġ, il-kalkolazzjonijiet ghal kull sehem ghal dawk id-dikjarazzjonijiet u ghal dikjarazzjonijiet ta' kull perjodu preċedenti ieħor ppreżentat ghandhom ikunu bbażati fuq in-numru ta' ishma ġodda. Il-fatt li l-kalkolazzjonijiet ghal kull sehem jirriflettu bidliet bhal dawn fin-numru ta' ishma ghandu jkun żvelat. Barra minn hekk, qligh bażiku u qligh sehem b'shem imdghajef tal-perjodi kollha ppreżentati ghandu jkun aġġustat ghall-effetti ta' żbalji u aġġustamenti li jirrizultaw minn bidliet fit-tipi ta' politika tal-kontabilità rrappurtati b'mod retrospettiv.

- 65 Entità ma terġax tiddikjara l-qligh sehem b'shem imdghajjef ghal perijodu pprezentat precedentement ghall-bidliet fis-suppożizzjonijiet użati fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem jew ghall-konverżjoni ta' ishma ordinarji potenzjali f'ishma ordinarji.

PREŻENTAZZJONI

- 66 Entità għandha tipprezenta fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu l-qligh bażiku u mdghajjef sehem b'shem għall-profit jew telf mill-operazzjonijiet li jkomplu attribwibbli lill-proprietarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali u għall-profit u telf attribwibbli lill-proprietarji ta' ekwità ordinarja tal-entità prinċipali għall-perijodu ta' kull klassi ta' ishma ordinarji li għandha dritt differenti li jkollha sehem mill-profit għal dak il-perijodu. Entità għandha tipprezenta l-qligh sehem b'shem imdghajjef għal kull sehem bl-istess prominenza għall-perijodi kollha pprezentati.
- 67 Qligh sehem b'shem hu pprezentat għal kull perijodu li għalih kien ipprezentat rapport tal-introjtu. Jekk il-qligh sehem b'shem imdghajjef hu rrappurtat għal mill-anqas perijodu wiehed, dan għandu jkun irrappurtat għall-perijodi kollha pprezentati, anki jekk ikun ugwali għal qligh bażiku sehem b'shem. Jekk il-qligh bażiku u qligh sehem b'shem imdghajjef huma indaqs, preżentazzjoni doppja tista' titwettaq f'linja waħda fir-rapport tal-introjtu.
- 68 Entità li tirrapporta operazzjoni li ma tkompletix għandha tiżvela l-ammonti bażiċi u mdghajfa għal kull sehem għall-operazzjoni li ma tkompletix jew fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu jew fin-noti.
- 69 Entità għandha tipprezenta l-qligh bażiku u qligh sehem b'shem imdghajjef għal kull sehem, anki jekk l-ammonti huma negattivi (i.e. telf sehem b'shem)

ŻVELAR

- 70 Entità għandha tiżvela dan li ġej:
- (a) l-ammonti użati bhala n-numeraturi fil-kalkolazzjoni ta' qligh bażiku u qligh sehem b'shem imdghajjef u tqabbil ta' dawk l-ammonti mal-profit jew telf attribwibbli għall-entità prinċipali għal dak il-perijodu. It-tqabbil għandu jinkludi l-effett individwali ta' kull klassi ta' strumenti li taffettwa l-qligh sehem b'shem.
  - (b) il-medja mwiežna tan-numru ta' ishma ordinarji użati bhala d-denominatur fil-kalkolazzjoni tal-qligh bażiku u qligh sehem b'shem imdghajjef, u tqabbil ta' dawn id-denominaturi ma' xulxin. It-tqabbil għandu jinkludi l-effett individwali ta' kull klassi ta' strumenti li taffettwa l-qligh sehem b'shem.
  - (c) strumenti (inkluzi iishma li jista' jkollhom jinharġu) li jistgħu, potenzjalment, jdgħajfu l-qligh bażiku sehem b'shem fil-futur, li iżda ma kienux inkluzi fil-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajjef minhabba li jsahhu l-EPS għal dak/dawk il-perijodu/i pprezentat(i).
  - (d) deskrizzjoni ta' tranżazzjonijiet ta' ishma ordinarji jew tranżazzjonijiet ta' ishma ordinarji potenzjali, hlief dawk ikkunsidrati skont il-paragrafu 64 li jsehhu wara d-data tal-karta tal-bilanċ u li setgħu jbiddu b'mod sinifikanti n-numru ta' ishma ordinarji jew ishma ordinarji potenzjali pendenti fit-tmien tal-perijodu li kieku dawk it-tranżazzjonijiet sehew qabel it-tmien tal-Perijodu tar-rapport.
- 71 Eżempji ta' tranżazzjonijiet fil-paragrafu 70(d) jinkludu:
- (a) hruġ ta' ishma għall-flus;
  - (b) hruġ ta' ishma fejn id-dħul minnhom se jintuża biex jithallas lura dejn jew ishma privileġġati pendenti fid-data tal-karta tal-bilanċ;
  - (c) il-fidi ta' ishma ordinarji pendenti;
  - (d) il-konverżjoni jew eżerċizzju ta' ishma ordinarji potenzjali pendenti fid-data tal-karta tal-bilanċ f'ishma ordinarji;
  - (e) il-hruġ ta' opzjonijiet, ċertifikati, jew strumenti konvertibbli; u
  - (f) il-kisba ta' kondizzjonijiet li kieku kienu jirriżultaw fil-hruġ ta' ishma li jista' jkollhom jinharġu.

L-ammonti ta' qligh sehem b'shem mhumiex aġġustati għal tranżazzjonijiet bhal dawn li jsehhu wara d-data tal-karta tal-bilanċ minhabba tranżazzjonijiet bhal dawn ma jaffettwawx l-ammont ta' kapital użat fil-produzzjoni ta' profit jew telf għal dak il-perijodu.

- 72 Strumenti finanzjarji u kuntratti oħra li jiġġeneraw ishma ordinarji potenzjali jistgħu jinkorporaw termini u kondizzjonijiet li jaffettwaw il-kejl ta' qligħ bażiku u qligħ sehem b'shem imdgħajfef. Dawn it-termini u kondizzjonijiet jistgħu jiddeterminaw jekk xi ishma ordinarji potenzjali humiex li għandhom effett li jdgħajfef, u jekk dan ikun il-każ, l-effett fuq il-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji u kwalunkwe aġġustamenti konsegwenti fuq il-profit jew fuq it-telf attribwibbli lill-proprjetarji tal-ekwità ordinarja. L-iżvelar ta' termini u kondizzjonijiet ta' dawn l-istrumenti finanzjarji u kuntratti oħra huma mhegġa, sakemm ma jkunx mehtieg mod iehor. (ara l-IFRS 7 *Strumenti Finanzjarji: Żvelar*).
- 73 Jekk entità tiżvela, barra mill-qligħ bażiku u mdgħajfef għal kull sehem, ammonti għal kull sehem bl-użu ta' komponent irrappurtat tar-rapport tal-introjtu hliet dak mehtieg minn dan l-Istandard, ammonti bħal dawn għandhom ikunu kkalkulati bl-użu tal-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji ddeterminati skont dan l-Istandard. Ammonti bażiċi u mdgħajfa għal kull sehem relatati ma' komponenti bħal dawn għandhom ikunu żvelati bl-istess prominenza u ppreżentati fin-noti. Entità għandha tindika l-baži li fuqha n-numeratur/i hu/huma ddeterminati, inklużi jekk l-ammonti għal kull sehem humiex qabel jew wara t-taxxa. Jekk komponent tar-rapport tal-introjtu jintuża u ma jkunx irrappurtat bħala entrata elenkata fir-rapport tal-introjtu, għandu jsir tqabbil ejn il-komponent użat u l-entrata elenkata li hu rrapportat fir-rapport tal-introjtu.

DATA EFFETTIVA

- 74 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.

IRTIRAR TA' STQARRIJET OĦRAJN

- 75 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 33 *Qligħ Sehem b'Shem* (mahruġ fl-1997)
- 76 Dan l-Istandard jiehu post IS-SIC24 *Qligħ Sehem b'Shem — Strumenti Finanzjarji u Kuntratti Oħra li Jistgħu Jithallsu f'Ishma*.

Appendiċi A

GWIDA TA' APPLIKAZZJONI

Dan l-Appendiċi hu parti integrali mill-Istandard.

PROFIT JEW TELF ATTRIBWIBBLI GHALL-ENTITÀ PRINĊIPALI

- A1 Għall-iskop ta' kalkolazzjoni ta' qligħ sehem b'shem ibbażat fuq rapporti finanzjarji konsolidati, profit jew telf attribwibbli għall-entità prinċipali jirreferi għall-profit jew telf tal-entità konsolidata wara l-aġġustament għall-interessi minoritarji.

HRUĠ TA' ISHMA BI DRITT

- A2 Il-hruġ ta' ishma ordinarji fiż-żmien tal-eżerċizzju jew tal-konverżjoni ta' ishma ordinarji potenzjali ġeneralment ma tagħtix lok għal element ta' bonus. Dan hu minhabba li l-ishma ordinarji potenzjali ġeneralment jinharġu għal valur sħiħ, li jirriżulta f'bidla proporzjonata fir-riżorsi disponibbli għall-entità. Fi hruġ ta' ishma bi dritt, madankollu, il-prezz tal-eżerċizzju hu ta' spiss inqas mill-valur ġust tal-ishma. Għalhekk, kif innutat fil-paragrafu 27 (b), dan il-hruġ ta' ishma bi dritt jinkludi element ta' bonus. Jekk hruġ ta' ishma bi dritt hu offrut lill-azzjonisti eżistenti kollha, in-numru ta' ishma ordinarji li għandu jintuża fil-kalkolazzjoni ta' qligħ bażiku u qligħ sehem b'shem imdgħajfef għall-perijodi kollha qabel il-hruġ ta' ishma bi dritt hu n-numru ta' ishma ordinarji pendenti qabel il-hruġ, immultiplikati bil-fattur li ġej:

Valur ġust għal kull sehem immedjatament qabel l-eżerċizzju tad-drittijiet

Valur teoretiku ta' sehem qabel il-hruġ ta' ishma bi dritt

Il-valur teoretiku ta' sehem qabel il-hruġ ta' ishma bi dritt hu kkalkulat billi tghodd il-valur totali tas-suq tal-ishma immedjatament qabel l-eżerċizzju tad-drittijiet għad-dhul mill-eżerċizzju tad-drittijiet, u billi tiddividi n-numru ta' ishma pendenti wara l-eżerċizzju tad-drittijiet. Meta d-drittijiet jkunu ser jiġu nnegozjati pubblikament u separatament mill-ishma qabel id-data tal-eżerċizzju, jiġi stabbilit il-valur ġust għall-iskopijiet ta' din il-kalkolazzjoni fl-għeluq tal-aħħar ġurnata li fiha l-ishma jkunu nnegozjati flimkien mad-drittijiet tagħhom.

IĊ-ĊIFRA TAL-KONTROLL

- A3 Biex jinghata eżempju tal-idea tal-applikazzjoni taċ-ċifra tal-kontroll deskritta fil-paragrafi 42 u 43, assumi li l-entità għandha profitt mill-operazzjonijiet lill-entità prinċipali ta' CU4,800 ⁽¹⁾, telf minn operazzjonijiet li ma tkomplewx attribwibbli lill-entità prinċipali ta' (CU7,200), telf attribwibbli lill-entità prinċipali ta' (CU2,400), u 2,000 ishma ordinarji u 400 ishma ordinarji potenzjali pendenti. Il-qligh bażiku sehem b'shem tal-entità hu ta' CU2,40 għal operazzjonijiet li se jtkomplew (CU3,60) għal operazzjonijiet li ma tkomplewx u (CU1,20) għat-telf. L-400 sehem ordinarju potenzjali huma inklużi fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajef minhabba li s-CU2,00 li tirriżulta bhala qligh sehem b'shem għal operazzjonijiet jkomplu hi dilwittiva, bis-suppozizzjoni li m'hemm l-ebda impatt ta' profitt jew telf ta' dawk l-400 sehem ordinarju potenzjali. Minhabba li l-profitt minn operazzjonijiet li jkomplu attribwibbli lill-entità prinċipali hi ċ-ċifra tal-kontroll, l-entità tinkludi wkoll dawk l-400 sehem ordinarju potenzjali fil-kalkolazzjoni tal-ammonti l-oħra ta' qligh sehem b'shem, minkejja li l-ammonti ta' qligh sehem b'shem li jirriżultaw isahhu l-EPS meta mqabbla mal-ammonti ta' qligh bażiku sehem b'shem, i.e. it-telf sehem b'shem hu inqas [(CU3,00) mit-telf minn operazzjonijiet li ma tkomplewx u (CU1,00) għal kull sehem għat-telf].

PREZZ MEDJU TAS-SUQ TA' ISHMA ORDINARJI

- A4 Għall-iskop tal-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajef, il-prezz medju tas-suq ta' ishma ordinarji preżunti bhala mahruġa hu kkalkulat fuq bażi tal-prezz medju tas-suq ta' ishma ordinarji matul il-perijodu. Teoretikament, kull tranżazzjoni tas-suq għall-ishma ordinarji ta' entità tistgħu tiġi inkluża fid-determinazzjoni tal-prezz medju tas-suq. Fil-prattika, madankollu, medja sempliċi ta' prezzijiet fuq medda ta' ġimgha jew ta' xahar hi ġeneralment adegwata.
- A5 Ġeneralment, prezzijiet tal-gheluq tas-suq huma adegwati għal kalkolazzjoni tal-prezz medju tas-suq. Meta l-prezzijiet ivarjaw hafna, madankollu, medja tal-prezzijiet l-aktar għolja u baxxi ġeneralment tipproduċi prezz iktar rappreżentattiv. Il-metodu użat fil-kalkolazzjoni tal-prezz tal-medja tas-suq hu użat b'mod konsistenti sakemm ma jibqax rappreżentattiv minhabba kondizzjonijiet mibdula. Pereżempju, entità li tuża l-prezzijiet tal-gheluq tas-suq biex ikun ikkalkulat il-prezz medju tas-suq għal numru ta' snin bi prezzijiet relattivament stabbli, tista' taqleb għal sistema ta' medja tal-aktar prezzijiet għolja u baxxi jekk il-prezzijiet jibdew ivarjaw hafna u l-prezzijiet tal-gheluq tas-suq ma jibqgħux jipproduċu prezz medju rappreżentattiv.

OPZJONIJET, ĊERTIFIKATI U L-EKWIVALENTI TAGĦHOM

- A6 Opzjonijiet u ċertifikati biex jinxtrow strumenti konvertibbli huma preżunti li se jiġu eżerċitati biex jinxtara l-istrument konvertibbli kull meta l-prezzijiet medji kemm ta' strument konvertibbli u kemm ta' ishma ordinarji li jstgħu jinkisbu mal-konverżjoni huma iktar mill-prezz tal-eżerċizzju tal-opzjonijiet jew taċ-ċertifikati. Madankollu, eżerċizzju ma jkunx issoponut sakemm ma tkunx issoponuta wkoll il-konverżjoni ta' strumenti konvertibbli pendenti simili, jekk hemm.
- A7 Opzjonijiet jew ċertifikati jstgħu jippermettu jew jehtieġu l-hruġ b'offerta ta' dejn jew strumenti oħrajn tal-entità (jew tal-kumpanija prinċipali tagħha jew sussidjarja) fil-hlas tal-prezz kollu tal-eżerċizzju jew porzjon minnu. Fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajef, dawk l-opzjonijiet jew ċertifikati li għandhom effett li jdghajef jekk (a) il-prezz medju tas-suq ta' ishma ordinarji relatati għall-perijodu jaqbeż il-prezz tal-eżerċizzju jew (b) il-prezz tal-bejgħ tal-istrument li ser jinħareġ bl-offerta hu inqas minn dak li fih l-istrument jista' jinħareġ bl-offerta skont il-ftehim tal-opzjoni jew taċ-ċertifikat u l-iskont li jirriżulta jstabilixxi prezz ta' eżerċizzju inqas mill-prezz tas-suq tal-ishma ordinarji. Fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajef, dawk l-opzjonijiet jew ċertifikati huma preżunti li jkunu eżerċitati u d-dejn jew strumenti oħra huma preżunti li se jinħarġu għall-offerti. Jekk l-ghoti ta' flus hu aktar vantaġġjuż għall-proprjetarju tal-opzjonijiet jew taċ-ċertifikati u l-kuntratt jippermetti l-ghoti ta' flus, l-ghoti tal-flus jiġi jkun issoponut. Mghax (nett mit-taxxa) fuq kull dejn issoponut li se jiġi mahruġ bl-offerta hu miżjud lura bhala aġġustament għan-numeratur.
- A8 Trattament simili hu mogħti għall-ishma privileġġjati li għandhom dispożizzjonijiet simili jew lil strumenti oħra li għandhom opzjonijiet ta' konverżjoni li jippermettu lill-investitur li jhallas bi flus għal rata ta' konverżjoni aktar favorevoli.
- A9 It-termini prinċipali li fuqhom huma bbażati ċertu opzjonijiet jew ċertifikati, jstgħu jehtieġu li d-dhul riċevut mill-eżerċizzju ta' dawk l-istrumenti, jintuża biex ikun mifdi d-dejn jew strumenti oħra tal-entità (tal-kumpanija prinċipali jew sussidjarja). Fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajef, dawk l-opzjonijiet jew ċertifikati huma preżunti li se jkunu eżerċitati u d-dhul użat fuq ix-xiri tad-dejn bil-prezz medju tas-suq aktar milli biex jinxtrow ishma ordinarji. Madankollu, id-dhul żejjed miksub mill-eżerċizzju preżunt fuq l-ammont użat għax-xiri ssoponut

⁽¹⁾ Fdin il-gwida, ammonti monetarji huma denominati f'unitajiet tal-munita' (*currency units*) (CU).

tad-dejn hu kkunsidrat (i.e. issopnut li se jintuza biex jinxtraw lura l-ishma ordinarji) fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajef. Mghax (nett mit-taxxa) fuq kull dejn issopnut li se jinxtara hu miżjud lura bhala aġġustament ghan-numeratur.

OPZJONIJET PUT MIKTUBA

- A10 Bhala eżempju tal-applikazzjoni tal-paragrafu 63, nassumu li entità ghandha 120 opzjoni put miktuba pendenti fuq l-ishma ordinarji taghha bi prezz ta' eżerċizzju ta' CU35. Il-prezz medju tas-suq tal-ishma ordinarji taghha ghall-perijodu huwa ta' CU28. Meta tikkalkula l-qligh imdghajef sehem b'shem, l-entità tassumi li harġet 150 sehem b'CU28 ghal kull sehem fil-bidu tal-perijodu biex tissodisfa l-obbligu put taghha ta' CU4,200. Id-differenza bejn il-150 sehem ordinarju mahruġ u l-120 sehem ordinarju li tkun rċeviet billi tkun issodisfat l-opzjoni put (30 sehem ordinarju inkrementali) tiġi miżjuda mad-denominatur fil-kalkolu ta' qligh imdghajef ghal kull sehem.

STRUMENTI TA' SUSSIDJARJI, IMPRIZI KONGUNTI JEW KUMPAJJI ASSOĊJATI

- A11 Ishma ordinarji potenzjali ta' sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata, konvertibbli jew fishma ordinarji tas-sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata, jew fishma ordinarji tal-kumpanija prinċipali, l-intraprenditur jew l-investitur (l-entità li tirrapporta) huma inkluzi fil-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajef kif ġej:
- (a) strumenti mahruġa minn sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata li tippermetti lill-proprietarji taghhom biex jiksbu ishma ordinarji tas-sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata, huma inkluzi fil-kalkolazzjoni tal-qligh sehem b'shem imdghajef tas-sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata. Dak il-qligh sehem b'shem ikun imbaghad inkluz fil-kalkolazzjonijiet ta' qligh sehem b'shem tal-entità li tirrapporta, ibbażati fuq l-investment ta' strumenti tas-sussidjarja, ta' impriża kongunta jew ta' kumpanija assoċjata tal-entità li tirrapporta.
  - (b) strumenti tas-sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata li huma konvertibbli fishma ordinarji tal-entità li tirrapporta huma kkunsidrati fost l-ishma ordinarji potenzjali tal-entità li tirrapporta ghall-iskop ta' kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajef. Bl-istess mod, opzjonijiet jew certifikati mahruġa minn sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata biex jinxtraw ishma ordinarji tal-entità li tirrapporta huma kkunsidrati fost ishma ordinarji potenzjali tal-entità li tirrapporta fil-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajef ikkonsolidat.
- A12 Ghall-iskop tad-determinazzjoni tal-effett tal-qligh sehem b'shem ta' strumenti mahruġa minn entità li tirrapporta li huma konvertibbli fishma ordinarji ta' sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata, l-istrumenti huma prezunti li huma konvertiti u n-numeratur (profit jew telf attribwibbli lill-proprietarji tal-ekwità ordinarja tal-entità prinċipali) aġġustati kif mehtieg skont il-paragrafu 33. Barra minn dawn l-aġġustamenti, in-numeratur hu aġġustat ghal kull bidla fil-profit jew telf irregistrat mill-entità li tirrapporta (bhall-introjt minn dividendi jew introjt mill-metodu tal-ekwità) li hu attribwibbli għaż-żjeda fin-numru ta' ishma ordinarji pendenti tas-sussidjarja, impriża kongunta jew kumpanija assoċjata bhala riżultat tal-konverżjoni ssoponuta. Id-denominatur tal-qligh sehem b'shem imdghajef ma jkunx affettwat minhabba li n-numru ta' ishma ordinarji pendenti tal-entità li tirrapporta ma jinbidilx mal-konverżjoni ssoponuta.

STRUMENTI AZZJONARJI PARTEĊIPANTI U ISHMA ORDINARJI F'ŻEWĠ KLASSIJET

- A13 L-ekwità ta' xi entitajiet tinkludi:
- (a) strumenti li jipparteċipaw fid-dividendi b'ishma ordinarji skont formula predeterminata (pereżempju tnejn ghal kull wiehed) b'xi, kultant, limitu massimu fuq il-limitu ta' fuq tal-medda tal-partecipazzjoni (pereżempju, sa, iżda mhux aktar, minn ammont speċifikat ghal kull sehem).
  - (b) klassi ta' ishma ordinarji b'rata ta' dividendi differenti minn dawk ta' klassi ohra ta' ishma ordinarji li iżda bla drittijiet preċedenti jew anzjani.
- A14 Ghall-iskop tal-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem imdghajef, il-konverżjoni hi ssoponuta ghal dawk l-istrumenti deskritti fil-paragrafu A13 li huma konvertibbli fishma ordinarji jekk l-effett ikun wiehed li jdgħajef. Ghal dawk l-

istrumenti li mhumiex konvertibbli fi klassi ta' ishma ordinarji, profitt jew telf għall-perijodu hu allokat għal klassijiet differenti ta' ishma u strumenti azzjonarji parteċipanti skont id-drittijiet tad-dividendi tagħhom u drittijiet oħra biex jkollhom sehem fi qligħ mhux imqassam. Biex tikkalkula l-qligħ bażiku u qligħ sehem b'shem imdghajjef għal kull sehem:

- (a) profitt jew telf attribwibbli lill-proprietarji tal-ekwità ordinarja tal-entità prinċipali hu aġġustat (profitt imnaqqas jew telf miżjud) bl-ammont ta' dividendi ddikjarati fil-perijodu għal kull klassi ta' ishma u bl-ammont ta' dividendi kuntrattwali (jew mgħax fuq *bonds* parteċipattivi) li jrid jithallas għall-perijodu (pereżempju, dividendi kumulattivi mhux imħallsa)
- (b) il-profitt jew telf li jibqa' hu allokat għal ishma ordinarji u strumenti azzjonarji parteċipanti sakemm kull strument jkollu sehem fil-qligħ daqs li kieku l-profitt jew telf kollu għall-perijodu kien distribwit. Il-profitt totali jew telf allokat għal kull klassi ta' strument azzjonarju hu ddeterminat billi tgħodd l-ammont allokat għad-dividendi u l-ammont allokat għall-fattur tal-parteeċipazzjoni.
- (ċ) l-ammont totali tal-profitt jew telf allokat għal kull klassi ta' strument azzjonarju hu diviż bin-numru ta' strumenti pendenti li għalihom il-qligħ hu allokat biex ikun ddeterminat l-qligħ sehem b'shem għall-istrument.

Għal kalkolazzjoni ta' qligħ sehem b'shem imdghajjef, l-ishma ordinarji potenzjali ssoponuti li nharġu huma inklużi fl-ishma ordinarji pendenti.

ISHMA MĦALLSA PARZJALMENT

- A15 Meta ishma ordinarji jinharġu iżda ma jkunux imħallsa b'mod komplet, dawn ikunu ttrattati fil-kalkolazzjoni ta' qligħ bażiku sehem b'shem bhala porzjon ta' sehem ordinarju sal-punt li huma kienu intitolati li jkollhom sehem fid-dividendi matul il-perijodu meta mqabbla ma' sehem ordinarju mħallas b'mod komplet.
- A16 Sal-punt li ishma mħallsa parzjalment mhumiex intitolati biex jipparteċipaw fid-dividendi matul il-perijodu fejn huma ttrattati bhala l-ekwivalenti ta' ċertifikati jew opzjonijiet fil-kalkolazzjoni ta' qligħ sehem b'shem imdghajjef. Il-bilanċ mhux imħallas hu preżunt li se jirrappreżenta d-dhul użat fix-xiri ta' ishma ordinarji. In-numru ta' ishma inklużi fil-qligħ sehem b'shem imdghajjef hu d-differenza bejn in-numru ta' ishma sottoskritti u n-numru ta' ishma preżunti li huma mixtrija.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 34

Rappurtaġġ Finanzjarju Interim

GHAN

L-ghan ta' dan l-Istandard huwa li jippreskrivi l-kontenut minimu ghal rapport finanzjarju interim u li jippreskrivi l-prinċipji ghal rikonoxximent u kejl frapporti finanzjarji shah jew mqassra ghal perijodu interim. Ir-rappurtaġġ finanzjarju interim f'waqtu u affidabbli jtejjeb l-abbiltà tal-investituri, il-kredituri, u oħrajn biex jifhemu l-kapaċità ta' entità li tiġġenera qligh u flussi ta' flus u l-kundizzjoni finanzjarja u l-likwidità tagħha.

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard ma jordnax liema entitajiet għandhom ikunu meħtieġa jippubblikaw rapporti finanzjarji interim, b'liema frekwenza, jew f'liema żmien wara t-tmiem tal-perijodu interim. Madankollu, il-gvernijiet, ir-regolaturi tat-titoli, il-boroż u l-korpi tal-kontabilità hafna drabi jeħtieġu lill-entitajiet, li għandhom t-titoli ta' dejn jew ta' ishma tagħhom negozjati pubblikament, li jippubblikaw rapporti finanzjarji interim. Dan l-Istandard japplika jekk entità tkun meħtieġa jew taġġel li tippubblika rapport finanzjarju interim skont l-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju. Il-Kumitat tal-Istandards Internazzjonali tal-Kontabilità (*) jinkoraġġixxi lill-entitajiet innegozjati pubblikament biex jipprovdur rapporti finanzjarji interim li jkun jikkonformaw mal-prinċipji tar-rikonoxximent, tal-kejl, u tal-iżvelar imniżżlin f'dan l-Istandard. Speċifikament, entitajiet innegozjati pubblikament huma mhegġa:
  - (a) li jipprovdur rapporti finanzjarji interim tal-inqas sal-aħħar tal-ewwel sitt xhur tas-sena finanzjarja tagħhom; u
  - (b) li jagħmlu r-rapporti finanzjarji interim tagħhom disponibbli mhux aktar tard minn 60 jum wara t-tmiem tal-perijodu interim.
- 2 Kull rapport finanzjarju, annwali jew interim, huwa evalwat waħdu għall-konformità mal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju. Il-fatt li entità tista' ma tkunx ipprovdiet rapporti finanzjarji interim waqt sena finanzjarja partikolari jew li setgħet ipprovdiet rapporti finanzjarji interim li ma jkunux jikkonformaw ma' dan l-Istandard ma jipprevenix lir-rapporti finanzjarji annwali tal-entità milli jikkonformaw mal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju jekk jagħmlu hekk b'mod iehor.
- 3 Jekk ir-rapport finanzjarju interim ta' entità huwa deskritt li jikkonforma mal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju, dan għandu jikkonforma mar-rekwiżiti kollha ta' dan l-Istandard. Il-paragrafu 19 jeħtieġ ċertu żvelar f'dak ir-riġward.

DEFINIZZJONIJIET

- 4 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Perijodu interim huwa perijodu ta' rappurtaġġ finanzjarju iqsar minn sena finanzjarja shiħa.

Rapport finanzjarju interim ifisser rapport finanzjarju li jinkludi jew sett komplet ta' rapporti finanzjarji (kif deskritt fl-IAS 1 *Preżentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji*) jew sett ta' rapporti finanzjarji mqassra (kif deskritt f'dan l-Istandard) għal perijodu interim.

KONTENUT TA' RAPPORT FINANZJARJU INTERIM

- 5 L-IAS 1 jiddefinixxi sett komplet ta' rapporti finanzjarji li jinkludu l-komponenti li ġejjin:
  - (a) karta tal-bilanċ;
  - (b) rapport tal-introjt;
  - (c) rapport tat-tibdil fl-ekwiwità li juri jew:
    - (i) il-bidliet kollha fl-ekwiwità jew
    - (ii) it-tibdil fl-ekwiwità barra minn dawk li joriginaw minn tranzazzjonijiet ma' propjetarji tal-ekwiwità li jaġixxu fil-kapaċità tagħhom bhala propjetarji tal-ekwiwità;

(*) Il-Kumitat ta' l-Istandards Internazzjonali tal-Kontabilità ġie ssostitwit mill-Bord ta' l-Istandards Internazzjonali tal-Kontabilità, li beda jopera fl-2001.

- (d) rendikont tal-flussi tal-flus; u
  - (e) noti, inkluż sommarju tal-politika tal-kontabilità sinifikanti u noti ta' spjegazzjoni ohra.
- 6 Għal raġunijiet ta' tempestività u ta' konsiderazzjonijiet ta' kosti u biex tiġi evitata repetizzjoni ta' informazzjoni rrapportata preċedentement, entità tista' tkun mehtieġa jew tista' tagħżel li ttipprovdi inqas informazzjoni f'dati interim meta mqabbel mar-rapporti finanzjarji annwali tagħha. Dan l-Istandard jiddefinixxi l-kontenut minimu ta' rapport finanzjarju interim li jinkludi rapporti finanzjarji mqassra u noti ta' spjega magħżulin. Ir-rapport finanzjarju interim huwa intiż biex jipprovdi aġġornament fuq l-aħhar sett komplet ta' rapporti finanzjarji annwali. Għaldaqstant, dan jiffoka fuq attivitajiet, avvenimenti u ċirkostanzi godda li ma jidduplikawx informazzjoni rrapportata preċedentement.
- 7 Xejn f'dan l-Istandard ma huwa intiż biex jipprojbixxi jew jiskoraġġixxi lil entità milli tippubblika sett komplet ta' rapporti finanzjarji (kif deskritt fl-IAS 1) fir-rapport finanzjarju interim, tagħha minflok rapporti finanzjarji mqassra u noti ta' spjega magħżulin. Dan l-Istandard lanqas ma jipprojbixxi jew jiskoraġġixxi entità milli tinkludi f'rapporti finanzjarji interim mqassra aktar mill-minimu ta' entrati f'linja jew noti ta' spjega magħżulin kif stabbilit f'dan l-Istandard. Il-gwida għal rikonoxximent u kejl f'dan l-Istandard tapplika wkoll għal rapporti finanzjarji shaħ għal perijodu interim, u dawn ir-rapporti għandhom jinkludu l-iżvelar kollu mehtieġ minn dan l-Istandard (b'mod partikolari l-iżvelar tan-noti magħżulin fil-paragrafu 16) kif ukoll dawk mehtieġa minn Standards oħrajn.

Komponenti minimi ta' rapport finanzjarju interim

- 8 Rapport finanzjarju interim għandu jinkludi, bhala minimu, il-komponenti li ġejjin:
- (a) karta tal-bilanċ fil-qosor;
  - (b) rapport tal-introjtu fil-qosor;
  - (c) rapport fil-qosor li juri jew (i) il-bidliet kollha fl-ekwità jew (ii) bidliet fl-ekwità minbarra dawk li jirriżultaw minn tranżazzjonijiet ta' kapital ma' sidien u distribuzzjonijiet lis-sidien;
  - (d) rendikont tal-flussi tal-flus fil-qosor; u
  - (e) noti ta' spjega magħżulin.

Forma u kontenut ta' rapporti finanzjarji interim

- 9 Jekk entità tippubblika sett komplet ta' rapporti finanzjarji fir-rapport finanzjarju interim, il-forma u l-kontenut ta' dawk ir-rapporti għandhom jikkonformaw mar-rekwiziti tal-IAS 1 għal sett komplet ta' rapporti finanzjarji.
- 10 Jekk entità tippubblika sett ta' rapporti finanzjarji mqassra fir-rapport finanzjarju interim, dawk ir-rapporti mqassra għandhom jinkludu, bhala minimu, kull waħda mill-intestaturi u mis-sottotali li kienu inklużi fl-aktar rapporti finanzjarji annwali riċenti tagħha u n-noti ta' spjega magħżulin kif mehtieġ minn dan l-Istandard. Entrati f'linja jew noti addizzjonali għandhom ikunu inklużi jekk b'konsegwenza tal-ommissjoni tagħhom ir-rapporti finanzjarji interim mqassra jkunu ta' diżgwid.
- 11 Il-qligħ baziku u mdgħajef sehem b'seħem għandu jkun ipprezentat abbażi ta' rapport tal-introjtu, shiħ jew mqassar, għal perijodu interim.
- 12 L-IAS 1 jipprovdi gwida fuq l-istruttura tar-rapporti finanzjarji. Il-Gwida għall-Implementazzjoni tal-IAS 1 turi l-metodi ta' kif il-karta tal-bilanċ, ir-rapport tal-introjtu u r-rapport tat-tibdil fl-ekwità jistgħu jiġu pprezentati.
- 13 L-IAS 1 jehtieġ li r-rapport tat-tibdil fl-ekwità jkun ipprezentat bhala komponent separat fir-rapporti finanzjarji ta' entità, u tippermetti li informazzjoni dwar it-tibdil fl-ekwità li joriġinaw minn tranżazzjonijiet ma' propjetarji tal-ekwità li jaġixxu fil-kapaċità tagħhom bhala propjetarji tal-ekwità (inklużi distribuzzjonijiet lill-propjetarji tal-ekwità) tiġi pprezentata jew fuq il-wiċċ tar-rapport jew fin-noti. Entità sseġwi l-istess format fir-rapport interim tat-tibdil fl-ekwità bħal kif għamlet fl-aktar rapport annwali riċenti.
- 14 Rapport finanzjarju interim huwa mhejji fuq bażi kkonsolidata jekk ir-rapporti finanzjarji annwali l-aktar riċenti tal-entità kienu rapporti konsolidati. Ir-rapporti finanzjarji separati tal-kumpanija prinċipali mhumiex konsistenti jew komparabbli mar-rapporti konsolidati fl-aktar rapport finanzjarju annwali riċenti. Jekk ir-rapport finanzjarju annwali tal-entità kien jinkludi r-rapporti finanzjarji separati tal-kumpanija prinċipali flimkien mar-rapporti finanzjarji konsolidati, dan l-Istandard ma jehtieġx u lanqas jipprojbixxi l-inklużjoni tar-rapporti separati tal-kumpanija prinċipali fir-rapport finanzjarju interim tal-entità.

Noti ta' spjega magħżulin

- 15 Utent ta' rapport finanzjarju interim ta' entità jkollu aċċess ukoll għal l-aktar rapport finanzjarju annwali reċenti ta' dik l-entità. Għalhekk mhux meħtieġ, li n-noti ta' rapport finanzjarju interim jipprovdu aġġornamenti relattivament insinifikanti ta' informazzjoni li kienet diġà rrapportata fin-noti fl-aktar rapport annwali reċenti. F'data interim, hija aktar utli spjega tal-avvenimenti u t-tranzazzjonijiet li huma sinifikanti biex jinftiehm u l-bidliet fil-pożizzjoni finanzjarja u l-prestazzjoni tal-entità mill-aħħar data ta' rappurtaġġ annwali.
- 16 Entità għandha tinkludi, bħala minimu, l-informazzjoni li ġejja fin-noti tar-rapporti finanzjarji interim tagħha, jekk tkun ta' importanza u jekk ma tkunx żvelata x'imkien ieħor fir-rapport finanzjarju interim. L-informazzjoni għandha normalment tiġi rrapportata abbażi tas-sena finanzjarja sal-lum. Madankollu, l-entità għandha tiżvela wkoll kull avvenimenti jew tranzazzjonijiet li huma rilevanti sabiex ikun jista' jinftiehem il-perijodu interim attwali:
- (a) dikjarazzjoni li l-istess politika u metodi ta' komputazzjoni huma segwiti fir-rapporti finanzjarji interim meta mqabblin mal-aktar rapporti finanzjarji annwali reċenti jew, jekk daww il-politika jew metodi nbidlu, deskrizzjoni tan-natura u l-effett tal-bidla;
  - (b) kummenti ta' spjega dwar l-istaġjonalità jew iċ-ċikličità ta' operazzjonijiet interim;
  - (c) in-natura u l-ammont ta' entrati li jaffettwaw l-assi, l-obbligazzjonijiet, l-ekwità, l-introjtu nett, jew flussi ta' flus li mhumiex tas-soltu minhabba n-natura, id-daqs jew l-inkidenza tagħhom;
  - (d) in-natura u l-ammont tal-bidliet fl-istimi ta' ammonti rrapportati f'perijodi interim preċedenti tas-sena finanzjarja kurrenti jew bidliet fl-istimi ta' ammonti rrapportati fi snin finanzjarji preċedenti, jekk daww il-bidliet għandhom effett materjali fil-perijodu interim kurrenti;
  - (e) hrug, xiri mill-ġdid u hlasijiet lura ta' dejn u titoli ta' ishma;
  - (f) dividendi mħallsa (aggregati jew sehem b'sehem) separatament għal ishma ordinarji u ishma oħrajn;
  - (g) l-informazzjoni skont is-segment li ġej (żvelar ta' informazzjoni tas-segment huwa meħtieġ f'rapport finanzjarju interim ta' entità fil-każ biss li l-IFRS 8 *Segmenti tal-Operat* jeħtieġ li entità tiżvela informazzjoni skont is-segment fir-rapporti finanzjarji annwali):
    - (i) dħul minn klijenti esterni, jekk inkluz fil-kejl tal-profitt jew telf segmentali analizzat mill-kap li jiddeċiedi fl-operat jew inkella pprovdut regolament lill-kap li jiddeċiedi fl-operat;
    - (ii) dħul iġġenerat bejn is-segmenti, jekk inkluz fil-kejl tal-profitt jew telf segmentali analizzat mill-kap li jiddeċiedi fl-operat jew inkella pprovdut regolament lill-kap li jiddeċiedi fl-operat;
    - (iii) kejl ta' profitt jew telf ta' segment;
    - (iv) assi totali li għalihom kien hemm bidla materjali mill-ammont żvelat fl-aħħar rapporti finanzjarji annwali;
    - (v) deskrizzjoni tad-differenzi mill-aħħar rapporti finanzjarji annwali abbażi tas-segmentazzjoni jew abbażi tal-kejl tal-profitt jew telf segmentali;
    - (vi) tqabbil tat-total tal-miżuri tal-profitt jew telf tas-segmenti suġġetti għar-rappurtaġġ fil-profitt jew telf tal-entità qabel l-ispiza għat-taxxa (introjtu għat-taxxa) u l-operazzjonijiet li ma jtkomplewx. Madankollu, jekk entità talloka lis-segmenti suġġetti għar-rappurtaġġ elementi bħal spiza għat-taxxa (introjtu għat-taxxa), l-entità tista' tirrikonċilja t-total tal-miżuri tal-profitt jew telf tas-segmenti mal-profitt jew telf wara li jkun ddahhlu daww l-elementi. L-elementi materjali tat-tqabbil għandhom ikunu identifikati u deskritti separatament f'dak it-tqabbil;
  - (h) avvenimenti materjali li jseħhu wara t-tmiem tal-perijodu interim li ma kinux riflessi fir-rapporti finanzjarji għall-perijodu interim;
  - (i) l-effett tal-bidliet fil-kompożizzjoni tal-entità matul il-perijodu interim, inkluzi kombinamenti ta' negozji, akkwizzizzjoni jew disponiment ta' sussidjarji u investimenti fit-tul, ristrutturar, u operazzjonijiet li ma tkomplewx.° Fil-każ ta' kombinamenti ta' negozji, l-entità għandha tiżvela l-informazzjoni meħtieġa li tkun żvelata skont il-paragrafi 66-73 tal-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji*; u
  - (j) bidliet fl-obbligazzjonijiet kontingenti jew assi kontingenti sa mill-aħħar data tal-karta tal-bilanċ annwali.

- 17 Eżempji tat-tipi ta' żvelar mehtieġa mill-paragrafu 16 huma mnizzla hawn taht. Standards u Interpretazzjonijiet Individwali jipprovdu gwida dwar żvelar għal hafna minn dawn l-entrati:
- (a) it-tniżzil tal-valur ta' inventarji għal valur nett li jinġab u t-treġġiġh lura ta' tniżzil bħal dan;
  - (b) ir-rikonoxximent ta' telf minn indeboliment ta' proprjetà, impjanti u tagħmir, assi intanġibbli, jew assi oħra, u t-treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment bħal dan;
  - (c) it-treġġiġh lura ta' kull provvediment għall-kosti ta' ristrutturar;
  - (d) akkwizzizzjonijiet u disponimenti ta' oġġetti ta' proprjetà, impjanti u tagħmir;
  - (e) impenji għax-xiri ta' proprjetà, impjanti u tagħmir;
  - (f) ftehim fuq tilwim legali;
  - (g) korrezzjonijiet ta' żbalji f'perijodi ta' qabel;
  - (h) [mhassra]
  - (i) kull nuqqas ta' hlas lura ta' self fiss jew ksur ta' ftehim ta' self fiss li ma kienx rimedjat fid-data jew qabel id-data tal-karta tal-bilanċ;
  - (j) tranzazzjonijiet ma' parti relatata.
- 18 Standards oħra jispeċifikaw dikjarazzjonijiet li għandhom isiru fir-rapporti finanzjarji. F'dak il-kuntest, rapporti finanzjarji jfissru settijiet kompluti ta' rapporti finanzjarji tat-tip li normalment huma inkluzi fir-rapport finanzjarju annwali u xi kultant inkluzi f'rapporti oħra. Hlief kif mehtieġ mill-paragrafu 16(i), l-iżvelar mehtieġ minn dawk l-Istandards l-oħra m'humiex mehtieġa jekk ir-rapport finanzjarju interim ta' entità jinkludi biss rapporti finanzjarji mqassra u noti ta' spjegazzjoni magħżula, aktar milli sett komplet ta' rapporti finanzjarji.

Żvelar tal-konformità ma' l IFRSs

- 19 Jekk rapport finanzjarju interim ta' entità huwa konformi ma' dan l-Istandard, dan il-fatt għandu jkun żvelat. Rapport finanzjarju interim m'għandux ikun deskritt bħala f'konformità ma' Standards sakemm ma jikkonformax mar-rekwiżiti kollha tal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtagġ Finanzjarju.

Perijodi li għalihom huwa mehtieġ li jiġu ppreżentati rapporti finanzjarji interim

- 20 Ir-rapporti interim għandhom jinkludu rapporti finanzjarji interim (imqassra jew shaħ) għall-perijodi li ġejjin:
- (a) karta tal-bilanċ sal-aħhar tal-perijodu interim kurrenti u karta tal-bilanċ komparattiva sal-aħhar tas-sena finanzjarja immedjatament preċedenti;
  - (b) rapporti tal-introjtu għall-perijodu interim kurrenti u kumulattivament mis-sena finanzjarja kurrenti s'issa, b'rapporti tal-introjtu komparattivi għall-perijodi interim komparabbli (kurrenti u s-sena s'issa) tas-sena finanzjarja immedjatament preċedenti;
  - (c) rapport li juri bidliet fl-ekwità kumulattivament għas-sena finanzjarja kurrenti s'issa, b'rapport komparattiv għall-perijodu mis-sena s'issa komparabbli tas-sena finanzjarja immedjatament preċedenti; u
  - (d) rapport tal-flussi ta' flus kumulattivament għas-sena finanzjarja kurrenti s'issa, b'rapport komparattiv għall-perijodu komparabbli, sena s'issa, tas-sena finanzjarja immedjatament preċedenti.
- 21 Għal entità li n-negozju tagħha huwa staġjonali hafna, l-informazzjoni finanzjarja għat-tmax-il xahar li jintemmu fid-data ta' rappurtagġ interim u informazzjoni komparattiva għall-perijodu ta' tmax-il xahar preċedenti tista' tkun utli. Għaldastant, l-entitajiet li n-negozju tagħhom huwa staġjonali hafna, huma mhegġa li jikkunsidraw li jirrappurtaw din l-informazzjoni flimkien mal-informazzjoni mitluba fil-paragrafu preċedenti.
- 22 L-Appendiċi A juri l-perijodi mehtieġa li jkunu ppreżentati minn entità li tirrapporta kull sitt xhur u entità li tirrapporta kull tliet xhur.

Materjalità

- 23 Fit-tehdid ta' deċiżjoni dwar kif għandha tiġi rikonossuta, mkejla, ikklassifikata, jew żvelata entrata għal finijiet ta' rappurtaġġ finanzjarju interim, il-materjalità għandha tkun evalwata fir-rigward tal-informazzjoni finanzjarja għall-perjodu interim. Meta jsiru evalwazzjonijiet tal-materjalità, għandu jkun rikonossut li l-kejl interim jista' jkun ibbażat fuq stimi sa grad oghla mill-kejl ta' informazzjoni finanzjarja annwali.
- 24 L-IAS 1 u l-IAS 8 *Politika tal-Kontabilità, Bidliet fl-Istimi tal-Kontabilità u Żbalji* jiddefinixxu entrata bhala materjali jekk l-ommissjoni jew id-dikjarazzjoni żbaljata tagħhom tista tinfluwenza d-deċiżjonijiet ekonomiċi tal-utenti tar-rapporti finanzjarji. L-IAS 1 jeħtieġ żvelar separat ta' entrati materjali, li jinkludu (pereżempju) operazzjonijiet li ma tkomplewx, u l-IAS 8 jeħtieġ żvelar dwar bidliet fl-istimi tal-kontabilità, żbalji u bidliet fil-politika tal-kontabilità. Iż-żewġ Standards ma fihomx gwida kkwantifikata dwar il-materjalità.
- 25 Filwaqt li dejjem hemm bżonn ta' ġudizzju għaqli fl-assessjar tal-materjalità, dan l-Istandard jibbaża d-deċiżjoni dwar ir-rikonossiment u l-iżvelar fuq informazzjoni għall-perjodu interim wahdu sabiex il-figuri interim ikunu jinftehemu sew. Għalhekk, pereżempju, entrati mhux tas-soltu, bidliet fit-tipi ta' politika tal-kontabilità jew stimi, u żbalji huma rikonossuti u żvelati fuq bażi tal-materjalità skont l-informazzjoni għal perjodu interim biex jiġu evitati inferenzi li jagħtu indikazzjoni żbaljata li tista' tirriżulta minn nuqqas ta' żvelar. L-għan suprem hu li jkun żgurat li rapport finanzjarju interim jinkludi l-informazzjoni kollha li hi rilevanti biex tintfiehmet il-pożizzjoni u r-riżultati finanzjarji ta' entità matul il-perjodu interim.

ŻVELAR FIR-RAPPORTI FINANZJARJI ANNWALI

- 26 Jekk stima ta' ammont irrappurtat f'perjodu interim inbidlet sinifikattivament matul il-perjodu interim finali tas-sena finanzjarja iżda ma jkunx ippubblikat rapport finanzjarju separat għal dak il-perjodu interim finali, in-natura u l-ammont ta' dik il-bidla fl-estimi għandhom ikunu żvelati f'nota fir-rapporti finanzjarji annwali għal dik is-sena finanzjarja.
- 27 L-IAS 8 jeħtieġ żvelar tan-natura u (jekk ikun prattikabbli) tal-ammont ta' bidla fl-istima li jew għandha effett materjali fil-perjodu kurrenti jew hi mistennija li jkollha effett materjali fuq perijodi sussegwenti. Il-paragrafu 16 (d) ta' dan l-Istandard jeħtieġ żvelar simili f'rapport finanzjarju interim. Eżempji jinkludu bidliet fl-istimi fil-perjodu interim finali relatat mat-tniżżil ta' inventarji, ristrutturazzjonijiet jew telf ta' indeboliment li kienu irrappurtati f'perjodu interim preċedenti tas-sena finanzjarja. L-iżvelar meħtieġ mill-paragrafu preċedenti hi konsistenti mar-reqwiżit fl-IAS 8 u hi intiża li tkun ta' ambitu limitat – relatata biss mal-bidla fl-istima. Entità mhix meħtieġa li tinkludi informazzjoni finanzjarja addizzjonali dwar perijodu interim fir-rapporti finanzjarji annwali tagħha.

RIKONOXXIMENT U KEJL**L-istess politika tal-kontabilità bħal dik annwali**

- 28 Entità għandha tapplika l-istess politika tal-kontabilità fir-rapporti finanzjarji interim tagħha bħalma tkun applikata fir-rapporti finanzjarji annwali tagħha, hlief għall-bidliet fil-politika tal-kontabilità magħmulin wara d-data tal-aktar rapporti finanzjarji annwali reċenti li għandhom ikunu riflessi fir-rapporti finanzjarji annwali li jmiss. Madankollu, il-frekwenza tar-rappurtaġġ mill-entità (annwali, kull sitt xhur, jew kull tliet xhur) m'għandhiex taffettwa l-kejl tar-riżultati annwali tagħha. Biex jintlaħaq dan il-għan, il-kejl għal skopijiet ta' rappurtaġġ interim għandu jsir fuq bażi ta' sena s'issa.
- 29 Ir-reqwiżit li entità tapplika l-istess politika tal-kontabilità fir-rapporti finanzjarji interim tagħha bħal fir-rapporti annwali tagħha tista' tidher li tissuggerixxi li l-kejl tal-perjodu interim isir bħallikieku kull perijodu interim huwa perijodu ta' rappurtaġġ indipendenti wahdieni. Madankollu, billi jstabbilixxi li l-frekwenza ta' rappurtaġġ ta' entità m'għandhiex taffettwa l-kejl tar-riżultati annwali tagħha, il-paragrafu 28 jirrikonoxxi li perijodu interim huwa parti minn sena finanzjarja akbar. Kejl ta' sena s'issa jista' jinvolti bidliet fl-istimi ta' ammonti rrappurtati f'perijodi interim preċedenti tas-sena finanzjarja kurrenti. Iżda l-prinċipji għar-rikonossiment ta' assi, obbligazzjonijiet, introjtu, u spejjeż għall-perijodi interim huma l-istess bħal fir-rapporti finanzjarji annwali.
- 30 Biex jintwerew:
- (a) il-prinċipji għar-rikonossiment u l-kejl ta' telf minn tniżżil ta' inventarji, ristrutturar, jew indeboliment f'perijodu interim huma l-istess bħal dawk li l-entità kieku ssegwi li kieku hija hejjiet biss rapporti finanzjarji annwali. Madankollu, jekk dawn l-entrati huma rikonossuti u mkejla f'perijodu interim wieħed u l-istima tinbidel f'perijodu interim sussegwenti ta' dik is-sena finanzjarja, l-istima oriġinali tinbidel fil-perijodu interim sussegwenti jew bl-akkumulazzjoni ta' ammont addizzjonali ta' telf jew billi jitregġa' lura l-ammont rikonossut preċedentement;

- (b) kost li ma jissodisfax id-definizzjoni ta' ass fl-ahhar tal-perijodu interim mhux differit fuq il-karta tal-bilanċ jew biex tkun mistennija informazzjoni futura dwar jekk hija tissodisfatx id-definizzjoni ta' assi jew inkella biex il-qligh jitqassam fuq perijodi interim f'sena finanzjarja; u
- (c) nefqa ta' taxxa fuq id-dhul hija rikonoxxuta f'kull perijodu interim abbażi tal-ahjar stima tal-medja ppizata tar-rata tat-taxxa fuq id-dhul annwali mistennija ghas-sena finanzjarja shiha. L-ammonti akkumulati ghan-nefqa tat-taxxa fuq id-dhul f'perijodu interim wiehed jista' jkollhom jigu agġustati f'perijodu interim sussegwenti ta' dik is-sena finanzjarja jekk l-istima tar-rata annwali għat-taxxa fuq id-dhul tinbidel.
- 31 Skont il-Qafas għall-Preparazzjoni u l-Prezentazzjoni tar-Rapporti Finanzjarji (il-Qafas), ir-rikonoxximent huwa 'proċess ta' inkorporar fil-karta tal-bilanċ jew rapport tal-introjtu ta' entrata li tissodisfa d-definizzjoni ta' element u tissodisfa l-kriterji ta' rikonoxximent'. Id-definizzjonijiet ta' assi, obligazzjonijiet, introjtu, u spejjeż huma fundamentali għar-rikonoxximent, kemm fid-data tar-rappurtagg finanzjarju interim kif f'dik annwali.
- 32 Għall-assi, japplikaw l-istess testijiet ta' benefiċċji ekonomiċi futuri fid-dati interim u fl-ahhar tas-sena finanzjarja tal-entità. Kost li, min-natura tagħhom stess ma jikkwalifikawx bħala assi fi tmiem is-sena finanzjarja ma jikkwalifikaw lanqas fid-dati interim. Bl-istess mod, obligazzjoni f'data ta' rappurtagg interim għandha tirrappreżenta obbligu eżistenti f'dik id-data, bħalma għandha tagħmel fid-data tar-rappurtagg annwali.
- 33 Karatteristika essenzjali ta' introjtu (dhul) u spejjeż hija li d-dhul u l-hruġ ta' assi u obligazzjonijiet ikunu diġà sehew. Jekk daww id-dhul u l-hruġ diġà jkunu sehhu, id-dhul u l-ispejjeż relatati jigu rikonoxxuti; inkella ma' jgħux rikonoxxuti. Il-Qafas jgħid li "l-ispejjeż huma rikonoxxuti fir-rapport tal-introjtu meta rriżultaw minhabba tnaqqis fil-benefiċċji ekonomiċi futuri relatat ma' tnaqqis f'assi jew żjieda f'obligazzjoni li jistgħu jigu mkejla b'mod affidabbli ...[il-Qafas ma jippermettix ir-rikonoxximent ta' entrati fil-karta tal-bilanċ li ma jissodisfawx id-definizzjoni ta' assi jew obligazzjonijiet."
- 34 Fil-kejl ta' assi, obligazzjonijiet, introjtu, spejjeż, u flussi ta' flus irrapportati fir-rapporti finanzjarji tagħha, entità li tirrapporta biss annwalment tista' tikkunsidra informazzjoni li ssir disponibbli matul is-sena finanzjarja. Il-kejl tagħha huwa, fil-fatt, fuq bażi ta' sena s'issa.
- 35 Entità li tirrapporta kull sitt xhur tuża informazzjoni disponibbli sa nofs is-sena jew ftit wara biex twettaq il-kejl fir-rapporti finanzjarji tagħha għall-perijodu tal-ewwel sitt xhur kif ukoll informazzjoni disponibbli sal-ahhar tas-sena jew ftit wara għall-perijodu ta' tnaqqis il-xahar. Il-kejl tat-tnax-il xahar jirriflettu bidliet possibbli fl-istimi ta' ammonti rrappurtati għall-ewwel perijodu ta' sitt xhur. L-ammonti rrappurtati fir-rapport finanzjarju interim għall-perijodu tal-ewwel sitt xhur m'humiex agġustati retrospettivament. Il-paragrafi 16(d) u 26 jehtieġu, madankollu, li n-natura u l-ammont ta' kull bidla sinifikanti fl-istimi jkunu żvelati.
- 36 Entità li tirrapporta aktar frekwentament milli kull sitt xhur tkejjel l-introjtu u l-ispejjeż fuq bażi ta' sena s'issa għal kull perijodu interim bl-użu ta' informazzjoni disponibbli meta jkun qed jithejja kull sett ta' rapporti finanzjarji. L-ammonti ta' introjtu u spejjeż irrapportati fil-perijodu interim kurrenti jirriflettu kull bidla fl-istimi ta' ammonti rrappurtati f'perijodi interim preċedenti tas-sena finanzjarja. L-ammonti rrappurtati f'perijodi interim preċedenti mhumiex agġustati retrospettivament. Il-paragrafi 16(d) u 26 jehtieġu, madankollu, li n-natura u l-ammont ta' kull bidla sinifikanti fl-istimi jkunu żvelati.

Dhul riċevut stagjonalment, ċiklikament, jew okkażjonalment

- 37 Dhul li huma riċevuti stagjonalment, ċiklikament, jew okkażjonalment f'sena finanzjarja m'għandhomx ikunu antiċipati jew differiti mid-data interim jekk l-antiċipazzjoni jew id-differiment ma jkunux proporzjonalment fit-tmiem tas-sena finanzjarja tal-entità.
- 38 Eżempji jinkludu dhul minn dividendi, royalties, u għotjiet mill-gvern. Barra minn hekk, xi entitajiet konsistentement jaqilgħu aktar dhul f'ċerti perijodi interim ta' sena finanzjarja milli f'perijodi interim oħrajn, pereżempju, dhul stagjonali ta' bejjiegha bl-immnut. Dan id-dhul huwa rikonoxxut meta jsehħ.

Kosti mgarrba b'mod inkonsistenti matul is-sena finanzjarja

- 39 Kosti mgarrba b'mod inkonsistenti matul is-sena finanzjarja ta' entità għandhom ikunu antiċipati jew differiti għal finijiet ta' rappurtagg interim jekk, u biss jekk, huwa wkoll proporzjonalment dak it-tip ta' kost jiġi antiċipat jew differita fit-tmiem tas-sena finanzjarja.

Applikazzjoni tal-prinċipji ta' rikonoxximent u kejl

- 40 L-Appendiċi B jipprovdi eżempji ta' applikazzjoni tal-prinċipji ġenerali ta' rikonoxximent u kejl stabbiliti fil-paragrafi 28–39.

Użu ta' stimi

- 41 Il-proċeduri ta' kejl li għandhom ikunu segwiti f'rapport finanzjarju interim għandhom ikunu ddisinjati biex jiżguraw li l-informazzjoni li tirriżulta tkun affidabbli u li l-informazzjoni finanzjarja materjali li hija rilevanti biex jinftiehem l-pożizzjoni finanzjarja jew ir-riżultati finanzjarji tal-entità tiġi żvelata b'mod xieraq. Waqt li l-kejl fir-rapporti finanzjarji kemm annwali kif ukoll interim huwa hafna drabi bbażat fuq stimi raġonevoli, il-preparazzjoni ta' rapporti finanzjarji interim generalment tkun tehtieġ użu akbar ta' metodi ta' stima mir-rapporti finanzjarji annwali.
- 42 L-Appendiċi Ċ jipprovdi eżempji tal-użu ta' stimi fil-perijodi interim.

DIKJARAZZJONI B'MOD ĠDID TA' PERIJODI INTERIM IRRAPPORATATI PREĊEDENEMENT

- 43 Bidla fil-politika tal-kontabilità, hliet bidla li għaliha t-tranzizzjoni hi speċifikata minn Standard jew Interpretazzjoni ġdida, għandha tkun riflessa permezz ta':
- (a) dikjarazzjoni b'mod ġdid ta' rapporti finanzjarji ta' perijodi interim preċedenti tas-sena finanzjarja kurrenti u perijodi interim komparabbli mas-snin finanzjarji preċedenti huma liema huma li se jkunu ddikjarati b'mod ġdid fir-rapporti finanzjarji annwali b'konformità mal-IAS 8; jew
  - (b) meta ma jkunx prattiku biex jiġi ddeterminat l-effett kumulattiv fil-bidu tas-sena finanzjarja tal-applikazzjoni ta' politika tal-kontabilità ġdida għall-perijodi preċedenti kollha, tal-aġġustament tar-rapporti finanzjarji ta' perijodi interim preċedenti tas-sena finanzjarja kurrenti, u perijodi interim komparabbli ta' snin finanzjarji preċedenti biex tiġi applikata l-politika ġdida tal-kontabilità b'mod prospettiv mill-aktar data bikrija li hi prattikabbli.
- 44 Objettiv wiehed tal-prinċipju preċedenti hu li jassigura li tiġi applikata politika waħda tal-kontabilità għal klassi partikulari ta' tranzazzjonijiet matul sena finanzjarja shiha. Taht l-IAS 8, bidla fil-politika tal-kontabilità hija riflessa minn applikazzjoni retrospettiva, b'dikjarazzjoni b'mod ġdid ta' informazzjoni finanzjarja ta' perijodi finanzjarji preċedenti li jmorru lura fiż-żmien sakemm ikun prattikabbli. Madankollu, jekk l-ammont kumulattiv tal-aġġustament relatat ma' snin finanzjarji preċedenti ma jkunx jista' jiġi ddeterminat b'mod prattiku, allura skont l-IAS 8 il-politika l-ġdida tiġi applikata b'mod prospettiv mill-aktar data bikrija prattikabbli. L-effett tal-prinċipju fil-paragrafu 43 hu li jehtieġ li fi hdan is-sena finanzjarja kurrenti kull bidla fil-politika tal-kontabilità tiġi applikata jew b'mod retrospettiv, jew jekk dan ma jkunx prattikabbli, b'mod prospettiv, sa mhux aktar tard mill-bidu tas-sena finanzjarja.
- 45 L-awtorizzazzjoni biex il-bidliet fil-kontabilità jiġu riflessi sa minn data interim fi hdan is-sena finanzjarja tkun tippermetti li żewġ politiċi tal-kontabilità li jvarjaw bejniethom jiġu applikati għal klassi partikulari ta' tranzazzjonijiet fi hdan sena finanzjarja waħda. Ir-riżultat ikun diffikultatiet ta' allokkazzjoni interim, riżultati operattivi oskurati, u analiżi u komprensibbiltà kumplessi tal-informazzjoni tal-perijodu interim.

DATA EFFETTIVA

- 46 Dan l-Istandard isir operattiv għar-rapporti finanzjarji li jkopru l-perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 1999 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegga.

STANDARDS INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 36

Indeboliment tal-Assi

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-Istandard hu li jippreskrivi l-proċeduri li entità tapplika biex tiżgura li l-assi tagħha jiġu rikonoxxuti f'mhux aktar mill-ammont li jista' jiġi rkuprat tagħhom. Ass jiġi rikonoxxut f'aktar mill-ammont li jista' jiġi rkuprat tiegħu jekk l-ammont miżmum fil-kotba jkun aktar mill-ammont li jrid jiġi rkuprat mill-użu jew bejgħ tal-assi. Jekk dan ikun il-każ, l-assi jiġi deskritt b'hal indebolit u l-Istandard jeħtieġ li l-entità tirrikonoxxi telf minn indeboliment. L-Istandard jispeċifika wkoll meta entità għandha tagħmel treggħigh lura ta' telf minn indeboliment u tippreskrivi l-iżvelar.

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fl-kontabilità tal-indeboliment tal-assi kollha, minbarra:
- (a) inventarji (ara l-IAS 2 *Inventarji*);
  - (b) assi li jirriżultaw mill-kuntratti ta' kostruzzjoni (ara l-IAS 11 *Kuntratti ta' Kostruzzjoni*);
  - (ċ) assi ta' taxxi differita (ara l-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul*);
  - (d) assi li jirriżultaw mill-benefiċċji tal-impjegati (ara l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*);
  - (e) assi finanzjarji li jaqgħu fi hdan l-iskop tal-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*;
  - (f) proprjetà ta' investiment li hija mkejla fil-valur ġust (ara l-IAS 40 *Proprjetà ta' Investiment*);
  - (g) assi bijoloġiċi relatati mal-attività agrikola li huma mkejla fil-valur ġust wara li jitnaqqsu kosti fil-punti tal-bejgħ (ara l-IAS 41 *Agrikoltura*);
  - (h) spejeż tal-akkwiżizzjoni differiti, u assi intangibbli, li jirriżultaw mid-drittijiet kuntrattwali tal-assiguratur skont kuntratti tal-assigurazzjoni fi hdan l-iskop tal-IFRS 4 *Kuntratti tal-Assigurazzjoni*; u
  - (i) assi mhux kurrenti (jew gruppi ta' disponiment) ikklassifikati b'hal miżmuma għall-bejgħ skont l-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx*.
- 3 Dan l-Istandard ma japplikax għal inventarji, assi li joriġinaw minn kuntratti ta' kostruzzjoni, assi ta' taxxa differita, assi li joriġinaw minn benefiċċji tal-impjegati, jew assi kklassifikati b'hal miżmuma għall-bejgħ (jew inkluzi fi grupp ta' disponiment li jkun ikklassifikat b'hal miżmum għall-bejgħ) minhabba li l-Istandards eżistenti applikabbli għal dawn l-assi jinkludu rekwiżiti għar-rikonoxximent u l-kejl ta' dawn l-assi.
- 4 Dan l-Istandard japplika għal assi finanzjarji kklassifikati b'hal:
- (a) sussidjarji, kif definiti fl-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*;
  - (b) assoċjati, kif definiti fl-IAS 28 *Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati*; u
  - (ċ) impriži kongunti, kif definiti fl-IAS 31 *Interessi f'Impriži Kongunti*.
- Għal indeboliment ta' assi finanzjarji oħrajn, irreferi għall-IAS 39.
- 5 Dan l-Istandard ma japplikax għal assi finanzjarji fi hdan l-iskop tal-IAS 39, proprjetà ta' investiment imkejla f'valur ġust skont l-IAS 40, jew assi bijoloġiċi relatati ma' attività agrikola mkejla f'valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti fil-punt tal-bejgħ skont l-IAS 41. Madankollu, dan l-Istandard japplika għal assi miżmuma f'ammont rivalutat (jiġifieri valur

ġust) skont Standards oħrajn, bhall-mudell ta' valutazzjoni mill-ġdid fl-IAS 16 *Proprietà, Impjanti u Tagħmir*. Fl-identifikazzjoni ta' jekk stima vvalutata mill-ġdid tistax tkun indebolita jiddependi fuq il-bażi użata biex jiġi ddeterminat il-valur ġust:

- (a) jekk il-valur ġust ta' assi jkun il-valur tas-suq, l-unika differenza bejn il-valur ġust tal-assi u l-valur ġust tiegħu wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ huma l-kosti inkrementali diretti għad-disponiment tal-assi:
  - (i) jekk il-kosti tad-disponiment ikunu negligibbli, l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-assi stmat mill-ġdid hu neccessarjament qrib ta', jew akbar minn, l-ammont rivalutat tiegħu (i.e. il-valur ġust). F'dan il-każ, wara li jkun għew applikati r-reqwiziti ta' rivalutazzjoni, mhux probabbli li l-assi stmat mill-ġdid jiġi indebolit u l-ammont li jista' jiġi rkuprat m'għandux għalfejn jiġi stmat.
  - (ii) jekk il-kosti tad-disponiment ma jkunux negligibbli, il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ tal-assi stmat mill-ġdid irid ikun neccessarjament inqas mill-valur ġust tiegħu. Għalhekk, l-assi stmat mill-ġdid jiġi indebolit jekk il-valur tiegħu fl-użu jkun inqas mill-ammont rivalutat tiegħu (i.e. il-valur ġust). F'dan il-każ, wara li jkun għew applikati r-reqwiziti ta' rivalutazzjoni, entità tapplika dan l-Istandard biex tiddetermina jekk assi jistax ikun indebolit.
- (b) jekk il-valur ġust ta' assi jiġi ddeterminat fuq bażi differenti minn dik tal-valur tiegħu fuq is-suq, l-ammont rivalutat tiegħu (i.e. il-valur ġust) jista' jkun akbar jew inqas mill-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat. Għaldaqstant, wara li jkun għew applikati r-reqwiziti ta' rivalutazzjoni, entità tapplika dan l-Istandard biex tiddetermina jekk assi jistax ikun indebolit.

DEFINIZZJONIJIET

6 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Suq attiv huwa suq fejn jeżistu l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

- (a) l-oġġetti nneozjati fis-suq ikunu omoġenji;
- (b) xerrejja u bejjieġha disposti normalment jistgħu jinstabu f'kull hin; u
- (c) il-prezzijiet huma disponibbli għall-pubbliku.

Id-data tal-ftehim għal kombinamenti ta' negozji hija d-data li fiha jintlaħaq ftehim sostantiv bejn il-partijiet li jkun qegħdin johlqu l-kombinazzjoni u, fil-każ ta' entitajiet elenkati pubblikament, imhabbra lill-pubbliku. Fil-każ ta' akkwizzizzjoni ostili, id-data l-aktar bikrija meta jista' jintlaħaq ftehim sostantiv bejn il-partijiet li jkun ser jagħmlu l-kombinament hi d-data meta numru suffiċjenti tal-proprietarji tal-akkwiżit ikunu aċċettaw l-offerta tal-akkwired biex l-akkwired jikseb kontroll tal-akkwiżit.

L-ammont miżmum fil-kotba huwa l-ammont li bih assi huwa rikonoxxut wara li jitnaqqas kull deprezzament akkumulat (ammortizzazzjoni) u telf mill-indeboliment akkumulat fuqu.

Unità li tiġġenera l-flus hija l-iżgħar grupp identifikabbli ta' assi li jiġġenera introjtu ta' flus li huma dipendenti ferm fuq l-introjtu ta' flus minn assi jew minn gruppi ta' assi oħrajn.

Assi korporattivi huma assi għajr avvjamment li jikkontribwixxu għall-flussi ta' flus futuri kemm tal-unità li tiġġenera l-flus taht revizzjoni kif ukoll unitajiet oħrajn li jiġġeneraw il-flus.

Kosti tad-disponiment huma kosti inkrementali attribwibbli direttament għad-disponiment ta' assi jew unità li tiġġenera flus, għajr kosti ta' finanzi u spejjeż tat-taxxa fuq id-dhul.

Ammont li jiġi deprezzat huwa l-kost ta' assi, jew ammont iehor sostitwit għall-kost fir-rapporti finanzjarji, nieqes il-valur residwu tiegħu.

Deprezzament (Amortizzament) huwa l-allokkazzjoni sistematika tal-ammont li jiġi deprezzat ta' assi tul iż-żmien ta' utilità tiegħu ⁽¹⁾.

Valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti għall-bejgħ huwa l-ammont li jista' jinkiseb mill-bejgħ ta' assi jew unità li tiġġenera l-flus fi tranżazzjoni distakkata bejn partijiet infurmati u disposti, wara li jitnaqqsu l-kosti tad-disponiment.

⁽¹⁾ Fil-każ ta' assi intanġibbli, it-terminu "amortizzament" generalment jintuża minflok "deprezzament". Iż-żewġ termini għandhom l-istess tifsira.

Telf minn indeboliment huwa l-ammont li bih, ammont miżmum fil-kotba ta' assi jew unità li tiġġenera l-flus jaqbez l-ammont li jista' jiġi rkuprat tiegħu.

L-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi jew ta' unità li tiġġenera l-flus huwa l-ogħla wiehed bejn il-valur ġust tiegħu/tagħha wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ u l-valur fl-użu tiegħu/tagħha.

Iż-żmien ta' utilità hija jew:

- (a) il-perijodu li matulu assi hu mistenni li jintuża mill-entità; jew
- (b) in-numru ta' unitajiet ta' produzzjoni jew unitajiet simili mistennija li jinkisbu mill-assi minn entità.

Valur fl-użu huwa l-valur preżenti tal-flussi ta' flus futuri mistennija li jkunu rkuprati minn assi jew minn unità li tiġġenera l-flus.

IDENTIFIKAZZJONI TA' ASSI LI JISTA' JKUN INDEBOLIT

- 7 Il-paragrafi 8–17 jispeċifikaw meta ammont li jista' jiġi rkuprat għandu jiġi ddeterminat. Dawn ir-rekwiżiti jużaw it-terminu "assi" iżda japplikaw ugwalment għal assi individwali jew għal unità li tiġġenera l-flus. Il-kumpliment ta' dan l-Istandard hu strutturat skont kif ġej:
- (a) il-paragrafi 18–57 jstabilixxu r-rekwiżiti għall-kejl tal-ammont li jista' jiġi rkuprat. Dawn ir-rekwiżiti jużaw ukoll it-terminu "assi" iżda japplikaw ukoll assi individwali u unità li tiġġenera l-flus.
  - (b) il-paragrafi 58–108 jstabilixxu r-rekwiżiti għar-rikonoxximent u għall-kejl ta' telf minn indeboliment. Ir-rikonoxximent u l-kejl ta' telf minn indeboliment għal assi individwali minbarra avvjament huma ttrattati fil-paragrafi 58–64. Il-paragrafi 65–108 jitrattaw ir-rikonoxximent u l-kejl ta' telf minn indeboliment għal unitajiet li jiġġeneraw il-flus u avvjament.
  - (c) il-paragrafi 109–116 jstabilixxu r-rekwiżiti għat-treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment rikonoxxut f'perijodi preċedenti għal assi jew unità li tiġġenera l-flus. Mill-gdid, dawn ir-rekwiżiti jużaw it-terminu "assi" iżda japplikaw ugwalment għal assi individwali jew għal unità li tiġġenera l-flus. Rekwiżiti addizzjonali għal assi individwali jinsabu fil-paragrafi 117–121, għal unità li tiġġenera l-flus fil-paragrafi 122 u 123, u għall-avvjament fil-paragrafi 124 u 125,
  - (d) il-paragrafi 126–133 jispeċifikaw l-informazzjoni li għandha tiġi żvelata dwar telf minn indeboliment u t-treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment għal assi u unitajiet li jiġġeneraw il-flus. Il-paragrafi 134–137 jispeċifikaw rekwiżiti addizzjonali ta' żvelar għal unitajiet li jiġġeneraw il-flus li għalihom ikunu ġew allokati assi intangibbli bi żminijiet ta' utilità indefiniti għal għanijiet tal-ittestjar tal-indeboliment.
- 8 Ass jiġi indebolit meta l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu jkun aktar mill-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat. Il-paragrafi 12–14 jiddeskrivu xi indikazzjonijiet li xi telf minn indeboliment seta' seħh. Jekk xi waħda minn dawk l-indikazzjonijiet tkun preżenti, entità hi meħtieġa tagħmel stima formali tal-ammont li jista' jiġi rkuprat. Hlief kif deskritt fil-paragrafu 10, dan l-Istandard ma jeħtieġx li entità tagħmel stima formali tal-ammont li jista' jiġi rkuprat jekk l-ebda indikazzjoni ta' telf minn indeboliment ma tkun preżenti.
- 9 Entità għandha tevalwa f'kull data tar-rapport jekk hemmx xi indikazzjoni li assi jista' jiġi indebolit. Jekk tkun teżisti indikazzjoni ta' din ix-xorta, l-entità għandha tistma l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-assi.
- 10 Irrespettivament minn jekk hemmx xi indikazzjoni ta' indeboliment, entità għandha wkoll:
- (a) tittestja assi intangibbli bi żmien tal-utilità indefinit jew assi intangibbli li jkun għadu mhux disponibbli għall-użu għall-indeboliment kull sena billi tipparaguna l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu mal-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat. Dan it-test ta' indeboliment jista' jitwettaq f'kull hin matul perijodu annwali, bil-kondizzjoni li jitwettaq fl-istess hin kull sena. Assi intangibbli differenti jistgħu jiġu ttestjati għall-indeboliment f'hinijiet differenti. Madanakollu, jekk assi intangibbli bħal dan kien rikonoxxut fil-bidu matul il-perijodu kurrenti annwali, dan l-assi intangibbli għandu jiġi ttestjat għall-indeboliment qabel it-tmiem tal-perijodu annwali kurrenti.
  - (b) tittestja l-avvjament akkwistat f'kombinament ta' negozju, għall-indeboliment kull sena skont il-paragrafi 80–99.

- 11 Il-kapaċità ta' assi intangibbli li jiġġenera biżżejjed benefiċċji ekonomiċi futuri biex jirkupra l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu hi normalment soġġetta għal incertezza akbar qabel mal-assi jkun disponibbli għall-użu milli wara li jkun disponibbli għall-użu. Għaldaqstant, dan l-Istandard jehtieg li entità tittestja l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi intangibbli li jkun għadu mhux disponibbli għall-użu, għall-indeboliment, ta' mill-inqas kull sena.
- 12 Biex jiġi stmat jekk hemmx indikazzjoni li xi assi jista' jiġi indebolit, entità għandha tikkunsidra, bhala minimu, l-indikazzjonijiet li ġejjin:
- Sorsi esterni ta' informazzjoni
- (a) matul il-perijodu, il-valur tas-suq ta' assi jkun naqas b'mod sinifikanti aktar milli jkun mistenni bhala riżultat tal-mogħdija taż-żmien jew l-użu normali;
- (b) bidliet sinifikanti b'effett avvers fuq l-entità li jkunu sehħew matul il-perijodu, jew li jkunu mistennija li jsehħu fil-futur qarib, fl-ambjent teknoloġiku, tas-suq, dak ekonomiku jew legali li fih topera l-entità jew fis-suq li għalih hu ddedikat assi;
- (c) ir-rati ta' mgħax tas-suq jew rati oħrajn tas-suq ta' redditu fuq l-investimenti jkunu żdiedu matul il-perijodu, u dawk iż-żidiet aktarx ikunu ser jaffettwaw ir-rata ta' skont użata fil-kalkolazzjoni tal-valur ta' assi waqt l-użu u jnaqqsu l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-assi b'mod materjali;
- (d) l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi netti tal-entità jkun aktar mill-kapitalizzazzjoni tas-suq tagħha.
- Sorsi ta' informazzjoni interni
- (e) ikun hemm evidenza disponibbli li l-assi m'għadux jintuza jew li għandu hsara fiżika;
- (f) bidliet sinifikanti b'effett avvers fuq l-entità li jkunu sehħew matul il-perijodu, jew li huma mistennija li jsehħu fil-futur qarib, safejn, u bil-mod kif, l-assi jintuza jew hu mistenni li jintuza. Dawn il-bidliet jinkludu li l-assi ma jibqax jintuza, pjanijiet li ma titkomplexx jew li tiġi ristrutturata l-operazzjoni tal-assi, pjanijiet li jsir disponiment tal-assi qabel id-data mistennija, u rivalutazzjoni taż-żmien tal-utilità tal-assi bhala finit minflok bhala indefinit ⁽¹⁾;
- (g) teżisti evidenza mir-rappurtaġġ intern li jindikaw li l-prestazzjoni ekonomika ta' assi hi, jew ser tkun, aghar milli hu mistenni.
- 13 Il-lista fil-paragrafu 12 mhijiex eżawrjenti. Entità tista' tidentifika indikazzjonijiet oħrajn li assi jista' jkun indebolit u dawn ikunu jehtieġu wkoll li l-entità tiddetermina l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-assi jew, fil-każ ta' avvjament, twettaq test ta' indeboliment skont il-paragrafi 80-99.
- 14 Evidenza mir-rappurtaġġ intern li tindika li assi jista' jkun indebolit tinkludi l-eżistenza ta':
- (a) flussi ta' flus għall-akkwizizzjoni tal-assi, jew rekwiżiti ta' flus sussegwenti għat-tħaddim jew għall-manutenzjoni tiegħu, li jkunu oghla b'mod sinifikanti minn dawk li jkunu ġew maħsuba fl-estimi oriġinarjament;
- (b) flussi ta' flus netti attwali jew profitt jew telf mill-operat tal-assi li jkunu aghar b'mod sinifikanti minn dawk li jkunu ġew maħsuba fl-estimi;
- (c) tnaqqis sinifikanti fil-flussi ta' flus netti jew fil-profitt mill-operat li jkunu ġew maħsuba fl-estimi, jew żjieda sinifikanti fit-telf li jkun ġie maħsub fl-estimi, li herġin mill-assi; jew
- (d) telf mill-operat jew hruġ ta' flus netti għall-assi, meta l-ammonti kurrenti tal-perijodu jiġu miżjuda mal-ammonti li jkunu ġew maħsuba fl-estimi għall-futur.
- 15 Kif indikat fil-paragrafu 10, dan l-Istandard jehtieg li assi intangibbli bi żmien tal-utilità indefinit jew li jkunu għadu mhux disponibbli għall-użu u l-avvjament, jiġi ttestjat għall-indeboliment, ta' mill-inqas kull sena. Hlief meta japplikaw ir-rekwiżiti fil-paragrafu 10, il-kuncett ta' materjalità japplika fl-identifikazzjoni ta' jekk l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi jehtieġx li jiġi stmat. Pereżempju, jekk kalkolazzjonijiet preċedenti juru li ammont ta' assi li jista' jiġi rkuprat hu akbar hafna mill-ammont miżmum fil-kotba tiegħu, l-entità ma tehtieġx li terġa' tistma l-ammont tal-assi li jista' jiġi rkuprat jekk ma jkunu sehħew l-ebda avvenimenti li kieku kienu jeliminaw dik id-differenza. Bl-istess mod, analiżi preċedenti tista' turi li ammont ta' assi li jista' jiġi rkuprat mhux sensitiv għal indikazzjoni wahda (jew aktar) mill-indikazzjonijiet elenkati fil-paragrafu 12.

⁽¹⁾ Malli assi jissodisfa l-kriterji biex jiġi kklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ (jew ikun inkluz fi grupp ta' disponiment li jkun ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ), jiġi eskluż mill-ambitu ta' dan l-Istandard u jiġi rrapportat fil-kontijiet skond l-IFRS 5 *Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet Li Ma Tkomplewx*.

- 16 Bhala eżempju tal-paragrafu 15, jekk ir-rati ta' mgħax tas-suq jew rati ta' mgħax oħra ta' redditu fuq l-investment ikunu żdiedu matul il-perijodu, entità mhix meħtieġa tagħmel stima formali tal-ammont tal-assi li jista' jiġi rkuprat fil-każijiet li ġejjin:
- (a) jekk ir-rata ta' skont użata fil-kalkolazzjoni tal-valur tal-assi fl-użu x'aktarx li ma tiġix affettwata biż-żjieda f'dawn ir-rati tas-suq. Pereżempju, żidiet fir-rati ta' mgħax matul perijodu ta' żmien qasir jistgħu ma jkollhomx effett materjali fuq ir-rata ta' skont użata għal assi li għandu żmien tal-utilità twil.
  - (b) jekk ir-rata ta' skont użata fil-kalkolazzjoni tal-valur tal-assi fl-użu x'aktarx li ma tiġix affettwata biż-żjieda f'dawn ir-rati tas-suq, iżda l-analiżi tas-sensittività preċedenti tal-ammont li jista' jiġi rkuprat turi li:
    - (i) mhux mistenni li jkun hemm tnaqqis materjali fl-ammont li jista' jiġi rkuprat minhabba li flussi ta' flus futuri huma mistennija li jżdiedu (eż. f'xi każijiet, entità tkun tista' turi li taġġusta d-dhul biex tikkumpensa għal żjieda fir-rati tas-suq); jew
    - (ii) it-tnaqqis fl-ammont li jista' jiġi rkuprat mhux mistenni li jirriżulta f'telf minn indeboliment materjali.
- 17 Jekk hemm indikazzjoni li assi jista' jiġi indebolit, dan jista' jindika li l-bqija taż-żmien tal-utilità, il-metodu tad-deprezzament (amortizzament) jew il-valur residwu għall-assi jeħtieġ li jiġi rivedut u aġġustat skont l-Istandard applikabbli għall-assi, anki jekk l-ebda telf minn indeboliment ma jkun rikonoxxut għall-assi.

KEJL TAL-AMMONT LI JISTA' JIĠI RKUPRAT

- 18 Dan l-Istandard jiddefinixxi l-ammont li jista' jiġi rkuprat bhala l-ogħla fost il-valur ġust tal-assi jew tal-unità li tiġġenera flus wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ u l-valur tiegħu fl-użu. Il-paragrafi 19–57 jistabbilixxu r-rekwiziti għall-kejl tal-ammont li jista' jiġi rkuprat. Dawn ir-rekwiziti jużaw it-terminu "assi" iżda japplikaw ugwalment għal assi individwali jew għal unità li tiġġenera l-flus.
- 19 Mhux dejjem ikun hemm bżonn li jiġu ddeterminati kemm il-valur ġust tal-assi wara li jitnaqqsu kemm il-kosti tal-bejgħ, kif ukoll il-valur tiegħu fl-użu. Jekk xi wiehed minn dawn l-ammonti jaqbeż l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi, l-assi mha jkunx indebolit u ma jkunx hemm bżonn li l-ammont l-ieħor jiġi stmat.
- 20 Jista' ma jkunx possibbli li jiġi ddeterminat il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ, anki jekk assi ma jiġix innegożjat f'suq attiv. Madanakollu, xi kultant ma jkunx possibbli li jiġi ddeterminat il-valur ġust mingħajr il-kosti tal-bejgħ minhabba li ma jkunx hemm bażi li fuqha tkun tista' ssir stima affidabbli tal-ammont li jista' jiġi rkuprat mill-bejgħ tal-assi fi tranżazzjoni distakkata bejn partijiet infurmati u disposti. F'dan il-każ, l-entità tista' tuża l-valur tal-assi waqt l-użu bhala l-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat.
- 21 Jekk ma jkun hemm l-ebda raġuni biex wiehed jemmin li l-valur ta' assi waqt l-użu jaqbeż b'mod materjali l-valur ġust tiegħu wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ, il-valur ġust tal-assi wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ jista' jintuża bhala l-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat. Dan ikun spiss il-każ għal assi li jinżamm għal disponiment. Dan hu għaliex il-valur ta' assi waqt l-użu miżmum għad-disponiment jikkonsisti prinċipalment fl-introjt net mid-disponiment, minhabba li l-flussi ta' flus futuri mill-użu kontinwu tal-assi sakemm jiġi ttrasferit aktarx li jkunu negligibbli.
- 22 L-ammont li jista' jiġi rkuprat jiġi ddeterminat għal assi individwali, hlief jekk l-assi ma jiġġenerax introjtu ta' flus li huma fil-biċċa l-kbira tagħhom indipendenti minn dawk ta' assi jew gruppi ta' assi oħrajn. Jekk dan ikun il-każ, jiġi ddeterminat ammont li jista' jiġi rkuprat għall-unità li tiġġenera l-flus tal-assi (ara l-paragrafi 65–103), hlief jekk:
- (a) il-valur ġust tal-assi wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ ikun oghla mill-ammont miżmum fil-kotba tiegħu; jew
  - (b) il-valur tal-assi waqt l-użu jista' jiġi stmat bhala qrib tal-valur ġust tiegħu wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ u l-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ jista' jiġi ddeterminat.
- 23 F'xi każijiet, stimi, medji u metodi mqassra ta' komputazzjoni jistgħu jipprovdu approssimazzjonijiet raġonevoli tal-komputazzjonijiet dettaljati murija f'dan l-Istandard biex ikun iddeterminat il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ jew il-valur waqt l-użu.

Kejl tal-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi intanġibbli bi żmien ta' utilità indefinit

- 24 Il-paragrafu 10 jehtieg li assi intanġibbli bi żmien tal-utilità indefinit jiġi ttestjat għall-indeboliment kull sena billi jiġi pparagunat l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu mal-ammont li jista' jiġi rkuprat, irrISPETTIVAMENT minn jekk ikunx hemm indikazzjoni li jista' jkun indebolit. Madanakollu, il-kalkolazzjoni dettaljata l-aktar reċenti ta' ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi bħal dan, li tkun saret f'perijodu preċedenti tista' jintuża fit-test ta' indeboliment għal dak l-assi fil-perijodu kurrenti, kemm-il darba l-kriterji li ġejjin kollha jiġu ssodisfati:
- (a) jekk l-assi intanġibbli ma jiġġenerax introjtu ta' flus mill-użu kontinwu li jkunu fil-biċċa l-kbira tagħhom indipendenti minn dawk għal assi oħrajn jew gruppi ta' assi u għalhekk jiġi ttestjat għall-indeboliment bħala parti mill-unità tiegħu li tiġġenera l-flus, l-assi u l-obbligazzjonijiet li jiffurmaw dik il-unità ma jkunux inbidlu b'mod sinifikanti mill-kalkolazzjoni l-aktar reċenti tal-kalkolazzjoni tal-ammont li jista' jiġi rkuprat;
  - (b) il-kalkolazzjoni l-aktar reċenti tal-ammont li jista' jiġi rkuprat ikun irriżulta f'ammont li qabeż l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi b'marġni sostanzjali; u
  - (c) ibbażat fuq analiżi ta' avvenimenti li jkunu sehhew u ċirkustanzi li jkunu nbidlu miż-żmien tal-kalkolazzjoni l-aktar reċenti tal-ammont li jista' jiġi rkuprat, il-probabilità li d-determinazzjoni kurrenti ta' ammont li jista' jiġi rkuprat ser tkun inqas mill-ammont miżmum fil-kotba tal-assi, hi remota.

Valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ

- 25 L-aħjar prova tal-valur ġust ta' assi wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ hu l-prezz fi ftehim ta' bejgħ vinkolanti fi tranżazzjoni distakkata, aġġustat għall-kosti inkrementali li jkunu direttament attribwibbli għad-disponiment tal-assi.
- 26 Jekk ma jkun hemm l-ebda kuntratt ta' ftehim ta' bejgħ vinkolanti iżda assi jiġi nnegożjat f'suq attiv, il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ hu l-prezz tas-suq tal-assi wara li jitnaqqsu l-kosti tad-disponiment. Il-prezz xieraq tas-suq hu normalment il-prezz offrut kurrenti. Meta l-prezzijiet offruti ma jkunux disponibbli, il-prezz tal-aktar tranżazzjoni reċenti jista' tipprovi bażi li minnha jiġi smat il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ, kemm-il darba ma kienx hemm bidla sinifikanti fiċ-ċirkustanzi ekonomiċi bejn id-data tat-tranżazzjoni u d-data ta' meta tkun saret l-istima.
- 27 Jekk ma jkun hemm l-ebda ftehim ta' bejgħ vinkolanti jew suq attiv għal assi, il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ hu bbażat fuq l-aħjar informazzjoni disponibbli li tirrifletti l-ammont li entità tista' tikseb, mid-disponiment tal-assi fi tranżazzjoni distakkata bejn partijiet infurmati u disposti, wara li jitnaqqsu l-kosti tad-disponiment. Biex jiġi ddeterminat dan l-ammont, entità tikkunsidra r-riżultat ta' tranżazzjonijiet reċenti għal assi simili fl-istess industrija. Valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ ma jirriflettix bejgħ imġiegħel, hlief jekk il-manigment ikun mġiegħel li jbigħ immedjatament.
- 28 Kosti tad-disponiment, minbarra dawk li jkunu ġew rikonoxxuti bħala obbligazzjonijiet, jiġu mnaqqsa meta jiġi ddeterminat il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ. Eżempji ta' spejjeż bħal dawn huma spejjeż legali, taxxa tal-boll u taxxi tat-tranżazzjoni simili, il-kosti tat-tnehhija tal-assi, u spejjeż inkrementali diretti biex assi jingieb f'kondizzjoni li jkun jista' jinbiegħ. Madankollu, il-benefiċċji tat-terminazzjoni (kif definit fl-IAS 19) u l-ispejjeż assoċjati mat-tnaqqis u mar-riorganizzazzjoni ta' negozju wara d-disponiment ta' assi mhumiex spejjeż inkrementali diretti għad-disponiment tal-assi.
- 29 Xi kultant, id-disponiment ta' assi jkun jehtieg li x-xerrej jassumi obbligazzjoni, u valur ġust wiehed biss ikun disponibbli kemm għall-assi kif ukoll għall-obbligazzjoni, wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ. Il-paragrafu 78 jispjega kif għandhom jiġu ttrattati dawn il-każijiet.

Valur fl-użu

- 30 L-elementi li ġejjin għandhom jiġu riflessi fil-kalkolazzjoni tal-valur ta' assi waqt l-użu:
- (a) stima tal-flussi ta' flus futuri li l-entità tistenna li tikseb mill-assi;
  - (b) aspettattivi dwar varjazzjonijiet possibbli fl-ammont jew fl-għażla taż-żmien ta' dawk il-flussi ta' flus futuri;
  - (c) il-valur taż-żmien tal-flus, irrappreżentat mir-rata kurrenti tas-suq ta' mġax mingħajr riskju;
  - (d) il-prezz talli wiehed iġarrab l-inċertezza inerenti tal-assi; u
  - (e) fatturi oħrajn, bħal nuqqas ta' likwidità, li l-partecipanti tas-suq kieku kienu jirriflettu fil-prezzijiet tal-flussi ta' flus futuri li l-entità tistenna li tikseb mill-assi.

- 31 Stima tal-valur tal-użu ta' assi involvi l-passi li ġejjin:
- (a) stima ta' introjtu u hruġ ta' flus futuri li għandhom jinkisbu mill-użu kontinwu tal-assi u mid-disponiment ahhari tiegħu; u
  - (b) l-applikazzjoni tar-rata ta' skont adattata għal dawk il-flussi ta' flus futuri.
- 32 L-elementi identifikati fil-paragrafu 30(b), (d) u (e) jistgħu jiġu riflessi jew bhala aġġustamenti għall-flussi ta' flus futuri jew bhala aġġustamenti għar-rata ta' skont. Ikun liema jkun il-metodu li entità tadotta biex tirrifletti l-aspettattivi dwar varjazzjonijiet possibbli fl-ammont jew fiż-żmien ta' flussi ta' flus futuri, ir-riżultat għandu jirrifletti l-valur preżenti mistenni tal-flussi ta' flus futuri, i.e. il-medja ppiżata tar-riżultati possibbli kollha. L-Appendiċi A jipprovi direzzjoni addizzjonali dwar l-użu tat-tekniki ta' valur preżenti fil-kejl tal-valur ta' assi waqt l-użu.

Baži għall-estimi ta' flussi ta' flus futuri

- 33 Fil-kejl tal-valur waqt l-użu entità għandha:
- (a) tibbaża l-proġezzjonijiet ta' flussi ta' flus fuq suppożizzjonijiet raġonevoli li jistgħu jiġu appoġġjati li jirrappreżentaw l-aħjar stima tal-manigment tal-firxa ta' kondizzjonijiet ekonomiċi li ser jeżistu matul il-bqija taż-żmien tal-utilità tal-assi. Għandu jinghata aktar piż lil evidenza esterna;
  - (b) tibbaża l-proġezzjonijiet tal-flussi tal-flus fuq l-estimi/previżjonijiet l-aktar reċenti approvati mill-manigment, iżda għandhom jeskludu kwalunkwe introjtu jew hruġ ta' flus futuri stmati mistennja li jirriżultaw mill-irristrutturar fil-futur jew mit-titjib jew tkabbir tal-prestazzjoni tal-assi. Proġezzjonijiet ibbażati fuq dawn l-baġits/previżjonijiet għandhom ikopru perijodu massimu ta' hames snin, hliet jekk ma jkunx jista' jiġi ġġustifikat perijodu itwal;
  - (c) tistima l-proġezzjonijiet tal-flussi tal-flus lil hinn mill-perijodu kopert mill-aktar estimi/previżjonijiet reċenti billi jiġu estrapolati l-proġezzjonijiet ibbażati fuq l-estimi/previżjonijiet li jużaw rata ta' tkabbir kostanti jew li tkun qiegħda tonqos għal snin sussegwenti, hliet jekk ma tkunx tista' tiġi ġġustifikata rata ta' żjieda. Din ir-rata ta' tkabbir m'għandhiex taqbeż ir-rata medja ta' tkabbir fit-tul għall-prodotti, industriji, jew pajjiż jew pajjiżi li fihom topera l-entità, jew għas-suq li fih jintuza l-assi, hliet jekk ma tkunx tista' tiġi ġġustifikata rata oghla.
- 34 Il-manigment jistma r-raġonevolità tas-suppożizzjonijiet li fuqhom huma bbażati l-proġezzjonijiet tal-flussi ta' flus kurrenti billi jiġu eżaminati l-kawżi u d-differenzi bejn il-proġezzjonijiet tal-flussi ta' flus tal-passat u l-flussi ta' flus attwali. Il-manigment għandu jiżgura li s-suppożizzjonijiet li fuqhom huma bbażati l-proġezzjonijiet tal-flussi ta' flus kurrenti tiegħu jkunu konsistenti mar-riżultat reali tal-passat, bil-kondizzjoni li l-effetti ta' avvenimenti jew ċirkustanzi sussegwenti li ma kienux jeżistu meta dawk il-flussi ta' flus attwali kienu ġġenerati, jagħmlu dan adattat.
- 35 Estimi/previżjonijiet finanzjarji dettaljati, espliċiti u affidabbli ta' flussi ta' flus futuri għal perijodi itwal minn hames snin huma ġeneralment mhux disponibbli. Għal din ir-raġuni, l-istimi tal-manigment ta' flussi ta' flus futuri huma bbażati fuq l-aktar estimi/previżjonijiet reċenti għal massimu ta' hames snin. Il-manigment jista' juża l-proġezzjonijiet tal-flussi ta' flus ibbażati fuq l-estimi/previżjonijiet finanzjarji matul perijodu itwal minn hames snin jekk ikun fiduċjuż li dawn il-proġettazzjonijiet huma affidabbli u li jkun jista' juri l-abilità tiegħu, ibbażata fuq esperjenza tal-passat, li jbassar il-flussi ta' flus b'mod preċiż matul dak il-perijodu itwal.
- 36 Il-proġettazzjonijiet tal-flussi ta' flus sat-tmiem taż-żmien tal-utilità tal-assi huma stmati billi jiġu estrapolati l-proġettazzjonijiet tal-flussi ta' flus ibbażati fuq l-estimi/previżjonijiet finanzjarji billi tintuza rata ta' tkabbir għal snin sussegwenti. Din ir-rata hi wahda kostanti jew li tonqos, hliet jekk żjieda fir-rata tkun taqbel ma informazzjoni oġġettiva dwar il-formati fuq iċ-ċiklu tal-hajja ta' prodott jew industrija. Jekk adattat, ir-rata ta' tkabbir tkun zero jew negattiva.
- 37 Meta l-kondizzjonijiet jkunu favorevoli, il-kompetituri x'aktarx jidhlu fis-suq jew jirrestringu t-tkabbir. Għalhekk, entitajiet ikollhom diffikultà biex jaqbzū r-rata ta' tkabbir medja storika matul perijodu ta' żmien twil (nghidu ahna, ghoxrin sena) għall-prodotti, industriji, jew pajjiż jew pajjiżi li fihom topera l-entità, jew għas-suq li fih jintuza l-assi.
- 38 Waqt li tuza informazzjoni minn estimi/previżjonijiet finanzjarji, entità tikkunsidra jekk l-informazzjoni tirriflettix suppożizzjonijiet raġonevoli u li jistgħu jiġu appoġġjati u li jirrappreżentaw l-aħjar stima tal-manigment tas-sett ta' kondizzjonijiet ekonomiċi li ser jeżistu matul il-bqija taż-żmien tal-utilità tal-assi.

Kompożizzjoni ta' estimi ta' flus futuri

- 39 Stimu ta' flussi ta' flus futuri għandhom jinkludu:
- (a) proġezzjonijiet ta' introjtu ta' flus mill-użu kontinwu tal-assi;

- (b) proġezzjonijiet ta' hruġ ta' flus li jehtieġu li jsiru biex jiġġeneraw introjtu ta' flus minn użu kontinwu tal-assi (inkluż hruġ ta' flus biex l-assi jithejja għall-użu) u jkun jista' jiġi attribwit direttament, jew allokat fuq bażi raġonevoli u konsistenti, għall-assi; u
- (ċ) flussi ta' flus netti, jekk adattat, li għandhom jiġu rċevuti (jew imħallsa) għad-disponiment tal-assi fit-tmien taż-żmien tal-utilità tiegħu.
- 40 Stimi ta' flussi ta' flus futuri u r-rata ta' skont jirriflettu suppożizzjonijiet konsistenti dwar iż-żidiet fil-prezzijiet attribwibbli għall-inflazzjoni ġenerali. Għalhekk, jekk ir-rata ta' skont tinkludi l-effett taż-żidiet fil-prezzijiet attribwibbli għall-inflazzjoni ġenerali, flussi ta' flus futuri huma stmati f'termini nominali. Jekk ir-rata ta' skont teskludi l-effett taż-żidiet fil-prezzijiet attribwibbli għall-inflazzjoni ġenerali, flussi ta' flus futuri huma stmati f'termini reali (iżda tinkludi żidiet jew tnaqqis fil-prezzijiet speċifiċi futuri).
- 41 Proġettazzjonijiet ta' hruġ ta' flus jinkludu dawk għal manutenzjoni minn jum għal jum tal-assi kif ukoll spejjeż ġenerali futuri li jkunu jistgħu jiġu attribwiti direttament, jew allokati fuq bażi raġonevoli u konsistenti, għall-użu tal-assi.
- 42 Meta l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi jkun għadu ma jinkludix l-hruġ ta' flus kollha li għad iridu jintefqu qabel ma jkun lest għall-użu jew bejgħ, l-istima ta' hruġ ta' flus futuri tinkludi stima ta' kwalunkwe hruġ ta' flus ieħor li hu mistenni li jsir qabel mal-assi jkun lest għall-użu jew għall-bejgħ. Pereżempju, dan hu l-każ ta' bini li għadu qed jinbena jew għal proġett ta' żvilupp li jkun għadu mhux lest.
- 43 Biex jiġi evitat kull għadd doppju, stimi ta' flussi ta' flus futuri ma jinkludux:
- (a) introjtu ta' flus minn assi li jiġġeneraw introjtu ta' flus li huma fil-biċċa l-kbira tagħhom indipendenti mill-introjtu ta' flus mill-assi li qed jiġi eżaminat (pereżempju, assi finanzjarji bħal debituri); u
- (b) hruġ ta' flus li għandu x'jaqsam ma' obbligi li jkunu ġew rikonoxxuti bħala obligazzjonijiet (pereżempju, kredituri, pensjonijiet jew provvedimenti).
- 44 Flussi ta' flus futuri għandhom jiġi stmati għall-assi fil-kondizzjoni preżenti tiegħu. Stimi ta' flussi ta' flus futuri m'għandhomx jinkludu introjtu jew hruġ ta' flus fil-futur li huma mistennija li jinholqu minn:
- (a) ristrutturar futur li entità tkun għadha mhux impenjata li tagħmlu; jew
- (b) titjib jew tkabbir tal-prestazzjoni tal-assi.
- 45 Minhabba li flussi futuri ta' flus jiġu stmati għall-assi fil-kondizzjoni preżenti tiegħu, il-valur waqt l-użu ma jirriflettix:
- (a) hruġ ta' flus futuri jew tiftidil relatat mal-kost (pereżempju tnaqqis fil-kosti tal-personal) jew benefiċċi li huma mistennija li jirriżultaw minn ristrutturar futur li entità tkun għadha mhux impenjata li tagħmlu; jew
- (b) hruġ ta' flus fil-futur li jtejjeb jew li jkabbir il-prestazzjoni tal-assi jew introjtu ta' flus relatat li huma mistennija li jirriżultaw minn hruġ bħal dan.
- 46 Ristrutturar hu programm li hu ppjanat u kkontrollat mill-manigment u jibdel materjalment jew l-ambitu tan-negozju li l-entità impenjat ruhha għalih, jew il-mod kif jitwettaq in-negozju. L-IAS 37 *Proveddimenti, Obbligi Kontingenti u Assi Kontingenti* fih gwida li tiċċara meta entità hija impennjata għar-ristrutturar.
- 47 Meta entità timpenja ruhha li tagħmel ristrutturar, x'aktarx li xi assi ser jiġu affettwati b'dan ir-ristrutturar. Għadarba li l-entità timpenja ruhha li tagħmel ristrutturar:
- (a) l-istimi tagħha ta' introjtu ta' flus u hruġ ta' flus fil-futur għall-ghan li jiġi ddeterminat il-valur fl-użu, jirriflettu t-tiftidil tal-kost u benefiċċi oħra mir-ristrutturar (ibbażati fuq l-aktar estimi/previżjonijiet finanzjarji reċenti approvati mill-manigment); u
- (b) l-istimi tagħha ta' hruġ ta' flus għar-ristrutturar huma inklużi fi provvedimenti ta' ristrutturar skont l-IAS 37.

Pereżempju Eżempju 5 juri l-effett ta' ristrutturar futur fuq kalkolazzjoni tal-valur fl-użu.

- 48 Sakemm entità jkollha hrug ta' flus li jtejbu jew ikabbru l-prestazzjoni ta' assi, stimi ta' flussi ta' flus futuri ma jinkludux l-introjtu ta' flus futur stmat li hu mistenni li joriġina miż-zieda fil-benefiċċji ekonomiċi assoċjati mal-hrug ta' flus (ara Eżempju Illustrattiv 6).
- 49 Stimi ta' flussi ta' flus futuri jinkludu hrug ta' flus futuri mehtieġa biex jinżamm il-livell ta' benefiċċji ekonomiċi li jkunu mistennija li jirriżultaw mill-assi fil-kondizzjoni kurrenti tiegħu. Meta unità li tiġġenera l-flus tkun magħmula minn assi bi żminijiet ta' utilità stmati differenti, li kollha kemm huma, huma essenzjali għall-operazzjoni dejjem għaddejja tal-unità, is-sostituzzjoni ta' assi b'hajjiet iqsar hi kkunsidrata li tkun parti mill-manutenzjoni minn jum għal jum tal-unità meta jiġu stmati l-flussi ta' flus assoċjati mal-unità. Bl-istess mod, meta assi uniku jkun magħmul minn komponenti bi żminijiet ta' utilità stmati differenti, is-sostituzzjoni tal-komponenti b'hajjiet iqsar hi kkunsidrata parti mill-manutenzjoni minn jum għal jum tal-assi meta jiġu stmati l-flussi ta' flus iġġenerati mill-assi.
- 50 Stimi ta' flussi ta' flus futuri m'għandhomx jinkludu:
- (a) introjtu jew hrug ta' flus minn attivitajiet finanzjarji; jew
  - (b) irċevuti jew pagamenti tat-taxxa fuq id-dhul.
- 51 Stimi ta' flussi ta' flus futuri jirriflettu suppożizzjonijiet li huma konsistenti mal-mod kif tiġi stabbilita r-rata ta' skont. Inkella, l-effett ta' xi suppożizzjonijiet ser jingħadd darbtejn jew inkella ma jiġix ikkunsidrat. Minhabba li l-valur taż-żmien tal-flus jitqies billi jitnaqqsu l-flussi ta' flus futuri stmati, dawn il-flussi ta' flus jeskludu introjtu jew hrug ta' flus minn attivitajiet finanzjarji. Bl-istess mod, minhabba li r-rata skontata hija stabbilita fuq bażi ta' qabel it-taxxa, flussi ta' flus futuri huma stmati wkoll fuq bażi ta' qabel it-taxxa.
- 52 L-istima ta' flussi ta' flus netti li għandha tiġi rċevuta (jew imhallsa) għad-disponiment tal-assi fl-ahħar taż-żmien tal-utilità tiegħu, għandu jkun l-ammont li entità tistenna li ser tikseb mid-disponiment tal-assi fi tranżazzjoni distakkata bejn partijiet infurmati u disposti, wara li jitnaqqsu l-kosti stmati tad-disponiment.
- 53 L-istima ta' flussi ta' flus netti li għandha tiġi rċevuta (jew imhallsa) għad-disponiment ta' assi fl-ahħar taż-żmien tal-utilità tiegħu tiġi stabbilita b'mod simili għall-valur ġust tal-assi wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ, hlief li, fl-istima ta' daww il-flussi ta' flus netti:
- (a) entità tuża prezzijiet li kienu l-iktar komuni fid-data tal-istima għal assi simili li jkunu waslu fit-tmiem taż-żmien tal-utilità tagħhom u li jkunu thaddmu taht kondizzjonijiet simili għal daww li fihom ser jintuża l-assi.
  - (b) l-entità taġġusta daww il-prezzijiet għall-effett kemm għaž-żidiet fil-prezzijiet futuri minhabba l-inflazzjoni generali kif ukoll għaž-żidiet jew tnaqqis speċifiku fil-prezzijiet futuri. Madankollu, jekk l-istimi tal-flussi ta' flus futuri mill-użu kontinwu tal-assi u r-rata ta' skont jeskludu l-effett ta' inflazzjoni generali, l-entità teskludi wkoll dan l-effett mill-istima tal-flussi ta' flus netti mad-disponiment.

Flussi ta' flus futuri f'munita barranija

- 54 Flussi ta' flus futuri huma stmati fil-munita li fiha tkun ser tiġi ġġenerata u mbagħad imnaqqsu billi tintuża rata ta' skont adattata għal dik il-munita. Entità taqleb il-valur prezenti billi tuża rata ta' kambju spot fid-data tal-kalkolazzjoni tal-valur fl-użu.

Rata ta' skont

- 55 Ir-rata/i ta' skont għandha/hom tkun/ikunu r-rata/i ta' qabel it-taxxa li tirrifletti/jirriflettu l-istimi tas-suq fil-prezent ta':
- (a) il-valur taż-żmien tal-flus; u
  - (b) ir-riskji speċifiċi għall-assi li għalih l-istimi tal-flussi ta' flus futuri ma jkunux ġew aġġustati.
- 56 Rata li tirrifletti l-istimi tas-suq kurrenti tal-valur taż-żmien tal-flus u r-riskji speċifiċi għall-assi hi r-redditu li l-investituri jkunu jehtieġu li kieku kellhom jagħzlu investment li kien jiġġenera flussi ta' flus ta' ammonti, perjodicità u profil tar-riskju ekwivalenti għal daww li l-entità tistenna li tikseb mill-assi. Din ir-rata hi stmata mir-rata impliċita fi tranżazzjonijiet kurrenti tas-suq għal assi simili jew mill-kost medju ppiżat tal-kapital ta' entità elenkata li għandha assi uniku (jew portafoll ta' assi) simili f'termini ta' potenzjal tas-servizz u riskji għall-assi li qiegħed jiġi eżaminat. Madankollu, ir-rata/i ta' skont użata biex tkejjel il-valur tal-assi fl-użu m'għandhiex tirrifletti riskji li għalihom, l-istimi tal-flussi ta' flus futuri jkunu ġew aġġustati. Inkella, l-effett ta' xi suppożizzjonijiet jingħadd darbtejn.

- 57 Meta rata speċifika għall-assi mhix direttament disponibbli mis-suq, entità tuża sostituti biex tistma r-rata ta' skont. Appendiċi A jipprovdi gwida addizzjonali fuq l-istima tar-rata ta' skont f'ċirkustanzi bħal dawn.

RIKONOXXIMENT U KEJL TAT-TELF MINN INDEBOLIMENT

- 58 Il-paragrafi 59–64 jistabbilixxu r-reqwiziti għar-rikonoxximent u kejl ta' telf minn indeboliment għal assi individwali, hlief avvjament. Ir-rikonoxximent u kejl ta' telf minn indeboliment għal unitajiet li jiġġeneraw il-flus u avvjament huma indirizzati fil-paragrafi 65-108.
- 59 Jekk, u biss jekk, l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi jkun inqas mill-ammont miżmum fil-kotba, l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi għandu jitnaqqas għall-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat. Dak it-tnaqqis hu telf minn indeboliment.
- 60 Telf minn indeboliment għandu jkun rikonoxxut minnufih fi profitt jew telf, sakemm l-assi ma jinżammx f'ammont rivalutat skont Standard iehor (eżempju, skont il-mudell ta' rivalutazzjoni fl-IAS 16). Kull telf minn indeboliment ta' assi stmat mill-ġdid għandu jiġi ttrattat bħala tnaqqis ta' rivalutazzjoni skont dak l-Istandard l-iehor.
- 61 Telf minn indeboliment fuq assi mhux stmat mill-ġdid hu rikonoxxut fi profitt jew telf. Madankollu, telf minn indeboliment fuq assi stmat mill-ġdid hu rikonoxxut direttament kontra kwalunkwe bilanċ favorevoli fir-rivalutazzjoni għall-assi sal-punt li t-telf minn indeboliment ma jaqbiżx l-ammont fil-bilanċ favorevoli tar-rivalutazzjoni għal dak l-istess assi.
- 62 Meta l-ammont stmat għal telf minn indeboliment ikun akbar mill-ammont miżmum fil-kotba tal-assi b'konnessjoni miegħu, entità għandha tirrikonoxxi obbligazzjoni jekk, u biss jekk, dan ikun mehtieg minn Standard iehor.
- 63 Wara r-rikonoxximent ta' telf minn indeboliment, id-debitu tad-deprezzament (amortizzament) għall-assi għandu jiġi aġġustat f'perijodi futuri biex jalloka l-ammont miżmum fil-kotba rivedut tal-assi, nieqes il-valur residwu tiegħu (jekk ikun hemm), fuq bażi sistematika matul il-bqija taż-żmien tal-utilità tiegħu.
- 64 Jekk jiġi rikonoxxut telf minn indeboliment, kull assi jew obbligazzjonijiet ta' taxa differita relatata jiġi stabbilit skont l-IAS 12 billi l-ammont miżmum fil-kotba rivedut tal-assi jitqabbel mal-baži tat-taxxa tiegħu (ara Eżempju Illustrattiv 3).

UNITAJIET LI JIĠĠENERAW IL-FLUS U AVVJAMENT

- 65 Il-paragrafi 66–108 jistabbilixxu r-reqwiziti għal identifikazzjoni tal-unità li tiġġenera l-flus li għaliha jappartjeni l-assi u jistabbilixxu l-ammont miżmum fil-kotba ta', u jirrikonoxxu t-telf minn indeboliment għal, unitajiet li jiġġeneraw il-flus u avvjament.

Identifikazzjoni ta' unità li tiġġenera l-flus li għaliha jappartjeni l-assi

- 66 Jekk ikun hemm kwalunkwe indikazzjoni li assi jista' jiġi indebolit, għandu jiġi stmat ammont li jista' jiġi rkuprat għall-assi individwali. Jekk ma jkunx possibbli li jiġi stmat l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-assi individwali, entità għandha tiddetermina l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità li tiġġenera l-flus li għaliha jappartjeni l-assi (l-unità li tiġġenera l-flus tal-assi).
- 67 L-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi individwali ma jistax jiġi ddeterminat jekk:
- il-valur tal-assi fl-użu ma jistax jiġi stmat li jkun qrib il-valur gust tiegħu wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ (pereżempju, meta l-flussi ta' flus futuri minn użu kontinwu tal-assi ma jkunux jistgħu jiġu stmati bħala negligibbli); u
  - l-assi ma jiġġenerax introjtu ta' flus li huwa fil-biċċa l-kbira tiegħu indipendenti minn dak minn assi oħra.

F'każijiet bħal dawn, il-valur fl-użu u, għalhekk, l-ammont li jista' jiġi rkuprat, jista' jiġi ddeterminat biss għall-unità li tiġġenera l-flus tal-assi.

Eżempju

Entità tal-minjieri hi s-sid ta' linja tal-ferrovija privata biex twettaq l-attivitajiet relatati max-xogħol fil-minjieri tagħha. Il-linja tal-ferrovija privata tista' tinbiegħ biss għall-valur tar-ruttam biss u ma tiġġenerax introjtu ta' flus li huwa fil-biċċa l-kbira tiegħu indipendenti mill-introjtu ta' flus minn assi oħra tal-minjiera.

Mhux possibbli li jiġi smat l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-linja tal-ferrovija privata minhabba li l-valur fl-użu tiegħu ma jistax jiġi ddeterminat u probabbilment hu differenti mill-valur tar-ruttam. Għalhekk, l-entità tistax l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità li tiġġenera l-flus li għaliha tappartjeni l-linja tal-ferrovija privata, jiġifieri l-mina bhala haġa wahda.

- 68 Kif definit fil-paragrafu 6, unità li tiġġenera l-flus tal-assi hi l-iżgħar grupp ta' assi li tinkludi l-assi u li tiġġenera introjtu ta' flus li huma fil-biċċa l-kbira tagħhom indipendenti mill-introjtu ta' flus minn assi jew gruppi ta' assi oħrajn. Identifikazzjoni ta' unità li tiġġenera l-flus tal-assi tinvolvi ġudizzju għaqli. Jekk ammont li jista' jiġi rkuprat ma jkunx jista' jiġi smat għal assi individwali, entità tidentifika l-aktar aggregazzjoni baxxa ta' assi li jiġġeneraw introjtu ta' flus li huma fil-biċċa l-kbira tagħhom indipendenti.

Eżempju

Kumpanija tal-karozzi tal-linja tipprovi servizzi taht kuntratt ma' municipalità li tehtieg servizz minimu fuq kull wiehed mill-hames rotot separati. Assi allokatu għal kull rotta u l-flussi ta' flus minn kull rotta jistgħu jiġu identifikati separatament. Wahda mir-rotot topera b'telf sinifikanti.

Minhabba li l-entità m'għandhiex l-għażla li twaqqaf xi rotta minnhom, l-inqas livell ta' introjtu ta' flus identifikabbli li huwa fil-biċċa l-kbira tiegħu indipendenti mill-introjtu tal-flus minn assi oħra jew gruppi ta' assi oħra, hu l-introjtu ta' flus iġġenerat mill-hames rotot flimkien. L-unità li tiġġenera l-flus għal kull rotta hi l-kumpanija tal-karozzi tal-linja kollha.

- 69 Introjtu ta' flus hu introjtu ta' flus u ekwivalenti ta' flus irċevuti minn partijiet esterni għall-entità. Fl-identifikazzjoni ta' jekk introjtu ta' flus minn assi (jew grupp ta' assi) hux fil-biċċa l-kbira tiegħu indipendenti minn introjtu ta' flus minn assi oħra (jew gruppi ta' assi), entità tikkunsidra fatturi varji inklużi kif il-manigment jimmonitorja l-operazzjonijiet tal-entità (bħal skont il-linji tal-prodott, negozji, postijiet individwali, distretti jew żoni regionali) jew kif il-manigment jiehu deċiżjonijiet dwar it-tkomplija jew id-disponiment tal-assi u l-operazzjonijiet tal-entità. Eżempju Illustrattiv 1 jagħti eżempji tal-identifikazzjoni tal-unità li tiġġenera l-flus.
- 70 Jekk jeżisti suq attiv għall-produzzjoni prodotta minn assi jew grupp ta' assi, dak l-assi jew grupp ta' assi għandhom jiġu identifikati bhala unità li tiġġenera l-flus, anki jekk xi parti, jew l-produzzjoni kollha hi uzata internament. Jekk l-introjtu ta' flus gġenerat minn kwalunkwe assi jew unità li tiġġenera l-flus jiġi affettwat mill-ipprezzar tat-trasferiment intern, entità għandha tuża l-ahjar stimi tal-manigment għal prezz(ijiet) futur(i) li jista'/jistgħu jinkiseb/jinkisbu fi tranżazzjonijiet distakkati, waqt li jiġu smati:
- (a) l-introjtu ta' flus fil-futur uzat biex ikun stabbilit il-valur fl-użu tal-assi jew tal-unità li tiġġenera l-flus; u
- (b) il-hruġ ta' flus fil-futur uzati biex jiġi ddeterminat il-valur ta' kwalunkwe assi iehor jew unità oħra li tiġġenera l-flus li huma affettwati mill-ipprezzar tat-trasferiment intern.
- 71 Anki jekk parti jew il-produzzjoni prodotta mill-assi jew grupp ta' assi tintuża minn unitajiet oħra tal-entità (pereżempju, prodotti f'fażi intermedjarja tal-proċess ta' produzzjoni), dan l-assi jew grupp ta' assi jiffurmaw unità separata li tiġġenera l-flus jekk l-entità tista' tbigh il-produzzjoni f'suq attiv. Dan jiġri minhabba li l-assi jew grupp ta' assi jistgħu jiġġeneraw introjtu ta' flus li kienu jkunu fil-biċċa l-kbira tagħhom indipendenti minn introjtu ta' flus minn assi oħra jew gruppi ta' assi. Fl-użu ta' informazzjoni bbażata fuq l-estimi/previżjonijiet finanzjarji li għandu x'jaqsam ma' unità bhala din li tiġġenera l-flus, jew ma' kull assi iehor jew unità li tiġġenera l-flus affettwata mill-ipprezzar tat-trasferiment intern, entità taggusta din l-informazzjoni jekk il-prezzijiet tat-trasferiment interni ma jirriflettux l-ahjar stima tal-prezzijiet futuri tal-manigment li jkunu jistgħu jintlahqu fi tranżazzjonijiet distakkati.
- 72 Unitajiet li jiġġeneraw il-flus għandhom jiġu identifikati b'mod konsistenti minn perijodu għal perijodu għall-istess assi jew tipi ta' assi, hlief jekk bidla ma tkunx iġġustifikata.
- 73 Jekk entità tidetermina li assi jkun jappartjeni għal unità li tiġġenera l-flus differenti minn dik f'perijodi precedenti, jew li t-tipi ta' assi miġbura għall-unità li tiġġenera l-flus tal-assi jkunu nbidlu, il-paragrafu 130 jehtieg żvelar dwar l-unità li tiġġenera l-flus, jekk telf minn indeboliment hu rikonoxxut jew imregga' lura għall-unità li tiġġenera l-flus.

Ammont rikuprabli u ammont miżmum fil-kotba ta' unità li tiġġenera l-flus

- 74 L-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' unità li tiġġenera l-flus hu l-ogħla fost il-valur ġust tal-unità li tiġġenera flus wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ u l-valur tagħha fl-użu. Għall-ghanijiet li jkun stabbilit l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' unità li tiġġenera l-flus, kull referenza fil-paragrafi 19-57 għal "assi" tinqara bhala referenza għal "unità li tiġġenera l-flus".
- 75 L-ammont miżmum fil-kotba ta' unità li tiġġenera l-flus għandu jkun stabbilit fuq bażi konsistenti mal-mod li bih ikun stabbilit l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' unità li tiġġenera l-flus.
- 76 L-ammont miżmum fil-kotba ta' unità li tiġġenera l-flus:
- (a) jinkludi l-ammont miżmum fil-kotba ta' dawk l-assi biss li jistgħu jkunu attribwibbli direttament, jew allokati fuq bażi raġonevoli u konsistenti, għall-unità li tiġġenera l-flus u li ser jiġġeneraw introjtu ta' flus fil-futur, li jintużaw fid-determinazzjoni tal-valur fl-użu tal-unità li tiġġenera l-flus; u
- (b) ma jinkludix l-ammont miżmum fil-kotba ta' kull obligazzjoni rikonoxxuta, hliet jekk l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità li tiġġenera l-flus ma jkunx jista' jiġi ddeterminat mingħajr konsiderazzjoni ta' din l-obbligazzjoni.

Dan huwa minhabba l-fatt li l-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ u l-valur fl-użu ta' unità li tiġġenera l-flus huma stabbiliti bl-eskluzjoni ta' flussi ta' flus li għandhom x'jaqsmu ma' assi li mhumiex parti minn unità li tiġġenera l-flus u obligazzjonijiet li ġew rikonoxxuti (ara l-paragrafi 28 u 43).

- 77 Meta l-assi huma aggruppati flimkien għal stimi ta' potenzjal ta' rkupru, hu importanti li fl-unità li tiġġenera l-flus jiġu inkluzi l-assi kollha li jiġġeneraw, jew li huma użati biex jiġġeneraw, is-sensjela rilevanti ta' introjtu ta' flus. Inkella, l-unità li tiġġenera l-flus tista' tidher li tkun wahda li tista' tiġi rkuprata għal kollox meta fil-fatt ikun sehh telf minn indeboliment. Fxi każijiet, għalkemm xi assi jikkontribwixxu għall-flussi ta' flus future stmati ta' unità li tiġġenera l-flus, ma jistgħux ikunu allokati għal unità li tiġġenera l-flus fuq bażi raġonevoli u konsistenti. Dan jista' jkun il-każ għal avvjamment jew assi tal-korporazzjoni bhal assi tal-uffiċċju ewlieni. Il-paragrafi 80-103 jispjegaw kif jiġu indirizzati dawn l-assi fil-prova ta' unità li tiġġenera l-flus għal indeboliment.
- 78 Jista' jkun hemm bżonn li jiġu kkunsidrati xi obligazzjonijiet rikonoxxuti biex ikun jista' jiġi ddeterminat l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità li tiġġenera l-flus. Dan jista' jsehh jekk id-disponiment ta' unità li tiġġenera l-flus ikun jehtieg li x-xerrej jassumi l-obbligazzjoni. F'dan il-każ, il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ (jew il-fluss ta' flus stmati mill-ahhar disponiment) tal-unità li tiġġenera l-flus huwa l-prezz tal-bejgħ stmat għall-assi tal-unità li tiġġenera l-flus u l-obbligazzjoni flimkien, wara li jitnaqqsu l-kosti tad-disponiment. Biex isir tqabbil siewi bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-unità li tiġġenera l-flus u l-ammont li jista' jiġi rkuprat tiegħu, l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni huwa mnaqqas fl-istabbiliment kemm tal-valur fl-użu tal-unità li tiġġenera l-flus u l-ammont miżmum fil-kotba tagħha.

Eżempju

Kumpanija topera minjiera f'pajjiż fejn il-leġizlazzjoni tehtieg li s-sid għandu jagħmel restawr tas-sit malli jintemmu l-operazzjonijiet tal-minjieri tiegħu. Il-kost tar-restawr tinkludi s-sostituzzjoni tal-materjal żejjed, li għandu jitneħħa qabel ma jingħata bidu għall-operazzjonijiet tat-thaffir. Provvediment għall-kosti biex il-materjal żejjed jiġi sostitwit ġie rikonoxxut malli tneħħa l-materjal żejjed. L-ammont ipprovdut ġie rikonoxxut bhala parti mill-kost tal-minjiera u qiegħed jiġi deprezzat matul iż-żmien tal-utilità tal-minjiera. L-ammont miżmum fil-kotba tal-provvediment għall-ispejjeż tar-restawr huwa CU500 ^(*), li huwa indaqg għall-valur preżenti tal-kosti tar-restawr.

L-entità qiegħda tistessja l-minjiera għal indeboliment. L-unità li tiġġenera l-flus għall-minjiera hi l-minjiera kollha. L-entità rċeviet offeriti varji biex tixtri l-minjiera bi prezz ta' madwar CU800. Dan il-prezz jirrifletti l-fatt li x-xerrej se jassumi l-obbligu li jagħmel tajjeb għall-piż eċċessiv. Il-kosti tad-disponiment għall-minjiera huma neglijibbli. Il-valur fl-użu tal-minjiera hu bejn wiehed u iehor CU1 200, esklużi l-kosti tar-restawr. L-ammont miżmum fil-kotba tal-minjiera hu CU1 000, li huwa ekwivalenti għall-valur preżenti tal-kosti tar-restawr.

Il-valur ġust tal-unità li tiġġenera l-flus wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ huwa CU800. Dan l-ammont jikkunsidra l-kosti tar-restawr li diġà sar provvediment għalihom. Bhala konsegwenza, il-valur fl-użu għall-unità li tiġġenera l-flus hu stabbilit wara konsiderazzjoni tal-kosti tar-restawr, u hu stmat li jkun CU700 (CU1 200nieqes CU500). L-ammont miżmum fil-kotba tal-unità li tiġġenera l-flus hu CU500, li hu l-ammont miżmum fil-kotba tal-minjiera (CU1 000) nieqes l-ammont miżmum fil-kotba tal-provvediment għall-kosti tar-restawr (CU500). Għalhekk, l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità li tiġġenera l-flus hu aktar mill-ammont miżmum fil-kotba tagħha.

(*) F'dan l-Istandard, ammonti monetarji huma denominati f'unitajiet ta' munita' ("currency units") (CU).

- 79 Għal raġunijiet prattiċi, l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' unità li tiġġenera l-flus jiġi xi kultant stabbilit wara konsiderazzjoni tal-assi li mhumiex parti mill-unità li tiġġenera l-flus (pereżempju, debitori jew assi finanzjarji oħra) jew obbligazzjonijiet li kienu ġew rikonossuti (pereżempju, kredituri, pensjonijiet u provvedimenti oħra). F'kazijiet bħal dawn, l-ammont miżmum fil-kotba tal-unità li tiġġenera l-flus jiġi miżjud bl-ammont miżmum fil-kotba ta' dawk l-assi u mnaqqas bl-ammont miżmum fil-kotba ta' dawk l-obbligazzjonijiet.

Avvjament

Allokazzjoni ta' avvjamment għal unitajiet li jiġġeneraw il-flus

- 80 Għall-finijiet tal-ittestjar tal-indeboliment, l-avvjament miksub f'kombinament tan-negożju għandu, mid-data tal-akkwizizzjoni, jiġi allokat lil kull unità tal-akkwired li tiġġenera l-flus, jew gruppi ta' unitajiet li jiġġeneraw l-flus, li huma mistennija jibbenefikaw mis-sinerġiji tal-kombinament, irrispettivament minn jekk l-assi jew l-obbligazzjonijiet l-oħra tan-negożju li qed jinbiegħ jiġux assenjati lil dawk l-unitajiet jew gruppi ta' unitajiet. Kull unità jew grupp ta' unitajiet li għalihom l-avvjament ġie allokat b'dan il-mod għandhom:

- (a) jirrapprezentaw l-inqas livell fl-entità li bih hu mmonitorjat l-avvjament għal għanijiet ta' amministrazzjoni interna; u
- (b) ma jkunux akbar minn segment tal-operat stabbilit skont l-IFRS 8 *Segmenti tal-Operat*.

- 81 Avvjament akkwistat f'kombinament ta' negożju jirrapprezenta hlas magħmul minn l-akkwired f'anticipazzjoni ta' benefiċċji ekonomiċi futuri minn assi li mhumiex kapaċi jiġu identifikati individwalment u rikonossuti separatament. Avvjament ma jiġġenerax flussi ta' flus indipendentament minn assi jew gruppi ta' assi oħra, u spiss jikkontribwixxi għall-flussi ta' flus ta' unitajiet multipli li jiġġeneraw il-flus. Xi kultant, avvjamment ma jkunx jista' jiġi allokat fuq bażi mhux arbitrarja għal unitajiet individwali li jiġġeneraw il-flus, iżda għal dawk il-gruppi ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus biss. Bħala riżultat, l-inqas livell fl-entità li fih jiġi mmonitorjat l-avvjament għal għanijiet ta' amministrazzjoni interna xi kultant jinkludi numru ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus li l-avvjament ikun relatat magħhom, iżda li ma jkunx jista' jiġi allokat għalihom. Ir-referenzi fil-paragrafi 83-99 għal unità li tiġġenera l-flus li għaliha huwa allokat avvjamment għandhom jinqraw ukoll bħala referenzi għal grupp ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus li għalihom ġie allokat avvjamment.

- 82 L-applikazzjoni tar-rekwiżiti tal-paragrafu 80 tirriżulta fli l-avvjament jiġi ttestjat għal indeboliment flivell li jirrifletti l-mod kif entità tamministra l-operazzjonijiet tagħha u li magħha, l-avvjament jkun assoċjat b'mod naturali. Għalhekk, l-iżvilupp ta' sistemi tar-rappurtagġ addizzjonali ma jkunx tipikament meħtieġ.

- 83 Unità li tiġġenera l-flus li għaliha ġie allokat avvjamment għall-għanijiet ta' provi ta' indeboliment ma tistax tikkoinċidi mal-livell li fih ikun allokat avvjamment skont l-IAS 21 *L-Effetti tat-Tibdil fir-Rati tal-Kambju* għall-għanijiet ta' kejl ta' profitti u telf f'munita barranija. Pereżempju, jekk entità hi meħtieġa permezz tal-IAS 21 li talloka avvjamment għal livelli relattivament baxxi għall-għan li jitkejlu l-qligħ u t-telf f'munita barranija, mhux meħtieġ li l-avvjament għall-indeboliment jiġi ttestjat bl-istess livell hlief jekk ma timmonitorjax wkoll l-avvjament f'dak il-livell għal għanijiet ta' amministrazzjoni interna.

- 84 Jekk l-allokazzjoni inizjali tal-avvjament akkwistat f'kombinament ta' negożju ma tistax tintemm qabel l-aħħar tal-perijodu annwali li fih iseħh il-kombinament ta' negożju, dik l-allokazzjoni inizjali għandha tintemm qabel it-tmiem tal-ewwel perijodu annwali li jibda wara d-data tal-akkwizizzjoni.

- 85 Skont l-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negożji*, jekk il-kontabilità inizjali għal kombinamenti ta' negożji tkun tista' tiġi stabbilita proviżorjament sal-aħħar tal-perijodu li fih issir il-kombinazzjoni, l-akkwired:

- (a) jirrapporta l-kombinament billi juża dawk il-valuri inizjali; u
- (b) jirrikonoxxi kull aġġustament għal dawk il-valuri provviżorji bħala riżultat tat-tlestija tal-kontabilità inizjali fi żmien tnax-il xahar mid-data tal-akkwizizzjoni.

F'ċirkustanzi bħal dawn, jista' jkun ukoll li ma jkunx possibbli li l-allokazzjoni inizjali tal-avvjament akkwistat fil-kombinament tintemm qabel it-tmiem tal-perijodu annwali li matulu jseħh il-kombinament. Meta jseħh dan il-każ, l-entità tiżvela l-informazzjoni meħtieġa mill-paragrafu 133,

- 86 Jekk avvjamment ikun ġie allokat għal unità li tiġġenera l-flus u l-entità tidisponi minn operazzjoni f'dik l-unità, l-avvjament assoċjat mal-operazzjoni li minnha jkun sar disponiment għandu jkun:

- (a) inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba tal-operazzjoni meta jiġi ddeterminat il-qligħ jew it-telf mad-disponiment; u
- (b) imkejjejl fuq il-baży tal-valuri relattivi tal-operazzjoni li minnha jkun sar disponiment u l-porzjon miżmum tal-unità li tiġġenera l-flus, hlief jekk l-entità tkun tista' turi li xi metodu ieħor jirrifletti aħjar l-avvjament assoċjat mal-operazzjoni li minnha jkun sar disponiment.

Eżempju

Entità tbigh għal CU100 operazzjoni li kienet parti mill-unità li tiġġenera l-flus li għaliha kien ġie allokata avvjamment. L-avvjament allokata għall-unità ma jistax jiġi identifikat jew assoċjat ma' grupp ta' assi flivell iktar baxx minn dik l-unità, hlief b'mod arbitrarju. L-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-porzjon tal-unità li tiġġenera l-flus miżmum hu CU 300.

Minhabba li l-avvjament allokata għall-unità li tiġġenera l-flus ma jistax jiġi identifikat mhux b'mod arbitrarju jew assoċjat ma' grupp ta' assi flivell iktar baxx minn dik l-unità, l-avvjament assoċjat mal-operazzjoni li minnha jkun sar disponiment hu mkejjel fuq il-bażi tal-valuri relattivi tal-operazzjoni li minnha jkun sar disponiment, u l-porzjon tal-unità miżmuma. Għalhekk, 25 fil-mija tal-avvjament allokata lill-unità li tiġġenera l-flus hu inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba tal-operazzjoni li tinbiegħ.

- 87 Jekk entità torganizza mill-ġdid l-istruttura tar-rappurtaġġ tagħha b'mod li jibdel il-kompożizzjoni ta' wahda jew aktar mill-unitajiet li jiġġeneraw il-flus li għalihom ikun ġie allokata avvjamment, l-avvjament għandu jiġi allokata mill-ġdid għall-unitajiet affettwati. Din l-allokazzjoni mill-ġdid għandha ssir billi jintuza metodu ta' valur relattiv simili għal dak użat meta entità tiddisponi minn operazzjoni f'unità li tiġġenera l-flus, hlief jekk l-entità tkun tista' turi li xi metodu ieħor li jirrifletti aħjar l-avvjament assoċjat mal-unitajiet organizzati mill-ġdid.

Eżempju

Avvjament qabel kien ġie allokata għal unita li tiġġenera l-flus A. L-avvjament allokata għal A ma jistax jiġi identifikat jew assoċjat ma' grupp ta' assi flivell aktar baxx minn A, hlief b'mod arbitrarju. A għandha tinqasam u integrata fi tlett unitajiet oħra li jiġġeneraw il-flus, B, C u D.

Minhabba li l-avvjament allokata għal A ma jistax jiġi identifikat b'mod mhux arbitrarju jew assoċjat ma' grupp ta' assi flivell aktar baxx minn A, dan jiġi allokata mill-ġdid għal unitajiet B, C u D fuq il-bażi tal-valuri relattivi tat-tliet porzjonijiet ta' A qabel ma dawk il-porzjonijiet jiġu integrati ma' B, C u D.

Testijiet ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus ma' avvjamment għal indeboliment

- 88 Meta, kif deskritt fil-paragrafu 81, avvjamment ikun relatat ma' unita li tiġġenera l-flus iżda ma jkunx ġie allokata għal dik l-unita, l-unita għandha tiġi ttestjata għal indeboliment, kull meta jkun hemm indikazzjoni li l-unita tista' tkun indebolita, billi jipparaguna l-ammont miżmum fil-kotba tal-unita ma', hlief kwalunkwe avvjamment, l-ammont tagħha li jista' jiġi rkuprat. Kwalunkwe telf minn indeboliment għandu jiġi rikonoxxut b'konformità mal-paragrafu 104.
- 89 Jekk unita li tiġġenera l-flus deskritta fil-paragrafu 88 tinkludi fl-ammont miżmum fil-kotba tagħha, assi intangibbli li għandu żmien tal-utilità indefinit jew li jkun għadu mhux disponibbli għall-użu, u dak l-assi jista' jiġi ttestjat għal indeboliment biss bhala parti mill-unita li tiġġenera l-flus, il-paragrafu 10 jehtieg li l-unita tiġi ttestjata wkoll għal indeboliment kull sena.
- 90 Unita li tiġġenera l-flus li għaliha jkun ġie allokata avvjamment għandha tiġi ttestjata kull sena għal indeboliment, u kull meta jkun hemm indikazzjoni li l-unita tista' tkun indebolita, billi jipparaguna l-ammont miżmum fil-kotba tal-unita, inkluż l-avvjament, mal-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unita. Jekk l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unita jkun aktar mill-ammont miżmum fil-kotba tal-unita, l-unita u l-avvjament allokata għal dik l-unita għandhom jitqiesu bhala mhux indeboliti. Jekk l-ammont miżmum fil-kotba tal-unita jkun aktar mill-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unita, l-entità għandha tirrikonoxxi t-telf minn indeboliment b'konformità mal-paragrafu 104.

Interess minoritarju

- 91 Skont l-IFRS 3, avvjamment rikonoxxut f'kombinament ta' negozji jirrapprezenta l-avvjament akkwistat minn kumpanija prinċipali fuq l-interess tal-pussess tal-kumpanija prinċipali, aktar milli fuq l-ammont ta' avvjamment ikkontrollat mill-kumpanija prinċipali bhala riżultat tal-kombinament ta' negozji. Għalhekk, avvjamment attribwibbli għal interess minoritarju m'huwiex rikonoxxut fir-rapporti finanzjarji konsolidati tal-kumpanija prinċipali. B'hekk, jekk ikun hemm interess minoritarju f'unita li tiġġenera l-flus li għaliha jkun ġie allokata avvjamment, l-ammont miżmum fil-kotba ta' dik l-unita jinkludi:
- (a) kemm l-interess tal-kumpanija prinċipali kif ukoll l-interess minoritarju fl-assi netti identifikabbli tal-unita; u
- (b) l-interess tal-kumpanija prinċipali fl-avvjament.

Madankollu, parti mill-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità li tiġġenera l-flus stabbilit skont dan l-Istandard hu attribwibbli għall-interess minoritarju fl-avvjament.

- 92 B'hekk, għall-ghan tal-ittestjar tal-indeboliment ta' unità li tiġġenera l-flus mhux ipposeduta totalment b'avvjament, l-ammont miżmum fil-kotba ta' dik l-unità hu aġġustat b'mod misthajjel, qabel ma jiġi pparagunat mal-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat. Dan jista' jsehh billi l-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament allokat għall-unità jiġi ingrossat biex jinkludi l-avvjament attribwibbli għall-interess minoritarju. Dan l-ammont miżmum fil-kotba aġġustat b'mod misthajjel jiġi mbagħad ipparagunat mal-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità biex jiġi ddeterminat jekk l-unità li tiġġenera l-flus hix indebolita. Jekk ikun hekk, l-entità talloka t-telf minn indeboliment b'konformità mal-paragrafu 104 l-ewwel, biex tnaqqas l-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament allokat lill-unità.
- 93 Madankollu, minhabba li l-avvjament hu rikonossut biss sal-punt tal-interess tal-pussess tal-kumpanija prinċipali, kull telf minn indeboliment relatat mal-avvjament jiġi mqassam bejn dak attribwibbli lill-kumpanija prinċipali u dak attribwibbli lill-interess minoritarju, b'dan tal-ewwel biss li jiġi rikonossut b'hal telf minn indeboliment tal-avvjament.
- 94 Jekk it-telf tal-indeboliment totali relatat mal-avvjament hu inqas mill-ammont li bih l-ammont miżmum fil-kotba aġġustat b'mod misthajjel tal-unità li tiġġenera l-flus jaqbez l-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat, il-paragrafu 104 jehtieg li l-bqija tal-eċċess jiġi allokat għal assi oħra tal-unità pro-rata fuq il-baži tal-ammont miżmum fil-kotba ta' kull assi fl-unità.
- 95 L-eżempju Illustrattiv 7 juri l-prova ta' indeboliment ta' unità li tiġġenera l-flus li ma hijiex kollha tal-istess sid b'avvjament

Meta jsiru t-testijiet tal-indeboliment

- 96 It-test tal-indeboliment annwali għal unità li tiġġenera l-flus li għaliha jkun gie allokat avvjament jista' jsir f'kull żmien matul perijodu annwali, bil-kondizzjoni li t-test jitwettaq fl-istess żmien kull sena. Unitajiet differenti li jiġġeneraw il-flus jistgħu jiġu ttestjati għal indeboliment fi żminijiet differenti. Madankollu, jekk parti mill-avvjament allokat għall-unità li tiġġenera l-flus jew l-avvjament kollu kemm hu jkun gie akkwistat f'kombinament ta' negozji matul il-perijodu annwali kurrenti, dik l-unità għandha tiġi ttestjata għal indeboliment qabel it-tmiem tal-perijodu annwali kurrenti.
- 97 Jekk l-assi li jikkostitwixxu l-unità li tiġġenera l-flus li għalihom ikun gie allokat avvjament jiġu ttestjati għal indeboliment fl-istess żmien tal-unità li jkun fiha l-avvjament, dawn għandhom jiġu ttestjati għal indeboliment qabel l-unità li jkun fiha l-avvjament. Bl-istess mod, jekk l-unitajiet li jiġġeneraw il-flus jikkostitwixxu grupp ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus li għalihom ikun gie allokat avvjament ikunu ġew ttestjati għal indeboliment fl-istess hin tal-gruppi ta' unitajiet li fihom avvjament, l-unitajiet individwali għandhom jiġu ttestjati għal indeboliment qabel il-grupp ta' unitajiet li fihom avvjament.
- 98 Fil-hin tat-test ta' indeboliment ta' unità li tiġġenera l-flus li għaliha jkun gie allokat avvjament, jista' jkun hemm indikazzjoni ta' indeboliment ta' assi fl-unità li fiha l-avvjament. F'ċirkustanzi b'hal dawn, l-entità tittestja l-assi għal indeboliment l-ewwel, u tirrikonoxxi kwalunkwe telf minn indeboliment għal dak l-assi qabel tittestja għall-indeboliment l-unità li tiġġenera l-flus li fiha l-avvjament. Bl-istess mod, jista' jkun hemm indikazzjoni ta' indeboliment ta' unità li tiġġenera l-flus fi h'dan grupp ta' unitajiet li fihom avvjament. F'ċirkustanzi b'hal dawn, l-entità għandha l-ewwel tittestja l-unità li tiġġenera l-flus għal indeboliment, u tirrikonoxxi kull telf minn indeboliment għal dik l-unità, qabel ma tittestja l-grupp ta' unitajiet li għalihom ikun gie allokat avvjament għal indeboliment.
- 99 L-aktar kalkolazzjoni dettaljata reċenti magħmula fil-perijodu preċedenti tal-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' unità li tiġġenera l-flus li għaliha jkun gie allokat avvjament tista' tintuża fit-test tal-indeboliment ta' dik l-unità fil-perijodu kurrenti bil-kondizzjoni li jkunu ġew issodisfati l-kriterji kollha li ġejjin:
- (a) l-assi u l-obbligazzjonijiet li jagħmlu l-unità ma nbidlux b'mod sinifikanti mill-kalkolazzjoni tal-ammont li jista' jiġi rkuprat l-aktar reċenti;
- (b) il-kalkolazzjoni tal-ammont li jista' jiġi rkuprat l-aktar reċenti rriżultat f'ammont li kien ikbar mill-ammont miżmum fil-kotba tal-unità b'marġni sostanzjali; u
- (c) fuq il-baži ta' analizi ta' avvenimenti li jkunu sehew u ċirkustanzi li jkunu nbidlu mill-kalkolazzjoni tal-ammont li jista' jiġi rkuprat l-aktar reċenti, il-probabilità li d-determinazzjoni tal-ammont li jista' jiġi rkuprat kurrenti tkun inqas mill-ammont miżmum fil-kotba kurrenti tal-assi hi remota.

Assi korporattivi

- 100 Assi korporattivi jinkludu assi ta' grupp jew assi diviżjonali bhall-bini tal-kwartieri generali jew diviżjoni tal-entità, apparat EDP jew centru ta' riċerka. L-istruttura ta' entità tistabbilixxi jekk assi jissodisfax id-definizzjoni ta' dan l-Istandard ta' assi korporattivi għal unità partikolari li tiġġenera l-flus. Il-karatteristiċi distintivi ta' assi tal-korporazzjoni huma li l-assi ma jiġġenerawx introjtu ta' flus indipendentament minn assi oħra jew gruppi ta' assi oħra u l-ammont miżmum fil-kotba tagħhom ma jistax ikun attribwibbli għal kollox għall-unità li tiġġenera l-flus li qiegħda tiġi eżaminata.
- 101 Minhabba li l-assi tal-korporazzjoni ma jiġġenerawx introjtu ta' flus separat, l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi korporattiv individwali ma jistax jiġi ddeterminat hliet jekk il-manigment ma jkunx iddeċieda li jiddisponi mill-assi. B'konsegwenza ta' dan, jekk hemm indikazzjoni li assi korporattiv jista' jkun wiehed indebolit, l-ammont li jista' jiġi rkuprat huwa stabbilit għall-unità li tiġġenera l-flus jew grupp ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus li jappartjeni għalihom l-assi korporattiv, u huwa mqabbel mal-ammont miżmum fil-kotba ta' din l-unità li tiġġenera l-flus jew grupp ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus. Kull telf minn indeboliment hu rikonossut b'konformità mal-paragrafu 104.
- 102 Fl-ittestjar ta' unità li tiġġenera l-flus għal indeboliment, entità għandha tidentifika l-assi tal-korporazzjoni li għandhom x'jaqsmu mal-unità li tiġġenera l-flus li qiegħda tiġi eżaminata. Jekk porzjon tal-ammont miżmum fil-kotba ta' assi tal-korporazzjoni:
- (a) jkun jista' jiġi allokat fuq bażi raġonevoli u konsistenti għal dik l-unità, l-entità għandha tipparaguna l-ammont miżmum fil-kotba tal-unità, inkluż il-porzjon tal-ammont miżmum fil-kotba tal-assi tal-korporazzjoni allokat għall-unità, bl-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat. Kull telf minn indeboliment għandu jiġi rikonossut b'konformità mal-paragrafu 104.
- (b) ma jistax jiġi allokat fuq bażi raġonevoli u konsistenti għal dik l-unità, l-entità għandha:
- (i) tipparaguna l-ammont miżmum fil-kotba tal-unità, hliet l-assi tal-korporazzjoni, bl-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat u tirikonossu kull telf minn indeboliment b'konformità mal-paragrafu 104;
- (ii) tidentifika l-iżghar grupp ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus li jinkludi l-unità li tiġġenera l-flus li qiegħda tiġi eżaminata u li għaliha porzjon tal-ammont miżmum fil-kotba tal-assi tal-korporazzjoni jista' jiġi allokat fuq bażi raġonevoli u konsistenti; u
- (iii) tipparaguna l-ammont miżmum fil-kotba ta' dak il-grupp ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus, inkluż il-porzjon tal-ammont miżmum fil-kotba tal-assi tal-korporazzjoni għal dak il-grupp ta' unitajiet, bl-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-grupp ta' unitajiet. Kull telf minn indeboliment għandu jiġi rikonossut b'konformità mal-paragrafu 104.
- 103 L-Eżempju Illustrattiv 8 juri l-applikazzjoni ta' dawn ir-rewżiti għal assi tal-korporazzjoni.

Telf minn indeboliment għal unità li tiġġenera l-flus

- 104 Telf minn indeboliment għandu jiġi rikonossut għal unità li tiġġenera l-flus (l-iżghar grupp ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus li għalihom ikun ikun ġie allokat avvjamment jew assi tal-korporazzjoni) jekk, u biss jekk, l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità (grupp ta' unitajiet) ikun inqas mill-ammont miżmum fil-kotba tal-unità (grupp ta' unitajiet). It-telf minn indeboliment għandu jiġi allokat biex inaqqas l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi tal-unità (grupp ta' unitajiet) fl-ordni li ġejja:
- (a) l-ewwel, biex inaqqas l-ammont miżmum fil-kotba ta' kull avvjamment allokat għall-unità (grupp ta' unitajiet) li tiġġenera l-flus; u
- (b) mbagħad, għall-assi l-oħra tal-unità (grupp ta' unitajiet) *pro rata* fuq il-bażi tal-ammont miżmum fil-kotba ta' kull assi fl-unità (grupp ta' unitajiet).

Dan it-tnaqqis fl-ammonti miżmuma fil-kotba għandu jiġi ttrattat bhala telf minn indeboliment fuq assi individwali u rikonossut b'konformità mal-paragrafu 60.

- 105 Fl-allokkazzjoni ta' telf minn indeboliment b'konformità mal-paragrafu 104, entità m'għandhiex tnaqqas l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi taht l-ogħla fost:
- (a) il-valur ġust tiegħu wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ (jekk ikunu jstgħu jiġu ddeterminati);
- (b) il-valur tiegħu waqt l-użu (jekk ikun jista' jiġi ddeterminat); u
- (ċ) zero.

L-ammont tat-telf minn indeboliment li inkella kien jiġi allokat għall-assi għandu jiġi allokat *pro rata* għall-assi l-oħra tal-unità (grupp ta' unitajiet).

- 106 Jekk ma jkunx prattikabbli li jiġi stmat l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' kull assi individwali ta' unità li tiġġenera l-flus, dan l-Istandard jehtieg allokazzjoni arbitrarja ta' telf minn indeboliment bejn l-assi ta' dik l-unità, hlief l-avvjament, minhabba li l-assi kollha tal-unità li tiġġenera l-flus jahdmu flimkien.
- 107 Jekk l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi individwali ma jkunx jista' jiġi ddeterminat (ara l-paragrafu 67):
- telf minn indeboliment hu rikonoxxt għall-assi jekk l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu hu akbar mill-ogħla tal-valur ġust tiegħu wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ, u r-riżultati tal-proċeduri tal-allokazzjoni deskritti fil-paragrafi 104 u 105; u
  - l-ebda telf minn indeboliment mhu rikonoxxt għall-assi jekk l-unità li tiġġenera l-flus relatata mhix indebolita. Dan japplika anki jekk il-valur ġust tal-assi wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ hu inqas mill-ammont miżmum fil-kotba tiegħu.

Eżempju

Magna ġarrbet hsara fiżika iżda għadha taħdem, għalkemm mhux daqshekk tajjeb daqs kemm kienet qabel ma ġratilha l-hsara. Il-valur ġust tal-magna wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ hu inqas mill-ammont miżmum fil-kotba tagħha. Il-magna ma tiġġenerax introjtu ta' flus indipendenti. L-iżgħar grupp ta' assi identifikabbli li jinkludi l-magna u tiġġenera introjtu ta' flus li hu fil-biċċa l-kbira tiegħu indipendenti mill-introjtu ta' flus minn assi oħrajn, hi l-linja ta' produzzjoni li għaliha l-magna tappartjeni. L-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-linja tal-produzzjoni juri li l-linja tal-produzzjoni, meħuda kollha kemm hi, mhix indebolita.

Suppożizzjoni 1: baġits/previżjonijiet approvati mill-manigment ma jirriflettu ebda impenn tal-manigment li jissostitwixxi l-magna.

L-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-magna wahdu ma jistax jiġi stmat minhabba li l-valur tal-magna waqt l-użu:

- jista' jkun differenti mill-valur ġust tiegħu wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ; u*
- jista' jiġi ddeterminat biss għall-unità li tiġġenera l-flus li għaliha tappartjeni l-magna (il-linja tal-produzzjoni).*

Il-linja tal-produzzjoni mhix indebolita. Għalhekk, mhu rikonoxxt l-ebda telf minn indeboliment għall-magna. Madankollu, l-entità tista' tehtieg li tistma mill-ġdid il-perijodu ta' deprezzament jew il-metodu ta' deprezzament tal-magna. Jista' jkun li perijodu ta' deprezzament aktar qasir jkun meħtieġ jew metodu ta' deprezzament aktar mgħaġġel biex jirrifletti l-bqija taż-żmien tal-utilità mistenni tal-magna jew il-format li bih il-benefiċċji ekonomiċi huma mistennija li jiġu kkunsmati mill-entità.

Suppożizzjoni 2: estimi/previżjonijiet approvati mill-manigment jirrifletti obbligu tal-manigment biex jissostitwixxi l-magna jew ibiegħha fil-futur qarib. Fluss ta' flus minn użu kontinwu ta' din il-magna sad-disponiment tagħha huma stmati li huma negligibbli.

Il-valur tal-magna waqt l-użu jista' jiġi stmat li jkun qrib il-valur ġust tagħha wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ. Għalhekk, l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-magna jista' jiġi ddeterminat u ma tingħata l-ebda konsiderazzjoni għall-unità li tiġġenera l-flus li l-magna tappartjeni għaliha (i.e. il-linja tal-produzzjoni). Minhabba li l-valur ġust tal-magna wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ hu inqas mill-ammont miżmum fil-kotba tagħha, telf minn indeboliment hu rikonoxxt għall-magna.

- 108 Wara li jkunu ġew applikati r-rekwiżiti fil-paragrafi 104 u 105, obbligazzjoni għandha tiġi rikonoxxta għal kull ammont li jibqa' ta' telf minn indeboliment għal unità li tiġġenera l-flus jekk, u biss jekk, dan hu dak li hu meħtieġ minn Standard iehor.

TREĠĠIGH LURA TA' TELF MINN INDEBOLIMENT

- 109 Il-paragrafi 110–116 jistabbilixxu r-rekwiżiti għat-treġġigh lura ta' telf minn indeboliment rikonoxxt f'perijodi preċedenti għal assi jew unità li tiġġenera l-flus. Dawn ir-rekwiżiti jużaw it-terminu "assi" iżda japplikaw ugwalment għal assi individwali jew għal unità li tiġġenera l-flus. Rekwiżiti addizzjonali għal assi individwali jinstabu fil-paragrafi 117–121, għal unità li tiġġenera l-flus fil-paragrafi 122 u 123, u għal avvjament fil-paragrafi 124 u 125.
- 110 Entità għandha tistma f'kull data tar-rapport jekk hemmx indikazzjoni li telf minn indeboliment rikonoxxt f'perijodi preċedenti għal assi, hlief avvjament, setax ma baqax jeżisti jew naqasx. Jekk tkun teżisti indikazzjoni ta' din ix-xorta, l-entità għandha tistma l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' dak l-assi.

- 111 Biex jiġi evalwat jekk hemmx indikazzjoni li xi telf minn indeboliment rikonoxxut f'perijodi preċedenti għal assi, hlief avvjament, baqax jeżisti jew naqasx, entità għandha tikkunsidra, ta' mill-inqas, l-indikazzjonijiet li ġejjin:

Sorsi esterni ta' informazzjoni

- (a) il-valur tas-suq tal-assi jkun żdied b'mod sinifikanti matul il-perijodu.
- (b) ikunu sehhew bidliet sinifikanti b'effett favorevoli fuq l-entità matul il-perijodu, jew dawn ikunu mistennija li jsehhu fil-futur qarib, fl-ambjent teknoloġiku, tas-suq, dak ekonomiku jew legali li fih topera l-entità jew fis-suq li għalih hu ddedikat l-assi.
- (c) ir-rati ta' mgħax tas-suq jew rati oħrajn tas-suq ta' redditu fuq l-investimenti jkunu naqsu matul il-perijodu, u dak it-tnaqqis aktarx li ser jaffettwa r-rata ta' skont użata fil-kalkolazzjoni tal-valur tal-assi waqt l-użu u jżidu l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-assi b'mod materjali.

Sorsi ta' informazzjoni interni

- (d) bidliet sinifikanti b'effett favorevoli fuq l-entità li jkunu sehhew matul il-perijodu, jew li huma mistennija li jsehhu fil-futur qarib, safejn, u bil-mod kif, l-assi jintuza jew hu mistenni li jintuza. Dawn il-bidliet jinkludu spejjeż li jintefqu matul il-perijodu biex titjieb jew titkabbar il-prestazzjoni tal-assi jew l-istrutturar mill-gdid tal-operazzjoni tal-assi li għaliha jappartjeni l-assi.
- (e) evidenza hi disponibbli mir-rappurtaġġ intern li tindika li l-prestazzjoni ekonomika tal-assi hi, jew ser tkun, ahjar milli kien mistenni.
- 112 Indikazzjonijiet ta' tnaqqis potenzjali ftelf minn indeboliment fil-paragrafu 111, fil-biċċa l-kbira jirriflettu l-indikazzjonijiet ta' telf potenzjali ta' indeboliment fil-paragrafu 12.
- 113 Jekk hemm indikazzjoni li telf minn indeboliment rikonoxxut għal assi, hlief avvjament, jista' ma jibqax jeżisti jew jista' jkun li naqas, dan jista' jindika li l-bqija taż-żmien tal-utilità, il-metodu tad-deprezzament (amortizzament) jew il-valur residwu għall-assi jehtieg li jiġi rivedut u aġġustat skont l-Istandard applikabbli għall-assi, anki jekk l-ebda telf minn indeboliment ma jkun imregġa' lura għall-assi.
- 114 Telf minn indeboliment rikonoxxut f'perijodi preċedenti għal assi, hlief avvjament, għandu jitregġa' lura jekk, u biss jekk, kien hemm bidla fl-istimi użati biex jiġi ddeterminat l-ammont tal-assi li jista' jiġi rkuprat sa minn meta t-telf minn indeboliment gie rikonoxxut l-ahhar. Jekk dan ikun il-każ, l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi għandu, hlief kif deskritt fil-paragrafu 117, jiżdied għall-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat. Din iż-żjieda hi treġġigh lura għat-telf minn indeboliment.
- 115 Treġġigh lura tat-telf minn indeboliment jirrifletti żjieda fil-potenzjal stmat tas-servizz ta' assi, jew mill-użu jew mill-bejgħ, sa mid-data meta entità tkun irrikonoxxiet l-ahhar telf minn indeboliment għal dak l-assi. Il-paragrafu 130 jehtieg li entità tidentifika l-bidla fl-istimi li tikkawża ż-żjieda fil-potenzjal tas-servizz stmat. Eżempji ta' bidliet fl-istimi jinkludu:
- (a) bidla fil-bażi għall-ammont li jista' jiġi rkuprat (i.e. jekk ammont li jista' jiġi rkuprat hu bbażat fuq il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ jew tal-valur fl-użu);
- (b) jekk ammont li jista' jiġi rkuprat kien ibbażat fuq il-valur fl-użu, bidla fl-ammont jew fl-għażla taż-żmien tal-flussi ta' flus futuri stmati jew fir-rata ta' skont; jew
- (c) jekk ammont li jista' jiġi rkuprat kien ibbażat fuq il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ, bidla fl-istima tal-komponenti ta' valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ.
- 116 Il-valur tal-assi fl-użu jista' jsir akbar mill-ammont miżmum fil-kotba tal-assi sempliċiment minhabba li l-valur preżenti ta' introjtu ta' flus fil-futur jiżdied hekk kif dawn joqorbu. Madankollu, il-potenzjal tas-servizz tal-assi ma żdiedx. Għalhekk, telf minn indeboliment ma jkunx imregġa' lura sempliċiment minhabba l-mogħdija taż-żmien (xi kultant imsejjah "unwinding" tal-iskont (i.e. t-treġġigh lura ta' skont permezz ta' tranżazzjoni ta' kumpens), anki jekk l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-assi jsir oġhla mill-ammont miżmum fil-kotba tiegħu.

Treġġigh lura ta' telf minn indeboliment għal assi individwali

- 117 L-ammont miżmum fil-kotba miżjud ta' assi, hlief l-avvjament attribwibbli għal treġġigh lura ta' telf minn indeboliment, m'għandux jaqbeż l-ammont miżmum fil-kotba li kieku kellu jiġi ddeterminat (nett mill-amortizzament jew deprezzament) li l-ebda telf minn indeboliment ma kien gie rikonoxxut għall-assi fis-snin preċedenti.

- 118 Kull żjieda fl-ammont miżmum fil-kotba ta' assi, hlief l-avvjament, 'il fuq mill-ammont miżmum fil-kotba li kieku kellu jiġi ddeterminat (nett mill-amortizzament jew deprezzament) li l-ebda telf minn indeboliment ma kien ġie rikonoxxut għall-assi fis-snin preċedenti, hi rivalutazzjoni. Biex tirrapporta rivalutazzjoni bħal din, entità għandha tapplika l-Istandard applikabbli għall-assi.
- 119 It-treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment għal assi għandu jiġi rikonoxxut bħala introjtu immedjatament fi profitt jew telf, hlief jekk l-assi jiġi rikonoxxut b'ammont rivalutat taht Standard iehor (pereżempju, skont il-mudell ta' rivalutazzjoni fl-IAS 16). Kull treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment ta' assi smat mill-ġdid għandu jiġi ttrattat bħala żjieda ta' rivalutazzjoni taht dak l-Istandard l-iehor.
- 120 Treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment fuq assi vvalutat mill-ġdid hu kkreditat direttament għall-ekwità taht l-intestatura ta' bilanċ fuq rivalutazzjoni. Madankollu, sal-punt li telf minn indeboliment fuq l-istess assi vvalutat mill-ġdid kien rikonoxxut preċedentament fi profitt jew f'telf, treġġiġh lura ta' dak it-telf minn indeboliment hu rikonoxxut wkoll fi profitt jew f'telf.
- 121 Wara li treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment jiġi rikonoxxut, id-deprezzament (amortizzament) għall-assi għandu jiġi aġġustat f'perijodi futuri biex l-ammont miżmum fil-kotba rivedut tal-assi jiġi allokat, nieqes il-valur residwu tiegħu (jekk ikun hemm), fuq bażi sistematika matul iż-zmien tal-utilità tiegħu li jkun fadal.

Treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment għal unità li tiġġenera l-flus

- 122 Treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment għal unità li tiġġenera l-flus għandu jiġi allokat għall-assi tal-unità, hlief għall-avvjament, *pro rata* bl-ammonti miżmuma fil-kotba ta' daww l-assi. Dawn iż-żidiet fl-ammonti rikonoxxuti għandhom jiġu ttrattati bħala treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment għal assi individwali u rikonoxxuti b'konformità mal-paragrafu 119.
- 123 Fl-allokkazzjoni ta' treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment għal unità li tiġġenera l-flus b'konformità mal-paragrafu 122, l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi m'għandux jizjed aktar mill-inqas fost dawn li ġejjin:
- (a) l-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat (jekk jista' jiġi ddeterminat); u
- (b) l-ammont miżmum fil-kotba li kieku kien jiġi ddeterminat (nett mill-amortizzament jew deprezzament) li kieku l-ebda telf minn indeboliment ma kien ġie rikonoxxut għall-assi f'perijodi preċedenti.

L-ammont tat-treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment li kieku kien ikun allokat għall-assi għandu jiġi allokat *pro rata* għall-assi l-oħra tal-unità, hlief għall-avvjament.

Treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment għal avvjament

- 124 Telf minn indeboliment rikonoxxut għal avvjament m'għandux jitreġġa' lura f'perijodu sussegwenti.
- 125 L-IAS 38 *Assi Intanġibbli* jipprojbixxi r-ikonoxximent ta' avvjament iġġenerat b'mod intern. Kull żjieda fl-ammont ta' avvjament li jista' jiġi rkuprat fil-perijodi ta' wara r-ikonoxximent ta' telf minn indeboliment għal dak l-avvjament x'aktarx tkun żjieda favvjament iġġenerat b'mod intern, milli treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment rikonoxxut għal avvjament akkwistat.

ŻVELAR

- 126 Entità għandha tiżvela dawn li ġejjin għal kull klassi ta' assi:
- (a) l-ammont ta' telf minn indeboliment rikonoxxut fil-profitt jew fit-telf matul il-perijodu u l-entrata/i tar-rapport tal-introjtu li fihom hu inkluż dak it-telf minn indeboliment.
- (b) l-ammont ta' treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment rikonoxxut fil-profitt jew fit-telf matul il-perijodu u l-entrata/i fir-rapport tal-introjtu li fih hu mreġġa' lura dak it-telf minn indeboliment.
- (c) l-ammont ta' telf minn indeboliment fuq assi vvalutati mill-ġdid rikonoxxuti direttament fekwità matul il-perijodu.
- (d) l-ammont ta' treġġiġh lura ta' telf minn indeboliment fuq assi vvalutati mill-ġdid rikonoxxuti direttament fekwità matul il-perijodu.
- 127 Klassi ta' assi hi aggruppament ta' assi ta' natura u użu simili fl-operazzjonijiet ta' entità.

- 128 L-informazzjoni meħtieġa fil-paragrafu 126 tista' tiġi ppreżentata ma' informazzjoni oħra żvelata għall-klassi ta' assi. Pereżempju, din l-informazzjoni tista' tiġi inkluża fit-tqabbil tal-ammont miżmum fil-kotba ta' proprjetà, impjant u tagħmir, fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu, kif meħtieġ mill-IAS 16.
- 129 Entità li tirrapporta informazzjoni tas-segment skont l-IFRS 8 għandha tiżvela dan li ġej għal kull segment soġġett għar-rappor taġġ
- (a) l-ammont ta' telf minn indeboliment rikonoxxut fil-profitt jew fit-telf u direttament f'ekwiżità matul il-perijodu.
  - (b) l-ammont ta' tregġiġh lura ta' indeboliment rikonoxxut fil-profitt jew fit-telf u direttament f'ekwiżità matul il-perijodu.
- 130 Entità għandha tiżvela dan li ġej għal kull telf materjali ta' indeboliment rikonoxxut jew imreġġa' lura matul il-perijodu għal assi individwali, inkluż avvjament, jew għal unità li tiġġenera l-flus:
- (a) l-avvenimenti u ċ-ċirkustanzi li wasslu għar-rikonoxximent jew tregġiġh lura tat-telf minn indeboliment.
  - (b) l-ammont ta' qligħ jew telf rikonoxxut jew imreġġa' lura.
  - (ċ) għal assi individwali:
    - (i) in-natura tal-assi; u
    - (ii) jekk l-entità tirrapporta informazzjoni tas-segment skont l-IFRS 8, is-segment soġġett għar-rappur taġġ li jappartjeni għalih l-assi.
  - (d) għal unità li tiġġenera l-flus:
    - (i) deskrizzjoni tal-unità li tiġġenera l-flus (bhal jekk hix linja tal-prodott, impjant, operazzjoni kummerċjali, żona ġeografika, jew segment soġġett għar-rappur taġġ kif definti fl-IFRS 8);
    - (ii) l-ammont tat-telf minn indeboliment rikonoxxut jew imreġġa' lura skont il-klassi ta' assi u, jekk l-entità tirrapporta l-informazzjoni tas-segment skont l-IFRS 8, b'bażi ta' segment soġġett għar-rappur taġġ; u
    - (iii) jekk l-aggregazzjoni ta' assi għal identifikazzjoni tal-unità li tiġġenera l-flus tkun inbidlet mill-aħħar stima tal-ammont li jista' jiġi rkuprat (jekk ikun hemm) tal-unità li tiġġenera l-flus, deskrizzjoni tal-mod kurrenti u preċedenti ta' kif jiġu aggregati l-assi u r-ragunijiet għat-tibdil tal-mod kif l-unità li tiġġenera l-flus hi identifikata.
  - (e) jekk l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-assi (unità li tiġġenera l-flus) hu l-valur ġust tiegħu wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ u l-valur tiegħu fl-użu.
  - (f) jekk ammont li jista' jiġi rkuprat hu l-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ, il-baży użata biex jiġi ddeterminat il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ (bhal, jekk valur ġust kienx iddeterminat b'referenza għal suq attiv).
  - (g) jekk ammont li jista' jiġi rkuprat hu l-valur fl-użu, ir-rata/i ta' skont użata fl-istima kurrenti u f'dik preċedenti (jekk ikun hemm) tal-valur fl-użu.
- 131 Entità għandha tiżvela l-informazzjoni li ġejja għat-total tat-telf minn indeboliment u t-total ta' t-tregġiġh lura ta' telf minn indeboliment rikonoxxuti matul il-perijodu li għalih l-ebda informazzjoni ma tkun ġiet żvelata, b'konformità mal-paragrafu 130:
- (a) il-klassijiet prinċipali tal-assi affettwati bit-telf minn indeboliment u l-klassijiet prinċipali tal-assi affettwati bit-tregġiġh lura ta' telf minn indeboliment.
  - (b) l-avvenimenti u ċ-ċirkustanzi prinċipali li wasslu għar-rikonoxximent ta' dak it-telf minn indeboliment u t-tregġiġh lura tat-telf minn indeboliment.
- 132 Entità hi inkorraġita li tiżvela s-suppożizzjonijiet użati biex jistabbilixxu l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi (unitajiet li jiġġeneraw il-flus) matul il-perijodu. Madankollu, il-paragrafu 134 jeħtieġ li entità tiżvela informazzjoni dwar l-estimi użati biex ikejlu l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' unità li tiġġenera l-flus meta avvjament jew assi intanġibbli bi żmien tal-utilità indefinit hu inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba ta' dik l-unità.

- 133 Jekk, b'konformità mal-paragrafu 84, kull porzjon tal-avvjament akkwistat f'kombinament ta' negozji matul il-perijodu ma jkunx ġie allokat għal unità li tiġġenera l-flus (grupp ta' unitajiet) fid-data tar-rapport, l-ammont tal-avvjament mhux allokat għandu jiġi żvelat flimkien mar-raġunijiet għaliex dak l-ammont jibqa' mhux allokat.

Stimi użati biex ikejlu l-ammonti li jistgħu jiġu rkuprati ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus li fihom avvjament jew assi intanġibbli bi żminijiet ta' utilità indefiniti

- 134 Entità għandha tiżvela l-informazzjoni meħtieġa minn (a)-(f) għal kull unità li tiġġenera l-flus (grupp ta' unitajiet) li għalihom, l-ammont miżmum fil-kotba ta' avvjament jew assi intanġibbli bi żminijiet ta' utilità indefiniti allokati għal dik l-unità (grupp ta' unitajiet) hu sinifikanti meta pparagunat mal-ammont miżmum fil-kotba totali tal-avvjament jew l-assi intanġibbli tal-entità bi żminijiet ta' utilità indefiniti:
- (a) l-ammont miżmum fil-kotba ta' avvjament allokat għall-unità (grupp ta' unitajiet).
- (b) l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi intanġibbli bi żminijiet ta' utilità indefiniti allokat għall-unità (grupp ta' unitajiet).
- (c) il-bażi li fuqha l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità (grupp ta' unitajiet) ġie stabbilit (i.e. il-valur fl-użu jew il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ).
- (d) jekk l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità (grupp ta' unitajiet) hu bbażat fuq il-valur fl-użu:
- (i) deskrizzjoni ta' kull waħda mis-suppożizzjonijiet prinċipali li fuqha l-manigment ikun ibbaża l-proġezzjonijiet tal-flussi ta' flus tiegħu għall-perijodu kopert bl-aktar estimi/previżjonijiet reċenti. Suppożizzjonijiet prinċipali huma dawk li għalihom l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità (grupp ta' unitajiet) ikun l-aktar sensitiv.
- (ii) deskrizzjoni tal-metodoloġija ta' mmaniġġar użata biex jistabbilixxi l-valur/i mogħti għal kull suppożizzjoni prinċipali, kemm jekk dak il-valur (dawk il-valuri) jirrifletti l-esperjenza tal-passat jew, jekk adattat, hu konsistenti ma' sorsi esterni ta' informazzjoni, u, jekk le, kif u għaliex hu differenti minn esperjenza tal-passat jew sorsi esterni ta' informazzjoni.
- (iii) il-perijodu li matulu l-manigment ikun ipproġetta l-flussi ta' flus bbażata fuq l-estimi/previżjonijiet finanzjarji approvati mill-manigment u, meta jintuża perijodu ta' aktar minn hames snin għall-unità li tiġġenera l-flus (grupp ta' unitajiet), spjega ta' għaliex dak il-perijodu itwal hu ġġustifikat.
- (iv) ir-rata ta' tkabbir użata biex jiġu estrapolati l-proġettazzjonijiet tal-flussi ta' flus wara l-perijodu kopert bl-aktar estimi/previżjonijiet reċenti, u l-ġustifikazzjoni għaliex intużat xi rata ta' tkabbir li tkun aktar mir-rata tat-tkabbir medju matul perijodu ta' żmien fit-tul għall-prodotti, industrij, jew pajjiż jew pajjiżi li fihom topera l-entità, jew għas-suq li għalih hi ddedikata l-unità (grupp ta' unitajiet).
- (v) ir-rata/i ta' skont applikat(i) għall-proġettazzjonijiet tal-flussi ta' flus.
- (e) jekk l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità (grupp ta' unitajiet) hu bbażat fuq il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ, il-metodoloġija użata biex jiġi ddeterminat il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ. Jekk il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ ma jkunx iddeterminat billi jintuża prezz tas-suq osservabbli għall-unità (grupp ta' unitajiet), għandha tiġi żvelata l-informazzjoni li ġeja:
- (i) deskrizzjoni ta' kull suppożizzjoni prinċipali li fuqha l-manigment ikun ibbaża d-determinazzjoni tiegħu tal-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti tal-bejgħ. Suppożizzjonijiet prinċipali huma dawk li għalihom l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità (grupp ta' unitajiet) ikun l-aktar sensitiv.
- (ii) deskrizzjoni tal-metodoloġija ta' mmaniġġar użata biex jistabbilixxi l-valur(i) mogħti għal kull suppożizzjoni prinċipali, kemm jekk dak il-valur (dawk il-valuri) jirrifletti l-esperjenza tal-passat jew, jekk adattat, hu konsistenti ma' sorsi esterni ta' informazzjoni, u, jekk le, kif u għaliex hu differenti minn esperjenza tal-passat jew sorsi esterni ta' informazzjoni.
- (f) jekk bidla li tkun possibbli b'mod raġonevoli f'suppożizzjoni prinċipali li fuqha l-manigment ikun ibbaża l-kalkolazzjoni tal-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità (grupp ta' unitajiet) tikkawża li l-ammont miżmum fil-kotba tal-unità (grupp ta' unitajiet) biex jaqbez l-ammont li jista' jiġi rkuprat:
- (i) l-ammont li bih l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-unità (grupp ta' unitajiet) jaqbez l-ammont miżmum fil-kotba tagħha.

- (ii) il-valur assenjat lis-suppożizzjoni prinċipali.
  - (iii) l-ammont li bih il-valur assenjat lis-suppożizzjoni prinċipali ghandu jinbidel, wara li jinkorpora kull effett konsegwenzjali ta' dik il-bidla fuq l-oġġetti varjabbli l-oħra użati biex ikejlu l-ammont li jista' jiġi rkuprat, biex l-ammont tal-unità (grupp ta' unitajiet) li jista' jiġi rkuprat ikun ugwali għall-ammont miżmum fil-kotba tagħha.
- 135 Jekk xi parti, jew l-ammont kollu miżmum fil-kotba tal-avvjament jew assi intanġibbli bi żminijiet ta' utilità indefiniti jiġi allokati f'unitajiet li jiġġeneraw il-flus multipli (gruppi ta' unitajiet), u l-ammont b'hekk allokati għal kull unità (grupp ta' unitajiet) ma jkun sinifikanti meta pparagunat mal-ammont miżmum fil-kotba totali ta' avvjament jew ta' assi intanġibbli bi żminijiet ta' utilità indefiniti tal-entità, dak il-fatt ghandu jiġi żvelat, flimkien mat-total tal-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament jew assi intanġibbli bi żminijiet ta' utilità indefiniti allokati għal dawk l-unitajiet (gruppi ta' unitajiet). Barra minn hekk, jekk l-ammonti li jistgħu jiġu rkuprati ta' kull wiehed minn dawk l-unitajiet (gruppi ta' unitajiet) huma bbażati fuq l-istess suppożizzjoni(jiet) prinċipali u t-total tal-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament jew assi intanġibbli bi żminijiet ta' utilità indefiniti allokati għalihom hu sinifikanti meta pparagunat mal-ammont miżmum fil-kotba totali tal-avvjament jew assi intanġibbli bi żminijiet ta' utilità indefiniti tal-entità, entità għandha tiżvela dak il-fatt, flimkien ma':
- (a) it-total tal-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament allokati għal dawk l-unitajiet (gruppi ta' unitajiet).
  - (b) it-total tal-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament allokati għal dawk l-unitajiet (gruppi ta' unitajiet).
  - (c) deskrizzjoni tas-suppożizzjoni(jiet) prinċipali;
  - (d) deskrizzjoni tal-metodoloġija ta' mmaniġġar biex jiġi ddeterminat il-valur(i) assenjati lis-suppożizzjoni(jiet) prinċipali, kemm jekk dawk il-valuri jirriflettu l-esperjenza tal-passat jew, jekk ikun xieraq, humiex konsistenti ma' sorsi ta' informazzjoni esterni, u, jekk le, kif u għaliex huma differenti minn esperjenza tal-passat jew minn sorsi ta' informazzjoni esterni.
  - (e) jekk bidla possibbli b'mod raġonevoli fis-suppożizzjoni(jiet) prinċipali tikkawżax li t-total tal-ammonti miżmuma fil-kotba tal-unitajiet (gruppi ta' unitajiet) li jaqbeż lit-total tal-ammonti li jistgħu jiġu rkuprati tagħhom:
    - (i) l-ammont li bih it-total li jista' jiġi rkuprat tal-unità (gruppi ta' unitajiet) jaqbeż it-total tal-ammonti miżmuma fil-kotba tagħhom.
    - (ii) il-valur(i) assenjati lis-suppożizzjoni(jiet) prinċipali.
    - (iii) l-ammont li bih il-valur(i) assenjat(i) lis-suppożizzjoni(jiet) prinċipali ghandu jinbidel, wara li jinkorpora kwalunkwe effetti konsegwenzjali ta' dik il-bidla fuq l-oġġetti varjabbli l-oħra użati biex ikejlu l-ammont li jista' jiġi rkuprat, biex it-total tal-ammonti tal-unità (grupp ta' unitajiet) li jistgħu jiġu rkuprati jkun ugwali għat-total tal-ammonti miżmuma fil-kotba tagħhom.
- 136 L-aktar kalkolazzjoni dettaljata reċenti magħmula f'perijodu preċedenti tal-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' unità (grupp ta' unitajiet) li tiġġenera l-flus tista', b'konformità mal-paragrafu 24 jew 99, tittella' u tiġi użata fit-test ta' indeboliment għal dik l-unità (grupp ta' unitajiet) fil-perijodu kurrenti sakemm jiġu ssodisfati l-kriterji speċifikati. Meta dan ikun il-każ, l-informazzjoni għal dik l-unità (grupp ta' unitajiet) li hija inkorporata fl-iżvelar meħtieġ mill-paragrafi 134 u 135 għandha x'taqsam mal-kalkolazzjoni mmexxija l-quddiem tal-ammont irkuprat.
- 137 L-eżempju illustrattiv 9 juri l-iżvelar meħtieġ mill-paragrafi 134 u 135.

Dispożizzjonijiet tranzitorji u data effettiva

- 138 Jekk entità tagħzel b'konformità mal-paragrafu 85 tal-IFRS 3 li tapplika l-IFRS 3 minn kull data qabel id-dati effettivi ddeterminati fil-paragrafi 78-84 tal-IFRS 3, għandha tapplika wkoll dan l-Istandard b'mod prospettiv minn dik l-istess data.
- 139 F'kull każ ieħor, entità għandha tapplika dan l-Istandard.
- (a) mal-avvjament u l-assi intanġibbli akkwistati f'kombinamenti ta' negozji li għalihom id-data tal-ftehim tkun il-31 ta' Marzu 2004 jew aktar tard; u
  - (b) għall-assi l-oħra kollha b'mod prospettiv mill-bidu tal-ewwel perijodu annwali li jibda nhar il-31 ta' Marzu 2004 jew aktar tard.

- 140 Entitajiet li ghalihom japplika l-paragrafu 139 huma mhegga li japplikaw ir-rekwiżiti ta' dan l-Istandard qabel id-dati effettivi speċifikati fil-paragrafu 139. Madankollu, jekk entità tapplika dan l-Istandard qabel dawk id-dati effettivi, għandha tapplika wkoll l-IFRS 3 u l-IAS 38 (kif riveduti fl-2004) fl-istess hin.

Irtirar tal-IAS 36 (maħruġ fl-1998)

- 141 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi* (maħruġ fl-1998).

Appendiċi A

UŻU TA' TEKNIĊI TAL-VALUR PREŻENTI BIEX JITKEJJEL IL-VALUR FL-UŻU

Dan l-Appendiċi hu parti integrali mill-Istandard. Jipprovi gwida dwar l-użu tat-tekniki tal-valur preżenti fil-valur tal-kejl fl-użu. Għalkemm il-gwida tuża t-terminu 'assi', tapplika bl-istess mod għal grupp ta' assi li jiffurmaw unità li tiġġenera l-flus.

Il-komponenti ta' kejl tal-valur preżenti

- A1 L-elementi li ġejjin flimkien jaqdbu d-differenzi ekonomiċi bejn l-assi:
- (a) stima tal-flussi ta' flus futuri, jew f'każijiet aktar kumplessi, serje ta' flussi ta' flus futuri li l-entità tistenna li tikseb mill-assi;
  - (b) aspettattivi dwar il-varjazzjonijiet possibbli fl-ammont jew fl-għażla taż-żmien ta' dawk il-flussi ta' flus;
  - (c) il-valur taż-żmien tal-flus, irrappreżentat mir-rata kurrenti tas-suq ta' mgħax mingħajr riskju;
  - (d) il-prezz talli wiehed iġarrab l-inċertezza inerenti tal-assi; u
  - (e) fatturi oħrajn, li xi kultant ma jkunux identifikabbli, (bħal nuqqas ta' likwidità), li l-partecipanti tas-suq jirriflettu fil-prezzijiet tal-flussi ta' flus futuri li l-entità tistenna li tikseb mill-assi.
- A2 Dan l-appendiċi jikkontrasta żewġ metodi ta' kif jinhadem il-valur preżenti, it-tnejn li huma jistgħu jintużaw biex jistmaw il-valur fl-użu ta' assi, skont iċ-ċirkustanzi. Taht il-metodu "tradizzjonali", aġġustamenti għall-fatturi (b)-(e) deskritti fil-paragrafu A1 huma mdeffsa fir-rata ta' skont. Taht il-metodu ta' "flussi ta' flus mistennija", fatturi (b), (d) u (e) jikkawżaw aġġustamenti biex jaslu għall-flussi ta' flus mistennija aġġustati skont ir-riskju. Iku liema jkun il-metodu li entità tadotta biex tirrifletti l-aspettattivi dwar varjazzjonijiet possibbli fl-ammont jew fl-għażla taż-żmien tal-flussi ta' flus, ir-riżultat għandu jirrifletti l-valur preżenti mistenni tal-flussi ta' flus futuri, i.e. il-medja ppiżata tar-riżultati possibbli kollha.

Principji generali

- A3 It-tekniki użati biex jiġu stmati l-flussi ta' flus futuri u r-rati ta' mgħax, ser ivarjaw minn sitwazzjonijiet għal oħra, li jiddependu skont iċ-ċirkustanzi li jiċċirkondaw l-assi inkwistjoni. Madankollu, il-principji generali li ġejjin jirregolaw kwalunkwe applikazzjoni tat-tekniki tal-valur preżenti fil-kejl tal-assi:
- (a) ir-rati ta' mgħax użati biex il-flussi ta' flus jiġu skontati għandhom jirriflettu s-suppożizzjonijiet li huma konsistenti ma' dawk li jinsabu fil-flussi ta' flus stmati. Inkella, l-effett ta' xi suppożizzjonijiet ser jingħadd darbtejn jew inkella ma jiġix ikkunsidrat. Pereżempju, rata ta' skont ta' 12 fil-mija tista' tiġi applikata għall-flussi ta' flus kuntrattwali ta' ammont riċevibbli ta' self fiss. Dik ir-rata tirrifletti l-aspettattivi dwar nuqqas ta' hłas fil-futur fuq self fiss b'karatteristiċi partikulari. Dik l-istess rata ta' 12 fil-mija m'għandhiex tintuża għal skont tal-flussi ta' flus mistennija minhabba li dawk il-flussi ta' flus diġà tirrifletti s-suppożizzjonijiet dwar nuqqas ta' hłas fil-futur.
  - (b) il-flussi ta' flus stmati u r-rati ta' skont għandhom ikunu hielsa kemm minn preġudizzji u fatturi li mhumiex relatati mal-assi msemmi. Pereżempju, billi deliberatament tiżvela inqas l-flussi ta' flus stmati netti biex ittejjeb il-profittabilità futura apparenti ta' assi, jintroduċi preġudizzju fil-kejl.
  - (c) flussi ta' flus stmati jew ir-rati ta' skont għandhom jirriflettu l-firxa ta' riżultati possibbli milli ammont wiehed possibbli massimu jew minimu li hu l-aktar probabbli.

Metodi ta' flussi ta' flus tradizzjonali u mistennija għall-valur preżenti*Metodu tradizzjonali*

- A4 Applikazzjonijiet tal-kontabilità tal-valur preżenti, tradizzjonalment użaw sett wieħed ta' flussi ta' flus stmati u rata ta' skont wahda, spiss deskritta bħala "r-rata proporzjonata mar-riskju". Fil-fatt, il-metodu tradizzjonali jassumi li konvenzjoni ta' rata ta' skont wahda, tista' tinkorpora l-aspettattivi kollha dwar il-flussi ta' flus futuri u l-primjum adattat tar-riskju. Għalhekk, il-metodu tradizzjonali jpoġġi l-aktar enfazi fuq l-għażla tar-rata ta' skont.
- A5 F'xi ċirkustanzi, bħal dawk li fihom l-assi komparabbli jistgħu jiġu osservati fis-suq, metodu tradizzjonali hu relattivament faċli biex jiġi applikat. Għal assi bi flussi ta' flus kuntrattwali, hu konsistenti mal-mod li bih il-partecipanti tas-suq jiddeskrivu l-assi, bħal f"bond ta' 12 fil-mija".
- A6 Madankollu, l-metodu tradizzjonali jista' ma jindirizzax b'mod adattat xi problemi ta' kejl kumplessi, bħall-kejl ta' assi mhux finanzjarji li għalihom ma jeżisti l-ebda suq għall-oġġett jew oġġett komparabbli. Tiftix adattat għar-"rata proporzjonata mar-riskju" jeħtieġ l-analiżi ta' mill-anqas żewġ oġġetti — assi li jeżisti fis-suq u għandu rata ta' mgħax osservata, u l-assi qieghed jitkejjel. Ir-rata ta' skont adattata għall-flussi ta' flus li tkun qieghda titkejjel għandha tiġi kkalkulata mir-rata osservabbli ta' mgħax f'dak l-assi l-iehor. Biex tingħibed dik l-inferenza, il-karatteristiċi tal-flussi ta' flus tal-assi l-iehor għandhom ikunu simili għal dawk tal-assi li jkun qieghed jitkejjel. Għalhekk, min ikun qieghed ikejjel għandu jagħmel dawn li ġejjin:
- jidentifika s-sett tal-flussi ta' flus li ser jiġu skontati;
  - jidentifika assi iehor fis-suq li jidher li għandu karatteristiċi ta' flussi ta' flus simili;
  - jipparaguna s-settijiet ta' flussi ta' flus bejn iż-żewġ oġġetti biex jiżgura li huma simili (pereżempju, li t-tnejn huma settijiet ta' flussi ta' flus kuntrattwali, jew hux wiehed kuntrattwali u l-iehor flussi ta' flus stmati?);
  - jevalwa jekk hemmx element f'oġġett wiehed li mhux preżenti fl-iehor (pereżempju, wiehed hu inqas likwidu minn iehor?); u
  - jevalwa jekk iż-żewġ settijiet ta' flussi ta' flus humiex mistennija li jgħibu ruħhom (i.e. jvarjaw) b'mod simili f'kondizzjonijiet ekonomiċi li jinbidlu.

Approċċ tal-flussi ta' flus mistennija

- A7 Il-metodu tal-flussi ta' flus mistennija hu, f'xi sitwazzjonijiet, għodda ta' kejl aktar effettiva mill-metodu tradizzjonali. Fl-iżvilupp ta' kejl, il-metodu tal-flussi ta' flus mistennija juża l-aspettattivi kollha dwar flussi ta' flus possibbli minflok il-flussi ta' flus wahdanin l-aktar mistennija. Pereżempju, flussi ta' flus jistgħu jkunu ta' CU100, CU200 jew CU300 bi probabbiltajiet ta' 10 fil-mija, 60 fil-mija u 30 fil-mija, rispettivament. Il-fluss ta' flus mistennija huwa CU220. Il-metodu ta' flussi ta' flus mistennija b'hekk hu differenti mill-metodu tradizzjonali billi jiffoka fuq analiżi diretta tal-flussi ta' flus imsemmija u fuq dikjarazzjonijiet aktar espliciti tas-suppożizzjonijiet użati fil-kejl.
- A8 Il-metodu ta' flussi ta' flus mistennija jippermetti wkoll l-użu ta' tekniki tal-valur preżenti meta l-perjodiċità tal-flussi ta' flus ma tkunx ċerta. Pereżempju, fluss tal-flus ta' CU1 000 jista' jiġi rċevut f'sena, sentejn jew tliet snin bi probabbiltajiet ta' 10 fil-mija, 60 fil-mija u 30 fil-mija, rispettivament. L-eżempju t'hawn aktar 'l isfel juri l-komputazzjoni tal-valur preżenti mistenni f'dik is-sitwazzjoni.

Valur preżenti ta' CU1 000 f'sena b'rata ta' 5 %	CU952,38	
Probabbiltà	10,00 %	CU95,24
Valur preżenti ta' CU1 000 fi 2 snin b'rata ta' 5,25 %	CU902,73	
Probabbiltà	60,00 %	CU541,64
Valur preżenti ta' CU 1 000 fi 3 snin b'rata ta' 5,50 %	CU851,61	
Probabbiltà	30,00 %	CU255,48
Valur preżenti mistenni		CU892,36

- A9 Il-valur preżenti mistenni ta' CU892,36 hu differenti mill-kunċett tradizzjonali tal-ahjar stima ta' CU902,73 (il-probabbiltà ta' 60 fil-mija). Il-komputazzjoni tradizzjonali tal-valur preżenti applikata għal dan l-eżempju teħtieġ deċiżjoni dwar liema mill-għażliet taż-żmien possibbli ta' flussi ta' flus għandhom jintużaw u, b'hekk, ma jirriflettux il-probabbiltajiet tal-għażliet taż-żmien l-oħra. Dan jiġri minhabba li r-rata ta' skont f'komputazzjoni tal-valur preżenti tradizzjonali ma tistax tirrifletti nuqqas ta' ċertezzi fl-għażla taż-żmien.

- A10 L-użu ta' probabbiltajiet hu element essenzjali tal-metodu tal-flussi ta' flus mistennija. Xi whud jistaqsu jekk jiġu assenjata probabbiltajiet għal stimi suġġettivi hafna tissuggerixxi preċiżjoni akbar milli, fil-fatt teżisti. Madankollu, l-applikazzjoni kif suppost tal-metodu tradizzjonali (kif deskritt fil-paragrafu A6) teħtieġ l-istess stimi u suġġettività mingħajr ma ttipprovi t-trasparenza tal-komputazzjoni tal-metodu tal-flussi ta' flus mistennija.
- A11 Bosta stimi li żviluppaw fil-prattika kurrenti diġà jinkorporaw l-elementi ta' flussi ta' flus mistennija b'mod informali. Barra minn hekk, il-kontabilisti spiss iħossu l-ħtieġa li jkejlu assi billi jużaw informazzjoni limitata dwar il-probabbiltajiet ta' flussi ta' flus possibbli. Pereżempju, kontabilist jista' jiġi kkonfrontat bis-sitwazzjonijiet li ġejjin:
- (a) L-ammont stmat jaqa' x'imkien bejn CU50 u CU250, iżda l-ebda ammont f'dik il-medda mhux aktar probabbli minn kwalunkwe ammont l-iehor. Ibbażat fuq dik l-informazzjoni limitata, il-fluss tal-flus mistenni stmat hu $CU150 [(50 + 250)/2]$.
- (b) L-ammont stmat jaqa' x'imkien bejn CU50 u CU250, u l-aktar ammont probabbli hu CU100. Madankollu, il-probabbiltajiet meħmużin ma' kull ammont mhumiex magħrufin. Ibbażat fuq dik l-informazzjoni limitata, il-fluss tal-flus mistenni stmat hu $CU133,33 [(50 + 100 + 250)/3]$.
- (c) L-ammont stmat se jkun CU50 (probabilità ta' 10 fil-mija), CU250 (probabilità ta' 30 fil-mija), jew CU100 (probabilità ta' 60 fil-mija). Ibbażat fuq dik l-informazzjoni limitata, il-flussi ta' flus mistenni stmat hu $CU140 [(50 \times 0,10) + (250 \times 0,30) + (100 \times 0,60)]$.
- F'kull każ, il-fluss tal-flus mistenni stmat hu probabbli li jipprovi stima aħjar tal-valur fl-użu milli l-minimu, l-aktar probabbli jew l-ammont massimu meħud waħdu.
- A12 L-applikazzjoni ta' metodu ta' fluss tal-flus mistenni hija soġġetta għal-limitazzjoni tal-benefiċċju-kost. F'xi każijiet, entità jista' jkollha aċċess għal data estensiva u tista' tiżviluppa bosta xenarji ta' flussi ta' flus. F'każijiet oħra, entità tista' ma tkunx kapaċi tiżviluppa aktar minn dikjarazzjonijiet ġenerali dwar il-varjabilità tal-flussi ta' flus mingħajr ma ġġarrab kost sostanzjali. L-entità teħtieġ li tibbilanċja l-kost biex tikseb informazzjoni addizzjonali kontra l-fiduċja addizzjonali li l-informazzjoni ġġib għall-kejl.
- A13 X'uħud isostnu li teknici ta' flussi ta' flus mistennija mhumiex adattati għall-kejl ta' oġġett wiehed jew oġġett b'numru limitat ta' riżultati possibbli. Joffru eżempju ta' assi b'żewġ riżultati possibbli: probabilità ta' 90 fil-mija li l-fluss tal-flus ikun CU10 u probabilità ta' 10 fil-mija li l-fluss tal-flus ikun CU1 000. Josservaw li l-fluss tal-flus mistenni f'dak l-eżempju huwa CU109 u jikkritikaw dak ir-riżultat għax ma jirrapprezentax l-ammonti li fl-aħħar mill-aħħar jistgħu jithallsu.
- A14 Dikjarazzjonijiet bħal dik li għadha kif ġiet deskritta fil-qosor, jirriflettu n-nuqqas ta' qbil bażiku mal-għan tal-kejl. Jekk l-għan hu l-akkumulazzjoni tal-kosti li ser isiru, il-flussi ta' flus mistennija jistgħu ma jipproduċux stima rappreżentattiva b'mod ta' min joqghod fuqha tal-kost mistenni. Madankollu, dan l-Istandard jikkonċerna ruħu dwar il-kejl tal-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi. L-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-assi f'dan l-eżempju mhux mistenni li jkun CU10, anki jekk din hu l-aktar fluss tal-flus probabbli. Dan jiġri minhabba li kejl ta' CU10 ma jinkorporax in-nuqqas ta' ċertezza tal-fluss tal-flus fil-kejl tal-assi. Minflok, il-fluss tal-flus incert jiġi ppreżentat bħallikieku kien fluss tal-flus ċert. L-ebda entità razzjonali ma tbigh assi b'dawn il-karatteristiċi għal CU10.

Rata ta' skont

- A15 Ikun liema metodu jkun li entità tadotta biex tkejjel il-valur ta' assi, ir-rati ta' mgħax użati biex jagħmlu skont fuq flussi ta' flus m'għandhomx jirriflettu riskji li għalihom il-flussi ta' flus stmati jkunu ġew aġġustati. Inkella, l-effett ta' xi suppożizzjonijiet ser jingħadd darbtejn.
- A16 Meta rata speċifika għall-assi mhix direttament disponibbli mis-suq, entità tuża sostituti biex tistma r-rata ta' skont. L-għan hu li tiġi stmata, kemm jista' jkun, stima tas-suq ta':
- (a) il-valur tal-hin tal-flus għall-perijodi sat-tmiem taż-żmien tal-utilità tal-assi; u
- (b) fatturi (b), (d) u (e) deskritti fil-paragrafu A1, sal-punt li daww il-fatturi ma jkunu kkwazaw l-ebda aġġustamenti biex waslu għall-flussi ta' flus stmati.
- A17 Bħala punt ta' tluq biex ssir stima bħal din, l-entità tista' tikkunsidra r-rati li ġejjin:
- (a) il-medja ppizata tal-kost tal-entità tal-kapital iddeterminat billi jintużaw teknici bħall-Mudell tal-Ipprezzar tal-Assi Kapitali;
- (b) ir-rata ta' self fiss inkrementali tal-entità; u
- (c) ir-rati l-oħra tas-self fiss tas-suq.

- A18 Madankollu, dawn ir-rati għandhom jiġu aġġustati:
- (a) biex jirriflettu l-mod kif is-suq jistma r-riskji speċifiċi assoċjati mal-flussi ta' flus stmata tal-assi; u
  - (b) biex jeskludu riskji li mhumiex rilevanti għall-flussi ta' flus stmata tal-assi jew li għalihom il-flussi ta' flus stmata jkunu ġew aġġustati.
- Għandha tinghata attenzjoni għar-riskji bħal riskju tal-pajjiż, riskju fuq il-valuta u riskju fuq iċ-ċaqliq tal-prezzijiet.
- A19 Ir-rata ta' skont hi indipendenti mill-istruttura kapitali tal-entità u mill-mod ta' kif l-entità tkun iffinanzjata ix-xiri tal-assi, minhabba li l-flussi ta' flus mistennija li jseħhu fil-futur minn assi ma tiddependix fuq il-mod ta' kif l-entità tkun iffinanzjata ix-xiri tal-assi.
- A20 Il-paragrafu 55 jehtieg li r-rata ta' skont użata tkun ir-rata ta' qabel it-taxxa. Għalhekk, meta l-bażi użata biex tiġi stmata r-rata ta' skont tkun ta' wara t-taxxa, dik il-bażi hi aġġustata biex tirrifletti rata ta' qabel it-taxxa.
- A21 Normalment, entità tuża rata waħda ta' skont għall-istima tal-valur tal-assi fl-użu. Madankollu, entità tuża rati ta' skont separati għal perijodi futuri differenti fejn il-valur fl-użu hu sensittiv għal differenza fir-riskji għal perijodi differenti jew għall-istruttura tat-terminu tar-rati ta' mghax.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 37

Provvedimenti, Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti

GHAN

L-ghan ta' dan l-Istandard huwa li jiżgura li jkunu applikati kriterji ta' rikonoxximent u bażijiet ta' kejl adatti għal provvedimenti, obbligazzjonijiet kontingenti u assi kontingenti u li tkun żvelata informazzjoni suffiċjenti fin-noti biex tippermetti lill-utenti jifhmu n-natura, l-iskedar fiż-żmien u l-ammont tagħhom.

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat mill-entitajiet kollha fil-kontabilità għal provvedimenti, obbligazzjonijiet kontingenti u assi kontingenti, hlief:
  - (a) dawk li jirriżultaw minn kuntratti eżekutorji, hlief fejn il-kuntratt huwa oneruż; u
  - (b) [mhassra]
  - (c) dawk koperti minn Standard iehor.
- 2 Dan l-Istandard ma japplikax għal strumenti finanzjarji (inklużi garanziji) li jaqgħu taht l-ambitu tal-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*.
- 3 Il-kuntratti eżekutorji huma kuntratti li tahtom l-ebda parti ma tkun wettqet xi wiehed mill-obbligi tagħha jew iż-żewġ partijiet ikunu wettqu parzjalment l-obbligi tagħhom b'mod ugwali. Dan l-Istandard ma japplikax għal kuntratti eżekutorji sakemm mhumiex onerużi.
- 4 [Imhassra]
- 5 Meta Standard iehor jittratta tip speċifiku ta' provvedimento, obbligazzjoni kontingenti jew assi kontingenti, entità tapplika dak l-Istandard minflok dan l-Istandard. Pereżempju, l-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji* jindirizza t-trattament minn akkwirent ta' obbligi kontingenti aċċettati f'kombinament ta' negozju. Bl-istess mod, ċerti tipi ta' provvedimenti huma indirizzati wkoll fl-Istandards dwar:
  - (a) kuntratti ta' kostruzzjoni (ara l-IAS 11 *Kuntratti ta' Kostruzzjoni*);
  - (b) taxxi fuq id-dhul (ara l-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul*);
  - (c) kirjiet (ara l-IAS 17 *Kuntratti ta' kiri*). Madankollu, minhabba li l-IAS 17 ma jinkludi l-ebda rekwiżiti speċifiki biex ikunu trattati kirjiet operattivi li jkunu saru onerużi, dan l-Istandard japplika għal każijiet bhal dawn;
  - (d) benefiċċji tal-impjegati (ara l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*); u
  - (e) kuntratti tal-assigurazzjoni (ara l-IFRS 4 *Kuntratti tal-Assigurazzjoni*). Madankollu, dan l-Istandard japplika għal provvedimenti, obbligi kontingenti u assi kontingenti ta' assigurat, barra dawk li jinholqu mill-obbligi kuntrattwali u drittijiet taht kuntratti tal-assigurazzjoni li jaqgħu fl-ambitu tal-IFRS 4.
- 6 Xi ammonti trattati bhala provvedimenti jistgħu jirrelataw mar-rikonoxximent ta' dhul, pereżempju fejn entità tagħti garanziji bi skambju għal hłas. Dan l-Istandard ma jindirizzax ir-rikonoxximent ta' dhul. L-IAS 18 *Dhul* jidentifika ċ-ċirkostanzi li fihom dhul huwa rikonoxxut u jipprovdni gwida Prattika dwar l-applikazzjoni tal-kriterji ta' rikonoxximent. Dan l-Istandard ma jbidilx ir-rekwiżiti tal-IAS 18.
- 7 Dan l-Istandard jiddefinixxi provvedimenti bhala obbligazzjonijiet ta' żmien jew ammont incerti. F'xi pajjiżi t-terminu "provvediment" jintuża wkoll fil-kuntest ta' entrati bhal deprezzament, indeboliment ta' assi u djun dubjużi: dawn huma aġġustamenti għall-ammonti miżmumin fil-kotba ta' assi u mhumiex indirizzati f'dan l-Istandard.
- 8 Standards oħrajn jispeċifikaw jekk l-ispejjeż humiex trattati bhala assi jew bhala spejjeż. Dawn il-kwistjonijiet mhumiex indirizzati f'dan l-Istandard. Għaldaqstant, dan l-Istandard la jipprojbixxi u lanqas jitlob kapitalizzazzjoni tal-infiq rikonoxxut meta jsir provvedimento.
- 9 Dan l-Istandard japplika għal provvedimenti għar-ristrutturazzjonijiet (inklużi operazzjonijiet li ma tkomplewx). Meta ristrutturar jissodisfa d-definizzjoni ta' operazzjoni li ma tkompletax, jista' jkun mehtieg żvelar addizzjonali mill-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx*.

DEFINIZZJONIJIET

10 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Provediment hija obbligazzjoni ta' żmien jew ammont incerti.

Obbligazzjoni hija obbligu preżenti tal-entità li tirriżulta minn avvenimenti li sehhu fil-passat, li s-saldu tagħhom huwa mistenni li jirriżulta fi hruġ mill-entità ta' rizorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi.

Avveniment li jobbliga huwa avveniment li johloq obbligu legali jew kostruttiv li jwassal biex entità ma jkollha l-ebda alternattiva realistika għajr li twettaq saldu ta' dak l-obbligu.

Obbligu legali huwa obbligu li ġej minn:

- (a) kuntratt (permezz tat-termini espliciti jew impliciti tiegħu);
- (b) leġiżlazzjoni; jew
- (c) operazzjoni ohra tal-liġi.

Obbligu kostruttiv huwa obbligu li ġej mill-azzjonijiet ta' entità fejn:

- (a) bi struttura stabbilita ta' prattika tal-passat, linji politiċi ppubblikati jew dikjarazzjoni kurrenti speċifika biżżejjed, l-entità indikat lil partijiet oħrajn li hija ser taċċetta ċerti responsabbiltajiet; u
- (b) bħala riżultat, l-entità holqot aspettativa valida għal dawk il-partijiet l-oħrajn li hija ser twettaq dawk ir-responsabbiltajiet.

Obbligazzjoni kontingenti hija:

- (a) obbligu possibbli li joriġina minn avvenimenti li sehnew fil-passat u li l-eżistenza tiegħu ser tkun ikkonfermata biss bl-okkorrenza jew bin-nuqqas ta' okkorrenza ta' avveniment/ment wiehed jew aktar fil-futur li huma incerti u li mhumiex taht il-kontroll totali tal-entità; jew
- (b) obbligu preżenti li joriġina minn avvenimenti li sehnew fil-passat iżda mhux rikonoxxut għax:
  - (i) mhumiex probabbli li hruġ ta' rizorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi ser ikun meħtieġ biex isir saldu tal-obbligu; jew
  - (ii) l-ammont tal-obbligu ma jistax jitkejjel b'mod affidabbli biżżejjed.

Assi kontingenti huwa assi possibbli li jirriżulta minn avvenimenti li sehhu fil-passat u li l-eżistenza tiegħu ser tkun ikkonfermata biss bl-okkorrenza jew nuqqas ta' okkorrenza ta' avveniment futur incert wiehed jew aktar li m'humiex għal kollox fil-kontroll tal-entità.

Kuntratt oneruż huwa kuntratt li fih l-ispejjeż li ma jistgħux jiġu evitati biex jintlahqu l-obbligi taht il-kuntratt jeċċedu l-benefiċċji ekonomiku mistennija li jkunu riċevuti minnu.

Ristrutturar huwa programm li huwa ppjanat u kkontrollat mill-manigment, u jbidel b'mod materjali jew:

- (a) l-ambitu tan-negozju mwettaq minn entità; jew
- (b) il-mod li bih huwa mwettaq in-negozju.

Provedimenti u obbligazzjonijiet oħrajn

11 Il-provedimenti jistgħu jiġu distinti minn obbligazzjonijiet oħrajn bħal debituri kummerċjali u akkumulazzjonijiet għaliex hemm l-incertezza dwar iż-żmien jew l-ammont tan-nefqa futura meħtieġa għas-saldu. B'kuntrast:

- (a) id-debituri kummerċjali huma obbligazzjonijiet li jridu jithallsu għal oġġetti jew servizzi li kienu riċevuti jew fornuti u li nharġet fattura għalihom jew li dwarhom sar ftehim formali mal-fornitur; u
- (b) l-akkumulazzjonijiet huma obbligazzjonijiet li jridu jithallsu għal oġġetti jew servizzi li kienu riċevuti jew fornuti iżda li ma thallsux, ma nharġitx fattura għalihom jew ma kienx sar qbil formali għalihom mal-fornitur, inklużi ammonti dovuti lill-impjegati (pereżempju, ammonti relatati ma' hlas akkumulat għal vaganzi). Għalkemm kultant huwa meħtieġ li jkun stmat l-ammont jew iż-żmien tal-akkumulazzjonijiet, l-incertezza hija ġeneralment ferm inqas milli għal provvedimenti.

L-akkumulazzjonijiet huma hafna drabi rrapportati bhala parti mill-kredituri tal-kummerċ u oħrajn, waqt li l-provvedimenti huma rrapportati separatament.

Relazzjoni bejn provvedimenti u obligazzjonijiet kontingenti

- 12 F'sens ġenerali, il-provvedimenti kollha huma kontingenti għaliex huma incerti f'termini ta' żmien jew ammont. Madankollu, f'dan l-Istandard it-terminu "kontingenti" jintuża għal obligazzjonijiet u assi li mhumiex rikonoxxuti minhabba li l-eżistenza tagħhom ser tkun ikkonfermata biss bl-okkorrenza jew in-nuqqas ta' okkorrenza ta' avveniment futur incert wiehed jew aktar mhux għal kolli fil-kontroll tal-entità. Barra minn hekk, it-terminu "obligazzjoni kontingenti" jintuża għal obligazzjonijiet li ma jissodisfawx il-kriterji rikonoxxuti.
- 13 Dan l-Istandard jiddistingwi bejn:
- (a) provvedimenti – li huma rikonoxxuti bhala obligazzjonijiet (fuq il-preżunzjoni li tista' ssir stima affidabbli) għaliex jipprezentaw obbligi u huwa probabbli li jkun meħtieġ hruġ ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi biex isir saldu tal-obbligi; u
  - (b) obligazzjonijiet kontingenti – li mhumiex rikonoxxuti bhala obligazzjonijiet għaliex huma jew:
    - (i) obbligi possibbli, peress li jkun għadu ma ġiex ikkonfermat jekk l-entità għandhiex obbligu preżenti li jista' jwassal għal hruġ ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi; jew
    - (ii) obbligi preżenti li ma jissodisfawx il-kriterji rikonoxxuti f'dan l-Istandard (jew għaliex mhumiex probabbli li hruġ ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi jkun meħtieġ biex isir saldu tal-obbligu, jew inkella għaliex ma tistax issir stima affidabbli biżżejjed tal-ammont tal-obbligu).

RIKONOXXIMENT

Provvedimenti

- 14 Provvediment għandu jkun rikonoxxut meta:
- (a) entità għandha obbligu preżenti (legali jew kostruttiv) bhala riżultat ta' avveniment fil-passat;
  - (b) huwa probabbli li jkun meħtieġ hruġ ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi biex isir saldu tal-obbligu; u
  - (c) tista' ssir stima affidabbli tal-ammont tal-obbligu.

Jekk ma jiġux issodisfati dawn il-kondizzjonijiet, l-ebda provvediment m'għandu jkun rikonoxxut.

Obbligu preżenti

- 15 F'każijiet rari mhumiex ċar jekk hemmx obbligu preżenti. F'dawn il-każijiet, avveniment fil-passat jitqies li jwassal għal obbligu preżenti jekk, wara li titqies l-evidenza kollha disponibbli, huwa aktar probabbli milli le li jeżisti obbligu preżenti fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- 16 Kważi fil-każijiet kollha jkun ċar jekk avveniment fil-passat ikunx ta' lok għal obbligu preżenti. F'każijiet rari, pereżempju f'kawża legali, jista' jkun ikkontestat jekk sehħewx ċerti avvenimenti jew jekk daww l-avvenimenti jirriżultawx f'obbligu preżenti. F'każ bħal dan, entità tiddetermina jekk jeżistix obbligu preżenti fid-data tal-karta tal-bilanċ billi tqis l-evidenza kollha disponibbli, inkluża, pereżempju, l-opinjoni ta' esperti. L-evidenza kkunsidrata tinkludi kull evidenza addizzjonali mogħtija minn avvenimenti wara d-data tal-karta tal-bilanċ. Abbażi ta' din l-evidenza:
- (a) fejn huwa aktar probabbli milli le li jeżisti obbligu preżenti fid-data tal-karta tal-bilanċ, l-entità tirikonoxxi provvediment (jekk jintlaħqu l-kriterji ta' rikonoxximent); u
  - (b) fejn huwa aktar probabbli li l-ebda obbligu preżenti ma jeżisti fid-data tal-karta tal-bilanċ, l-entità tiżvela obligazzjoni kontingenti, sakemm il-possibbiltà ta' hruġ ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi mhijiex remota (ara l-paragrafu 86).

Avveniment li sehh fil-passat

- 17 Avveniment li sehh fil-passat li jwassal għal obbligu preżenti jissejjah avveniment li jobbliga. Biex avveniment ikun avveniment li jobbliga, huwa mehtieg li l-entità ma jkollha l-ebda aternattiva realistika għas-saldu tal-obbligu mahluq mill-avveniment. Dan huwa l-każ biss meta:
- (a) is-saldu tal-obbligu jista' jiġi infurzat bil-liġi; jew
- (b) fil-każ ta' obbligu kostruttiv, meta l-avveniment (li jista' jkun azzjoni tal-entità) johlqo aspettativi validi għal partijiet oħrajn li l-entità ser twettaq l-obbligu.
- 18 Ir-rapporti finanzjarji jitttraww il-pożizzjoni finanzjarja ta' entità fl-aħhar tal-perjodu ta' rapportaġġ tagħha u mhux il-pożizzjoni possibbli tagħha fil-futur. Għalhekk, l-ebda provvediment m'huwa rikonoxxut għal spejjeż li jehtieg li jsiru għal operat fil-futur. L-uniċi obligazzjonijiet rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ ta' entità huma dawk li jeżistu fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- 19 Huma biss dawk l-obbligi li jirriżultaw minn avvenimenti li seħhu fil-passat li jeżistu indipendentement minn azzjonijiet futuri tal-entità (jiġifieri l-andament futur tan-negożju tagħha) li huma rikonoxxuti bhala provvedimenti. Eżempji ta' obbligi bħal dawn huma penali jew spejjeż ta' tindif għal ħsara ambjentali illegali, li t-tnejn iwasslu għal hrug ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi bhala saldu irrispettivament mill-azzjonijiet futuri tal-entità. Bl-istess mod, entità tirikonoxxi provvediment għall-ispejjeż ta' dekommissjoni ta' installazzjoni taż-zejt jew ta' impjant tal-enerġija nukleari sakemm l-entità tkun obbligata li tirretifika ħsara diġà kkawżata. B'kuntrast, minhabba l-persjonijiet kummerċjali jew rekwiżiti legali, entità jista' jkollha l-intenzjoni jew il-htieġa li twettaq infiq biex topera b'mod partikolari fil-futur (pereżempju, billi twaħhal filtri għad-duħhan f'ċertu tip ta' fabbrika). Minhabba li l-entità tista' tevita n-nefqa futura bl-azzjonijiet futuri tagħha, pereżempju billi tbiddel il-metodu tal-operat tagħha, hija m'għandha l-ebda obbligu preżenti għal dik in-nefqa futura u l-ebda provvediment ma huwa rikonoxxut.
- 20 Obbligu dejjem jinvolvi parti oħra li lilha huwa dovut l-obbligu. Mhuwiex mehtieg, madankollu, li tkun magħrufa l-identità tal-parti li lilha huwa dovut l-obbligu – fil-fatt l-obbligu jista' jkun lejn il-pubbliku ġenerali. Minhabba li obbligu dejjem jinvolvi impenn lejn parti oħra, isegwi li deċiżjoni tal-manigment jew tal-bord ma twassalx għal obbligu kostruttiv fid-data tal-karta tal-bilanċ sakemm id-deċiżjoni ma kinitx ikkomunikata qabel id-data tal-karta tal-bilanċ lil dawk milqutin minnha b'mod suffiċjentement speċifiku biex twassal għal aspettativa valida min-naha tagħhom li l-entità ser twettaq ir-responabbiltajiet tagħha.
- 21 Avveniment li ma jwassalx għal obbligu immedjatament jista' jagħmel hekk f'data aktar tard, minhabba bidliet fil-liġi jew minhabba att (pereżempju, dikjarazzjoni pubblika speċifika biżżejjed) mill-entità li jagħtu lok għal obbligu kostruttiv. Pereżempju, meta tkun ikkawżata ħsara ambjentali jista' ma' jkunx hemm obbligu li jiġu rrimedjati l-konsegwenzi. Madankollu, l-ikkawżar tal-ħsara jsir avveniment li jobbliga meta liġi ġdida tehtieg li l-ħsara eżistenti tkun irretifikata jew meta l-entità pubblikament taċċetta obligazzjoni għal rettifika b'mod li jinholoq obbligu kostruttiv.
- 22 Meta d-dettalji ta' liġi ġdida proposta jkunu għadhom ma gewx iffinalizzati, jinholoq obbligu biss meta jkun kwazi għal kollox ċert li l-leġiżlazzjoni ser tiġi ppromulgata kif abbozzata. Għall-iskop ta' dan l-Istandard, obbligu bħal dan huwa ttrattat bhala obbligu legali. Minhabba differenzi fiċ-ċirkostanzi tal-promulgazzjoni ta' liġi, huwa impossibbli li jkun speċifikat avveniment wiehed li jagħmel l-promulgazzjoni tal-liġi prattikament ċerta. F'bosta każijiet ikun impossibbli li wiehed ikun prattikament ċert mill-promulgazzjoni ta' liġi sakemm din fil-fatt tiġi ppromulgata.

Hrug probabbli ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi

- 23 Sabiex obligazzjoni tikkwalifika għal rikonoxximent għandu jkun hemm mhux biss obbligu preżenti iżda wkoll il-probabbiltà ta' hrug ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi għas-saldu ta' dak l-obbligu. Għall-finijiet ta' dan l-Istandard⁽¹⁾, hrug ta' riżorsi jew avveniment ieħor huwa meqjus bhala probabbli jekk l-avveniment ikun aktar probabbli li jsehh milli le, jiġifieri l-probabbiltà li l-avveniment ikun ser isehh tkun akbar mill-probabbiltà li mhux ser isehh. Fejn mhuwiex probabbli li jeżisti obbligu preżenti, entità tiżvela obligazzjoni kontingenti, hliet jekk il-probabbiltà ta' hrug ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi tkun wahda remota (ara l-paragrafu 86).
- 24 Fejn hemm numru ta' obbligi simili (eż. dikjarazzjonijiet tal-prodott jew kuntratti simili), il-probabbiltà li jkun mehtieg hrug fi saldu tkun stabbilita billi tkun ikkunsidrata l-klassi ta' obbligi fl-intier tagħha. Għalkemm il-probabbiltà ta' hrug għal kwalunkwe entrata tista' tkun zghira, jista' jkun probabbli li xi hrug ta' riżorsi jkun mehtieg għal saldu tal-klassi ta' obbligi fl-intier tagħha. Jekk dan ikun il-każ, huwa rikonoxxut provvediment (jekk jiġu ssodisfati l-kriterji ta' rikonoxximent l-oħrajn).

(¹) L-interpretazzjoni ta' "probabbli" f'dan l-Istandard bhala "aktar iva milli le" mhux bilfors tapplika fi Standards oħrajn.

Stima affidabbli tal-obbligu

- 25 L-użu ta' stimi huwa parti essenzjali tal-preparazzjoni ta' rapporti finanzjarji u ma tnaqqasx l-affidabbiltà tagħhom. Dan huwa speċjalment minnu fil-każ ta' provvedimenti, li min-natura tagħhom huma aktar incerti mill-biċċa l-kbira tal-entrati oħrajn tal-karta tal-bilanċ. Hlief f'każijiet estremament rari, entità tkun tista' tiddetermina l-medda ta' eżiti possibbli u għalhekk tista' tagħmel stima tal-obbligu li hija suffiċjentement affidabbli biex tintuża għar-rikonixximent ta' provvedimenti.
- 26 Fil-każ estremament rari fejn ma tista' ssir l-ebda stima affidabbli, teżisti obbligazzjoni li ma tistax tkun rikonoxxuta. Dik il-obbligazzjoni hija żvelata bhala obbligazzjoni kontingenti (ara l-paragrafu 86).

Obbligazzjonijiet kontingenti

- 27 Entità m'għandhiex tirrikonoxxi obbligazzjoni kontingenti.
- 28 Obbligazzjoni kontingenti hija żvelata, kif meħtieġ mill-paragrafu 86, sakemm il-possibbiltà ta' hruġ ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi mhijiex remota.
- 29 Meta entità hija responsabbli *in solidum* għal obbligu, il-parti tal-obbligu li huwa mistenni li jiġi ssodisfat minn partijiet oħrajn hija trattata bhala obbligazzjoni kontingenti. L-entità tirrikonoxxi provvediment għall-parti tal-obbligu li għalih huwa probabbli hruġ ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi, hlief fiċ-ċirkostanzi estremament rari fejn ma tista' ssir l-ebda stima affidabbli.
- 30 Obbligazzjonijiet kontingenti jistgħu jiżviluppaw b'mod mhux inizjalment mistenni. Għalhekk, dawn jiġu vvalutati kontinwament biex ikun determinat jekk l-hruġ ta' riżorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi jkunx sar probabbli. Jekk isir probabbli li jkun meħtieġ hruġ ta' benefiċċji ekonomiċi futuri għal entrata ttrattata preċedentement bhala obbligazzjoni kontingenti, hija rikonoxxuta obbligazzjoni fir-rapporti finanzjarji tal-perijodu li fiha issehh il-bidla fil-probabbiltà (hlief fiċ-ċirkostanzi estremament rari fejn ma tista' ssir l-ebda stima affidabbli).

Assi kontingenti

- 31 Entità m'għandhiex tirrikonoxxi assi kontingenti.
- 32 L-assi kontingenti ġeneralment jirriżultaw minn avvenimenti mhux ipplanati jew oħrajn mhux mistennijin li jwasslu għall-possibbiltà ta' dħul ta' benefiċċji ekonomiċi għall-entità. Eżempju hija klejm li l-entità tkun qed issegwi permezz ta' proċessi legali, fejn l-eżitu huwa incert.
- 33 L-assi kontingenti mhumix rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji għaliex dan jista' jirriżulta fir-rikonoxximent ta' introjtu li jista' ma jkun realizzat qatt. Madankollu, meta r-realizzazzjoni tal-introjtu hija prattikament ċerta, allura l-assi relatat m'huwiex assi kontingenti u r-rikonoxximent huwa adatt.
- 34 Assi kontingenti huwa żvelat, kif meħtieġ mill-paragrafu 89, fejn dħul ta' benefiċċji ekonomiċi huwa probabbli.
- 35 L-assi kontingenti huma vvalutati kontinwament biex ikun żgurat li l-iżviluppi huma riflessi adegwament fir-rapporti finanzjarji. Jekk ikun sar prattikament ċert li ser ikun hemm dħul ta' benefiċċji ekonomiċi, l-assi u l-introjtu relatat huma rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tal-perijodu fejn issehh il-bidla. Jekk dħul ta' benefiċċji ekonomiċi sar probabbli, entità tiżvela l-assi kontingenti (ara l-paragrafu 89).

KEJL

L-ahjar stima

- 36 L-ammont rikonoxxut bhala provvediment għandu jkun l-ahjar stima tan-nefqa meħtieġa biex isir saldu tal-obbligu preżenti fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- 37 L-ahjar stima tan-nefqa meħtieġa biex isir saldu ta' obbligu preżenti hija l-ammont li entità thallas razzjonalment biex twettaq saldu ta' obbligu fid-data tal-karta tal-bilanċ jew biex tittrasferih lil parti terza f'dak iż-żmien. Hafna drabi jkun impossibbli jew ikun wisq għali biex isir saldu jew trasferiment ta' obbligu fid-data tal-karta tal-bilanċ. Madankollu, l-istima tal-ammont li entità thallas razzjonalment għal saldu jew trasferiment tal-obbligu tagħti l-ahjar stima tan-nefqa meħtieġa għal saldu tal-obbligu preżenti fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- 38 L-istimi tal-eżitu u l-effett finanzjarju huma determinati mill-ġudizzju għaqli tal-manigment tal-entità, supplimentat minn esperjenza ta' tranżazzjonijiet simili u, f'xi każijiet, rapporti minn esperti indipendenti. L-evidenza kkunsidrata tinkludi kull evidenza addizzjonali mogħtija minn avvenimenti wara d-data tal-karta tal-bilanċ.

- 39 L-inċertezzi dwar l-ammont li għandu jkun rikonoxxt bhala provvedimenti huma trattati b'diversi mezzi skont iċ-ċirkostanzi. Meta l-provvediment li jkun qed jitkejjel jinvolvi ammont kbir ta' entrati, l-obbligu huwa stmat billi jkun peżati l-eżiti kollha possibbli skont il-probabbiltajiet assoċjati tagħhom. L-isem għal dan il-metodu statistiku ta' stima huwa "valur mistenni". Għalhekk, il-provvediment ikun differenti skont jekk il-probabbiltà ta' telf ta' ammont partikolari hijiex, pereżempju, 60 fil-mija jew 90 fil-mija. Fejn hemm medda kontinwa ta' eżiti possibbli, u kull punt f'dik il-medda huwa probabbli daqs l-oħrajn, jintuża l-punt tan-nofs fil-medda.

Eżempju

Entità tbigh merkanzija b'garanzija li taħtha l-konsumaturi huma koperti għall-ispiza ta' tiswijiet ta' kull difett fil-manifattura li johroġ fl-ewwel sitt xhur wara x-xiri. Jekk instabu difetti minuri fil-prodotti kollha mibjugħin, jirriżultaw spejjeż għat-tiswija ta' 1 miljun. Jekk instabu difetti maġġuri fil-prodotti kollha mibjugħin, jirriżultaw spejjeż ta' 4 miljuni. L-esperjenza tal-passat tal-entità u l-aspettattivi futuri jindikaw li, għas-sena li ġejja, 75 fil-mija tal-merkanzija mibjugħa mhux ser ikollha difetti, 20 fil-mija tal-merkanzija mibjugħa ser ikollha difetti minuri u 5 fil-mija tal-merkanzija mibjugħa ser ikollha difetti maġġuri. Skont il-paragrafu 24, entità tivvaluta l-probabbiltà ta' hruġ għall-obbligi tal-garanzija bhala haġa shiħa.

Il-valur mistenni tal-ispiza għat-tiswija huwa:

$$(75 \% \text{ ta' zero}) + (20 \% \text{ ta' } 1\text{m}) + (5 \% \text{ ta' } 4\text{m}) = 400\ 000$$

- 40 Meta jitkejjel obbligu wiehed, l-eżitu individwali l-aktar probabbli jista' jkun l-aħjar stima tal-obbligazzjoni. Madankollu, anke f'każ bħal dan, l-entità tikkunsidra eżiti possibbli oħrajn. Meta eżiti possibbli oħrajn huma jew aktar għoljin jew aktar baxxi mill-eżitu l-aktar probabbli, l-aħjar stima tkun l-ogħla jew l-inqas ammont. Pereżempju, jekk entità għandha tirrettifika nuqqas serju f'impjant maġġuri li huwa mibni għal konsumatur, l-eżitu individwali l-aktar probabbli jista' jkun li t-tiswija tirnexxi mal-ewwel tentattiv bi spiża ta' 1 000, iżda jsir provvedimento għal ammont akbar jekk hemm ċans sinifikanti li ser ikunu meħtieġa aktar tentattivi.
- 41 Il-provvediment jitkejjel qabel it-taxxa, minhabba li l-konsegwenzi għat-taxxa tal-provvediment, u l-bidliet fiha, huma trattati taħt l-IAS 12.

Riskji u inċertezzi

- 42 Ir-riskji u inċertezzi li inevitabilment jaffettwaw bosta avvenimenti u ċirkostanzi għandhom ikunu kkunsidrati fl-ilhuq tal-aħjar stima għal provvedimento.
- 43 Ir-riskju jiddeskrivi l-varjabbiltà ta' eżitu. Aġġustament ta' riskju jista' jżid l-ammont li fih titkejjel obligazzjoni. Hija meħtieġa kawtela fil-formazzjoni ta' gudizzji għalqin taħt kondizzjonijiet ta' inċertezza, sabiex l-introjtu jew l-assi ma jkunux sopravvalutati u l-ispejjeż jew obligazzjonijiet ma jkunux sottovalutati. Madankollu, l-inċertezza ma tiġġustifikax il-holqien ta' provvedimenti eċċessivi jew sopravvalutazzjoni volontarja ta' obligazzjonijiet. Pereżempju, jekk l-ispejjeż imbassra ta' eżitu partikolari negattiv huma stmati fuq bażi prudenti, dak l-eżitu m'għandux jiġi volontarjament ittrattat bhala aktar probabbli milli huwa realistiku fil-każ. Hija meħtieġa attenzjoni biex tkun evitata d-duplikazzjoni ta' aġġustamenti għal riskju u inċertezza b'sopravalutazzjoni konsegwenti ta' provvedimento.
- 44 L-iżvelar tal-inċertezzi li jirrigwardaw l-ammont tan-nefqa jsir taħt il-paragrafu 85(b).

Valur preżenti

- 45 Meta l-effett tal-valur taż-żmien fuq il-flus huwa materjali, l-ammont ta' provvedimento għandu jkun il-valur preżenti tal-ispejjeż mistennija li jkun meħtieġa għal saldu tal-obbligu.
- 46 Minhabba l-valur taż-żmien tal-flus, provvedimenti marbutin mal-hruġ ta' flus li jirriżultaw ftit wara d-data tal-karta tal-bilanċ huma aktar onerużi minn dawk fejn il-hruġ ta' flus tal-istess ammont jirriżultaw aktar tard. Il-provvedimenti huma għalhekk skontati, fejn l-effett huwa materjali.
- 47 Ir-rata (jew rati) ta' skont għandha tkun ir-rata (jew rati) ta' qabel it-taxxa li tirrifletti/jirriflettu l-valutazzjonijiet tas-suq preżenti tal-valur taż-żmien tal-flus u r-riskji speċifiċi għall-obbligazzjoni. Ir-rati ta' skont m'għandhomx jirriflettu r-riskji li għalihom kienu aġġustati l-istimi futuri tal-flussi tal-flus.

Avvenimenti futuri

- 48 L-avvenimenti futuri li jistgħu jaffettwaw l-ammont mehtiegħ għal saldu ta' obbligu għandhom ikunu riflessi fl-ammont ta' provvediment fejn hemm evidenza oġġettiva biżżejjed li huma ser isehħu.
- 49 L-avvenimenti futuri mistennija jistgħu jkunu partikolarment importanti fil-kejl tal-provvedimenti. Pereżempju, entità tista' temmen li l-ispiza għat-tindif ta' sit fl-ahħar tal-hajja utli tiegħu ser titnaqqas minhabba bidliet futuri fit-teknoloġija. L-ammont rikonoxxut jirrifletti aspettattiva raġonevoli ta' osservaturi oġġettivi, teknikament ikkwalfikati, filwaqt li titqies l-evidenza kollha disponibbli rigward it-teknoloġija li ser tkun disponibbli fiż-żmien tat-tindif. Għalhekk huwa adatt li jkun inkluż, pereżempju, tnaqqis mistenni fl-ispiza assoċjat ma' esperjenza akbar fl-applikazzjoni tat-teknoloġija eżistenti jew tal-ispiza mistennija tal-applikazzjoni ta' teknoloġija eżistenti għal operazzjoni ta' tindif akbar jew aktar kumplessa minn dawk li twettqu preċedement. Madankollu, entità ma tanticipax l-izvilupp ta' teknoloġija kompletament ġdida għat-tindif sakemm din m'hijiex appoġġjata minn evidenza oġġettiva biżżejjed.
- 50 L-effett ta' legiżlazzjoni ġdida possibbli huwa kkunsidrat fil-kejl ta' obbligu eżistenti meta teżisti evidenza oġġettiva biżżejjed li huwa prattikament ċert li l-legiżlazzjoni ser tiġi ppromulgata. Il-varjeta' ta' ċirkostanzi li jinqalghu fil-prattika jagħmluha impossibbli li tispeċifika avveniment uniku li ser jipprovi evidenza suffiċjenti u oġġettiva f'kull każ. Hija mehtieġa evidenza kemm dwar dak li ser titlob il-legiżlazzjoni kif ukoll dwar jekk huwiex prattikament ċert li ser tiġi ppromulgata u implimentata meta jasal iż-żmien. F'bosta każijiet ma jkunx hemm evidenza oġġettiva biżżejjed qabel ma l-legiżlazzjoni l-ġdida fil-fatt tiġi ppromulgata.

Disponiment mistenni ta' assi

- 51 Qligh mid-disponiment mistenni ta' assi m'għandux ikun ikkunsidrat fil-kejl ta' provvediment.
- 52 Il-qligh mid-disponiment mistenni ta' assi mhuwiex ikkunsidrat fil-kejl ta' provvediment, anke jekk id-disponiment mistenni huwa marbut mill-qrib mal-avveniment li jagħti lok għall-provvediment. Minflok, entità tirikonoxxi qligh fuq disponimenti mistennija ta' assi fiż-żmien speċifikat mill-Istandard li jittratta l-assi kkonċernati.

RIMBORŽI

- 53 Meta l-ispiza kollha jew parti minnha mehtieġa għal saldu ta' provvediment għandha tiġi rimborzata minn parti oħra, ir-rimborż għandu jkun rikonoxxut meta, u biss meta, huwa prattikament ċert li r-rimborż ser ikun riċevut jekk l-entità tagħmel saldu tal-obbligu. Ir-rimborż għandu jkun ittrattat bħala assi separat. L-ammont rikonoxxut għar-rimborż m'għandux jaqbeż l-ammont tal-provvediment.
- 54 Fir-rapport tal-introjtu, in-nefqa relatata ma' provvediment tista' tkun ipprezentata netta mill-ammont rikonoxxut għal rimborż.
- 55 Xi kultant, entità tista' tistrieħ fuq parti oħra biex thallas parti minn jew in-nefqa kollha mehtieġa għal saldu ta' provvediment (pereżempju, peremzz ta' kuntratti ta' assigurazzjoni, klawsoli ta' indennizz jew garanziji tal-fornituri). Il-parti l-oħra tista' jew timborża ammonti mhallsin mill-entità jew thallas l-ammonti direttament.
- 56 Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet l-entità tibqa' responsabbli għall-ammont shiħ inkwistjoni u b'hekk l-entità jkollha tagħmel saldu tal-ammont shiħ jekk il-parti terza tonqos milli thallas għal kull raġuni. F'din is-sitwazzjoni, provvediment huwa rikonoxxut għall-ammont shiħ tal-obbligazzjoni, u assi separat għar-rimborż mistenni huwa rikonoxxut meta jkun prattikament ċert li ser ikun irċevut rimborż jekk l-entità twettaq saldu tal-obbligazzjoni.
- 57 F'xi każijiet, l-entità ma tkunx responsabbli għall-kosti inkwistjoni jekk il-parti terza tonqos milli thallas. F'każ bħal dan l-entità m'għandha l-ebda responsabbiltà għal dawk l-ispejjeż u mhumiex inklużi fil-provvediment.
- 58 Kif innotat fil-paragrafu 29, obbligu li għalih entità responsabbli *in solidum* huwa obbligazzjoni kontingenti sakemm huwa mistenni li l-obbligu jkun ser jiġi saldat mill-partijiet l-oħrajn.

BIDLIET FI PROVVEDIMENTI

- 59 Il-provvedimenti għandhom ikunu riveduti f'kull data tal-karta tal-bilanċ u agġustati biex jirriflettu l-ahjar stima kurrenti. Jekk ma jkunx aktar probabbli li jkun mehtieġ hruġ ta' riżorsi li jinkorpora benefiċċi ekonomiċi biex isir saldu tal-obbligu, il-provvediment għandu jiġi rivedut.
- 60 Meta jintuża l-iskontar, l-ammont miżmum fil-kotba ta' provvediment jiżdied f'kull perijodu biex jirrifletti l-mogħdija taż-żmien. Din iż-żjeda hija rikonoxxuta bħala kost ta' self.

UŻU TAL-PROVVEDIMENTI

- 61 Provvediment għandu jintuza biss għal nefqiet li għalihom kien oriġinarjament rikonossut il-provvediment.
- 62 Huma biss dawk in-nefqiet li relatati mal-provvediment oriġinali li għandhom jiġu ddebitati kontri. Jekk in-nefqiet jiġu ddebitati kontra provvediment li oriġinarjament kien rikonossut għal skop ieħor, dan jaħbi l-impatt ta' żewġ avvenimenti differenti.

APPLIKAZZJONI TAR-REGOLI TA' RIKONOXXIMENT U KEJL

Telf tal-operat futuri

- 63 M'għandhomx ikunu rikonossuti provvedimenti għal telf tal-operat futuri.
- 64 It-telf tal-operat futuri ma jissodisfawx id-definizzjoni ta' obligazzjoni fil-paragrafu 10 u l-kriterji ta' rikonossiment generali stabbiliti għal provvedimenti fil-paragrafu 14.
- 65 Aspettattiva ta' telf tal-operat futuri hija indikazzjoni li ċerti assi tal-operazzjoni jistgħu jiġu indeboliti. Entità teżamina dawn l-assi għal indeboliment skont l-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi*.

Kuntratti onerużi

- 66 Jekk entità għandha kuntratt li huwa oneruż, l-obbligu preżenti taht il-kuntratt għandu jkun rikonossut u mkejjejl bhala provvediment.
- 67 Bosta kuntratti (pereżempju, xi ordnijiet ta' xiri ta' rutina) jistgħu jiġu kkancellati mingħajr ma jithallas kumpens lill-parti l-oħra, u għalhekk m'hemm l-ebda obbligu. Kuntratti oħrajn jistabbilixxu kemm drittijiet kif ukoll obbligi għal kull waħda mill-partijiet kontraenti. Meta l-avvenimenti jagħmlu kuntratt bħal dan oneruż, il-kuntratt jaqqa' fl-ambitu ta' dan l-Istandard u teżisti obligazzjoni li hija rikonossuta. Il-kuntratti eżekutorji li mhumiex onerużi jaqgħu barra mill-ambitu ta' dan l-Istandard.
- 68 Dan l-Istandard jiddefinixxi kuntratt oneruż bhala kuntratt li fiha l-ispejjeż inevitabbi biex jiġu ssodisfati l-obbligi taht il-kuntratt jeċċedu l-benefiċċji ekonomiċi mistennija li jkunu riċevuti tahtu. L-ispejjeż inevitabbi taht kuntratt jirriflettu l-inqas kost nett biex wiehed jidher minn kuntratt, li huwa l-inqas bejn il-kost għat-tweqqiegħ tiegħu u ta' kull kumpens jew penali li jirriżultaw min-nuqqas ta' tweqqiegħ tiegħu.
- 69 Qabel ikun stabbilit provvediment separat għal kuntratt oneruż, entità tirikonossi kull telf minn indeboliment li jehh fuq assi ddedikati għal dak il-kuntratt (ara l-IAS 36).

Ristrutturar

- 70 Dawn li ġejjin huma eżempji ta' avvenimenti li jistgħu jaqgħu taht id-definizzjoni ta' ristrutturar:
- (a) bejgħ jew terminazzjoni ta' linja ta' negozju;
  - (b) l-gheluq ta' postijiet ta' negozju f'pajjiż jew reġjun jew ir-rilokazzjoni ta' attivitajiet ta' negozju minn pajjiż jew reġjun wiehed għal ieħor;
  - (ċ) bidliet fl-istruttura manigerjali, pereżempju, l-eliminazzjoni ta' livell ta' manigment; u
  - (d) riorganizzazzjonijiet fundamentali li għandhom effett materjali fuq in-natura u l-iffokar tal-operazzjonijiet tal-entità.
- 71 Provvediment għal spejjeż ta' ristrutturar huwa rikonossut biss meta jiġu ssodisfatti l-kriterji ta' rikonossiment generali għal provvedimenti stabbiliti fil-paragrafu 14. Il-paragrafi 72-83 jistabbilixxu kif il-kriterji ta' rikonossiment generali japplikaw għar-ristrutturar.
- 72 Obbligu kostruttiv għal ristrutturar jirriżulta biss meta entità:
- (a) għandha pjan formali dettaljat għar-ristrutturar li jidentifika tal-inqas:
    - (i) in-negozju jew parti min-negozju kkonċernat;
    - (ii) il-lokazzjonijiet prinċipali affetwati;

- (iii) il-lok, il-funzjoni, u n-numru approssimattiv ta' impjegati li ser jinghataw kumpens għat-terminazzjoni tas-servizzi tagħhom;
- (iv) in-nefġiet li ser jitwettqu; u
- (v) meta ser ikun implimentat il-pjan; u
- (b) tkun tat lok għal aspettativa valida għal dawk affettwati li hija ser twettaq ir-ristrutturar billi tibda timplimenta dak il-pjan jew thabbar il-karatteristiċi prinċipali tiegħu lil dawk affettwati minnu.
- 73 L-evidenza li entità bdiet timplimenta pjan ta' ristrutturar tinghata, pereżempju, billi jinhatt impjant jew jinbiegħu assi jew bi thabbira pubblika tal-karatteristiċi ewlenin tal-pjan. Avviż pubbliku ta' pjan dettaljat ta' ristrutturar jikkostitwixxi obbligu ta' ristrutturar biss jekk isir b'mod u f'dettall suffiċjenti (jiġifieri billi tistabilixxi l-karatteristiċi prinċipali tal-pjan) li hija tagħti lok għal aspettativi validi għal partijiet oħrajn bħal konsumaturi, fornituri u impjegati (jew ir-rappreżentanti tagħhom) li l-entità ser twettaq ir-ristrutturar.
- 74 Biex pjan ikun suffiċjenti biex iwassal għal obbligu kostruttiv meta kkomunikat lil dawk affettwati minnu, l-implimentazzjoni tiegħu tehtieg li tkun ipplanata li tibda kemm jista' jkun malajr u tkun kompluta f'qafas ta' hin li jagħmel bidliet sinifikanti fil-pjan improbabbli. Jekk huwa mistenni li ser ikun hemm dewmien twil qabel jibda r-ristrutturar jew li r-ristrutturar ser jieħu ammont irraġonevoli ta' żmien, huwa improbabbli li l-pjan iwassal għal aspettativa valida min-naħa ta' oħrajn li l-entità fil-preżent hija impenjata għar-ristrutturar, għalhekk il-qafas taż-żmien jippermetti opportunitajiet għall-entità biex tbiddel il-pjani tagħha.
- 75 Deċiżjoni tal-manigment jew tal-bord mehuda biex isir ristrutturar mehuda qabel id-data tal-karta tal-bilanċ ma twassalx għal obbligu kostruttiv fid-data tal-karta tal-bilanċ għajr meta l-entità tkun, qabel id-data fuq il-karta tal-bilanċ:
- (a) bdiet timplimenta l-pjan ta' ristrutturar; jew
- (b) ħabbret il-punti ewlenin tal-pjan ta' ristrutturar ta' dawk affettwati minnu b'mod suffiċjenti biżżejjed speċifiku li jqajjem aspettativa valida fihom li l-entità ser twettaq ir-ristrutturar.
- Jekk entità tibda timplimenta pjan ta' ristrutturar, jew thabbar il-karatteristiċi prinċipali tiegħu lil dawk milqutin, biss wara d-data tal-karta ta' bilanċ, huwa mehtieg żvelar skont l-IAS 10 *Dak li Gara Wara l-Għeluq tas-Sena Finanzjarja*, jekk ir-ristrutturar huwa materjali u n-nuqqas ta' żvelar jista' jinfluwenza d-deċiżjonijiet ekonomiċi tal-utenti mehudin abbażi tar-rapporti finanzjarji.
- 76 Għalkemm obbligu kostruttiv ma jnholoqx biss minn deċiżjoni tal-manigment, obbligu jista' jirriżulta minn avvenimenti aktar bikrin b'deċiżjoni bħal din. Pereżempju, negozjati mar-rappreżentanti tal-impjegati għal hlasijiet ta' terminazzjoni, jew ma' xerrejja għall-bejgħ ta' operazzjoni, jistgħu jkunu ġew konklużi soġġett biss għal approvazzjoni tal-bord. Ladarba dik l-approvazzjoni tkun inkisbet u għet ikkomunikata lill-partijiet l-oħrajn, l-entità għandha obbligu kostruttiv għal ristrutturar, jekk jiġu ssodisfati l-kondizzjonijiet tal-paragrafu 72.
- 77 F'xi pajjiżi, l-awtorità finali tinsab f'idejn bord li l-membri tiegħu jinkludu rappreżentanti ta' interessi barra minn dawk tal-manigment (eż. impjegati) jew notifika lil dawk ir-rappreżentanti tista' tkun mehtieġa qabel tittiehed id-deċiżjoni tal-bord. Minhabba li deċiżjoni minn bord bħal dan tinvolvi komunikazzjoni ma' dawn ir-rappreżentanti, din tista' tirriżulta f'obbligu kostruttiv ta' ristrutturar.
- 78 Ma jirriżulta l-ebda obbligu għall-bejgħ ta' operazzjoni sakemm l-entità mhijiex impenjata għall-bejgħ, jiġifieri hemm ftehim vinkolanti għall-bejgħ.
- 79 Anke meta entità tkun hadet deċiżjoni li tbigh operazzjoni u tkun ħabbret dik id-deċiżjoni pubblikament, hija ma tistax tkun impenjata għall-bejgħ sakemm ix-xerrej ma jkunx ġie identifikat u jkun hemm ftehim vinkolanti għall-bejgħ. Sakemm ma hemmx ftehim vinkolanti għall-bejgħ, l-entità tista' tbiddel fehmtha u fil-fatt ikollha taqbad triq oħra ta' azzjoni jekk ma jkunx jista' jinstab xerrej b'termini aċċettabbli. Meta huwa previst il-bejgħ ta' operazzjoni bħala parti minn ristrutturar, l-assi tal-operazzjoni huma riveduti għal indeboliment, skont l-IAS 36. Meta bejgħ huwa biss parti minn ristrutturar, jista' jirriżulta obbligu kostruttiv għall-partijiet l-oħrajn tar-ristrutturar qabel ma jkun jeżisti ftehim għall-bejgħ vinkolanti.
- 80 Provediment ta' ristrutturar għandu tinkludi biss in-nefġiet diretti li jirriżultaw mir-ristrutturar, li huma dawk li huma kemm:
- (a) neċessarjament involuti fir-ristrutturar; u
- (b) mhumiex assoċjati mal-attivitatiet li jinsabu għaddejin tal-entità.

- 81 Provvediment ta' ristrutturar ma jinkludix nefqiet bhal:
- (a) taħriġ mill-ġdid jew rilokazzjoni ta' impjegati għall-kontinwità;
  - (b) kummerċjalizzazzjoni; jew
  - (ċ) investiment f'sistemi ġodda u netwerks ta' distribuzzjoni.
- Dawn in-nefqiet huma relatati mal-imġiba futura tan-negożju u mhumiex obligazzjonijiet għar-ristrutturar fid-data tal-karta tal-bilanċ. Dawn in-nefqiet huma rikonoxxuti fuq l-istess bażi bħalma kieku rriżultaw indipendentament mir-ristrutturar.
- 82 Telf tal-operat futur identifikabbli sad-data tar-ristrutturar mhuwiex inkluż fi provvediment, hlief jekk ikun relatat ma' kuntratt oneruż kif iddefinit fil-paragrafu 10.
- 83 Kif meħtieġ mill-paragrafu 51, qligħ fuq it-tneħħija mistennija ta' assi m'hwiex ikkunsidrat fil-kejl ta' provvediment ta' ristrutturar, anke jekk il-bejgħ ta' assi huwa previst bħala parti mir-ristrutturar.

ŻVELAR

- 84 Għal kull klassi ta' provvediment, entità għandha tiżvela:
- (a) l-ammont miżmum fil-kotba fil-bidu u t-tmiem tal-perijodu;
  - (b) provvedimenti addizzjonali magħmulin fil-perijodu, inklużi żjidiet għal provvedimenti eżistenti;
  - (ċ) ammonti użati (jiġifieri mgarrba u mitlubin kontra l-provvediment) waqt il-perijodu;
  - (d) ammonti mhux użati mregġa' lura waqt il-perijodu; u
  - (e) iż-żjieda waqt il-perijodu fl-ammont skontat li jirriżulta mill-mogħdija taż-żmien u l-effett ta' kull bidla fir-rata ta' skont.
- M'hijiex meħtieġa informazzjoni komparattiva.
- 85 Entità għandha tiżvela dan li ġej għal kull klassi ta' provvediment:
- (a) deskrizzjoni qasira tan-natura tal-obbligu u ż-żmien mistenni ta' kwalunkwe hrug ta' benefiċċji ekonomiċi li jirriżultaw;
  - (b) indikazzjoni tal-inċertezzi dwar l-ammont jew iż-żmien ta' dawk il-hrug. Meta jkun meħtieġ li tingħata informazzjoni adegwata, entità għandha tiżvela l-suppożizzjonijiet magħguri magħmulin rigward l-avvenimenti futuri, kif indirizzati fil-paragrafu 48; u
  - (ċ) l-ammont ta' kull rimborż mistenni, b'dikjarazzjoni tal-ammont ta' kull assi li kien rikonoxxut għal dak ir-rimborż mistenni.
- 86 Hlief jekk il-possibbiltà ta' kull hrug bħala saldu tkun remota, entità għandha tiżvela għal kull klassi ta' obligazzjoni kontingenti fid-data tal-karta tal-bilanċ, deskrizzjoni qasira tan-natura tal-obbligazzjoni kontingenti u, fejn prattikabbli:
- (a) stima tal-effett finanzjarju tagħha, imkejla skont il-paragrafi 36–52;
  - (b) indikazzjoni tal-inċertezzi marbutin mal-ammont jew l-iskedar fiz-żmien ta' kull hrug; u
  - (ċ) il-possibbiltà ta' kull rimborż.
- 87 Sabiex ikun iddeterminat liema provvedimenti jew obligazzjonijiet kontingenti jistgħu jkunu aggregati biex jiffurmaw klassi, huwa meħtieġ li jiġi kkunsidrat jekk in-natura tal-entrati hijiex simili biżżejjed għal dikjarazzjoni unika dwarhom biex tissodisfa r-rekwiżiti tal-paragrafi 85(a) u (b) u 86(a) u (b). Għalhekk, jista' jkun adatt li jiġu ttrattati bħala klassi unika ta' provvediment, ammonti relatati ma' garanziji ta' prodotti differenti, iżda ma jkunx adatt li jiġu ttrattati bħala klassi waħda ammonti relatati ma' garanziji u ammonti normali li huma soġġett għal proċedimenti legali.
- 88 Meta provvediment u obligazzjoni kontingenti jirriżultaw mill-istess sett ta' ċirkostanzi, entità tagħmel l-iżvelar meħtieġ fil-paragrafi 84–86 b'mod li juri r-rabta bejn il-provvediment u l-obbligazzjoni kontingenti.

- 89 Fejn huwa probabbli dħul ta' benefiċċji ekonomiċi, entità għandha tiżvela deskrizzjoni qasira tan-natura tal-assi kontingenti fid-data tal-karta tal-bilanċ, u, fejn prattikabbli, stima tal-effett finanzjarju tagħhom, imkejla bl-użu tal-prinċipji mniżżlin għal provvedimenti fil-paragrafi 36-52.
- 90 Huwa importanti li l-iżvelar ta' assi kontingenti jevita li jagħti indikazzjonijiet qarrieqa tal-probabbiltà li jkun hemm introjtu.
- 91 Fejn xi informazzjoni meħtieġa mill-paragrafi 86 u 89 mhijiex żvelata minhabba li mhux prattikabbli li jsir hekk, dan il-fatt għandu jkun iddikjarat.
- 92 F'kazijiet estremament rari, l-iżvelar ta' xi parti mill-informazzjoni jew l-informazzjoni kollha meħtieġa mill-paragrafi 84-89 jista' jkun mistenni li jippreġudika serjament il-pożizzjoni tal-entità li tkun tinstab f'tilwima ma' partijiet oħrajn dwar is-sugġett tad-provvediment, obbligazzjoni kontingenti jew assi kontingenti. F'kazijiet bħal dawn, entità m'għandhiex għalfejn tiżvela l-informazzjoni, iżda għandha tiżvela n-natura ġenerali tat-tilwima, flimkien mal-fatt li, u r-raġuni għaliex, l-informazzjoni ma kinitx żvelata.

PROVVEDIMENTI TRANŻITORJI

- 93 L-effett tal-adozzjoni ta' dan l-Istandard mid-data effettiva tiegħu (jew aktar qabel) għandu jkun rappurtat bħala aġġustament għall-bilanċ tal-ftuh ta' qligħ imfaddal għall-perijodu li fih l-Istandard kien adottat għall-ewwel darba. L-entitajiet huma mheġġa, iżda mhux meħtieġa, li jaġġustaw il-bilanċ tal-ftuh ta' qligħ imfaddal għall-iktar preijodu bikri pprezentat u biex jiddikjaraw b'mod ġdid informazzjoni komparattiva. Jekk l-informazzjoni komparattiva ma tkunx iddikjarata b'mod ġdid, dan il-fatt għandu jkun żvelat.
- 94 [Imhassra]

DATA EFFETTIVA

- 95 Dan l-Istandard isir operattiv għal rapporti finanzjarji annwali li jkopru perijodi li jibdew fl-1 ta' Lulju 1999 jew wara. L-applikazzjoni aktar bikrija hija mheġġa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodi li jibdew qabel l-1 ta' Lulju 1999, hija għandha tiżvela dan il-fatt.
- 96 [Imhassra]

STANDARDS INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 38

Assi Intanġibbli

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-Istandard hu li jippreskrivi t-trattament fil-kontijiet għal assi intanġibbli li mhumiex indirizzati b'mod speċifiku f'xi Standard ieħor. Dan l-Istandard jeħtieġ li entità tirrikonoxxi assi intanġibbli jekk, u biss jekk, jiġu ssodisfati kriterji speċifiċi. L-Istandard jispeċifika wkoll kif għandu jitkejjel l-miżmum fil-kotba ta' assi intanġibbli u jeħtieġ żvelar speċifiku dwar assi intanġibbli.

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat fil-kontabilità ta' assi intanġibbli, minbarra:
- (a) assi intanġibbli li jaqgħu taht l-ambitu ta' xi Standard ieħor;
  - (b) assi finanzjarji, kif definiti fl-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni*;
  - (c) ir-rikonoxximent u l-kejl ta' assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni (ara l-IFRS 6 *L-Esplorazzjoni għal Riżorsi Minerali u l-Evalwazzjoni tagħhom*); jew
  - (d) infiq fuq l-iżvilupp u l-estrazzjoni ta' minerali, żejt, gass naturali u riżorsi simili li ma jiġgeddud.
- 3 Jekk xi Standard ieħor jippreskrivi l-kontabilità għal tip speċifiku ta' assi intanġibbli, entità għandha tapplika dak l-Istandard minflok dan l-Istandard. Pereżempju, dan l-Istandard ma japplikax għal:
- (a) assi intanġibbli miżmuma għall-bejgħ minn entità matul il-kors normali tan-negozju (ara l-IAS 2 *Inventarji* u l-IAS 11 *Kuntratti ta' Kostruzzjoni*).
  - (b) assi ta' taxxi differiti (ara l-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul*).
  - (c) kuntratti ta' kiri li jaqgħu taht l-ambitu tal-IAS 17: *Kuntratti ta' Kiri*.
  - (d) assi li jirriżultaw mill-benefiċċji tal-impjegati (ara l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*).
  - (e) assi finanzjarji kif definiti fl-IAS 32. Ir-rikonoxximent u l-kejl ta' xi assi finanzjarji huma koperti minn l-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*, l-IAS 28 *Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati* u l-IAS 31 *Interessi f'Impriżi Kongunti*.
  - (f) avvjament akkwistat f'kombinament ta' negozji (ara l-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji*).
  - (g) spejjeż differiti tal-akkwist, u assi intanġibbli, li joriġinaw mid-drittijiet kuntrattwali ta' assiguratatur taht kuntratti tal-assigurazzjoni li jaqgħu taht l-ambitu tal-IFRS 4 *Kuntratti ta' Assigurazzjoni*. L-IFRS 4 jistabbilixxi obbligi speċifiċi ta' żvelar għal dawk il-kosti differiti tal-akkwist iżda mhux għal dawk l-assi intanġibbli. Għalhekk, il-htigijiet ta' żvelar f'dan l-Istandard japplikaw għal dawk l-assi intanġibbli.
  - (h) assi intanġibbli mhux kurrenti kklassifikati bhala li huma miżmuma għall-bejgħ (jew inkluz f' grupp tad-disponiment li hu kklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ) b'konformità mal-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx*.
- 4 Xi assi intanġibbli jistgħu jkunu fi jew fuq sustanza fiżika bħal kompakt disk (fil-każ ta' *software* tal-kompjuter), dokumentazzjoni legali (fil-każ ta' licenzja jew privattiva) jew film. Sabiex jiġi ddeterminat jekk assi li jinkorpora elementi kemm intanġibbli kif ukoll tanġibbli għandux jiġi trattat taht l-IAS 16 *Proprietà, Impjanti u Tagħmir* jew bhala assi intanġibbli taht dan l-Istandard, entità tuża ġudizzju għaqli biex tevalwa liema element hu l-aktar sinifikanti. Pereżempju, *software* tal-kompjuter għal għodda mekkanika kkontrollata bil-kompjuter li ma tistax topera minghajr dak is-*software* speċifiku, hu parti integrali mill-*hardware* relatat u hu meqjus bhala *proprietà*, *impjant* u *tagħmir*. L-istess japplika għas-sistema operattiva ta' kompjuter. Meta s-*software* ma jkunx parti integrali mill-*hardware* relatat, is-*software* tal-kompjuter jitqies bhala assi intanġibbli.
- 5 Dan l-Istandard japplika għal, fost affarijiet oħrajn, infiq fuq reklamar, taħriġ, bidu ta' negozju, riċerka u attivitajiet ta' żvilupp. Attivitajiet ta' riċerka u żvilupp huma diretti lejn l-iżvilupp ta' għarfien. Għalhekk, għalkemm dawn l-attivitajiet jistgħu jirriżultaw f'assi b'sustanza fiżika (eż. prototip), l-element fiżiku tal-assi hu sekondarju għall-komponent intanġibbli tiegħu, i.e. l-għarfien li jkun tinsab fih.

- 6 Fil-każ ta' kuntratt ta' kiri finanzjarju, l-assi prinċipali jista' jkun jew tanġibbli jew intanġibbli. Wara r-rikonoxximent inizjali, il-kerrej jirrapporta fil-kontijiet assi intanġibbli miżmum taht kuntratt ta' kiri finanzjarju b'konformità ma' dan l-Istandard. Id-drittijiet taht ftehim ta' liċenzja għal entrati bħal films, *video recordings*, drammi, manuskritti, privattivi u drittijiet tal-awtur huma esklużi mill-ambitu tal-IAS 17 u jaqgħu taht l-ambitu ta' dan l-Istandard.
- 7 Esklużjonijiet mill-ambitu ta' Standard jistgħu jseħhu jekk l-attivitajiet jew it-tranzazzjonijiet ikunu tant speċjalizzati li jagħtu lok għal kwistjonijiet ta' kontabilità li jistgħu jkunu jehtieġu li jiġu indirizzati b'mod differenti. Kwistjonijiet bħal dawn jinqalghu fil-kontabilità għan-nefqa fuq l-esplorazzjoni għal, jew l-iżvilupp u l-estrazzjoni ta', żejt, gass u despożiti minerali f'industrija tal-estrazzjoni u fil-każ ta' kuntratti tal-assigurazzjoni. Għalhekk, dan l-Istandard ma japplikax għan-nefqa għal attivitajiet u kuntratti bħal dawn. Madankollu, dan l-Istandard japplika għal assi intanġibbli oħrajn użati (bħal *software* tal-kompjuter), u nfiq iehor li jkun sar (bħal spejjeż inizjali ta' negozju) f' industrija tal-estrazzjoni jew minn assiguratari.

DEFINIZZJONIJIET

- 8 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Suq attiv huwa suq li fih jeżistu l-kondizzjonijiet kollha li ġejjin:

- (a) l-entrati nnegozjati fis-suq ikunu omoġeni;
- (b) xerrejja u bejjieġha disposti, normalment jistgħu jinstabu f'kull hin; u
- (c) il-prezzijiet huma disponibbli għall-pubbliku.

Id-data tal-ftehim għal kombinazzjoni kummerċjali hija d-data li fiha jintlahaq ftehim sostantiv bejn il-partijiet li jkunu qegħdin johlqu l-kombinazzjoni u, fil-każ ta' entitajiet elenkati pubblikament, imħabbra lill-pubbliku. Fil-każ ta' akkwizizzjoni ostili, id-data l-aktar bikrija meta jista' jintlahaq ftehim sostantiv bejn il-partijiet li jkunu ser jagħmlu l-kombinament hi d-data meta numru suffiċjenti tal-proprietarji tal-akkwiżit ikunu aċċettaw l-offerta tal-akkwired biex l-akkwired jikseb kontroll tal-akkwiżit.

Amortizzament huwa l-allokazzjoni sistematika tal-ammont li jiġi ddeprezzat ta' assi intanġibbli matul iż-żmien tal-utilità.

Assi huwa rizzorsa:

- (a) ikkontrollat minn entità bħala rizzultat ta' avvenimenti fl-imghoddi; u
- (b) li minnu benefiċċji ekonomiċi futuri għall-entità hu mistennija li jseħhu.

Ammont miżmum fil-kotba hu l-ammont li bih assi jiġi rikonoxxut wara li jitnaqqas kull amortizzament akkumulat u telf ta' indeboliment akkumulat fuqu.

Kost hu l-ammont ta' flus jew ekwivalenti ta' flus mħallsa jew il-valur ġust ta' korrispettiv iehor mogħti biex jiġi akkwistat assi fil-hin tal-akkwiżizzjoni jew il-konstruzzjoni tiegħu, jew meta applikabbli, l-ammont attribwit għal dak l-assi meta jiġi rikonoxxut fil-bidu b'konformità mal-htigijiet speċifiċi ta' xi IFRS iehor, eż. l-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq Ishma*.

Ammont li jiġi ddeprezzat huwa l-kost ta' assi, jew ammont iehor sostitwit għall-kost, wara li jitnaqqas il-valur residwu tiegħu.

Żvilupp hu l-applikazzjoni tas-sejbiet tar-riċerka jew għarfien oħra għal pjan jew disinn għall-produzzjoni ta' materjali, strumenti, prodotti, proċessi, sistemi jew servizzi godda jew sostanzjalment imtejba qabel il-bidu ta' produzzjoni jew użu kummerċjali.

Valur speċifiku għall-entità hu l-valur preżenti tal-flussi ta' flus li entità tistenna li ser jirriżulta mill-użu kontinwu ta' assi u mid-disponiment tiegħu fit-tmiem taż-żmien tal-utilità tiegħu jew li tistenna li ser iġġarrab meta thallas xi obbligazzjoni.

Valur ġust hu l-ammont li għalih jista' jiġi skambjat dan l-assi bejn partijiet infurmati u disposti fi tranzazzjoni distakkata.

Telf ta' indeboliment hu l-ammont li bih l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi jaqbeż l-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat.

Assi intanġibbli hu assi mhux monetarju identifikabbli mingħajr sustanza fizika.

Assi monetarji huma flus miżmuma u assi li jkunu ser jiġu riċevuti f'ammonti fissi jew determinabbli ta' flus.

Riċerka hija investigazzjoni oriġinali u pplanata li ssir bil-prospett li tiġi akkwistata għarfien u għarfien ġdid xjentifiku jew tekniku.

Il-*valur residwu* ta' assi hu l-ammont stmat li entità tista' tikseb fil-prezent mid-disponiment tal-assi, wara li tnaqqas il-kosti stmati tad-disponiment, li kieku l-assi kien diġà tal-età u fil-kondizzjoni mistennija fit-tmiem taż-żmien tal-utilità tiegħu.

Żmien tal-utilità hu:

- (a) il-perijodu li matulu assi hu mistenni li jkun disponibbli għall-użu minn entità; jew
- (b) in-numru ta' unitajiet ta' produzzjoni jew unitajiet simili li huma mistennija li ser jinkisbu mill-assi minn entità.

Assi intanġibbli

- 9 L-entitajiet spiss jużaw riżorsi, jew iġarrbu obligazzjonijiet, mal-akkwiżizzjoni, l-iżvilupp, il-manutenzjoni jew it-titjib ta' riżorsi intanġibbli bħal għarfien xjentifiku jew tekniku, id-disinn u l-implimentazzjoni ta' proċessi jew sistemi godda, liċenzji, proprjetà intellettuali, għarfien tas-suq u *trademarks* (inklużi ismijiet ta' ditti u titli tal-pubblikazzjoni). Eżempji komuni ta' entrati li jaqgħu taht dawn il-kategoriji wesgħin huma *software* tal-kompjuter, privattivi, drittijiet tal-awtur, films, listi ta' klijenti, drittijiet ta' żamma ta' ipoteki, liċenzji tas-sajd, kwoti tal-importazzjoni, *franchises*, relazzjonijiet mal-klijenti jew mal-fornituri, lealtà tal-klijent, sehem mis-suq u drittijiet ta' *marketing*.
- 10 Mhux l-entrati kollha deskritti fil-paragrafu 9 jissodisfaw id-definizzjoni ta' assi intanġibbli, i.e. identifikabbiltà, kontroll fuq riżorsa u l-eżistenza ta' benefiċċji ekonomiċi futuri. Jekk xi entrata li taqa' taht l-ambitu ta' dan l-Istandard ma tissodisfax id-definizzjoni ta' assi intanġibbli, in-nefqa biex din tiġi akkwistata jew iġġenerata internament tiġi rikonoxxuta bħala spiza meta ssir. Madankollu, jekk l-entrata tkun akkwistata f'kombinament ta' negozji, dan jifforma parti mill-avvjament rikonoxxut fid-data tal-akkwiżizzjoni (ara l-paragrafu 68).

Identifikabbiltà

- 11 Id-definizzjoni ta' assi intanġibbli tehtieg li assi intanġibbli jkun identifikabbli biex jingħaraf mill-avvjament. Avvjament miksub f'kombinament ta' negozji jirrappreżenta pagament magħmul minn akkwirent fl-anticipazzjoni ta' benefiċċji ekonomiċi futuri mill-assi li mhumiex kapaċi li jiġu identifikati individwalment u rikonoxxuti separatament. Il-benefiċċji ekonomiċi futuri jistgħu jirriżultaw minn sinerġija bejn l-assi identifikabbli akkwistati jew minn assi li, individwalment, ma jikkwalifikawx għar-rikonoxximent fir-rapporti finanzjarji iżda li għalihom l-akkwirent jkun lest li jagħmel hlas fil-kombinament ta' negozju.
- 12 Assi jissodisfa l-kriterju ta' identifikabbiltà fid-definizzjoni ta' assi intanġibbli meta jkun:
  - (a) separabbli, i.e. kapaċi li jiġi sseparat jew diviż mill-entità u mibjugħ, trasferit, liċenzjat, mikri jew skambjat, jew individwalment jew flimkien ma' kuntratt relatat, assi jew obligazzjoni; jew
  - (b) joriġina minn drittijiet kuntrattwali jew drittijiet legali oħrajn, bla ma jingħata kas jekk dawk id-drittijiet ikunux trasferibbli jew separabbli mill-entità jew minn drittijiet u obbligi oħrajn.

Kontroll

- 13 Entità tikkontrolla assi jekk l-entità jkollha l-poter li tikseb il-benefiċċji ekonomiċi futuri mir-riżorsa prinċipali u li tirrestrinġi l-aċċess ta' haddiehor għal dawk il-benefiċċji. Il-kapaċità ta' entità li tikkontrolla l-benefiċċji ekonomiċi futuri minn assi intanġibbli normalment tiġi minn drittijiet legali li jistgħu jiġu infurzati quddiem qorti tal-ġustizzja. Fin-nuqqas ta' drittijiet legali, hu aktar diffiċli li l-kontroll jintwera. Madankollu, l-infurzar tal-liġi legali ta' dritt mhix kondizzjoni neċessarja għall-kontroll minhabba li entità tista' tkun kapaċi tikkontrolla l-benefiċċji ekonomiċi futuri b'xi mod iehor.
- 14 Il-għarfien tas-suq u dak tekniku jistgħu jagħtu lok għal benefiċċji ekonomiċi futuri. Entità tikkontrolla dawk il-benefiċċji jekk, pereżempju, l-għarfien ikun protett bi drittijiet legali bħal drittijiet tal-awtur, limitazzjoni ta' ftehim tal-kummerċ (meta dan ikun permess) jew minn dover legali fuq l-impjegati li jżommu l-kunfidenzjalità.
- 15 Entità jista' jkollha grupp ta' personal tas-sengħa u tista' tkun kapaċi tidentifika kapaċitajiet li jizjeddu tal-personal, li jwasslu għal benefiċċji ekonomiċi futuri mit-taħriġ. L-entità tista' tistenna wkoll li l-impjegati ser ikomplu jagħmlu l-kapaċitajiet tagħhom disponibbli għall-entità. Madankollu, entità normalment ma jkollhiex kontroll biżżejjed fuq il-benefiċċji ekonomiċi futuri mistennija li jirriżultaw minn grupp ta' impjegati tas-sengħa u mit-taħriġ għal dawk l-

entrati biex tissodisfa d-definizzjoni ta' assi intangibbli. Għal raġuni simili, il-manigment speċifiku jew talent tekniku x'aktarx li mhux ser jissodisfa d-definizzjoni ta' assi intangibbli, hlief jekk ikun protett bi drittijiet legali biex jintuża u biex jinkisbu benefiċċji ekonomiċi futuri mistennija minnu, u jekk ikun jissodisfa wkoll il-partijiet l-oħrajn tad-definizzjoni.

- 16 Entità jista' jkollha portafoll ta' klijenti jew sehem mis-suq u tistenna li, minhabba l-isforzi tagħha fil-bini ta' relazzjonijiet u lealtà mal-klijenti, dawn ser ikomplu jinnegozjaw mal-entità. Madankollu, fin-nuqqas ta' drittijiet legali li jipproteġu, jew metodi oħrajn ta' kontroll, ir-relazzjonijiet mal-klijenti jew il-lealtà tal-klijenti mal-entità, l-entità normalment ma jkollhiex kontroll biżżejjed fuq il-benefiċċji ekonomiċi mistennija mir-relazzjonijiet u l-lealtà tal-klijenti għal entrati bħal dawn (eż. portafoll ta' klijenti, ishma mis-suq, relazzjonijiet mal-klijenti u lealtà tal-klijenti) biex tissodisfa d-definizzjoni ta' assi intangibbli. Fin-nuqqas ta' drittijiet legali li jipproteġu r-relazzjonijiet mal-klijenti, tranżazzjonijiet ta' skambju għall-istess relazzjonijiet mhux kuntrattwali mal-klijenti jew relazzjonijiet simili (minbarra bħala parti minn kombinament ta' negozju) jipprovdu evidenza li l-entità minkejja kolloxx hi kapaċi li tikkontrolla l-benefiċċji ekonomiċi futuri mistennija li johorġu mir-relazzjonijiet mal-klijenti. Minhabba li tranżazzjonijiet ta' skambju bħal dawn jipprovdu wkoll evidenza li r-relazzjonijiet mal-klijenti huma separabbli, daww ir-relazzjonijiet mal-klijenti jissodisfaw id-definizzjoni ta' assi intangibbli.

Benefiċċji ekonomiċi futuri

- 17 Il-benefiċċji ekonomiċi futuri li johorġu minn assi intangibbli jistgħu jinkludu d-dhul mill-bejgħ ta' prodotti jew servizzi, tifdil mill-ispiza, jew benefiċċji oħrajn li jirriżultaw mill-użu tal-assi mill-entità. Pereżempju, l-użu ta' proprjetà intellettuali fi proċess tal-produzzjoni jista' jnaqqas l-ispejjeż futuri tal-produzzjoni minflok ma jzid id-dhul fil-futur.

RIKONOXXIMENT U KEJL

- 18 Ir-rikonoxximent ta' entrata bħala assi intangibbli jehtieg li entità turi li l-entrata tissodisfa:

- (a) id-definizzjoni ta' assi intangibbli (ara l-paragrafi 8–17); u
- (b) il-kriterji ta' rikonoxximent (ara l-paragrafi 21–23).

Dan il-htieġa tapplika għall-ispejjeż li jsiru fil-bidu biex jiġi akkwistat jew iġġenerat internament assi intangibbli u daww li jsiru sussegwentement biex jiżded, jew titbiddel parti minnu, jew biex issir manutenzjoni fuqu.

- 19 Il-paragrafi 25–32 jitrattaw l-applikazzjoni tal-kriterji ta' rikonoxximent għal assi intangibbli akkwistati separatament, u l-paragrafi 33–43 jitrattaw l-applikazzjoni tagħhom għal assi intangibbli akkwistati f'kombinament ta' negozji. Il-paragrafu 44 jitratta l-kejl inizjali ta' assi intangibbli akkwistati permezz ta' għotja tal-gvern, il-paragrafi 45–47 jitrattaw skambju ta' assi intangibbli, u l-paragrafi 48–50 it-trattament ta' avvjament iġġenerat internament. Il-paragrafi 51–67 jitrattaw ir-rikonoxximent inizjali u l-kejl ta' assi intangibbli iġġenerati internament.

- 20 In-natura ta' assi intangibbli hi tali li, f'hafna każijiet, ma jsiru l-ebda zidiet mal-assi jew bidliet ta' xi parti minnu. Għalhekk, hafna mill-infiq sussegwenti x'aktarx li jzommu l-benefiċċji ekonomiċi futuri mistennija li jinsabu f'assi intangibbli eżistenti aktar milli jissodisfaw id-definizzjoni ta' assi intangibbli u l-kriterji ta' rikonoxximent iddeterminati f'dan l-Istandard. Barra minn hekk, hu spiss diffiċli biex tiġi attribwita nefqa sussegwenti direttament għal assi intangibbli partikulari milli għan-negozju kollu. Għalhekk, hu biss f'każijiet rari biss li nefqa sussegwenti — nefqa li ssir wara r-rikonoxximent inizjali ta' assi intangibbli akkwistat jew wara t-tlestija ta' assi intangibbli iġġenerat internament — tiġi rikonoxxuta fl-ammont rikonoxxut ta' assi. B'mod konsistenti mal-paragrafu 63, nefqa sussegwenti fuq ditti, mastheads, titli tal-pubblikazzjoni, listi ta' klijenti u entrati simili fis-sustanza (kemm jekk akkwistati minn barra jew iġġenerati internament) hi dejjem rikonoxxuta fi profitt jew f'telf hekk kif issir. Dan għaliex nefqa bħal din ma tistax tkun distinta mill-infiq għall-iżvilupp tan-negozju kollu.

- 21 Assi intangibbli għandu jiġi rikonoxxut jekk, u biss jekk:

- (a) ikun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi futuri li huma attribwibbli għall-assi ser jgħaddu għal fuq l-entità; u
- (b) l-ispiza tal-assi tista' titkejjel b'mod affidabbli.

- 22 Entità għandha tevalwa l-probabbiltà ta' benefiċċji ekonomiċi futuri permezz ta' suppożizzjonijiet raġonevoli u sostenibbli li jirrappreżentaw l-aħjar stima tal-manigment tal-firxa ta' kondizzjonijiet ekonomiċi li ser jeżistu matul il-bqija taż-żmien tal-utilità tal-assi.

- 23 Entità tuża l-gudizzju għaqli tagħha biex tevalwa l-grad ta' ċertezza marbuta mal-fluss ta' benefiċċji ekonomiċi futuri li huma attribwibbli għall-użu tal-assi fuq il-bażi tal-evidenza disponibbli fil-hin tar-rikonoxximent inizjali, billi tagħti aktar piż lil evidenza esterna.

- 24 Assi intanġibbli għandu jitkejjel fil-bidu skont il-kost tiegħu.

Akkwiżizzjoni separata

- 25 Normalment il-prezz li entità thallas biex takkwista separatament assi intanġibbli jirrifletti l-aspettattivi dwar il-probabbiltà li l-benefiċċji ekonomiċi futuri mistennija li jinsabu fl-assi, ser jgħaddu għal fuq l-entità. Fi kliem ieħor, l-effett tal-probabbiltà hu rifless fil-kost tal-assi. Għalhekk, il-kriterju ta' rikonossiment tal-probabbiltà fil-paragrafu 21(a) dejjem hu kkunsidrat li hu sodisfatt għal assi intanġibbli akkwistati separatament.
- 26 Barra minn hekk, il-kost ta' assi intanġibbli akkwistat separatament tista' normalment titkejjel b'mod affidabbli. Dan hu l-każ b'mod partikulari meta l-korrispettiv għax-xiri jkun fil-forma ta' flus jew assi monetarji oħrajn.
- 27 Il-kost ta' assi intanġibbli akkwistat separatament tinkludi:
- (a) il-prezz tax-xiri tiegħu, inklużi d-dazji tal-importazzjoni u t-taxxi mhux rifondibbli fuq xiri, wara li jitnaqqsu l-iskonti u r-rifużjonijiet tal-kummerċ.
  - (b) kull kost attribwibbli direttament fit-thejija tal-assi għall-użu intenzjonat tiegħu.
- 28 Eżempji ta' spejjeż direttament attribwibbli huma:
- (a) l-ispejjeż tal-benefiċċji tal-impjegati (kif definiti fl-IAS 19) li joriġinaw direttament mit-thejija biex l-assi jinġieb għall-kondizzjoni operattiva tiegħu;
  - (b) drittijiet professjonali li joriġinaw direttament biex l-assi jinġieb fil-kondizzjoni operattiva tiegħu; u
  - (c) l-ispejjeż tal-ittestjar dwar jekk l-assi hux jahdem sew.
- 29 Eżempji ta' nfiq li mhumiex parti mill-kost ta' assi intanġibbli huma:
- (a) il-kosti tal-introduzzjoni ta' prodott jew servizz ġdid (inklużi l-spejjeż tar-reklamar u ta' attivitajiet promozzjonali);
  - (b) il-kosti tat-tmexxija ta' negozju f'lok ġdid jew ma' klassi ġdida ta' konsumatur (inklużi l-spejjeż tat-taħriġ tal-personal); u
  - (c) il-kosti tal-amministrazzjoni u spejjeż indiretti ġenerali oħrajn.
- 30 Ir-rikonossiment tal-kosti fl-ammont miżmum fil-kotba ta' assi intanġibbli jieqaf meta l-assi jkun fil-kondizzjoni meħtieġa biex ikun jista' jithaddem bil-mod intenzjonat mill-manigment. Għaldaqstant, il-kosti li jsiru fl-użu jew l-użu mill-ġdid ta' assi intanġibbli mhumiex inklużi fl-ammont miżmum fil-kotba ta' dak l-assi. Pereżempju, il-osti li gejjin mhumiex inklużi fl-ammont miżmum fil-kotba ta' assi intanġibbli:
- (a) il-kosti li jsiru meta l-assi li jkun jista' jithaddem bil-mod intenzjonat mill-manigment ikun għad irid jibda jintuża; u
  - (b) telf inizjali mill-operat, bħal dawk li jsiru sakemm id-domanda għall-produzzjoni tal-oġġett titla' bil-mod il-mod; u
- 31 Xi operazzjonijiet isehhu b'konnessjoni mal-iżvilupp ta' assi intanġibbli, iżda mhumiex meħtieġa biex l-assi jinġab fil-kondizzjoni meħtieġa biex ikun kapaċi li jibda jithaddem bil-mod intenzjonat mill-manigment. Dawn l-operazzjonijiet incidentalijiet jistgħu jsehhu qabel jew matul l-attivitajiet ta' żvilupp. Minhabba li l-operazzjonijiet incidentalijiet mhumiex meħtieġa biex l-assi jinġab fil-kondizzjoni meħtieġa biex ikun jista' jithaddem bil-mod intenzjonat mill-manigment, l-introjtu u l-ispejjeż relatati ta' operazzjonijiet incidentalijiet huma rikonossuti immedjatament fi profitt jew f'telf, u inklużi fil-klassifikazzjonijiet rispettivi tagħhom ta' introjtu u spiża.
- 32 Jekk il-hlas għal assi intanġibbli jiġi differit 'il hemm mit-termini normali ta' kreditu, il-kost tiegħu hu l-ekwivalenti tal-prezz fi flus. Id-differenza bejn dan l-ammont u l-pagamenti totali hi rikonossuta bhala spiża ta' imghax matul il-perijodu tal-kreditu, hliet jekk tiġi kapitalizzata b'konformità mat-trattament ta' kapitalizzazzjoni permess fl-IAS 23 *Kosti tas-Self*.

Akkwiżizzjoni bhala parti minn kombinament ta' negozji

- 33 B'konformità mal-IFRS 3, jekk assi intanġibbli jiġi akkwistat f'kombinament ta' negozji, il-kost ta' dak l-assi intanġibbli tkun il-valur ġust tiegħu fid-data tal-akkwiżizzjoni. Il-valur ġust ta' assi intanġibbli jirrifletti l-aspettattivi tas-suq dwar il-probabbiltà li l-benefiċċji ekonomiċi futuri li jinsabu fl-assi ser jgħaddu għal għand l-entità. Fi kliem ieħor, l-effett tal-probabbiltà hu rifless fil-kejl tal-valur ġust tal-assi intanġibbli. Għalhekk, il-kriterju ta' rikonossiment tal-probabbiltà fil-paragrafu 21(a) hu dejjem ikkunsidrat li hu ssodisfat għal assi intanġibbli akkwistati f'kombinamenti ta' negozji.

- 34 Ghalhekk, b'konformità ma' dan l-Istandard u l-IFRS 3, l-akkwiredent jirrikonoxxi fid-data tal-akkwizizzjoni separatament mill-avvjament, assi intangibbli tal-akkwizit jekk il-valur ġust tal-assi jista' jitkejjel b'mod affidabbli, irrispettivament jekk l-assi jkun gie rikonoxxut mill-akkwizit qabel il-kombinament tan-negozji. Dan ifisser li l-akkwiredent jirrikonoxxi bhala assi separatament mill-avvjament, proġett ta' riċerka u żvilupp li l-proċess tiegħu jkun għadu għaddej, tal-akkwizit, jekk il-proġett jissodisfa d-definizzjoni ta' assi intangibbli u l-valur ġust tiegħu jkun jista' jitkejjel b'mod affidabbli. Proġett ta' riċerka u żvilupp li l-proċess tiegħu jkun għadu għaddej, ta' dak li qed jiġi akkwistat, jissodisfa d-definizzjoni ta' assi intangibbli meta:
- (a) jissodisfa d-definizzjoni ta' assi intangibbli; u
  - (b) ikun identifikabbli, i.e. separabbli jew jorigina minn drittijiet kuntrattwali jew drittijiet legali oħrajn.
- Kejl tal-valur ġust ta' assi intangibbli akkwistat f'kombinament ta' negozji.*
- 35 Il-valur ġust ta' assi intangibbli akkwistati f'kombinamenti ta' negozju jista' normalment jitkejjel b'mod affidabbli biex jiġi rikonoxxut separatament mill-avvjament. Meta, għall-istimi użati għall-kejl tal-valur ġust ta' assi intangibbli, ikun hemm firxa ta' riżultati possibbli bi probabbiltajiet differenti, dik l-inċertezza tidhol fil-kejl tal-valur ġust tal-assi, minflok ma turi inkapaċità li jsir kejl affidabbli tal-valur ġust. Jekk assi intangibbli akkwistat f'kombinament ta' negozji jkollu żmien tal-utilità definit, ikun hemm preżunzjoni konfutabbli li l-valur ġust tiegħu jista' jitkejjel b'mod affidabbli.
- 36 Assi intangibbli akkwistat f'kombinament ta' negozji jista' jkun separabbli, iżda biss flimkien ma' assi tangibbli jew intangibbli relatati. Pereżempju, it-titlu tal-pubblikazzjoni ta' rivista jista' ma jkunx jista' jinbiegħ separatament minn database relatata ta' abbonati, jew trademark għall-ilma naturali tan-nixxiegha tista' tkun relatata ma' nixxiegha partikulari u ma tistax tinbiegħ separatament min-nixxiegha. F'każijiet bhal dawn, l-akkwiredent jirrikonoxxi l-grupp ta' assi bhala assi wiehed separatament mill-avvjament jekk il-valuri ġusti individwali tal-assi fil-grupp ma jkunux jistgħu jitkejlu b'mod affidabbli.
- 37 Bl-istess mod, it-termini 'ditta u 'isem ta' ditta' spiss jintużaw bhala sinonimi għal marki registrati u marki oħrajn. Madankollu, dawn tal-ewwel huma termini ġenerali tal-marketing li tipikament jintużaw biex jirreferu għal grupp ta' assi kumplimentari bhal *trademark* (jew marka tas-servizz) u l-isem tal-kummerċ, il-formuli, ir-riċetti u l-hila esperta teknoloġika relatati. L-akkwiredent jirrikonoxxi bhala assi wiehed, grupp ta' assi intangibbli kumplimentari li flimkien jikkostitwixxu d-ditta jekk il-valuri ġusti individwali tal-assi kumplimentari ma jistgħux jitkejlu b'mod affidabbli. Jekk il-valuri ġusti individwali tal-assi kumplimentari jkunu jistgħu jitkejlu b'mod affidabbli, l-akkwiredent jista' jirrikonoxxihom bhala assi wiehed, kemm-il darba li l-assi individwali jkollhom żmien tal-utilità simili.
- 38 L-uniċi ċirkustanzi fejn jista' ma jkunx possibbli li jitkejjel b'mod affidabbli l-valur ġust ta' assi intangibbli akkwistat f'kombinament ta' negozji huma meta l-assi intangibbli jorigina minn drittijiet legali jew kuntrattwali u jew:
- (a) ma jkunx separabbli; jew
  - (b) ikun separabbli, iżda ma jkun hemm l-ebda storja jew evidenza ta' tranżazzjonijiet ta' skambju għall-istess assi jew assi simili, u altrimenti l-istima tal-valur ġust tkun dipendenti fuq varjabbli li ma jistgħux jiġu mkejla.
- 39 Il-prezzijiet ikkwotati f'suq attiv jipprovdu l-aktar stima affidabbli tal-valur ġust ta' assi intangibbli (ara wkoll il-paragrafu 78). Il-prezz xieraq tas-suq hu normalment il-prezz offrut kurrenti. Meta l-prezzijiet offruti kurrenti ma jkunux disponibbli, il-prezz tal-aktar tranżazzjoni reċenti tista' tipprovdi bażi li minnha jiġi stmat il-valur ġust, kemm-il darba ma kienx hemm bidla sinifikanti fiċ-ċirkustanzi ekonomiċi bejn id-data tat-tranżazzjoni u d-data meta tkun saret l-istima tal-valur ġust tal-assi.
- 40 Jekk ma jkun jezisti l-ebda suq attiv għal assi intangibbli, il-valur ġust tiegħu hu l-ammont li entità kieku kienet thallas għall-assi, fid-data tal-akkwizizzjoni, fi tranżazzjoni distakkata bejn partijiet infurmati u disposti, fuq il-bażi tal-aħjar informazzjoni disponibbli. Sabiex jiġi ddeterminat dan l-ammont, entità tikkunsidra r-riżultat ta' tranżazzjonijiet reċenti għal assi simili.
- 41 Entitajiet li jkunu regolament involuti fil-bejgħ u x-xiri ta' assi intangibbli uniċi jistgħu jkunu żviluppaw mezzi tekniċi għall-istima tal-valuri ġusti tagħhom b'mod indirett. Dawn il-mezzi tekniċi jistgħu jintużaw għall-kejl inizjali ta' assi intangibbli akkwistat f'kombinament ta' negozji jekk l-ghan tagħhom ikun li jiġi stmat il-valur ġust jekk ikun jirriflettut t-tranżazzjonijiet u l-prassi kurrenti fl-industrija li għaliha jappartjeni l-assi. Dawn il-mezzi tekniċi jinkludu, fejn ikun adattat:
- (a) l-applikazzjoni ta' multipli li jirriflettut tranżazzjonijiet kurrenti tas-suq għal indikaturi li jmxexxu l-profittabilità tal-assi (bħad-dhul, ishma mis-suq u profitt mill-operat) jew dritt (dovut għall-użu ta' proprjetà) li jista' jinkiseb mil-licenzjament tal-assi intangibbli lil parti oħra fi tranżazzjoni distakkata (bhal fil-metodu ta' "sollev minn royalty"); jew

(b) skont ta' fluss ta' flus netta stmata futura tal-assi.

Nefqa sussegwenti fuq proġett ta' riċerka u żvilupp akkwistat li l-proċess tiegħu jkun għadu għaddej

42 Nfiq fuq riċerka u żvilupp li:

(a) jkun relatat ma' proġett ta' riċerka u żvilupp li l-proċess tiegħu jkun għadu għaddej akkwistat separatament jew f'kombinament ta' negozji u rikonoxxut bhala assi intangibbli; u

(b) li jiġġarrab wara l-akkwizizzjoni ta' dak il-proġett

għandha tkun irrappurtata b'konformità mal-paragrafi 54–62.

43 L-applikazzjoni tal-htigijiet fil-paragrafi 54–62 tfisser li n-nefqa sussegwenti fuq proġett ta' riċerka u żvilupp li l-proċess tiegħu jkun għadu għaddej akkwistat separatament jew f'kombinament ta' negozji u rikonoxxut bhala assi intangibbli hi;

(a) rikonoxxuta bhala spiza meta ssir, jekk tkun nefqa ta' riċerka;

(b) rikonoxxuta bhala spiza meta ssir, jekk tkun nefqa ta' żvilupp li ma tissodisfax il-kriterji għar-rikonoxximent bhala assi intangibbli fil-paragrafu 57; u

(c) miżjuda mal-ammont rikonoxxut tal-proġett akkwistat ta' riċerka u żvilupp li l-proċess tiegħu jkun għadu għaddej jekk tkun nefqa ta' żvilupp li tissodisfa l-kriterji ta' rikonoxximent fil-paragrafu 57.

Akkwizizzjoni permezz ta' għotja tal-Gvern

44 F'xi każijiet, assi intangibbli jista' jiġi akkwistat b'xejn, jew għal korrispettiv nominali, permezz ta' għotja tal-gvern. Dan jista' jsehh meta gvern jittrasferixxi jew jalloka lil entità assi intangibbli bħal drittijiet ta' nżul f'ajruport, liċenzji biex jiġu operati stazzjonijiet tar-radju jew tat-televizjoni, liċenzji jew kwoti tal-importazzjoni jew drittijiet għall-aċċess ta' riżorsi ristretti oħrajn. B'konformità mal-IAS 20 *Kontabilità għal Għotjiet tal-Gvern u Żvelar tal-Għajnuma tal-Gvern*, entità tista' tagħżel li tirrikonoxxi kemm l-assi intangibbli kif ukoll l-għotja fil-bidu skont il-valur ġust. Jekk entità tagħżel li ma tirrikonoxxi l-assi fil-bidu skont il-valur ġust, l-entità tirrikonoxxi l-assi fil-bidu skont l-ammont nominali (it-trattament l-iehor permess mill-IAS 20) flimkien ma' kull nefqa li hi attribwibbli direttament għat-tnejja tal-assi għall-użu intiz tiegħu.

Skambji ta' assi

45 Assi intangibbli wiehed jew aktar jista' jiġi akkwistat bi skambju għal assi jew assi mhux monetarji, jew tahlita ta' assi monetarji u mhux monetarji. Id-diskussjoni li ġejja tirreferi sempliċement għall-iskambju ta' assi mhux monetarju għal ieħor, iżda tapplika wkoll għall-iskambji kollha deskritti fis-sentenza preċedenti. Il-kost ta' assi intangibbli bħal dan hu mkejjel skont il-valur ġust hliet jekk (a) it-tranzazzjoni ta' skambju ma jkollhiex sustanza kummerċjali jew (b) la l-valur ġust tal-assi riċevut u lanqas ta' dak mogħti ma jkun jista' jitkejjel b'mod affidabbli. L-assi akkwistat jitkejjel b'dan il-mod anke jekk entità ma tistax ma tirrikonoxxi immedjatament l-assi mogħti. Jekk l-assi akkwistat ma jitkejlijl skont il-valur ġust, il-kost tiegħu jitkejjel bl-ammont miżmum fil-kotba tal-assi mogħti.

46 Entità tistabilixxi jekk tranzazzjoni ta' skambju għandhiex sustanza kummerċjali billi tikkunsidra kemm il-flussi ta' flus futuri tagħha huma mistennija li jinbidlu minhabba t-tranzazzjoni. Tranzazzjoni ta' skambju għandha sustanza kummerċjali jekk:

(a) il-konfigurazzjoni (i.e. r-riskju, ż-żmien u l-ammont) tal-fluss ta' flus tal-assi riċevut tkun differenti mill-konfigurazzjoni tal-fluss ta' flus tal-assi ttrasferit, jew

(b) il-valur speċifiku għall-entità tal-porzjon tal-operazzjonijiet tal-entità affettwati mill-bidliet fit-tranzazzjoni jinbidel minhabba l-iskambju, u

(c) id-differenza f(a) jew (b) tkun sinifikanti meta mqabbla mal-valur ġust tal-assi skambjati.

Għall-finijiet biex jiġi ddeterminat jekk tranzazzjoni ta' skambju jkollhiex sustanza kummerċjali, il-valur speċifiku għall-entità tal-porzjon tal-operazzjonijiet tal-entità affettwati mit-tranzazzjoni għandu jirrifletti l-flussi ta' flus wara t-taxxa. Ir-riżultat ta' dawn l-analizi jista' jkun ċar mingħajr ma entità jkollha twettaq kalkoli dettaljati.

47 Il-paragrafu 21(b) jispeċifika li kondizzjoni għar-rikonoxximent ta' assi intangibbli hi li l-kost tal-assi tista' titkejjel b'mod affidabbli. Il-valur ġust ta' assi intangibbli li għalih ma jeżistux tranzazzjonijiet komparabbli tas-suq jista' jitkejjel b'mod affidabbli jekk (a) il-varjabilità fil-firxa ta' stimuli raġonevoli ta' valur ġust ma tkunx sinifikanti għal dak l-assi jew (b) il-probabbiltajiet tad-diversi estimi f'dik il-firxa jistgħu jiġu assessjati b'mod raġonevoli u uzati fl-istima

tal-valur ġust. Jekk l-entità tkun kapaċi tistabbilixxi b'mod affidabbli l-valur ġust jew tal-assi riċevut jew tal-assi mogħti, allura l-valur ġust tal-assi mogħti jintuża biex jitkejjel il-kost hlief jekk l-valur tal-assi riċevut ikun aktar evidenti b'mod ċar.

Avvjament iġġenerat internament

- 48 Avvjament iġġenerat internament m'għandux jiġi rikonossut bħala assi.
- 49 F'xi każijiet, l-infiq isir biex jinholqu benefiċċji ekonomiċi futuri, iżda ma tirriżultax fil-holqien ta' assi intanġibbli li jissodisfa l-kriterji ta' rikonossiment f'dan l-Istandard. Nfiq bhal din spiss tiġi deskritta bħala li tikkontribwixxi għall-avvjament iġġenerat internament. L-avvjament iġġenerat internament ma jiġix rikonossut bħala assi minhabba li mhuxwix riżorsa identifikabbli (i.e. mhuxwix separabbli jew ma joriġinax minn drittijiet kuntrattwali jew drittijiet legali oħrajn) ikkontrollata mill-entità li tista' titkejjel b'mod affidabbli skont kemm tkun swiet.
- 50 Id-differenzi bejn il-valur tas-suq ta' entità u l-ammont rikonossut tal-attiv nett identifikabbli tagħha f'kull hin jistgħu jinkludu għadd ta' fatturi li jaffettwaw il-valur tal-entità. Madankollu, dawn id-differenzi ma jirrappreżentawx il-kost tal-assi intanġibbli kkontrollati mill-entità.

Assi intanġibbli ġġenerati internament

- 51 Xi kultant hu diffiċli biex tevalwa jekk assi intanġibbli ġġenerat internament jikkwalifikax għar-rikonossiment minhabba problemi ta':
- (a) identifikazzjoni jekk u meta hemmx assi identifikabbli li ser jiġġenera l-benefiċċji ekonomiċi futuri mistennija; u
- (b) determinazzjoni tal-kost tal-assi b'mod affidabbli. F'xi każijiet, il-kost tal-holqien interna ta' assi intanġibbli ma tistax tiġi distinta mill-kost taż-żamma jew tat-titjib tal-avvjament tal-entità ġġenerat internament jew tat-tmexxija tal-operazzjonijiet minn jum għal jum.

Għalhekk, minbarra li tikkonforma mal-htigijiet ġenerali għar-rikonossiment u l-kejl inizjali ta' assi intanġibbli, entità tapplika l-htigijiet u d-direttivi fil-paragrafi 52-67 għall-assi intanġibbli kollha ġġenerati internament.

- 52 Sabiex jiġi evalwat jekk assi ġġenerat internament jissodisfax il-kriterji tar-rikonossiment, entità tikklassifika l-holqien tal-assi b'konformità ma' dan li ġej:
- (a) fażi tar-riċerka; u
- (b) fażi tal-iżvilupp.

Għalkemm it-termini 'riċerka' u 'iżvilupp' huma definiti, it-termini 'fażi tar-riċerka' u 'fażi tal-iżvilupp' għandhom tifsira aktar wiesgħa għall-iskop ta' dan l-Istandard.

- 53 Jekk entità ma tkunx tista' tiddistingwi bejn il-faži tar-riċerka u l-faži tal-iżvilupp ta' proġett intern għall-holqien ta' assi intanġibbli, l-entità titratta l-infiq fuq dak il-proġett daqs li kieku tkun saret biss fil-faži tar-riċerka.

Faži tar-riċerka

- 54 L-ebda assi intanġibbli li joriġina mir-riċerka (jew mill-faži tar-riċerka ta' proġett intern) m'għandu jiġi rikonossut. In-nefqa fuq ir-riċerka (jew fuq il-faži tar-riċerka ta' proġett intern) għandha tiġi rikonossuta bħala spiza meta ssir.
- 55 Fil-faži tar-riċerka ta' proġett intern, entità ma tistax turi li jeżisti assi intanġibbli li ser jiġġenera l-probabbiltà ta' benefiċċji ekonomiċi futuri. Għalhekk, din in-nefqa tiġi rikonossuta bħala spiza meta ssir.
- 56 Eżempji ta' attivitajiet ta' riċerka huma:
- (a) attivitajiet immirati lejn il-kisba ta' għarfien ġdid;
- (b) it-tiftix għal, l-evalwazzjoni u l-għażla finali ta', applikazzjoni tas-sejbiet tar-riċerka jew għarfien ieħor;
- (c) it-tiftix għal alternattivi għal materjali, strumenti, prodotti, proċessi, sistemi jew servizzi; u
- (d) il-formulazzjoni, id-disinn, l-evalwazzjoni u l-għażla finali ta' alternattivi possibbli għal materjali, strumenti, prodotti, proċessi, sistemi jew servizzi godda jew imtejba.

Fażi tal-iżvilupp.

- 57 Assi intanġibbli li jirriżulta mill-iżvilupp (jew mill-fażi tal-iżvilupp ta' proġett intern) għandu jiġi rikonossut jekk, u biss jekk, entità tista' turi dan kollu li ġej:
- (a) il-fattibbiltà teknika tat-tlestija tal-assi intanġibbli biex ikun disponibbli għall-użu jew bejgħ.
  - (b) l-intenzjoni tagħha li tlesti l-assi intanġibbli u li tużah jew tbiegħu.
  - (c) il-kapaċità tagħha li tuża jew tbiegħ l-assi intanġibbli.
  - (d) kif l-assi intanġibbli ser johloq il-probabbiltà ta' benefiċċji ekonomiċi futuri. Fost affarijiet oħrajn, l-entità tista' turi l-eżistenza ta' suq għall-produzzjoni tal-assi intanġibbli jew għall-assi intanġibbli nnifsu jew, jekk ikun ser jintuża internament, l-użu tal-assi intanġibbli.
  - (e) id-disponibbiltà ta' riżorsi tekniċi, finanzjarji u riżorsi oħrajn biex jitlesti l-iżvilupp u biex jintuża jew jinbiegħ l-assi intanġibbli.
  - (f) il-kapaċità tagħha li tkejjel b'mod affidabbli n-nefqa attribwibbli għall-assi intanġibbli matul l-iżvilupp tiegħu.
- 58 Fil-fażi tal-iżvilupp ta' proġett intern, entità tista', f'xi każijiet, tidentifika assi intanġibbli u turi li l-assi ser johloq il-probabbiltà ta' benefiċċji ekonomiċi futuri. Dan għaliex il-fażi tal-iżvilupp ta' proġett tkun aktar avanzata mill-fażi tar-riċerka.
- 59 Eżempji ta' attivitajiet ta' żvilupp huma:
- (a) id-disinn, il-konstruzzjoni u l-ittestjar ta' prototipi u mudelli ta' qabel il-produzzjoni jew l-użu;
  - (b) id-disinn ta' għodod, ġiggs, forom u żeba' li jinvolvu teknoloġija ġdida;
  - (c) id-disinn, il-konstruzzjoni u t-thaddim ta' impjant pilota li ma jkunx fuq skala ekonomikament vijabbli għall-produzzjoni kummerċjali; u
  - (d) id-disinn, il-konstruzzjoni u l-ittestjar ta' alternattiva magħżula għal materjali, strumenti, prodotti, proċessi, sistemi jew servizzi ġodda jew imtejba.
- 60 Sabiex turi kif assi intanġibbli ser johloq il-probabbiltà ta' benefiċċji ekonomiċi futuri, entità tevalwa l-benefiċċji ekonomiċi futuri li għandhom jittiehdu mill-assi b'konformità mal-prinċipji li jinsabu fl-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi*. Jekk l-assi jkun ser johloq benefiċċji ekonomiċi biss f'kombinazzjoni ma' assi oħrajn, l-entità tapplika l-kunċett ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus fl-IAS 36.
- 61 Id-disponibbiltà ta' riżorsi biex jitlesti, jintuża u jittiehdu l-benefiċċji minn assi intanġibbli jistgħu jintwerew permezz ta' pjan ta' negozju li juri r-riżorsi tekniċi, finanzjarji u -riżorsi oħrajn meħtieġa u l-kapaċità tal-entità li tiżgura dawn ir-riżorsi. F'xi każijiet, entità turi d-disponibbiltà ta' finanzi esterni billi tikseb indikazzjoni minghand min isellef dwar ir-rieda tiegħu li jiffinanzja l-pjan.
- 62 Is-sistemi tal-kost ta' entità spiss jistgħu jkejju b'mod affidabbli l-kost tal-holqien interna ta' assi intanġibbli, bhas-salarju u kull nfiq oħra li ssir biex jiġu żgurati drittijiet tal-awtur jew liċenzji jew l-iżvilupp ta' *software* tal-kompjuter.
- 63 Ditti, *mastheads*, titli tal-pubblikazzjoni, listi ta' klijenti u entrati simili fis-sustanza li jkun gġenerati internament m'għandhomx jiġu rikonossuti bhala assi intanġibbli.
- 64 Nefqa fuq ditti, *mastheads*, titli tal-pubblikazzjoni, listi ta' klijenti u entrati simili fis-sustanza li jkun gġenerati internament ma jistgħux jiġu distinti mill-kost tal-iżvilupp tan-negozju kollu. Għalhekk, entrati bħal dawn m'humiex rikonossuti bhala assi intanġibbli.
- Il-kost ta' assi intanġibbli gġenerat internament*
- 65 Il-kost ta' assi intanġibbli gġenerat internament għall-iskop tal-paragrafu 24 hi t-total tal-ispiza li tkun intefqet mid-data meta l-assi intanġibbli jissodisfa għall-ewwel darba l-kriterji ta' rikonossiment fil-paragrafi 21, 22 u 57. Il-paragrafu 71 jipprojbixxi r-risTABbilment ta' nefqa li kienet rikonossuta qabel bhala spiza.
- 66 Il-kost ta' assi intanġibbli gġenerat internament tinkludi l-spejjeż kollha attribwibbli direttament li huma neċessarji biex jinholoq, jiġi prodott u mhejji l-assi biex ikun jista' jithaddem bil-mod intiz mill-manigment. Eżempji ta' spejjeż direttament attribwibbli huma:
- (a) spejjeż ta' materjali u servizzi użati jew kkunsmati fil-holqien tal-assi intanġibbli;

- (b) il-kosti tal-benefiċċji tal-impjegati (kif definiti fl-IAS 19) li jirriżultaw mill-holqien tal-assi intanġibbli;
- (ċ) onorarji għar-reġistrazzjoni ta' dritt legali; u
- (d) l-amortizzament ta' brevetti u licenzji li jintużaw biex jinholoq l-assi intanġibbli.

L-IAS 23 jispeċifika kriterji għar-rikonoxximent ta' interess bhala element tal-kost ta' assi intanġibbli ġġenerat internament.

67 Dawn li ġejjin mhumiex komponenti tal-kost ta' assi intanġibbli ġġenerat internament:

- (a) spejjeż ta' bejgħ, tal-amministrazzjoni u spejjeż indiretti ġenerali oħra, hlief jekk din in-nefqa tista' tiġi attribwita direttament għat-thejjija tal-assi għall-użu;
- (b) ineffiċjenzi identifikati u telf inizjali tal-operat li jsiru qabel mal-assi jikseb il-prestazzjoni ppjanata; u
- (ċ) nefqa fuq taħriġ tal-istaff biex ihaddmu l-assi.

Eżempju biex jispjega l-paragrafu 65

Entità qed tiżviluppa proċess ġdid ta' produzzjoni. Matul l-20X5, l-infiq imġarrab kien ta' CU1,000 ^(a), li minnu CU900 ġġarrab qabel l-1 ta' Diċembru 20X5 u CU100 ġġarrab bejn l-1 ta' Diċembru 20X5 u l-31 ta' Diċembru 20X5. L-entità hija kapaci turi li, fl-1 ta' Diċembru 20X5, il-proċess tal-produzzjoni ssodisfa l-kriterji għar-rikonoxximent bhala assi intanġibbli. L-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-għarfien li tinsab fil-proċess (inklużi hrug ta' flus fil-futur biex jintemm il-proċess qabel ma jkun disponibbli għall-użu) hu stmat li hu ta' CU500.

Fit-tmiem tal-20X5, il-proċess tal-produzzjoni jiġi rikonoxxut bhala assi intanġibbli b'kost ta' CU100 (nefqa li tkun saret mid-data meta jkunu ġew ssodisfati l-kriterji ta' rikonoxximent, i.e. l-1 ta' Diċembru 20X5). In-nefqa ta' CU900 imġarrba qabel l-1 ta' Diċembru 20X5 hija rikonoxxuta bhala spiża minhabba li l-kriterji ta' rikonoxximent ma ġewx sodisfatti sal-1 ta' Diċembru 20X5. Dan l-infiq ma jiffirma parti mill-kost tal-proċess ta' produzzjoni rikonoxxut fil-karta tal-bilanċ.

Matul l-20X6, in-nefqa li saret hi ta' CU2,000. Sat-tmiem tal-20X6, l-ammont li jista' jiġi rkuprat tal-għarfien li jinsab fil-proċess (inklużi hrug ta' flus fil-futur li jtemmu l-proċess qabel ma jkun disponibbli għall-użu) hu stmat li hu ta' CU1,900.

Fit-tmiem tal-20X6, l-kost tal-produzzjoni hi ta' CU2,100 (nefqa ta' CU100 rikonoxxuta fit-tmiem tal-20X5 flimkien ma' nefqa ta' CU2,000 rikonoxxuta fl-20X6). L-entità tirikonoxxi telf ta' indeboliment ta' CU200 biex taġġusta l-ammont miżmum fil-kotba tal-proċess qabel it-telf tal-indeboliment (CU2,100) għall-ammont li jista' jiġi rkuprat tiegħu (CU1,900). Dan it-telf ta' indeboliment jiġi invertit f'perijodu sussegwenti jekk il-htigijiet għat-treġġiġh lura ta' telf ta' indeboliment fl-IAS 36 jkunu ssodisfati.

^(a) F'dan l-Istandard, l-ammonti monetari huma denominati f'"currency units" (CU)

RIKONOXXIMENT TA' SPIŻA

68 Nefqa fuq entrata intanġibbli għandha tiġi rikonoxxuta bhala spiża meta ssir, hlief jekk:

- (a) tiffirma parti mill-kost ta' assi intanġibbli li jissodisfa l-kriterji ta' rikonoxximent (ara l-paragrafi 18–67); jew
- (b) l-entrata tiġi akkwistata f'kombinament ta' negozji u ma jistax jiġi rikonoxxut bhala assi intanġibbli. Jekk dan ikun il-każ, din in-nefqa (inkluża fil-kost tal-kombinament tan-negozji) għandha tiffirma parti mill-ammont attribwit għall-avvjament fid-data tal-akkwizzizzjoni (ara l-IFRS 3).

69 F'xi każijiet, in-nefqa ssir biex tipprovi benefiċċji ekonomiċi futuri lil entità, iżda l-ebda assi intanġibbli jew assi ieħor li jista' jiġi rikonoxxut ma jista' jiġi akkwistat jew iġġenerat. F'dawn il-każijiet, in-nefqa tiġi rikonoxxuta bhala spiża meta ssir. Pereżempju, hlief meta tiffirma parti mill-spejjeż ta' kombinament ta' negozju, l-infiq fuq riċerka hu rikonoxxuta bhala spiża meta jsir (ara l-paragrafu 54). Eżempji oħrajn ta' nefqa li hi rikonoxxuta bhala spiża meta ssir jinkludu:

- (a) l-infiq fuq attivitajiet tal-bidu ta' negozju (jiġifieri spejjeż relatati mal-bidu ta' negozju), sakemm dan l-infiq ikun inkluż fil-kost ta' oġġett ta' proprjetà, impjant jew taġmmir skont l-IAS 16. L-ispejjeż tal-bidu ta' negozju jistgħu jinkludu spejjeż bħal spejjeż legali u segretarjali li jsiru biex tiġi stabbilita entità legali, infiq biex tinfetah faċilità jew negozju ġdid (jiġifieri spejjeż ta' qabel il-ftuħ) jew infiq biex jinbdew operazzjonijiet ġodda jew biex jiġu introdotti prodotti jew proċessi ġodda (jiġifieri kosti ta' qabel l-operat).

- (b) nefqa fuq attivitajiet ta' tahrig.
  - (c) nefqa fuq reklamar u attivitajiet promozzjonali.
  - (d) nefqa tar-rilokazzjoni jew ir-riorganizzazzjoni ta' entità kollha jew parti minnha.
- 70 Il-paragrafu 68 ma jipprekludix ir-rikonoxximent ta' hlas minn qabel bhala assi meta l-hlas għall-kunsinna ta' prodotti jew servizzi jkun sar qabel il-kunsinna ta' prodotti jew l-ghoti ta' servizzi.

Spejjeż li saru fil-passat li m'għandhomx jiġu rikonoxxuti bhala assi.

- 71 Nefqa fuq entrata intanġibbli li kienet rikonoxxuta fil-bidu bhala nefqa m'għandhiex tiġi rikonoxxuta bhala parti mill-kost ta' assi intanġibbli f'data aktar tard.

KEJL WARA R-RIKONOXXIMENT

- 72 Entità għandha tagħżel jew il-mudell tal-kost fil-paragrafu 74 jew il-mudell ta' rivalutazzjoni fil-paragrafu 75 bhala l-politika tal-kontabilità tagħha. Jekk assi intanġibbli jiġi rrapportat permezz tal-mudell ta' rivalutazzjoni, l-assi l-oħrajn kollha għandhom jiġi rrapportati permezz tal-istess mudell, hlief jekk ma jkun hemm l-ebda suq attiv għal dawk l-assi.
- 73 Klassi ta' assi intanġibbli hi grupp ta' assi ta' natura u użu simili fl-operazzjonijiet ta' entità. L-entrati fi klassi ta' assi intanġibbli huma stmati mill-ġdid fl-istess hin biex tiġi evitata rivalutazzjoni selettiva ta' assi u r-rappurtagġ ta' ammonti fir-rapporti finanzjarji li jirrapprezentaw tahlita ta' spejjeż u valuri f'dati differenti.

Mudell tal-kost

- 74 Wara r-rikonoxximent inizjali, assi intanġibbli għandu jiġi rikonoxxut skont il-kost tiegħu wara li jitnaqqas kull amortizzament akkumulat u telf ta' indeboliment akkumulat.

Mudell ta' rivalutazzjoni

- 75 Wara rikonoxximent inizjali, assi intanġibbli jista' jiġi rikonoxxut skont ammont stmat mill-ġdid, li jkun il-valur ġust tiegħu fid-data ta' rivalutazzjoni wara li jitnaqqas kull amortizzament akkumulat u telf ta' indeboliment akkumulat. Għall-iskop ta' rivalutazzjonijiet taht dan l-Istandard, il-valur ġust għandu jiġi ddeterminat b'referenza għal suq attiv. Ir-rivalutazzjonijiet għandhom isiru b'tali regolarità li fid-data tal-karta tal-bilanċ l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi ma jkunx materjalment differenti mill-valur ġust tiegħu.
- 76 Il-mudell ta' rivalutazzjoni ma jippermettix:
- (a) ir-rivalutazzjoni ta' assi intanġibbli li ma kienux ġew rikonoxxuti bhala assi qabel; jew
  - (b) ir-rikonoxximent inizjali ta' assi intanġibbli f'ammonti appartati mill-kost.
- 77 Il-mudell ta' rivalutazzjoni jkun ġie rikonoxxut fil-bidu skont il-kost. Madankollu, jekk parti biss mill-kost ta' assi intanġibbli tkun rikonoxxuta bhala assi minhabba li l-assi ma jkunx jissodisfa l-kriterji tar-rikonoxximent sakemm tkun għaddiet parti mill-proċess (ara l-paragrafu 65), il-mudell ta' rivalutazzjoni jista' jiġi applikat għal dak l-assi kollu. Ma' dan, mudell ta' rivalutazzjoni jista' jiġi applikat għal assi intanġibbli li jkun ġie riċevut permezz ta' għotja tal-gvern u rikonoxxut skont l-ammont nominali (ara l-paragrafu 44).
- 78 Mhuwiex komuni li jkun jeżisti suq attiv bil-karatteristiċi deskritti fil-paragrafu 8 għal assi intanġibbli, għalkemm dan jista' jiġri. Perezempju, f'xi ġurisidizzjonijiet, suq attiv jista' jeżisti għal-liċenzji tat-taksi, liċenzji tas-sajd jew kwoti tal-produzzjoni li jkunu jistgħu jiġu trasferiti b'mod liberu. Madankollu, suq attiv ma jistax jeżisti għal ditti, *mastheads* tal-gazzetti, drittijiet ta' produzzjoni ta' mużika u films, privativi jew marki registrati, minhabba li kull assi bhal dan hu uniku. Ma' dan, għalkemm assi intanġibbli huma mixtrija u mibjugħa, kuntratti huma nnegozjati bejn xerrejja u bejjiegha individwali, u t-tranzazzjonijiet huma relattivament mhux frekwenti. Għal dawn ir-raġunijiet, il-prezz imhallas għal assi wiehed ma jistax jipprovi evidenza suffiċjenti tal-valur ġust ta' ieħor. Ma' dan, il-prezzijiet huma spiss mhux disponibbli għall-pubbliku.
- 79 Il-frekwenza ta' rivalutazzjonijiet tiddependi fuq kemm ikunu volatili l-valuri ġusti tal-assi intanġibbli li jkunu qed jiġu stmati mill-ġdid. Meta l-valur ġust ta' assi stmat mill-ġdid ikun ivarja materjalment mill-ammont rikonoxxut tiegħu, tkun meħtieġa rivalutazzjoni ulterjuri. Xi assi intanġibbli jistgħu jgħaddu minn bidliet sinifikanti u volatili fil-valur ġust, u b'hekk ikunu meħtieġa rivalutazzjoni kull sena. Dawn r-rivalutazzjonijiet ta' spiss mhumiex meħtieġa għal assi intanġibbli b'bidliet insinifikanti biss fil-valur ġust.

- 80 Jekk assi intanġibbli jiġi stmat mill-ġdid, kull amortizzament akkumulat fid-data ta' rivalutazzjoni tkun jew:
- (a) iddikjarata mill-ġdid b'mod proporzjonat mal-bidla fl-ammont gross fil-kotba biex l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi wara rivalutazzjoni jkun ugwali għall-ammont stmat mill-ġdid tiegħu; jew
  - (b) eliminat kontra l-ammont miżmum fil-kotba gross tal-assi u l-ammont nett iddikjarat mill-ġdid għall-ammont stmat mill-ġdid tal-assi.
- 81 Jekk assi intanġibbli fi klassi ta' assi intanġibbli stmati mill-ġdid ma jkunx jista' jiġi stmat mill-ġdid minhabba li ma jkun hemm l-ebda suq attiv għal dan l-assi, l-assi għandu jiġi rikonoxxut skont il-kost tiegħu wara li jitnaqqsu kull amortizzament u telf ta' indeboliment.
- 82 Jekk il-valur ġust ta' assi intanġibbli stmat mill-ġdid ma jkunx jista' jiġi ddeterminat aktar b'referenza għal suq attiv, l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi għandu jkun l-ammont stmat mill-ġdid fid-data tal-aħhar rivalutazzjoni b'referenza għas-suq attiv wara li jitnaqqsu kull amortizzament akkumulat sussegwentement u kull telf ta' indeboliment akkumulat sussegwentement.
- 83 Il-fatt li suq attiv ma jeżistix iżjed għal assi intanġibbli stmat mill-ġdid jista' jindika li l-assi jista' jkun indebolit u li jehtieġ li jiġi ttestjat b'konformità mal-IAS 36.
- 84 Jekk il-valur ġust tal-assi jista' jiġi ddeterminat b'referenza għal suq attiv f'data ta' kejl sussegwenti, il-mudell ta' rivalutazzjoni jiġi applikat minn dik id-data.
- 85 Jekk l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi jiżdied b'rizultat ta' rivalutazzjoni, iż-żjieda għandha tiġi kkreditata direttament għal ekwità taht l-intestatura ta' bilanċ favorevoli ta' rivalutazzjoni. Madankollu, iż-żjieda għandha tiġi rikonoxxuta fi profitt jew f'telf sal-punt li din tagħmel inverżjoni tat-tnaqqis fir-rivalutazzjoni tal-istess assi rikonoxxut qabel fi profitt jew f'telf.
- 86 Jekk l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi intanġibbli jitnaqqas b'rizultat ta' rivalutazzjoni, it-tnaqqis għandu jiġi rikonoxxut fi profitt jew f'telf. Madankollu, it-tnaqqis għandu jiġi ddebitat direttament għal ekwità taht l-intestatura ta' bilanċ favorevoli ta' rivalutazzjoni sal-punt li jkun jeżisti xi bilanċ ta' kreditu fil-bilanċ favorevoli ta' rivalutazzjoni relatat ma' dak l-assi.
- 87 Il-bilanċ favorevoli ta' rivalutazzjoni kumulattiva inkluża f'ekwità tista' tiġi trasferita direttament għal qligħ infaddal meta l-bilanċ favorevoli jiġi realizzat. Il-bilanċ favorevoli kollu jista' jiġi realizzat mal-irtirar jew mad-disponiment tal-assi. Madankollu, xi ftit mil-bilanċ favorevoli jista' jiġi realizzat hekk kif l-assi jintuza mill-entità; f'dan il-każ, l-ammont tal-bilanċ favorevoli realizzat hu d-differenza bejn l-amortizzament bbażata fuq l-ammont miżmum fil-kotba stmat mill-ġdid tal-assi u l-amortizzament li kieku kienet tiġi rikonoxxuta bbażata fuq il-kost storiku tal-assi. It-trasferiment minn rivalutazzjoni tal-bilanċ favorevoli għal qligħ infaddal ma jsirx permezz tar-rapport tal-introjt.

ŻMIEN TAL-UTILITÀ

- 88 Entità għandha tevalwa jekk iż-żmien tal-utilità ta' assi intanġibbli huwiex definit jew indefinit u, jekk definit, it-tul ta', jew l-għadd ta' unitajiet ta' produzzjoni jew unitajiet simili li jikkostitwixxu, dak iż-żmien tal-utilità. Assi intanġibbli għandu jitqies mill-entità li għandu żmien tal-utilità indefinit meta, fuq il-bażi ta' analiżi tal-fatturi rilevanti kollha, ma jkun hemm l-ebda limitu prevedibbli għall-perjodu li matulu l-assi hu mistenni li johloq flussi ta' flus netti għall-entità.
- 89 Il-kontabilità għal assi intanġibbli hi bbażata fuq iż-żmien tal-utilità tiegħu. Assi intanġibbli bi żmien tal-utilità definit hu amortizzat (ara l-paragrafi 97–106), u assi intanġibbli bi żmien tal-utilità indefinit mhux (ara l-paragrafi 107–110). L-Eżempji Illustrattivi li jakkompanjaw dan l-Istandard juru kif isir il-kalkolu taż-żmien tal-utilità għal assi intanġibbli differenti, u l-kontabilità sussegwenti għal dawk l-assi bbażata fuq il-determinazzjoniet taż-żmien tal-utilità.
- 90 Jiġu kkunsidrati bosta fatturi biex jiġi stabbilit iż-żmien tal-utilità ta' assi intanġibbli, inklużi:
- (a) l-użu mistenni tal-assi mill-entità u jekk l-assi jistax jiġi mmaniġġjat b'mod effiċjenti minn tim ta' manijment ieħor;
  - (b) iċ-ċikli tipiċi tal-hajja tal-prodott għall-assi u informazzjoni pubblika dwar stimuli ta' żminijiet ta' utilità li jintużaw b'mod simili;
  - (c) meta jeqdiem għal raġunijiet tekniċi, teknoloġiċi, kummerċjali jew tipi oħra ta' hruġ mill-użu;
  - (d) l-istabbiltà tal-industrija li fiha jopera l-assi u bidliet fid-domanda tas-suq għall-prodotti jew servizzi mogħtija mill-assi;
  - (e) azzjonijiet mistennija minn kompetituri jew kompetituri potenzjali;

- (f) il-livell ta' nfiq ta' manutenzjoni mehtieġa biex jinkisbu l-benefiċċji ekonomiċi futuri mistennija mill-assi u l-kapaċità u l-intenzjoni tal-entità biex jintlahaq livell bħal dan;
- (g) il-perijodu ta' kontroll fuq l-assi u limiti legali jew limiti simili fuq l-użu tal-assi, bħad-dati ta' skadenza ta' kirjiet relatati; u
- (h) jekk iż-żmien tal-utilità tal-assi jkunx dipendenti fuq iż-żmien tal-utilità ta' assi oħrajn tal-entità.
- 91 It-terminu "indefinit" ma jfissirx "infinet". Iż-żmien tal-utilità ta' assi intangibbli jirrifletti biss dak il-livell ta' nefqa futura fuq manutenzjoni mehtieġa biex l-assi jinżamm bl-istandard ta' prestazzjoni tiegħu evalwat fil-hin tal-istima taż-żmien tal-utilità tal-assi, u l-kapaċità u l-intenzjoni tal-entità li tilhaq livell bħal dan. Konklużjoni li iż-żmien tal-utilità ta' assi intangibbli hu indefinit m'għandhiex tiddependi fuq nefqa futura pjanata li taqbeż dak li hu mehtieġ biex l-assi jinżamm f'dak l-istandard ta' prestazzjoni.
- 92 Minhabba l-istorja ta' bidliet ta' malajr fit-teknoloġija, *software* tal-kompjuter u bosta oħrajn, assi intangibbli huma suxxettibbli li johorġu mill-użu mil-lat teknoloġiku. Għalhekk, aktarx li iż-żmien tal-utilità tagħhom ikun qasir.
- 93 Iż-żmien tal-utilità ta' assi intangibbli jista' jkun twil hafna jew saħansitra indefinit. L-incertezza tiġġustifika li iż-żmien tal-utilità ta' assi intangibbli jiġi smat fuq bażi ta' prudenza, iżda ma tiġġustifikax li jintgħazel żmien li jkun tant qasir li ma jkunx realistiku.
- 94 Iż-żmien tal-utilità ta' assi intangibbli li jirriżulta minn drittijiet kuntrattwali jew drittijiet legali oħrajn ma jistax jaqbeż il-perijodu tad-drittijiet kuntrattwali jew legali, iżda jista' jkun iqsar skont il-perijodu li matulu l-entità tkun qed tistenna li tuża l-assi. Jekk id-drittijiet kuntrattwali jew legali jingħataw għal terminu limitat li jista' jiġġedded, iż-żmien tal-utilità tal-assi intangibbli għandu jinkludi l-perijodu(i) ta' tiġdid biss jekk ikun hemm evidenza li tappoġġa t-tiġdid mill-entità mingħajr kost sinifikanti.
- 95 Jista' jkun hemm kemm fatturi ekonomiċi kif ukoll legali li jinfluwenzaw iż-żmien tal-utilità ta' assi intangibbli. Il-fatturi ekonomiċi jistabilixxu l-perijodu li matulu l-benefiċċji ekonomiċi futuri jkunu ser jiġu riċevuti mill-entità. Fatturi legali jistgħu jirrestringu l-perijodu li matulu l-entità tikkontrolla l-aċċess għal dawn il-benefiċċji. Iż-żmien tal-utilità hu l-iqsar mill-perijodi ddeterminati permezz ta' dawn il-fatturi.
- 96 L-eżistenza tal-fatturi li ġejjin, fost oħrajn, tindika li entità tkun kapaci ggedded id-drittijiet kuntrattwali jew drittijiet legali oħrajn mingħajr kost sinifikanti.
- (a) ikun hemm evidenza, possibbilment ibbażata fuq l-esperjenza, li d-drittijiet kuntrattwali jew drittijiet legali oħrajn ikunu ser jiġġeddu. Jekk it-tiġdid ikun jiddependi fuq il-kunsens ta' parti terza, dan jinkludi evidenza li l-parti terza ser tagħti l-kunsens tagħha;
- (b) ikun hemm evidenza li kwalunkwe kondizzjoniet mehtieġa biex jinkiseb il-kunsens ser ikunu ssodisfati; u
- (c) il-kost tat-"tiġdid" għall-entità ma tkunx sinifikanti meta mqabbla mal-benefiċċji ekonomiċi futuri mistennija li jmorru għal għand l-entità permezz tat-tiġdid.

Jekk il-kost tat-tiġdid ikun sinifikanti meta mqabbel mal-benefiċċji ekonomiċi futuri li jkunu mistennija li jmorru għand l-entità permezz tat-tiġdid, il-kost tat-tiġdid, fis-sustanza, jirrapprezenta l-kost biex jiġi akkwistat assi intangibbli għid fid-data tat-tiġdid.

ASSI INTANGIBBLI BI ŻMIEN TA' UTILITÀ DEFINIT

Perijodu tal-amortizzament u metodu ta' amortizzament

- 97 L-ammont li jiġi ddeprezzat ta' assi intangibbli bi żmien tal-utilità definit għandu jiġi allokat fuq bażi sistematika matul iż-żmien tal-utilità. L-amortizzament tibda meta assi jkun disponibbli għall-użu, i.e. meta jkun fil-lok u fil-kondizzjoni mehtieġa biex ikun jista' jithaddem bil-mod intiż mill-manigment. L-amortizzament għandu jieqaf fid-data meta l-assi jiġi kklassifikat bħala li hu miżmum għall-bejgħ ((jew inkluz fi grupp tad-disponiment li hu kklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ) b'konformità mal-IFRS 5, jew id-data meta l-assi jiġi derikonoxxut, skont liema minnhom tiġi l-ewwel. Il-metodu ta' amortizzament użat għandu jirrifletti l-format ta' kif il-benefiċċji ekonomiċi futuri tal-assi huma mistennija li jiġu kkunsmati mill-entità. Jekk dak il-format ma jkunx jista' jiġi stabbilit b'mod affidabbli, għandu jintuża l-metodu tal-linja dritta. L-ammont ta' amortizzament għal kull perijodu għandu jiġi rikonoxxut fi profitt jew f'telf hlief jekk xi Standard iehor ikun jippermetti jew jehtieġ li jiġi inkluz fl-ammont miżmum fil-kotba ta' assi iehor.
- 98 Tista tintuża varjetà ta' metodi ta' amortizzament biex jiġi allokat l-ammont li jiġi ddeprezzat ta' assi fuq bażi sistematika matul iż-żmien tal-utilità. Dawn il-metodi jinkludu l-metodu tal-linja dritta, il-metodu ta' bilanċ ridott u l-metodu tal-unità ta' produzzjoni. Il-metodu użat hu magħżul fuq il-baży tal-format mistenni ta' konsum ta' benefiċċji ekonomiċi futuri li jinsabu fl-assi u hu applikat b'mod konstitenti minn perijodu għal perijodu, hlief jekk

ikun hemm xi bidla fil-format mistenni ta' konsum ta' dawk il-benefiċċji ekonomiċi futuri. Rari jkun hemm, jekk qatt ikun hemm, evidenza persważiva li tappoġġja metodu ta' amortizzament għal assi intangibbli bi żmien tal-utilità definit li jirriżulta f'ammont aktar baxx ta' amortizzament akkumulat minn dak taht il-metodu tal-linja dritta.

- 99 L-amortizzament hu normalment rikonoxxuta fi profitt jew f'telf. Madankollu, xi kultant, il-benefiċċji ekonomiċi futuri li jinsabu f'assi jiġu assorbiti fil-produzzjoni ta' assi oħrajn. F'dan il-każ, id-debitu tal-amortizzament jikkostitwixxi parti tal-ispiza tal-assi l-ieħor u jiġi inkluż fl-ammont rikonoxxut tiegħu. Pereżempju, l-amortizzament ta' assi intangibbli użati fi proċess ta' produzzjoni hu inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba ta' inventarji (ara l-IAS 2 *Inventarji*).

Valur residwu

- 100 Il-valur residwu ta' assi intangibbli bi żmien tal-utilità definit għandu jiġi preżunt li hu żero, hliet jekk:
- (a) ikun hemm impenn minn parti terza li tixtri l-assi fit-tmiem taż-żmien tal-utilità tiegħu; jew
  - (b) ikun hemm suq attiv għall-assi u:
    - (i) il-valur residwu jista' jiġi ddeterminat b'referenza għal dak is-suq; u
    - (ii) hu probabbli li dan is-suq ser ikun jeżisti fit-tmiem taż-żmien tal-utilità tal-assi.
- 101 L-ammont li jiġi ddeprezzat ta' assi bi żmien tal-utilità definit jiġi ddeterminat wara li jitnaqqas il-valur residwu tiegħu. Valur residwu li mhux żero jimplika li entità tkun qed tistenna li tiddisponi mill-assi intangibbli qabel it-tmiem tal-hajja ekonomika tiegħu.
- 102 Stima tal-valur residwu ta' assi hi bbażata fuq l-ammont li jista' jiġi rkuprat mid-disponiment bl-użu tal-prezzijiet l-iktar komuni li jkun hemm fid-data tal-istima għall-bejgħ ta' assi simili li jkun lahaq it-tmiem taż-żmien tal-utilità tiegħu u li jkun thaddem taht kondizzjonijiet simili għal dawk li fihom ikun ser jintuża l-assi. Il-valur residwu jiġi rivedut ta' mill-inqas fit-tmiem ta' kull sena finanzjarja. Bidla fil-valur residwu ta' assi tkun irrappurtata bħala bidla fi stima tal-kontabilità b'konformità mal-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*.
- 103 Il-valur residwu ta' assi intangibbli jista' jiżdied għal ammont ugwali jew akbar mill-ammont miżmum fil-kotba tal-assi. Jekk jagħmel hekk, l-ammont ta' amortizzament ikun żero hliet jekk u sakemm il-valur residwu tiegħu sussegwentement jonqos għal ammont taht l-ammont rikonoxxut tal-assi.

Reviżjoni tal-perijodu tal-amortizzament u metodu ta' amortizzament

- 104 Il-perijodu tal-amortizzament u l-metodu ta' amortizzament għal assi intangibbli bi żmien tal-utilità definit għandhom jiġu riveduti ta' mill-inqas fit-tmiem ta' kull sena finanzjarja. Jekk iż-żmien tal-utilità mistenni tal-assi jkun differenti mill-istimi preċedenti, il-perijodu tal-amortizzament għandu jinbidel kif suppost. Jekk ikun hemm bidla fil-format mistenni ta' konsum tal-benefiċċji ekonomiċi futuri li jinsabu fl-assi, il-metodu ta' amortizzament għandu jinbidel biex jirrifletti l-format miġdud. Dawn il-bidliet għandhom jiġu rappurtati bħala bidliet fl-istimi tal-kontabilità b'konformità mal-IAS 8.
- 105 Matul il-hajja ta' assi intangibbli, jista' jibda jidher b'mod ċar li l-istimi taż-żmien ta' utilità tiegħu ma jkunux adattati. Pereżempju, ir-rikonoxximent ta' telf ta' indeboliment jista' jindika li l-perijodu tal-amortizzament għandu bżonn jinbidel.
- 106 Matul iż-żmien, il-format ta' benefiċċji ekonomiċi futuri li jkunu mistennija li jmorru għal għand l-entità minn assi intangibbli jista' jinbidel. Pereżempju, jista' jibda jidher b'mod ċar li metodu ta' bilanċ ridott ta' amortizzament hu aktar adattat minn metodu tal-linja dritta. Eżempju iehor hu jekk l-użu tad-drittijiet irrappreżentati minn liċenzja jiġi differit waqt li tkun pendenti azzjoni fuq komponenti oħrajn tal-pjan tan-negozju. F'dan il-każ, il-benefiċċji ekonomiċi li jirriżultaw mill-assi ma jistgħux jiġu riċevuti qabel perijodi li jiġu aktar tard.

ASSI INTANGIBBLI BI ŻMIEN TAL-UTILITÀ INDEFINIT

- 107 Assi intangibbli bi żmien tal-utilità indefinit m'għandux jiġi amortizzat.
- 108 B'konformità mal-IAS 36, entità hija meħtieġa li tittestja assi intangibbli bi żmien tal-utilità indefinit għall-indeboliment billi tqabbel l-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat mal-ammont rikonoxxut tiegħu.
- (a) darba fis-sena, u
  - (b) kull meta jkun hemm indikazzjoni li l-assi intangibbli jista' jiġi indebolit.

Reviżjoni tal-istima taż-żmien tal-utilità

- 109 Iż-żmien tal-utilità ta' assi intanġibbli li ma jkunx qed jiġi amortizzat għandu jiġi rivedut f'kull perijodu biex jiġi ddeterminat jekk l-avvenimenti u ċ-ċirkustanzi jkomplux jappoġġaw stima ta' żmien tal-utilità indefinit għal dak l-assi. Jekk le, il-bidla fl-istima taż-żmien tal-utilità minn indefinit għal definit għandha tkun irrappurtata bhala bidla fi stima tal-kontabilità b'konformità mal-IAS 8.
- 110 B'konformità mal-IAS 36, rivalutazzjoni taż-żmien tal-utilità ta' assi intanġibbli bhala definit minflok indefinit hi indikatur li l-assi jista' jkun indebolit. Minhabba f'hekk, l-entità tittestja l-assi għall-indeboliment billi tqabbel l-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat, iddeterminat b'konformità mal-IAS 36, mal-ammont rikonossut tiegħu, u tirrikonoxxi kull eċċess tal-ammont miżmum fil-kotba fuq l-ammont li jista' jiġi rkuprat bhala telf ta' indeboliment.

POTENZJAL TA' RKUPRU TAL-AMMONT MIŻMUM FIL-KOTBA – TELF TA' INDEBOLIMENT

- 111 Biex tistabbilixxi jekk assi intanġibbli huwiex indebolit, entità tapplika l-IAS 36. Dak l-Istandard jispjega meta u kif entità tirvedi l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi tagħha, kif hi tistabbilixxi l-ammont li jista' jiġi rkuprat ta' assi, u meta hi tirrikonoxxi jew tagħmel inverzjoni ta' telf ta' indeboliment.

IRTIRAR U DISPONIMENTI

- 112 Assi intanġibbli m'għandux jibqa' jiġi rikonossut:
- (a) mad-disponiment; jew
  - (b) meta l-ebda benefiċċji ekonomiċi futuri ma jkunu mistennija mill-użu jew mid-disponiment tiegħu.
- 113 Il-qligħ jew telf li jirriżulta mill-irtirar tar-rikonossiment ta' assi intanġibbli għandu jiġi ddeterminat bhala d-differenza bejn il-qligħ disponibbli nett, jekk ikun hemm, u l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi. Dan għandu jiġi rikonossut fil-profitt jew telf meta l-assi ma jibqax rikonossut (hlief jekk l-IAS 17 ikun jehtieg mod iehor fuq tranzazzjoni ta' bejgħ u kiri lura). Il-qligħ m'għandux jiġi kklassifikat bhala dħul.
- 114 Id-disponiment ta' assi intanġibbli jista' jsehh f'varjetà ta' modi (eż. b'bejgħ, billi tidhol għal kiri finanzjarju jew b'donazzjoni). Sabiex tiġi ddeterminata d-data tad-disponiment ta' assi bhal dan, entità għandha tapplika l-kriterji fl-IAS 18 *Dħul* għar-rikonossiment ta' dħul mill-bejgħ ta' prodotti. l-IAS 17 japplika għad-disponiment b'bejgħ u kiri lura.
- 115 Jekk, b'konformità mal-prinċipju tar-rikonossiment fil-paragrafu 21, entità tirrikonoxxi fl-ammont miżmum fil-kotba ta' assi l-kost tas-sostituzzjoni ta' parti ta' assi intanġibbli, hi għandha tagħmel derikonossiment tal-ammont miżmum fil-kotba tal-parti sostitwita. Jekk ma jkunx prattikabbli għal entità li tiddetermina l-ammont miżmum fil-kotba tal-parti sostitwita, hija tista' tuża l-kost tas-sostituzzjoni bhala indikazzjoni ta' x'kien il-kost tal-parti sostitwita fil-hin meta giet akkwistata jew iġġenerata internament.
- 116 Il-korrispettiv riċevibbli mad-disponiment ta' oġġett ta' proprjetà, impjant u tagħmir hu rikonossut inizjalment skont il-valur ġust tiegħu. Jekk il-ħlas għall-assi intanġibbli jiġi differit, il-korrispettiv riċevut jiġi rikonossut fil-bidu bl-ekwivalenti tal-prezz fi flus. Id-differenza bejn l-ammont nominali tal-korrispettiv u l-prezz fi flus ekwivalenti hi rikonossuta bhala dħul ta' interessi skont l-IAS 18 li jirrifletti r-rendita effettiva fuq l-ammont riċevibbli.
- 117 L-amortizzament ta' assi intanġibbli bi żmien tal-utilità definit ma jjeqafx meta l-assi intanġibbli ma jkunx għadu jintuża, hlief jekk l-assi jkun gie deprezzat għal kollox jew jiġi kklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ (jew inkluz fi grupp ta' disponiment li hu kklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ) b'konformità mal-IFRS 5.

ŻVELAR**Ġenerali**

- 118 Entità għandha tiżvela dan li ġej għal kull klassi ta' assi intanġibbli, b'tali mod li tidistingwi bejn assi intanġibbli ġġenerati internament u assi intanġibbli oħrajn:
- (a) jekk iż-żmien tal-utilità tagħhom ikunx indefinit jew definit u, jekk definit, iż-żmien tal-utilità jew ir-rati ta' amortizzament użati;
  - (b) il-metodi ta' amortizzament użati għal assi intanġibbli bi żmien tal-utilità definit;
  - (c) l-ammont gross miżmum fil-kotba u kull amortizzament totali (miżjudha bit-telf ta' indeboliment akkumulat) fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu;

- (d) entrata(i) f'linja tar-rapport tal-introjtu li fiha jkun inkluż kull amortizzament ta' assi intanġibbli;
- (e) tqabbil tal-ammont miżmum fil-kotba fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu li juri:
- (i) zjidiet, li jindikaw separatament dawk mill-iżvilupp intern, dawk akkwistati separatament, u dawk akkwistati permezz ta' kombinamenti ta' negozji;
  - (ii) assi kklassifikati bhala li huma miżmuma għall-bejgħ jew inklużi fi grupp tad-disponiment ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 u disponimenti oħrajn;
  - (iii) zjidiet jew tnaqqis matul il-perijodu li jirriżultaw minn rivalutazzjonijiet taht il-paragrafi 75, 85 u 86 u minn telf ta' indeboliment rikonoxxuti jew imreġġa' lura direttament f'ekwità b'konformità mal-IAS 36 (jekk ikun hemm);
  - (iv) telf ta' indeboliment rikonoxxut fi profitt jew f'telf matul il-perijodu b'konformità mal-IAS 36 (jekk ikun hemm);
  - (v) telf ta' indeboliment rikonoxxut fi profitt jew f'telf matul il-perijodu b'konformità mal-IAS 36 (jekk ikun hemm);
  - (vi) kull amortizzament rikonoxxut matul il-perijodu;
  - (vii) id-differenzi netti tal-kambju li jirriżultaw mill-qlib tar-rapporti finanzjarji fil-munita tal-preżentazzjoni, u mill-qlib ta' operazzjoni barranija fil-munita tal-preżentazzjoni tal-entità; u
  - (viii) bidliet oħrajn fl-ammont miżmum fil-kotba matul il-perijodu.
- 119 Klassi ta' assi intanġibbli hi grupp ta' assi ta' natura u użu simili fl-operazzjonijiet ta' entità. Eżempji ta' klassijiet separati jistgħu jinkludu:
- (a) ismijiet ta' ditti;
  - (b) *mastheads* u titli tal-pubblikazzjoni;
  - (c) *software* tal-kompjuter;
  - (d) licenzji u *franchises*;
  - (e) Drittijiet tal-awtur, privattivi u drittijiet ta' proprjetà industrijali oħrajn, drittijiet ta' servizz u ta' operazzjoni;
  - (f) riċetti, formoli, mudelli, disinni u prototipi; u
  - (g) assi intanġibbli li qed jiġu żviluppati.
- Il-klassijiet imsemmija hawn fuq jiġu diżaggregati (aggregati) fi klassijiet iżgħar (ikbar) jekk dan jirriżulta f'informazzjoni aktar rilevanti għall-utenti tar-rapporti finanzjarji.
- 120 Entità tiżvela informazzjoni dwar assi intanġibbli indeboliti b'konformità mal-IAS 36 flimkien mal-informazzjoni mehtieġa mill-paragrafu 118(e)(iv)-(v).
- 121 IAS 8 jehtieġ li entità tiżvela n-natura u l-ammont ta' bidla fl-istima tal-kontabilità li jkollha effett materjali fil-perijodu kurrenti jew li hi mistennija li jkollha effett materjali f'perijodi sussegwenti. Żvelar bhal dan jista' jirriżulta minn bidliet:
- (a) fl-istima taż-żmien tal-utilità ta' assi intanġibbli;
  - (b) fil-metodu ta' amortizzament; jew
  - (c) fil-valuri residwi.
- 122 Entità għandha tiżvela wkoll:
- (a) għal assi intanġibbli smat bhala li għandu żmien tal-utilità, l-ammont miżmum fil-kotba ta' dak l-assi u r-raġunijiet li jappoggjaw l-istima ta' żmien tal-utilità indefinit. Meta tagħti dawn ir-raġunijiet, l-entità għandha tiddekrivi l-fattur(i) li jkollhom sehem sinifikanti fil-kalkolu tal-assi bhala li għandu żmien tal-utilità indefinit.
  - (b) deskrizzjoni, l-ammont miżmum fil-kotba u l-perijodu li jkun baqa' tal-amortizzament ta' kull assi individwali intanġibbli li jkun materjali għar-rapporti finanzjarji tal-entità.

- (ċ) għal assi intanġibbli akkwistati permezz ta' ghotja tal-gvern u fil-bidu rikonoxxuti skont il-valur ġust (ara l-paragrafu 44):
    - (i) il-valur ġust rikonoxxut fil-bidu għal dawn l-assi;
    - (ii) l-ammont rikonoxxut tagħhom; u
    - (iii) jekk ikunux imkejla wara r-rikonoxximent taht il-mudell tal-kost jew il-mudell ta' rivalutazzjoni mill-ġdid.
  - (d) l-eżistenza u l-ammonti rikonoxxuti ta' assi intanġibbli li t-titlu tagħhom ikun ristrett u l-ammonti rikonoxxuti ta' assi intanġibbli mirhun bhala garanzija għall-obbligazzjonijiet.
  - (e) l-ammont ta' impenji kuntrattwali għall-akkwiżizzjoni ta' assi intanġibbli.
- 123 Meta entità tiddekrivi l-fattur(i) li kellhom sehem importanti biex jiġi ddeterminat li ż-zmien tal-utilità ta' assi intanġibbli hu wiehed indefinit, l-entità tikkunsidra l-lista ta' fatturi fil-paragrafu 90.

Assi intanġibbli mkejla wara r-rikonoxximent bl-użu tal-mudell ta' rivalutazzjoni

- 124 Jekk l-assi intanġibbli jiġu rrapportati b'ammonti stmati mill-ġdid, l-entità għandha tiżvela dan li ġej:
- (a) il-klassi ta' assi intanġibbli:
    - (i) id-data effettiva tar-rivalutazzjoni;
    - (ii) l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi intanġibbli stmat mill-ġdid; u
    - (iii) l-ammont miżmum fil-kotba li kien ikun rikonoxxut li kieku l-klassi stmata mill-ġdid ta' assi intanġibbli kellha titkejjel wara r-rikonoxximent permezz tal-mudell tal-kost fil-paragrafu 74;
  - (b) l-ammont tal-bilanċ favorevoli tar-rivalutazzjoni li jkun relatat ma' assi intanġibbli fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu, li jindika l-bidliet matul il-perijodu u kull restrizzjoni dwar id-distribuzzjoni tal-bilanċ lill-azzjonisti; u
  - (ċ) il-metodi u s-suppożizzjonijiet sinifikanti applikati fl-istima tal-valuri ġusti tal-assi;
- 125 Jista' jkun neċessarju li jiġu magħquda l-klassijiet ta' assi stmati mill-ġdid fi klassijiet akbar għal skopijiet ta' żvelar. Madankollu, il-klassijiet ma jiġux magħquda jekk dan jirriżulta fi klassi ta' assi intanġibbli li tinkludi ammonti mkejla kemm taht il-mudell tal-kost kif ukoll dak ta' rivalutazzjoni.

Spiza fuq riċerka u żvilupp

- 126 Entità għandha tiżvela l-ammont totali ta' nefqa fuq riċerka u żvilupp rikonoxxut bhala nefqa matul il-perijodu.
- 127 In-nefqa fuq riċerka u żvilupp tinkludi kull nefqa li tkun direttament attribwibbli għal attivitajiet ta' riċerka jew ta' żvilupp (ara l-paragrafi 66 u 67 għal gwida dwar it-tip ta' nefqa li għandha tiġi inkluzja għall-iskop tal-htieġa ta' żvelar fil-paragrafu 126).

Informazzjoni oħra

- 128 Entità hi mhegga, iżda mhix mehtieġa, li tiżvela l-informazzjoni li ġejja:
- (a) deskrizzjoni ta' kull assi intanġibbli li jkun totalment amortizzat li jkun għadu jintuża; u
  - (b) deskrizzjoni fil-qosor ta' assi intanġibbli sinifikanti kkontrollati mill-entità iżda mhux rikonoxxuti bhala assi minhabba li ma jkunux jissodisfaw il-kriterji ta' rikonoxximent f'dan l-Istandard jew minhabba li kienu ġew akkwistati jew ġġenerati qabel ma dahal fis-sehh l-IAS 38 *Assi Intanġibbli* li nhareg fl-1998.

DISPOŻIZZJONIJET TRANŻITORJI U DATA EFFETTIVA

- 129 Jekk entità tagħzel b'konformità mal-paragrafu 85 tal-IFRS 3 li tapplika l-IFRS 3 minn kull data qabel id-dati effettivi ddeterminati fil-paragrafi 78-84 tal-IFRS 3, għandha tapplika wkoll dan l-Istandard b'mod prospettiv minn dik l-istess data. Għalhekk, l-entità m'għandhiex taġġusta l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi intanġibbli rikonoxxuti

f'dik id-data Madankollu, l-entità għandha, f'dik id-data, tapplika dan l-Istandard biex tagħmel rivalutazzjoni taż-żmien tal-utilità tal-assi intanġibbli rikonoxxuti tagħha. Jekk, minhabba dik ir-rivalutazzjoni, l-entità tiddel l-istima tagħha taż-żmien tal-utilità ta' assi, dik il-bidla għandha tkun irrappurtata bhala bidla fi stima tal-kontabilità b'konformità mal-IAS 8.

130 F'kull każ iehor, entità għandha tapplika dan l-Istandard.

- (a) għall-kontabilità ta' assi intanġibbli akkwistati f'kombinamenti ta' negozji li d-Data tal-ftehim tagħhom tkun il-31 ta' Marzu 2004, jew aktar tard; u
- (b) għall-kontabilità ta' kull assi intanġibbli iehor b'mod prospettiv mill-bidu tal-ewwel perijodu annwali li jibda fil-31 ta' Marzu 2004, jew aktar tard. Għalhekk, l-entità m'għandhiex taġġusta l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi intanġibbli rikonoxxuti f'dik id-data. Madankollu, l-entità għandha, f'dik id-data, tapplika dan l-Istandard biex tagħmel rivalutazzjoni taż-żmien tal-utilità ta' dawn l-assi intanġibbli. Jekk, minhabba dik ir-rivalutazzjoni, l-entità tiddel l-istima tagħha taż-żmien tal-utilità ta' assi, dik il-bidla għandha tkun irrappurtata bhala bidla fi stima tal-kontabilità b'konformità mal-IAS 8.

130A Entità għandha tapplika l-emendi fil-paragrafu 2 għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006, jew wara. Jekk entità tapplika l-IFRS 6 għal perijodu aktar bikri, daww l-emendi għandhom jiġu applikati għal dak il-perijodu aktar bikri.

Skambji ta' assi simili

131 Ir-rekwizit fil-paragrafi 129 u 130(b) biex jiġi applikat dan l-Istandard b'mod prospettiv ifisser li jekk skambju ta' assi kien imkejjel qabel id-data effettiva ta' dan l-Istandard fuq il-bażi tal-ammont miżmum fil-kotba tal-assi ċedut, l-entità ma terġax tiddikjara l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi akkwistat biex tirrifletti l-valur ġust tiegħu fid-data tal-akkwizizzjoni.

Applikazzjoni bikrija

132 Entitajiet li għalihom japplika l-paragrafu 130 huma mhegġa li japplikaw ir-rekwiziti ta' dan l-Istandard qabel id-dati effettivi speċifikati fil-paragrafu 130. Madankollu, jekk entità tapplika dan l-Istandard qabel daww id-dati effettivi, għandha tapplika wkoll l-IFRS 3 u l-IAS 36 (kif riveduti fl-2004) fl-istess hin.

IRTIRAR TAL-IAS 38 (MAHRUĠ FL-1998)

133 Dan l-Istandard jieħu post l-IAS 38 *Assi Intanġibbli* (maħruġ fl-1998).

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 39

Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl

GHAN

- 1 L-għan ta' dan l-Istandard hu li jistabbilixxi prinċipji għar-rikonoxximent u l-kejl ta' assi finanzjarji, obbligazzjonijiet finanzjarji u xi kuntratti ta' bejgħ jew xiri ta' oġġetti mhux finanzjarji. Rekwiżiti għall-preżentazzjoni ta' informazzjoni dwar strumenti finanzjarji jinsabu fl-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni* Rekwiżiti għal żvelar ta' informazzjoni dwar strumenti finanzjarji jinsabu fl-IFRS 7 *Strumenti Finanzjarji: Żvelar*

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat minn l-entitajiet għal kull tip ta' strumenti finanzjarji minbarra:
- (a) dawk l-interessi f'sussidjarji, assoċjati u imprizi koŋġunti li tagħhom jingħata rendikont skont l-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*, l-IAS 28 *Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati* jew l-IAS 31 *Interessi f'Imprizi Koŋġunti*. Madankollu, l-entitajiet għandhom japplikaw dan l-Istandard għal interess f'kumpanija sussidjarja, assoċjata jew impriza koŋġunta li b'konformità mal-IAS 27, l-IAS 28 jew l-IAS 31 huwa kontabilizzat skont dan l-Istandard. Entitajiet għandhom japplikaw dan l-Istandard ukoll għal derivati fuq interess f'kull kumpanija sussidjarja, assoċjata jew impriza koŋġunta hlief meta d-derivat jissodisfa t-tifsira ta' strument azzjonarju tal-entità fl-IAS 32.
  - (b) drittijiet u obbligijiet taht kuntratti ta' kera li għalihom japplika l-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri*. Madankollu:
    - (i) debituri minn kuntratti ta' kiri rikonoxxuti mis-sid huma soġġetti għad-dispożizzjonijiet dwar l-irtirar tar-rikonoxximent u indeboliment ta' dan l-Istandard (ara l-paragrafi 15–37, 58, 59, 63–65 u Appendiċi A l-paragrafi AG36–AG52 u AG84–AG93);
    - (ii) kredituri ta' kuntratti ta' kera finanzjarja rikonoxxuti minn kerrej huma soġġetti għad-dispożizzjonijiet tal-irtirar tar-rikonoxximent ta' dan l-Istandard (ara l-paragrafi 39–42 u Appendiċi A l-paragrafi AG57–AG63); u
    - (iii) derivati mdeffsa f'kuntratti ta' kiri huma soġġetti għad-dispożizzjonijiet dwar derivati mdeffsa ta' dan l-Istandard (ara l-paragrafi 10–13 u Appendiċi A l-paragrafi AG27–AG33).
  - (c) drittijiet u obbligijiet ta' min iħaddem taht pjani ta' benefiċċju tal-impjegati, li għalihom japplika l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*.
  - (d) strumenti finanzjarji mahruġa mill-entità li jissodisfaw id-definizzjoni ta' strument azzjonarju fl-IAS 32 (li jinkludu opzjonijiet u garanziji). Madankollu, id-detentur ta' strumenti azzjonarji bħal dawn għandu japplika dan l-Istandard għal dawk l-istrumenti, għajr jekk jissodisfaw l-eċċezzjoni f'(a) hawn fuq.
  - (e) drittijiet u obbligijiet li jirriżultaw skont (i) kuntratt tal-assigurazzjoni kif imfisser fl-IFRS 4 *Kuntratti tal-Assigurazzjoni*, għajr id-drittijiet tal-emittent u l-obbligazzjonijiet li jirriżultaw minn kuntratt tal-assigurazzjoni li jissodisfa d-definizzjoni ta' kuntratt ta' garanzija finanzjarja fil-paragrafu 9, jew (ii) kuntratt li jaqa' fl-ambitu tal-IFRS 4 minhabba li fih aspekk diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni. Madankollu, dan l-Istandard japplika għal derivat li hu mdeffes f'kuntratt li jaqa' fl-ambitu tal-IFRS 4 jekk id-derivat mhux hu nnifsu kuntratt li jaqa' fl-ambitu tal-IFRS 4 (ara l-paragrafi 10-13 u Appendiċi A l-paragrafi AG23–AG33). Barra minn hekk, jekk emittent ta' kuntratti ta' garanzija finanzjarja jkun asserixxa b'mod espliċitu preċedentament li huwa jqis tali kuntratti bħala kuntratti tal-assigurazzjoni u jkun uża l-kontabilità applikabbli għal kuntratti tal-assigurazzjoni, l-emittent jista' jagħżel li japplika jew dan l-Istandard jew l-IFRS 4 għal tali kuntratti ta' garanzija finanzjarja (ara l-paragrafi AG4 u AG4A). L-emittent jista' jagħmel dak il-kuntratt ta' għażla b'kuntratt, iżda l-għażla għal kull kuntratt hija irrevokabbli.
  - (f) kuntratti għall-korrispettiv kontingenti fi ftehim ta' negozju (ara l-IFRS 3 *Ftehim ta' Negozju*). Din l-eżenzjoni tapplika biss għal min ikun qiegħed jakkwista.
  - (g) kuntratti bejn akkwirent u bejjiegh f'kombinament ta' negozji ghax-xiri jew bejgħ ta' akkwizit f'data futura.

- (h) impenni ta' self għajr dawk l-impenni ta' self deskritti fil-paragrafu 4. Emittent ta' impenni ta' self għandu japplika l-IAS 37 *Provedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti* għal impenni ta' self li ma jaqgħux fl-ambitu ta' dan l-Istandard. Madankollu, l-impenni ta' self kollha huma soġġetti għad-dispożizzjonijiet ta' rtirar tar-rikonoxximent ta' dan l-Istandard (ara l-paragrafi 15-42 u Appendiċi A l-paragrafi AG36-AG63).
- (i) strumenti finanzjarji, kuntratti u obbligati taht tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma li għalihom japplika l-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq l-Ishma*, hlief għal kuntratti fl-ambitu tal-paragrafi 5-7 ta' dan l-Istandard, li għalihom japplika dan l-Istandard.
- (j) drittijiet għal hlasijiet biex l-entità tiġi rrimborzata għall-infiq li hi jehtiegiha tagħmel biex thallas obligazzjoni li tirrikonoxxi bhala provvediment b'konformità mal-IAS 37 *Provedimenti, Obligati Kontingenti u Assi Kontingenti*, jew, li għalihom, f'perijodu iktar bikri, tkun irrikonoxxiet bhala provvediment b'konformità mal-IAS 37.
- 3 [Imħassra]
- 4 L-impenni ta' self li ġejjin jaqgħu fl-ambitu ta' dan l-Istandard:
- (a) impenni ta' self li l-entità tikklassifika bhala obligazzjonijiet finanzjari indikati f'valur xieraq permezz ta' profitt jew telf: Entità li għandha Prattika Passata ta' bejgħ ta' assi li jirrizultaw mill-impenni tas-self tagħha fit wara li jkunu bdew għandha tapplika dan l-Istandard fuq l-impenni ta' ammonti mislufa kollha f'din l-istess kategorija.
- (b) impenni ta' self li ma jistgħux jissaldu netti fi flus jew b'għoti jew hrug ta' strument finanzjarju ieħor. Dawn l-impenni ta' self huma derivati. Impenn ta' self mhux ikkunsidrat saldat nett minhabba li s-self ikun qed jithallas bin-nifs (pereżempju, ammonti mislufa fuq ipoteka tal-bini li hu mħallas bin-nifs skont il-progress tal-bini).
- (c) impenni li jkun provdut self b'rata ta' mgħax taht dik tas-suq, il-paragrafu 47(d) jispeċifika l-kejl sussegwenti ta' obligazzjonijiet li jirrizultaw minn dawn l-impenni ta' self.
- 5 Dan l-Istandard ser jiġi applikat għal dawk il-kuntratti li jixtru jew ibiegħu oġġett mhux finanzjarju li jista' jissalda nett bi flus jew permezz ta' strument finanzjarju ieħor, jew bl-iskambju ta' strumenti finanzjarji, bħallikieku l-kuntratti kienu strumenti finanzjarji, bl-eċċezzjoni ta' kuntratti li kienu saru u li għadhom qed jinżammu għall-iskop tal-wasla jew tal-kunsinna ta' effett mhux finanzjarju, b'konformità mal-htigijiet tax-xiri mistenni, bejgħ jew użu mill-entità.
- 6 Hemm diversi modi kif kuntratt biex jinxtara jew jinbiegħ effett mhux finanzjarju jista' jissalda nett fi flus jew bi strument finanzjarju jew bi skambju ta' strumenti finanzjarji. Dawn jinkludu:
- (a) meta t-termini tal-kuntratt jippermettu lil kwalunkwe parti li ssaldah b'mod nett fi flus jew permezz ta' strument finanzjarju ieħor, jew bl-iskambju ta' strumenti finanzjarji;
- (b) meta l-kapaċità li jsir hlas permezz ta' flus jew strument ieħor, jew bi skambju ta' strumenti finanzjarji, mhix iddikjarata b'mod esplicitu fit-termini tal-kuntratt, izda l-entità għandha l-prattika li thallas kuntratti simili bi flus jew strument finanzjarju ieħor jew bi skambju ta' strumenti finanzjarji (kemm jekk mal-kontroparti, bi dħul f'kuntratti ta' tpaċija jew bil-bejgħ ta' kuntratt qabel ma jiġi eżerċitat jew jiskadi);
- (c) meta, għal kuntratti simili, l-entità għandha l-prattika li tiehu l-konsenja ta' dan u tbiegħu fi żmien qasir wara l-konsenja bl-iskop li tiġġenera profitt minn varjazzjonijiet fil-prezz fi żmien qasir jew fil-marġni tan-negozjant; u
- (d) meta l-effett mhux finanzjarju li hu s-suġġett tal-kuntratt jista' jiġi kkonvertit malajr fi flus.

Wiehed m'għandux jidhol għal kuntratt li għalih (b) jew (c) japplikaw għall-iskop biex jirċievi jew biex jiġi kkunsinnat lilu l-effett mhux finanzjarju b'konformità mal-htigijiet ta' xiri, bejgħ jew użu mistenni mill-entità, u b'hekk, il-kuntratt ikun fl-ambitu ta' dan l-Istandard. Kuntratti oħrajn li għalihom japplika l-paragrafu 5 huma stmati sabiex jiġi stabbilit jekk sarux u baqgħux jinżammu għall-iskop tal-wasla jew kunsinna tal-effett mhux finanzjarju b'konformità max-xiri, bejgħ jew użu mehtieg mistenni mill-entità u, għaldaqstant, jekk jaqgħux fl-ambitu ta' dan l-Istandard.

- 7 Opzjoni bil-miktub għax-xiri jew bejgħ ta' effett mhux finanzjarju li jista' jissalda nett fi flus jew permezz ta' strument finanzjarju ieħor jew bl-iskambju ta' strumenti finanzjarji, b'konformità mal-paragrafu 6(a) jew (d) taq' fl-ambitu ta' dan l-Istandard. Wiehed ma jistax jidhol għal dan il-kuntratt għall-iskop tal-wasla jew kunsinna ta' effett mhux finanzjarju b'konformità mal-htigijiet ta' xiri, bejgħ jew użu mistenni mill-entità.

DEFINIZZJONIJIET

- 8 It-termini definiti fl-IAS 32 huma użati f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati fil-paragrafu 11 tal-IAS 32. l-IAS 32 jiddefinixxi t-termini li ġejjin:

- strument finanzjarju
- assi finanzjarju
- obligazzjoni finanzjarja
- strument azzjonarju

u jipprovdi gwida fl-applikazzjoni ta' dawk it-tifsiriet.

- 9 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Definizzjoni ta' derivat

Derivat huwa strument finanzjarju jew kuntratt ieħor li jaqa' fl-ambitu ta' dan l-Istandard (ara l-paragrafi 2-7) li jissodisfa t-tliet karatteristiki li ġejjin:

- (a) il-valur tiegħu jinbidel b'risposta għall-bidla fir-rata ta' mgħax speċifika, prezz ta' strument finanzjarju, prezz ta' prodott kummerċjali, rata tal-kambju, indici ta' prezzijiet jew rati jew klassifikazzjoni jew indici ta' kreditu jew varjabbli ieħor, provdut fil-każ ta' varjabbli mhux finanzjarju fejn il-varjabbli mhux speċifiku għal parti kontraenti (xi kultant imsejjah "il-baži");
- (b) ma jinhtiegħ investiment inizjali nett jew investiment inizjali nett li hu inqas minn dak li jkun meħtiegħ għal tipi oħra ta' kuntratti li jkun mistenni li jkollhom rispons bħal dan għal bidliet fil-fatturi tas-suq; u
- (c) jissalda f'data fil-futur.

Definizzjonijiet ta' erba' kategoriji ta' strumenti finanzjarji

Assi finanzjarju jew *obligazzjoni finanzjarja fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf* hu assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja li jissodisfa xi waħda minn dawn iż-żewġ kundizzjonijiet.

- (a) Huwa kklassifikat li hu miżmum għan-negozju. Assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja huwa kklassifikat bħala miżmum għan-negozju jekk ikun:
  - (i) miksub jew merfugħ principalment għall-iskop ta' bejgħ jew ix-xiri mill-ġdid tagħha fi żmien qasir;
  - (ii) parti minn portafoll ta' strumenti finanzjarji identifikati li huma mmaniġġjati flimkien u li għalihom hemm xhieda ta' skema attwali riċenti għat-tehid ta' profitt għal żmien qasir; jew
  - (iii) derivat (għajr meta derivat li huwa kuntratt ta' garanzija finanzjarja jew istrument speċifikat u effettiv għall-*hedging*).
- (b) Mar-rikonoxximent inizjali huwa indikat mill-entità bħala li qiegħed b'valur ġust permezz ta' profitt jew telf. Entità tista' tuża din il-klassifikazzjoni biss meta permess mill-paragrafu 11A, jew jekk meta tagħmel hekk jirriżulta f'taġhrif iktar rilevanti, minhabba li jew
  - (i) hi telimina jew tnaqqas b'mod sinifikanti inkonsistenza fil-kejl jew fir-rikonoxximent (xi kultant imsejha "nuqqas ta' qbil tal-kontabilità") li kieku kienet tinholoq mill-kejl ta' assi jew obligazzjonijiet finanzjarji jew mir-rikonoxximent tal-qligħ u t-telf fuqhom fuq bażijiet differenti; jew
  - (ii) grupp ta' assi finanzjarji, obligazzjonijiet finanzjarji jew it-tnejn, huma mmaniġġjati u l-prestazzjoni tagħhom hi evalwata fuq bażi ta' valur ġust, skont il-manigment tar-riskju dokumentat jew skont l-istrategġija tal-investiment, u t-taġhrif dwar il-grupp hu pprovdut internament fuq dik il-baži għal personal manigjerjali (kif definit fl-IAS 24 *Żvelar ta' Partijiet Relatati* (kif rivedut fl-2003)), pereżempju, il-bord tad-diretturi tal-entità u l-kap eżekuttiv.

Fl-IFRS 7, il-paragrafi 9–11 u B4 jirrikjedu li entità tipprovdi taġrif dwar l-assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji li tkun indikat bhala f'valur xieraq permezz ta' profitt jew telf, inkluż kif issodisfat dawn il-kundizzjonijiet. Għal strumenti li jikkwalifikaw b'konformità ma' (ii) hawn fuq, dak l-iżvelar jinkludi deskrizzjoni dwar kif il-klassifikazzjoni fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf hi konsistenti mal-manigment tar-riskju dokumentat jew mal-istrategija tal-investment.

Investimenti fi strumenti tal-ishma li m'għandhomx prezz tas-suq ikkwotat f'suq attiv, u li l-valur ġust taġghom ma jstax ikun imkejje b'mod ta' min jorbot fuqu (ara l-paragrafu 46(c) u Appendiċi A l-paragrafi AG80 u AG81), m'għandhomx jiġu kklassifikati bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf.

Għandu jiġi nnutat li l-paragrafi 48, 48A, 49 u Appendiċi A l-paragrafi AG69–AG82, li jstabilixxu l-htigijiet biex ikun iddeterminat kejl ta' min jorbot fuqu tal-valur ġust ta' assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja, japplika bl-istess mod għall-oġġetti kollha li huma mkejja fil-valur ġust, kemm jekk permezz ta' klassifikazzjoni, jew b'xi mod ieħor, jew li l-valur ġust hu żvelat.

Investimenti miżmumin sal-maturità huma assi finanzjarji mhux derivati b'pagamenti stabbiliti jew fissi u b'maturità fissa li entità għandha l-ħsieb pożittiv u l-kapaċità li iżomm sal-maturità (ara Appendiċi A l-paragrafi AG16–AG25) barra minn:

- (a) dawk li l-entità mar-rikonoxximent inizjali tindika bhala li qeghdin f'valur ġust permezz ta' profitt jew telf;
- (b) dawk li l-entità tindika bhala disponibbli għall-bejgħ; u
- (c) dawk li jissodisfaw id-definizzjoni ta' ammonti mislufa u debituri.

Entità m'għandhiex tikklassifika assi finanzjarji bhala miżmumin sal-maturità jekk l-entità, matul is-sena finanzjarja attwali jew matul is-sentejn finanzjarji ta' qabel, bieghet jew ikklassifikat mill-ġdid aktar minn ammont insinifikanti ta' investimenti miżmumin sat-tmiem qabel il-maturità (aktar milli insinifikanti fir-rigward tal-ammont totali ta' investimenti miżmumin sal-maturità) barra bejgħ jew klassifikazzjonijiet mill-ġdid li:

- (i) huma qrib il-maturità jew id-data tas-sejha tal-assi finanzjarju (pereżempju, inqas minn tliet xhur qabel il-maturità) li tibdiliet fir-rata tal-imghax fis-suq mhux ser ikollu effett sinifikanti fuq il-valur ġust tal-assi finanzjarju;
- (ii) isehhu wara li l-entità gabret sostanzjalment il-kapital originali kollu tal-assi finanzjarju permezz ta' ħlasijiet jew ħlasijiet minn qabel skedati; jew
- (iii) huma attribwiti għal avveniment iżolat li hu lil hinn mill-kontroll tal-entità, ma jergħax isehh, u ma setgħax ikun antiċipat b'mod raġonevoli mill-entità.

Ammonti mislufa u ricevibbli huma assi mhux derivati bi ħlasijiet fissi jew stabbiliti li mhux ikkwotati f'suq miftuh, barra minn:

- (a) dawk li l-entità taħseb biex tbigh minnufih jew f'perijodu ta' żmien qasir, li ser jiġu kklassifikati bhala miżmumin għan-negozju u dawk li l-entità mar-rikonoxximent inizjali tindika bhala li huma ta' valur ġust permezz ta' profitt jew telf;
- (b) dawk li l-entità mar-rikonoxximent inizjali tindika bhala disponibbli għall-bejgħ; jew
- (c) dawk li għalihom il-proprietarju jista' ma jirkuprax b'mod sostanzjali l-investment inizjali tiegħu, barra dawk minhabba deterjorazzjoni ta' kreditu, li għandhom jiġu kklassifikati bhala disponibbli għal bejgħ.

Interess miksub fi ġbir ta' assi li mhumiex ammonti mislufa jew debituri (pereżempju, interess f'fond komuni jew f'kull fond simili) mhux ammonti mislufa jew ammonti ricevibbli.

Assi finanzjarji lesti għall-bejgħ huma dawk l-assi finanzjarji mhux derivati li huma indikati bhala disponibbli għal bejgħ jew mhumiex ikklassifikati bhala (a) ammonti mislufa u ricevibbli, (b) investimenti miżmuma sal-maturità jew (c) assi finanzjarji li huma ta' valur ġust bil-profitt jew telf.

Definizzjoni ta' kuntratt ta' garanzija finanzjarja

Xi kuntratti ta' garanzija finanzjarja jehtieġu li emittent jagħmel pagamenti speċifiċi biex jirrimborsaw lid-detentur għal telf li jerfa' minhabba li debitur speċifiku jonqos milli jagħmel pagament meta dovut taht it-termini originali jew modifikati ta' strument ta' debitu.

Definizzjonijiet relatati mar-rikonoxximent u kejl

Il-kost amortizzat ta' assi jew obligazzjoni finanzjarja hu l-ammont li bih l-assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja hu mkejjejl skont ir-rikonoxximent inizjali mnaqqas bl-ispejjeż kapitali mill-ġdid, bl-amortizzament kumulattiv miżjud jew mnaqqas permezz tal-metodu tal-imghax effettiv ta' kull differenza bejn l-ammont inizjali u l-ammont fil-maturità, u li minnu titnaqqas kull riduzzjoni (direttament jew permezz tal-użu ta' kont ta' koncessjoni) għal indeboliment jew minhabba li ma jistax jingabar.

Il-metodu tal-imghax effettiv huwa metodu li jikkalkula l-kost amortizzat ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja jew grupp ta' assi finanzjarji jew obbligi finanzjarji) u li jalloka l-introjtu mill-imghax jew l-ispejjeż mill-imghax fuq il-perijodu rilevanti. Ir-rata tal-imghax effettiva hija r-rata li tnaqqas b'mod eżatt il-hlasijiet ta' flus futuri jew l-irċevuti matul il-perijodu mistenni tal-istrument finanzjarju jew, meta jkun xieraq, perijodu iqsar għall-ammont nett miżmum fil-kotba tal-assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja. Meta tiġi kkalkulata r-rata tal-imghax, entità għandha tagħmel stima tal-flussi ta' flus billi tikkunsidra t-termini kuntrattwali tal-istrument finanzjarju (pereżempju hlas minn qabel, opzjonijiet msejha u simili) iżda m'għandiex tikkunsidra telf minn kreditu fil-futur. Il-kalkolazzjoni tinkludi d-drittijiet kollha u punti mhallsa jew irċevuti bejn il-partijiet fil-kuntratt li huma parti integrali tar-rata effettiva tal-imghax (ara l-IAS 18 *Dħul*), kosti ta' tranżazzjoni u l-premji jew skontijiet l-oħra kollha. Hemm is-suppożizzjoni li l-flussi ta' flus u l-hajja mistennija ta' grupp ta' strumenti finanzjarji simili jistgħu jiġu stmati b'mod kredibbli. Madankollu, f'dawk il-kazijiet rari fejn mhux possibli li jkun hemm stima affidabli l-flussi ta' flus jew il-hajja mistennija ta' strument finanzjarju (jew grupp ta' strumenti finanzjarji) l-entità għandha tuża l-flussi ta' flus kuntrattwali fuq it-terminu kuntrattwali sħiħ tal-istrument finanzjarju (jew grupp ta' strumenti finanzjarji).

Irtirar tar-rikonoxximent hu t-tnehhija ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja li qabel kien rikonoxxut minn karta tal-bilanċ ta' entità.

Valur ġust huwa l-ammont li għalih jista' jiġi skambjat assi, jew li għalih tista' tissalda obligazzjoni, bejn partijiet infurmati u disposti fi tranżazzjoni distakkata ⁽¹⁾.

Xiri jew bejgħ b'mod regolari hu xiri jew bejgħ ta' assi finanzjarju taht kuntratt li t-termini jinhtieġu kunsinna tal-assi fil-perijodu ta' hin stabbilit ġeneralment b'regolament jew b'konvenzjoni fil-post tas-suq ikkonċernat.

Kosti ta' tranżazzjoni huma kosti inkrementali li huma direttament attribwiti mal-akkwiżizzjoni, il-hruġ jew id-disponiment ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja (ara Appendiċi A l-paragrafu AG13). Kost li jiġdied hu wiehed li l-entità ma kinitx ser iġġarrab kieku l-entità ma akkwistatx, ma harġitx jew ma ddisponitx l-istrument finanzjarju.

Definizzjonijiet marbuta ma' kontabilità tal-hedge

Impenn sod huwa ftehim li jorbot għall-iskambju ta' kwantità ta' rizorsi bi prezz speċifiku f'data jew dati futuri speċifiċi.

Tranżazzjoni mbassra hi tranżazzjoni futura antiċipata minghajr impenn.

Strument tal-hedging huwa derivat indikat jew (għal *hedge* b'riskju ta' bidliet fir-rati tal-kambju biss) hu mhux-derivat ta' assi finanzjarju jew mhux-derivat ta' obligazzjoni finanzjarja li l-valur ġust tiegħu jew flussi ta' flus huma mistennija li jpaċu għal bidliet fil-valur ġust jew flussi ta' flus ta' entrata *hedged* magħżul (il-paragrafi 72-77 u Appendiċi A l-paragrafi AG94-AG97 jelaboraw fuq id-definizzjoni ta' strument tal-hedging).

Entrata hedged huwa assi, obligazzjoni, impenn sod, ta' tranżazzjoni mbassra bi probabbiltà għolja jew investiment nett li jsehħ l-operazzjoni barranija li (a) tesponi l-entità għal riskju f'bidliet ta' valur ġust jew fi fluss futur ta' flus u (b) hi indikata bhala *hedged* (il-paragrafi 78-84 u Appendiċi A l-paragrafi AG98-AG101 jelaboraw fuq id-definizzjonijiet ta' entrati *hedged*).

Effettività tal-hedge hi l-grad li biha bidliet fil-valur ġust jew flussi ta' flus ta' entrata *hedged* li huma attribwiti għal riskju *hedged* huma paċuti b'bidliet fil-valur ġust jew flussi ta' flus tal-istrument tal-hedging (ara Appendiċi A l-paragrafi AG105-AG113).

DERIVATI MDEFFSA

- 10 Derivat imdeffes hu komponent ta' strument (ikkombinat) ibridu li jinkludi wkoll kuntratt li jospita li mhux derivat — bl-effett li parti mil-flussi ta' flus tal-istrument ikkombinat tvarja b'mod simili għal derivat waħdu. Derivat imdeffes jikkaġuna li partijiet jew il-flussi ta' flus kollha li f'ċirkostanzi oħra tkun meħtieġa mill-kuntratt biex ikun modifikat skont ir-rata tal-imghax speċifika, prezz ta' strument finanzjarju, prezz ta' komodità, rata tal-kambju, indici tal-prezzijiet jew rati, rata tal-kreditu jew indici tal-kreditu, jew varjabbli iehor, diment, fil-każ ta' varjabbli

⁽¹⁾ Il-paragrafi 48-49 u AG69-AG82 tal-Appendiċi A fihom rekwiżiti li jstabilixxu l-valur ġust ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja.

mhux finanzjarju li l-varjabbli mhuwiex speċifiku għal parti għall-kuntratt. Derivat li jkun meħmuż ma' strument finanzjarju iżda hu trasferibbli kuntrattwalment b'mod indipendenti minn dak l-istrument, jew għandu kontroparti differenti minn dak l-istrument, m'huwiex derivat imdeffes, iżda strument finanzjarju separat.

- 11 Derivat imdeffes għandu jkun separat mill-kuntratt li jospita hu kkunsidrat bħala derivat taht dan l-Istandard jekk, u biss jekk:
- (a) il-karatteristiċi ekonomiċi u r-riskji tad-derivat imdeffes m'humix assoċjati mill-qrib mal-karatteristiċi ekonomiċi u r-riskji tal-kuntratt li jospita (ara Appendiċi A l-paragrafi AG30 u AG33);
  - (b) strument separat bl-istess termini bħad-derivat imdeffes għandu jissodisfa d-definizzjoni ta' derivat; u
  - (c) l-istrument ibridu (kombinat) ma jitkejilx b'valur ġust ma' bidliet fil-valur ġust rikonoxxut fil-profit u telf (jiġifieri derivat li huwa mdeffes f'assi finanzjarju jew responsabbiltà finanzjarja b'valur ġust permezz ta' profit u telf ma tkunx separata).

Jekk derivat imdeffes huwa separat, il-kuntratt li jospita għandu jittiehed f'hlas taht dan l-Istandard, jekk hu strument finanzjarju, u b'konformità ma' Standards xierqa oħrajn jekk m'huwiex strument finanzjarju. Dan l-Istandard ma jindirizzax jekk derivat imdeffes għandux jiġi pprezentat separatament fuq il-wiċċ tar-rapporti finanzjarji.

- 11A Minkejja l-paragrafu 11, jekk kuntratt ikun fih wiehed jew iktar derivati mdeffsa, entità tista' tikklassifika l-kuntratt shih ibridu (kombinat) bħala assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja fil-valur ġust permezz ta' profit u telf hliet jekk:
- (a) id-derivat imdeffes (jew derivati mdeffsa) ma jibdlux b'mod sinifikanti l-flussi tal-flus li kieku kienu jkunu meħtieġa mill-kuntratt; jew
  - (b) ikun jidher ċar bi ftit jew minghajr l-ebda analiżi meta strument ibridu (kombinat) simili jkun ikkunsidrat l-ewwel, li s-separazzjoni tad-derivat imdeffes (derivati mdeffsa) hi pprojbita, bħal opzjoni ta' hlas bil-quddiem mdeffsa f'ammonti mislufa li tippermetti lid-detentur li jhallas l-ammonti mislufa bil-quddiem għal bejn wiehed u iehor il-kost amortizzat tiegħu.

- 12 Jekk l-entità tkun meħtieġa b'dan l-Istandard biex tissepara derivat imdeffes mill-kuntratt ospitu, iżda ma tistax tkejjel id-derivat imdeffes separatament jew mal-akkwiżizzjoni jew f'data ta' rappurtagġ finanzjarju sussegwenti, għandha tittratta l-kuntratt ibridu (kombinat) kollu bħala fil-valur ġust permezz tal-profit jew telf.

- 13 Jekk entità ma tistax tistabilixxi b'mod affidabbli l-valur ġust ta' derivat imdeffes fuq il-bażi tat-termini u l-kundizzjonijiet tiegħu (perezempju, minhabba li d-derivat imdeffes huwa msejjes fuq strument ta' ekwità mhux ikkwotata), il-valur ġust tad-derivat imdeffes huwa d-differenza bejn il-valur ġust tal-istrument ibridu (kombinat) u l-valur ġust tal-kuntratt li jospita, jekk daww jistgħu jiġu stabbiliti taht dan l-Istandard. Jekk l-entità ma tkunx tista' tiddetermina l-valur ġust tad-derivat imdeffes billi tuża dan il-metodu, il-paragrafu 12 japplika u l-istrument ibridu (kombinat) jiġi kklassifikat bħala valur ġust permezz ta' profit u telf.

RIKONOXXIMENT U RTIRAR TAR-RIKONOXXIMENT

Rikonoxximent inizjali

- 14 Entità għandha tirrikonoxxi assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja fuq il-karta tal-bilanċ meta, u meta biss, l-entità ssir parti għal-provvedimenti kuntrattwali tal-istrument. (Ara l-paragrafu 38 fir-rigward ta' mod regolari għax-xiri ta' assi finanzjarji.)

Irtirar tar-rikonoxximent ta' assi finanzjarju

- 15 Fir-rapporti finanzjarji konsolidati, il-paragrafi 16-23 u Appendiċi A l-paragrafi AG34-AG52 huma applikati fil-livell konsolidat. Għalhekk, entità l-ewwel tikkonsolida s-sussidjarji kollha tagħha b'konformità mal-IAS 27 u SIC12 *Konsolidament — Entitajiet bi Skop Speċjali* u mbagħad tapplika l-paragrafi 16-23 u Appendiċi AG34-AG52 għall-grupp li jirriżulta.
- 16 Qabel ma tistax jekk, u sa liema punt, irtirar tar-rikonoxximent hux xieraq taht il-paragrafi 17-23, entità għandha tistabilixxi jekk daww il-paragrafi għandhomx jiġu applikati bħala parti minn assi finanzjarju (jew bħala parti minn grupp ta' assi finanzjarji simili) jew assi finanzjarju (jew grupp ta' assi finanzjarji simili) fit-totalità, kif ġej.
- (a) Il-paragrafi 17-23 huma applikati għal parti ta' assi finanzjarju (ta' parti minn grupp ta' assi finanzjarji simili) jekk, u biss jekk, il-parti li qed tiġi kkunsidrata għall-irtirar tar-rikonoxximent tissodisfa wahda mit-tliet kundizzjonijiet li ġejjin.

- (i) Il-parti tikkonsisti minn flussi ta' flus identifikati speċifikament minn assi finanzjarju (jew grupp ta' assi finanzjarji simili). Pereżempju, meta entità tidhol fi strixxa tar-rata tal-imghax fejn il-kontroparti tikseb id-dritt għall-imghax fuq flussi ta' flus iżda mhux il-flussi ta' flus fuq il-kapital minn strument tad-debitu, il-paragrafi 17–23 huma applikati għall-imghax fuq il-flussi ta' flus.
  - (ii) Il-parti tikkonsisti biss f'shem (pro rata) proporzjonat shih tal-flussi ta' flus minn assi finanzjarju (jew grupp ta' assi finanzjarji simili). Pereżempju, meta entità tidhol f'arrangament fejn il-kontroparti tikseb id-drittijiet għal 90 fil-mija tal-flussi ta' flus kollha ta' strument ta' debitu, il-paragrafi 17–23 huma applikati għal 90 fil-mija ta' dawk il-flussi ta' flus. Jekk hemm aktar minn kontroparti waħda, kull kontroparti mhux meħtieġa li jkollha sehem proporzjonat tal-flussi ta' flus kemm-il darba l-entità li qed tittrasferixxi jkollha sehem proporzjonali shih.
  - (iii) Il-parti tikkonsisti biss minn sehem (pro rata) proporzjonali shih ta' flussi ta' flus identifikati speċifikament minn assi finanzjarju (jew grupp ta' assi finanzjarji simili). Pereżempju, meta entità tidhol f'arrangament fejn il-kontroparti tikseb id-drittijiet għal 90 fil-mija ta' sehem mill-imghax ta' flussi ta' flus minn assi finanzjarju, il-paragrafi 17–23 huma applikati għal 90 fil-mija ta' dawk l-imghaxijiet ta' flussi ta' flus. Jekk hemm aktar minn kontroparti waħda, kull kontroparti mhix meħtieġa li jkollha sehem proporzjonali tal-flussi ta' flus identifikata speċifikament kemm-il darba l-entità li qed tittrasferixxi jkollha sehem proporzjonali shih.
- (b) Fil-kazijiet kollha l-oħra, il-paragrafi 17–23 huma applikati għall-assi finanzjarju fit-totalità tiegħu (jew għall-grupp ta' assi finanzjarji simili fit-totalità tagħhom). Pereżempju, meta entità tittrasferixxi (i) id-drittijiet lill-ewwel jew l-aħħar 90 % ta' ġbir ta' flus minn assi finanzjarju (jew grupp ta' assi finanzjarji), jew (ii) id-drittijiet ta' 90 fil-mija ta' flussi ta' flus minn grupp ta' debitori, iżda tipprovdni garanzija biex tikkompensa x-xerrej għal kull telf ta' kreditu sa 8 fil-mija tal-ammont kapitali tad-debituri, il-paragrafi 17–23 huma applikati għall-assi finanzjarju (jew grupp ta' assi finanzjarji simili) fit-totalità tagħhom.

Fil-paragrafi 17–26, it-terminu assi finanzjarju jirreferi jew għal parti tal-assi finanzjarju (jew għal parti minn grupp ta' assi finanzjarji simili) kif identifikati f'(a) fuq jew, inkella, assi finanzjarju (jew grupp ta' assi finanzjarji simili) fit-totalità tiegħu.

- 17 Entità għandha tirtira r-rikonoxximent ta' assi finanzjarju meta, u dan biss meta:
- (a) Id-drittijiet kuntrattwali għall-flussi ta' flus mill-assi finanzjarju jiskadu; jew
  - (b) tittrasferixxi l-assi finanzjarju kif stabbilit fil-paragrafi 18 u 19 u t-trasferiment jikkwalifika għal irtirar tar-rikonoxximent b'konformità mal-paragrafu 20.
- (Ara l-paragrafu 38 għal mod regolari ta' xiri ta' assi finanzjarji.)
- 18 Entità għandha tittrasferixxi assi finanzjarju jekk, u biss jekk, meta jew:
- (a) tittrasferixxi d-drittijiet kuntrattwali biex tircievi l-flussi ta' flus tal-assi finanzjarju; jew
  - (b) Meta entità żżomm id-drittijiet kuntrattwali biex tircievi l-flussi ta' flus tal-assi finanzjarju, iżda tippreżumi obbligazzjoni kuntrattwali biex thallas il-flussi ta' flus lil riċevitur wiehed jew aktar fi ftehim li jissodisfa l-kundizzjonijiet fil-paragrafu 19.
- 19 Meta entità żżomm id-drittijiet kuntrattwali biex tircievi l-flussi ta' flus fuq assi finanzjarju (l-assi originali), iżda tippreżumi obbligazzjoni kuntrattwali biex thallas dak il-flussi ta' flus lil entità waħda jew aktar (ir-riċevitturi eventwali), l-entità tikkunsidra t-tranzazzjoni bhala trasferiment ta' assi finanzjarju jekk, u biss jekk, it-tliet kundizzjonijiet li ġejjin huma milhuqa.
- (a) L-entità mhix obbligata li thallas ammonti lir-riċevitturi eventwali hlief meta tiġbor l-ammonti ekwivalenti mill-assi originali. Ammonti mislufa fuq terminu ta' żmien qasir mill-entità bid-dritt ta' rkupru shih tal-ammont misluf flimkien mal-imghax dovut bir-rati tas-suq ma' jiksrux din il-kundizzjoni.
  - (b) L-entità hija pprojbita bit-termini tal-kuntratt ta' trasferiment milli tbigh jew twieghed l-assi originali barra milli bhala sigurtà lir-riċevitturi eventwali għall-obbligazzjoni biex thallashom b'flussi ta' flus.
  - (c) L-entità hi obbligata li tgħaddi kull flussi ta' flus li tiġbor fisem ir-riċevitturi eventwali minghajr dewmien materjali. Barra minn hekk, l-entità mhix intitolata biex tinvesti mill-ġdid dawn il-flussi ta' flus, hlief għal investimenti bi flus jew ekwivalenti għal flus (kif imfisser fl-IAS 7 *Rendikonti tal-Flussi ta' Flus*) matul il-perijodu qasir ta' sald mid-data tal-ġbir ta' remissjoni meħtieġa lill-riċevitturi eventwali, u dhul mill-imghax magħmul fuq dawn l-investimenti huwa mgħoddi lir-riċevitturi eventwali.

- 20 Meta entità tittrasferixxi assi finanzjarju (ara l-paragrafu 18), għandha tevalwah sal-punt li għorr ir-riskji u l-benefiċċji ta' pussess tal-assi finanzjarju. F'dan il-każ:
- (a) jekk l-entità tittrasferixxi sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha ta' pussess tal-assi finanzjarju, l-entità għandha tirtira r-rikonoxximent tal-assi finanzjarju u tirrikonoxxi separatament bħala assi jew obbligi kull dritt u obligazzjoni maħluq jew miżmum fit-trasferimenti.
  - (b) jekk l-entità żżomm b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha ta' pussess tal-assi finanzjarju, l-entità għandha tissokta fir-rikonoxximent tal-assi finanzjarju.
  - (c) jekk l-entità la tittrasferixxi u lanqas iżżomm b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess tal-assi finanzjarju, l-entità għandha tistabbilixxi jekk baqgħet iżżomm kontroll tal-assi finanzjarju. F'dan il-każ:
    - (i) jekk l-entità ma baqgħet iżżomm kontroll, din għandha tirtira r-rikonoxximent tal-assi finanzjarju u tirrikonoxxi separatament bħala assi jew obbligi d-drittijiet u l-obbligi kollha maħluqa jew miżmuma fit-trasferiment;
    - (ii) jekk l-entità baqgħet iżżomm kontroll, hi għandha tibqa' tirrikonoxxi l-assi finanzjarju sal-punt tal-involvement li jkompli tagħha fl-assi finanzjarju (ara l-paragrafu 30).
- 21 It-trasferiment ta' riskji u benefiċċji (ara l-paragrafu 20) hu evalwat bit-tqabbil tal-esponiment tal-entità, qabel u wara t-trasferiment, bil-varjazzjoni fl-ammonti u l-għażla taż-żmien ta' flussi ta' flus netti tal-assi ttrassferit. Entità tkun żammet sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji tal-pussess ta' strument finanzjarju jekk l-esponiment tagħha għal varjazzjoni fil-valur attwali tal-flussi ta' flus netti futuri mill-assi finanzjarju ma jinbidlux sinifikament bħala riżultat tat-trasferiment (eż. minhabba li l-entità tkun biegħet assi finanzjarju soġġett għal ftehim biex tixtrih lura bi prezz stabbilit jew bil-prezz tal-bejgħ flimkien ma' redditu għas-sellief). Entità tkun ittrasferiet sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha ta' pussess ta' assi finanzjarju meta l-esponiment tagħha għal dan il-varjabbli ma jibqax aktar sinifikanti fir-rigward tal-varjabilità totali fil-valur attwali ta' flussi ta' flus netti futuri relatati mal-assi finanzjarju (eż. minhabba li l-entità tkun biegħet assi finanzjarju li hu soġġett biss għal opzjoni biex jinxtara lura bil-valur ġust fiż-żmien ta' xiri mill-ġdid jew ikun ittrasferit is-sehem proporzjonali shih tal-flussi ta' flus minn assi finanzjarju akbar b'arranġament, bħal sotto-partecipazzjoni f'ammonti mislufa, li jilhaq il-kundizzjonijiet fil-paragrafu 19).
- 22 Xi kultant ikun evidenti jekk l-entità tkunx ittrasferiet jew żammet sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji ta' pussess u ma jkunx hemm bżonn li jitwettqu xi komputazzjonijiet. F'każijiet oħrajn, ikun meħtieġ li jiġi magħdud u mqabbel l-esponiment tal-entità għall-varjabilità fil-valur attwali tal-flussi ta' flus netti futuri qabel u wara t-trasferiment. Il-komputazzjoni u t-tqabbil jsiru billi jintuza bħala rata ta' skont dik ir-rata tal-imghax attwali tas-suq adatta. Kull varjabilità possibbli b'mod raġonevoli f'flussi ta' flus netti hija kkunsidrata, b'piz akbar li jingħata fuq dawk ir-riżultati li għandhom aktar ċans li jseħhu.
- 23 Jekk l-entità żammitx kontroll (ara l-paragrafu 20(c)) tal-assi ttrasferit jiddependi fuq il-hila tad-destinatarju tat-trasferiment biex ibiġh l-assi. Jekk id-destinatarju tat-trasferiment għandu l-hila jbiegħ l-assi fit-totalità lil parti terza mhux relatata u jista' jagħmel hekk b'mod unilaterali u mingħajr il-bżonn li jimponi restrizzjonijiet addizzjonali fuq it-trasferiment, l-entità ma jkunx fadlilha kontroll. Fil-każijiet kollha l-oħrajn, l-entità tkun żammet kontroll.
- Trasferimenti li jikkwalifikaw għal irtirar tar-rikonoxximent (ara l-paragrafu 20(a) u (c)(i))*
- 24 Jekk entità tittrasferixxi assi finanzjarju fi trasferiment li jikkwalifika bħala rtirar tar-rikonoxximent fit-totalità tiegħu u żżomm id-dritt li jhaddem l-assi finanzjarju b'miżata, għandha tirrikonoxxi jew assi għas-servizz jew obligazzjoni għas-servizz għal dak il-kuntratt tas-servizz. Jekk il-miżata li trid tiġi rċevuta mhix mistennija li tikkumpensa lill-entità b'mod adegwat għat-twettiq tat-thaddim, obligazzjoni għal għoti ta' servizz sabiex jagħti obligazzjoni tas-servizz għandu jiġi rikonoxxut fil-valur ġust tiegħu. Jekk il-miżata li trid tiġi rċevuta hi mistennija li tkun kumpens aktar minn biżżejjed għat-thaddim, l-assi tat-thaddim għandu jiġi rikonoxxut għad-dritt tat-thaddim f'ammont stabbilit skont il-baži ta' allokkazzjoni tal-ammont miżmum fil-kotba tal-assi finanzjarju akbar b'konformità mal-paragrafu 27.
- 25 Jekk, bħala riżultat tat-trasferiment, ir-rikonoxximent ta' assi finanzjarju jiġi rtirat fit-totalità tiegħu iżda t-trasferiment jirriżulta fil-kisba ġdida mill-entità ta' assi finanzjarju ġdid jew f'obligazzjoni finanzjarja ġdida, jew obligazzjoni tas-servizz, l-entità għandha tirrikonoxxi l-assi finanzjarju ġdid, obligazzjoni finanzjarja jew obligazzjoni ta' servizz fil-valur ġust.
- 26 Mal-irtirar tar-rikonoxximent ta' assi finanzjarju fit-totalità tiegħu, id-differenza bejn:
- (a) l-ammont miżmum fil-kotba u

- (b) is-somma (i) tal-korrispettiv irċevut (li tinkludi kull assi ġdid miksub mnaqqas minn kull obbligazzjoni preżunta) u (ii) kull qligh jew telf kumulattiv li jkun gie rikonoxxt direttament fl-ekwità (ara l-paragrafu 55(b))

għandha tiġi rikonoxxuta fi profitt jew telf.

- 27 Jekk l-assi ttrasferit jagħmel parti minn assi finanzjarju akbar (eż. meta entità tittrasferixxi mgħaxxijiet ta' flussi ta' flus li huma parti minn strument ta' debitu, ara l-paragrafu 16(a)) u l-parti ttrasferita tikkwalifika għal irtirar tar-ikonoxximent fit-totalità tagħha, l-ammont miżmum fil-kotba qabel tal-assi finanzjarju akbar għandu jiġi allokat bejn il-parti li tibqa' tiġi rikonoxxuta u l-parti li r-ikonoxximent tagħha gie rtirat, ibbażati fuq il-valuri ġusti relattivi ta' dawk il-partijiet fid-data tat-trasferiment. Għal dan il-ghan, assi ta' servizz miżmum ser jibqa jiġi ttrattat bhala parti li tibqa' tiġi rikonoxxuta. Id-differenza bejn:

- (a) l-ammont miżmum fil-kotba allokat għal parti li r-ikonoxximent tagħha gie rtirat u

- (b) is-somma (i) tal-hlas riċevuta għal parti li r-ikonoxximent tagħha gie rtirat (li tinkludi kull assi ġdid miksub li minnu jitnaqqas kull obbligazzjoni preżunt) u (ii) kull qligh jew telf kumulattiv li jkun gie allokat jekk tkun giet rikonoxxuta direttament f'ekwità (ara l-paragrafu 55(b))

għandha tiġi rikonoxxuta fi profitt jew telf. Qligh jew telf kumulattiv li jkun gie rikonoxxt fl-ekwità huwa allokat bejn il-parti li tibqa' tiġi rikonoxxuta u l-parti li r-ikonoxximent tagħha gie rtirat, skont il-valuri ġusti relattivi ta' dawk il-partijiet.

- 28 Meta entità talloka l-ammont miżmum fil-kotba ta' qabel ta' assi finanzjarju akbar bejn il-parti li tkompli tibqa' tiġi rikonoxxuta u l-parti li r-ikonoxximent tagħha gie rtirat, il-valur ġust tal-parti li tkompli tibqa' tiġi rikonoxxuta hu meħtieġ li jiġi stabbilit. Meta l-entità għandha storja li tbiegħ partijiet simili għal parti li tkompli tiġi rikonoxxuta jew jeżistu tranżazzjonijiet fis-suq oħrajn għal partijiet bhala dawn, prezzijiet riċenti ta' tranżazzjonijiet attwali jipprovdu l-aħjar stima tal-valur ġust tagħhom. Meta ma hemmx prezzijiet ikkwotati jew tranżazzjonijiet fis-suq riċenti biex jiġi appoggjat il-valur ġust tal-parti li tibqa' tiġi rikonoxxuta, l-aħjar stima tal-valur ġust hija d-differenza bejn il-valur ġust tal-assi finanzjarju akbar intier u l-korrispettiv li nġhatat lid-destinatarju tat-trasferiment għal parti li r-ikonoxximent tagħha gie rtirat.

Trasferimenti li ma jikkwalifikawx għal irtirar tar-ikonoxximent (ara l-paragrafu 20(b))

- 29 Jekk trasferiment ma tirrizzultax f'irtirar tar-ikonoxximent minhabba li l-entità tkun żammet sostanzjalment r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess tal-assi ttrasferit, l-entità għandha tkompli tibqa' tirrikonoxxi l-assi ttrasferit fit-totalità tiegħu u għandha tirrikonoxxi l-obbligazzjoni finanzjarja għal korrispettiv irċevut. F'perijodi sussegwenti, l-entità għandha tirrikonoxxi kull introjtu fuq l-assi ttrasferit u kull spiża magħmula fuq l-obbligazzjoni finanzjarja.

Involvement kontinwat f'assi ttrasferiti (ara l-paragrafu 20(c)(ii))

- 30 Jekk entità la tittrasferixxi u lanqas ma żżomm sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha ta' pussess ta' assi ttrasferit, u żżomm kontroll tal-assi ttrasferit, l-entità tkompli tirrikonoxxi l-assi ttrasferit sal-punt tal-involvement li jkompli tagħha. Il-grad tal-involvement li jkompli tal-entità fl-assi ttrasferit huwa l-grad sa fejn huwa espost għal bidliet fil-valur tal-assi ttrasferit. Pereżempju:

- (a) meta l-involvement li jkompli tal-entità jieħu l-ghamla li jiggarantixxi l-assi ttrasferit, il-grad tal-involvement li jkompli tal-entità huwa inqas minn (i) l-ammont tal-assi u (ii) l-ammont massimu tal-korrispettiv irċevut li l-entità tkun meħtieġa li thallas mill-ġdid ("l-ammont garantit").

- (b) meta l-involvement li jkompli tal-entità jieħu l-forma ta' opzjoni mibjugħa jew mixtrija (jew it-tnejn) fuq l-assi ttrasferit, il-grad tal-involvement li jkompli tal-entità huwa l-ammont tal-assi ttrasferit li l-entità tista' tixtri mill-ġdid. Madankollu, f'każ ta' opzjoni put miktuba f'assi li hi mkejla f'valur ġust, il-grad tal-involvement li jkompli huwa ristrett għall-inqas tal-valur ġust tal-assi ttrasferit u l-prezz tal-eżerċizzju tal-opzjoni (ara l-paragrafu AG48).

- (c) meta l-involvement li jkompli tal-entità jieħu l-ghamla ta' opzjoni ssaldata bi flus jew provvediment simili fuq l-assi ttrasferit, il-grad tal-involvement li jkompli tal-entità huwa mkejjel bl-istess mod bhala dak li jirrizulta minn opzjonijiet issaldata mhux bi flus kif stabbilit f'(b) hawn aktar qabel.

- 31 Meta entità tkompli tirrikonoxxi assi sal-grad tal-involvement li jkompli tagħha, l-entità tirrikonoxxi wkoll obbligazzjoni assoċjata. Minkejja l-htigijiet ta' kejl oħrajn f'dan l-Istandard, l-assi ttrasferit u l-obbligazzjoni assoċjata huma mkejla fuq bażi li jirriflettu d-drittijiet u l-obbligi li l-entità tkun żammet. L-obbligazzjoni assoċjata hija mkejla b'tali mod li l-ammont nett miżmum fil-kotba tal-assi ttrasferit u l-obbligazzjoni finanzjarja assoċjat hu:
- (a) il-kost amortizzat tad-drittijiet u l-obbligi miżmuma mill-entità, jekk l-assi ttrasferit huwa mkejjel b'kost amortizzat;
  - (b) ugwali għall-valur ġust tad-drittijiet u l-obbligi miżmumin mill-entità meta mkejla fuq bażi ta' wehidhom biss, jekk l-assi ttrasferit huwa mkejjel bil-valur ġust.
- 32 L-entità għandha tibqa' tirrikonoxxi kull introjtu li jiġi mill-assi ttrasferit sal-punt tal-involvement tagħha li jkompli u, għandha tirrikonoxxi kull spiża magħmula fuq l-obbligazzjoni assoċjata.
- 33 Għall-iskop ta' kejl sussegwenti, bidliet rikonoxxuti fil-valur ġust tal-assi ttrasferit u l-obbligazzjoni assoċjata huma kkunsidrati għal konsistenza ma' xulxin b'konformità mal-paragrafu 55, u ma jistgħux jiġu paċuti.
- 34 Jekk l-involvement li jkompli tal-entità huwa biss f'parti minn assi finanzjarju (eż. meta entità żzomm opzjoni biex tixtri mill-ġdid parti minn assi ttrasferit, jew iżzomm interess residwu li ma jirriżultax fiż-żamma ta' sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha ta' pussess u l-entità żzomm kontroll), l-entità talloka l-ammont miżmum fil-kotba ta' qabel tal-assi finanzjarju bejn il-parti li tibqa' tirrikonoxxi minhabba involviment li jkompli, u l-parti li hi ma tirrikonoxxix aktar fuq bażi tal-valuri ġusti relattivi għal dawk il-partijiet fid-data tat-trasferiment. Għal dan l-iskop, il-htigijiet tal-paragrafu 28 japplikaw. Id-differenza bejn:
- (a) l-ammont miżmum fil-kotba allokati għall-parti li mhix aktar rikonoxxuta u
  - (b) is-somma (i) tal-korrispettiv irċevut għall-parti li mhix aktar rikonoxxuta u (ii) kull qligħ jew telf kumulattiv allokati lilha jekk tkun ġiet rikonoxxuta direttament fl-ekwità (ara l-paragrafu 55(b))
- għandha tiġi rikonoxxuta fi profitt jew telf. Qligħ jew telf kumulattiv li jkun ġie rikonoxxut fl-ekwità hu allokati bejn il-parti li tibqa' tiġi rikonoxxuta u l-parti li mhix aktar rikonoxxuta, fuq bażi tal-valuri ġusti relattivi ta' dawk il-partijiet.
- 35 Jekk l-assi ttrasferit huwa mkejjel b'kost amortizzat, l-opzjoni f'dan l-Istandard biex jiġi indikat obbligazzjoni finanzjarja fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf mhix applikabbli għall-obbligazzjoni assoċjata.
- It-trasferimenti kollha*
- 36 Jekk assi ttrasferit jibqa' jiġi rikonoxxut, l-assi u l-obbligazzjoni assoċjati, m'għandhomx jiġu paċuti. Hekk ukoll, l-entità m'għandha tpaċi ebda introjtu li jiġi mill-assi ttrasferit b'xi spiża mgarrba fuq l-obbligazzjoni assoċjata (ara l-IAS 32 il-paragrafu 42).
- 37 Jekk il-mandatarju tat-trasferiment jipprovi kollateral mhux ta' flus (bhal strumenti ta' debitu jew ta' strumenti azzjonarji lid-destinatarju tat-trasferiment, il-kontabilità għall-kollateral mill-mandatarju tat-trasferiment u lid-destinatarju tat-trasferiment jiddependi minn jekk id-destinatarju tat-trasferiment għandux id-dritt li jbiegħ jew li jagħti b'tirhin mill-ġdid il-kollateral u jekk il-mandatarju tat-trasferiment baqax inadempjenti. Il-mandatarju u d-destinatarju tat-trasferiment għandhom jagħtu kont tal-kollateral kif ġej:
- (a) Jekk id-destinatarju tat-trasferiment għandu d-dritt b'kuntratt jew b'użanza biex ibiegħ jew jagħti b'tirhin mill-ġdid il-kollateral il-mandatarju tat-trasferiment għandu jikklassifika mill-ġdid dak l-assi fil-karta tal-bilanċ tiegħu (eż bhala assi misluf, strument azzjonarju mirhan jew riċevibbli ta' xiri mill-ġdid) separatament minn assi oħrajn.
  - (b) Jekk id-destinatarju tat-trasferiment jbiegħ il-kollateral mirhan lilu, għandu jirrikonoxxi r-rikavat mill-bejgħ u kull obbligazzjoni mkejjel bil-valur ġust għall-obbligazzjoni biex tirritorna l-kollateral.
  - (c) Jekk il-mandatarju tat-trasferiment jonqos taht it-termini tal-kuntratt u m'għadux aktar intitolat biex jifdi l-kollateral, għandu jirtira r-rikonoxximent tal-kollateral u d-destinatarju tat-trasferiment għandu jirrikonoxxi l-kollateral bhala l-assi mkejjel fil-bidu fil-valur ġust jew, jekk diġà biegħ il-kollateral jirtira r-rikonoxximent tal-obbligazzjoni tiegħu sabiex jirritorna l-kollateral.
  - (d) Hlief kif provdut f(c), il-mandatarju tat-trasferiment għandu jkompli jżomm il-kollateral bhala l-assi tiegħu, u d-destinatarju tat-trasferiment m'għandux jirrikonoxxi l-kollateral bhala assi.

Xiri jew bejgħ ta' assi finanzjarju b'mod regolari

- 38 Ix-xiri jew bejgħ ta' assi finanzjarji għandhom jiġu rikonossuti u derikonossuti, kif applikabbli, bl-użu ta' Kontabilità skont id-data tan-negozju jew kontabilità skont id-data tas-sald (ara Appendiċi A l-paragrafi AG53–AG56).

Irtirar tar-rikonossiment ta' obligazzjoni finanzjarja

- 39 Entità għandha tneħhi kull obligazzjoni finanzjarja (jew kull parti ta' obligazzjoni finanzjarja) mill-karti tal-bilanċ tagħha meta, u biss meta, jiġi eżawrit – jiġifieri meta l-obbligazzjoni speċifikata fil-kuntratt tiġi mahlula, jew ikkanċellata jew tiskadi.
- 40 Kull skambju bejn min jissellef u s-sellief eżistenti ta' strumenti tad-debitu b'termini sostanzjalment differenti għandu jiġi kontabilizzat bhala eżawriment tal-obbligazzjoni finanzjarja oriġinali u r-rikonossiment ta' obligazzjoni finanzjarja ġdida. Bl-istess mod, modifika sostanzjali tat-termini ta' obligazzjoni finanzjarja eżistenti jew parti minnha (kemm jekk attribwita jew le għad-diffikultà finanzjarja tad-debitur) għandha tiġi kontabilizzata bhala eżawriment għal obligazzjoni finanzjarja oriġinali u r-rikonossiment ta' obligazzjoni finanzjarja ġdida.
- 41 Id-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba ta' obligazzjoni finanzjarja (jew parti minn obligazzjoni finanzjarja) eżawrit jew ittrasferit għal parti oħra u l-korrispettiv imhallas, li tinkludi assi mhux fi flus ttrasferiti jew obligazzjonijiet preżunti, għandha tiġi rikonossuta fil-profit jew telf.
- 42 Jekk entità terġa' tixtri mill-ġdid parti minn obligazzjoni finanzjarja, l-entità għandha talloka l-ammont miżmum fil-kotba ta' qabel tal-obbligazzjoni finanzjarja bejn il-parti li tibqa' tiġi rikonossuta u l-parti li r-rikonossiment tagħha ġie rtirat skont il-valuri relattivi gusti ta' dawk il-partijiet fid-data tax-xiri mill-ġdid. Id-differenza bejn (a) l-ammont miżmum fil-kotba allokati għall-parti li r-rikonossiment tagħha ġie rtirat u (b) il-korrispettiv imhallas, li jinkludi kull assi mhux fi flus ttrasferiti jew obligazzjonijiet preżunti, għal parti li r-rikonossiment tagħha ġie rtirat għandha tiġi rikonossuta fi profit jew telf.

KEJL

Kejl inizjali ta' assi finanzjarji u obbligi finanzjarji

- 43 Meta assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja huma rikonossuti fil-bidu, kull entità għandha tkejl skont il-valur ġust tiegħu flimkien, fil-każ ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja fil-valur mhux ġust minhabba profitt jew telf, kosti ta' tranżazzjoni li huma direttament attribwiti għall-akkwiżizzjoni jew hrug ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja.
- 44 Meta entità tuża l-kontabilità skont id-data tas-sald għal assi li sussegwentement huwa mkejjejl skont il-kost jew kost amortizzat, l-assi huwa rikonossut fil-bidu bil-valur ġust tiegħu fid-data li jiġi negozjat (ara Appendiċi A l-paragrafi AG53–AG56).

Kejl sussegwenti ta' assi finanzjarji

- 45 Għall-iskop ta' kejl ta' assi finanzjarju wara rikonossiment inizjali, dan l-Istandard jikklassifika assi finanzjarji fl-erba' kategoriji li ġejjin mfissra fil-paragrafu 9:
- (a) assi finanzjarji fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf;
  - (b) investimenti miżmuma sad-data tal-maturità;
  - (c) ammonti mislufa u riċevibbli; u
  - (d) assi finanzjarji lesti għall-bejgħ.

Dawn il-kategoriji japplikaw għal kejl u għar-rikonossiment minn profitt jew telf taħt dan l-Istandard. L-entità tista' tuża deskritturi oħrajn għal dawn il-kategoriji jew kategorizzazzjoni oħrajn meta tippreżenta t-tagħrif fuq il-wiċċ tar-rapporti finanzjarji. L-entità għandha tiżvela fin-noti t-tagħrif meħtieġ mill-IFRS 7.

- 46 Wara rikonossiment inizjali, entità għandha tkejjel l-assi finanzjarji, li jinkludu derivati li huma assi, fil-valur ġust tagħhom, mingħajr ebda tnaqqis għall-kosti ta' tranżazzjoni li tista' tehel mal-bejgħ jew disponiment ieħor, hlief għall-assi finanzjarji li ġejjin:
- (a) ammonti mislufa u debitori kif mfissra fil-paragrafu 9, li għandhom jitkejlu b'kost amortizzat permezz tal-metodu tal-imghax effettiv;
  - (b) investimenti miżmuma sal-maturità kif mfissra fil-paragrafu 9, li għandhom jitkejlu b' kost amortizzat permezz tal-metodu tal-imghax effettiv; u

- (c) investimenti fi strument azzjonarju li m'għandhomx prezz ikkwotat fis-suq f'suq attiv u li l-valur ġust ma jistax jitkejjel b'mod affidabbli u derivati li huma marbuta magħhom u jridu jissaldu b'kunsinna ta' dawn l-istrumenti azzjonarji mhux ikkwotati, li għandhom ikunu mkejla skont il-kost (ara Appendiċi A l-paragrafi AG80 u AG81).

Assi finanzjarji li huma indikati bhala entrati *hedged* huma soġġetti għal kejl taht il-htigijiet ta' Kontabilità għall-*hedging* fil-paragrafi 89–102. L-assi finanzjarji kollha hliet dawk imkejla fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf huma soġġetti għal revizjoni għal indeboliment b'konformità mal-paragrafi 58–70 u Appendiċi A l-paragrafi AG84–AG93.

Kejl sussegwenti ta' obligazzjonijiet finanzjarji

- 47 Wara rikonoxximent inizjali, entità għandha tkejjel l-obbligazzjoni finanzjarja tagħha b'kost amortizzat permezz tal-metodu tal-imghax effettiv, hliet għal:
- (a) obligazzjonijiet finanzjarji f'valur xieraq permezz ta' profitt u telf Dawn l-obbligazzjonijiet, li jinkludu derivati li huma obligazzjoni, għandhom jitkejlu fil-valur ġust hliet għal obligazzjoni derivata li hi marbuta ma' u trid tissalda b'kunsinna ta' strument azzjonarju mhux ikkwotat li l-valur ġust tiegħu ma jistax jitkejjel b'mod affidabbli, li għandu jitkejjel skont il-kost.
- (b) obbligi finanzjarji li jirriżultaw meta trasferiment ta' assi finanzjarju ma jikkwalifikax għal irtirar tar-rikonoxximent jew meta japplika l-metodu ta' involviment kontinwat. il-paragrafi 29 u 31 japplikaw għal kejl ta' dawn l-obbligi finanzjarji
- (c) kuntratti ta' garanzija finanzjarja kif definiti fil-paragrafu 9. Wara rikonoxximent inizjali, emittent ta' tali kuntratt għandu (sakemm ma japplikax il-paragrafu 47(a) jew (b)) ikejlu skont l-oghla bejn:
- (i) l-ammonti stabbiliti skont l-IAS 37; u
- (ii) l-ammont inizjalment rikonoxxut (ara l-paragrafu 43) li minnu jitnaqqas, meta meħtieġ, l-amortizzament kumulattiv rikonoxxut b'konformità mal-IAS 18.
- (d) impenni li jkun provdut self b'rata ta' mghax taht dik tas-suq. Wara rikonoxximent inizjali, emittent ta' tali kuntratt għandu (sakemm ma japplikax il-paragrafu 47(a) jew (b)) ikejlu skont l-oghla bejn:
- (i) l-ammonti stabbiliti skont l-IAS 37; u
- (ii) l-ammont inizjalment rikonoxxut (ara l-paragrafu 43) li minnu jitnaqqas, meta meħtieġ, l-amortizzament kumulattiv rikonoxxut b'konformità mal-IAS 18.

Obbligazzjonijiet finanzjarji li huma indikati bhala entrati *hedged* huma soġġetti għar-reqwiżiti ta' kontabilità ta' *hedge* fil-paragrafi 89–102.

Konsiderazzjonijiet tal-kejl tal-valur ġust

- 48 Sabiex jiġi determinat il-valur xieraq ta' assi finanzjarju jew ta' obligazzjoni finanzjarja sabiex jiġi applikat dan l-Istandard, l-IAS 32 jew l-IFRS 7, entità għandha tapplika l-paragrafi AG69–AG82 ta' Appendiċi A.
- 48A L-ahjar xhieda ta' valur ġust huma l-prezzijiet ikkwotati f'suq attiv. Jekk is-suq ta' strument finanzjarju mhux attiv, l-entità tistabbilixxi l-valur ġust billi tuża t-teknika tal-valutazzjoni. L-għan li tuża t-teknika tal-valutazzjoni hu li tistabbilixxi liema kien ikun il-prezz tat-tranzazzjoni fid-data tal-kejl fi tpartit distakkat immotivat minn konsiderazzjonijiet normali tan-negozju. It-tekniki tal-valutazzjoni jinkludu li jintużaw tranżazzjonijiet distakkati tas-suq bejn partijiet infurmati u disposti, jekk ikunu disponibbli, referenza għall-valur ġust ta' strument ieħor li jkun sostanzjalment l-istess, analiżi ta' flussi tal-flus skontat u mudelli tal-ipprezzar tal-opzjonijiet. Jekk ikun hemm teknika tal-valutazzjoni li ġeneralment tkun użata mill-partecipanti tas-suq biex tipprezza lill-istrument u jkun intwera li dik it-teknika tipprovdi stimi tal-prezzijiet miksuba fi tranżazzjonijiet tas-suq attwali li jkun ta' min jorbot fuqhom, l-entità għandha tuża dik it-teknika. It-teknika tal-valutazzjoni magħżula taqgħmel l-akbar użu massimu mill-*inputs* tas-suq u tiddependi kemm jista' jkun mill-inqas fuq *inputs* li huma speċifiċi għall-entità. Hi tinkorpora l-fatturi kollha li l-partecipanti tas-suq kieku jikkunsidraw biex jistabbilixxu prezz u hi konsistenti mal-metodoloġiji ekonomiċi aċċettati għall-ipprezzar ta' strumenti finanzjarji. Minn żmien għal żmien, l-entità tikkalibra t-teknika tal-valutazzjoni u tittestja għal validità billi tuża prezzijiet minn kull tranżazzjonijiet tas-suq osservabbli fl-istess strument (jiġifieri. mingħajr modifikazzjoni jew ippakkjar mill-ġdid) jew ibbażata fuq kull informazzjoni tas-suq osservabbli.
- 49 Il-valur ġust ta' obligazzjoni finanzjarja b'aspett ta' gbid bla avviz (eż. depożitu li jista' jintalab) mhux inqas mill-ammont imhallas fuq talba, imnaqqas mill-ewwel data li l-ammont jista' jiġi mitlub li jithallas.

Klassifikazzjoni mill-Ġdid

- 50 Entità:
- (a) ma ghandhiex tirriklassifika derivattiv barra mill-valur ġust permezz tal-kategorija tal-profit jew telf filwaqt li dan jinżamm jew jinhareġ;
- (b) ma ghandhiex tirriklassifika kwalunkwe strument finanzjarju barra mill-valur ġust permezz tal-kategorija tal-profit jew telf jekk waqt ir-rikonoxximent inizjali tiegħu kien identifikat mill-entità skont il-valur ġust permezz tal-profit jew telf; kif ukoll
- (c) tista', jekk assi finanzjarju ma jkunx aktar miżmum għall-iskop tal-bejgħ jew xiri mill-ġdid tiegħu fit-terminu qrib (minkejja li l-assi finanzjarju jista' jkun inkiseb jew iġġarrab prinċiplment għall-iskop tal-bejgħ jew xiri mill-ġdid tiegħu fit-terminu qrib), tirriklassifika dak l-assi finanzjarju barra mill-valur ġust permezz tal-kategorija tal-profit jew telf jekk ir-rewiżiti fil-paragrafu 50B u 50D jintlahqu.
- Entità ma ghandhiex tirriklassifika strument finanzjarju fil-valur ġust permezz tal-kategorija tal-profit jew telf wara r-rikonoxximent inizjali.
- 50B Assi finanzjarju li għalih japplika l-paragrafu 50(c) (hlief assi finanzjarju tat-tip deskritt fil-paragrafu 50D) jista' jiġi riklassifikat barra mill-valur ġust permezz tal-kategorija tal-profit jew telf f'ċirkostanzi rari biss.
- 50C Jekk entità tirriklassifika assi finanzjarju barra mill-valur ġust permezz tal-kategorija tal-profit jew telf skont il-paragrafu 50B, l-assi finanzjarju għandu jiġi riklassifikat fil-valur ġust tiegħu fid-data tar-riklassifikazzjoni. Any gain or loss already recognised in profit or loss shall not be reversed. The fair value of the financial asset on the date of reclassification becomes its new cost or amortised cost, as applicable.
- 50D Assi finanzjarju li għalih japplika l-paragrafu 50(c) li jissodisfa d-definizzjoni ta' self u dovuti (jekk l-assi finanzjarju ma jkunx jehtieg li jiġi kklassifikat kif miżmum għall-kummerċjalizzazzjoni fir-rikonoxximent inizjali) jista' jiġi riklassifikat barra mill-valur ġust permezz tal-kategorija tal-profit jew telf jekk l-entità jkollha l-intenzjoni u l-abbiltà li żżomm l-assi finanzjarju għall-gejjieni prevedibbli jew sakemm jimmatura.
- 50E Assi finanzjarju kklassifikat bhala disponibbli għall-bejgħ li jissodisfa d-definizzjoni ta' self u dovuti (jekk l-assi finanzjarju ma jkunx ġie identifikat għala disponibbli għal bejgħ) jista' jiġi riklassifikat barra mill-kategorija "lesti għall-bejgħ" għall-kategorija tas-self u d-dovuti jekk l-entità jkollha l-intenzjoni u l-abbiltà li żżomm l-assi finanzjarju għall-gejjieni prevedibbli jew sakemm jimmatura.
- 50F Jekk entità tirriklassifika assi finanzjarju barra mill-valur ġust permezz tal-kategorija tal-profit jew telf skont il-paragrafu 50D jew barra mill-kategorija 'lesti għall-bejgħ' skont il-paragrafu 50E, hi għandha tirriklassifika l-assi finanzjarju fil-valur ġust tiegħu fid-data tar-riklassifikazzjoni. Għal assi finanzjarju riklassifikat skont il-paragrafu 50D, kwalunkwe qligħ jew telf diġà rikonoxxut fil-profit jew telf għandhom jitreggħu lura. Il-valur ġust tal-assi finanzjarju fid-data tar-riklassifikazzjoni ikun il-kost il-ġdid jew il-kost ammortizzat tiegħu, skont kif applikabbli. Għal assi finanzjarju riklassifikat fil-kategorija 'lesti għall-bejgħ' skont il-paragrafu 50E, kwalunkwe qligħ jew telf precedenti fuq dak l-assi li kien ġie rikonoxxut f'introjtu iehor komplessiv skont il-paragrafu 55(b) għandu jiddaħhal fil-kotba skont il-paragrafu 54.
- 51 Jekk, bhala riżultat ta' bidla fil-hsieb jew hila, mhux aktar adattat li l-investment jiġi kklassifikat bhala miżmum sal-maturità, għandu jiġi kklassifikat bhala disponibbli għal bejgħ u mkejjel mill-ġdid fil-valur ġust, u d-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba u l-valur ġust għandu jittiehed kont tiegħu b'konformità mal-paragrafu 55(b).
- 52 Kull meta l-bejgħ jew il-klassifikazzjoni mill-ġdid ta' aktar minn ammont insinifikanti ta' investimenti miżmumin sal-maturità ma jissodisfawx il-kundizzjonijiet fil-paragrafu 9, kull investment miżmum sal-maturità li jibqa' għandu jiġi kklassifikat mill-ġdid bhala disponibbli għal bejgħ. Ma' din il-klassifikazzjoni mill-ġdid, id-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba u l-valur ġust għandu jittiehed kont tiegħu b'konformità mal-paragrafu 55(b).
- 53 Jekk kejl kredibbli jsir disponibbli għal assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja li għal kejl bħal dan ma kienx disponibbli qabel, u l-assi jew obligazzjoni huma meħtieġa li jitkejlu fil-valuri ġusti jekk kejl affidabbli huwa disponibbli (ara l-paragrafi 46(c) u 47), l-assi jew obligazzjoni għandhom jitkejlu mill-ġdid fil-valur ġust, u d-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba u l-valur ġust għandu jittiehed kont tiegħu f'konformità mal-paragrafu 55.
- 54 Jekk, bhala riżultat ta' bidla fil-hsieb jew hila jew fiċ-ċirkostanza rari li kejl affidabbli tal-valur ġust m'għadux aktar disponibbli (ara l-paragrafi 46(c) u 47) jew minhabba s-"sentejn finanzjarji ta' qabel" li għalihom saret referenza fil-paragrafu 9 ikunu għaddew, ikun xieraq li tghaddi assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja b'kost jew kost

amortizzat aktar milli fil-valur ġust, l-ammont miżmum fil-kotba ta' valur ġust tal-assi finanzjarju jew l-obbligazzjoni finanzjarja f'dik id-data jsir il-kost il-ġdid jew kost amortizzat, kif applikabbli. Kull qligh ta' qabel jew telf minn dak l-assi li gie rikonoxxut direttament f'ekwità b'konformità mal-paragrafu 55(b) ghandu jiġi kontabilizzat kif ġej:

- (a) Fil-każ ta' assi finanzjarju b'maturità stabbilita, il-qligh jew telf ghandu jiġi amortizzat għal profitt jew telf fuq il-perijodu li fadal tal-investiment tat-tip miżmum sal-maturità permezz tal-metodu tal-imghax effettiv. Kull differenza bejn il-kost amortizzat ġdid u l-ammont fil-maturità ghandu jkun ukoll amortizzat fuq il-perijodu ta' hajja li fadal tal-assi finanzjarju permezz tal-metodu tal-imghax effettiv, simili għall-amortizzament ta' primjum u skont. Jekk l-assi finanzjarju huwa sussegwentement indebolit, kull qligh jew telf li jkun gie rikonoxxut direttament fl-ekwità huwa rikonoxxut fi profitt jew telf b'konformità mal-paragrafu 67.
- (b) Fil-każ ta' assi finanzjarju li m'ghandux maturità stabbilita, il-qligh jew telf ghandu jibqa' f'ekwità sakemm l-assi finanzjarju jinbiegħ jew jiġi disponut b'mod iehor, meta ghandu jiġi rikonoxxut fi profitt jew telf. Jekk l-assi finanzjarju huwa sussegwentement indebolit, kull qligh jew telf preċedenti li jkun gie rikonoxxut direttament fl-ekwità huwa rikonoxxut fi profitt jew telf b'konformità mal-paragrafu 67.

Qligh u telf

- 55 Qligh jew telf li jiġi minn bidla fil-valur ta' assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja li mhux parti minn relazzjoni ta' *hedging* (ara l-paragrafi 89–102), għandhom jiġu rikonoxxuti kif ġej.
  - (a) Qligh jew telf ta' assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja hekk kklassifikat fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf ghandu jiġi rikonoxxut bi profitt jew telf.
  - (b) Qligh jew telf fuq investiment tat-tip disponibbli għal bejgħ ghandu jiġi rikonoxxut direttament fl-ekwità, permezz tad-dikjarazzjoni ta' bidliet fl-ekwità (ara l-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapport Finanzjarji*), hlief għal telf minn indeboliment (ara l-paragrafi 67–70) u qligh u telf minn kambju (ara Appendiċi A l-paragrafu AG83), sakemm jiġi rtirat ir-rikonoxximent tal-assi finanzjarju, f'liema żmien il-qligh jew telf kumulattiv rikonoxxut qabel fl-ekwità ghandu jiġi rikonoxxut fi profitt jew telf. Madankollu, imghax ikkalkulat permezz tal-metodu tal-imghax effettiv (ara l-paragrafu 9) hu rikonoxxut fi profitt jew telf (ara l-IAS 18). Dividendi fi strument azzjonarju disponibbli għal bejgħ huma rikonoxxuti fil-profitt jew telf meta d-dritt tal-entità li tirċievi hlas hu stabbilit (ara l-IAS 18).
- 56 Għal assi finanzjarji u obbligati finanzjarji b'kost amortizzat (ara l-paragrafi 46 u 47), qligh jew telf hu rikonoxxut fi profitt jew telf meta l-assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja mhumix rikonoxxuti jew indeboliti, u permezz tal-proċess ta' amortizzament. Madankollu, għal assi finanzjarji jew obbligati finanzjarji li huma entrati *hedged* (ara l-paragrafi 78–84 u Appendiċi A l-paragrafi AG98–AG101) il-kontabilità għall-qligh jew għat-telf għandhom isegwu l-paragrafi 89–102.
- 57 Jekk entità tirrikonoxxi assi finanzjarji permezz tal-kontabilità skont id-data tas-sald (ara l-paragrafu 38 u Appendiċi A l-paragrafi AG53 u AG56), kull bidla fil-valur ġust tal-assi li ghandu jiġi rċevut matul il-perijodu bejn id-data tan-negozju u d-data tas-saldu mhux rikonoxxut għal assi miżmuma fil-kotba skont kemm swew jew kost amortizzat (barra t-telf minn indeboliment). Madankollu, għal assi ttrasferiti bil-valur ġust, il-bidla fil-valur ġust ghandu jiġi rikonoxxut fi profitt jew telf jew f'ekwità, kif jixraq taht il-paragrafu 55.

Indeboliment u nuqqas ta' ġbir ta' assi finanzjarji

- 58 Entità għandha tassessja f'kull data ta' karta tal-bilanċ jekk hemmx xhieda oġġettiva li assi finanzjarju jew grupp ta' assi finanzjarji humix indeboliti. Jekk xhieda bħal din tezisti, l-entità għandha tapplika l-paragrafu 63 (għal assi finanzjarji ttrasferiti b'kost amortizzat), il-paragrafu 66 (għal assi finanzjarji miżmuma fil-kotba skont kemm swew) jew il-paragrafu 67 (għal assi finanzjarji disponibbli għal bejgħ) sabiex jiġi stabbilit l-ammont ta' telf minn indeboliment.
- 59 Assi finanzjarju jew grupp ta' assi finanzjarji huwa indebolit u telf minn indeboliment jsehħ meta, u biss meta, hemm evidenza oġġettiva ta' indeboliment bħala riżultat ta' avveniment wiehed jew aktar wara r-rikonoxximent inizjali tal-assi ('avveniment li jġib telf') u dak l-avveniment li jġib telf (jew avvenimenti) ikollu impatt fuq il-flussi ta' flus futuri stmata tal-assi finanzjarju jew grupp ta' assi finanzjarji li jstgħu jiġu smati b'mod affidabbli. Jista' ma jkunx possibli li jiġi identifikat avveniment diskret wiehed li kkawża l-indeboliment. Pjuttost l-effett ikkombinat ta' diversi avvenimenti jstgħu jikkawżaw l-indeboliment. Telf mistenni bħala riżultat ta' avvenimenti futuri, minkejja l-

possibbiltà li jsehhu, mhumiex rikonoxxuti. Xhieda oġġettiva li assi finanzjarju jew grupp ta' assi finanzjarji hu indebolit jinkludu tagħrif osservat li jsir jaf biha l-proprjetarju tal-assi dwar l-avvenimenti li jġibu telf li gejjin:

- (a) diffikultà finanzjarja sinifikanti tal-emittent jew ta' min jobbliga.
  - (b) kull ksor ta' kuntratt, bħal kull nuqqas jew delinkwenza fl-interess jew hlasijiet kapitali;
  - (c) is-sellief, għal raġunijiet ekonomiċi marbuta mad-diffikultà finanzjarja ta' min issellef, jagħti konċessjoni lil min issellef li s-sellief f'ċirkostanzi oħrajn ma kienx jikkunsidra;
  - (d) meta jidher probabbli li min issellef għandu jidhol għal falliment jew ri-organizzazzjoni finanzjarja oħra;
  - (e) l-ghajbien ta' suq attiv għal dak l-assi finanzjarju minhabba diffikultajiet finanzjarji; jew
  - (f) tagħrif osservat li jindika li hemm tnaqqis mkejjel fil-flussi ta' flus futuri minn grupp ta' assi finanzjarji billi r-ikonoxximent inizjali ta' dawk l-assi, għalkemm it-tnaqqis għad ma jistax jiġi identifikat mal-assi finanzjarji individwali fil-grupp, jinkludu:
    - (i) bidliet avversi fl-istat ta' pagament ta' min issellef fil-grupp (eż. numru akbar ta' hlasijiet mdewma jew numru akbar ta' min issellef b'karta ta' kreditu li jkun laħqu l-limitu ta' kreditu u qed iħallsu l-ammont minimu kull xahar); jew
    - (ii) kundizzjonijiet nazzjonali jew lokali li jikkorrelataw b'fallimenti fuq l-assi fil-grupp (eż. zieda fir-rata ta' nies qiegħda fiż-żona ġeografika ta' min issellef, tnaqqis fil-prezzijiet tal-proprjetà għal ipoteki fiż-żona rilevanti, tnaqqis fil-prezz taż-żejt għal assi ta' ammonti mislufa lil produtturi taż-żejt, jew bidliet fil-kundizzjonijiet tal-industrija li jaffetwaw min jissellef fil-grupp).
- 60 L-ghajbien ta' suq attiv fejn l-istrumenti finanzjarji ta' entità m'għadhomx aktar negozjati pubblikament, mhux evidenza ta' indeboliment. Tnaqqis fil-grad tar-rata ta' kreditu tal-entità mhux, fih nnifsu, evidenza ta' indeboliment, għalkemm jista' jkun evidenza ta' indeboliment meta kkunsidrat ma tagħrif iehor disponibbli. Tnaqqis fil-valur ġust ta' assi finanzjarju taht il-kost tiegħu jew il-kost amortizzat mhux neċessarjament evidenza ta' indeboliment (pereżempju, tnaqqis fil-valur ġust ta' investment fi strument tad-debitu li jirriżulta minn zjieda fir-rata mingħajr riskju).
- 61 Barra mit-tipi ta' avvenimenti fil-paragrafu 59, evidenza oġġettiva ta' indeboliment għal investment fi strument azzjonarju tinkludi tagħrif dwar bidliet sinifikanti b'effett avvers li jistgħu jsehhu fit-teknoloġija, is-suq, l-ambjenti ekonomiċi jew legali li fih jahdem l-emittent, u li jindika li l-kost tal-investment fl-istrument azzjonarju jista' ma jiġix rkuprat. Tnaqqis sinifikanti jew imdewwem fil-valur ġust ta' investment fi strument azzjonarju taht il-kost hija wkoll evidenza oġġettiva ta' indeboliment.
- 62 F'xi każijiet it-tagħrif osservat mehtieg biex jivvalorizza l-ammont ta' telf minn indeboliment fuq assi finanzjarju jista' jkun ristrett jew m'għadux rilevanti b'mod shih fiċ-ċirkostanzi attwali. Pereżempju, dan jista' jkun il-każ meta min jislef jinsab f'diffikultajiet u ftit ikun hemm tagħrif storiku disponibbli marbut ma' persuni simili li jisilfu. F'dawn il-każijiet, entità tuża l-ġudizzju għaqli tal-esperjenza tagħha sabiex tistima l-ammont ta' telf minn indeboliment. Hekk ukoll l-entità tuża l-ġudizzju għaqli mibni fuq l-esperjenza tagħha sabiex taġġusta t-tagħrif osservabbli għal grupp ta' assi finanzjarji biex jirriflettu ċirkustanzi attwali (ara l-paragrafu AG89). L-użu ta' stimuli raġonevoli huwa parti essenzjali tal-preparazzjoni ta' rapporti finanzjarji u ma timminax l-affidabilità tagħhom.

Assi finanzjarji miżmuma b' kost amortizzat

- 63 Jekk m'hemmx evidenza oġġettiva li telf minn indeboliment fuq ammonti mislufa jew debitori jew investimenti miżmuma sal-maturità miżmuma b'kost ammortizzat tkun saret, l-ammont tat-telf huwa mkejjel bħala d-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi u l-valur attwali ta' flussi ta' flus futuri stmati (barra telf minn kreditu futur li ma jkunux saru) skontati bir-rata tal-imghax effettiva originali tal-assi finanzjarju (jiġifieri r-rata tal-imghax effettiv magħduda fir-ikonoxximent inizjali). L-ammont miżmum fil-kotba tal-assi għandu jiġi mnaqqas jew direttament jew indirettament jew permezz ta' kont ta' konċessjoni. L-ammont tat-telf għandu jkun rikonoxxut fi profit jew telf.
- 64 L-entità l-ewwel tassessja jekk evidenza oġġettiva ta' indeboliment teżistix individwalment għal assi finanzjarji li huma individwalment sinifikanti, u individwalment jew kollettivament għal assi finanzjarji li mhumiex individwalment sinifikanti (ara l-paragrafu 59). Jekk entità tistabilixxi li l-ebda evidenza oġġettiva ta' indeboliment ma teżisti għal assi finanzjarju assessjat individwalment, kemm jekk sinifikanti jew le, hi tinkludi l-assi fi grupp ta'

assi finanzjarji b'karatteristiċi ta' riskju fuq il-kreditu simili u tevalwahom kollettivament għal indeboliment. Assi li huma stmati individwalment għal indeboliment u li għalihom telf minn indeboliment huwa jew jibqa' jiġi rikonoxxut mhumiex inklużi fi stima kollettiva ta' indeboliment.

- 65 Jekk, f'perjodu sussegwenti, l-ammont ta' telf minn indeboliment jonqos u t-tnaqqis jista' jiġi relatat oġġettivament ma' avveniment wara li l-indeboliment ikun ġie rikonoxxut (b'hal titjib fir-rata ta' kreditu tad-debitur), it-telf minn indeboliment rikonoxxut qabel għandu jiġi mregġa' lura jew direttament jew b'agġustament tal-kont ta' konċessjoni. It-treġġiġh lura m'għandux jirriżulta f'ammont miżmum fil-kotba tal-assi finanzjarju li jaqbeż dak li l-ispiza amortizzata kienet tkun li kieku l-indeboliment ma kienx rikonoxxut fid-data li l-indeboliment ġie mregġa' lura. L-ammont ta' treġġiġh lura għandu jkun rikonoxxut fi profitt jew telf.

Assi finanzjarji miżmuma fil-kotba skont kemm swew

- 66 Jekk hemm xhieda oġġettiva li jkun sar telf minn indeboliment fuq strument azzjonarju mhux ikkwotat li mhux ittrasferit skont il-valur ġust minhabba li l-valur ġust tiegħu ma jstax jitkejjel b'mod affidabbli, jew fuq assi derivat li hu marbut ma' u jrid jissalda b'kunsinna ta' strument azzjonarju mhux ikkwotat b'hal dan, l-ammont tat-telf minn indeboliment huwa mkejjel b'hal d-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi finanzjarju u l-valur attwali ta' flussi ta' flus futuri stmati u skontata skont ir-rata ta' redditu tas-suq attwali għal assi finanzjarju simili (ara l-paragrafu 46(c) u Appendiċi A l-paragrafi AG80 u AG81). Dan it-telf minn indeboliment m'għandhomx jiġu rivertiti.

Assi finanzjarji lesti għall-bejgħ.

- 67 Meta tnaqqis fil-valur ġust ta' assi finanzjarju tat-tip disponibbli għal bejgħ ikun ġie rikonoxxut direttament f'ekwità u hemm xhieda oġġettiva li l-assi hu indebolit (ara l-paragrafu 59), it-telf kumulattiv li jkun ġie rikonoxxut direttament fl-ekwità għandu jitnehha mill-ekwità u jiġi rikonoxxut fi profitt jew telf minkejja li ma ġiex irirat ir-rioknoximent tal-assi finanzjarju.
- 68 L-ammont ta' telf kumulattiv li hu mneħhi mill-ekwità u rikonoxxut fi profitt jew telf taht il-paragrafu 67 għandu jkun id-differenza bejn il-kost tal-akkwiżizzjoni (nett fuq kull hlas mill-ġdid tal-kapital u amortizzament) u l-valur ġust attwali, nieqes kull telf minn indeboliment fuq dak l-assi finanzjarju rikonoxxut qabel fi profitt jew telf.
- 69 Telf minn indebolimenti rikonoxxuti fi profitt jew telf għal investiment fi strument azzjonarju kklassifikat b'hal disponibbli għal bejgħ m'għandux jiġi rivertit permezz ta' profitt jew telf.
- 70 Jekk, f'perjodu sussegwenti, il-valur ġust ta' strument tad-debitu kklassifikat b'hal disponibbli għal bejgħ jiżdied u ż-żieda tista' b'mod oġġettiv tiġi relatata ma' avveniment li jsehħ wara telf minn indeboliment rikonoxxut fil-profitt jew telf, it-telf minn indeboliment għandu jitreġġa' lura fi profitt jew telf.

HEDGING

- 71 Jekk hemm relazzjoni indikata ta' *hedging* bejn strument tal-*hedging* u entrata *hedged* kif deskritt fil-paragrafi 85–88 u Appendiċi A l-paragrafi AG102–AG104, kontabilità għall-qligħ jew it-telf tal-istrument tal-*hedging* u l-entrata *hedged* għandhom isegwu l-paragrafi 89–102,

Strumenti tal-*hedging*

Strumenti li jikkwalifikaw

- 72 Dan l-Istandard ma jillimitax iċ-ċirkostanzi li fihom derivat jista' jiġi indikat b'hal strument tal-*hedging* kemm-il darba l-kundizzjonijiet fil-paragrafu 88 ikunu milhuqa, hlief għal xi opzjonijiet bil-miktub (ara l-Appendiċi A l-paragrafu AG94). Madankollu, assi finanzjarju mhux derivat jew obligazzjoni finanzjarja mhux derivata jistgħu jkunu indikati b'hal strument tal-*hedging* biss għal *hedge* ta' riskju fuq il-valuta barranija.
- 73 Għal skopijiet ta' kontabilità tal-*hedge*, strumenti li jinvolvi parti esterna għall-entità li tirraporta biss (jiġifieri esterna għal grupp, segment jew entità individwali li fuqha qed isir ir-rapport) jistgħu jiġu indikati b'hal strumenti ta' *hedging*. Għalkemm entitajiet individwali fi hdan grupp konsolidat jew diviżjonijiet fi hdan entità jistgħu jidhlu fi tranżazzjonijiet ta' *hedging* ma' entitajiet oħrajn fi hdan grupp, kull tranżazzjoni fi hdan dan il-grupp tiġi eliminata mal-konsolidament. Għalhekk, tranżazzjonijiet b'hal dawn ta' *hedging* ma jikkwalifikawx għal kontabilità tal-*hedge* fir-

rapporti finanzjarji konsolidati tal-grupp. Madankollu, jistgħu jikkwalifikaw għal kontabilità fir-rapporti finanzjarji individwali jew separati ta' entitajiet individwali fi hdan il-grupp jew fir-Rappurtaġġ fuq is-segment kemm-il darba jkunu esterni għall-entità individwali jew segment li fuqha qed isir ir-rapport.

L-ghażla ta' strumenti tal-hedging

- 74 Ġeneralment hemm miżura ta' valur ġust wiehed għal strument tal-hedging fit-totalità tiegħu, u l-fatturi li johlqu l-bidliet fil-valur ġust huma ko-dipendenti. Għalhekk, relazzjoni ta' hedging hija magħzula minn strument tal-hedging fit-totalità tagħha. L-uniċi eċċezzjonijiet permessi huma:
- (a) is-separazzjoni tal-valur intrinsiku u l-valur taż-żmien f'kuntratt ta' opzjoni u l-ghażla bhala l-istrument tal-hedging biss il-bidla fil-valur intrinsiku ta' opzjoni u l-eskluzjoni ta' bidla fil-valur taż-żmien; u
- (b) is-separazzjoni tal-element ta' interess u l-prezz attwali ta' kuntratt bil-quddiem.
- dawn l-eċċezzjonijiet huma permessi minhabba l-valur intrinsiku tal-opzjoni u l-primjum fuq ta' quddiem jista' ġeneralment jitkejjel separatament. Strateġġja ta' hedging dinamika li tivvaluta kemm il-valur intrinsiku u l-valur ta' hin ta' kuntratt ta' opzjoni tista' tikkwalifika għal kontabilità tal-hedge.
- 75 Proporzjon tal-istrument ta' hedging kollu, bħal 50 fil-mija tal-ammont misthajjel, jista' jiġi magħzül bhala l-istrument ta' hedging f'relazzjoni ta' hedging. Madankollu, relazzjoni ta' hedging tista' ma tkunx għal parti biss mill-perijodu tal-hin li matulha l-istrument tal-hedging jibqa' pendent.
- 76 Strument tal-hedging wiehed jista' jiġi magħzül bhala hedge ta' aktar minn tip wiehed ta' riskju kemm-il darba (a) ir-riskju hedged jista' jiġi identifikati b'mod ċar; (b) l-effettività tal-hedge tista' tiġi murija; u (c) huwa possibli li jiġi żgurat li hemm għażla speċifika tal-istrument tal-hedging u pozzizzjonijiet ta' riskju differenti.
- 77 Tnejn jew aktar derivati, jew proporzjonijiet minnhom (jew, fil-każ ta' hedge ir-riskju fuq il-valuta, tnejn jew aktar non-derivati jew proporzjonijiet minnhom, jew kull kombinazzjoni ta' derivati u non-derivati jew proporzjonijiet minn dawn), jistgħu jiġu meqjusa f'kombinazzjoni u konguntament magħzula bhala l-istrument tal-hedging, li jinkludi meta r-riskju(i) li jiġi minn xi derivati jpaċi(u) daww li jiġu minn oħrajn. Madankollu, rata ta' mgħax collar jew strument derivat iehor li jikkombina opzjoni bil-miktub u opzjoni mixtrija ma tikkwalifikax bhala strument tal-hedging jekk tkun, effettivament, opzjoni bil-miktub netta (jiġifieri li għaliha primjum nett huwa riċevut). Hekk ukoll, żewġ instrumenti jew aktar (jew proporzjonijiet minnhom) jistgħu jiġu magħzula bhala strument tal-hedging biss jekk l-ebda wiehed minnhom m'hu opzjoni bil-miktub jew opzjoni bil-miktub netta.

Entrati Hedged

Entrati li jikkwalifikaw

- 78 Entrata hedged jista' jkun assi rikonoxxut jew obligazzjoni, impenn sod mhux rikonoxxut, tranżazzjoni mbassra probabbli hafna jew investment nett f'operazzjoni barranija. L-entrata hedged jista' jkun (a) assi wiehed, obligazzjoni b'impenn sod, tranżazzjoni mbassra probabbli hafna jew investment nett f'operazzjoni barranija, jew (b) grupp ta' assi, obligi, impenji sodi, tranżazzjonijiet mbassra bi probabbiltajiet għolja jew investimenti netti f'bidmiet barranin b'karatteristiċi ta' riskju simili jew (c) f'hedge fil-portafoll fuq iċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax biss, parti mill-portafoll ta' assi finanzjarji jew obligi finanzjarji li jaqsmu r-riskju li qed jiġi hedged.
- 79 Kontra dak li jiġri f'ammonti mislufa u debitori, investment miżmum sal-maturità ma jistax ikun entrata hedged fir-rigward ta' riskju b'rata tal-imghax jew riskju ta' hlas minn qabel minhabba li l-ghażla ta' investment bhala miżmum sal-maturità jinhrieg l-intenzjoni li l-investment jinżamm sal-maturità minghajr hlas għal bidliet fil-valur ġust jew flussi ta' flus ta' dan l-investment attribwit għal bidliet fir-rati tal-imghax. Madankollu, investment miżmum sal-maturità jista' jkun entrata hedged fir-rigward ta' riskji minn bidliet fir-rati tal-kambju u riskju fuq il-kreditu.
- 80 Għal skopijiet ta' kontabilità, huma biss assi, obligi, impenji serji jew tranżazzjonijiet mbassra li huma probabbli hafna li jinvolvu parti li hi esterna mill-entità li jistgħu jiġu magħzula bhala entrati hedged. Jiġi għalhekk li l-kontabilità tal-hedge tista' tiġi applikata għal tranżazzjonijiet bejn entitajiet u segmenti fl-istess grupp biss fir-rapporti finanzjarji individwali jew separati ta' daww l-entitajiet jew segmenti u mhux fir-rapporti finanzjarji konsolidati tal-grupp. Bhala eċċezzjoni, ir-riskju fuq il-valuta barranija f'effett monetarju intragrupp (eż. pagabbli/riċevibbli bejn żewġ sussidjarji) jista' jikkwalifika bhala entrata hedged fir-rapporti finanzjarji konsolidati jekk jirriżulta f'esoniment għal qligħ jew telf mir-rata tal-kambju li mhux totalment eliminat b'konsolidament skont l-IAS 21 *L-Effetti tat-Tibdil*

fir-Rati tal-Kambju. Skont l-IAS 21, qligħ u telf fil-kambju fuq entrati monetarji barranin fi hdan grupp mhumiex eliminati fit-totalità tagħhom b'konsolidament meta l-entrata monetarja fi hdan grupp huwa ttrasferit bejn żewġ gruppi ta' entitajiet li għandhom muniti funzjonali differenti. Barra minn hekk, ir-riskju tal-valuta barranija ta' tranzazzjoni intragrupp bi tbsir probabbli hafna jista' jikkwalifika bhala entrata *hedged* f'rapporti finanzjarji konsolidati diment li t-tranzazzjoni tkun denominata f'valuta għajr dik funzjonali tal-entità li tkun dahlet f'dik it-tranzazzjoni u r-riskju tal-valuta barranija jaffettwa l-profit jew it-telf konsolidat.

L-ghazla ta' entrati finanzjarji bhala entrati hedged

- 81 Jekk l-entrata *hedged* hija assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja, jista' jkun entrata *hedged* fir-rigward tar-riskji assoċjati ma' biss parti wahda tal-flussi ta' flus tagħha stess jew valur ġust (bhal flussi ta' flus kuntrattwali magħzula wahda jew aktar jew partijiet minnhom jew percentwal tal-valur ġust) kemm-il darba l-effettività tista' titkejjel. Pereżempju, porzjon indipendenti u separatament mkejjel tal-esponiment tar-rata tal-imghax jew assi li jagħti l-imghax jew obligazzjoni li tagħti l-imghax jista' jiġi magħzul bhala r-riskju *hedged* (bhal rata tal-imghax mingħajr riskju jew komponent b'rata tal-imghax ta' referenza tal-esponiment tar-rata tal-imghax totali ta' strument finanzjarju *hedged*).
- 81A F'*hedge* ta' valur ġust tal-esponiment tar-rata tal-imghax ta' portafoll ta' assi finanzjarji jew obbligi finanzjarji (u f'*hedge* bhal dan biss), il-porzjoni *hedged* tista' tiġi magħzula f'termini ta' ammont ta' munita (eż ammont ta' dollari, euro, lira sterlina jew rand) aktar milli bhala assi individwali (jew obbligi). Ghalkemm il-portafoll jista', għal skopijiet ta' ġestjoni tar-riskju, jinkludi assi u obbligi, l-ammont magħzul huwa ammont ta' assi jew ammont ta' obligazzjonijiet. L-ghazla ta' ammont nett li jinkludi assi u obligazzjonijiet mhux permess. L-entità tista' tagħmel *hedge* ta' porzjon tar-riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax assoċjat b'dan l-ammont magħzul. Pereżempju, fil-każ ta' *hedge* ta' portafoll li fih assi li jithallsu minn qabel, l-entità tista' titfa' f'*hedge* l-bidla fil-valur ġust li hu attribwit għal bidla fir-rata ta' mghax *hedged* fuq il-bażi ta' dati ta' prezzar mill-ġdid mistennija, aktar milli kuntrattwali. [...].

L-ghazla ta' entrati mhux finanzjarji bhala entrati hedged

- 82 Jekk l-entrata *hedged* hija assi mhux finanzjarju jew obligazzjoni mhux finanzjarja, għandha tintgħażel bhala entrata *hedged* (a) għal riskji fuq il-valuta barranija, jew, (b) fit-totalità tiegħu għar-riskji kollha, minhabba d-diffikultà li jiġi iżolat u mkejjel il-porzjon xieraq tal-flussi ta' flus jew bidliet fil-valur ġust attribwiti għal riskji speċifiċi barra dawk minn riskji fuq il-valuta barranija.

L-ghazla ta' gruppi ta' entrati bhala entrati hedged

- 83 Assi simili jew obligazzjonijiet simili għandhom jiġu aggregati u *hedged* bhala grupp biss jekk assi individwali jew obligazzjoni individwali fil-grupp jaqsmu l-esponiment għar-riskju li hi magħzula bhala li tkun *hedged*. Barra minn hekk, il-bidla fil-valur ġust attribwita għar-riskju *hedged* għal kull entrata individwali fil-grupp għandha tkun mistennija li tkun proporzjonalment approssimattiva meta mqabbla mal-bidla ġenerali fil-valur ġust attribwit għar-riskju *hedged* tal-grupp ta' entrati.
- 84 Minhabba li entità tassessja l-effettività tal-*hedge* billi tqabbel il-bidla fil-valur ġust jew il-fluss ta' flus ta' strument tal-*hedging* (jew grupp ta' strumenti tal-*hedging* simili) u entrata *hedged* (jew grupp ta' entrati *hedged* simili), it-tqabbil ta' strument tal-*hedging* mal-pożizzjoni totali (eż. in-nett ta' assi b'rata stabbilita u obbligi b'rata stabbilita b'maturitajiet simili), aktar milli ma' entrata speċifika *hedged*, ma jikkwalifikax għal kontabilità għall-*hedging*.

Kontabilità tal-*hedge*

- 85 Il-kontabilità tal-*hedge* tirrikonoxxi l-effetti li jpaċu fil-profit jew telf ta' bidliet fil-valuri ġusti tal-istrument tal-*hedging* u l-entrata *hedged*.
- 86 Ir-relazzjonijiet tal-*hedging* huma ta' tlejt tipi:
- (a) *hedge* fil-valur ġust: *hedge* tal-esponiment għal bidliet fil-valur ġust ta' assi rikonoxxut jew obligazzjoni jew kull impenn sod mhux rikonoxxut, jew kull porzjon identifikat ta' assi bhal dan, obligazzjoni jew impenn sod, li hu attribwit għal riskju partikolari u jista' jaffettwa l-profit jew telf.
- (b) *hedge* tal-fluss ta' flus: *hedge* tal-esponiment għal varjabilità f'flussi ta' flus li (i) hi attribwita għal riskju partikolari assoċjat ma' assi jew obligazzjoni rikonoxxuti (bhal kull jew xi pagamenti tal-imghax futuri jew debitu fir-rata varjabbli) jew tranzazzjoni mbassra probabbli hafna u (ii) tista' taffettwa l-profit jew t-telf.
- (c) *hedge* ta' investiment nett f'operazzjoni barranija kif imfissra fl-IAS 21.
- 87 *Hedge* tar-riskju fuq il-valuta barranija ta' mpenn sod tista' tiġi magħduda. bhala *hedge* ta' valur ġust jew *hedge* ta' fluss ta' flus.

- 88 Relazzjoni ta' *hedging* tikkwalifika għal kontabilità ta' *hedge* taht il-paragrafi 89–102 jekk, u biss jekk, il-kundizzjonijiet kollha li ġejjin huma sodisfatti.
- (a) Fil-bidu tal-*hedge* hemm għażla formali u dokumentazzjoni tar-relazzjoni tal-*hedging* u l-oġġettiv ta' ġestjoni ta' riskju tal-entità u l-istrateġija għal impenn ta' *hedge*. Dik id-dokumentazzjoni għandha tinkludi identifikazzjoni tal-istrument tal-*hedging*, l-entrata *hedged* jew t-tranzazzjoni, in-natura tar-riskju li qed jiġi *hedged* u kif l-entità tassessja l-effettività tal-istrument tal-*hedging* biex ipaċi għal esponiment għal bidliet fil-valur ġust tal-entrata *hedged* jew flussi ta' flus attribwita għar-riskju *hedged*.
  - (b) Il-*hedge* mistenni jkun effettiv hafna (ara Appendiċi A l-paragrafi AG105–AG113) fil-kisba ta' bidliet paċuti fil-valur ġust jew flussi ta' flus attribwita għar-riskju *hedged*, b'mod konsistenti mal-istrateġija oriġinali ddokumentata fuq il-ġestjoni ta' riskju għal dik ir-relazzjoni partikolari ta' *hedging*.
  - (c) Għal *hedges* ta' fluss ta' flus, tranzazzjoni mbasra li hi s-sugġett tal-*hedge* għandha tkun probabbli hafna u għandha tipprezenta esponiment għal varjazzjonijiet fil-flussi ta' flus li bazikament tista' taffetwa l-profit jew it-telf.
  - (d) L-effettività tal-*hedge* tista' titkejjel b'mod affidabbli, i.e. il-valur ġust jew flussi ta' flus tal-entrata *hedged* li huma attribwiti għar-riskju *hedged* u l-valur ġust tal-istrument tal-*hedging* jista' jitkejjel b'mod affidabbli (ara l-paragrafi 46 u 47 u l-Appendiċi A l-paragrafi AG80 u AG81 għal gwida li tistabilixxi l-valur ġust).
  - (e) Il-*hedge* huwa assessjat fuq bażi kontinwa u li jiġi attwalment stabbilit li jkun effettiv hafna matul il-perijodi finanzjarji ta' rappurtaġġ li għalihom il-*hedge* kien magħżul.

Hedges tal-valur ġust

- 89 Jekk *hedge* tal-valur ġust jissodisfa l-kundizzjonijiet fil-paragrafu 88 matul il-perijodu, għandu jiġi kontabilizzat skont kif ġej:
- (a) il-qligh jew it-telf mill-kejl mill-ġdid tal-istrument tal-*hedging* fil-valur ġust (għal strument tal-*hedging* derivat) jew il-komponent fil-munita barranija tal-ammont miżmum fil-kotba tiegħu mkejjel f'konformità mal-IAS 21 (għal strument tal-*hedging* mhux derivat) għandu jiġi rikonoxxut fil-profit jew telf; u
  - (b) il-qligh jew it-telf tal-entrata *hedged* attribwiti għar-riskju *hedged* għandu jaġġusta l-ammont miżmum fil-kotba tal-entrata *hedged* u jkun rikonoxxut fi profit jew telf. Dan japplika jekk l-entrata *hedged* hux b'mod iehor imkejjel skont il-kost. Rikonoxximent tal-qligh jew tat-telf attribwit għar-riskju *hedged* fi profit jew telf japplika jekk l-entrata *hedged* hija assi finanzjarju disponibbli għall-bejgħ.
- 89A Għal *hedge* ta' valur ġust b'esponiment għar-rata tal-imghax ta' porzjon ta' assi finanzjarju jew ta' obligazzjoni finanzjarja (u biss f'dan it-tip ta' *hedge*), ir-rekwizit tal-paragrafu 89(b) jista' jintlaħaq billi jiġi pprezentat il-qligh jew it-telf għall-entrata *hedged* jew billi:
- (a) l-entrata f'linja waħda separata fi hdan l-assi, għal dawk il-perijodi ta' hin ta' pprezzar mill-ġdid li għalihom l-entrata *hedged* hija assi; jew
  - (b) l-entrata f'linja separata waħda fi hdan l-obbligazzjonijiet, għal dawk il-perijodi ta' hin ta' pprezzar mill-ġdid li għalihom l-entrata *hedged* hija obligazzjoni;
- L-entrati f'linji separati li għalihom saret referenza f'(a) u (b) hawn fuq għandhom ikunu pprezentati hdejn l-assi finanzjarji jew l-obbligazzjonijiet finanzjarji. Ammonti inkluzi f'dawn l-entrati elenkati għandhom jiġu mnehhija mill-karta tal-bilanċ meta jiġi rtirat ir-ikonoxximent tal-assi u l-obbligazzjonijiet li magħhom huma relatati.
- 90 Jekk riskji partikolari attribwiti għal entrata *hedged* biss huma *hedged*, bidliet rikonoxxuti fil-valur ġust tal-entrata *hedged* li mhux relatat mar-riskju *hedged* huma rikonoxxuti kif stabbilit fil-paragrafu 55.
- 91 Entità għandha twaqqaf b'mod prospettiv l-kontabilità tal-*hedge* speċifikat fil-paragrafu 89 jekk:
- (a) l-istrument tal-*hedging* jiskadi jew jiġi mibjugħ, mwaqqaf jew eżercitat (għal dan l-iskop, it-tibdil jew *rollover* ta' strument tal-*hedging* fi strument tal-*hedging* iehor m'huwiex skadenza jew tmiem jekk dan it-tibdil jew *rollover* huwa parti mill-istrateġija ta' *hedging* dokumentat tal-entità);
  - (b) il-*hedge* m'għadux jissodisfa l-kriterji għal kontabilità ta' *hedge* fil-paragrafu 88; jew
  - (c) l-entità tirrevoka l-għażla.

- 92 Kull aġġustament li jiġi mill-paragrafu 89(b) għall-ammont miżmum fil-kotba ta' strument finanzjarju *hedged* li għalih jintuża l-metodu ta' mgħax effettiv (jew, fil-każ ta' *hedge* fil-portafoll ta' riskju fir-rata tal-imghax, għall-entrata elenkata fuq il-karta tal-bilanċ deskritta fil-paragrafu 89A) għandu jiġi amortizzat għal profitt jew telf. Amortizzament jista' jibda malli jkun jeżisti aġġustament u m'għandux jibda aktar tard minn meta l-entrata *hedged* tiegħi tigi aġġustata għal bidliet fil-valur ġust tiegħu minhabba fir-riskju li jkun *hedged*. L-aġġustament huwa bbażżat fuq rata effettiva tal-imghax kkalkulata mill-ġdid fid-data li l-ammortizzament jibda. Madankollu, jekk, fil-każ ta' *hedge* ta' valur ġust ta' esponiment tar-rata ta' mgħax f'portafoll ta' assi finanzjarji jew obbligi finanzjarji (u biss f'dan it-tip ta' *hedge*), li tamortizza b'rata effettiva tal-imghax mhux prattikabbli, l-aġġustament għandu jiġi amortizzat permezz tal-metodu tal-linja dritta. L-aġġustament għandu jiġi amortizzat b'mod shih sal-maturità tal-istrument finanzjarju jew, fil-każ ta' *hedge* fil-portafoll tar-riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax, permezz tal-iskadenza tal-perijodu rilevanti tal-hin tal-ipprezzar mill-ġdid.
- 93 Meta impenn sod mhux rikonoxxut huwa magħżul bhala entrata *hedged*, il-bidla kumulattiva sussegwenti fil-valur ġust tal-impenn sod attribwit għar-riskju *hedged* huwa rikonoxxut bhala assi jew obbligazzjoni bi qligħ jew telf korrispondenti rikonoxxut fi profitt jew telf (ara l-paragrafu 89(b)). Il-bidliet fil-valur ġust tal-istrument tal-*hedging* huma rikonoxxuti ukoll fi profitt jew telf.
- 94 Meta entità tidhol għal impenn sod biex takkwista assi jew tassumi impenn li hi entrata *hedged* fuq il-valur ġust ta' *hedge*, l-ammont miżmum fil-kotba inizjali tal-assi jew l-obbligazzjoni li jirrizulta mill-entità li tissodisfa l-impenn sod huwa aġġustat sabiex jinkludi l-bidla kumulattiva fil-valur ġust tal-impenn sod attribwit għar-riskju *hedged* li kien rikonoxxut fil-karta tal-bilanċ.

Hedges tal-fluss ta' flus

- 95 Jekk *hedge* tal-fluss ta' flus tissodisfa l-kundizzjonijiet fil-paragrafu 88 matul il-perijodu, għandha tigi kontabilizzata skont kif ġej:
- (a) il-porzjon tal-qligħ jew tat-telf fuq l-istrument tal-*hedging* li hu stabbilit li hu *hedge* effettiv (ara l-paragrafu 88) għandu jiġi rikonoxxut direttament f'ekwità permezz tar-rapport tat-tibdil fl-ekwità (ara l-IAS 1); u
- (b) il-porzjon mhux effettiv tal-qligħ jew tat-telf fuq l-istrument tal-*hedging* għandu jkun rikonoxxut fi profitt jew telf.
- 96 B'mod aktar speċifiku, il-kontabilità ta' *hedge* tal-fluss ta' flus għandha ssir kif ġej:
- (a) il-komponent separat ta' ekwità assoċjat mal-entrata *hedged* hu aġġustat għall-inqas minn li ġej (ammonti assoluti):
- (i) il-qligħ jew telf kumulattiv fuq l-istrument tal-*hedging* mill-bidu tal-*hedge*; u
- (ii) il-bidla kumulattiva fil-valur ġust (valur attwali) ta' flussi ta' flus futuri mistennija fuq entrata *hedged* mill-bidu tal-*hedge*;
- (b) kull qligħ jew telf li jibqa' fuq l-istrument tal-*hedging* jew komponent magħżul ta' dan (dak li mhux *hedge* effettiv) hu rikonoxxut fi profitt jew telf; u
- (c) jekk l-istrategija dwar il-ġestjoni tar-riskju ddokumentata għal relazzjoni ta' *hedging* partikolari teskludi mill-eżami ta' effettività tal-*hedge* komponent speċifiku tal-qligħ jew it-telf jew flussi ta' flus relatata fuq l-istrument tal-*hedging* (ara l-paragrafi 74, 75 u 88(a)), dak il-komponent eskluż ta' qligħ jew telf huwa rikonoxxut b'konformità mal-paragrafu 55.
- 97 Jekk *hedge* ta' tranżazzjoni mbassra sussegwentement tirrizulta fir-rikonoxximent ta' assi finanzjarju jew ta' obbligazzjoni finanzjarja, il-qligħ assoċjat jew it-telf li kien rikonoxxut direttament f'ekwità b'konformità mal-paragrafu 95 għandu jiġi kklassifikat mill-ġdid fi profitt jew telf fl-istess perijodu jew perijodi li fih l-assi miksub jew obbligazzjoni prezunt jaffetwa l-profitt jew telf (bhal f'perijodi li introjtu mill-imghax jew spejjeż mill-imghax huwa rikonoxxut). Madankollu, jekk entità tistenna li telf rikonoxxut direttament kollu jew parti f'ekwità m'għandux jiġi rkuprat f'wiehed jew aktar perijodi futuri, għandha tikklassifika mill-ġdid fi profitt jew telf l-ammont li mhux mistenni li jiġi rkuprat.

- 98 Jekk *hedge* ta' tranżazzjoni mbassra sussegwentement jirriżulta fir-rikonoxximent ta' assi mhux finanzjarju jew obbligazzjoni mhux finanzjarja, jew tranżazzjoni mbassra ta' assi mhux finanzjarju jew obbligazzjoni mhux finanzjarja u jsir impenn sod li għalih l-kontabilità għall-*hedge* fuq il-valur ġust jiġi applikat, allura l-entità għandha tadotta (a) jew (b) hawn isfel:
- (a) Għandha tikklassifika mill-ġdid l-qligh assoċjat jew telf li kienu rikonoxxuti direttament f'ekwiwità b'konformità mal-paragrafu 95 fi profitt jew telf fl-istess perijodu jew perijodi li fih l-assi miksub jew obbligazzjoni preżunt jaffettwa l-profitt jew telf (bhal f'perijodi li spejjez ta' deprezzament jew kost ta' bejgħ huwa rikonoxxut). Madankollu, jekk entità tistenna li kull jew parti mit-telf rikonoxxut direttament f'ekwiwità m'għandux jiġi rkuprat f'wieheġ jew aktar perijodi futuri, għandha tikklassifika mill-ġdid fi profitt jew telf l-ammont li mhux mistenni li jiġi rkuprat.
- (b) Għandha tneħhi l-qligh assoċjat u t-telf li kienu rikonoxxuti direttament f'ekwiwità b'konformità mal-paragrafu 95, u tinkludihom fil-kost inizjali jew ammont miżmum fil-kotba iehor tal-assi jew l-obbligazzjoni.
- 99 Entità għandha tadotta jew (a) jew (b) fil-paragrafu 98 bħala l-politika ta' kontabilità tagħha u għandha tapplika b'mod konsistenti għal *hedges* kollha li għalihom jirreferi l-paragrafu 98.
- 100 Għal *hedges* tal-fluss ta' flus barra dawk koperti bil-paragrafi 97 u 98, ammonti li kienu rikonoxxuti direttament f'ekwiwità għandhom jiġu rikonoxxuti fi profitt jew telf fl-istess perijodu jew perijodi li fihom it-tranżazzjoni mbassra *hedged* taffetwa profitt jew telf (pereżempju, meta jseħh bejgħ imbassar).
- 101 F'kull ċirkostanza li ġeja entità għandha twaqqaf b'mod prospettiv l-kontabilità tal-*hedge* speċifikat fil-paragrafi 95–100:
- (a) L-istrument tal-*hedging* jiskadi jew jiġi mibjugħ, mwaqqaf jew eżerċitat (għal dan l-iskop, it-tibdil jew *rollover* ta' strument tal-*hedging* fi strument tal-*hedging* iehor m'huwiex skadenza jew tmiem jekk dan it-tibdil jew *rollover* huwa parti mill-istrategġija ta' *hedging* dokumentat tal-entità). F'dan il-każ, il-qligh jew telf kumulattiv fuq l-istrument tal-*hedging* li jibqa' rikonoxxut direttament f'ekwiwità mill-perijodu ta' meta l-*hedge* kien effettiv (ara l-paragrafu 95(a) għandu jibqa' rikonoxxut separatament f'ekwiwità sakemm it-tranżazzjoni mbassra sseħh. Meta t-tranżazzjoni sseħh, il-paragrafu 97, 98 jew 100 japplikaw.
- (b) Il-*hedge* ma tissodisfax aktar il-kriterji għall-kontabilità ta' *hedge* fil-paragrafu 88. F'dan il-każ, il-qligh jew telf kumulattiv fuq l-istrument tal-*hedging* li jibqa' rikonoxxut direttament f'ekwiwità mill-perijodu ta' meta l-*hedge* kien effettiv (ara l-paragrafu 95(a) għandu jibqa' rikonoxxut separatament f'ekwiwità sakemm it-tranżazzjoni mbassra sseħh. Meta t-tranżazzjoni sseħh, il-paragrafu 97, 98 jew 100 japplikaw.
- (c) It-tranżazzjoni mbassra mhix mistennija li sseħh, f'liema każ kull qligh jew telf kumulattiv relatat fuq l-istrument tal-*hedging* li jibqa' rikonoxxut direttament f'ekwiwità mill-perijodu ta' meta l-*hedge* kien effettiv (ara l-paragrafu 95(a)) għandu jibqa' rikonoxxut fi profitt jew telf. Tranżazzjoni mbassra li ma tibqax aktar bi probabbiltà għolja (ara l-paragrafu 88(c)) xorta tkun għad tista' sseħh.
- (d) L-entità tirrevoka l-għażla. Għal *hedges* ta' tranżazzjoni mbassra, il-qligh jew telf kumulattiv fuq l-istrument tal-*hedging* li jibqa' rikonoxxut direttament f'ekwiwità mill-perijodu ta' meta l-*hedge* kien effettiv (ara l-paragrafu 95 (a)) għandu jibqa' jkun rikonoxxut separatament f'ekwiwità sakemm it-tranżazzjoni mbassra sseħh jew mhux mistennija aktar li sseħh. Meta t-tranżazzjoni sseħh, il-paragrafu 97, 98 jew 100 japplikaw. Jekk it-tranżazzjoni mhux mistennija aktar li sseħh, kull qligh jew telf kumulattiv li jkun ġie rikonoxxut direttament f'ekwiwità għandu jkun rikonoxxut fi profitt jew telf.

Hedges ta' investment nett

- 102 *Hedges* ta' investment nett f'operazzjoni barranija, li jinkludu *hedge* fuq effett monetarju li l-kontabilità tiegħu jssir bħala parti minn investment nett (ara l-IAS 21), għandhom ikunu mgħaduda b'mod simili għal *hedges* ta' fluss ta' flus:
- (a) Il-porzjon tal-qligh jew tat-telf fuq l-istrument tal-*hedging* li hu stabbilit li hu *hedge* effettiv (ara l-paragrafu 88) għandu jiġi rikonoxxut direttament f'ekwiwità permezz tar-rapport tat-tibdil fl-ekwiwità (ara l-IAS 1); u
- (b) il-porzjon li mhux effettiv għandu jkun rikonoxxut fi profitt jew telf.

Il-qligh jew it-telf ta' strument tal-*hedging* li hu relatat mal-porzjon effettiv tal-*hedge* li jkun ġie rikonoxxut direttament f'ekwiwità għandu jiġi rikonoxxut fi profitt jew telf mad-disponiment ta' operazzjoni barranija.

DATA EFFETTIVA U TRANŻIZZJONI

- 103 Entità għandha tapplika dan l-Istandard (li jinkludi l-emendi mahruġa f'Marzu 2004) għal perijodi annwali li jibdew nhar jew wara l-1 ta' Jannar 2005. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Entità m'għandhiex tapplika dan l-Istandard (li jinkludi l-emendi mahruġa f'Marzu 2004) għal perijodi annwali li jibdew qabel l-1 ta' Jannar 2005 hliet meta tapplika wkoll l-IAS 32 (mahruġ f'Diċembru 2003). Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.
- 103A Entità għandha tapplika l-emenda fil-paragrafu 2 għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006, jew wara. Jekk entità tapplika l-IFRIC 5 *Drittijiet għal Interessi li jirriżultaw minn Fondi għad-Dekummissjonament, Restawr u Rijabilitazzjoni Ambjentali* għal perijodu aktar bikri, dik l-emenda għandha tiġi applikata għal dak il-perijodu aktar bikri.
- 103B *Kuntratti ta' Garanzija Finanzjarja* (Emendi għal l-IAS 39 u l-IFRS 4), mahruġin f'Awissu 2005, emendaw il-paragrafi 2(e) u (h), 4, 47 u AG4, žiedu l-paragrafu AG4A, žiedu definizzjoni ġdida ta' kuntratti ta' garanzija finanzjarja fil-paragrafu 9 u hassru l-paragrafu 3. Entità għandha tapplika dawk l-emendi għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika dawn il-bidliet għal perijodu preċedenti, għandha tiżvela dak il-fatt u tapplika l-emendi relatati għal l-IAS 32 ⁽¹⁾ u l-IFRS 4 fl-istess hin.
- 103G *Riklassifikazzjoni tal-Assi Finanzjarji* (Emendi għall-IAS 39 u l-IFRS 7), mahruġa f'Ottubru 2008, jemenda l-paragrafi 50 u AG8, u žid il-paragrafi 50B-50F. Kull entità għandha tapplika dawk l-emendi mill-1 ta' Lulju 2008. Entità ma għandhiex tirriklassifika assi finanzjarju skont il-paragrafu 50B, 50D jew 50E qabel l-1 ta' Lulju 2008. Kwalunkwe riklassifikazzjoni ta' assi finanzjarju mwettqa matul il-perjodi li jibdew fl-1 ta' Novembru 2008 jew wara għandhom jidhlu fis-sehh biss mill-jum meta ssir ir-riklassifikazzjoni. Kwalunkwe riklassifikazzjoni ta' assi finanzjarju skont il-paragrafi 50B, 50D jew 50E ma għandhiex tiġi applikata b'lura għal perjodi mitmuma qabel data effettiva stipulata f'dan il-paragrafu.
- 104 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat retrospettivament hliet kif speċifikat fil-paragrafi 105–108. Il-bilanċ tal-ftuħ ta' qligħ imfaddal għall-aktar perijodu bikri ta' qabel ipprezentat u kull ammont imqabbel iehor għandhom jiġu aġġustati bhallikieku dan l-Istandard minn dejjem kien fis-sehh hliet jekk ma jkunx prattiku li l-informazzjoni tiġi ddikjarata b'mod ġdid. Jekk mhux prattiku li ssir dikjarazzjoni b'mod ġdid, l-entità għandha tiżvela dan il-fatt u tindika sa fejn l-informazzjoni kienet iddikjarata mill-ġdid.
- 105 Meta dan l-Istandard ikun applikat għall-ewwel darba, l-entità għandha permess li tikklassifika assi finanzjarju rikonoxxut qabel bhala disponibbli għall-bejgħ. Għal kull assi finanzjarju bhal dan, l-entità għandha tirikonoxxi l-bidliet kumulattivi kollha fil-valur ġust f'komponent separat ta' ekwità sal-irtirar tar-rikonoxximent jew indeboliment sussegwenti, meta l-entità għandha tittrasferixxi dak il-qligħ jew telf kumulattiv għal profitt jew telf. L-entità għandha wkoll:
- tiddikjara mill-ġdid l-assi finanzjarju billi tuża l-klassifikazzjoni l-ġdida fir-rapporti finanzjarji komparattivi; u
  - tiżvela l-valur ġust tal-assi finanzjarji fid-data tal-klassifikazzjoni u l-klassifikazzjoni u l-ammont miżmum fil-kotba tagħhom fir-rapporti finanzjarji ta' qabel.
- 105A Entità għandha tapplika l-paragrafi 11A, 48A, AG4B-AG4K, AG33A u AG33B u l-emendi tal-2005 fil-paragrafi 9, 12 u 13 għal perijodi li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa.
- 105B Entità li tapplika għall-ewwel darba l-paragrafi 11A, 48A, AG4B-AG4K, AG33A u AG33B u l-emendi tal-2005 fil-paragrafi 9, 12 u 13 fil-perijodu annwali tagħha li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2006
- għandha permess li, meta dawk il-paragrafi godda u emendati jiġu applikati għall-ewwel darba, tikklassifika bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf kwalunkwe assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja rikonoxxuti qabel li mbagħad jikkwalifikaw għal klassifikazzjoni bhal din. Meta l-perijodu annwali jibda qabel l-1 ta' Settembru 2005, klassifikazzjonijiet bhal dawn m'għandhomx għalfejn jitlestew qabel l-1 ta' Settembru 2005, u jistgħu jinkludu wkoll assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji rikonoxxuti bejn il-bidu ta' dak il-perijodu annwali u l-1 ta' Settembru 2005. Minkejja l-paragrafu 91, kwalunkwe assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji kklassifikati bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf skont dan is-sottoparagrafu li kienu kklassifikati qabel bhala entrata *hedged* fir-relazzjonijiet tal-kontabilità tal-*hedge* għandhom jiġu de-klassifikati minn dawn ir-relazzjonijiet fl-istess hin li huma kklassifikati bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf.
  - għandha tiżvela l-valur ġust ta' kull assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji kklassifikati skont is-sottoparagrafu (a) fid-data tal-klassifikazzjoni u l-klassifikazzjoni u ammont miżmum fil-kotba tagħhom fir-rapporti finanzjarji ta' qabel.

⁽¹⁾ Meta entità tapplika l-IFRS 7, ir-referenza għal IAS 32 hija mibdula b'referenza għall-IFRS 7.

- (c) għanda tirtira l-klassifikazzjoni ta' kull assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja li kienu kklassifikati qabel bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf jekk dawn ma jikkwalifikawx għal klassifikazzjoni bħal din skont dawk il-paragrafi godda u emendati. Meta assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja jitkejlu bil-kost amortizzat wara l-irtirar tal-klassifikazzjoni, id-data tal-irtirar tal-klassifikazzjoni titqies li hi d-data tar-rikonoxximent inizjali tagħhom.
- (d) għandha tiżvela l-valur ġust ta' kwalunkwe assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji li l-klassifikazzjoni tagħhom tkun giet irtirata skont is-sottoparagrafu (c) fid-data tal-irtirar tal-klassifikazzjoni u l-klassifikazzjonijiet godda tagħhom.
- 105C Entità li tapplika għall-ewwel darba l-paragrafi 11A, 48A, AG4B-AG4K, AG33A u AG33B u l-emendi tal-2005 fil-paragrafi 9, 12 u 13 fil-perijodu annwali tagħha li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2006
- (a) għanda tirtira l-klassifikazzjoni ta' kull assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja li kienu kklassifikati qabel bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf biss jekk dawn ma jikkwalifikawx għal klassifikazzjoni bħal din skont dawk il-paragrafi godda u emendati. Meta assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja se jitkejlu fil-kost amortizzat wara l-irtirar tal-klassifikazzjoni, id-data tal-irtirar tal-klassifikazzjoni titqies li hi d-data tar-rikonoxximent inizjali tagħhom.
- (b) m'għandhiex tikklassifika bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf kull assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji rikonoxxuti qabel.
- (c) għandha tiżvela l-valur ġust ta' kull assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji li l-klassifikazzjoni tagħhom tkun giet irtirata skont is-sottoparagrafu (c) fid-data tal-irtirar tal-klassifikazzjoni u l-klassifikazzjonijiet godda tagħhom.
- 105D Entità għandha tiddikjara mill-ġdid ir-rapporti finanzjarji komparattivi tagħha billi tuża l-klassifikazzjonijiet il-godda fil-paragrafu 105B jew 105C bil-patt li, fil-każ ta' assi finanzjarju, obbligazzjoni finanzjarja, jew grupp ta' assi finanzjarji, obbligazzjonijiet finanzjarji jew it-tnejn, ikklassifikati bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf, dawk l-entrati jew gruppi li kieku kienu jissodisfaw il-kriterji fil-paragrafu 9(b)(i), 9(b)(ii) jew 11A fil-bidu tal-perijodu komparattiv jew, jekk akkwistati wara l-bidu tal-perijodu komparattiv, kieku kienu jissodisfaw il-kriterji fil-paragrafu 9(b)(i), 9(b)(ii) jew 11A fid-data tar-rikonoxximent inizjali.
- 106 Hlief kif permess mill-paragrafu 107, entità għandha tapplika r-reqwiziti ta' rtirar tar-rikonoxximent fil-paragrafi 15-37 u l-Appendiċi A l-paragrafi AG36-AG52 prospettivament. Għalhekk, jekk entità tirtira r-rikonoxximent ta' assi finanzjarji taht l-IAS 39 (rivedut 2000) bhala rizzultat ta' tranzazzjoni li tkun seħhet qabel l-1 ta' Jannar 2004 u l-klassifikazzjoni ta' dawk l-assi ma tkunx giet irtirata taht dan l-Istandard, m'għandhiex tirrikonoxxi dawk l-assi.
- 107 Minkejja l-paragrafu 106, entità tista' tapplika r-reqwiziti ta' rtirar tar-rikonoxximent fil-paragrafi 15-37 u Appendiċi A l-paragrafi AG36-AG52 retrospectivament minn data li tagħzel l-entità, kemm-il darba t-tagħrif meħtieġ biex jiġi applikat l-IAS 39 għal assi u obbligazzjonijiet li l-klassifikazzjoni tagħhom tkun giet irtirata bhala rizzultat ta' tranzazzjonijiet li saru fil-passat ikun ġie miksub fiż-żmien tal-kontabilità inizjali ta' dawk it-tranzazzjonijiet.
- 107A Minkejja l-paragrafu 104, entità tista' tapplika r-reqwiziti fl-aħhar sentenza tal-paragrafu AG76, u l-paragrafu AG76A, f'wieħed mill-modi li ġejjin:
- (a) b'mod prospettiv għal tranzazzjonijiet li saru wara l-25 t' Ottubru 2002; jew
- (b) b'mod prospettiv għal tranzazzjonijiet li saru wara l-1 ta' Jannar 2004.
- 108 Entità m'għandhiex taggusta l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi mhux finanzjarji u obbligazzjonijiet mhux finanzjarji biex jiġi eskluż qligħ u telf relatat ma' *hedges* ta' fluss ta' flus li kienu inkluzi fl-ammont miżmum fil-kotba qabel il-bidu tas-sena finanzjarja li fiha dan l-Istandard ikun applikat għall-ewwel darba. Fil-bidu tal-perijodu finanzjarju li fih dan l-Istandard ġie applikat l-ewwel darba, kull ammont rikonoxxut direttament f'ekwità għal *hedge* ta' impenn sod li taht dan l-Istandard huwa kkunsidrat bhala *hedge* fuq il-valur ġust għandu jiġi kklassifikat mill-ġdid bhala assi jew obbligazzjoni, hlief għal *hedge* ta' riskju fuq il-munita barranija li jkompli jiġi ttrattat bhala *hedge* ta' fluss ta' flus.
- 108A Entità għandha tapplika l-aħhar sentenza tal-paragrafu 80, u l-paragrafi AG99A u AG99B, għal perijodi annwali li jibdeu fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegga. Jekk entità tkun ikklassifikat bhala l-entrata *hedged* tranzazzjoni ta' tbassir esterna li
- (a) hija denominata fil-munita barranija tal-entità li tkun se tidhol fit-tranzazzjoni,
- (b) tagħti lok għal esponiment li jkollu effett fuq il-profitt jew telf konsolidat (jiġifieri huwa denominat f'munita għajr il-munita tal-preżentazzjoni tal-grupp), u

- (c) kienet tikkwalifika għal kontabilità *hedge* li kieku ma kinitx denominata fil-munita funzjonali tal-entità li tkun ser tidhol fit-tranzazzjoni,

tista' tapplika kontabilità tal-*hedge* fir-rapporti finanzjarji konsolidati fil-perijodu(i) ta' qabel id-data ta' applikazzjoni tal-aħhar sentenza tal-paragrafu 80, u l-paragrafi AG99A u AG99B.

- 108B Entità m'għandhiex għalfejn tapplika l-paragrafu AG99B għal informazzjoni komparattiva relatata ma' perijodi qabel id-data ta' applikazzjoni tal-aħhar sentenza tal-paragrafu 80 u l-paragrafi AG99A.

IRTIRAR TA' STQARRIJET OHRAJN

- 109 Dan l-Istandard jiehu post l-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl* rivedut f'Ottubru 2000.
- 110 Dan l-Istandard u l-Gwida ta' Implimentazzjoni li takkumpanjah jiehu post il-Gwida ta' Implimentazzjoni mahruġa mill-Kumitat tal-Gwida ta' Implimentazzjoni l-IAS 39, stabbilita mill-IASC ta' qabel.

Appendiċi

Gwida tal-applikazzjoni

Dan l-Appendiċi hu parti integrali mill-Istandard.

AMBITU (il-paragrafi 2–7)

- AG1 Xi kuntratti jehtieġu pagament ibbażat fuq varjabbli klimatiċi, ġeoloġiċi jew varjabbli fiżiċi oħrajn. (Dawk ibbażati fuq varjabbli klimatiċi xi kultant issir referenza għalihom bħala “derivati marbutin mat-temp”). Jekk dawk il-kuntratti ma jaqgħux taht l-ambitu tal-IFRS 4, jaqgħu taht l-ambitu ta' dan l-Istandard.
- AG2 Dan l-Istandard ma jibdix ir-rewiżiti li għandhom x'jaqsmu ma' pjani ta' benefiċċju għall-impjegati li jikkonformaw mal-IAS 26 *Kontabilità u Rappurtagg minn Pjani ta' Benefiċċju tal-Irtirar* u ftehim ta' *royalties* ibbażati fuq il-volum ta' dħul minn bejgħ jew servizzi li huma mnizzlin taht l-IAS 18.
- AG3 Xi kultant, entità taġhmel dak li jidhrilha li hu “investment strateġiku” fi strumenti azzjonarji mahruġin minn entità oħra, bl-intenzjoni li tistabbilixxi jew tmantni relazzjoni operattiva fuq perijodu ta' żmien twil mal-entità li fiha jsir l-investment. L-entità investitriċi tuża l-IAS 28 biex tistabbilixxi jekk il-metodu tal-ekwità tal-kontabilità huwiex addattat għal investment bħal dan. Bl-istess mod, l-entità investitriċi tuża l-IAS 31 biex tistabbilixxi jekk konsolidament proporzjonat jew il-metodu tal-ekwità huwiex adattati għal investment bħal dan. Jekk la l-metodu tal-ekwità u lanqas konsolidazzjoni proporzjonata ma jkun xieraq, l-entità tapplika dan l-Istandard għal dak l-investment strateġiku.
- AG3A Dan l-Istandard japplika għall-assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji ta' assiguratari, barra mid-drittijiet u l-obbligazzjonijiet li l-paragrafu 2(e) jeskludi minhabba li jirriżultaw taht kuntratti li jaqgħu fl-ambitu tal-IFRS 4.
- AG4 Kuntratti ta' garanziji finanzjarji jistgħu jiehdu għamliet legali differenti, bħal garanzija, xi tipi ta' ittri ta' kreditu, kuntratt għal kreditu mhux imhallas jew kuntratt tal-assigurazzjoni. It-ttrattament fil-kontijiet taġhhom ma jiddependiex mill-għamla legali taġhhom. Li ġejjin huma eżempji tat-ttrattament xieraq (ara l-paragrafi 2(e)):
- (a) Għalkemm kuntratt ta' garanzija finanzjarja jissodisfa d-definizzjoni ta' kuntratt ta' assiguratari fl-IFRS 4 jekk ir-riskju trasferit huwa sinjifikanti, l-emittent japplika dan l-Istandard. Madankollu, jekk emittent ikun asserixxa b'mod esplicitu precedentament li huwa jqis tali kuntratti bħala kuntratti tal-assigurazzjoni u jkun uża l-kontabilità applikabbli għal kuntratti tal-assigurazzjoni, l-emittent jista' jagħzel li japplika jew dan l-Istandard jew l-IFRS 4 għal tali kuntratti ta' garanzija finanzjarja. Jekk dan l-Istandard japplika, il-paragrafu 4.3 jehtieġ li l-emittent jirikonoxxi kuntratt ta' garanzija finanzjarja inizzjalment fil-valur ġust. Jekk il-kuntratt ta' garanzija finanzjarja jkun inhareġ lil parti mhux relatata fi tranzazzjoni distakkata wahidha, il-valur ġust tiegħu malli jinholoq x'aktarx li jkun ugwali għall-primjum irċevut, hlief jekk ikun hemm xi evidenza li turi l-kuntrarju. Sussegwentament, hlief jekk il-kuntratt ta' garanzija finanzjarja jkun tfassal fil-bidu tiegħu fil-valur ġust permezz ta' profit jew telf jew hlief jekk japplikaw il-paragrafi 29-37 u AG47-AG52 (meta trasferiment ta' assi finanzjarju ma jikkwalifikax għal irtirat tar-ikonoxximent jew japplika approċċ ta' involviment kontinwu), l-emittent ikejl bl-oghla fost:

- (i) l-ammonti stabbiliti skont l-IAS 37; u

- (ii) L-ammont inizjalment rikonoxxut li minnu jitnaqqas, meta mehtieg, l-amortizzament kumulattiv rikonoxxut b'konformità mal-IAS 18 (ara l-paragrafu 47 (c)).
- (b) Xi garanziji relatati mal-kreditu ma jehtigux, bhala prekondizzjoni ghal pagament, li d-detentur ikun espost ghal, u jkun garrab telf fuq, in-nuqqas li debitor li jaghmel hlasijiet fuq l-assi garantit meta dovut. Eżempju ta' tali garanzija hija wahda li tehtieg pagamenti b'risposta ghal bidliet fi klassifikazzjoni ta' kreditu speċifikata jew f'indici ta' kreditu. Tali garanziji mhumiex kuntratti ta' garanzija finanzjarja, kif definit f'dan l-Istandard, u mhumiex kuntratti tal-assigurazzjoni, kif definit fl-IFRS 4. Tali garanziji huma derivati u l-emittent japplika dan l-Istandard ghalihom.
- (c) Jekk il-kuntratt ta' garanzija finanzjarja nhareg f'konnessjoni mal-bejgh ta' oġġetti, l-emittent japplika l-IAS 18 biex jistabilixxi meta jirrikonoxxi d-dhul li jirrizulta mill-garanzija u mill-bejgh ta' oġġetti.

AG4A Asserzjonijiet li emittent iqis kuntratti bhala kuntratti tal-assigurazzjoni, tipikament jistgħu jinstabu fil-komunikazzjonijiet kollha tal-emittent mal-klijenti u mar-regolaturi, kuntratti, dokumentazzjoni kummerċjali u rapporti finanzjarji. Barra minn hekk, il-kuntratti tal-assigurazzjoni huma ta' spiss soġġetti ghal rekwiżiti tal-kontabilità li huma differenti mir-rekwiżiti ghal tipi oħrajn ta' tranzazzjoni, bhal kuntratti mahruġin minn banek jew kumpaniji kummerċjali. F'każijiet bhal dawn, ir-rapporti finanzjarji tipikament jinkludu dikjarazzjoni li l-emittent uza dawk ir-rekwiżiti tal-kontabilità.

DEFINIZZJONIJIET (il-paragrafi 8 u 9)

Klassifikazzjoni bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf

AG4B Il-paragrafu 9 ta' dan l-Istandard jippermetti lil entità li tikklassifika assi finanzjarju, obligazzjoni finanzjarja, jew grupp ta' strumenti finanzjarji (assi finanzjarji, obligazzjonijiet finanzjarji jew it-tnejn) bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf bil-patt li jekk taghmel hekk jirrizulta f'tagħrif iktar rilevanti.

AG4C Id-deċizzjoni ta' entità li tikklassifika assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf hi simili ghal għażla tal-politika tal-kontabilità (għalkemm, bil-kontra ta' għażla tal-politika tal-kontabilità, mhux mehtieg li tkun applikata b'mod konsistenti għat-tranzazzjonijiet simili kollha). Meta entità għandha għażla bhal din, il-paragrafu 14(b) tal-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji* jehtieg li l-politika magħżula twassal biex ir-rapporti finanzjarji jipprovdu informazzjoni rilevanti li tkun aktar affidabbli dwar l-effetti tat-tranzazzjonijiet, avvenimenti u kundizzjonijiet oħrajn fuq il-pożizzjoni finanzjarja, ir-riżultati finanzjarji jew il-flussi tal-flus tal-entità. Fil-każ ta' klassifikazzjoni bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf, il-paragrafu 9 jistabilixxi żewġ ċirkustanzi meta l-htieġa għal iktar informazzjoni rilevanti ser tkun issodisfata. Għalhekk, biex tagħzel klassifikazzjoni bhal din, b'konformità mal-paragrafu 9, l-entità jehtieg li turi li hi taqa' taht wiehed (jew it-tnejn) minn dawn iċ-ċirkustanzi.

Il-paragrafu 9(b)(i): Il-klassifikazzjoni telimina jew tnaqqas b'mod sinifikanti inkonsistenza fil-kejl jew fir-rikonoxximent li kieku kienu jinholqu

AG4D Taht l-IAS 39, kejl ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja u klassifikazzjoni ta' bidliet rikonoxxuti fil-valur tiegħu huma ddeterminati mill-klassifikazzjoni tal-entrata u jekk l-entrata hix parti minn relazzjoni tal-*hedging* ikklassifikata. Dawk ir-rekwiżiti jistgħu joholqu inkonsistenza fil-kejl jew fir-rikonoxximent (xi kultant imsejha "nuqqas ta' qbil tal-kontabilità") meta, pereżempju, fin-nuqqas ta' klassifikazzjoni bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf, assi finanzjarju kien ikun ikklassifikat bhala disponibbli għall-bejgh (bil-biċċa l-kbira tal-bidliet fil-valur ġust rikonoxxuti direttament f'ekwità) u obligazzjoni li l-entità tikkunsidra li hi relatata kienet tkun imkejla fil-kost amortizzat (flimkien ma' bidliet fil-valur ġust mhux rikonoxxuti). F'ċirkustanzi bhal dawn, entità tista' tasal għal konlużjoni li r-rapporti finanzjarji tagħha jipprovdu aktar informazzjoni rilevanti li kieku kemm l-assi u kemm l-obbligazzjoni kienu kklassifikati bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf.

AG4E L-eżempji li ġejjin juru meta din il-kundizzjoni tista' tiġi ssodisfata. Fil-każijiet kollha, entità tista' tuza din il-kundizzjoni biex tikklassifika assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf biss jekk tissodisfa l-principju fil-paragrafu 9(b)(i).

- (a) Entità għandha obligazzjonijiet li l-flussi tal-flus tagħhom huma kuntrattwalment ibbażati fuq il-prestazzjoni tal-assi li kieku kienu jkunu kklassifikati bhala disponibbli għall-bejgh. Pereżempju, assiguratour jista' jkollu obligazzjonijiet li jkun fihom aspett diskrezzjonarju tal-partecipazzjoni li jhallas benefiċċji bbażati fuq redditu fuq l-investment realizzat u/jew mhux realizzat ta' gabra speċifikata tal-assi tal-assiguratour. Jekk il-kejl ta' dawk l-obbligazzjonijiet jirrifletti l-prezzijiet kurrenti tas-suq, li tikklassifika l-assi bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf ifisser li l-bidliet fil-valur ġust tal-assi finanzjarji huma rikonoxxuti fi profitt jew telf fl-istess perijodu bhala bidliet relatati fil-valur tal-obbligazzjonijiet.

- (b) Entità għandha obbligazzjonijiet taht kuntratti tal-assigurazzjoni li l-kejl tagħhom jinkorpora informazzjoni kurrenti (kif permess minn IFRS, il-paragrafu 24), u assi finanzjarji li hi tikkunsidra relatati li kieku kienu jkun kklassifikati bhala disponibbli għall-bejgħ jew imkejla fil-kost amortizzati.
- (c) Entità għandha assi finanzjarji, obbligazzjonijiet finanzjarji jew it-tnejn li jaqsmu r-riskju, bħar-riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax, li johlqu bidliet opposti fil-valur ġust li għandhom tendenza li jpaċu lil xulxin. Madankollu, huma biss uħud mill-istrumenti li se jitkejlu fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf (i.e. huma derivati, jew huma kklassifikati bhala miżmuma għan-negozju). Jista' wkoll ikun il-każ li r-reqwiziti għal kontabilità għall-*hedging* ma jkunux issodisfati, pereżempju minhabba li r-reqwiziti għall-effettività fil-paragrafu 88 ma jkunux issodisfati.
- (d) Entità għandha assi finanzjarji, obbligazzjonijiet finanzjarji jew it-tnejn li jaqsmu riskju, bħal riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax, li johlqu bidliet opposti fil-valur ġust li għandhom tendenza li jpaċu lil xulxin u l-entità ma tikkwalifikax għal kontabilità għall-*hedging* minhabba li l-ebda wiehed mill-istrumenti m'hu derivat. Barra minn hekk, fin-nuqqas ta' kontabilità għall-*hedging* ikun hemm inkonsistenza sinifikanti fir-rikonoxximent ta' qligħ u telf. Pereżempju:
- (i) L-entità tkun iffinanzjat portafoll ta' assi b'rata fissa li kieku kienu jkun kklassifikati bhala disponibbli għall-bejgħ flimkien ma' obbligazzjonijiet b'rati fissi li l-bidliet fil-valur ġust tagħhom għandhom tendenza li jpaċu lil xulxin. Ir-rappurtagġ kemm tal-assi u l-obbligazzjonijiet fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf jikkoreġi l-inkonsistenza li kieku kienu kienet tinholq mill-kejl tal-assi fil-valur ġust ma' bidliet irrappurtati fl-ekwità u l-obbligazzjonijiet fil-kost amortizzati.
- (ii) L-entità iffinanzjat grupp speċifiku ta' ammonti mislufa bil-ħruġ ta' bonds innegozjati li l-bidliet fil-valur ġust tagħhom għandhom tendenza li jpaċu lil xulxin. Jekk, minbarra dan, l-entità tixtri u tbigh il-bonds b'mod regolari iżda rament, jew qatt, ma tixtri u tbigh l-ammonti mislufa, ir-rappurtagġ kemm tal-ammonti mislufa u kemm tal-bonds fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf jelimina l-inkonsistenza fl-għażla taż-żmien tar-rikonoxximent ta' qligħ u telf li kieku kien jirriżulta mill-kejl tagħhom it-tnejn fil-kost amortizzati u li tirrikonoxxi qligħ jew telf kull darba li bond terġa' tintxara.

AG4F Fkażijiet bħal dawk deskritti fil-paragrafu ta' qabel, li tikklassifika, fir-rikonoxximent inizjali, l-assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji li ma jkunux imkejla b'mod iehor bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf, jista' jelimina jew inaqqas b'mod sinifikanti l-kejl jew l-inkonsistenza fil-kejl jew fir-rikonoxximent u jipproduċi aktar informazzjoni rilevanti. Għal skopijiet prattici, l-entità mhix meħtieġa li tidhol fl-assi u l-obbligazzjonijiet kollha li johlqu l-inkonsistenza fil-kejl jew fir-rikonoxximent eżattament fl-istess hin. Dewmien raġonevoli hu permess bil-patt li kull tranzazzjoni hi kklassifikata bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf fir-rikonoxximent inizjali u, li f'dak il-hin, kull tranzazzjonijiet li jkun fadal ikunu mistennija li jseħhu.

AG4G Ma jkunx aċċettabbli li tikklassifika biss xi wħud mill-assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji li johlqu l-inkonsistenza bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf jekk meta tagħmel hekk ma jeliminax jew ma jnaqqasx b'mod sinifikanti l-inkonsistenza u għalhekk ma jirriżultax f'aktar informazzjoni rilevanti. Madankollu, ikun aċċettabbli li tikklassifika biss xi wħud minn numru ta' assi finanzjarji simili jew obbligazzjonijiet finanzjarji simili jekk billi tagħmel hekk tikkawża tnaqqis sinifikanti (u possibbilment tnaqqis ikbar minn klassifikazzjonijiet permessi) fl-inkonsistenza. Pereżempju, assumi li entità għandha numru ta' obbligazzjonijiet finanzjarji simili li jlahhqu għal CU100 ⁽¹⁾ u numru ta' assi finanzjarji simili li jlahhqu għal CU50 iżda li huma mkejla fuq bażi differenti. L-entità tista' tnaqqas b'mod sinifikanti l-inkonsistenza fil-kejl billi tikklassifika fir-rikonoxximent inizjali l-assi kollha, iżda biss xi wħud mill-obbligazzjonijiet (pereżempju, obbligazzjonijiet individwali b'total kombinat ta' CU45) bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf. Madankollu, minhabba klassifikazzjoni bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf tista' tapplika biss għall-istrument finanzjarju shih, l-entità f'dan l-eżempju għandha tikklassifika obbligazzjoni waħda jew iktar fit-totalità tagħhom. Ma tistax tikklassifika la komponent ta' obbligazzjoni (eż. bidliet fil-valur attribwibbli għal riskju wiehed biss, bħal fil-każ ta' bidliet frata ta' mghax *benchmark*) u lanqas proporzjon (i.e. perċentwali) ta' obbligazzjoni.

Il-paragrafu 9(b)(ii): Grupp ta' assi finanzjarji, obbligazzjonijiet finanzjarji jew it-tnejn huma mmanigġati u l-prestazzjoni hi evalwata fuq il-baži tal-valur ġust, b'konformità ma' strategija dokumentata ta' ġestjoni tar-riskju jew ta' investiment

AG4H Entità tista' tiżdaniġġa u tevalwa l-prestazzjoni ta' grupp ta' assi finanzjarji, obbligazzjonijiet finanzjarji jew it-tnejn b'tali mod li l-kejl ta' dak il-grupp fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf jirriżulta f'aktar informazzjoni rilevanti. Il-fokus f'dan il-każ hu fuq il-mod kif l-entità tiżdaniġġa u tevalwa l-prestazzjoni, milli fuq in-natura tal-istrumenti finanzjarji tagħha.

⁽¹⁾ Fdan l-Istandard, l-ammonti monetari huma denominati f'unitajiet tal-munita (CU).

- AG4I L-eżempji li ġejjin juru meta din il-kundizzjoni tista' tiġi ssodisfata. Fil-każijiet kollha, entità tista' tuża din il-kundizzjoni biex tikklassifika assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf biss jekk tissodisfa l-prinċipju fil-paragrafu 9(b)(i).
- (a) Entità hi organizzazzjoni ta' kapital ta' riskju, fond ta' benefiċċju komuni, unit trust jew entità simili, li n-negozju tagħha hu li tinvesti f'assi finanzjarji bil-ghan li tagħmel profitt mir-redditu totali tagħhom fis-sura ta' mgħax jew dividendi u bidliet fil-valur ġust. I-IAS 28 u I-IAS 31 jippermettu li investimenti bħal dawn jiġu esklużi mill-ambitu tagħhom bil-patt li jkunu mkejla fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf. Entità tista' tapplika l-istess politika tal-kontabilità għal investimenti oħrajn iżdaniġġjati fuq bażi ta' redditu totali iżda li l-influwenza fuqhom mhix biżżejjed għalihom biex jaqgħu taht l-ambitu tal-IAS 28 jew I-AS 31.
- (b) L-entità għandha assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji li jaqsmu riskju wiehed jew iktar u dawk ir-riskji huma mmaniġġjati u evalwati fuq bażi ta' valur ġust b'konformità ma' politika dokumentata ta' manigment tal-assi u tal-obbligazzjonijiet. Eżempju ta' dan jista' jkun entità li harġet "prodotti strutturati" li fihom derivati mdeffsa multipli u tiżdaniġġja r-riskji li jirriżultaw fuq bażi tal-valur ġust billi tuża tahlita ta' strumenti finanzjarji derivati u mhux derivati. Eżempju simili jista' jkun entità li toriġina ammonti mislufa fuq rata tal-imghax fissa u tiżdaniġġja r-riskju li jirriżulta fir-rata ta' mgħax *benchmark* billi tuża tahlita ta' strumenti finanzjarji derivati u mhux derivati.
- (c) L-entità hi assigurat li jkollha portafoll ta' assi finanzjarji, tiżdaniġġja dak il-portafoll sabiex tiżdassimizza r-redditu totali (i.e. imghax jew dividendi u bidliet fil-valur ġust), u tevalwa l-prestazzjoni tagħhom fuq dik il-baży. Il-portafoll jista' jinżamm biex jagħmel tajjeb għal obbligazzjonijiet speċifiċi, ekwità jew it-tnejn. Jekk il-portafoll jinżamm biex jagħmel tajjeb għal obbligazzjonijiet speċifiċi, il-kundizzjoni fil-paragrafu 9(b)(ii) tista' tiġi ssodisfata għall-assi mingħajr ma jingħata kas ta' jekk l-assiguratur jiżdaniġġax u jevalwax ukoll l-obbligazzjonijiet fuq baży ta' valur ġust. Il-kundizzjoni fil-paragrafu 9(b)(ii) tista' tiġi ssodisfata meta l-ghan tal-assiguratur hu li jiżdassimizza r-redditu totali fuq l-assi matul perijodu ta' żmien twil, anke jekk l-ammonti mhallsa lid-detenturi ta' kuntratti partecipanti jiddependu fuq fatturi oħrajn bħal dawk ta' qligħ realizzat matul perijodu ta' żmien iqsar (eż. sena) jew li huma soġġetti għad-diskrezzjoni tal-assiguratur.
- AG4J Kif innutat hawn fuq, din il-kundizzjoni tiddependi fuq il-mod l-entità tiżdaniġġja u tevalwa l-prestazzjoni tal-grupp ta' strumenti finanzjarji li qed ikunu kkunsidrati. Għalhekk, (soġġett għal hteġġa ta' klassifikazzjoni fir-rikonoxximent inizjali) entità li tikklassifika strumenti finanzjarji bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf fuq baży ta' din il-kundizzjoni għandha tikklassifika hekk l-istrumenti finanzjarji kollha eliġibbli li huma mmaniġġati u evalwati flimkien.
- AG4K Id-dokumentazzjoni tal-istrateġija tal-entità m'hemmx bżonn li tkun estensiva, iżda għandha tkun biżżejjed biex turi konformità mal-paragrafu 9(b)(ii). Dokumentazzjoni bħal din mhix meħtieġa għal kull entrata individwali, iżda tista' tkun fuq baży ta' portafoll. Pereżempju, jekk il-prestazzjoni tas-sistema tal-manigment għal dipartiment — hekk kif approvat mill-personal manigerjali prinċipali tal-entità — turi biċ-ċar li l-prestazzjoni tkun evalwata fuq baży tar-redditu totali, l-ebda dokumentazzjoni oħra ma tkun meħtieġa biex turi konformità mal-paragrafu 9(b)(ii).

Rata effettiva tal-imghax

- AG5 F'xi każijiet, l-assi finanzjarji huma akkwistati bi skont kbir li jirrifletti telf fil-kreditu mgarrab. Entitajiet jinkludu telf fil-kreditu mgarrab bħal dan fil-likwiditajiet stmati meta tkun qed tinhadem ir-rata effettiva tal-imghax.
- AG6 Meta jiġi applikat il-metodu tal-imghax effettiv, entità ġeneralment tamortizza kwalunkwe drittijiet, punti mhallsa jew riċevuti, kosti tat-tranzazzjoni u primjums jew skonti oħra inklużi fil-kalkolazzjoni tar-rata effettiva tal-imghax fuq il-hajja mistennija tal-istrument. Madankollu, perijodu iqsar huwa użat jekk dan huwa l-perijodu li għalih għandhom x'jaqsmu d-drittijiet, punti mhallsa jew irċevuti, kosti tat-tranzazzjoni, primjums jew skonti. Dan ikun il-każ meta l-varjabbli li miegħu għandhom x'jaqsmu d-drittijiet, punti mhallsa jew irċevuti, kosti tat-tranzazzjonijiet, primjums jew skonti jingħataw prezz ġdid skont ir-rati tas-suq qabel il-maturità mistennija tal-istrument. F'każ bħal dan, il-perijodu ta' amortizzament adattat hu l-perijodu għad-data ta' għoti ta' prezz ġdid li jmiss. Pereżempju, jekk primjum jew skont fuq strument ta' rata varjabbli jirrifletti mgħax li jkun dovut fuq l-istrument minn meta kien imhallas l-aħhar l-imghax, jew bidliet fir-rati tas-suq minn meta r-rata varjabbli ta' mgħax giet stipulata mill-ġdid għar-rati tas-suq, dan jiġi amortizzat għad-data li jmiss meta l-imghax varjabbli jiġi stipulat mill-ġdid għar-rati tas-suq. Dan jiġi minhabba li l-primjum jew l-iskont għandu x'jaqsam mal-perijodu għad-data ta' stipular mill-ġdid li jmiss minhabba, li f'dik id-data, il-varjabbli li miegħu għandhom x'jaqsmu l-primjum jew l-iskont (jiġifieri rati ta' mgħax) hu stipulat mill-ġdid għar-rati tas-suq. Jekk, madankollu, il-primjum jew l-iskont jirriżulta minn bidla fil-firxa tal-kreditu fuq ir-rata varjabbli speċifikata fl-istrument, jew varjabbli oħra li ma humiex stipulati mill-ġdid għar-rati tas-suq, dan hu ammortizzat fuq il-hajja mistennija tal-istrument.

- AG7 Għal assi finanzjarji b'rata varjabbli u obbligazzjonijiet finanzjarji b'rata varjabbli, stima mill-ġdid perijodika tal-flussi ta' flus biex tirrifletti l-movimenti fir-rati ta' mgħax tas-suq tibdel ir-rata effettiva tal-imghax. Jekk assi finanzjarju b'rata varjabbli jew obbligazzjoni finanzjarja b'rata varjabbli tiġi rikonossuta fil-bidu b'ammont ugwali għall-kapital riċevibbli jew pagabbli mal-maturità, stima mill-ġdid tal-pagamenti ta' mgħax futuri normalment ma għandha ebda effett sinifikanti fuq l-ammont mizmum fil-kotba tal-assi jew obbligazzjoni.
- AG8 Jekk entità tirrevedi l-estimi tagħha tal-hlasijiet u l-irċevuti, l-entità għandha taġġusta l-ammont li jiżamm fil-kotba mill-assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja (jew grupp ta' strumenti finanzjarji) biex jirrifletti l-flussi tal-flus stmati attwali jew riveduti. L-entità tirrikalkola l-ammont li jinżamm fil-kotba billi taħdem il-valur ġust tal-istima tal-flussi futuri tal-flus skont ir-rata tal-imghax originali effettiva tal-istrument finanzjarju. L-aġġustament ikun rikonossut bhala introjtu jew nefqa fil-profitti jew telf. Jekk assi finanzjarju jkun riklassifikat skont il-paragrafu 50B, 50D, jew 50E, u sussesgwentement l-entità żżid l-estimi tagħha tal-irċevuti tal-flussi tal-flus bhala riżultat ta' rkuprabbiltà akbar ta' dawk l-irċevuti ta' flus, l-effett ta' dik iż-żieda għandha tiġi rikonossuta bhala aġġustament għar-rata tal-imghax effettiva mid-data tal-bidla fl-estimi aktar minn aġġustament għall-ammont li jinżamm fil-kotba mill-assi fid-data tal-bidla fl-estimi.

Derivati

- AG9 Eżempji tipiċi ta' derivati huma futures u forward, *swap* u kuntratti ta' opzjonijiet. Derivat normalment għandu ammont misthajjel, li hu ammont ta' munita, numru ta' ishma, numru ta' unitajiet tal-piż jew volum jew unitajiet ohra speċifikati fil-kuntratt. Madankollu, strument derivat ma jehtieġx lid-detentur jew kittieb jinvesti jew jirċievi l-ammont misthajjel malli jidhol fis-seħh il-kuntratt. Inkella, derivat jista' jehtieġ pagament fiss jew pagament ta' ammont li jista' jinbidel (iżda mhux b'mod proporzjonali ma' bidla fil-baži) bhala riżultat ta' xi avveniment futur li ma jkollux x'jaqsam ma' ammont misthajjel. Pereżempju, kuntratt jista' jehtieġ pagament fiss ta' CU1 000 ⁽¹⁾ jekk il-LIBOR ta' sitt xhur jiżded b'100 punt baži. Kuntratt bħal dan huwa derivat anki jekk ammont misthajjel ma jkunx speċifikat.
- AG10 Id-definizzjoni ta' derivati f'dan l-Istandard tinkludi kuntratti ssaldati gross b'kunsinna tal-entrata baži (eż kuntratt bil-quddiem biex jinxtara strument tad-dejn b'rata fissa). Entità jista' jkollha kuntratt biex tixtri jew tbigh entrata mhux finanzjarja li tista' tissalda nett fi flus jew permezz ta' strument finanzjarju ieħor jew billi jiġu skambjati strumenti finanzjarji (eż kuntratt għal-xiri jew bejgħ ta' komodità bi prezz fiss f'data futura). Kuntratt bħal dan jaq' fi hdan l-ambitu ta' dan l-Istandard sakemm ikun iddahhal fi u jibqa' jinżamm għall-għanijiet ta' kunsinna ta' entrata mhux finanzjarji skont ir-rekwiżiti ta' xiri, bejgħ u użu mistennija tal-entità (ara l-paragrafi 5-7).
- AG11 Wahda mill-karatteristiċi li jiddefinixxu derivat hi dik li għandu investiment nett fil-bidu li hu iżgħar minn dak li kieku kien ikun mehtieġ għal tipi ohra ta' kuntratt li kienu jkunu mistennija li jkollhom rispons simili għal bidliet fil-fatturi tas-suq. Kuntratt ta' opzjoni jissodisfa din id-definizzjoni minhabba li l-primjum huwa inqas mill-investiment li kieku kien ikun mehtieġ biex jinkiseb l-istrument finanzjarju fuq baži li miegħu tkun marbuta l-opzjoni. Bidla fil-munita li tehtieġ kambju inizjali ta' muniti differenti ta' valuri ġusti tissodisfa d-definizzjoni minhabba li għandha investiment nett inizjali ta' zero.
- AG12 Bejgħ jew xiri mħallas fi żmien regolari jagħti bidu għal impenn fil-prezz fiss bejn id-data tan-negozju u d-data tas-sald li tissodisfa d-definizzjoni ta' derivati. Madankollu, minhabba t-tul ta' żmien qasir tal-impenn, mhux rikonossut bhala strument finanzjarju derivat. Anzi, dan l-Istandard jipprovdi għal kontabilità speċjali għal kuntratti b'mod regolari bħal dawn (ara l-paragrafi 38 u AG53-AG56).
- AG12A . Id-definizzjoni ta' derivat tirreferi għal varjabbli mhux finanzjarji li mhumieq speċifiċi għal xi parti kontraenti. Dawn jinkludu indiċi ta' telf minn terremoti f'reġjun partikolari u indiċi ta' temperaturi f'belt partikolari. Varjabbli mhux finanzjarji speċifiċi għal parti kontraenti jinkludu l-okkorrenza jew in-nuqqas ta' okkorrenza ta' nar li jagħmel hsarat jew jeqred assi ta' parti kontraenti. Bidla fil-valur ġust ta' assi mhux finanzjarju hu speċifiku għas-sid jekk il-valur ġust jirrifletti mhux biss bidliet fil-prezzijiet ta' suq ta' dawn l-assi (varjabbli finanzjarju) iżda ukoll il-kundizzjoni tal-assi mhux finanzjarju speċifiku mizmum (varjabbli mhux finanzjarju). Pereżempju, jekk garanzija tal-valur residwu ta' vettura speċifika tesponi lill-garanti għar-riskju għal bidliet fil-kundizzjoni fiżika tal-vettura, il-bidla f'dak il-valur residwu hu speċifiku għas-sid tal-karozza.

Kosti tat-tranzazzjoni

- AG13 Kosti tat-tranzazzjoni jinkludu drittijiet u kummissjonijiet imħallsa lill-aġenti (inkluż impjegati li jaġixxu bhala aġenti tal-bejgħ), konsultanti, sensara u kummerċjanti, levies minn aġenziji regolatorji u kambji tat-titoli, u trasferiment ta' taxxi u obbligazzjonijiet. Kosti tat-tranzazzjoni ma jinkludux primjums jew skontijiet ta' djun, kosti ta' finanzjament jew kosti tal-amministrazzjoni jew ta' investiment interni.

⁽¹⁾ F'dan l-Istandard, l-ammonti monetarji huma denominati f'unitajiet tal-munita (CU).

Assi jew obligazzjonijiet finanzjarji miżmuma ghan-negozju

AG14 Negozju ġeneralment jirrifletti xiri u bejgħ b'mod attiv u frekwenti, u strumenti finanzjarji miżmuma ghan-negozju ġeneralment huma użati bil-ghan li jiġġeneraw profitt minn ċaqliq fuq perijodu ta' żmien qasir fil-prezz jew fil-margġini tan-negozjant.

AG15 Obligazzjonijiet finanzjarji miżmuma ghan-negozju jinkludu:

- (a) obligazzjonijiet derivati li mhumiex rappurtati bhala strumenti tal-*hedging*;
- (b) obligazzjonijiet biex jiġu pprovduti assi finanzjarji mislufa minn bejjiegh fuq il-karta (jiġifieri entità li tbigh assi finanzjarji li tkun isselset u li jkunu għadhom ma sarux propjetà tagħha);
- (ċ) obligazzjonijiet finanzjarji li huma mgarrba bl-intenzjoni għal xiri mill-ġdid tagħhom fil-viċin (eż strument ta' dejn ikkwotat li l-emittent jista' jixtrih lura fil-qrib skont bidliet fil-valur ġust tiegħu); u
- (d) obligazzjonijiet finanzjarji li huma parti minn portafoll ta' strumenti finanzjarji identifikati li huma mmanigġjati flimkien u li għalihom hemm evidenza ta' similarità riċenti ta' tehid ta' profitt fuq żmien qasir.

Il-fatt li tintuża obligazzjoni biex tiffinanzja attivitajiet kummerċjali ma twassalx biex l-obbligazzjoni tkun meqjusa bhala miżmuma għall-kummerċ.

Investimenti miżmuma sad-data tal-maturità

AG16 Entità m'għandhiex intenzjoni pożittiva biex iżżomm sal-maturità investment f'assi finanzjarju b'maturità fissa jekk:

- (a) l-entità għandha l-ghan li iżżomm l-assi finanzjarju għal perijodu mhux definit;
- (b) l-entità tkun lesta tbigh l-assi finanzjarju (hlief jekk tinqala' sitwazzjoni li ma tkunx wahda li ssehh ripetutament u ma tkunx wahda li setgħet tiġi anticipata b'mod raġonevoli mill-entità) b'rispons għall-bidliet fir-rati ta' mgħax tas-swieq jew riskji, htigijiet tal-flussi ta' flus, bidliet fid-disponibilità ta' u r-rendita fuq investimenti alternattivi, bidliet fis-sorsi u termini ta' finanzjament jew bidliet fir-riskju fuq il-munita; jew
- (ċ) l-emittent għandu d-dritt isalda l-assi finanzjarju b'ammont li jkun ferm inqas mill-ispiza amortizzata tiegħu.

AG17 Strument ta' dejn b'rata ta' mgħax varjabbli jista' jissodisfa l-kriterji għal investment miżmum sal-maturità. Strumenti azzjonarji ma jstgħux jinżammu sal-maturità jew minhabba li għandhom hajja indefinita (bhal ishma ordinarji) jew minhabba l-ammonti li d-detentur jista' jirċievi jstgħu jvarjaw b'mod li mhux predeterminat (bhal opzjonijiet tal-ishma, garanziji u drittijiet simili). Fir-rigward tad-definizzjoni ta' investimenti miżmuma sal-maturità, pagamenti fissi jew determinabbli u maturità fissa jfissru li arrangament kuntrattwali jiddefinixxi l-ammonti u d-dati tal-pagamenti lid-detentur, bhall-pagamenti ta' mgħax u kapital. Riskju sinifikanti ta' nuqqas ta' pagament ma jimpedixxi il-klassifikazzjoni ta' assi finanzjarju kif miżmum sal-maturità sakemm il-pagamenti kuntrattwali tiegħu jkunu fissi u determinabbli u l-kriterji l-oħra għal dik il-klassifikazzjoni jiġu sodisfatti. Jekk it-termini ta' strument ta' dejn perpetwu jipprovdur għal pagamenti ta' mgħax għal perijodu indefinit, l-istrument ma jistax jiġi kklassifikat bhala miżmum sal-maturità minhabba li ma hemm ebda data tal-maturità.

AG18 Il-kriterji għall-klassifikazzjoni bhala investment miżmum sal-maturità huma sodisfatti għal assi finanzjarju li jista' jinxtra mill-emittent jekk id-detentur għandu l-hsieb u hu kapaċi jzommu biss sakemm jiġi msejjah jew sal-maturità u l-pussessur jirkupra sostanzjalment l-ammont rikonoxxut kollu tiegħu. L-opzjoni ta' xiri tal-emittent jekk eżerċitata, sempliċiment thaffef il-maturità tal-assi. Madankollu, jekk l-assi finanzjarju jista' jinxtra fuq il-baži li tirriżulta f'sitwazzjoni li d-detentur ma jirkuprax parti sostanzjali tal-ammont kollu rikonoxxut tiegħu, l-assi finanzjarju ma jistax jiġi kklassifikat bhala investment miżmum sal-maturità. L-entità tikkunsidra kull primjum mħallas u kosti tat-tranzazzjoni kapitalizzati meta tistabbilixxi jekk l-ammont miżmum fil-kotba jkunx se jiġi sostanzjalment irkuprat.

AG19 Assi finanzjarju li hu *puttable* (jiġifieri d-detentur għandu d-dritt li jehtiegħ li l-emittent ihallas lura jew jifdi l-assi finanzjarju qabel il-maturità) ma jistax jiġi kklassifikat bhala investment miżmum sal-maturità minhabba li meta wiehed ihallas għal karatteristika put f'assi finanzjarju dan mhux konsistenti mal-espressjoni tal-intenzjoni li wiehed iżomm assi finanzjarju sal-maturità.

AG20 Għal parti kbira mill-assi finanzjarji, valur ġust hu miżura aktar adattata mill-ispiza amortizzata. Il-klassifikazzjoni miżmuma sal-maturità hi eċċezzjoni, iżda biss jekk l-entità għandha intenzjoni pożittiva u l-hila li iżzomm l-investment sal-maturità. Meta l-azzjonijiet tal-entità jittgħu dubju fuq l-intenzjoni tagħha u l-hila tagħha li iżzomm investimenti bhal dawn sal-maturità, il-paragrafu 9 jimpedixxi l-użu tal-eċċezzjoni għal perijodu ta' żmien raġonevoli.

- AG21 Xenarju ta' diżastru li hu possibbli biss b'mod remot, bhal kraxx fuq bank jew sitwazzjoni simili li taffettwa lill-assiguratur, mhix xi haga li hi stmata mill-entità meta tiddeċiedi jekk għandhiex intenzjoni pożittiva u hila li żżomm investment sal-maturità.
- AG22 Bejgħ qabel il-maturità jista' jissodisfa l-kundizzjoni fil-paragrafu 9 — u għalhekk ma jqajjimx mistoqsija dwar l-intenzjoni tal-entità li żżomm investimenti oħra sal-maturità — jekk dawn huma attribwibbli għal kull waħda minn dawn li ġejjin:
- (a) deterjorazzjoni sinifikanti f'kemm l-emittent hu sod biex issellfu. Pereżempju, bejgħ wara tnaqqis fil-klassifikazzjoni tal-kreditu minn aġenzija tal-klassifikazzjoni barranija mhux bilfors tqajjem mistoqsija dwar l-intenzjoni tal-entità li żżomm investimenti oħra sal-maturità jekk it-tnaqqis fil-klassifikazzjoni tipprovdi evidenza ta' deterjorazzjoni sinifikanti f'kemm hu sod l-emittent biex issellfu għudikata b'referenza għall-klassifikazzjoni tal-kreditu fir-rikonoxximent inizjali. Bl-istess mod, jekk entità tuża klassifikazzjonijiet interni biex tistma l-esponimenti, bidliet f'dawk il-klassifikazzjonijiet interni jistgħu jgħinu jidentifikaw emittenti li għalihom kien hemm deterjorazzjoni sinifikanti f'kemm huma sodi biex ikunu mislufa, sakemm il-metodu tal-entità dwar kif tagħti l-klassifikazzjonijiet interni u bidliet f'dawk il-klassifikazzjonijiet jagħtu miżura konsistenti, affidabbli u oġġettiva tal-kwalità tal-kreditu tal-emittenti. Jekk hemm evidenza li assi finanzjarju huwa indebolit (ara l-paragrafi 58 u 59), id-deterjorazzjoni f'kemm huma sodi biex ikunu msellfa hija spiss meqjusa bhala sinifikanti.
  - (b) bidla fil-liġi fiskali li telimina jew tnaqqas b'mod sinifikanti l-istatus ta' eżenzjoni mit-taxxa ta' interess fuq l-investment miżmum sal-maturità investment (iżda mhux bidla fil-liġi tat-taxxa li tirrevedi r-rati tat-taxxa marginali applikabbli għall-introjt mill-interess).
  - (c) kombinament tan-negozju maġġuri jew dispożizzjoni maġġuri (bhall-bejgħ ta' segment) li tehtieg il-bejgħ jew it-trasferiment ta' investimenti miżmuma sal-maturità biex tinzamm il-pożizzjoni ta' riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imgħax tal-entità eżistenti jew il-politika tar-riskju fuq il-kreditu (għalkemm il-kombinament tan-negozju hi każ fi hdan il-kontroll tal-entità, il-bidliet għall-portafoll tal-investment biex tinzamm pożizzjoni ta' riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imgħax jew politika ta' riskju ta' kreditu tista' tkun konsekwenzjali aktar milli anticipata).
  - (d) bidla fir-rekwiziti statutorji jew regolatorji li jimmodifikaw b'mod sinifikanti jew dak li jikkostitwixxi investment permissibbli jew il-livell massimu ta' tipi partikolari ta' investimenti, b'hekk jikkawżaw lill-entità sabiex tiddisponi minn investment miżmum sal-maturità.
  - (e) zieda sinifikanti fir-rekwiziti kapitali regolatorji tal-industrija li tikkawża l-entità biex tonqos fil-kobor billi tbiġh investimenti miżmuma sal-maturità.
  - (f) zieda sinifikanti fil-piżijiet ta' riskju ta' investimenti miżmuma sal-maturità użati għal għanijiet regolatorji ta' kapital ibbażat fuq ir-riskju.
- AG23 Entità ma għandhiex hila murija li żżomm investment f'assi finanzjarju b'maturità fissa sal-maturità jekk:
- (a) m'għandhiex ir-rizorsi finanzjarji disponibbli biex tkompli tiffinanza l-investment sal-maturità; jew
  - (b) hi soġġetta għal ostakolu legali eżistenti jew xi ostakolu iehor li jista' jharbat l-intenzjoni tagħha li żżomm l-assi finanzjarju sal-maturità. (Madankollu, l-opzjoni ta' sejha tal-emittent mhux bilfors tharbat l-intenzjoni tal-entità li żżomm assi finanzjarju sal-maturità — ara l-paragrafu AG18.)
- AG24 Ċirkostanzi hliet dawk deskritti fil-paragrafi AG16–AG23 jistgħu jindikaw li entità ma jkollhiex intenzjoni pożittiva jew l-hila li żżomm investment sal-maturità.
- AG25 Entità tistma l-intenzjoni u l-hila tagħha li żżomm l-investimenti tagħha sal-maturità mhux biss meta dawk l-assi finanzjarji jiġu rikonoxxuti fil-bidu, iżda wkoll f'kull data sussegwenti tal-karta tal-bilanċ.

Ammonti mislufa u riċevibbli

- AG26 Kull assi finanzjarju mhux derivat b'pagamenti fissi jew li jistgħu jiġu determinati (inkluż assi ta' ammonti mislufa, debitori tan-negozju, investimenti fi strumenti ta' dejn u depożiti miżmuma f'banek) jistgħu potenzjalment jissodisfaw id-definizzjoni ta' ammonti mislufa u debitori li għad iridu jithallsu. Madankollu, assi finanzjarju li hu kkwotat f'suq attiv (bhal strument ta' dejn ikkwotat, ara l-paragrafu AG71) ma jikkwalifikax għall-klassifikazzjoni bhala ammonti mislufa jew kontijiet li għad iridu jithallsu. Assi finanzjarji li ma jissodisfawx din id-definizzjoni ta' ammonti mislufa u debitori li jistgħu jiġu kklassifikati bhala investimenti miżmuma sal-maturità jekk jissodisfaw il-kundizzjonijiet għal dik il-klassifikazzjoni (ara l-paragrafi 9 u AG16-AG25). Mar-rikonoxximent inizjali tal-assi finanzjarju li kien jiġi kklassifikat b'sitwazzjoni oħra bhala ammonti mislufa jew kont li għad irid jithallas, entità tista' tinnominah bhala assi finanzjarju bil-valur gust permezz ta' profitt jew telf, jew disponibbli għall-bejgħ.

DERIVATTIVI MDEFFSA (il-paragrafi 10–13)

- AG27 Jekk kuntratt li jospita ma għandu ebda maturità ddikjarata jew predeterminata u jirrappreżenta interess residwu fl-attiv nett ta' entità, allura l-karatteristiċi u r-riskji ekonomiċi tiegħu huma dawk ta' strument azzjonarju, u derivati mdeffes li jehtieġu jkollhom karatteristiċi ta' ekwità li jkollhom x'jaqsmu mal-istess entità li għandha titqies bhala relatata mill-qrib. Jekk il-kuntratt li jospita mhuwiex strument azzjonarju u jissodisfa d-definizzjoni ta' strument finanzjarju, allura l-karatteristiċi ekonomiċi tiegħu huma dawk ta' strument ta' dejn.
- AG28 derivat li mhux-opzjoni mdeffsa (bhal tpartit bil-quddiem jew imdeffes) hu sseparat mill-kuntratt tiegħu li jospita fuq il-bażi tat-termini sustantivi ddikjarati jew implikati tiegħu, biex dan jirriżulta f'valur ġust ta' zero marrikonoxximent inizjali. derivat ibbażat fuq opzjoni mdeffsa (bhal put, xiri, massimu, minimu jew swaption imdeffsa) hu sseparat mill-kuntratt li jospita tiegħu fuq il-bażi tat-termini ddikjarati tal-karatteristika tal-opzjoni. L-ammont miżmum fil-kotba tal-istrument ospitanti hu l-ammont residwali wara li jiġu sseparati d-derivati mdeffesin.
- AG29 Ġeneralment, derivati mdeffsa multipli fi strument wahdieni huma ttrattati bhala derivattiv imdeffes kompost wahdieni. Madankollu, derivati mdeffsa li huma kklassifikati bhala ekwità (ara l-IAS 32) huma miktubin separatament minn dawk ikklassifikati bhala assi jew obbligazzjonijiet. Barra minn hekk, jekk strument għandu aktar minn derivat imdeffes wiehed u dawk id-derivati għandhom x'jaqsmu ma' esponimenti għal riskju differenti u jistgħu jiġu sseparati minn xulxin u huma indipendenti minn xulxin, dawn huma mnizzlin separatament minn xulxin.
- AG30 Il-karatteristiċi u r-riskji ekonomiċi ta' derivat imdeffes mhumix relatati mill-qrib mal-kuntratt li jospita (il-paragrafu 11(a)) fl-eżempji li ġejjin. F'dawn l-eżempji, filwaqt li wiehed jassumi li l-kundizzjonijiet fil-paragrafu 11(b) u (c) jiġu sodisfatti, entità tnizzel id-derivat imdeffes separatament mill-kuntratt li jospita.
- (a) Opzjoni put imdeffsa fi strument li tippermetti lid-detentur li jehtieġ lill-emittent li jikseb mill-ġdid l-istrument għal ammont ta' flus jew assi ohra li jvarja fuq il-bażi tal-bidla f'ekwità jew fil-prezz tal-komodità jew indici mhix relatata mill-qrib mal-istrument ospitant tad-dejn.
- (b) Opzjoni ta' xiri mdeffsa fi strument azzjonarju li tippermetti lill-emittent jakkwista mill-ġdid l-istrument azzjonarju bi prezz speċifikat mhix relatata mill-qrib mal-istrument ospitanti ta' azzjonarju mill-perspettiva tad-detentur (mill-perspettiva tal-emittent, l-opzjoni ta' xiri hi strument azzjonarju sakemm tissodisfa l-kundizzjonijiet għal dik il-klassifikazzjoni taht l-IAS 32, f'liema każ, hi eskluża mill-ambitu ta' dan l-Istandard).
- (c) Opzjoni jew dispożizzjoni awtomatika biex it-terminu ta' żmien li jibqa' jiġi estiz sal-maturità ta' strument ta' dejn mhix relatata mill-qrib mal-istrument ospitanti tad-dejn sakemm ma jkunx hemm aġġustament konkorrenti għar-rata tas-suq kurrenti approssimata ta' mgħax fil-hin tal-estensjoni. Jekk entità tohroġ strument ta' dejn u d-detentur ta' dak l-istrument ta' dejn jikteb opzjoni ta' *call* fuq l-istrument ta' dejn lil parti terza, l-emittent iqis l-opzjoni ta' *call* bhala li testendi t-terminu ta' maturità tal-istrument ta' dejn sakemm l-emittent ikun mehtieġ jippartecipa fi jew jiffacilita t-tqeghid mill-ġdid fis-suq tal-istrument ta' dejn bhala riżultat tal-eżerċitazzjoni tal-opzjoni ta' *call*.
- (d) Interess indiciżzat fuq l-ekwità jew pagament tal-kapital imdeffes fi strument ospitanti ta' dejn jew kuntratt ta' assigurazzjoni — li bih, l-ammont ta' interess jew kapital hu indiciżzat għall-valur tal-istrument azzjonarju — mhumix relatati mill-qrib mal-istrument ospitanti minhabba r-riskji inerenti fl-ospitanti u d-derivat imdeffes m'humiex simili.
- (e) Interess indiciżzat fuq il-komodità jew il-pagamenti tal-kapital imdeffes fi strument ospitanti ta' dejn jew kuntratt ta' assigurazzjoni — li bih, l-ammont ta' interess jew kapital hu indiciżzat għall-prezz tal-komodità (bhad-deheb)-mhumix relatati mill-qrib mal-istrument ospitanti minhabba r-riskji inerenti fl-istrument ospitanti u d-derivat imdeffes mhumix simili.
- (f) Karatteristika ta' konversjoni ta' ekwità imdeffes fi strument ta' dejn konvertibbli mhix relatata mill-qrib mal-istrument ospitanti ta' dejn mill-perspettiva tad-detentur tal-istrument (mill-perspettiva tal-emittent, l-opzjoni ta' ekwità hi strument azzjonarju u hi eskluża mill-ambitu ta' dan l-Istandard sakemm tissodisfa l-kundizzjonijiet għal dik il-klassifikazzjoni taht l-IAS 32).
- (g) Opzjoni għad-dritt tax-xiri, opzjoni put imhallsa minn qabel imdeffes f'kuntratt ta' debitu ospitanti jew kuntratt tal-assigurazzjoni ospitanti mhix relatata fil-qrib mal-kuntratt li jospita hlief meta l-prezz eżerċitat tal-opzjoni hu b'mod approssimattiv ugwali f'kull data eżerċitata għall-kost amortizzat fuq l-istrument ta' debitu ospitanti jew l-ammont miżmum fil-kotba tal-kuntratt tal-assigurazzjoni ospitanti. Mill-perspettiva ta' emittent ta' strument tad-debitu konvertibbli b'aspett ta' opzjoni bi dritt għax-xiri jew opzjoni *put* imdeffsa, l-istima ta' jekk l-opzjoni bi dritt għax-xiri jew l-opzjoni *put* hix relatata mal-kuntratt tad-debitu ospitanti ssir qabel isseparazzjoni tal-element ta' ekwità taht l-IAS 32.

- (h) Derivati ta' kreditu li huma mdeffsa fi strument ospitanti ta' dejn u jippermettu parti wahda (il-"benefiċjarja") li tittrasferixxi r-riskju ta' kreditu ta' assi ta' referenza partikolari, li jista' ma jkunx fid-detentur tagħha, lil parti oħra (il-"garanti") mhumiex relatati mill-qrib mal-istrument ospitanti ta' dejn. Derivati ta' kreditu bħal dawn jippermettu lill-garanti biex jassumi r-riskju fuq il-kreditu assoċjat mal-assi ta' referenza minghajr ma jkun jippossedih direttament.

AG31 Eżempju ta' strument ibridu hu strument finanzjarju li jagħti lid-detentur dritt li jpoġġi l-istrument finanzjarju lura lill-emittent bħala kambju għal ammont ta' flus jew assi finanzjarji oħra li jvarja fuq il-baži tal-bidla f'indici ta' ekwità jew komodità li jista' jiżdied jew jonqos ("strument *puttable*"). Sakemm l-emittent mar-rikonoxximent inizzjali ma jinnominax l-istrument *puttable* bħala obligazzjoni finanzjarja fil-valur ġust permezz tal-profit jew telf, hu mehtieg li jissepara derivat imdeffes (jiġifieri l-pagament tal-kapital indiciżzat) taħt il-paragrafu 11 minhabba li l-kuntratt li jospita hu strument ta' dejn taħt il-paragrafu AG27 u l-pagament tal-kapital indiciżzat mhux relatat mill-qrib mal-istrument ospitanti ta' dejn taħt il-paragrafu AG30(a). Minhabba li l-pagament tal-kapital jista' jiżdied u jonqos, id-derivat imdeffes hu derivat mhux opzjoni li l-valur tiegħu huwa indiciżzat għall-varjabbli baži.

AG32 Fil-każ ta' strument *puttable* li jista' jitpoġġa lura f'kull żmien għal flus ugwali għal sehem proporzjonat tal-valur nett tal-assi ta' entità (bħal unitajiet ta' fond komuni *open-ended* jew xi prodotti ta' investiment marbutin mal-unità), l-effett tas-separazzjoni ta' derivat imdeffes u r-rappurtaġġ ta' kull komponent hu biex jitkejjel l-istrument kombinat bl-ammont tal-fidi li hu pagabbli fid-data tal-karta tal-bilanċ jekk id-detentur ikun eżerċita d-dritt tiegħu li jpoġġi l-istrument lura lill-emittent.

AG33 Il-karatteristiċi ekonomiċi u r-riskji ta' derivat imdeffes huma relatati mill-qrib mal-karatteristiċi ekonomiċi u r-riskji tal-kuntratt li jospita fl-eżempji li ġejjin. F'dawn l-eżempji, entità ma tnizzilx id-derivat imdeffes separatament mill-kuntratt li jospita.

- (a) derivat imdeffes li fih il-baži hu rata ta' mgħax jew indici ta' rata ta' mgħax li jista' jibdel l-ammont ta' mgħax li kieku jithallas jew jiġi riċevut fuq kuntratt ta' debitu ospitanti li jerfa l-imgħax jew kuntratt tal-assigurazzjoni li hu relatat mill-qrib mal-kuntratt ospitanti hlief jekk l-istrument ikkombinat jista' jissalda b'tali mod li d-detentur ma jirkuprax b'mod sostanzjali l-investiment rikonoxxut kollu tiegħu jew id-derivat imdeffes jista' ta' lanqas jirdoppja r-rata ta' redditu inizzjali tad-detentur fuq il-kuntratt li jospita u jista' jirriżulta f'rata ta' redditu li hi ta' lanqas id-doppju ta' xi kien fis-suq għal kuntratt bl-istess termini bħal kuntratt li jospita.

- (b) Il-qiegħ imdeffes jew il-massimu fuq ir-rata ta' mgħax fuq kuntratt ta' debitu jew kuntratt tal-assigurazzjoni hu relatat mill-qrib mal-kuntratt li jospita, kemm-il darba l-massimu livell hu fl-istess livell jew iktar mir-rata ta' mgħax tas-suq u l-qiegħ qiegħed fil-livell jew inqas mir-rata tal-imgħax tas-suq meta l-kuntratt hu maħruġ, u l-massimu livell jew il-qiegħ mhux illievat fir-rigward tal-kuntratt li jospita. Bl-istess mod, id-dispożizzjonijiet inkluzi f'kuntratt ta' xiri jew bejgħ ta' assi (eż komodità) li jistabbilixxu rata massima jew minima fuq il-prezz li għandu jithallas jew riċevut għall-assi huma relatati mill-qrib mal-kuntratt li jospita li kieku r-rata massima jew minima kienu sfavorevoli mal-bidu u mhumiex ingranati.

- (c) derivat imdeffes ta' munita barranija li jipprovi sensiela ta' pagamenti tal-kapital u ta' mgħax li huma denominati f'munita barranija u hu mdeffes fi strument ta' dejn ospitanti (eż *dual bond* tal-munita) hu relatat mill-qrib mal-istrument ospitanti ta' dejn. derivat bħal dan mhux separat mill-istrument ospitanti minhabba li l-IAS 21 jehtieg il-qligħ jew telf tal-munita barranija fuq entrati monetarji li għandu jiġi rikonoxxut fil-profit jew telf.

- (d) derivat imdeffes ta' munita barranija f'kuntratt li jospita li hu kuntratt tal-assigurazzjoni jew mhux strument finanzjarju (bħal kuntratt għax-xiri jew bejgħ ta' effett mhux finanzjarju fejn il-prezz hu denominat f'munita barranija) hu relatat mill-qrib mal-kuntratt li jospita kemm-il darba dan mhux miżjud, ma fihx aspejt ta' opzjoni, u jehtieg pagamenti denominati f'wiehed mis-segwent muniti:

- (i) il-munita funzjonali ta' kwalunkwe parti sostanzjali għal dak il-kuntratt;
- (ii) il-munita li fiha l-prezz tal-oġġett jew servizz relatat li hu akkwistat jew mogħti hi denominata b'rutina fi tranżazzjonijiet kummerċjali madwar id-dinja (bħad-dollaru Amerikan għal tranżazzjonijiet ta' żejt mhux raffinat); jew
- (iii) munita li hi użata b'mod komuni għax-xiri jew bejgħ ta' entrati mhux finanzjarji fl-ambjent ekonomiku li fih issehh it-tranżazzjoni (eż munita relattivament stabbli u likwida hi użata b'mod komuni fi tranżazzjonijiet kummerċjali lokali jew kummerċ barrani).

- (e) Opzjoni ta' hlas minn qabel imdeffsa fi strixxa ta' interess biss jew kapital biss hi marbuta mill-qrib mal-kuntratt li jospita sakemm il-kuntratt li jospita (i) fil-bidu rriżulta minn separazzjoni tad-dritt li wiehed jirċievi flussi ta' flus kuntrattwali ta' strument finanzjarju li, fih innifsu, ma kienx fih derivat imdeffes, u (ii) ma fih ebda termini mhux preżenti fil-kuntratt tad-dejn tal-ospitu oriġinali.
- (f) derivat imdeffes f'kuntratt ta' kiri ospitanti hu marbut mill-qrib mal-kuntratt li jospita jekk id-derivat imdeffes hu (i) indiċi relatat mal-inflazzjoni bhal indiċi ta' pagamenti ta' kiri ma' indiċi tal-prezz tal-konsumatur (sakemm il-kiri ma jkunx ingranat l-indiċi jkollu x'jaqsam mal-inflazzjoni fl-ambjent ekonomiku stess tal-entità), (ii) renta li tista' tingala' bbażata fuq bejgħ relatat jew (ii) kirjiet kontingenti fuq rati ta' mgħax varjabbli.
- (g) Karatteristika *unit-linking* imdeffsa fi strument finanzjarju jew kuntratt tal-assigurazzjoni ospitu huwa relatat mill-qrib mal-istrument li jospita jew kuntratt li jospita jekk il-pagamenti denominati fl-unità huma mkejla f'valuri tal-unità attwali li jirriflettu l-valuri ġusti tal-assi tal-fond. Karatteristika *unit-linking* hija terminu kuntrattwali li jehtiegħ pagamenti denominati f'unitajiet ta' fond tal-investiment intern jew estern.
- (h) Derivat imdeffes f'kuntratt tal-assiugurazzjoni hu relatat mill-qrib ma' kuntratt tal-assiugurazzjoni ospitant jekk id-derivat imdeffes u l-kuntratt tal-assiugurazzjoni ospitanti tant jiddependu minn xulxin li entità ma tistgħax tkejjel id-derivat imdeffes separatament (ie mingħajr kunsiderazzjoni tal-kuntratt li jospita).

Strumenti li fihom derivati mdeffsa

AG33A Meta entità ssir parti minn istrument ibridu (kombinat) li fih derivat imdeffes wiehed jew aktar, il-paragrafu 11 jehtiegħ li l-entità tidentifika kull derivati mdeffsa bhal dawn, tassessja jekk dan ikunx mehtiegħ li jiġu sseparati mill-kuntratt li jospita u, għal dawk li huma mehtiegħa li jiġu sseparati, tkejjel id-derivati fil-valur ġust fir-rikonoxximent inizzjali u sussegwentement. Dawn ir-rekwiżiti jistgħu jkunu iktar kumplessi, jew jirriżultaw f'kejl li jkun inqas ta' min jorbot fuqu, mit-tkejjil tal-istrument shih fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf. Għal dik ir-raġuni, dan l-Istandard jippermetti li l-istrument shih ikun ikklassifikat bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf.

AG33B Klassifikazzjoni bhal din tista' tintuża kemm jekk il-paragrafu 11 ikun jehtiegħ li d-derivati mdeffsa jkunu separati mill-kuntratt li jospita u kemm jekk jipprojbixxi separazzjoni bhal din. Madankollu, il-paragrafu 11A ma jiġġusifikax li tikklassifika l-istrument ibridu (kombinat) bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf fil-kazijiet stabbiliti fil-paragrafu 11A(a) u (b) minhabba li jekk isir hekk ma jnaqqasx il-kumplessità jew iżid il-fiducia.

RIKONOXXIMENT U RTIRAR TAR-RIKONOXXIMENT (il-paragrafi 14–42)

Rikonoxximent inizzjali (il-paragrafu 14)

AG34 Bhala konsegwenza tal-prinċipju fil-paragrafu 14, entità tirikonoxxi d-drittijiet u l-obbligazzjonijiet kuntrattwali tagħha kollha taht id-derivati fil-karta ta' bilanċ tagħha bhala assi u obbligazzjonijiet, rispettivament, hlief għal derivati li jimpedixxu milli t-trasferiment ta' assi finanzjarji jiġi mnizzel bhala bejgħ (ara l-paragrafu AG49). Jekk trasferiment ta' assi finanzjarju ma jikkwalifikax għal irtirar tar-rikonoxximent, id-destinatarju tat-trasferiment ma jirikonoxxi l-assi ttrasferit bhala l-assi tiegħu (ara l-paragrafu AG50).

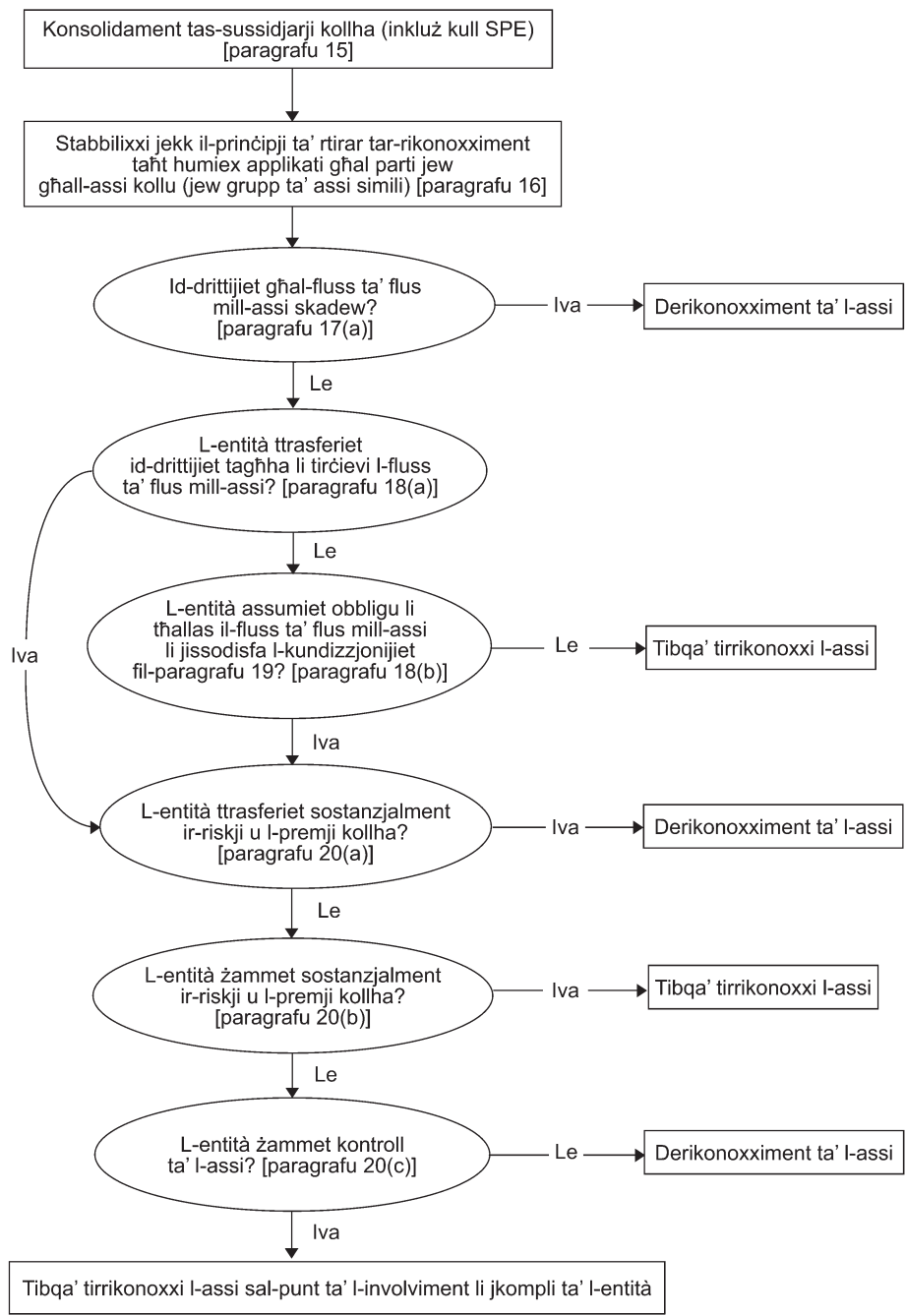
AG35 Dawn li ġejjin huma eżempji ta' applikazzjoni tal-prinċipju fil-paragrafu 14:

- (a) debituri u kredituri mingħajr kundizzjoni huma rikonoxxuti bhala assi jew obbligazzjonijiet meta l-entità ssir parti għall-kuntratt u, bhala konsegwenza ta' dan, jkollha dritt legali li tirċievi jew obbligazzjoni legali li thallas fi flus.
- (b) assi li għandhom jiġu akkwistati u obbligazzjonijiet li għandhom jiġu mgarrba bhala riżultat ta' impenn sod għal xiri jew bejgħ ta' oġġetti jew servizzi huma ġeneralment mhux rikonoxxuti sakemm għallinqas waħda mill-partijiet tkun hadmet taht il-ftehim. Pereżempju, entità li tirċievi ordni ġeneralment ma tirikonoxxi assi (u l-entità li tpoġġi l-ordni ma tirikonoxxi obbligazzjoni) fil-hin tal-impenn iżda, anzi ddewwem ir-rikonoxximent sakemm l-oġġetti jew is-servizzi ordnati jkunu ġew mibghuta bil-bahar, kkunsinnati jew imwettqa. Jekk impenn sod għal xiri jew bejgħ ta' entrati mhux finanzjarji jaqa' fi hdan l-ambitu ta' dan l-Istandard taht il-paragrafi 5–7, il-valur ġust nett tiegħu hu rikonoxxut bhala assi jew obbligazzjoni fid-data tal-impenn (ara (c) taht). Barra minn hekk, jekk impenn sod li qabel ma kien rikonoxxut huwa mnizzel bhala entrata *hedged* f'*hedge* fuq il-valur ġust, kull bidla fil-valur ġust nett attribwibbli għar-riskju *hedged* hu rikonoxxut bhala assi jew obbligazzjoni wara li jingħata bidu għall-*hedge* (ara l-paragrafi 93 u 94).

- (c) kuntratt bil-quddiem li jaqa' fi hdan l-ambitu ta' dan l-Istandard (ara l-paragrafi 2-7) jiġi rikonoxxut bhala assi jew obbligazzjoni fid-data tal-impenn, u mhux fid-data li fiha jsehh is-sald. Meta entità ssir parti minn kuntratt bil-quddiem, il-valuri ġusti tad-dritt u l-obbligazzjoni huma spiss ugwali, biex il-valur ġust nett tal-hlas bil-quddiem ikun żero. Jekk il-valur ġust nett tad-dritt u l-obbligazzjoni mhux żero, il-kuntratt hu rikonoxxut bhala assi jew obbligazzjoni.
- (d) kuntratti ta' opzjoni li jaqgħu fi hdan l-ambitu ta' dan l-Istandard (ara l-paragrafi 2-7) huma rikonoxxuti bhala assi jew obbligazzjonijiet meta d-detentur jew il-kittieb isir parti mill-kuntratt.
- (e) tranżazzjonijiet futuri ppjanati, irrispettivament minn kemm ikun probabbli li ser isehhu, m'humiex assi u obbligazzjonijiet minhabba li l-entità ma saritx parti għall-kuntratt.

Irtirar tar-rikonoxximent ta' assi finanzjarju (il-paragrafi 15-37)

AG36 Il-flow chart li ġejja turi l-evalwazzjoni ta' jekk u sa liema punt assi finanzjarju huwa derikonoxxut.

Arrangamenti li taħthom entità żżomm id-drittijiet kuntrattwali li tirċievi l-fluss ta' flus ta' assi finanzjarju, iżda li tassumi obligazzjonijiet kummerċjali li thallas il-flussi ta' flus għal recipjent wiehed jew aktar (il-paragrafu 18(b))

AG37 Issehh is-sitwazzjoni deskritta fil-paragrafu 18(b) (meta entità żżomm id-drittijiet kuntrattwali li tirċievi l-flussi ta' flus tal-assi finanzjarju, iżda tassumi obligazzjonijiet kuntrattwali li thallas il-flussi ta' flus lil recipjent wiehed jew aktar), pereżempju, jekk l-entità hi entità jew fond fiduċjarju b'ghan speċjali, u toħroġ lill-investituri interessi benfiċjarji fl-assi finanzjarji bażi li tipposjedi u tipprovd i għall-manutenzjoni ta' dawk l-assi finanzjarji. F'dak il-każ, l-assi finanzjarji jikkwalifikaw għal irtirar tar-rikonoxximent jekk jiġu sodisfatti l-kundizzjonijiet fil-paragrafi 19 u 20.

AG38 Fl-applikazzjoni tal-paragrafu 19, l-entità tista' tkun, pereżempju, l-oriġinatrici tal-assi finanzjarju, jew tista' tkun grupp li jinkludi entità konsolidata b'ghan speċjali li tkun akkwistat l-assi finanzjarju u tghaddih fuq flus ta' flus investituri terzi li ma jkollhomx x'jaqsmu.

Evalwazzjoni tat-trasferiment tar-riskji u benefiċċji tal-pussess (il-paragrafu 20)

AG39 Eżempji ta' meta entità tkun ittrasferiet b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess huma:

- (a) bejgħ mingħajr kundizzjoni ta' assi finanzjarju;
- (b) bejgħ ta' assi finanzjarju flimkien ma' opzjoni li l-assi finanzjarju jinxtara mill-ġdid bil-valur ġust tiegħu fil-hin tax-xiri mill-ġdid; u
- (c) bejgħ ta' assi finanzjarju flimkien ma' opzjoni put jew opzjoni ta' xiri li hi profondament sfavorevoli (jiġifieri opzjoni li tant hi sfavorevoli li huwa ferm improbabbli li ser issir favorevoli qabel l-iskadenza).

AG40 Eżempji ta' meta entità tkun żammet b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess huma:

- (a) tranżazzjoni ta' bejgħ u xiri mill-ġdid fejn il-prezz tax-xiri mill-ġdid hu prezz fiss jew il-prezz tal-bejgħ flimkien mar-redditu għal min sellef;
- (b) ftehim ta' self ta' titoli;
- (c) bejgħ ta' assi finanzjarju flimkien ma' trasferiment bi tpartit totali li tittrasferixxi l-esponiment tar-riskju tas-suq lura lill-entità;
- (d) bejgħ ta' assi finanzjarju flimkien ma' opzjoni put jew *call deep in-the-money* (jiġifieri opzjoni li tant hi favorevoli li huwa ferm improbabbli li ser issir sfavorevoli qabel l-iskadenza); u
- (e) bejgħ ta' debitori fuq perijodu ta' żmien qasir li fih l-entità tiggarantixxi li tikkumpensa lid-destinatarju tat-trasferiment għal telf fil-kreditu li x'aktarx issehh.

AG41 Jekk entità tistabbilixxi li bhala riżultat tat-trasferiment, hi tkun ittrasferit b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess tal-assi ttrasferit, hi ma tirikonoxxi l-assi ttrasferit darba ohra f'perijodu futur, sakemm takkwista mill-ġdid l-assi ttrasferit fi tranżazzjoni ġdida.

Evalwazzjoni tat-trasferiment tal-kontroll

AG42 Entità ma żammitx il-kontroll ta' assi ttrasferit jekk id-destinatarju tat-trasferiment għandu l-hila Prattika li jbigħ l-assi ttrasferit. Entità żammet il-kontroll ta' assi ttrasferit jekk id-destinatarju tat-trasferiment ma għandux l-hila Prattika li jbigħ l-assi ttrasferit. Id-destinatarju tat-trasferiment għandu l-hila Prattika li jbigħ l-assi ttrasferit jekk dan jiġi kkomercjalizzat f'suq attiv minhabba li d-destinatarju tat-trasferiment jista' jixtri mill-ġdid l-assi ttrasferit fis-suq jekk jeħtieġ li jirritorna l-assi lill-entità. Pereżempju, d-destinatarju tat-trasferiment jista' jkollu l-hila Prattika li jbigħ assi ttrasferit jekk l-assi ttrasferit hu soġġett għal opzjoni li tippermetti lill-entità li tixtriha mill-ġdid, iżda d-destinatarju tat-trasferiment jista' jikseb minnufih l-assi ttrasferit fis-suq jekk tiġi eżerċitata l-opzjoni. Id-destinatarju tat-trasferiment m'għandux l-hila Prattika li jbigħ assi ttrasferit jekk l-assi jżomm opzjoni bħal din u d-destinatarju tat-trasferiment ma jkunx jista' jikseb minnufih l-assi ttrasferit fis-suq jekk l-entità teżerċita din l-opzjoni.

AG43 Id-destinatarju tat-trasferiment għandu l-hila Prattika li jbigħ l-assi ttrasferit biss jekk id-destinatarju tat-trasferiment jista' jbigħ l-assi ttrasferit fl-intier tiegħu lil parti terza li ma jkollha x'jaqsmu u jkun kapaċi jeżerċita dik l-hila b'mod unilaterali u mingħajr ma jimponi restrizzjonijiet addizzjonali fuq it-trasferiment. Il-mistoqsija kritika hija x'inhu kapaċi jagħmel fil-Prattika d-destinatarju tat-trasferiment, mhux liema drittijiet kuntrattwali għandu d-destinatarju tat-trasferiment dwar x'jista' jagħmel bl-assi ttrasferit jew liema projbizzjonijiet kuntrattwali jeżistu. B'mod partikolari:

- (a) dritt kuntrattwali ta' disponiment mill-assi ttrasferit għandu ftit li xejn effett Prattiku jekk ma hemm ebda suq għall-assi ttrasferit; u

- (b) hila ta' disponiment tal-assi ttrasferit ma ghandha ffit li xejn effett Prattiku jekk din tkun tista' tiġi eżerċitata b'mod liberu. Ghal dik ir-raġuni:
- (i) il-hila tad-destinatarju tat-trasferiment li jiddisponi mill-assi ttrasferit ghandha tkun indipendenti mill-azzjonijiet ta' oħrajn (jiġifieri ghandha tkun hila unilaterali); u
  - (ii) id-destinatarju tat-trasferiment ghandu jkun kapaċi jiddisponi mill-assi ttrasferit minghajr il-htieġa li jehmeż kundizzjonijiet ta' restrizzjoni jew htigijiet oħra għat-trasferiment (eż. kundizzjonijiet dwar kif assi ta' self jiġi mantenut jew opzjoni li tagħti lid-destinatarju tat-trasferiment id-dritt li jixtri l-assi mill-ġdid).

AG44 Id-destinatarju tat-trasferiment x'aktarx ma jbigħx l-assi ttrasferit ma tfissirx, fiha nfisha, li mandatarju tat-trasferiment ikun żamm il-kontroll tal-assi ttrasferit. Madankollu, jekk opzjoni put jew garanzija tillimita lid-destinatarju tat-trasferiment milli jbigħ l-assi ttrasferit, allura mandatarju tat-trasferiment ikun żamm il-kontroll tal-assi ttrasferit. Pereżempju, jekk opzjoni put jew garanzija tiswa biżżejjed, din tillimita lid-destinatarju tat-trasferiment milli jbigħ l-assi ttrasferit minhabba lid-destinatarju tat-trasferiment jista', fil-prattika, ma jbigħx l-assi ttrasferit lil partijiet terzi minghajr ma jkun ehmeż opzjoni simili jew kundizzjonijiet ta' restrizzjoni oħra. Minflok, id-destinatarju tat-trasferiment iżomm l-assi ttrasferit biex jikseb pagamenti taht il-garanzija jew opzjoni put. Taht dawn iċ-ċirkostanzi mandatarju tat-trasferiment ikun żamm il-kontroll tal-assi ttrasferit.

Trasferimenti li jikkwalifikaw għal irtirar tar-rikonoxximent

AG45 Entità tista' iżomm id-dritt għal parti mill-pagamenti tal-interess fuq assi ttrasferiti bhala kumpens għall-manutenzjoni ta' dawk l-assi. Il-parti tal-pagamenti tal-interess li l-entità tkun lesta titef malli jintemm jew mat-trasferiment tal-kuntratt ta' manutenzjoni hi allokata għall-assi tal-manutenzjoni jew għall-obbligazzjoni tal-manutenzjoni. Il-parti tal-pagamenti tal-interessi li l-entità ma tkunx lesta titef hi riċevibbli ta' strixxa tal-imghax biss. Pereżempju, jekk l-entità ma tkunx lesta titef xi interessi mat-terminazzjoni jew trasferiment tal-kuntratt ta' manutenzjoni, il-firxa kollha tal-interessi hi riċevibbli ta' strixxa tal-imghax biss. Bl-iskop li jiġi applikat il-paragrafu 27, il-valuri ġusti tal-assi ta' manutenzjoni u r-riċevibbli ta' strixxa tal-imghax biss huma użati biex jallokaw l-ammont miżmum fil-kotba tar-riċevibbli bejn il-parti tal-assi li r-rikonoxximent tagħha ġie rtirat u dik il-parti li tibqa' rikonoxxuta. Jekk ma hemm ebda dritt għall-manutenzjoni speċifikata jew id-dritt li għandu jiġi riċevut mhux mistenni li jikkumpensal-entità b'mod adegwat għat-twettiq tal-manutenzjoni, obbligazzjoni għall-obbligazzjoni tal-manutenzjoni hi rikonoxxuta fil-valur ġust.

AG46 Meta jiġu stmati l-valuri ġusti ta' dik il-parti li tkompli tiġi rikonoxxuta u dik il-parti li r-rikonoxximent tagħha ġie rtirat bl-ghan li jiġi applikat il-paragrafu 27, entità tapplika r-rekwiżiti ta' kejl tal-valur ġust fil-paragrafi 48, - 49 u AG69-AG82 flimkien mal-paragrafu 28.

Trasferimenti li ma jikkwalifikawx għal irtirar tar-rikonoxximent

AG47 Dan li ġej huwa applikazzjoni tal-prinċipju deskritt fil-paragrafu 29. Jekk garanzija pprovduta mill-entità għal telf awtomatiku fuq assi ttrasferiti timpedixxi assi ttrasferit milli jiġi derikonoxxut minhabba li l-entità tkun żammet b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess tal-assi ttrasferit, l-assi ttrasferit jibqa' jiġi rikonoxxut kollu kemm hu u l-korrispettiv irċevut jiġi rikonoxxut bhala obbligazzjoni.

Involvement li jkompli f'assi ttrasferiti

AG48 Dawn li ġejjin huma eżempji ta' kif entità tkejjel assi ttrasferit u l-obbligazzjoni assoċjat taht il-paragrafu 30.

L-assi kollha

- (a) Jekk garanzija pprovduta minn entità biex thallas għal telf awtomatiku fuq assi ttrasferit timpedixxi l-assi ttrasferit milli jiġi derikonoxxut sal-punt tal-involvement li jkompli, l-assi ttrasferit fid-data tat-trasferiment hu mkejjejl skont l-aktar baxx minn (i) l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi u (ii) l-ammont massimu tal-korrispettiv irċevut fit-trasferiment li l-entità tista' tkun mehtieġa li thallas mill-ġdid ("l-ammont tal-garanzija"). L-obbligazzjoni assoċjat hi mkejjejl fil-bidu fl-ammont tal-garanzija miżjuda bil-valur ġust tal-garanzija (li normalment hi l-korrispettiv irċevut għall-garanzija). Sussegwentament, il-valur ġust inizjali tal-garanzija hu rikonoxxut fi profit jew telf fuq bażi ta' proporzjon ta' hin (ara l-IAS 18) u l-valur rikonoxxut tal-assi hu mnaqqas b'kull telf minn indeboliment.

Assi mkejjejl b'kost amortizzat

- (b) Jekk obbligazzjoni ta' opzjoni put miktuba minn entità jew opzjoni ta' xiri miżmuma minn entità timpedixxi assi ttrasferit milli jiġi derikonoxxut u l-entità tkejjel l-assi ttrasferit b'kost amortizzat, l-obbligazzjoni assoċjata hija mkejjejl skont kemm swiet (jiġifieri l-korrispettiv irċevut) aġġustat għall-amortizzament ta' kull differenza bejn dak il-kost u l-kost amortizzat tal-assi ttrasferit fid-data ta' skadenza tal-opzjoni. Pereżempju, nassumu li l-kost amortizzat u l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi fid-data tat-trasferiment hu CU98 u li l-korrispettiv

irċevut hija CU95 Il-kost ammortizzat tal-assi fuq id-data tal-eżerċitament tal-opzjoni jkun CU100. L-ammont inizjali miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni assoċjata hu CU95 u d-differenza bejn CU95 u CU100 hi rikonoxxuta fil-profitt jew telf billi jintuża l-metodu tal-imghax effettiv. Jekk l-opzjoni tiġi eżerċitata, kull differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni assoċjata u l-prezz tal-eżerċitament hu rikonoxxut fi profitt jew telf.

Assi mkejla fil-valur ġust

- (c) Jekk dritt ta' opzjoni ta' xiri miżmuma minn entità jimpedixxi assi ttrasferit milli jiġi derikonoxxut u l-entità tkejjel l-assi ttrasferit bil-valur ġust, l-assi jkompli jitkejjel bil-valur ġust tiegħu. L-obbligazzjoni assoċjata hu mkejja fi (i) il-prezz tal-eżerċitament tal-opzjoni li minnu jitneħħa l-valur tal-hin tal-opzjoni jekk l-opzjoni hi *in jew at the money*, jew (ii) il-valur ġust tal-assi ttrasferit li minnu jitneħħa l-valur tal-hin tal-opzjoni jekk l-opzjoni tkun sfavorevoli. L-aġġustament għall-kejl tal-obbligazzjoni assoċjata jiżgura li l-ammont miżmum fil-kotba nett tal-assi u l-obbligazzjoni assoċjata jkun il-valur ġust tad-dritt ta' opzjoni ta' xiri. Pereżempju, jekk il-valur ġust tal-assi bażi hu CU80, il-prezz tal-eżerċitament tal-opzjoni hu ta' CU95 u l-valur tal-hin tal-opzjoni huwa CU5, l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni assoċjata hu CU75 (CU80 - CU5) u l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi ttrasferit hu CU80 (ie l-valur ġust tiegħu).
- (d) Jekk opzjoni *put* bil-miktub minn entità timpedixxi assi ttrasferit milli jiġi derikonoxxut u l-entità tkejjel l-assi ttrasferit fil-valur ġust, l-obbligazzjoni assoċjata hija mkejja bil-prezz tal-eżerċitament tal-opzjoni li magħha jiżjed il-valur tal-hin tal-opzjoni. Il-kejl tal-assi fil-valur ġust hu limitat għall-aktar baxx bejn il-valur ġust u l-prezz tal-eżerċitament tal-opzjoni minhabba li l-entità m'għandha ebda dritt għal żidiet fil-valur ġust tal-assi ttrasferit 'l fuq mill-prezz ta' eżerċitament tal-opzjoni. Dan jiżgura li l-ammont miżmum fil-kotba nett tal-assi u l-obbligazzjoni assoċjata hu l-valur ġust tal-obbligazzjoni tal-opzjoni *put*. Pereżempju, jekk il-valur ġust tal-assi bażi hu CU120, il-prezz tal-eżerċitament tal-opzjoni huwa CU100 u l-valur tal-hin tal-opzjoni hu CU5, l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni assoċjata hu CU105 (CU100 + CU5) u l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi hu CU100 (F'dan il-każ il-prezz tal-eżerċitament tal-opzjoni).
- (e) Jekk *collar*, fil-forma ta' call mixtrija u *put* miktuba, jimpedixxi assi ttrasferit milli jiġi derikonoxxut u l-entità tkejjel l-assi fil-valur ġust, din tibqa' tkejjel l-assi fil-valur ġust. L-obbligazzjoni assoċjata hu mkejja f' (i) it-total tal-prezz tal-eżerċizzju tal-*call* u l-valur ġust tal-opzjoni *put* li minnu jitneħħa l-valur tal-hin tal-Opzjoni ta' xiri, jekk l-opzjoni ta' xiri tkun *in jew at the money*, jew (ii) it-total tal-valur ġust tal-assi u l-valur ġust tal-opzjoni *put* li minnu jitneħħa l-valur tal-hin tal-opzjoni ta' xiri jekk l-opzjoni ta' xiri tkun sfavorevoli. L-aġġustament għall-obbligazzjonijiet assoċjata tiżgura li l-ammont miżmum fil-kotba nett tal-assi u l-obbligazzjoni assoċjata hu l-valur ġust tal-opzjonijiet miżmuma u miktuba mill-entità. Pereżempju, nassumu li entità tittrasferixxi assi finanzjarju li hu mkejja fil-valur ġust filwaqt li tixtri simultanjament call bi prezz ta' eżerċitament ta' CU120 u tikteb *put* bi prezz ta' eżerċitament ta' CU80. Nassumu wkoll li dak il-valur ġust tal-assi hu CU100 fid-data tat-trasferiment. Il-valur tal-hin tal-*put* u tal-*call* huma CU1 u CU5 rispettivament. F'dan il-każ, l-entità tirrikonoxxi assi ta' CU100 (il-valur ġust tal-assi) u obbligazzjoni ta' CU96 [(CU100 + CU1) - CU5]. Dan jagħti valur tal-assi nett ta' CU4, li hu l-valur ġust tal-opzjonijiet miżmuma u miktuba mill-entità.

It-trasferimenti kollha

- AG49 Sal-punt li trasferiment ta' assi finanzjarju ma jikkwalifikax għal irtirar tar-rikonoxximent, id-drittijiet jew l-obbligazzjonijiet kuntrattwali ta' mandatarju tat-trasferiment li għandhom x'jaqsmu mat-trasferiment ma jiġux imniżżlin separatament bhala derivati jekk ir-rikonoxximent ta' kemm id-derivat kif ukoll l-assi ttrasferit jew l-obbligazzjoni li tirriżulta mit-trasferiment tirriżulta fir-rikonoxximent tal-istess drittijiet jew obbligazzjonijiet darbtejn. Pereżempju, opzjoni ta' xiri miżmuma minn mandatarju tat-trasferiment tista' timpedixxi trasferiment ta' assi finanzjarji milli jiġu mniżżlin bhala bejgħ. F'dan il-każ, l-opzjoni ta' xiri ma tiġix rikonoxxuta separatament bhala assi ta' derivat.
- AG50 Sakemm it-trasferiment ta' assi finanzjarju ma jikkwalifikax għal irtirar tar-rikonoxximent, id-destinatarju tat-trasferiment ma jirrikonoxxi l-assi ttrasferit bhala l-assi tiegħu. Id-destinatarju tat-trasferiment jirtira r-rikonoxximent tal-flus jew korrispettiv iehor imhallas u jirrikonoxxi riċevibbli minghand mandatarju tat-trasferiment. Jekk mandatarju tat-trasferiment għandu kemm dritt kif ukoll l-obbligazzjoni li jakkwista l-kontroll mill-ġdid tal-assi ttrasferit kollu għal ammont fiss (bhal taht ftehim ta' xiri lura), id-destinatarju tat-trasferiment jista' jniżżel ir-riċevibbli tiegħu bhala ammonti mislufa jew riċevibbli.

Eżempji

- AG51 L-eżempji li ġejjin juru l-applikazzjoni tal-principji ta' irtirar tar-rikonoxximent ta' dan l-Istandard.

- (a) *Ftehim ta' xiri lura u self ta' titoli*. Jekk assi finanzjarju jinbigh taht ftehim għal xiri mill-ġdid tiegħu bi prezz fiss jew bil-prezz tal-bejgħ miżjud b'redditu għas-sellief jew jekk dan jiġi misluf taht ftehim biex jiġi rritornat lil mandatarju tat-trasferiment, dan mhux derikonoxxut minhabba li mandatarju tat-trasferiment iżomm

- sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess. Jekk id-destinatarju tat-trasferiment jikseb id-dritt li jbigħ jew li jirhan l-assi, mandatarju tat-trasferiment jikklassifika mill-ġdid l-assi fuq il-karta tal-bilanċ tiegħu, pereżempju, bhala assi misluf jew riċevibbli ta' xiri mill-ġdid.
- (b) *Ftehim ta' xiri lura u self ta' titoli — assi li huma sostanzjalment l-istess.* Jekk assi finanzjarju jinbigħ taht ftehim għal xiri mill-ġdid tal-istess jew sostanzjalment l-istess assi bi prezz fiss jew bil-prezz tal-bejgħ miżjud b'redditu għas-sellief jew jekk l-assi finanzjarju jiġi misluf taht ftehim ta' ritorn l-istess jew sostanzjalment l-istess assi lil mandatarju tat-trasferiment, dan mhux derikonoxxut minhabba li mandatarju tat-trasferiment jzomm sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess.
- (c) *Ftehim ta' xiri lura u self ta' titoli — dritt ta' sostituzzjoni.* Jekk ftehim ta' xiri lura bi prezz fiss ta' xiri mill-ġdid jew prezz ugwali għall-prezz tal-bejgħ miżjud b'redditu għas-sellief, jew tranżazzjoni ta' self ta' sigurtajiet simili, tipprovdi lid-destinatarju tat-trasferiment bid-dritt li jissostitwixxi l-assi li huma simili u li għandhom valur ġust ugwali għall-assi ttrasferit fid-data tax-xiri mill-ġdid, l-assi mibjugħ jew misluf taht tranżazzjoni ta' xiri mill-ġdid jew ta' sigurtajiet mhux derikonoxxut minhabba li mandatarju tat-trasferiment jzomm sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess.
- (d) *Dritt ta' xiri mill-ġdid tal-ewwel rifjut bil-valur ġust.* Jekk entità tbigh assi finanzjarju u jzomm biss dritt tal-ewwel rifjut biex tixtri mill-ġdid l-assi ttrasferit bil-valur ġust jekk id-destinatarju tat-trasferiment sussegwentament ibighu, l-entità tirtira r-rikonoxximent tal-assi minhabba li hi tkun ittrasferiet sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess.
- (e) *Tranżazzjoni "wash sale".* Ix-xiri mill-ġdid ta' assi finanzjarju ftit hin wara li dan jinbigħ kultant hu riferit bhala bejgħ ta' sigurtà fi żmien qasir. Xiri mill-ġdid bhala dan ma jimpedixxi ebda rtirar tar-rikonoxximent sakemm it-tranżazzjoni oriġinali tkun issodisfat ir-reqwiżiti ta' rtirar tar-rikonoxximent. Madankollu, jekk wiehed jidhol għal ftehim biex jinbigħ assi finanzjarju fl-istess hin ta' ftehim ta' xiri mill-ġdid tal-istess assi bi prezz fiss jew bil-prezz tal-bejgħ miżjud b'redditu għas-sellief, hawnhekk l-assi mhux derikonoxxut.
- (f) *Opzjonijiet put u opzjonijiet ta' xiri li huma favorevoli ferm.* Jekk assi finanzjarju ttrasferit ikun jista' jiġi msejjaħ lura minn mandatarju tat-trasferiment u l-opzjoni ta' xiri hi favorevoli, mandatarju tat-trasferiment ma jikkwalifikax għal irtirar tar-rikonoxximent minhabba li mandatarju tat-trasferiment ikun żamm sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess. Bl-istess mod, jekk l-assi finanzjarju jista' jitpoġġa lura mid-destinatarju tat-trasferiment u l-opzjoni put tkun favorevoli, mandatarju tat-trasferiment ma jikkwalifikax għal irtirar tar-rikonoxximent minhabba li mandatarju tat-trasferiment ikun sostanzjalment żamm ir-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess.
- (g) *Opzjonijiet put u opzjonijiet ta' xiri li huma sfavorevoli ferm.* Assi finanzjarju li huwa ttrasferit soġġett biss għal opzjoni put li hija sfavorevoli ferm miżmuma mid-destinatarju tat-trasferiment jew opzjoni ta' xiri sfavorevoli ferm miżmuma minn mandatarju tat-trasferiment hu derikonoxxut. Dan iseħħ minhabba li mandatarju tat-trasferiment ikun sostanzjalment ittrasferixxa r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess.
- (h) *Assi li jistgħu jinkisbu minnufih soġġetti għal opzjoni ta' xiri li la hi favorevoli lanqas sfavorevoli.* Jekk entità tkun fil-pussess ta' opzjoni ta' xiri fuq assi li jista' jinkiseb minnufih fis-suq u l-opzjoni la hija favorevoli u lanqas sfavorevoli, l-assi hu derikonoxxut. Dan jiġri minhabba li l-entità (i) la tkun żammet u lanqas sostanzjalment ittrasferiet ir-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess, u (ii) ma tkunx żammet il-kontroll. Madankollu, jekk l-assi ma jkunx jista' jinkiseb minnufih fis-suq, l-irtirar tar-rikonoxximent huwa prekluz sal-ammont tal-assi li hu soġġett għal dik l-opzjoni ta' xiri minhabba li l-entità tkun żammet il-kontroll tal-assi.
- (i) *Assi li mhux disponibbli minnufih li hu soġġett għal opzjoni put bil-miktub minn entità li la hi favorevoli lanqas sfavorevoli.* Jekk entità tittrasferixxi assi finanzjarju li mhux disponibbli minnufih fis-suq, u tikteb opzjoni put li hija sfavorevoli, l-entità la jzomm il-kontroll tal-assi lanqas tittrasferixxi b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess minhabba tal-opzjoni put bil-miktub. L-entità jzomm il-kontroll tal-assi jekk l-opzjoni put tiswa biżżejjed biex tippreveni lid-destinatarju tat-trasferiment milli jbigħ l-assi, fliema każ l-assi jibqa' jiġi rikonoxxut sal-punt tal-involvement kontinwu tal-mandatarju tat-trasferiment (ara l-paragrafu AG44). L-entità tittrasferixxi l-kontroll tal-assi jekk l-opzjoni put ma tiswiex biżżejjed biex tippreveni lid-destinatarju tat-trasferiment milli jbigħ l-assi, fliema każ, l-assi jiġi derikonoxxut.
- (j) *Assi soġġetti għall-valur ġust put jew opzjoni call jew ftehim ta' xiri lura minn qabel.* Trasferiment ta' assi finanzjarju li hu soġġett biss għal opzjoni put jew ta' xiri biss jew ftehim ta' xiri lura minn qabel li għandu eżerċizzju jew prezz ta' xiri mill-ġdid ugwali għall-valur ġust tal-assi finanzjarju fil-hin tar-riżultati tax-xiri mill-ġdid l-irtirar tar-rikonoxximent minhabba t-trasferiment sostanzjali tar-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess.

- (k) *Opzjonijiet ta' xiri jew put issaldati bi flus.* Entità tevalwa t-trasferiment ta' assi finanzjarju li hu s-sugġett għal opzjoni put jew ta' xiri jew għal ftehim ta' xiri lura li tkun se tissalda nett fi flus biex jiġi stabbilit jekk tkunx żammet jew ittrasferiet b'mod sostanzjali, ir-riski u l-benefiċċji kollha tal-pussess. Jekk l-entità ma tkunx żammet b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess tal-assi ttrasferit, għandha tistabbilixxi jekk tkunx żammet il-kontroll tal-assi ttrasferit. Li l-opzjoni put jew ta' xiri jew il-ftehim ta' xiri lura minn qabel ssaldati fi flus ma jfissirx awtomatikament, li l-entità tkun ittrasferiet il-kontroll (ara l-paragrafi AG44 u (g), (h) u (i) fuq).
- (l) *Tnehhija tad-dispożizzjoni tal-kontabilità.* Tnehhija tad-dispożizzjoni tal-kontabilità hi opzjoni (*call*) ta' xiri mill-ġdid bla kundizzjoni li tagħti lill-entità d-dritt li titlob mill-ġdid assi ttrasferiti soġġetti għal xi restrizzjonijiet. Sakemm opzjoni bħal din tirriżulta fl-entità la żżomm u lanqas tittrasferixxi b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess, tostakola l-irtirar tar-rikonoxximent biss sal-punt tal-ammont tax-xiri mill-ġdid (meta wiehed jassumi li d-destinatarju tat-trasferiment ma jistax ibiġh l-assi). Pereżempju, jekk l-ammont miżmum fil-kotba u r-rikavat mit-trasferiment ta' assi ta' self hu ta' CU100 000 u kull ammont misluf individwali jista' jissejjaħ lura iżda t-total ta' self li jista' jinxtara mill-ġdid ma jaqbiżx CU10 000, CU90 000 tas-self jikkwalifika għall-irtirar tar-rikonoxximent.
- (m) *Sejhiet ta' clean-up* Entità, li tista' tkun mandatarju tat-trasferiment, li tmantni assi ttrasferiti jista' jkollha fil-pussess tagħha opzjoni ta' xiri clean-up biex tixtri l-bqija tal-assi ttrasferiti meta l-ammont ta' assi pendenti jaqa' għal livell speċifiku li fih il-kost tal-manutenzjoni ta' dawk l-assi jsir ta' piż fir-rigward tal-benefiċċji tal-manutenzjoni. Sakemm tali opzjoni ta' xiri *clean-up* tirriżulta li l-entità la żżomm u lanqas tittrasferixxi sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji tal-pussess u d-destinatarju tat-trasferiment ma jistax ibiġh l-assi, timpedixxi l-irtirar tar-rikonoxximent biss sal-punt tal-ammont tal-assi li huma s-sugġett għall-opzjoni ta' xiri.
- (n) *Interessi miżmuma subordinati u garanziji ta' kreditu.* Entità tista' tipprovdi lid-destinatarju tat-trasferiment b'titjib fil-kreditu billi tissubordina whud jew l-interessi kollha tagħha miżmuma fl-assi ttrasferiti. Inkella, entità tista' tipprovdi lid-destinatarju tat-trasferiment b'titjib fil-kreditu fil-forma ta' garanzija ta' kreditu li tista' tkun bla limitu jew limitata għal ammont speċifiku. Jekk entità żżomm b'mod sostanzjali r-riskji u l-benefiċċji kollha tal-pussess tal-assi ttrasferit, l-assi jibqa' jiġi rikonoxxut kollu kemm hu. Jekk entità żżomm ftit, iżda mhux sostanzjalment ir-riskji u l-benefiċċji tal-pussess kollha u tkun żammet kontroll, l-irtirar tar-rikonoxximent mhux permess sal-punt li l-ammont ta' flus jew assi ohra li l-entità tkun tista' tiġi mitluba thallas.
- (o) *Trasferiment bi tpartit totali* Entità tista' tbigh assi finanzjarju lid-destinatarju tat-trasferiment u tidhol fi trasferiment bi tpartit totali ma' destinatarju tat-trasferiment, u li b'hekk, il-flussi ta' flus ta' pagament ta' mgħax kollha tal-assi sottostanti jibtgħatu lill-entità bhala kambju għal pagament fiss jew pagament ta' rata varjabbli u kull żjidiet jew tnaqqis fil-valur ġust tal-assi bażi jiġu assorbiti mill-entità. F'każ bħal dan, l-irtirar tar-rikonoxximent tal-assi kollu hu pprojbit.
- (p) *Tpartit tar-rata tal-imgħax* Entità tista' tittrasferixxi lid-destinatarju tat-trasferiment assi finanzjarju b'rata fissa u tidhol fi tpartit tar-rata tal-imgħax ma' destinatarju tat-trasferiment biex tirċievi rata fissa ta' mgħax u thallas rata varjabbli ta' mgħax ibbażata fuq ammont misthajjel li hu ugwali għall-ammont kapitali tal-assi finanzjarju ttrasferit. It-tpartit tar-rata tal-imgħax ma timpedixxi l-irtirar tar-rikonoxximent tal-assi ttrasferit sakemm il-pagamenti fuq l-iswap mhumiex fuq il-kundizzjoni li jsiru pagamenti fuq l-assi ttrasferit.
- (q) *Tpartit tar-rata tal-imgħax ta' amortizzament.* Entità tista' tittrasferixxi lid-destinatarju tat-trasferiment assi finanzjarju b'rata fissa li jithallas maż-żmien, u tidhol fi tpartit tar-rata tal-imgħax ta' amortizzament ma' destinatarju tat-trasferiment biex jirċievi rata ta' mgħax fissa u jhallas rata ta' mgħax varjabbli bbażata fuq ammont misthajjel. Jekk l-ammont misthajjel tal-iswap jamortizza biex ikun ugwali għall-ammont prinċipali tal-assi finanzjarju ttrasferit pendenti f'kull hin, generalment tirriżulta swap fl-entità żżomm riskju ta' hlas minn qabel sostanzjali, f'liema każ, l-entità jew tkompli tirrikonoxxi l-assi ttrasferit kollu jew tkompli tirrikonoxxi l-assi ttrasferit sal-punt tal-involvement kontinwu tiegħu. Inkella, jekk l-amortizzament tal-ammont misthajjel tal-iswap ma tkunx relatata mal-ammont prinċipali pendenti tal-assi ttrasferit, swap bħal din ma tirriżultax fl-entità żżomm ir-riskju ta' hlas minn qabel fuq l-assi. Għalhekk, ma timpedixxi l-irtirar tar-rikonoxximent tal-assi ttrasferit sakemm il-pagamenti fuq tali swap mhumiex fuq il-kundizzjoni fuq li jsiru pagamenti ta' mgħax fuq l-assi ttrasferit u l-iswap ma tirriżultax li l-entità żżomm ir-riskji jew benefiċċji tal-pussess fuq l-assi ttrasferit.

AG52 Dan il-paragrafu jispjega l-applikazzjoni tal-metodu tal-involvement li jkompli meta l-involvement li jkompli tal-entità jkun f'parti minn assi finanzjarju.

Assumi li entità għandha portafoll ta' self pagabbli bil-quddiem li l-kupun u r-rata effettiva tal-imghax hi 10 fil-mija u li l-ammont prinċipali u l-kost amortizzat hu CU10 000. Tidhol fi tranżazzjoni li fiha, għal pagament ta' CU9 115, id-destinatarju tat-trasferiment jikseb id-dritt għal CU9 000 ta' kull għbir tal-kapital miżjud bl-imghax fuqhom ta' 9,5 fil-mija. L-entità żżomm drittijiet sa CU1 000 ta' kull għbir tal-kapital miżjud bl-imghax fuqhom ta' 10 fil-mija, miżjud bil-firxa żejda ta' 0,5 fil-mija fuq il-bqija ta' CU9 000 tal-kapital. Għbir minn hlasijiet bil-quddiem hu allokat bejn l-entità u d-destinatarju tat-trasferiment b'mod proporzjonali fil-proporzjon ta' 1:9, iżda kull kreditu mhux imhallas huma mnaqqsin mill-interess tal-entità ta' CU1 000 sakemm dak l-interess jiġi eżawrit. Il-valur għust tas-self fid-data tat-tranżazzjoni hu ta' CU10 100 u l-valur għust stmat tal-firxa żejda ta' 0,5 fil-mija hu CU40.

L-entità tistabbilixxi li hija ttrasferiet xi riskji u benefiċċji sinifikanti tal-pussess (pereżempju, riskju ta' hlas minn qabel sinifikanti) iżda żammet ukoll xi riskji u benefiċċji sinifikanti tal-pussess (minhabba l-interess miżmum subordinat tiegħu) u li żammet il-kontroll. Għalhekk tapplika l-metodu ta' involvement li jkompli.

B'xi tapplika dan l-Istandard, l-entità tanalizza t-tranżazzjoni bħala (a) żamma ta' interess miżmum proporzjonat għal kollox ta' CU1 000, miżjud (b) is-subordinazzjoni ta' dak l-interess miżmum biex jipprovdi titjib fil-kreditu lid-destinatarju tat-trasferiment għal telf fil-kreditu.

L-entità tikkalkula li CU9 090 (90 fil-mija x CU10 100) tal-korrispettiv irċevut ta' CU9 115 tirrappreżenta l-korrispettiv għal sehem proporzjonat għal kollox ta' 90 fil-mija. Il-bqija tal-korrispettiv irċevut (CU25) tirrappreżenta korrispettiv irċevut biex l-interess miżmum jiġi subordinat biex jipprovdi titjib fil-kreditu lid-destinatarju tat-trasferiment għal telf fil-kreditu. Barra minn hekk, il-firxa żejda ta' 0,5 fil-mija tirrappreżenta korrispettiv irċevut għal titjib fil-kreditu. B'hekk, il-korrispettiv totali rċevut għat-titjib fil-kreditu hi ta' CU65 (CU25 + CU40).

L-entità tikkalkula l-qligħ jew it-telf fuq il-bejgħ tas-sehem tad-90 fil-mija tal-flussi ta' flus. Meta wiehed jassumi li l-valuri għusti separati tal-parti ttrasferita ta' 90 fil-mija u l-parti miżmuma ta' 10 fil-mija mhumiex disponibbli fid-data tat-trasferiment, l-entità talloka l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi skont il-paragrafu 28 kif ġej:

	<i>Stima tal-Valur Għust</i>	<i>Perċentwali</i>	<i>Ammont miżmum fil-kotba allokat</i>
Porzjon trasferit	9 090	90 %	9 000
Porzjon miżmum	1 010	10 %	1 000
Total	10 100		10 000

L-entità tahdem il-qligħ jew it-telf tagħha fuq il-bejgħ tas-sehem tad-90 fil-mija tal-flussi ta' flus billi tnaqqas l-ammont miżmum fil-kotba allokat għall-porzjon ittrasferit mill-korrispettiv irċevut, jiġifieri CU90 (CU9 090 – CU9 000). L-ammont miżmum fil-kotba tal-porzjon miżmum mill-entità hu CU1 000,

Barra minn hekk, l-entità tirrikonoxxi l-involvement li jkompli li jirriżulta mis-subordinazzjoni tal-interess miżmum tagħha għal telf fil-kreditu. B'hekk, tirrikonoxxi assi ta' CU1 000 (l-ammont massimu rikonoxxut tal-flussi ta' flus li ma tirċievix taht is-subordinazzjoni), u obligazzjoni assoċjat ta' CU1 065 (li hu l-ammont massimu tal-flussi ta' flus li ma tirċievix taht is-subordinazzjoni, jiġifieri CU1 000 miżjud bil-valur għust tas-subordinazzjoni ta' CU65).

L-entità tuża l-informazzjoni kollha msemmija fuq biex tippreżenta t-tranżazzjoni kif ġej:

	<i>Debitu</i>	<i>Kreditu</i>
Assi oriġinali	—	9 000
Assi rikonoxxut għas-subordinazzjoni jew l-imghax residwali	1 000	—
Assi għall-korrispettiv irċevut fil-forma ta' firxa ta' eċċess	40	—
Profitt jew telf (qligħ mat-trasferiment)	—	90
Obbligazzjoni	—	1 065
Flus riċevuti	9 115	—
Total	10 155	10 155

Minnufih wara t-tranżazzjoni, l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi hu CU2 040 li jinkludi CU1 000, li jirrappreżenta l-kost allokat tal-porzjon miżmum, u CU1 040, li jirrappreżenta l-involvement li jkompli

addizzjonali tal-entità mis-subordinazzjoni tal-imghax miżmum tiegħu għal telf fil-kreditu (li jinkludi l-firxa żejda ta' CU40).

F'perijodi sussegwenti, l-entità tirrikonoxxi l-korrispettiv irċevut għat-titjib fil-kreditu (CU65) fuq bażi pproporzjonata fuq il-hin, tiġma interessi fuq l-assi rikonoxxut billi tuża l-metodu tal-imghax effettiv u tirrikonoxxi kull indeboliment fil-kreditu fuq l-assi rikonoxxuti. Eżempju ta' dan tal-aħhar, assumi li fis-sena ta' wara hemm telf minn indeboliment fil-kreditu fuq is-self bażi ta' CU300. L-entità tnaqqas l-assi rikonoxxut tagħha bi CU600 (CU300 li għandhom x'jaqsmu mal-interess miżmum tagħha u CU300 li għandhom x'jaqsmu mal-involviment li jkompli addizzjonali li jirriżulta mis-subordinazzjoni tal-interess miżmum tagħha għal telf fil-kreditu), u tnaqqas l-obbligazzjoni rikonoxxut tagħha bi CU300. Ir-riżultat nett hu spiza fuq il-profitt jew telf għal indeboliment fil-kreditu ta' CU300.

Bejgħ jew xiri mhallas fi żmien regolari ta' assi finanzjarju (il-paragrafu 38)

- AG53 Ix-xiri jew bejgħ ta' assi finanzjarji b'mod regolari huwa rikonoxxut bl-użu ta' kontabilità skont id-data tan-negozju jew kontabilità skont id-data tas-sald kif deskritt fil-paragrafi AG55 u AG56. Il-metodu użat hu applikat b'mod konsistenti għax-xiri u għall-bejgħ kollu ta' assi finanzjarji li jappartjenu għall-istess kategorija ta' assi finanzjarji definiti fil-paragrafu 9. Għal dan il-ghan, assi li huma miżmuma għall-kummerċ jiffurmaw kategorija separati minn assi nnominati fil-valur ġust permezz tal-profitt u telf.
- AG54 Kuntratt li jehtiegħ jew li jippermetti sald nett tal-bidla fil-valur tal-kuntratt mhux kuntratt b'mod regolari. Minflok, kuntratt bħal dan jiġi ppreżentat bħala derivat fil-perijodu bejn id-data tan-negozju u d-data tas-sald.
- AG55 Id-data tan-negozju hi d-data li fiha entità tobligga lilha nnifisha li tixtri jew tbigh assi. Il-kontabilità skont id-data tan-negozju tirreferi għal (a) ir-rikonoxximent ta' assi li għandu jiġi riċevut u l-obbligazzjoni li għandu jthallas għaliha fid-data tan-negozju, u (b) l-irtirar tar-rikonoxximent ta' assi li huwa mibjugħ, rikonoxximent ta' kull qligħ jew telf mad-disponiment u r-rikonoxximent ta' riċevibbli mix-xerrej għal pagament fid-data tan-negozju. Ġeneralment, l-imghax ma jibdiex jakkumula fuq l-assi u l-obbligazzjoni korrispondenti sad-data tas-sald meta t-titlu jgħaddi.
- AG56 Id-data tas-sald hi d-data li fiha assi jiġi kkunsinnjat għal jew minn entità. Il-kontabilità skont id-data tas-sald finali tirreferi għal (a) ir-rikonoxximent ta' assi fid-data li fiha jiġi riċevut mill-entità, u (b) l-irtirar tar-rikonoxximent ta' assi u r-rikonoxximent ta' kull qligħ jew telf mad-disponiment fid-data li dan jiġi kkunsinnat mill-entità. Meta tiġi applikata l-kontabilità skont id-data tas-saldu, entità tagħmel tajjeb għal kull bidla fil-valur ġust tal-assi li għandu jiġi riċevut matul il-perijodu bejn id-data tan-negozju u d-data tas-saldu bl-istess mod kif jagħmel tajjeb għall-assi akkwistat. Fi kliem ieħor, il-bidla fil-valur mhix rikonoxxuta għal assi miżmum fil-kotba skont kemm sewa jew b'kost amortizzat; hi rikonoxxuta fil-profitt jew telf għal assi kklassifikati bħala assi finanzjarji fil-valur ġust permezz tal-profitt jew telf; u hi rikonoxxuta fl-ekwità għal assi kklassifikati bħala disponibbli għall-bejgħ.

L-irtirar tar-rikonoxximent ta' obbligazzjoni finanzjarja (il-paragrafi 39–42)

- AG57 Obbligazzjoni finanzjarja (jew parti minnha) tintemm meta d-debitur jew:
- (a) jissodisfa l-obbligazzjoni (jew parti minnha) billi jhallas lill-kreditur, normalment bi flus, assi finanzjarji oħra, oġġetti jew servizzi; jew
  - (b) hu legalment rilaxxat minn responsabilità primarja għall-obbligazzjoni (jew parti minnha) jew bil-proċess tal-liġi jew mill-kreditur. (Jekk id-debitur ikun ta' garanzija din il-kundizzjoni għad tista' tiġi ssodisfata.)
- AG58 Jekk emittent ta' strument ta' dejn jixtri mill-ġdid dak l-istrument, id-dejn jinfeda anki jekk l-emittent hu markatur tas-suq f'dak l-istrument jew għandu l-hsieb ibighu mill-ġdid f'perijodu ta' żmien qasir.
- AG59 Pagament lil terza persuna, inkluż fond fiduċarju (xi kultant imsejjah "*annullament in-substance*"), ma jehlisx, minnu nnifsu, lid-debitur mill-obbligazzjoni primarja tiegħu lill-kreditur, fin-nuqqas tar-rilaxx legali.
- AG60 Jekk debitur ihallas parti terza biex tassumi obbligazzjonijiet u jnnotifika lill-kreditur tiegħu li parti terza assumiet l-obbligazzjoni tad-dejn tiegħu, id-debitur ma jirtirax r-rikonoxximent tal-obbligazzjoni tad-dejn sakemm il-kundizzjoni fil-paragrafu AG57(b) tiġi ssodisfata. Jekk id-debitur ihallas parti terza biex tassumi obbligazzjoni u jksew rilaxx legali mill-kreditur tiegħu, id-debitur ikun feda d-dejn. Madankollu, jekk id-debitur jaqbel li jagħmel pagamenti fuq id-dejn lil parti terza jew direttament lill-kreditur oriġinali tiegħu, id-debitur jirrikonoxxi obbligazzjoni ta' dejn ġdida lil terz.

AG61 Ghalkemm ir-rilaxx legali, kemm ġudizzjarju kif ukoll mill-kreditur, jirriżulta firtirar tar-rikonoxximent ta' obbligazzjoni, l-entità tista' tirrikonoxxi obbligazzjoni ġdid jekk il-kriterji tal-irtirar tar-rikonoxximent fil-paragrafi 15–37 ma jiġux sodisfatti għall-assi finanzjarji ttrasferiti. Jekk dawk il-kriterji ma jiġux issodisfatti, l-assi ttrasferiti mhumiex derikonoxxuti, u l-entità tirrikonoxxi obbligazzjoni ġdida marbuta mal-assi ttrasferiti.

AG62 Għall-iskop tal-paragrafu 40, it-termini huma sostanzjalment differenti jekk il-valur preżenti skontat tal-flussi ta' flus taht it-termini l-ġodda, inklużi d-drittijiet imħallsa netti kollha minn kull dritt riċevut u mnaqqas billi tintuża r-rata effettiva tal-imghax oriġinali, li hu millinqas 10 fil-mija differenti mill-valur preżenti mnaqqas tal-bqija tal-flussi ta' flus tal-obbligazzjoni finanzjarja oriġinali. Jekk skambju ta' strumenti ta' dejn jew modifikazzjoni fit-termini hi mnizzla bhala fidi, kull kosti jew drittijiet imġarrba huma rikonoxxuti bhala parti mill-qligh jew telf marbut mal-fidi. Jekk l-iskambju jew il-modifikazzjoni ma tiġix imnizzla bhala fidi, kull kosti jew drittijiet imġarrba jaġġustaw l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni u huma amortizzati fuq il-bqija tat-terminu tal-obbligazzjoni modifikata.

AG63 F'xi każijiet, kreditur jehles debitur mill-obbligazzjoni preżenti tiegħu biex jagħmel xi pagamenti, iżda d-debitur jassumi obbligazzjoni ta' garanzija li jhallas jekk il-parti li tassumi r-responsabilità primarja tonqos milli thallas. F'din iċ-ċirkostanza, id-debitur:

- (a) jirrikonoxxi obbligazzjoni finanzjarja ġdida bbażata fuq il-valur ġust mill-obbligazzjoni tiegħu għall-garanzija; u
- (b) jirrikonoxxi qligh jew telf ibbażat fuq id-differenza bejn (i) kull ammonti mħallsa u (ii) l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni finanzjarja oriġinali li minnha jitnaqqas il-valur ġust tal-obbligazzjoni finanzjarja l-ġdida.

KEJL (il-paragrafi 43–70)

Kejl inizjali ta' assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji (il-paragrafu 43)

AG64 Il-valur ġust ta' strument finanzjarju fuq rikonoxximent inizjali hu normalment il-prezz tat-tranzazzjoni (jiġifieri l-valur ġust tal-korrispettiv mogħti jew irċevut, ara wkoll il-paragrafu AG76). Madankollu, jekk parti mill-korrispettiv mogħti jew irċevut hi għal xi haġa oħra li m'huwiex l-istrument finanzjarju, il-valur ġust tal-istrument finanzjarju hu stmat, bl-użu ta' teknika ta' valutazzjoni (ara l-paragrafi AG74-AG79). Pereżempju, il-valur ġust ta' ammonti mislufa jew riċevibbli fuq perijodu ta' żmien fit-tul li ma jgħorr ebda interess jista' jiġi stmat bhala l-valur preżenti tal-irċevuti futuri kollha ta' flus skontati billi tintuża r-rata(i) ta' mghax għal strument simili (simili għal munita, terminu, tip ta' rata ta' mghax u fatturi oħra) bi klassifikazzjoni ta' kreditu simili. Kull ammont addizzjonali misluf huwa ħruġ jew tnaqqis mill-introġitu sakemm jikkwalifika għal rikonoxximent bhala xi tip ieħor ta' assi.

AG65 Jekk entità toriġina ammonti mislufa li jkollu rata ta' mghax *off-market* (eż 5 fil-mija meta r-rata tas-suq għal self simili hi ta' 8 fil-mija), u tirċievi hlas bil-quddiem bhala kumpens, l-entità tirrikonoxxi l-ammont misluf bil-valur ġust tiegħu, jiġifieri nett mill-hlas li tirċievi. L-entità tkattar l-iskont għall-profit jew telf billi jintuża l-metodu tar-rata effettiva tal-imghax.

Kejl sussegwenti ta' assi finanzjarji (il-paragrafi 45 u 46)

AG66 Jekk strument finanzjarju li qabel kien rikonoxxut bhala assi finanzjarju jitkejjel bil-valur ġust u l-valur ġust tiegħu jaqa' taht iż-zero, dan huwa obbligazzjoni finanzjarja mkejla skont il-paragrafu 47.

AG67 L-eżempju li ġej jispjega l-kontabilità għal kosti ta' tranzazzjoni fuq il-kejl inizjali u sussegwenti ta' assi finanzjarju disponibbli għall-bejgħ. Assi huwa akkwistat għal CU100 miżjud b'kommissjoni fuq ix-xiri ta' CU2. Fil-bidu, l-assi hu rikonoxxut f'livell ta' CU102. Id-data tar-rapport finanzjarju li jmiss jaqa' jum wara, meta l-prezz ikkwotat fis-suq tal-assi hu CU100. Li kieku l-assi kellu jinbigħ, ikollha tiħallas kummissjoni ta' CU3. F'dik id-data, l-assi jitkejjel f'CU100 (mingħajr ebda kunsiderazzjoni għal-kummissjoni fuq il-bejgħ possibbli) u telf ta' CU2 hu rikonoxxut bhala ekwità. Jekk l-assi finanzjarju disponibbli għall-bejgħ għandu pagamenti fissi jew li jistgħu jiġu stabbiliti, il-kosti tat-tranzazzjoni huma amortizzati għall-profit jew telf billi jintuża l-metodu tal-imghax effettiv. Jekk l-assi finanzjarju disponibbli għall-bejgħ m'għandux pagamenti fissi jew li jistgħu jiġu stabbiliti, il-kosti tat-tranzazzjoni huma rikonoxxuti fil-profit jew telf meta l-assi huwa derikonoxxut jew isir indebolit.

AG68 Strumenti li huma kklassifikati bhala ammonti mislufa u debitori huma mkejla fil-kost amortizzati irrispettivament mill-intenzjoni tal-entità li żzomhom sal-maturità.

Konsiderazzjonijiet tal-kejl tal-valur ġust (il-paragrafi 48–49)

- AG69 Taht id-definizzjoni ta' valur ġust hemm is-suppożizzjoni li entità hi negozju avvjat minghajn intenzjoni jew htieġa li tillikwida, li trazzan materjalment l-iskala tal-operazzjonijiet tagħha jew li tagħti bidu għal tranżazzjoni b'termini negattivi. Il-valur ġust mhux, għalhekk, l-ammont li entità tircievi jew thallas fi tranżazzjoni obligatorja, likwidazzjoni mhux volontarja jew bejgħ minhabba xi tip ta' inkwriet. Madankollu, valur ġust jirrifletti l-kwalità tal-kreditu tal-istrument.
- AG70 Dan l-Istandard juża t-termini "l-oghla prezz li xi hadd ikun irid iħallas" u "prezz tat-talba" (xi kultant issir referenza għalih bhala "prezz kurrenti tal-offerta") fil-kuntest tal-prezzijiet ikkwotati fis-suq, u t-terminu "firxa bejn it-talba u l-offerta" biex jinkludi biss kosti ta' tranżazzjoni. Aġġustamenti oħra li għandhom jaslul fil-valur ġust (eż. għal riskju ta' kreditu kontraparti) mhumiex inkluzi fit-terminu "firxa bejn it-talba u l-offerta".

Suq Attiv: prezz ikkwotat

- AG71 Strument finanzjarju hu meqjus bhala kkwotat f'suq attiv jekk il-prezzijiet ikkwotati huma disponibbli minnufih u b'mod regolari minn kambju, negozjant, sensar, grupp industrijali, servizz ta' pprezzar jew aġenzija regolatorja, u dawk il-prezzijiet jirrapprezentaw tranżazzjonijiet tas-suq li jseħhu attwalment u b'mod regolari fuq bażi distakkata. Il-valur ġust hu definit f'termini ta' prezz miftiehem bejn xerrej li jkun werar-rieda u bejjiegh li jkun werar-rieda fi tranżazzjoni distakkata. L-għan li jiġi stabbilit il-valur ġust għal strument finanzjarju li hu nneozjat f'suq attiv hu li jintlaħaq il-prezz li fih kieku kienet isseħħ tranżazzjoni fid-data tal-karta tal-bilanċ f'dak l-istrument (jiġifieri minghajn ma jiġi mmodifikat jew ippakkjat mill-ġdid l-istrument) fl-aktar suq attiv vantaġġjuż li għalih l-entità għandha aċċess immedjat. Madankollu, l-entità taġġusta l-prezz fl-aktar suq vantaġġjuż biex tirrifletti kull differenzi fir-riskju ta' kreditu kontraparti bejn strumenti nneozjati f'dak is-suq u dak li jkun qieghed jiġi stmat. L-eżistenza ta' kwotazzjonijiet ta' prezzijiet f'suq attiv hi l-aqwa evidenza ta' valur ġust u meta jeżistu jintużaw biex ikejjlu l-assi finanzjarju jew l-obbligazzjoni finanzjarja.
- AG72 Il-prezz ikkwotat fis-suq b'mod xieraq għal assi miżmum jew obligazzjoni li għandha tinhareg hu normalment il-prezz ta' offrutt u, għal assi li għandu jiġi akkwistat jew obligazzjoni miżmuma, il-prezz tat-talba. Meta entità għandha assi u obligazzjonijiet bi tpaċija għar-riskji tas-suq, tista' tuża prezzijiet ta' nofs is-suq bhala l-baži għall-istabbiliment tal-valuri ġusti għall-pożizzjonijiet ta' tpaċija għar-riskju u tapplika l-prezz tal-offerta jew tat-talba għall-pożizzjoni miftuħa netta kif xieraq. Meta l-offerta prezenti u l-prezzijiet tat-talba ma jkunux disponibbli, il-prezz tal-aktar tranżazzjoni riċenti jipprovd i evidenza tal-valur ġust prezenti sakemm ma kienx hemm bidla sinifikanti fiċ-ċirkostanzi ekonomiċi sa miż-żmien tat-tranżazzjoni. Jekk indiblu l-kundizzjonijiet miż-żmien tat-tranżazzjoni, (eż. bidla fir-rata ta' mghax minghajn riskju wara l-kwotazzjoni tal-prezz l-aktar riċenti għal bond korporattiv), il-valur ġust jirrifletti l-bidla fil-kundizzjonijiet b'referenza għall-prezzijiet kurrenti jew rati għal strumenti finanzjarji simili, kif xieraq. Bl-istess mod, jekk l-entità tista' turi li l-aħħar prezz tat-tranżazzjoni mhux valur ġust (eż. minhabba li rrifletta l-ammont li entità kienet tircievi jew thallas fi tranżazzjoni obligatorja, likwidazzjoni mhux volontarja jew bejgħ f'sitwazzjoni ta' inkwriet), dak il-prezz hu aġġustat. Il-valur ġust ta' portafoll ta' strumenti finanzjarji hu l-prodott tan-numru ta' unitajiet tal-istrument u l-prezz ikkwotat fis-suq. Jekk kwotazzjoni tal-prezz ippubblikat f'suq attiv ma teżistix għal strument finanzjarju kollha kemm hu, iżda swieq attivi jeżistu għall-partijiet kontraparti tiegħu, il-valur ġust hu stabbilit fuq il-baži tal-prezzijiet tas-suq rilevanti għall-partijiet komponenti.
- AG73 Jekk rata (aktar milli prezz) hi kkwotata f'suq attiv, l-entità tuża dik ir-rata kkwotata fis-suq bhala input fit-teknika tal-valutazzjoni biex jiġi stabbilit il-valur ġust. Jekk ir-rata kkwotata fis-suq ma tinkludix riskju ta' kreditu jew fatturi oħra li kieku l-partecipanti tas-suq kienu jinkluduhom fl-istima tal-istrument, l-entità taġġusta għal dawk il-fatturi.

Ebda Suq attiv: teknika ta' validazzjoni

- AG74 Jekk is-suq ta' strument finanzjarju m'huwiex attiv, l-entità tistabbilixxi l-valur ġust billi tuża t-teknika tal-valutazzjoni. It-tekniki tal-valutazzjoni jinkludu bl-użu ta' tranżazzjonijiet distakkati tas-suq bejn partijiet infurmati u disposti, jekk ikunu disponibbli, referenza għall-valur ġust kurrenti ta' strument ieħor li jkun sostanzjalment l-istess, analiżi ta' fluss tal-flus skontat u mudelli tal-ipprezzar tal-opzjonijiet. Jekk ikun hemm teknika tal-valutazzjoni li ġeneralment tkun użata mill-partecipanti tas-suq biex tipprezza lill-istrument u jkun intwera li dik it-teknika tipprovd i stimi tal-prezzijiet miksuba fi tranżazzjonijiet tas-suq attwali li jkunu ta' min jorbot fuqhom, l-entità għandha tuża dik it-teknika.
- AG75 L-għan li tuża t-teknika tal-valutazzjoni hu li tistabbilixxi liema kien ikun il-prezz tat-tranżazzjoni fid-data tal-kejl fi tpartit distakkat immotivat minn konsiderazzjonijiet normali tan-negozju. Il-valur ġust hu stmat fuq il-baži tar-riżultati ta' teknika ta' valutazzjoni li tagħmel użu massimu mill-inputs tas-suq, u tiddependi mill-inqas fuq l-inputs speċifiċi għall-entità. Teknika ta' valutazzjoni tkun mistennija li tasal fi stima realistika tal-valur ġust jekk (a) tirrifletti b'mod raġonevoli kif is-suq jista' jkun mistenni li jipprezza l-istrument u (b) l-inputs għat-teknika ta' valutazzjoni jirrapprezentaw b'mod raġonevoli l-aspettattivi tas-suq u miżuri tal-fatturi li jistgħu jippreżentaw riskju inerenti ta' redditu fl-istrument finanzjarju.

AG76 Ghalhekk, teknika ta' valutazzjoni (a) tinkorpora l-fatturi kollha li l-partecipanti tas-suq jikkunsidraw fl-istipular ta' prezz u (b) huma konsistenti ma' metodologiji ekonomiċi aċċettati għall-ipprezzar tal-istrumenti finanzjarji. Minn żmien għal żmien, l-entità tikkalibra t-teknika ta' valutazzjoni u tittestjaha għal validità billi tuża prezzijiet minn kwalunkwe tranżazzjonijiet attwali osservabbli tas-suq fl-istess strument (i.e. minghajr modifikazzjoni jew ippakkjar mill-ġdid) jew ibbażata fuq kull informazzjoni osservabbli tas-suq. Entità tikseb data tas-suq b'mod konsistenti fl-istess suq fejn oriġina jew inxtara l-istrument. L-ahjar evidenza tal-valur ġust ta' strument finanzjarju fir-rikonoxximent inizjali hu l-prezz tat-tranżazzjoni (jiġifieri l-valur ġust tal-korrispettiv mogħti jew irċevut) sakemm il-valur ġust ta' dak l-istrument hu mixhud bi tqabbil ma' tranżazzjonijiet attwali osservabbli tas-suq fl-istess strument (jiġifieri minghajr modifikazzjoni jew ippakkjar mill-ġdid) jew ibbażat fuq teknika ta' valutazzjoni li l-varjabbli tagħha jinkludu data biss minn swieq osservabbli.

AG76A Il-kejl sussegwenti tal-assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja u r-rikonoxximent sussegwenti ta' qligħ jew telf għandu jkun konsistenti mar-rekwiżiti ta' dan l-Istandard. L-applikazzjoni tal-paragrafu AG76 tista' tirriżulta fl-ebda qligħ jew telf li jiġu rikonoxxuti fir-rikonoxximent inizjali ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarju. F'każ bħal dan, l-IAS 39 jeħtieġ li qligħ jew telf għandhom jiġu rikonoxxuti wara r-rikonoxximent inizjali biss sal-punt li jinholqu minn bidla f'fattur (li jinkludi z-żmien) li l-partecipanti tas-suq kienu jikkunsidraw meta jstabbilixxu prezz.

AG77 L-akkwiżizzjoni inizjali jew l-oriġinazzjoni ta' assi finanzjarju jew tiġrib ta' obligazzjoni finanzjarja hi tranżazzjoni tas-suq li tipprovi bażi għall-istima tal-valur ġust tal-istrument finanzjarju. B'mod partikolari, jekk l-istrument finanzjarju hu strument ta' dejn (bħal ammonti mislufa), il-valur ġust tiegħu jista' jiġi stabbilit b'referenza għall-kundizzjonijiet tas-suq li eżistew fid-data tal-akkwiżizzjoni jew tal-oriġinazzjoni tiegħu u l-kundizzjonijiet attwali tas-suq jew rati ta' mghax mitluba fil-preżent mill-entità jew minn oħrajn għal strumenti ta' dejn simili (jiġifieri l-bqija ta' maturità simili, rendiment tal-fluss ta' flus, munita, riskju ta' kreditu, bażi kollateral u ta' mghax). Inkella, sakemm ma hemm ebda bidla fir-riskju ta' kreditu tad-debitur u l-firxa applikabbli tal-kreditu wara l-oriġin tal-istrument ta' dejn, stima tar-rata ta' mghax tas-suq attwali tista' tinkiseb billi tintuża rata ta' mghax benchmark li tirrifletti kwalità tal-kreditu itjeb mill-istrument ta' dejn bażi, li żżomm il-firxa tal-kreditu kostanti, u aġġustament għall-bidla fir-rata ta' mghax benchmark mid-data ta' oriġinar. Jekk il-kundizzjonijiet inbidlu mit-tranżazzjoni tas-suq l-aktar riċenti, il-bidla li tikkorrespondi fil-valur ġust tal-istrument finanzjarju li jkun qiegħed jiġi stmat hu stabbilit b'referenza għall-prezzijiet jew rati kurrenti għal strumenti finanzjarji simili, aġġustati kif xieraq, għal kull differenza mill-istrument li jkun qiegħed jiġi stmat.

AG78 L-istess informazzjoni ma tistax tkun disponibbli f'kull data ta' kejl. Pereżempju, fid-data li entità tagħmel self jew takkwista strument ta' dejn li mhux innegożjat b'mod attiv, l-entità għandha prezz tat-tranżazzjoni li hu wkoll il-prezz tas-suq. Madankollu, ebda informazzjoni ta' tranżazzjoni ġdida ma tista' tkun disponibbli fid-data ta' kejl li jmiss u, għalkemm l-entità tista' tistabbilixxi l-livell ġenerali tar-rati ta' mghax tas-suq, tista' ma tkunx taf liema livell ta' kreditu jew partecipanti tas-suq ta' riskju oħra jikkunsidraw l-ipprezzar tal-istrument f'dik id-data. Entità jista' ma jkollhiex informazzjoni minn tranżazzjonijiet riċenti biex tiġi stabbilita l-firxa tal-kreditu adattata fuq ir-rata ta' mghax bażika li għandha tintuża fl-istabbiliment ta' rata ta' skont għall-komputazzjoni tal-valur preżenti. Ikun raġonevoli li wieħed jassumi li fin-nuqqas ta' evidenza tal-kuntrarju, li ma jkun seħħ ebda tibdil fil-firxa li eżistiet fid-data meta sar is-self. Madankollu, l-entità tkun mistennija li tagħmel sforzi raġonevoli biex tistabbilixxi jekk hemmx evidenza li kien hemm bidla f'fatturi bħal dawn. Meta teżisti evidenza ta' bidla, l-entità tikkunsidra l-effetti tal-bidla fl-istabbiliment tal-valur ġust tal-istrument finanzjarju.

AG79 Fl-applikazzjoni tal-analiżi tal-fluss ta' flus, entità tuża rata ta' skont waħda jew aktar għar-rati ta' redditu prevalenti għal strumenti finanzjarji li għandhom sostanzjalment l-istess termini u karatteristiċi, inkluż il-kwalità tal-kreditu tal-istrument, il-bqija tat-terminu li fuqu hi stipulata r-rata ta' mghax kuntrattwali, il-bqija tat-terminu għal hlas lura tal-kapital u l-munita li fiha għandhom isiru l-pagamenti. Debituri u kredituri fuq perijodu ta' żmien qasir minghajr ebda rata ta' mghax iddikjarata jistgħu jitkejju bl-ammont iffatturat oriġinali jekk l-effett tal-iskont hu immaterjali.

Ebda suq attiv: strumenti azzjonarji

AG80 Il-valur ġust ta' investimenti fi strument azzjonarju li m'għandhomx prezz ikkwotat f'suq attiv u derivati li huma marbutin u li għandhom jissaldu sal-kunsinna ta' tali strument azzjonarju mhux ikkwotat (ara l-paragrafi 46(c) u 47) jista' jitkejje b'mod affidabbli jekk (a) il-varjabilità fil-firxa tal-istimi tal-valur ġust raġonevoli mhix sinifikanti għal dak l-istrument jew (b) il-probabbiltajiet tal-istimi varji fi hdan il-firxa jistgħu jiġu stmati b'mod raġonevoli u użati fl-istima tal-valur ġust.

AG81 Hemm bosta sitwazzjonijiet li fihom il-varjabilità fil-firxa tal-istimi tal-valur ġust raġonevoli fi strumenti azzjonarji li m'għandhomx prezz ikkwotat fis-suq u derivati li huma marbutin ma' u li għandhom jissaldu bil-kunsinna ta' strument azzjonarju mhux ikkwotat bħal dan (ara l-paragrafi 46(c) u 47) mhix mistennija li tkun sinifikanti. Normalment hu possibbli li jiġi stmat il-valur ġust ta' assi finanzjarju li entità tkun akkwistat minn parti barranija. Madankollu, jekk il-medda tal-istimi tal-valur ġust raġonevoli huma sinifikanti u l-probabbiltajiet tal-istimi varji ma jistgħux jiġu stmati b'mod raġonevoli, entità mhix permessa li tkejje l-istrument fil-valur ġust.

Inputs għal tipi ta' teknika ta' valutazzjoni

AG82 Teknika adattata għall-istima tal-valur ġust ta' strument finanzjarju partikolari tinkorpora data tas-suq osservabbli dwar il-kundizzjonijiet tas-suq u fatturi oħra li jistgħu jaffettwaw il-valur ġust tal-istrument. Il-valur ġust tal-istrument finanzjarju jkun ibbażat fuq fattur wiehed jew aktar minn dawn li ġejjin (u jista' jkun oħrajn).

- (a) *Il-valur tal-hin tal-flus (jiġifieri mgħax bir-rata bażika jew bla riskju).* Rati ta' mgħax bażiċi jistgħu normalment jinkisbu minn prezzijiet osservabbli tal-bond tal-gvern u spiss huma kkwotati f'pubblikazzjonijiet finanzjarji. Dawn ir-rati tipikament ivarjaw mad-dati mistennija tal-flussi ta' flus pproġettata matul kurva tar-rendita ta' rati ta' mgħax għal possibbiltajiet ta' żmien differenti. Għal raġunijiet prattiċi, entità tista' tuża rata ġenerali aċċettata sewwa u li tista' tiġi osservata minnufih, bħal LIBOR jew *swap rate*, bħala r-rata ta' *benchmark*. (Minhabba li rata bħal LIBOR mhix ir-rata ta' mgħax bla riskju, l-aġġustament tar-riskju ta' kreditu adattat għall-istrument finanzjarju partikolari hu stabbilit fuq il-baži tar-riskju ta' kreditu tiegħu fir-rigward tar-riskju ta' kreditu f'din ir-rata ta' *benchmark*.) F'xi pajjiżi, il-*bonds* tal-gvern ċentrali jistgħu jgħorru magħhom riskju ta' kreditu sinifikanti u jistgħu ma jipprovdwx rata ta' mgħax bażika ta' *benchmark* stabbli għal strumenti denominati f'dik il-munita. Xi entitajiet f'dawn il-pajjiżi jista' jkollhom pożizzjoni ta' kreditu aħjar u rata ta' self iktar baxxa mill-gvern ċentrali. F'każ bħal dan, rati ta' mgħax bażiċi jistgħu jiġu stabbiliti b'mod aktar adatt permezz ta' referenza għar-rati ta' mgħax għall-aktar *bonds* korporattivi klassifikati fl-gholi mahruġa fil-munita ta' dik il-ġurisdizzjoni.
- (b) *Riskju ta' kreditu.* L-effett fuq il-valur ġust tar-riskju ta' kreditu (jiġifieri l-primjum fuq ir-rata ta' mgħax bażika għal riskju ta' kreditu) jista' jinkiseb minn prezzijiet osservabbli tas-suq għal strumenti nnegozjati ta' kwalità tal-kreditu differenti jew minn rati ta' mgħax osservabbli mitluba lis-selliefa għal self ta' bosta klassifikazzjonijiet ta' kreditu.
- (c) *Prezzijiet ta' kambju tal-munita barranija.* Swieq tal-kambju attivi jeżistu għal bosta mill-munita maġġuri, u l-prezzijiet huma kkwotati kuljum fil-pubblikazzjonijiet finanzjarji.
- (d) *Prezzijiet tal-komoditajiet.* Jeżistu prezzijiet tas-suq osservabbli għal bosta komoditajiet.
- (e) *Prezzijiet tal-ekwità:* Prezzijiet (u indiċi tal-prezzijiet) ta' strument azzjonarju nnegozjati huma osservabbli minnufih f'xi swieq. It-tipi ta' teknika bbażati fuq il-valur preżenti jistgħu jintużaw biex jiġi stmat il-prezz tas-suq kurrenti ta' strumenti azzjonarji li għalihom ma hemm ebda prezzijiet osservabbli.
- (f) *Volatilità (jiġifieri l-kobor tal-bidliet futuri fil-prezz tal-istrument finanzjarju jew entrati oħra).* Il-kejl tal-volatilità ta' entrati nnegozjati b'mod attiv jistgħu normalment jiġu stmati b'mod raġonevoli fuq il-baži tad-data tas-suq storika jew billi jintużaw volatilitajiet implikati fil-prezzijiet tas-suq attwali.
- (g) *Riskju ta' pagamenti minn qabel u riskju ta' tisrif.* Metodi ta' hlas minn qabel mistennija għal assi finanzjarji u metodi ta' tisrif mistennija għal obligazzjonijiet finanzjarji jistgħu jiġu stmati fuq il-baži tad-data storika. (Il-valur ġust ta' obligazzjoni finanzjarja li tista' tiġi msarrfa mill-kontraparti ma tistax tkun inqas mill-valur preżenti tal-ammont ta' tisrif — ara l-paragrafu 49.)
- (h) *Kosti tal-manutenzjoni għal assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja.* Il-kosti tal-manutenzjoni jistgħu jiġu stmati billi jintuża tqabbil ma' drittijiet attwali mitluba minn parteċipanti oħra tas-suq. Jekk il-kosti tal-manutenzjoni ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja huma sinifikanti u parteċipanti oħra tas-suq ikollhom jiffaċċjaw kosti komparabbli, dawn jiġu kkunsidrati mill-emittent meta jkun irid jistabbilixxi l-valur ġust ta' dak l-assi finanzjarju jew tal-obbligazzjoni finanzjarja. Hu mistenni li dak il-valur ġust mal-bidu ta' dritt kuntrattwali għal drittijiet futuri jsir ugwali għall-kosti inizjali mhallsa għalihom, sakemm drittijiet futuri u kosti relatati ma jkunux konformi u komparabbli mas-suq.

Qligh u telf (il-paragrafi 55–57)

AG83 Entità tapplika l-IAS 21 għal assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji li huma effetti monetarji skont l-IAS 21 u denominati f'munita barranija. Taht l-IAS 21, kull qligh jew telf fil-kambju fuq assi monetarji u obligazzjonijiet monetarji huma rikonoxxuti fil-profit jew telf. Eċċezzjoni hi effett monetarju li huwa kklassifikat bħala strument tal-*hedging* jew *fhedge* ta' fluss ta' flus (ara l-paragrafi 95–101) jew *hedge* ta' investiment nett (ara l-paragrafu 102). Bliskop li jiġi rikonoxxut il-qligh u t-telf fil-kambju tal-flus barranin taht l-IAS 21, assi finanzjarju monetarju disponibbli għall-bejgħ hu ttrattat bħallikieku gie rikonoxxut fil-kost amortizzat fil-munita barranija. B'hekk, għal assi finanzjarju bħal dan, differenzi tal-kambju li jirriżultaw minn bidliet fil-kost amortizzat huma rikonoxxuti fil-profit jew telf u bidliet oħra fl-ammont miżmum fil-kotba huma rikonoxxuti skont il-paragrafu 55(b). Għal assi finanzjarji lesti għall-bejgħ li mhumiex effetti monetarji skont l-IAS 21 (pereżempju, strumenti azzjonarji), il-qligh jew it-telf li hu rikonoxxut direttament fl-ekwità taht il-paragrafu 55(b) tinkludi kwalunkwe komponent fil-kambju relatat. Jekk hemm relazzjoni ta' *hedging* bejn assi monetarju mhux derivat u obligazzjoni monetarja mhux derivata, bidliet fil-komponent tal-munita barranija ta' dawk l-istrumenti finanzjarji huma rikonoxxuti fil-profit jew telf.

Indeboliment u nuqqas ta' ġbir ta' assi finanzjarji (il-paragrafi 58–70)

Assi finanzjarji rikonoxxuti fil-kost amortizzati (il-paragrafi 63–65)

- AG84 Indeboliment ta' assi finanzjarju rikonoxxut fil-kost amortizzati hu mkejjejl billi tintuża r-rata effettiva tal-imghax originali tal-istrument finanzjarju minhabba li skont fir-rata ta' mghax tas-suq kurrenti, jista' fil-fatt, jimponi kejl tal-valur ġust fuq assi finanzjarji li f'sitwazzjonijiet differenti huma mkejjejl fil-kost amortizzati. Jekk it-termini ta' ammonti mislufa, riċevibbli jew investiment miżmum sal-maturità huma nnegozjati mill-ġdid jew inkella modifikati minhabba diffikultajiet finanzjarji ta' min jissellef jew tal-emittent, indeboliment hu mkejjejl billi tintuża r-rata effettiva tal-imghax originali qabel il-modifikazzjoni tat-termini. Flussi ta' flus marbuta ma' debituri fuq perijodu ta' żmien qasir mhumiex innaqqsu jekk l-effett tal-iskont hu immaterjali. Jekk ammonti mislufa, riċevibbli jew investiment miżmum sal-maturità għandu rata ta' mghax varjabbli, ir-rata tal-iskont għall-kejl ta' kwalunkwe telf minn indeboliment taht il-paragrafu 63 hi r-rata(i) effettiva tal-imghax attwali stabbilita/i taht il-kuntratt. Bħala espedjent prattiku, kreditur jista' jkejjejl indeboliment ta' assi finanzjarju rikonoxxut fil-kost amortizzati fuq il-bażi tal-valur ġust tal-istrument billi jintuża prezz osservabbli tas-suq. Il-kalkolazzjoni tal-valur preżenti ta' flussi ta' flus futuri stmata ta' assi finanzjarju kollateralizzati tirrifletti l-flussi ta' flus li jistgħu jirriżultaw mill-bejgħ b'subbasta li minnhom jitnaqqsu l-kosti għall-kisba u bejgħ tal-kollateral, kemm jekk il-bejgħ b'subbasta hi probabbli kif ukoll jekk le.
- AG85 Il-proċess għall-istima ta' indeboliment jikkunsidra l-esponimenti ta' kreditu kollha, mhux biss dawk ta' kwalità ta' kreditu baxxa. Pereżempju, jekk entità tuża sistema ta' klassifikazzjoni ta' kreditu intern, tikkunsidra l-grad tal-kreditu kollha, mhux biss dawk li jirriflettu deterjorazzjoni serja ta' kreditu.
- AG86 Il-proċess għall-istima ta' ammont ta' telf ta' indeboliment jista' jirriżulta jew f'ammont uniku jew f'firxa ta' ammonti possibbli ⁽¹⁾. Fil-każ tal-ahhar, l-entità tirikonoxxi telf minn indeboliment ugwali għall-ahjar stima fi hdan il-firxa filwaqt li tiġi kunsidrata l-informazzjoni rilevanti kollha disponibbli qabel ma jinharġu r-rapporti finanzjarji dwar il-kundizzjonijiet eżistenti fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- AG87 Għall-ghan ta' evalwazzjoni kollettiva ta' indeboliment, assi finanzjarji huma raggruppati fuq il-bażi ta' karatteristiċi ta' riskju ta' kreditu simili li huma indikattivi tal-hila tad-debituri li jhallsu l-ammonti kollha dovuti skont it-termini kuntrattwali (pereżempju, fuq il-bażi tal-evalwazzjoni tar-riskju ta' kreditu jew proċess ta' klassifikazzjoni li jikkunsidra t-tip ta' assi, l-industrija, il-lok ġeografiku, it-tip ta' kollateral, status wara d-data tal-gheluq u fatturi rilevanti oħra). Il-karatteristiċi magħżula huma rilevanti għall-istima ta' flussi ta' flus futuri għal gruppi ta' assi bħal dawn billi jkunu indikattivi tal-hila tad-debituri li jhallsu l-ammonti kollha dovuti skont it-termini kuntrattwali tal-assi li jkunu qegħdin jiġu stmata. Madankollu, probabbiltajiet minn telf u statistiki dwar it-telf oħra huma differenti fil-livell tal-grupp bejn (a) assi li kienu ġew stmata individwalment u misjuba li ma ġewx indeboliti u (b) assi li ġew stmata individwalment għal indeboliment, bir-riżultat li jkun meħtieġ ammont differenti ta' indeboliment. Jekk entità m'għandhiex grupp ta' assi b'karatteristiċi tar-riskju simili, ma tagħmilx l-istima addizzjonali.
- AG88 Telf minn indeboliment rikonoxxut fuq bażi ta' grupp jirrappreżenta pass interim li jagħmel l-identifikazzjoni ta' telf minn indeboliment pendenti fuq l-assi individwali fil-grupp ta' assi finanzjarji li huma stmata kollettivament għal indeboliment. Malli jkun hemm informazzjoni disponibbli li speċifikament tidentifika telf fuq assi indeboliti individwalment fi grupp, dawk l-assi huma mnehhija mill-grupp.
- AG89 Flussi ta' flus futuri fi grupp ta' assi finanzjarji li huma evalwati kollettivament għal indeboliment huma stmata fuq il-bażi tal-esperjenza tat-telf storiku b'karatteristiċi ta' riskju ta' kreditu simili għal dawk fil-grupp. Entitajiet li m'għandhom ebda esperjenza ta' telf speċifika għall-entità jew esperjenza mhux suffiċjenti, jużaw l-esperjenza ta' gruppi simili għal gruppi komparabbli ta' assi finanzjarji. Esperjenza ta' telf storiku hi aġġustata fuq il-bażi tat-tagħrif osservabbli attwali biex tirrifletti l-effetti tal-kundizzjonijiet kurrenti li ma effettwawx il-perijodu li fuqu hi bbażata l-esperjenza tat-telf storiku u li jitnehhew l-effetti tal-kundizzjonijiet fil-perijodu storiku li fil-preżent ma jeżistux. Stim ta' bidliet ta' flussi ta' flus futuri jirriflettu u huma konsistenti direzzjonalment mal-bidliet f'data osservabbli relatati minn perijodu sa perijodu (bħal bidliet fir-rati tal-qgħad, prezzijiet tal-proprjetà, prezzijiet tal-komoditajiet, status ta' pagament jew fatturi oħra li huma indikattivi tat-telf imġarrab fil-grupp u l-kobor tiegħu). Il-metodoloġija u s-suppożizzjonijiet użati għall-istima ta' flussi ta' flus futuri huma riveduti regolarment biex jitnaqqsu kwalunkwe differenzi bejn l-istimi tat-telf u l-esperjenza tat-telf attwali.
- AG90 Bħala eżempju tal-applikazzjoni tal-paragrafu AG89, entità tista' tistabbilixxi, fuq il-bażi tal-esperjenza storika, li l-kawża prinċipali ta' nuqqas ta' hlas fuq self b'karta ta' kreditu hi l-mewt ta' min jissellef. L-entità tista' tosserva li r-rata tal-mewt ma tinbidilx minn sena għal sena. Madankollu, uhud minn dawk li jissellfu l-flus fil-grupp tal-entità ta' self b'karti ta' kreditu setgħu mietu f'dik is-sena, li jindika li jkun seħħ telf minn indeboliment fuq dak is-self, anke jekk, fl-ahhar tas-sena, l-entità tkun għadha ma tkunx taf liema speċifikament mietu minn dawk li ssellfu. Ikun adattat

⁽¹⁾ IAS 37, paragrafu 39 fih gwida dwar kif għandha tiġi stabbilita l-ahjar stima f'medda ta' riżultati possibbli.

ghal telf ta' indeboliment li jiġi rikonossut għal dan it-telf "imġarrab iżda mhux irrappurtat". Madankollu, ma jkunx jidher adattat li tirrikonoxxi telf minn indeboliment għal imwiet li huma mistennija li jsehhu f'perijodu futur, minhabba li l-avveniment li jiġib telf neċessarju (il-mewt ta' min jissellef) tkun għadha ma sehhitx.

- AG91 Meta jintużaw rati ta' telf storiċi biex jiġu stmati l-flussi ta' flus futuri, hu importanti li l-informazzjoni dwar ir-rati ta' telf storiċi tiġi applikata għal gruppi li huma definiti b'mod konsistenti mal-gruppi li għalihom ikunu ġew osservati r-rati ta' telf storiċi. Għalhekk, il-metodu użat għandu jippermetti lil kull grupp li jiġi assoċjat ma' informazzjoni dwar esperjenza ta' telf tal-passat fi gruppi ta' assi b'karatteristiċi ta' riskju ta' kreditu simili u tagħrif osservabbli rilevanti li tirrifletti l-kundizzjonijiet attwali.
- AG92 Metodi bbażati fuq formula jew metodi statistiċi jistgħu jintużaw biex jistabbilixxu telf minn indeboliment fi grupp ta' assi finanzjarji (eż. għal self ta' ammonti żgħar) sakemm dan ikun konsistenti mar-rekwiziti fil-paragrafi 63–65 u AG87–AG91. Kwalunkwe mudell użat jinkorpora l-effett tal-valur tal-hin tal-flus, jikkunsidra l-flussi ta' flus għall-bqija tal-hajja tal-assi (mhux biss is-sena ta' wara), jikkunsidra l-età tas-self fi hdan il-portafoll u ma johloqx telf minn indeboliment fuq rikonoxximent inizjali ta' assi finanzjarju.

Introjtju minn interessi wara rikonoxximent ta' indeboliment

- AG93 Ladarba assi finanzjarju jew grupp ta' assi finanzjarji simili jkun inkiteb bhala riżultat ta' telf ta' indeboliment, introjtju minn interessi jkun minn hawn 'l quddiem rikonossut billi tintuża r-rata ta' mgħax użata sabiex jitnaqqsu l-flussi ta' flus futuri għall-ghan li jitkejjel it-telf minn indeboliment.

HEDGING (il-paragrafi 71–102)

Strumenti tal-hedging (il-paragrafi 72–77)

Strumenti li jikkwalifikaw (il-paragrafi 72 u 73)

- AG94 It-telf potenzjali fuq opzjoni li entità tikteb jista' jkun ferm akbar mill-qligħ potenzjali fil-valur ta' entrata *hedged* relatata. Fi kliem iehor, opzjoni bil-miktub mhix effettiva fit-tnaqqis tal-esponiment tal-profitt jew telf ta' entrata *hedged*. Għalhekk, opzjoni bil-miktub ma tikkwalifikax bhala strument tal-hedging sakemm ma tkunx imfassla bhala paċċja għal opzjoni mixtrija, inkluż wahda li tinsab fi strument finanzjarju iehor (pereżempju, opzjoni ta' xiri bil-miktub użata biex tagħmel *hedge* għal obbligazzjoni li tista' tinxtara). Għall-kuntrarju, opzjoni mixtrija għandha qligħ potenzjali ugwali jew akbar mit-telf u għalhekk għandha l-potenzjal li tnaqqas l-esponiment għall-profitt jew telf minn bidliet fil-valuri ġusti jew likwiditajiet. B'hekk, tista' tikkwalifika bhala strument tal-hedging.
- AG95 Investiment miżmum sal-maturità rikonossut fil-kost amortizzat jista' jissejjah strument tal-hedging f'*hedge* ta' riskju fuq il-munita barranija
- AG96 Investiment fi strument azzjonarju mhux ikkwotat li mhux rikonossut fil-valur ġust minhabba li l-valur ġust tiegħu ma jistax jitkejjel b'mod affidabbli jew derivat li hu marbut ma' u għandu jissalda bil-kunsinna ta' strument azzjonarju mhux ikkwotat bhal dan (ara l-paragrafi 46(c) u 47) ma jistax jissejjah strument tal-hedging.
- AG97 Strumenti azzjonarji tal-entità stess mhumieq assi finanzjarji jew obbligazzjoni finanzjarui tal-entità u għalhekk ma jistgħux jissejju strumenti tal-hedging.

Entrati *hedged* (il-paragrafi 78–84)

Entrati li jikkwalifikaw (il-paragrafi 78–80)

- AG98 Impenn sod għal akkwizizzjoni ta' negozju f'kombinament ta' negozju ma tistax tkun entrata *hedged*, hliet għal riskju ta' skambju ta' flus barranin, minhabba li r-riskji l-oħra li jiġu *hedged* ma jistgħux jiġu identifikati u mkejla b'mod speċifiku. Dawn ir-riskji l-oħra huma riskji tan-negozju generali.

AG99 Investment fil-metodu ta' ekwità ma tistax tkun entrata *hedged* go *hedge* fuq il-valur ġust minhabba li l-metodu ta' ekwità jirrikonoxxi fil-profit jew telf is-sehem tal-investitur tal-profit jew telf tal-assoċjata, aktar milli l-bidliet fil-valur ġust tal-investment. Għal raġuni simili, investment f'sussidjarja kkonsolidata ma tistax tkun entrata *hedged* go *hedge* fuq il-valur ġust minhabba li l-konsolidament jirrikonoxxi fil-profit jew telf, il-profit jew telf tas-sussidjarja, aktar milli l-bidliet fil-valur ġust tal-investment. *Hedge* ta' investment nett f'operazzjoni barranija hu differenti minhabba li hu *hedge* tal-esponiment tal-munita barranija, mhux *hedge* fuq il-valur ġust tal-bidla fil-valur tal-investment.

AG99A Il-paragrafu 80 jiddikjara li frapporti finanzjarji konsolidati, ir-riskju tal-munita barranija ta' tranżazzjoni intragrupp bi tbassir probabbli hafna jista' jikkwalifika bhala entrata *hedged* go *hedge* ta' fluss ta' flus, diment li t-tranżazzjoni tkun denominata f'munita għajr dik funzjonali tal-entità li tkun dahlet f'dik it-tranżazzjoni u r-riskju tal-munita barranija jaffettwa l-profit jew it-telf konsolidat. Għal dan il-ghan, entità tista' tkun kumpanija prinċipali, sussidjarja, assoċjata, impriża kongunta jew fergħa. Jekk ir-riskju tal-munita barranija ta' tranżazzjoni intragrupp imbassra ma taffettwax il-profit jew it-telf konsolidat, it-tranżazzjoni intragrupp ma tistax tikkwalifika bhala entrata *hedged*. Dan huwa normalment il-każ għal pagamenti ta' *royalties*, pagamenti ta' mgħax jew drittijiet tal-amministrazzjoni bejn membri tal-istess grupp sakemm ma jkunx hemm tranżazzjoni esterna relatata. Madankollu, jekk ir-riskju tal-munita barranija ta' tranżazzjoni intragrupp imbassra taffettwa l-profit jew it-telf konsolidat, it-tranżazzjoni intragrupp tista' tikkwalifika bhala entrata *hedged*. Eżempju huwa l-bejgħ jew ix-xiri mbassar ta' inventarji bejn membri tal-istess grupp jekk ikun hemm bejgħ 'il ġewwa tal-inventarju għal parti esterna tal-grupp. Bl-istess mod, bejgħ intragrupp imbassar ta' impjant jew tagħmir mill-entità grupp li ffabbrikatu lil entità grupp li se tuża l-impjant u t-tagħmir fl-operazzjonijiet tagħha jista' jikkonsolida l-profit jew it-telf. Dan jista' jsehh pereżempju minhabba li impjant u tagħmir isir ilhom deprezzament mill-entità tax-xiri u l-ammont inizjalment rikonoxxt għall-impjant u tagħmir jista' jinbidel jekk it-tranżazzjoni intragrupp imbassra tkun denominata f'munita oħra għajr dik funzjonali tal-entità tax-xiri.

AG99B Jekk *hedge* ta' tranżazzjoni ta' intragrupp imbassra tikkwalifika għall-kontabilità tal-*hedge*, kwalunkwe qligħ jew telf li hu rikonoxxt direttament f'ekwità b'konformità mal-paragrafu 95(a) għandu jkun ikklassifikat mill-ġdid fi profit jew telf fl-istess perijodu jew perijodi li matulhom, ir-riskju tal-munita barranija tat-tranżazzjoni *hedged* taffettwa l-profit jew telf konsolidat.

Klassifikazzjoni ta' effetti finanzjarji bhala entrati hedged (il-paragrafi 81 u 81A)

AG99C [...]L-entità tista' tikklassifika l-flussi ta' flus kollha tal-assi finanzjarju jew tal-obbligazzjoni finanzjarja kollha bhala l-entrata *hedged* u tagħmillhom *hedged* għal riskju partikolari wiehed biss (eż. għal bidliet li huma attribwibbli għal bidliet fil-LIBOR). Pereżempju, fil-każ ta' obbligazzjoni finanzjarja li r-rata effettiva tal-imghax tagħha hi 100 punt bażi taht il-LIBOR, entità tista' ssejjaħ bhala l-entrata *hedged* l-obbligazzjoni kollha (jiġifieri l-kapital miżjud bl-imghax fil-LIBOR li minnu jitnaqqas 100 punt bażi) u tagħmel *hedge* għall-bidla fil-valur ġust jew fil-flussi ta' flus ta' dik l-obbligazzjoni kollha li hi attribwibbli għall-bidliet fil-LIBOR. L-entità tista' tagħzel ukoll proporzjon ta' *hedge* li ma jkunx wiehed għal wiehed biex ittejjeb l-effettività tal-*hedge* kif deskritt fil-paragrafu AG100.

AG99D Barra minn hekk, jekk strument finanzjarju ta' rata fissa jiġi *hedged* xi żmien wara l-bidu tiegħu u r-rati ta' mgħax sadanittant ikunu nbidlu, l-entità tista' tikklassifika porzjon ugwali għar-rata ta' *benchmark* [...]. Pereżempju, assumi li entità toriġina assi finanzjarju ta' rata fissa ta' CU100 li għandu rata effettiva ta' mgħax ta' 6 fil-mija fiż-żmien meta l-LIBOR hu 4 fil-mija. Tibda tagħmel *hedge* ta' dak l-assi ftit aktar tard meta l-LIBOR ikun żdied għal 8 fil-mija u l-valur ġust tal-assi jkun naqas għal CU90. L-entità tikkalkula li kieku kienet xtrat l-assi fid-data li fiha tikklassifikah bhala entrata *hedged* għall-valur ġust tiegħu ta' dak il-hin ta' CU90, ir-rendita effettiva kienet tkun ta' 9,5 fil-mija. [...]L-entità tista' tikklassifika porzjon tal-LIBOR ta' 8 fil-mija li hu magħmul parzjalment mil-flussi ta' flus ta' interessi kuntrattwali u parzjalment mid-differenza bejn il-valur ġust attwali (jiġifieri CU90) u l-ammont pagabbli mill-ġdid mal-maturità (jiġifieri CU100).

Klassifikazzjoni ta' effetti mhux finanzjarji bhala entrati hedged (il-paragrafu 82)

AG100 Bidliet fil-prezz ta' ingredjent jew komponent ta' assi mhux finanzjarju jew obbligazzjoni mhux finanzjarja generalment m'għandhomx effett prevedibbli, li jista' jitkejjel b'mod separat fuq il-prezz tal-entrata li huwa komparabbli għall-effett ta', ngħidu ahna, bidla fir-rati ta' mgħax tas-suq fuq il-prezz ta' bond. Għalhekk, assi mhux finanzjarju jew obbligazzjoni mhux finanzjarja hi entrata *hedged* biss fit-totalità tagħha jew għal riskju ta' kambju fi flus barranin. Jekk hemm differenza bejn it-termini tal-istrument tal-*hedging* u l-entrata *hedged* (bhal *hedge* tax-xiri mbassar tal-kafé Braziljan permezz ta' kuntratt bil-quddiem għal xiri ta' kafé Kolombjan fuq termini simili), madankollu, ir-relazzjoni tal-*hedging* tista' tikkwalifika bhala relazzjoni *hedge* sakemm il-kundizzjonijiet kollha fil-paragrafu 88 jiġu ssodisfati, inkluż dak li l-*hedge* hu mistenni li jkun ferm effettiv. Għal dan il-ghan, l-ammont tal-istrument tal-*hedging* jista' jkun akbar jew inqas minn dak tal-entrata *hedged* jekk dan ittejjeb l-effettività tar-relazzjoni ta' *hedging*. Pereżempju, analiżi rigressiva tista' ssir biex tistabbilixxi relazzjoni statistika bejn l-entrata *hedged* (eżempju tranżazzjoni fil-kafé Braziljan) u l-istrument tal-*hedging* (eżempju tranżazzjoni fil-kafé Kolombjan). Jekk hemm relazzjoni statistika valida bejn iż-żewġ varjabbli (jiġifieri bejn il-prezzijiet tal-unità tal-kafé Braziljan u l-

kafe Kolombjan), in-nizla tal-linja ta' rigressjoni tista' tintuza biex tistabbilixxi r-relazzjoni tal-*hedge* li żżid għall-massimu l-effettività mistennija. Pereżempju, jekk in-nizla tal-linja ta' rigressjoni hi 1,02, relazzjoni ta' *hedge* ibbażata fuq kwantitajiet 0,98 ta' entrati *hedged* għal kwantitajiet 1,00 tal-istrument tal-*hedging* ittella' għal massimu l-effettività mistennija. Madankollu, ir-relazzjoni tal-*hedging* tista' tirriżulta f'nuqqas ta' effettività li huwa rikonoxxut fil-profitt jew telf matul it-terminu tar-relazzjoni tal-*hedging*.

Klassifikazzjoni ta' gruppi ta' entrati bhala entrati hedged (il-paragrafi 83 u 84)

AG101 *Hedge* ta' pożizzjoni netta totali (eż. n-nett tal-assi kollha netti ta' rata fissa u l-obbligazzjonijiet kollha ta' rata fissa b'maturitajiet simili), minflok tkun entrata *hedged* speċifika, ma tikkwalifikax għall-kontabilità tal-*hedge*. Madankollu, jista' jintlaħaq l-istess effett fuq il-profitt jew telf tal-kontabilità tal-*hedge* għal din it-tip ta' relazzjoni *hedge* li tista' tintlaħaq billi tiġi kklassifikata bhala l-parti mill-entrati bażi tal-entrata *hedged*. Pereżempju, jekk bank għandu CU100 ta' assi u CU90 ta' obbligazzjonijiet b'riskji u termini ta' natura simili u jwettaq *hedging* tal-esponiment nett ta' CU10, dan jista' jikklassifika bhala l-entrata *hedged* CU10 ta' dawk l-assi. Din il-klassifikazzjoni tista' tintuza jekk assi u obbligazzjonijiet bħal dawn huma strumenti ta' rata fissa, f'liema każ ikun *hedge* fuq il-valur ġust, jew li kieku kienu strumenti b'rata varjabbli, f'liema każ tkun *hedge* ta' fluss ta' flus. Bl-istess mod, jekk entità għandha impenn sod li tixtri fmunita barranija CU100 u għandha impenn sod li tbigh fil-munita barranija CU90, tista' tagħmel *hedge* tal-ammont nett ta' CU10 billi takkwista derivat u tikklassifikah bhala strument tal-*hedging* assoċjat ma' CU10 tal-impenn sod ta' xiri ta' CU100.

Kontabilità tal-hedge (il-paragrafi 85-102)

AG102 Eżempju ta' *hedge* fuq il-valur ġust hu *hedge* ta' esponiment għal bidliet fil-valur ġust ta' strument ta' dejn b'rata fissa bhala riżultat tal-bidliet fir-rati ta' mgħax. Kemm l-emittent kif ukoll id-detentur tiegħu jidhlu għal *hedge* bħal dan.

AG103 Eżempju ta' *hedge* ta' fluss ta' flus hu l-użu ta' *swap* għal bidla fid-dejn b'rata varjabbli għal dejn b'rata fissa (jiġifieri *hedge* ta' tranżazzjoni futura fejn il-flussi ta' flus futuri li jkunu qegħdin jiġu *hedged* huma l-pagamenti tal-interessi futuri).

AG104 *Hedge* ta' impenn sod (eż *hedge* tal-bidla fil-prezz tal-fjuwil relatat ma' impenn kuntrattwali mhux rikonoxxut minn utilità tal-elettriku għal xiri ta' fjuwil bi prezz fiss) hu *hedge* ta' esponiment għal bidla fil-valur ġust. Għaldaqstant, *hedge* bħal dan hu *hedge* fuq il-valur ġust. Madankollu, taht il-paragrafu 87 *hedge* tar-riskju fuq il-munita barranija ta' impenn sod jista' inkella jiġi mnizzel bhala *hedge* ta' fluss ta' flus.

Stima tal-effettività tal-hedge

AG105 *Hedge* huwa meqjus biss bhala effettiv ferm fil-każ li jiġu sodisfatti ż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin:

- (a) Mal-bidu tal-*hedge* u fil-perijodi sussegwenti, il-*hedge* hu mistenni li jkun ferm effettiv fl-ilħuq ta' bidliet ta' tpaċija fil-valur ġust jew flussi ta' flus attribwibbli għar-riskju *hedged* matul il-perijodu li għalih ikun ġie innominat il-*hedge*. Aspettattiva bħal din tista' tintwera b'modi diversi, inkluż tqabbil tal-bidliet tal-passat fil-valur ġust jew fil-flussi ta' flus tal-entrata *hedged* li huma attribwibbli għar-riskju *hedged* ma bidliet tal-passat fil-valur ġust jew fil-flussi ta' flus tal-istrument tal-*hedging*, jew b'turija ta' korrelazzjoni statistika għolja bejn il-valur ġust jew flussi ta' flus tal-entrata *hedged* u dawk tal-istrument tal-*hedging*. L-entità tista' tagħzel ukoll proporzjon ta' *hedge* li ma tkunx wiehed għal wiehed biex ittejjeb l-effettività tal-*hedge* kif deskritt fil-paragrafu AG100.
- (b) Ir-riżultati attwali tal-*hedge* huma fi hdan il-medda ta' 80–125 fil-mija. Pereżempju, jekk ir-riżultati attwali huma tali li t-telf fuq l-istrument tal-*hedging* hu CU120 u l-qliġ fuq l-istrumenti ta' flus hu ta' CU100, it-tpaċija tista' tittejjel permezz ta' 120/100, li hi 120 fil-mija, jew permezz ta' 100/120, li hi 83 fil-mija. F'dan l-eżempju, jekk nassumu li l-*hedge* jissodisfa l-kundizzjoni P(a), l-entità tikkonkludi li l-*hedge* kien effettiv ferm.

AG106 L-effettività hi stmata, bhala minimu, fil-hin li entità thejji r-rapporti finanzjarji annwali jew interim tagħha.

AG107 Dan l-Istandard ma jispeċifikax metodu wahdieni għal stima tal-effettività tal-*hedge*. Il-metodu li entità tadotta għall-istima tal-effettività tal-*hedge* jiddependi fuq l-istrategija tal-amministrazzjoni tar-riskju tagħha. Per eżempju, jekk l-istrategija tal-amministrazzjoni tar-riskju ta' entità hi li taggusta l-ammont tal-istrument tal-*hedging* perjodikament biex tirrifletti bidliet fil-pożizzjoni *hedged*, l-entità tehtieg turi li l-*hedge* hu mistenni li jkun ferm effettiv biss għall-perijodu sakemm l-ammont tal-istrument tal-*hedging* jerga' jiġi aġġustat. Fxi każijiet, entità tadotta metodi differenti għal tipi differenti ta' *hedges*. Id-dokumentazzjoni ta' entità tal-istrategija tal-*hedging* tagħha tinkludi l-proċeduri tagħha għall-istima tal-effettività. Dawk il-proċeduri jiddikjaraw jekk l-istima tinkludix il-qliġ jew it-telf kollu fuq strument tal-*hedging* jew jekk il-valur taż-żmien tal-istrument huwiew eskluż.

AG107A [...].

AG108 Jekk it-termini prinċipali tal-istrument tal-*hedging* u tal-assi, obbligazzjoni, impenn sod jew tranzazzjoni mbassra li hi probabbli ferm *hedged*, huma l-istess, il-bidliet fil-valur ġust u l-flussi ta' flus attribwibbli għar-riskju li jkun qiegħed jiġi *hedged* jistgħu jpaċu lil xulxin għal kollox, kemm meta ssir *hedge* kif ukoll wara. Pereżempju, tpartit tar-rata tal-imghax x'aktarx li tkun *hedge* effettiva jekk l-ammonti spekulattivi u prinċipali, terminu, dati ta' pprezzar mill-ġdid, dati ta' mghax u dħul u hrug kapitali, u bażi għall-kejl tar-rati ta' mghax huma l-istess għall-istrument tal-*hedging* u l-entrata *hedged*. Barra minn hekk, *hedge* ta' xiri ta' komodità mbassra li jkun ferm probabbli b'kuntratt bil-quddiem x'aktarx li jkun ferm effettiv jekk:

- (a) il-kuntratt bil-quddiem hu għax-xiri tal-istess kwantità tal-istess komodità fl-istess hin u post tax-xiri mbassar *hedged*;
- (b) il-valur ġust tal-kuntratt bil-quddiem mal-holqien tiegħu hu zero; u
- (c) jew il-bidla fl-iskont jew il-primjum fuq il-kuntratt bil-quddiem huma esklużi mill-istima tal-effettività u huma rikonoxxuti fil-profitt jew telf jew il-bidla fil-flussi ta' flus mistennija fuq it-tranzazzjoni mbassra li hi probabbli ferm hija bbażata fuq il-prezz bil-quddiem għall-komodità.

AG109 Xi kultant l-istrument tal-*hedging* jpaċi biss parti mir-riskju *hedged*. Pereżempju, *hedge* ma jkunx effettiv għal kollox jekk l-istrument tal-*hedging* u l-entrata *hedged* huma denominati f'muniti differenti li ma jimxux id f'id. Ukoll, *hedge* ta' riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax li juża derivat ma jkunx effettiv għal kollox jekk parti mill-bidla fil-valur ġust tad-derivat ikun attribwibbli għar-riskju ta' kreditu tal-kontraparti.

AG110 Biex jikkwalifika għall-kontabilità tal-*hedge*, il-*hedge* għandu jkollu x'jaqsam ma' riskju speċifiku identifikat u nnominat, u mhux biss għar-riskji tan-negozji ġenerali tal-entità, u għandu fl-ahħar mill-ahħar jaffettwa l-profitt jew telf tal-entità. *Hedge* tar-riskju ta' *hedge* ta' hrug mill-użu ta' assi fiżiku jew ir-riskju tal-esproprijazzjoni tal-proprjetà minn gvern mhix eliġibbli għall-kontabilità tal-*hedge*; l-effettività ma tistax titkejjel minhabba li daww ir-riskji ma jistgħux jitkejjel b'mod affidabbli.

AG111 Fil-każ ta' riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax, l-effettività tal-*hedge* tista' tiġi stmata billi tithejja skeda tal-maturità għal assi u passivi finanzjarji li turi l-esponiment tar-rata ta' mghax netta għal kull perijodu ta' żmien, sakemm l-esponiment nett ikun assoċjat mal-assi jew passività speċifika (jew grupp speċifiku ta' assi jew obbligazzjonijiet jew porzjon speċifiku minnhom) li jirrizultaw fl-esponiment nett, u l-effettività tal-*hedge* li hi stmata kontra dik tal-assi jew tal-obbligazzjoni.

AG112 Fl-istima tal-effettività ta' *hedge*, entità ġeneralment tikkunsidra l-valur tal-flus maż-żmien. Ir-rata ta' mghax fissa fuq entrata *hedged* ma tehtiegħ li taqbel eżattament mar-rata ta' mghax fissa fuq l-iswap nominat bhala *hedge* fuq il-valur ġust. Lanqas mar-rata ta' mghax varjabbli fuq assi jew obbligazzjoni li jgħorru mghax ma tehtiegħ li tkun l-istess bħar-rata ta' mghax varjabbli fuq *swap* nominat bhala *hedge* ta' fluss ta' flus. Valur ġust ta' *swap* jinkiseb mis-saldi netti tiegħu. Ir-rati fissi u varjabbli fuq *swap* jistgħu jinbidlu mingħajr ma jaffettwaw is-saldu nett jekk it-tnejn li huma jinbidlu bl-istess ammont.

AG113 Jekk entità ma tissodisfax il-kriterji tal-effettività tal-*hedge*, l-entità tiegħa tuża l-kontabilità tal-*hedge* mill-ahħar data li fiha tkun giet murija l-konformità mal-effettività tal-*hedge*. Madankollu, jekk l-entità tidentifika l-avveniment jew bidla fiċ-ċirkostanzi li kkawżaw ir-relazzjoni tal-*hedging* li ma tghaddix mill-kriterji tal-effettività, u turi li l-*hedge* kien effettiv qabel ma sehh l-avveniment jew bidla fiċ-ċirkostanzi, l-entità tiegħa tuża l-kontabilità tal-*hedge* mid-data tal-avveniment jew tal-bidla fiċ-ċirkostanzi.

Kontabilità tal-hedge fuq il-valur ġust għal hedge fil-portafoll fuq iċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax

AG114 Għal *hedge* fuq il-valur ġust ta' riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax assoċjat ma' portafoll ta' assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji, entità tissodisfa r-rekwiżiti ta' dan l-Istandard jekk tikkonforma mal-proċeduri stabbiliti fi (a)-(i) u l-paragrafi AG115–AG132 taht.

- (a) Bhala parti mill-proċess tal-amministrazzjoni tar-riskju tagħha, l-entità tidentifika portafoll ta' entrati li tkun tixtieq tagħmel *hedge* tar-riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax tagħhom. Il-portafoll jista' jinkludi assi biss, obbligazzjonijiet biss jew kemm assi kif ukoll obbligazzjonijiet. L-entità tista' tidentifika żewġ portfolji jew aktar (eżempju l-entità tista' tiġbor l-assi tagħha disponibbli għall-bejgħ f'portafoll separati), f'liema każ tapplika l-gwida għal kull portafoll separatament.
- (b) L-entità tanalizza l-portafoll f'perijodi ta' żmien ta' pprezzar mill-ġdid, ibbażati fuq dati ta' pprezzar mill-ġdid mistennija, u mhux kuntrattwali. L-analizi fil-perijodi ta' żmien ta' pprezzar mill-ġdid tista' ssir f'diversi modi inkluż l-iskedar ta' flussi ta' flus fil-perijodi li fihom ikun mistennija li jseħhu, jew l-iskedar ta' ammonti prinċipali spekulattivi fil-perijodi kollha sakemm l-ipprezzar mill-ġdid ikun mistenni li jseħh.

- (c) Fuq il-bażi ta' din l-analiżi, l-entità tiddeciedi l-ammont li hi tixtieq taghmel *hedge* tiegħu. L-entità tagħżel bhala l-entrata *hedged*, ammont ta' assi jew obbligazzjonijiet (iżda mhux ammont nett) mill-portafoll identifikat ugwali għall-ammont li hi tixtieq tikklassifika biex taghmel *hedge* tiegħu. [...].
- (d) L-entità taghti r-riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax li hi qed taghmel *hedging* tagħha. Dan ir-riskju jista' jkun porzjon tar-riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax f'kull wiehed mill-entrati fil-pożizzjoni *hedged*, bhal rata ta' mghax benchmark (eż LIBOR).
- (e) L-entità tagħżel strument wiehed jew aktar tal-*hedging* għal kull perijodu ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid.
- (f) Billi tuża n-nominazzjonijiet magħmula f'(c)-(e) fuq, l-entità tanalizza fil-bidu u f'perijodi sussegwenti, jekk il-*hedge* hux mistenni li jkun effettiv ferm matul il-perijodu li għalih il-*hedge* hu mfassal.
- (g) Perjodikament, l-entità tkejjel il-bidla fil-valur ġust tal-entrata *hedged* (kif imsemmi f'(c)) li hi attribwibbli għar-riskju *hedged* (kif imsemmi f'(d)), [...]. Sakemm il-*hedge* hu fil-fatt stabbilit li kien effettiv ferm meta stmat bl-użu tal-metodu dokumentat tal-entità tal-istima tal-effettività, l-entità tirrikonoxxi l-bidla fil-valur ġust tal-entrata *hedged* bhala qligh jew telf fil-profit jew telf u f'wiehed minn żewġ entrati fil-linja fil-karta tal-bilanċ kif deskritt fil-paragrafu 89A. Il-bidla fil-valur ġust ma tehtiegx li tiġi allokata għal assi jew obbligazzjoni individwali.
- (h) L-entità tkejjel il-bidla fil-valur ġust tal-istrument(i) tal-*hedging* (kif imsemmi f'(e)) u tirrikonoxxiha bhala qligh jew telf fil-profit jew telf. Il-valur ġust tal-istrument(i) tal-*hedging* hu rikonoxxut bhala assi jew obbligazzjoni fil-karta tal-bilanċ
- (i) Kull ineffettività ⁽¹⁾ tiġi rikonoxxuta fil-profit jew telf bhala d-differenza bejn il-bidla fil-valur ġust li hemm referenza għalih f'(g) u dak li hemm referenza għalih f'(h).

AG115 Dan il-metodu huwa deskritt f'aktar dettall hawn taht. Il-metodu għandu jiġi applikat biss għal *hedge* fuq il-valur ġust tar-riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax assoċjat ma' portafoll ta' assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji.

AG116 Il-portafoll identifikat fil-paragrafu AG114(a) jista' jkun fih assi u obbligazzjonijiet. Inkella, jista' jkun portafoll li jkun fih assi biss, jew obbligazzjonijiet biss. Il-portafoll hu użat biex jistabbilixxi l-ammont tal-assi jew obbligazzjonijiet li l-entità tixtieq taghmel *hedge* fuqhom. Madankollu, il-portafoll mhux mfassal fih innifssu bhala l-entrata *hedged*.

AG117 Fl-applikazzjoni tal-paragrafu AG114(b), l-entità tistabbilixxi d-data tal-ipprezzar mill-ġdid mistennija ta' entrata bhala dik l-aktar bikrija fost id-dati meta dik l-entrata hi mistennija li tiżdatura jew meta se tkun ipprezzata mill-ġdid mar-rati tas-suq. Id-dati mistennija tal-ipprezzar mill-ġdid huma stmati mal-holqien tal-*hedge* u matul it-terminu tal-*hedge*, ibbażati fuq l-esperjenza storika u informazzjoni oħra disponibbli, inkluż informazzjoni u aspetattivi dwar rati ta' hlas minn qabel, rati ta' mghax u l-interazzjoni bejniethom. Entitajiet li m'għandhom ebda esperjenza bhala entità speċifika jew esperjenza mhux suffiċjenti, jużaw l-esperjenza ta' gruppi simili għal strumenti finanzjarji komparabbli. Dawn l-istimi jiġu riveduti perjodikament u aġġornati fid-dawl tal-esperjenza. Fil-każ ta' entrata ta' rata fissa li hi pagabbli bil-quddiem, id-data tal-ipprezzar mill-ġdid mistennija hi d-data li fiha l-entrata hi mistennija li thallas bil-quddiem sakemm ma tipprezzax mill-ġdid mar-rati tas-suq f'data aktar bikrija. Għal grupp ta' entrati simili, l-analiżi fil-perijodi ta' żmien ibbażati fuq id-dati ta' pprezzar mill-ġdid mistennija jistgħu jiehdu l-għamla ta' allokkazzjoni ta' perċentwal tal-grupp, aktar milli entrati individwali, għal kull perijodu ta' żmien. Entità tista' tapplika metodologiji oħra għal skopijiet ta' allokkazzjoni bhal dawn. Perezempju, tista' tuża multiplikatur tar-rata tal-hlas minn qabel għall-allokkazzjoni ta' self ta' amortizzazzjoni għal perijodi ta' żmien ibbażati fuq dati mistennija ta' pprezzar mill-ġdid. Madankollu, il-metodologija għal allokkazzjoni bhal din għandha tkun skont il-proċeduri u l-għanijiet tal-amministrazzjoni tar-riskju tal-entità.

AG118 Bhala eżempju tal-għażla li saret fil-paragrafu AG114(c), jekk f'perijodu ta' żmien ta' pprezzar mill-ġdid partikolari, entità tistma li għandha assi ta' rata fissa ta' CU100 u obbligazzjonijiet ta' rata fissa ta' CU80 u tiddeciedi li taghmel *hedge* tal-pożizzjoni netta kollha ta' CU20, hi tagħżel bhala l-entrata *hedged* l-assi fl-ammont ta' CU20 (porzjon tal-assi) ⁽²⁾. L-għażla hija mfissra bhala "ammont ta' munita" (eż. ammont ta' dollari, euro, lira sterlina jew rand) milli bhala assi individwali. Għalhekk l-assi (jew l-obbligazzjonijiet) kollha li minnhom jittiehed l-ammont *hedged*—jiġifieri l-CU100 kollha tal-assi fl-eżempju ta' fuq — għandhom ikunu entrati li t-tibdiliet fil-valur ġust tagħhom b'risposta għat-tibdiliet fir-rata ta' mghax ġie *hedged*[...].

⁽¹⁾ F'dan il-kuntest japplikaw l-istess kunsiderazzjonijiet ta' materjalità bhal ma japplikaw fl-IFRSs kollha.

⁽²⁾ L-Istandard jippermetti entità li tahtar kwalunkwe ammont ta' l-assi jew obligi disponibbli li jikkwalifikaw, jiġifieri f'dan l-eżempju kwalunkwe ammont ta' assi bejn CU0 u CU100.

AG119 L-entità tikkonforma mar-rekwiżiti ta' għażla u dokumentazzjoni stabbiliti fil-paragrafu 88(a). Għal *hedge* fil-portafoll fuq iċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax, din l-għażla u d-dokumentazzjoni tispeċifika l-politika tal-entità għall-varjabbli kollha li huma użati biex jiġi identifikat l-ammont li hu *hedged* u kif l-effettività hi mkejla, inkluż dan li ġej:

- (a) liema assi u obligazzjonijiet għandhom jiġu inklużi fil-*hedge* tal-portafoll u l-bażi li għandha tintuża għat-tnehhija tagħhom mill-portafoll.
- (b) kif l-entità tistima d-dati ta' pprezzar mill-ġdid, inkluż liema suppożizzjonijiet ta' rata ta' mghax huma l-bażi ta' stimi ta' rati ta' pagamenti bil-quddiem u l-bażi għall-bidla ta' dawk l-istimi. L-istess metodu hu użat kemm għall-istimi inizjali magħmula fil-hin li assi jew obligazzjoni tkun inkluża fil-portafoll *hedged* u għal kull revizzjoni għal dawk l-istimi li jistgħu jsiru aktar tard.
- (c) in-numru u t-tul tal-perijodi ta' ipprezzar mill-ġdid.
- (d) kemm spiss l-entità sejra tittestja l-effettività [...].
- (e) il-metodoloġija użata mill-entità sabiex tistabbilixxi l-ammont tal-assi jew obligazzjonijiet li huma kklassifikati bħala entrati *hedged* [...].
- (f) [...]. jekk l-entità hijjex sejra tittestja l-effettività għal kull perijodu ta' żmien ta' pprezzar mill-ġdid individwalment, għall-perijodi ta' żmien totali, jew billi tuża xi kombinazzjoni tat-tnejn.

It-tipi ta' politika speċifikati fl-għażla u fid-dokumentazzjoni tar-relazzjoni tal-*hedging* għandhom ikunu skont il-proċeduri u għanijiet tal-amministrazzjoni tar-riskju tal-entità. Bidliet fit-tipi ta' politika m'għandhomx isiru b'mod arbitrarju. Għandhom ikunu ġġustifikati fuq il-bażi tal-bidliet fil-kundizzjonijiet tas-suq u fatturi oħra u għandhom ikunu bbażati fuq u konsistenti mal-proċeduri u għanijiet tal-amministrazzjoni tar-riskju tal-entità.

AG120 L-istrument tal-*hedging* li hemm referenza għalih fil-paragrafu AG114(e) jista' jkun derivat uniku jew portafoll tad-derivati li kollha kemm huma fihom esponiment għar-riskju taċ-ċaqliq fir-rata tal-imghax *hedged* imsemmija fil-paragrafu AG114(d) (eż portafoll ta' tpartit tar-rata tal-imghax li kollha kemm huma fihom esponiment għal-LIBOR). Portafoll ta' derivati bħal dan jista' jkun fih pożizzjonijiet ta' tpaċija għal riskju. Madankollu, m'għandux jinkludi opzjonijiet bil-miktub jew opzjonijiet netti bil-miktub, minhabba li l-Istandard ⁽¹⁾ ma jippermettix li tali opzjonijiet jiġu msemmija bħala strumenti tal-*hedging* (hlief meta opzjoni bil-miktub hi mfassla bħala paċija għal opzjoni mixtrija). Jekk l-istrument tal-*hedging* iwassal għal *hedging* tal-ammont imfassal fil-paragrafu AG114(c) għal aktar minn perijodu ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid wiehed, dan jiġi allokat għall-perijodi ta' żmien kollha li hu jaġmel *hedge* tiegħu. Madankollu, l-istrument tal-*hedging* kollu għandu jkun allokat għal dawk il-perijodi ta' żmien ta' pprezzar mill-ġdid minhabba li l-Istandard ⁽²⁾ ma jippermettix li relazzjoni ta' *hedging* tiġi msejja għal porzjon tal-perijodu ta' żmien li matulu strument tal-*hedging* jibqa' pendenti.

AG121 Meta l-entità tkejjel il-bidla fil-valur ġust ta' entrata li tithallas minn qabel skont il-paragrafu AG114(g), bidla fir-rati ta' mghax taffettwa l-valur ġust tal-entrata li tithallas minn qabel b'żewġ modi: taffettwa l-valur ġust tal-flussi ta' flus kuntrattwali u l-valur ġust tal-għażla ta' pagament minn qabel li hemm f'entrata pagabbli minn qabel. Il-paragrafu 81 tal-Istandard jippermetti lill-entità tfassal porzjon ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja, taqşam esponiment komuni għar-riskju, bħall-entrata *hedged*, sakemm l-effettività tkun tista' titkejjel. [...].

AG122 L-Istandard ma jispeċifikax it-tipi ta' teknika użati biex jiġi stabbilit l-ammont li hemm referenza għalih fil-paragrafu AG114(g), jiġifieri l-bidla fil-valur ġust tal-entrata *hedged* li hi attribwibbli għar-riskju *hedged*. [...]. Mhux adattat li wiehed jassumi li bidliet fil-valur ġust tal-entrata *hedged* huma ugwali għall-bidliet fil-valur tal-istrument tal-*hedging*.

AG123 Il-paragrafu 89A jehtieg li jekk l-entrata *hedged* għal perijodu ta' żmien ta' pprezzar mill-ġdid partikolari tkun assi, il-bidla fil-valur tiegħu tiġi pprezentata f'linja separata fi hdan l-assi. Inkella, jekk l-entrata *hedged* għal perijodu partikolari ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid hu obligazzjoni, il-bidla fil-valur tiegħu hi pprezentata f'entrata f'linja separata fi hdan l-obbligazzjonijiet. Dawn huma entrati ta' linji separati li hemm referenza għalihom fil-paragrafu AG114(g). Allokazzjoni speċifika għall-assi (jew obligazzjonijiet) individwali mhix mehtieġa.

AG124 Il-paragrafu AG114(i) jinnota li l-ineffettività tinholoq sal-punt li l-bidla fil-valur ġust tal-entrata *hedged* li hi attribwibbli għar-riskju *hedged* hi differenti mill-bidla fil-valur ġust tad-derivat ta' *hedging*. Differenza bħal din tista' tinholoq minhabba numru ta' raġunijiet, inkluż:

- (a) [...];
- (b) entrati fil-portafoll *hedged* li jsiru indeboliti jew li jsiru derikonoxxuti;
- (c) id-dati ta' pagament tal-istrument tal-*hedging* u l-entrata *hedged* ikunu differenti; u
- (d) kawżi oħrajn [...].

⁽¹⁾ ara l-paragrafi 77 u AG94

⁽²⁾ ara l-paragrafu 75

Ineffettività bhal din ⁽¹⁾ 0 ghandha tiġi identifikata u rikonoxxuta fil-profit jew telf.

AG125 Ġeneralment, l-ineffettività tal-*hedge* sejra titjeb:

- (a) Jekk l-entità tiskeda entrati b'karatteristiċi ta' qabel il-pagament differenti b'tali mod li tqis id-differenzi fl-imġieba ta' qabel il-pagament.
- (b) meta n-numru ta' entrati fil-portafoll ikun ikbar. Meta fit entrati biss ikunu jinsabu fil-portfolji, ineffettività relattivament kbira tkun mistennija jekk wiehed mill-entrati jhallas bil-quddiem qabel jew wara milli mistenni. Għall-kuntrarju, meta l-portafoll jkun fih hafna entrati, l-imġieba ta' qabel il-pagament tista' titbassar b'mod hafna aktar preċiż.
- (c) meta l-perijodi ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid huma aktar limitati (eż. xahar kontra perijodi ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid ta' 3 xhur). Perijodi ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid aktar limitati jnaqqsu l-effett ta' kull nuqqas ta' taqbil bejn id-dati ta' ipprezzar mill-ġdid u d-dati tal-pagament (fi hdan il-perijodu ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid) tal-entrata *hedged* u dawk tal-istrument tal-*hedging*.
- (d) aktar ma tkun kbira l-frekwenza li biha l-ammont tal-istrument tal-*hedging* jiġi aġġustat biex jirrifletti l-bidliet fl-entrata *hedged* (eż minhabba l-bidliet fl-istenniji tal-hlas minn qabel).

AG126 Entità tistestja l-ineffettività perijodikament. [...]

AG127 Meta tkun qed tkejjel l-ineffettività, l-entità tidistingwi revizjonijiet għad-dati ta' ipprezzar mill-ġdid stmati tal-assi (jew obbligazzjonijiet) eżistenti mill-oriġinazzjoni ta' assi (jew obbligazzjonijiet) godda, hekk li tal-ewwel biss jagħti bidu għall-ineffettività. [...]Ladarba l-ineffettività tkun giet rikonoxxuta hekk kif stabbilita hawn fuq, l-entità tistabbilixxi stima ġdida tal-assi (jew obbligazzjonijiet) totali f'kull perijodu ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid, inkluż assi (jew obbligazzjonijiet) godda li kienu ġew oriġinati sa mill-aħħar darba li tkun ittestjat l-ineffettività, u tagħzel ammont ġdid bhala l-entrata *hedged* u perċentwal ġdid bhala l-perċentwal *hedged*. [...]

AG128 Entrati li oriġinarjament ġew skedati f'perijodu ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid jistgħu jiġu derikonoxxuti minhabba hlas minn qabel jew writeoffs aktar bikrija milli mistennija kkawżati minn indeboliment jew bejgh. Meta dan isehh, l-ammont tal-bidla fil-valur ġust inkluż fl-entrata b'linja separata li hemm referenza għalih fil-paragrafu AG114(g) li għandu x'jaqsam mal-entrata derikonoxxut għandu jitneħħa mill-karta tal-bilanċ, u għandu jiġi inkluż fil-qligħ jew telf li jinholoq mal-irtirar tar-rikonoxximent tal-entrata. Għal dan il-ghan, hu neccessarju li l-perijodu(i) ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid li fih kien skedat l-entrata derikonoxxuta, minhabba li dan jistabbilixxi l-perijodu(i) ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid minn fejn għandu jitneħħa u għalhekk l-ammont li għandu jitneħħa mill-entrata b'linja separata li hemm referenza għaliha fil-paragrafu AG114(g). Meta entrata tiġi derikonoxxuta, jekk ikun jista' jiġi stabbilit f'liema perijodu ta' żmien ġie inkluż, titneħħa minn dak il-perijodu ta' żmien. Jekk le, jitneħħa mill-aktar perijodu ta' żmien bikri jekk l-irtirar tar-rikonoxximent irriżulta minn hlasijiet bil-quddiem oghla milli mistennija, jew allokati għall-perijodi ta' żmien kollha li jkun fihom l-entrata derikonoxxuta fuq bażi sistematika u razzjonali jekk l-entrata tinbigh jew issir indebolita.

AG129 Barra minn hekk, kwalunkwe ammont li għandu x'jaqsam ma' perijodu ta' żmien partikolari li ma kienx ġie derikonoxxut meta l-perijodu ta' żmien jiskadi hu rikonoxxut fil-profit jew telf dak iż-żmien (ara l-paragrafu 89A). [...]

AG130 [...].

AG131 Jekk l-ammont *hedged* għal perijodu ta' żmien ta' ipprezzar mill-ġdid jitnaqqas mingħajr ma l-assi (jew l-obbligazzjonijiet) relatati jiġu derikonoxxuti, l-ammont inkluż fl-entrata fil-linja separata li hemm referenza għalih fil-paragrafu AG114(g) li għandu x'jaqsam mat-tnaqqis għandu jiġi amortizzat skont il-paragrafu 92.

AG132. Entità tista' tkun trid tapplika l-metodu stabbilit fil-paragrafi AG114-AG131 għal *hedge* tal-portafoll li qabel kien ġie mniżżel bhala *hedge* ta' fluss ta' flus skont l-IAS 39. Entità bhal din tirrevoka l-klassifikazzjoni preċedenti ta' *hedge* ta' fluss ta' flus skont il-paragrafu 101(d), u tapplika r-*rekwiżiti* stabbiliti f'dak il-paragrafu. Hi tagħzel ukoll il-*hedge* bhala *hedge* fuq il-valur ġust u tapplika l-metodu stabbilit fil-paragrafi AG114-AG131 b'mod prospettiv għall-perijodi bażi tal-kontijiet sussegwenti.

TRANŻIZZJONI (IL-PARAGRAFI 103–108B)

AG133 Entità setgħet ikklassifikat tranżazzjoni intragrupp imbassra bhala entrata *hedged* fil-bidu ta' perijodu annwali fl-ewwel ta' Jannar 2005 jew wara (jew, għall-ghanijiet ta' dikjarazzjoni b'mod ġdid ta' informazzjoni komparattiva, il-bidu ta' perijodu komparattiv aktar bikri) f'*hedge* li jikkwalifika għal kontabilità *hedge* skont dan l-istandard (kif emendat bl-aħħar sentenza tal-paragrafu 80). Tali entità tista' tuza dik il-klassifikazzjoni sabiex tapplika kontabilità *hedge* frapporti finanzjarji konsolidati mill-bidu tal-perijodu annwali li jibda fl-ewwel ta' Jannar 2005 jew wara (jew il-bidu tal-perijodu komparattiv aktar bikri). Tali entità għandha tapplika l-paragrafi AG99A u AG99B mill-bidu tal-perijodu annwali li jibda fl-ewwel ta' Jannar 2005 jew wara. Madankollu, skont il-paragrafu 108B, mhux bilfors tapplika l-paragrafu AG99B għal informazzjoni komparattiva għal perijodi preċedenti.

⁽¹⁾ F'dan il-kuntest japplikaw l-istess kunsiderazzjonijiet ta' materjalità bhal ma japplikaw fl-IFRSs kollha.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 40

Proprjetà għall-Investment

GHAN

- 1 L-għan ta' dan l-Istandard huwa li jippreskrivi t-ttrattament fil-kontijiet għall-proprjetà għall-investment u rekwiżiti ta' żvelar relatati.

AMBITU

- 2 Dan l-Istandard għandu jiġi applikat għar-rikonoxximent, il-kejl u żvelar ta' proprjetà għall-Investment.
- 3 Fost affariet oħra, dan l-Istandard japplika għall-kejl fir-rapporti finanzjarji ta' kerrej ta' interessi fi proprjetà għall-investment miżmuma taht kuntratt ta' kiri li jitnizzlu fil-kontijiet bhala kiri finanzjarju u għall-kejl fir-rapporti finanzjarji tas-sid ta' proprjetà għall-investment mogħtija lil kerrej taht kiri operattiv. Dan l-Istandard ma jindirizzax suġġetti koperti f'IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri*, inkluż:
- (a) il-klassifikazzjoni ta' kirjiet bhala kirjiet finanzjarji jew kirjiet operattivi;
  - (b) ir-rikonoxximent ta' introjtu minn kuntratt ta' kiri minn proprjetà għall-investment (ara wkoll l-IAS 18 *Dħul*);
  - (c) kejl fir-rapporti finanzjarji ta' kerrej ta' interessi fi proprjetà miżmuma taht kuntratt ta' kiri li titnizzel fil-kontijiet bhala kiri operattiv;
  - (d) kejl fir-rapporti finanzjarji tas-sid tal-investment nett tiegħu f'kiri finanzjarju;
  - (e) kontabilità għal tranżazzjonijiet ta' bejgħ b'kiri lura; u
  - (f) żvelar dwar kirjiet finanzjarji u kirjiet operattivi.
- 4 Dan l-Istandard ma japplikax għal:
- (a) assi bijoloġiċi relatati ma' attività agrikola (ara l-IAS 41 *Agrikoltura*); u
  - (b) drittijiet minerali u rizervi minerali bhala żejt, gass naturali u rizorsi simili li ma jiġgeddux.

DEFINIZZJONIJIET

- 5 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Ammont miżmum fil-kotba huwa l-ammont li bih assi jiġi rikonoxxut fil-karta tal-bilanċ.

Kost hu l-ammont ta' flus kontanti jew ekwivalenti ta' flus mhallsa jew il-valur ġust ta' korrispettiv iehor mogħti biex jiġi akkwistat assi fil-hin tal-akkwiżizzjoni jew il-kostruzzjoni tiegħu jew fejn ikun applikabbli, l-ammont attribwit għal dak l-assi meta jiġi rikonoxxut fil-bidu b'konformità mar-rekwiżiti speċifiċi ta' xi IFRS iehor, eż. l-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq Ishma*.

Valur ġust hu l-ammont li għalih jista' jiġi skambjat assi bejn partijiet infurmati u disposti fi tranżazzjoni distakkata.

Proprjetà għall-Investment hija proprjetà (art jew bini — jew parti minn bini — jew it-tnejn) miżmuma (mis-sid jew mill-kerrej taht kiri finanzjarju) għall-qligh tal-kera jew għall-apprezzament tal-kapital jew it-tnejn, minflok għal:

- (a) l-użu fil-produzzjoni jew il-forniment ta' oġġetti jew servizzi jew għal skopijiet amministrattivi; jew
- (b) bejgħ fl-andament normali tan-negożju.

Proprjetà okkupata mis-sid hi proprjetà miżmuma (mis-sid jew mill-kerrej taht kiri finanzjarju) għall-użu fil-produzzjoni jew il-forniment ta' oġġetti jew servizzi jew għal skopijiet amministrattivi.

- 6 Interess fi proprjetà li tkun miżmuma mill-kerrej taht kiri operattiv tista' tiġi kklassifikata u titnizzel fil-kontijiet bhala proprjetà għall-investment jekk, u biss jekk, kieku kellu jkun mod iehor il-proprjetà taqa' taht id-definizzjoni ta' proprjetà għall-investment u l-kerrej juża l-mudell tal-valur ġust li jinsab fil-paragrafi 33–55 għall-assi rikonoxxut. Din l-alternattiva ta' klassifikazzjoni hi disponibbli fuq il-merti individwali ta' kull proprjetà. Madanakollu, għaladarba din l-alternattiva ta' klassifikazzjoni tintgħazel għal interess fi proprjetà wahda miżmuma

taht kiri operattiv, il-proprjeta kollha kklassifikata bhala proprjeta ghall-investment ghandha titnizzel fil-kontijiet permezz tal-mudell tal-valur gust. Meta tintgħazel din l-alternattiva ta' klassifikazzjoni, kull interess ikklassifikat b'dan il-mod huwa inkluz fl-izvelar mehtieg mill-paragrafi 74-78.

- 7 Il-proprjeta ghall-investment tinzamm sabiex wiehed jdahhal il-kera jew ghall-apprezzament tal-kapital jew ghat-nejn. Ghalhekk, proprjeta ghall-investment tiġġenera flussi tal-flus fil-biċċa l-kbira b'mod indipendenti mill-assi l-ohrajn miżmuma minn entità. Dan jiddistingwi l-proprjeta ghall-investment minn proprjeta okkupata mis-sid. Il-produzzjoni jew forniment ta' oġġetti jew servizzi (jew l-użu ta' proprjeta ghal skopijiet amministrattivi) jiġġeneraw flussi tal-flus li huma attribwibbli mhux biss ghall-proprjeta, iżda wkoll ghal assi użati fil-proċess tal-produzzjoni jew tal-forniment. I-IAS 16 *Proprjeta, Impjanti u Tagħmir* japplika ghal proprjeta okkupata mis-sid.
- 8 Dawn li ġejjin huma eżempji ta' proprjeta ghall-investment:
- (a) art miżmuma ghal apprezzament tal-kapital fuq medda twila ta' żmien aktar milli ghal bejgħ fi żmien fil-qrib bhala att normali ta' negozju.
  - (b) art miżmuma għall-użu fil-futur li għadu ma ġiex stabbilit. (Jekk entità ma tkunx stabbilit li ser tuża l-art bhala proprjeta okkupata mis-sid jew ghal bejgħ fi żmien fil-qrib bhala att normali ta' negozju, l-art titqies li qed tinzamm ghall-apprezzament tal-kapital).
  - (c) bini li jkun proprjeta tal-entità (jew miżmum mill-entità taht kiri finanzjarju) u mikri taht kuntratt jew kirjiet operattivi.
  - (d) bini li jkun vojt iżda li jinżamm biex jinkera taht kuntratt wiehed jew aktar ta' kiri operattiv.
- 9 Dawn li ġejjin huma eżempji ta' elementi li m'humiex proprjeta ghall-investment u li ghalhekk ma jaqgħux fl-ambitu dan l-Istandard:
- (a) proprjeta maħsuba għall-bejgħ bhala att normali tan-negozju jew fil-proċess ta' kostruzzjoni jew żvilupp għal dan il-bejgħ (ara I-IAS 2 *Inventarji*), pereżempju, proprjeta akkwistata esklussivament bil-ghan li jsir trasferiment sussegwenti fil-futur qarib jew għall-iżvilupp u bejgħ.
  - (b) proprjeta li tkun qed tinbena jew tiġi żviluppata f'isem partijiet terzi (ara I-IAS 11 *Kuntratti ta' Kostruzzjoni*).
  - (c) proprjeta okkupata mis-sid (ara I-IAS 16), inkluz (fost l-ohrajn) proprjeta miżmuma għall-użu fil-futur bhala proprjeta okkupata mis-sid, proprjeta miżmuma ghal żvilupp fil-futur u użu sussegwenti bhala proprjeta okkupata mis-sid, proprjeta okkupata minn impjegati (kemm jekk l-impjegati jhallsu kera bir-rati tas-suq kemm jekk le) u proprjeta okkupata mis-sid waqt li tkun qed tistenna li jsir trasferiment minnha.
  - (d) proprjeta li tkun qed tinbena jew tiġi żviluppata għall-użu fil-futur bhala proprjeta ghall-investment. I-IAS 16 japplika ghal din il-proprjeta sakemm il-kostruzzjoni jew l-iżvilupp ikunu kompluti, meta l-proprjeta ssir proprjeta ghall-investment u jibda japplika dan l-Istandard. Madanakollu, dan l-Istandard japplika ghal proprjeta ghall-investment eżistenti li tkun qed tiġi żviluppata mill-ġdid għall-użu kontinwu fil-futur bhala proprjeta ghall-investment (ara l-paragrafu 58).
  - (e) proprjeta li tkun mikrija lil entità oħra taht kiri finanzjarju.
- 10 Xi proprjetajiet jinkludu porzjon li jinżamm għall-qligħ tal-kera jew għall-apprezzament tal-kapital u porzjon iehor li jinżamm għall-użu fil-produzzjoni jew provvista ta' merkanzija jew servizzi jew ghal skopijiet amministrattivi. Jekk dawn il-porzjonijiet jistgħu jinbiegħu separatament (jew jinkrew separatament taht kiri finanzjarju), l-entità ghandha tnizzel dawn il-porzjonijiet fil-kontijiet tagħha separatament. Jekk il-porzjonijiet ma jistgħux jinbiegħu separatament, il-proprjeta hi proprjeta ghall-investment biss jekk porzjon mhux sinifikanti jinżamm għall-użu fil-produzzjoni jew forniment ta' oġġetti jew servizzi jew ghal skopijiet amministrattivi.
- 11 Fxi każijiet, entità tipprovdni servizzi anċillari lill-okkupanti ta' proprjeta li tkun iżzomm. Entità tikkunsidra proprjeta bhala proprjeta ghall-investment jekk is-servizzi ma jkunux sinifikanti hdejn l-arrangament fit-totalità tiegħu. Eżempju huwa meta s-sid ta' bini ta' uffiċċju jipprovdni servizzi ta' sigurtà u manutenzjoni lill-kerreġja li jokkupaw il-bini.
- 12 F'każijiet oħrajn, is-servizzi pprovduti huma sinifikanti. Pereżempju, jekk entità jkollha proprjeta u tkun tmexxi lukanda, is-servizzi pprovduti lill-klijenti huma sinifikanti għall-arrangament fit-totalità tiegħu. Għaldaqstant, lukanda mmexxija minn sidha hi proprjeta okkupata mis-sid, u mhux proprjeta ghall-investment.
- 13 Jista' jkun diffiċli li wiehed jistabbilixxi jekk servizzi anċillari humiex tant sinifikanti li proprjeta ma tikkwalifikax bhala proprjeta ghall-investment. Pereżempju, is-sid ta' lukanda xi kultant jittrasferixxi xi responsabbiltajiet lil partijiet terzi taht kuntratt ta' manġment. Il-kundizzjonijiet ta' dawn il-kuntratti jvarjaw hafna. Fuq naha wahda tal-

ispettrum, il-pożizzjoni tas-sid tista' tkun, fis-sustanza, dik ta' investitur passiv. Fuq in-naħa l-oħra tal-ispektrum, is-sid jista' jkun sempliċiment ta' kuntratt lil haddiehor għal funzjonijiet ta' kuljum waqt li jkun zamm esponent sinifikanti għall-varjazzjoni fil-flussi tal-flus ġġenerati mill-operazzjonijiet tal-lukanda.

- 14 Huwa meħtieġ għidizzju għaqli biex jiġi ddeterminat jekk proprjetà tikkwalifikax bħala proprjetà għall-investiment. Entità tiżviluppa kriterji sabiex tkun tista' teżercita dak il-għidizzju għaqli b'mod konsistenti u skont id-definizzjoni ta' proprjetà għall-investiment u bid-direzzjoni relatata fil-paragrafi 7–13. Il-paragrafu 75(c) jeħtieġ li entità tiżvela dawn il-kriterji meta l-klassifikazzjoni tkun diffiċli.
- 15 F'xi każijiet, entità jkollha proprjetà li tkun mikrija lil, u okkupata minn, kumpanija ewlenija tagħha jew minn sussidjarja oħra. Il-proprjetà ma tikkwalifikax bħala proprjetà għall-investiment fir-rapporti finanzjarji kkonsolidati, minhabba li l-proprjetà hi okkupata mis-sid mill-perspettiva tal-grupp. Madanakollu, mill-perspettiva tal-entità li tkun is-sid, il-proprjetà hi proprjetà għall-investiment jekk tissodisfa d-definizzjoni fil-paragrafu 5. Għaldaqstant, is-sid jitratta l-proprjetà bħala proprjetà għall-investiment fir-rapporti finanzjarji individwali tiegħu.

RIKONOXXIMENT

- 16 Proprjetà għall-investiment għandha tiġi rikonoxxuta bħala assi meta, u biss meta:
- (a) ikun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi futuri li huma assoċjati mal-proprjetà għall-investiment ser jgħaddu għal fuq l-entità; u
  - (b) il-kost tal-proprjetà għall-investiment jista' jiġi mkejjeġ b'mod affidabbli.
- 17 Entità tevalwa taħt dan il-prinċipju ta' rikonoxximent tal-kosti kollha tal-proprjetà għall-investiment tagħha fil-hin meta jintefqu. Dawn il-kosti jinkludu kosti li jintefqu inizjalment sabiex tiġi akkwistata proprjetà għall-investiment u kosti li jintefqu sussegwentement sabiex issir żjieda ma', jew tiġi mibdula parti minn, jew issir manutenzjoni fi proprjetà.
- 18 Taħt il-prinċipju tar-ikonoxximent fil-paragrafu 16, entità ma tirikonoxxix fl-ammont miżmum fil-kotba ta' proprjetà għall-investiment, il-kosti tal-manutenzjoni ta' kuljum ta' din il-proprjetà. Minflok, dawn il-kosti huma rikonoxxuti bħala profitt jew telf. Il-kosti tal-manutenzjoni ta' kuljum huma primarjament il-kost ta' xogħol u oġġetti konsumibbli, u jistgħu jinkludu l-kost ta' partijiet minuri. L-iskop ta' dan l-infiq huwa spiss deskritt bħala għal "tiswijiet u manutenzjoni" tal-proprjetà.
- 19 Partijiet minn proprjetajiet għall-investiment setgħu ġew akkwistati permezz ta' sostituzzjoni. Pereżempju, il-hitan ta' ġewwa jistgħu jkunu sostituzzjoni ta' hitan oriġinali. Taħt il-prinċipju ta' rikonoxximent, entità tirikonoxxi fl-ammont miżmum fil-kotba ta' proprjetà għall-investiment, il-kost tas-sostituzzjoni ta' parti minn proprjetà għall-investiment eżistenti fil-hin meta jsir il-kost jekk il-kriterji ta' rikonoxximent jiġu ssodisfati. L-ammont miżmum fil-kotba ta' dawn il-partijiet li huma sostitwiti jiġu rtirati mir-ikonoxximent skont id-dispożizzjonijiet dwar l-irtirar tar-ikonoxximent ta' dan l-Istandard.

KEJL MAR-RIKONOXXIMENT

- 20 Proprjetà għall-Investiment għandha tiġi mkejla inizjalment bil-kost tagħha. Kosti tat-tranzazzjoni għandhom jiġu inkluzi fil-kejl inizjali.
- 21 Il-kost ta' proprjetà għall-investiment mixtrija tinkludi l-prezz tax-xiri tagħha u kull infiq direttament attribwibbli. Infiq direttament attribwibbli jinkludi, pereżempju, drittijiet professjonali għal servizzi legali, taxxi fuq id-disponiment ta' proprjetà u kosti oħrajn tat-tranzazzjoni.
- 22 Il-kost ta' proprjetà għall-investiment li wiehed jibni hu stess hi l-kost fid-data meta l-kostruzzjoni jew l-iżvilupp jkunu kompluti. Sa dik id-data, entità tapplika l-IAS 16. F'dik id-data, il-proprjetà ssir proprjetà għall-investiment u dan l-Istandard japplika (ara l-paragrafi 57(e) u 65).
- 23 Il-kost ta' proprjetà għall-investiment ma tkunx miżjuda bi:
- (a) kosti tal-bidu, eċċ (hlief jekk ikunu neċessarju sabiex il-proprjetà tingieb għall-kundizzjoni neċessarja sabiex tkun tista' topera bil-mod intenzjonat mill-manigment),
  - (b) telf mill-operat li jseħh qabel mal-proprjetà għall-investiment tikseb il-livell ippjanat ta' okkupanza, jew
  - (c) ammonti mhux normali ta' materjal, xogħol jew riżorsi oħrajn mohlija fil-kostruzzjoni jew l-iżvilupp tal-proprjetà.
- 24 Jekk il-hlas għal proprjetà għall-investiment jiġi differit, il-kost tagħha jkun l-ekwivalenti fil-prezz fi flus kontanti. Id-differenza bejn dan l-ammont u l-pagamenti totali huwa rikonoxxut bħala spiża ta' interessi matul il-perijodu tal-kreditu.

- 25 Il-kost inizjali ta' interess fi proprjetà miżmuma taht kirja u kklassifikata bhala proprjetà għall-investment għandha tkun kif preskritt għal kiri finanzjarju mill-paragrafu 20 tal-IAS 17, i.e. l-assi għandu jiġi rikonossut bil-valur ġust tal-proprjetà u l-valur preżenti tal-ħlas minimu tal-kuntratt ta' kiri, skont liem ikun l-inqas. Ammont ekwivalenti għandu jkun rikonossut bhala obbligazzjoni skont l-istess paragrafu.
- 26 Kull primjum imħallas għal kuntratt ta' kiri jiġi ttrattat bhala parti mill-ħlas minimu tal-kuntratt ta' kiri għal dan l-iskop, u huwa għalhekk inkluz fil-kost tal-assi, iżda huwa eskluż mill-obbligazzjoni. Jekk interess fil-proprjetà miżmuma taht kuntratt ta' kiri jiġi kklassifikat bhala proprjetà għall-investment, l-element li jtinizzel fil-kontijiet bil-valur ġust hu dak l-interess u mhux il-proprjetà prinċipali. Direzzjonijiet dwar kif jiġi stabbilit il-valur ġust ta' interess fi proprjetà jinsabu fil-mudell tal-valur ġust fil-paragrafi 33–52. Dawn id-direzzjonijiet huma rilevanti wkoll sabiex jiġi stabbilit il-valur ġust meta dan il-valur jintuża bhala kost għal skopijiet inizjali ta' rikonossiment.
- 27 Proprjetà waħda jew iżjed għall-investment tista' tiġi akkwistata bi skambju ma' assi jew assi mhux monetarji, jew tahlita ta' assi monetarji u mhux monetarji. Id-diskussjoni li ġejja tirreferi għall-iskambju ta' assi mhux monetarju ma' iehor, iżda tapplika wkoll għall-iskambji kollha deskritti fis-sentenza preċedenti. Il-kost ta' din il-proprjetà għall-investment tiġi mkejla bil-valur ġust ħlief jekk (a) it-tranzazzjoni ta' skambju ma jkollhiex sustanza kummerċjali jew (b) la l-valur ġust tal-assi rċevut u lanqas ta' dak mogħti ma jkun jista' jiġi mkejjel b'mod affidabbli. L-assi akkwistat jitkejjel b'dan il-mod anke jekk entità ma tistax ma tirikonossix immedjatament l-assi mogħti. Jekk l-assi akkwistat ma jitkejlijx skont il-valur ġust, il-kost tiegħu jitkejjel bl-ammont miżmum fil-kotba tal-assi mogħti.
- 28 Entità tistabbilixxi jekk tranzazzjoni ta' skambju għandhiex sustanza kummerċjali billi tikkunsidra kemm il-flussi ta' flus futuri tagħha huma mistennija li jinbidlu minħabba t-tranzazzjoni. Tranzazzjoni ta' skambju għandha sustanza kummerċjali jekk:
- (a) il-konfigurazzjoni (riskju, żmien u ammont) tal-flussi tal-flus tal-assi rċevut tkun tiddiferixxi mill-konfigurazzjoni tal-flussi tal-flus tal-assi ttrasferit, jew
  - (b) il-valur speċifiku għall-entità tal-porzjon tal-operazzjonijiet tal-entità affettwati mill-bidliet fit-tranzazzjoni jinbidel minħabba l-iskambju, u
  - (ċ) id-differenza f(a) jew (b) tkun sinifikanti meta mqabbla mal-valur ġust tal-assi skambjati.
- Għall-finijiet biex jiġi ddeterminat jekk tranzazzjoni ta' skambju jkollhiex sustanza kummerċjali, il-valur speċifiku għall-entità tal-porzjon tal-operazzjonijiet tal-entità affettwati mit-tranzazzjoni għandu jirrifletti l-flussi ta' flus wara t-taxxa. Ir-riżultat ta' dawn l-analizi jista' jkun ċar mingħajr ma entità jkollha twestaq kalkoli dettaljati.
- 29 Il-valur ġust ta' assi intangibbli li għalih ma jeżistix tranzazzjonijiet komparabbli tas-suq jista' jitkejjel b'mod ta' min jorbot fuqu jekk (a) il-varjabilità fil-firxa ta' stimi raġonevoli tal-valur ġust ma tkunx sinifikanti għal dak l-assi jew (b) il-probabbiltajiet tad-diversi stimi f'dik il-firxa jistgħu jiġu assessjati b'mod raġonevoli u użati fl-istima tal-valur ġust. Jekk l-entità tkun kapaċi tistabbilixxi b'mod ta' min jorbot fuqu l-valur ġust jew tal-assi rċevut jew tal-assi mogħti, allura l-valur ġust tal-assi mogħti jintuża biex jitkejjel il-kost ħlief jekk l-valur tal-assi rċevut ikun aktar evidenti b'mod ċar.

KEJL WAR A R-RIKONOSSIMENT

Politika tal-kontabilità

- 30 Bl-eċċezzjonijiet innotati fil-paragrafi 32A u 34, kull entità għandha tagħzel bhala l-politika ta' kontabilità tagħha jew il-mudell tal-valur ġust fil-paragrafi 33–55 jew il-mudell tal-kost fil-paragrafu 56 u għandha tapplika dik il-politika għal proprjetà tal-investment kollu tagħha.
- 31 L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istima ta' Kontabilità u Żbalji* jgħid li bidla volontarja fil-politika tal-kontabilità għandha ssir biss jekk il-bidla tkun ser twassal għal preżentazzjoni aktar xierqa tat-tranzazzjonijiet, avvenimenti jew kundizzjonijiet oħrajn fir-rapporti finanzjarji tal-entità. Huwa ferm improbabli li bidla mill-mudell tal-valur ġust għall-mudell tal-kost tista' twassal għal preżentazzjoni aktar xierqa.
- 32 Dan l-Istandard jehtieg li l-entitajiet kollha jstabbilixxu l-valur ġust ta' proprjetà għall-investment, għall-iskop jew ta' kejl (jekk l-entità tuża l-mudell tal-valur ġust) jew żvelar (jekk tuża l-mudell tal-kost). Entità hi mhegga, iżda mhux mehtiega, li tistabbilixxi l-valur ġust ta' proprjetà għall-investment fuq il-bażi ta' stima minn stimatur indipendenti li jkollu kwalifika professjonali rikonossuta u rilevanti u li jkollu esperjenza reċenti fil-post u l-kategorija tal-proprjetà għall-investment li tkun qed tiġi stmata.

- 32A Entità tista':
- (a) tagħzel jew il-mudell tal-valur ġust jew il-mudell tal-kost għall-obbligi appoġġati b'investimenti ta' proprjetà kollha li jhallu redditu marbut direttament mal-valur ġust ta', jew redditu minn, assi speċifiċi li jinkludu dak l-investment ta' proprjetà; u
- (b) tagħzel jew il-mudell tal-valur ġust jew il-mudell tal-kost għal kull proprjetà għall-investment iehor, minkejja l-għażla maghmula f(a).
- 32B Xi assiguraturi u entitajiet oħrajn joperaw fond ta' proprjetà intern li johroġ unitajiet spekulattivi, b'xi unitajiet miżmuma minn investituri f'kuntratti marbuta u oħrajn miżmuma mill-entità. Il-paragrafu 32A ma jippermettix lil entità tkejjel il-proprjetà miżmuma mill-fond bi frazzjoni skont il-kost u bi frazzjoni b'valur ġust.
- 32Ċ Jekk entità tagħzel mudelli differenti għaż-żewġ kategoriji deskritti fil-paragrafu 32A, bejgħ ta' proprjetà għall-investment bejn gruppi ta' assi mkejla b'mudelli differenti għandhom jiġu rikonoxxuti fil-valur ġust u l-bidla kumulattiva fil-valur ġust għandu jiġi rikonoxxut fi profitt jew telf. Għalhekk, jekk investment ta' proprjetà hu mibjugħ minn grupp li fih il-mudell ta' valur ġust hu użat fi grupp fejn il-mudell tal-kost qed jintuża, il-valur ġust tal-proprjetà fid-data tal-bejgħ hu meqjus bhala kost.

Mudell tal-valur ġust

- 33 Wara rikonoxximent inizjali, entità li tagħzel il-mudell tal-valur ġust għandha tkejjel il-proprjetà għall-investment kollha tagħha skont il-valur ġust, hliel fil-każijiet deskritti fil-paragrafu 53.
- 34 Meta interess fi proprjetà miżmuma minn kerrej taht kiri operattiv tiġi kklassifikata bhala proprjetà għall-investment taht il-paragrafu 6, il-paragrafu 30 ma jkunx elettiv; il-mudell tal-valur ġust għandu jiġi applikat.
- 35 Qligh jew telf li jirriżulta minn bidla fil-valur ġust ta' proprjetà għall-investment għandu jiġi rikonoxxut fil-profitt jew fit-telf għall-perijodu meta jsehh.
- 36 Il-valur ġust ta' proprjetà għall-investment huwa l-ammont li għalih tista' tiġi skambjata l-proprjetà bejn partijiet infurmati u disposti fi tranzazzjoni distakkata (ara l-paragrafu 5). Il-valur ġust speċifikament jeskludi prezz stmat sugġett għall-inflazzjoni jew diflazzjoni b'termini jew ċirkustanzi speċjali bhal finanzjament atipiku, arrangamenti ta' bejgħ b'kiri lura, konsiderazzjonijiet jew konċessjonijiet speċjali mogħtija minn xi hadd assoċjat mal-bejgħ.
- 37 Entità tistabbilixxi l-valur ġust mingħajr ebda tnaqqis għal kosti tat-tranzazzjoni li tista' ssufri fuq il-bejgħ jew trasferiment iehor.
- 38 Il-valur ġust ta' proprjetà għall-investment għandu jirrifletti l-kundizzjonijiet tas-suq fid-data tal-karta tal-bilanċ.
- 39 Il-valur ġust hu speċifiku għall-hin f'data partikulari. Minhabba li l-kundizzjonijiet tas-suq jistgħu jinbidlu, l-ammont irrappurtat bhala valur ġust jista' ma jkunx korrett jew mhux adattat jekk stmat f'xi żmien iehor. Id-definizzjoni ta' valur ġust tassumi wkoll skambju simultanju u l-konkluzjoni tal-kuntratt ta' bejgħ mingħajr ebda varjazzjoni fil-prezz li tista' ssir fi tranzazzjoni distakkata bejn partijiet infurmati u disposti jekk l-iskambju u l-konkluzjoni ma jkunux simultanji.
- 40 Il-valur ġust ta' proprjetà għall-investment jirrifletti, fost affarijiet oħrajn, introjtu ta' kera minn kirjiet kurrenti u suppożizzjonijiet raġonevoli u li jistgħu jiġu appoġġati li jirrapprezentaw dak li partijiet infurmati u disposti kienu jassumu dwar introjtu ta' kera minn kirjiet futuri fid-dawl tal-kundizzjonijiet kurrenti. Jirrifletti wkoll, fuq bażi simili, kull hrug ta' flus (inklużi hlasijiet ta' kera u hrug iehor ta' flus) li jistgħu jkunu mistennija b'konnessjoni mal-proprjetà. Xi whud minn dan il-hrug ta' flus huma riflessi fl-obbligazzjoni waqt li oħrajn huma relatati ma' hrug li mhux rikonoxxut fir-rapporti finanzjarji qabel data aktar tard (e.ż. hlasijiet perjodiċi bhal kirjiet kontingenti).
- 41 Il-paragrafu 25 jispeċifika l-baži għar-rikonoxximent inizjali tal-kost ta' interess fi proprjetà mikrija. Il-paragrafu 33 jehtieg li l-interess fil-proprjetà mikrija jiġi mkejjel mill-ġdid, jekk mehtieg, skont il-valur ġust. F'kuntratt ta' kiri nnegożjat bir-rati tas-suq, il-valur ġust ta' interess fi proprjetà mikrija fil-hin tal-akkwist, nett minn kull hlasijiet mistennija tal-kiri (inklużi dawk relatati mal-obbligazzjonijiet rikonoxxuti), għandhom ikunu żero. Dan il-valur ġust ma jinbidilx minkejja jekk, għall-iskopijiet ta' kontabilità, assi jew obbligi mikri jkunu rikonoxxuti bil-valur ġust jew bil-valur prezenti ta' hlas minimu tal-kuntratt ta' kiri, skont il-paragrafu 20 tal-IAS 17. B'hekk, il-kejl mill-ġdid ta' assi mikri mill-kost skont il-paragrafu 25 għall-valur ġust skont il-paragrafu 33 m'għandux jagħti lok għal xi qligh jew telf inizjali, hliel jekk il-valur ġust jiġi mkejjel f'hinijiet differenti. Dan jista' jsehh meta l-għażla li jiġi applikat il-mudell tal-valur ġust issir wara r-rikonoxximent inizjali.

- 42 Id-definizzjoni ta' valur ġust tirreferi għal "partijiet infurmati, disposti". F'dan il-kuntest, "infurmati" tfisser li kemm ix-xerrej dispost kif ukoll il-bejjiegh dispost huma raġonevolment infurmati dwar in-natura u l-karatteristiċi tal-proprjetà għall-investment, l-użu attwali u potenzjali tagħha, u l-kundizzjonijiet tas-suq fid-data tal-karta tal-bilanċ. Xerrej dispost huwa motivat, u mhux imġieghel, li jixtri. Dan ix-xerrej la mhu herqan iżżejjed u l-anqas mhu determinat li jixtri bi kwalunkwe prezz. Ix-xerrej preżunt ma jkunx dispost li jhallas prezz aktar għoli minn dak li jkun mehtieġ f'suq li jikkonsisti f'xerrejja u bejjiegha infurmati u disposti.
- 43 Bejjiegh dispost la huwa herqan iżżejjed jew imġieghel ibiegh, u lanqas hu lest li jbiegh ikun xi jkun il-prezz, u lanqas mhu dispost li jbiegh bi prezz li mhuwiex meqjus bħala raġonevoli fil-kundizzjonijiet kurrenti tas-suq. Il-bejjiegh dispost huwa motivat li jbiegh il-proprjetà għall-investment b'kundizzjonijiet tas-suq għall-ahjar prezz li jista' jikseb. Iċ-ċirkustanzi fattwali tas-sid attwali tal-proprjetà għall-investment mhumiex parti minn dan il-korrispettiv minhabba li l-bejjiegh dispost huwa sid ipotetiku (e.ż. bejjiegh dispost ma jqisx iċ-ċirkustanzi fiskali partikulari tas-sid attwali tal-proprjetà għall-investment).
- 44 Id-definizzjoni ta' valur ġust tirreferi għal tranżazzjoni distakkata. Tranżazzjoni distakkata hi wahda bejn partijiet li m'għandhomx relazzjoni partikulari jew speċjali li tagħmel il-prezzijiet tat-tranżazzjonijiet mhux karatteristiċi tal-kundizzjonijiet tas-suq. It-tranżazzjoni hi preżunta li ssehh bejn partijiet mhux relatati, kull wahda minnhom taġixxi b'mod indipendenti.
- 45 L-ahjar evidenza tal-valur ġust hi mogħtija bi prezzijiet kurrenti f'suq attiv għal proprjetà simili fl-istess post u kundizzjoni u sugġetta għal kuntratti simili ta' kiri u oħrajn. Entità tiehu hsieb li tidentifika kull differenza fin-natura, post jew kundizzjoni tal-proprjetà, jew fil-kundizzjonijiet kuntrattwali tal-kirjiet u kuntratti oħrajn relatati mal-proprjetà.
- 46 Fin-nuqqas ta' prezzijiet kurrenti f'suq attiv tat-tip deskritt fil-paragrafu 45, entità tqis informazzjoni minn varjetà ta' sorsi, inklużi:
- (a) prezzijiet kurrenti f'suq attiv għal proprjetajiet ta' natura, kundizzjoni jew post differenti (jew sugġetti għal kuntratti differenti ta' kiri jew oħrajn), aġġustati sabiex jirriflettu daww id-differenzi;
  - (b) prezzijiet reċenti ta' proprjetajiet simili fuq swieq inqas attivi, b'aġġustamenti li jirriflettu kull bidla fil-kundizzjonijiet ekonomiċi mid-data tat-tranżazzjonijiet li jkunu sehew b'daww il-prezzijiet; u
  - (c) proġettazzjonijiet ta' fluss ta' flus skontat bbażati fuq stimi affidabbli ta' flussi futuri ta' flus, appoġġati bil-kundizzjonijiet ta' kuntratti eżistenti ta' kiri jew oħrajn u (meta jkun possibbli) b'evidenza esterna bhal kirjiet kurrenti fuq is-suq għal proprjetajiet simili fl-istess post u kundizzjoni, u li jużaw rati ta' skont li jirriflettu stimi kurrenti tas-suq tal-inċertezza fl-ammont u ż-żmien tal-flussi tal-flus.
- 47 F'xi każijiet, is-sorsi diversi elenkati fil-paragrafu preċedenti jistgħu jissuġġerixxu konkluzjonijiet differenti dwar il-valur ġust ta' proprjetà għall-investment. Entità tikkunsidra r-raġunijiet għal daww id-differenzi, sabiex tasal għall-istima l-aktar affidabbli tal-valur ġust bejn firxa ta' stimi raġonevoli tal-valur ġust.
- 48 F'każijiet eċċezzjonali, hemm evidenza ċara meta entità takkwista għall-ewwel darba proprjetà għall-investment (jew meta proprjetà eżistenti ssir għall-ewwel darba proprjetà għall-investment wara t-tlestija ta' kostruzzjoni jew żvilupp, jew wara bidla fl-użu) li l-varjabbiltà fil-firxa ta' stimi raġonevoli ta' valur ġust ser tkun tant kbira, u l-probabbiltajiet tad-diversi riżultati tant diffiċli biex wiehed jevalwa, li l-utilità ta' stima wahda ta' valur ġust tiġi nnegata. Dan jista' jindika li l-valur ġust tal-proprjetà mhux ser ikun jista' jiġi stabbilit b'mod affidabbli fuq bażi kontinwa (ara l-paragrafu 53).
- 49 Il-valur ġust hu differenti mill-valur fl-użu, kif definit f'IAS 36 *Indeboliment ta' Assi*. Il-valur ġust jirrifletti l-għarfien u l-istimi ta' xerrejja u bejjiegha infurmati u disposti. B'kuntrast, il-valur fl-użu jirrifletti l-istimi tal-entità, inklużi l-effetti ta' fatturi li jistgħu jkunu speċifiċi għall-entità u mhux applikabbli għall-entitajiet b'mod ġenerali. Pereżempju, il-valur ġust ma jirrifletti l-ebda wiehed mill-fatturi li ġejjin safejn dawn ma jkunux ġeneralment disponibbli għal xerrejja u bejjiegha infurmati u disposti:
- (a) valur addizzjonali miksub mill-holqien ta' portafoll ta' proprjetajiet f'postijiet differenti;
  - (b) sinerġiji bejn proprjetà għall-investment u assi oħrajn;
  - (c) drittijiet legali jew restrizzjonijiet legali li huma speċifiċi biss għas-sid preżenti; u
  - (d) benefiċċji għat-taxxa jew piżijiet għat-taxxa li huma speċifiċi għas-sid preżenti.

- 50 Sabiex jiġi stabbilit il-valur ġust ta' proprjetà għall-investment, entità ma tgħoddx darbtejn l-assi u l-obbligazzjonijiet li huma rikonoxxuti bhala assi jew obbligazzjonijiet separati. Pereżempju:
- (a) tagħmir bħal liftijiet jew kundizzjonament tal-arja huwa spiss parti integrali minn bini u huwa ġeneralment inkluż fil-valur ġust tal-proprjetà għall-investment, minflok ma jkun rikonoxxut separatament bhala proprjetà, impjant u tagħmir.
  - (b) jekk uffiċċju jinkera attrezzat, il-valur ġust tal-uffiċċju ġeneralment jinkludi l-valur ġust tal-għamara, minhabba li l-introjt ta' kera huwa relatat mal-uffiċċju attrezzat. Meta l-għamara tiġi inkluża fil-valur ġust tal-proprjetà għall-investment, l-entità ma tirrikonoxxix dik l-għamara bhala assi separat.
  - (c) il-valur ġust ta' proprjetà għall-investment jeskludi introjtu minn kiri operattiv imhallas minn qabel jew akkumulat, għaliex l-entità tirrikonoxxix bhala obbligazzjoni jew assi separat.
  - (d) Il-valur ġust ta' proprjetà għall-investment miżmuma taht kuntratt ta' kiri jirrifletti flussi tal-flus mistennija (inkluża renta li tista' tinqala' li hi mistennija li ssir pagabbli). B'dan il-mod, jekk valutazzjoni miksuba għal proprjetà tkun netta mill-hlasijiet kollha li huma mistennija li jsiru, ikun neċessarju li jiżdiedu lura kull obbligazzjoni rikonoxxuta ta' kiri, sabiex jintlaħaq valur ġust tal-proprjetà għall-investment għal skopijiet ta' kontabilità.
- 51 Il-valur ġust ta' proprjetà għall-investment ma jirriflettix infiq kapitali fil-futur li ser itejjeb jew iżid mal-proprjetà u ma jirriflettix il-benefiċċji relatati futuri minn dan l-infiq futur.
- 52 F'xi każijiet, entità tistenna li l-valur preżenti tal-hlasijiet tagħha relatati ma' proprjetà għall-investment (minbarra hlasijiet relatati ma' obbligazzjonijiet rikonoxxuti) ser jaqbu l-valur preżenti tal-irċevuti ta' flus kontanti relatati. Entità tapplika l-IAS 37 *Provedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti* sabiex tistabbilixxi jekk għandhiex tirrikonoxxi obbligazzjoni u, jekk iva, kif għandha tkejjilha.

Inkapacità li jiġi stabbilit valur ġust b'mod affidabbli

- 53 Teżisti preżunzjoni konfutabbli li entità tista' tistabbilixxi b'mod affidabbli l-valur ġust ta' proprjetà għall-investment fuq bażi kontinwa. Madanakollu, f'każijiet eċċezzjonali, hemm evidenza ċara meta entità takkwista għall-ewwel darba proprjetà għall-investment (jew meta proprjetà eżistenti ssir għall-ewwel darba proprjetà għall-investment wara t-tlestija ta' kostruzzjoni jew żvilupp, jew wara bidla fl-użu) li l-valur ġust tal-proprjetà għall-investment ma jstax jiġi stabbilit b'mod affidabbli fuq bażi kontinwa. Dan isehh meta, u biss meta, tranzazzjonijiet tas-suq komparabbli ma jkunux spissi u stimi alternattivi affidabbli ta' valur ġust (pereżempju, ibbażati fuq proġettazzjonijiet skontati ta' flussi tal-flus) ma jkunux disponibbli. F'dawn il-każijiet, entità għandha tkejjel dik il-proprjetà għall-investment billi tuża l-mudell tal-kost f'IAS 16. Il-valur residwu tal-proprjetà għall-investment għandu jiġi preżunt li huwa zero. L-entità għandha tapplika l-IAS 16 sad-disponiment tal-proprjetà għall-investment.
- 54 F'każijiet eċċezzjonali meta entità tkun imġiegħla, għar-raġuni mogħtija fil-paragrafu preċedenti, li tkejjel proprjetà għall-investment permezz tal-mudell tal-kost skont l-IAS 16, hi tkejjel il-proprjetà l-oħra kollha għall-investment tagħha skont il-valur ġust. F'dawn il-każijiet, għalkemm entità tista' tuża l-mudell tal-kost għal proprjetà waħda għall-investment, l-entità għandha tkompli tnizzel fil-kontijiet tagħha kull waħda mill-proprjetajiet l-oħrajn permezz tal-mudell tal-valur ġust.
- 55 Jekk entità tkun preċedement kejjel proprjetà għall-investment skont il-valur ġust, hi għandha tkompli tkejjel il-proprjetà skont il-valur ġust sad-disponiment (jew sakemm il-proprjetà ssir proprjetà okkupata mis-sid jew l-entità tibda tiżviluppa l-proprjetà għal bejgħ sussegwenti matul negozju ordinarju) anki jekk tranzazzjonijiet tas-suq komparabbli jsiru inqas spissi jew il-prezzijiet tas-suq isiru inqas faċilment disponibbli.

Mudell tal-kost

- 56 Wara r-rikonoxximent inizjali, entità li tagħzel il-mudell tal-kost għandha tkejjel il-proprjetajiet tal-investment kollha tagħha b'konformità mar-rekwiżiti tal-IAS 16 għal dak il-mudell minbarra dawk li jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ (jew li jkunu inklużi fi grupp tad-disponiment li jkun ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ) b'konformità mal-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx*. Proprjetajiet għall-investment li jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ (jew li jkunu inklużi fi grupp tad-disponiment li jkun ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ) għandhom jiġu mkejla b'konformità mal-IFRS 5.

TRASFERIMENTI

- 57 Trasferimenti lil, jew minn, proprjetà għall-investment għandhom isiru meta, u biss meta, ikun hemm bidla fl-użu, li tkun tirriżulta minn:
- il-bidu ta' okkupazzjoni mis-sid, għal trasferiment minn proprjetà għall-investment għal proprjetà okkupata mis-sid;
  - il-bidu ta' żvilupp bl-iskop ta' bejgħ, għal trasferiment minn proprjetà għall-investment għal inventarji;
  - it-tmiem ta' okkupazzjoni mis-sid, għal trasferiment minn proprjetà okkupata mis-sid għal proprjetà għall-investment;
  - il-bidu ta' kiri operattiv lil parti oħra, għal trasferiment minn inventarji għal proprjetà għall-investment; jew
  - it-tmiem ta' kostruzzjoni jew żvilupp, għal trasferiment minn proprjetà li qed tinbena jew żvilupp (koperta minn I-AS 16) għal proprjetà għall-investment.
- 58 Il-paragrafu 57(b) jehtieg li entità tittrasferixxi proprjetà minn proprjetà għall-investment għal inventarji meta, u biss meta, ikun hemm bidla fl-użu, li jkun jirriżulta mill-bidu ta' żvilupp bl-iskop ta' bejgħ. Meta entità tiddeċiedi li tittrasferixxi proprjetà għall-investment minghajr żvilupp, hi tkompli tittratta l-proprjetà bħala proprjetà għall-investment sakemm isir l-irtirar tar-rikonoxximent (eliminata mill-karta tal-bilanc) u ma tittrattahix bħala inventarju. B'mod simili, jekk entità tibda tiżviluppa proprjetà eżistenti għall-investment għall-użu kontinwu fil-futur bħala proprjetà għall-investment, il-proprjetà tibqa' proprjetà għall-investment u ma terġax tiġi kklassifikata bħala proprjetà okkupata mis-sid matul l-iżvilupp mill-ġdid.
- 59 Il-paragrafi 60–65 japplikaw għall-kwistjonijiet ta' rikonoxximent u kejl li jinqalgħu meta entità tuża l-mudell tal-valur ġust għal proprjetà għall-investment. Meta entità tuża l-mudell tal-kost, it-trasferimenti bejn proprjetà għall-investment, il-proprjetà okkupata mis-sid u l-inventarji ma jbidlux l-ammont miżmum fil-kotba tal-proprjetà ttrasferita u ma jbidlux il-kost ta' dik il-proprjetà għal skopijiet ta' kejl jew żvelar.
- 60 Għal trasferiment minn proprjetà għall-investment miżmum fil-kotba skont il-valur ġust għal proprjetà okkupata mis-sid jew inventarji, il-kost prezunt tal-proprjetà għall-kontabilità sussegwenti skont I-AS 16 jew I-AS 2 għandu jkun il-valur ġust tagħha fid-data tal-bidla fl-użu.
- 61 Jekk proprjetà okkupata mis-sid issir proprjetà għall-investment li tkun ser tiġi miżmuma fil-kotba skont il-valur ġust, l-entità għandha tapplika I-AS 16 sad-data tal-bidla fl-użu. L-entità għandha tittratta kull differenza fid-data bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-proprjetà skont I-AS 16 u l-valur ġust tagħha bl-istess mod bħal rivalutazzjoni skont I-AS 16.
- 62 Sad-data meta proprjetà okkupata mis-sid ssir proprjetà għall-investment miżmuma fil-kotba skont il-valur ġust, l-entità tagħmel deprezzament tal-proprjetà u tirrikonoxxi kull telf ta' indeboliment li jkun seħh. L-entità għandha tittratta kull differenza fid-data bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-proprjetà skont I-AS 16 u l-valur ġust tagħha bl-istess mod bħal rivalutazzjoni skont I-AS 16. Fi kliem ieħor:
- kull tnaqqis li jirriżulta fl-ammont miżmum fil-kotba tal-proprjetà hu rikonoxxut bħala profitt jew telf. Madanakollu, sakemm ammont jiġi inkluz f'bilanc fuq rivalutazzjoni għal dik il-proprjetà, it-tnaqqis jiġi kkalkolat kontra l-bilanc fuq rivalutazzjoni.
  - kull tnaqqis li jirriżulta fl-ammont miżmum fil-kotba jiġi ttrattat b'konformità skont kif ġej:
    - sakemm it-tnaqqis jaqleb telf ta' indeboliment preċedenti għal dik il-proprjetà, iż-żjeda tiġi rikonoxxuta fi profitt jew telf. L-ammont rikonoxxut fi profitt jew telf ma jaqbiżx l-ammont mehtieg sabiex jinkiteb mill-ġdid l-ammont miżmum fil-kotba għall-ammont miżmum fil-kotba li kieku kien jiġi stabbilit (nett mid-deprezzament) li kieku ebda telf ta' indeboliment ma kien ġie rikonoxxut.
    - kull parti li jkun fadal taż-żjeda tiġi kkreditata direttament f'ekwità f'bilanc fuq rivalutazzjoni. Mad-disponiment sussegwenti tal-proprjetà għall-investment, il-bilanc fuq rivalutazzjoni inkluz f'ekwità tista' tiġi ttrasferita għal qligħ imfaddal. id-disponiment minn bilanc fuq rivalutazzjoni għal qligħ imfaddal ma jsirx permezz ta' profitt jew telf.
- 63 Għal trasferiment minn inventarji għal proprjetà għall-investment li tkun ser tiġi miżmuma fil-kotba skont il-valur ġust, kull differenza bejn il-valur ġust tal-proprjetà f'dik id-data u l-ammont miżmum fil-kotba preċedenti għandha tiġi rikonoxxuta fil-profitt jew fit-telf.
- 64 It-trattament ta' trasferimenti minn inventarji ta' proprjetà għall-investment li jkunu ser jiġu miżmuma fil-kotba skont il-valur ġust hu konsistenti mat-trattament ta' bejgħ ta' inventarji.

- 65 Meta entità tlesti l-konstruzzjoni jew l-iżvilupp ta' proprjetà għall-investment li tkun bniet hi stess li tkun ser tiġi miżmuma fil-kotba skont il-valur ġust, kull differenza bejn il-valur ġust tal-proprjetà f'dik id-data u l-ammont miżmum fil-kotba preċedenti għandha tiġi rikonoxxuta fil-profit jew fit-telf.

DISPONIMENTI

- 66 Proprjetà għall-investment għandha tiġi rtirata mir-rikonoxximent (eliminata mill-karta tal-bilanc) mad-disponiment jew meta l-proprjetà għall-investment tiġi rtirata b'mod permanenti mill-użu u ebda benefiċċji ekonomiċi futuri ma jkunu mistennija mid-disponiment tagħha.
- 67 Id-disponiment ta' proprjetà għall-investment jista' jinkiseb bil-bejgħ jew billi jiġi konkluzjoni kiri finanzjarju. Sabiex tiġi stabbilita d-data tad-disponiment għal proprjetà għall-investment, entità tapplika l-kriterji f'IAS 18 għar-rikonoxximent tad-dhul mill-bejgħ ta' oġġetti u tikkunsidra d-direzzjonijiet relatati fl-Appendiċi tal-IAS 18. L-IAS 17 japplika għad-disponiment li jkun sar bil-konkluzjoni ta' kuntratt ta' kiri finanzjarju u għal bejgħ b'kiri lura.
- 68 Jekk, skont il-prinċipju tar-rikonoxximent fil-paragrafu 16, entità tirikonoxxi fl-ammont miżmum fil-kotba ta' assi l-kost tas-sostituzzjoni ta' parti ta' proprjetà għall-investment, hi għandha tirtira r-rikonoxximent tal-ammont miżmum fil-kotba tal-parti sostitwita. Għal proprjetà għall-investment li titniżżel fil-kontijiet permezz tal-mudell tal-kost, parti sostitwita ma tistax tkun parti li tkun giet iddeprezzata separatament. Jekk ma jkunx prattikabbli għal entità li tistabbilixxi l-ammont miżmum fil-kotba tal-parti sostitwita, hi tista' tuża l-kost tas-sostituzzjoni bħala indikazzjoni ta' x'kienet il-kost tal-parti sostitwita fil-hin meta giet din akkwistata jew mibnija. Skont il-mudell tal-valur ġust, il-valur ġust tal-proprjetà għall-investment tista' tirrifletti li dik il-parti li tkun trid tiġi sostitwita digà tilfet il-valur tagħha. F'każijiet oħrajn, jista' jkun diffiċli biex wiehed jevalwa kemm il-valur ġust għandu jiġi mnaqqas għall-parti li tkun qed tiġi sostitwita. Alternattiva għat-tnaqqis tal-valur ġust tal-parti sostitwita, meta ma jkunx prattiku li dan isir, huwa li jiġi inkluż il-kost tas-sostituzzjoni fl-ammont miżmum fil-kotba tal-assi u li mbagħad jerġa' jiġi evalwat il-valur ġust, kif ikun mehtieg għal żjiediet li ma jinvolvux sostituzzjoni.
- 69 Qligh jew telf li jirrizultaw mill-irtirar jew id-disponiment ta' proprjetà għall-investment għandu jiġi stabbilit bħala d-differenza bejn l-ammont nett rikavat minn disponiment u l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi u għandu jiġi rikonoxxut fil-profit jew fit-telf (hlief jekk l-IAS 17 ikun jehtieg mod iehor fuq bejgħ b'kiri lura) fil-perijodu tal-irtirar jew disponiment.
- 70 Il-korrispettiv riċevibbli mad-disponiment ta' proprjetà għall-investment hi rikonoxxuta inizjalment bil-valur ġust. B'mod partikulari, jekk il-hlas għal proprjetà għall-investment jiġi differit, il-korrispettiv riċevut jiġi rikonoxxut inizjalment bl-ekwivalenti fil-prezz fi flus kontanti. Id-differenza bejn l-ammont nominali tal-konsiderazzjoni u l-prezz fi flus kontanti ekwivalenti hi rikonoxxuta bħala dhul ta' interessi skont l-IAS 18 permezz tal-metodu tal-imghax effettiv.
- 71 Entità tapplika l-IAS 37 jew Standards oħrajn, skont kif hu adattat, għal kull obbligazzjoni li hi żżomm wara d-disponiment ta' proprjetà għall-investment.
- 72 Kumpens minn partijiet terzi għal proprjetà għall-investment li giet indebolita, mitlufa jew mogħtija għandu jiġi rikonoxxut fil-profit jew fit-telf meta l-kumpens isir riċevibbli.
- 73 Indebolimenti jew telf ta' proprjetà għall-investment, talbiet relatati għal jew hlasijiet ta' kumpens minn partijiet terzi u kull xiri sussegwentji jew konstruzzjoni ta' assi ta' sostituzzjoni huma avvenimenti ekonomiċi separati u jitniżżlu fil-kontijiet separatament skont kif ġej:
- indebolimenti ta' proprjetà għall-investment huma rikonoxxuti skont l-IAS 36;
  - irtirar jew disponimenti ta' proprjetà għall-investment huma rikonoxxuti skont il-paragrafi 66-71 ta' dan l-Istandard;
  - kumpens minn partijiet terzi għal proprjetà għall-investment li giet indebolita, mitlufa jew mogħtija għandu jiġi rikonoxxut fil-profit jew fit-telf meta l-kumpens isir riċevibbli; u
  - il-kost ta' assi restawrati, mixtrija jew mibnija bħala sostituzzjonijiet tiġi stabbilita skont il-paragrafi 20-29 ta' dan l-Istandard.

ŻVELAR

Mudell tal-valur ġust u mudell tal-kost

- 74 L-iżvelar t'hawn isfel japplika flimkien ma' dawk f'IAS 17. Skont l-IAS 17, is-sid ta' proprjetà għall-investment jipprovd iżvelar tas-sidien dwar kirijiet li jkun dahal għalihom. Entità li żżomm proprjetà għall-investment taht kiri finanzjarju jew kiri operattiv jipprovd iżvelar tal-kerreġja għal kirijiet finanzjarji u iżvelar tas-sidien tal-kera għal kull kiri operattiv li tkun dahlet għalihom.

- 75 Entità ghandha tiżvela:
- (a) jekk tapplikax il-mudell tal-valur ġust jew il-mudell tal-kost.
  - (b) jekk tapplika l-mudell tal-valur ġust, jekk, u fliema ċirkustanzi, l-interessi fi proprjetà miżmuma taht kirjiet operattivi huma kklassifikati u jitniżżlu fil-kontijiet bhala proprjetà għall-investment.
  - (c) meta l-klassifikazzjoni tkun diffiċli (ara l-paragrafu 14), il-kriterji li hi tuża biex tiddistingwi proprjetà għall-investment minn proprjetà okkupata mis-sid u minn proprjetà miżmuma għal bejgħ bhala att ta' negozju normali.
  - (d) il-metodi u s-suppożizzjonijiet sinifikanti applikati sabiex jiġi stabbilit l-valur ġust ta' proprjetà għall-investment, inkluża dikjarazzjoni jekk il-kalkolu tal-valur ġust huwiex appoġġjat minn evidenza tas-suq jew jekk kienu aktar ibbażat fuq fatturi oħrajn (li l-entità ghandha tiżvela) minhabba n-natura tal-proprjetà u n-nuqqas ta' data tas-suq affidabbli.
  - (e) sa fejn il-valur ġust tal-proprjetà għall-investment (kif imkejjet jew żvelat fir-rapporti finanzjarji) huwa bbażat fuq stima minn stimatur indipendenti li jkollu kwalifika professjonali rikonoxxuta u rilevanti u li jkollu esperjenza reċenti fil-post u kategorija tal-proprjetà għall-investment li tkun qed tiġi stmata. Jekk ma kien hemm ebda stima ta' din ix-xorta, dan il-fatt għandu jiġi żvelat.
  - (f) l-ammonti rikonoxxuti fil-profit jew fit-telf għal:
    - (i) introjtu ta' kera mill-proprjetà għall-investment;
    - (ii) kosti diretti tal-operat (inklużi tiswijiet u manutenzjoni) li jirriżultaw mill-proprjetà għall-investment li ġġenerat introjtu ta' kera matul il-perijodu; u
    - (iii) kosti diretti tal-operat (inklużi tiswijiet u manutenzjoni) li jirriżultaw mill-proprjetà għall-investment li ma ġġeneratx introjtu ta' kera matul il-perijodu.
    - (iv) il-bidla kumulattiva fil-valur ġust rikonoxxut fi profit jew telf fuq bejgħ ta' proprjetà għall-investment minn grupp ta' assi li fih il-mudell ta' kost hu użat f'grupp fejn il-mudell tal-valur ġust hu użat (ara l-paragrafu 32C).
  - (g) l-eżistenza u ammonti ta' restrizzjonijiet fuq kemm tista' tiġi realizzata l-proprjetà għall-investment jew il-pagament ta' introjtu u qligħ mid-disponiment.
  - (h) l-obbligi kuntrattwali li tintxara, tinbena jew tiġi żviluppata proprjetà għall-investment jew għal tiswijiet, manutenzjoni jew titjib.

Mudell tal-valur ġust

- 76 Minbarra l-iżvelar mehtieg mill-paragrafu 75, entità li tapplika l-mudell tal-valur ġust fil-paragrafi 33–55 ghandha tiżvela t-tqabbil bejn l-ammonti miżmuma fil-kotba tal-proprjetà għall-investment fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu, li turi dan li ġej:
- (a) żjiediet, li jiżvelaw separatament dawk iż-żidiet li jirriżultaw minn akkwisti u dawk li jirriżultaw minn infiq sussegwenti rikonoxxut fl-ammont miżmum fil-kotba ta' assi;
  - (b) żjiediet li jirriżultaw minn akkwisti permezz ta' kombinamenti ta' negozji;
  - (c) assi kklassifikati bhala li huma miżmuma għall-bejgħ jew inklużi fi grupp tad-disponiment ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 u trasferimenti oħrajn;
  - (d) qligħ jew telf netti minn aġġustamenti ta' valur ġust ;
  - (e) id-differenzi netti tal-kambju li jirriżultaw mill-qlib tar-rapporti finanzjarji f'munita ta' preżentazzjoni differenti, u mill-qlib ta' operazzjoni barranija fil-munita ta' preżentazzjoni tal-entità li tirrapporta;
  - (f) trasferimenti minn u għal inventarji u proprjetà okkupata mis-sid; u
  - (g) bidliet oħrajn.
- 77 Meta stima miksuba għal proprjetà għall-investment tiġi aġġustata b'mod sinifikanti għall-iskop tar-rapporti finanzjarji, pereżempju biex jiġi evitat l-ghadd doppju ta' assi jew obbligazzjonijiet li huma rikonoxxuti bhala assi u obbligazzjonijiet separati kif deskritt fil-paragrafu 50, l-entità ghandha tiżvela t-tqabbil bejn l-istima miksuba u l-istima aġġustata inkluża fir-rapporti finanzjarji, li turi b'mod separat l-ammont totali ta' kwalunkwe obbligi ta' kiri rikonoxxuta li tkunu żdiedet lura, u kull aġġustament ieħor sinifikanti.

- 78 Fil-kazijiet eċċezzjonali msemmija fil-paragrafu 53, meta entità tkejjel proprjetà għall-investment permezz tal-mudell tal-kost FIAS 16, it-tqabbil meħtieġ mill-paragrafu 76 għandu jiżvela l-ammonti relatati ma' dik il-proprjetà għall-investment separatament mill-ammonti relatati ma' proprjetà oħra għall-investment. Barra minn hekk, entità għandha tiżvela:
- (a) deskrizzjoni tal-proprjetà għall-investment;
  - (b) spjegazzjoni għalfejn il-valur ġust ma jistax jiġi stabbilit b'mod affidabbli;
  - (ċ) jekk possibbli, il-firxa ta' stimi fejn il-valur ġust aktarx li jinsab; u
  - (d) mad-disponiment ta' proprjetà għall-investment mhux miżmuma fil-kotba skont il-valur ġust:
    - (i) il-fatt li l-entità ttrasferiet il-proprjetà għall-investment mhux miżmuma fil-kotba skont il-valur ġust;
    - (ii) l-ammont miżmum fil-kotba ta' dik il-proprjetà għall-investment fil-hin tal-bejgħ; u
    - (iii) l-ammont ta' qligħ jew telf rikonoxxut.

Mudell tal-kost

- 79 Minbarra l-iżvelar meħtieġ mill-paragrafu 75, entità li tapplika l-mudell tal-kost fil-paragrafu 56 għandha tiżvela:
- (a) il-metodi ta' deprezzament użati;
  - (b) iż-żminijiet ta' utilità jew ir-rati ta' deprezzament użati;
  - (ċ) l-ammont gross miżmum fil-kotba u d-deprezzament akkumulat (miżjud bit-telf ta' indeboliment akkumulat) fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu;
  - (d) tqabbil tal-ammont miżmum fil-kotba ta' proprjetà għall-investment fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu, li turi dan li ġej:
    - (i) żjidiet, li jiżvelaw separatament dawk iż-żjidiet li jirriżultaw minn akkwisti u dawk li jirriżultaw mill-infiq sussegwenti rikonoxxuti bhala assi;
    - (ii) żjidiet li jirriżultaw minn akkwisti permezz ta' kombinamenti ta' negozji;
    - (iii) assi kklassifikati bhala li huma miżmuma għall-bejgħ jew inkluzi fi grupp tad-disponiment ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 u trasferimenti oħrajn;
    - (iv) deprezzament;
    - (v) l-ammont ta' telf ta' indeboliment rikonoxxut, u l-ammont ta' telf ta' indeboliment invertit, matul il-perijodu skont l-IAS 36;
    - (vi) id-differenzi netti tal-kambju li jirriżultaw mill-qlib tar-rapporti finanzjarji f'munita ta' preżentazzjoni differenti, u mill-qlib ta' operazzjoni barranija fil-munita ta' preżentazzjoni tal-entità li tirrapporta;
    - (vii) trasferimenti minn u għal inventarji u proprjetà okkupata mis-sid; u
    - (viii) bidliet oħrajn; u
  - (e) il-valur ġust tal-proprjetà għall-investment. Fil-kazijiet eċċezzjonali deskritti fil-paragrafu 53, meta entità ma tistax tistabbilixxi l-valur ġust tal-proprjetà għall-investment b'mod affidabbli, hi għandha tiżvela:
    - (i) deskrizzjoni tal-proprjetà għall-investment;
    - (ii) spjegazzjoni għalfejn il-valur ġust ma jistax jiġi stabbilit b'mod affidabbli; u
    - (iii) jekk possibbli, il-firxa ta' stimi fejn il-valur ġust aktarx li jinsab.

DISPOŻIZZJONIJET TRANŻITORJI

Mudell tal-valur ġust

- 80 Entità li tkun applikat preċedentement l-IAS 40 (2000) u li tagħzel għall-ewwel darba li tikklassifika u li tniżżel fil-kontijiet l-interess tal-proprjetajiet kollha jew parti minnhom miżmuma taht kirjiet operattivi bhala proprjetà għall-investment għandha tirrikonoxxi l-effett ta' dik l-għażla bhala aġġustament fil-bilanċ tal-ftuh ta' qligh imfaddal għall-perijodu meta l-għażla ssir għall-ewwel darba. Flimkien ma' dan,:
- (a) jekk l-entità tkun żvelat preċedentement (fir-rapporti finanzjarji jew mod iehor) il-valur ġust ta' dawk l-interessi fi proprjetajiet f'perijodi aktar bikrin (stabbiliti fuq bażi li tissodisfa d-definizzjoni ta' valur ġust fil-paragrafu 5 u d-direzzjonijiet fil-paragrafi 36–52), l-entità hi mhegġa, iżda mhux mehtieġa:
    - (i) li taġġusta l-bilanċ tal-ftuh tad-qligh imfaddal għall-perijodu l-aktar bikri pprezentat li ghalih dan il-valur ġust ġie żvelat pubblikament; u
    - (ii) li terġa' tiddikjara b'mod ġdid informazzjoni komparattiva għal dawn il-perijodi; u
  - (b) jekk l-entità ma kinitx preċedentement żvelat pubblikament l-informazzjoni deskritta f(a), hi m'għandhiex terġa' tiddikjara b'mod ġdid informazzjoni komparattiva u għandha tiżvela dak il-fatt.
- 81 Dan l-Istandard jehtieġ trattament differenti minn dak mehtieġ minn l-IAS 8. l-IAS 8 jehtieġ li l-informazzjoni komparattiva terġa' tiġi ddikjarata b'mod ġdid hlief jekk din id-dikjarazzjoni b'mod ġdid ma tkunx Prattika.
- 82 Meta entità tapplika dan l-Istandard għall-ewwel darba, l-aġġustament għall-bilanċ ta' ftuh ta' qligh imfaddal jinkludi l-klassifikazzjoni mill-ġdid ta' kull ammont miżmum f'bilanċ fuq rivalutazzjoni għal proprjetà għall-investment.

Mudell tal-kost

- 83 L-IAS 8 japplika għal kull bidla fil-politika tal-kontabilità li jsiru meta entità tapplika dan l-Istandard għall-ewwel darba u tagħzel li tuża l-mudell tal-kost. L-effett tal-bidla fil-politika tal-kontabilità jinkludi l-klassifikazzjoni mill-ġdid ta' kull ammont miżmum f'bilanċ fuq rivalutazzjoni għal proprjetà għall-investment.
- 84 Ir-rekwiziti tal-paragrafi 27–29 dwar il-kejl inizjali ta' proprjetà għall-investment akkwistata fi tranzazzjoni ta' skambju ta' assi għandhom jiġu applikati prospettivament biss għal tranzazzjonijiet futuri.

DATA EFFETTIVA

- 85 Entità għandha tapplika dan l-Istandard għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.

IRTIRAR TAL-IAS 40 (2000)

- 86 Dan l-Istandard jieħu post l-IAS 40 *Proprjetà għall-Investment* (mahruġ fl-2000).

STANDARD INTERNAZZJONALI TAL-KONTABILITÀ 41

Agrikoltura

GHAN

L-ghan ta' dan l-Istandard huwa li jippreskrivi t-trattament fil-kontijiet u l-iżvelar relatati mal-attività agrikola.

AMBITU

- 1 Dan l-Istandard għandu jkun applikat għall-kontabilità ta' dawn li ġejjin meta jkunu relatati ma' attività agrikola:
- (a) assi bijoloġiċi;
  - (b) prodotti agrikoli fil-punt tal-ħsad; u
  - (c) għotjiet pubbliċi koperti mill-paragrafi 34–35.
- 2 Dan l-Istandard ma japplikax għal:
- (a) art relatata ma' attività agrikola (ara l-IAS 16 *Proprietà, Impjant u Tagħmir* u l-IAS 40 *Proprietà ta' Investment*); u
  - (b) assi intanġibbli relatati ma' attività agrikola (ara l-IAS 38 *Assi Intanġibbli*).
- 3 Dan l-Istandard huwa applikat għal prodotti agrikoli, li huma l-prodott maħsud tal-assi bijoloġiċi tal-entità, fil-punt tal-ħsad biss. Minn hemm il quddiem, huma applikati l-IAS 2 *Inventarji* jew xi Standard applikabbli ieħor. Għaldaqstant, dan l-Istandard ma jittrattax l-ipproċessar ta' prodotti agrikoli wara l-ħsad; pereżempju, l-ipproċessar tal-gheneb finbid minn vitikultur li jkun kabbar l-gheneb. Waqt li dan l-ipproċessar jista' jkun estensjoni loġika u naturali tal-attività agrikola, u li l-avvenimenti li jseħhu jista' jkollhom xi similarità mat-trasformazzjoni bijoloġika, dan l-ipproċessar mhux inkluz fid-definizzjoni ta' attività agrikola f'dan l-Istandard.
- 4 It-tabella hawn isfel tipprovdi eżempji ta' assi bijoloġiċi, prodotti agrikoli, u prodotti li huma r-riżultat ta' proċessar wara l-ħsad:

Assi bijoloġiċi	Prodotti agrikoli	Prodotti li huma r-riżultat ta' proċessar wara l-ħsad
Nagħaġ	Suf	Hjut, twapet
Sigār fi pjantaġġun f'foresti	Zkuk	Injam
Pjanti	Qoton	Hajt, ilbies
	Kannamieli maħsuda	Zokkor
Frat tal-ħalib	Halib	Ġobon
Majjali	Karkassa	Zalzett, perzūt ippreżervat
Arbuxelli	Weraq	Te', tabakk ippreżervat
Dwieli	Gheneb	Inbid
Sigār tal-frott	Frott maqtuġh	Frott ipproċessat

DEFINIZZJONIJIET

Definizzjonijiet relatati mal-agrikoltura

- 5 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Attività agrikola hija l-ġestjoni minn entità ta' trasformazzjoni bijoloġika ta' assi bijoloġiċi għall-bejgh, fi prodotti agrikoli, jew f'assi bijoloġiċi addizzjonali.

Prodott agrikolu huwa prodott maħsud tal-assi bijoloġiċi tal-entità.

Assi bijoloġiku huwa animal jew pjanta hajja.

Trasformazzjoni bijoloġika tinkludi l-proċessi ta' tkabbir, deġenerazzjoni, produzzjoni, u prokreazzjoni li jikkawżaw bidliet kwalitattivi jew kwantitattivi fl-assi bijoloġiku.

Grupp ta' assi bijoloġici huwa gabra ta' annimali jew pjanti simili hajjin.

Hsad huwa l-qtugħ tal-prodotti minn assi bijoloġiku jew it-twaqqif tal-proċessi tal-ħajja tal-assi bijoloġika.

- 6 L-attività agrikola tkopri firxa wiesgħa ta' attivitajiet; pereżempju, it-trobbija ta' bhejjem, il-foresterija, it-tkabbir annwali jew perenni ta' uċuħ tar-raba', kultivazzjoni ta' msaġar u pjantaġġuni, il-kultivazzjoni tal-fjuri, u l-akwakultura (inkluż it-trobbija tal-hut). Ċerti fatturi komuni jeżistu fi hdan din id-diversità:
- (a) *Kapaċità ta' bidla*: L-annimali u l-pjanti hajjin għandhom il-kapaċità ta' trasformazzjoni bijoloġika;
- (b) *Ġestjoni tal-bidla*. Il-ġestjoni tiffacilita t-trasformazzjoni bijoloġika billi ttejjeb, jew tal-inqas tistabbilizza, il-kundizzjonijiet meħtieġa għall-proċess biex isehh (pereżempju, livelli ta' nutrijenti, umdià, temperatura, fertilità u daw). Din il-ġestjoni tiddistingwi l-attività agrikola minn attivitajiet oħrajn. Pereżempju, il-hsad minn sorsi mhux ġestiti (bħas-sajd fl-oċeani u d-deforestazzjoni) mhuwiex attività agrikola; u
- (c) *Kejl tal-bidla*. Il-bidla fil-kwalità (pereżempju, mertu ġenetiku, densità, saġran, kopertura ta' xaħam, kontenut ta' proteini, u saħħa tal-fibra) jew fil-kwantità (pereżempju, wild, piż, metri kubici, tul jew dijametru tal-fibra, u numru ta' zraġen) li jkunu kkawżati mit-trasformazzjoni bijoloġika titkejjel u tkun immonitorata bħala funzjoni ta' rutina tal-ġestjoni.
- 7 It-trasformazzjoni bijoloġika tirriżulta fit-tipi ta' riżultati li ġejjin:
- (a) bidliet fl-assi permezz ta' (i) tkabbir (żjieda fil-kwantità jew titjib fil-kwalità ta' animal jew pjanta), (ii) deġenerazzjoni (nuqqas fil-kwantità jew deterjorament fil-kwalità ta' animal jew pjanta), jew (iii) prokreazzjoni (holqien ta' annimali jew pjanti hajjin oħrajn); jew
- (b) produzzjoni ta' prodotti agrikoli bħal *latex*, weraq tat-tè, suf u ħalib.

Definizzjonijiet ġenerali

- 8 It-termini li ġejjin jintużaw f'dan l-Istandard bit-tifsiriet speċifikati:

Suq attiv huwa suq fejn jeżistu l-kundizzjonijiet kollha li ġejjin:

- (a) l-oġġetti nnegozjati fis-suq ikunu omoġenji;
- (b) xerrejja u bejjieġħa li għandhom ir-rieda, normalment jistgħu jinstabu f'kull hin; u
- (c) il-prezzijiet huma disponibbli għall-pubbliku.

L-ammont miżmum fil-kotba huwa l-ammont li bih l-assi huwa rikonoxxut fil-karta tal-bilanċ.

Il-valur ġust huwa l-ammont li għalih jista' jkun skambjat assi, jew tissalda obligazzjoni, bejn partijiet infurmati u disponibbli fi tranżazzjoni distakkata.

Għotjiet pubbliċi huma kif definiti fl-IAS 20 *Kontabilità għal Għotjiet Pubbliċi u Żvelar ta' Assistenza Pubblika*.

- 9 Il-valur ġust ta' assi huwa bbażat fuq il-lok u l-kundizzjoni preżenti tiegħu. Bħala riżultat, pereżempju, il-valur ġust tal-ifrat f'razzett huwa l-prezz għall-ifrat fis-suq rilevanti wara li jitnaqqsu l-kosti tat-trasport u kosti oħra sabiex l-ifrat jitwasslu sas-suq.

RIKONOXXIMENT U KEJL

- 10 Entità għandha tirrikonoxxi assi bijoloġiku jew prodott agrikolu meta, u biss meta:

- (a) l-entità tikkontrolla l-assi bħala riżultat ta' avvenimenti passati;
- (b) ikun probabbli li l-benefiċċji ekonomiċi futuri li huma assoċjati mal-assi ser jgħaddu għal fuq l-entità; u
- (c) il-valur ġust jew prezz tal-assi jistgħu jitkejlu b'mod affidabbli.

- 11 F'attività agrikola, tista' tingħata prova tal-kontroll fil-forma ta' pereżempju, il-jedd legali ta' proprjetà fuq l-ifrat u l-ittimbrar tagħhom, jew inkellha bl-ittimbrar tal-ifrat mal-akkwist, it-twelid jew il-ftim tal-ifrat. Il-benefiċċji futuri huma normalment iċċertifikati billi jitkejlu l-attributi fiżiċi sinifikanti.

- 12 Assi bijoloġiku għandu jitkejjel frikonoximent inzijali u f'kull data tal-karta tal-bilanċ fil-valur ġust tiegħu bit-naqqis tal-ispejjeż stmati tal-punt tal-bejgħ, hlief f'dawk il-każijiet deskritti fil-paragrafu 30 fejn il-valur ġust ma jistax jitkejjel b'mod affidabbli.
- 13 Il-prodott agrikolu maħsud mill-assi bijoloġiċi ta' entità għandu jitkejjel bhala l-valur ġust bit-naqqis tal-kosti stmati tal-punt tal-bejgħ fil-punt tal-ħsad. Dan il-kejl huwa l-kost fid-data meta jkun applikat l-IAS 2 *Inventarji* jew xi Standard applikabbli ieħor.
- 14 Il-kosti tal-punt tal-bejgħ jinkludu kommissjoni lis-sensara u negozjanti, imposti minn aġenziji regolatorji u skambji ta' prodotti kummerċjali, u taxxi u dazji tat-trasferiment. Il-kosti tal-punt tal-bejgħ jeskludu t-trasport u kosti oħrajn meħtieġa biex l-assi jitwasslu fis-suq.
- 15 L-iddeterminar tal-valur ġust għal assi bijoloġiku jew prodott agrikolu jista' jkun iffacilitat bl-aggruppament ta' assi bijoloġiċi jew prodotti agrikoli skont l-attributi sinifikanti; pereżempju, bl-età jew il-kwalità. Entità tagħzel l-attributi li jikkorrispondu mal-attributi użati fis-suq bhala bażi għall-ipprezzar.
- 16 L-entitajiet spiss jidhlu f'kuntratti biex ibighu l-assi bijoloġiċi jew il-prodotti agrikoli tagħhom f'data futura. Il-prezzijiet tal-kuntratt mhumiex neċessarjament rilevanti biex ikun iddeterminat il-valur ġust, għaliex il-valur ġust jirrifletti s-suq preżenti li fih xerref jew bejjiegh ikunu disposti jidhlu fi tranżazzjoni. Bhala riżultat, il-valur ġust ta' assi bijoloġiku jew prodott agrikolu mhuwiex aġġustat minhabba l-eżistenza ta' kuntratt. F'xi każijiet, kuntratt għall-bejgħ ta' assi bijoloġiku jew prodott agrikolu jista' jkun kuntratt oneruż, kif iddefinit fl-IAS 37 *Provedimenti, Obbligazzjonijiet Kontinġenti u Assi Kontinġenti*. l-IAS 37 japplika għal kuntratti onerużi.
- 17 Jekk jeżisti suq attiv għal assi bijoloġiku jew prodott agrikolu, il-prezz ikkwotat f'dak is-suq huwa l-baży adatta biex tiddetermina l-valur ġust ta' dak l-assi. Jekk entità jkollha aċċess għal swieq attivi differenti, l-entità tuża l-aktar wiehed rilevanti. Pereżempju, jekk entità għandha aċċess għal żewġ iswieq attivi, hija tuża l-prezz eżistenti fis-suq li huwa mistenni li ser jintuża.
- 18 Jekk ma jeżistix suq attiv, entità tuża wiehed jew aktar minn dawn li ġejjin, meta disponibbli, biex tiddetermina l-valur ġust:
- (a) l-aktar prezz reċenti ta' tranżazzjoni f'suq, kemm-il darba ma kienx hemm tibdil sinifikanti fiċ-ċirkostanzi ekonomiċi bejn id-data ta' dik it-tranżazzjoni u d-data tal-karta tal-bilanċ;
  - (b) prezzijiet tas-suq għal assi simili b'aġġustament biex jirrifletti d-differenzi; u
  - (c) referenzi tas-settur bhall-valur ta' mişgar espress skont *tray*, *bushel* jew ettaru għall-esportazzjoni u l-valur tal-ifrat espress skont kull kilogramma ta' laham.
- 19 F'xi każijiet, is-sorsi ta' informazzjoni elenkati fil-paragrafu 18 jistgħu jissuġġerixxu konklużjonijiet differenti fir-rigward tal-valur ġust ta' assi bijoloġiku jew prodott agrikolu. Entità tikkunsidra r-raġunijiet għal dawn id-differenzi, sabiex tasal għall-iktar stima affidabbli tal-valur ġust f'firxa relattivament dejqa ta' stimi raġonevoli.
- 20 F'xi ċirkostanzi, il-prezzijiet jew valuri determinati mis-suq jistgħu ma jkunux disponibbli għal assi bijoloġiku fil-kundizzjoni preżenti tiegħu. F'dawn iċ-ċirkostanzi, entità tuża l-valur preżenti tal-flussi ta' flus netti mistennija mill-assi bi skont skont ir-rata qabel it-taxxa determinata mis-suq preżenti biex tiddetermina l-valur ġust.
- 21 L-għan ta' kalkolu tal-valur preżenti tal-flussi ta' flus netti mistennija huwa biex tiddetermina l-valur ġust ta' assi bijoloġiku fil-lok u l-kundizzjoni preżenti tiegħu. Entità tikkunsidra dan meta tiddetermina rata ta' skont adatta li għandha tintuża u fl-istima tal-flussi ta' flus netti mistennija. Il-kundizzjoni preżenti ta' assi bijoloġiku teskludi kull żjieda fil-valur minn trasformazzjoni bijoloġika addizzjonali u l-attivitajiet futuri tal-entità, bħal dawk relatati mat-tijeb tat-trasformazzjoni bijoloġika, ħsad u bejgħ futuri.
- 22 Entità ma tinkludi ebda flussi ta' flus mill-finanzjament ta' assi, tassazzjoni, jew ristabiliment ta' assi bijoloġiċi wara l-ħsad (pereżempju, l-ispiza biex jerġgħu jithawwlu sigar f'forestta ta' pjantaġġun wara l-ħsad).
- 23 Fil-qbil ta' prezz fi tranżazzjoni distakkata, ix-xerrejja u l-bejjiegha infurmati u disponibbli jikkunsidraw il-possibbiltà ta' varjazzjonijiet fil-flussi ta' flus. Isegwi li l-valur ġust jirrifletti l-possibbiltà ta' varjazzjonijiet bħal dawn. Għaldaqstant, entità tinkorpora aspettattivi dwar varjazzjonijiet possibbli fil-flussi ta' flus jew fil-flussi ta' flus mistennija, jew fir-rata ta' skont, jew xi tahlita tat-tnejn. Meta tiddetermina r-rata ta' skont, entità tuża suppożizzjonijiet konsistenti ma' dawk użati fl-istima tal-flussi ta' flus mistennija, biex tevita l-effett li xi suppożizzjonijiet jingħaddu darbtejn jew jiġu injorati.

- 24 Xi kultant, il-kost jista' jqarreb il-valur ġust, partikolarment meta:
- (a) tkun saret ftit li xejn trasformazzjoni bijoloġika minhabba li l-ispiza inizjali saret (pereżempju, għal siġar żgħar tal-frott mhawwla immedjatament qabel id-data tal-karta tal-bilanċ); jew
  - (b) l-impatt tat-trasformazzjoni bijoloġika fuq il-prezz mhuwiex mistenni li jkun materjali (pereżempju, għat-kabbir inizjali f'ċiklu tal-produzzjoni ta' 30 sena fi pjantaġġun tas-siġar tal-arznu).
- 25 L-assi bijoloġiċi spiss ikunu marbutin mal-art (pereżempju, siġar fi pjantaġġun f'foresti). Jista' ma jkun hemm l-ebda suq separat għal assi bijoloġiċi li huma marbutin mal-art iżda jista' jeżisti suq attiv għall-assi kkombinati, jiġifieri, għall-assi bijoloġiċi, art mhux maħduma, u titjib fl-art, bhala pakkett wiehed. Entità tista' tuża informazzjoni rigward l-assi kkombinati biex tiddetermina l-valur ġust għall-assi bijoloġiċi. Pereżempju, il-valur ġust ta' art mhux maħduma u titjib fl-art jista' jinkiseb mill-valur ġust tal-assi kkombinati biex wiehed jaasal għall-valur ġust tal-assi bijoloġiċi.

Qligh u telf

- 26 Qligh jew telf li ġej minn rikonoxximent inizjali ta' assi bijoloġiku fil-valur ġust bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati tal-punt tal-bejgħ u minn bdil fil-valur ġust bit-tnaqqis tal-ispejjeż tal-punt tal-bejgħ ta' assi bijoloġiku għandu jkun inkluż fil-profit jew telf għall-perijodu li fih jirriżulta.
- 27 Telf jista' jirriżulta f'rikonoxximent inizjali ta' assi bijoloġiku, minhabba li l-ispejjeż stmati tal-punt tal-bejgħ jitnaqqsu meta jiġi ddeterminat il-valur ġust bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati tal-punt tal-bejgħ tal-assi bijoloġiku. Qligh jista' jirriżulta f'rikonoxximent inizjali ta' assi bijoloġiku, bhala meta jitwieled għoġol.
- 28 Qligh jew telf f'rikonoxximent inizjali ta' prodott agrikolu f'valur ġust bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati fil-punt tal-bejgħ għandu jkun inkluż fil-profit jew telf għall-perijodu li fih jirriżulta.
- 29 Qligh jew telf jista' jirriżulta f'rikonoxximent inizjali ta' prodott agrikolu bhala riżultat ta' hsad.

Inabbiltà li jitkejjel il-valur ġust b'mod affidabbli

- 30 Hemm suppożizzjoni li l-valur ġust jista' jiġi mkejjel b'mod affidabbli għal assi biologiku. Madankollu, dik is-suppożizzjoni tista' tiġi kkonfutata biss wara r-rikonoxximent inizjali għal assi biologiku li għalih ma jkunux disponibbli prezzijiet jew valuri ddeterminati mis-suq u li għalihom l-istimi alternattivi tal-valur ġust jitqiesu li mhumiex affidabbli b'mod ċar. F'każ bhala dan, dak l-assi biologiku għandu jiġi mkejjel skont il-kost tiegħu wara li jitnaqqas kull deprezzament akkumulat u kull telf ta' indeboliment akkumulat. Malli l-valur ġust ta' assi biologiku bhala dan ikun jista' jiġi mkejjel b'mod affidabbli, entità għandha tkejlu skont il-valur ġust tiegħu wara li jitnaqqas l-kosti stmati tal-punt tal-bejgħ. Ladarba assi bijoloġiku mhux kurrenti jissodisfa l-kriterji biex ikun ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ (jew ikun inkluż fi grupp ta' disponiment li huwa kklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ) skont l-IFRS 5 *Assi mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li ma Tkomplewx*, huwa preżunt li l-valur ġust jista' jitkejjel b'mod affidabbli.
- 31 Il-suppożizzjoni fil-paragrafu 30 tista' tkun ikkonfutata biss f'rikonoxximent inizjali. Entità li precedentement kejjel assi bijoloġiku bil-valur ġust tiegħu wara li jitnaqqas l-kosti stmati tal-punt tal-bejgħ tkompli tkejjel l-assi bijoloġiku fil-valur ġust tiegħu bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati fil-punt tal-bejgħ sad-disponiment tiegħu.
- 32 Fil-każijiet kollha, entità tkejjel prodott agrikolu fil-punt tal-hsad fil-valur ġust tiegħu bit-tnaqqis tal-kosti stmati fil-punt tal-bejgħ. Dan l-Istandard jirrifletti l-fehma li l-valur ġust ta' prodott agrikolu fil-punt tal-hsad dejjem jista' jitkejjel b'mod affidabbli.
- 33 Fl-iddeterminar tal-kost, deprezzament akkumulat u telf minn indeboliment akkumulat, entità tikkunsidra l-IAS 2 *Inventari*, l-IAS 16 *Propjetà, Impjanti u Tagħmir* u l-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi*.

GHOTJIET MILL-GVERN

- 34 Ghotja bla kundizzjoni mill-gvern relatata ma' assi bijoloġiku mkejjel fil-valur ġust tiegħu bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati fil-punt tal-bejgħ għandha tkun rikonoxxuta bhala introjtu meta, u biss meta, l-ghotja pubblika ssir ricevibbli.
- 35 Jekk ghotja pubblika relatata ma' assi bijoloġiku mkejjel fil-valur ġust tiegħu bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati fil-punt tal-bejgħ hija kondizzjonali, inkluż meta ghotja pubblika tehtieg li entità ma tkunx involuta fattività agrikola specifika, entità għandha tirrikonoxxi l-ghotja pubblika bhala introjtu meta, u biss meta, jiġu ssodisfati l-kondizzjonijiet relatati mal-ghotja pubblika.

- 36 It-termini u l-kondizzjonijiet ta' ghotja pubblika jistgħu jvarjaw. Pereżempju, ghotja pubblika tista' tehtieg li entità twesttaq attività agrikola f'lok partikolari għal hames snin u tehtieg li l-entità tirritorna l-ghotja kollha tal-gvern jekk twesttaq attività agrikola għal inqas minn hames snin. F'dak il-każ, l-ghotja pubblika mhijiex rikonoxxuta bhala introjtu sakemm ikunu għaddew il-hames snin. Madankollu, jekk l-ghotja pubblika tippermetti li parti mill-ghotja pubblika tinżamm fuq il-bażi taż-żmien li jkun għadda, l-entità tirrikonoxxi l-ghotja pubblika bhala introjtu fuq bażi ta' proporzjon ta' żmien.
- 37 Jekk ghotja pubblika tirrelata ma' assi bijoloġiku mkejjejl fl-ispiza tiegħu bit-tnaqqis ta' kull deprezzament akkumulat u kull telf minn hsara akkumulat (ara l-paragrafu 30), għandu jiġi applikat l-IAS 20 *Kontabilità għal Ghotjiet Pubbliċi u Żvelar ta' Assistenza Pubblika*.
- 38 Dan l-Istandard jehtieg trattament differenti mill-IAS 20, jekk ghotja pubblika tirrelata ma' assi bijoloġiku mkejjejl fil-valur ġust tiegħu bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati fil-punt tal-bejgħ jew meta ghotja pubblika tehtieg li entità ma tinvolvi ruhha f'attività agrikola speċifika. L-IAS 20 huwa applikat biss għal ghotja pubblika relatata ma' assi bijoloġiku mkejjejl fil-prezz tal-kost tiegħu bit-tnaqqis ta' kull deprezzament akkumulat u kull telf minn hsara akkumulat.

ŻVELAR

- 39 [Imħassra]

Ġenerali

- 40 Entità għandha tiżvela l-qligħ jew telf aggregat waqt il-perijodu preżenti fir-rikonoxximent inizjali tal-assi bijoloġiċi u l-prodott agrikolu u mill-bidla fil-valur ġust bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati fil-punt tal-bejgħ tal-assi bijoloġiċi.
- 41 Entità għandha tipprovdi deskrizzjoni ta' kull grupp ta' assi bijoloġiċi.
- 42 L-iżvelar mehtieg mill-paragrafu 41 jista' jiehu l-forma ta' deskrizzjoni narrativa jew kwantifikata.
- 43 Entità hija skoragġuta milli tipprovdi deskrizzjoni kwantifikata ta' kull grupp ta' assi bijoloġiċi, billi tidistingwi bejn assi bijoloġiċi konsumabbli u "bearer" jew bejn assi bijoloġiċi maturi u immaturi, kif adattat. Pereżempju, entità tista' tiżvela l-ammonti miżmumin fil-kotba ta' assi bijoloġiċi konsumabbli u assi bijoloġiċi "bearer" skont il-grupp. Entità tista' tiddividi wkoll dawk l-ammonti miżmumin fil-kotba bejn assi maturi u immaturi. Dawn id-distinzjonijiet jipprovdu informazzjoni li tista' tkun ta' għajjnuna fl-ivvalutar ta' meta ser ikun hemm flussi ta' flus fil-futur. Entità tiżvela l-bażi biex isiru distinzjonijiet bħal dawn.
- 44 L-assi bijoloġiċi konsumabbli huma dawk li għandhom jinhasdu bhala prodott agrikolu jew jinbiegħu bhala assi bijoloġiċi. Eżempji ta' assi bijoloġiċi konsumabbli huma merhliet intenzjonati għall-produzzjoni tal-laham, merhliet miżmumin għall-bejgħ, hut frazzett, ghelejjejl bħal qamhirrum u qamh, u sigar li qed jtkabbru għall-injam. L-assi bijoloġiċi "bearer" huma dawk barra minn assi bijoloġiċi konsumabbli; pereżempju, merhliet li minnhom huwa prodott il-halib, dwieli għall-gheneb, sigar tal-frott, u sigar li minnhom jittiehed l-injam għall-hruq waqt li jibqgħu s-sigar. L-assi bijoloġiċi "bearer" mhumix prodott agrikolu iżda, pjuttost, huma awto-riġeneranti.
- 45 L-assi bijoloġiċi jistgħu jkunu kklassifikati jew bhala assi bijoloġiċi maturi jew assi bijoloġiċi immaturi. L-assi bijoloġiċi maturi huma dawk li laħqu speċifikazzjonijiet tal-hsad (għal assi bijoloġiċi konsumabbli) jew li jistgħu jifilhu hsađ regolari (għal assi bijoloġiċi "bearer").
- 46 Jekk mhux żvelati x'imkien iehor f'informazzjoni ppubblikata fir-rapporti finanzjarji, entità għandha tiddekrivi:
- (a) in-natura tal-attivitajiet tagħha li jinvolu kull grupp ta' assi bijoloġiċi; u
  - (b) miżuri mhux finanzjarji jew stmi tal-kwantitajiet fiżiċi ta':
    - (i) kull grupp tal-assi bijoloġiċi tal-entità fit-tmiem tal-perijodu; u
    - (ii) riżultat tal-prodott agrikolu waqt il-perijodu.
- 47 Entità għandha tiżvela l-metodi u l-suppożizzjonijiet sinifikanti applikati biex ikun iddeterminat il-valur ġust ta' kull grupp ta' prodott agrikolu fil-punt tal-hsad u ta' kull grupp ta' assi bijoloġiċi.
- 48 Entità għandha tiżvela l-valur ġust bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati fil-punt tal-bejgħ tal-prodott agrikolu mahsud waqt il-perijodu, determinat fil-punt tal-hsad.

- 49 Entità għandha tagħti tagħrif dwar:
- (a) l-eżistenza u l-ammonti miżmumin fil-kotba ta' assi bijoloġiċi li t-titolu ta' tagħhom huwa ristrett, u l-ammonti riportati ta' assi bijoloġiċi mwegħdin bħala sigurtà għal responsabbiltajiet;
  - (b) l-ammonti ta' impenji għall-iżvilupp jew akkwist ta' assi bijoloġiċi; u
  - (ċ) strateġiji għal ġestjoni tar-riskju finanzjarji relatati mal-attività agrikola.
- 50 Entità għandha tippreżenta tqabbil ta' bidliet fl-ammont miżmum fil-kotba ta' assi bijoloġiċi bejn il-bidu u t-tmiem ta' dan il-perijodu. It-tqabbil għandu jinkludi:
- (a) il-qliġh jew telf li ġej minn bidla fil-valur ġust bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati fil-punt tal-bejgħ;
  - (b) żjidi minhabba bejgħ;
  - (ċ) tnaqqis attribwibbli għal bejgħ u assi bioloġiċi kklassifikati bħala li huma miżmuma għall-bejgħ (jew inkluzi fi grupp tad-disponiment li hu kklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ) b'konformità mal-IFRS 5;
  - (d) tnaqqis minhabba hsad;
  - (e) żjidi li jirriżultaw minn kombinazzjonijiet ta' negozju;
  - (f) differenzi fil-kambju netti li jirriżultaw mal-qliġ ta' rapporti finanzjarji f'munita tal-preżentazzjoni differenti, u mal-qliġ ta' operazzjoni barranija fil-munita tal-preżentazzjoni tal-entità li tirrapporta; u
  - (g) bidliet oħrajn.
- 51 Il-valur ġust bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati fil-punt tal-bejgħ ta' assi bijoloġiċi jista' jinbidel kemm minhabba bidliet fiżiċi u kif ukoll minhabba bidliet fil-prezz fis-suq. L-iżvelar separat ta' bidliet fiżiċi u fil-prezz huwa utli biex isir apprezzament tal-prestazzjoni fil-perijodu preżenti u tal-prospetti futuri, partikolarment meta hemm ċiklu ta' produzzjoni ta' aktar minn sena. F'dawn il-każijiet, entità hija inkoraġġuta li tiżvela, skont il-grupp jew mod ieħor, l-ammont ta' bdil fil-valur ġust bit-tnaqqis tal-ispejjeż stmati fil-punt tal-bejgħ inkluzi fil-profit u t-telf minhabba bidliet fiżiċi u minhabba bidliet fil-prezz. Din l-informazzjoni hija generalment inqas utli meta ċ-ċiklu tal-produzzjoni huwa inqas minn sena (pereżempju, meta jitrabbaw il-flees jew jtkabbu ċ-cereali).
- 52 It-trasformazzjoni bijoloġika tirriżulta f'numru ta' tipi ta' bdil fiżiku – tkabbir, deġenerazzjoni, produzzjoni, u prokreazzjoni, li kull waħda minnhom hija osservabbli u miżurabbli. Kull waħda minn dawn il-bidliet fiżiċi għandha relazzjoni diretta mal-benefiċċji ekonomiċi futuri. Bidla fil-valur ġust ta' assi bijoloġiċi minhabba l-hsad hija wkoll bidla fiżika.
- 53 Attività agrikola hi ta' spiss esposta għal riskji klimatiċi, ta' mard u riskji naturali oħra. Jekk isehh avveniment li jagħti lok għal entrata materjali ta' introjtu jew spiża, in-natura u l-ammont tal-entrata huma żvelati skont l-IAS 1 *Preżentazzjoni ta' Rapport Finanzjarji*. Eżempji ta' avveniment bħal dan jinkludu tfaqqiha ta' xi marda virulenti, għargħar, nixfa jew kessa eċċessiva jew flagell ta' insetti.

Żvelar addizzjonali għal assi bijoloġiċi fejn il-valur ġust ma jistax jitkejjel b'mod affidabbli

- 54 Jekk entità tkejjel l-assi bijoloġiċi skont l-ispiża ta' tagħhom bit-tnaqqis ta' kull deprezzament akkumulat u kull telf minn hsara akkumulat (ara l-paragrafu 30) fit-tmiem tal-perijodu, l-entità għandha tiżvela għal dawn l-assi bijoloġiċi:
- (a) deskrizzjoni tal-assi bijoloġiċi;
  - (b) spjega tar-raġuni fejn il-valur ġust ma jistax jitkejjel b'mod affidabbli;
  - (ċ) jekk possibbli, il-firxa ta' stimi fejn il-valur ġust aktarx li jinsab;
  - (d) il-metodu ta' deprezzament użat;
  - (e) il-ħajjiet utli jew ir-rati ta' deprezzament użati; u
  - (f) l-ammont gross miżmum fil-kotba u d-deprezzament akkumulat (miżjud bit-telf ta' indeboliment akkumulat) fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu.

- 55 Jekk, waqt il-perijodu preżenti, entità tkejjel l-assi bijoloġiċi skont l-ispiza tagħhom bit-tnaqqis ta' kull deprezzament akkumulat jew kull telf minhabba hsara akkumulat (ara l-paragrafu 30), entità għandha tiżvela kull qligħ jew telf rikonoxxut meta tid-disponi minn assi bijoloġiċi bħal dawn u r-rikonċiljazzjoni meħtieġa fil-paragrafu 50 għandha tiżvela l-ammonti relatati ma' dawn l-assi bijoloġiċi separatament. Barra minn hekk, ir-rikonċiljazzjoni għandha tinkludi l-ammonti li ġejjin inklużi fil-profitt jew telf relatati ma' dawk l-assi bijoloġiċi:
- (a) telf minn hsara;
  - (b) treggħiġ lura ta' telf minn indeboliment; u
  - (ċ) deprezzament.
- 56 Jekk il-valur ġust ta' assi bijoloġiċi mkejjel preċedentement skont l-ispiza tiegħu bit-tnaqqis ta' kull deprezzament akkumulat u kull telf minn indeboliment akkumulat isir b'mod li jista' jitkejjel b'mod affidabbli waqt il-perijodu preżenti, entità għandha tiżvela għal dawk l-assi bijoloġiċi:
- (a) deskrizzjoni tal-assi bijoloġiċi;
  - (b) spjega ta' għaliex il-valur ġust sar tali li jista' jitkejjel b'mod affidabbli; u
  - (ċ) l-effett tal-bidla.

Għotjiet pubbliċi

- 57 Entità għandha tiżvela dawn li ġejjin relatati ma' attività agrikola koperta minn dan l-Istandard:
- (a) in-natura u l-firxa tal-ghotjiet pubbliċi rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji;
  - (b) kondizzjonijiet mhux milhuqin u kontinġenzi oħrajn marbutin ma' għotjiet pubbliċi; u
  - (ċ) tnaqqis sinifikanti mistennija fil-livell ta' għotjiet pubbliċi.

DATA EFFETTIVA U TRANŻIZZJONI

- 58 Dan l-Istandard isir operattiv għar-rapporti finanzjarji annwali li jkopru l-perijodi li jibdeu fi jew wara l-1 ta' Jannar 2003. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodi li jibdeu qabel l-1 ta' Jannar 2003, hija għandha tiżvela dan il-fatt.
- 59 Dan l-Istandard ma jstabbilixxi l-ebda dispożizzjoni tranżitorja speċifika. L-adozzjoni ta' dan l-Istandard hija kontabilizzata skont l-*IAS 8 Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAR-RAPPURTAĠĠ FINANZJARJU 1

Adozzjoni għall-ewwel darba ta' Standards Internazzjonali ta' Rappurtaġġ Finanzjarju

GHAN

- 1 L-għan ta' dan l-IFRS huwa li jiżgura li l-ewwel rapporti finanzjarji ta' entità mhejjija skont l-IFRS, u r-rapporti finanzjarji proviżorji tagħha għal parti mill-perijodu kopert f'dawk ir-rapporti finanzjarji, jkun fihom informazzjoni ta' kwalità għolja li:
- (a) hi trasparenti għall-utenti u tkun paragonabbli għal perijodi kollha pprezentati;
  - (b) tipprovdni punt ta' tluq adegwat għal kontabilità skont l-Istandards Internazzjonali ta' Rappurtaġġ Finanzjarju (IFRSs); u
  - (c) tista' titnissel b'kost li ma jeċċedix il-benefiċċji li jgawdu l-utenti.

AMBITU

- 2 Entità għandha tapplika dan l-IFRS fil-każ ta':
- (a) l-ewwel rapporti finanzjarji tagħha mhejjija skont l-IFRS; u
  - (b) kull rapport finanzjarju proviżorju, jekk ikun hemm, li hija tippreżenta skont l-IAS 34 *Rappurtaġġ Finanzjarju Interim* għal parti mill-perijodu kopert fl-ewwel rapporti finanzjarji tagħha mhejjija skont l-IFRS.
- 3 L-ewwel rapporti finanzjarji ta' entità mhejjija skont l-IFRS huma l-ewwel rapporti finanzjarji annwali li fihom l-entità tadotta l-IFRSs, permezz ta' dikjarazzjoni esplicita u mingħajr ebda riserva f'dawk ir-rapporti finanzjarji ta' konformità mal-IFRSs. Rapporti finanzjarji skont l-IFRSs huwa l-ewwel rapporti finanzjarji ta' entità mhejjija skont l-IFRS jekk, pereżempju, l-entità:
- (a) ippreżentat ir-rapporti finanzjarji preċedenti tagħha l-aktar reċenti:
    - (i) skont rekwiżiti nazzjonali li m'humiex konsistenti mal-IFRSs f'kull aspekk;
    - (ii) li huma konformi mal-IFRSs f'kull aspekk, iżda r-rapporti finanzjarji ma kienx fihom dikjarazzjoni esplicita u mingħajr ebda riserva li kienu jikkonformaw mal-IFRSs;
    - (iii) li jkun fihom dikjarazzjoni esplicita ta' konformità ma' whud mill-IFRSs, iżda mhux mal-IFRSs kollha;
    - (iv) skont rekwiżiti nazzjonali li huma inkonsistenti mal-IFRSs, bl-użu ta' xi IFRSs individwali biex jinghata rendikont ta' xi element li għalih ma kienux jeżistu rekwiżiti nazzjonali; jew
    - (v) skont rekwiżiti nazzjonali, bir-rikonċiljazzjoni ta' xi ammonti mal-ammonti determinati skont l-IFRSs;
  - (b) hejjiet rapporti finanzjarji skont l-IFRSs għal użu intern biss, mingħajr ma' tqegħdu għad-dispożizzjoni tas-sidien tal-entità jew ta' xi utenti esterni oħra;
  - (c) hejjiet pakkett ta' rappurtaġġ skont l-IFRSs għal skopijiet ta' konsolidazzjoni mingħajr ma hejjiet sett komplet ta' rapporti finanzjarji hekk kif definit fl-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji*;
  - (d) ma pprezentatx rapporti finanzjarji għal perijodi preċedenti.
- 4 Dan l-IFRS japplika għal meta entità tadotta għall-ewwel darba l-IFRSs. Ma japplikax meta, pereżempju, entità:
- (a) tiegaf milli tkompli tippreżenta rapporti finanzjarji skont rekwiżiti nazzjonali, wara li tkun preċedentement ipprezentathom kif ukoll sett ieħor ta' rapporti finanzjarji li jkun fihom dikjarazzjoni esplicita u mingħajr ebda riserva ta' konformità mal-IFRSs;
  - (b) tkun ipprezentat rapporti finanzjarji s-sena ta' qabel skont rekwiżiti nazzjonali u dawk ir-rapporti finanzjarji jkun fihom dikjarazzjoni esplicita u mingħajr ebda riserva ta' konformità mal-IFRSs; jew
  - (c) tkun ipprezentat rapporti finanzjarji fis-sena ta' qabel li jkun fihom dikjarazzjoni esplicita u mingħajr ebda riserva ta' konformità mal-IFRSs, ukoll jekk l-awdituri jkunu kkwalifikaw ir-rapport ta' verifika tagħhom dwar dawk ir-rapporti finanzjarji.

- 5 Dan l-IFRS ma japplikax għal bidliet fil-politika dwar il-kontabilità magħmula minn entità li diġà tapplika l-IFRSs. Dawn il-bidliet huma s-sugġett ta':
- (a) rekwiżiti dwar bidliet fil-politika tal-kontabilità b'konformità mal-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*.
  - (b) rekwiżiti tranzitorji speċifiki f'IFRSs oħra.

RIKONOXXIMENT U KEJL

Il-karta tal-bilanċ tal-bidu mhejjija skont l-IFRS

- 6 Entità għandha theggi *karta tal-bilanċ tal-bidu skont l-IFRS fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs*. Dan huwa l-punt ta' tluq għall-kontabilità tagħha taht l-IFRSs. Entità m'għandiex għalfejn tippreżenta l-karta tal-bilanċ tal-bidu tagħha mhejjija skont l-IFRS fl-ewwel rapporti finanzjarji mhejjija skont l-IFRS.

Politika ta' Kontabilità

- 7 Entità għandha tuża l-istess politika dwar il-kontabilità fil-karta tal-bilanċ tal-bidu tagħha mhejjija skont l-IFRS u matul il-perijodi kollha preżentati fl-ewwel rapporti finanzjarji mhejjija skont l-IFRS. Dik il-politika dwar il-kontabilità għandha thares kull IFRS li jkun fis-sehħ *fid-data ta' rappurtagġ* għall-ewwel rapporti finanzjarji tagħha mhejjija skont l-IFRS, hliet kif speċifikat fil-paragrafi 13-34B, 36A36C u 37.
- 8 Entità m'għandiex tapplika verżjonijiet differenti tal-IFRSs li kienu effettivi f'dati iktar bikrin. Entità tista' tapplika IFRS ġdid li jkun għadu ma sarx obligatorju jekk ikun jippermetti applikazzjoni bikrija.

Eżempju: Applikazzjoni konsistenti tal-aħhar verżjoni tal-IFRSs*Sfond*

Id-data ta' rappurtagġ għall-ewwel rapporti finanzjarji tal-IFRS tal-entità A tkun il-31 ta' Diċembru 2005. L-Entità A tiddeciedi li f'dawk ir-rapporti finanzjarji tippreżenta informazzjoni komparattiva għal sena waħda biss (ara l-paragrafu 36). Għalhekk, id-data ta' tranżizzjoni tagħha għall-IFRSs hija l-bidu tal-kummerċ nhar l-1 ta' Jannar 2004 (jew, b'mod ekwivalenti, għeluq il-kummerċ nhar il-31 ta' Diċembru 2003). Entità A ppreżentat rapporti finanzjarji skont il-GAAP *preċedenti* tagħha ta' kull sena sa nhar il-31 ta' Diċembru kull sena sa, u inkluż, il-31 ta' Diċembru 2004.

Applikazzjoni tar-rekwiżiti

Entità A hija mitluba li tapplika l-IFRSs effettivi għal perijodi li jispiċċaw nhar il-31 ta' Diċembru 2005 meta:

- (a) theggi l-karta tal-bilanċ tal-bidu tagħha skont l-IFRS sa nhar l-1 ta' Jannar 2004; u
- (b) theggi u tippreżenta l-karta tal-bilanċ tagħha għall-31 ta' Diċembru 2005 (inklużi ammonti komparattivi għall-2004), rapport tal-introjtu, rapport tal-bidliet fl-ekwità u fil-fluss ta' flus għal dik is-sena sal-31 ta' Diċembru 2005 (inklużi ammonti komparattivi għall-2004) u l-iżvelar (inkluża informazzjoni komparattiva għas-sena 2004).

Jekk IFRS ġdid għadu m'huwiex obligatorju iżda jkun permess li jiġi applikat qabel, entità A tista', iżda mhix obligata, li tapplika dak l-IFRS fl-ewwel rapporti finanzjarji tagħha mhejjija skont l-IFRS.

- 9 Id-dispozzjonijiet tranzitorji f'IFRSs oħrajn japplikaw għat-tibdiliet fil-politika tal-kontabilità magħmulin minn entità li diġà tuża l-IFRSs; ma japplikawx għat-tranżizzjoni *ta' min jadotta l-IFRSs għall-ewwel darba* hliet kif speċifikat fil-paragrafi 25D, 34A u 34B.
- 10 Hliet kif deskritt fil-paragrafi 13 -34B u 36A-36C, entità għandha, fil-karta tal-bilanċ tal-bidu tagħha mhejjija skont l-IFRS:
- (a) tirrikonoxxi kull assi u obligazzjonijiet li r-rikonoxximent tagħhom huwa mitlub mill-IFRSs;
  - (b) ma tirrikonoxxi elementi bhala assi u obligazzjonijiet jekk l-IFRSs ma jippermettux tali rikonoxximent;
  - (c) tirriklassifika elementi li taht il-GAAP preċedenti kienet tagħraf bhala tip ta' assi, obligazzjoni jew bhala parti tal-komponent tal-ekwità, iżda li skont l-IFRSs huma tip differenti ta' assi, obligazzjoni jew parti differenti mill-komponent tal-ekwità; u
  - (d) tapplika l-IFRSs fil-valutazzjoni ta' kull assi u obligazzjonijiet rikonoxxuti.

- 11 Il-politika dwar il-kontabilità li entità tuża fil-karta tal-bilanċ tal-bidu tagħha mhejjija skont l-IFRS tista' tvarja minn dik li hija użat mill-istess data fl-applikazzjoni tal-GAAP preċedenti tagħha. L-aġġustamenti li jirriżultaw jiġu minn fatti u operazzjonijiet li sehew qabel id-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs. Għalhekk, entità għandha tirrikonoxxi dawk l-aġġustamenti direttament fil-qliġ infaddal (jew, jekk ikun xieraq, f'xi kategorija oħra tal-ekwità) dakinhar tad-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs.
- 12 Dan l-IFRS jistabbilixxi żewġ kategoriji ta' eċċezzjonijiet għall-prinċipju li l-karta tal-bilanċ tal-bidu ta' entità mhejjija skont l-IFRS għandha thares kull IFRS:
- (a) il-paragrafi 13–25G u 36A–36C jagħtu eżenzjonijiet minn xi rekwiżiti ta' IFRSs oħrajn.
- (b) il-paragrafi 26–34B jipprojbixxu l-applikazzjoni restrospektiva ta' xi aspetti tal-IFRSs oħrajn.

Eżenzjonijiet minn IFRSs oħra

- 13 Entità tista' tagħzel li tuża wahda jew iktar mill-eżenzjonijiet li ġejjin:
- (a) kombinamenti ta' negozji (il-paragrafu 15);
- (b) *valur ġust* jew rivalutazzjoni bhala l-kost *preżunt* (il-paragrafi 16–19);
- (c) benefiċċji tal-impjegati (il-paragrafi 20 u 20A);
- (d) differenzi kumulattivi fil-qliġ (il-paragrafi 21 u 22);
- (e) strumenti finanzjarji komposti (il-paragrafu 23);
- (f) assi u obligazzjonijiet ta' sussidjarji, kumpaniji relatati u imprizi kongunti (il-paragrafi 24 u 25);
- (g) l-għażla ta' strumenti finanzjarji rikonoxxuti qabel (il-paragrafu 25A);
- (h) tranżazzjonijiet ta' hlas ibbażati fuq l-ishma (il-paragrafi 25B u 25C);
- (i) kuntratti tal-assigurazzjoni (il-paragrafu 25D);
- (j) obligazzjonijiet ta' dekommissjonament inklużi fil-kost ta' proprjetà, impjanti u tagħmir (il-paragrafu 25E);
- (k) kuntratti ta' kiri (il-paragrafu 25F); u
- (l) il-kejl tal-valur ġust tal-assi finanzjarji jew ir-riskji finanzjarji fl-ewwel rikonoxximent (il-paragrafu 25G).

Entità m'għandiex tapplika dawn l-eżenzjonijiet b'analogija ma' elementi oħra.

- 14 Xi eżenzjonijiet hawn taht jirreferu għal valur ġust. L-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji* jispjega kif jiġu stabbiliti l-valuri ġusti ta' assi u obligazzjonijiet identifikabbli akkwistati f'kombinament ta' negozji. Entità għandha tapplika dawk l-ispejgazzjonijiet meta tiġi biex tistabilixxi l-valuri ġusti skont dan l-IFRS, kemm-il darba xi IFRS iehor ma jkollux gwida aktar speċifika dwar din id-determinazzjoni tal-valuri ġusti tal-assi u obligazzjonijiet. Dawk il-valuri ġusti għandhom jirriflettu l-kundizzjonijiet li kienu jeżistu fid-data għal liema ġew determinati.

Kombinamenti ta' negozji

- 15 Entità għandha tapplika r-rekwiżiti fl-Appendiċi B għall-kombinamenti ta' negozji li l-entità rikonoxxiet qabel id-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs.

Valur ġust jew rivalutazzjoni bhala valur preżunt

- 16 Entità tista' tagħzel li tivvaluta element ta' proprjetà, impjanti u tagħmir fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs skont il-valur ġust tagħhom u tuża dak il-valur ġust bhala l-valur preżunt tagħhom f'dik id-data.
- 17 Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jista' jagħzel li juża rivalutazzjoni ta' element ta' proprjetà, impjanti u tagħmir magħmula skont il-GAAP preċedenti dakinhar ta', jew qabel, id-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs bhala l-valur preżunt fid-data tar-rivalutazzjoni, jekk ir-rivalutazzjoni kienet, fid-data tar-rivalutazzjoni, bejn wiehed u iehor paragonabbli ma':
- (a) valur ġust: jew
- (b) il-valur jew il-valur deprezzat skont l-IFRSs, aġġustat biex jirrifletti, pereżempju, bidliet f'indici ġenerali jew speċifiku tal-prezzijiet.

- 18 L-ghażliet fil-paragrafi 16 u 17 huma wkoll disponibbli ghal:
- (a) proprjetà ta' investiment, jekk entità tagħzel li tuża l-mudell tal-valur fl-IAS 40 *Proprjetà għall-Investment*; u
  - (b) assi intangibbli li jissoddisfaw:
    - (i) il-kriterji ta' rikonoxximent fl-IAS 38 *Assi Intangibbli* (inkluż valutazzjoni affidabbli tal-valur oriġinali);
    - (ii) il-kriterji fl-IAS 38 għar-rivalutazzjoni (inkluża l-eżistenza ta' suq attiv).

Entità m'għandix tuża dawn l-ghażliet għal xi assi jew obligazzjoni oħra.

- 19 Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jista' jkun stabbilixxa valur preżunt skont il-GAAP preċedenti għal xi assi u obligazzjonijiet jew għall-assi u l-obbligazzjoni kollu tiegħu billi jkun ivvalutahom skont il-valur ġust tagħhom f'data waħda partikolari minhabba xi fatt bħal privatizzazzjoni jew offerta inizjali lill-pubbliku. Min ikun għamel hekk ikun jista' juża din il-valutazzjoni tal-valur ġust ikkawżata minn xi fatt bħala l-valur preżunt għall-IFRSs dakinhar ta' dik il-valutazzjoni.

Benefiċċji tal-Impjegati

- 20 Skont l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*, entità tista' tagħzel li tuża metodu ta' "kuratur" li ma jirrikonoxxi xi qligħ u telf attwarju. L-applikazzjoni retroattiva ta' dan il-metodu teħtieġ li entità taqşam il-qligħ u t-telf kumulattiv attwarju tagħha mill-bidu nett tal-pjan sad-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs f'porzjon rikonoxxut u porzjon mhux rikonoxxut. Izda, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jista' jagħzel li jirrikonoxxi l-qligħ u t-telf kumulattiv attwarju kollu fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs, ukoll jekk juża l-metodu ta' kuratur għall-qligħ u telf attwarju magħmul aktar tard. Jekk min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jagħmel din l-ghażla, din għandha tapplika għall-pjani kollha.
- 20A Entità tista' tiżvela l-ammonti meħtieġa mill-paragrafu 120A(p) tal-IAS 19 minhabba li l-ammonti huma ddeterminati għal kull perijodu ta' kontabilità b'mod prospettiv mid-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs.

Differenzi kumulattivi fil-qlib

- 21 L-IAS 21 *L-Effetti tat-Tibdil fir-Rati tal-Kambju* jeħtieġ li entità:
- (a) tikklassifika xi differenzi fil-qlib bħala komponent separat tal-ekwiż; u
  - (b) meta tiddisponi minn xi operazzjoni barranija, tittrasferixxi d-differenza kumulattiva fil-qlib għal dik l-operazzjoni barranija (inklużi, jekk applikabbli, kull qligħ u telf riżultanti minn *hedges* relatati) fir-rapport tal-introjt bħala parti mill-qligħ jew telf magħmul mad-disponiment.
- 22 Izda, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba m'għandux għalfejn iħares dawn ir-rekwiziti għad-differenzi kumulattivi fil-qlib li kienu jeżistu fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs. Jekk min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba juża din l-eżenzjoni:
- (a) id-differenzi kumulattivi fil-qlib għall-operazzjonijiet barranin kollha għandhom jitqiesu li huma zero fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs; u
  - (b) il-qligħ jew telf riżultanti minn disponiment sussegwenti ta' xi operazzjoni barranija għandu jeskludi d-differenzi fil-qlib li kien hemm qabel id-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs u għandu jinkludi d-differenzi fil-qlib magħmul wara.

Strumenti finanzjarji komposti

- 23 L-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Prezentazzjoni* jeħtieġ li entità taqşam strument finanzjarju kompost mill-bidunett f'komponenti separati ta' obligazzjoni u ekwiż. Jekk il-komponent ta' obligazzjoni m'għadux iktar pendenti, l-applikazzjoni retrospettiva tal-IAS 32 tinvolvi s-separazzjoni f'żewġ porzjonijiet tal-ekwiż. L-ewwel porzjon jikkunsisti fi qligħ imfaddal u jirrappreżenta l-interess kumulattiv li jkun akkumula fuq il-komponent ta' obligazzjoni. Il-porzjon l-ieħor jirrappreżenta l-parti oriġinali tal-ekwiż. Izda, skont dan l-IFRS, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba m'għandux għalfejn jissepara dawn iż-żewġ porzjonijiet jekk il-komponent tal-obbligazzjoni m'għadux iktar pendenti fid-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs.

Assi u obligazzjonijiet ta' kumpaniji sussidjarji, assoċjati u imprizi kongunti

- 24 Jekk xi kumpanija sussidjarja tadottahom għall-ewwel darba wara l-kumpanija prinċipali tagħha, il-kumpanija sussidjarja għandha, fir-rapporti finanzjarji separati tagħha, tivvaluta l-assi u l-obbligazzjoni tagħha bħala jew:
- (a) l-ammonti miżmuma fil-kotba li suppost jiġu inklużi fir-rapporti finanzjarji konsolidati tal-kumpanija prinċipali, bażati fuq id-data ta' tranżizzjoni tal-kumpanija prinċipali għall-IFRSs, jekk ma' kien sar l-ebda aġġustament għall-proċeduri ta' konsolidazzjoni u għall-effetti ta' kombinament ta' negozji li fiha l-kumpanija prinċipali akkwistat il-kumpanija sussidjarja; jew

- (b) l-ammonti miżmuma fil-kotba mehtieġa mill-kumpliment ta' dan l-IFRS, ibbażati fuq id-data ta' tranżizzjoni tas-sussidjarja għall-IFRS. Dawn l-ammonti miżmuma fil-kotba jistgħu jvarjaw minn dawk deskritti f(a):
- (i) meta l-eżenzjonijiet f'dan l-IFRS jirriżultaw f'valutazzjonijiet li jiddependu fuq id-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs.
- (ii) meta l-politika tal-kontabilità użata fir-rapporti finanzjarji tas-sussidjarja jkun jvarjaw minn dawk fir-rapporti finanzjarji konsolidati. Pereżempju, is-sussidjarja tista' tuża bhala l-politika ta l-kontabilità tagħha l-mudell tal-kost fl-IAS 16 *Proprietà, Impjanti u Tagħmir*, waqt li l-grupp jista' juża l-mudell ta' rivalutazzjoni.

Għażla simili hija disponibbli għal assoċjat jew impriża kongunta li jadottawhom għall-ewwel darba wara l-entità li għandha influwenza sinifikanti jew kontrol kongunt fuqha.

- 25 Iżda, jekk entità tadottahom għall-ewwel darba wara l-kumpanija sussidjarja tagħha (jew assoċjat jew impriża kongunta) l-istess entità għandha, fir-rapporti finanzjarji konsolidati tagħha, tivvaluta l-assi u obbligazzjonijiet tal-kumpanija sussidjarja (jew assoċjat jew impriża kongunta) fl-istess ammonti miżmuma fil-kotba fir-rapporti finanzjarji tal-kumpanija sussidjarja (jew assoċjat jew impriża kongunta), wara li jsiru l-aġġustamenti għall-konsolidazzjoni u aġġustamenti fil-kontijiet tal-ekwità u għall-effetti tal-kombinazzjoni ta' negozji li fiha l-entità tkun akkwistat il-kumpanija sussidjarja. Bl-istess mod, jekk kumpanija prinċipali tadottahom għar-rapporti finanzjarji separati tagħha għall-ewwel darba qabel jew wara ma' tagħmel hekk għar-rapporti finanzjarji konsolidati tagħha, din għandha tivvaluta l-assi u l-obbligazzjonijiet tagħha fl-istess ammonti fiż-żewġ rapporti finanzjarji, hlief fil-każ ta' aġġustamenti mehtieġa minhabba l-konsolidazzjoni.

Klassifikazzjoni ta' strumenti finanzjarji rikonoxxuti qabel

- 25A L-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl* jippermetti li assi finanzjarju jkun ikklassifikat fir-rikonoxximent inizjali bhala disponibbli għall-bejgħ jew strument finanzjarju (bil-patt li jissodisfa ċerti kriterji) li jkun ikklassifikat bhala assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf. Minkejja dan ir-rikwiżit, fiċ-ċirkustanzi li ġejjin japplikaw eċċezzjonijiet:
- (a) kull entità għandha permess li tagħmel klassifikazzjoni ta' disponibbli għall-bejgħ fid-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs.
- (b) entità li tippreżenta għall-ewwel darba r-rapporti finanzjarji tagħha tal-IFRS għal perijodu annwali li jibda nhar, jew wara, l-1 ta' Settembru 2006—entità bħal din għandha permess li li tikklassifika, fid-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs, kull assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf bil-patt li l-assi jew obbligazzjoni tissodisfa l-kriterji fil-paragrafu 9(b)(i), 9(b)(ii) jew 11A tal-IAS 39 f'dik id-data.
- (c) entità li tippreżenta għall-ewwel darba r-rapporti finanzjarji tagħha tal-IFRS għal perijodu annwali li jibda fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara u qabel l-1 ta' Settembru 2006—entità bħal din għandha permess li tikklassifika, fid-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs, kull assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf bil-patt li l-assi jew obbligazzjoni tissodisfa l-kriterji fil-paragrafu 9(b)(i), 9(b)(ii) jew 11A tal-IAS 39 f'dik id-data. Meta d-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs hi qabel l-1 ta' Settembru 2005, klassifikazzjonijiet bħal dawn mhux mehtieġa li jsiru qabel l-1 ta' Settembru 2005, u jistgħu jinkludu wkoll assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji rikonoxxuti bejn id-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs u l-1 ta' Settembru 2005.
- (d) entità li tippreżenta għall-ewwel darba r-rapporti finanzjarji tagħha tal-IFRS għal perijodu annwali li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2006, u tapplika l-paragrafi 11A, 48A, AG4B-AG4K, AG33A u AG33B u l-emendi tal-2005 fil-paragrafi 9, 12 u 13 tal-IAS 39—entità bħal din għandha permess li fil-bidu tal-ewwel perijodu tar-rappurtaġġ tal-IFRS tagħha li tikklassifika bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf kull assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja li jikkwalifikaw għal klassifikazzjoni bħal din b'konformità ma' dawn il-paragrafi ġodda u emendati f'dik id-data. Meta l-ewwel perijodu ta' rappurtaġġ IFRS ta' entità jkun jibda qabel l-1 ta' Settembru 2005, dawk il-klassifikazzjonijiet m'għandhomx għalfejn jitlestew sa qabel l-1 ta' Settembru 2005 u jistgħu jinkludu assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji rikonoxxuti bejn il-bidu ta' dak il-perijodu u l-1 ta' Settembru 2005. Jekk l-entità tiddikjara mill-ġdid informazzjoni komparattiva għall-IAS 39 hija għandha tiddikjara mill-ġdid dik l-informazzjoni għall-assi finanzjarji, l-obbligazzjonijiet finanzjarji, jew grupp ta' assi finanzjarji, obbligazzjonijiet finanzjarji jew it-tnejn, ikklassifikati fil-bidu tal-ewwel perijodu ta' rappurtaġġ IFRS tagħha. Dikjarazzjoni mill-ġdid bħal din ta' informazzjoni komparattiva għandha ssir biss jekk l-entrati jew gruppi kklassifikati kieku kienu jissodisfaw il-kriterji għal klassifikazzjoni bħal din fil-paragrafu 9(b)(i), 9(b)(ii) jew 11A tal-IAS 39 fid-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs jew, jekk akkwistati wara d-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs, kieku kienu jissodisfaw il-kriterji fil-paragrafu 9(b)(i), 9(b)(ii) jew 11A fid-data tar-rikonoxximent inizjali.
- (e) għal entità li tippreżenta l-ewwel rapporti finanzjarji tal-IFRS tagħha għal perijodu annwali li jibda qabel l-1 ta' Settembru 2006—minkejja l-paragrafu 91 tal-IAS 39, kull assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji bħal dawn li entità bħal din ikklassifikat bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf b'konformità ma'

sottoparagrafu (ċ) jew (d) hawn fuq li kienu kklassifikati qabel bhala l-entrata *hedged* fil-valur ġust tar-relazzjonijiet tal-kontabilità tal-*hedge* għandhom jiġu deklassifikati minn dawk ir-relazzjonijiet fl-istess hin li huma kklassifikati bhala fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf.

Tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma

- 25B Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba hu mhegġeg, iżda mhux mehtieg, li japplika l-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq l-Ishma* għal strumenti azzjonarji li kienu ngħataw fis-7 ta' Novembru 2002 jew qabel. Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba hu mhegġeg ukoll, iżda mhux mehtieg, li japplika l-IFRS 2 għal strumenti azzjonarji li kienu ġew mogħtija wara s-7 ta' Novembru 2002 li ġew vestiti qabel skont liema waħda minn dawn tiġi l-aħħar: (a) id-data tat-tranzizzjoni għall-IFRSs u (b) l-1 ta' Jannar 2005. Madankollu, jekk min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jagħżel li japplika l-IFRS 2 għal strumenti azzjonarji bhal dawn, jista' jagħmel dan biss jekk l-entità tkun żvelat pubblikament il-valur ġust ta' dawk l-istrumenti azzjonarji, stabbilit fid-data tal-kejl, kif definit fl-IFRS 2. Għall-ghotjiet kollha ta' strumenti azzjonarji li għalihom l-IFRS 2 ma kienu ġie applikat (eż. strumenti azzjonarji mogħtija nhar jew qabel is-7 ta' Novembru 2002), min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu madankollu jiżvela l-informazzjoni mehtieġa mill-paragrafi 44 u 45 tal-IFRS 2. Jekk min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jimmodifika t-termini jew il-kundizzjonijiet ta' għotja ta' strumenti azzjonarji li għalihom l-IFRS 2 ma jkunx ġie applikat, l-entità mhix mehtieġa li tapplika l-paragrafi 26-29 tal-IFRS 2 jekk il-modifikazzjoni tkun sehhet qabel skont liema waħda minn dawn tiġi l-aħħar: (a) id-data tat-tranzizzjoni għal IFRSs u (b) l-1 ta' Jannar 2005.
- 25C Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba hu mhegġeg ukoll, iżda mhux mehtieg, li japplika l-IFRS 2 għal obbligazzjonijiet li jkunu rriżultat minn tranzazzjonijiet ta' hlas ibbażati fuq l-ishma li jkunu ssaldati qabel id-data tat-tranzizzjoni għall-IFRSs. Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba huwa mhegġeg ukoll, iżda mhux mehtieg, li japplika l-IFRS 2 għal obbligazzjonijiet li jkunu ssaldati qabel l-1 ta' Jannar 2005. Għal obbligazzjonijiet li għalihom jiġi applikat l-IFRS 2, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba mhuwiex mehtieg li jiddikjara mill-ġdid informazzjoni komparattiva sakemm l-informazzjoni tkun relatata ma' perijodu jew ma' data li hi aktar kmieni mis-7 ta' Novembru 2002.

Kuntratti tal-assigurazzjoni

- 25D Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jista' japplika d-dispożizzjonijiet tranżitorji fl-IFRS 4 *Kuntratti tal-Assigurazzjoni*. L-IFRS 4 jirringrazzja bidliet fil-politika ta' kontabilità għal kuntratti tal-assigurazzjoni, li jinkludu bidliet magħmula minn min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba.

Bidliet f'obbligazzjonijiet eżistenti ta' dekommissjonament, restawr u obbligazzjonijiet simili inkluzi fil-kost ta' proprjetà, impjanti u tagħmir

- 25E IFRIC 1 *Bidliet f'obbligazzjonijiet eżistenti ta' dekommissjonament, restawr u obbligazzjonijiet simili jehtieg bidliet speċifiċi fid-dekommissjonament, restawr u obbligazzjonijiet simili li għandhom jiżdiedu jew jitnaqqsu mill-kost ta' assi li huma relatati miegħu; l-ammont li jiġi deprezzat aġġustat tal-assi għandu, imbagħad, jiġi deprezzat b' mod prospettiv fuq il-medda taż-żmien tal-utilità li jkun għad fadallu. Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba m'għandux għalfejn jikkonforma ma' dawn ir-rekwiżiti għal bidliet f'dawk l-obbligazzjonijiet li jkunu sehhu qabel id-data tat-tranzizzjoni għall-IFRSs. Jekk min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba juża din l-eżenzjoni, huwa għandu:*
- (a) ikejjel l-obbligazzjoni fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs b'konformità mal-IAS 37;
  - (b) sal-punt li l-obbligazzjoni tinsab fl-ambitu tal-IFRIC 1, jagħti stima tal-ammont li kieku kien ikun inkluz fil-kost tal-assi relatat meta l-obbligazzjoni sehhet għall-ewwel darba, billi titnaqqas l-obbligazzjoni sa dik id-data bl-użu tal-ahjar stima tar-rata(i) tal-iskont aġġustata għar-riskji storiċi, li kieku kellhom jiġu applikati għal dik l-obbligazzjoni matul dak il-perijodu ta' żmien; u
  - (ċ) tikkalkula d-deprezzament akkumulat fuq dak l-ammont, sad-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs, fuq il-bażi tal-istima preżenti taż-żmien tal-utilità tal-assi, bl-użu tal-politika ta' deprezzament adottata mill-entità skont l-IFRSs.

Kuntratti ta' Kiri

- 25F Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jista' japplika d-dispożizzjonijiet tranżitorji fl-IFRIC 4 *Kif Tidetermina jekk Arranġament fihx Kuntratt ta' Kera*. Għalhekk, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jista' jiddetermina jekk arranġament eżistenti fid-data tat-tranzizzjoni għall-IFRSs fihx kuntratt ta' kera fuq il-bażi tal-fatti u ċirkustanzi eżistenti f'dik id-data.

Kejl tal-valur ġust ta' assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji

- 25G Minkejja r-rekwiżiti tal-paragrafi 7 u 9, entità tista' tapplika r-rekwiżiti fl-ahhar sentenza tal-paragrafu tal-IAS 39 il-paragrafu AG76, u l-paragrafu AG76A, f'wiehed mill-modi li ġejjin:
- (a) b'mod prospettiv għal tranzazzjonijiet li saru wara l-25 t' Ottubru 2002; jew

(b) b'mod prospettiv għal tranżazzjonijiet li saru wara l-1 ta' Jannar 2004.

Eċċezzjonijiet għall-applikazzjoni retroattiva ta' IFRSs oħra

26 Dan l-IFRS jipprojbixxi l-applikazzjoni retroattiva ta' xi aspetti ta' IFRSs oħra li għandhom x'jaqsmu ma':

- (a) l-irtirar tar-rikonoxximent ta' assi u obligazzjonijiet finanzjarji (il-paragrafi 27 u 27A);
- (b) kontabilità tal-*hedge* (il-paragrafi 28–30);
- (ċ) stimi (il-paragrafi 31–34); u
- (d) assi kklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ u operazzjonijiet li ma tkomplewx (il-paragrafi 34A u 34B).

Irtirar tar-rikonoxximent ta' assi u obligazzjonijiet finanzjarji

- 27 Hlief kif permess b'paragrafu 27A, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu japplika r-reqwiziti ta' rtirar tar-rikonoxximent fl-IAS 39 b'mod prospettiv għal tranżazzjonijiet li jsehhu fl-1 ta' Jannar 2004 jew wara. Fi kliem iehor, jekk min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jirtira r-rikonoxximent ta' assi finanzjarji mhux derivati jew obligazzjonijiet finanzjarji mhux derivati taht il-GAAP ta' qabel bhala riżultat ta' tranżazzjoni li sehhet qabel l-1 ta' Jannar 2004, m'għandux jirrikonoxxi daww l-assi u obligazzjonijiet taht l-IFRSs (ghajr meta jikkwalifikaw għal rikonoxximent bhala riżultat ta' tranżazzjoni li saret wara jew avveniment).
- 27A Minkejja l-paragrafu 27, entità tista' tapplika r-reqwiziti ta' rtirar tar-rikonoxximent fl-IAS 39 b'lura minn data li tintgħazel mill-entità, kemm-il darba t-tagħrif mehtieg biex tapplika l-IAS 39 għal assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji li r-rikonoxximent tagħhom ikun gie rtirat bhala riżultat ta' tranżazzjonijiet li saru fil-passat għew miksuba fiż-żmien li nbdiet il-kontabilità ta' dawn it-tranżazzjonijiet.

*Kontabilità tal-*hedge**

- 28 Kif mehtieg mill-IAS 39, fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs, entità għandha:
- (a) tkejjel il-valur ġust ta' kull derivattiv;
  - (b) telimina kull telf u qligħ differit li jirriżulta minn derivattivi li kienu għew irrappurtati skont il-GAAP preċedenti daqsliekku kienu assi jew obligazzjoni.
- 29 Entità m'għandhiex tirrifletti fil-karta tal-bilanċ tal-bidu tagħha mhejjija skont l-IFRS relazzjoni ta' *hedging* ta' tip li ma jikkwalifikax bhala kontabilità tal-*hedge* skont l-IAS 39 (pereżempju, hafna relazzjonijiet ta' *hedge* fejn l-istrument ta' *hedge* huwa strument ta' flus jew id-dritt ta' opzjoni bil-miktub; meta l-entrata soġġetta għal *hedge* tkun f'pożizzjoni netta; jew meta *hedge* ikopri riskju ta' mgħax f'investiment miżmum sal-maturità). Madankollu, jekk entità indikat pożizzjoni netta bhala element ta' *hedge* skont il-GAAP preċedenti, hija tista' tinnomina element individwali f'dik il-pożizzjoni netta bhala oġġett ta' *hedge* skont l-IFRSs, iżda dan ma tistax tagħmlu aktar tard minn dakinhar tad-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs.
- 30 Jekk, qabel id-data ta' tranżizzjoni għal IFRSs, entità tkun għażlet tranżazzjoni bhala *hedge* iżda l-*hedge* ma jissodisfax il-kundizzjonijiet għal kontabilità tal-*hedge* fl-IAS 39 l-entità għandha tapplika l-paragrafi 91 u 101 tal-IAS 39 (kif rivedut fl-2003) sabiex twaqqaf il-kontabilità tal-*hedge*. Tranżazzjonijiet konklużi qabel id-data ta' tranżazzjoni għal IFRSs m'għandhomx jiġu magħżula b'mod retrospettiv bhala *hedges*.

Estimi

- 31 L-estimi ta' entità skont l-IFRSs fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs għandhom ikunu konsistenti mal-estimi li jkunu saru għall-istess data skont il-GAAP preċedenti (wara li jkunu saru l-aġġustamenti mehtiegi biex jirriflettu kull differenza fil-politika dwar il-kontabilità), sakemm ma jkunx hemm evidenza oġġettiva li daww l-estimi kien fihom xi żball.
- 32 Entità tista' tircievi informazzjoni wara d-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs dwar estimi li hija kienet għamlet skont il-GAAP preċedenti. Skont il-paragrafu 31, entità għandha titratta l-irċevuta ta' dik l-informazzjoni bl-istess mod ta' xi fatt li ma jtehtieg ebda aġġustament wara d-data tal-karta tal-bilanċ skont l-IAS 10 *Avvenimenti Wara d-Data tal-Karta tal-Bilanċ*. Pereżempju, nassumu li d-data ta' tranżizzjoni ta' entità għall-IFRSs hija l-1 ta' Jannar 2004 u informazzjoni ġdida fil-15 ta' Lulju 2004 tkun tehtieg ir-reviżjoni ta' stima li tkun saret taht GAAP preċedenti fil-31 ta' Diċembru 2003. L-entità m'għandhiex tirrifletti dik l-informazzjoni ġdida fil-karta ta' bilanċ ta' ftuh tal-IFRS tagħha (hlief jekk l-estimi jkunu jtehtiegu aġġustament għal xi differenzi li jista' jkun hemm fil-politika tal-kontabilità jew jekk ikun hemm evidenza oġġettiva li l-estimi kienu żbaljati). Minflok, l-entità għandha tirrifletti dik l-informazzjoni ġdida fil-dikjarazzjoni tal-introjt (jew, jekk xieraq, f'xi bidliet oħra fl-ekwità) għas-sena li tintemm fil-31 ta' Diċembru 2004.

- 33 Entità jista' jkollha l-bżonn tagħmel estimi skont l-IFRSs fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs li ma kienux meħtieġa f'dik id-data skont il-GAAP preċedenti. Biex tinkiseb konsistenza mal-IAS 10, dawk l-estimi skont l-IFRSs għandhom jirriflettu l-kundizzjonijiet li kienu jeżistu fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs. B'mod partikolari, l-estimi fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs ta' prezzijiet tas-suq, rati ta' mgħax jew ta' rati tal-kambju għandhom jirriflettu l-kundizzjonijiet tas-suq f'dik id-data.
- 34 Il-paragrafi 31 sa 33 japplikaw għall-karta tal-bilanċ tal-bidu mhejjija skont l-IFRS. Dawn japplikaw ukoll għal perijodu komparattiv ippreżentat fl-ewwel rapporti finanzjarji ta' entità mhejjija skont l-IFRS, f'liema każ kull referenza għad-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs għandha tkun sostitwita b'referenzi għal tmiem dak il-perijodu komparattiv.

Assi kklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ u operazzjonijiet li ma tkomplewx

- 34A L-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li ma Tkomplewx* jeħtieġ li jiġi applikat prospettivament għal assi mhux kurrenti (jew gruppi tad-disponiment) li jissodisfaw il-kriterji għall-klassifikazzjoni bhala miżmuma għall-bejgħ u operazzjonijiet li jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bhala li ma tkomplewx wara d-data effettiva tal-IFRS 5. L-IFRS 5 jippermetti li entità tapplika r-reqwiżiti tal-IFRS għall-assi kollha mhux kurrenti (jew gruppi tad-disponiment) li jissodisfaw il-kriterji għall-klassifikazzjoni bhala miżmuma għall-bejgħ u operazzjonijiet li jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bhala li ma tkomplewx wara kull data qabel id-data effettiva tal-IFRS, kemm-il darba l-istimi u informazzjoni oħra meħtieġa biex jiġi applikat l-IFRS ikunu nkisbu fil-hin meta dawk il-kriterji kienu ssodisfati originarjament.
- 34B Entità b'data ta' tranżizzjoni għall-IFRS qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tapplika d-dispożizzjonijiet tranżitorji tal-IFRS 5. Entità b'data ta' tranżizzjoni għall-IFRS fl-1 ta' Jannar 2005, jew wara, għandha tapplika l-IFRS 5 b'mod retrospettiv.

PREŻENTAZZJONI U ŻVELLAR

- 35 Hlief kif deskritt fil-paragrafi 36A-37, dan l-IFRS ma jipprovdi eżenzjonijiet milr-reqwiżiti tal-preżentazzjoni u tar-rappurtaġġ f'IFRSs oħrajn.

Informazzjoni Komparattiva

- 36 Biex tinkiseb konformità mal-IAS 1, l-ewwel rapporti finanzjarji ta' entità mhejjija skont l-IFRS għandhom jinkludu informazzjoni komparattiva għal tal-inqas sena skont l-IFRSs.

Eżenzjoni mir-reqwiżit li tagħrif komparattiv jiġi dikjarat mill-ġdid għall-IAS 39 u l-IFRS 4

- 36A Fl-ewwel rapporti finanzjarji IFRS tagħha, entità li taddotta l-IFRS qabel l-1 ta' Jannar 2006 għandha tippreżenta informazzjoni komparattiva għal mill-inqas sena, iżda din l-informazzjoni komparattiva m'għandhiex għalfejn tkun konformi mal-IAS 32, l-IAS 29 jew l-IFRS 4. Entità li tagħzel li tippreżenta informazzjoni komparattiva li ma tkunx konformi mal-IAS 32, l-IAS 29 jew l-IFRS 4 fl-ewwel sena ta' tranżizzjoni għandha:
- tapplika r-reqwiżiti ta' rikonoxximent u kejl tal-GAAP tagħha ta' qabel għall-informazzjoni komparattiva għal strumenti finanzjarji li jaqgħu taħt l-IAS 32 u l-IAS 39 u għal kuntratti ta' assigurazzjoni li jaqgħu taħt l-IFRS 4;
  - tizvela dan il-fatt bil-baži uzata sabiex ippreparat dan it-tagħrif; u
  - tizvela n-natura tal-aġġustamenti ewlenin li jwassal biex it-tagħrif jkun konformi mal-IAS 32, l-IAS 39 u l-IFRS 4. L-entità m'għandhiex għalfejn tikkwantifika dawk l-aġġustamenti. Madankollu l-entità għandha tittratta kull aġġustament bejn il-karta tal-bilanċ fid-data tar-rapport tal-perijodu komparattiv (ie il-karta tal-bilanċ li tinkludi tagħrif komparattiv taħt GAAP ta' qabel) u l-karta tal-bilanċ fil-bidu tal-ewwel perijodu tar-rapport b'IFRS (i.e. l-ewwel perijodu li jinkludi tagħrif li jikkonforma mal-IAS 32, l-IAS 39 u l-IFRS4) bhala li ġejjin minn bidla fil-politika ta' kontabilità u li jaqgħu l-iżvelar meħtieġ skont il-paragrafu 28(a)-(e) u (f)(i) tal-IAS 8. Il-paragrafu 28(f)(i) japplika biss għal ammonti ppreżentati fil-karta tal-bilanċ fid-data ta' rapport fil-perijodu komparattiv.

F'każ ta' entità li tagħzel li tippreżenta informazzjoni komparattiva li ma tkunx konformi mal-IAS 32, l-IAS 39 u l-IFRS 4, referenza għad-data ta' tranżizzjoni għal IFRSs għandha tfisser, fil-każ ta' dawk l-istandards biss, il-bidu tal-ewwel perijodu ta' rappurtaġġ IFRS. Entitajiet bħal dawk huma mitluba li jkunu konformi mal-paragrafu 15(c) tal-IAS 1 sabiex jipprovdu żvelar addizzjonali f'każ li konformità mar-reqwiżiti speċifiċi tal-IFRS ma tkunx biżżejjed sabiex l-utenti jkunu jistgħu jifhmu l-impatt ta' tranżizzjonijiet partikolari, avvenimenti u kundizzjonijiet oħra fuq il-pożizzjoni finanzjarja u r-riżultati finanzjarji tal-entità.

Eżenzjoni mill-obbligazzjoni li tiġi ppreżentata informazzjoni komparattiva għall-IFRS 6

- 36B Entità li tadotta IFRS qabel l-1 ta' Jannar 2006 u tagħżel li tadotta l-IFRS 6 *Esplorazzjoni għal u Evalwazzjoni ta' Riżorsi Minerali* qabel l-1 ta' Jannar 2006 mhix marbuta li fl-ewwel rapport finanzjarju IFRS tagħha tapplika dak li jitlob l-IFRS 6 f'dak li għandu x'jaqsam mal-informazzjoni komparattiva ppreżentata.

Eżenzjoni mir-ekwiżiti li żvelar komparattiv jiġi pprovdut għall-IFRS 7

- 36C Entità li tadotta IFRSs qabel l-1 ta' Jannar 2006 u tagħżel li tadotta l-IFRS 7 *Strumenti Finanzjarji: Żvelar* fl-ewwel rapporti finanzjarji tagħha skont l-IFRS m'għandhiex għalfejn tippreżenta l-iżvelar komparattiv rikjest mill-IFRS 7 f'dawk ir-rapporti finanzjarji.

Informazzjoni komparattiva u sommarji storiċi mhux tal-IFRS

- 37 Xi entitajiet jippreżentaw sommarji storiċi ta' informazzjoni magħżula għal perijodi ta' qabel l-ewwel perijodu li għalih jippreżentaw l-informazzjoni komparattiva shiha taht l-IFRSs. Dan l-IFRS ma jehtieġx taqsiriet bħal dawn biex ikun hemm konformità mar-ekwiżiti ta' rikonossiment u ta' valutazzjoni tal-IFRSs. Barra minn dan, xi entitajiet jippreżentaw informazzjoni komparattiva skont il-GAAP preċedenti kif ukoll l-informazzjoni komparattiva mitluba mill-IAS 1. Jekk xi rapporti finanzjarji li jkun fihom sommarji storiċi jew informazzjoni komparattiva taht il-GAAP preċedenti, entità għandha:

- (a) tindika b'mod ċar li l-informazzjoni skont il-GAAP preċedenti bhala li ma kinitx imhejjija skont l-IFRSs; u
- (b) tiżvela n-natura tal-aġġustamenti ewlenin li jwassal biex it-tagħrif ikun konformi mal-IFRSs. L-entità m'għandhiex għalfejn tikkwantifika dawk l-aġġustamenti.

Spjegazzjoni tat-tranzizzjoni għall-IFRSs

- 38 Entità għandha tispjega kif it-tranzizzjoni mill-GAAP preċedenti għall-IFRSs affettwat il-pożizzjoni finanzjarja rappurtata tagħha, ir-riżultati finanzjarji tagħha u l-flussi ta' flus tagħha.

Rikonċiljazzjonijiet

- 39 Biex tkun konformi mal-paragrafu 38, l-ewwel rapporti finanzjarji ta' entità mhejjjin skont l-IFRS għandhom jinkludu:

- (a) ir-ikonċiljazzjonijiet tal-ekwiżiti tagħha hekk kif irrappurtata skont il-GAAP preċedenti mal-ekwiżiti tagħha skont l-IFRSs għaż-żewġ dati li ġejjin:
  - (i) data ta' tranzizzjoni għall-IFRSs; u
  - (ii) it-tmiem tal-aktar perijodu reċenti ppreżentat fir-rapporti finanzjarji l-aktar reċenti ta' entità skont il-GAAP preċedenti;
- (b) ir-ikonċiljazzjoni tal-qligħ jew telf irrappurtat skont il-GAAP preċedenti għall-perijodu l-aktar reċenti fir-rapporti finanzjarji annwali ta' entità mal-profit jew telf tagħha skont l-IFRSs għall-istess perijodu; u
- (c) jekk l-entità rikonossiet jew reġġgħet lura xi telf ta' indeboliment għall-ewwel darba fit-tnejn tal-karta tal-bilanċ tal-bidu tagħha skont l-IFRS, l-ghoti ta' informazzjoni li kien ikun hemm b'żonn skont l-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi* kieku l-entità rikonossiet dak it-telf kawżat mit-thassir jew it-taqlib magħmul fil-perijodu li jibda bid-data ta' tranzizzjoni għall-IFRSs.

- 40 Ir-ikonċiljazzjonijiet mehtieġa mill-paragrafu 39(a) u (b) għandhom jagħtu dettalji bizżejjed biex l-utenti jkun jistgħu jifhem l-aġġustamenti materjali magħmula lill-karta tal-bilanċ u lir-rapport tal-introjt. Jekk entità tkun ippreżentat rapport tal-fluss ta' flus taht il-GAAP preċedenti tagħha, hija għandha tispjega wkoll l-aġġustamenti materjali għar-rapport tal-fluss tal-flus.

- 41 Jekk entità ssir konxja ta' xi żbalji magħmula skont il-GAAP preċedenti, ir-ikonċiljazzjonijiet mitluba mill-paragrafi 39(a) u (b) għandhom jiddistingwu l-korrezzjoni ta' dawk l-iżbalji minn bidliet fil-politika dwar il-kontabilità.

- 42 IAS 8 ma jittrattax dwar bidliet fil-politika dwar il-kontabilità li jsehhu meta entità tapplika l-IFRSs għall-ewwel darba. Għalhekk, ir-ekwiżiti tal-IAS 8 biex ikunu żvelati l-bidliet fil-politika dwar il-kontabilità ma japplikawx għall-ewwel rapporti finanzjarji ta' entità mhejjija skont l-IFRS.

- 43 Jekk entità ma kinitx ipprezentat rapporti finanzjarji għal perijodi preċedenti, l-ewwel rapporti finanzjarji tagħha skont l-IFRS għandhom jiżvelaw dak il-fatt.

Klassifikazzjoni ta' assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji

- 43A Entità għandha permess li tikklassifika assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja rikonoxxuti qabel bhala assi finanzjarju jew obbligazzjoni finanzjarja fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf jew assi finanzjarju bhala disponibbli għall-bejgħ b'konformità mal-paragrafu 25A. L-entità għandha tiżvela l-valur ġust ta' assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji kklassifikati f'kull kategorija fid-data tal-klassifikazzjoni u l-klassifikazzjoni u l-ammont miżmum fil-kotba tagħhom fir-rapporti finanzjarji ta' qabel.

Użu tal-valur ġust bhala l-valur preżunt

- 44 Jekk entità tuża valur ġust fil-karta tal-bilanċ tal-bidu tagħha mhejjija skont l-IFRS bhala valur preżunt ta' xi element ta' proprjetà, impjant u tagħmir, proprjetà ta' investment jew xi assi intangibbli (ara l-paragrafi 16 u 18), l-ewwel rapporti finanzjarji ta' entità mhejjija skont l-IFRS għandhom jiżvelaw, għal kull element f'linja tal-karta tal-bilanċ tal-bidu mhejjija skont l-IFRS:

- (a) l-aggregat ta' dawk il-valuri ġusti; u
- (b) l-aġġustament aggregat magħmul fl-ammonti miżmuma fil-kotba rrapportati skont il-GAAP preċedenti.

Rapporti finanzjarji interim

- 45 Biex tkun konformi mal-paragrafu 38, jekk entità tippreżenta rapport finanzjarju interim skont l-IAS 34 għal parti mill-perijodu kopert mill-ewwel rapporti finanzjarji tagħha mhejji skont l-IFRS, l-entità għandha tissoddisfa r-rekwiżiti li ġejjin minbarra r-rekwiżiti tal-IAS 34:

- (a) Kull rapport finanzjarju interim ta' dan it-tip għandu, jekk l-entità tkun ipprezentat rapport finanzjarju interim għall-perijodu interim paragonabbli tas-sena finanzjarja immedjatament preċedenti, jinkludi r-rikonċiljazzjonijiet ta':
  - (i) l-ekwità tagħha skont il-GAAP preċedenti fi tmiem tal-perijodu interim paragonabbli mal-ekwità tagħha skont l-IFRSs fdik id-data;
  - (ii) il-profitt jew it-telf tagħha skont il-GAAP preċedenti għall-perijodu interim paragonabbli (kurrenti u ta' sena mid-data) mal-profitt jew telf tagħha skont l-IFRSs għal dak il-perijodu.
- (b) Minbarra r-rikonċiljazzjonijiet mitluba minn (a), l-ewwel rapport finanzjarju interim ta' entità skont l-IAS 34 għal parti mill-perijodu kopert mill-ewwel rapporti finanzjarji tagħha mhejjija skont l-IFRS għandu jinkludi r-rikonċiljazzjonijiet deskritti fil-paragrafu 39(a) u (b) (supplimentati bid-dettalji mitluba mill-paragrafi 40 u 41) jew referenza għal band'ohra għal xi dokument ippubblikat ieħor li jinkludi fih dawn ir-rikonċiljazzjonijiet.

- 46 L-IAS 34 jehtieg għoti ta' informazzjoni minimu, bażat fuq l-assunzjoni li l-utenti tar-rapport finanzjarju interim għandhom ukoll aċċess għall-aktar rapporti finanzjarji annwali reċenti. Iżda, l-IAS 34 jehtieg ukoll li entità tagħti informazzjoni fuq "kull fatt jew operazzjoni li hija materjali biex jinftiehem il-perijodu interim kurrenti". Għalhekk, jekk min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba ma jkunx żvela, fl-iktar rapporti finanzjarji annwali reċenti skont il-GAAP preċedenti, informazzjoni materjali biex jinftiehem il-perijodu interim kurrenti, ir-rapport finanzjarju interim tiegħu għandu jagħti dik l-informazzjoni jew jinkludi referenza għal band'ohra għal xi dokument ippubblikat ieħor li jinkludiha.

DATA EFFETTIVA

- 47 Entità għandha tapplika dan l-IFRS jekk l-ewwel rapporti finanzjarji tagħha skont l-IFRS ikunu għal perijodu li jibda fl-1 ta' Jannar 2004 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegga. Jekk l-ewwel rapporti finanzjarji IFRS ta' entità jkunu għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2004 u l-entità tapplika dan l-IFRS minflok is-SIC8 *Applikazzjoni għall-Ewwel Darba tal-IASs bhala l-Bażi Primarja għall-Kontabilità*, hija għandha tiżvela dak il-fatt.
- 47A Entità għandha tapplika l-emendi fil-paragrafi 13(j) u 25E għal perijodi annwali li jibdedw fl-1 ta' Settembru 2004 jew wara. Jekk entità tapplika l-IFRIC 1 għal perijodu aktar bikri, dawk l-emendi għandhom jiġu applikati għal dak il-perijodu aktar bikri.
- 47B Entità għandha tapplika l-emendi fil-paragrafi 13(k) u 25F għal perijodi annwali li jibdedw fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Jekk entità tapplika l-IFRIC 4 għal perijodu aktar bikri, dawk l-emendi għandhom jiġu applikati għal dak il-perijodu aktar bikri.
- 47C Entità għandha tapplika l-emendi fil-paragrafu 36B għal perijodi annwali li jibdedw fl-1 ta' Jannar 2006, jew wara. Jekk entità tapplika l-IFRS 6 għal perijodu aktar bikri, din l-emenda għandha tiġi applikata għal dak il-perijodu aktar bikri.

- 47D Entità għandha tapplika l-emenda fil-paragrafu 20A għal perijodu annwali li jibdedw fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Jekk entità tapplika l-emendi għall-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati — Qligh u Telf Attwarjali, Pjanijiet għal Gruppi u Rapport* għal perijodu iktar bikri, dawn l-emendi għandhom ikunu applikati għal dak il-perijodu iktar bikri.
- 47E Entità għandha tapplika l-emendi fil-paragrafi 13(l) u 25G għal perijodu annwali li jibdedw fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Jekk entità tapplika l-emendi fl-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl—Tranzizzjoni u Rikonoxximent Inizzjali ta' Assi Finanzjarji u Obbligi Finanzjarji* għal perijodu iktar bikri, dawk l-emendi għandhom ikunu applikati għal dak il-perijodu aktar bikri.

Appendiċi A

Termini mfissra

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

data ta' rappurtaġġ	It-tmiem tal-aktar perijodu riċenti kopert minn rapporti finanzjarji jew minn rapport finanzjarju interim.
data ta' tranzizzjoni għall-IFRSs	Il-bidu tal-iktar perijodu reċenti li għalih entità tippreżenta l-informazzjoni komparattiva shiħa taht l-IFRSs fl-ewwel rapporti finanzjarji tagħha mhejji skont l-IFRS.
il-GAAP preċedenti	Il-bażi tal-kontabilità li min jadotta l-IFRS għall-ewwel darba kien uża eżatt qabel l-adozzjoni tal-IFRSs.
il-karta tal-bilanċ tal-bidu mhejjija skont l-IFRS	Il-karta tal-bilanċ ta' entità (ippubblikata jew le) fid-data ta' tranzizzjoni għall-IFRSs.
l-ewwel perijodu tar-rappurtaġġ ta' IFRS	Il-perijodu tar-rapport li jspicċa fid-data ta' rapport tal-ewwel rapporti finanzjarji IFRS ta' entità.
l-ewwel prospetti finanzjarji mhejjija skont l-IFRS	L-ewwel rapporti finanzjarji annwali ta' entità li tadotta l-Istandards Internazzjonali għar-Rappurtaġġ Finanzjarju (IFRSs), permezz ta' dikjarazzjoni espliċita u minghajr ebda riserva ta' konformità mal-IFRSs.
min jadottahom għall-ewwel darba	Entità li tippreżenta l-ewwel rapporti finanzjarji tagħha skont l-IFRS.
Standards Internazzjonali ta' Rappurtaġġ Finanzjarju (IFRSs)	L-Istandards u l-Interpretazzjonijiet adottati mill-Bord tal-Istandards Internazzjonali tal-Kontabilità (IASB). Dawn jinkludu: <ul style="list-style-type: none"> (a) Standards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju; (b) Standards Internazzjonali tal-Kontabilità; u (c) Interpretazzjonijiet originati mill-Kumitat tal-Interpretazzjoni Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju (IFRIC) jew dak li kien il-Kumitat Permanenti tal-Interpretazzjonijiet (SIC).
valur preżunt	Ammont użat bħala sostitut għall-kost jew l-kost deprezzat f'data partikolari. Id-deprezzament jew amortizzament sussegwenti jassumi li l-entità kienet inizjalment irrikonoxxiet l-assi jew il-obbligazzjoni fid-data partikolari u li l-valur tiegħu kien daqs il-valur preżunt.
valur ġust	L-ammont li għalih jista' jiġi skambjat xi assi, jew li bih tiġi ssaldata xi obbligazzjoni, bejn partijiet infurmati u disposti fi tranzizzjoni distakkata.

Appendiċi B

Kombinamenti ta' negozji

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

- B1 Min jadotta l-istandard għall-ewwel darba jista' jagħzel li ma japplikax l-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji* b'mod retroattiv għal kombinamenti ta' negozji imghoddija (kombinamenti ta' negozji li sehħu qabel id-data ta' tranzizzjoni għall-IFRSs). Madankollu, jekk min jadotta l-istandard għall-ewwel darba jiddikjara mill-ġdid kull kombinament ta' negozji biex ikun konformi mal-IFRS 3, dan għandu jiddikjara mill-ġdid il-kombinamenti ta' negozji kollha li sehħew wara u japplika wkoll l-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi* (kif rivedut fl-2004) u l-IAS 38 *Assi Intanġibbli* (kif rivedut fl-2004) minn dik l-istess data. Pereżempju, jekk min jadotta l-istandard għall-ewwel darba jagħzel li jiddikjara mill-ġdid kombinament ta' negozji li sehħ fit-30 ta' Ġunju, 2002, dan għandu jerga' jiddikjara l-kombinamenti ta' negozji kollha li sehħew bejn it-30 ta' Ġunju, 2002, u d-data ta' tranzizzjoni għall-IFRSs, u għandu japplika wkoll l-IAS 36 (kif rivedut fl-2004) u l-IAS 38 (kif rivedut fl-2004) mit-30 ta' Ġunju, 2002.

- B1A Entità m'għandhiex għalfejn tapplika l-IAS l-IAS 21 *L-Effetti tat-Tibdil fir-Rati tal-Kambju* (kif rivedut fl-2003) b'mod retrospettiv għal aġġustamenti fil-valur ġust u avvjament li jirriżulta minn kombinamenti ta' negozji li jkunu seħhu qabel id-data tat-tranzizzjoni għall-IFRSs. Jekk l-entità ma' tapplikax l-IAS 21 b'mod retrospettiv għal dawk l-aġġustamenti ta' valur ġust u avvjament, għandha tittrattahom bħala assi u obligazzjonijiet tal-entità aktar milli bħala assi u obligazzjonijiet tal-entità li tkun ġiet akkwistata. Għalhekk, dawk l-avvjamenti u aġġustamenti għall-valur ġust jew huma diġà espressi fil-munita funzjonali tal-entità jew huma entrati ta' munita barranija mhux monetarji, li huma rrappurtati billi tintuża r-rata tal-kambju applikata taht il-GAAP preċedenti.
- B1B Entità tista' tapplika l-IAS 21 b'mod retrospettiv għal aġġustamenti għall-valur ġust u avvjament li jirriżultaw f'wahda minn dawn:
- (a) il-kombinamenti kummerċjali kollha li sehhew qabel id-data ta' tranzizzjoni għall-IFRSs; jew
  - (b) il-kombinamenti kummerċjali kollha li l-entità taġġel li tiddikjara mill-ġdid biex tikkonforma ruhha mal-IFRS 3, kif permess mill-paragrafu B1 hawn aktar qabel.
- B2 Jekk min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba ma japplikax l-IFRS 3 b'mod retroattiv għal xi kombinazzjoni ta' negozji imghoddija, dan ikollu l-konsegwenzi li ġejjin fuq dik il-kombinazzjoni ta' negozji:
- (a) Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jzomm l-istess klassifikazzjoni (bħala akkwist mill-akkwist legali, akkwist bil-maqlub mill-akkwizit legali, jew bħala unjoni ta' interessi) bhal fir-rapporti finanzjarji preċedenti tiegħu skont il-GAAP.
  - (b) Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jirrikonoxxi l-assi u l-obbligazzjoni kollu tiegħu fid-data ta' tranzizzjoni għall-IFRSs li kienu akkwistati jew assunti f'xi kombinament ta' negozji imghoddija, barra minn:
    - (i) xi assi finanzjarji u obligazzjonijiet finanzjarji li r-rikonoxximent tagħhom kien irtirat taht il-GAAP preċedenti (ara l-paragrafu 27); u
    - (ii) l-assi, inkluż l-avvjament, u l-obbligazzjoni li ma kinux rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ konsolidata tal-akkwist skont il-GAAP preċedenti u li wkoll ma kinux jikkwalifikaw biex jiġu rikonoxxuti skont l-IFRSs fil-karta tal-bilanċ separata tal-akkwizit (ara l-paragrafi B2(f)-B2(i)).

Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jirrikonoxxi kull bidla li tirriżulta billi jaġġusta l-qligħ imfaddal (jew, jekk xieraq, xi kategorija oħra tal-ekwità), kemm-il darba l-bidla tirriżulta mir-rikonoxximent ta' xi assi intanġibbli li qabel kien inkluż fl-avvjament (ara l-paragrafu B2(g)(i)).
  - (c) Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jeskludi mill-karta tal-bilanċ tal-bidu tiegħu mhejjija skont l-IFRS kull element rikonoxxut skont il-GAAP preċedenti li ma jikkwalifikax biex jiġi rikonoxxut bħala assi jew obligazzjoni skont l-IFRSs. Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jagħti rendikont għal bidliet li sehhew kif ġej:
    - (i) min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jista' jkun ikklassifika kombinazzjoni ta' negozju mghoddija bħala akkwist u rikonoxxa bħala assi intanġibbli element li ma jikkwalifikax għar-rikonoxximent bħala assi taht l-IAS 38. Huwa għandu jikklassifika mill-ġdid dak l-element (u, jekk ikun hemm, it-taxxa differita u l-interessi minoritarji relatati) bħala parti mill-avvjament (hlief jekk ikun naqqas l-avvjament direttament minn ekwità taht il-GAAP preċedenti, ara l-paragrafu B2(g)(i) u B2(i)).
    - (ii) min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jirrikonoxxi kull tibdil iehor li jirriżulta fil-qligħ imfaddal. ⁽¹⁾
  - (d) IFRSs jehtieġu l-valutazzjoni sussegwenti ta' xi assi u obligazzjonijiet fuq bażi li mhix ibbażata fuq il-kost oriġinali, bħalma huwa l-valur ġust. Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jivvaluta dan l-assi u l-obbligazzjoni fuq dik il-baży fil-karta tal-bilanċ tal-bidu tiegħu mhejjija skont l-IFRS, ukoll jekk kienu ġew akkwistati jew assunti f'kombinament ta' negozji fil-passat. Huwa għandu jirrikonoxxi kull tibdil li jirriżulta fl-ammonti miżmuma fil-kotba billi jaġġusta l-qligħ imfaddal (jew, jekk xieraq, xi kategorija oħra tal-ekwità), minflok l-avvjament.
  - (e) Immedjatament wara l-kombinazzjoni ta' negozji, l-ammont miżmum fil-kotba taht il-GAAP preċedenti ta' assi akkwistati u obligazzjonijiet assunti f'dik il-kombinazzjoni ta' negozju għandhom ikunu l-kost preżunt tagħhom taht IFRSs f'dik id-data. Jekk l-IFRSs ikunu jehtieġu kejl ibbażat fuq il-kost ta' dawk l-assi u obligazzjonijiet f'data aktar tard, dak il-kost preżunt għandu jkun il-baży għal diprezzament ibbażat fuq il-kost jew ammortizzament mid-data tal-kombinament ta' negozju.

⁽¹⁾ Tali bidliet jinkludu riklassifikazzjonijiet minn jew għal assi intanġibbli jekk l-avvjament ma kienx rikonoxxut bħala assi taht il-GAAP preċedenti. Dan isehh jekk taht il-GAAP preċedenti, l-entità (a) naqqset l-avvjament direttament mill-ekwità jew (b) ma trattax il-kombinazzjoni ta' negozji bħala akkwizizzjoni.

- (f) Jekk xi assi akkwistat, jew xi obbligazzjoni assunta, f'xi kombinament ta' negozji fil-passat ma kienx rikonoxxut skont il-GAAP preċedenti, m'għandhux valur preżunt ta' zero fil-karta tal-bilanċ tal-bidu mhejjija skont l-IFRS. Minflok, l-akkwired għandu jirrikonoxxi u jivvalutah fil-karta tal-bilanċ ikkonsolidata tiegħu fuq il-bażi li l-IFRSs tapplika għall-karta tal-bilanċ tal-akkwiżit. Biex nispejgaw: jekk akkwired ma kienx, skont il-GAAP preċedenti tiegħu, ikkapitalizza l-kirjiet finanzjarji akkwistati f'kombinament ta' negozji mghoddija, għandu jikkapitalizza dawk il-kirjiet fir-rapporti konsolidati tiegħu, l-istess bhalma kieku l-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri* jehtieg li l-akkwired jagħmel fil-karta tal-bilanċ tiegħu mhejjija skont l-IFRS. Bil-kontra, jekk xi assi jew obbligazzjoni kienu inkluzi fl-avvjament skont il-GAAP preċedenti iżda kieku kien jiġi rikonoxxut separatament skont l-IFRS 3, dak l-assi jew obbligazzjoni jibqgħu inkluzi fl-avvjament kemm-il darba l-IFRSs ma jehtiegu ir-ikonoxximent tiegħu fir-rapporti finanzjarji tal-akkwiżit.
- (g) L-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament fil-karta tal-bilanċ tal-bidu mhejjija skont l-IFRS għandu jkun l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu skont il-GAAP preċedenti fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs, wara li jsiru t-tliet aġġustamenti li ġejjin:
- (i) Jekk mitlub mill-paragrafu B2(c)(i) hawn fuq, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jżid l-ammont miżmum fil-kotba ta' avvjament meta jikklassifika mill-ġdid xi element li kien irrikonoxxa bħala assi intanġibbli skont il-GAAP preċedenti. Bl-istess mod, jekk il-paragrafu B2(f) jehtieg lil min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba li jirrikonoxxi xi assi intanġibbli li kien inkluz fl-avvjament skont il-GAAP preċedenti, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jnaqqas l-ammont miżmum fil-kotba fl-avvjament kif mehtieg (u, jekk ikun applikabbli, jaġġusta t-taxxa diferita u l-interessi minoritarji).
- (ii) Kontinġenza li taffettwa l-ammont tal-korrispettiv tax-xiri għal kombinazzjoni ta' negozji fil-passat tista' tkun għet riżolta qabel id-data tat-tranżizzjoni għall-IFRSs. Jekk stima affidabbli tal-aġġustament kontingenti tkun tista' ssir u l-hlas tagħha jkun probabbli, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jaġġusta l-avvjament b'dak l-ammont. Bl-istess mod, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jaġġusta l-ammont miżmum fil-kotba bħala l-avvjament jekk aġġustament ta' kontinġenza rikonoxxut qabel ma jstax jiġi valutat aktar b'mod affidabbli jew jekk il-hlas tiegħu m'għadux probabbli.
- (iii) Irrispettivament minn jekk hemmx xi indikazzjoni li l-avvjament jista' jkun indebolit, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu japplika l-IAS 36 biex jittestja l-avvjament għal xi indeboliment fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs u fir-rikonoxximent ta' kull telf minhabba indeboliment fil-qliġh infaddal (jew, jekk ikun hekk mitlub mill-IAS 36, fil-bilanċ favorevoli minn rivalutazzjoni). Il-test tal-indeboliment għandu jkun ibbażat fuq il-kundizzjonijiet preżenti fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs.
- (h) Ebda aġġustament ieħor m'għandu jsir lill-ammont miżmum fil-kotba ta' avvjament fid-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs. Pereżempju, min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba m'għandux jerga' jiddikjara l-ammont miżmum fil-kotba ta' avvjament:
- (i) biex jeskludi r-riċerka u l-iżvilupp li jinsabu għaddejjin akkwistati f'dak il-kombinament ta' negozji (kemm-il darba l-assi intanġibbli involut ma kienx jikkwalifika għar-rikonoxximent skont l-IAS 38 fil-karta tal-bilanċ separata tal-akkwiżit);
- (ii) biex jaġġusta ammortizzazzjoni preċedenti tal-avvjament;
- (iii) biex jithassru aġġustamenti tal-avvjament li l-IFRS 3 ma jippermettix, iżda li saru skont il-GAAP preċedenti minhabba aġġustamenti lill-assi u lill-obbligazzjoni bejn id-data tal-kombinazzjoni ta' negozji u d-data ta' tranżizzjoni għall-IFRSs.
- (i) Jekk min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba jkun irrikonoxxa l-valur tal-avvjament taht GAAP ta' qabel bħala tnaqqis minn ekwità:
- (i) m'għandux jirrikonoxxi dak l-avvjament fil-karta tal-bilanċ tal-bidu tiegħu mhejjija skont l-IFRS. Barra minn dan, dak l-avvjament m'għandux jiġi ttrasferit fir-rapport tal-introjt jekk huwa jiddisponi mill-kumpanija sussidjarja jew jekk l-investiment fil-kumpanija sussidjarja jsir indebolit;
- (ii) aġġustamenti li jirriżultaw minn risoluzzjoni sussegwenti ta' kontinġenza li taffettwa l-korrispettiv tax-xiri għandhom jitqiesu bħala qliġh infaddal.
- (j) Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba seta' ma kienx ikkonsolida, skont il-GAAP preċedenti tiegħu, kumpanija sussidjarja akkwistata f'kombinament ta' negozji (pereżempju, minhabba li l-kumpanija prinċipali ma kinitx tqisha bħala kumpanija sussidjarja skont il-GAAP preċedenti jew ma kinitx lestiet rapporti finanzjarji

konsolidati). Min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba għandu jaġġusta l-ammonti miżmuma fil-kotba tal-assi u obbligazzjonijiet tal-kumpanija sussidjarja għall-ammonti li l-IFRSs ikunu jehtiegu fil-karta tal-bilanċ separata tal-kumpanija sussidjarja. Il-valur prezunt tal-avvjament huwa daqs id-differenza fid-data ta' tranzizzjoni għall-IFRSs bejn:

- (i) l-interess tal-kumpanija prinċipali f'dawk l-ammonti miżmuma fil-kotba aġġustati;
  - (ii) il-valur tal-investiment tal-kumpanija prinċipali fil-kumpanija sussidjarja prezenti fir-rapporti finanzjarji separati tagħha.
- (k) Il-valutazzjoni tal-interessi minoritarji u tat-taxxa diferita ssegwi mill-valutazzjoni ta' assi u obbligazzjonijiet oħra. Għalhekk, l-aġġustamenti ta' hawn fuq għall-assi u l-obbligazzjonijiet rikonoxxuti jaffetwaw l-interessi minoritarji u t-taxxa differita.
- B3 L-eżenzjoni għal kombinament ta' negozji fil-passat tapplika wkoll għal akkwizizzjonijiet fl-imghoddi ta' kumpaniji assoċjati u ta' interessi f'imprizi kongunti. Barra minn dan, id-data magħzula fil-paragrafu B1 tapplika wkoll għal kull akkwizizzjoni oħra bħal din.

STANDARD INTERNAZZJONALI TA' RAPPORTAĠĠ FINANZJARJU 2

Pagament Ibbażat fuq l-Ishma

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-IFRS hu li jispeċifika r-rappurtaġġ finanzjarju minn entità meta twettaq *tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma*. B'mod partikolari, dan jehtieg li l-entità tirrifletti fil-profit jew fit-telf tagħha u fil-pożizzjoni finanzjarja tagħha l-effetti tat-tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma, inklużi spejjeż assoċjati ma' tranżazzjonijiet li fihom *opzjonijiet fuq l-ishma* jinghataw lill-impjegati.

AMBITU

- 2 Entità għandha tapplika dan l-IFRS fil-kontabilità tat-tranżazzjonijiet kollha ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma inklużi:
- (a) *tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldati b'ekwità*, li fihom l-entità tirċievi oġġetti jew servizzi bhala korrispettiv għal *strumenti azzjonarji* tal-entità (inklużi ishma jew opzjonijiet fuq l-ishma),
  - (b) *tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldati bi flus*, li fihom, l-entità takkwista oġġetti jew servizzi billi tassumi obligazzjonijiet fil-konfront tal-fornitur ta' dawk l-oġġetti jew servizzi għal ammonti li huma bbażati fuq il-prezz (jew valur) tal-ishma tal-entità jew *strumenti azzjonarji* oħra tal-entità, u
  - (c) *tranżazzjonijiet* li fihom l-entità tirċievi jew takkwista oġġetti jew servizzi u fejn it-termini tal-arranġament jipprovdu jew lill-entità jew lill-fornitur ta' dawk l-oġġetti jew servizzi b'għażla dwar jekk l-entità thallasx għat-tranżazzjoni fi flus (jew assi oħra) jew billi tohrog *strumenti azzjonarji*,

hlief kif innutat fil-paragrafi 5 u 6.

- 3 Għall-finijiet ta' dan l-IFRS, trasferimenti ta' *strumenti azzjonarji* ta' entità mill-azzjonisti tagħha lil partijiet li jkunu fornew oġġetti jew servizzi lill-entità (inklużi l-impjegati) huma tranżazzjonijiet ta' pagament ibbażat fuq l-ishma, sakemm it-trasferiment ma jsirx b'mod ċar b'ghan ieħor għajr il-pagament għal oġġetti jew servizzi furnuti lill-entità. Dan japplika wkoll għal trasferimenti ta' *strumenti azzjonarji* tal-kumpanija prinċipali tal-entità, jew *strumenti azzjonarji* ta' entità oħra fl-istess grupp tal-entità, lil partijiet li jkunu fornew oġġetti jew servizzi lill-entità.
- 4 Għall-ghanijiet ta' dan l-IFRS, tranżazzjoni ma' impjegat (jew parti oħra) fil-kapaċità tiegħu/tagħha bhala propjetarju/a ta' *strumenti azzjonarji* tal-entità mhix tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma. Pereżempju, jekk entità tagħti lill-propjetarji kollha ta' klassi partikolari tal-*strumenti azzjonarji* tagħha d-dritt li jakkwistaw *strumenti azzjonarji* addizzjonali tal-entità bi prezz li hu inqas mill-valur ġust ta' dawk l-*strumenti azzjonarji*, u impjegat jirċievi dritt bħal dan minhabba li hu/hi huwa/hija propjetarju/a ta' *strumenti azzjonarji* ta' dik il-klassi partikolari, l-ghoti jew l-eżerċizzju ta' dak id-dritt mhuwiex suġġett għar-*rekwiżiti* ta' dan l-IFRS.
- 5 Kif innutat fil-paragrafu 2, dan l-IFRS japplika għal tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma li fihom entità takkwista jew tirċievi oġġetti jew servizzi. Oġġetti jinkludu inventarji, oġġetti ta' konsum, propjetà, impjanti u tagħmir, assi intanġibbli u assi oħra mhux finanzjarji. Madankollu, entità m'għandhiex tapplika dan l-IFRS għal tranżazzjonijiet li fihom l-entità takkwista oġġetti bhala parti mill-attiv nett akkwistat f'kombinament ta' negozji li għalih japplika l-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji*. Għalhekk, *strumenti azzjonarji* mahruġa f'kombinament ta' negozji bhala skambju għall-kontroll tal-akkwiżit mhumiex fl-ambitu ta' dan l-IFRS. Madankollu, *strumenti azzjonarji* mogħtija lill-impjegati tal-akkwiżit fil-kapaċità tagħhom bhala impjegati (eż. bhala skambju għat-tkomplija tas-servizz) jidhlu fl-ambitu ta' dan l-IFRS. Bl-istess mod, il-kancellazzjoni, is-sostituzzjoni jew kull modifika oħra ta' *arranġamenti ta' pagament ibbażat fuq l-ishma* minhabba kombinament ta' negozji jew ristrutturar ieħor ta' ekwità għandu jiġi rrapportat skont dan l-IFRS.
- 6 Dan l-IFRS ma japplikax għal tranżazzjonijiet ta' pagament ibbażati fuq ishma li fihom l-entità tirċievi jew takkwista oġġetti jew servizzi taht kuntratt fl-ambitu tal-paragrafi 8-10 tal-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni* (kif rivedut fl-2003)) ⁽¹⁾ jew tal-paragrafi 5-7 tal-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonossiment u Kejl* (kif rivedut fl-2003).

(1) It-titolu tal-IAS 32 ġie emendat fl-2005

RIKONNOXIMENT

- 7 Entità għandha tirrikonoxxi l-oġġetti jew servizzi rċevuti jew akkwistati fi tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma meta tikseb l-oġġetti jew hekk kif tircievi s-servizzi. L-entità għandha tirrikonoxxi żjieda korrispondenti fl-ekwità jekk l-oġġetti jew is-servizzi jkunu ġew irċevuti fi tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma ssaldata b'ekwità, jew obbligazzjoni jekk l-oġġetti jew is-servizzi ġew akkwistati fi tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma ssaldata bi flus.
- 8 Meta l-oġġetti jew is-servizzi rċevuti jew akkwistati fi tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma ma jikkwalifikawx għal rikonnoxximent bhala assi, għandhom jiġu rikonnoxxuti bhala spejjeż.
- 9 Tipikament, spiża toriġina mill-konsum ta' oġġetti jew servizzi. Pereżempju, servizzi huma tipikament ikkunsmati minnufih, u f'dak il-każ tiġi rikonnoxxuta spiżahekk kif il-kontroparti tagħti s-servizz. L-oġġetti jistgħu jiġu kkunsmati fuq perijodu ta' żmien jew, fil-każ ta' inventarji, mibjugħa aktar tard, u f'dak il-każ, tiġi rikonnoxxuta spiża meta l-oġġetti jiġu kkunsmati jew mibjugħa. Madankollu, xi kultant ikun meħtieġ li spiża tiġi rikonnoxxuta qabel ma l-oġġetti jew is-servizzi jiġu kkunsmati jew mibjugħa, minhabba li dawn ma jikkwalifikawx għar-rikonnoxximent bhala assi. Pereżempju, entità tista' takkwista oġġetti bhala parti mill-fażi ta' riċerka ta' proġett biex jiġi żviluppat prodott ġdid. Għalkemm dawk l-oġġetti ma jkunux ġew ikkunsmati, jistgħu ma jikkwalifikawx għal rikonnoxximent bhala assi taħt l-IFRS applikabbli.

TRANŻAZZJONIJET TA' PAGAMENT IBBAŻAT FUQ L-ISHMA SSALDATI B'EKWITÀ

Harsa generali

- 10 Għal tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldata b'ekwità, l-entità għandha tkejjel l-oġġetti jew is-servizzi rċevuti, u ż-żjieda korrispondenti fl-ekwità, direttament, skont il-valur ġust tal-oġġetti jew tas-servizzi rċevuti, sakemm dak il-valur ġust ma jkunx ma jistax jiġi stmat b'mod affidabbli. Jekk l-entità ma tkunx tista' tistma l-valur ġust tal-oġġetti jew servizzi b'mod affidabbli, l-entità għandha tkejjel il-valur tagħhom, u ż-żjieda korrispondenti fl-ekwità, indirettament, b'referenza ⁽¹⁾ għall-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija.
- 11 Biex tapplika r-rekwiziti tal-paragrafu 10 għal tranżazzjonijiet ma' *impjegati u oħrajn li jipprovdu servizzi simili* ⁽²⁾, l-entità għandha tkejjel il-valur ġust tas-servizzi rċevuti b'referenza għall-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija, minhabba li tipikament mhuwiex possibbli li l-valur ġust tas-servizzi rċevuti jiġi stmat b'mod affidabbli, kif spjegat fil-paragrafu 12. Il-valur ġust ta' dawk l-istrumenti azzjonarji għandu jitkejjel fid-*data tal-ġhoti*.
- 12 Tipikament, ishma, opzjonijiet fuq l-ishma jew strumenti azzjonarji oħra huma mogħtija lill-impjegati bhala parti mill-pakkett ta' rimunerazzjoni, flimkien ma' salarju fi flus u benefiċċji oħra tal-impieg. Normalment, mhuwiex possibbli li s-servizzi rċevuti jitkejlu direttament għal komponenti partikolari tal-pakkett ta' rimunerazzjoni tal-impjegat. Jista' wkoll ma jkunx possibbli li tkejjel il-valur ġust tal-pakkett totali tar-rimunerazzjoni b'mod indipendenti, mingħajr ma tkejjel direttament il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija. Barra minn hekk, ishma jew opzjonijiet fuq l-ishma xi kultant jingħataw bhala parti minn arrangament ta' bonus, aktar milli bhala parti minn rimunerazzjoni bażika, eż. bhala inċentiv biex l-impjegati jibqgħu impjegati mal-entità jew biex jiġu ppremjati għall-isforzi tagħhom biex itejbu l-prestazzjoni tal-entità. Bl-ġhoti ta' ishma jew ta' opzjonijiet fuq l-ishma, barra minn rimunerazzjoni oħra, l-entità tkun qiegħda thallas rimunerazzjoni addizzjonali biex tikseb benefiċċji addizzjonali. L-istima tal-valur ġust ta' dawk il-benefiċċji x'aktarx li tkun diffiċli. Minhabba d-diffikultà biex il-valur ġust tas-servizzi rċevuti jitkejjel b'mod dirett, l-entità għandha tkejjel il-valur ġust tas-servizzi tal-impjegati li tkun irċiviet b'referenza għall-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija.
- 13 Biex jiġu applikati r-rekwiziti tal-paragrafu 10 għal tranżazzjonijiet ma' partijiet li mhumiex l-impjegati, għandu jkun hemm preżunzjoni konfutabbli li l-valur ġust tal-oġġetti jew servizzi rċevuti jkun jista' jiġi stmat b'mod affidabbli. Dak il-valur ġust għandu jitkejjel fid-*data* li fiha l-entità tikseb l-oġġetti jew il-kontroparti tagħti s-servizz. F'każijiet rari, jekk l-entità tirribatti din il-preżunzjoni minhabba li ma tkunx tista' tistma l-valur ġust tal-oġġetti jew tas-servizzi rċevuti b'mod affidabbli, l-entità għandha tkejjel l-oġġetti jew servizzi rċevuti, u ż-żjieda korrispondenti fl-ekwità, indirettament, b'referenza għall-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija, imkejla fid-*data* li fiha l-entità tikseb l-oġġetti jew il-kontroparti twettaq is-servizz.

Tranżazzjonijiet li fihom jiġu rċevuti servizzi

- 14 Jekk l-istrumenti azzjonarji mogħtija jsiru *vestiti* minnufih, il-kontroparti mhix meħtieġa li tagħti perijodu speċifiku shih ta' servizz qabel ma ssir intitolata mingħajr l-ebda kundizzjoni għal dawk l-istrumenti azzjonarji. Fin-nuqqas ta'

⁽¹⁾ Dan l-IFRS juża l-frazi "b'referenza għ'al" minnflok "fi", minhabba li t-tranżazzjoni hi finalment imkejla billi l-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija jiġi mmultiplikati, imkejle fid-*data* speċifikata fil-paragrafu 11 jew 13 (liema minnhom hu applikabbli), bin-numru ta' strumenti azzjonarji li jkunu vestiti, kif spjegat fil-paragrafu 19.

⁽²⁾ Fil-bqija ta' dan l-IFRS, ir-referenzi kollha għall-impjegati jinkludu wkoll oħrajn li jipprovdu servizzi simili.

evidenza kuntrarja, l-entità għandha tippreżumi li s-servizzi mwettqa mill-parti l-oħra bhala korrispettiv għall-istrumenti azzjonarji jkunu ġew irċevuti. F'dan il-każ, fid-data tal-ghoti, l-entità għandha tirrikonoxxi s-servizzi rċevuti bi shih b'żjieda korrispondenti fl-ekwiżità.

- 15 Jekk l-istrumenti azzjonarji mogħtija ma jsirux vestiti sakemm il-kontroparti tagħti perijodu speċifiku shih ta' servizz, l-entità għandha tippreżumi li s-servizzi li għandhom jitwettqu mill-parti l-oħra bhala korrispettiv għal daww l-istrumenti azzjonarji se jiġu rċevuti fil-futur, matul il-*perijodu tal-vestment*. L-entità għandha tikkontabilizza daww is-servizzi hekk kif jiġu mwettqa mill-parti l-oħra matul il-perijodu tal-vestment, b'żjieda korrispondenti fl-ekwiżità. Pereżempju:
- (a) jekk impjegat jingħata opzjonijiet fuq l-ishma fuq il-kundizzjoni li jtemm tliet snin servizz, allura l-entità għandha tippreżumi li s-servizzi li għandhom jingħataw mill-impjegat bhala korrispettiv għall-opzjonijiet fuq l-ishma ser jiġu rċevuti fil-futur, matul dak il-perijodu ta' vestiment ta' tliet snin.
- (b) jekk impjegat jingħata opzjonijiet fuq l-ishma bil-kundizzjoni li tintlaħaq xi kundizzjoni ta' prestazzjoni u li jibqa' impjegat mal-entità sakemm tiġi ssodisfata dik il-kundizzjoni ta' prestazzjoni, u t-tul tal-perijodu tal-vestment ivarja skont meta tiġi ssodisfata dik il-kundizzjoni ta' prestazzjoni, l-entità għandha tippreżumi li s-servizzi li għandhom jingħataw mill-impjegat bhala korrispettiv għall-opzjonijiet fuq l-ishma ser jiġu rċevuti fil-futur, matul il-perijodu tal-vestment mistenni. L-entità għandha tistma t-tul tal-perijodu mistenni tal-vestment fid-data tal-ghoti, ibbażat fuq l-aktar riżultat probabbli tal-kundizzjoni ta' prestazzjoni. Jekk il-kundizzjoni ta' prestazzjoni hi *kundizzjoni tas-suq*, l-istima tat-tul tal-perijodu mistenni tal-vestment għandha tkun konsistenti mal-preżunzjonijiet użati fl-istima tal-valur ġust tal-opzjonijiet mogħtija, u m'għandhiex tiġi riveduta sussegwentement. Jekk il-kundizzjoni ta' prestazzjoni mhix kundizzjoni tas-suq, l-entità għandha tirrevedi l-istima tagħha tat-tul tal-perijodu tal-vestment, jekk ikun meħtieġ, jekk informazzjoni sussegwenti tindika li t-tul tal-perijodu tal-vestment ikun differenti mill-istimi preċedenti.

Tranzazzjonijiet imkejla b'referenza għall-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija

Determinazzjoni tal-valur ġust ta' strumenti azzjonarji mogħtija

- 16 Għal tranzazzjonijiet imkejla b'referenza għall-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija, entità għandha tkejjel il-valur ġust ta' strumenti azzjonarji mogħtija fid-*data tal-kejl*, ibbażat fuq il-prezzijiet tas-suq jekk disponibbli, wara li tqis it-termini u l-kundizzjonijiet li fuqhom ġew mogħtija daww l-istrumenti azzjonarji (suġġett għar-rekwiziti tal-paragrafi 19–22).
- 17 Jekk il-prezzijiet tas-suq ma jkunux disponibbli, l-entità għandha tistma l-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija billi tintuża teknika ta' valutazzjoni li tistma x'kien ikun il-prezz ta' daww l-istrumenti azzjonarji fid-data tal-kejl fi tranzazzjoni distakkata bejn partijiet infurmati u disposti. It-teknika tal-valutazzjoni għandha tkun konsistenti ma' metodoloġiji ta' valutazzjoni aċċettati b'mod ġenerali għall-ipprezzar ta' strumenti finanzjarji, u għandha tinkorpora l-fatturi u l-preżunzjonijiet kollha li partecipanti fis-suq infurmati u disposti jkunu jridu jikkunsidraw fl-iffissar tal-prezz (suġġett għar-rekwiziti tal-paragrafi 19–22).
- 18 L-Appendiċi B fih aktar gwida dwar il-kejl tal-valur ġust ta' ishma u opzjonijiet fuq l-ishma, u jiffoka fuq it-termini u l-kundizzjonijiet speċifiċi li huma karatteristiċi komuni ta' għoti ta' ishma jew opzjonijiet fuq l-ishma lill-impjegati.

Trattament ta' kundizzjonijiet tal-vestment

- 19 Għotja ta' strumenti azzjonarji tista' ssir fuq kundizzjoni li tissodisfa *kundizzjonijiet speċifiċi tal-vestment*. Pereżempju, għotja ta' ishma jew opzjonijiet fuq l-ishma lil impjegat tipikament issir fuq kundizzjoni li l-impjegat jibqa' fl-impieg mal-entità għal perijodu speċifiku ta' żmien. Jista' jkun hemm kundizzjonijiet ta' prestazzjoni li jridu jiġu ssodisfati, bħal pereżempju li l-entità tikseb tkabbir speċifiku fil-profit jew żjieda speċifika fil-prezz tal-ishma tal-entità. Kundizzjonijiet ta' vestiment, hlief il-kundizzjonijiet tas-suq, m'għandhomx jitqiesu meta jiġi stmat il-valur ġust tal-ishma jew tal-opzjonijiet fuq l-ishma fid-data tal-kejl. Minflok, il-kundizzjonijiet tal-vestment għandhom jiġu kkunsidrati billi jiġi aġġustat in-numru ta' strumenti azzjonarji inkluż fil-kejl tal-ammont tat-tranzazzjoni biex, finalment, l-ammont rikonossut għal oġġetti jew servizzi rċevuti bhala korrispettiv għall-istrumenti azzjonarji mogħtija jkun ibbażat fuq in-numru ta' strumenti azzjonarji li eventwalment jiġu vestiti. Għalhekk, fuq bażi kumulattiva, l-ebda ammont m'hu rikonossut għal oġġetti jew servizzi rċevuti jekk l-istrumenti azzjonarji mogħtija ma jiġux vestiti minhabba n-nuqqas li tiġi ssodisfata kundizzjoni ta' vestiment, eż. il-kontroparti tonqos milli ttemm perijodu speċifikat ta' servizz, jew kundizzjoni ta' prestazzjoni ma tiġix issodisfata, suġġett għar-rekwiziti tal-paragrafu 21.
- 20 Biex tapplika r-rekwiziti tal-paragrafu 19, l-entità għandha tirrikonoxxi ammont għall-oġġetti jew għas-servizzi rċevuti matul il-perijodu tal-vestment ibbażat fuq l-aħjar stima disponibbli tan-numru ta' strumenti azzjonarji mistennija li jiġu vestiti u għandha tirrevedi dik l-istima, jekk ikun meħtieġ, jekk informazzjoni sussegwenti tindika li

n-numru ta' strumenti azzjonarji li hu mistenni li jiġi vestiti jkun differenti mill-istimi preċedenti. Fid-data tal-vestment, l-entità għandha tirrevedi l-istima biex din issir ugwali għan-numru ta' strumenti azzjonarji li finalment ikunu ġew vestiti, soġġett għar-rekwiżiti tal-paragrafu 21.

- 21 Il-kundizzjonijiet tas-suq, bħall-prezz ta l-ishma li wiehed jimmira għalih u li fuqu hu kkundizzjonat l-vestment (jew l-eżerċitabbiltà), għandhom jiġu kkunsidrati meta jkun qiegħed jiġi stmat il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija. Għalhekk, għal għotjiet ta' strumenti azzjonarji b'kundizzjonijiet tas-suq, l-entità għandha tirrikonoxxi l-oġġetti jew servizzi rċevuti minn kontraparti li tissodisfa l-kundizzjonijiet l-oħrajn kollha tal-vestment (eż. servizzi rċevuti minn impjegat li jibqa' fis-servizz ta' dik l-entità għall-perjodu speċifikat tas-servizz), irrispettivament minn jekk il-kundizzjoni tas-suq tiġix issodisfata.

Trattament ta' aspett ta' reload

- 22 Għal opzjonijiet b'aspett ta' reload, l-aspett ta' reload m'għandux jitqies meta jiġi stmat il-valur ġust tal-opzjonijiet mogħtija fid-data tal-kejl. Minflok, opzjoni reload għandha tiġi kkontabilizzata bħala għotja ta' opzjoni ġdida, jekk u meta tiġi sussegwentement mogħtija opzjoni reload.

Wara d-data tal-vestment

- 23 Wara li tkun irrikonoxxiet l-oġġetti jew is-servizzi rċevuti skont il-paragrafi 10–22, u ż-żjeda korrispondenti fl-ekwiwità, l-entità m'għandha tagħmel l-ebda aġġustament sussegwenti għall-ekwiwità totali wara d-data tal-vestment. Pereżempju, l-entità m'għandhiex sussegwentement tregġa' lura l-ammont rikonoxxut għas-servizzi rċevuti minn impjegat jekk id-dritt għall-istrumenti azzjonarji vestiti jintilef aktar tard jew, fil-każ ta' opzjonijiet fuq l-ishma, l-opzjonijiet ma jiġux eżerċitati. Madankollu, dan ir-rekwiżit ma jimpedixxi lill-entità milli tirrikonoxxi trasferiment fl-ekwiwità, i.e. trasferiment minn komponent ta' ekwiwità għal iehor.

Jekk il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji ma jkunx jista' jiġi stmat b'mod affidabbli

- 24 Ir-rekwiżiti fil-paragrafi 16–23 japplikaw meta l-entità hi meħtieġa li tkejjel tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma b'referenza għall-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija. F'każijiet rari, jista' jkun li l-entità ma tkunx tista' tistma b'mod affidabbli l-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija fid-data tal-kejl, skont ir-rekwiżiti fil-paragrafi 16–22. F'dawn il-każijiet rari biss, l-entità għandha minflok:

- (a) tkejjel l-istrumenti azzjonarji skont il-valur *intrinsiku* tagħhom, inizjalment fid-data meta l-entità tikseb l-oġġetti, jew il-kontroparti twestaq is-servizz u sussegwentement f'kull data tar-rapportar u fid-data tas-saldu finali, bi kull bidla fil-valur intrinsiku tkun rikonoxxuta fil-profitt jew fit-telf. Għal għotja ta' opzjonijiet fuq l-ishma, l-arranġament tal-pagament ibbażat fuq l-ishma jiġi finalment imħallas meta l-opzjonijiet jiġu eżerċitati, jew meta d-dritt għalihom jintilef (eż. mal-waqfien tal-impjeg) jew jiskadu (eż. fit-tmiem tal-hajja tal-opzjoni).
- (b) tirrikonoxxi l-oġġetti jew is-servizzi rċevuti fuq il-bażi tan-numru ta' strumenti azzjonarji li finalment jiġu vestiti jew (fejn hu applikabbli) huma finalment eżerċitati. Sabiex tapplika dan ir-rekwiżit għal opzjonijiet fuq l-ishma, pereżempju, l-entità għandha tirrikonoxxi l-oġġetti jew is-servizzi rċevuti matul il-perjodu tal-vestment, jekk ikun hemm, skont il-paragrafi 14 u 15, hliet li r-rekwiżiti fil-paragrafu 15(b) dwar kundizzjoni tas-suq ma japplikawx. L-ammont rikonoxxut għall-oġġetti jew għas-servizzi rċevuti matul il-perjodu tal-vestment għandu jkun ibbażat fuq in-numru ta' opzjonijiet fuq l-ishma li huma mistennija li jiġu vestiti. L-entità għandha tirrevedi dik l-istima, jekk ikun meħtieġ, jekk informazzjoni sussegwenti tindika li n-numru ta' opzjonijiet fuq l-ishma mistennija li jiġu vestiti jkun differenti minn stimi preċedenti. Fid-data tal-vestment, l-entità għandha tirrevedi l-istima biex tiġi ugwali għan-numru ta' strumenti azzjonarji li finalment jiġu vestiti. Wara d-data tal-vestment, l-entità għandha tregġa' lura l-ammont rikonoxxut għal oġġetti jew servizzi rċevuti jekk l-opzjonijiet fuq l-ishma jintilfu aktar tard, jew jiskadu fit-tmiem tal-hajja tal-opzjoni fuq l-ishma.

- 25 Jekk entità tapplika l-paragrafu 24, m'hemmx bżonn li jiġu applikati l-paragrafi 26–29, minhabba li kull modifiki għat-termini u l-kundizzjonijiet li fuqhom ġew mogħtija l-istrumenti azzjonarji jiġu kkunsidrati meta jiġi applikat il-metodu tal-valur intrinsiku stabbilit fil-paragrafu 24. Madankollu, jekk entità thallas għotja ta' strumenti azzjonarji li għaliha jkun ġie applikatil-paragrafu 24:

- (a) jekk is-saldu jsehh matul il-perjodu tal-vestment, l-entità għandha tikkontabilizza s-saldu bħala aċċellerazzjoni tal-vestment, u għandha għalhekk tirrikonoxxi minnufih l-ammont li kieku kien ikun rikonoxxut għal servizzi rċevuti matul il-bqija tal-perjodu tal-vestment.

- (b) kull pagament magħmul mas-saldu għandu jiġi kontabilizzat bhala x-xiri lura ta' strumenti azzjonarji, i.e. bhala tnaqqis mill-ekwiżità, hlief sal-punt li l-pagament jaqbeż il-valur intrinsiku tal-istrumenti azzjonarji, imkejje fid-data tax-xiri lura. Kull eċċess bhal dan għandu jiġi rikonossut bhala spiza.

Modifikazzjonijiet għat-termini u għall-kundizzjonijiet li fuqhom ikunu ġew mogħtija l-istrumenti azzjonarji, inklużi kancellamenti u saldi

- 26 Entità tista' timmodifika t-termini u l-kundizzjonijiet li fuqhom ikunu ġew mogħtija l-istrumenti azzjonarji. Pereżempju, tista' tnaqqas il-prezz tal-eżerċizzju ta' opzjonijiet mogħtija lill-impjegati (i.e. tipprezza l-opzjonijiet mill-ġdid), u b'hekk iżżid il-valur ġust ta' dawk l-opzjonijiet. Ir-rekwiziti fil-paragrafi 27–29 għall-kontabilità tal-effetti tal-modifikazzjonijiet huma espressi fil-kuntest ta' tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma mal-impjegati. Madankollu, ir-rekwiziti għandhom japplikaw ukoll għal tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ma' partijiet oħra barra mill-impjegati, li huma mkejla b'referenza għall-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija. F'dan l-aħhar każ, kull referenza fil-paragrafi 27–29 għad-data tal-ghotja għandha minflok tirreferi għad-data li fiha l-entità tikseb l-oġġetti jew li fiha l-kontroparti tagħti servizz.
- 27 L-entità għandha tirrikonoxxi, bhala minimu, is-servizzi rċevuti mkejla bil-valur ġust tad-data tal-ghotja tal-istrumenti azzjonarji mogħtija, hlief meta dawk l-istrumenti azzjonarji ma jiġux vestiti minhabba li jonqsu milli jissodisfaw kundizzjoni ta' vestiment (jekk mhix kundizzjoni tas-suq) li kienet ġiet speċifikata fid-data tal-ghotja. Dan japplika irrispettivament minn kull modifikazzjoni għat-termini u l-kundizzjonijiet li fuqhom ġew mogħtija l-istrumenti azzjonarji, jew minn xi kancellament jew saldu ta' dik l-ghotja ta' strumenti azzjonarji. Barra minn hekk, l-entità għandha tirrikonoxxi l-effetti ta' modifikazzjonijiet li jżidu l-valur ġust totali tal-arranġament ta' pagament ibbażat fuq l-ishma jew li huma b'xi mod ieħor ta' benefiċċju għall-impjegat. Gwida għal meta jiġi applikat dan ir-rekwizit hi mogħtija f'Appendiċi B.
- 28 Jekk entità tikkancella jew thallas għotja ta' strumenti azzjonarji matul il-perijodu tal-vestment (li mhix għotja kkanċellata minhabba telf ta' dritt meta l-kundizzjonijiet tal-vestment ma jiġux issodisfati):
- (a) l-entità għandha tirrapporta l-kancellament jew is-saldu bhala aċċellerazzjoni tal-vestment, u għandha għalhekk tirrikonoxxi minnufih l-ammont li kieku kien ikun rikonossut għal servizzi rċevuti matul il-bqija tal-perijodu tal-vestment.
- (b) kull pagament magħmul lill-impjegat mal-kancellament jew saldu tal-ghotja għandu jiġi kkontabilizzat bhala x-xiri lura ta' interess propjetarju, i.e. bhala tnaqqis fl-ekwiżità, hlief sal-punt li l-pagament jaqbeż il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija, imkejla fid-data tax-xiri lura. Kull eċċess bhal dan għandu jiġi rikonossut bhala spiza.
- (c) jekk jingħataw strumenti azzjonarji godda lill-impjegat u, fid-data meta jingħataw dawk l-istrumenti azzjonarji godda, l-entità tidentifika l-istrumenti azzjonarji godda mogħtija bhala strumenti azzjonarji ta' sostituzzjoni għall-istrumenti azzjonarji kkanċellati, l-entità għandha tikkontabilizza l-ghoti ta' strumenti azzjonarji ta' sostituzzjoni bl-istess mod bhal modifikazzjoni għall-ghotja originali ta' strumenti azzjonarji, skont il-paragrafu 27 u l-gwida f'Appendiċi B. Il-valur ġust inkrementali mogħti hu d-differenza bejn il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji ta' sostituzzjoni u l-valur ġust nett tal-istrumenti azzjonarji kkanċellati, fid-data li fiha jingħataw l-istrumenti azzjonarji ta' sostituzzjoni. Il-valur ġust nett tal-istrumenti azzjonarji kkanċellati hu l-valur ġust tagħhom, eżattament qabel il-kancellament, nieqes l-ammont ta' kull pagament magħmul lill-impjegat mal-kancellament tal-istrumenti azzjonarji li hu entrat bhala tnaqqis mill-ekwiżità skont (b) hawn fuq. Jekk l-entità ma tidentifikax l-istrumenti azzjonarji godda mogħtija bhala strumenti azzjonarji ta' sostituzzjoni għall-istrumenti azzjonarji kkanċellati, l-entità għandha tikkontabilizza dawk l-istrumenti azzjonarji godda bhala għotja ġdida ta' strumenti azzjonarji.
- 29 Jekk entità tixtri lura strumenti azzjonarji vestiti, il-pagament magħmul lill-impjegat għandu jiġi kkontabilizzat bhala tnaqqis mill-ekwiżità, hlief sal-punt li l-pagament jeċċedi l-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mixtrija lura, imkejla fid-data tax-xiri lura. Kull eċċess bhal dan għandu jiġi rikonossut bhala spiza.

TRANŻAZZJONIJET TA' PAGAMENTI BBAŻATI FUQ L-ISHMA SSALDATI BI FLUS

- 30 Għal tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldati bi flus, l-entità għandha tkejje l-oġġetti jew is-servizzi akkwistati u l-obbligazzjoni mgarrba fil-valur ġust tal-obbligazzjoni. Sakemm tithallas l-obbligazzjoni, l-entità għandha tkejje il-valur ġust tal-obbligazzjoni mill-ġdid f'kull data tar-rapportagġ u fid-data tas-saldu, bi kull tibdil fil-valur ġust jiġi rikonossut fil-profit jew fit-telf għall-perijodu.

- 31 Pereżempju, entità tista' taghti drittijiet ta' apprezzament ta' ishma f'għotja lill-impjegati bhala parti mill-pakkett ta' rimunerazzjoni tagħhom, u b'hekk l-impjegati jsiru intitolati għal pagament futur fi flus (minflok fi strument azzjonarju), ibbażat fuq iż-żjeda fil-prezz tal-ishma tal-entità minn livell speċifikat fuq perijodu ta' żmien speċifikat. Jew entità tista' taghti lill-impjegati tagħha dritt li jirċievu pagament futur fi flus billi tagħtihom dritt għall-ishma (inklużi ishma li għandhom jinħarġu mal-eżerċizzju tal-opzjonijiet fuq l-ishma) li jistgħu jinfdew, jew b'mod obbligatorju (eż. mal-waqfien tal-impjegat) jew fuq għażla tal-impjegat.
- 32 L-entità għandha tirrikonoxxi s-servizzi rċevuti, u l-obbligazzjoni li thallas għal dawk is-servizzi, hekk kif l-impjegati jwettqu s-servizz. Pereżempju, xi drittijiet ta' apprezzament tal-ishma jiġu vestiti minnufih, u għalhekk l-impjegati mhumiex meħtieġa jtemmu perijodu speċifikat ta' servizz biex isiru intitolati għall-pagament fi flus. Fin-nuqqas ta' evidenza kuntrarja, l-entità għandha tippreżumi li s-servizzi mwettqa mill-impjegati bi skambju għad-drittijiet ta' apprezzament tal-ishma jkunu ġew rċevuti. Għalhekk, l-entità għandha tirrikonoxxi minnufih is-servizzi rċevuti u l-obbligazzjoni li għandha thallas għalihom. Jekk drittijiet ta' apprezzament tal-ishma ma jsirux vestiti sakemm l-impjegati jkunu temmew perijodu speċifikat ta' servizz, l-entità għandha tirrikonoxxi s-servizzi rċevuti, u l-obbligazzjoni li għandha thallas għalihom, hekk kif l-impjegati jwettqu s-servizz matul dak il-perijodu.
- 33 L-obbligazzjoni għandha titkejjel, inizjalment u f'kull data tar-rapportagġ sakemm tithallas, fil-valur ġust tad-drittijiet tal-apprezzament tal-ishma, billi jiġi applikat mudell tal-ipprezzar tal-opzjonijiet, filwaqt li jiġu kkunsidrati t-termini u l-kundizzjonijiet li fuqhom ġew mogħtija d-drittijiet ta' apprezzament tal-ishma, u kemm l-impjegati jkunu taw servizz sa dik id-data.

TRANŻAZZJONIJET TA' PAGAMENTI BBAŻATI FUQ L-ISHMA B'ALTERNATTIVI TA' HLAS BI FLUS

- 34 Għal tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma li fihom it-termini tal-arranġament jaġhtu l-għażla jew lill-entità jew lill-kontroparti li l-entità thallas it-tranżazzjoni bi flus (jew b'assi ohra) jew li tohroġ strumenti azzjonarji, l-entità għandha tikkontabilizza dik it-tranżazzjoni, jew il-komponenti ta' dik it-tranżazzjoni, bhala tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma ssaldata bi flus jekk, u sal-punt li, l-entità tkun dahlet għal obbligazzjoni biex thallas bi flus jew b'assi ohra, jew bhala tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma ssaldata b'ekwità jekk, u sal-punt li, ma tkun dahlet għal ebda obbligazzjoni bhal din.

Tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma li fihom it-termini tal-arranġament jipprovdu lill-kontroparti b'għażla ta' saldu

- 35 Jekk entità tkun tat id-dritt lill-kontroparti biex tagħzel jekk tranżazzjoni ta' pagament ibbażata fuq l-ishma tiġix issaldata fi flus ⁽¹⁾ jew bil-hruġ ta' strumenti azzjonarji, l-entità tkun tat strument finanzjarju kompost, li jinkludi komponent tad-dejn (i.e. id-dritt tal-kontroparti li titlob pagament fi flus) u komponent ta' ekwità (i.e. id-dritt tal-kontroparti li titlob saldu fi strumenti azzjonarji minflok fi flus). Għal tranżazzjonijiet ma' partijiet li mhumiex l-impjegati, li fihom il-valur ġust tal-oġġetti jew servizzi rċevuti jitkejjel direttament, l-entità għandha tkejjel il-komponent tal-ekwità tal-istrument finanzjarju kompost bhala d-differenza bejn il-valur ġust tal-oġġetti jew servizzi rċevuti u l-valur ġust tal-komponent tad-dejn, fid-data meta jiġu rċevuti l-oġġetti jew servizzi.
- 36 Għal tranżazzjonijiet ohra, li jinkludu tranżazzjonijiet mal-impjegati, l-entità għandha tkejjel il-valur ġust tal-istrument finanzjarju kompost fid-data tal-kejl, filwaqt li tikkunsidra t-termini u l-kundizzjonijiet li fuqhom kienu ġew mogħtija d-drittijiet għall-flus jew għall-istrumenti azzjonarji.
- 37 Biex tapplika l-paragrafu 36, l-entità għandha l-ewwel tkejjel il-valur ġust tal-komponent tad-dejn, u mbagħad għandha tkejjel il-valur ġust tal-komponent tal-ekwità — filwaqt li jiġi kkunsidrat li l-kontroparti għandha ċċedi d-dritt li tirċievi flus biex tirċievi l-istrument azzjonarju. Il-valur ġust tal-istrument finanzjarju kompost hu s-somma totali tal-valuri ġusti taż-żewġ komponenti. Madankollu, tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma, li fihom il-kontroparti għandha l-għażla ta' saldu huma spiss strutturati b'tali mod li l-valur ġust ta' alternattiva partikolari ta' saldu jkun l-istess bhal tal-ohra. Pereżempju, il-kontroparti jista' jkollha l-għażla li tirċievi opzjonijiet fuq l-ishma jew drittijiet ta' apprezzament ta' ishma ssaldata fi flus. F'każijiet bhal dawn, il-valur ġust tal-komponent tal-ekwità hu żero, u għalhekk il-valur ġust tal-istrument finanzjarju kompost hu l-istess bhal dak tal-valur ġust tal-komponent tad-dejn. Bil-maqlub, jekk il-valuri ġusti tal-alternattivi tal-saldu jkunu differenti, il-valur ġust tal-komponent tal-ekwità normalment ikun iktar minn żero, u f'dan il-każ il-valur ġust tal-istrument finanzjarju kompost ikun akbar mill-valur ġust tal-komponent tad-dejn.

⁽¹⁾ Fil-paragrafi 35–43, ir-referenzi kollha għall-flus jinkludu wkoll assi ohra tal-entità.

- 38 L-entità għandha tirrapporta separatament l-oġġetti jew is-servizzi rċevuti jew akkwistati għar-rigward ta' kull komponent tal-istrument finanzjarju kompost. Għall-komponent tad-dejn, l-entità għandha tirrikonoxxi l-oġġetti jew is-servizzi akkwistati, u l-obbligazzjoni li thallas għal dawk l-oġġetti jew servizzi, waqt li l-kontroparti tforni l-oġġetti jew tagħti s-servizz, skont ir-reqwiziti li japplikaw għal tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldati bi flus (paragrafi 30–33). Għall-komponent tal-ekwità (jekk ikun hemm), l-entità għandha tirrikonoxxi l-oġġetti jew s-servizzi rċevuti, u żjieda fl-ekwità, waqt li l-kontroparti tforni l-oġġetti jew tagħti s-servizz, skont ir-reqwiziti li japplikaw għal tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldati b'ekwità (paragrafi 10–29).
- 39 Fid-data tas-saldu, l-entità għandha tkejjel mill-gdid l-obbligazzjoni skont il-valur ġust tagħha. Jekk entità tohròg strumenti azzjonarji mas-saldu minflok thallas fi flus, l-obbligazzjoni għandha tiġi ttrasferita direttament lill-ekwità, bhala l-korrispettiv għall-istrumenti azzjonarji mahruġa.
- 40 Jekk l-entità thallas bi flus mas-saldu minnflok ma tohrìg strumenti ta' ekwità, dak il-pagament għandu jiġi applikat sabiex l-obbligazzjoni tiġi ssaldata kollha. Kull komponent ta' ekwità rikonoxxut qabel għandu jibqa' fi hdan l-ekwità. Meta tkun għażlet li tircievi flus għall-hlas, il-kontroparti tkun irrinunzjat d-dritt li tircievi strumenti ta' ekwità. Madankollu, dan ir-reqwizit ma jimpedixx lill-entità milli tirrikonoxxi trasferiment fl-ekwità, i.e. trasferiment minn komponent ta' ekwità għal ieħor.

Tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma li fihom it-termini tal-arranġament jipprovdu lill-entità b'għażla ta' saldu

- 41 Għal tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma, li fiha t-termini tal-arranġament jipprovdu lil entità bl-għażla jekk thallasx bi flus jew bil-hruġ ta' strumenti azzjonarji, l-entità għandha tiddetermina jekk għandhiex obbligu preżenti biex thallas fi flus u tikkontabilizza t-tranżazzjoni tal-pagament ibbażat fuq l-ishma b'dak il-mod. L-entità għandha obbligu preżenti biex thallas fi flus jekk l-għażla li thallas fi strumenti azzjonarji m'għandha l-ebda sustanza kummerċjali (eż. minhabba li l-entità hi pprojbita legalment milli tohròg ishma), jew l-entità għandha Prattika fil-passat jew politika ddikjarata ta' hlas bi flus, jew ġeneralment thallas bi flus kull meta l-kontroparti titlob għal hlas bi flus.
- 42 Jekk entità għandha obbligu preżenti biex thallas bi flus, hija għandha tikkontabilizza t-tranżazzjoni skont ir-reqwiziti li japplikaw għal tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldati fi flus, fil-paragrafi 30–33.
- 43 Jekk ma jeżisti l-ebda obbligu bħal dan, l-entità għandha tikkontabilizza t-tranżazzjoni skont ir-reqwiziti li japplikaw għat-tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldati b'ekwità, fil-paragrafi 10–29. Mas-saldu:
- (a) jekk l-entità tagħzel li thallas bi flus, il-pagament bi flus għandu jiġi kkontabilizzat bhala x-xiri lura ta' interess propjetarju, i.e. bhala tnaqqis minn ekwità, hlief kif innutat f(c) hawn taht.
- (b) jekk entità tagħzel li thallas billi tohròg strumenti azzjonarji, ma tkun meħtieġa l-ebda entrata oħra fil-kotba (barra t-trasferiment minn komponent ta' ekwità għal ieħor, jekk ikun meħtieġ), hlief kif innutat f(c) hawn taht.
- (c) jekk l-entità tagħzel l-alternativa tas-saldu bl-oghla valur ġust, hekk kif jidher fid-data tas-saldu, l-entità għandha tirrikonoxxi spiża addizzjonali għall-eċċess ta' valur mogħti, i.e. id-differenza bejn il-flus mħallsa u l-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji li kieku kienu jinharġu, jew id-differenza bejn il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mahruġa u l-ammont ta' flus li kieku kien jithallas, skont liema minnhom hu applikabbli.

ŻVELAR

- 44 Entità għandha tiżvela informazzjoni li tippermetti lill-utenti tar-rapporti finanzjarji biex jifhmu n-natura u l-kwantità tal-arranġamenti ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma li kienu jeżistu matul il-perjodu.
- 45 Biex iddahhal fis-seħh il-prinċipju fil-paragrafu 44, l-entità għandha bhala minimu tiżvela dan li ġej:
- (a) deskrizzjoni ta' kull tip ta' pagament ibbażat fuq l-ishma li kien jeżisti fi kull żmien matul il-perjodu, inklużi t-termini u l-kundizzjonijiet ġenerali ta' kull arranġament, bħal reqwiziti ta' vestiment, it-terminu massimu tal-opzjonijiet mogħtija, u l-metodu tas-saldu (eż. jekk hux fi flus jew f'ekwità). Entità b'tipi sostanzjalment simili ta' arranġamenti ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma tista' tiġbor din l-informazzjoni f'daqqa, hlief jekk żvelar separat ta' kull arranġament ikun meħtieġ biex jissodisfa l-prinċipju fil-paragrafu 44.

- (b) in-numru u l-medja ppiżata tal-prezzijiet tal-eżerċizzju tal-opzjonijiet fuq l-ishma għal kull wiehied mill-gruppi ta' opzjonijiet li ġejjin:
- (i) pendenti fil-bidu tal-perijodu;
  - (ii) mogħtija matul il-perijodu;
  - (iii) ċeduti matul il-perijodu;
  - (iv) eżerċitati matul il-perijodu;
  - (v) skaduti matul il-perijodu;
  - (vi) pendenti fit-tmiem tal-perijodu; u
  - (vii) eżerċitabbli fit-tmiem tal-perijodu.
- (c) għal opzjonijiet fuq l-ishma eżerċitati matul il-perijodu, il-medja ppiżata tal-prezz tal-ishma fid-data tal-eżerċizzju. Jekk l-opzjonijiet ikunu ġew eżerċitati fuq bażi regolari matul il-perijodu kollu, l-entità tista' minflok tiżvela l-medja ppiżata tal-prezz tal-ishma matul dak il-perijodu.
- (d) għal opzjonijiet fuq l-ishma pendenti fit-tmiem tal-perijodu, il-medda tal-prezzijiet tal-eżerċizzju u medja ppiżata tal-bqija tal-hajja kuntrattwali. Jekk il-medda tal-prezzijiet tal-eżerċizzju tkun wiesgħa, l-opzjonijiet pendenti għandhom jitqassmu f'med li jkunu ta' siwi biex jiġi stmat in-numru u l-għażla taż-żmien tal-ishma addizzjonali li jistgħu jinharġu u l-flus li jistgħu jiġu rċevuti hekk kif daww l-opzjonijiet jiġu eżerċitati.
- 46 Entità għandha tiżvela informazzjoni li tippermetti lill-utenti tar-rapporti finanzjarji li jifhmu kif il-valur ġust tal-oġġetti jew tas-servizzi rċevuti, jew il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija, matul il-perijodu ġie stabbilit.
- 47 Jekk entità tkun kejlet il-valur ġust ta' oġġetti jew ta' servizzi rċevuti bhala korrispettiv għal strumenti azzjonarji tal-entità b'mod indirett, b'referenza għall-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija, biex tagħti effett għall-prinċipju fil-paragrafu 46 l-entità għandha bhala minimu tiżvela dawn li ġejjin:
- (a) għal opzjonijiet fuq l-ishma mogħtija matul il-perijodu, il-medja ppiżata tal-valur ġust ta' daww l-opzjonijiet fid-data tal-kejl u informazzjoni dwar kif dak il-valur ġust kien ġie mkejjel, inkluż:
- (i) il-mudell tal-ipprezzar tal-opzjonijiet użat u l-inputs għal dak il-mudell, inklużi, il-medja ppiżata tal-prezz tal-ishma, il-prezz tal-eżerċizzju, il-volatilità mistennija, il-hajja tal-opzjoni, dividendi mistennija, ir-rata ta' imghax li tkun hielsa mir-riskju u kull *inputs* oħra għall-mudell, inklużi l-metodu użat u l-preżunzjonijiet magħmula biex jiġu inkorporati l-effetti tal-eżerċizzju bikri mistenni;
  - (ii) kif il-volatilità mistennija ġiet stabbilita, inkluża spjegazzjoni ta' kemm il-volatilità mistennija kienet ibbażata fuq il-volatilità storika; u
  - (iii) jekk u kif ġew inkorporati karatteristiċi oħra tal-ghotja ta' opzjoni fil-kejl tal-valur ġust, bħal kundizzjoni tas-suq.
- (b) għal strumenti azzjonarji mogħtija matul il-perijodu (i.e. daww li mhumiex opzjonijiet fuq l-ishma), in-numru u l-medja ppiżata tal-valur ġust ta' daww l-istrumenti azzjonarji fid-data tal-kejl, u informazzjoni dwar kif ġie mkejjel dak il-valur ġust, inkluż:
- (i) jekk il-valur ġust ma ġiex imkejjel fuq il-bażi ta' prezz tas-suq osservabbli, kif ġie stabbilit;
  - (ii) jekk u kif id-dividendi mistennija ġewx inkorporati fil-kejl tal-valur ġust; u
  - (iii) jekk u kif xi karatteristiċi oħra tal-istrumenti azzjonarji mogħtija ġew inkorporati fil-kejl tal-valur ġust.
- (c) għal arrangamenti ta' pagament ibbażat fuq l-ishma li kienu ġew immodifikati matul il-perijodu:
- (i) spjegazzjoni ta' daww il-modifikazzjonijiet;
  - (ii) il-valur ġust inkrementali mogħti (bhala riżultat ta' daww il-modifikazzjonijiet); u
  - (iii) informazzjoni dwar kif ġie mkejjel il-valur ġust inkrementali mogħti, b'mod konsistenti mar-rewżiti stabbiliti f'(a) u (b) fuq, fejn applikabbli.

- 48 Jekk entità tkun kejjlet il-valur ġust ta' oġġetti jew servizzi rċevuti matul il-perijodu b'mod dirett, l-entità għandha tiżvela kif ġie stabbilit dak il-valur ġust, eż. jekk il-valur ġust ġiex imkejjejl bi prezz tas-suq għal dawk l-oġġetti jew servizzi.
- 49 Jekk entità tkun ikkonfutata is-suppożizzjoni fil-paragrafu 13, għandha tiżvela dak il-fatt, u għandha tagħti spjegazzjoni għaliex is-suppożizzjoni għiet ikkonfutata.
- 50 Entità għandha tiżvela informazzjoni li tippermetti lill-utenti tar-rapporti finanzjarji li jifhmu l-effett tat-tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma fuq il-profit jew fuq it-telf tal-entità għall-perijodu u fuq il-pożizzjoni finanzjarja tagħha.
- 51 Biex il-prinċipju fil-paragrafu 50 ikollu effett, l-entità għandha bhala minimu tiżvela dan li ġej:
- (a) l-ispiza totali rikonoxxuta għall-perijodu li tirriżulta minn tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma li fihom l-oġġetti jew is-servizzi rċevuti ma kkwalfikawx għal rikonoxximent bhala assi u għalhekk ġew rikonoxxuti minnufih bhala spiza, inkluż l-iżvelar separat ta' dik il-parti tal-ispiza totali li tirriżulta minn tranzazzjonijiet entrati bhala tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldati bl-ekwità;
  - (b) għal obligazzjonijiet li jirriżultaw minn tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma:
    - (i) l-ammont totali miżmum fil-kotba fit-tmiem tal-perijodu; u
    - (ii) il-valur intrinsiku totali fit-tmiem tal-perijodu ta' obligazzjonijiet li għalihom, id-dritt tal-kontroparti għal flus jew assi ohra jkun vestiti sat-tmiem tal-perijodu (eż. drittijiet vestiti ta' apprezzament ta' ishma).
- 52 Jekk l-informazzjoni meħtieġa li tiġi żvelata minn dan l-IFRS ma tissodisfax il-prinċipji fil-paragrafi 44, 46 u 50, l-entità għandha tiżvela dik l-informazzjoni addizzjonali li tista' tkun meħtieġa biex dawn jiġu ssodisfati.

DISPOŻIZZJONIJET TRANŻITORJI

- 53 Għal tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldati b'ekwità, l-entità għandha tapplika dan l-IFRS għal għotjiet ta' ishma, opzjonijiet fuq l-ishma jew strumenti azzjonarji ohra li kienu ngħataw wara s-7 ta' Novembru 2002 u li kienu għadhom ma ġewx vestiti fid-data effettiva ta' dan l-IFRS.
- 54 L-entità hi inkoraġġita, iżda mhix meħtieġa, li tapplika dan l-IFRS għal għotjiet ohrajn ta' strumenti azzjonarji jekk l-entità tkun żvelat pubblikament il-valur ġust ta' dawk l-istrumenti azzjonarji, stabbilit fid-data tal-kejli.
- 55 Għall-għotjiet kollha ta' strumenti azzjonarji li għalihom jiġi applikat l-IFRS, l-entità għandha tirrevedi u turi mill-ġdid l-informazzjoni komparattiva u, fejn applikabbli, għandha taġġusta l-bilanċ tal-ftuh tal-qligħ imfaddal għall-perijodu l-aktar bikri pprezentat.
- 56 Għall-għotjiet kollha ta' strumenti azzjonarji li għalihom ikun għadu ma ġiex applikat dan l-IFRS (eż. strumenti azzjonarji mogħtija fis-7 ta' Novembru 2002 jew qabel), l-entità għandha madankollu tiżvela l-informazzjoni meħtieġa mill-paragrafi 44 u 45.
- 57 Jekk, wara li l-IFRS isir effettiv, entità timmodifika t-termini jew il-kundizzjonijiet ta' għotja ta' strumenti azzjonarji li għalihom ma jkunx ġie applikat dan l-IFRS, l-entità għandha madankollu tapplika l-paragrafi 26–29 biex tikkontabilizza kull modifikazzjonijiet bħal dawn.
- 58 Għal obligazzjonijiet li jirriżultaw minn tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma eżistenti fid-data effettiva ta' dan l-IFRS, l-entità għandha tapplika l-IFRS b'mod retrospettiv. Għal dawn l-obbligazzjonijiet, l-entità għandha tirrevedi u turi mill-ġdid l-informazzjoni komparattiva, inkluż aġġustament tal-bilanċ tal-ftuh tal-qligħ imfaddal tal-aktar perijodu bikri pprezentat li għalih tkun għiet riveduta l-informazzjoni komparattiva, hlief li l-entità mhix meħtieġa tirrevedi l-informazzjoni komparattiva sakemm dik l-informazzjoni tirreferi għal perijodu jew data li tiġi qabel is-7 ta' Novembru 2002.
- 59 L-entità hi mheġġa, iżda mhix meħtieġa, tapplika l-IFRS b'mod retrospettiv għal obligazzjonijiet ohra li jirriżultaw minn tranzazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma, pereżempju, għal obligazzjonijiet li jkunu ġew issaldati matul il-perijodu li għalih tkun għiet ipprezentata l-informazzjoni komparattiva.

DATA EFFETTIVA

- 60 Entità għandha tapplika dan l-IFRS għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mheġġa. Jekk entità tapplika l-IFRS għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, hija għandha tiżvela dan il-fatt.

Appendiċi A

Termini definiti

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

arrangament ta' pagament ibbażat fuq l-ishma	Ftehim bejn l-entità u parti oħra (inkluż impjegat) biex jidhlu fi tranzazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma, li b'hekk tintitola lill-parti l-oħra li tircievi flus jew assi oħra tal-entità għal ammonti li huma bbażati fuq il-prezz tal-ishma tal-entità jew strumenti azzjonarji oħra tal-entità, jew li tircievi strumenti azzjonarji tal-entità, sakemm il-kundizzjonijiet speċifikati tal-vestment, jekk ikun hemm, jiġu ssodisfati.
aspett ta' reload	Karatteristika li tipprovdi għal għotja awtomatika ta' opzjonijiet addizzjonali fuq l-ishma kull meta d-detentur tal-opzjoni jeżerċita opzjonijiet mogħtija preċedement billi juża l-ishma ta' entità, minflok flus, biex jissodisfa l-prezz tal-eżerċizzju.
data tal-ghotja	Id-data li fiha l-entità u parti oħra (inkluż impjegat) jaqblu fuq arrangament ta' pagament ibbażat fuq l-ishma, li taħtat meta l-entità u l-kontroparti jkollhom ftehim komuni tat-termini u l-kundizzjonijiet tal-arrangament. Fid-data tal-ghotja, l-entità tikkonferixxi fuq il-kontroparti d-dritt għal flus, assi oħra, jew strumenti azzjonarji tal-entità, sakemm il-kundizzjonijiet tal-vestment speċifikati, jekk ikun hemm, jiġu ssodisfati. Jekk dak il-ftehim hu sugġett għal proċess ta' approvazzjoni (pereżempju, mill-azzjonisti), id-data tal-ghotja hi d-data meta tinkiseb l-approvazzjoni.
data tal-kejl	Id-data li fiha l-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija jitkejjel għall-ghanijiet ta' dan l-IFRS. Għat-tranzazzjonijiet ma' impjegati u oħrajn li jipprovdu servizzi simili, id-data tal-kejl hi d-data tal-ghotja. Għal tranzazzjonijiet ma' partijiet oħra barra l-impjegati (u dawk li jipprovdu servizzi simili), id-data tal-kejl hi d-data li fiha l-entità tikseb l-oġġetti jew li fiha l-kontroparti tagħti s-servizz.
impjegati u oħrajn li jipprovdu servizzi simili	Individwi li jagħtu servizzi personali lill-entità u jew (a) l-individwi huma meqjusa bhala impjegati għal skopijiet legali jew ta' taxxa, (b) l-individwi jahdmu għall-entità taħt id-direzzjoni tagħha bl-istess mod bħal individwi li huma meqjusa bhala impjegati għal skopijiet legali jew ta' taxxa, jew (c) is-servizzi mogħtija huma simili għal dawk mogħtija mill-impjegati. Pereżempju, it-terminu jhaddan il-personal tal-manigment kollu, i.e. dawk il-persuni li għandhom l-awtorità u r-responsabbiltà li jipplanaw, jidderieġu u jikkontrollaw l-attivitajiet tal-entità, inklużi diretturi mhux eżekuttivi.
kundizzjoni tas-suq	Kundizzjoni li fuqha jiddependu l-prezz tal-eżerċizzju, il-vestment jew l-eżerċitabbiltà ta' strument azzjonarju li hu relatat mal-prezz tas-suq tal-istrumenti azzjonarji tal-entità, bħal pereżempju li jintlaħaq prezz tas-sehem speċifikat jew ammont speċifikat ta' valur intrinsiku ta' opzjoni fuq l-ishma, jew li jintlaħaq mira speċifikata li hi bbażata fuq il-prezz tas-suq tal-istrumenti azzjonarji tal-entità b'relazżjoni ma' indici tal-prezzijiet tas-suq ta' strumenti azzjonarji ta' entitajiet oħra.
kundizzjonijiet tal-vestment	Il-kundizzjonijiet li għandhom jiġu ssodisfati biex il-kontroparti ssir intitolata tircievi flus, assi jew strumenti azzjonarji oħra tal-entità, taħt arrangament ta' pagament ibbażat fuq l-ishma. Kundizzjonijiet tal-vestment jinkludu kundizzjonijiet ta' servizz, li jeħtieġu lill-parti l-oħra li ttemm perijodu speċifiku ta' servizz, u kundizzjonijiet ta' prestazzjoni, li jeħtieġu li jintlaħqu miri speċifikati ta' prestazzjoni (bħal żjieda speċifikata fil-profit tal-entità fuq perijodu speċifikat ta' żmien).
opzjoni fuq l-ishma	Kuntratt li jagħti d-dritt, iżda mhux l-obbligu, lid-detentur li jissottoskrivi għall-ishma tal-entità bi prezz fiss jew determinabbli għal perijodu speċifikat ta' żmien.
opzjoni reload	Opzjoni ġdida fuq l-ishma mogħtija meta jintuża sehem biex jissodisfa l-prezz tal-eżerċizzju ta' opzjoni preċedenti fuq l-ishma.
perijodu tal-vestment	Il-perijodu li matulu għandhom jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet kollha speċifikati tal-vestment ta' arrangament ta' pagament ibbażat fuq l-ishma.
strument azzjonarju	Kuntratt li jagħti evidenza ta' interess residwu fl-assi ta' entità wara li jitnaqqsu l-obbligazzjonijiet kollha tagħha. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Il-Qafas jiddefinixxi obbligazzjoni bhala obbligu preżenti tal-entità li tirriżulta minn avvenimenti tal-passat, li s-saldu tagħha hu mistenni li jirriżulta fi hruġ mill-entità ta' rizorsi li jinkorporaw benefiċċji ekonomiċi (i.e. hruġ ta' flus jew assi oħra tal-entità).

strument azzjonarju moghti	Id-dritt (kundizzjonali jew mhux kundizzjonali) għal strument azzjonarju tal-entità kkonferit mill-entità fuq parti oħra, taht arrangament ta' pagament ibbażat fuq l-ishma.
tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma	Tranżazzjoni li fiha l-entità tirċievi oġġetti jew servizzi bħala korrispettiv għal strumenti azzjonarji tal-entità (inklużi ishma jew opzjonijiet fuq l-ishma), jew takkwista oġġetti jew servizzi billi tidhol f'obbligazzjonijiet mal-fornitur ta' dawk l-oġġetti jew servizzi għal ammonti li huma bbażati fuq il-prezz tal-ishma tal-entità jew ta' strumenti azzjonarji oħra tal-entità.
tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma ssaldata b'ekwità	<i>Tranżazzjoni ta' pagamenti bbażat fuq l-ishma</i> li fiha l-entità tirċievi oġġetti jew servizzi bħala korrispettiv għal <i>strumenti azzjonarji</i> tal-entità (inklużi ishma jew opzjonijiet fuq l-ishma),
tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma ssaldata bi flus	Tranżazzjoni ta' pagament ibbażat fuq l-ishma li fiha, l-entità takkwista oġġetti jew servizzi billi tidhol f'obbligazzjoni biex tittrasferixxi flus jew assi oħra lill-fornitur ta' dawk l-oġġetti jew servizzi għal ammonti li huma bbażati fuq il-prezz (jew valur) tal-ishma tal-entità jew ta' strumenti azzjonarji oħra tal-entità.
valur ġust	L-ammont li għalih jista' jiġi skambjat assi, tista' tiġi saldata obbligazzjoni, jew jista' jiġi skambjat strument azzjonarju moghti, bejn partijiet infurmati u disposti fi tranżazzjoni distakkata.
valur intrinsiku	Id-differenza bejn il-valur ġust tal-ishma li għalihom il-kontroparti għandha d-dritt (kundizzjonali jew mhux kundizzjonali) li tissottoskrivi jew li għandha d-dritt li tirċievi, u l-prezz (jekk ikun hemm) li l-kontroparti hi (jew li se tkun) mehtieġa thallas għal dawk l-ishma. Pereżempju, opzjoni fuq l-ishma bi prezz tal-eżerċizzju ta' CU15 (hmistax-il unità monetarja), ⁽¹⁾ fuq sehem b'valur ġust ta' CU20, għandha valur intrinsiku ta' CU5.
vesta	Sar dritt. Taht arrangament ta' pagament ibbażat fuq l-ishma, id-dritt tal-kontroparti li tirċievi flus, assi oħra, jew strumenti azzjonarji tal-entità jiġi vestit hekk kif jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet tal-vestment li jista' jkun hemm speċifikati.

Appendiċi B

Gwida għall-Applikazzjoni

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

Stima tal-valur ġust ta' strumenti azzjonarji moghtija

- B1 Il-paragrafi B2–B41 ta' dan l-appendiċi jiddiskutu l-kejl tal-valur ġust ta' ishma u opzjonijiet moghtija fuq l-ishma, u jiffokaw fuq it-termini u kundizzjonijiet speċifiċi li huma karatteristiċi komuni ta' għotja ta' ishma jew ta' opzjonijiet fuq l-ishma lill-impjegati. Għalhekk, mhuxwiex eżawrjenti. Barra minn hekk, minhabba li l-kwistjonijiet tal-valutazzjoni diskussi hawn taht jiffokaw fuq ishma u opzjonijiet fuq l-ishma moghtija lill-impjegati, huwa preżunt li l-valur ġust tal-ishma jew tal-opzjonijiet fuq l-ishma jitkejjel fid-data tal-għotja. Madankollu, bosta mill-kwistjonijiet tal-valutazzjoni diskussi hawn taht (eż. kif tiddetermina l-volatilità mistennija) japplikaw ukoll fil-kuntest tal-istima tal-valur ġust ta' ishma jew ta' opzjonijiet fuq l-ishma moghtija lil partijiet, li mhumiex l-impjegati, fid-data li fiha l-entità tikseb l-oġġetti jew il-kontroparti taht s-servizz.

⁽¹⁾ F'dan l-appendiċi, l-ammonti monetarji huma ddenominati fi 'unitajiet tal-munita' (CU).

Ishma

- B2 Għal ishma mogħtija lill-impjegati, il-valur ġust tal-ishma għandu jitkejjel bil-prezz tas-suq tal-ishma tal-entità (jew prezz tas-suq smat, jekk l-ishma tal-entità ma jiġux innegożjati pubblikament), aġġustati biex jikkunsidraw it-termini u l-kundizzjonijiet li fuqhom ġew mogħtija l-ishma (hlief għal kundizzjonijiet ta' vestiment li huma esklużi mill-kejl tal-valur ġust skont il-paragrafi 19–21).
- B3 Pereżempju, jekk impjegat mhuwiex intitolat biex jirċievi dividendi matul il-perijodu tal-vestment, dan il-fattur għandu jiġi kkunsidrat meta jiġi smat il-valur ġust tal-ishma mogħtija. Bl-istess mod, jekk ishma huma suġġetti għal restrizzjonijiet fuq trasferiment wara d-data tal-l-vestment, dak il-fattur għandu jiġi kkunsidrat, iżda sal-punt biss li r-restrizzjonijiet ta' wara l-vestment jaffettwaw il-prezz li partecipant tas-suq infurmat u dispost kien iħallas għal dak is-sehem. Pereżempju, jekk ishma jiġu nnegożjati b'mod attiv f'suq attiv u likwidu, restrizzjonijiet fuq trasferiment wara l-vestment jista' jkollhom ftit effett, jekk ikollhom, fuq il-prezz li partecipant tas-suq infurmat u dispost kien iħallas għal dawk l-ishma. Restrizzjonijiet fuq it-trasferiment jew restrizzjonijiet oħra li jeżistu matul il-perijodu tal-vestment m'għandhomx jitqiesu meta jiġi smat il-valur ġust tad-data tal-ghotja tal-ishma mogħtija, minhabba li dawk ir-restrizzjonijiet joriġinaw mill-eżistenza ta' kundizzjonijiet tal-vestment, li huma meqjusa fl-entrati fil-kotba skont il-paragrafi 19–21.

Opzjonijiet fuq l-ishma

- B4 Għal opzjonijiet fuq l-ishma mogħtija lill-impjegati, f'bosta każijiet il-prezzijiet tas-suq ma jkunux disponibbli, minhabba li l-opzjonijiet mogħtija huma suġġetti għal termini u kundizzjonijiet li ma japplikawx għal opzjonijiet innegożjati. Jekk opzjonijiet innegożjati b'termini u kundizzjonijiet simili ma jeżistux, il-valur ġust tal-opzjonijiet mogħtija għandu jiġi smat billi jiġi applikat mudell tal-ipprezzar tal-opzjonijiet.
- B5 L-entità għandha tikkunsidra fatturi li partecipanti tas-suq infurmati u disposti kieku kienu jikkunsidraw fl-għażla tal-mudell tal-ipprezzar tal-opzjonijiet li għandha tapplika. Pereżempju, bosta opzjonijiet tal-impjegati għandhom haġja twila, huma normalment eżercitabbli matul il-perijodu bejn id-data tal-vestment u t-tmiem tal-ħajja tal-opzjoni, u huma spiss eżercitati kmieni. Dawn il-fatturi għandhom jiġu kkunsidrati meta jiġi smat il-valur ġust tad-data tal-ghoti tal-opzjonijiet. Għal bosta entitajiet, dan jista' jimpedixxi l-użu tal-formula Black-Scholes-Merton, li ma tippermettix il-possibbiltà ta' eżercizzju qabel it-tmiem tal-ħajja tal-opzjoni u tista' ma tirriflettix b'mod adegwat l-effetti ta' eżercizzju mistenni bikri. Din lanqas ma tippermetti l-possibbiltà li l-volatilità mistennija u *inputs* oħra tal-mudell jistgħu jvarjaw matul il-ħajja tal-opzjoni. Madankollu, għal opzjonijiet fuq l-ishma b'ħajja kuntrattwali relattivament qasira, jew li għandhom jiġu eżercitati matul perijodu ta' żmien qasir wara d-data tal-vestment, il-fatturi identifikati hawn fuq jistgħu ma japplikawx. F'dawn il-każijiet, il-formola Black-Scholes-Merton tista' tipproduci valur li jkun sostanzjalment l-istess bħal ta' mudell iktar flessibbli tal-ipprezzar tal-opzjonijiet.
- B6 Il-mudelli kollha tal-ipprezzar tal-opzjonijiet, bhala minimu, jikkunsidraw il-fatturi li ġejjin:
- (a) il-prezz tal-eżercizzju tal-opzjoni;
  - (b) il-ħajja tal-opzjoni;
  - (c) il-prezz kurrenti tal-ishma sottostanti;
  - (d) il-volatilità mistennija tal-prezz tal-ishma;
  - (e) id-dividendi mistennija fuq l-ishma (jekk ikun il-każ); u
  - (f) ir-rata ta' imghax bla riskju għal tul il-ħajja tal-opzjoni.

B7 Fatturi oħra li partecipanti tas-suq infurmati u disposti jikkunsidraw fid-determinazzjoni tal-prezz għandhom jitqiesu wkoll (hlief għal kundizzjonijiet tal-vestment u aspetti ta' reload li huma esklużi mill-kejl tal-valur ġust skont il-paragrafi 19–22).

B8 Pereżempju, opzjoni fuq l-ishma mogħtija lil impjegat tipikament ma tistax tiġi eżercitata matul il-perijodi speċifikati (eż. matul il-perijodu tal-vestment jew matul il-perijodi speċifikati mir-regolaturi ta' titoli). Dan il-fattur għandu jiġi kkunsidrat jekk il-mudell tal-ipprezzar tal-opzjonijiet applikat jista' b'xi mod iehor jassumi li l-opzjoni tista' tiġi eżercitata fi kull hin matul haġjitha. Madankollu, jekk entità tuża mudell tal-ipprezzar tal-opzjonijiet li jivvaluta l-opzjonijiet li jistgħu jiġu eżercitati biss fit-tmiem tal-ħajja tal-opzjonijiet, l-ebda aġġustament mhu meħtieġ għall-inabbiltà li jiġu eżercitati matul il-perijodu tal-vestment (jew perijodi oħra matul il-ħajja tal-opzjonijiet), minhabba li l-mudell jassumi li l-opzjonijiet ma jistgħux jiġu eżercitati matul dawk il-perijodi.

- B9 Bl-istess mod, fattur komuni ieħor għal opzjonijiet fuq l-ishma tal-impjegati hi l-possibbiltà ta' eżerċizzju bikri tal-opzjoni, pereżempju, minhabba li l-opzjoni mhix trasferibbli b'mod hieles, jew minhabba li l-impjegat jkollu jeżerċita l-opzjonijiet kollha li jkunu vestiti mal-waqfien mill-impieg. L-effetti tal-eżerċizzju bikri mistenni għandhom jiġu kkunsidrati, kif diskuss fil-paragrafi B16-B21.
- B10 Fatturi li parteċipant tas-suq infurmat u dispost kieku ma jikkunsidrax fid-determinazzjoni tal-prezz ta' opzjoni fuq l-ishma (jew ta' strument azzjonarju ieħor) m'għandhomx jiġu kkunsidrati meta jkun qiegħed jiġi stmat il-valur ġust ta' opzjonijiet fuq l-ishma (jew strumenti azzjonarji oħra) mogħtija. Pereżempju, għal opzjonijiet fuq l-ishma mogħtija lill-impjegati, fatturi li jaffettwaw il-valur tal-opzjoni mill-perspettiva individwali tal-impjegat biss, mhumiex rilevanti biex jiġi stmat il-prezz li kieku kellu jiġi ffixat minn parteċipant tas-suq infurmat u dispost.

Inputs għal mudelli tal-ipprezzar tal-opzjonijiet

- B11 Meta tkun qiegħda tiġi stmata l-volatilità mistennija tal-ishma sottostanti u tad-dividendi fuqhom, l-objettiv hu li jitqarrbu kemm jista' jkun l-aspettattivi li kieku kienu jiġu riflessi f'suq kurrenti jew fi prezz negozjat tal-iskambju għall-opzjoni. Bl-istess mod, meta jiġu stmati l-effetti ta' eżerċizzju bikri ta' opzjonijiet tal-impjegati fuq l-ishma, l-objettiv hu li jitqarrbu kemm jista' jkun l-aspettattivi li parti barranija b'aċċess għal informazzjoni dettaljata dwar kif l-impjegati jeżerċitaw l-opzjonijiet kienet tiżviluppa fuq il-bażi tal-informazzjoni disponibbli fid-data tal-ghoti.
- B12 Ta' spiss, x'aktarx li jkun hemm firxa ta' aspettattivi raġonevoli dwar il-volatilità futura, id-dividendi u l-mod tal-eżerċizzju tal-opzjonijiet. Jekk dan ikun il-każ, għandu jiġi kkalkulat valur mistenni, billi kull ammont li jaqa' f'dik il-firxa jiġi ppiżat bil-probabbiltà assoċjata tiegħu ta' okkorrenza.
- B13 Aspettattivi dwar il-futur huma generalment ibbażati fuq l-esperjenza, immodifikati jekk il-futur hu raġonevolament mistenni li jkun differenti mill-passat. Fxi ċirkustanzi, fatturi li jistgħu jiġu identifikati jistgħu jindikaw li esperjenza storika mhux aġġustata tagħti tbażira relattivament fqira tal-esperjenza futura. Pereżempju, jekk entità b'zewġ linji ta' negozju li jvarjaw b'mod l-aktar ċar tidisporni mil-linja li kienet hafna inqas riskjuża mill-oħra, il-volatilità storika tista' ma tkunx l-aħjar informazzjoni li fuqha għandhom jiġu bbażati l-aspettattivi raġonevoli għall-futur.
- B14 F'ċirkustanzi oħra, l-informazzjoni storika tista' ma tkunx disponibbli. Pereżempju, entità li għada kif bdiet tiġi kkwotata jkollha f'it, jekk ikollha, data storiċi dwar il-volatilità tal-prezz tas-sehem. Entitajiet mhux ikkwotati u entitajiet ikkwotati godda huma diskussi aktar iżjed 'l isfel.
- B15 Fi f'it kliem, entità m'għandhiex tibbaża stimi ta' volatilità, ta' mod ta' eżerċizzju ta' opzjonijiet, u ta' dividendi sempliċement fuq informazzjoni storika mingħajr ma tikkunsidra l-grad li għalih l-esperjenza tal-passat hi mistennija li tista' tbażar b'mod raġonevoli l-esperjenza futura.

Eżerċizzju bikri mistenni

- B16 L-impjegati spiss jeżerċitaw l-opzjonijiet fuq l-ishma kmieni, għal numru ta' raġunijiet. Pereżempju, opzjonijiet fuq l-ishma tal-impjegati huma tipikament mhux trasferibbli. Dan spiss iġieghel lill-impjegati biex jeżerċitaw l-opzjonijiet fuq l-ishma tagħhom kmieni, minhabba li dan hu l-uniku mod għall-impjegati biex jillikwidaw il-pożizzjoni tagħhom. Barra minn hekk, l-impjegati li ma jibqgħux fl-impjeg huma normalment mistennija li jeżerċitaw kull opzjonijiet vestiti f'perijodu qasir ta' żmien, inkella l-opzjonijiet fuq l-ishma jintilfu. Dan il-fattur iwassal għall-eżerċizzju bikri ta' opzjonijiet fuq l-ishma tal-impjegati. Fatturi oħra li jwasslu għall-eżerċizzju bikri huma l-biża' mir-riskju u n-nuqqas ta' diversifikazzjoni tal-ġid.
- B17 Il-mezz li bih l-effetti ta' eżerċizzju bikri mistenni jiġu kkunsidrati jiddependi fuq it-tip ta' mudell tal-ipprezzar tal-opzjonijiet użat. Pereżempju, eżerċizzju bikri mistenni jista' jiġi kkunsidrat billi stima tal-hajja mistennija tal-opzjoni (li, għal opzjoni fuq l-ishma ta' impjegati, hi l-perijodu ta' żmien mid-data tal-ghotja sad-data li fiha l-opzjoni hi mistenni li tiġi eżerċitata) tintuża bħala *input* fil-mudell tal-ipprezzar tal-opzjonijiet (eż. il-formula Black-Scholes-Merton). B'mod alternattiv, eżerċizzju bikri mistenni jista' jiġi mmudellat f'mudell tal-ipprezzar tal-opzjonijiet binomju, jew f'wieħed simili, li juża l-hajja kuntrattwali bħala *input*.
- B18 Fatturi li għandhom jiġu kkunsidrati meta jiġi stmat eżerċizzju bikri jinkludu:
- it-tul tal-perijodu tal-vestment, minhabba li l-opzjoni fuq l-ishma tipikament ma tistax tiġi eżerċitata sat-tmiem tal-perijodu tal-vestment. Għalhekk, id-determinazzjoni tal-implikazzjonijiet tal-valutazzjoni ta' eżerċizzju bikri mistenni hi bbażata fuq is-suppożizzjoni li l-opzjonijiet ser jiġu vestiti. L-implikazzjonijiet tal-kundizzjonijiet tal-vestment huma diskussi fil-paragrafi 19–21.
  - it-tul medju ta' żmien li opzjonijiet simili baqgħu pendenti fil-passat.
  - il-prezz tal-ishma sottostanti. L-esperjenza tista' tindika li l-impjegati għandhom it-tendenza li jeżerċitaw l-opzjonijiet meta l-prezz tal-ishma jilhaq livell speċifkat "il fuq mill-prezz tal-eżerċizzju.

- (d) il-livell tal-impjegat fi hdan l-organizzazzjoni. Pereżempju, l-esperjenza tista' tindika li impjegati ta' livell gholi ghandhom it-tendenza li jeżerċitaw l-opzjonijiet aktar tard mill-impjegati ta' livell baxx (diskuss aktar fil-paragrafu B21).
- (e) il-volatilità mistennija tal-ishma sottostanti. Bhala medja, l-impjegati jista' jkollhom it-tendenza li jeżerċitaw l-opzjonijiet fuq ishma b'volatilità gholja aktar kmieni milli fuq ishma b'volatilità baxxa.
- B19 Kif innutat fil-paragrafu B17, l-effetti ta' eżerċizzju bikri jistgħu jitqiesu billi tintuża stima tal-hajja mistennija tal-opzjoni bhala input f'mudell tal-ipprezzar tal-opzjonijiet. Meta tiġi stmata l-hajja mistennija ta' opzjonijiet fuq l-ishma mogħtija lil grupp ta' impjegati, l-entità tista' tibbaża dik l-istima fuq il-medja ppiżata b'mod adattat tat-tul mistenni ta' dik il-hajja għall-grupp kollu tal-impjegati jew fuq il-medja ppiżata b'mod adattat tat-tul mistenni tal-hajjiet għal sottogruppi ta' impjegati fil-grupp, ibbażata fuq data aktar dettaljata dwar il-mod ta' kif l-impjegati jeżerċitaw l-opzjonijiet (diskuss aktar iżjed 'l isfel).
- B20 Is-separazzjoni ta' għotja ta' opzjonijiet fi gruppi għal impjegati li jeżerċitaw l-opzjonijiet b'mod relattivament omogenju x'aktarx li tkun importanti. Il-valur ta' opzjoni mhuwiex funzjoni lineari tat-terminu ta' opzjoni; il-valur jiżded b'rata dejjem tonqos aktar ma jitwal il-perijodu ta' żmien. Pereżempju, jekk il-preżunzjonijiet l-oħra kollha jkun ugwali, għalkemm opzjoni ta' sentejn tiswa aktar minn opzjoni ta' sena, ma tiswiex id-doppju tagħha. Dan ifisser li meta l-kalkolu tal-istima tal-valur tal-opzjoni jsir fuq il-bażi ta' medja ppiżata waħda ta' hajjiet li tinkludi hajjiet individwali li huma ferm differenti bejniethom, dan jirriżulta f'valur oghla mill-valur ġust totali tal-opzjonijiet mogħtija fuq l-ishma. Is-separazzjoni ta' opzjonijiet mogħtija f'bosta gruppi, li kull wiehed minnom ikollu medda ta' hajjiet relattivament stretta inkluża fil-medja ppiżata tal-hajjiet tiegħu, tnaqqas dak ir-riżultat ta' valur oghla.
- B21 Korrispettiv simili japplikaw meta jiġi użat mudell binomju jew mudell simili. Pereżempju, l-esperjenza ta' entità li tagħti opzjonijiet b'mod mifrux lil-livelli kollha ta' impjegati tista' tindika li l-personal eżekuttiv tal-oghla grad għandu t-tendenza li jzomm l-opzjonijiet tiegħu għal aktar żmien minn kemm iżommuhom dawk l-impjegati li huma fil-grad ta' manigment tan-nofs u li impjegati fi grad iktar baxx għandhom it-tendenza li jeżerċitaw l-opzjonijiet tagħhom aktar kmieni minn kull grupp ieħor. Barra minn hekk, impjegati li huma inkoraġġiti jew li huma meħtieġa li jkollhom ammont minimu ta' strumenti azzjonarji, inklużi opzjonijiet, tal-entità li timpjegahom jistgħu, bhala medja, jeżerċitaw l-opzjonijiet aktar tard minn impjegati li mhumiex suġġetti għal dik id-dispożizzjoni. F'dawk is-sitwazzjonijiet, is-separazzjoni tal-opzjonijiet skont gruppi ta' benefiċjarji li jeżerċitaw l-opzjonijiet b'mod relattivament omogenju, tirriżulta fi stima aktar preċiża tal-valur ġust totali tal-opzjonijiet mogħtija fuq l-ishma.
- Volatilità mistennija*
- B22 Il-volatilità mistennija hi l-kejl tal-ammont ta' kemm il-prezz hu mistenni li jvarja matul perijodu. Il-kejl tal-volatilità użat fil-mudelli tal-ipprezzar tal-opzjonijiet hu d-devjazzjoni standard annwalizzata tar-rati kontinwament rikomposti tar-redditu fuq is-sehem fuq perijodu ta' żmien. Il-volatilità hi tipikament espressa f'termini annwalizzati li huma komparabbli irrispettivament mill-perijodu ta' żmien użat fil-kalkolu, pereżempju, osservazzjonijiet tal-prezzijiet ta' kuljum, kull ġimgħa jew kull xahar.
- B23 Ir-rata ta' redditu (li tista' tkun pożittiva jew negattiva) fuq sehem għal perijodu, tkejjel kemm azzjonist ikun ibbenefika minn dividendi u minn apprezzament (jew deprezzament) tal-prezz tal-ishma.
- B24 Il-volatilità annwalizzata mistennija ta' sehem hi l-medda li fiha r-rata annwali kontinwament rikomposta tar-redditu hi mistennija li taqa' f'bejn wiehed u ieħor żewġ terzi taż-żmien. Pereżempju, meta wiehed jgħid li sehem b'rata mistennija kontinwament rikomposta ta' redditu ta' 12 fil-mija għandha volatilità ta' 30 fil-mija dan ifisser li l-probabbiltà li r-rata ta' redditu fuq is-sehem għal sena tkun bejn -18 fil-mija (12% - 30%) u 42 fil-mija (12% + 30%) hi ta' madwar żewġ terzi. Jekk il-prezz tas-sehem hu CU100 (mitt unità monetarja) fil-bidu tas-sena, u ma jithallsu l-ebda dividendi, il-prezz tas-sehem fit-tmiem tas-sena jkun mistenni li jkun bejn CU83.53 ($CU100 \times e^{-0.18}$) u CU152.20 ($CU100 \times e^{0.42}$) għal bejn wiehed u ieħor żewġ terzi taż-żmien.
- B25 Fatturi li għandhom jiġu kkunsidrati fl-istima tal-volatilità mistennija jinkludu:
- (a) il-volatilità implikata minn opzjonijiet innegożjati tal-ishma fuq l-ishma tal-entità, jew minn strumenti oħra nnegożjati tal-entità li jinkludu karatteristiċi ta' opzjoni (bħal dejn konvertibbli), jekk ikun hemm.
- (b) il-volatilità storika tal-prezz tas-sehem fuq l-aktar perijodu riċenti li normalment ikun proporzjonat mal-perijodu mistenni taż-żmien tal-opzjoni (meta titqies il-bqija tal-hajja kuntrattwali tal-opzjoni u l-effetti ta' eżerċizzju bikri mistenni).
- (c) it-tul ta' żmien kemm ilhom jiġu nnegożjati pubblikament l-ishma tal-entità. Entità kkwotata ġdida jista' jkollha volatilità storika għolja, meta mqabbla ma' entitajiet simili li jkunu ilhom ikkwotati għal aktar żmien. Aktar gwida għal entitajiet ikkwotati godda hi mogħtija hawn taht.
- (d) it-tendenza tal-volatilità li tmur lura għall-medja tagħha, i.e. il-livell medju fuq perijodu ta' żmien fit-tul, u fatturi oħra li jindikaw li l-volatilità futura mistennija tista' tkun differenti mill-volatilità tal-passat. Pereżempju, jekk il-prezz tal-ishma ta' entità kien estremament volatili għal xi perijodu ta' żmien identifikabbli minhabba tentattiv ta' akkwizzizzjoni li ma rnexxiex jew minhabba ristrutturar magġuri, dak il-perijodu jista' ma jitqiesx fil-kalkolu tal-volatilità storika medja annwali.

- (e) intervalli xierqa u regolari għal osservazzjonijiet tal-prezzijiet. L-osservazzjonijiet tal-prezzijiet għandhom ikunu konsistenti minn perijodu għal perijodu. Pereżempju, entità tista' tuża l-prezz tal-gheluq għal kull ġimgħa jew l-ogħla prezz tal-ġimgħa, iżda m'għandhiex tuża l-prezz tal-gheluq għal xi ġimgħat u l-ogħla prezz għal ġimgħat oħra. Barra minn hekk, l-osservazzjonijiet tal-prezzijiet għandhom jiġu mfissra fl-istess munita tal-prezz tal-eżerċizzju.

Entitajiet ikkwotati ġodda

- B26 Kif innutat fil-paragrafu B25, entità għandha tikkunsidra l-volatilità storika tal-prezz tal-ishma fuq l-aktar perijodu riċenti li ġeneralment jikkorrispondi mal-perijodu mistenni taż-żmien tal-opzjoni. Jekk entità ikkwotata ġdida m'għandhiex biżżejjed informazzjoni dwar il-volatilità storika, hija għandha madankollu tikkalkula l-volatilità storika fuq l-itwal perijodu li għalih l-attività tan-negozju tkun disponibbli. Tista' tikkunsidra wkoll il-volatilità storika ta' entitajiet simili wara perijodu komparabbli f'hajjithom. Pereżempju, entità li tkun ġiet ikkwotata għal sena biss u li tagħti opzjonijiet b'hajja mistennija medja ta' hames snin tista' tikkunsidra t-tifsila u l-livell tal-volatilità storika ta' entitajiet fl-istess industrija għall-ewwel sitt snin li fihom l-ishma ta' dawk l-entitajiet ikunu ġew innegozjati pubblikament.

Entitajiet mhux ikkwotati

- B27 Entità mhux ikkwotata ma jkollhiex informazzjoni storika x'wiehed jikkunsidra meta tiġi stmata l-volatilità mistennija. Xi fatturi li għandhom jiġu kkunsidrati minflok huma elenkati hawn taht.
- B28 Fxi każijiet, entità mhux ikkwotata li tohrog opzjonijiet jew ishma b'mod regolari lill-impjegati (jew lil partijiet oħra) setgħet stabbiliet suq intern għall-ishma tagħha. Il-volatilità ta' dawk il-prezzijiet tal-ishma tista' tiġi kkunsidrata meta tiġi stmata l-volatilità mistennija.
- B29 B'mod alternattiv, l-entità tista' tikkunsidra l-volatilità storika jew implikata ta' entitajiet simili ikkwotati, li għalihom l-informazzjoni dwar il-prezz tal-ishma jew dwar il-prezz tal-opzjonijiet hi disponibbli, biex tiġi uzata meta tiġi stmata l-volatilità mistennija. Dan ikun adatt jekk l-entità tkun ibbażat il-valur tal-ishma tagħha fuq il-prezzijiet tal-ishma ta' entitajiet simili ikkwotati.
- B30 Jekk l-entità ma tkunx ibbażat l-istima tal-valur tal-ishma tagħha fuq il-prezzijiet tal-ishma ta' entitajiet simili ikkwotati, u minflok uzat metodoloġija oħra ta' valutazzjoni biex tivvaluta l-ishma tagħha, l-entità tista' tiddeduċi stima tal-volatilità mistennija li tkun konsistenti mal-metodoloġija ta' valutazzjoni. Pereżempju, l-entità tista' tivvaluta l-ishma tagħha fuq il-bażi tal-attiv nett jew tal-qligħ. Tista' tikkunsidra l-volatilità mistennija ta' dawk il-valuri tal-attiv nett jew tal-qligħ.

Dividendi mistennija

- B31 Jekk id-dividendi mistennija għandhomx jiġu kkunsidrati meta jitkejjel il-valur ġust ta' ishma jew opzjonijiet mogħtija jiddependi fuq jekk il-kontroparti hijiex intitolata għal dividendi jew ekwivalenti ta' dividendi.
- B32 Pereżempju, jekk impjegati kienu mogħtija opzjonijiet u huma intitolati għal dividendi fuq l-ishma sottostanti jew ekwivalenti ta' dividendi (li jistgħu jiġu mħallsa fi flus jew applikati biex inaqqsu l-prezz tal-eżerċizzju) bejn id-data ta' għotja u d-data tal-eżerċizzju, l-opzjonijiet mogħtija għandhom jiġu vvalutati bħallikieku l-ebda dividendi mhuma ser jiġu mħallsa fuq l-ishma sottostanti, i.e. l-*input* għal dividendi mistennija għandu jkun zero.
- B33 Bl-istess mod, meta jiġi stmat il-valur ġust tad-data tal-ghotja ta' ishma mogħtija lill-impjegati, m'hu meħtieġ l-ebda aġġustament għal dividendi mistennija jekk l-impjegat hu intitolat biex jirċievi dividendi mħallsa matul il-perijodu tal-vestment.
- B34 Min-naħa l-oħra, jekk l-impjegati mħumiex intitolati għal dividendi jew ekwivalenti ta' dividendi matul il-perijodu tal-vestment (jew qabel l-eżerċizzju, fil-każ ta' opzjoni), fil-valutazzjoni tad-data tal-ghotja tad-drittijiet għall-ishma jew l-opzjonijiet għandhom jitqiesu d-dividendi mistennija. Dan ifisser li, meta l-valur ġust ta' għotja ta' opzjoni jiġi stmat, id-dividendi mistennija għandhom jiġu inklużi fl-applikazzjoni ta' mudell tal-ipprezzar tal-opzjoni. Meta jiġi stmat il-valur ġust ta' għotja ta' ishma, dik il-valutazzjoni għandha titnaqqas bil-valur preżenti ta' dividendi mistennija li jithallsu matul il-perijodu tal-vestment.
- B35 Mudelli tal-ipprezzar tal-opzjonijiet ġeneralment jiġu b'żonn ir-rendita mistennija tad-dividendi. Madankollu, il-mudelli jistgħu jiġu mmodifikati biex jużaw ammont mistenni tad-dividendi aktar milli r-rendita. Entità tista' tuża jew ir-rendita mistennija tagħha jew il-pagamenti mistennija tagħha. Jekk entità tuża din tal-aħħar, għandha tikkunsidra x-xejra storika li kellha fiż-żjiedet fid-dividendi. Pereżempju, jekk il-politika ta' entità kienet waħda ġeneralment immirata biex iżzid id-dividendi b'madwar 3 fil-mija fis-sena, il-valur stmat tal-opzjoni m'għandux jassumi ammont ta' dividendi fiss matul il-hajja kollha tal-opzjoni sakemm ma jkunx hemm evidenza li tappoġġa din is-suppożizzjoni.

- B36 Generalment, is-suppożizzjoni dwar id-dividendi mistennija għandha tkun ibbażata fuq informazzjoni disponibbli pubblikament. Entità li ma thallasx dividendi u li m'għandha l-ebda pjan biex tagħmel dan għandha tassumi rendita mid-dividendi mistennija ta' zero. Madankollu, entità emergenti mingħajr l-ebda storja ta' pagament ta' dividendi tista' tistenna li tidda thallas id-dividendi matul il-hajja mistennija tal-opzjonijiet fuq l-ishma tagħha tal-impjegati. Dawk l-entitajiet jistgħu jużaw medja tar-rendita mid-dividendi tagħhom fil-passat (zero) u r-rendita medja mid-dividendi ta' grupp adattat simili komparabbli.

Rata ta' imghax bla riskju

- B37 Tipikament, ir-rata ta' imghax bla riskju hi r-rendita implikata disponibbli attwalment fuq *bonds* bla kupun tal-gvern tal-pajjiż li l-prezz tal-eżerċizzju hu mogħti fil-munita tiegħu, b'perijodu ta' żmien ugħwali għall-perijodu mistenni tal-opzjoni li tkun qiegħda tiġi vvalutata (ibbażat fuq il-hajja kuntrattwali li jkun baqgħalha l-opzjoni u b'kunsiderazzjoni għall-effetti tal-eżerċizzju bikri mistenni). Jista' jkun meħtieġ li jintuża sostitut adatt, jekk ma jkun jeżisti l-ebda hrug tal-gvern bħal dan jew jekk iċ-ċirkustanzi jindikaw li r-rendita implikata fuq *bonds* bla kupun tal-Gvern mhix rappreżentattiva tar-rata ta' imghax bla riskju (pereżempju, fekonomiji b'inflazzjoni għolja). Għandu jintuża wkoll sostitut adatt jekk il-partecipanti tas-suq tipikament jistabilixxu r-rata ta' imghax bla riskju billi jużaw dak is-sostitut, pjuttost milli r-rendita implikata ta' *bonds* bla kupun tal-Gvern, meta jistmaw il-valur ġust ta' opzjoni b'hajja ugħwali għat-terminu mistenni tal-opzjoni li tkun qiegħda tiġi vvalutata.

Effetti tal-istruttura kapitali

- B38 Tipikament, ikunu terzi persuni, mhux l-entità, li jiktbu opzjonijiet nnegozjati tal-ishma. Meta dawn l-opzjonijiet fuq l-ishma jiġu eżerċitati, min ikun kitibhom jikkunsinna ishma lis-sid tal-opzjoni. Dawk l-ishma jiġu akkwistati minn azzjonisti eżistenti. Għalhekk l-eżerċizzju tal-opzjonijiet innegozjati tal-ishma m'għandu l-ebda effett dilwittiv.
- B39 B'kuntrastr ma' dan, jekk l-opzjonijiet fuq l-ishma jinkitbu mill-entità, jinharġu ishma godda meta dawk l-opzjonijiet fuq l-ishma jiġu eżerċitati (jew għax mahruġa attwalment jew mahruġa fis-sustanza, jekk jintużaw ishma li qabel kienu ntraw lura u nżammu fit-teżor). Minhabba li l-ishma jkunu ser jinharġu bil-prezz tal-eżerċizzju pjuttost milli bil-prezz kurrenti tas-suq fid-data tal-eżerċizzju, din id-dilwizzjoni attwali jew potenzjali tista' tnaqqas il-prezz tal-ishma, hekk li s-sid tal-opzjoni ma jagħmilx qligħ daqshekk kbir fuq l-eżerċizzju daqs kemm kien jagħmel kieku eżerċita opzjoni nnegozjata li f'kull haġ"ohra hi simili, li ma ddgħajjifx il-prezz tas-sehem.
- B40 Jekk dan ikollux effett sinifikanti fuq il-valur tal-opzjonijiet mogħtija fuq l-ishma jiddependi fuq bosta fatturi, bħan-numru ta' ishma godda li jkunu se jinharġu hekk kif jiġu eżerċitati l-opzjonijiet meta mqabbel man-numru ta' ishma diġà mahruġa. Barra minn hekk, jekk is-suq diġà qed jistenna li l-ghotja tal-opzjoni se ssehh, jista' jkun li s-suq ikun diġà ikkunsidra d-dilwizzjoni potenzjali fil-prezz tas-sehem fid-data tal-ghotja.
- B41 Madankollu, l-entità għandha tikkunsidra jekk l-effett dilwittiv possibbli tal-eżerċizzju futur tal-opzjonijiet mogħtija fuq l-ishma jistax ikollu impatt fuq il-valur ġust smat tagħhom fid-data tal-ghotja. Mudelli tal-ipprezzar tal-opzjonijiet jistgħu jiġu adattati biex jikkunsidraw dan l-effett dilwittiv potenzjali.

Modifikazzjonijiet għal arrangamenti ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma ssaldati b'ekwità

- B42 Il-paragrafu 27 jeħtieġ li, irrispettivament minn kull modifikazzjonijiet għat-termini u għall-kundizzjonijiet li fuqhom ikunu ġew mogħtija istrumenti azzjonarji, jew minn kancellament jew saldu ta' dik l-ghotja ta' strumenti azzjonarji, l-entità għandha tirrikonoxxi, bhala minimu, is-servizzi rċevuti mkejla bil-valur ġust tad-data tal-ghotja tal-istrumenti azzjonarji mogħtija, sakemm dawk l-istrumenti azzjonarji ma jonqsux milli jiġu vestiti minhabba nuqqas li tiġi ssodisfata xi kundizzjoni tal-vestment (hliet kundizzjoni tas-suq) li kienet speċifikata fid-data tal-ghotja. Barra minn hekk, l-entità għandha tirrikonoxxi l-effetti ta' modifikazzjonijiet li jżidu l-valur ġust totali tal-arrangament ta' pagament ibbażat fuq l-ishma jew li b'mod iehor huma ta' benefiċċju għall-impjegat.
- B43 Biex jiġu applikati r-reqwiziti tal-paragrafu 27:
- (a) jekk il-modifikazzjoni żżid il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija (eż. billi tnaqqas il-prezz tal-eżerċizzju), imkejje minnufih qabel u wara l-modifikazzjoni, l-entità għandha tinkludi l-valur ġust inkrementali mogħti fil-kejl tal-ammont rikonoxxut għal servizzi rċevuti bhala korrispettiv għall-istrumenti azzjonarji mogħtija. Il-valur ġust inkrementali mogħti hu d-differenza bejn il-valur ġust tal-istrument azzjonarju mmodifikat u dak tal-istrument azzjonarju oriġinali, it-tnejn li huma smati fid-data tal-modifikazzjoni. Jekk il-modifikazzjoni ssehh matul il-perijodu tal-vestment, il-valur ġust inkrementali mogħti hu inkluz fil-kejl tal-ammont rikonoxxut għas-servizzi rċevuti matul il-perijodu mid-data tal-modifikazzjoni sad-data meta l-istrumenti azzjonarji mmodifikati jiġu vestiti, flimkien mal-ammont ibbażat fuq il-valur ġust tad-data tal-ghotja tal-istrumenti azzjonarji oriġinali, li hu rikonoxxut matul il-bqija tal-perijodu tal-vestment oriġinali. Jekk il-modifikazzjoni ssehh wara d-data tal-vestment, il-valur ġust inkrementali mogħti hu rikonoxxut minnufih, jew matul il-perijodu tal-vestment jekk l-impjegat ikun meħtieġ li jtemm perijodu addizzjonali ta' servizz qabel isir intitolat mingħajr kundizzjoni għal dawk l-istrumenti azzjonarji mmodifikati.

- (b) bl-istess mod, jekk modifikazzjoni żżid in-numru ta' strumenti azzjonarji mogħtija, l-entità għandha tinkludi l-valur ġust tal-istrumenti addizzjonali ta' ekwità mogħtija, imkejla fid-data tal-modifikazzjoni, fil-kejl tal-ammont rikonoxxut għas-servizzi rċevuti bhala korrispettiv għall-istrumenti azzjonarji mogħtija, b'mod konsistenti mar-rekwiżiti f'(a) hawn fuq. Pereżempju, jekk il-modifikazzjoni ssehh matul il-perijodu tal-vestment, il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji addizzjonali mogħtija hu inkluż fil-kejl tal-ammont rikonoxxut għas-servizzi rċevuti matul il-perijodu mid-data tal-modifikazzjoni sad-data meta l-istrumenti azzjonarji addizzjonali jiġu vestiti, flimkien mal-ammont ibbażat fuq il-valur ġust tad-data tal-ġhotja tal-istrumenti azzjonarji mogħtija oriġinarjament, li hu rikonoxxut matul il-bqija tal-perijodu oriġinali tal-vestment.
- (c) jekk l-entità timmodifika l-kundizzjonijiet tal-vestment b'mod li dan ikun ta' benefiċċju għall-impjegat, pereżempju, billi tnaqqas il-perijodu tal-vestment jew billi tiġi mmodifikata jew eliminata kundizzjoni ta' prestazzjoni (hlief kundizzjoni tas-suq, li bidliet għaliha huma kontabilizzati skont (a) hawn fuq), l-entità għandha tikkunsidra l-kundizzjonijiet tal-vestment immodifikati meta tapplika r-rekwiżiti tal-paragrafi 19–21.
- B44 Barra minn hekk, jekk l-entità timmodifika t-termini jew il-kundizzjonijiet tal-istrumenti azzjonarji mogħtija b'mod li jnaqqas il-valur ġust totali tal-arranġament ta' pagament ibbażat fuq l-ishma, jew inkella li ma jkunx b'xi mod iehor ta' benefiċċju għall-impjegat, l-entità għandha madankollu tkompli tikkontabilizza s-servizzi rċevuti bhala korrispettiv għall-istrumenti azzjonarji mogħtija bħallikieku dik il-modifikazzjoni ma sehhitx (hlief għall-kancellament ta' whud mill-istrumenti azzjonarji mogħtija jew tagħhom kollha, li għandu jiġi kkontabilizzat skont il-paragrafu 28). Pereżempju:
- (a) jekk il-modifikazzjoni tnaqqas il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija, imkejjel minnufih qabel u wara l-modifikazzjoni, l-entità m'għandhiex tikkunsidra dak it-tnaqqis fil-valur ġust u għandha tkompli tkejjel l-ammont rikonoxxut għas-servizzi rċevuti bhala korrispettiv għall-istrumenti azzjonarji fuq il-bażi tal-valur ġust tad-data tal-ġhotja tal-istrumenti azzjonarji mogħtija.
- (b) jekk il-modifikazzjoni tnaqqas in-numru ta' strumenti azzjonarji mogħtija lil impjegat, dak it-tnaqqis għandu jiġi kkontabilizzat bhala kancellament ta' dik il-parti tal-ġhotja, skont ir-rekwiżiti tal-paragrafu 28.
- (c) jekk l-entità timmodifika l-kundizzjonijiet tal-vestment b'tali mod li ma jkunx ta' benefiċċju għall-impjegat, pereżempju, billi żżid il-perijodu tal-vestment jew billi tiġi mmodifikata jew miżjuda kundizzjoni ta' prestazzjoni (hlief kundizzjoni tas-suq, li bidliet għaliha huma kontabilizzati skont (a) hawn aktar qabel), l-entità m'għandhiex tqis il-kundizzjonijiet modifikatal-vestment meta jiġu applikati r-rekwiżiti tal-paragrafi 19–21.

STANDARD INTERNAZZJONALI TA' RAPPORTAĠĠ FINANZJARJU 3

Kombinamenti ta' Negozji

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-IFRS hu li jispjefika r-rappurtaġġ finanzjarju ta' entità meta din tinvolvi ruħha f'*kombinament ta' negozji*. B'mod partikulari, dan jispjefika li l-kombinamenti ta' negozji kollha għandhom ikunu rrapportati bl-applikazzjoni tal-metodu tax-xiri. Għalhekk, l-akkwiredent jirrikonoxxi l-assi, l-obbligazzjonijiet u l-obbligazzjonijiet *kontingenti* identifikabbli tal-akkwiredent fil-valuri ġusti tagħhom, fid-data tal-akkwiredent, u jirrikonoxxi wkoll l-avvjament, li sussegwentement hu eżaminat għall-indeboliment aktar milli amortizzat.

AMBITU

- 2 Hlief kif deskritt fil-paragrafu 3, entitajiet għandhom japplikaw dan l-IFRS meta jirrapportaw dwar il-kombinamenti ta' negozji.
- 3 Dan l-IFRS ma japplikax għal:
- (a) kombinamenti ta' negozji li fihom entitajiet jew *negozji* separati huma miġjuba flimkien biex jiffurmaw *impriza kongunta*.
  - (b) *kombinamenti ta' negozji* li jinvolvu entitajiet jew *negozji* taħt kontroll komuni.
  - (c) kombinamenti ta' negozji li jinvolvu żewġ entitajiet *reċiproci* jew aktar.
  - (d) kombinamenti ta' negozji li fihom entitajiet jew *negozji* separati huma miġjuba flimkien biex jiffurmaw *entità ta' rappurtaġġ* b'kuntratt biss mingħajr ma jinkiseb interess proprjetarju (pereżempju, kombinamenti fejn entitajiet separati huma miġjuba flimkien b'kuntratt biss biex jiffurmaw korporazzjoni elenkata darbtejn).

Identifikazzjoni ta' kombinament ta' negozji

- 4 Kombinament ta' negozji hu l-ġabra flimkien ta' entitajiet jew *negozji* separati f'entità ta' rappurtaġġ waħda. Ir-riżultat ta' kważi l-kombinamenti ta' negozji kollha hu li entità waħda, dik li qed takkwista, tikseb *kontroll* ta' *negozju* wiehed jew aktar, dak li ġie akkwistat. Jekk entità tikseb kontroll ta' entità waħda jew aktar li mhumiex *negozji*, il-ġabra flimkien ta' daww iż-żewġ entitajiet mhux kombinament ta' *negozji*. Meta entità takkwista grupp ta' assi jew assi netti li ma jikkostitwux *negozju*, din għandha talloka l-kost tal-grupp bejn l-assi u obbligazzjonijiet identifikabbli individwali fil-grupp ibbażati fuq il-valuri ġusti relattivi tagħhom fid-data tal-akkwiredent.
- 5 Kombinament ta' *negozji* jista' jkun strutturat f'varjetà ta' metodi għal raġunijiet legali, tat-taxxa jew oħrajn. Dan jista' jinvolvi x-xiri minn entità ta' ekwità ta' entità oħra, ix-xiri tal-assi netti kollha ta' entità oħra jew l-aċċettazzjoni ta' obbligazzjonijiet ta' entità oħra, jew ix-xiri ta' whud mill-assi netti ta' entità oħra li flimkien jiffurmaw *negozju* wiehed jew aktar. Dan jista' jsehh bil-hruġ ta' strumenti azzjonarji, it-trasferiment ta' flus kontanti, ekwivalenti ta' flus jew ta' assi oħra, jew tahlita tagħhom. It-tranzazzjoni tista' tkun bejn l-azzjonisti tal-entitajiet li qed jikkombinaw jew bejn entità u l-azzjonisti ta' entità oħra. Din tista' tinvolvi t-twaqqif ta' entità ġdida biex tikkontrolla l-entitajiet li qed jikkombinaw jew l-assi netti trasferiti, jew ir-ristrutturazzjoni ta' waħda jew aktar mill-entitajiet li qed jikkombinaw.
- 6 Kombinament ta' *negozji* jista' jirriżulta f'relazzjoni bejn kumpanija prinċipali u sussidjarja li fiha l-akkwiredent hi l-kumpanija prinċipali u l-akkwiredent hi sussidjarja tal-akkwiredent. F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-akkwiredent japplika dan l-IFRS fir-rapporti finanzjarji konsolidati tiegħu. Dan jinkludi l-interess tiegħu f'akkwiredent fi kull rapporti finanzjarji li johroġ bhala investiment fis-sussidjarja (ara l-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*).
- 7 Kombinament ta' *negozji* jista' jinvolvi x-xiri ta' assi netti, inklużi kull avvjament, ta' entità oħra, milli x-xiri tal-ekwità ta' entità oħra. Kombinamenti bħal dawn ma jirriżultawx f'relazzjoni ta' kumpanija prinċipali-sussidjarja.
- 8 Inkluża fid-definizzjoni ta' kombinament ta' *negozji*, u għalhekk l-ambitu ta' dan l-IFRS, huma l-kombinamenti ta' *negozji* li fihom entità tikseb kontroll ta' entità oħra iżda li għalihom, id-data tal-kisba tal-kontroll (i.e. id-data tal-akkwiredent) ma tikkoincidix mad-data jew dati tal-akkwiredent ta' interess proprjetarju (i.e. id-data jew id-dati tal-iskambju). Din is-sitwazzjoni tista' ssehh, pereżempju, meta dik l-entità li qed isir l-investiment fiha tidhol f'arranġamenti għax-xiri lura tal-ishma ma' whud mill-investituri tagħha, u bhala riżultat, il-kontroll ta' dik l-entità li qed isir l-investiment fiha jinbidel.
- 9 Dan l-IFRS ma jispjefikax ir-rappurtaġġ minn imprendituri għal interessi f'impriza kongunta (ara l-IAS 31 *Interessi f'Impriza Kongunta*).

Kombinamenti ta' negozji li jinvolvu entitajiet taht kontroll komuni

- 10 Kombinament ta' negozji li jinvolvi entitajiet jew negozji taht kontroll komuni hu kombinament ta' negozji li fih l-entitajiet jew negozji li qed jikkombinaw huma fl-ahhar mill-ahhar ikkontrollati mill-istess parti jew partijiet kemm qabel kif ukoll wara l-kombinament ta' negozji, u dak il-kontroll mhux tranzitorju.
- 11 Grupp ta' individwi għandhom jitqiesu li qed jikkontrollaw entità meta, bhala riżultat ta' arrangament kuntrattwali, kollettivament huma għandhom is-setgħa li jiggvernew it-tipi ta' politika finanzjarja u tal-operat tagħha biex jinkisbu benefiċċji mill-attivitajiet tagħha. Għalhekk, l-iskop ta' kombinament ta' negozji hu barra l-ambitu ta' dan l-IFRS meta l-istess grupp ta' individwi għandu, b'riżultat ta' arrangament kuntrattwali, setgħa kollettiva finali li jiggverna t-tipi ta' politika finanzjarja u tal-operat tagħha biex jikseb benefiċċji mill-attivitajiet tagħha, u dik is-setgħa kollettiva finali mhix tranzitorja.
- 12 Entità tista' tkun ikkontrollata minn individwu, jew minn grupp ta' individwi li jaġixxu flimkien taht arrangament kuntrattwali, u dak l-individwu jew grupp ta' individwi jistgħu ma jkunux suġġetti għall-htigijiet tar-rappurtagg finanzjarju tal-IFRSs. Għalhekk, mhux meħtieġ għall-entitajiet li qed jikkombinaw li jkunu inklużi bhala parti tal-istess rapporti finanzjarji konsolidati għal kombinament ta' negozji biex jitqiesu bhala wiehed li jinvolvi entitajiet taht kontroll komuni.
- 13 Il-grad ta' *interessi minoritarji* f'kull waħda mill-entitajiet li qed jikkombinaw qabel u wara l-kombinament ta' negozji mhux rilevanti fid-determinazzjoni ta' jekk il-kombinament tinvolvi entitajiet taht kontroll komuni. Bl-istess mod, il-fatt li waħda mill-entitajiet li qed jikkombinaw hi sussidjarja li kienet eskluża mir-rapporti finanzjarji konsolidati tal-grupp skont l-IAS 27 mhux rilevanti fid-determinazzjoni ta' jekk il-kombinament jinvolvi entitajiet taht kontroll komuni.

METODU TAL-KONTABILITÀ

- 14 Il-kombinamenti ta' negozji kollha għandhom ikunu rrapportati bl-applikazzjoni tal-metodu tax-xiri.
- 15 Il-metodu tax-xiri jikkunsidra kombinament ta' negozji mill-perspettiva tal-entità li qed tikkombina li hi identifikata bhala dik li qed takkwista. L-akkwrent jixtri assi netti u jirrikonoxxi l-assi akkwistati u l-obbligazzjonijiet u l-obbligazzjonijiet kontingenti aċċettati, inklużi dawk li ma kinux precedentement rikonoxxuti mill-akkwiżit. Il-kejl tal-assi u l-obbligazzjonijiet tal-akkwrent ma jkunx affettwat mit-tranzazzjoni, u lanqas minn xi assi jew obbligazzjonijiet addizzjonali ta' akkwrent rikonoxxuti bhala riżultat tat-tranzazzjoni, minhabba li mhumiex is-suġġetti tat-tranzazzjoni.

APPLIKAZZJONI TAL-METODU TAX-XIRI

- 16 L-applikazzjoni tal-metodu tax-xiri tinvolvi dawn il-passi li ġejjin:
- (a) identifikazzjoni tal-akkwrent;
- (b) kejl tal-kost tal-kombinament ta' negozji; u
- (c) l-allokazzjoni, fid-data tal-akkwiżizzjoni, tal-kost tal-kombinament ta' negozji għall-assi akkwistati u l-obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti aċċettati.

Identifikazzjoni tal-akkwrent

- 17 L-akkwrent għandu jkun identifikat għall-kombinamenti ta' negozji kollha. L-akkwrent hu l-entità li qed tikkombina li jikseb kontroll tal-entitajiet jew negozji oħra li jkunu qegħdin jikkombinaw.
- 18 Minhabba li l-metodu tax-xiri jikkunsidra kombinament ta' negozji mill-perspettiva tal-akkwrent, dan jassumi li waħda mill-partijiet fit-tranzazzjoni tista' tkun identifikata bhala l-akkwrent.
- 19 Il-kontroll hu setgħa li jkunu ggvernati t-tipi ta' politika finanzjarja u tal-operat ta' entità biex jinkisbu benefiċċji mill-attivitajiet tagħha. Entità li qed tikkombina tkun meqjusa li kisbet il-kontroll ta' entità li qed tikkombina oħra meta takkwista aktar minn nofs tad-drittijiet tal-vot ta' dik l-entità l-oħra, hliet jekk ma jkunx jista' jintwera li pussess bħal dan ma jikkostitwixxi kontroll. Anki jekk waħda mill-entitajiet li qed tikkombina ma takkwistax aktar minn nofs id-drittijiet tal-vot ta' entità li qed tikkombina oħra, din setgħet tkun kisbet kontroll ta' dik l-entità l-oħra jekk, bhala riżultat tal-kombinament, hi tikseb:
- (a) setgħa fuq aktar minn nofs id-drittijiet tal-vot tal-entità l-oħra bhala riżultat ta' ftehim ma' investituri oħra; jew

- (b) setgħa li tiggverna t-tipi ta' politika finanzjarja u tal-operat tal-entità l-oħra taht statut jew ftehim; jew
- (c) setgħa li tahtar jew tneħhi l-maġġoranza tal-membri tal-bord tad-diretturi jew ta' bord ekwivalenti ta' amministrazzjoni tal-entità l-oħra; jew
- (d) setgħa li tixhet il-maġġoranza tal-voti fl-aqgħat tal-bord tad-diretturi jew ta' bord ekwivalenti ta' amministrazzjoni tal-entità l-oħra.
- 20 Ghalkemm xi kultant jista' jkun diffiċli li jkun identifikat l-akkwired, generalment ikun hemm indikazzjonijiet li dan jeżisti. Pereżempju:
- (a) jekk il-valur ġust ta' waħda mill-entitajiet li qed jikkombinaw hu akbar b'mod sinifikanti minn dak tal-entità li qed tikkombina l-oħra, l-entità bl-akbar valur ġust x'aktarx li hi dik li qed takkwista;
- (b) jekk il-kombinament ta' negozji sar permezz ta' skambju ta' strumenti azzjonarji ordinarja ta' votazzjoni għall-flus jew assi oħra, l-entità li tkun użat il-flus jew assi oħra x'aktarx li hi dik li qed takkwista; u
- (c) jekk il-kombinament ta' negozji jirriżulta fil-fatt li l-*Management* ta' waħda mill-entitajiet ikun jista' jiddomina l-ghazla tal-grupp tal-*Management* tal-entità kkombinata li tirriżulta, l-entità li tagħha l-*Management* jista' jiddomina b'dan il-mod, x'aktarx li ser tkun dik li qed takkwista.
- 21 Fkombinament ta' negozji mwettaq permezz ta' skambju ta' interessi ta' proprjetarju, l-entità li tohroġ l-interessi ta' proprjetarju normalment hi dik li qed takkwista. Madankollu, il-fatti u ċ-ċirkustanzi pertinenti kollha għandhom ikunu kkunsidrati fid-determinazzjoni ta' liema mill-entitajiet li qed jikkombinaw għandha s-setgħa li tiggverna t-tipi ta' politika finanzjarja u tal-operat tal-entità (jew entitajiet) l-oħra biex jinkisbu benefiċċji mill-attivitajiet tagħha (jew tagħhom). F'ċertu kombinamenti ta' negozji, ta' spiss imsejha akkwizzizzjonijiet inversi, akkwired hu dik l-entità li l-interessi proprjetarji tagħha ġew akkwistati filwaqt li l-entità emittenti hi l-akkwizit. Dan jista' jkun il-każ, meta, pereżempju, entità privata tirranġa b'mod li tkun "akkwistata" minn entità pubblika iżgħar bħala mezz biex jinkiseb aċċess għal kwotazzjoni fil-Borża. Ghalkemm legalment l-entità pubblika tal-hruġ hi meqjusa bħala l-kumpanija prinċipali u l-entità privata hi meqjusa bħala s-sussidjarja, is-sussidjarja legali hi akkwired jekk għandha s-setgħa li tiggverna t-tipi ta' politika finanzjarja u tal-operat tal-kumpanija prinċipali legali b'mod li tikseb benefiċċji mill-attivitajiet tagħha. Generalment, l-akkwired hi l-akbar entità; madankollu, il-fatti u ċ-ċirkustanzi madwar kombinament xi kultant jindikaw li entità iżgħar takkwista entità akbar. Gwida dwar ir-rappurtaġġ dwar akkwizzizzjonijiet inversi hi mogħtija fil-paragrafi B1-B15 ta' Appendiċi B.
- 22 Meta entità ġdida hi fformata biex tohroġ strumenti azzjonarji biex twettaq kombinament ta' negozji, waħda mill-entitajiet li qed jikkombinaw li eżistew qabel il-kombinament għandha tkun identifikata bħala akkwired fuq bażi tal-evidenza disponibbli.
- 23 Bl-istess mod, meta kombinament ta' negozji jinvolvi aktar minn żewġ entitajiet li qed jikkombinaw, waħda mill-entitajiet li qed jikkombinaw li eżistiet qabel il-kombinament għandha tkun identifikata bħala akkwired fuq bażi tal-evidenza disponibbli. Id-determinazzjoni ta' akkwired f'dawn il-każijiet għandha tinkludi korrispettiv ta', fost l-oħrajn, liema mill-entitajiet li qed jikkombinaw bdiet il-kombinament u liema assi jew dħul ta' waħda mill-entitajiet li qed jikkombinaw jaqbz u b'mod sinifikanti lil tal-oħrajn.

Il-Kost ta' kombinament ta' negozji

- 24 L-akkwired għandu jkejjel il-kost ta' kombinament ta' negozji bħala t-total ta':
- (a) il-valuri ġusti, fid-data tal-iskambju, tal-assi mogħtija, obligazzjonijiet imġarrba jew li ġew aċċettati u strumenti azzjonarji mahruġa minn akkwired għall-kontroll ta' akkwizit; flimkien ma'
- (b) kull kost direttament marbuta mal-kombinament ta' negozji.
- 25 Id-data tal-akkwizzizzjoni hi d-data li fiha l-akkwired effettivament jikseb kontroll ta' akkwizit. Meta dan hu miksub permezz ta' tranżazzjoni ta' skambju waħda, id-data tal-iskambju hi l-istess bħal dik tal-akkwizzizzjoni. Madankollu, kombinament ta' negozji jista' jinvolvi aktar minn tranżazzjoni ta' skambju waħda, pereżempju meta dan jinkiseb b'xiri suċċessiv ta' ishma. Meta dan isehh:
- (a) il-kost tal-kombinament hu l-kost totali tat-tranżazzjonijiet individwali; u
- (b) id-data ta' skambju hi d-data ta' kull tranżazzjoni ta' skambju (i.e. id-data li kull investment individwali hu rikonoxxut fir-rapporti finanzjarji tal-akkwired), filwaqt li d-data tal-akkwizzizzjoni hi d-data li fiha l-akkwired jikseb kontroll tal-akkwizit.

- 26 Assi mogħtija u obligazzjonijiet imġarrba jew li huma aċċettati mill-akkwired bi skambju għall-kontroll ta' akkwizit għandhom jiġu mkejla b'konformità mal-paragrafu 24 fil-valuri ġusti tagħhom fid-data tal-iskambju. Għalhekk, meta s-saldu finali ta' parti jew il-kost kollu ta' kombinament ta' negozji hu differit, il-valur ġust tal-komponent differit għandu jkun iddeterminat billi jitnaqqsu l-ammonti pagabbli għall-valur preżenti tagħhom fid-data tal-iskambju, b'konsiderazzjoni ta' xi primjum jew skont li x'aktarx ser jkun involut fis-saldu finali.
- 27 Il-prezz ippubblikat fid-data tal-iskambju ta' strument azzjonarju kkwotat jipprovdi l-aħjar evidenza tal-valur ġust ta' strument u għandu jintuża, hlief f'ċirkustanzi rari. Evidenza oħra u metodi ta' valutazzjoni differenti għandhom ikunu kkunsidrati biss fiċ-ċirkustanzi rari fejn akkwired jista' juri li l-prezz ippubblikat fid-data tal-iskambju hu indikatur mhux affidabbli tal-valur ġust, u li l-evidenza u metodu ta' valutazzjoni oħra jipprovdu sors aktar affidabbli tal-istrument azzjonarju. Il-prezz ippubblikat fid-data tal-iskambju mhux indikatur affidabbli biss meta dan kien affettwat mill-irquqja tas-suq. Jekk il-prezz ippubblikat fid-data tal-iskambju ma jkunx indikatur affidabbli jew jekk prezz ippubblikat ma jeżistix għal strumenti azzjonarji maħruġa minn akkwired, il-valur ġust ta' daww l-istrumenti jista', pereżempju, ikun stmat b'referenza għall-interess proporzjonali tagħhom fil-valur ġust ta' akkwired jew b'referenza għall-interess proporzjonali fil-valur ġust miksub mill-akkwired, skont liema wiehed minnhom hu l-iktar evidenti b'mod ċar. Il-valur ġust fid-data tal-iskambju ta' assi monetarji mogħti lil propjetarji ta' akkwired bħala alternattiva għal strumenti azzjonarji jista' jipprovdi wkoll evidenza tal-valur ġust totali mogħti minn akkwired fi skambju għall-kontroll ta' akkwired. F'kull każ, l-aspetti kollha tal-kombinament, inklużi fatturi sinifikanti li jaffettwaw in-negozjati, għandhom ikunu kkunsidrati. Għad ulterjuri fuq id-determinazzjoni tal-valur ġust ta' strumenti azzjonarji hi mogħtija fl-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonossiment u Kejl*.
- 28 Il-kost ta' kombinament ta' negozji jinkludi obligazzjonijiet imġarrba jew li ġew aċċettati minn akkwired fi skambju għall-kontroll ta' akkwired. Telf futur jew kosti oħra li huma mistennija li jirriżultaw bħala riżultat tal-kombinament mhumiex obligazzjonijiet imġarrba jew li ġew aċċettati minn akkwired fi skambju tal-kontroll ta' akkwired, u mhumiex, għalhekk, inklużi bħala parti mill-kost tal-kombinament.
- 29 Il-kost ta' kombinament ta' negozji jinkludi kosti attribwibbli direttament għall-kombinament, bħall-drittijiet professjonali mħallsa lill-*accountants*, konsulenti legali, stimaturi u konsulenti oħra biex jitwettaq il-kombinament. Kostj amministratiwi ġenerali, inklużi kosti biex jithaddem dipartiment tal-akkwizizzjonijiet, u kosti oħra li ma jistgħux ikunu attribwiti direttament għall-kombinament partikulari li jkun qed jiġi rrapportat, mhumiex inklużi fil-kost tal-kombinament: dawn jiġu rikonossuti bħala spiza meta jiġu mġarrba.
- 30 L-kosti tal-arranġament u l-hruġ ta' obligazzjonijiet finanzjarji huma parti integrali minn tranżazzjoni ta' hruġ ta' obligazzjoni, anki meta l-obbligazzjonijiet jinħarġu biex jitwettaq kombinament ta' negozji, aktar milli kosti li jistgħu jiġu attribwiti direttament għall-kombinament. Għalhekk, l-entitajiet m'għandhomx jinkludu kosti bħal dawn fil-kost ta' kombinament ta' negozji. B'konformità mal-IAS 39, kosti bħal dawn għandhom ikunu inklużi fil-kejl inizjali tal-obbligazzjoni.
- 31 Bl-istess mod, il-kosti tal-hruġ ta' strumenti azzjonarji huma parti integrali minn tranżazzjoni ta' hruġ ta' ishma, anki meta l-istrumenti azzjonarji jinħarġu biex jitwettaq kombinament ta' negozji, aktar milli kosti li jistgħu jiġu attribwiti direttament għall-kombinament. Għalhekk, l-entitajiet m'għandhomx jinkludu kosti bħal dawn fil-kost ta' kombinament ta' negozji. B'mod konformi mal-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni*, kosti bħal dawn inaqqsu r-rikavat mill-hruġ ta' ishma.

Agġustamenti għall-kost ta' kombinament ta' negozji kontingenti fuq avvenimenti futuri.

- 32 Meta ftehim ta' kombinament ta' negozji jipprovdi għal agġustament għal kost ta' kombinament kontingenti fuq avvenimenti futuri, akkwired għandu jinkludi l-ammont ta' dak l-agġustament fil-kost tal-kombinament fid-data tal-akkwizizzjoni jekk l-agġustament hu *probabbli* u jista' jitkejjel b'mod affidabbli.
- 33 Ftehim ta' kombinament ta' negozji jista' jippermetti agġustamenti għall-kost ta' kombinament li huma kontingenti fuq avveniment futur wiehed jew aktar. L-agġustament jista', pereżempju, ikun kontingenti fuq li jinżamm jew jintlahaq livell speċifiku ta' profit f'perjodi futuri, jew li jinżamm il-prezz tas-suq ta' strumenti maħruġa. Ġeneralment hu possibbli li jkun stmat l-ammont ta' dan it-tip ta' agġustament fiż-żmien li ssir il-kontabilità inizjali għall-kombinament mingħajr ma tonqos l-fiduċja tal-informazzjoni, minkejja li teżisti xi incertezza. Jekk l-avvenimenti futuri ma jsehhux jew il-bżonnijiet stmati jehtieġu revizzjoni, il-kost tal-kombinament ta' negozji għandu jiġi agġustat kif jixraq.
- 34 Madankollu, meta ftehim ta' kombinament ta' negozji jipprovdi għal dan it-tip ta' agġustament, l-agġustament ma jkunx inkluż fil-kost tal-kombinament fil-kontabilità inizjali tal-kombinament, jekk dan jew ma jkunx probabbli jew ma jkunx jista' jitkejjel b'mod affidabbli. Jekk sussegwentement l-agġustament isir probabbli u jista' jitkejjel b'mod affidabbli, il-korrispettiv addizzjonali għandu jitqies bħala agġustament għall-kost tal-kombinament.

- 35 F'ċerti ċirkustanzi, akkwirent jista' jkun mehtieg li jaghmel hlas sussegwenti lill-bejjiegħ bhala kumpens għat-tnaqqis fil-valur tal-assi mogħtija, strumenti azzjonarji mahruġa jew obbligazzjonijiet imġarrba jew li ġew aċċettati minn akkwirent bi skambju għall-kontroll ta' akkwizit. Dan hu l-każ, pereżempju, meta l-akkwirent jggarantixxi prezz tas-suq ta' ekwità jew ta' strumenti ta' dejn mahruġa bhala parti mill-kost ta' kombinament ta' negozji u jkun mehtieg li johroġ ekwità jew strumenti ta' dejn addizzjonali biex jirrestawra l-kost iddeterminat oriġinarjament. F'dawn il-każijiet, mhi rikonoxxuta l-ebda żjieda fil-kost tal-kombinament ta' negozji. Fil-każ ta' strumenti azzjonarji, il-valur ġust ta' pagament addizzjonali jkun paċut minn tnaqqis ugħwali fil-valur attribwit għall-istrumenti mahruġa inizjalment. Fil-każ ta' strumenti ta' dejn, il-pagament addizzjonali hu meqjus bhala tnaqqis fil-primjum jew żjieda fl-iskont fuq il-hruġ inizjali.

L-Allokazzjoni tal-kost ta' kombinament ta' negozji fuq l-assi akkwistati u l-obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti aċċettati.

- 36 L-akkwirent għandu, fid-data tal-akkwizizzjoni, jalloka l-kost ta' kombinament ta' negozji billi jirrikonoxxi l-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit, li jissodisfaw il-kriterji ta' rikonoxximent fil-paragrafu 37 fil-valuri ġusti tagħhom f'dik id-data, hlief għall-assi mhux kurrenti (jew gruppi ta' disponiment) li huma kklassifikati jew miżmuma għall-bejgħ skont l-IFRS 5 *Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li ma Tkomplewx*, li għandhom ikunu rikonoxxuti fil-valur ġust bil-kosti għall-bejgħ imnaqqs minnhom. Kull differenza bejn il-kost tal-kombinament ta' negozji u l-interess tal-akkwirent fil-valur ġust nett ta' assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli li huma rikonoxxuti b'dan il-mod, għandha tkun irrappurtata skont il-paragrafi 51–57.
- 37 L-akkwirent għandu jirrikonoxxi b'mod separat l-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti ta' akkwizit, fid-data tal-akkwizizzjoni biss jekk dawn jilhqqu dawn il-kriterji li ġejjin f'dik id-data:
- (a) fil-każ ta' assi hlief għal *assi intanġibbli*, ikun probabbli li kull benefiċċji ekonomiċi futuri marbuta miegħu ser jgħaddu għand akkwirent, u l-valur ġust tiegħu jista' jitkejjel b'mod affidabbli;
  - (b) fil-każ ta' obbligazzjoni li mhix obbligazzjoni kontingenti, ikun probabbli li hruġ ta' riżorsi li jiffurmaw parti mill-benefiċċji ekonomiċi ser ikunu mehtieġa biex jissalda l-obbligu, u l-valur ġust tagħha jista' jitkejjel b'mod affidabbli;
  - (c) fil-każ ta' assi intanġibbli jew obbligazzjoni kontingenti, il-valur ġust jista' jitkejjel b'mod affidabbli;
- 38 Ir-rapport tal-introjt tal-akkwirent għandu jinkorpora l-profitti u t-telf ta' akkwizit wara d-data tal-akkwizizzjoni, billi tinkludi l-introjt u l-ispejjeż ta' akkwizit ibbażat fuq il-kost tal-kombinament ta' negozji għall-akkwirent. Pereżempju, spiża ta' deprezzament inkluda wara d-data tal-akkwizizzjoni fir-rapport tal-introjt tal-akkwirent li hi marbuta mal-assi li jistgħu jiddeprezzaw ta' akkwizit għandha tkun ibbażata fuq il-valur ġust ta' dawk l-assi li jistgħu jiddeprezzaw fid-data tal-akkwizizzjoni, i.e. l-kosti tagħhom għall-akkwirent.
- 39 L-applikazzjoni tal-metodu tax-xiri tibda mid-data tal-akkwizizzjoni, li hi d-data li fiha l-akkwirent effettivament jikseb kontroll ta' akkwizit. Minhabba li l-kontroll ifisser is-setgħa li jkunu ggvernati t-tipi ta' politika finanzjarja u tal-operat ta' entità jew negozju biex jinkisbu benefiċċji mill-attivitajiet tagħha, mhux mehtieg li tranżazzjoni tkun konkluda jew finalizzata skont il-liġi qabel mal-akkwirent jikseb kontroll. Il-fatti u ċ-ċirkustanzi pertinenti kollha li jiċċirkondaw kombinament ta' negozji għandhom ikunu kkunsidrati fl-analiżi ta' meta l-akkwirent kiseb il-kontroll.
- 40 Minhabba li l-akkwirent jirrikonoxxi l-assi, l-obbligazzjonijiet u l-obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit li jissodisfaw il-kriterji ta' rikonoxximent fil-paragrafu 37 fil-valuri ġusti tagħhom fid-data tal-akkwizizzjoni, kull interess minoritarju ta' akkwizit hu ddikjarat fil-proporzjon minoritarju tal-valur ġust nett tagħhom. Il-paragrafi B16 u B17 ta' Appendiċi B jipprovdu gwida fuq id-determinazzjoni tal-valuri ġusti tal-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit għall-iskop li jkun allokati l-kost ta' kombinament ta' negozji.

L-assi u obbligazzjonijiet identifikabbli ta' akkwizit

- 41 B'konformità mal-paragrafu 36, akkwirent jirrikonoxxi separatament bhala parti mill-allokazzjoni tal-kost ta' kombinament biss dawk l-assi identifikabbli, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit li kienu jeżistu fid-data tal-akkwizizzjoni u li jissodisfaw il-kriterji ta' rikonoxximent fil-paragrafu 37. Għalhekk:
- (a) akkwirent għandu jirrikonoxxi l-obbligazzjonijiet għat-terminazzjoni jew għat-tnaqqis ta' attivitajiet ta' akkwizit bhala parti mill-allokazzjoni tal-kost tal-kombinament biss meta akkwizit kellu, fid-data tal-akkwizizzjoni, obbligazzjoni eżistenti għar-ristruzzjoni rikonoxxuta skont l-IAS 37 *Provedimenti, Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*; u

(b) l-akkwired, meta jalloka l-kost tal-kombinament, m'għandux jirrikonoxxi l-obbligazzjonijiet għal telf futur jew kosti oħra li mistennija jsiru bhala riżultat tal-kombinament ta' negozji.

- 42 Pagament li l-entità hi meħtieġa li twettaq b'mod kuntrattwali, pereżempju, lill-haddiema jew fornituri tagħha fil-każ li tkun akkwistata f'kombinament ta' negozji, hi obligu prezenti tal-entità li tiġi meqjusa bhala obbligazzjoni kontingenti sakemm isir probabbli li l-kombinament ta' negozji ser isehh. L-obbligu kuntrattwali hija rikonoxxuta bhala obbligazzjoni minn dik l-entità skont l-IAS 37 meta kombinament ta' negozji jsir probabbli u l-obbligazzjoni tista' tittejjel b'mod affidabbli. Għalhekk, meta jitwettaq kombinament ta' negozji, dik l-obbligazzjoni ta' akkwizit tkun rikonoxxuta minn akkwired bhala parti mill-allokazzjoni għal kost tal-kombinament.
- 43 Madankollu, pjan ta' ristrutturazzjoni tal-akkwizit li l-eżekuzzjoni tiegħu hi kondizzjonali fuq li hu jiġi akkwistat f'kombinament ta' negozji, mhux, immedjatament qabel il-kombinament ta' negozji, obligu prezenti tal-akkwizit. Lanqas m'hi obbligazzjoni kontingenti tal-akkwizit immedjatament qabel il-kombinament, għaliex mhux obligu li hi possibbli li toriġina minn avveniment passat li l-eżistenza tiegħu ser tkun ikkonfermata biss mill-okkorrenza jew in-nuqqas ta' okkorrenza jew le ta' avveniment futur incert wiehed jew aktar li ma jaqgħux kompletament taht il-kontroll tal-akkwizit. Għalhekk, l-akkwired m'għandux jirrikonoxxi obbligazzjoni għal pjanijiet ta' ristrutturazzjoni bħal dawn bhala parti mill-allokazzjoni tal-kost tal-kombinament.
- 44 L-assi u obbligazzjonijiet identifikabbli li huma rikonoxxuti b'konformità mal-paragrafu 36 jinkludu l-assi u l-obbligazzjonijiet kollha tal-akkwizit, li l-akkwired jixtri jew jaċċetta, inkluzi l-assi finanzjarji u l-obbligazzjonijiet finanzjarji kollha tiegħu. Dawn jistgħu jinkludu wkoll assi u obbligazzjonijiet li ma kinux rikonoxxuti precedentement fir-rapporti finanzjarji ta' akkwizit, pereżempju għaliex ma kinux jikkwalifikaw għar-rikonoxximent qabel l-akkwizizzjoni. Pereżempju, benefiċċju għat-taxxa li joriġina mit-telf mit-taxxi ta' akkwizit li ma kienx rikonoxxut minn akkwizit qabel il-kombinament ta' negozji jikkwalifika għar-rikonoxximent bhala assi identifikabbli b'konformità mal-paragrafu 36 jekk hu probabbli li l-akkwired ser ikollu profitti taxxabli futuri li kontribom il-benefiċċju għat-taxxa mhux rikonoxxut jista' jiġi applikat.

L-assi intangibbli ta' akkwizit

- 45 B'konformità mal-paragrafu 37, akkwired jirrikonoxxi separatament assi intangibbli ta' akkwizit fid-data tal-akkwizizzjoni biss jekk dan jissodisfa d-definizzjoni ta' assi intangibbli fl-IAS 38 *Assi Intangibbli* u l-valur ġust tiegħu jista' jittejjel b'mod affidabbli. Dan ifisser li l-akkwired jirrikonoxxi bhala assi separatament mill-avvjament, proġett ta' riċerka u żvilupp li l-proċess tiegħu jkun għadu għaddej, tal-akkwizit, jekk il-proġett jissodisfa d-definizzjoni ta' assi intangibbli u l-valur ġust tiegħu jkun jista' jiġi mkejjejjel b'mod affidabbli. l-IAS 38 jipprovdni gwida fuq id-determinazzjoni ta' jekk il-valur ġust ta' assi intangibbli akkwistat f'kombinament ta' negozji jistax jiġi mkejjejjel b'mod affidabbli.
- 46 Assi mhux monetarju mingħajr sustanza fizika għandu jkun identifikabbli biex jissodisfa d-definizzjoni ta' assi intangibbli. B'konformità mal-IAS 38, assi jissodisfa l-kriterju ta' identifikabilità fid-definizzjoni ta' assi intangibbli biss jekk:
- (a) hu separabbli, i.e. kapaċi li jkun separat jew maqsum mill-entità u mibjugħ, trasferit, liċenzjat, mikri jew skambjat, jew individwalment jew flimkien ma' kuntratt, assi jew obbligazzjoni relatat/a; jew
- (b) joriġina minn drittijiet kuntrattwali jew drittijiet legali oħrajn, bla ma jingħata kas jekk daww id-drittijiet ikunux trasferibbli jew separabbli mill-entità jew minn drittijiet u obbligi oħrajn.

Obbligazzjonijiet kontingenti tal-akkwizit

- 47 Il-paragrafu 37 jispeċifika li l-akkwired jirrikonoxxi separatament obbligazzjoni kontingenti ta' akkwizit bhala parti mill-allokazzjoni tal-kost ta' kombinament ta' negozji biss jekk il-valur ġust tagħha jista' jittejjel b'mod affidabbli. Jekk il-valur ġust ma jistax jiġi mkejjejjel b'mod affidabbli:
- (a) hemm effett li jirriżultaw fuq l-ammont rikonoxxut bhala avvjament jew irrappurtat b'konformità mal-paragrafu 56; u
- (b) l-akkwired għandu jiżvela l-informazzjoni dwar obbligazzjoni kontingenti meħtieġa li tkun żvelata mill-IAS 37.

Il-paragrafu B16(l) tal-Appendiċi B jipprovdni gwida dwar id-determinazzjoni tal-valur ġust ta' obbligazzjoni kontingenti.

- 48 Wara r-rikonoxximent inizjali, l-akkwired għandu jkejjel l-obbligazzjonijiet kontingenti li huma rikonoxxuti separatament b'konformità mal-paragrafu 36 skont l-ogħla fost dawn li ġejjin:
- (a) l-ammont li kieku kien jiġi rikonoxxut b'konformità mal-IAS 37, u

- (b) l-ammont inizjalment rikonoxxut li minnu jitnaqqas, meta mehtieg, l-amortizzament kumulattiv rikonoxxut b'konformità mal-IAS 18 *Dhul*.
- 49 Ir-rekwiżit fil-paragrafu 48 ma japplikax għal kuntratti kontabilizzati skont l-IAS 39. Madankollu, impenni ta' self esklużi mill-ambitu tal-IAS 39 li mhumiex impeni biex ikun ipprovdut self fiss b'rati ta' interess inqas minn dawk tas-suq huma rrapportati bhala obligazzjonijiet kontingenti ta' akkwizit jekk, fid-data tal-akkwizizzjoni, ma jkunx probabbli li hruġ ta' riżorsi li jiffurmaw parti mill-benefiċċji ekonomiċi ser ikunu mehtieġa biex jissalda l-obbligu jew jekk l-ammont tal-obbligu ma jstax jitkejjel b'mod suffiċjentement affidabbli. Impenn ta' self bħal dan hu, b'konformità mal-paragrafu 37, rikonoxxut separatament bhala parti mill-allokazzjoni tal-kost ta' kombinament biss jekk il-valur ġust tiegħu jista' jitkejjel b'mod affidabbli.
- 50 Obligazzjonijiet kontingenti rikonoxxuti separatament bhala parti mill-allokazzjoni tal-kost ta' kombinament ta' negozji huma esklużi mill-ambitu tal-IAS 37. Madankollu, akkwirent għandu jiżvela għal dawk l-obbligazzjonijiet kontingenti, l-informazzjoni li jehtieg li tiġi żvelata mill-IAS 37 għal kull klassi ta' provvediment.
- Avvjament*
- 51 L-akkwirent għandu, fid-data tal-akkwizizzjoni:
- (a) jirrikonoxxi l-avvjament akkwistat f'kombinament ta' negozji bhala assi; u
- (b) inizjalment ikejjel dak l-avvjament fil-kost tiegħu, li hu ekwivalenti għall-eċċess tal-kost tal-kombinament ta' negozji fuq l-interess tal-akkwirent fil-valur ġust nett tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli rikonoxxuti b'konformità mal-paragrafu 36.
- 52 Avvjament miksub f'kombinament ta' negozji jirrapprezenta pagament magħmul minn akkwirent fl-anticipazzjoni ta' benefiċċji ekonomiċi futuri mill-assi li mhumiex kapaci li jiġu identifikati individwalment u rikonoxxuti separatament.
- 53 Sal-punt li l-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-akkwizit ma jissodisfawx il-kriterji fil-paragrafu 37 għal rikonoxximent separat fid-data tal-akkwizizzjoni, hemm effett riżultanti fuq l-ammont rikonoxxut bhala avvjament (jew kontabilizzat b'konformità mal-paragrafu 56). Dan hu għaliex l-avvjament hu mkejjel bhala l-kost residwu tal-kombinament ta' negozji wara r-rikonoxximent tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-akkwizit.
- 54 Wara r-rikonoxximent inizjali, akkwirent għandu jkejjel l-avvjament akkwistat f'kombinament ta' negozji skont il-kost, li minnha jrid jintaqqas it-telf minn kull indeboliment akkumulat.
- 55 Avvjament akkwistat f'kombinament ta' negozji m'għandux ikun amortizzat. Minflok, l-akkwirent għandu jeżaminah għal indeboliment ta' kull sena, jew b'mod aktar frekwenti jekk l-avvenimenti jew il-bidliet fiċ-ċirkustanzi jindikaw li dan seta' ġie indebolit, b'konformità mal-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi*.
- Eċċess ta' interess tal-akkwirent fil-valur ġust nett tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit, fuq il-kost.*
- 56 Jekk l-interess tal-akkwirent fil-valur ġust nett tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli rikonoxxut b'konformità mal-paragrafu 36 jaqbeż il-kost tal-kombinament ta' negozji, l-akkwirent għandu:
- (a) jivvaluta mill-ġdid l-identifikazzjoni u l-kejl tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit u l-kejl tal-kost tal-kombinament; u
- (b) jirrikonoxxi immedjatament fi profitt jew telf kull eċċess li jibqa' wara dik il-valutazzjoni mill-ġdid.
- 57 Qliġh rikonoxxut b'konformità mal-paragrafu 56 jista' jikkomprometti wahda jew aktar minn dawn il-komponenti li ġejjin:
- (a) żbalji fil-kejl tal-valur ġust jew tal-kost tal-kombinament jew tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-akkwizit. Kosti futuri possibbli li joriġinaw fir-rigward tal-akkwizit li ma kinux riflessi b'mod korrett fil-valur ġust tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-akkwizit huma kawża potenzjali ta' dawn l-iżbalji.
- (b) ħtieġa li fi standard tal-kontabilità biex ikunu mkejla l-assi netti identifikabbli akkwistati f'ammont li ma kienux valur ġust, iżda ttrattati bħal li kieku kienu fil-valur ġust għall-iskop tal-allokament tal-kost tal-kombinament. Pereżempju, il-gwida fl-Appendiċi B dwar id-determinazzjoni tal-valur ġust tal-assi u obligazzjonijiet identifikabbli ta' akkwizit tehtieg li l-ammont assenjat lill-assi u l-obbligazzjonijiet tat-taxxa ma jkunx skontat.

(c) xiri bi prezz vallapena.

Kombinament ta' negozji mwettaq fi stadji

- 58 Kombinament ta' negozji jista' jinvolvi aktar minn tranżazzjoni ta' skambju wahda, pereżempju meta ssehh fi stadji permezz ta' xiri suċċessiv ta' ishma. Jekk ikun hekk, kull tranżazzjoni ta' skambju għandha tkun ittrattata separatament minn akkwirent, bl-użu tal-ispiza ta' tranżazzjoni u t-tagħrif dwar il-kost ġust fid-data tal-iskambju, biex ikun iddeterminat l-ammont ta' kull avvjament marbut ma' dik it-tranżazzjoni. Dan jirriżulta fil-paragun pass wara pass mal-kost ta' investimenti individwali bl-interess tal-akkwirent fil-valur ġust tal-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet identifikabbli ta' akkwizit f'kull pass.
- 59 Meta kombinament ta' negozji jinvolvi aktar minn tranżazzjoni ta' skambju wahda, il-valuri ġusti tal-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet identifikabbli ta' akkwizit jistgħu jkunu differenti fid-data ta' kull tranżazzjoni ta' skambju. Minhabba li:
- (a) l-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet identifikabbli ta' akkwizit huma ddikjarati mill-ġdid b'mod misthajjel għall-valuri ġusti tagħhom fid-data ta' kull tranżazzjoni ta' skambju biex ikun iddeterminat l-ammont ta' kull avvjament marbut ma' kull tranżazzjoni; u
- (b) l-assi, l-obbligazzjonijiet u l-obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit għandhom ikunu rikonoxxuti minn akkwirent fil-valur ġust tagħhom fid-data tal-akkwizizzjoni,

kull aġġustament għal dawk il-valuri ġusti marbuta ma' interessi miżmuma preċedentement ta' akkwirent hu rivalutazzjoni u għandu jkun irrappurtat b'dak il-mod. Madankollu, minhabba li r-rivalutazzjoni mill-ġdid toriġina fir-rikonoxximent inizjali minn akkwirent, tal-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet identifikabbli ta' akkwizit, ma jfissirx li akkwirent għażel li japplika politika ta' kontabilità li tevalwa mill-ġdid dawk l-entrati wara r-rikonoxximent inizjali skont, pereżempju, l-IAS 16 *Proprietà, Impjant u Tagħmir*.

- 60 Qabel ma tikkwalifika bhala kombinament ta' negozji, tranżazzjoni tista' tikkwalifika bhala investiment f'kumpanija assoċjata li għandha tiġi rrappurtata b'konformità mal-IAS 28 *Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati* bl-użu tal-metodu tal-ekwità. Jekk inhu hekk, il-valur ġust tal-assi netti identifikabbli ta' dak li fih qed isir l-investiment fid-data tat-tranżazzjoni ta' kull skambju iktar bikri, ikun ġie ddeterminat preċedentement bl-applikazzjoni tal-metodu tal-ekwità għall-investiment.

Kontabilità inizjali ddeterminata b'mod provvizorju

- 61 Il-kontabilità inizjali għal kombinament ta' negozji tinvolvi l-identifikazzjoni u d-determinazzjoni tal-valuri ġusti li jridu jiġu assenjati għall-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit u l-kost tal-kombinament.
- 62 Jekk il-kontabilità inizjali għal kombinament ta' negozji tista' tiġi ddeterminata biss b'mod provvizorju sat-tmien tal-perijodu li fih sar il-kombinament jew ghaliex jew il-valuri ġusti li jrid jiġu assenjati lill-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit, jew il-kost tal-kombinament jista' jiġi ddeterminat biss b'mod provvizorju, akkwirent għandu jirrapporta dwar il-kombinament bl-użu ta' dawk il-valuri li saru b'mod provvizorju. L-akkwirent għandu jirrikonoxxi kull aġġustament għal dawk il-valuri li saru b'mod provvizorju bhala riżultat tat-tlestija tal-kontabilità inizjali:
- (a) fi żmien tnax-il xahar mid-data tal-akkwizizzjoni; u
- (b) mid-data tal-akkwizizzjoni. Għalhekk:
- (i) l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjoni kontingenti li huma rikonoxxuti jew aġġustati bhala riżultat tat-tlestija tal-kontabilità inizjali għandhom ikunu kkalkulati bhal li kieku l-valur ġust fid-data tal-akkwizizzjoni kien rikonoxxut minn dik id-data.
- (ii) avvjament jew qligħ rikonoxxut b'konformità mal-paragrafu 56 għandu jkun aġġustat mid-data tal-akkwizizzjoni b'ammont ugwali għall-aġġustament għal valur ġust fid-data tal-akkwizizzjoni ta' assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjoni li jista' jinqalghu li jkunu qed jiġu rikonoxxuti jew aġġustati.
- (iii) informazzjoni komparattiva pprezentata għall-perijodi ta' qabel ma titlesta l-kontabilità inizjali għall-kombinament għandha tkun ipprezentata bhal li kieku l-kontabilità inizjali kienet tlestiet fid-data tal-akkwizizzjoni. Dan jinkludi kull deprezzament jew amortizzament addizzjonali jew effett ta' profit jew telf ieħor rikonoxxut bhala riżultat tat-tlestija tal-kontabilità inizjali.

Agġustamenti wara li l-kontabilità inizjali tkun tlestiet

- 63 Hlief kif imfisser fil-paragrafi 33, 34 u 65, agġustamenti fil-kontabilità inizjali għal kombinament ta' negozji wara li tkun tlestiet dik fil-kontabilità inizjali, għandhom ikunu rikonoxxuti biss biex jiġi kkorregġut żball b'konformità mal-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*. Agġustamenti fil-kontabilità inizjali għal kombinament ta' negozji wara li dik il-kontabilità titlesta m'għandhomx ikunu rikonoxxuti għall-effetti ta' bidliet fl-istimi. B'konformità mal-IAS 8, l-effett tal-bidla fl-istimi għandu jkun rikonoxxut f'perijodi preżenti u futuri.
- 64 IAS 8 jehtieg li entità tirrapporta dwar korrezzjoni ta' żball b'mod retrospettiv, u li tippreżenta r-rapporti finanzjarji bħal li kieku l-iżball qatt ma sar billi tiddikjara mill-ġdid l-informazzjoni komparattiva għall-perijodu(i) preċedenti fejn sehh l-iżball. Għalhekk, l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi, obbligazzjoni jew obbligazzjoni kontingenti identifikabbli ta' akkwizit li hu rikonoxxut jew agġustat bħala rizultat ta' korrezzjoni ta' żball għandu jkun ikkalkulat bħal li kieku l-valur ġust jew il-valur ġust agġustat fid-data tal-akkwizizzjoni kien rikonoxxut minn dik id-data. Avvjament jew kull qligħ rikonoxxut f'perijodu preċedenti b'konformità mal-paragrafu 56 għandu jkun agġustat b'mod retrospettiv b'ammont ugwali għall-valur ġust fid-data tal-akkwizizzjoni (jew agġustament għall-valur ġust fid-data tal-akkwizizzjoni) tal-assi, obbligazzjoni jew obbligazzjoni kontingenti identifikabbli li qed jiġu rikonoxxuti (jew agġustati).

Rikonoxximent ta' assi ta' taxa differita wara li l-kontabilità inizjali titlesta

- 65 Jekk il-benefiċċju potenzjali tal-ammonti ta' telf mit-taxxa tal-introjtu mghoddija 'il quddiem jew assi ta' taxa ohra differiti ma jissodisfawx il-kriterji fil-paragrafu 37 għal rikonoxximent separat meta kombinament ta' negozji jkun irrappurtat inizjalment iżda jkun irrealizzat sussegwentament, akkwirent għandu jirrikonoxxi dak il-benefiċċju bħala introjtu b'konformità mal-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul*. Barra minn hekk, akkwirent għandu:
- inaqqas l-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament għall-ammont li kieku kien ikun rikonoxxut kieku l-assi tat-taxxa differit kien rikonoxxut bħala assi identifikabbli mid-data tal-akkwizizzjoni; u
  - jirrikonoxxi t-tnaqqis fl-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament bħala spiża.

Madankollu, din il-proċedura m'għandhiex tirrizulta fil-holqien ta' eċċess kif deskritt fil-paragrafu 56, u m'għandhiex iżzid l-ammont ta' kull qligħ rikonoxxut preċedentement b'konformità mal-paragrafu 56.

ŻVELAR

- 66 L-akkwirent għandu jiżvela tagħrif li jippermetti lill-utenti tar-rapporti finanzjarji biex jevalwaw in-natura u l-effett finanzjarju tal-kombinamenti ta' negozji li kienu mwettqa:
- matul il-perijodu
  - wara d-data tal-karta tal-bilanċ iżda qabel ma r-rapporti finanzjarji kienu awtorizzati għall-hruġ.
- 67 Biex jingħata effett lill-prinċipju fil-paragrafu 66(a), akkwirent għandu jiżvela l-informazzjoni li ġejja għal kull kombinament ta' negozji twettaq matul il-perijodu:
- l-ismijiet u d-deskrizzjonijiet tal-entitajiet jew negozji li qed jikkombinaw.
  - id-data tal-akkwizizzjoni.
  - il-perċentwali ta' strumenti azzjonarji akkwistati.
  - il-kost tal-kombinament u deskrizzjoni tal-komponenti ta' dik il-kost, inklużi kull kosti li jistgħu jiġu attribwiti direttament għall-kombinament. Meta strumenti azzjonarji jinharġu jew ikunu jistgħu jinharġu bħala parti mill-kost, dan li ġej għandu jkun żvelat ukoll:
    - in-numru ta' strumenti azzjonarji li nharġu jew li jistgħu jinharġu; u
    - il-valur ġust ta' dawk l-istrumenti u l-baži li fuqha kien iddeterminat dak il-valur ġust. Jekk ma jeżistix prezz ippubblikat għal dawk l-istrumenti fid-data tal-iskambju, is-suppożizzjonijiet sinifikanti użati għad-determinazzjoni tal-valur ġust għandhom ikunu żvelati. Jekk ikun jeżisti prezz ippubblikat fid-data tal-iskambju iżda dan ma jkunx intuża bħala l-baži sabiex jiġi ddeterminat il-kost tal-kombinament, dak il-fatt għandu jiġi żvelat flimkien mar-raġunijiet għalfejn il-prezz ippubblikat ma ntużax, il-metodu u s-suppożizzjonijiet sinifikanti użati fl-attribuzzjoni ta' valur lill-istrumenti azzjonarji; u l-ammont totali tad-differenza bejn il-valur attribwit lill-istrumenti azzjonarji u l-prezz ippubblikat tagħhom.
  - dettalji ta' kull operazzjonijiet li l-entità ddeċidiet li tidisponi minnhom bħala rizultat tal-kombinament.

- (f) l-ammonti rikonoxxuti fid-data tal-akkwizzizzjoni għal kull klassi ta' assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti ta' akkwizit, u, hlief meta l-iżvelar ma jkunx praktikabbli, l-ammonti rikonoxxuti ta' kull waħda minn dawk il-klassijiet, iddeterminati b'konformità mal-IFRSs, immedjatament qabel il-kombinament. Jekk żvelar bħal dan ma jkunx praktikabbli, dan il-fatt għandu jkun żvelat, flimkien ma' spjegazzjoni dwar għalfejn dan hu l-każ.
- (g) l-ammont ta' eċċess rikonoxxut fi profitt jew telf b'konformità mal-paragrafu 56, u l-entrata fir-rapport tal-introjt u li fiha hu rikonoxxut l-eċċess.
- (h) deskrizzjoni tal-fatturi li kkontribwew għal kost li tirriżulta fir-rikonoxximent tal-avvjament – deskrizzjoni ta' kull assi intanġibbli li ma kienu rikonoxxut separatament mill-avvjament u spjegazzjoni dwar għalfejn il-valur ġust tal-assi intanġibbli ma setax jiġi mkejjeż b'mod affidabbli — jew deskrizzjoni tan-natura tal-eċċess rikonoxxut fi profitt jew telf b'konformità mal-paragrafu 56.
- (i) l-ammont ta' profitt jew telf ta' akkwizit sa mid-data tal-akkwizzizzjoni inkluża fi profitt jew telf tal-akkwired għal dak il-perijodu, hlief jekk l-iżvelar ma jkunx praktikabbli. Jekk żvelar bħal dan ma jkunx praktikabbli, dan il-fatt għandu jkun żvelat, flimkien ma' spjegazzjoni dwar għalfejn dan hu l-każ.
- 68 L-informazzjoni meħtieġa li tkun żvelata mill-paragrafu 67 għandha tkun żvelata fit-total għall-kombinament ta' negozji mwettqa matul il-perijodu tar-rapport li huma individwalment mhux materjali
- 69 Jekk fil-kontabilità inizjali għal kombinament ta' negozji li kien imwettaq matul il-perijodu kien iddeterminat b'mod provviżorju biss kif deskritt fil-paragrafu 62, dan il-fatt għandu jkun żvelat flimkien ma' spjegazzjoni dwar għalfejn dan hu l-każ.
- 70 Biex jingħata effett lill-prinċipju fil-paragrafu 66(a), akkwired għandu jiżvela l-informazzjoni li ġeja, hlief jekk dan l-iżvelar ma jkunx praktikabbli:
- (a) id-dhul tal-entità kkombinata għall-perijodu bħal li kieku d-data tal-akkwizzizzjoni għall-kombinamenti ta' negozji kollha mwettqa matul dak il-perijodu kienet il-bidu ta' dak il-perijodu.
- (b) il-profitt jew telf tal-entità kkombinata għall-perijodu bħal li kieku d-data tal-akkwizzizzjoni d-dhul tal-entità kkombinata għall-perijodu bħal li kieku d-data tal-akkwizzizzjoni għall-kombinamenti ta' negozji kollha mwettqa matul dak il-perijodu kienet il-bidu ta' dak il-perijodu.
- Jekk l-iżvelar ta' din l-informazzjoni ma tkunx praktikabbli, dan il-fatt għandu jkun żvelat, flimkien ma' spjegazzjoni dwar għalfejn dan hu l-każ.
- 71 Biex jingħata effett lill-prinċipju fil-paragrafu 66(b), akkwired għandu jiżvela l-informazzjoni meħtieġa mill-paragrafu 67 għal kull kombinament ta' negozji mwettaq wara d-data tal-karta tal-bilanċ iżda qabel l-awtorizzazzjoni għall-hruġ tar-rapporti finanzjarji, hlief jekk dan l-iżvelar ma jkunx praktikabbli. Jekk l-iżvelar ta' dik l-informazzjoni ma tkunx praktikabbli, dan il-fatt għandu jkun żvelat, flimkien ma' spjegazzjoni dwar għalfejn dan hu l-każ.
- 72 L-akkwired għandu jiżvela l-informazzjoni li tippermetti lill-utenti tar-rapporti finanzjarji tiegħu biex jevalwaw l-effetti finanzjarji tal-qligħ, telf, korrezzjonijiet ta' żbalji u aġġustamenti oħra rikonoxxuti fil-perijodu preżenti li huma marbuta ma' kombinamenti ta' negozji li kienu mwettqa fil-perijodu preżenti jew perijodi preċedenti.
- 73 Biex jingħata effett lill-prinċipju fil-paragrafu 72, akkwired għandu jiżvela l-informazzjoni li ġeja:
- (a) l-ammont u spjegazzjoni ta' kull qligħ jew telf rikonoxxut fil-perijodu preżenti li:
- (i) hu marbut ma' assi miksuba jew obligazzjonijiet jew obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli li huma aċċettati f'kombinament ta' negozji li kien imwettaq fil-perijodu preżenti jew f'perijodu preċedenti; u
- (ii) hu ta' daqs, natura jew incidenza tali li żvelar hi rilevanti biex tintfiehmed il-prestazzjoni finanzjarja tal-entità kkombinata.
- (b) jekk fil-kontabilità inizjali għal kombinament ta' negozji li kien imwettaq fil-perijodu immedjatament preċedenti kien iddeterminat biss b'mod provviżorju fit-tmiem tal-perijodu, l-ammonti u l-isjegazzjonijiet tal-aġġustamenti għall-valuri li saru b'mod provviżorju rikonoxxuti matul il-perijodu preżenti.
- (c) l-informazzjoni dwar korrezzjonijiet ta' żbalji meħtieġa li jiġu żvelati mill-IAS 8 għal kull wieħed mill-assi, obligazzjonijiet jew obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit, jew bidliet fil-valur assenjat lil dawk l-entrati, li akkwired jirrikonoxxi matul il-perijodu preżenti b'konformità mal-paragrafi 63 u 64.
- 74 Entità għandha tiżvela informazzjoni li tippermetti lill-utenti tar-rapporti finanzjarji biex jevalwaw bidliet fl-ammont miżmum fil-kotba tal-avvjament matul il-perijodu.

- 75 Biex jinghata effett lill-prinċipju fil-paragrafu 74, l-entità għandha tiżvela tqabbil tal-ammont miżmum fil-kotba ta' avvjamment fil-bidu u fit-tmiem tal-perijodu, u turi separatament:
- (a) l-ammont gross u t-telf akkumulat minn indeboliment fil-bidu tal-perijodu;
  - (b) avvjamment addizzjonali rikonoxxut matul il-perijodu minbarra avvjamment inkluż fi grupp tad-disponiment li, mal-akkwizizzjoni, jissodisfa l-kriterji biex jiġi kklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ b'konformità mal-IFRS 5;
  - (c) aġġustamenti li jirriżultaw mir-rikonoxximent sussegwenti ta' assi ta' taxxa differita matul il-perijodu b'konformità mal-paragrafu 65;
  - (d) avvjamment inkluż fi grupp tad-disponiment ikklassifikat bhala miżmum għal bejgħ b'konformità mal-IFRS 5 u avvjamment li ma kienx rikonoxxut matul il-perijodu mingħajr ma qabel kien inkluż fi grupp ta' disponiment ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ;
  - (e) telf ta' indeboliment rikonoxxut matul il-perijodu skont I-IAS 36;
  - (f) differenzi tal-kambju netti li joriġinaw matul il-perijodu b'konformità mal-IAS 21 *L-Effetti tat-Tibdil fir-Rati tal-Kambju*;
  - (g) bidliet oħra fl-ammont miżmum fil-kotba matul il-perijodu; u
  - (h) l-ammont gross u t-telf ta' indeboliment akkumulat fit-tmiem tal-perijodu.
- 76 L-entità tiżvela informazzjoni dwar ammont li jista' jiġi rkuprat u indeboliment ta' avvjamment b'konformità mal-IAS 36 barra mill-informazzjoni li hi mehtieġa li tiġi żvelata mill-paragrafu 75(e).
- 77 Jekk f'xi sitwazzjoni l-informazzjoni li hi mehtieġa li tiġi żvelata minn dan l-IFRS ma tissodisfax l-għanijiet stipulati fil-paragrafi 66, 72 u 74, l-entità għandha tiżvela informazzjoni addizzjonali bhal din li hi mehtieġa biex tilhaq dawk l-għanijiet.

DISPOŻIZZJONIJET TRANŻITORJI U DATA EFFETTIVA

- 78 Hlief kif ipprovdut fil-paragrafu 85, dan l-IFRS għandu jiġi applikat għall-kontabilità ta' kombinamenti ta' negozji li tagħhom id-data tal-ftehim hi l-31 ta' Marzu 2004, jew wara. Dan l-IFRS għandu japplika għall-kontabilità għal:
- (a) avvjamment li joriġina mill-kombinament ta' negozji li d-data tal-ftehim tiegħu hi l-31 ta' Marzu 2004, jew wara; jew
  - (b) kull eċċess tal-interess tal-akkwired fil-valur ġust nett tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli fuq il-kost ta' kombinament ta' negozji li d-data tal-ftehim tiegħu hi l-31 ta' Marzu 2004, jew wara.

Avvjament rikonoxxut preċedentement

- 79 Entità għandha tapplika dan l-IFRS b'mod prospettiv, mill-bidu tal-ewwel perijodu annwali li jibda fil-31 ta' Marzu 2004, jew wara, għal avvjamment akkwistat f'kombinament ta' negozji li d-Data tal-ftehim tiegħu hi qabel il-31 ta' Marzu 2004, u għal avvjamment li joriġina minn interess f'entità b'kontroll konġunt qabel il-31 ta' Marzu 2004, u rrapportata permezz tal-applikazzjoni ta' konsolidament proporzjonata. Għalhekk, entità għandha:
- (a) mill-bidu tal-ewwel perijodu annwali li jibda fil-31 ta' Marzu 2004, jew wara, twaqqaf l-amortizzament ta' dan l-avvjament;
  - (b) fil-bidu tal-ewwel perijodu annwali li jibda fil-31 ta' Marzu 2004, jew wara, telimina l-ammont miżmum fil-kotba ta' amortizzament akkumulat ma' tnaqqis korrispondenti fl-avvjament; u
  - (c) mill-bidu tal-ewwel perijodu annwali li jibda fil-31 ta' Marzu 2004, jew wara, tittestja l-avvjament għall-indeboliment b'konformità mal-IAS 36 (kif rivedut fl-2004).
- 80 Jekk entità preċedentement irrikonoxxiet l-avvjament bhala tnaqqis mill-ekwità, din m'għandhiex tirrikonoxxi dak l-avvjament fi profitt jew t-telf meta tidisponi min-negozju jew parti minnu, li miegħu l-avvjament hu marbut jew meta tkun indebolita unità li tiġġenera l-flus li magħha hu marbut l-avvjament.

Avvjament negattiv rikonoxxut preċedentement

- 81 L-ammont miżmum fil-kotba ta' avvjament negattiv fil-bidu tal-ewwel perijodu annwali li jibda fil-31 ta' Marzu 2004, jew wara, li oriġina jew minn

- (a) kombinament ta' negozji li d-Data tal-ftehim tiegħu kienet qabel il-31 ta' Marzu 2004, jew
- (b) interess f'entità b'kontroll kongunt miksub qabel il-31 ta' Marzu 2004, u rrapportat permezz tal-applikazzjoni ta' konsolidament proporzjonata.

għandu jkun de-rikonoxxut fil-bidu ta' dak il-perijodu, b'agġustament korrispondenti tal-bilanċ tal-ftuh tal-qligħ imfaddal.

Assi intanġibbli rikonoxxuti preċedentement

- 82 L-ammont miżmum fil-kotba ta' entrata kklassifikat bhala assi intanġibbli li jew

- (a) kien akkwistat f'kombinament ta' negozji li d-data tal-ftehim tiegħu kienet qabel il-31 ta' Marzu 2004, jew
- (b) joriġina minn interess f'entità b'kontroll kongunt qabel il-31 ta' Marzu 2004, u rrapportat permezz tal-applikazzjoni ta' konsolidament proporzjonata.

għandu jkun ikklassifikat mill-ġdid bhala avvjament fil-bidu tal-ewwel perijodu annwali li jibda fil-31 ta' Marzu 2004, jew wara, jekk dak l-assi intanġibbli ma jissodisfax il-kriterju ta' identifikabilità fl-IAS 38 f'dik id-data (kif rivedut fl-2004).

Investimenti ttrattati bhala ekwità

- 83 Għal investimenti rrapportati bl-applikazzjoni tal-metodu tal-ekwità u akkwistati fil-31 ta' Marzu 2004, jew wara, entità għandha tapplika dan l-IFRS meta tirrapporta dwar:

- (a) kull avvjament akkwistat inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba ta' dak l-investment. Għalhekk, amortizzament ta' dak l-avvjament ta' misthajjel m'għandux ikun inkluż fid-determinazzjoni tas-sehem tal-entità tal-profit jew telf f'min qed isir l-investment
- (b) kull eċċess inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba tal-investment tal-interess ta' entità fil-valur ġust nett tal-assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' dak li qed isir l-investment fih, fuq il-kost tal-investment. Għalhekk, entità għandha tinkludi l-eċċess bhala introjtu fid-determinazzjoni tas-sehem tal-entità fil-profit jew telf ta' dak li fih qed isir l-investment fil-perijodu li fih l-investment hu akkwistat.

- 84 Għal investimenti rrapportati bl-applikazzjoni tal-metodu tal-ekwità u akkwistati qabel il-31 ta' Marzu 2004:

- (a) entità għandha tapplika dan l-IFRS fuq bażi prospettiva, mill-bidu tal-ewwel perijodu annwali li jibda fil-31 ta' Marzu 2004, jew wara, għal kull avvjament akkwistat inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba ta' dak l-investment. Għalhekk, entità għandha, minn dik id-data, tiegħaf milli tinkludi l-amortizzament ta' dak l-avvjament fid-determinazzjoni tas-sehem tal-entità fil-profit jew telf ta' dak li fih qed isir l-investment.
- (b) entità għandha tidderikonoxxi kull avvjament negattiv inkluż fl-ammont miżmum fil-kotba ta' dak l-investment fil-bidu tal-ewwel perijodu annwali li jibda fil-31 ta' Marzu 2004, jew wara, b'agġustament korrispondenti fuq il-bilanċ tal-ftuh tal-qligħ imfaddal.

Applikazzjoni retrospettiva limitata

- 85 Entità hi permessa li tapplika l-htigijiet ta' dan l-IFRS fuq avvjament li kien jeżisti fi, jew akkwistat wara, u għal kombinamenti ta' negozji li jirrizultaw minn, kull data qabel id-dati effettivi elenkati fil-paragrafi 78-84, bil-patt li:

- (a) l-istimi u informazzjoni oħra mehtieġa biex ikun applikat l-IFRS fuq kombinamenti ta' negozji fil-passat li kienu miksuba fiz-żmien meta dawn il-kombinamenti kienu rrapportati inizjalment; u
- (b) l-entità tapplika wkoll l-IAS 36 (kif rivedut fl-2004) u l-IAS 38 (kif rivedut fl-2004) b'mod prospettiv minn dik l-istess data, u l-istimi u informazzjoni oħra mehtieġa biex ikunu applikati dawk l-Istandards mid-data li fiha nkisbu preċedentement mill-entità biex ma jkunx hemm bżonn li jiġu ddeterminati l-istimi li kienu jkunu mehtieġa li jsiru fid-data preċedenti.

IRTIRAR TA' STQARRIJET OHRAJN

- 86 Dan l-IFRS jiehu post l-IAS 22 *Kombinamenti ta' Negozji* (kif mahruġ fl-1998).

87 Dan l-IFRS jiehu post l-Interpretazzjonijiet li ġejjin:

- (a) is-SIC9 *Kombinamenti ta' Negozji* — *Klassifikazzjoni jew bhala Akkwisti jew Tgħaqaid ta' Interessi*;
- (b) is-SIC22 *Kombinamenti ta' Negozji* — *Aġġustament Sussegwenti ta' Valuri Ġusti u Avvjament Irrappurtat fil-Bidu*; u
- (c) is-SIC28 *Kombinamenti ta' Negozji*—*"Data ta' Skambju" u Valur Ġust ta' Strumenti Azzjonarji*.

Appendiċi A

Termini mfissra

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

assi intanġibbli	Assi intanġibbli għandu t-tifsira mogħtija lill-IAS 38 <i>Assi Intanġibbli</i> , i.e. assi mhux monetarju identifikabbli mingħajr sustanza fizika.
avvjament	Benefiċċji ekonomiċi futuri li jirriżultaw minn assi li mhumiex kapaci li jkunu identifikati individwalment u rikonoxxuti separatament.
data tal-akkwizzizzjoni	Id-data li fiha akkwirent effettivament jikseb kontroll ta' akkwizit.
Data tal-ftehim	Id-data li fiha ntlahaq ftehim sostantiv bejn il-partijiet li qed jikkombinaw u, fil-każ ta' entitajiet elenkati pubblikament, imħabbra lill-pubbliku. Fil-każ ta' akkwizzizzjoni ostili, id-data l-aktar bikrija meta jista' jintlahaq ftehim sostantiv bejn il-partijiet li jkunu ser jagħmlu l-kombinament hi d-data meta numru suffiċjenti tal-proprietarji tal-akkwizit ikunu aċċettaw l-offerta tal-akkwirent biex l-akkwirent jikseb kontroll tal-akkwizit.
data tal-iskambju	Meta kombinament ta' negozji hu miksub fi tranżazzjoni waħda ta' skambju, id-data tal-iskambju hi d- data tal-akkwizzizzjoni . Meta kombinament ta' negozji jinvolvi aktar minn tranżazzjoni ta' skambju waħda, pereżempju meta dan jinkiseb b'xiri suċċessiv ta' ishma, id-data tal-iskambju hi d-data li fiha kull investiment individwali hu rikonxxut fir-rapporti finanzjarji tal-akkwirent.
entità li tirrapporta	Entità li għaliha hemm utenti li jiddependu mir-rapporti finanzjarji tal-entità bi skop ġenerali, għal informazzjoni li ser tkun utli għalihom biex jieħdu deċiżjonijiet dwar l-allokazzjoni ta' riżorsi. Entità li tirrapporta tista' tkun entità waħda jew grupp li jinkludi l- kumpanija prinċipali u s- sussidjarji kollha tagħha.
entità ta' benefiċċju komuni	entità ta' benefiċċju komuni hi entità posseduta mill-investitur, bħal kumpanija ta' assigurazzjoni reċiproka jew kumpanija tal-assigurazzjoni ta' benefiċċju komuni, li ttipprovdi kosti iktar baxxi jew benefiċċji ekonomiċi ohra direttament u proporzjonatament lill-azzjonisti jew parteċipanti tagħha.
impriza kongunta	Impriza kongunta għandha t-tifsira mogħtija lilha fl-IAS 31 <i>Interessi f'Impriza Kongunta</i> , i.e. arrangament kuntrattwali fejn żewġ partijiet jew aktar jibdeu attività ekonomika li hi suġġetta għall-kontroll kongunt.
interess minoritarju	Dik il-parti tal-profit jew telf u assi netti ta' sussidjarju attribwibbli għal interessi ta' ekwità li mhumiex fil-pussess, direttament jew indirettament permezz tas- sussidjarji , mill- kumpanija prinċipali .
kombinament ta' negozji	Il-ġabra flimkien ta' entitajiet jew negozji separati f' entità waħda ta' rappurtagġ .
kombinament ta' negozji li jinvolvi entitajiet jew negozji taht kontroll komuni	Kombinament ta' negozji li fih l-entitajiet jew negozji li qed jikkombinaw kollha huma fl-aħhar mill-aħhar ikkontrollati mill-istess parti jew partijiet kemm qabel kif ukoll wara l-kombinament u dak il- kontroll mhuwiex tranżitorju.

kontroll	Is-setgħa li tiggverna t-tipi ta' politika finanzjarja u tal-operat ta' entità jew negozju b'mod li jinkisbu benefiċċji mill-attivitajiet tagħha.
kumpanija prinċipali	Entità li għandha sussidjarja waħda jew aktar.
negozju	<p>Sett integrat ta' attivitajiet u assi mmexxija u amministrati bl-iskop li jipprovdu:</p> <p>(a) redditu lill-investituri; jew</p> <p>(b) tnaqqis fil-kost jew benefiċċji ekonomiċi oħra direttament u proporzjonatment lil dawk li għandhom il-polza jew lil parteċipanti.</p> <p>Ġeneralment negozju jikkonsisti f<inputs, <b="" applikati="" biex="" dawk="" dħul.="" għal="" huma,="" ikunu,="" jekk="" jew="" jirriżultaw="" jiġġeneraw="" l-inputs,="" l-outputs="" li="" processi="" ser="" u="" użati="">avvjament hu preżenti f'sett trasferit ta' attivitajiet u assi, is-sett ittrasferit għandu jkun meqjus bħala negozju.</inputs,></p>
obbligazzjoni kontingenti	<p>Obbligazzjoni kontingenti għandha t-tifsira mogħtija lilha fl-IAS 37 <i>Provedimenti, Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti</i>, i.e:</p> <p>(a) obbligu possibbli li jorigina minn avvenimenti li sehhew fil-passat u li l-eżistenza tiegħu ser tkun ikkonfermata biss bl-okkorrenza jew bin-nuqqas ta' okkorrenza ta' avvenimenti fil-futur li huma incerti jew aktar, li mhumiex taht il-kontroll totali tal-entità; jew</p> <p>(b) obbligu preżenti li jorigina minn avvenimenti li sehhew fil-passat iżda mhux rikonoxxuta għax:</p> <p>(i) mhuwiex probabbli li l-hruġ ta' riżorsi li jirrappreżenta l-benefiċċji ekonomiċi ser ikun mehtieg biex jissalda l-obbligu; jew</p> <p>(ii) l-ammont tal-obbligu ma jistax jitkejjel b'mod affidabbli biżżejjed.</p>
probabbli	Hu aktar probabbli li jsehh milli ma jsehhx.
sussidjarja	Entità, inkluża entità mhux inkorporata bħal soċjeta, li tkun kkontrollata minn entità oħra (magħrufa bħala l- kumpanija prinċipali).
valur ġust	L-ammont li għalih jista' jiġi skambjat xi assi, jew li bih tiġi ssaldata xi obbligazzjoni, bejn partijiet infurmati u disponibbli fi tranżazzjoni distakkata.

Appendiċi B

Suppliment ta' Applikazzjoni

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

Akkwizzizzjonijiet inversi

- B1 Kif innutat fil-paragrafu 21, f'ċertu kombinamenti ta' negozji, komunement magħrufa bħala akkwizzizzjonijiet inversi, akkwirent hu dik l-entità li l-interessi tal-proprjetarju tagħha kienu akkwistati u l-entità emittenti hi dik li għet akkwistata. Dan jista' jkun il-każ, meta, pereżempju, entità privata tirraġġa b'mod li tkun "akkwistata" minn entità pubblika iżgħar bħala mezz biex jinkiseb aċċess għal kwotazzjoni fil-Borża. Ghalkemm legalment l-entità pubblika tal-hruġ hi meqjusa bħala l-kumpanija prinċipali u l-entità privata hi meqjusa bħala s-sussidjarja, is-sussidjarja legali hi akkwirent jekk għandha s-setgħa li tiggverna t-tipi ta' politika finanzjarja u tal-operat tal-kumpanija prinċipali legali b'mod li tikseb benefiċċji mill-attivitajiet tagħha.
- B2 Entità għandha tapplika l-gwida fil-paragrafi B3-B15 meta tirrapporta akkwizzizzjoni inversa.
- B3 Il-kontabilità ta' akkwizzizzjonijiet inversi tiddetermina l-allokazzjoni tal-kost ta' kombinament ta' negozji fid-data tal-akkwizzizzjoni u ma tapplikax għal tranżazzjonijiet wara l-kombinament.

Kost tal-kombinament ta' negozji

- B4 Meta strumenti azzjonarji jinharġu bhala parti mill-kost ta' kombinament ta' negozji, il-paragrafu 24 jehtieg li l-kost tal-kombinament jinkludi l-valur ġust ta' dawk l-istrumenti azzjonarji fid-data tal-iskambju. Il-paragrafu 27 jinnota li, fin-nuqqas ta' prezz ippubblikat affidabbli, il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji jista' jkun smat b'referenza ghal valur ġust ta' akkwirent jew il-valur ġust ta' akkwizit, skont liema jkun l-aktar evidenti b'mod ċar.
- B5 F'akkwiżizzjoni inversa, il-kost tal-kombinament ta' negozji jitqies li jkun sar mis-sussidjarja legali (i.e. akkwirent ghal skopijiet ta' kontabilità) fil-forma ta' strumenti azzjonarji mahruġa lis-sidien tal-kumpanija prinċipali legali (i.e. akkwizit ghal skopijiet ta' kontabilità). Jekk il-prezz ippubblikat tal-istrumenti azzjonarji tas-sussidjarja legali jintuża biex jiddetermina l-kost tal-kombinament, għandha ssir kalkulazzjoni biex tiddetermina n-numru ta' strumenti azzjonarji li s-sussidjarja legali kieku kien ikollha tohrog biex tipprovi l-istess perċentwali ta' interess proprjetarju tal-entità kkombinata lis-sidien tal-kumpanija prinċipali legali daqs l-ammont li għandhom fl-entità kkombinata bhala riżultat tal-akkwiżizzjoni inversa. Il-valur ġust tan-numru ta' strumenti azzjonarji kif ikkalkulat b'dan il-mod għandu jintuża bhala l-kost tal-kombinament.
- B6 Jekk il-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji tas-sussidjarja legali ma jkunx evidenti b'mod ċar b'xi mod iehor, il-valur ġust totali tal-istrumenti azzjonarji kollha mahruġa tal-kumpanija prinċipali legali qabel il-kombinament tan-negozju għandu jintuża bhala l-bażi għad-determinazzjoni tal-kost tal-kombinament.

Preparazzjoni u preżentazzjoni ta' rapporti finanzjarji konsolidati

- B7 Rapporti finanzjarji konsolidati mhejjija wara akkwizizzjonijiet inversi għandhom jinharġu taht l-isem tal-kumpanija prinċipali legali, iżda deskritti fin-noti bhala kontinwazzjoni tar-rapporti finanzjarji tas-sussidjarja legali (i.e. akkwirent ghal skopijiet ta' kontabilità). Minhabba rapporti finanzjarji konsolidati bhal dawn jirrapprezentaw kontinwazzjoni tar-rapporti finanzjarji tas-sussidjarja legali:
- (a) l-assi u l-obbligazzjonijiet tas-sussidjarja legali għandhom ikunu rikonossuti u mkejla f'dawk ir-rapporti finanzjarji konsolidati fl-ammonti rikonossuti tagħhom ta' qabel il-kombinament.
- (b) il-qligħ imfaddal u bilanċi oħrajn ta' ekwità rikonossuti f'dawk ir-rapporti finanzjarji konsolidati għandhom ikunu l-qligħ imfaddal u bilanċi oħrajn ta' ekwità tas-sussidjarja legali immedjatament qabel il-kombinament tan-negozju.
- (c) l-ammont rikonossut bhala strumenti azzjonarji mahruġa f'dawk ir-rapporti finanzjarji kkonsolidati għandu jiġi ddeterminat billi jizded mal-ekwità mahruġ tas-sussidjarja legali immedjatament qabel il-kombinazzjoni tan-negozju l-kost tal-kombinazzjoni ddeterminat kif deskritt fil-paragrafi B4–B6. Madankollu, l-istruttura tal-ekwità li tidher fir-rapporti finanzjarji konsolidati (jiġifieri n-numru u t-tip ta' strumenti azzjonarji mahruġa) għandha tirrifletti l-istruttura tal-ekwità tal-kumpanija prinċipali legali, inklużi l-istrumenti azzjonarji mahruġa mill-kumpanija prinċipali legali biex jitwettaq il-kombinament tan-negozji.
- (d) informazzjoni komparattiva ppreżentata f'dawk ir-rapporti finanzjarji konsolidati għandha tkun dik tas-sussidjarja legali.
- B8 Il-kontabilità ta' akkwizizzjonijiet inversi tapplika biss fir-rapporti finanzjarji konsolidati. Għalhekk, fir-rapporti finanzjarji separati tal-kumpanija prinċipali legali, jekk hemm, l-investiment fis-sussidjarja legali hu rrapportat b'konformità mal-htigijiet fl-IAS 27 għal investimenti fir-rapporti finanzjarji separati tal-investitur.
- B9 Rapporti finanzjarji konsolidati mhejjija wara akkwizizzjoni inversa għandhom jirriflettu l-valuri ġusti tal-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti tal-kumpanija prinċipali legali (i.e. akkwizit ghal skopijiet ta' kontabilità). Għalhekk, il-kost tal-kombinament ta' negozji għandu jkun allokati billi jkunu mkejla l-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli tal-kumpanija prinċipali legali li jissodisfaw il-kriterji ta' rikonossiment fil-paragrafu 37 fil-valuri ġusti tagħhom fid-data tal-akkwiżizzjoni. Kull eċċess tal-kost tal-kombinament fuq l-interess tal-akkwirent fil-valur ġust nett ta' dawk l-entrati għandu jkun irrappurtat b'konformità mal-paragrafi 51–55. Kull eċċess ta' interess tal-akkwirent fil-kost ġust nett ta' dawk l-entrati fuq il-kost tal-kombinament għandu jkun irrappurtat b'konformità mal-paragrafu 56.

Interess minoritarju

- B10 Fxi akkwizizzjonijiet inversi, uhud mis-sidien tas-sussidjarja legali ma jibdlux l-istrumenti azzjonarji tagħhom ma' strumenti azzjonarji tal-kumpanija prinċipali legali. Għalkemm l-entità li fiha dawk is-sidien għandhom strumenti azzjonarji (is-sussidjarja legali) akkwistat entità oħra (il-kumpanija prinċipali legali), dawk is-sidien għandhom

jitqiesu bhala interess minoritarju fir-rapporti finanzjarji konsolidati mhejjija wara l-akkwizzizzjoni inversa. Dan hu ghalix is-sidien tas-sussidjarja legali li ma jibdlux l-istrumenti azzjonarji tagħhom għal strumenti azzjonarji tal-kumpanija prinċipali legali għandhom interess biss fir-riżultati u l-assi netti tas-sussidjarja legali, u mhux fir-riżultati u l-assi netti tal-entità kkombinata. Min-naħa l-oħra, is-sidien kollha tal-kumpanija prinċipali legali, minkejja li l-kumpanija prinċipali legali hi meqjusa bhala l-akkwizit, għandhom interess fir-riżultati u l-assi netti tal-entità kkombinata.

- B11 Minhabba li l-assi u obbligazzjonijiet ta' sussidjarja legali huma rikonoxxuti u mkejla fir-rapporti finanzjarji konsolidati fl-ammonti rikonoxxuti ta' qabel il-kombinament, l-interess minoritarju għandu jirrifletti l-interess minoritarju proporzjonat tal-azzjonisti fl-ammonti rikonoxxuti ta' qabel il-kombinament tal-assi netti tas-sussidjarja legali.

Qligh sehem b'shem

- B12 Kif innutat fil-paragrafu B7(c), l-istruttura tal-ekwiżità li tidher fir-rapporti finanzjarji konsolidati mhejjija wara akkwizzizzjoni inversa tirrifletti l-istruttura tal-ekwiżità tal-kumpanija prinċipali legali, inklużi l-istrumenti azzjonarji mahruġa mill-kumpanija prinċipali legali biex jitwettaq il-kombinament tan-negozji.
- B13 Għall-iskop biex tkun ikkalkulata l-medja ppiżata tan-numru ta' ishma ordinarji pendenti (id-denominatur) matul il-perijodu li fih issehh l-akkwizzizzjoni inversa:
- (a) in-numru ta' ishma ordinarji pendenti mill-bidu ta' dak il-perijodu sad-data tal-akkwizzizzjoni għandhom ikunu meqjusa bhala n-numru ta' ishma ordinarji mahruġa mill-kumpanija prinċipali legali lis-sidien tas-sussidjarja legali; u
- (b) in-numru ta' ishma ordinarji pendenti mid-data tal-akkwizzizzjoni sat-tmiem ta' dak il-perijodu għandu jkun in-numru attwali ta' ishma ordinarji tal-kumpanija prinċipali legali pendenti matul dak il-perijodu.
- B14 Il-qligh bażiku sehem b'shem żvelat għal kull perijodu komparattiv qabel id-data tal-akkwizzizzjoni li hu pprezentat fir-rapporti finanzjarji konsolidati wara akkwizzizzjoni inversa għandu jkun ikkalkulat billi jkun diviż il-profitt jew it-telf tas-sussidjarja legali attribwibbli għal azzjonisti ordinarji f'kull wiehed minn dawk il-perijodi bin-numru ta' ishma ordinarji mahruġa mill-kumpanija prinċipali legali lis-sidien tas-sussidjarja legali fl-akkwizzizzjoni inversa.
- B15 Il-kalkoli msemmija fil-paragrafi B13 u B14 jassumu li ma kien hemm l-ebda bidla fin-numru ta' ishma ordinarji tas-sussidjarja legali mahruġa matul il-perijodi komparattivi u matul il-perijodu mill-bidu tal-perijodu meta ssehh l-akkwizzizzjoni inversa sad-data tal-akkwizzizzjoni. Il-kalkolazzjoni ta' qligh sehem b'shem għandha tkun agġustata kif jixraq biex tikkunsidra l-effett tal-bidla fin-numru tal-ishma ordinarji tas-sussidjarja legali mahruġa matul dawk il-perijodi.

Allokament tal-kost ta' kombinament ta' negozji

- B16 Dan l-IFRS jehtieg li akkwirent jirrikonoxxi l-assi, obbligazzjonijiet u obbligazzjonijiet kontingenti identifikabbli ta' akkwizit li jissodisfaw il-kriterji ta' rikonoxximent rilevanti fil-valuri ġusti tagħhom fid-data tal-akkwizzizzjoni. Għall-iskop tal-allokazzjoni tal-kost ta' kombinament ta' negozji, akkwirent għandu jikkunsidra dawn il-miżuri li ġejjin bhala valuri ġusti:
- (a) għal strumenti finanzjarji nnegozjati f'suq attiv, akkwirent għandu juża l-valuri tas-suq preżenti.
- (b) għal strumenti finanzjarji li mhumiex innegozjati f'suq attiv, akkwirent għandu juża valuri stmati li jikkunsidraw fatturi bħal proporzjon ta' qligh fuq prezz, rendita mid-dividendi u rati ta' tkabbir mistennija ta' strumenti komparabbli ta' entitajiet b'karatteristiċi simili.
- (c) għal debitori, kuntratti ta' benefiċċju u assi identifikabbli oħra, akkwirent għandu juża l-valuri preżenti tal-ammonti li għad iridu jinkisbu, iddeterminati b'rati ta' imghax preżenti xierqa, li minnhom iridu jitnaqqsu l-provvedimenti f'każ li ma jkunux jistgħu jingabru u kosti ta' ġbir, jekk mehtieg. Madankollu, m'hemm b'żonn ta' skontar għal debitori għal żmien qasir, kuntratti ta' benefiċċju u assi identifikabbli oħra meta d-differenza bejn l-ammonti nominali u ammonti skontati mhix materjali.
- (d) għal inventarji ta':
- (i) prodotti lesti u merkanzija, akkwirent għandu juża l-prezzijiet tal-bejgħ li minnhom jitnaqqas it-total ta' (1) il-kosti tad-disponiment u (2) provvediment raġonevoli għall-profitt għall-isforz tal-bejgħ ta' akkwirent ibbażat fuq profit għal prodotti lesti u merkanzija simili;

- (ii) xogħol fl-idejn, akkwirent għandu juża l-prezzijiet tal-bejgħ ta' prodotti lesti li minnhom jitnaqqas it-total ta' (1) l-kosti biex dawn jitlestew, (2) il-kosti tad-disponiment u (3) provvedimenti raġonevoli għall-profit f'għall-isforz tal-bejgħ tal-akkwirent ibbażat fuq profit għal prodotti lesti simili; u
  - (iii) materja prima, akkwirent għandu juża l-kosti preżenti ta' sostituzzjoni.
- (e) għal art u bini, akkwirent għandu juża l-valuri tas-suq.
- (f) għal impjant u tagħmir, akkwirent għandu juża l-valuri tas-suq, normalment iddeterminanti permezz ta' valutazzjoni. Jekk m'hemmx evidenza bbażata fuq is-suq tal-valur ġust minhabba n-natura speċjalizzata ta' entrata ta' impjant jew tagħmir u jekk l-entrata tinbiegħ rarament, hlief bhala parti minn negozju li qed ikompli, akkwirent jista' jkollu bżonn jistima l-valur ġust bl-użu tal-metodu tal-introjt jew il-metodu ta' kost tas-sostituzzjoni deprezzata.
- (g) għal assi intanġibbli, akkwirent għandu jiddetermina l-valur ġust:
- (i) b'referenza għal suq attiv kif definit fl-IAS 38; jew
  - (ii) jekk ma jeżisti l-ebda suq attiv, fuq bażi li tirrifletti l-ammonti li akkwirent kieku kien ser jhallas għall-assi fi tranżazzjonijiet distakkati bejn partijiet disposti u konoxxenti, ibbażata fuq l-aħjar informazzjoni disponibbli (ara l-IAS 38 għal aktar gwida dwar id-determinazzjoni tal-valuri ġusti ta' assi intanġibbli akkwistati f'kombinamenti ta' negozji).
- (h) għal assi jew obligazzjonijiet netti ta' benefiċċji tal-impjegati għal pjanijiet ta' benefiċċji definiti, akkwirent għandu juża l-valur preżenti tal-obbligu ta' benefiċċju definit li minnu jitnaqqas il-valur ġust ta' kull assi tal-pjan. Madankollu, assi hu rikonoxxut biss sal-punt li hu probabbli li ser jkun disponibbli għal akkwirent fil-forma ta' rifużjonijiet mill-pjan jew tnaqqis f'kontribuzzjonijiet futuri.
- (i) għal assi u obligazzjonijiet tat-taxxa, akkwirent għandu juża l-ammont tal-benefiċċju għat-taxxa li joriġina minn telf tat-taxxa jew taxxi li jridu jithallsu b'konnessjoni ma' profit jew telf b'konformità mal-IAS 12, evalwati mill-perspettiva tal-entità kkombinata. L-assi jew obligazzjoni ta' taxxa hu/hi ddeterminat/a wara li tinghata konsiderazzjoni għall-effett tat-taxxa fuq id-dikjarazzjoni b'mod ġdid ta' assi, obligazzjonijiet u obligazzjonijiet kontingenti identifikabbli fil-valuri ġusti tagħhom u ma jkunx/ta' skontat/a.
- (j) għall-kontijiet u noti li għad iridu jithallsu lill-fornituri, dejn għat-tul, obligazzjonijiet, akkumulazzjonijiet u talbiet oħra li jridu jithallsu, akkwirent għandu juża l-valur preżenti tal-ammonti li jridu jinħarġu biex jithallsu l-obbligazzjonijiet iddeterminati bir-rati adattati ta' interess preżenti. Madankollu, m'hemmx bżonn ta' skontar għal obligazzjonijiet għal żmien qasir, meta d-differenza bejn l-ammonti nominali u l-ammonti mnaqqsa mhix materjali.
- (k) għall-kuntratti onerużi u obligazzjonijiet identifikabbli oħra ta' akkwizit, akkwirent għandu juża l-valuri preżenti tal-ammonti li jridu jinħarġu biex jithallsu l-obbligi determinati bir-rati adattati ta' interess preżenti.
- (l) għal obligazzjonijiet kontingenti ta' akkwizit, akkwirent għandu juża l-ammonti li parti terza kieku kienet titlob biex taċċetta dawk l-obbligazzjonijiet kontingenti. Ammont bhal dan għandu jirrifletti l-istennijiet kollha dwar likwiditajiet possibbli u mhux l-aktar waħda possibbli jew il-fluss ta' flus massimu jew minimu mistenni.
- B17 Parti mill-gwida mogħtija hawn fuq teħtieġ li l-valuri ġusti jkun stmati bl-użu ta' tekniċi ta' stima preżenti. Jekk il-gwida għal entrata partikulari ma tirreferix għall-użu ta' tekniċi ta' stima preżenti, tekniċi bhal dawn jistgħu jintużaw għall-istima tal-valur ġust ta' dik l-entrata.

STANDARDS INTERNAZZJONALI TA' RAPPORTAĠĠ FINANZJARJU 4

Kuntratti tal-Assigurazzjoni

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-IFRS hu li jispeċifika r-rappurtaġġ finanzjarju għal *kuntratti tal-assigurazzjoni* minn kull entità li tohrog dawn il-kuntratti (deskritti f'dan l-IFRS bħala *assiguratur*) sakemm il-Bord igib fi tmiem it-tieni fazi tal-proġett tiegħu fuq kuntratti tal-assigurazzjoni. B'mod partikolari, dan l-IFRS jehtieg:
- (a) titjib ristrett għal kontabilità minn assiguratari għal kuntratti tal-assigurazzjoni.
  - (b) żvelar li jidentifika u jispjega l-ammonti f'rapporti finanzjarji ta' assiguratari li jiġu minn kuntratti tal-assigurazzjoni u jghinu lil utenti ta' dawn ir-rapporti finanzjarji jifhmu l-ammont, l-għażla taż-żmien u l-inċertezza ta' flussi ta' flus futuri minn kuntratti tal-assigurazzjoni.

AMBITU

- 2 Kull entità għandha tapplika dan l-IFRS għal:
- (a) kuntratti tal-assigurazzjoni (li jinkludu *kuntratti ta' riassigurazzjoni*) li tohrog hi u kuntratti ta' riassigurazzjoni li żżomm.
  - (b) strumenti finanzjarji mahruġa b'*karatteristika ta' parteċipazzjoni diskrezzjonali* (ara l-paragrafu 35). L-IFRS 7 *Strumenti Finanzjarji: Żvelar* jirrikjedi tagħrif dwar strumenti finanzjarji, inklużi strumenti finanzjarji li għandhom dawn il-karatteristiċi.
- 3 Dan l-IFRS ma jindirizzax aspetti oħra ta' kontabilità minn assiguratari, bħal kontabilità għal assi finanzjarji miżmuma minn assiguratari u obligazzjonijiet finanzjarji mahruġa minn assiguratari (ara l-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Prezentazzjoni*, l-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonossiment u Kejl* u l-IFRS 7), hlief fid-dispożizzjonijiet tranżitorji fil-paragrafu 45.
- 4 Entità m'għandhiex tapplika dan l-IFRS għal:
- (a) garanziji tal-prodott mahruġin direttament minn manifattur, negozjant jew bejjiegh bl-imnut (ara l-IAS 18 *Dhul* u l-IAS 37 *Provedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*).
  - (b) assi u obligazzjonijiet tas-sid taht skemi ta' benefiċċju għall-impjegati (ara l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati* u l-IFRS 2 *Pagamenti Ibbażat fuq l-Ishma*) u obligu ta' benefiċċju tal-irtirar rappurtati minn skemi ta' benefiċċju tal-irtirar definiti (ara l-IAS 26 *Kontabilità u Rappurtaġġ minn Skemi ta' Benefiċċju tal-Irtirar*).
  - (c) drittijiet kuntrattwali jew obligazzjonijiet kuntrattwali li huma kontingenti fuq l-użu futur, jew dritt tal-użu, ta' effett mhux finanzjarju (pereżempju, xi drittijiet ta' licenzja, *royalties*, pagamenti ta' kiri kontingenti u entrati simili), kif ukoll bħala garanzija ta' valur residwu mdeffes f'kiri finanzjarju (ara l-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri*, l-IAS 18 *Dhul* u l-IAS 38 *Assi Intangibbli*).
  - (d) kuntratti ta' garanzija finanzjarja hlief jekk l-emittent ikun asserixxa preċedement b'mod esplicitu li huwa jirrigwarda dawk il-kuntratti bħala kuntratti ta' assiguratari u li jkun uża kontabilità applikabbli għal kuntratti tal-assigurazzjoni, f'liema każ l-assiguratari jista' jagħzel li japplika jew l-IAS 39, l-IAS 32 u l-IFRS 7 jew dan l-Istandard għal dawk il-kuntratti ta' garanzija finanzjarja. L-emittent jista' jagħmel dik l-għażla kuntratt b'kuntratt, iżda l-għażla għal kull kuntratt hija irrevokabbli.
  - (e) korrispettiv kontingenti mhallas jew ammont riċevibbli f'kombinament ta' negozji (ara l-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji*).
  - (f) *kuntratti tal-assigurazzjoni diretta* li l-entità żżomm (jiġifieri kuntratti tal-assigurazzjoni diretti li fihom l-entità hi *detentur ta' polza*). Madankollu, *ċessjonarju* għandu japplika dan l-IFRS għal kuntratti ta' riassigurazzjoni li hu jżomm.
- 5 Biex ikun hemm referenza faċli, dan l-IFRS jiddeskrivi kull entità li tohrog kuntratt tal-assigurazzjoni bħala assiguratari, kemm jekk l-emittent hu meqjus bħala assiguratari għal skopijiet legali jew superviżorji u kemm mhux.
- 6 Kuntratt ta' riassigurazzjoni huwa tip ta' kuntratt tal-assigurazzjoni. Għalhekk, kull referenza f'dan l-IFRS għal kuntratti tal-assigurazzjoni japplika ukoll għal kuntratti ta' riassigurazzjoni.

Derivattivi mdeffsa

- 7 L-IAS 39 jehtieg li entità tissepara xi derivattivi mdeffsa mill-kuntratt li jospita tagħha, tkejjilhom fil-valur ġust u tinkludi bidliet fil-valur ġust fi profitt jew telf. L-IAS 39 japplika għal derivati mdeffsa f'kuntratt tal-assigurazzjoni għajr meta d-derivattiv imdeffes huwa nnifsu kuntratt tal-assigurazzjoni.
- 8 Bħala eċċezzjoni għal dan ir-rekwiżit fl-IAS 39, kull assiguratatur mhux meħtieġ li jissepara, u jkejjel skont il-valur ġust, opzjoni ta' detentur ta' polza li jċedi kuntratt tal-assigurazzjoni għal ammont stabbilit (jew għal ammont ibbażat minn ammont stabbilit u rata tal-imghax), anke jekk l-prezz ta' eżerċizzju jvarja mill-ammont miżmum fil-kotba ta' *obligazzjoni ospitanti tal-assigurazzjoni*. Madankollu, ir-rekwiżit fl-IAS 39 japplika għal opzjoni *put* jew opzjoni ta' ċessjoni ta' flus imdeffsa f'kuntratt tal-assigurazzjoni jekk il-valur tat-tisrif iwarja fir-rispons tax-xejra f'varjabbli finanzjarju (bhal prezz jew indiċi ta' ekwità jew prodott kummerċjali), jew varjabbli mhux finanzjarju li mhux speċifiku għal parti b'sehem fil-kuntratt. Barra minn hekk, dak ir-rekwiżit japplika ukoll jekk il-kapaċità tad-detentur li jeżerċita opzjoni *put* jew opzjoni ta' ċessjoni ta' flus hija kkawżata minn bidla f'varjabbli bhal dan (pereżempju, opzjoni *put* li tista' tiġi eżerċitata jekk indiċi ta' borża jilhaq livell speċifiku).
- 9 Il-paragrafu 8 japplika b'mod ugwali għal opzjonijiet għal tisrif ta' strument finanzjarju li fih aspekk diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni.

Suddiviżjoni ta' komponenti ta' depożitu

- 10 Xi kuntratti tal-assigurazzjoni fihom kemm komponent tal-assigurazzjoni u *komponent ta' depożitu*. F'xi każijiet, assiguratatur hu meħtieġ jew permess li *jifred* dawk il-komponenti:
- (a) il-frid huwa meħtieġ jekk iż-żewġ kundizzjonijiet li ġejjin jintlahqu:
- (i) l-assiguratatur jista' jkejjel il-komponent ta' depożitu (li jinkludi kull opzjoni ta' ċessjoni mdeffsa) separatament (ie mingħajr ma jikkunsidra l-komponent tal-assigurazzjoni).
- (ii) il-politika ta' kontabilità tal-assiguratatur ma teħtieġ b'mod li huwa jirrikonoxxi l-obbligazzjonijiet kollha u d-drittijiet li jiġu mill-komponent ta' depożitu.
- (b) frid huwa permess, iżda mhux meħtieġ, jekk l-assiguratatur jista' jkejjel il-komponent ta' depożitu separatament bhal f'(a)(i) iżda t-tipi ta' politika ta' kontabilità tiegħu jinhtieġu li jirrikonoxxi l-obbligi u d-drittijiet kollha li jiġu minn komponent ta' depożitu, ikun xi jkun il-baži uzat biex isir kejl ta' dawk id-drittijiet u obbligi.
- (c) il-frid huwa pprojbita jekk assiguratatur ma jistax ikejjel il-komponent ta' depożitu tiegħu separatament bhal f'(a)(i).
- 11 Li ġej hu eżempju ta' każ meta t-tipi ta' politika ta' kontabilità tal-assiguratatur ma jeħtieġu li jirrikonoxxi l-obbligazzjonijiet kollha li jinholqu minn komponent ta' depożitu. Ċessjonarju jirċievi kumpens għal telf minghand *riassiguratatur*, iżda l-kuntratt jobbliga li-ċessjonarju biex iħallas mill-ġdid il-kumpens fis-snin futuri. Dak l-obbligazzjoni johroġ minn komponent ta' depożitu. Jekk il-politika ta' kontabilità ta' ċessjonarju għall-kuntrattarju tippermettilu li jirrikonoxxi l-kumpens bħala introjtu mingħajr ma jirrikonoxxi l-obbligazzjoni li jirriżulta, il-frid huwa meħtieġ.
- 12 Biex jifred kuntratt, assiguratatur għandu:
- (a) japplika dan l-IFRS għal komponent tal-assigurazzjoni.
- (b) japplika l-IAS 39 għal komponent ta' depożitu.

RIKONOXXIMENT U KEJL**Eżenzjoni temporanja minn xi IFRS oħrajn**

- 13 Il-paragrafi 10–12 tal-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji* jispeċifikaw kriterji għal entità li tuża l-iżvilupp ta' politika ta' kontabilità jekk l-ebda IFRS ma japplika speċifikament għal entrata. Madankollu, dan l-IFRS jeżenta assiguratatur milli japplika dawk il-kriterji għal politika ta' kontabilità tiegħu għal:
- (a) kuntratti tal-assigurazzjoni li johroġ (li jinkludu kosti ta' akkwizzizzjoni relatati u assi intangibbli relatati, bhal dawk deskritti fil-paragrafi 31 u 32); u
- (b) kuntratti ta' riassigurazzjoni li jzomm.

- 14 Madankollu, dan l-IFRS ma jeżentax assiguratatur minn xi implikazzjonijiet tal-kriterji fil-paragrafi 10–12 tal-IAS 8. B'mod speċifiku assiguratatur:
- (a) m'għandux jirrikonoxxi bħala obbligazzjoni kull provvediment għal talbiet għal hlas futuri possibli, jekk dawk it-talbiet johorġu minn kuntratti tal-assigurazzjoni li ma jeżistux fid-data tar-rappurtaġġ (bhal provvedimenti għal katastrofi u provvedimenti ta' ekwalizzazzjoni).
  - (b) għandu jwettaq it-test *tal-adegwatezza tal-obbligazzjoni* deskritt fil-paragrafi 15-19.
  - (c) għandu jneħhi kull obbligazzjoni tal-assigurazzjoni (jew parti mill-obbligazzjoni tal-assigurazzjoni) mill-karta tal-bilanċ tiegħu meta, u biss meta, jiġi eliminat — i.e. meta l-obbligu speċifikat fil-kuntratt jkun imwettaq, ikkancellat jew jiskadi.
  - (d) m'għandux ipaċi:
    - (i) *assi tar-riassigurazzjoni* kontra l-obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni relatati; jew
    - (ii) introjtu jew spejjeż minn kuntratti ta' riassigurazzjoni kontra l-ispejjeż jew introjtu mill-kuntratti tal-assigurazzjoni relatati.
  - (e) għandu jikkunsidra jekk l-assi ta' riassigurazzjoni humiex indeboliti (ara l-paragrafu 20).

Test ta' adegwatezza tal-obbligazzjoni

- 15 Assiguratatur għandu jassessja f'kull data tar-rappurtaġġ jekk l-obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni rikonnoxxuti humiex adegwati, bl-użu ta' stimi attwali għal-fluss futur ta' flus taht il-kuntratti tal-assigurazzjoni tiegħu. Jekk dak l-eżami juri li l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni tiegħu (wara li jitnaqqsu l-kosti differiti tal-akkwiżizzjoni relatati u assi intanġibbli relatati, bhal dawk diskussi fil-paragrafi 31 u 32) mhux adegwat fid-dawl tal-fluss futur ta' flus smat, it-telf totali għandu jiġi rikonnoxxut fi profitt jew telf.
- 16 Jekk assiguratatur japplika test ta' adegwatezza tal-obbligazzjoni li jissodisfa r-reqwiziti minimi speċifiċi, dan l-IFRS ma jimponiex aktar reqwiziti. Ir-reqwiziti minimi huma li ġejjin:
- (a) It-test jikkunsidra stimi attwali tal-flussi ta' flus kuntrattwali kollha, u ta' flussi ta' flus relatata bhal talbiet għal hlas għal kosti ta' żamma, kif ukoll flussi ta' flus li tirriżulta minn opzjonijiet imdeffa u garanziji.
  - (b) Jekk it-test juri li l-obbligazzjoni mhux adegwat, it-telf kollu hu rikonnoxxut fi profitt jew telf.
- 17 Jekk t-tipi ta' politika tal-assiguratatur m'għandhomx bżonn ta' test ta' adegwatezza tal-obbligazzjoni li tissodisfa r-reqwiziti tal-paragrafu 16, l-assiguratatur għandu:
- (a) jstabilixxi l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni rilevanti ⁽¹⁾ nieqes l-ammont miżmum fil-kotba ta':
    - (i) xi kosti differiti tal-akkwiżizzjoni relatati; u
    - (ii) xi assi intanġibbli, bhal dawk akkwistati f'kombinament ta' negozji jew trasferiment ta' portafoll (ara l-paragrafi 31 u 32). Madankollu, assi ta' riassigurazzjoni relatati mhumiex ikkunsidrati minhabba li assiguratatur jagħti rendikont għalihom b'mod separat (ara l-paragrafu 20).
  - (b) jiddetermina jekk l-ammont deskritt f'(a) huwiex inqas mill-ammont miżmum fil-kotba li kien ikun mehtieg jekk l-obbligazzjonijiet rilevanti ta' assiguratatur kienu jaqgħu taht l-ambitu tal-IAS 37. Jekk ikun inqas, l-assiguratatur għandu jirrikonoxxi d-differenza shiha fil-profit jew fit-telf u jnaqqas l-ammont miżmum fil-kotba tal-kosti relatati tal-akkwiżizzjoni d-differita jew assi intanġibbli relatati jew iżid l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjonijiet rilevanti tal-assiguratatur.
- 18 Jekk it-test tal-assiguratatur ta' adegwatezza tal-obbligazzjoni jissodisfa r-reqwiziti tal-paragrafu 16, it-test jiġi applikat fil-livell ta' aggregazzjoni speċifikata f'dak it-test. Jekk it-test ta' adegwatezza tal-obbligazzjoni tiegħu ma jissodisfax dawk ir-reqwiziti minimi, it-tqabbil deskritt fil-paragrafu 17 ser ikun fil-livell ta' portafoll ta' kuntratti li huma soġġetti għal riskji simili b'mod wiesa' u ġestiti flimkien bhal portafoll wiehed.
- 19 L-ammont deskritt fil-paragrafu 17(b) (i.e. ir-riżultat tal-applikazzjoni tal-IAS 37) għandu jirrifletti margni ta' investment fil-futur (ara l-paragrafi 27–29) jekk, u biss jekk, l-ammont deskritt fil-paragrafu 17(a) jirrifletti ukoll dawk il-margni.

⁽¹⁾ L-obbligi ta' assiguratatur rilevanti huma dawk l-obbligi tal-assiguratatur (u kosti differiti tal-akkwiżizzjoni relatati u assi intanġibbli relatati) li għalihom l-politika ta' kontabilità tal-assiguratatur m'għandix bżonn ta' test ta' adegwanza tal-obbligu biex tissodisfa r-reqwiziti minimi tal-paragrafu 16.

Indeboliment ta' assi ta' riassigurazzjoni

- 20 Jekk assi ta' riassigurazzjoni taċ-ċessjonarju hi jndebolit, iċ-ċessjonarju għandu jnaqqas l-ammont miżmum fil-kotba skont dan u jirrikonoxxi dak it-telf minn indeboliment fi profitt jew telf. Assi ta' riassigurazzjoni hi jndebolit jekk, u biss jekk:
- (a) hemm xhieda oġġettiva, bhala riżultat ta' każ li sehħ wara rikonoxximent inizjali ta' assi ta' riassigurazzjoni, li min iċedi jista' ma jirrevedi l-ammonti kollha dovuti taht it-termini tal-kuntratt; u
  - (b) li l-każ għandi jimpatt imkejjel b'mod affidabbli, fuq l-ammonti li min iċedi se jirċievi mingħand ir-riassiguratur.

Bidliet fil-politika ta' kontabilità

- 21 Il-paragrafi 22–30 japplikaw kemm għal bidliet magħmula minn assiguratur li diġà applica l-Istandards IFRSs u għal bidliet magħmula minn assiguratur li jadotta IFRSs għall-ewwel darba.
- 22 Assiguratur jista' jibdel l-politika ta' kontabilità għal kuntratti tal-assigurazzjoni jekk, u biss jekk, il-bidla taqgħmel ir-rapporti finanzjarji aktar rilevanti għal bżonnijiet ta' teħid ta' deċiżjonijiet ekonomiċi ta' utenti u mhux inqas affidabbli, jew aktar affidabbli u mhux inqas rilevanti għal dawk ir-rekwiziti. Assiguratur għandu jiġġudika r-rilevanza u l-fiduċja skont il-kriterja fl-IAS 8.
- 23 Biex jiġġustifika l-bdil fil-politika ta' kontabilità għal kuntratti tal-assigurazzjoni, assiguratur għandu juri li l-bidla għandha għib ir-rapporti finanzjarji aktar qrib biex jintlaħqu l-kriterji fl-IAS 8, iżda l-bidla m'hemm x għalfejn tikseb konformità shiha ma dawk il-kriterji. Il-kwistjonijiet speċifiċi li ġejjin huma diskussi hawn iktar 'l isfel:
- (a) rati tal-imghax attwali (il-paragrafu 24);
  - (b) kontinwazzjoni ta' prattici eżistenti (il-paragrafu 25);
  - (c) prudenza (il-paragrafu 26);
  - (d) marġni ta' investiment fil-futur (il-paragrafi 27–29); u
  - (e) *shadow accounting* (il-paragrafu 30).

Rati tal-imghax fis-suq attwali

- 24 Assiguratur hu permess, iżda mhux meħtieġ, li jibdel il-politika ta' kontabilità tiegħu biex ikejjel mill-ġdid obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni kklassifikati ⁽¹⁾ li jirriflettu rati tal-imghax fis-suq attwali u jirrikonoxxi tibdiliet f'dawk l-obbligazzjonijiet fi profitt jew telf. F'dak iż-żmien, jista' jintroduċi wkoll politika ta' kontabilità li tinħtieġ stimi attwali oħra u suppożizzjonijiet għall-obbligazzjonijiet speċifikati. L-għażla f'dan il-paragrafu tippermetti assiguratur biex jibdel il-politika ta' kontabilità tiegħu għal obbligazzjonijiet speċifikati, mingħajr ma japplika dik il-politika b'mod konsistenti għall-obbligazzjonijiet kollha simili kif inkella meħtieġ mill-IAS 8. Jekk assiguratur jispeċifika obbligazzjonijiet għal din l-għażla, għandu jkompli japplika rati tal-imghax attwali fis-suq (u, jekk applikabbli, l-istimi attwali l-oħrajn u suppożizzjonijiet) b'mod konsistenti fil-perijodi kollha għal dawn l-obbligazzjonijiet sakemm dawn huma estinti.

Kontinwazzjoni ta' prattici eżistenti

- 25 Assiguratur jista' jkompli l-prattici li ġejjin, iżda l-introjt ta' xi whud minnhom ma jissodisfax il-paragrafu 22:
- (a) il-kejl ta' obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni fuq bażi mhux skontata.
  - (b) il-kejl ta' drittijiet kuntrattwali għal drittijiet ta' ġestjoni ta' investiment futur f'ammont li jaqbez il-valur ġust taqgħhom kif implikat meta mqabbel ma' drittijiet attwali imposti minn parteċipanti tas-suq oħrajn għal servizzi simili. Aktarx li l-valur ġust fil-bidu ta' dawk id-drittijiet kuntrattwali hu uguali għal spejjeż biex toriġina, hliet meta d-drittijiet ta' ġestjoni ta' investiment futur u kosti relatati ma jaqblux meta mqabbla ma' dawk tas-suq.

⁽¹⁾ F'dan il-paragrafu, obligi tal-assigurazzjoni jinkludu kosti differiti tal-akkwist relatati u assi mhux tangibbli relatati, bhal dawk diskussi fil-paragrafi 31 u 32.

- (ċ) permezz ta' tipi ta' politika ta' kontabilità mhux uniformi għall-kuntratti tal-assigurazzjoni (u kosti differiti tal-akkwiżizzjoni relatati u assi intangibbli relatati, jekk ikun hemm) ta' sussidjarji, hlief kif permess bil-paragrafu 24. Jekk dik il-politika ta' kontabilità mhix uniformi, assiguratatur jista' jibdilhom jekk il-bidla ma tagħmilx il-politika ta' kontabilità aktar differenti u jissodisfa ukoll r-reqwiziti l-oħrajn f'dan l-IFRS.

Prudenza

- 26 Assiguratatur m'għandux għalfejn jibdel il-politika ta' kontabilità tiegħu għal kuntratti tal-assigurazzjoni biex jelimina prudenza eċċessiva. Madankollu, jekk assiguratatur diġà jkejjel il-kuntratti tal-assigurazzjoni bi prudenza xierqa, m'għandux jintroduċi prudenza addizzjonali.

Margni ta' investiment fil-futur

- 27 Assiguratatur m'hemmx għalfejn jibdel il-politika ta' kontabilità tiegħu għal kuntratti tal-assigurazzjoni biex jelimina margni ta' investiment fil-futur. Madankollu, hemm preżunzjoni konfutabbli li rapporti finanzjarji tal-assiguratatur ser isiri jnqas rilevanti u affidabbli jekk jintroduċi politika ta' kontabilità li tirrifletti margni ta' investiment fil-futur fil-kejl ta' kuntratti tal-assigurazzjoni hlief meta daww il-margni għandhom effett fuq il-pagamenti kuntrattwali. Żewġ eżempji ta' tipi ta' politika tal-kontabilità li jirriflettu daww il-margni huma:

- (a) permezz ta' rata ta' skont li tirrifletti r-redditu stmat fuq l-assi tal-assiguratatur; jew
- (b) proġettazzjoni ta' redditu fuq daww l-assi frata stmata ta' redditu, li tiskonta daww ir-redditi proġettat frata differenti u li tinkludi r-riżultat fil-kejl tal-obbligazzjoni.

- 28 Assiguratatur jista' jegħleb il-preżunzjoni konfutabbli deskritta fil-paragrafu 27 jekk, u biss jekk, il-komponenti l-oħra ta' bidla fil-politika ta' kontabilità jżidu r-rilevanza u l-fiduċja ta' rapporti finanzjarji tagħhom biżżejjed biex jegħlbu t-tnaqqis fir-rilevanza u l-fiduċja kkawżata bl-introjtu ta' margni ta' investiment futur. Perezempju, jekk il-politika ta' kontabilità eżistenti ta' assiguratatur għal kuntratti tal-assigurazzjoni jinvolvu suppożizzjonijiet prudenti eċċessivi stabbiliti fil-bidu u rata ta' skont stabbilita minn regolatur mingħajr referenza diretta għal kondizzjonijiet tas-suq, u mingħajr konsiderazzjoni ta' xi opzjonijiet u garanziji mdeffsa. L-assiguratatur jista' jaġġmel ir-rapporti finanzjarji tiegħu aktar rilevanti u mhux inqas affidabbli billi jaqleb fuq kontabilità li tkun ibbażata fuq orjentazzjoni lejn l-investitur b'mod komprensiv li hi użata b'mod wiesa' u tinvolvi:

- (a) stimuli attwali u preżunzjonijiet;
- (b) aġġustament raġonevoli (iżda mhux prudenti żżejjed) biex jirrifletti riskju u incertezza;
- (ċ) kejl li jirrifletti kemm il-valur intrinsiku u l-valur ta' hin ta' opzjonijiet mdeffsa u garanziji; u
- (d) rata ta' skont attwali tas-suq, anke jekk dik ir-rata ta' skont ikunu jirriflettu r-redditu stmat fuq l-assi tal-assiguratatur.

- 29 F'xi metodi ta' kejl, ir-rata ta' skont hija użata biex tistabilixxi l-valur attwali ta' margni ta' profit fil-futur. Dak il-margni ta' profit hu mbagħad attribwit għal perijodi differenti permezz ta' formola. F'daww il-modi, ir-rata ta' skont taffetwa l-kejl tal-obbligazzjoni indirettament biss. B'mod partikolari, l-użu ta' rata ta' skont anqas adattata għandha effett ristrett jew m'għandha l-ebda effett fuq il-kejl tal-obbligazzjoni fil-bidu. Madankollu, f'modi differenti, ir-rata ta' skont tistabilixxi l-kejl tal-obbligazzjoni direttament. Fil-każ tal-aħħar, minhabba l-introjtu ta' rata ta' skont ibbażata fuq l-assi għandha effett aktar sinifikanti, hemm possibiltà għolja li assiguratatur ma jegħlibx il-preżunzjoni konfutabbli deskritta fil-paragrafu 27.

Shadow accounting

- 30 F'xi mudelli ta' kontabilità, qligħ jew telf realizzabbli fuq assi ta' assiguratatur għandhom effett dirett fuq il-kejl ta' xi jew kull (a) obbligazzjoni finanzjarja tiegħu, (b) kosti differiti tal-akkwiżizzjoni relatati u (ċ) assi intangibbli relatati, bħal daww deskritti fil-paragrafi 31 u 32. Assiguratatur hu permess, iżda mhux meħtieġ biex jibdel il-politika ta' kontabilità tiegħu biex qligħ jew telf rikonoxxut iżda mhux irrealizzat fuq assi jaffetwa dak il-kejl bl-istess mod li qligħ jew telf realizzabbli jaġġmel hekk. L-aġġustament relatat għall-obbligazzjoni tal-assigurazzjoni (jew kosti differiti tal-akkwiżizzjoni jew assi intangibbli) għandhom jiġu rikonoxxuti f'ekwità jekk, u biss jekk, il-qligħ mhux irrealizzat jew telf hu rikonoxxut direttament f'ekwità. Din il-prattika hi ta' spiss deskritta bħala "shadow accounting".

Kuntratti tal-assigurazzjoni akkwistati f'kombinament tan-nejn jew trasferiment ta' portafoll.

- 31 Biex jikkonforma mal-IFRS 3, kull assiguratour għandu fid-data tal-akkwizizzjoni, ikejjel skont il-valur ġust l-obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni preżunta u l-*assi tal-assigurazzjoni* miksuba f'kombinament ta' negozju. Madankollu, assiguratour hu permess, iżda mhux meħtieġ, biex juża preżentazzjoni mwessa' li tifred il-valur ġust ta' kuntratti tal-assigurazzjoni miksuba f'żewġ komponenti:
- (a) obbligazzjoni mkejla b'konformità mat-tipi ta' politika ta' kontabilità tal-assiguratour għal kuntratti tal-assigurazzjoni li jidher; u
  - (b) assi intanġibbli, li jirrappreżenta d-differenza bejn (i) il-valur ġust tad-drittijiet tal-assigurazzjoni kuntrattwali miksuba u l-obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni preżunta u (ii) l-ammont deskritt f'(a). Il-kejl sussegwenti ta' dan l-assi għandu jkun konsistenti mal-kejl tal-obbligazzjoni tal-assigurazzjoni relatata.
- 32 Assiguratour li jakkwista portafoll ta' kuntratti tal-assigurazzjoni jista' juża l-preżentazzjoni mwessa' deskritta fil-paragrafu 31.
- 33 L-assi intanġibbli deskritti fil-paragrafi 31 u 32 huma esklużi mill-ambitu tal-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi* u l-IAS 38. Madankollu, l-IAS 36 u l-IAS 38 japplikaw għal elenki ta' klijenti u relazzjonijiet ma' klijenti billi jirriflettu l-aspettattiva ta' kuntratti futuri li mhumiex parti tad-drittijiet tal-assigurazzjoni kuntrattwali u obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni kuntrattwali li kienu fis-sehh fid-data ta' kombinament ta' negozju jew trasferiment ta' portafoll.

Aspetti Diskrezzjonali ta' Parteċipazzjoni

Aspetti diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni f'kuntratti tal-assigurazzjoni

- 34 Xi kuntratti tal-assigurazzjoni fihom aspekt diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni kif ukoll *element garantit*. L-emittent ta' kuntratt bħal dan:
- (a) jista', iżda mhux meħtieġ, jirrikonoxxi l-element garantit separatament mill-aspett diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni. Jekk l-emittent ma jirrikonoxxihomx separatament, għandu jikklassifika l-kuntratt kollu bħala obbligazzjoni. Jekk l-emittent ma jirrikonoxxihomx separatament, għandu jikklassifika l-element garantit bħala obbligazzjoni.
  - (b) għandu, jekk jirrikonoxxi l-aspett diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni separatament mill-element garantit, jikklassifika dak l-aspett jew bħala obbligazzjoni jew bħala komponent separat ta' ekwità. Dan l-IFRS ma jispeċifikax kif l-emittent jistabilixxi jekk dak l-aspett hu obbligazzjoni jew ekwità. L-emittent jista' jifred dak l-aspett f'komponenti ta' obbligazzjoni u ekwità u għandu juża politika ta' kontabilità konsistenti għal dik il-firda. L-emittent m'għandux jikklassifika dak l-aspett bħala kategorija intermedjarja li la hi obbligazzjoni lanqas ekwità.
  - (c) jista' jirrikonoxxi l-primjums kollha rċevuti bħala dħul minghajr separazzjoni ta' xi frazzjoni li jirrelata mal-komponent ta' ekwità. Il-bidliet li jirriżultaw fl-element garantit u fil-frazzjoni b'aspett diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni kklassifikata bħala obbligazzjoni għandhom jiġu rikonnoxxuti fi profitt jew telf. Jekk parti mill-aspett diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni jew kollu hu kklassifikat f'ekwità, frazzjoni mill-profitt jew mit-telf tista' tiġi attribwita għal dak l-aspett (bl-istess mod li porzjon jista' jiġi attribwit għal interessi minuri). L-emittent għandu jirrikonoxxi l-porzjon ta' profitt jew telf attribwit għal kull komponent ta' ekwità ta' aspekt diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni bħala allokkazzjoni ta' profitt jew telf, mhux bħala spiża jew introjtu (ara l-IAS 1 *Preżentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji*).
  - (d) għandu, jekk il-kuntratt fih derivat imdeffes li jaqa' fl-ambitu tal-IAS 39, japplika l-IAS 39 għal dak id-derivat imdeffes.
  - (e) għandu, f'kull rigward mhux deskritt fil-paragrafi 14–20 u 34(a)-(d), jissokta bil-politika ta' kontabilità fis-sehh tiegħu għal kuntratti bħal dawn, hliet meta jibdel il-politika ta' kontabilità tiegħu b'mod li jikkonforma mal-paragrafi 21–30.

Aspetti diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni fi strumenti finanzjarji

- 35 Ir-rekwiziti tal-paragrafu 34 japplikaw ukoll għal kull strument finanzjarju li fih aspekt diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni. Flimkien ma' dan:
- (a) jekk l-emittent jikklassifika l-aspett diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni bħala obbligazzjoni, għandu japplika t-test ta' adegwatezza tal-obbligazzjoni fil-paragrafi 15–19 għal kuntratt kollu (i.e. kemm għall-element garantit u l-aspett diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni). L-emittent m'għandux għalfejn jistabilixxi l-ammont li jista' jirriżulta mill-applikazzjoni tal-IAS 39 għall-element garantit.
  - (b) jekk l-emittent jikklassifika parti jew l-aspett kollu bħala komponent separat ta' ekwità, l-obbligazzjoni rikonnoxxut għal-kuntratt shih m'għandux ikun inqas mill-ammont li jirriżulta mill-applikazzjoni tal-IAS 39

ghall-element garantit. Dak l-ammont għandu jinkludi l-ammont intrinsiku ta' opzjoni għat-tisrif tal-kuntratt, iżda m'għandux għalfejn jinkludi l-valur taż-żmien tiegħu jekk paragrafu 9 jeżenta dik l-opzjoni għal kejl fil-valur ġust. L-emittent m'għandux għalfejn jiżvela l-ammont li jista' jirriżulta mill-applikazzjoni tal-IAS 39 għall-element garantit, lanqas m'għandu għalfejn jippreżenta l-ammont separatament. Barra minn hekk, l-emittent m'għandux għalfejn jistabbilixxi dak l-ammont jekk l-obbligazzjoni totali rikonossut jidher ċar li hu oġġla.

- (ċ) għalkemm dawn il-kuntratti huma strumenti finanzjarji, l-emittent jista' jkompli jirrikonoxxi l-primjums għal dawk il-kuntratti bħala dħul u jirrikonoxxi bħala spejjeż iż-żjieda li tirriżulta mill-ammont miżmum fil-kotba tal-passiv.
- (d) għalkemm dawn il-kuntratti huma strumenti finanzjarji, l-emittent li japplika l-paragrafu 20(b) tal-IFRS 7 għal kuntratti b'karatteristika ta' partecipazzjoni diskrezzjonali għandu jiżvela l-ispiża totali tal-interess rikonossuta fi profitt u telf, iżda m'għandux għalfejn jikkalkula din l-ispiża tal-interess billi juża l-metodu tal-interess effettiv.

ŻVELAR

Spjegazzjoni ta' ammonti rikonossuti

- 36 Emittent għandu jiżvela t-tagħrif li jidentifika u jispjega l-ammonti fir-rapporti finanzjarji tiegħu li johorġu minn kuntratti tal-assigurazzjoni.
- 37 Biex ikun konformi mal-paragrafu 36, assiguratatur għandu jiżvela:
  - (a) il-politika ta' kontabilità għal kuntratti tal-assigurazzjoni u assi relatati, obbligazzjonijiet, introjtu u spejjeż.
  - (b) l-assi, obbligazzjonijiet, introjtu u spejjeż rikonossuti (u, jekk jippreżenta d-dikjarazzjoni dwar il-flussi ta' flus permezz tal-metodu dirett, flussi ta' flus) li johorġu minn kuntratti tal-assigurazzjoni. Barra minn hekk, jekk l-assiguratatur hu dak li qed iċedi, għandu jiżvela:
    - (i) qligħ u telf rikonossut fi profitt jew telf fuq xiri ta' riassigurazzjoni; u
    - (ii) jekk min qed iċedi jiddiferixxi u jamortizza qligħ u telf li jiġi mix-xiri ta' riassigurazzjoni, l-amortizzament għall-perijodu u għall-ammonti li jibqgħu mhumieq amortizzati fil-bidu u tmiem il-perijodu.
  - (ċ) il-perijodu użat biex jistabilixxi s-suppożizzjonijiet li għandhom l-akbar effett fuq il-kejl tal-ammonti rikonossuti deskritti f'(b). Meta jkun prattiku, assiguratatur għandu wkoll jagħti żvelar kwantifikata ta' dawk is-suppożizzjonijiet.
  - (d) l-effett ta' bidliet fis-suppożizzjonijiet użati fil-kejl ta' assi tal-assigurazzjoni u obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni, li juru separatament l-effett li kull bidla għandha effett materjali fuq ir-rapporti finanzjarji.
  - (e) tqabbil ta' bidliet f'obbligazzjonijiet tal-assigurazzjoni, assi tar-riassigurazzjoni u, jekk hemm kosti differiti tal-akkwizizzjoni relatati.

In-natura u d-daqs ta' riskji naxxenti minn kuntratti ta' assigurazzjoni

- 38 Assiguratatur għandu jiżvela informazzjoni li tgħin l-utenti tar-rapporti finanzjarji tagħha biex jivvalutaw in-natura u d-daqs tar-riskji naxxenti minn kuntratti ta' assigurazzjoni.
- 39 Biex ikun konformi mal-paragrafu 38, assiguratatur għandu jiżvela:
  - (a) l-ghanijiet, il-modi u l-proċessi tiegħu ta' mmaniġġar ta' riskji naxxenti minn kuntratti assikurattivi u l-metodi użati fil-maniġġ ta' dawk ir-riskji.
  - (b) [mhassra]
  - (ċ) informazzjoni dwar *riskju tal-assigurazzjoni* (kemm qabel u kemm wara li jitnaqqas ir-riskju permezz ta' assigurazzjoni mill-ġdid), inkluża informazzjoni dwar:
    - (i) sensitività għal riskju ta' assigurazzjoni (ara l-paragrafu 39A).
    - (ii) konċentrazzjonijiet ta' riskju ta' assigurazzjoni, li jinkludi deskrizzjoni ta' kif il-maniġment jiddeċiedi dwar konċentrazzjonijiet u deskrizzjoni tax-xejra kondiviża li tidentifika kull konċentrazzjoni (eż. tip ta' eventwalità assigurata, zona ġeografika, jew munita).

- (iii) talbiet ta' riżarċiment attwali kumparati ma' estimi ta' qabel (ie żvilupp ta' talbiet ta' riżarċiment). Dan it-tagħrif dwar żvilupp ta' talbiet ta' riżarċiment għandu jmur lura sal-perjodu meta tkun qamet l-ewwel talba ta' riżarċiment materjali u li għad hemm incertezza dwar l-ammont u ż-żmien tal-pagament tagħha. Madankollu, dan it-tagħrif m'għandux għalfejn imur lura iktar minn għaxar snin. Assiguratur m'għandux għalfejn jiżvela din l-informazzjoni f'każ ta' talbiet li dwarhom ikun hemm incertezza dwar l-ammont u żmien tal-pagament tagħom, jekk din l-incertezza normalment tiġi ċċarata fi żmien sena.
- (d) informazzjoni dwar riskju ta' kreditu, riskju ta' likwidità u riskju tas-suq li l-paragrafi 31-42 tal-IFRS 7 jirrikjedu li kieku l-kuntratti ta' assigurazzjoni kienu jaqgħu taħt l-IFRS 7. Madankollu:
  - (i) assiguratatur m'għandux għalfejn jipprovi l-analiżi ta' maturità rikjesta mill-paragrafu 39(a) tal-IFRS 7 jekk, minflok jagħmel dan, jiżvela informazzjoni dwar iż-żmien kkalkulat tal-hrug nett li jirriżulta minn obligazzjonijiet rikonoxxuti ta' assigurazzjoni. Dan jista' jsir f'forma ta' analiżi, fiż-żmien ikkalkulat, tal-ammonti rikonoxxuti fir-rendikont.
  - (ii) jekk assiguratatur juża metodu alternattiv għall-immaniġġjar tas-sensitività għal-kundizzjonijiet tas-suq, bħal analiżi tal-valur imdeffes, jista' juża l-analiżi tas-sensitività biex ikun konformi mar-rekwiżi tal-paragrafu 40(a) tal-IFRS 7. Dan l-assiguratatur irid jipprovi wkoll l-iżvelar meħtieġ mill-paragrafu 41 tal-IFRS 7.
- (e) informazzjoni dwar esponimenti għal riskju tas-suq naxxenti minn derivattivi mdeffsa li jinstabu f'kuntratt prinċipali ta' assigurazzjoni jekk l-assiguratatur m'huwiex rikjest u li jkejje, u ma jkejjax, id-derivattivi mdeffsa f'valur xieraq.

39A Biex ikun konformi mal-paragrafu 39(è)(i), assiguratatur għandu jiżvela jew (a) jew (b) kif ġej:

- (a) analiżi tas-sensitività li turi kif il-profitt jew telf u l-ekwiżità kienu jkunu affetwati li kieku fid-data tal-karta tal-bilanċ seħnew l-bidliet fil-varjabbli rilevanti tar-riskju li kienu possibbli b'mod raġonevoli; il-metodi u s-suppożizzjonijiet użati fit-thejija tal-analiżi tas-sensitività; u l-bidliet li jista' jkun hemm mill-perjodu ta' qabel fil-metodi u s-suppożizzjonijiet użati. Madankollu, jekk assiguratatur juża metodu alternattiv biex jimmaniġġja s-sensitività għall-kundizzjonijiet tas-suq, bħal l-analiżi tal-valur imdeffes, jista' jkun konformi ma' dan ir-rekwiżit billi jiżvela dik l-analiżi alternattiva ta' sensitività u l-iżvelar rikjest mill-paragrafu 41 tal-IFRS 7.
- (b) informazzjoni kwalitattiva dwar sensitività, u informazzjoni dwar dawk il-kundizzjonijiet u modalitajiet ta' kuntratti ta' assigurazzjoni li għandhom effett materjali fuq l-ammont, żmien u incertezza tal-flussi ta' flus futuri tal-assiguratatur.

DATA EFFETTIVA U TRANŻIZZJONI

- 40 Id-dispożizzjonijiet transizzjonali fil-paragrafi 41–45 japplikaw kemm għal entità li diġà qed tapplika l-Istandards IFRS meta tapplika għal ewwel dan l-IFRS u għal entità li tapplika l-IFRS għall-ewwel darba (min jadotta l-Istandard għall-ewwel darba).
- 41 Entità għandha tapplika dan l-IFRS għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika din l-IFRS għal perijodu aktar bikri, hija għandha tiżvela dak il-fatt.
- 41A *Kuntratti ta' Garanzija Finanzjarja* (Emendi għall-IAS 39 u l-IFRS 4), mahruġa f'Awissu 2005, paragrafi emendati 4(d), B18(g) u B19(f). Entità għandha tapplika dawk l-emendi għall-perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hi inkoraġġita. Jekk entità tapplika dawk l-emendi għal perijodu aktar bikri, hija għandha tiżvela dak il-fatt u tapplika l-emendi relatati mal-IAS 39 u l-IAS 32 ⁽¹⁾ fl-istess hin.

Żvelar

- 42 Entità mhux meħtieġa tapplika r-rekwiżiti ta' żvelar f'dan l-IFRS għal tagħrif komparattiv dwar perijodi annwali li jibdew qabel l-1 ta' Jannar 2005, hlief għal dak l-iżvelar meħtieġ mill-paragrafu 37(a) u (b) dwar il-politika ta' kontabilità, u assi rikonoxxuti, obligazzjonijiet, introjtu u spejjeż (u flussi ta' flus jekk jintuza l-metodu dirett).
- 43 Jekk mhux Prattiku li jiġi applikat rekwiżit partikolari tal-paragrafi 10–35 għal informazzjoni komparattiva dwar perijodi annwali li jibdew qabel l-1 ta' Jannar 2005, entità għandha tiżvela dak il-fatt. L-applikazzjoni tat-test ta' adegwatezza tal-obbligazzjoni (il-paragrafi 15–19) għal informazzjoni komparattiva bħal dan jista' kull tant żmien ikun imprattiku, iżda x'aktarx li mhux ser ikun imprattiku li jiġu applikati għal rekwiżiti oħrajn tal-paragrafi 10–35 għal informazzjoni komparattiva bħal din. L-IAS 8 jispjega t-terminu "imprattiku".

⁽¹⁾ Meta entità tapplika l-IFRS 7, ir-referenza għall-IAS 32 hija mibdula b'referenza għall-IFRS 7

- 44 Fl-applikazzjoni tal-paragrafu 39(c)(iii), entità m'hemmx għalfejn tiżvela tagħrif dwar żvilupp ta' talbiet li sehew aktar kmieni minn hames snin qabel l-aħħar tas-sena finanzjarja li fiha tapplika l-ewwel darba dan l-IFRS. Barra minn hekk, huwa imprattiku, meta entità tapplika l-ewwel darba dan l-IFRS, li jiġi ppreparat tagħrif dwar żvilupp ta' talba għal hlas li sehew qabel il-bidu tal-aktar perijodu bikri li għalih entità tippreżenta informazzjoni komparattiva sħiħa li tikkonforma ma' dan l-IFRS, l-entità għandha tiżvela dak il-fatt.

L-ghazla mill-ġdid ta' assi finanzjarji

- 45 Meta assigurat jibdel il-politika ta' kontabilità għal obligazzjonijiet tal-assigurazzjoni, huwa permess, iżda mhux mehtieg, li xi assi finanzjarji jew kollha kemm huma jiġu kklassifikati mill-ġdid kif 'huma fil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf'. Din il-klassifikazzjoni mill-ġdid hi permessa jekk assigurat jibdel il-politika ta' kontabilità meta japplika l-ewwel darba dan l-IFRS u jekk jagħmel bidla fil-politika sussegwenti permessa bil-paragrafu 22. Il-klassifikazzjoni mill-ġdid hi bidla fil-politika ta' kontabilità u tapplika l-IAS 8.

Appendiċi A

Termini mfissra

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

aspett diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni	Dritt kuntrattwali biex tirċievi, bhala suppliment għal benefiċċji garantiti , benefiċċji addizzjonali: <ul style="list-style-type: none"> (a) x'aktarx ikunu frazzjoni sinifikanti tal- benefiċċji kuntrattwali totali; (b) li l-ammont tagħhom jew l-ghazla ta' żmien huwa b'mod kuntrattwali fid-diskrezzjoni tal-emittent; u (c) li huma kuntrattwalment ibbażati fuq: <ul style="list-style-type: none"> (i) il-prestazzjoni ta' grupp speċifiku ta' kuntratti jew tip speċifiku ta' kuntratt; (ii) redditi fuq l-investiment irrealizzati u/jew mhux irrealizzati fuq grupp speċifiku ta' assi miżmuma mill-utent; jew (iii) il-profitt jew telf tal-kumpanija, fond jew entità oħra li tohroġ il-kuntratt.
assigurat	Il-parti li għandha obbligu taht kuntratt ta' assigurarazzjoni biex tikkompensa lil detentur ta' polza jekk isehh avveniment assigurat .
assi tal-assigurarazzjoni	Id-drittijiet kuntrattwali netti ta' assigurat taht kuntratt tal-assigurarazzjoni .
assi tar-riassigurarazzjoni	Min iċedi u d-drittijiet kuntrattwali netti tiegħu taht kuntratt ta' riassigurarazzjoni .
avveniment assigurat	Avveniment futur incert li hu kopert minn kuntratt ta' assigurarazzjoni u johloq riskju tal-assigurarazzjoni .
benefiċċji garantiti	Pagamenti jew benefiċċji oħrajn li għalihom detentur ta' polza partikolari jew investitur għandu dritt mhux ikkundizzjonat li mhux soġġett għal diskrezzjoni kuntrattwali tal-emittent.
ċessjonant	Id- detentur ta' polza taht kuntratt ta' riassigurarazzjoni .
detentur ta' polza	Parti li għandha dritt għal kumpens taht kuntratt tal-assigurarazzjoni jekk avveniment assigurat isehh.
element garantit	Obbligu għal hlas ta' benefiċċji garantiti , inklużi f'kuntratt li fih aspett diskrezzjonali ta' parteċipazzjoni .
frid	Rappurtagġ għall-komponenti ta' kuntratt bħallikieku kienu kuntratti separati.

komponent ta' depożitu	Kull komponent ta' kuntratt li mhux ikkunsidrat bhala derivat taht l-IAS 39 u li jaqa' fl-ambitu tal-IAS 39 jekk kien strument finanzjarju separat.
kuntratt ta' garanzija finanzjarja	Kuntratt li jehtieg li l-emittent jagħmel pagamenti speċifiċi biex jirrimborsaw lid-detentur għal telf li jsufri minhabba li debitur speċifiku jonqos milli jagħmel pagament meta dovut taht it-termini oriġinali jew modifikati ta' strument ta' debitu.
kuntratt tal-assigurazzjoni	Kuntratt li fih parti waħda (l-assiguratur) taċċetta riskju tal-assigurazzjoni sinifikanti minn parti oħra (id- detentur tal-polza) billi tiftiehem biex thallas lid-detentur tal-polza jekk avveniment futur inċert speċifiku (l-avveniment assigurat) jaffetwa b'mod negattiv id-detentur tal-polza. (Ara Appendiċi B għal gwida dwar din it-tifsira.)
kuntratt tal-assigurazzjoni diretta	Kull kuntratt tal-assigurazzjoni li mhux kuntratt tar-riassigurazzjoni .
kuntratt tar-riassigurazzjoni	Kull kuntratt tal-assigurazzjoni mahruġ minn assigurat wiehed (ir- riassigurat) biex jikkumpensa assigurat iehor (min ċeda) għal telf minn kuntratt wiehed jew aktar mahruġ minn min ċeda.
obligazzjoni tal-assigurazzjoni	Id-drittijiet kuntrattwali netti ta' assigurat taht kuntratt tal-assigurazzjoni .
riassigurat	Il-parti li għandha obbligu taht kuntratt ta' riassigurazzjoni biex tikkumpensa lil min iċedi jekk isehh avveniment assigurat .
riskju finanzjarju	Ir-riskju ta' bidla futura possibbli frata tal-imghax speċifika waħda jew aktar ta', prezz ta' strument finanzjarju, prezz ta' prodott kummerċjali, rata tal-iskambju, indiċi ta' prezzijiet jew rati jew klassifikazzjoni jew indiċi ta' kreditu jew varjabbli iehor, provdut fil-każ ta' varjabbli mhux finanzjarju fejn il-varjabbli mhux speċifiku għal parti b'sehem fil-kuntratt.
riskju tal-assigurazzjoni	Riskju, barra mir- riskju finanzjarju , ittrasferit minghand id-detentur ta' kuntratt għal għand l-emittent.
test ta' adegwatezza ta' obligazzjoni	Stima ta' jekk l-ammont miżmum fil-kotba ta' obligazzjoni tal-assigurazzjoni għandux jiżdied (jew l-ammont miżmum fil-kotba ta' kosti differiti tal-akkwizizzjoni relatati jew assi intanġibbli relatati mnaqqsa), fuq bażi ta' revizzjoni ta' flussi futuri ta' flus.
valur ġust	L-ammont li għalih jista' jiġi skambjat xi assi, jew li bih tissalda xi obligazzjoni, bejn partijiet infurmati u disponibbli fi tranżazzjoni distakkata.

Appendiċi B

Definizzjoni ta' kuntratt tal-assigurazzjoni

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

- B1 Dan l-appendiċi jagħti gwida fuq it-tifsira ta' kuntratt tal-assigurazzjoni f'Appendiċi A. Hu jindirizza l-każijiet li ġejjin:
- (a) it-terminu "avveniment futur inċert" (il-paragrafi B2-B4);
  - (b) pagament mhux fi flus (il-paragrafi B5-B7);
  - (c) riskju tal-assigurazzjoni u riskji oħrajn (il-paragrafi B8-B17);
  - (d) eżempji ta' kuntratti tal-assigurazzjoni (il-paragrafi B18-B21);
  - (e) riskju tal-assigurazzjoni sinifikanti (il-paragrafi B22-B28); u
  - (f) bidliet fil-livell ta' riskju tal-assigurazzjoni (il-paragrafi B29 u B30).

Avveniment futur inċert

- B2 L-inċertezza (jew riskju) hi l-essenza ta' kuntratt tal-assigurazzjoni. Għalhekk, ta' lanqas wiehed minn dawn li ġejjin huwa inċert fil-bidu ta' kuntratt tal-assigurazzjoni:
- (a) jekk *avveniment assigurat* ikunx ser isehh;

- (b) meta ser isehh; jew
  - (c) kemm ghandu b'zonn ihallas l-assiguratur jekk isehh.
- B3 F'xi kuntratti ta' assigurazzjoni, l-avveniment assigurat hu s-sejba ta' telf matul il-perijodu tal-kuntratt, anke jekk it-telf johroġ minn avveniment li sehh qabel il-bidu tal-kuntratt. F'xi kuntratti tal-assigurazzjoni oħrajn, l-avveniment assigurat huwa l-avveniment li jsehh matul il-perijodu tal-kuntratt, anke jekk it-telf hu skopert wara t-tmiem tal-perijodu tal-kuntratt.
- B4 Xi kuntratti tal-assigurazzjoni jkopru avvenimenti li diġà sehhew, iżda li l-effett finanzjarju tagħhom għadu incert. Eżempju hu kuntratt tal-assigurazzjoni li jkopri l-assiguratur dirett kontra żvilupp negattiv ta' talbiet diġà rapportati minn detenturi ta' poloz. F'kuntratti b'hal dawn, l-avveniment assigurat huwa l-kost aħhari ta' dawn it-talbiet.

Pagamenti mhux fi flus

- B5 Xi kuntratti tal-assigurazzjoni jehtieġu jew jippermettu pagamenti sabiex isiru mhux fi flus. Eżempju hu meta assigurat jibdel direttament oġġett misruq, minflok ma jirrimborza d-detentur tal-polza. Eżempju ieħor hu meta assigurat juża l-isptarijiet u l-personal mediku tiegħu biex jipprovdi servizzi mediċi koperti bil-kuntratti.
- B6 Xi kuntratti ta' servizz b'miżati stabbiliti fejn il-livell ta' servizz jiddependi fuq avveniment incert jissodisfa it-tifsira ta' kuntratt tal-assigurazzjoni f'dan l-IFRS iżda mhumiex regolati b'hal kuntratti tal-assigurazzjoni f'xi pajjiżi. Eżempju wiehed hu l-kuntratt ta' manutenzjoni li bih il-fornitur tas-servizz jiftiehem li jsewwi t-tagħmir speċifiku wara hsara. Il-miżata tas-servizz stabbilita hija bbażata fuq in-numru mistenni ta' hsarat fit-thaddim, iżda hu incert jekk magna partikolari hux ser ikollha l-hsara. Il-hsara fit-thaddim tat-tagħmir jaffetwa b'mod avvers lis-sid tagħha u l-kuntratt jikkompensa lis-sid (in speċi, aktar milli fi flus kontanti). Eżempju ieħor hu kuntratt għal servizzi fuq hsarat ta' problemi fuq vetturi li fihom il-fornitur jaqbel li, għal miżata annwali stabbilita, jipprovdi assistenza tat-triq jew jirmonka l-vettura għal garaxx fil-qrib. Il-kuntratt tal-aħhar jista' jissodisfa kuntratt tal-assigurazzjoni anke meta l-fornitur ma jaqbilx li jwettaq it-tiswijiet jew jibdel il-partijiet.
- B7 L-applikazzjoni tal-IFRS għal kuntratti deskritti fil-paragrafu B6 x'aktarx ma jkunx aktar impenjattivi mill-applikazzjoni tal-Istandards ta' IFRS li jkunu applikabbli jekk kuntratti b'hal dawn kienu barra mill-ambitu ta' dan l-IFRS:
- (a) Aktarx mhux se jkun hemm obligazzjonijiet materjali għal hsarat fit-thaddim u hsarat serji li jkunu diġà sehhew.
  - (b) Kieku l-IAS 18 *Dhul* kien applikabbli, il-fornitur tas-servizz kien jirrikonoxxi d-dhul b'referenza għall-istadju ta' tlestija (u soġġett għal kriterji speċifikati oħra). Dak l-approċċ hu aċċettat ukoll taħt dan l-IFRS, li jippermetti l-fornitur tas-servizz (i) biex ikompli bil-politika ta' kontabilità tiegħu għal dawn il-kuntratti hlief meta jinvolvu prattici projbiti skont paragrafu 14 u (ii) biex itejjeb l-politika ta' kontabilità tiegħu jekk permess mill-paragrafi 22–30.
  - (c) Il-fornitur tas-servizz jikkunsidra jekk il-kost li jissodisfa l-obbligu kuntrattwali biex jipprovdi servizz jaqbiż id-dhul li rċieva bil-quddiem. Biex isir hekk, japplika t-test ta' adegwatezza tal-obbligazzjoni deskritt fil-paragrafi 15–19 ta' dan l-IFRS. Kieku dan l-IFRS ma kienx japplika għal dawn il-kuntratti, il-fornitur tas-servizz kien japplika l-IAS 37 biex jiddetermina jekk il-kuntratti humiex onerużi.
  - (d) Għal dawn il-kuntratti, ir-rekwiziti ta' żvelar f'dan l-IFRS x'aktarx li mhux ser iżidu b'mod sinifikanti fuq dikjarazzjonijiet meħtieġa minn IFRS oħrajn.

Distinzjoni bejn riskju tal-assigurazzjoni u riskji oħrajn

- B8 Id-definizzjoni ta' kuntratt tal-assigurazzjoni tirreferi għal riskju tal-assigurazzjoni, li dan l-IFRS ifisser b'hal riskju, barra minn *riskju finanzjarju*, ittrasferit mid-detentur ta' kuntratt għall-emittent. Kuntratt li jesponi lill-emittent għal riskju finanzjarju mingħajr riskju tal-assigurazzjoni sinifikanti mhuwiex kuntratt tal-assigurazzjoni.
- B9 Id-definizzjoni ta' riskju finanzjarju f'Appendiċi A jinkludi elenku ta' varjabbli finanzjarji u mhux finanzjarji. Dik il-lista tinkludi varjabbli mhux finanzjarji li m'humiex speċifiċi għal parti b'schem fil-kuntratt, b'hal indici minn telf ta' terremoti f'reġjun partikolari jew indici ta' temperaturi f'belt partikolari. Din teskludi varjabbli mhux finanzjarji li huma speċifiċi għal parti fil-kuntratt, b'hal meta jsehh jew ma jsehhx nar li jagħmel hsara jew jeqred assi ta' dik il-

parti. Barra minn hekk, ir-riskju ta' bidliet fil-valur ġust ta' assi mhux finanzjarju mhux riskju finanzjarju jekk il-valur ġust jirrifletti mhux biss bidliet fil-prezzijiet tas-suq għal assi bħal dawn (varjabbli finanzjarju) iżda ukoll il-kundizzjoni ta' assi mhux finanzjarju speċifiku miżmum minn parti fil-kuntratt (varjabbli mhux finanzjarju). Pereżempju, jekk garanzija ta' valur residwu ta' vettura speċifika tesponi lill-garanti għall-riskju għal bidliet fil-kundizzjoni fiżika tal-vettura, dak ir-riskju hu riskju tal-assigurazzjoni, mhux riskju finanzjarju.

- B10 Xi kuntratti jesponu lill-emittent għal riskju finanzjarju, barra r-riskju tal-assigurazzjoni sinifikanti addizzjonali Pereżempju, diversi kuntratti tal-assigurazzjoni fuq il-hajja jggarantixxu rata ta' redditu minima lill-proprjetarji ta' poloz (b'hekk johlqu riskju finanzjarju) u jwegħdu benefiċċji ta' mewt li f'xi waqtiet jaqbz u b'mod sinifikanti l-bilanċ tal-kontijiet tal-proprjetarji tal-poloz (b'hekk johlqu riskju tal-assigurazzjoni f'ghamla ta' riskju fuq il-mewt). Kuntratti bħal dawn huma kuntratti tal-assigurazzjoni.
- B11 Taht xi kuntratti, avveniment assigurat jikkaġuna l-hlas ta' ammont marbut ma' indiċi tal-prezzijiet. Kuntratti bħal dawn huma kuntratti tal-assigurazzjoni, kemm-il darba l-pagament li hu kontingenti fuq l-avveniment assigurat jista' jkun sinifikanti. Pereżempju, annwità kontingenti fuq il-hajja marbuta ma' indiċi fuq l-kosti tal-hajja tittrasferixxi r-riskju tal-assigurazzjoni minhabba li pagament jkun sar minhabba avveniment incert – is-sopravivenza tal-benefiċjarju tal-annwalità. Ir-rabta mal-indiċi tal-prezzijiet huwa derivat imdeffes, iżda ukoll tittrasferixxi r-riskju tal-assigurazzjoni. Jekk it-trasferiment li jirriżulta ta' riskju tal-assigurazzjoni huwa sinifikanti, id-derivat imdeffes jissodisfa t-tifsira ta' kuntratt tal-assigurazzjoni, f'liema każ m'hemm għalfejn li jiġi separat u mkejjel skont il-valur ġust (ara l-paragrafu 7 ta' dan l-IFRS).
- B12 Id-definizzjoni ta' riskju tal-assigurazzjoni jirreferi għal riskju li l-assigurat jaċċetta minghand id-detentur tal-polza. Fi termini iehor, ir-riskju tal-assigurazzjoni hu riskju li jeżisti minn qabel ittrasferit minghand id-detentur tal-polza lill-assigurat. Għalhekk, riskju ġdid maħluq mill-kuntratt mhux riskju tal-assigurazzjoni.
- B13 Id-definizzjoni ta' kuntratt tal-assigurazzjoni tirreferi għal effett avvers fuq id-detentur tal-polza. Id-definizzjoni ma tirristringiex il-pagament mill-assigurat għal ammont ugwali għall-impatt finanzjarju tal-avveniment avvers. Pereżempju, id-definizzjoni ma teskludix kopertura 'ġdida għal antika' li thallas lid-detentur tal-polza biżżejjed li tippermetti tibdil ta' assi antik imhassar ma' assi ġdid. Hekk ukoll, id-definizzjoni ma tirristringiex pagament taht kuntratt tal-assigurazzjoni ta' hajja għat-telf finanzjarju soffrut mid-dipendenti tal-mejjet, u lanqas ma tipprekludi l-hlas ta' ammonti stabbiliti minn qabel biex jikkwantifikaw it-telf maħluq bil-mewt jew b'aċċident.
- B14 Xi kuntratti jehtieġu pagament jekk avveniment incert speċifiku jsehh, iżda m'għandhomx bżonn ta' effett avvers fuq id-detentur tal-polza bħala kundizzjoni minn qabel għal hlas. Kuntratt bħal dan mhux kuntratt tal-assigurazzjoni anke jekk id-detentur juża l-kuntratt biex jimmitiga l-esponiment għal skopertura (ghar-riskju). Pereżempju, jekk id-detentur juża derivat biex jagħmel *hedge* għal varjabbli mhux finanzjarju bażiku li hu korrelat ma' flussi ta' flus minn assi ta' entità, id-derivat mhux kuntratt tal-assigurazzjoni minhabba li l-pagament mhux kundizzjonali fuq jekk id-detentur hux affetwat b'mod avvers bi tnaqqis fil-flussi ta' flus mill-assi. Għal kuntrarju, it-tifsira ta' kuntratt tal-assigurazzjoni tirreferi għal avveniment incert li għaliha effett avvers fuq id-detentur tal-polza hi kundizzjoni kuntrattwali minn qabel għal pagament. Din il-kundizzjoni kuntrattwali minn qabel ma tehtieġx li l-assigurat jinvestiga jekk l-avveniment realment ikkaġunax effett negattiv, iżda tippermetti l-assigurat li jirrifjuta li jhallas jekk ma jkunx sodisfatt li l-avveniment ikkaġunax effett avvers.
- B15 Preskrizzjoni jew riskju persistenti (ie ir-riskju li l-kontropartit jikkancella l-kuntratt minn qabel jew aktar tard minn meta l-emittent ikun stenna biex jipprezza l-kuntratt) m'huwiex riskju ta' assurazzjoni minhabba li l-pagament lill-kontropartit mhux kontingenti għal avveniment futur incert li jaffetwa b'mod avvers il-kontropartit. Hekk ukoll, riskju fl-ispejjeż (ie ir-riskju ta' zidiet mhux mistennija fil-kosti amministrattivi assoċjati mat-thaddim ta' kuntratt, aktar milli l-kosti assoċjati mal-avvenimenti assigurati) mhux riskju tal-assigurazzjoni minhabba żjeda mhux mistennija fl-ispejjeż ma jaffetwax b'mod avvers il-kontropartit.
- B16 Għalhekk, kuntratt li jesponi l-emittent għal riskju ta' preskrizzjoni, riskju ta' persistenza jew riskju ta' spejjeż mhux kuntratt tal-assigurazzjoni hliet meta tesponi l-emittent għal riskju tal-assigurazzjoni. Madankollu, jekk l-emittent ta' dak il-kuntratt jimmitiga dak ir-riskju billi juża kuntratt sekundarju għat-trasferiment ta' parti minn dak ir-riskju lil parti oħra, it-tieni kuntratt jesponi l-parti l-oħra għar-riskju ta' assurazzjoni.
- B17 Assigurat jista' jaċċetta riskju tal-assigurazzjoni sinifikanti minghand id-detentur tal-polza biss jekk l-assigurat hu entità separata mid-detentur tal-polza. Fil-każ ta' assuratur reciproku, ir-reciprokant jaċċetta riskju minghand id-detentur tal-polza u jippulja dak ir-riskju. Għalkemm id-detenturi tal-poloz jgħorru r-riskju b'mod kollettiv fil-kapaċità tagħhom ta' proprjetarji, ir-reciprokant aċċetta xorta wahda r-riskju li hu l-essenza ta' kuntratt tal-assigurazzjoni.

Eżempju ta' kuntratti tal-assigurazzjoni

B18 Li ġejjin huma eżempji ta' kuntratti li huma kuntratti tal-assigurazzjoni, jekk it-trasferiment ta' riskju tal-assigurazzjoni hu sinifikanti:

- (a) assigurazzjoni kontra s-serq jew il-hsara lil proprjetà.
  - (b) assigurazzjoni kontra responsabbiltà għall-prodott, responsabbiltà professjonali, responsabbiltà ċivili jew spejjeż legali.
  - (c) assigurazzjoni fuq il-hajja u skemi ta' hlas minn qabel għal servizzi ta' funerali meta jkun hemm mewt jew, għal xi tipi ta' assigurazzjoni fuq il-hajja meta l-mewt iseħh fil-perijodu kopert mill-assigurazzjoni fuq il-hajja).
  - (d) Annwalitajiet kontingenti fuq il-hajja u pensjonijiet (ie kuntratti li jipprovdu kumpens għal avveniment futur incert — is-sopravivenza tal-benefiċjarju tal-annwalità jew pensjonant — biex jassisti lill-benefiċjarju tal-annwalità jew pensjonant fiż-żamma ta' standard ta' hajja partikolari, li kieku mhux hekk jiġi affettwat b'mod avvers bis-sopravivenza tiegħu jew tagħha).
  - (e) kopertura għal diżabbiltà u kopertura medika.
  - (f) *bonds* depożitati bhala garanzija, rabtiet ta' fiduċja, garanziji fuq xogħol b'kuntratt, u rabtiet (ta' flus) fuq l-offerta (i.e. kuntratti li jipprovdu kumpens jekk parti parti oħra tonqos milli ttwettaq obbligu kuntrattwali, pereżempju obbligu li jsir xi bini).
  - (g) assigurazzjoni tal-kreditu li tipprovdi għal pagamenti speċifiċi li jridu jsiru biex jirrimborsaw lid-detentur għal telf li jerfa' minhabba li debitor speċifiku jonqos milli jagħmel pagament meta dovut taht it-termini originali jew modifikati ta' strument ta' debitur. Dawn il-kuntratti jistgħu jiehdu għamliet legali differenti, bħal dak ta' garanzija finanzjarja, xi tipi ta' ittra ta' kreditu, kuntratt derivat kontra r-riskju fuq il-kreditu jew kuntratt tal-assigurazzjoni. Madankollu, għalkemm dawn il-kuntratti jissodisfaw id-definizzjoni ta' kuntratt ta' assigurazzjoni, jissodisfaw ukoll id-definizzjoni ta' kuntratt ta' garanzija finanzjarja fl-IAS 39 u jaqgħu fl-ambitu tal-IAS 32 ⁽¹⁾ u l-IAS 39, u mhux dan l-IFRS (ara l-paragrafu 4(d)). Madankollu, jekk emittent ta' kuntratti ta' garanzija finanzjarja jkun asserixxa preċedentement b'mod esplicitu li huwa jirrigwarda dawk il-kuntratti bhala kuntratti ta' assigurazzjoni u jkun uża kontabbiltà applikabbli għal kuntratti tal-assigurazzjoni, l-emittent jista' jagħzel li japplika jew l-IAS 39 u l-IAS 32 ⁽¹⁾ jew dan l-Istandard għal dawk il-kuntratti ta' garanzija finanzjarja.
  - (h) garanziji ta' prodott. Garanziji ta' prodott mahruġa minn parti oħra għal oġġetti mibjugħa minn manifattur, negozjant jew bejjieġh bl-innut jaqgħu fl-ambitu ta' dan l-IFRS. Madankollu, garanziji ta' prodott mahruġa direttament minn manifattur, negozjant jew bejjieġh bl-innut huma barra l-ambitu tiegħu, minhabba li huma jaqgħu fl-ambitu tal-IAS 18 u l-IAS 37.
  - (i) assigurazzjoni titolari (ie assigurazzjoni kontra s-sejba ta' difetti fit-titlu għal art li ma kienux apparenti meta l-kuntratt tal-assigurazzjoni kien miktub). F'dan il-każ, l-avveniment assigurat huwa s-sejba ta' difett fit-titlu, mhux fid-difett nnifsu.
  - (j) assistenza għal vjaġġ (i.e. kumpens fi flus kontanti jew mhux fi flus lid-detenturi ta' poloz għal telf magħmul waqt li kienu jivvjaġġaw). Il-paragrafi B6 u B7 jiddiskutu xi kuntratti ta' dan it-tip.
  - (k) *Bonds* għall-katastrofi li jipprovdu għal pagamenti mnaqqsa ta' kapital, imghax jew it-tnejn jekk avveniment jaffetwa b'mod avvers l-emittent tal-bond (hliet meta l-avveniment speċifiku ma johloqx riskju tal-assigurazzjoni sinifikanti, pereżempju jekk l-avveniment hu bidla fir-rata tal-imghax jew rata tal-kambju barrani).
  - (l) skambji tal-assigurazzjoni u kuntratti oħrajn li jehtiegu pagament ibbażat fuq bidliet fil-varjabbli klimatiċi, ġeoloġiċi jew varjabbli fiżiċi oħrajn li huma speċifiċi għal parti b'shem fil-kuntratt.
  - (m) kuntratti ta' riassigurazzjoni
- B19 Li ġejjin huma eżempji ta' entrati li mhumiex kuntratti tal-assigurazzjoni:
- (a) kuntratti tal-investment li huma f'għamla legali ta' kuntratt tal-assigurazzjoni iżda ma jesponux l-assigurat għal riskju ta' assigurazzjoni sinifikanti, pereżempju kuntratti tal-assigurazzjoni fuq il-hajja li fihom l-assigurat ma jgħorr l-ebda riskju sinifikanti għal mortalità (kuntratti bħal dawn huma strumenti finanzjarji mhux assigurati jew kuntratti ta' servizz, ara l-paragrafi B20 u B21).

⁽¹⁾ Meta entità tapplika l-IFRS 7, ir-referenza għall-IAS 32 tiġi ssostitwita b'referenza għall-IFRS 7.

- (b) kuntratti li huma fl-ghamla legali ta' assigurazzjoni, iżda jghaddu r-riskju sinifikanti tal-assigurazzjoni kollu lura lid-detentur tal-polza permezz ta' mekkaniżmi li ma jithassrux u li jistgħu jkunu infurzati biex jaġġustaw pagamenti futuri mid-detentur tal-polza bhala riżultat dirett ta' telf assigurat, pereżempju xi kuntratti ta' riassigurazzjoni finanzjarji jew xi kuntratti ta' gruppi (dawn il-kuntratti huma ġeneralment strumenti finanzjarji mhux assigurati jew kuntratti ta' servizz, ara l-paragrafi B20 u B21).
- (c) assigurazzjoni minn wiehed innifsu, fi termini iehor riskju li seta' kien kopert b'assigurazzjoni (m'hemmx kuntratt tal-assigurazzjoni minhabba li m'hemmx ftehiem ma parti oħra).
- (d) kuntratti (bhal kuntratti tal-logħob tal-ażżard) li jehtieġu pagament jekk avveniment futur incert speċifiku jsehħ, iżda ma jehtieġux bhala kundizzjoni kuntrattwali minn qabel għal hlas, li l-avveniment jaffetwa b'mod avvers id-detentur tal-polza. Madankollu, dan ma jipprekludix l-ispeċifikazzjoni ta' hlas stabbilit minn qabel biex jiġi kkwantifikat it-telf ikkaġunat minn avveniment speċifiku bhal mewt jew xi aċċident (ara ukoll paragrafu B13).
- (e) derivati li jesponu parti waħda għal riskju finanzjarju iżda mhux riskju ta' assigurazzjoni minhabba li jehtieġu dak il-parti biex jagħmel pagament ibbażat biss fuq bidliet fwiehed jew aktar ta' rata tal-imghax speċifika, prezz ta' strument finanzjarju, prezz ta' prodott kummerċjali, rata tal-iskambju barrani, indici ta' prezzijiet jew rati, klassifika ta' debitori jew indici ta' kreditu jew varjabbli iehor, provdut fil-każ ta' varjabbli mhux finanzjarju fejn il-varjabbli mhux speċifiku għal parti b'sehem fil-kuntratt ara l-IAS 39).
- (f) garanzija relatata ma' kreditu (jew ittra ta' kreditu, kuntratt derivat kontra r-riskju fuq il-kreditu jew kuntratt ta' assigurazzjoni ta' kreditu) li jehtieġ pagamenti anke jekk id-detentur ma jkunx sofra telf minn nuqqas tad-debitur li jagħmel hlasijiet meta dovuti (ara l-IAS 39).
- (g) kuntratti li jehtieġu pagament ibbażat fuq varjabbli klimatiċi, ġeologiċi jew varjabbli fiżiku iehor li mhux speċifiku għal parti b'sehem fil-kuntratt (ġeneralment deskritti bhala derivati marbutin mat-temp).
- (h) *bonds* għall-katastrofi li jipprovdu għal pagamenti mnaqqs ta' kapital, mghax jew it-tnejn, ibbażati fuq klima ġeologiġa jew varjabbli fiżiku iehor li mhux speċifiku għal parti b'sehem fil-kuntratt.
- B20 Jekk il-kuntratti deskritti fil-paragrafu B19 johlqu assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji, huma jaqgħu fl-ambitu tal-IAS 39. Fost affarijiet oħra, dan ifisser li l-partijiet kontraenti jużaw dak li kultant jissejjaħ kontabilità ta' depożitu, li jinvolvi li ġej:
- (a) parti waħda tirrikonoxxi l-korrispettiv irċevut bhala obligazzjoni finanzjarja, aktar milli bhala dhul.
- (b) il-parti l-oħra tirrikonoxxi l-korrispettiv imhallas bhala assi finanzjarju, aktar milli bhala spiza.
- B21 Jekk il-kuntratti deskritti fil-paragrafu B19 ma johlqux assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji, japplika l-IAS 18. Skont l-IAS 18, dhul assoċjat ma' tranżazzjoni li jinvolvi l-ghoti ta' servizzi hu rikonoxxut b'referenza għall-istadju ta' tlestija tat-tranżazzjoni jekk ir-riżultat tat-tranżazzjoni jista' jiġi stmat b'mod kredibbli.

Riskju tal-assigurazzjoni sinifikanti

- B22 Kuntratt huwa kuntratt tal-assigurazzjoni jekk jittrasferixxi riskju tal-assigurazzjoni sinifikanti. Il-paragrafi B8-B21 jiddiskutu r-riskju ta' assigurazzjoni. Il-paragrafi li ġejjin jiddiskutu l-eżami jekk riskju tal-assigurazzjoni hu sinifikanti.
- B23 Riskju tal-assigurazzjoni jkun sinifikanti jekk, u biss jekk, avveniment assigurat jista' jikkaġuna lill-assigurat iħallas benefiċċji addizzjonali sinifikanti f'kull xenarju, barra xenarji li huma nieqsa minn sustanza kummerċjali (ie m'għandhom l-ebda effett li jiddistingwi fuq l-ekonomija tat-tranżazzjoni). Jekk benefiċċji addizzjonali sinifikanti jkunu pagabbli f'xenarji li għandhom sustanza kummerċjali, il-kundizzjoni fis-sentenza ta' qabel tista' tiġi ssodisfata jekk l-avveniment assigurat diffiċli hafna li jsehħ jew anke jekk il-valur prezenti mistenni (ie mkejjel fuq probabbiltà) ta' flussi ta' flus kontingenti huwa proporzjon żgħir tal-ammont attwali mistenni tal-flussi ta' flus kollha kuntrattwali li fadal.
- B24 Il-benefiċċji addizzjonali deskritti fil-paragrafu B23 jirreferu għall-ammonti li jeċċedu dawk li jkunu pagabbli jekk l-ebda avveniment assigurat ma sehħ (barra xenarji li ma fihomx sustanza kummerċjali). Dawk l-ammonti addizzjonali jinkludu l-ġestjoni ta' talbiet għall-hlas u kosti ta' stimuli ta' talbiet għall-hlas, iżda jeskludu:
- (a) in-nuqqas ta' hila fejn id-detentur tal-polza jiġi mitlub iħallas għal servizzi futuri. Pereżempju, f'kuntratt tal-assigurazzjoni fuq il-hajja marbut ma' investment, il-mewt ta' detentur ta' polza jfisser li l-assigurat ma jistax aktar iwettaq servizzi ta' ġestjoni ta' investment u jiġbor il-miżata biex jagħmel hekk. Madankollu, it-telf

ekonomiku għall-assiguratur ma jirriflettiex riskju tal-assigurazzjoni, bħalma maniġer ta' fond ta' benefiċċju komuni ma jiehux riskju tal-assigurazzjoni fir-rigward ta' mewt possibbli tal-klijent. Għalhekk, it-telf potenzjali ta' drittijiet għal ġestjoni ta' investment fil-futur m'huwiex rilevanti fl-istima ta' kemm riskju tal-assigurazzjoni huwa ttrasferit b'kuntratt.

- (b) ir-rinunzja fuq mewt ta' imposti li jsiru fuq kancellazzjoni jew tisrif. Minhabba li l-kuntratt għab dawk l-imposti feżistenza, ir-rinunzjar ta' dawk l-imposti ma jikkompensax lid-detentur tal-polza għal riskju li kien jeżisti minn qabel. Għal din ir-raġuni, m'humwiex rilevanti biex jevalwaw kemm mir-riskju tal-assigurazzjoni huwa ttrasferit b'kuntratt.
- (c) kull pagament li hu kundizzjonali għal avveniment li ma jikkawżax telf sinifikanti għad-detentur tal-kuntratt. Pereżempju, ikkunsidra kuntratt li jkun jehtieg li l-emittent iħallas miljun unità ta' munità, jekk l-assi jsofri hsara fiżika li tikkawża telf ekonomiku insinifikanti ta' unità ta' munita waħda lid-detentur. F'dan il-kuntratt, id-detentur jittrasferixxi lill-assiguratur ir-riskju insinifikanti li jitlef unità ta' munita waħda. Fl-istess hin, il-kuntratt johlq riskju mhux ta' assigurazzjoni li l-emittent ser ikollu b'żonn iħallas 999,999 unità ta' munita jekk l-avveniment speċifiku jsehh. Minhabba l-emittent ma jaċċettax riskju ta' assigurazzjoni sinifikanti mingħand id-detentur, dan il-kuntratt mhux kuntratt tal-assigurazzjoni.
- (d) irkupri ta' riassigurazzjoni possibbli L-assiguratur jagħti kunsiderazzjoni għal dawn b'mod separat.
- B25 Assiguratur għandu jevalwa s-sinifikat tar-riskju ta' assigurazzjoni kuntratt b'kuntratt, aktar milli b'referenza għall-materjalità tar-rapporti finanzjarji. (1) B'hekk, ir-riskju tal-assigurazzjoni jista' jkun sinifikanti anki jekk ikun hemm probabbiltà minima ta' telf materjali għal ktieb shih ta' kuntratti. Dan l-eżami ta' kuntratt b'kuntratt jagħmilha aktar faċli biex tikklassifika kuntratt bħala kuntratt tal-assigurazzjoni. Madankollu, jekk ktieb relattivament omogenju ta' kuntratti żgħar hu magħruf li jikkonsisti minn kuntratti li kollha jittrasferixxu r-riskju tal-assigurazzjoni, assiguratur m'hemmx għalfejn jeżamina kull kuntratt f'dak il-ktieb biex jidentifika pagamenti mhux diskrezzjonarji li jittrasferixxu riskju tal-assigurazzjoni insinifikanti.
- B26 Isegwi mill-paragrafi B23-B25 li jekk kuntratt iħallas benefiċċju tal-mewt li jaqbeż l-ammont imħallas fuq sopravivenza, il-kuntratt ikun kuntratt tal-assigurazzjoni għajr meta l-benefiċċju ta' mewt addizzjonali hu insinifikanti (iġġudikata b'referenza għall-kuntratt aktar milli għal portafoll shih ta' kuntratti). Kif irrimarkat fil-paragrafu B24(b), ir-rinunzja fuq mewt ta' imposti ta' kancellazzjoni jew tisrif mhux inkluża f'din l-istima jekk ir-rinunzja ma tikkompensax id-detentur tal-polza għal riskju li kien jeżisti qabel. Hekk ukoll, kull kuntratt ta' annwià li jħallas somom regolari għal kumplement ta' hajjet detentur ta' polza hu kuntratt tal-assigurazzjoni, għajr meta l-pagamenti kontingenti fuq il-hajja totali huma insinifikanti.
- B27 Il-paragrafu B23 jirreferi għal benefiċċji addizzjonali. Dawn il-benefiċċji addizzjonali jistgħu jinkludu rekwiżit għal hlas bikri ta' benefiċċji jekk l-avveniment assigurat isehh aktar kmieni u l-hlas mhux aġġustat għal valur tal-hin tal-flus. Eżempju hu assigurazzjoni ta' hajja shiha għal ammont stabbilit (fi termini iehor, assigurazzjoni li tipprovdni benefiċċju tal-mewt stabbilit kull meta jmut detentur ta' polza, mingħajr data ta' skadenza għal kopertura) Hu ċert li d-detentur tal-polza se jmut, iżda d-data tal-mewt hi incerta. L-assiguratur se jsofri telf f'dawk il-kuntratti individwali li għalihom detenturi ta' poloz imutu kmieni, anke jekk m'hemmx telf totali fuq il-portafoll shih ta' kuntratti.
- B28 Jekk kuntratt tal-assigurazzjoni mhux suddiviż f'komponent ta' depożitu u komponent tal-assigurazzjoni, is-sinifikat ta' trasferiment għal riskju ta' assigurazzjoni huwa stmat b'referenza għal komponent tal-assigurazzjoni. Is-sinifikat ta' riskju tal-assigurazzjoni ttrasferit b'derivat imdeffes huwa stmat b'referenza għad-derivat imdeffes.

Bidliet fil-livell ta' riskju tal-assigurazzjoni

- B29 Xi kuntratti ma jittrasferux riskju tal-assigurazzjoni fil-bidu, għalkemm huma jittrasferixxu riskju tal-assigurazzjoni fi żmien aktar tard. Pereżempju, ikkunsidra kuntratt li jipprovdni redditu ta' investment speċifiku u jinkludi opzjoni għad-detentur tal-polza biex juża r-rikavat tal-investment fil-maturità sabiex jixtri annwià kontingenti mal-hajja bir-rati ta' annwià attwali ċċarġjati mill-assiguratur lill-benefiċjarji tal-annwalità godda oħrajn meta d-detentur tal-polza jeżerċita d-dritt tal-opzjoni. Il-kuntratt ma jittrasferixxi l-ebda riskju tal-assigurazzjoni lill-emittent sakemm l-opzjoni hi eżerċitata, minhabba li l-emittent jibqa' liberu biex jipprezza l-annwià fuq bażi li tirrifletti r-riskju tal-assigurazzjoni ttrasferit lill-assiguratur f'dak iż-żmien. Madankollu, jekk il-kuntratt jispeċifika r-rati ta' annwià (jew bażi li jistabilixxi r-rati ta' annwià), il-kuntratt jittrasferixxi r-riskju tal-assigurazzjoni lill-assiguratur fil-bidu.
- B30 Kuntratt li jikkwalifika bħala kuntratt tal-assigurazzjoni jibqa' kuntratt tal-assigurazzjoni sakemm id-drittijiet u l-obbligi huma eżawriti jew jiskadu.

(1) Għal dan l-iskop, kuntratti mdahhla simultanjamment b'kontropartit waħda (jew kuntratti b'mod iehor interdipendenti) jiffurmaw kuntratt wiehed.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAR-RAPPORTAĠĠ FINANZJARJU 5

Assi Mhux Kurrenti Miżmuma għall-Bejgħ u Operazzjonijiet li Ma Tkomplewx

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-IFRS hu li jispeċifika l-kontabilità għal assi miżmuma għall-bejgħ, u l-preżentazzjoni u l-iżvelar ta' operazzjonijiet li ma tkomplewx. B'mod partikulari, l-IFRS jehtieg:
- (a) li l-assi li jissodisfaw l-kriterji biex jiġu kklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ jitkejlu skont l-inqas mill-ammont miżmum fil-kotba u l-valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbigh, u li jieqaf id-deprezzament fuq assi bhal dawn; u
  - (b) assi li jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ għandhom jiġu ppreżentati separatament fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ u r-riżultati ta' operazzjonijiet li ma tkomplewx għandhom jiġu ppreżentati separatament fir-rapport tal-introjt.

AMBITU

- 2 Ir-reqwiziti ta' klassifikazzjoni u ta' preżentazzjoni ta' dan l-IFRS japplikaw għall-*assi mhux kurrenti* rikonossuti kollha ⁽¹⁾ u għall-*gruppi tad-disponiment* kollha ta' entità. Ir-reqwiziti ta' kejl ta' dan l-IFRS japplikaw għall-*assi mhux kurrenti* u l-*gruppi tad-disponiment* kollha rikonossuti (kif stabbilit fil-paragrafu 4), hlief għal dawk l-*assi elenkati* fil-paragrafu 5 li għandhom ikompli jitkejlu b'konformità mal-Istandard imsemmi.
- 3 Assi kklassifikati bhala mhux kurrenti b'konformità mal-IAS 1 *Preżentazzjoni tar-Rapport Finanzjarju* (kif rivedut fl-2003) m'għandhomx jiġu kklassifikati mill-ġdid bhala *assi kurrenti* qabel ma jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ b'konformità ma' dan l-IFRS. L-*assi ta' klassi* li normalment jitqiesu minn entità bhala mhux kurrenti li jiġu akkwistati esklussivament bil-ghan ta' bejgħ mill-ġdid m'għandhomx jiġu kklassifikati bhala kurrenti hlief jekk jissodisfaw il-kriterji ta' klassifikazzjoni bhala miżmuma għall-bejgħ b'konformità ma' dan l-IFRS.
- 4 Xi kultant entità tidisponi minn grupp ta' assi, possibbilment b'xi obligazzjonijiet direttament assoċjati, flimkien fi tranżazzjoni waħda. Dak il-grupp ta' disponiment jista' jkun grupp ta' *unitajiet li jiġġeneraw flus*, unità waħda li tiġġenera flus, jew parti minn unità li tiġġenera flus. ⁽²⁾ Il-grupp jista' jinkludi kull assi u kull obligazzjoni tal-entità, inklużi assi kurrenti, obligazzjonijiet kurrenti u assi esklużi mill-paragrafu 5 mir-reqwiziti ta' kejl ta' dan l-IFRS. Jekk xi assi mhux kurrenti fl-ambitu tar-reqwiziti ta' kejl ta' dan l-IFRS ikun parti minn grupp tad-disponiment, ir-reqwiziti ta' kejl ta' dan l-IFRS japplikaw għall-grupp kollu, b'tali mod li l-grupp jitkejjel skont l-inqas mill-ammont miżmum fil-kotba tiegħu u l-valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbigh. Ir-reqwiziti għall-kejl tal-*assi u l-obbligazzjonijiet individwali* fil-*gruppi tad-disponiment huma* diskussi fil-paragrafi 18, 19 u 23.
- 5 Il-provvedimenti tal-kejl ta' dan l-IFRS ⁽³⁾ ma japplikawx għall-*assi li ġejjin*, li huma koperti mill-Istandards elenkati, jew bhala *assi individwali* jew bhala parti minn grupp tad-disponiment:
- (a) *assi ta' taxa differita* (l-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dħul*).
  - (b) *assi li jorjginaw minn benefiċċji tal-impjegati* (l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*).
  - (c) *assi finanzjarji li jaqgħu taht l-ambitu tal-IAS 39 Strumenti Finanzjarji: Rikonossiment u Kejl*.
  - (d) *assi mhux kurrenti li jiġu rrapportati b'konformità mal-mudell tal-valur ġust* fl-IAS 40 *Proprietà għall-Investment*.
  - (e) *assi mhux kurrenti li jitkejlu skont il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-kosti smati tal-punt tal-bejgħ b'konformità mal-IAS 41 Agrikoltura*.
  - (f) *drittijiet kuntrattwali taht kuntratti tal-assigurazzjoni kif definiti fl-IFRS 4 Kuntratti tal-Assigurazzjoni*.

⁽¹⁾ Għal assi kklassifikati skond preżentazzjoni tal-likwidità, l-*assi mhux kurrenti* huma assi li jinkludu ammonti mistennija li jiġu rkuprati aktar minn tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ. Il-paragrafu 3 japplika għall-*klassifikazzjoni ta' dawk l-assi*.

⁽²⁾ Madankollu, malli l-flussi ta' flus minn ass jew grupp ta' assi jkunu mistennija li jirriżultaw prinċipalment minn bejgħ aktar milli użu kontinwu, isiru inqas dipendenti fuq flussi ta' flus li jirriżultaw minn assi oħrajn, u grupp ta' disponiment li kien parti minn unità li tiġġenera flus isir unità separata li tiġġenera flus.

⁽³⁾ Minbarra l-paragrafi 18 u 19, li jehtieġu li l-*assi inkwistjoni* jitkejlu b'konformità mal-IFRSs applikabbli oħrajn.

KLASSIFIKAZZJONI TA' ASSI MHUX KURRENTI (JEW GRUPPI TAD-DISPONIMENT) BĦALA MIŻMUMA GĦALL-BEJGH

- 6 Entità għandha tikklassifika assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) bħala miżmum għall-bejgh jekk l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu ser ikun irkuprat prinċipalment permezz ta' tranżazzjoni ta' bejgh aktar milli permezz ta' użu kontinwu.
- 7 Biex dan ikun il-każ, l-assi (jew grupp tad-disponiment) għandu jkun disponibbli għall-bejgh immedjat fil-kondizzjoni preżenti tiegħu suġġett biss għal termini li jkunu normali u tas-soltu għall-bejgh ta' assi bħal dawn (jew gruppi tad-disponiment) u l-bejgh tiegħu jrid ikun *probabbli hafna*.
- 8 Biex il-bejgh ikun probabbli hafna, il-livell adattat tal-manigment irid ikun impenjat għal pjan biex ibiegħ l-assi (jew grupp tad-disponiment), u jrid ikun inghata bidu għal programm biex jinstab xerrej u biex jitlestha l-pjan. Barra minn hekk, l-assi (jew grupp tad-disponiment) għandu jiġi reklammat attivament fuq is-suq b'mod attiv bi prezz li jkun raġonevoli b'relazzjoni mal-valur ġust kurrenti tiegħu. Barra minn hekk, il-bejgh irid ikun mistenni li jikkwalifika għal rikonoxximent bħala bejgh komplut fi żmien sena mid-data tal-klassifikazzjoni, hlief kif hu permess taht il-paragrafu 9, u l-azzjonijiet meħtieġa biex jitlestha l-pjan għandhom jindikaw li x'aktarx li mhux ser isiru tibdiliet sinifikanti għall-pjan, jew li l-pjan ser jiġi ritirat.
- 9 L-avvenimenti jew ċirkustanzi jistgħu jestendu l-perijodu biex jitwettaq il-bejgh għal aktar minn sena. Estensjoni tal-perijodu meħtieġ biex jitwettaq bejgh ma twaqqafx lill-assi (jew grupp tad-disponiment) milli jiġi kklassifikat bħala miżmum għall-bejgh jekk id-dewmien ikun ikkawżat minn avvenimenti jew ċirkustanzi li ma jkunux taht il-kontroll tal-entità u jkun hemm evidenza biżżejjed li l-entità għadha impenjata lejn il-pjan tagħha li jinbiegħ l-assi (jew grupp tad-disponiment). Dan ikun il-każ meta l-kriterji f'Appendiċi B jiġu ssodisfati.
- 10 Tranżazzjonijiet ta' bejgh jinkludu skambji ta' assi mhux kurrenti ma' assi oħrajn mhux kurrenti meta l-iskambju jkollu sustanza kummerċjali b'konformità mal-IAS 16 *Proprietà, Impjanti u Tagħmir*.
- 11 Meta entità takkwista assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) esklussivament bil-ghan li tiddisponi minnu sussegwentement, hi għandha tikklassifika l-assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) bħala miżmum għall-bejgh fid-data tal-akkwizizzjoni biss jekk il-htieġa ta' sena fil-paragrafu 8 tkun issodisfata (hlief kif permess mill-paragrafu 9) u jkun probabbli hafna li kull kriterji oħrajn fil-paragrafi 7 u 8 li ma jkunux issodisfati f'dik id-data jkunu ser ikunu ssodisfati f'perijodu qasir wara l-akkwizizzjoni (normalment fi żmien tliet xhur).
- 12 Jekk il-kriterji fil-paragrafi 7 u 8 jiġu ssodisfati wara d-data tal-karta tal-bilanċ, entità m'għandhiex tikklassifika assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) bħala miżmum għall-bejgh f'dawk ir-rapporti finanzjarji meta mahruġa. Madankollu, meta dawk il-kriterji jiġu ssodisfati wara d-data tal-karta tal-bilanċ iżda qabel l-awtorizzazzjoni tar-rapporti finanzjarji għall-hruġ, l-entità għandha tiżvela l-informazzjoni speċifikata fil-paragrafu 41(a), (b) u (d) fin-noti.

Assi mhux kurrenti li għandhom jiġu abbandunati

- 13 Entità m'għandhiex tikklassifika bħala miżmuma għall-bejgh assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) li jkun ser jiġi abbandunat. Dan għax l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu ser jiġi rkuprat prinċipalment permezz ta' użu kontinwu. Madankollu, jekk il-grupp tad-disponiment li jkun ser jiġi abbandunat jissodisfa l-kriterji fil-paragrafu 32 (a)-(c), l-entità għandha tippreżenta r-rizultati u l-fluss ta' flus tal-grupp tad-disponiment bħala operazzjonijiet li ma tkomplewx b'konformità mal-paragrafi 33 u 34 fid-data meta jitwaqqaf l-użu tiegħu. Assi mhux kurrenti (jew gruppi tad-disponiment) li għandhom jiġu abbandunati jinkludu assi mhux kurrenti (jew gruppi tad-disponiment) li għandhom jintużaw sat-tmien tal-hajja ekonomika tagħhom u assi mhux kurrenti (jew gruppi tad-disponiment) li għandhom jiġu magħluqa minflok ma jinbiegħu.
- 14 Entità m'għandhiex tirrapporta assi mhux kurrenti li jkun tneħħa mill-użu temporanjament daqs li kieku kien ġie abbandunat.

KEJL TA' ASSI MHUX KURRENTI (JEW GRUPPI TAD-DISPONIMENT) IKKLASSIFIKATI BĦALA MIŻMUMA GĦALL-BEJGH

Kejl ta' assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment);

- 15 Entità għandha tkejjel assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgh skont l-inqas tal-ammont miżmum fil-kotba tiegħu u l-valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbiegħ.
- 16 Jekk assi li jkun għadu kif ġie akkwistat (jew grupp tad-disponiment) jissodisfa l-kriterji għall-klassifikazzjoni bħala miżmum għall-bejgh (ara l-paragrafu 11), l-applikazzjoni tal-paragrafu 15 twassal għar-rizultat li l-assi (jew grupp tad-disponiment) jitkejjel mar-rikonoxximent inizjali skont l-inqas mill-ammont miżmum fil-kotba tiegħu daqs li kieku ma kienx ikklassifikat b'dan il-mod (pereżempju, bħala kost) u l-valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbiegħ. Għaldaqstant, jekk l-assi (jew grupp tad-disponiment) jiġi akkwistat bħala parti minn kombinament ta' negozju, għandu jitkejjel skont il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbiegħ.

- 17 Meta l-bejgħ ikun mistenni li jsehh wara aktar minn sena, l-entità għandha tkejjel l-ispejjeż biex tbiegħ skont il-valur preżenti tagħhom. Kull żjeda fil-valur preżenti tal-ispejjeż biex tbiegħ li tinholq minhabba l-mogħdija taż-żmien għandha tiġi pprezentata fi profitt jew f'telf bħala kost tal-finanzjament.
- 18 Immedjatament qabel il-klassifikazzjoni inizjali tal-assi (jew grupp tad-disponiment) bħala miżmum għall-bejgħ, l-ammonti rikonoxxuti tal-assi (jew l-assi u l-obbligazzjonijiet kollha fil-grupp) għandhom jitkejlu b'konformità mal-IFRSs applikabbli.
- 19 Malli jsir kejl mill-ġdid sussegwenti ta' grupp tad-disponiment, l-ammonti rikonoxxuti ta' kull assi u obbligazzjonijiet li ma jkunux fl-ambitu tar-rekwiżiti ta' kejl ta' dan l-IFRS, iżda li jkunu inkluzi fi grupp tad-disponiment ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ, għandhom jitkejlu mill-ġdid b'konformità mal-IFRS applikabbli qabel ma jitkejjel mill-ġdid il-valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbiegħ tal-grupp tad-disponiment.

Rikonoxximent ta' telf ta' indeboliment u inverzjonijiet

- 20 Entità għandha tirrikonoxxi telf ta' indeboliment għal kull tniżżil inizzjali jew sussegwenti tal-assi (jew grupp tad-disponiment) għal valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbiegħ, sakemm dan ma jkunx ġie rikonoxxut b'konformità mal-paragrafu 19.
- 21 Entità għandha tirrikonoxxi qligħ għal kull żjeda sussegwenti fil-valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbigħ l-assi, iżda mhux aktar mit-telf ta' indeboliment kumulattiv li jkun ġie rikonoxxut jew b'konformità ma' dan l-IFRS or preċedentement b'konformità mal-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi*.
- 22 Entità għandha tirrikonoxxi qligħ għal kull żjeda sussegwenti fil-valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbigħ ta' grupp tad-disponiment:
- (a) sal-punt li dan ma jkunx ġie rikonoxxut b'konformità mal-paragrafu 19; iżda
- (b) mhux aktar mit-telf ta' indeboliment kumulattiv li jkun ġie rikonoxxut, jew b'konformità ma' dan l-IFRS jew preċedentement b'konformità mal-IAS 36, fuq l-assi mhux kurrenti li jkunu fl-ambitu tar-rekwiżiti tal-kejl ta' dan l-IFRS.
- 23 It-telf ta' indeboliment (jew kull qligħ sussegwenti) rikonoxxut għal grupp tad-disponiment għandu jnaqqas (jew iżid) l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi mhux kurrenti fil-grupp li jkunu fl-ambitu tar-rekwiżiti ta' kejl ta' dan l-IFRS, fl-ordni tal-allokkazzjoni stabbilita fil-paragrafi 104(a) u (b) u 122 tal-IAS 36 (kif rivedut fl-2004).
- 24 Qligħ jew telf li ma kienx rikonoxxut qabel sad-data tal-bejgħ ta' assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) għandu jiġi rikonoxxut fid-data tal-irtirar tar-rikonoxximent. Rekwiżiti relatati mal-irtirar tar-rikonoxximent jinsabu:
- (a) fil-paragrafi 67–72 tal-IAS 16 (kif rivedut fl-2003) għal proprjetà, impjant u tagħmir, u
- (b) fil-paragrafi 112-117 tal-IAS 38 *Assi Intanġibbli* (kif rivedut fl-2004) għal assi intanġibbli.
- 25 Entità m'għandhiex tagħmel deprezzament (jew amortizzazzjoni) ta' assi mhux kurrenti waqt li jkun ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ jew waqt li jkun parti minn grupp tad-disponiment ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ. Imgħax u spejjeż oħrajn attribwibbli għall-obbligazzjonijiet ta' grupp tad-disponiment ikklassifikati bħala miżmuma għall-bejgħ għandhom ikomplu jiġu rikonoxxuti.

Bidliet għal pjan ta' bejgħ

- 26 Jekk entità tkun ikklassifikat assi (jew grupp tad-disponiment) bħala miżmum għall-bejgħ, iżda l-kriterji fil-paragrafi 7–9 ma jkunux għadhom issodisfati, l-entità m'għandhiex tkompli tikklassifika l-assi (jew grupp tad-disponiment) bħala miżmum għall-bejgħ.
- 27 L-entità għandha tkejjel assi mhux kurrenti li ma jibqax ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ (jew li ma jibqax inkluz fi grupp tad-disponiment ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ) skont l-inqas minn:
- (a) l-ammont miżmum fil-kotba tiegħu qabel ma l-assi (jew grupp tad-disponiment) kien ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ, aġġustat għal kull deprezzament, amortizzament jew rivalutazzjoni li ma kienux jibqgħu rikonoxxuti li kieku l-assi (jew grupp tad-disponiment) ma kienx ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ, u
- (b) l-ammont li jista' jiġi rkuprat tiegħu fid-data tad-deċiżjoni sussegwenti li ma jsirx il-bejgħ. ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Jekk l-ass mhux kurrenti jkun parti minn unità li tiġġenera l-flus, l-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat huwa l-ammont li jinżamm fil-kotba li kieku kien jiġi rikonoxxut wara l-allokkazzjoni ta' kull telf ta' indeboliment li jirriżulta fuq dik l-unità li tiġġenera l-flus skond l-IAS 36.

- 28 L-entità għandha tinkludi kull aġġustament meħtieġ għall-ammont miżmum fil-kotba ta' assi mhux kurrenti li ma jibqax ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ fil-profitt jew telf ⁽¹⁾ minn operazzjonijiet li jkomplu matul il-perijodu meta l-kriterji fil-paragrafi 7-9 ma jkunux aktar issodisfati. L-entità għandha tippreżenta dak l-aġġustament fl-intestatura tar-rapport tal-introjtu użat sabiex tippreżenta qligħ jew telf, jekk ikun hemm, rikonossut b'konformità mal-paragrafu 37.
- 29 Jekk entità tneħhi assi jew obligazzjoni individwali minn grupp tad-disponiment ikklassifikat bħala miżmum għall-bejgħ, l-assi u l-obbligazzjonijiet li jibqgħu tal-grupp tad-disponiment li jkunu ser jinbiegħu għandhom ikomplu jitkejlu bħala grupp biss jekk il-grupp jissodisfa l-kriterji fil-paragrafi 7-9. Inkella, l-assi mhux kurrenti li jibqgħu tal-grupp li individwalment jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bħala miżmuma għall-bejgħ għandhom jitkejlu individwalment skont l-inqas tal-ammonti rikonossuti u l-valuri ġusti tagħhom wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbiġh f'dik id-data. Kull assi mhux kurrenti li ma jissodisfawx il-kriterji m'għandhomx jibqgħu kklassifikati bħala miżmuma għall-bejgħ b'konformità mal-paragrafu 26.

PREŻENTAZZJONI U ŻVELAR

- 30 Entità għandha tippreżenta u tiżvela informazzjoni li tippermetti lil dawk li jużaw ir-rapporti finanzjarji li jevalwaw l-effetti finanzjarji ta' operazzjonijiet li ma tkomplewx u disponimenti ta' assi mhux kurrenti (jew gruppi tad-disponiment).

Preżentazzjoni ta' operazzjonijiet li ma tkomplewx

- 31 *Komponent ta' entità jinkludi* operazzjonijiet u fluss ta' flus li jstgħu jiġu distinti b'mod ċar, mil-lat operattiv u għal skopijiet ta' rappurtagġ finanzjarju, mill-kumpliment tal-entità. Fi kliem ieħor, komponent ta' entità jkun unità li tiġġenera l-flus jew grupp ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus waqt li jkunu qed jinżammu għall-użu.
- 32 Operazzjoni li ma komplietx hi komponent ta' entità li jew ikun sar disponiment minnha, jew li hi kklassifikata bħala miżmuma għall-bejgħ, u
- (a) jirrappreżenta linja separata ewlenija ta' negozju jew żona ġeografika ta' operazzjonijiet,
- (b) hu parti minn pjan wiehed koordinat biex isir disponiment minn linja ewlenija ta' negozju jew żona ġeografika ta' operazzjonijiet jew
- (c) tkun sussidjarja akkwistata esklussivament bil-ghan li tinbiegħ mill-ġdid.
- 33 Entità għandha tiżvela:
- (a) ammont wiehed fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu li jinkludi t-total ta':
- (i) profitt jew telf ta' wara t-taxxa ta' operazzjonijiet li ma tkomplewx u
- (ii) qligħ jew telf ta' wara t-taxxa rikonossut mal-kejl tal-valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbiġh, jew fuq id-disponiment tal-assi jew il-grupp(i) ta' disponiment li jikkostitwixxi(u) l-operazzjoni li ma tkomplietx.
- (b) analiżi tal-ammont wiehed f(a) fi:
- (i) id-dhul, l-kosti u l-profitt jew telf ta' qabel it-taxxa ta' operazzjonijiet li ma tkomplewx;
- (ii) spiza relatata tat-taxxa fuq id-dhul kif meħtieġ mill-paragrafu 81(h) tal-IAS 12;
- (iii) il-qligħ jew telf rikonossut mal-kejl ta' valur ġust wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbiġh jew għad-disponiment tal-assi jew grupp(i) ta' disponiment li jikkostitwixxu l-operazzjoni li ma komplietx; u
- (iv) l-ispiża relatata tat-taxxa fuq id-dhul kif meħtieġ mill-paragrafu 81(h) tal-IAS 12;

L-analiżi tista' tiġi ppreżentata fin-noti jew fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu. Jekk tiġi ppreżentata fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjtu għandha tiġi ppreżentata f'taqsimi identifikata bħala li hi relatata ma' operazzjonijiet li ma tkomplewx, jiġifieri separatament minn operazzjonijiet li jkomplu. L-analiżi mhix meħtieġa għal gruppi tad-disponiment li jkunu sussidjarji godda akkwistati li jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bħala miżmuma għall-bejgħ mal-akkwizizzjoni (ara l-paragrafu 11).

⁽¹⁾ Hlief jekk l-ass ikun proprjetà, impjanti u tagħmir jew ass intangibbli li kien ġie smat mill-ġdid b'konformità mal-IAS 16 jew l-IAS 38 qabel il-klassifikazzjoni bħala miżmum għall-bejgħ, f'liema każ l-aġġustament għandu jiġi ttrattat bħala żjedda jew tnaqqis fir-rivalutazzjoni.

- (c) il-flussi ta' flus netti attribwibbli għall-attivitàjiet tal-operat, investiment u finanzjament ta' operazzjonijiet li ma tkomplewx. Dawn id-dikjarazzjonijiet jistgħu jiġu ppreżentati jew fin-noti jew fuq il-wiċċ tar-rapporti finanzjarji. Dawn id-dikjarazzjonijiet m'humiex meħtieġa għal gruppi tad-disponiment li jkunu sussidjarji godda akkwistati li jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ mal-akkwiżizzjoni (ara l-paragrafu 11).
- 34 Entità għandha terġa' tippreżenta d-dikjarazzjonijiet fil-paragrafu 33 għal perijodi preċedenti ppreżentati fir-rapporti finanzjarji biex id-dikjarazzjonijiet ikunu relatati mal-operazzjonijiet kollha li ma tkomplewx sad-data tal-karta tal-bilanċ għall-aħhar perijodu ppreżentat.
- 35 Aġġustamenti fil-perijodu kurrenti għal ammonti ppreżentati preċedentement f'operazzjonijiet li ma tkomplewx li jkunu direttament relatati mad-disponiment ta' operazzjoni li ma komplietx f'perijodu preċedenti għandhom jiġu kklassifikati separatament f'operazzjonijiet li ma tkomplewx. In-natura u l-ammont ta' aġġustamenti bħal dawn għandhom jiġu żvelati. Eżempji ta' ċirkustanzi fejn dawn l-aġġustamenti jistgħu jinholqu jinkludu dawn li ġejjin:
- (a) ir-riżoluzzjoni ta' incertezzi li joriġinaw mit-termini tat-tranzazzjoni ta' disponiment, bħar-riżoluzzjoni ta' aġġustamenti tal-prezz tal-bejgħ u kwistjonijiet ta' indennizz max-xerrej.
- (b) ir-riżoluzzjoni ta' incertezzi li joriġinaw minn, u li jkunu direttament relatati ma', l-operazzjonijiet tal-komponent qabel id-disponiment tiegħu, bħal obbligi ambjentali u obbligi tal-garanzija tal-prodott miżmuma mill-bejgiegħ.
- (c) is-sald tal-obbligi relatati mal-pjan ta' benefiċċju tal-impjegati, kemm-il darba s-sald ikun direttament relatat mat-tranzazzjoni ta' disponiment.
- 36 Jekk entità ma tibqax tikklassifika komponent ta' entità bhala miżmum għall-bejgħ, ir-riżultati ta' operazzjonijiet tal-komponent ippreżentat preċedentement f'operazzjonijiet li ma tkomplewx b'konformità mal-paragrafi 33–35 għandhom jiġu kklassifikati mill-ġdid u inkluzi fl-introjt minn operazzjonijiet li jkomplu għall-perijodi kollha ppreżentati. L-ammonti għal perijodi preċedenti għandhom jiġu deskritti bhala li ġew ippreżentati mill-ġdid.

Qliġ jew telf relatati ma' operazzjonijiet li jkomplu

- 37 Kull qliġ jew telf li jirriżulta mill-kejl mill-ġdid ta' assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ li ma jissodisfaw id-definizzjoni ta' operazzjoni li ma tkomplietx, għandu jiġu inkluz fil-profit jew telf minn operazzjonijiet li jkomplu.

Preżentazzjoni ta' assi mhux kurrenti jew ta' grupp tad-disponiment ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ.

- 38 Entità għandha tippreżenta assi mhux kurrenti kklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ u l-assi ta' grupp tad-disponiment ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ separatament minn assi oħrajn fil-karta tal-bilanċ. L-obbligazzjonijiet ta' grupp tad-disponiment ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ għandhom jiġu ppreżentati separatament minn obbligazzjonijiet oħrajn fil-karta tal-bilanċ. Dawn l-assi u obbligazzjonijiet m'għandhomx jiġu paċuti u għandhom jiġu ppreżentati bhala ammont wiehed. Il-klassijiet ta' assi u obbligazzjonijiet ikklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ għandhom jiġu żvelati separatament jew fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ jew fin-noti, hlief b'konformità ma' kif jippermetti l-paragrafu 39. Entità għandha tippreżenta separatament kull introjt jew nefqa kumulattiva rikonoxxuta direttament f'ekwità relatat ma' assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ.
- 39 Jekk il-grupp tad-disponiment ikun sussidjarja akkwistata ġdida li tissodisfa l-kriterji biex tiġi kklassifikata bhala miżmuma għall-bejgħ (ara l-paragrafu 11), mhux meħtieġ li jsir żvelar tal-klassijiet maġġuri ta' assi u obbligazzjonijiet.
- 40 Entità m'għandhiex tikklassifika mill-ġdid jew tippreżenta mill-ġdid l-ammonti ppreżentati għal assi mhux kurrenti jew għall-assi u l-obbligazzjonijiet ta' gruppi tad-disponiment ikklassifikati bhala miżmuma għall-bejgħ fil-karti tal-bilanċ għal perijodi preċedenti biex tirifletti l-klassifikazzjoni fil-karta tal-bilanċ għall-aħhar perijodu ppreżentat.

Żvelar addizzjonali

- 41 Kull entità għandha tiżvela l-informazzjoni li ġeja fin-noti għall-perijodi li fihom assi mhux kurrenti (jew grupp ta' bejgħ) kien ikklassifikat jew bhala miżmum għall-bejgħ jew bhala mibjugħ:
- (a) deskrizzjoni tal-assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment);
- (b) deskrizzjoni tal-fatti u ċ-ċirkustanzi tal-bejgħ, jew li jwasslu għad-disponiment mistenni, u l-manjiera u l-għażla taż-żmien ta' dak id-disponiment;

- (c) il-qligh jew telf rikonoxxuti b'konformità mal-paragrafi 20–22 u, jekk ma jkunux ipprezentati separatament fuq il-wiċċ tar-rapport tal-introjt, l-intestatura fir-rapport tal-introjt li tinkludi dak il-qligh jew telf;
- (d) meta jkun japplika, is-segment suġġett ghar-rappurtaġġ li fih l-assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) hu pprezentat b'konformità mal-IFRS 8 *Segmenti tal-Operat*.
- 42 Jekk ikun japplika jew il-paragrafu 26 jew il-paragrafu 29, entità għandha tiżvela, fil-perijodu tad-deċiżjoni biex jinbidel il-pjan li jinbiegħ l-assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment), deskrizzjoni tal-fatti u ċ-ċirkustanzi li jwasslu għad-deċiżjoni u l-effett tad-deċiżjoni fuq ir-riżultati tal-operazzjonijiet għall-perijodu u kull perijodi preċedenti pprezentati.

DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻITORJI

- 43 L-IFRS għandu jiġi applikat b'mod prospettiv għal assi mhux kurrenti (jew gruppi tad-disponiment) li jissodisfaw il-kriterji tal-klassifikazzjoni bħala miżmuma għall-bejgħ u operazzjonijiet li jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bħala li ma tkomplewx wara d-data effettiva tal-IFRS. Entità tista' tapplika r-rekwiżiti tal-IFRS għall-assi kollha mhux kurrenti (jew gruppi tad-disponiment) li jissodisfaw il-kriterji għall-klassifikazzjoni bħala miżmuma għall-bejgħ u operazzjonijiet li jissodisfaw il-kriterji biex jiġu kklassifikati bħala li ma tkomplewx wara kull data qabel id-data effettiva tal-IFRS, kemm-il darba l-istimi u informazzjoni oħra meħtieġa biex jiġi applikat l-IFRS ikunu nkisbu fil-hin meta dawk il-kriterji kienu ssodisfati oriġinarjament.

DATA EFFETTIVA

- 44 Entità għandha tapplika dan l-IFRS għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika l-IFRS għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, hija għandha tiżvela dan il-fatt.

IRTIRAR TAL-IAS 35

- 45 Dan l-IFRS jiehu post l-IAS 35 *Operazzjonijiet Li Ma Jitkomplewx*.

Appendiċi A

Termini mfissra

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

unità li tiġġenera l-flus	L-iżgħar grupp ta' assi identifikabbli li tiġġenera influssi ta' flus li huma fil-biċċa l-kbira tagħhom indipendenti mill-influssi ta' flus minn assi jew gruppi ta' assi oħrajn.
komponent ta' entità	Operazzjonijiet u flussi ta' flus li jistgħu jiġu distinti b'mod ċar, mil-lat operattiv u għal skopijiet ta' rappurtaġġ finanzjarju, mill-kumpliment tal-entità.
spejjeż biex tbiegħ	Kosti li jiżdiedu li huma direttament attribwibbli għad-disponiment ta' assi (jew grupp tad-disponiment), minbarra l-kosti tal-finanzjament u l-ispiża tat-taxxa fuq id-dhul.
assi kurrenti	Ass li jissodisfa kull wiehed mill-kriterji li ġejjin: <ul style="list-style-type: none"> (a) ikun mistenni li jiġi realizzat fi, jew ikun intenzjonat li jinbiegħ jew ikkunsmat matul, iċ-ċiklu operattiv normali tal-entità. (b) ikun miżmum primarjament bl-iskop li jiġi nnegożjat; (c) ikun mistenni li jiġi realizzat fi żmien tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ; jew (d) ikun flus jew assi ekwivalenti għal flus, hlief jekk ikun ristrett milli jiġi skambjat jew użat għas-sald ta' obbligazzjoni mill-inqas tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ.

operazzjoni li ma komplietx	<p>Komponent ta' entità li jew ikun sar disponiment minnu, jew li jiġi kklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ u:</p> <p>(a) jirrappreżenta linja separata ewlenija ta' negozju jew żona ġeografika ta' operazzjonijiet,</p> <p>(b) hu parti minn pjan wiehed koordinat biex isir disponiment minn linja ewlenija ta' negozju jew żona ġeografika ta' operazzjonijiet, jew</p> <p>(c) tkun sussidjarja akkwistata esklussivament bil-ghan li tinbiegħ mill-ġdid.</p>
grupp tad-disponiment	<p>Grupp ta' assi li jkun ser isir disponiment minnu, permezz ta' bejgħ jew b'xi mod iehor, flimkien bhala grupp fi tranzazzjoni wahda, u obligazzjonijiet direttament assoċjati ma' dawk l-assi li jkunu ser jiġu trasferiti fit-tranzazzjoni. Il-grupp jinkludi l-avvjament akkwistat f'kombinament ta' negozji jekk il-grupp ikun unità li tiġġenera l-flus li għaliha jkun ġie allokat l-avvjament b'konformità mar-rekwiżiti tal-paragrafi 80-87 tal-IAS 36 <i>Indeboliment ta' Assi</i> (kif rivedut fl-2004) jew jekk tkun operazzjoni f'unità bħal din li tiġġenera l-flus.</p>
valur ġust	<p>L-ammont li għalih jista' jiġi skambjat xi assi, jew li bih tissalda obligazzjoni, bejn partijiet li għandhom l-għarfien u r-rieda meħtieġa biex iwettqu operazzjoni bejniethom.</p>
impenn sod ta' xiri	<p>Ftehim ma' parti mhux relatata, li jorbot liż-żewġ partijiet u li normalment ikun jista' jiġi infurzat legalment, li (a) jispeċifika t-termini sinifikanti kollha, inklużi l-prezz u l-għażla taz-żmien tat-tranzazzjonijiet, u (b) jinkludi disinċentiv għannuqqas ta' prestazzjoni li jkun qawwi biżżejjed li jagħmel ir-rizultati probabbli hafna.</p>
probabbli hafna	<p>Hu aktar possibbli li jsehh milli probabbli, b'mod sinifikanti.</p>
assi mhux kurrenti	<p>Ass li ma jissodisfax id-definizzjoni ta' assi kurrenti.</p>
probabbli	<p>Hu aktar probabbli li jsehh milli ma jsehhx.</p>
ammont li jista' jiġi rkuprat	<p>L-ogħla mill-valur ġust ta' assi wara li jitnaqqsu l-ispejjeż biex tbiegħ u l-valur waqt l-użu.</p>
valur waqt l-użu	<p>Il-valur preżenti tal-fluss futur ta' flus stmata li entità tistenna li ser tirriżulta mill-użu kontinwu ta' assi u mid-disponiment tiegħu fit-tmien iż-żmien ta' utilità tiegħu.</p>

Appendiċi B

Suppliment ta' Applikazzjoni

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

ESTENSIJONI TAL-PERIJODU MEHTIEĠ BIEX JITLESTA L-BEJGĦ

B1 Kif ġie innutat fil-paragrafu 9, estensjoni tal-perijodu meħtieġ biex jitwettaq bejgħ ma jwaqqafx assi (jew grupp tad-disponiment) milli jiġi kklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ jekk id-dewmien ikun ikkawżat minn avvenimenti jew ċirkustanzi li ma jkunux taht il-kontroll tal-entità u jkun hemm evidenza biżżejjed li l-entità għadha impenjata lejn il-pjan tagħha li jinbiegħ l-assi (jew il-grupp tad-disponiment). Eċċezzjoni għall-htieġa ta' sena li tinsab fil-paragrafu 8 għandha għalhekk tapplika fis-sitwazzjonijiet li ġejjin li filhom jistgħu jseħhu avvenimenti jew ċirkustanzi bħal dawn:

- (a) fid-data meta l-entità timpenja ruhha li tbiegħ assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) li hi tkun tistenna raġonevolment li haddiehor (mhux ix-xerrej) ser jimponi kondizzjonijiet fuq it-trasferiment tal-assi (jew grupp tad-disponiment) li ser jestendi l-perijodu meħtieġ biex jitwettaq il-bejgħ, u:
- (i) l-azzjonijiet meħtieġa biex tirrispondi għal dawn il-kondizzjonijiet ma jstgħux jinbdew qabel ma jinkiseb *impenn sod ta' xiri*, u
- (ii) impenn sod ta' xiri jkun probabbli hafna fi żmien sena.

- (b) l-entità tikseb impenn sod ta' xiri u, b'riżultat ta' dan, xerrej jew xi haddiehor jimponu b'mod mhux mistenni kondizzjonijiet fuq it-trasferiment ta' assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) li qabel kien ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ, li ser jestendu l-perijodu mehtieġ biex jitwettagħ il-bejgħ, u:
- (i) ikunu ttiehdu azzjonijiet f'waqthom biex jirrispondu għall-kondizzjonijiet, u
  - (ii) rizzoluzzjoni favorevoli tal-fatturi li jkunu qed jikkawżaw dewmien tkun mistennija.
- (c) matul il-perijodu inizzjali ta' sena, isehhu ċirkustanzi li qabel kienu meqjusa li x'aktarx ma kinux ser isehhu u, b'riżultat ta' dan, assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) li qabel kien ikklassifikat bhala miżmum għall-bejgħ ma jinbiegħx sat-tmiem ta' dak il-perijodu, u:
- (i) matul il-perijodu inizzjali ta' sena, l-entità tkun hadet l-azzjoni mehtieġa biex tirrispondi għall-bidla fiċ-ċirkustanzi,
  - (ii) l-assi mhux kurrenti (jew grupp tad-disponiment) ikun qed jiġi reklamat b'mod attiv bi prezz li jkun raġonevoli, meta wiehed iqis il-bidla fiċ-ċirkustanzi, u
  - (iii) il-kriterji fil-paragrafi 7 u 8 ikunu ssodisfati.

STANDARD INTERNAZZJONALI TAR-RAPPURTAĠĠ FINANZJARJU 6***Esplorazzjoni għal Riżorsi Minerali u l-Evalwazzjoni Tagħhom***

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-IFRS hu li jispeċifika r-rappurtaġġ finanzjarju għall-*esplorazzjoni għal riżorsi minerali u l-evalwazzjoni tagħhom*.
- 2 B'mod partikulari, l-IFRS jehtieg:
  - (a) li jsir titjib limitat għall-prattici eżistenti tal-kontabilità għall-*infiq marbut mal-esplorazzjoni u l-evalwazzjoni*.
  - (b) li entitajiet li jirrikonoxxu *assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni* jevalwaw *assi* bħal dawn għall-indeboliment b'konformità ma' dan l-IFRS u jkejlu kull indeboliment b'konformità mal-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi*.
  - (c) li jkun hemm żvelar li jidentifika u jispjega l-ammonti fir-rapporti finanzjarji tal-entità li jirriżultaw mill-*esplorazzjoni għal riżorsi minerali u l-evalwazzjoni tagħhom* u li jghinu lill-utenti ta' daww ir-rapporti finanzjarji biex jifhemu l-ammont, l-għażla taż-żmien u ċ-ċertezza ta' flussi ta' flus futuri minn kull *assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni rikonoxxuti*.

AMBITU

- 3 Entità għandha tapplika l-IFRS għall-*infiq tal-esplorazzjoni u l-evalwazzjoni* li hi tagħmel.
- 4 L-IFRS ma jindirizzax aspetti oħrajn tal-kontabilità minn entitajiet li huma impenjati fl-*esplorazzjoni għal riżorsi minerali u l-evalwazzjoni tagħhom*.
- 5 Entità m'għandhiex tapplika l-IFRS għall-*infiq* li jsir:
  - (a) qabel l-*esplorazzjoni għal riżorsi minerali u l-evalwazzjoni tagħhom*, bħal pereżempju l-*infiq* li jsir qabel ma l-entità tikseb id-drittijiet legali biex tesplora żona speċifika.
  - (b) wara li jkunu jistgħu jintwerew il-vijabilità teknika u kummerċjali tal-*estrazzjoni ta' riżorsa minerali*.

RIKONOXXIMENT TAL-ASSI TAL-ESPLORAZZJONI U L-EVALWAZZJONI

Eżenzjoni temporanja mill-IAS 8 il-paragrafi 11 u 12

- 6 Meta tkun qed tiżviluppa l-politika tal-kontabilità tagħha, entità li tirrikonoxxi l-*assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni* għandha tapplika l-paragrafu 10 tal-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*.
- 7 Il-paragrafi 11 u 12 tal-IAS 8 jispeċifikaw sorsi ta' rekwiżiti awtoritattivi u gwida li l-manigment jehtieg li jikkunsidra fl-*iżvilupp ta' politika tal-kontabilità għal entrata jekk l-ebda IFRS ma japplika speċifikament għal dik l-entrata*. Bla hsara għall-paragrafi 9 u 10 hawn taht, dan l-IFRS jeżenta entità milli tapplika daww il-paragrafi għall-*politika tal-kontabilità tagħha għar-rikonoxximent u l-kejl ta' assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni*.

KEJL TAL-ASSI TAL-ESPLORAZZJONI U L-EVALWAZZJONI

Kejl mar-Rikonoxximent

- 8 Assi ta' *esplorazzjoni u evalwazzjoni* għandhom jitkejlu skont il-kost.

Elementi tal-kost tal-*assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni*

- 9 Entità għandha tiddetermina politika ta' kontabilità li tispeċifika liema *nfiq* hu rikonoxxut bħala *assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni* u tapplika l-politika b'mod konsistenti. Meta tkun qed tagħmel din id-determinazzjoni, entità tikkunsidra l-grad li bih l-*infiq* jista' tiġi assoċjat mas-sejba ta' riżorsi minerali speċifiċi. Dawn li ġejjin huma eżempji ta' *nfiq* li jistgħu jiġu inkluzi fil-*kejl* inizjali ta' *assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni* (il-lista mhix eżawrjenti):
  - (a) akkwizzizzjoni ta' drittijiet biex issir l-*esplorazzjoni*;
  - (b) studji topografiċi, ġeologiċi, ġeokimiċi u ġeofiziċi;

- (c) titqib esploratorju;
  - (d) thaffir;
  - (e) gbir ta' kampjuni; u
  - (f) attivitajiet relatati mal-evalwazzjoni tal-vijabilità teknika u kummerċjali tal-estrazzjoni ta' riżorsa minerali.
- 10 Infiq relatat mal-iżvilupp ta' riżorsi minerali m'għandhux ikun rikonoxxut bhala assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni. Il-Qafas u l-IAS 38 *Assi Intangibbli* jipprovdu gwida fuq ir-rikonoxximent ta' assi li jirriżultaw mill-iżvilupp.
- 11 B'konformità mal-IAS 37 *Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti* entità tirrikonoxxi kull obbligi għat-tneħħija u restawr li jsir waqt perijodu partikulari bhala konsegwenza tal-fatt li tkun qed twestaq esplorazzjoni għal riżorsi minerali u evalwazzjoni tagħhom.

Kejl wara r-Rikonoxximent

- 12 Wara r-rikonoxximent, entità għandha tapplika jew il-mudell tal-kost jew il-mudell tar-rivalutazzjoni għall-assi tal-esplorazzjoni u l-evalwazzjoni. Jekk il-mudell tar-rivalutazzjoni jiġi applikat (jew il-mudell fl-IAS 16 *Proprietà, Impjant u Tagħmir* jew il-mudell fl-IAS 38) dan għandu jkun konsistenti mal-klassifikazzjoni tal-assi (ara l-paragrafu 15).

Bidliet fit-tipi ta' politika ta' kontabilità

- 13 Entità tista' tibdel il-politika tal-kontabilità tagħha għall-infiq ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni, jekk il-bidla tagħmel ir-rapporti finanzjarji iktar rilevanti għall-htigijiet ta' teħid ta' deċizjonijiet ekonomiċi tal-utenti, u mhux inqas kredibbli, jew iktar kredibbli u mhux inqas rilevanti għal dawk il-htigijiet. Entità għandha tiġġudika r-rilevanza u l-kredibilità billi tuża l-kriterji fl-IAS 8.
- 14 Biex tiġġustifika l-politika tal-kontabilità tagħha għall-infiq ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni, l-entità għandha turi li l-bidla twassal lir-rapporti finanzjarji tagħha aktar fil-qrib li jissodisfaw il-kriterji fl-IAS 8, iżda l-bidla mhux meħtieġ li tissodisfa l-konformità shiha ma' ma' dawk il-kriterji.

PREŻENTAZZJONI

Klassifikazzjoni tal-assi tal-esplorazzjoni u l-evalwazzjoni

- 15 Entità għandha tikklassifika assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni bhala tangibbli jew intangibbli skont in-natura tal-assi akkwistati u tapplika l-klassifikazzjoni b'mod konsistenti.
- 16 Xi assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni huma ttrattati bhala intangibbli (eż. drittijiet għat-thaffir), filwaqt li oħrajn huma tangibbli (eż. vetturi u pjattaformi għat-thaffir). Sakemm l-assi tangibbli jkun ikkonsmat fl-iżvilupp ta' assi intangibbli, l-ammont li jirrifletti dak il-konsum hu parti mill-kost tal-assi intangibbli. Madankollu, billi tuża assi tangibbli biex tiżviluppa assi intangibbli ma jbidilx assi tangibbli f'assi intangibbli.

Klassifikazzjoni mill-ġdid tal-assi tal-esplorazzjoni u l-evalwazzjoni

- 17 Assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni m'għandux jiġi kklassifikat iktar hekk meta l-vijabilità teknika u kummerċjali tal-estrazzjoni ta' riżorsa minerali jkunu jistgħu jintwerew. Assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni għandhom ikunu assessjati għal indeboliment, u kull telf ta' indeboliment jiġi rikonoxxut, qabel il-klassifikazzjoni mill-ġdid.

INDEBOLIMENT

Rikonoxximent u kejl

- 18 Assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni għandhom ikunu assessjati għal indeboliment meta l-fatti u ċ-ċirkustanzi jissuġġerixxu li l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni jista' jaqbeż l-ammont tiegħu li jista' jiġi rkuprat. Meta l-fatti u ċ-ċirkustanzi jissuġġerixxu li l-ammont miżmum fil-kotba jaqbeż l-ammont li jista' jiġi rkuprat, l-entità għandha tkejjel, tippreżenta u tiżvela kull telf ta' indeboliment li jirriżulta b'konformità mal-IAS 36, hliet meta l-każ ikun kif spjegat mil-paragrafu 21 hawn aktar 'l isfel.

- 19 Għall-iskopijiet ta' assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni biss, il-paragrafu 20 ta' dan l-IFRS għandu jiġi applikat minflok il-paragrafi 8–17 tal-IAS 36 meta jiġi identifikat assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni li jista' jkun indebolit. Il-paragrafu 20 juża t-terminu "assi" iżda japplika bl-istess mod għal assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni separati jew unità li tiġġenera l-flus.
- 20 Wiehed jew iżjed mill-fatti u ċirkustanzi li ġejjin jindikaw li entità għandha tittestja assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni għal indeboliment (il-lista mhix eżawrenti):
- (a) il-perijodu li għalih l-entità jkollha d-dritt li tesplora f'żona speċifika jkun skada matul il-perijodu jew ikun ser jiskada fil-futur qarib, u ma jkunx mistenni li jiġġedded;
  - (b) infiq sostanzjali fuq esplorazzjoni għal riżorsi minerali ulterjuri u evalwazzjoni tagħhom fiż-żona speċifika ma' jkunx sar estimi għalih u lanqas kien ipplanat;
  - (c) esplorazzjoni għal riżorsi minerali u evalwazzjoni tagħhom fiż-żona speċifika ma wasslux għas-sejba ta' kwantitajiet kummerċjalment vijabbli ta' riżorsi minerali u l-entità iddeċidiet li ma tkomplex b'dawn l-attivitajiet fiż-żona speċifika.
  - (d) teżisti data suffiċjenti li tindika li, għalkemm żvilupp fiż-żona speċifika aktarx li jkun ser ikompli, l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni x'aktarx li mhux ser ikun irkuprat b'mod shih minn żvilupp li jirnexxi jew permezz ta' bejgħ.

F'kull każ bhal dan, jew każijiet simili, l-entità għandha twettaq test ta' indeboliment b'konformità mal-IAS 36. Kull telf ta' indeboliment hu rikonoxxut bħala spiza b'konformità mal-IAS 36.

Kif tispeċifika l-livell li fih l-assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni jkunu valutati għal indeboliment.2121

- 21 Entità għandha tagħzel politika ta' kontabilità għall-allokazzjoni ta' assi ta' tfitix u evalwazzjoni lill-unitajiet li jiġġeneraw l-flus jew kategoriji ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus għall-fini tal-valutar ta' tali assi fir-rigward tad-deterjorazzjoni. Kull unità jew grupp ta' unitajiet li jiġġeneraw il-flus u li lilhom ikun allokat assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni m'għandhomx ikunu ikbar minn segment iddeterminat b'konformità mal-IFRS 8 *Segmenti tal-Operat*.
- 22 Il-livell identifikat mill-entità għal skopijiet ta' ttestjar ta' assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni għal indeboliment jista' jinkludi unità waħda jew iżjed li jiġġeneraw il-flus.

ŻVELAR

- 23 Entità għandha tiżvela informazzjoni li tidentifika u tispjega l-ammonti rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji tagħha li jirriżultaw mill-esplorazzjoni għal riżorsi minerali u l-evalwazzjoni tagħhom.
- 24 Biex tkun konformi mal-paragrafu 23, entità għandha tiżvela:
- (a) il-politika tal-kontabilità tagħha għall-infiq tal-esplorazzjoni u l-evalwazzjoni li tinkludi r-ikonoxximent ta' assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni.
  - (b) l-ammonti ta' assi, obligazzjonijiet, introjtu u spejjeż u flussi ta' flus tal-operat u l-investment li jirriżultaw mill-esplorazzjoni għal riżorsi minerali u l-evalwazzjoni tagħhom.
- 25 Entità għandha tittratta assi ta' esplorazzjoni u evalwazzjoni bħala klassi separata ta' assi u tagħmel l-iżvelar meħtieġ jew mill-IAS 16 jew mill-IAS 38 b'mod konsistenti ma' kif l-assi huma kklassifikati.

DATA EFFETTIVA

- 26 Entità għandha tapplika dan l-IFRS għall-perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hi inkoraġġita. Jekk entità tapplika dan l-IFRS għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2006, għandha tiżvela dak il-fatt.

DISPOŻIZZJONIJET TRANŻITORJI

- 27 Jekk ikun imprattikabbli li xi rekwiżit partikulari tal-paragrafu 18 jiġi applikat għal skop ta' informazzjoni komparattiva li hi relatata ma' perijodi li jibdew qabel l-1 ta' Jannar 2006, l-entità għandha tiżvela dak il-fatt. L-IAS 8 jispjega t-terminu "imprattiku".

Appendiċi A

Termini mfissra

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

assi tal-esplorazzjoni u evalwazzjoni	Infiq tal-esplorazzjoni u l-evalwazzjoni rikonoxxuti bhala assi b'konformità mal-politika tal-kontabilità tal-entità.
esplorazzjoni għal riżorsi minerali u l-evalwazzjoni tagħhom	It-tfittxija għal riżorsi minerali, li jinkludu minerali, żejt, gass naturali u riżorsi simili li ma jiġgeddux, wara li l-entità tkun kisbet id-drittijiet legali biex tesplora f'żona speċifika, kif ukoll id-determinazzjoni tal-vijabilità teknika u kummerċjali tal-estrazzjoni ta' riżorsa minerali.
infiq tal-esplorazzjoni u evalwazzjoni	Infiq li jsir mill-entità b'rabta mal- esplorazzjoni għal riżorsi minerali u l-evalwazzjoni tagħhom qabel ma l-vijabilità teknika u kummerċjali tal-estrazzjoni ta' riżorsa minerali jkunu jistgħu jintwerew.

STANDARD INTERNAZZJONALI TA' RAPPORTAĠĠ FINANZJARJU 7

Strumenti Finanzjarji: Żvelar

GHAN

- 1 L-ghan ta' dan l-IFRS huwa biex entitajiet jinhtiegu jipprovdu żvelar fir-rapporti finanzjarji tagħhom li jgħinu lill-utenti jevalwaw:
- (a) is-sinifikat ta' strumenti finanzjarji għall-pożizzjoni finanzjarja u r-riżultati finanzjarji tal-entità; u
  - (b) in-natura u l-grad ta' riskji li jirriżultaw minn strumenti finanzjarji li għalihom hija esposta l-entità matul il-perijodu u fid-data ta' rappurtagġ, u kif l-entità timmaniġġa dawn ir-riskji.
- 2 Il-prinċipji f'dan l-IFRS jikkumplimentaw il-prinċipji għar-rikonoxximent, il-kejl u l-preżentazzjoni tal-assi finanzjarji u l-obbligazzjonijiet finanzjarji fl-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni* u l-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*.

AMBITU

- 3 Dan l-IFRS għandu jiġi applikat mill-entitajiet kollha għal kull tip ta' strument finanzjarju, minbarra:
- (a) dawk l-interessi f'sussidjarji, assoċjati u impriżi kongunti li l-kontabilità tagħhom issir skont l-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*, l-IAS 28 *Investiment f'Kumpaniji Assoċjati* jew l-IAS 31 *Interessi f'Impriżi Kongunti*. Madankollu, f'ċertu każijiet, l-IAS 27, l-IAS 28 jew l-IAS 31 iħallu entità tirrapporta l-interess f'sussidjarja, assoċjata jew impriża kongunta billi tuża l-IAS 39; f'dawk il-każijiet, l-entitajiet għandhom japplikaw ir-rekwiżiti ta' żvelar li jinsabu fl-IAS 27, l-IAS 28 jew l-IAS 31 flimkien ma' dawk f'dan l-IFRS. Entitajiet għandhom ukoll japplikaw dan l-IFRS għal kull derivat minn interessi f'sussidjarji, assoċjati jew impriżi kongunti sakemm id-derivat ma jaqax taht id-definizzjoni ta' strument azzjonarju fl-IAS 32.
  - (b) drittijiet u obbligijiet tas-sid li jirriżultaw minn pjani ta' benefiċċji tal-impjegati, li għalihom japplika l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*.
  - (c) kuntratti għall-korrispettiv kontingenti f'kombinament ta' negozji (ara l-IFRS 3 *Kombinament ta' Negozji*). Din l-eżenzjoni tapplika biss għall-akkwired.
  - (d) kuntratti ta' assigurazzjoni kif definiti fl-IFRS 4 *Kuntratti ta' Assigurazzjoni*. Madankollu, dan l-IFRS japplika għad-derivati kollha li jinstabu f'kuntratti ta' assigurazzjoni jekk l-IAS 39 jehtieg li l-entità tagħti rendikont separat tagħhom. Barra minn hekk, emittent għandu japplika dan l-IFRS għal *kuntratti ta' garanzija finanzjarja* jekk l-emittent japplika l-IAS 39 fir-rikonoxximent u l-kejl tal-kuntratti, iżda għandu japplika l-IFRS 4 jekk l-emittent jagħżel, b'konformità mal-paragrafu 4(d) tal-IFRS 4, li japplika l-IFRS 4 għar-rikonoxximent u l-kejl tagħhom.
  - (e) strumenti finanzjarji, kuntratti u obbligijiet taht tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma li għalihom japplika l-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq Ishma, għajr li dan l-IFRS japplika għall-kuntratti* fl-ambitu tal-paragrafi 5-7 tal-IAS 39.
- 4 Dan l-IFRS japplika għall-istrumenti finanzjarji rikonoxxuti u mhux rikonoxxuti. Strumenti finanzjarji rikonoxxuti jinkludu assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji li jaqgħu fl-ambitu tal-IAS 39. Strumenti finanzjarji mhux rikonoxxuti jinkludu xi strumenti finanzjarji li, għalkemm ma jaqgħux taht l-ambitu tal-IAS 39, jaqgħu taht l-ambitu ta' dan l-IFRS (bħal xi impenji ta' self).
- 5 Dan l-IFRS japplika għall-kuntratti ta' xiri u bejgħ ta' oġġetti mhux finanzjarji li jaqgħu fl-ambitu tal-IAS 39 (ara l-paragrafi 5-7 tal-IAS 39).

KLASSIJET TA' STRUMENTI FINANZJARJI U LIVELL TA' ŻVELAR

- 6 Meta dan l-IFRS tirrekjedi żvelar tal-klassi ta' strument finanzjarju, entità għandha tiġbor l-istrumenti finanzjarji fi klassijiet li huma approprijati għan-natura ta' informazzjoni mogħtija u li jieħdu inkonsiderazzjoni l-karatteristiċi ta' dawk l-istrumenti finanzjarji. Entità għandha ttiprovdi informazzjoni suffiċjenti li tippermetti rikonciljazzjoni mal-oġġetti ppreżentati fil-karta tal-bilanċ.

L-IMPORTANZA TA' STRUMENTI FINANZJARJI GĦAL POŻIZZJONI U HIDMA FINANZJARJA

- 7 Entità għandha tiżvela informazzjoni li tippermetti lil dawk li jużaw ir-rapporti finanzjarji tagħha japprezzaw is-sinifikat tal-istrumenti finanzjarji għall-pożizzjoni u r-riżultati finanzjarji.

Karta tal-Bilanċ*Kategoriji ta' assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji*

- 8 L-ammonti li jinġarru ta' kull waħda mill-kategoriji msemmija hawn taht, kif definiti fl-IAS 39, għandhom jiġu mgħarrfa jew fuq il-wiċċ tal-karta tal-bilanċ jew fin-noti:
- (a) assi finanzjarji b'valur ġust minhabba profitt jew telf, li juru separatament (i) dawk meqjusa bhala tali fuq ir-rikonoxximent inizjali u (ii) dawk ikklassifikati bhala miżmuma għan-negożju skont l-IAS 39;
  - (b) investimenti miżmuma sad-data tal-maturità;
  - (c) ammonti mislufa u riċevibbli;
  - (d) assi finanzjarji li qeghdin għall-bejgħ;
  - (e) obbligazzjonijiet finanzjarji b'valur ġust minhabba profitt jew telf, li juru separatament (i) dawk meqjusa bhala tali fuq ir-rikonoxximent inizjali u (ii) dawk ikklassifikati bhala miżmuma għan-negożju skont l-IAS 39, u
  - (f) obbligazzjonijiet finanzjarji mkejla b'kost amortizzat.

Assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji bi valur ġust minhabba profitt jew telf

- 9 Jekk l-entità tkun iddesinjat ammont misluf jew riċevibbli (jew grupp ta' ammonti mislufa jew riċevibbli) bhala b'valur ġust minhabba profitt jew telf, hija għandha tiżvela:
- (a) l-esponiment massimu għall-riskju ta' kreditu (ara l-paragrafu 36 (a)) tal-ammont misluf jew riċevibbli (jew grupp ta' ammonti mislufa jew riċevibbli) nhar id-data tar-rappurtaġġ.
  - (b) l-ammont li bih derivati ta' krediti relatati jew strumenti simili jnaqqsu l-esponiment massimu għar-riskju ta' kreditu.
  - (c) l-ammont ta' bidla, matul il-perijodu u kumulattivament, fil-valur ġust tal-ammont misluf jew riċevibbli (jew grupp ta' ammonti mislufa jew riċevibbli) li huwa attribwibbli lil bidliet fir-riskju ta' kreditu tal-assi finanzjarju determinat jew:
    - (i) bhala l-ammont ta' bidla fil-valur ġust li ma huwiex attribwibbli għal bidliet fil-kundizzjonijiet tas-suq li jagħtu lok għar-riskju tas-suq, jew
    - (ii) billi tuża metodu alternattiv li l-entità temmen li jirrappreżenta aktar fedelment l-ammont ta' bidla fil-valur ġust li huwa attribwibbli lil bidliet fir-riskju tal-kreditu tal-assi.
- Bidliet fil-kundizzjonijiet tas-suq li jagħtu lok għal riskju fis-suq jinkludu bidliet frata ta' mgħax osservata (*benchmark*), prezz ta' komodità, rata tal-kambju jew indici ta' prezzijiet jew rati.
- (d) l-ammont ta' bidla fil-valur ġust ta' xi derivati ta' krediti relatati jew strumenti simili li sehhet matul il-perijodu u kumulattivament minn meta l-ammont misluf jew riċevibbli ġie kklassifikat.
- 10 Jekk l-entità tkun qieset obbligazzjoni finanzjarja bhala li hi bi valur ġust minhabba profitt jew telf skont il-paragrafu 9 tal-IAS 39, hija għandha tiżvela:
- (a) l-ammont ta' bidla, matul il-perijodu u kumulattivament, fil-valur ġust tal-obbligazzjoni finanzjarja li huwa attribwibbli għall-bidliet fir-riskju tal-kreditu ta' dik l-obbligazzjoni ddeterminat jew:
    - (i) bhala l-ammont ta' bidla fil-valur ġust tiegħu li ma huwiex attribwibbli għall-bidliet fil-kundizzjonijiet tas-suq li jagħtu lok għar-riskju tas-suq (ara Appendiċi B, il-paragrafu B4); jew
    - (ii) billi tuża metodu alternattiv li l-entità temmen li jirrappreżenta aktar fedelment l-ammont ta' bidla fil-valur ġust li huwa attribwibbli għall-bidliet fir-riskju tal-kreditu tal-obbligazzjoni.

Bidliet fil-kundizzjonijiet tas-suq li jagħtu lok għar-riskju tas-suq jinkludu bidliet frata ta' mgħax *benchmark*, il-prezz ta' strumenti finanzjarji ta' entità oħra, prezz ta' komodità, rata tal-kambju jew l-indici ta' prezzijiet jew rati. Għal kuntratti li jinkludu karatteristika *unit-linking*, bidliet fil-kundizzjonijiet tas-suq jinkludu bidliet fl-imġieba ta' fondi relatati ta' investment interni jew esterni.

- (b) id-differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjoni finanzjarja u l-ammont li l-entità tkun kontrattwalment mehtieġa li thallas mal-maturità lid-detentur tal-obbligu.

11 L-entità għandha tiżvela:

- (a) il-metodi użati sabiex ikun hemm qbil mar-rekwiżiti tal-paragrafi 9(c) u 10(a).
- (b) jekk l-entità temmen li l-iżvelar li għamlet biex tikkonforma ruħha mar-rekwiżiti tal-paragrafu 9(c) jew 10(a) ma jirrapprezentawx fedelment il-bidla fil-valur ġust tal-assi finanzjarju jew tal-obbligazzjoni finanzjarja attribwibbli lil bidliet fir-riskju tal-kreditu, ir-raġunijiet li wasstu għal din il-konklużjoni u l-fatturi li taħseb li huma rilevanti.

Riklassifikazzjoni

12 Jekk l-entità rriklassifikat assi finanzjarju (skont il-paragrafi 51-54 tal-IAS 39) bħala wiehed imkejjel:

- (a) skont il-kost jew il-kost ammortizzat, minflok skont il-valur ġust; jew
- (b) skont il-valur ġust, minflok skont il-kost jew il-kost ammortizzat,

hi għandha tiżvela l-ammont tar-riklassifikazzjoni f'kull kategorija u 'l barra minnha u r-raġuni għal dik ir-riklassifikazzjoni.

12A Jekk l-entità tirriklassifika assi finanzjarju barra mill-valur ġust permezz tal-kategorija tal-profitt jew telf skont il-paragrafu 50B jew 50D tal-IAS 39 jew barra mill-kategorija 'lesti għall-bejgħ' skont il-paragrafu 50E tal-IAS 39, hi għandha tiżvela:

- (a) l-ammont riklassifikat f'kull kategorija jew 'il barra minnha;
- (b) għal kull perjodu tar-rappurtar sal-irtirar tar-rikonoxximent, l-ammonti li jinżammu fil-kotba u l-valuri ġusti tal-assi finanzjarji kollha li ġew riklassifikati fil-perjodi tar-rappurtar attwali u preċedenti;
- (c) jekk assi finanzjarji jkun ġie riklassifikat skont il-paragrafu 50B, is-sitwazzjoni rari, u l-fatti u ċ-ċirkostanzi li jindikar li dik is-sitwazzjoni kienet rari;
- (d) għall-perjodu tar-rappurtar meta l-assi finanzjarju kien ġie riklassifikat, il-qligħ jew telf fil-valur ġust tal-assi finanzjarju rikonoxxut fil-profitt jew telf jew f'introjtu iehor kompleksiv matul dak il-perjodu tar-rappurtar u l-perjodu preċedenti tar-rappurtar.
- (e) għal kull perjodu tar-rappurtar wara r-riklassifikazzjoni (inkluż il-perjodu tar-rappurtar li fih l-assi finanzjarju jkun ġie riklassifikat) sal-irtirar tar-rikonoxximent tal-assi finanzjarji, il-qligħ jew telf fil-valur ġust li kieku jiġi rrikonoxxut fil-profitt jew telf jew fl-introjtu iehor kompleksiv jekk l-assi finanzjarju ma jkunx ġie riklassifikat, u l-qligħ, telf, introjru u nefqa rrikonoxxuti fil-profitt jew telf, kif ukoll
- (f) ir-rata effettiva tal-imgħax u l-ammonti stmati ta' flussi tal-flus li l-entità tistenna li tirkupra, fid-data tar-riklassifikazzjoni tal-assi finanzjarju.

Dirikonoxximent

13 Entità tista' tkun ittrasferiet l-assi finanzjarji b'tali mod li l-assi finanzjarji kollha, jew parti minnhom, ma jikkwalifikawx għad-dirikonoxximent (ara l-paragrafi 15-37 tal-IAS 39). L-entità għandha tagħti dan it-tagħrif għal kull klassi ta' dawn l-istess assi finanzjarji:

- (a) in-natura tal-assi;
- (b) in-natura tar-riskji u premji tal-proprietà għal-liema l-entità tibqa' esposta;
- (c) meta l-entità tkompli tirrikonoxxi l-assi kollha, l-ammonti tal-assi u tal-obbligazzjonijiet assoċjati li jingarru; u
- (d) meta l-entità tkompli tirrikonoxxi l-assi sad-daqs tal-involvement tagħha, l-ammont totali miżmum fil-kotba tal-assi oriġinali, l-ammont tal-assi li l-entità tkompli tirrikonoxxi, u l-ammont miżmum fil-kotba tal-obbligazzjonijiet assoċjati.

Kollateral

- 14 Entità għandha tiżvela:
- (a) l-ammonti tal-assi finanzjarji li huma progressivi li hija rahnet bhala kollateral għal obbligazzjonijiet jew obbligazzjonijiet kontingenti, li jinkludu ammonti li ġew riklassifikati skont il-paragrafu 37(a) tal-IAS 39; u
  - (b) it-termini u kundizzjonijiet relatati mal-istess rahan.
- 15 Meta entità żżomm kollateral (ta' assi finanzjarji jew mhux finanzjarji) u tithalla tbigh jew tirhan mill-ġdid il-kollateral jekk ma jkunx hemm nuqqas min-naħa tas-sid tal-kollateral, hija għandha tiżvela:
- (a) il-valur ġust tal-kollateral miżmum;
  - (b) il-valur ġust ta' kull kollateral li jinbigh jew li jintraħan mill-ġdid, u jekk l-entità għandhiex obbligu li tirritomaha; u
  - (c) it-termini u l-kundizzjonijiet assoċjati mal-użu tal-kollateral.

Kont ta' konċessjoni għat-telf ta' krediti

- 16 Meta assi finanzjarji jiġu indeboliti b'telf ta' krediti u l-entità tirreġistra dan l-indeboliment f'kont separat (eż. kont ta' konċessjoni użat għar-reġistrazzjoni ta' indebolimenti individwali jew kont simili użat sabiex jiġi rreġistrat indeboliment kollettiv tal-assi) minflok tnaqqas direttament l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi, hija għandha għandha tiżvela rikonċiljazzjoni ta' bidliet fil-kont matul il-perijodu għal kull klassi ta' assi finanzjarji.

Strumenti finanzjarji komposti ma' derivati mdeffsa multipli

- 17 Jekk entità harġet strument li jikkontjeni kemm obbligazzjoni u komponent ta' ekwità (ara l-paragrafu 28 tal-IAS 32) u l-istrument għandu derivati mdeffsa multipli l-valuri ta' liema mhumix interdipendenti (bħal strument ta' dejn konvertibbli li jista' jinxtara), hija għandha tiżvela dawn il-karatteristiċi.

Nuqqas ta' hłas u Ksur

- 18 Għas-self pagabbli rikonoxxut fid-data tar-rappurtaġġ, entità għandha tiżvela:
- (a) dettalji ta' kull nuqqas ta' hłas matul il-perijodu ta' prinċipal, imghax, fond ta' amortizzament, jew termini ta' fidi ta' dawk is-self pagabbli;
  - (b) l-ammont miżmum fil-kotba tas-self pagabbli li ma thallasx fid-data tar-rappurtaġġ; u
  - (c) jekk in-nuqqas ta' hłas ġiex rimedjat, jew it-termini tas-self pagabbli ġewx rinegozjati, qabel ma r-rapporti finanzjarji ġew awtorizzati għal hruġ.
- 19 Jekk, matul il-perijodu, kien hemm ksur iehor tat-termini tal-ftehim ta' self minbarra dawk deskritti fil-paragrafu 18, entità għandha tiżvela l-istess informazzjoni kif mehtieg mill-paragrafu 18 jekk dak il-ksur ikun ippermetta lil min jislef li jitlob li dawk l-ammonti jerggħu jithallsu b'mod aċċelerat (sakemm dak il-ksur ma jkunx ġie rimedjat, jew it-termini tas-self ma kinux ġew rinegozjati, fid-data ta' rappurtaġġ jew wara).

Rapport tal-introjt u ekwità*Ogġetti ta' introjt, infiq, qligh jew telf*

- 20 Entità għandha tiżvela l-ogġetti ta' introjt, infiq, qligh jew telf jew fuq il-wiċċ tar-rapporti finanzjarji jew fin-noti:
- (a) qligh netti jew telf netti fuq:
    - (i) assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji għal valur ġust minhabba profitt jew telf, li juru separatament dawk fuq assi finanzjarji u dawk fuq obbligazzjonijiet finanzjarji kklassifikati bhala tali mar-rikonoxximent inizjali, u dawk fuq assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji li huma kklassifikati bhala miżmuma għan-negozju skont l-IAS 39;
    - (ii) assi finanzjarji li huma disponibbli għal bejgh, li juru separament l-ammont ta' qligh jew telf rikonoxxut direttament f'ekwità matul il-perijodu u l-ammont imnehhi minn ekwità u rikonoxxut fi profitt jew telf għal perijodu;

- (iii) investimenti miżmuma sad-data tal-maturità;
- (iv) ammonti mislufa u riċevibbli; u
- (v) obligazzjonijiet finanzjarji mkejla b'kost amortizzat;
- (b) introjtu ta' interess totali u hrug ta' interess totali (ikkalkolati b'użu tal-metodu ta' interess effettiv) għall-assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji li ma humiex b'valur ġust minhabba profitt jew telf;
- (c) introjtu u hrug minhabba hlas (minbarra l-ammonti inklużi fid-determinazzjoni tar-rata tal-imghax effettiva) li johorġu minn:
  - (i) assi finanzjarji jew obligazzjonijiet finanzjarji li ma humiex bil-valur ġust minhabba profitt jew telf; u
  - (ii) trust jew attivitajiet fiduċjarji oħra li jirriżultaw fiż-żamma jew investment ta' assi fisem individwi, trusts, pjani ta' benefiċċji ta' rtirar, u istituzzjonijiet oħra;
- (d) introjtu ta' mghax fuq assi finanzjarji indeboliti akkumulati b'konformità mal-paragrafu AG93 tal-IAS 39; u
- (e) l-ammont ta' xi telf minn indeboliment għal kull klassi ta' assi finanzjarji.

Żvelar ieħor

Politika ta' kontabilità

- 21 Skont il-paragrafu 108 tal-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji*, entità tiżvela, fis-sommarju tal-politika sinifikanti ta' kontabilità, il-bażi (jew bażijiet) użati fil-preparazzjoni ta' rapporti finanzjarji u politika oħra ta' kontabilità użati li huma relevanti sabiex ikunu jistgħu jinftehm u r-rapporti finanzjarji.

Kontabilità tal-hedge

- 22 Entità għandha tiżvela dawn li jmiss separatament għal kull tip ta' *hedge* kif deskritta fl-IAS 39 (jiġifieri valur ġust tal-*hedges*, *hedges* tal-fluss ta' flus, u *hedges* ta' investimenti netti f'operazzjonijiet barranin):
- (a) deskrizzjoni ta' kull tip ta' *hedge*;
  - (b) deskrizzjoni tal-istrumenti finanzjarji meqjusa bhala strumenti ta' *hedging* u l-valur ġust tagħhom nhar id-data tar-rappurtaġġ; u
  - (c) in-natura tar-riskji li qed jiġu *hedged*.
- 23 Għal *hedges* tal-fluss ta' flus, entità għandha tiżvela:
- (a) il-perijodi meta l-flussi ta' flus huma mistennija li ser iseħħu u meta huma mistennija li jaffettwaw il-profit jew telf;
  - (b) deskrizzjoni ta' kull tranżazzjoni li tista' tiġi prevista għal-liema l-kontabilità tal-*hedge* intużat preċedentement, imma li ma hix mistennija tiġri aktar;
  - (c) l-ammont li ġie rikonossut f'ekwità matul il-perijodu;
  - (d) l-ammont li ġie mneħhi minn ekwità u inkluż fi profit jew telf għall-perijodu, u juri l-ammont inkluż f'kull oġġett fir-rapport tal-introjtu; u
  - (e) l-ammont li ġie mneħhi minn ekwità matul il-perijodu u inkluż fil-prezz inizjali jew ammont miżmum fil-kotba ieħor ta' assi mhux finanzjarju jew obligazzjoni mhux finanzjarja l-akkwiżizzjoni jew it-tigrib tiegħu/tagħha kienet tranżazzjoni *hedged* probabbli hafna.
- 24 Entità għandha tiżvela separatament:
- (a) f'*hedges* tal-valur ġust, qligħ jew telf;
    - (i) fuq l-istrumenti tal-*hedging*; u
    - (ii) fuq l-oġġett *hedged* attribwibbli lir-riskju li ġie *hedged*.
  - (b) l-ineffettività rikonossuta fi profit jew telf li jiġi minn *hedges* tal-fluss ta' flus; u

(c) l-ineffettività rikonoxxuta fi profitt jew telf li jiġi minn *hedges ta'* investimenti netti f'operazzjonijiet barranin.

Valur ġust

- 25 Barra minn dak li huwa espost fil-paragrafu 29, għal kull klassi ta' assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji (ara l-paragrafu 6), entità għandha tiżvela l-valur ġust ta' dik il-klassi ta' assi u obbligazzjonijiet b'tali mod illi jippermetti li dan jiġi kkomparat mal-ammont miżmum fil-kotba.
- 26 Meta tiżvela valuri ġusti, entità għandha tiġbor assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji fi klassijiet, imma għandha tpaċihom biss sal-punt li l-ammonti miżmuma fil-kotba jiġu paċuti fuq il-karta ta' bilanċ.
- 27 Entità għandha tiżvela:
- (a) il-metodi u, meta teknika ta' valutazzjoni hija użata, is-suppożizzjonijiet applikati sabiex issir id-determinazzjoni tal-valur ġust ta' kull klassi ta' assi finanzjarji u obbligazzjonijiet finanzjarji. Pereżempju, jekk ikun japplika, entità għandha tiżvela informazzjoni dwar is-suppożizzjonijiet relatati ma' rati ta' prepagament, rati ta' telf ta' krediti estimati, u rati ta' mgħax jew rati ta' skont.
- (b) jekk valuri ġusti jiġu determinati, għal kollox jew parzjalment, direttament b'referenza għall-kwotazzjonijiet ta' prezz ippublikati f'suq attiv jew jiġu stmati permezz ta' valutazzjoni teknika (ara l-paragrafi AG71-AG79 tal-IAS 39).
- (c) jekk il-valuri ġusti li ġew rikonoxxuti jew żvelati fir-rapporti finanzjarji jiġu determinati għal kollox jew parzjalment permezz ta' valutazzjoni teknika bbażata fuq assunzjonijiet li huma sostnuti bi prezzijiet minn tranżazzjonijiet li jiġu osservati fis-suq kurrenti fl-istess strumenti (jiġifieri mingħajr modifikazzjoni jew ripakkjar) u mhux bbażati fuq informazzjoni disponibbli dwar is-suq osservabbli. Għal valuri ġusti li huma rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji, jekk il-bdil f'wiehed jew aktar minn dawk is-suppożizzjonijiet għal suppożizzjonijiet alternattivi li huma possibbli b'mod raġonevoli jbidel il-valur ġust b'mod sinifikanti, l-entità għandha tiddikjara dan il-fatt u tiżvela l-effet ta' dawk il-bidliet. Għal dan il-ghan, is-sinifikat għandu jiġi għudikat fir-rigward tal-profitt jew telf, u assi totali jew obbligazzjonijiet totali, jew, meta bidliet fil-valur ġust huma rikonoxxuti f'ekwità, ekwità totali.
- (d) jekk tkun tapplika (c), l-ammont totali ta' bidliet fil-valur ġust stmat permezz ta' valutazzjoni teknika li tkun giet rikonoxxuta fi profitt jew telf matul il-perijodu.
- 28 Jekk is-suq għal strumenti finanzjarji m'huwiex attiv, entità tistabbilixxi l-valur ġust tagħha permezz ta' valutazzjoni teknika (ara l-paragrafi AG74-AG79 tal-IAS 39). Madanakollu, l-ahjar evidenza ta' valur ġust waqt ir-rikonoxximent inizjali huwa l-prezz tat-tranżazzjoni (jiġifieri l-valur ġust tal-korrispettiv mogħtija jew riċevuta), sakemm il-kundizzjonijiet deskritti fil-paragrafu AG76 tal-IAS 39 jiġu sodisfatti. Minn dan isegwi li jista' jkun hemm differenza bejn il-valur ġust waqt ir-rikonoxximent inizjali u l-ammont li jiġi determinat dak in-nhar permezz ta' valutazzjoni teknika. Jekk tali differenza teżisti, entità għandha tiżvela, skont il-klassi ta' strumenti finanzjarji:
- (a) il-politika tagħha ta' kontabilità sabiex tirrikonoxxi d-differenza fi profitt jew telf sabiex tirrifletti bidla fil-fatturi (li jinkludu hin) li l-partecipanti fis-suq jistgħu jikkonsidraw meta jiffissaw prezz (ara l-paragrafu AG76A tal-IAS 39); u
- (b) id-differenza totali li għad trid tiġi rikonoxxuta fi profitt jew telf fil-bidu u fl-gheluq tal-perijodu u r-rikonċiljazzjoni tal-bidliet għal bilanċ ta' din id-differenza.
- 29 Żvelar ta' valur ġust mhux meħtieġ:
- (a) meta l-ammont miżmum fil-kotba huwa approssimazzjoni raġonevoli tal-valur ġust, pereżempju, għall-istrumenti finanzjarji bħal *debituri u kredituri tan-negozju fuq perijodu qasir*;
- (b) għal investment fi strumenti azzjonarji li ma għandhomx prezz tas-suq ikkwotat f'suq attiv, jew derivati relatati ma' tali strumenti azzjonarji, li huma mkejla skont il-prezz skont l-IAS 39 għaliex il-valur ġust tagħhom ma jistax jiġi mkejjel b'mod affidabbli.
- (c) għal kuntratt li jikkontjeni karatteristika ta' partecipazzjoni diskrezzjonarja (kif deskritt fl-IFRS 4) jekk il-valur ġust ta' dik l-ghamla ma jistax jiġi mkejjel b'mod affidabbli.
- 30 fil-kazijiet deskritti fil-paragrafu 29(b) u (c), entità għandha tiżvela informazzjoni sabiex tgħin lil min juza rapporti finanzjarji jasal għall-ġudizzju għaqli tiegħu dwar id-daqs ta' differenzi possibbli bejn l-ammont miżmum fil-kotba ta' dawk l-assi finanzjarji jew l-obbligazzjonijiet finanzjarji u l-valur ġust tagħhom, li jinkludi:
- (a) il-fatt li l-informazzjoni dwar il-valur ġust ma gietx mgħarrfa għal dawk l-istrumenti għaliex il-valur ġust tagħhom ma jistax jiġi mkejjel b'mod affidabbli,

- (b) deskrizzjoni tal-istrumenti finanzjarji, l-ammont miżmum fil-kotba tagħhom, u spegazzjoni tar-raġuni għaliex il-valur ġust ma jistax jiġi mkejjejl b'mod affidabbli;
- (c) informazzjoni dwar is-suq għall-istrumenti;
- (d) informazzjoni dwar jekk u kif l-entità għandha hsieb tid-disponi mill-istrumenti finanzjarji; u
- (e) jekk l-istrumenti finanzjarji l-valur ġust ta' liema preċedement ma setax jiġi mkejjejl b'mod affidabbli jkun gie dirikonoxxut, dak il-fatt, l-ammont miżmum fil-kotba tagħhom fil-hin tad-dirikonoxximent, u l-ammont ta' qligh jew telf rikonoxxut.

NATURA U D-DAQS TAR-RISKJI LI JIRRIŻULTAW MINN STRUMENTI FINANZJARJI

- 31 Entità għandha tiżvela informazzjoni li tgħin lil dawk li jużaw l-istrumenti finanzjarji tagħha sabiex jevalwaw in-natura u d-daqs tar-riskji li jirriżultaw minn strumenti finanzjarji għal-liema l-entità hija esposta fid-data tar-rappurtaġġ.
- 32 L-iżvelar meħtieġ mill-paragrafi 33-42 jiffoka fuq ir-riskji li jirriżultaw minn strumenti finanzjarji u kif dawn jiġu mmaniġġati. Dawn ir-riskji tipikament jinkludu, imma ma humiex limitati għal riskju ta' kreditu, *riskju ta' likwidità* u riskju tas-suq.

Żvelar kwalitattiv

- 33 Għal kull tip ta' riskju li jiġi minn strumenti finanzjarji, entità għandha tiżvela:
  - (a) l-esponimenti għar-riskju u kif dawn jiġu;
  - (b) l-oġġettivi, il-politika u l-proċessi tagħha għall-immaniġġar tar-riskju u l-metodi użati sabiex jiġi mkejjejl ir-riskju; u
  - (c) kull bidla f'(a) jew (b) mill-perijodu ta' qabel.

Żvelar kwantitattiv

- 34 Għal kull tip ta' riskju li jiġi minn strumenti finanzjarji, entità għandha tiżvela:
  - (a) sommarju ta' informazzjoni kwantitattiva dwar kemm hi esposta għal dan ir-riskju dak inhar tad-data ta' rappurtaġġ. Dan l-iżvelar għandu jiġi bbażat fuq informazzjoni pprovduta internament lill-membri kruċjali tal-manigment (kif definit fl-IAS 24 *Żvelar fuq Partijiet Relatati*), pereżempju l-bord tad-diretturi tal-entità jew il-kap uffiċjal eżekuttiv.
  - (b) l-iżvelar meħtieġ mill-paragrafi 36-42, sal-punt li dan ma jkunx ipprovdut f'(a), sakemm ir-riskju ma huwiex materjali (ara l-paragrafi 29-31 tal-IAS 1 għal diskussjoni dwar materjalità).
  - (c) konċentrazzjonijiet ta' riskju jekk ma jidhrux minn (a) u (b).
- 35 Jekk l-informazzjoni kwantitattiva żvelata fid-data ta' rappurtaġġ ma tkunx tirrappreżenta b'mod siffuċjenti r-riskju ta' esponiment għall-entità matul dak il-perijodu, entità għandha tipprovidi aktar informazzjoni li tkun rappreżentattiva.

Riskju ta' kreditu

- 36 Entità għandha tiżvela għal kull klassi ta' strumenti finanzjarji:
  - (a) l-ammont li l-ahjar jirrappreżenta l-esponiment massima tagħha għar-riskju nhar id-data tar-rappurtaġġ mingħajr ma jittiehed inkonsiderazzjoni kull kollateral miżmum jew titjib fil-kreditu ieħor (eżempju ftehim ta' *netting* li ma jikkwalifikawx għal tpaċċja skont l-IAS 32);
  - (b) fir-rigward tal-ammont żvelat f'(a), deskrizzjoni tal-kollateral miżmuma bhala sigurtà u titjib fil-kreditu ieħor;
  - (c) informazzjoni dwar il-kwalità tal-kreditu tal-assi finanzjarji li m'humwiex *wara d-data tal-għeluq* u l-anqas indeboliti; u
  - (d) l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi finanzjarji li altrimenti jkunu *wara d-data tal-għeluq* jew indeboliti li t-termini tagħhom ikunu ġew innegożjati mill-ġdid.

Assi finanzjarji li la huma wara d-data tal-gheluq u lanqas indeboliti

- 37 Entità għandha tiżvela għal kull klassi ta' assi finanzjarji:
- (a) analiżi taż-żmien tal-assi finanzjarji li huma wara d-data tal-gheluq fid-data tar-rappurtaġġ imma mhux indeboliti;
  - (b) analiżi tal-assi finanzjarji li huma individwalment meqjusa bhala indeboliti fid-data tar-rappurtaġġ, li jinkludu l-fatturi li l-entità qieset fid-determinazzjoni li huma indeboliti; u
  - (c) għall-ammonti żvelati f'(a) u (b), deskrizzjoni tal-kollateral miżmum mill-entità bhala sigurtà u titjib fil-kreditu iehor u, sakemm ma huwiex impratikabbli, stima tal-valur ġust tagħhom.

Kollateral u titjib iehor tal-kreditu miksuba

- 38 Meta entità tikseb assi finanzjarji jew mhux finanzjarji matul il-perijodu billi tiehu pussess ta' kollateral li żżomm bhala sigurtà jew billi tagħmel sejha għal titjib fil-kreditu iehor (eż. garanziji), u tali assi jilhqu l-kriterji ta' rikonoxximent fi Standards oħra, entità għandha tiżvela:
- (a) in-natura u l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi miksuba; u
  - (b) meta l-assi ma jstgħux jiġu konvertiti mal-ewwel fi flus, il-politika tagħha sabiex tiddisponi minn tali assi jew biex tużahom matul l-operazzjonijiet tagħha.

Riskju tal-likwidità

- 39 Entità għandha tiżvela:
- (a) analiżi ta' maturità għall-obbligazzjonijiet finanzjarji li turi l-maturitajiet kuntrattwali rimanenti; u
  - (b) deskrizzjoni ta' kif timmaniġġja r-riskju ta' likwidità li huwa inerenti f'(a).

Riskju tas-suq

Analiżi ta' sensittività

- 40 Sakemm entità ma tkunx tikkonforma mal-paragrafu 41, hija għandha tiżvela:
- (a) analiżi ta' sensittività għal kull tip ta' riskju tas-suq għal-liema l-entità hija esposta dak in-nhar tar-rappurtaġġ, li turi kif profitt jew telf u ekwità kienu jiġu effettwati b'bidliet fir-riskju varjabbli rilevanti li kienu raġonevolment possibbli f'dik id-data;
  - (b) il-metodi u s-suppożizzjonijiet użati fil-preparazzjoni tal-analiżi ta' sensittività; u
  - (c) bidliet mill-perijodu preċedenti fil-metodi u s-suppożizzjonijiet u r-raġunijiet għal tali bidliet.
- 41 Jekk entità tipprepara analiżi ta' sensittività, bħal valur fir-riskju, li tirrifletti interdipendenzi bejn ir-riskji varjabbli (eż. rati tal-imghax u rati tal-kambju) u tuża l-istess sabiex timmaniġġja riskji finanzjarji, hija tista' tuża dik l-analiżi ta' sensittività minfok l-analiżi speċifikata fil-paragrafu 40. L-entità għandha tiżvela wkoll:
- (a) spjegazzjoni tal-metodu użat fil-preparazzjoni ta' tali analiżi ta' sensittività, u tal-parametri prinċipali u suppożizzjonijiet li fuqhom tkun ibbażata l-informazzjoni mogħtija; u
  - (b) spjegazzjoni tal-objettiv tal-metodu użat u tal-limitazzjonijiet li jstgħu jirriżultaw f'informazzjoni li ma tirriflettix bl-eżatt il-valur ġust tal-assi u l-obbligazzjonijiet involuti.

Żvelar iehor dwar riskji tas-suq

- 42 Meta l-analiżi ta' sensittività żvelati skont il-paragrafu 40 jew 41 m'humiex rappreżentattivi tar-riskju inerenti fi strument finanzjarju (pereżempju għaliex l-esponiment f'gheluq is-sena ma jkunx jirrifletti l-esponiment matul dik is-sena), l-entità għandha tiżvela dan il-fatt u r-raġuni għaliex hija temmen li l-analiżi ta' sensittività m' humiex rappreżentattivi.

DATA EFFETTIVA U TRANŻIZZJONI

- 43 Entità għandha tapplika dan l-IFRS għall-perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2007 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hia mhegga. Jekk entità tapplika dan l-IFRS għal perijodu aktar kmieni, hija għandha tiżvela dak il-fatt.

- 44 Jekk entità tapplika dan l-IFRS għall-perijodi annwali li jibdew qabel l-1 ta' Jannar 2006, ma għandhiex għalfejn tippreżenta informazzjoni komparattiva għall-iżvelar mehtieg mill-paragrafi 31-42 dwar in-natura u d-daqs tar-riskji li jirriżultaw minn strumenti finanzjarji.
- 44E *Riklassifikazzjoni tal-Assi Finanzjarji* (Emendi għall-IAS 39 u l-IFRS 7), mahruġa f'Ottubru 2008, jemenda l-paragrafu 12 u jżid il-paragrafu 12A. Kull entità għandha tapplika dawk l-emendi mill-1 ta' Lulju 2008.

IRTIRAR TAL-IAS 30

- 45 Din l-IFRS tissostitwixxi l-IAS 30 *Dikjarazzjonijiet fir-Rapporti Finanzjarji tal-Banek u Istituzzjonijiet Finanzjarji Simili*.

Appendiċi A

Termini mfissra

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

riskju iehor tal-prezz	Ir-riskju li l-valur ġust jew flussi ta' flus futuri ta' strumenti finanzjarji tvarja minhabba tibdil fil-prezz tas-suq (barra dawk li jirriżultaw minn riskju tar- rata tal-imghax jew riskju tal-munita), kemm jekk dawk il-bidliet jigu kkawżati minn fatturi speċifiċi għall-istrument finanzjarju individwali jew l-emittent tiegħu, jew fatturi li jaffettwaw l-istrumenti finanzjarji simili kollha nnegozjati fis-suq.
riskju ta' kreditu	Ir-riskju li parti waħda ta' strumenti finanzjarji tikkawża telf finanzjarju lill-parti l-oħra billi ma tonorax obbligu
riskju ta' likwidità	Ir-riskju li entità tiltaqa' ma' diffikultajiet fit-twettiq ta' obbligi relatati ma' obligazzjonijiet finanzjarji.
riskju ta' rata tal-imghax	Ir-riskju li l-valur ġust jew flussi ta' flus futuri ta' strumenti finanzjarji tvarja minhabba bidliet fir-rati tal-imghax tas-suq.
riskju ta' munita	Ir-riskju li l-valur ġust jew flussi ta' flus futuri ta' strumenti finanzjarji tvarja minhabba bidliet frati tal-kambju.
riskju tas-suq	Ir-riskju li l-valur ġust jew flussi ta' flus futuri ta' strumenti finanzjarji tvarja minhabba tibdil fil-prezzijiet tas-suq. Riskju tas-suq jinkludi tliet tipi ta' riskju: ir-riskju tal-munita , ir-riskju tar-rata tal-imghax u riskju iehor tal-prezz .
self pagabbli	Self pagabbli huma obligazzjonijiet finanzjarji, hliet djun tan-negozju għal żmien qasir pagabbli b'termini ta' kreditu normali.
wara d-data tal-gheluq	Assi finanzjarju huwa wara d-data tal-gheluq meta kontroparti tkun naqset milli tagħmel hlas meta dovut skont kuntratt.

It-termini li ġejjin huma definiti fil-paragrafu 11 tal-IAS 32 jew il-paragrafu 9 tal-IAS 39 u huma użati f'dan l-IFRS bit-tifsira speċifikata fl-IAS 32 u l-IAS 39.

- ammonti mislufa u riċevibbli
- assi finanzjarji disponibbli għall-bejgħ
- assi finanzjarju
- assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja bil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf
- assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja miżmuma għan-negozju
- derivat
- investimenti miżmuma sad-data tal-maturità
- irtirar tar-rikonoxximent
- kost amortizzat ta' assi finanzjarju jew obligazzjoni finanzjarja
- kuntratt ta' garanzija finanzjarja

- metodu ta' interess effettiv
- obbligazzjoni finanzjarja
- strument azzjonarju
- strument finanzjarju
- strument ta' *hedging*
- tranzazzjoni prevista
- valur ġust
- xiri jew bejgħ magħmul b'mod regolari

Appendiċi B

Gwida ta' applikazzjoni

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

KLASSIJET TA' STRUMENTI FINANZJARJI U LIVELL TA' ŻVELAR (IL-PARAGRAFU 6)

- B1 Il-paragrafu 6 jirrikjedi li entità tpoġġi l-istrumenti finanzjarji fi klassijiet li huma xierqa għan-natura tal-informazzjoni mgħarrfa u li tiegħu inkunsiderazzjoni l-karatteristiċi ta' dawk l-istrumenti finanzjarji. Il-klassijiet deskritti fil-paragrafu 6 huma stabbiliti mill-entità u, għalhekk, huma distinti mill-kategorija ta' strumenti finanzjarji speċifikata fl-IAS 39 (li tiddetermina kif jitkejlu strumenti finanzjarji u fejn jiġu rikonossuti bidliet fil-valur ġust).
- B2 Fid-determinazzjoni ta' klassijiet ta' strumenti finanzjarji, entità għandha, mill-inqas:
- (a) tiddistingwi bejn strumenti mkejla b'kost amortizzat u dawk imkejla b'valur ġust.
  - (b) titratta bħala klassi jew klassijiet separati dawk l-istrumenti finanzjarji barra mill-ambitu ta' dan l-IFRS.
- B3 Entità tiddeċiedi, fid-dawl ta' cirkostanzi tagħha, kemm dettall għandha tipprovdi biex tissodisfa r-rekwiżiti ta' dan l-IFRS, kemm enfasi tpoġġi fuq l-aspetti differenti tar-rekwiżiti u kif tiġbor informazzjoni biex turi l-istampa shiha mingħajr ma tgħaqqad informazzjoni b'karatteristiċi differenti. Huwa neċessarju li jintlahaq bilanċ bejn ir-rapporti finanzjarji li huma ta' piż kbir ma' dettalji eċċessivi li jistgħu ma jgħinix lill-utenti ta' rapporti finanzjarji u joskuraw informazzjoni importanti bħala riżultat ta' aggregazzjoni żejda. Pereżempju, entità m'għandhiex toskura informazzjoni importanti billi tinkludiha qalb ammont kbir ta' dettall insinifikanti. Bl-istess mod, entità m'għandhiex tiżvela informazzjoni li hija tant aggregata li toskura differenzi importanti bejn tranzazzjonijiet individwali jew riskji assoċjati.

L-IMPORTANZA TA' STRUMENTI FINANZJARJI GĦALL-POŻIZZJONI U R-RIŻULTATI FINANZJARJI

Obbligazzjonijiet finanzjarji meta jkun hemm valur ġust permezz ta' profitt jew telf (il-paragrafi 10 u 11)

- B4 Jekk entità tikklassifika obbligazzjoni finanzjarja bħala li għandha valur ġust permezz ta' profitt jew telf, il-paragrafu 10(a) jobbligaha li tiżvela l-ammont tal-bidla fil-valur ġust tal-obbligazzjoni finanzjarja li hu attribwibbli għall-bidla fir-riskju tal-kreditu tal-obbligazzjoni. Il-paragrafu 10(a)(i) jippermetti li entità tiddetermina dan l-ammont bħala l-ammont ta' bidla fil-valur ġust tal-obbligazzjoni li mhux attribwibbli għal kundizzjonijiet ta' suq li jistgħu jagħtu lok għal riskju tas-suq. Jekk l-uniċi bidliet rilevanti fil-kundizzjonijiet tas-suq għal obbligazzjoni huma bidliet frata tal-imghax osservata (*benchmark*), dan l-ammont jista' jiġi stmat kif spjegat hawn taht:
- (a) L-ewwel nett, l-entità tikkalkula r-rata interna ta' redditu tal-obbligazzjoni fil-bidu tal-perijodu billi tuza l-prezz osservat tas-suq tal-obbligazzjoni u l-flussi ta' flus kuntrattwali tal-obbligazzjoni fil-bidu tal-perijodu. Tnaqqas minn din ir-rata ta' redditu, ir-rata ta' mghax osservata (*benchmark*) fil-bidu tal-perijodu, biex tasal għal komponent speċifiku għall-istrumenti tar-rata interna ta' redditu.

- (b) Imbagħad, l-entità tikkalkula l-valur preżenti tal-fluss ta' flus assoċjati mal-obbligazzjoni billi tuża l-flussi ta' flus kuntrattwali tal-obbligazzjoni fit-tmiem tal-perijodu u rata ta' skont daqs is-somma ta' (1) ir-rata ta' mgħax osservata (*benchmark*) fit-tmiem tal-perijodu u (ii) il-komponent speċifiku għall-istrumenti tar-rata interna ta' redditu kif imfissra f(a).
- (c) Id-differenza bejn il-prezz osservat tas-suq tal-obbligazzjoni fit-tmiem tal-perijodu u l-ammont milhuq f(b) hija l-bidla fil-valur ġust li mhijiex attribwibbli għal bidliet fir-rata tal-imgħax osservata (*benchmark*). Dan hu l-ammont li għandu jiġi mgħarraf.

Dan l-eżempju jassumi li l-bidliet fil-valur ġust ikkaġunati minn fatturi li mhumiex bidliet fir-riskju ta' kreditu tal-istrumenti u bidliet fir-rati tal-interess mhumiex sinifikanti. Jekk l-istrument fl-eżempju jkollu derivattiva mdeffsa, il-bidla fil-valur ġust tad-derivattiva mdeffsa m'għandhiex tiġi kkunsidrata meta jiġi determinat l-ammont li għandu jiġi żvelat skont il-paragrafu 10(a).

Żvelar ieħor – politika tal-kontabilità (il-paragrafu 21)

B5 Il-paragrafu 21 jirrikjedi l-iżvelar tal-baži (jew bażijiet) ta' kejl użati fil-preparazzjoni tar-rapporti finanzjarji u l-politika l-oħra tal-kontabilità użata li huma rilevanti biex wiehed jifhem ir-rapporti finanzjarji. Għal strumenti finanzjarji, dan l-iżvelar jista' jinkludi:

- (a) għal assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji indikati f'valur ġust permezz ta' profitt jew telf:
- (i) in-natura tal-assi finanzjarji jew tal-obbligazzjonijiet finanzjarji li l-entità indikat bhala daww f'valur ġust permezz ta' profitt jew telf;
- (ii) il-kriterji użati biex dawn l-assi finanzjarji jew obbligazzjonijiet finanzjarji jiġu hekk indikati fir-rikonoxximent inizjali; u
- (iii) kif l-entità issodisfat il-kundizzjonijiet fil-paragrafu 9, 11A jew 12 tal-IAS 39 għal klassifikazzjoni bħal dik. Fil-każ ta' strumenti kklassifikati skont il-paragrafu (b)(ii) tad-definizzjoni fl-IAS 39 ta' assi finanzjarji jew obbligazzjoni finanzjarja f'valur ġust permezz ta' profitt jew telf, dak l-iżvelar għandu jinkludi deskrizzjoni narrattiva taċ-ċirkustanzi fl-isfond tal-inkonsistenza fil-kejl jew fir-rikonoxximent li kieku jkun hemm. Fil-każ ta' strumenti kklassifikati skont il-paragrafu (b)(ii) tad-definizzjoni fl-IAS 39 ta' assi finanzjarji jew obbligazzjoni finanzjarja f'valur ġust permezz ta' profitt jew telf, dak l-iżvelar għandu jinkludi deskrizzjoni narrattiva ta' kif il-klassifikazzjoni f'valur ġust permezz ta' profitt jew telf taqbel mal-immaniġġar tar-riskju dokumentat jew l-istrateġija tal-investiment tal-entità.
- (b) il-kriterji użati biex tindika li xi assi finanzjarji huma disponibbli għall-bejgħ.
- (c) jekk xiri ta' natura regolari u bejgħ ta' assi finanzjarji jkun ikkalkulat fid-data ta' meta l-assi jkun għew innegozjati jew fid-data tas-saldu (ara l-paragrafu 38 tal-IAS 39).
- (d) meta kont ta' konċessjoni jkun użat biex inaqas l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi finanzjarji milquta b'mod ħazin minn telf ta' kreditu.
- (i) il-kriterji użati biex jiġi determinat meta l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi finanzjarji milquta ħazin jiġi mnaqqas direttament (jew, fil-każ ta' ammortament imregġa' lura, miżjud direttament) jew meta kont ta' konċessjoni jkun użat, u
- (ii) il-kriterji użati biex ammonti li jridu jiġu mħallsa mill-kont ta' konċessjoni jiġu amortizzati kontra l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi finanzjarji milquta ħazin (ara l-paragrafu 16).
- (e) kif jiġi ddeterminat qligħ nett jew telf nett fuq kull kategorija ta' istrumenti finanzjarji (ara l-paragrafu 20(a)), per eżempju, jekk il-qligħ nett jew telf nett fuq oġġetti bil-valur ġust permezz ta' profitt jew telf jinkludux imgħax jew introjtu minn dividendi.
- (f) il-kriterji li entità tuża biex tiddetermina li hemm xhieda oġġettiva li jkun seħħ telf peress li l-assi jkun għew milquta ħazin (ara l-paragrafu 20(e)).
- (g) meta t-termini tal-assi finanzjarji li kieku jkunu wara d-data tal-gheluq jew milquta ħazin, iżda jkunu għew negozjati mill-ġdid, il-politika tal-kontabilità tal-assi finanzjarji li huma s-sugġett ta' termini nnegozjati mill-ġdid (ara l-paragrafu 36(d)).

Il-paragrafu 113 tal-IAS 1 jehtieg ukoll li l-entitajiet jiżvelaw, fis-sommarju ta' politika tal-kontabilità sinifikanti jew noti oħra, il-gudizzji għaqdin, apparti dawk li jinvolve stimi, li l-manigment tkun hadet fil-proċess ta' applikazzjoni tal-politika tal-kontabilità tal-entità u li għandhom l-iktar effett importanti fuq l-ammonti rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji.

IN-NATURA U-DAQS TAR-RISKJI LI JIRRIŻULTAW MINN STRUMENTI FINANZJARJI (IL-PARAGRAFI 31-42)

- B6 L-iżvelar mehtieg mill-paragrafi 31-42 għandu jingħata fir-rapporti finanzjarji jew inkella jkun inkorporat permezz ta' referenza għal band'ohra mir-rapporti finanzjarji għal xi rapport iehor, bħal kummentarju tal-manigment jew rapport dwar ir-riskju, li jkun aċċessibli mill-utenti tar-rapporti finanzjarji bl-istess mod bħar-rapporti finanzjarji u fl-istess hin. Mingħajr l-informazzjoni inkorporata permezz ta' referenza għal band'ohra, ir-rapporti finanzjarji m'humiex sħah.

Żvelar kwantitattiv (il-paragrafu 34)

- B7 Il-paragrafu 34(a) jehtieg l-iżvelar ta' informazzjoni kwantitattiva fil-qosor dwar l-esponiment ta' entità għal riskji bbażat fuq l-informazzjoni pprovduta internament lil membru kruċjali tal-manigment tal-entità. Meta entità tuża diversi metodi biex timmaniġġa l-esponiment għar-riskju, l-entità għandha tiżvela informazzjoni billi tuża l-metodu jew metodi li jipprovdu l-aktar informazzjoni relevanti u affidabbli. L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji jiddiskuti r-relevanza u l-affidabbiltà*.

- B8 Il-paragrafu 34(c) jirrikjedi żvelar dwar il-konċentrazzjonijiet ta' riskju. Konċentrazzjonijiet ta' riskju jirriżultaw minn strumenti finanzjarji li għandhom karatteristiċi simili u li huma affetwati b'mod simili minn bidliet fil-kundizzjonijiet ekonomiċi u oħrajn. L-identifikazzjoni ta' konċentrazzjonijiet ta' riskju tirrikjedi gudizzju għaqli li jikkunsidra ċ-ċirkustanzi tal-entità. Żvelar dwar il-konċentrazzjoni ta' riskju għandu jinkludi:

- (a) deskrizzjoni ta' kif il-manigment jiddetermina l-konċentrazzjonijiet;
- (b) deskrizzjoni tal-karatteristika komuni li tidentifika kull konċentrazzjoni (eż. kontroparti, zona ġeografika, munita jew suq); u
- (c) l-ammont ta' esponiment għar-riskju assoċjat ma' kull strument finanzjarju li jkollu dik il-karatteristika komuni.

L-esponiment massimu ta' riskju ta' kreditu (il-paragrafu 36(a))

- B9 Il-paragrafu 36(a) jirrikjedi li jiġi żvelat l-ammont li l-iktar juri l-probbabilità massima ta' riskju ta' kreditu. Fil-każ ta' assi finanzjarju, dan huwa tipikament l-ammont gross progressiv, nett minn:

- (a) kull ammont paċut skont l-IAS 32; u
- (b) kull telf ta' indeboliment rikonoxxut skont l-IAS 39.

- B10 Attivitajiet li jagħtu lok għal riskju ta' kreditu u esponiment massimu assoċjata ta' riskju ta' kreditu jinkludu, iżda m'humiex limitati għal:

- (a) għoti ta' ammonti mislufa u riċevibbli lill-konsumaturi, u t-tqegħid ta' depożiti f'entitajiet oħra. F'dawn il-każijiet, l-esponiment massimu għar-riskju ta' kreditu huwa l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi finanzjarji relatati.
- (b) iffirmar ta' kuntratti derivati, eż. kuntratti dwar kambju ta' munita barranija, tpartit ta' rati tal-imghax u derivati ta' kreditu. Meta l-assi riżultanti jkun imkejje f'valur ġust, l-esponiment massimu għal riskju ta' kreditu fid-data tar-rapport għandha tkun daqs l-ammont miżmum fil-kotba.
- (c) għoti ta' garanziji finanzjarji. F'dan il-każ, l-esponiment massimu ta' riskju ta' kreditu huwa l-ammont massimu li l-entità tista' thallas jekk il-garanzija tiġi eżegwita, u liema ammont jista' jkun hafna ikbar mill-ammont rikonoxxut bhala obbligazzjoni.

- (d) li jsir impenn ta' self irrevokabbli waqt il-perijodu tal-validità tal-facilità jew li jista' jiġi rrevokat biss bhala reazzjoni għal bidla materjali avversa. Jekk l-emittent ma jistax jsalda l-impenn ta' self nett permezz ta' flus jew permezz ta' xi strumenti finanzzarja ohra, l-esponent massimu ta' riskju ta' kreditu huwa l-ammont shih tal-impenn. Dan għaliex m'huwiex ċert jekk l-ammont ta' xi porzjon li ma jkunx maħruġ, ikunx jista' jinħareġ fil-futur. Dan jista' jkun hafna ikbar mill-ammont rikonoxxut bhala obbligazzjoni.

Analizi kuntrattwali tal-maturità (il-paragrafu 39(a))

- B11 Meta tkun qed tiġi ppreparata l-analizi kuntrattwali tal-maturità għal obbligazzjonijiet finanzjarji mehtieġa mill-paragrafu 39(a), entità tuża l-ġudizzju għaqli tagħha biex tiddetermina numru xieraq ta' termini ta' żmien. Pereżempju, entità tista' tiddetermina li dawn it-termini ta' żmien li ġejjin ikunu xierqa:
- (a) mhux iktar tard minn xahar,
  - (b) iktar tard minn xahar iżda mhux iktar tard minn tliet xhur;
  - (c) iktar tard minn tliet xhur iżda mhux iktar tard minn sena; u
  - (d) iktar tard minn sena iżda mhux iktar tard minn hames snin.
- B12 Meta kontroparti jkollha l-għażla ta' meta l-ammont għandu jithallas, l-obbligazzjoni tkun inkluża fuq il-bażi tal-iktar data bikrija li fiha l-entità tkun tista' tintalab li thallas. Pereżempju, obbligazzjoni finanzjarja li entità jkollha thallas fuq talba (eż. depożiti ta' bla avviż) għandhom jiġu inklużi fl-iktar terminu bikri.
- B13 Jekk entità hija impenjata li tagħmel ammonti disponibbli bin-nifs, kull somma hekk imhallsa hija allokata lill-iktar perijodu bikri li fih dik l-entità tkun tista' tiġi mgieghla thallas. Pereżempju, impenn ta' self li ma ntużax huwa inkluż fit-terminu li jkun fih l-iktar data bikrija li fiha jkun jista' jiġi rtirat.
- B14 L-ammonti żvelati fl-analizi ta' maturità huma l-flussi ta' flus kuntrattwali mhux imnaqqsa, pereżempju:
- (a) obbligi ta' self gross finanzjarju (qabel ma jitnaqqsu l-ispejjeż finanzjarji);
  - (b) prezzijiet speċifikati fi ftehim progressiv biex jinxtrow assi finanzjarji permezz ta' flus;
  - (c) ammonti netti għal bdil ta' rata ta' mgħax hlas-kurrenti/introjtu fiss li huma skambjati ma' flussi ta' flus netti;
  - (d) ammonti kuntrattwali li jiġu skambjati ma' strumenti finanzjarji derivati (eż. skambju ta' munita) li jiġu skambjati ma' flussi ta' flus grossi; u
  - (e) impenji ta' self gross.

Dawn il-flussi ta' flus mhux skontati huma differenti mill-ammont inkluż fil-karta tal-bilanċ peress li l-ammont tal-karta tal-bilanċ huwa bbażat fuq flussi ta' flus skontati.

- B15 Jekk ikun il-każ, entità għandha tiżvela l-analizi tal-istrumenti finanzjarji derivati separatament min dik tal-istrumenti finanzjarji mhux derivati fl-analizi kuntrattwali tal-maturità għall-obbligazzjonijiet finanzjarji mehtieġa mill-paragrafu 39(a). Pereżempju, ikun ahjar li wiehed jiddistingwi bejn flussi ta' flus minn strumenti finanzjarji derivati u strumenti finanzjarji mhux derivati jekk il-flussi ta' flus li jirrizultaw mill-istrumenti finanzjarji derivati jiġu saldati gross. Dan għaliex il-hruġ gross ta' flus jista' jkun akkumpanjat b'introjtu relatat.
- B16 Meta l-ammont pagabbli m'huwiex wiehed fiss, l-ammont li għandu jiġi żvelat irid jintlaħaq b'referenza għall-kundizzjonijiet eżistenti fid-data tar-rapport. Pereżempju, meta l-ammont pagabbli jvarja skont bidliet f'indici, l-ammont mgħarraf jista' jiġi bbażat fuq il-livell tal-indici fid-data tar-rapport.

Riskju tas-suq – analizi tas-sensittività (il-paragrafi 40 u 41)

- B17 Il-paragrafu 40(a) jirrikjedi analizi tas-sensittività għal kull tip ta' riskju tas-suq li għalih tkun esposta l-entità. B'mod konformi mal-paragrafu B3, entità tiddeciedi kif tiġbor l-informazzjoni biex tagħti stampa shiha mingħajr ma tgħaqqad informazzjoni b'karatteristiċi differenti dwar esponimenti għal riskji minn ambjenti ekonomiċi notevolment differenti. Pereżempju:
- (a) entità li tinnegozja strumenti finanzjarji tista' tiżvela din l-informazzjoni separatament għal strumenti finanzjarji miżmuma għan-negozju u dawk li mhumiex miżmuma għan-negozju.
  - (b) entità m'għandhiex għalfejn tittotalizza l-esponent tagħha għal riskji tas-suq minn żoni ta' iperinflazzjoni mal-esponent tagħha għall-istess riskji tas-suq minn żoni ta' inflazzjoni baxxa hafna.

Jekk entità għandha esponiment għal tip wiehed ta' riskju tas-suq f'ambjent ekonomiku wiehed biss, m'għandhiex turi informazzjoni diżaggregata.

- B18 Il-paragrafu 40(a) jirrikjedi li l-analizi tas-sensittività turi l-effett fuq il-profitt u t-telf u l-ekwità ta' bidliet possibbli b'mod raġonevoli fil-varjabbli relevanti tar-riskju (eż. rati tal-imghax tas-suq kurrenti, rati tal-kambju, prezzijiet ta' ekwità jew prezzijiet ta' prodotti kummerċjali). Għal dan l-ghan:
- (a) L-entitajiet m'humiex mehtieġa li jiddeterminaw xi profitt jew telf kien ikollhom f'dan il-perijodu li kieku l-varjabbli relevanti tar-riskju kienu differenti. Minnflok, l-entitajiet għandhom jiżvelaw l-effett fuq il-profitt jew it-telf u l-ekwità fid-data tal-karta tal-bilanċ waqt li jassumu illi bidla raġonevolment possibbli fil-varjabbli tar-riskju relevanti sehhet fid-data tal-karta tal-bilanċ u giet applikata għall-esponimenti tar-riskju eżistenti f'dik id-data. Jekk, pereżempju, entità kellha obbligazzjoni b'rata varjabbli fl-ahhar tas-sena, l-entità għandha tiżvela l-effett fuq il-profitt jew telf (ie spiza tal-interess) għas-sena kurrenti jekk ir-rati tal-interess ikunu varjaw b'ammonti raġonevolment possibbli.
- (b) entitajiet li m'humiex mehtieġa li jgħarrfu l-effett fuq il-profitt jew telf u l-ekwità għal kull bidla fsensjela ta' bidliet possibbli b'mod raġonevoli tal-varjabbli relevanti tar-riskju. Żvelar tal-effetti tal-bidla fil-limiti tal-medda raġonevolment possibbli huwa biżżejjed.
- B19 Meta tiġi biex tiddetermina x'inhom bidla raġonevolment possibbli fil-varjabbli relevanti tar-riskju, entità għandha tikkunsidra:
- (a) L-ambjenti ekonomiċi li fihom topera. Bidla possibbli b'mod raġonevoli m'għandhiex tinkludi xenarji remoti jew "l-iktar sitwazzjoni hażina possibbli" jew 'testijiet tal-istress'. Barra minn hekk, jekk ir-rata ta' bidla f'varjabbli sottostanti ta' riskju hija stabbli, l-entità m'għandhiex għalfejn tibdel il-bidla possibbli b'mod raġonevoli magħżula fil-varjabbli tar-riskju. Pereżempju, f'każ li r-rata tal-interessi tkun ta' 5 fil-mija u l-entità tiddetermina li bidla fir-rata tal-interessi ta' ±50 punti bażi tkun possibbli b'mod raġonevoli. L-entità jkollha tiżvela l-effett fuq il-profitt jew telf jekk ir-rati tal-interess jinbidlu għal 4,5 fil-mija jew 5,5 fil-mija. Fil-perijodu li jmiss, ir-rati ta' mghax ikunu żdiedu b' 5,5 fil-mija. L-entità tkompli temmen li r-rati tal-interess ikunu jistgħu jinbidlu b' ±50 punti bażi (ie li r-rata tal-bidla fir-rati tal-interess tkun stabbli). L-entità jkollha tiżvela l-effett fuq il-profitt jew telf jekk ir-rati tal-interess jinbidlu għal 5 fil-mija jew 6 fil-mija. L-entità ma jkollhiex għalfejn tirrevedi l-istima tagħha li r-rati tal-interess jkunu jistgħu raġonevolment jinbidlu b' ±50 punti bażi, sakemm ma jkunx hemm xhieda li r-rata tal-interessi tkun saret hafna iktar instabbli.
- (b) it-terminu ta' żmien li fuqu tkun qed tagħmel l-istima. L-analizi tas-sensittività għandha turi l-effetti tal-bidliet li huma kkunsidrati li huma possibbli b'mod raġonevoli fil-perijodu sakemm l-entità tippreżenta dan it-tagħrif id-darba ta' wara, li s-soltu jsehħ fil-perijodu tar-rappurtagg annwali li jkun imiss.
- B20 Paragrafu 41 jippermetti lil entità li tuża analizi tas-sensittività li tirrifletti interdipendenzi bejn il-varjabbli tar-riskju, bhal ma hi l-metodoloġija tal-valur-fir-riskju, jekk tuża din l-analizi biex timmanegġa l-esponiment tagħha għal riskji finanzjarji. Dan japplika anki jekk metodoloġija bhal din tkejjel biss il-potenzjal ta' telf u ma tkejjilx il-potenzjal ta' qligh. Entità bhal din tista' tikkonforma mal-paragrafu 41(a) billi tiżvela t-tip tal-mudell użat tal-valur-fir-riskju (eż. jekk il-mudell ikunx ibbażat fuq simulazzjonijiet Monte Carlo), spjegazzjoni dwar kif jahdem il-mudell u s-suppożizzjonijiet ewlenin (eż. il-perijodu ta' partecipazzjoni azzjonarja u l-livell ta' fiduċja). Entitajiet jistgħu wkoll jiżvelaw il-perijodu storiku ta' osservazzjoni u piż mogħti lil osservazzjonijiet fi hdan dak il-perijodu, spjegazzjoni ta' kif l-opzjonijiet huma ttrattati f'dawk il-kalkoli u liema instabbiltajiet u korrelazzjonijiet (jew, inkella, simulazzjonijiet tad-distribuzzjoni ta' probabbiltà Monte Carlo) huma użati.
- B21 Kull entità għandha tipprovdi analizi tas-sensittività għall-kummerċ kollu tagħha, iżda tista' tipprovdi tipi differenti ta' analizi ta' sensitività għal kategoriji differenti ta' strumenti finanzjarji.
- Riskju tar-rata tal-imghax*
- B22 *Riskju tar-rata tal-imghax* jinholoq f'dawk l-istrumenti finanzjarji li jagħtu mghax u li huma rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ (eż. ammonti mislufa u riċevibbli u strumenti ta' dejn mahruġa) u fuq xi strumenti finanzjarji li m'humiex rikonoxxuti fil-karta tal-bilanċ (eż. xi impenji ta' self).
- Riskju ta' munita*
- B23 *Riskju ta' munita* (jew *riskju ta' kambju*) jinholoq f'dawk l-istrumenti finanzjarji li huma denominati f'munita barranija, i.e. f'munita differenti minn dik funzjonali li huma mkejjlin biha. Għall-ghan ta' dan l-IFRS, ir-riskju ta' munita ma jinholoqx minn istrumenti finanzjarji li huma ogġetti mhux monetarji jew minn strumenti finanzjarji denominati fil-munita funzjonali.
- B24 Analizi tas-sensittività għandha tiġi mgħarrfa għal kull munita li għaliha l-entità għandha esponiment sinifikanti.

Riskju ieħor tal-prezz

- B25 *Riskju ieħor tal-prezz* jinholoq fuq strumenti finanzjarji minhabba bidliet, pereżempju, fil-prezzijiet ta' materja prima u prezzijiet ta' ekwità. Sabiex tkun konformi mal-paragrafu 40, entità tista' tiżvela l-effett ta' tnaqqis fl-indiċi ta' borża speċifikata, prezz ta' prodott kummerċjali, jew varjabbli ieħor ta' riskju. Pereżempju, jekk entità tagħti garanziji ta' valur residwu li huma strumenti finanzjarji, l-entità tiżvela żjieda jew tnaqqis fil-valur tal-assi li għalihom tapplika dik il-garanzija.
- B26 Żewġ eżempju ta' strumenti finanzjarji li jagħtu lok għal żjieda fir-riskju tal-prezz tal-ekwità huma (a) iż-żamma ta' ekwità f'entità oħra, u (b) investiment fi *trust*, *liema trust* ikollu investimenti fi strumenti azzjonarji. Eżempji oħra jinkludu kuntratti progressivi u opzjonijiet li tixtri jew tbiegħ għadd speċifiku ta' strument azzjonarju u tpartit li huwa indiċizzat ma' prezzijiet ta' ekwità. Il-valuri ġusti ta' dawn l-istrumenti finanzjarji huma affettwati b'bidliet fil-prezz tas-suq tal-istrumenti azzjonarji sottostanti.
- B27 B'mod konformi mal-paragrafu 40(a), is-sensitività tal-profitt jew telf (li tirriżulta, pereżempju, minn strumenti kklassifikati f'valur ġust permezz ta' profitt jew telf u indebolimenti għal assi finanzjarji disponibbli għall-bejgħ), tiġi żvelata separatament mis-sensitività tal-ekwità (li tirriżulta, pereżempji, minn strumenti kklassifikati għall-bejgħ).
- B28 Strumenti finanzjarji li entità tikklassifika b'hala strumenti ta' ekwità ma jergghux jitkejlu. La l- profitt u t-telf lanqas l-ekwità ma jiġu affettwati bir-riskju tal-prezz tal-ekwità ta' dawk l-istrumenti. Għalhekk, l-ebda analiżi tas-sensitività m'hi meħtieġa.

STANDARD INTERNAZZJONALI TA' RAPPORTAĠĠ FINANZJARJU 8**Segmenti tal-Operat**

PRINĊIPJU ĊENTRALI

- 1 Entità għandha tiżvela informazzjoni biex tippermetti lil dawk li jagħmlu użu mir-rapporti finanzjarji tagħha biex jevalwaw in-natura u l-effetti finanzjarji tal-attivitajiet tan-negozju li tidhol fihom u l-kuntest ekonomiku li fih topera.

AMBITU

- 2 Dan l-IFRS għandu japplika:
- (a) għar-rapporti finanzjarji separati jew individwali ta' entità:
- (i) li l-istrumenti ta' dejn jew azzjonarij tagħha jiġu nnegozjati f'suq pubbliku (f'borża domestika jew barranija jew f'suq finanzjarju barra l-borża (OTC), inklużi swieq lokali u reġjonali); jew
- (ii) li ssottomettiet, jew tinsab fil-proċess biex tissottometti, ir-rapporti finanzjarji tagħha ma' kummissjoni tat-titoli finanzjarji jew organizzazzjoni regolatorja oħra bil-għan li jinharġu kull sett ta' strumenti f'suq pubbliku; u
- (b) għar-rapporti finanzjarji konsolidati ta' grupp b'entità prinċipali:
- (i) li l-istrumenti ta' dejn jew azzjonarij tagħha jiġu nnegozjati f'suq pubbliku (f'borża domestika jew barranija jew f'suq finanzjarju barra l-borża (OTC), inkluż swieq lokali u reġjonali); jew
- (ii) li ssottomettiet, jew tinsab fil-proċess biex tissottometti, ir-rapporti finanzjarji konsolidati tagħha ma' kummissjoni tat-titoli finanzjarji jew organizzazzjoni regolatorja oħra bil-għan li jinharġu kull sett ta' strumenti f'suq pubbliku.
- 3 Jekk entità li mhix meħtieġa biex tapplika dan l-IFRS tagħzel li tiżvela informazzjoni dwar segmenti li ma jikkonformawx ma' dan l-IFRS, m'għandhiex tiddekrivi l-informazzjoni bhala informazzjoni segmentali.
- 4 Jekk rapport finanzjarju jkun fih kemm ir-rapporti finanzjarji konsolidati ta' entità prinċipali li taqa' fl-ambitu ta' dan l-IFRS kif ukoll bhala r-rapporti finanzjarji separati tal-entità prinċipali, informazzjoni segmentali tkun meħtieġa biss fir-rapporti finanzjarji konsolidati.

SEGMENTI TAL-OPERAT

- 5 Segment tal-operat huwa sezzjoni minn entità:
- (a) li jidhol f'attivitajiet tan-negozju li minnhom jista' jaqla' dhul u jgarrab spejjeż (inkluż dhul u nfiq b'rabta ma' tranżazzjonijiet ma' komponenti oħra tal-istess entità);
- (b) li r-riżultati tal-hidma tiegħu huma regolarment analizzati mill-kap tal-entità li jiddeċiedi fl-operat, biex jiehu d-deċiżjonijiet dwar ir-riżorsi li għandhom jiġu allokat li lis-segment u biex jivvaluta r-rendiment tiegħu; u
- (c) li għalih hemm disponibbli informazzjoni finanzjarja diskreta.

Segment tal-operat jista' jidhol f'attivitajiet tan-negozju li minnhom għad irid ikollu dhul, pereżempju, operazzjonijiet godda jistgħu jkunu segmenti tal-operat qabel ma jaqalghu dhul.

- 6 Mhux kull parti ta' entità hija neċessarjament segment tal-operat jew parti minn segment tal-operat. Pereżempju, kwartieri ġenerali tal-kumpanija jew xi dipartimenti funzjonali jistgħu ma jkunux qed idahhlu flus jew jistgħu jdahhlu flus li huma biss incidentali għall-attivitajiet tal-entità u ma jkunux segmenti tal-operat. Għall-finijiet tal-IFRS, il-pjanijiet tal-benefiċċji tal-irtirar mill-impieg ta' entità mhumiex segmenti tal-operat.
- 7 It-termini "kap li jiddeċiedi fl-operat" jidentifikaw funzjoni, mhux neċessarjament maniger b'titlu speċifiku. Dik il-funzjoni hija li talloka r-riżorsi lil, u tanalizza r-rendiment tas-segment tal-operat ta' entità. Spiss il-kap li jiddeċiedi fl-operat ta' entità huwa l-uffiċjal kap eżekuttiv jew l-uffiċjal kap operattiv imma, pereżempju, jista' jkun grupp ta' diretturi eżekuttivi jew oħrajn.

- 8 Għal bosta entitajiet, it-tliet karatteristiċi ta' segmenti tal-operat deskritti fil-paragrafu 5, kjarament jidentifikaw is-segmenti tal-operat tagħhom. Madankollu, entità tista' tipproduċi rapporti fejn l-attivitajiet tan-negozju ġew ippreżentati b'modi diversi. Jekk il-kap li jiddeċiedi fl-operat juża aktar minn gabra waħda ta' informazzjoni segmentali, fatturi oħrajn jistgħu jidentifikaw sett singolu ta' sezzjonijiet li jikkositwixxu s-segmenti tal-operat ta' entità, inkluż in-natura tal-attivitajiet tan-negozju ta' kull sezzjoni, l-eżistenza ta' manijers responsabbli għalihom, u informazzjoni ppreżentata lill-bord tad-diretturi.
- 9 Ġeneralment, segment tal-operat ikollu manijer tas-segment, li jkun iwieġeb direttament lil u jzomm kuntatt regolari mal-kap operattiv li jieħu d-deċizjonijiet, li jiddiskuti attivitajiet operattivi, riżultati finanzjarji, previzjonijiet jew pjanijiet għas-segment. It-termini "manijer tas-segment" jidentifikaw funzjoni, mhux neċessarjament manijer b'titlu speċifiku. Il-kap li jiddeċiedi fl-operat jista' wkoll ikun il-manijer tas-segment għal xi segmenti tal-operat. Manijer wiehed jista' jkun manijer tas-segment għal aktar minn segment tal-operat wiehed. Jekk il-karatteristiċi fil-paragrafu 5 japplikaw għal aktar minn sett wiehed ta' sezzjonijiet f'organizzazzjoni imma jkun hemm biss sett wiehed li għalihom il-manijers tas-segmenti jridu jwieġbu, dan is-sett ta' sezzjonijiet jikkositwixxi s-segmenti tal-operat.
- 10 Il-karatteristiċi fil-paragrafu 5 jistgħu japplikaw għal tnejn jew aktar settijiet ta' sezzjonijiet li jikkoincidu, li għalihom il-manijers jinżammu responsabbli. Din l-istruttura xi drabi tissejjaħ bhala forma matrici ta' organizzazzjoni. Pereżempju, f'ċerti entitajiet, xi manijers ikunu responsabbli għal linji ta' prodotti u servizzi differenti madwar id-dinja, filwaqt li manijers oħra jkunu responsabbli għal żoni ġeografiki speċifiċi oħra. Il-kap li jiddeċiedi fl-operat regolarment janalizza r-riżultati operattivi taż-żewġ settijiet ta' sezzjonijiet, u l-informazzjoni finanzjarja hija disponibbli dwar it-tnejn. F'dik is-sitwazzjoni, l-entità għandha tiddetermina liema sett ta' sezzjonijiet jikkositwixxi s-segmenti tal-operat b'riferenza għall-prinċipju ċentrali.

SEGMENTI SUĠĠETTI GHAR-RAPPURTAĠĠ

- 11 Entità għandha tirrapporta separatament l-informazzjoni dwar kull segment tal-operat li:
- gie identifikat skont il-paragrafi 5-10 jew jirriżulta minn aggregazzjoni ta' tnejn jew aktar ta' dawk is-segmenti skont il-paragrafu 12; u
  - jeċċedi l-limiti kwantitattivi tal-paragrafu 13.

Il-paragrafi 14-19 jispeċifikaw sitwazzjonijiet oħra li fihom għandha tiġi rrapportata informazzjoni separata dwar segment tal-operat.

Kriterji tal-aggregazzjoni

- 12 Is-segmenti tal-operat bosta drabi juru riżultati finanzjarji fit-tul simili jekk dawn ikollhom karatteristiċi ekonomiċi simili. Pereżempju, marġni grossi medji simili għal żewġ segmenti tal-operat ikunu mistennija jekk il-karatteristiċi ekonomiċi tagħhom kienu simili. Tnejn jew aktar segmenti tal-operat jistgħu jiġu aggregati f'segment tal-operat wiehed jekk l-aggregazzjoni tkun konsistenti mal-prinċipji ta' qofol ta' din l-IFRS, is-segmenti għandhom karatteristiċi simili u s-segmenti huma simili f'dan li ġej:
- in-natura tal-prodotti u s-servizzi;
  - in-natura tal-proċessi tal-produzzjoni;
  - it-tip jew klassi ta' klijenti għal prodotti jew servizzi tagħhom;
  - il-metodi użati biex jitqassmu għall-prodotti tagħhom jew biex jiġu pprovduti s-servizzi;
  - jekk applikabbli, in-natura tal-ambjent regolatorju, pereżempju, l-operazzjonijiet bankarji, l-assigurazzjoni jew l-utilitajiet pubbliċi.

Limiti kwantitattivi

- 13 Entità għandha tirrapporta separatament l-informazzjoni dwar segment tal-operat li jilhaq kull wiehed mil-limiti kwantitattivi li ġejjin:
- Id-dhul irrapportat tiegħu, inkluż kemm il-bejgħ lill-klijenti esterni kif ukoll bejgħ jew trasferimenti lill-segmenti oħra, huwa 10 fil-mija jew aktar mid-dhul konsolidat, intern u estern, tas-segmenti kollha operattivi;
  - l-ammont assolut tal-profitt jew telf irrapportat huwa anqas minn 10 fil-mija jew aktar mill-akbar ammont, f'ammont assolut, (i) mill-profitt konsolidat irrappurtat tas-segmenti tal-operat kollha li ma jkunux irrappurtawx telf, u (ii) mit-telf konsolidat irrappurtat tas-segmenti tal-operat kollha li jkunu irrappurtaw telf;

(c) L-assi tiegħu huma 10 fil-mija jew aktar mill-assi kollha tas-segmenti kollha tal-operat.

Is-segmenti tal-operat li ma jilhqu l-ebda wiehed mil-limiti kwantitattivi jistgħu jitqiesu suġġetti għar-rappurtaġġ, u jiġu rrapportati separatament, jekk il-manigment jemmen li l-informazzjoni dwar is-segment tista' tkun utli għal dawk li jużaw ir-rapporti finanzjarji.

- 14 Entità tista' tikkumbina informazzjoni dwar segmenti tal-operat li ma jkunux jilhqu l-limiti kwantitattivi mal-informazzjoni dwar segmenti tal-operat oħrajn li ma jilhqux il-limiti kwantitattivi biex jirrizultaw f'segment rapportabbli, jekk biss is-segmenti tal-operat ikollhom karatteristiċi ekonomiċi simili u għandhom komuni l-biċċa l-kbira tal-kriterji tal-aggregazzjoni mnizzla fil-paragrafu 12.
- 15 Jekk it-total tad-dhul estern irrappurtat mis-segmenti tal-operat huwa anqas minn 75 fil-mija tad-dhul tal-entità, segmenti tal-operat oħra għandhom jiġu identifikati wkoll bhala segmenti rapportabbli (anki jekk dawn ma jilhqux il-kriterji fil-paragrafu 13) sakemm ta' lanqas 75 fil-mija tad-dhul tal-entità jiġi inkluz fis-segmenti rapportabbli.
- 16 Informazzjoni dwar attivitajiet tan-negozju oħrajn u segmenti tal-operat li mhumiex suġġetti għar-rappurtaġġ għandha tiġi kkumbinata u żvelata f'kategorija dwar "is-segmenti l-oħra kollha" separatament mill-elementi rikonċiljabbli l-oħra fir-rikonċiljazzjonijiet rekwiżiti mill-paragrafu 28. Is-sorsi tad-dhul inkluzi fil-kategorija ta' "is-segmenti l-oħrajn kollha" għandhom ikunu deskritti.
- 17 Jekk il-manigment jiddeciedi li segment tal-operat identifikat bhala segment suġġett għar-rappurtaġġ fil-perijodu immedjatament preċedenti huwa ta' importanza kontinwa, l-informazzjoni dwar dak is-segment għandha tibqa' tiġi rrapportata separatament fil-perijodu attwali ukoll jekk m'għadhiex tilhaq il-kriterji tar-rapportabbiltà fil-paragrafu 13.
- 18 Jekk segment tal-operat jiġi identifikat bhala segment rapportabbli fil-perijodu attwali skont il-limiti kwantitattivi, data dwar is-segment għal perijodu preċedenti pprezentat għall-skopijiet komparattivi, għandha tiġi riformulata biex turi s-segment rapportabbli l-gdid bhala segment separat, ukoll jekk dak is-segment ma jissodisfax il-kriterji tar-rapportabbiltà, stipulati fil-paragrafu 13, tul il-perijodu preċedenti, sakemm l-informazzjoni meħtieġa ma tkunx disponibbli u l-kost biex tiġi prodotta ma jkunx għoli żżejjed.
- 19 Jista' jkun hemm limitu prattiku għall-għadd ta' segmenti suġġetti għar-rappurtaġġ li entità tiżvela separatament, li meta jinqabez l-informazzjoni dwar is-segment tista' tkun dettaljata żżejjed. Minkejja li ma gie deciz l-ebda limitu preċiż, meta l-għadd ta' segmenti suġġetti għar-rappurtaġġ skont il-paragrafi 13-18 jaqbez l-għaxra, l-entità għandha tikkunsidra jekk intlaħaqx limitu prattiku.

ŻVELAR

- 20 Entità għandha tiżvela informazzjoni biex tippermetti lil dawk li jagħmlu użu mir-rapporti finanzjarji taġġha biex jevalwaw in-natura u l-effetti finanzjarji tal-attivitajiet tan-negozju li tidhol fihom u l-kuntest ekonomiku li fih topera.
- 21 Biex jitwettaq il-principju tal-paragrafu 20, entità għandha tiżvela dan li ġej għal kull perijodu li għalih ikun ipprezentat rapport tal-introjt:
  - (a) informazzjoni ġenerali kif deskritt fil-paragrafu 22;
  - (b) informazzjoni dwar il-profit jew telf irrappurtat tas-segment, inkluz id-dhul u l-infiq speċifikati inkluzi fil-profit jew telf irrappurtati tas-segment, l-assi tas-segment, l-obbligazzjonijiet tas-segment u l-baži tal-kalkolu, kif deskritt fil-paragrafi 23-27; u
  - (c) ir-rikonċiljazzjonijiet tat-totali tad-dhul tas-segment, il-profit jew telf irrappurtat tas-segment, l-assi tas-segment, l-obbligi tas-segment u elementi sostanzjali oħra tas-segment ma' ammonti korrispondenti tal-entità kif deskritt fil-paragrafu 28.

Ir-rikonċiljazzjonijiet tal-ammonti fil-karta tal-bilanċ tas-segmenti suġġetti għar-rapportaġġ mal-ammonti fil-karta tal-bilanċ tal-entità huma meħtieġa għal kull data li fiha giet ipprezentata karta tal-bilanċ. Informazzjoni għall-perijodi preċedenti għandha tiġi riformulata kif deskritt fil-paragrafi 29 u 30.

Informazzjoni ġenerali

- 22 Entità għandha tiżvela l-informazzjoni ġenerali li ġeja:
  - (a) fatturi użati biex jiġu identifikati s-segmenti suġġetti għar-rappurtaġġ tal-entità, inkluz il-baži organizzattiva (pereżempju, jekk il-manigment għażilx li jorganizza l-entità skont id-differenzi bejn il-prodotti u s-servizzi, skont iż-żoni ġeografici, il-kuntesti regolatorji, jew skont tahlita ta' fatturi u jekk s-segmenti tal-operat ġewx aggregati); u
  - (b) tipi ta' prodotti u servizzi li minnhom kull segment suġġett għar-rappurtaġġ jkollu dhul.

Informazzjoni dwar profitt jew telf, assi u obligazzjonijiet

- 23 Entità għandha tirrapporta kalkolu ta' profitt jew telf u l-assi totali ta' kull segment sugġett għar-rappurtaġġ. Entità għandha tirrapporta kalkolu ta' obligazzjonijiet għal kull segment sogġett għal rappurtaġġ jekk tali ammont ikun regolarment ipprovdut lill-kap li jiddeċiedi fl-operat. Entità għandha wkoll tiżvela li ġej dwar kull segment sugġett għar-rappurtaġġ jekk l-ammonti speċifikati jkunu inklużi fil-kalkolu tal-profitt jew telf tas-segment analizzat mill-kap li jiddeċiedi fl-operat, jew xorta ohra jkunu regolarment ipprovduti lill-kap li jiddeċiedi fl-operat, anki jekk mhux inklużi f'dak il-kalkolu tal-profitt jew telf tas-segment:
- (a) id-dhul minn klijenti esterni;
  - (b) id-dhul minn tranzazzjonijiet ma' segmenti tal-operat oħrajn fi-hdan l-istess entità;
  - (c) dhul minn imghax;
  - (d) spejjeż ta' imghax;
  - (e) id-deprezzament u l-ammortizzament;
  - (f) l-elementi sostanzjali ta' introjtu: u nfiq żvelati skont il-paragrafu 86 tal-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji*;
  - (g) l-interess tal-entità fil-profitt jew it-telf ta' assoċjati jew imprizi kongunti rrapprezentati bil-metodu tal-ekwiżità;
  - (h) l-ispiza jew l-introjtu mit-taxxa fuq id-dhul;
  - (i) l-elementi sostanzjali mhux fi flus minbarra d-deprezzament u l-ammortizzament.

Entità għandha tirrapporta d-dhul mill-interessi separatament mill-ispiza fuq l-interessi għal kull segment sugġett għar-rappurtaġġ hlief jekk il-parti l-kbira tad-dhul tas-segment ikun mill-interessi u l-kap li jiddeċiedi fl-operat primarjament joqghod fuq id-dhul nett mill-interessi biex jevalwa r-rendiment tas-segment u jiehu d-deċiżjonijiet dwar ir-riżorsi li għandhom jiġu allokati lis-segment. F'dik is-sitwazzjoni, entità tista' tirrapporta d-dhul mill-interessi ta' dak is-segment nett mill-ispiza fuq l-interessi u tiddikjara li qed tagħmel dan.

- 24 Entità għandha wkoll tiżvela dan li ġej dwar kull segment sugġett għar-rappurtaġġ jekk l-ammonti speċifikati jkunu inklużi fil-kalkolu tal-assi tas-segment analizzat mill-kap li jiddeċiedi fl-operat, jew xorta ohra jkunu regolarment ipprovduti lill-kap li jiddeċiedi fl-operat, ukoll jekk mhux inklużi f'dak il-kalkolu tal-assi tas-segment:
- (a) l-ammont ta' investment f' assoċjati jew imprizi kongunti rrapprezentati bil-metodu tal-ekwiżità; u
  - (b) l-ammonti ta' żidiet għall-assi mhux kurrenti ⁽¹⁾ appartni mill-istrumenti finanzjarji, assi ta' taxxa differita, assi ta' benefiċċji tal-irtirar mill-impieg (ara l-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati* l-paragrafi 54-58) u drittijiet li joriġinaw minn kuntratti tal-assigurazzjoni.

KEJL

- 25 L-ammont għal kull element ta' segment irrappurtat għandu jkun il-kalkolu rrapportat lill-kap operattiv li jiehu d-deċiżjonijiet bl-iskop li jiehu d-deċiżjonijiet dwar l-allokazzjoni tar-riżorsi lis-segment u jevalwa r-rendiment tiegħu. Agġustamenti u eliminazzjonijiet li jsiru fit-thejija tar-rapporti finanzjarji ta' entità u l-allokazzjoni ta' dhul, spejjeż, u qligh jew telf għandhom jiġu inklużi biex jiġi determinat il-profitt jew telf irrappurtat tas-segment biss fil-każ li dawn ikunu inklużi fil-kalkolu tal-profitt jew telf tas-segment użat mill-kap li jiddeċiedi fl-operat. Bl-istess mod, dawk l-assi u obligazzjonijiet biss li huma inklużi fil-kalkoli tal-assi u obligazzjonijiet tas-segment użati mill-kap li jiddeċiedi fl-operat għandhom jiġu rrapportati għal dak is-segment. Jekk ammonti jiġu allokati fil-profitt jew it-telf, l-assi jew l-obbligazzjonijiet irrappurtati tas-segment, dawn l-ammonti għandhom jiġu allokati b'mod raġonevoli.
- 26 Jekk il-kap li jiddeċiedi fl-operat juża biss kalkolu wiehed ta' profitt jew telf ta' segment tal-operat, u tal-assi jew obligazzjonijiet tas-segment fl-evalwazzjoni tar-rendiment tas-segment u fid-deċiżjoni dwar kif jiġu allokati r-riżorsi, il-profitt jew telf, l-assi u l-obbligazzjonijiet tas-segment għandhom jiġu rrapportati skont dawk il-kalkoli.

⁽¹⁾ Għal assi kklassifikati skond prezentazzjoni tal-likwidità, l-assi mhux kurrenti huma assi li jinkludu ammonti mistennija li jiġu rkuprati aktar minn tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ.

Jekk il-kap li jiddeċiedi fl-operat juża aktar minn kalkolu wiehed ta' profitt jew telf ta' segment tal-operat, u tal-assi jew obbligazzjonijiet tas-segment, il-kalkoli rrapportati għandhom jkunu daww li l-manigment jemmen li ntgħażlu skont il-prinċipji tal-kalkolazzjoni l-aktar konsistenti ma' daww użati fil-kejl tal-ammonti korrispondenti fir-rapporti finanzjarji tal-entità.

- 27 Entità għandha tagħti spjegazzjoni tal-kejl ta' profitt jew telf, l-assi u l-obbligazzjonijiet tas-segment għal kull segment sugġett għar-rappurtaġġ. Ta' lanqas, entità għandha tiżvela dan li ġej:
- il-bażi tal-kontabilità ta' kull tranżazzjoni bejn segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ;
  - it-tip ta' kull differenzi bejn il-kalkoli tal-profitti jew telf tas-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ u l-profitt jew telf tal-entità qabel l-ispiza jew l-introjtu mit-taxxa fuq id-dhul u l-operazzjonijiet li ma tkomplewx (sakemm ma jkunux jidhru mir-rikonċiljazzjonijiet deskritti fil-paragrafu 28). Daww id-differenzi jistgħu jinkludu politika ta' kontabilità u politika ta' allokkazzjoni ta' kosti mgarrba ċentralment li jkunu meħtieġa biex tintfiehmed l-informazzjoni tas-segment irrappurtata;
  - it-tip ta' kull differenzi bejn il-kalkoli tal-assi tas-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ u l-assi tal-entità (sakemm ma jkunux jidhru mir-rikonċiljazzjonijiet deskritti fil-paragrafu 28). Daww id-differenzi jistgħu jinkludu politika ta' kontabilità u politika ta' allokkazzjoni ta' assi ta' użu kongunt meħtieġa biex tintfiehmed l-informazzjoni tas-segment irrappurtata;
  - it-tip ta' kull differenzi bejn il-kalkoli tal-obbligazzjonijiet tas-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ u l-obbligazzjonijiet tal-entità (sakemm ma jkunux jidhru mir-rikonċiljazzjonijiet deskritti fil-paragrafu 28). Daww id-differenzi jistgħu jinkludu politika ta' kontabilità u politika ta' allokkazzjoni ta' obbligazzjonijiet ta' użu kongunt meħtieġa biex tintfiehmed l-informazzjoni tas-segment irrappurtat;
  - it-tip ta' kull bidla minn perijodu preċedenti fil-metodi tal-kalkolu użati biex jiddeterminaw il-profitt jew telf irrappurtat tas-segment u l-effett, fejn applikabbli, ta' dawn il-bidliet fuq il-kalkolu tal-profitt jew telf tas-segment;
  - it-tip u l-effett ta' kull allokkazzjonijiet asimetriċi għas-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ. Pereżempju, entità tista' talloka spiza ta' deprezzament lil segment mingħajr ma talloka l-assi deprezzabbli relatati mal-istess segment.

Rikonċiljazzjonijiet

- 28 Entità għandha tipprovdi rikonċiljazzjonijiet għal dan kollu li ġej:
- it-total tad-dhul tas-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ fid-dhul tal-entità;
  - it-total tal-kalkoli tal-profitt jew telf tas-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ fil-profitt jew telf tal-entità qabel l-ispiza tat-taxxa (jew introjtu għat-taxxa) u l-operazzjonijiet li ma jtkomplewx. Madankollu, jekk entità talloka lis-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ bħal spiza tat-taxxa (jew introjtu għat-taxxa), l-entità tista' tirrikonċilja t-total tal-kejl tal-profitt jew telf tas-segmenti mal-profitt jew telf tal-entità wara li jkunu ddaħhlu daww l-elementi;
  - it-total tal-assi tas-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ fl-assi tal-entità;
  - it-total tal-obbligazzjonijiet tas-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ mill-obbligazzjonijiet tal-entità jekk l-obbligazzjonijiet tas-segment ikunu rrapportati skont il-paragrafu 23;
  - it-total tal-ammonti tas-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ għal kull element sostanzjali informattiv ieħor żvelat fl-ammonti korrispondenti għall-entità.

L-elementi sostanzjali kollha ta' rikonċiljazzjoni għandhom ikunu identifikati u deskritti separatament. Pereżempju, l-ammont għal kull aġġustament sostanzjali meħtieġ għar-rikonċiljazzjoni tal-profitt jew telf ta' segment sugġett għar-rappurtaġġ mal-profitt jew telf ta' entità li joriġina minn politika differenti ta' kontabilità għandhom ikunu identifikati u deskritti separatament.

Dikjarazzjoni b'mod ġdid ta' informazzjoni diġà rrapportata

- 29 Jekk entità tbiddel l-istruttura interna tal-organizzazzjoni tagħha b'mod li tikkawża bidla fil-kompożizzjoni tas-segmenti sugġetti għar-rappurtaġġ, l-informazzjoni korrispondenti għall-perijodi preċedenti, inkluż għall-perijodi interim, għandhom ikunu ddikjarati b'mod ġdid sakemm l-informazzjoni ma tkunx disponibbli u l-kost biex tingħabar ma jkunx eċċessiv. Id-deċiżjoni dwar jekk l-informazzjoni hijiex disponibbli u jekk il-kost biex tingħabar huwiex eċċessiv tittiehed għal kull element individwali li jiġi żvelat. Wara bidla fil-kompożizzjoni tas-segmenti tagħha sugġetti għar-rappurtaġġ, entità għandha tiżvela jekk hi tkunx iddikjarat mill-ġdid l-elementi korrispondenti tal-informazzjoni segmentali għall-perijodi preċedenti.

- 30 Jekk entità tkun biddlet l-istruttura interna tal-organizzazzjoni tagħha b' mod li tikkawża bidla fil-kompożizzjoni tas-segmenti suġġetti għar-rappurtaġġ u jekk l-informazzjoni segmentali għall-perijodi preċedenti, inklużi l-perijodi interim, ma tkunx ġiet iddikjarata mill-ġdid biex tirrifletti l-bidla, l-entità għandha tiżvela fis-sena li fiha sehhet il-bidla l-informazzjoni segmentali għall-perijodu attwali kemm dwar il-bażi l-antika kif ukoll dwar il-bażi l-ġdida ta' segmentazzjoni, sakemm l-informazzjoni meħtieġa ma tkunx disponibbli u l-kost biex tingabar ma jkunx eċċessiv.

ŻVELAR FL-ENTITÀ KOLLHA

- 31 Il-paragrafi 32-34 japplikaw għall-entitajiet kollha soġġetti għal din l-IFRS inkluż dawk l-entitajiet li għandhom segment wiehed suġġett għar-rappurtaġġ. Xi attivitajiet ta' negozju ta' entitajiet mhumiex organizzati abbażi tad-differenzi fi prodotti u servizzi relatati jew tad-differenzi fiż-żoni ġeografici tal-operazzjonijiet. Tali segmenti suġġetti għar-rappurtaġġ ta' entità jistgħu jirrapportaw dhul minn firxa wiesgħa ta' prodotti u servizzi essenzjalment differenti, jew aktar minn segment wiehed tagħha suġġetti għar-rappurtaġġ jista' jipprovdi essenzjalment l-istess prodotti u servizzi. Bl-istess mod, segmenti suġġetti għar-rappurtaġġ ta' entità jistgħu jzommu assi differenti f'żoni ġeografici differenti u jirrapportaw dhul minn klijenti f'żoni ġeografici differenti, jew aktar minn segment wiehed tagħha suġġett għar-rappurtaġġ jista' jopera fl-istess żona ġeografika. L-informazzjoni meħtieġa mill-paragrafi 32-34 għandha tingħata biss jekk ma tkunx ingħatat bhala parti mill-informazzjoni tas-segment suġġett għar-rappurtaġġ kif meħtieġa minn dan l-IFRS.

Informazzjoni dwar prodotti u servizzi

- 32 Entità għandha tirrapporta dhul minn klijenti esterni għal kull prodott u servizz, jew kull grupp ta' prodotti u servizzi simili, sakemm l-informazzjoni meħtieġa ma tkunx disponibbli u l-kost biex tingabar ma jkunx eċċessiv, u f'dan il-każ dan il-fatt għandu jiġi żvelat. L-ammonti ta' dhul irrapportati għandhom ikunu bbażati fuq l-informazzjoni finanzjarja użata biex jithejjew ir-rapporti finanzjarji tal-entità.

Informazzjoni dwar żoni ġeografici

- 33 Entità għandha tirrapporta l-informazzjoni ġeografika li ġejja, sakemm l-informazzjoni meħtieġa ma tkunx disponibbli u l-kost biex tingabar ma jkunx eċċessiv:
- (a) id-dhul mill-klijenti esterni (i) imqassma skont il-pajjiż tad-domicilju tal-entità, u (ii) imqassma f'total skont il-pajjiżi barranin kollha li minnhom l-entità jkollha dhul. Jekk id-dhul minn klijenti esterni attribwit lil pajjiż barrani wiehed huwa sostanzjali, dan id-dhul għandu jiġi żvelat separatament. Entità għandha tiżvela l-bażi tat-tqassim tad-dhul minn klijenti esterni lill-pajjiżi individwali;
  - (b) assi mhux kurrenti ⁽¹⁾ barra l-istrumenti finanzjarji, assi ta' taxa differita, assi tal-benefiċċji ta' wara l-impieg, u jeddijiet li joriginaw mill-kuntratti tal-assigurazzjoni (i) li jinsabu fil-pajjiż tad-domicilju tal-entità u (ii) li jinsabu fil-pajjiżi barranin kollha bhala total fejn l-entità għandha l-assi. Jekk l-assi minn pajjiż barrani wiehed ikunu sostanzjali, dawn l-assi għandhom ikunu żvelati separatament.

L-ammonti rrapportati għandhom ikunu bbażati fuq l-informazzjoni finanzjarja użata biex jithejjew ir-rapporti finanzjarji tal-entità. Jekk l-informazzjoni meħtieġa ma tkunx disponibbli u l-kost biex tingabar ma jkunx eċċessiv, dan il-fatt għandu jiġi żvelat. Entità tista' tipprovdi, barra l-informazzjoni meħtieġa f'dan il-paragrafu, is-subtotali tal-informazzjoni ġeografika dwar gruppi ta' pajjiżi.

Informazzjoni dwar klijenti prinċipali

- 34 Entità għandha tagħti informazzjoni dwar sa fejn tasal id-dipendenza tagħha fuq il-klijenti prinċipali tagħha. Jekk id-dhul minn tranzazzjonijiet minn klijent estern wiehed jammontaw għal 10 fil-mija jew aktar tad-dhul tal-entità, l-entità għandha tiddikjara dan il-fatt, l-ammont totali tad-dhul minn kull klijent bhal dan, u l-identità tas-segment jew segmenti li qed jirrapportaw dan id-dhul. L-entità m'għandhiex għalfejn tiżvela l-identità ta' klijent prinċipali jew l-ammont tad-dhul li kull segment jirrapporta minn dak il-klijent. Għall-finijiet ta' dan l-IFRS, grupp ta' entitajiet magħruf għall-entità li qed tirrapporta li jkun taht kontroll komuni għandu jiġi meqjus bhala klijent wiehed, u gvern (nazzjonali, stat, provinċjali, territorjali, lokali jew barrani) u entitajiet magħrufa għall-entità li qed tirrapporta li jkun taht il-kontroll ta' dak il-gvern għandhom jitqiesu bhala klijent wiehed.

⁽¹⁾ Għal assi kklassifikati skond preżentazzjoni tal-likwidità, l-assi mhux kurrenti huma assi li jinkludu ammonti mistennija li jiġu rkuprati aktar minn tnax-il xahar wara d-data tal-karta tal-bilanċ.

DATA TA' TRANŻIZZJONI U DATA EFFETTIVA

- 35 Entità għandha tapplika dan l-IFRS għar-rapporti finanzjarji annwali tagħha għall-perijodi li jibdew fl- 1 ta' Jannar 2009 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hija permessa. Jekk entità tapplika dan l-IFRS għar-rapporti finanzjarji għal perijodu qabel l- 1 ta' Jannar 2009, għandha tiżvela dan il-fatt.
- 36 Informazzjoni segmentali għal snin preċedenti li tkun irrappurtata bħala informazzjoni komparattiva għas-sena inizjali tal-applikazzjoni għandha tiġi riformulata biex tikkonforma mar-rekwiżiti ta' din l-IFRS, sakemm l-informazzjoni meħtieġa ma tkunx disponibbli u l-kost biex tingabar ma jkunx eċċessiv.

IRTIRAR TAL-IAS 14

- 37 Dan l-IFRS jissostitwixxi l-IAS 14 *Rappurtaġġ tas-Segment*.

*Appendiċi A***Terminu mfisser**

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-IFRS

segment tal-operat

Segment tal-operat huwa sezzjoni minn entità:

- (a) li jidhol f'attivitajiet tan-negozju li minnhom jista' jaqla' dhul u jgarrab spejjeż (inkluż dhul u nfiq b'rabta ma' tranżazzjonijiet ma' komponenti oħra tal-istess entità);
- (b) li r-risultati tal-hidma tiegħu huma regolarment analizzati mill-kap tal-entità li jiddeċiedi fl-operat, biex jiehu d-deċiżjonijiet dwar ir-riżorsi li għandhom jiġu allokati lis-segment u biex jivvaluta r-rendiment tiegħu; u
- (c) li għalih hemm disponibbli informazzjoni finanzjarja diskreta.

INTERPRETAZZJONI 1 TAL-IFRIC

Tibdil fid-Dekummissjonament Eżistenti, Restawr u Obligazzjonijiet Simili

REFERENZI

- L-IAS 1 *Preżentazzjoni ta' Rapport Finanzjarji* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 16 *Proprietà, Impjant u Tagħmir* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 23 *Kosti tas-Self*
- L-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi* (kif rivedut fl-2004)
- L-IAS 37 *Provedimenti, Obligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*

SFOND

- 1 Bosta entitajiet għandhom obbligi li jżarmaw, inehħu jew jirrestawraw xi entrati ta' proprjetà, impjant jew tagħmir. F'din l-interpretazzjoni, obbligi bħal dawn jissejhu "dekummissjonament, restawr u obbligi simili". Skont l-IAS 16, il-kost ta' entrata ta' proprjetà, impjant jew tagħmir tinkludi l-istimi inizjali tal-kosti taż-żarmar, tat-tnehhija tal-entrata u biex jiġi rrestawrat is-sit fejn jinsab, obbligu li entità tidhol għaliha jew meta entrata tiġi akkwistata jew bħala konsegwenza li għamlet użu minn entrata matul perijodu partikulari għal skop li ma jinkludix il-produzzjoni ta' inventarji matul dak il-perijodu. L-IAS 37 jinkludi r-rekwiżiti dwar kif jitkejjlu d-dekummissjonament, ir-restawr u obbligi simili. L-interpretazzjoni tipprovdni gwida dwar kif tirrapporta l-effetti tal-bidliet fil-kejl ta' dekummissjonament, restawr jew obbligi simili eżistenti.

AMBITU

- 2 Din l-interpretazzjoni tapplika għal bidliet fil-kejl ta' kull dekummissjonament, restawr jew obbligu eżistenti li huma kemm:
  - (a) rikonoxxuti bħala parti mill-kost ta' entrata ta' proprjetà, impjant u tagħmir skont l-IAS 16; u
  - (b) rikonoxxuti bħala obbligu skont l-IAS 37.

Pereżempju, dekummissjonament, restawr jew obbligu simili jistgħu jeżistu għad-dekummissjonament ta' impjant, rijabilitazzjoni ta' dannu ambjentali f'industriji ta' estrazzjoni jew it-tnehhija ta' tagħmir.

KWISTJONI

- 3 Din l-interpretazzjoni tindirizza kif l-effett tal-avvenimenti li ġejjin li jbiddu l-kejl ta' dekummissjonament, restawr jew obbligu simili eżistenti għandhom ikunu rrapportati:
  - (a) bidla fil-hruġ stmat ta' riżorsi li jirrapprezentaw il-benefiċċji ekonomiċi (eż. fluss ta' flus) meħtieġa biex jissalda l-obbligu;
  - (b) bidla fir-rata ta' skont fil-preżent ibbażata fuq is-suq kif definita fil-paragrafu 47 tal-IAS 37 (dan jinkludi bidliet fil-valur taż-żmien tal-flus u r-riskji speċifiċi għall-obbligu); u
  - (c) iżjed li tirrifletti l-mogħdija taż-żmien (riferita wkoll bħala x-xoljiment (*unwinding*) tal-iskont).

KONSENSUS

- 4 Bidliet fil-kejl ta' dekummissjonament, restawr jew obbligu simili eżistenti li jirriżultaw minn bidliet fit-tul tal-għażla taż-żmien stmat jew l-ammont ta' hruġ ta' riżorsi li jirrapprezentaw il-benefiċċji ekonomiċi meħtieġa biex jiġi ssaldat l-obbligu, jew il-bidla fir-rata ta' skont, għandhom ikunu rrapportati b'konformità mal-paragrafi 5–7 hawn taht.
- 5 Jekk l-assi relatat hu mkejjejl billi jintuża l-mudell tal-kost:
  - (a) soġġett għal (b), bidliet fil-obbligu għandhom jiżiedu, jew jitnaqqsu, mill-kost tal-assi relatat fil-perijodu preżenti.

- (b) l-ammont imnaqqas mill-kost ta' assi m'għandux jaqbeż l-ammont rikonossut tiegħu. Jekk tnaqqis fl-obbligu jaqbeż l-ammont miżmum fil-kotba ta' assi, dan l-eċċess għandu jkun rikonossut immedjatament fi profitt jew telf.
- (c) jekk l-aġġustament jirriżulta fi żjeda mal-kost tal-assi, l-entità għandha tikkunsidra jekk din hix indikazzjoni li l-ammont miżmum fil-kotba l-ġdid ta' assi jista' ma jiġix irkuprat b'mod komplet. Jekk ikun hemm indikazzjoni bħal din, l-entità għandha tittestja l-assi għall-indeboliment billi tistima l-ammont li jista' jiġi rkuprat u għandha tirrapporta kull telf minn indeboliment, skont l-IAS 36.
- 6 Jekk l-assi relatat jitkejjel b'konformità mal-mudell ta' rivalutazzjoni:
- (a) bidliet fl-obbligu jibdlu l-bilanċ fuq rivalutazzjoni favorevoli jew id-defiċit rikonossuti fuq dak l-assi, sabiex:
- (i) tnaqqis fl-obbligu għandu (soġġett għal (b)) jiġi kkreditat direttament fuq il-bilanċ fuq rivalutazzjoni favorevoli f'ekwità, hlief li għandu jkun rikonossut fi profitt jew telf sal-punt li dan jirriversja r-rivalutazzjoni tad-defiċit fuq l-assi li kien preċedentement rikonossut fi profitt jew telf;
- (ii) żjeda fl-obbligu għandha tkun rikonossuta fi profitt jew telf, hlief li għandha tkun iddebitata direttament għal bilanċ fuq rivalutazzjoni favorevoli f'ekwità sal-punt ta' kull bilanċ ta' kreditu eżistenti għal bilanċ fuq rivalutazzjoni favorevoli relatat ma' dak l-assi.
- (b) fil-każ li tnaqqis fl-obbligu taqbeż l-ammont miżmum fil-kotba li kien jiġi rikonossut li kieku l-assi kien rikonossut skont il-mudell tal-kost, l-eċċess għandu jiġi rikonossut immedjatament fi profitt jew telf.
- (c) bidla fl-obbligu hi indikazzjoni li assi jista' jkollu jiġi evalwat mill-ġdid biex ikun żgurat li l-ammont miżmum fil-kotba ma jkunx materjalment differenti minn dak li kieku kellu jiġi ddeterminat bl-użu tal-valur ġust fid-data tal-karta tal-bilanċ. Kull rivalutazzjoni bħal din għandha tiġi kkunsidrata fid-determinazzjoni tal-ammonti li jridu jittiehdu fi profitt jew telf u ekwità skont (a). Jekk ikun hemm bżonn ta' rivalutazzjoni, l-assi kollha ta' dik il-klassi għandhom jiġu rivalutati mill-ġdid.
- (d) l-IAS 1 jehtieg żvelar fuq il-wiċċ rendikont taċ-ċaqliq fl-ekwità ta' kull entrata ta' introjtu jew ta' spiża li hu rikonossut direttament f'ekwità. Biex tkun konformi ma' din il-htieġa, il-bidla fil-bilanċ fuq rivalutazzjoni favorevoli li toriġina minn bidla fl-obbligu għandha tkun identifikata separatament u rrapportata bħala tali.
- 7 L-ammont li jiġi deprezzat aġġustat ta' assi hu ddeprezzat tul il-medda taż-żmien tal-utilità tiegħu. Għalhekk, għaladarba assi relatat ikun wasal fit-tmiem taż-żmien tal-utilità tiegħu, il-bidliet sussegwenti kollha fl-obbligu għandhom ikunu rikonossuti fi profitt jew telf hekk kif isehhu. Dan japplika kemm għall-mudell tal-kost u l-mudell ta' rivalutazzjoni.
- 8 L-inverżjoni tax-xoljiment perijodiku tal-iskont għandha tkun rikonossuta fi profitt jew telf ta' kost finanzjarja hekk kif isehh. It-Trattament alternattiv permess ta' kapitalizzazzjoni skont l-IAS 23 mhux permess.

DATA EFFETTIVA

- 9 Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni għall-perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Settembru 2004 jew wara. Applikazzjoni iktar bikrija hi inkoraġġita. Jekk entità tapplika l-Interpretazzjoni għal perijodu qabel l-1 ta' Settembru 2004, għandha tiżvela dan il-fatt.

TRANZIŻZJONI

- 10 Bidliet fil-politika tal-kontabilità għandhom ikunu rrapportati skont ir-rekwiżiti tal-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Jekk entità tapplika din l-Interpretazzjoni għall-perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, l-entità għandha ssegwi r-rekwiżiti tal-verżjoni preċedenti tal-IAS 8, li kien jismu *Profitt jew Telf Nett għall-Perijodu, Żbalji Fundamentali u Tibdil fil-Politika tal-Kontabilità*, hlief jekk l-entità qed tapplika l-verżjoni riveduta ta' dak l-Istandard għal dak il-perijodu preċedenti.

INTERPRETAZZJONI 2 TAL-IFRIC

Ishma tal-Membri f'Entitajiet Kooperattivi u Strumenti Simili

REFERENZI

- L-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Żvelar u Preżentazzjoni* (kif irriedut fis-sena 2003) ⁽¹⁾
- L-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl* (kif irriedut fis-sena 2003)

SFOND

- 1 Kooperattivi u entitajiet simili oħrajn jiġu fformati minn gruppi ta' persuni biex jissodisfaw htigijiet ekonomiċi u soċjali komuni. Il-liġijiet nazzjonali tipikament jiddefinixxu kooperattiva bhala soċjetà li għandha l-ghan li tipprova tippromwovi l-avvanz ekonomiku tal-membri tagħha permezz ta' operazzjoni kongunta ta' negozju (il-prinċipju li wiehed jgħin ruhu). L-interessi tal-membri f'kooperattiva ta' spiss huma kkaratterizzati bhala ishma tal-membri, unitajiet jew affarijiet simili, u huma riferuti hawn taht bhala "ishma tal-membri".
- 2 L-IAS 32 jistabbilixxi prinċipji għal klassifikazzjoni ta' strumenti finanzjarji bhala obligazzjonijiet finanzjarji jew ekwità. B'mod partikulari, dawk il-prinċipji japplikaw għal klassifikazzjoni ta' strumenti *puttable* li jippermettu lid-detentur biex jaġhmel put ta' dawk strumenti lill-emittent għal flus jew strument ieħor finanzjarju. L-applikazzjoni ta' dawk il-prinċipji għall-ishma tal-membri f'entitajiet kooperattivi u strumenti simili hi diffiċli. Xi kostitwenti tal-Bord Internazzjonali tal-Istandards tal-Kontabilità talbu l-ghajnuna biex jifhmu kif il-prinċipji fl-IAS 32 japplikaw għal ishma tal-membri u strumenti simili li għandhom ċerti karatteristiċi, iċ-ċirkustanzi li fihom dawk il-karatteristiċi jaffettwaw il-klassifikazzjoni bhal obligazzjonijiet jew ekwità.

AMBITU

- 3 Din l-Interpretazzjoni tapplika għal strumenti finanzjarji fi hdan l-ambitu tal-IAS 32, li jinkludi strumenti finanzjarji mahruġa għal membri ta' entitajiet kooperattivi li turi evidenza tal-interess proprjetarju tal-membri fl-entità. Din l-Interpretazzjoni ma tapplikax għal strumenti finanzjarji li ser, jew jistgħu jiġu ssaldati fi strumenti azzjonarji tal-entità stess.

KWISTJONI

- 4 Diversi strumenti finanzjarji, li jinkludu l-ishma tal-membri, għandhom karatteristiċi ta' ekwità, li jinkludu drittijiet tal-vot u drittijiet ta' parteċipazzjoni f'distribuzzjonijiet ta' dividendi. Xi strumenti finanzjarji jaġhtu lid-detentur id-dritt biex jitlob il-fidi għal flus jew xi assi finanzjarju ieħor, iżda jistgħu jinkludu jew ikunu soġġetti għal limiti fuq kif l-istrumenti finanzjarji ser jiġu mifdija. Kif għandhom dawk it-termini tal-fidi jiġu evalwati biex jiddeterminaw jekk l-istrumenti finanzjarji għandhomx jiġu kklassifikati bhala obligazzjonijiet jew ekwità?

KONSENSUS

- 5 Id-dritt kuntrattwali tad-detentur ta' strument finanzjarju (li jinkludi ishma tal-membri f'entitajiet kooperattivi) biex jitlob il-fidi, fih innifsu ma jehtieġx li strument finanzjarju jiġi kklassifikat bhala obligazzjoni finanzjarja. Minflok, l-entità trid tikkunsidra t-termini u kundizzjonijiet kollha tal-istrument finanzjarju fid-determinazzjoni tal-klassifikazzjoni tiegħu bhala obligazzjoni finanzjarja jew ekwità. Dawk it-termini u kundizzjonijiet jinkludu l-liġijiet rilevanti lokali, regolamenti u l-istatut regolatorju tal-entità li jkun fis-sehh fid-data tal-klassifikazzjoni, iżda mhux l-emendi futuri mistennija għal dawk il-liġijiet, regolamenti jew statut.
- 6 L-ishma tal-membri li kienu jiġu kklassifikati bhala ekwità li kieku l-membri ma kellhomx id-dritt biex jitolbu l-fidi, huma ekwità jekk xi wahda mill-kundizzjonijiet deskritti fil-paragrafi 7 u 8 hi preżenti. Depoziti ta' bla avviż, li jinkludu kontijiet kurrenti, kontijiet tad-depożitu u kuntratti simili li jirriżultaw meta l-membri jaġixxu bhala klijenti, huma obligazzjonijiet finanzjarji tal-entità.
- 7 L-ishma tal-membri huma ekwità jekk l-entità għandha dritt mhux kundizzjonali li tirrifjuta l-fidi tal-ishma tal-membri.
- 8 Il-liġi, regolament lokali, jew l-istatut li jirregola l-entità jista' jimponi diversi tipi ta' projbizzjonijiet fuq il-fidi ta' ishma tal-membri, eż. projbizzjonijiet mhux kundizzjonali jew projbizzjonijiet ibbażati fuq il-kriterji tal-likwidità. Jekk il-fidi hu pprojbit b'mod mhux kundizzjonali mil-liġi lokali, regolament jew l-istatut regolatorju tal-entità, l-ishma tal-membri huma ekwità. Madankollu, id-dispożizzjonijiet fil-liġi lokali, regolament jew l-istatut regolatorju tal-entità li jipprojbixxu l-fidi biss jekk il-kundizzjonijiet — bhal restrizzjonijiet tal-likwidità — jiġu ssodisfati (jew ma jiġux issodisfati) ma jwasslux biex l-ishma tal-membri jkunu ekwità.

⁽¹⁾ FAWissu 2005, I-AS 32 ġie emendat bhala I-AS 32 *Strumenti Finanzjarji: Preżentazzjoni*.

- 9 Projbizzjoni mhux kundizzjonali tista' tkun assoluta, fis-sens li l-fidi kollu jkun ipprobit. Projbizzjoni mhux kundizzjonali tista' tkun parzjali, fis-sens li tipprojbixxi l-fidi ta' ishma tal-membri jekk il-fidi jkun ser jikkawża li n-numru ta' ishma tal-membri jew l-ammont tal-kapital imhallas minn ishma tal-membri biex jaqa' taht livell speċifiku. Ishma tal-membri li jaqbzu l-projbizzjoni kontra l-fidi huma obbligazzjonijiet, hlief jekk l-entità għandha d-dritt mhux kundizzjonali li tirrifjuta l-fidi kif deskritt fil-paragrafu 7. F'xi każijiet, in-numru ta' ishma jew l-ammont ta' kapital imhallas soġġett għal projbizzjoni ta' fidi jista' jinbidel minn żmien għal żmien. Bidla bħal din fil-projbizzjoni tal-fidi twassal għal trasferiment bejn obbligazzjonijiet finanzjarji u ekwità.
- 10 Fir-rikonoxximent inizjali, l-entità għandha tkejjel l-obbligazzjoni finanzjarja tagħha għal fidi fil-valur ġust. Fil-każ ta' ishma tal-membri b'karatteristika ta' fidi, l-entità tkejjel il-valur ġust tal-obbligazzjoni finanzjarja għal fidi f'mhux inqas mill-ammont massimu pagabbli skont id-dispożizzjonijiet tal-fidi tal-istatut regolatorju tagħha jew il-liġi applikabbli skontata mill-ewwel data li l-ammont jista' jkun mehtieg li jithallas (ara l-eżempju 3).
- 11 Kif mehtieg mill-paragrafu 35 tal-IAS 32, id-distribuzzjonijiet lid-detenturi ta' strumenti azzjonarji huma rikonoxxuti direttament f'ekwità, netti minn kull benefiċċji tat-taxxa fuq id-dhul. Imgħax, dividendi u redditi oħrajn marbuta ma' strumenti finanzjarji kklassifikati bħala obbligazzjonijiet finanzjarji huma spejjeż, minghajr ma jinghata każ jekk dawk l-ammonti mħallsa humiex legalment ikkaratterizzati bħala dividendi, imgħax jew xorta oħra.
- 12 L-Appendiċi, li hu parti integrali mill-konsensus, jipprovdi eżempji tal-applikazzjoni ta' dan il-konsensus.

ŻVELAR

- 13 Meta bidla fil-projbizzjoni tal-fidi twassal għal trasferiment bejn obbligazzjonijiet finanzjarji u ekwità, l-entità għandha tiżvela separatament l-ammont, l-għażla taż-żmien u r-raġuni għat-trasferiment.

DATA EFFETTIVA

- 14 Id-data effettiva u l-htigijiet tat-tranzizzjoni ta' din l-Interpretazzjoni huma l-istess bħal dawk għall-IAS 32 (kif rivedut fl-2003). Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005, jew wara. Jekk entità tapplika din l-Interpretazzjoni għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2005, għandha tiżvela dak il-fatt. Dan l-Interpretazzjoni għandha tiġi applikata b'mod retrospettiv.

Appendiċi

Eżempji tal-applikazzjoni tal-konsensus

Dan l-appendiċi huwa parti integrali mill-Interpretazzjoni.

- A1 Dan l-appendiċi jaġhti seba' eżempji tal-applikazzjoni tal-konsensus tal-IFRIC. L-eżempji ma jikkostitwixxux lista eżawrjenti; xejriet ta' fatti oħrajn huma possibbli. Kull eżempju jassumi li m'hemmx kundizzjonijiet oħrajn hlief dawk murija fil-fatti tal-eżempju li jkunu jehtiegu li l-istrument finanzjarju jiġi kklassifikat bħala obbligazzjoni finanzjarja.

DRITT MHUX KUNDIZZJONALI LI TIRRIJUTA L-FIDI (il-paragrafu 7)

Eżempju 1

Fatti

- A2 L-istatut tal-entità jiddikjara li l-fidi jsir fid-diskrezzjoni unika tal-entità. L-istatut ma jipprovdi elaborazzjoni jew limitazzjoni ulterjuri dwar dik id-diskrezzjoni. Fl-istorja tagħha, l-entità qatt ma rrifjutat li tifdi l-ishma tal-membri, għalkemm il-bord tal-amministrazzjoni għandu d-dritt li jagħmel hekk.

Klassifikazzjoni

- A3 L-entità għandha d-dritt mhux kundizzjonali li tirrifjuta l-fidi u l-ishma tal-membri huma ekwità. L-IAS 32 jistabbilixxi prinċipji għal klassifikazzjoni li huma bbażati fuq it-termini tal-istrument finanzjarju u jinnota li storja ta', jew l-intenzjoni li jsiru, pagamenti diskrezzjonali ma jikkawunax klassifikazzjoni ta' obbligazzjoni. Il-paragrafu AG26 tal-IAS 32 jiddikjara:

Meta ishma preferuti ma jkunux tat-tip li jistgħu jinfedew, il-klassifikazzjoni xierqa tagħhom hi ddeterminata bid-drittijiet l-oħra li huma marbuta magħhom. Il-klassifikazzjoni hi bbażata fuq stima tas-sustanza tal-arrangamenti kuntrattwali u d-definizzjonijiet ta' obligazzjoni finanzjarja u strument azzjonarju. Meta d-distribuzzjonijiet ta' ishma preferuti lil detenturi, kemm jekk huma kumulattivi jew mhux kumulattivi, ikunu fid-diskrezzjoni tal-emittent, l-ishma huma strumenti ta' ekwità. Il-klassifikazzjoni ta' sehem privileġġjat bhala strument azzjonarju jew obligazzjoni finanzjarja m'huwiex affettwat, pereżempju:

- (a) bi storja ta' għoti ta' distribuzzjonijiet;
- (b) bl-intenzjoni li jsiru distribuzzjonijiet fil-futur;
- (c) bl-impatt negattiv possibbli fuq il-prezz tal-ishma ordinarji tal-emittent jekk distribuzzjonijiet ma jsirux (minhabba restrizzjonijiet fuq hlas ta' dividendi fuq l-ishma ordinarji jekk id-dividendi ma jithallsux fuq l-ishma preferuti);
- (d) l-ammont ta' riżervi tal-emittent;
- (e) l-istennija tal-emittent ta' profitt jew telf għal perijodu; jew
- (f) l-abilità jew l-inabilità tal-emittent li jinfluwenza l-ammont tal-profitt jew telf tiegħu għall-perijodu.

Eżempju 2

Fatti

- A4 L-istatut tal-entità jiddikjara li l-fidi jsir fid-diskrezzjoni unika tal-entità. Madankollu, l-istatut jiddikjara addizzjonalment li l-approvazzjoni ta' talba għal fidi hi awtomatika hlief jekk l-entità ma tkunx kapaci tagħmel il-pagamenti mingħajr ma tikser ir-regolamenti lokali dwar il-likwidità jew ir-riżervi.

Klassifikazzjoni

- A5 L-entità m'għandhiex id-dritt mhux kundizzjonali li tirrifjuta l-fidi u l-ishma tal-membri huma obligazzjoni finanzjarja. Ir-restrizzjonijiet deskritti hawn qabel huma bbażati fuq l-abilità tal-entità li ssalda l-obbligazzjoni tagħha. Huma jirrestringu l-fidi biss jekk il-likwidità jew htigijiet tar-riżervi ma jkunux issodisfati u dan isir biss meta huma jkunu ssodisfati. Għalhekk, huma, taht il-prinċipji stabbiliti fl-IAS 32, ma jirriżultawx fil-klassifikazzjoni tal-istrument finanzjarju bhala ekwità. Il-paragrafu AG25 tal-IAS 32 jiddikjara:

Ishma preferuti jistgħu jinharġu b'diversi drittijiet. Biex jiġi ddeterminat jekk sehem privileġġjat hux obligazzjoni finanzjarja jew strument azzjonarju, emittent għandu jevalwa d-drittijiet partikulari marbuta mas-sehem biex jiddetermina jekk dan jurix il-karatteristika fundamentali ta' obligazzjoni finanzjarja. Pereżempju, sehem privileġġjat li jkollu fidi f'data speċifika jew, jekk id-detentur jagħzel hekk, ikun fiha obligazzjoni finanzjarja minhabba li l-emittent għandu obligazzjoni li jittrasferixxi assi finanzjarji lid-detentur tas-sehem. *L-inabilità potenzjali ta' emittent li jissodisfa obligazzjoni biex jifdi sehem privileġġjat meta marbut b'kuntratt biex jagħmel hekk, kemm minhabba nuqqas ta' fondi, restrizzjoni statutorja jew profitti jew riżervi insufficjenti, ma tikkancellax l-obbligazzjoni. [Enfasi miżjuda]*

PROJBIZZJONIJIET KONTRA FIDI (il-paragrafi 8 u 9)

Eżempju 3

Fatti

- A6 Entità kooperattiva harġet ishma għal membri tagħha f'dati differenti u f'ammonti differenti fil-passat, kif ġej:
- (a) 1 ta' Jannar 20X1 100 000 sehem ta' CU10 kull wiehed (CU1 000 000);
  - (b) 1 ta' Jannar 20X2, 100 000 sehem ta' CU20 kull wiehed (CU2 000 000 addizzjonali, biex it-total ta' ishma maħruġa hu ta' CU3 000 000).

L-ishma jistgħu jinfedew mingħajr avviz fl-ammont li fihom inharġu.

- A7 L-istatut tal-entità jiddikjara li fidi kumulattiv ma jistax jaqbeż l-20 fil-mija tal-oghla numru ta' ishma tal-membri tagħha li qatt kienu pendenti. Fil-31 ta' Diċembru 20X2, l-entità kellha 200 000 sehem pendenti, li hu l-oghla numru ta' ishma tal-membri tagħha li qatt kienu pendenti, u l-ebda sehem ma kien mifdi fil-passat. Fl-1 ta' Jannar 20X3, l-entità temenda l-istatut regolatorju tagħha u żżid il-livell permess ta' fidi kumulattiv għal 25 fil-mija tal-oghla numru ta' ishma tal-membri tagħha li qatt kienu pendenti.

Klassifikazzjoni

Qabel l-istatut regolatorju hu emendat

- A8 Ishma tal-membri li jaqbzu l-projbizzjoni kontra l-fidi huma obbligazzjonijiet finanzjarji. L-entità kooperattiva tkejjel din l-obbligazzjoni finanzjarja fil-valur ġust fir-rikonoxximent inizjali. Peress li dawn l-ishma jistgħu jinfedew bla avviz, l-entità kooperattiva tiddetermina l-valur ġust ta' dawn l-obbligazzjonijiet finanzjarji kif meħtieġ mill-paragrafu 49 tal-IAS 39, li jistpula: 'Il-valur ġust ta' obbligazzjoni finanzjarja b'karatteristika ta' għid bla avviz (eż. depożitu bla avviz) ma jkunx inqas mill-ammont pagabbli bla avviz ...' Għaldaqstant, l-entità kooperattiva tikklassifika bħala obbligazzjonijiet finanzjarji l-ammont massimu pagabbli bla avviz taht id-dispożizzjonijiet tal-fidi.
- A9 Fl-1 ta' Jannar 20X1, l-ammont massimu pagabbli taht id-dispożizzjonijiet tal-fidi hu ta' 20 000 sehem ta' CU10 kull wiehed u għaldaqstant l-entità tikklassifika CU200 000 bħala obbligazzjoni finanzjarja u CU800 000 bħala ekwità. Madankollu, fl-1 ta' Jannar 20X2, minhabba l-hruġ ġdid ta' ishma ta' CU20, l-ammont massimu pagabbli taht id-dispożizzjonijiet tal-fidi jżidied għal 40 000 sehem ta' CU20 kull wiehed. Il-hruġ ta' ishma addizzjonali ta' CU20 johloq obbligazzjoni ġdid li jitkejjel fir-rikonoxximent inizjali fil-valur ġust. L-obbligazzjoni wara li dawn l-ishma jkunu nharġu hu ta' 20 fil-mija tal-ishma totali li nharġu (200 000), imkejjel b'CU20, jew CU800 000. Dan jeħtieġ rikonoxximent ta' obbligazzjoni addizzjonali ta' CU600 000, f'dan l-eżempju l-ebda qligħ jew telf m'huma rikonoxxuti. Għaldaqstant l-entità issa tikklassifika CU800 000 bħala obbligazzjonijiet finanzjarji u CU2 200 000 bħala ekwità. Dan eżempju jassumi li dawn l-ammonti ma jinbidlux bejn l-1 ta' Jannar 20X1, u l-31 ta' Diċembru 20X2.

Wara li l-istatut regolatorju jiġi emendat

- A10 Wara l-bidla fl-istatut regolatorju tagħha, l-entità kooperattiva issa tista' tkun meħtieġa li tifdi massimu ta' 25 fil-mija tal-ishma pendenti tagħha jew massimu ta' 50 000 sehem ta' CU20 kull wiehed. Għaldaqstant, fl-1 ta' Jannar 20X3, l-entità kooperattiva tikklassifika bħala obbligazzjonijiet finanzjarji, ammont ta' CU1 000 000, li hu l-ammont massimu li jista' jithallas mingħajr avviz taht id-dispożizzjonijiet tal-fidi, kif iddeterminat b'konformità mal-paragrafu 49 tal-IAS 39. Għalhekk hi tittrasferixxi fl-1 ta' Jannar 20X3, minn ekwità għal obbligazzjonijiet finanzjarji, ammont ta' CU200 000, u thalli CU2 000 000 ikklassifikati bħala ekwità. F'dan l-eżempju l-entità ma tirrikonoxxix qligħ jew telf waqt it-trasferiment.

Eżempju 4

Fatti

- A11 Il-liġi lokali li tirregola l-operazzjonijiet tal-kooperattivi, jew it-termini tal-istatut regolatorju l-entità, jipprojbixxu entità milli tifdi l-ishma tal-membri jekk, bil-fidi tagħhom, hi tkun ser tnaqqas il-kapital imħallas minn ishma tal-membri taht il-75 fil-mija tal-ghola ammont ta' kapital imħallas minn ishma tal-membri. L-ghola ammont għal kooperattiva partikulari hu ta' CU1 000 000. Fid-data tal-karta tal-bilanċ il-kapital imħallas hu ta' CU900 000.

Klassifikazzjoni

- A12 F'dan il-każ, CU750 000 ikunu kklassifikati bħala ekwità u CU150 000 ikunu kklassifikati bħala obbligazzjonijiet finanzjarji. Minbarra l-paragrafi li diġà ssemmew, il-paragrafu 18(b) tal-IAS 32 jiddikjara parzjalment:

...strument finanzjarju li jagħti lid-detentur id-dritt li jagħtih lura lill-emittent biex jingħata flus jew xi ass finanzjarju ieħor ("strument *puttable*") hu obbligazzjoni finanzjarja. Dan jiġri meta l-ammont ta' flus jew assi finanzjarji oħrajn huma ddeterminati fuq il-bażi ta' indici jew oġġetti ieħor li għandu l-potenzjal li jżid jew inaqqas, jew meta l-forma legali tal-strument *puttable* tagħti dritt lid-detentur għal interess residwu fl-assi ta' emittent. L-eżistenza ta' opzjoni għad-detentur li jqiegħed l-strument lura lill-emittent għal flus jew fassi finanzjarju ieħor jfisser li l-strument *puttable* jissodisfa t-tifsira ta' obbligazzjoni finanzjarja.

- A13 Il-projbizzjoni tal-fidi deskritta f'dan l-eżempju hi differenti mir-restrizzjonijiet deskritti fil-paragrafi 19 u AG25 tal-IAS 32. Dawk ir-restrizzjonijiet huma limitazzjonijiet fuq l-abilità tal-entità li thallas l-ammont dovut fuq

obbligazzjoni finanzjarja, i.e. huma jimpedixxu l-pagament tal-obbligazzjoni biss jekk il-kundizzjonijiet speċifiċi jiġu ssodisfati. B'kuntrastrast ma' dan, dan l-eżempju jiddeskrivi projbizzjoni mhux kundizzjonali fuq il-fidi l fuq minn ammont speċifiku, mingħajr ma jinghata kas tal-abilità tal-entità li tifti ishma tal-membri (eż. meta jittiehed konsiderazzjoni tar-riżorsi ta' flus, profitti jew riżervi li jistgħu jitqassmu). Fil-fatt, il-projbizzjoni kontra l-fidi timpedixxi lill-entità milli gġarrab xi obbligazzjoni finanzjarja biex tifti iktar minn ammont speċifiku ta' kapital imhallas. Għalhekk, il-porzjon ta' ishma soġġetti għal projbizzjoni tal-fidi mhux obbligazzjoni finanzjarja. Filwaqt li l-ishma ta' kull membru jistgħu jinfedew individwalment, porzjon tal-ishma totali pendenti ma jistax jinfeda taht l-ebda ċirkustanza, hlief fil-każ tax-xoljiment tal-entità.

Eżempju 5

Fatti

- A14 Il-fatti ta' dan l-eżempju huma kif deskritti f'eżempju 4. Barra minn dan, fid-data tal-karta tal-bilanċ, il-htigijiet tal-likwidità imposti fil-ġurisdizzjoni lokali, jimpedixxu lill-entità milli tifti xi ishma tal-membri hlief jekk il-pussess tagħha ta' flus u investimenti għal żmien qasir huma ikbar minn ammont speċifiku. L-effett ta' dawn il-htigijiet tal-likwidità fid-data tal-karta tal-bilanċ hu li l-entità ma tistax thallas iktar minn CU50 000 biex tifti l-ishma tal-membri.

Klassifikazzjoni

- A15 Bhal f'eżempju 4, l-entità tikklassifika CU750 000 bhala ekwità u CU150 000 bhala obbligazzjoni finanzjarja. Dan hu minhabba li l-ammont ikklassifikat bhala obbligazzjoni hu bbażat fuq id-dritt mhux kundizzjonali tal-entità li tirrifjuta l-fidi u mhux fuq restrizzjonijiet kundizzjonali li jimpedixxu l-fidi biss jekk il-likwidità jew kundizzjonijiet oħrajn ma jkunux issodisfati, u dan isir biss meta huma jkunux ssodisfati. Il-provvedimenti tal-paragrafi 19 u AG25 tal-IAS 32 japplikaw f'dan il-każ.

Eżempju 6

Fatti

- A16 L-istatut regolatorju jipprojbixxi lill-entità milli tifti ishma tal-membri, hlief sal-punt tar-rikavat riċevut mill-hruġ ta' ishma addizzjonali tal-membri għal membri godda jew membri eżistenti matul it-tliet snin ta' qabel. Ir-rikavat mill-hruġ ta' ishma tal-membri għandu jiġi applikat biex jinfedew dawk l-ishma li għalihom il-membri kienu talbu l-fidi. Matul it-tliet snin ta' qabel, ir-rikavat mill-hruġ ta' ishma tal-membri kien ta' CU12 000 u l-ebda ishma tal-membri ma kien mifdija fil-passat.

Klassifikazzjoni

- A17 L-entità tikklassifika CU12 000 tal-ishma tal-membri bhala obbligazzjonijiet finanzjarji. B'mod konsistenti mal-konkluzjonijiet deskritti f'eżempju 4, l-ishma tal-membri soġġetti għal projbizzjoni mhux kundizzjonali kontra l-fidi, mhumiex obbligazzjonijiet finanzjarji. Projbizzjoni mhux kundizzjonali bhal din tapplika għal ammont li hu daqs ir-rikavat tal-ishma mahruġa qabel it-tliet snin preċedenti, u għaldaqstant, dan l-ammont hu kklassifikat bhala ekwità. Madankollu, ammont li hu daqs l-ammont tar-rikavat minn kull ishma mahruġa fit-tliet snin ta' qabel, ma jkunx soġġett għal projbizzjoni mhux kundizzjonali fuq il-fidi. Għaldaqstant, ir-rikavat mill-hruġ ta' ishma tal-membri fit-tliet snin ta' qabel, johloq obbligazzjonijiet finanzjarji sakemm dawn ma jkunux iktar disponibbli għal fidi ta' ishma tal-membri. Bhala riżultat, l-entità għandha obbligazzjoni finanzjarja li hi daqs ir-rikavat ta' ishma mahruġa matul it-tliet snin ta' qabel, netti minn kull fidi matul il-perijodu.

Eżempju 7

Fatti

- A18 L-entità hi bank kooperattiv. Il-liġi lokali li tirregola l-operat tal-banek kooperattivi tgħid li mill-inqas 50 fil-mija ta' "l-obbligazzjonijiet pendenti" (terminu definit fir-regolamenti biex jiġu inkluzi l-kontijiet tal-ishma tal-membri) totali tal-entità għandhom ikunu fis-sura ta' kapital imhallas tal-membri. L-effett tar-regolament hu li jekk l-obbligazzjonijiet pendenti kollha tal-kooperattiva jkun fil-forma ta' ishma tal-membri, hi tkun kapaċi li tiffidihom kollha. Fil-31 ta' Dicembru 20X1, l-entità għandha obbligazzjonijiet pendenti totali ta' CU200 000, li minnhom CU125 000 jirrapprezentaw il-kontijiet tal-ishma tal-membri. It-termini tal-kontijiet tal-ishma tal-membri jippermettu lid-detentur li jifdihom mingħajr avvż u m'hemmx limitazzjonijiet fuq il-fidi fl-istatut tal-entità.

Klassifikazzjoni

- A19 F'dan l-eżempju l-ishma tal-membri huma kklassifikati bhala obbligazzjonijiet finanzjarji. Il-projbizzjoni tal-fidi hi simili ghar-restrizzjonijiet deskritti fil-paragrafi 19 u AG25 tal-IAS 32. Ir-restrizzjoni hi limitazzjoni kundizzjonali fuq l-abilità tal-entità li thallas l-ammont dovut fuq obbligazzjoni finanzjarja, i.e. huma jimpedixxu l-hlas tal-obbligazzjoni biss jekk kundizzjonijiet speċifiċi jiġu ssodisfati. B'mod iktar speċifiku, l-entità tista' tkun mehtieġa li tifti l-ammont kollu ta' ishma tal-membri (CU125 000) jekk hi thallas l-obbligazzjonijiet l-oħrajn kollha tagħha (CU75 000). Konsegwentement, il-projbizzjoni kontra l-fidi ma timpedixx lill-entità milli ġġarrab obbligazzjoni finanzjarja biex tifti aktar minn numru speċifiku ta' ishma tal-membri jew ammont ta' kapital imhallas. Din tippermetti lill-entità biss li tiddifferixxi l-fidi sakemm kundizzjoni tiġi ssodisfata, i.e. il-hlas mill-ġdid ta' obbligazzjonijiet oħrajn. Ishma tal-membri f'dan l-eżempju mhumiex soġġetti għal projbizzjoni mhux kundizzjonali kontra l-fidi u huma għalhekk ikklassifikati bhala obbligazzjonijiet finanzjarji.

INTERPRETAZZJONI 4 TAL-IFRIC

Kif Tiddetermina jekk Arranġament fihx Kuntratt ta' Kera

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 16 *Proprietà, Impjant u Tagħmir* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 38 *Assi Intangibbli* (kif rivedut fl-2004)

SFOND

- 1 Entità tista' tidhol f'arranġament, li jinkludi tranżazzjoni jew serje ta' tranżazzjonijiet relatati, li ma jhdux il-forma legali ta' kuntratt ta' kera iżda li jwasslu għal dritt tal-użu ta' assi (eż. entrata ta' proprietà, impjanti u tagħmir), għal pagament jew serje ta' pagamenti. Eżempji ta' arranġamenti fejn entità wahda (il-fornitur) tista' twassal għal dritt bħal dan għall-użu ta' assi lil entità oħra (ix-xerrej), ta' spiss flimkien ma' servizzi relatati, li jinkludu:
  - arranġamenti ta' għoti ta' xogħol b'kuntratt lil terzi (eż. l-għoti ta' xogħol lil terzi ta' funzjonijiet ta' pproċessar ta' data ta' entità).
  - arranġamenti fl-industrija tat-telekomunikazzjoni, fejn il-fornituri tal-kapaċità tan-*network* jidhlu f'kuntratti biex jipprovdu lix-xerrejja bi drittijiet għal kapaċità.
  - kuntratti *take-or-pay* jew simili, fejn ix-xerrejja jridu jhallsu pagamenti speċifiċi minghajr ma jinghata kas dwar jekk jirċevux il-kunsinna tal-prodotti jew servizzi li għalihom sar kuntratt (eż. kuntratt *take-or-pay* biex tiġi akkwistata sostanzjalment il-produzzjoni kollha ta' generatur tal-elettriku ta' fornitur).
- 2 Din l-Interpretazzjoni tippovdi gwida biex jiġi ddeterminat jekk arranġamenti bħal dawn humiex, jew fihomx, kuntratti ta' kera li jistgħu jiġu rrapportati b'konformità mal-IAS 17. Ma tippovdix gwida għad-determinazzjoni kif kuntratt ta' kera bħal dan għandu jiġi kklassifikat taht dak l-Istandard.
- 3 Fxi arranġamenti, l-assi bażiku li hu s-sugġett tal-kuntratt ta' kera hu porzjon ta' assi ikbar. Din l-Interpretazzjoni ma tindirizzax kif tiddetermina meta porzjon ta' assi ikbar hu fih innifsu l-assi bażiku bl-iskop li jiġi applikat l-IAS 17. Madankollu, arranġamenti li fihom l-assi bażiku jkun jirrapprezenta unità ta' kont jew fl-IAS 16 jew l-IAS 38 huma fl-ambitu ta' din l-Interpretazzjoni.

AMBITU

- 4 Din l-Interpretazzjoni ma tapplikax għal arranġamenti li huma, jew fihom, kuntratti ta' kera li huma esklużi mill-ambitu tal-IAS 17.

KWISTJONIJIET

- 5 Il-kwistjonijiet indirizzati f'din l-Interpretazzjoni huma:
  - (a) kif tiddetermina jekk arranġament hu, jew fihx, kuntratt ta' kera kif definit fl-IAS 17;
  - (b) meta stima jew stima mill-ġdid ta' jekk arranġament hu, jew fihx, kuntratt ta' kera għandhom isiru; u
  - (c) jekk arranġament hu, jew fihx, kuntratt ta' kera, kif il-pagamenti għal kuntratt ta' kera għandhom jiġu separati mill-pagamenti għall-elementi l-oħrajn kollha fl-arranġament.

KONSENSUS

Kif tiddetermina jekk arranġament huwiex, jew fihx, kuntratt ta' kera

- 6 Biex wiehed jiiddetermina jekk arranġament hu, jew fihx, kuntratt ta' kera, dan għandu jiġi bbażat fuq is-sustanza tal-arranġament u jehtieg stima ta' jekk:
  - (a) it-tweqqiq tal-arranġament jiddependi mill-użu ta' assi jew assi speċifiċi (l-assi); u

- (b) l-arranġament iwassal għal dritt tal-użu ta' assi.

It-tweġġiq tal-arranġament jiddependi mill-użu ta' assi speċifiku

- 7 Għalkemm assi speċifiku jista' jkun identifikat b'mod speċifiku fl-arranġament, ma jkunx is-suġġett ta' kuntratt ta' kera jekk it-tweġġiq tal-arranġament ma jiddependix fuq l-użu tal-assi speċifiku. Pereżempju, jekk il-fornitur hu obbligat li jikkunsinna kwantità ta' oġġetti jew servizzi u għandu d-dritt u l-hila li jipprovi dawk l-oġġetti jew servizzi bl-użu ta' assi oħrajn li mhumiex speċifikati fl-arranġament, allura t-tweġġiq tal-arranġament ma jkunx jiddependi fuq l-assi speċifiku u l-arranġament ma jkunx fih kuntratt ta' kera. Obbligu ta' garanzija li jippermetti jew jehtieg is-sostituzzjoni tal-istess assi jew assi simili meta l-assi speċifiku ma jkunx jahdem sew, ma jimpedixxix it-trattament ta' kuntratt ta' kera. Barra minn hekk, provvedimenti kuntrattwali (kontingenti jew le) li jippermetti jew jehtieg lill-fornitur li jissostitwixxi assi oħrajn għal xi raġuni, f'xi, jew wara, data speċika, ma jimpedixxix it-trattament tal-kuntratt ta' kera qabel id-data tas-sostituzzjoni.
- 8 Assi jkun speċifikat b'mod impliċitu jekk, pereżempju, il-fornitur jkun is-sid jew ikollu kuntratt ta' kera fuq assi wiehed biss li bih irid jissodisfa l-obbligu u ma jkunx ekonomikament vijabbli jew prattikabbli għal fornitur li jwettaq l-obbligazzjoni tiegħu bl-użu ta' assi alternattivi.

Arranġament jagħti dritt tal-użu tal-assi

- 9 Arranġament jagħti d-dritt tal-użu tal-assi jekk l-arranġament jagħti lix-xerrej (kerrej) id-dritt li jikkontrolla l-użu tal-assi bażiku. Id-dritt tal-kontroll tal-użu tal-assi bażiku jingħata jekk xi waħda minn dawn il-kondizzjonijiet li ġejjin tiġi ssodisfata:
- (a) Ix-xerrej għandu l-hila jew id-dritt li jopera l-assi jew li jwassal lill-oħrajn biex joperaw lill-assi bil-mod li hu jiddetermina filwaqt li jikseb u jikkontrolla iktar minn ammont insinifikanti tal-produzzjoni jew xi utilità oħra tal-assi.
- (b) Ix-xerrej għandu l-hila jew id-dritt li jikkontrolla l-aċċess fiżiku għall-assi bażiku filwaqt li jikseb u jikkontrolla iktar minn ammont insinifikanti tal-produzzjoni jew xi utilità oħra tal-assi.
- (c) Fatti u ċirkustanzi jindikaw li jkun hemm possibbiltà remota li parti waħda jew iżjed, minbarra x-xerrej, ser tikseb u tikkontrolla iktar minn ammont insinifikanti tal-produzzjoni jew xi utilità oħra li ser tiġi prodotta jew iġġenerata mill-assi matul it-terminu tal-arranġament, u l-prezz li x-xerrej ser iħallas għall-produzzjoni ma jkunx stipulat kuntrattwalment għal kull unità ta' produzzjoni u lanqas hu daqs il-prezz tas-suq għal kull unità ta' produzzjoni fil-hin tal-kunsinna tal-produzzjoni.

Stima jew stima mill-ġdid ta' jekk arranġament hux, jew jinkludix, kuntratt ta' kera

- 10 L-istima ta' jekk arranġament fihx kuntratt ta' kera għandha ssir fil-bidu tal-arranġament, u tkun l-iktar waħda kmieni mid-data tal-arranġament u d-data tal-impenn mill-partijiet għat-termini prinċipali tal-arranġament, fuq il-bażi tal-fatti u ċ-ċirkustanzi kollha. Stima mill-ġdid dwar jekk l-arranġament fihx kuntratt ta' kiri għandha sir biss jekk xi waħda minn dawn iċ-ċirkustanzi tkun issodisfata:
- (a) Hemm bidla fit-termini kuntrattwali, hliet meta l-bidla ggedded jew testendi biss l-arranġament.
- (b) Għażla ta' tiġdid tiġi eżerċitata jew isir ftehim għal estensjoni bejn il-partijiet tal-arranġament, hliet jekk it-terminu tat-tiġdid jew estensjoni kienet inkluża inizjalment fit-terminu tal-kuntratt ta' kera b'konformità mal-paragrafu 4 fl-IAS 17. Tiġdid jew estensjoni tal-arranġament li ma tinkludix modifika fl-ebda wiehed mit-termini fl-arranġament oriġinali qabel it-tmiem tat-terminu tal-arranġament oriġinali għandhom jiġu evalwati tahtil-paragrafi 6–9 biss fir-rigward tal-perijodu tat-tiġdid jew estensjoni.
- (c) Hemm bidla fid-determinazzjoni ta' jekk it-tweġġiq jiddependix fuq assi speċifiku.
- (d) Hemm bidla sostanzjali fl-assi, pereżempju bidla fiżika sostanzjali fil-proprietà, impjanti u taġħmir.
- 11 Stima mill-ġdid ta' arranġament għandha tkun ibbazata fuq il-fatti u ċirkustanzi fid-data tal-istima mill-ġdid, li tinkludi t-terminu li jkun fadal tal-arranġament. Bidliet fl-istima (pereżempju, l-ammont stmat tal-produzzjoni li trid tiġi kkunsinnata lix-xerrej jew xerrejja potenzjali oħrajn) ma tikkagunax stima mill-ġdid. Jekk arranġament ikun stmat mill-ġdid u jkun iddeterminat li jkun fih kuntratt ta' kera (jew li ma jkunx fih kuntratt ta' kera), il-kontabilità tal-kuntratt ta' kera għandha tiġi applikata (jew tieqaf milli tiġi applikata) minn:
- (a) fil-każ ta' (a), (c) jew (d) f'paragrafu 10, meta l-bidla fiċ-ċirkustanzi li twassal għal stima mill-ġdid isseħh;

(b) fil-każ ta' (b) f'paragrafu 10, il-bidu tat-tigdid jew il-perijodu tal-estensjoni.

Kif tissepara l-pagamenti għal kuntratt ta' kera minn pagamenti oħrajn

- 12 Jekk arrangament ikun fih kuntratt ta' kera, il-partijiet fl-arrangament għandhom japplikaw ir-rekwiżiti fl-IAS 17 għall-element tal-kuntratt ta' kera fl-arrangament, hlief jekk ikunu eżentati minn dawk ir-rekwiżiti b'konformità mal-paragrafu 2 fl-IAS 17. Għaldaqstant, jekk arrangament ikun fih kuntratt ta' kera, dak il-kuntratt ta' kera għandu jiġi kklassifikat bħala kiri finanzjarju jew kiri operattiv b'konformità mal-paragrafi 7-19 fl-IAS 17. Elementi oħrajn tal-arrangament li mhumiex fl-ambitu tal-IAS 17 għandhom jiġu rrapportati b'konformità ma' Standards oħrajn.
- 13 Bl-iskop li jiġu applikati r-rekwiżiti fl-IAS 17, il-pagamenti u korrispettivi oħrajn meħtieġa mill-arrangament għandhom jiġu separati fil-bidu tal-arrangament jew meta ssir stima tal-arrangament f'dawk għall-kuntratt ta' kera u dawk għal elementi oħrajn fuq il-bażi tal-valuri ġusti tagħhom. Il-pagamenti minimi tal-kuntratt ta' kera kif definiti f'paragrafu 4 fl-IAS 17 jinkludu biss il-pagamenti għall-kuntratt ta' kera (i.e. id-dritt li l-assi jintuża) u jeskludu pagamenti għal elementi oħrajn fl-arrangament (eż. għal servizzi u l-kost tal-*inputs*).
- 14 Fxi każijiet, is-separazzjoni l-pagamenti għal kuntratt ta' kera minn pagamenti għal elementi oħrajn fl-arrangament ser tkun teħtieġ li x-xerrej juża teknika tal-istima. Pereżempju, xerrej jista' jistma l-pagamenti għal kuntratt ta' kera b'referenza għal ftehim ta' kuntratt ta' kera għal assi komparabbli li ma fihx elementi oħrajn, jew billi jistma l-pagamenti għall-elementi oħrajn fl-arrangament b'referenza għal ftehim komparabbli u mbagħad billi jnaqqas dawn il-pagamenti mill-pagamenti totali taht l-arrangament.
- 15 Jekk xerrej jikkonkludi li jkun imprattikabbli li jissepara l-pagamenti b'mod ta' min jorbot fuqu, huwa għandu:
- (a) fil-każ ta' kera finanzjarja, jirrikonoxxi assi u obbligju f'ammont li jkun daqs il-valur ġust tal-assi bażiku li kien identifikat f'paragrafi 7 u 8 bħala s-sugġett tal-kuntratt ta' kera. Sussegwentement l-obbligju jiġi mnaqqas hekk kif il-pagamenti jsiru u debitu tal-finanzi imputat fuq l-obbligju jiġi rikonoxxut billi tintuża r-rata tal-imghax fuq is-self li tinkrementa tax-xerrej. ⁽¹⁾
  - (b) fil-każ ta' kera operattiva, jittratta l-pagamenti kollha taht l-arrangament bħala pagamenti ta' kera bl-iskop li jikkonforma mar-rekwiżiti tal-iżvelar fl-IAS 17, iżda
    - (i) jiżvela dawk il-pagamenti separatament mill-pagamenti minimi tal-kuntratt ta' kera ta' arrangamenti oħrajn li ma jinkludux pagamenti għal elementi li mhumiex kuntratti tal-kera, u
    - (ii) jiddikjara li l-pagamenti żvelati jinkludu wkoll pagamenti għal elementi fl-arrangament li mhumiex kuntratti tal-kera.

DATA EFFETTIVA

- 16 Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hi inkoraġġita. Jekk entità tapplika din l-Interpretazzjoni għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2006, hija għandha tiżvela dak il-fatt.

TRANŻIZZJONI

- 17 L-IAS 8 jispecifika kif entità tapplika bidla fil-politika tal-kontabilità li tirriżulta mill-applikazzjoni inizjali ta' Interpretazzjoni Entità mhix meħtieġa li tkun konformi ma' dawn ir-rekwiżiti meta tapplika għall-ewwel darba din l-Interpretazzjoni. Jekk entità tuża din l-eżenzjoni, għandha tapplika l-paragrafi 6-9 tal-Interpretazzjoni għal arrangamenti eżistenti fil-bidu tal-iktar perijodu bikri li għalih informazzjoni komparattiva taht l-IFRSs tkun ippreżentata fuq il-bażi tal-fatti u ċ-ċirkustanzi eżistenti fil-bidu tal-perijodu.

⁽¹⁾ i.e. ir-rata tal-imghax fuq is-self li tinkrementa tal-kerrej kif iddefinita fil-paragrafu 4 tal-IAS 17.

INTERPRETAZZJONI 5 TAL-IFRIC

Drittijiet għal Interessi li jirriżultaw mid-Dekummissjonament, Restawrazzjoni u Fondi għar-Riabilitazzjoni Ambjentali

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*
- L-IAS 28 *Investimenti f'Kumpaniji Assoċjati*
- L-IAS 31 *Interessi f'Impriži Kongunti*
- L-IAS 37 *Provedimenti, Obbligazzjonijiet Kontinġenti u Assi Kontinġenti*
- L-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonossiment u Kejl (kif irriedut fl-2003)*
- Is-SIC12 *Konsolidament – Entitajiet b'Għan Speċjali (kif irriedut fl-2004)*

SFOND

- 1 L-iskop tal-fondi għad-dekummissjonament, restawr u riabilitazzjoni ambjentali, minn hawn 'il quddiem imsejha bhala "fondi tad-dekummissjonament" jew "fondi", hu li jifred l-assi biex jiffinanzja xi whud jew l-kosti kollha tad-dekummissjonament ta' impjant (bhal impjant nukleari) jew ċertu tagħmir (bhal karozzi), jew li jittiehed impenn ta' riabilitazzjoni ambjentali (bhat-tindif ta' ilma mnigġes jew ir-restawr ta' art li fiha kien hemm il-minjieri), flimkien imsejha bhala "dekummissjonament".
- 2 Kontribuzzjoni għal dawn il-fondi tista' tkun volontarja jew meħtieġa minn regolament jew liġi. Il-fondi jista' jkollhom wahda minn dawn l-istrutturi li ġejjin:
  - (a) fondi li huma stabbiliti minn kontributor wiehed li jiffinanzja l-obbligi tad-dekummissjonament tiegħu, kemm jekk dan ikun għal sit wiehed partikulari, jew għal numru ta' siti mferrxa ġeografikament.
  - (b) fondi li huma stabbiliti b'kontributori multipli biex jiffinanzjaw l-obbligi tagħhom individwali jew kongunti tad-dekummissjonament, meta l-kontributori huma intitolati għar-rimborz tal-ispejjeż tad-dekummissjonament, sal-punt li ma jaqbiżx il-kontribuzzjonijiet tagħhom flimkien ma' kull qligħ attwali fuq dawk il-kontribuzzjonijiet, nieqes is-sehem tagħhom tal-kosti tal-amministrazzjoni tal-fond. Il-kontributori jista' jkollhom l-obbligu li jagħtu kontribuzzjonijiet addizzjonali, pereżempju, fil-każ tal-falliment ta' kontributor iehor.
  - (c) fondi li huma stabbiliti b'kontributori multipli biex jiffinanzjaw l-obbligi tagħhom individwali jew kongunti tad-dekummissjonament meta l-livell meħtieġ tal-kontribuzzjoniet hu bbażat fuq l-attività kurrenti ta' kontributor u l-benefiċċju miksub minn dak il-kontributor hu bbażat fuq attività tiegħu fil-passat. F'każijiet bħal dawn ikun hemm il-potenzjal ta' nuqqas ta' qbil fl-ammont ta' kontribuzzjonijiet li saru minn kontributor (ibbażati fuq l-attività kurrenti) u l-valur li jingab mill-fond (ibbażat fuq l-attività fil-passat).
- 3 Fondi bħal dawn ġeneralment għandhom dawn il-karatteristiċi li ġejjin:
  - (a) il-fond hu amministrat separatament minn *trustees* indipendenti.
  - (b) entitajiet (kontributori) jagħtu l-kontribuzzjonijiet lill-fond, li jiġu investiti ffirxa ta' assi li jistgħu jinkludu kemm strumenti ta' dejn u kemm azzjonarji, u li jkunu disponibbli biex jgħinu fil-hlas tal-kosti tal-kontributori għad-dekummissjonament. It-*trustees* jiddeterminaw kif il-kontribuzzjonijiet jiġu investiti, fil-limitazzjonijiet stipulati mid-dokumenti li jiggvernaw il-fond u kull leġislazzjoni jew regolamenti oħrajn applikabbli.
  - (c) il-kontributori jzommu l-obbligu li jhallsu l-kosti tad-dekummissjonament. Madankollu, il-kontributori jkunu jistgħu jiksbu rimborz tal-kosti tad-dekummissjonament mill-fond sal-inqas mill-kosti tad-dekummissjonament li jsiru u s-sehem tal-kontributor tal-assi tal-fond.
  - (d) il-kontributori jista' jkollhom aċċess ristrett jew l-ebda aċċess għall-bilanċ favorevoli ta' assi tal-fond iktar minn dawk użati biex jissodisfaw il-kosti eliġibbli tad-dekummissjonament.

AMBITU

- 4 Din l-Interpretazzjoni tapplika għal kontabilità fir-rapporti finanzjarji ta' kontributor għal interessi li jirriżultaw minn fondi għad-dekummissjonament li jkollhom iż-żewġ karatteristiċi li ġejjin:
- (a) l-assi huma amministrati separatament (jew billi jinżammu f'entità legali separata jew bhala assi mifruda fi hdan entità oħra); u
  - (b) id-dritt ta' kontributor li jkollu aċċess għall-assi jkun ristrett.
- 5 Interess residwu f'fond li jestendi lil hinn minn dritt għar-rimborż, bħal dritt kuntrattwali għad-distribuzzjonijiet għaladarba d-dekummissjonament ikun tlesta jew meta l-fond ma jibqax jiffunzjona, jista' jkun strument azzjonarju fl-ambitu tal-IAS 39 u mhux fl-ambitu ta' din l-Interpretazzjoni.

KWISTJONIJIET

- 6 Il-kwistjonijiet indirizzati f'din l-Interpretazzjoni huma:
- (a) kif għandu kontributor jirrapporta l-interess tiegħu f'fond?
  - (b) meta kontributor ikollu obbligu li jagħti kontribuzzjonijiet addizzjonali, pereżempju, fil-każ tal-falliment ta' kontributor iehor, kif irid jiġi rrapportat dak l-obbligu?

KONSENSUS

Kif għandu jiġi rrapportat l-interess f'fond

- 7 Il-kontributor għandu jirrikonoxxi l-obbligu tiegħu li jhallas il-kosti tad-dekummissjonament bhala obligazzjoni u jirrikonoxxi l-interess tiegħu fil-fond separatament, hlief jekk il-kontributor ma jkunx reponsabbli li jhallas il-kosti tad-dekummissjonament anki jekk il-fond jonqos milli jhallas.
- 8 Il-kontributor għandu jiddetermina jekk għandux kontroll, kontroll kongunt jew influwenza sinifikanti fuq il-fond b'referenza għall-IAS 27, l-IAS 28, l-IAS 31 u SIC-12. Jekk ikollu, il-kontributor għandu jirrapporta l-interess tiegħu fil-fond b'konformità ma' dawk l-istandards.
- 9 Jekk kontributor m'għandux kontroll, kontroll kongunt jew influwenza sinifikanti fuq il-fond, il-kontributor għandu jirrikonoxxi d-dritt li jirċievi rimborż mill-fond bhala rimborż b'konformità mal-IAS 37. Dan ir-rimborż għandu jiġi mkejjel skont l-inqas minn:
- (a) l-ammont tal-obbligi rikonoxxuti tad-dekummissjonament; u
  - (b) is-sehem tal-kontributor tal-valur ġust tal-assi netti tal-fond attribwibbli lill-kontributori.

Bidliet fil-valur miżmum fil-kotba tad-dritt li tirċievi rimborż, minbarra l-kontribuzzjonijiet lill-fond, u pagamenti minnu, għandhom jiġu rikonoxxuti fil-profitt jew telf fil-perijodu li fih isehhu dawn il-bidliet.

Kif tirrapporta obbligi biex tagħti kontribuzzjonijiet addizzjonali

- 10 Meta kontributor ikollu obbligu li jagħti kontribuzzjonijiet addizzjonali potenzjali, pereżempju, fil-każ tal-falliment ta' kontributor iehor jew jekk il-valur tal-assi tal-investiment li jkollu l-fond jonqos sal-punt li ma jkunux biżżejjed biex jissodisfaw l-obbligi tar-rimborż tal-fond, dan l-obbligu hu obligazzjoni kontingenti li hi fl-ambitu tal-IAS 37. Il-kontributor għandu jirrikonoxxi obligazzjoni biss jekk ikun probabbli li jkunu ser isiru kontribuzzjonijiet addizzjonali.

Żvelar

- 11 Kontributor għandu jiżvela n-natura tal-interess tiegħu f'fond u kull restrizzjoni ta' aċċess għall-assi fil-fond.
- 12 Meta kontributor ikollu obbligu li jagħti kontribuzzjonijiet addizzjonali potenzjali li mhumiex rikonoxxuti bhala obligazzjoni (ara l-paragrafu 10), dan għandu jagħmel l-iżvelar meħtieġ mill-paragrafu 86 tal-IAS 37.
- 13 Meta kontributor jirrapporta l-interess tiegħu fil-fond b'konformità mal-paragrafu 9, dan għandu jagħmel l-iżvelar meħtieġ mill-paragrafu 85(c) tal-IAS 37.

DATA EFFETTIVA

- 14 Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2006 jew wara. Applikazzjoni aktar bikrija hi inkoraġġita. Jekk entità tapplika din l-Interpretazzjoni għall-perijodu li jibda qabel l-1 ta' Jannar 2006, għandha tiżvela dan il-fatt.

TRANŻIZZJONI

- 15 Bidliet fil-politika tal-kontabilità għandhom jiġu rrapportati b'konformità mar-rekwiżiti tal-IAS 8.

INTERPRETAZZJONI 6 TAL-IFRIC

Obbligazzjonijiet li jinholqu mill-Parteċipazzjoni f'Suq Speċifiku — Skart ta' Tagħmir Elettroniku u Elettriku

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 37 *Provedimenti, Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*

SFOND

- 1 Il-paragrafu 17 tal-IAS 37 jispeċifika li avveniment li jobbliga hu avveniment li jwassal għal obbligu preżenti li entità m'għandhiex alternattiva realistika għajr il-hlas tiegħu.
- 2 Il-paragrafu 19 tal-IAS 37 jgħid li l-provedimenti huma rikonoxxuti biss għal 'obbligi li ġejjin minn avvenimenti passati li jeżistu indipendentement mill-azzjonijiet futuri tal-entità'.
- 3 Id-Direttiva tal-Unjoni Ewropea dwar Skart ta' Tagħmir Elettriku u Elettroniku (WE&EE), li tirregola l-gbir, it-trattament, l-irkupru u r-rimi li jirrispetta lill-ambjent ta' tagħmir skartat, qanqlet kwistjonijiet dwar meta l-obbligazzjoni għad-dekummissjoni tal-WE&EE għandha tkun rikonoxxuta. Id-Direttiva tagħmel distinzjoni bejn skart 'għdid' u 'storiku' u bejn skart li ġej minn djar privati u skart li ġej minn sorsi li m'humiex djar privati. Skart għdid huwa relatat ma' prodotti mibjugħa wara t-3 ta' Awissu 2005. It-tagħmir tad-dar mibjugħ qabel dik id-data hu kkunsidrat li jiġġenera skart storiku għall-iskopijiet tad-Direttiva.
- 4 Id-Direttiva tgħid li l-kost tal-ġestjoni tal-iskart għat-tagħmir storiku tad-dar għandhom jagħmlu tajjeb għalih il-produtturi ta' dak it-tip ta' tagħmir li jkunu fis-suq matul perijodu li jkun speċifikat fil-leġiżlazzjoni applikabbli ta' kull Stat Membru (il-perijodu tal-kejl). Id-Direttiva tgħid li kull Stat Membru għandu jstabbilixxi mekkanizmu li jwassal lill-produtturi sabiex jikkontribwixxu għall-kosti b'mod proporzjonali 'perezempju, fi proporzjon mas-sehem rispettiv tagħhom tas-suq skont it-tip tat-tagħmir'.
- 5 Diversi termini użati fl-Interpretazzjoni bħalma huma "sehem mis-suq" u "perijodu tal-kejl" jistgħu jkunu ddefiniti b'mod differenti hafna fil-leġiżlazzjoni applikabbli tal-Istati Membri individwali. Perezempju, it-tul tal-perijodu tal-kejl jista' jkun ta' sena jew xahar biss. B'mod simili, il-kejl tas-sehem mis-suq u l-formuli għall-komputazzjoni tal-obbligu jistgħu jkunu differenti fil-leġiżlazzjonijiet varji nazzjonali. Madankollu, dawn l-eżempji kollha jaffettwaw biss il-kejl tal-obbligazzjoni, li mhumiex fl-ambitu tal-Interpretazzjoni.

AMBITU

- 6 Din l-Interpretazzjoni tipprovdi gwida dwar ir-rikonoxximent, fir-rapporti finanzjarji tal-produtturi, tal-obbligazzjonijiet tal-ġestjoni tal-iskart skont id-Direttiva tal-UE dwar il-WE&EE fir-rispett tal-bejgħ ta' tagħmir tad-dar storiku.
- 7 L-Interpretazzjoni la tindirizza skart għdid u lanqas skart storiku minn sorsi li mhumiex djar privati. L-obbligazzjoni għal dak it-tip ta' ġestjoni ta' skart hija koperta b'mod adegwat fl-IAS 37. Madankollu, jekk fil-leġiżlazzjoni nazzjonali, skart għdid minn djar privati jiġi ttrattat b'mod simili għal skart storiku minn djar privati, il-prinċipji tal-Interpretazzjoni japplikaw b'referenza għall-ġerarkija fil-paragrafi 10–12 tal-IAS 8. Il-ġerarkija tal-IAS 8 hija wkoll rilevanti għal regolamenti oħra li jimponu obbligi b'mod li huwa simili għall-mudell ta' attribuzzjoni tal-kosti speċifikat fid-Direttiva tal-UE.

KWISTJONI

- 8 L-IFRIC kien mitlub jiddetermina fil-kuntest tad-dekummissjonar tal-WE&EE x'jikkostitwixxi l-avveniment ta' obbligu skont il-paragrafu 14(a) tal-IAS 37 għar-rikonoxximent ta' obbligazzjoni għall-kosti tal-ġestjoni tal-iskart:
  - il-manifattura jew il-bejgħ tat-tagħmir tad-dar storiku?
  - il-parteċipazzjoni fis-suq waqt il-perijodu tal-kejl?
  - it-tigrib ta' spejjeż fit-tweqqif ta' attivitajiet tal-ġestjoni tal-iskart?

KONSENSUS

- 9 L-avveniment li johloq obbligu skont il-paragrafu 14(a) tal-IAS 37 huwa l-partecipazzjoni fis-suq matul il-perijodu tal-kejl. Bhalo konsegwenza, obbligazzjoni għall-kosti tal-ġestjoni tal-iskart għat-tagħmir storiku tad-dar ma tinholoqx mal-manifattura jew il-bejgħ tal-prodotti. Minhabba li l-obbligu għat-tagħmir storiku tad-dar hu marbut mal-partecipazzjoni fis-suq matul il-perijodu tal-kejl, pjuttost milli mal-produzzjoni jew il-bejgħ tal-oġġetti li għandhom jintremew, m'hemmx obbligu jekk u sakemm ma jkunx hemm sehem mis-suq matul il-perijodu tal-kejl. Iż-żmien meta jsehh tal-avveniment li jobbliga jista' jkun wkoll indipendenti mill-perijodu partikolari li fih isiru l-attivitajiet biex issir il-ġestjoni tal-iskart u jkunu mgarrba l-kosti relatati.

DATA EFFETTIVA

- 10 Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni għall-perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Diċembru 2005 jew wara. Applikazzjoni iktar bikrija hija mhegga. Jekk entità tapplika l-Interpretazzjoni għall-perijodu li jibda qabel l-1 ta' Diċembru 2005, għandha tiżvela dan il-fatt.

TRANŻIZZJONI

- 11 Il-kontabilità għall-bidliet fil-politika ta' kontabilità għandha ssir skont l-IAS 8.

INTERPRETAZZJONI 7 TAL-IFRIC

Kif Tapplika l-Metodu tad-Dikjarazzjoni b'mod Ġdid taht l-IAS 29 Rappurtaġġ Finanzjarju f'Ekonomiji Iperinflazzjonarji

REFERENZI

- L-IAS 12 Taxxi fuq id-Dhul
- L-IAS 29 Rappurtaġġ Finanzjarju f'Ekonomiji Iperinflazzjonarji

SFOND

- 1 Din l-Interpretazzjoni tagħti gwida dwar kif għandhom jiġu applikati r-rekwiżiti tal-IAS 29 f' perijodu ta' rappurtaġġ fejn entità tidentifika ⁽¹⁾ l-eżistenza ta' iperinflazzjoni fl-ekonomija tal-munita funzjonali tagħha, meta dik l-ekonomija ma kinitx iperinflazzjonarja fil-perijodu preċedenti, u b'hekk l-entità tiddikjara b'mod ġdid ir-rapporti finanzjarji tagħha skont l-IAS 29.

KWISTJONIJIET

- 2 Il-kwistjonijiet indirizzati f'din l-Interpretazzjoni huma:
  - (a) kif għandu jiġi interpretat ir-rekwiżit '...iddikjarati f'termini tal-unità ta' kejl kurrenti fid-data tal-karta ta' bilanċ' fil-paragrafu 8 tal-IAS 29 meta entità tapplika dak l-Istandard?
  - (b) entità kif għandha tagħti rendikont għal entrati ta' ftuh ta' taxxa differita meta tiddikjara b'mod ġdid ir-rapporti finanzjarji tagħha?

KONSENSUS

- 3 Fil-perijodu ta' rappurtaġġ li fih entità tidentifika l-eżistenza tal-iperinflazzjoni fl-ekonomija tal-munita funzjonali tagħha, meta ma kinitx iperinflazzjonarja fil-perijodu preċedenti, l-entità għandha tapplika r-rekwiżiti tal-IAS 29 bħallikieku l-ekonomija minn dejjem kienet iperinflazzjonarja. Għalhekk, fir-rigward ta' figuri mhux monetarji mkejla skont il-kost storiku, il-karta tal-bilanċ tal-ftuh tal-entità fil-bidu tal-perijodu l-aktar bikri pprezentat fir-rapporti finanzjarji għandha tkun iddikjarata b'mod ġdid biex tirrifletti l-effett tal-inflazzjoni mid-data li fiha l-assi kienu ġew akkwistati u l-obbligazzjonijiet ġew imġarrba jew merfugħa sad-data tal-karta tal-bilanċ tal-ghelug tal-perijodu tar-rappurtaġġ. Għall-effetti mhux monetarji miżmuma fil-karta tal-bilanċ tal-ftuh f'ammonti li kienu kurrenti f'dati differenti minn dawk ta' meta ġew akkwistati jew imġarrba, dik id-dikjarazzjoni b'mod ġdid għandha tirrifletti minflok l-effett tal-inflazzjoni mid-dati ta' meta dawk l-ammonti miżmuma fil-kotba kienu ġew determinati sad-data tal-karta tal-bilanċ tal-ghelug tal-perijodu tar-rappurtaġġ.
- 4 Fid-data tal-karta tal-bilanċ tal-ghelug, l-entrati ta' taxxa differita jiġu rrikonossuti u mkejla skont l-IAS 12. Madankollu, il-figuri tat-taxxa differita fil-karta tal-bilanċ tal-ftuh għall-perijodu ta' rappurtaġġ għandhom jiġu stabbiliti skont kif ġej:
  - (a) l-entità terġa tkejjel il-figuri tat-taxxa differita skont l-IAS 12 wara li tkun iddikjarat b'mod ġdid l-ammonti nominali miżmuma fil-kotba tal-figuri tagħha mhux monetarji fid-data tal-karta tal-bilanċ tal-ftuh tal-perijodu ta' rappurtaġġ billi tapplika l-unità tal-kejl f'dik id-data.
  - (b) il-figuri ta' taxxa differita mkejla b'mod ġdid skont (a) huma ddikjarati b'mod ġdid biex juru l-bidla fl-unità tal-kejl mid-data tal-karta tal-bilanċ tal-ftuh tal-perijodu ta' rappurtaġġ sad-data tal-karta tal-bilanċ tal-ghelug ta' dak il-perijodu.

L-entità tapplika l-istrategġija f'(a) u (b) meta tiddikjara b'mod ġdid il-figuri tat-taxxa differita tal-karta tal-bilanċ tal-ftuh ta' kull perijodu komparattiv ipprezentat fir-rapporti finanzjarji ddikjarati b'mod ġdid għall-perijodu ta' rappurtaġġ li fih l-entità tapplika l-IAS 29.

(1) L-identifikazzjoni ta' iperinflazzjoni hija bbażata fuq il-ġudizzju għaqli ta' l-entità tal-kriterji li jinsabu fil-paragrafu 3 ta' l-IAS 29.

- 5 Wara li entità tkun iddikjarat b'mod ġdid ir-rapporti finanzjarji tagħha, il-figuri kollha korrispondenti fir-rapporti finanzjarji għal perijodu ta' rappurtaġġ sussegwenti, inklużi l-figuri ta' taxxa differita, huma ddikjarati b'mod ġdid permezz tal-applikazzjoni tal-bidla fl-unità tal-kejl għal dak il-perijodu ta' rappurtaġġ sussegwenti, biss għar-rapporti finanzjarji ddikjarati b'mod ġdid għall-perijodu ta' rappurtaġġ preċedenti.

DATA EFFETTIVA

- 6 Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni għall-perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Marzu 2006 jew wara. Applikazzjoni iktar bikrija hija mhegga. Jekk entità tapplika din l-Interpretazzjoni għal rapporti finanzjarji għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Marzu 2006, għandha tiżvela dan il-fatt.

INTERPRETAZZJONI 8 TAL-IFRIC

Ambitu tal-IFRS 2

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq l-Ishma*

SFOND

- 1 L-IFRS 2 japplika għal tranżazzjonijiet ta' pagament ibbażat fuq l-ishma li fihom l-entità tircievi jew takkwista prodotti jew servizzi. "Prodotti" jinkludu inventarji, prodotti li jiġu kkunsmati, proprjetà, impjanti u taġhmir, assi intangibbli u assi ohra mhux finanzjarji (L-IFRS 2, il-paragrafu 5). Għaldaqstant, hlief għal tranżazzjonijiet partikulari esklużi mill-ambitu tiegħu, l-IFRS 2 japplika għat-tranżazzjonijiet kollha li fihom l-entità tircievi assi jew servizzi mhux finanzjarji bħala korrispettiv għall-hruġ ta' strumenti azzjonarji tal-entità. L-IFRS 2 japplika wkoll għal tranżazzjonijiet li fihom l-entità gġarrab obligazzjonijiet, fir-rigward ta' prodotti u servizzi li tircievi, li jkunu bbażati fuq il-prezz (jew il-valur) tal-ishma tal-entità jew strumenti ohra azzjonarji tal-entità.
- 2 F'xi każijiet, iżda, jista' jkun diffiċli li wiehed juri li l-prodotti jew is-servizzi kienu (jew se jkunu) riċevuti. Pereżempju, entità tista' tagħti ishma lil organizzazzjoni ta' karità b'xejn. Normalment ma jkunx possibbli li wiehed jidentifika l-prodotti jew is-servizzi speċifiċi riċevuti bħala hlas għal tranżazzjoni bħal din. Jista' jkun hemm sitwazzjonijiet simili fi tranżazzjonijiet ma' partijiet ohra.
- 3 L-IFRS 2 jehtieg li t-tranżazzjonijiet fejn isiru pagamenti bbażati fuq l-ishma lill-impjegati jkunu mkejla b'referenza għall-valur ġust tal-pagamenti bbażati fuq l-ishma fid-data tal-ghotja (L-IFRS 2, il-paragrafu 11). ⁽¹⁾ Għalhekk, l-entità mhix mehtieġa li tkejjel direttament il-valur ġust tas-servizzi tal-impjegati li tircievi.
- 4 Għal tranżazzjonijiet li fihom isiru pagamenti bbażati fuq l-ishma lil partijiet li ma jkunux impjegati, l-IFRS 2 jispeċifika preżunzjoni konfutabbli li l-valur ġust tal-prodotti jew servizzi riċevuti jista' jkun stmat b'mod affidabbli. F'dawn is-sitwazzjonijiet, l-IFRS 2 jehtieg li t-tranżazzjoni tkun imkejla fuq il-valur ġust tal-prodotti jew tas-servizzi fid-data li fiha l-entità takkwista l-prodotti jew meta l-kontraparti tagħti s-servizz (L-IFRS 2, il-paragrafu 13). Għalhekk, hemm preżunzjoni bażika li l-entità tista' tidentifika l-prodotti jew is-servizzi riċevuti minn partijiet ohra barra mill-impjegati. Dan iqajjem il-kwistjoni jekk l-IFRS japplikax fin-nuqqas ta' prodotti jew servizzi identifikabbli. Dan min-naħa l-ohra jqajjem kwistjoni ohra: jekk l-entità tkun għamlet pagament ibbażat fuq l-ishma u l-korrispettiv identifikabbli riċevut (jekk ikun hemm) jidher li jkun anqas mill-valur ġust tal-pagament ibbażat fuq l-ishma, din is-sitwazzjoni tindika li jkunu ġew riċevuti prodotti jew servizzi, anki jekk ma jkunux identifikati b'mod speċifiku, u għalhekk li japplika l-IFRS 2?
- 5 Wiehed għandu jinnota li l-frazi "il-valur ġust tal-pagament ibbażat fuq l-ishma" tirreferi għall-valur ġust tal-pagament partikolari kkonċernat, ibbażat fuq l-ishma. Pereżempju, entità tista' tkun obligata permezz ta' leġislazzjoni mill-gvern biex toħroġ xi parti mill-ishma tagħha lil ċittadini ta' xi pajjiż partikolari, li jistgħu jkunu biss trasferiti lil ċittadini ohra ta' dak l-istess pajjiż. Restrizzjoni bħal din fuq it-trasferiment tista' taffettwa l-valur ġust tal-ishma kkonċernati, u għalhekk daww l-ishma jista' jkollhom valur ġust li jkun inqas mill-valur ġust li jista' jkollhom ishma bħalhom eżatt li ma jkollhomx restrizzjonijiet bħal dawn. F'din is-sitwazzjoni, kieku kellha tqum il-kwistjoni msemmija fil-paragrafu 4 fil-kontest tal-ishma ristretti, il-frazi "il-valur ġust tal-pagament ibbażat fuq l-ishma" tkun tirreferi għall-valur ġust tal-ishma ristretti, u mhux għall-valur ġust ta' ishma ohra li ma jkunux ristretti.

AMBITU

- 6 L-IFRS 2 japplika għal tranżazzjonijiet li fihom entità, jew l-azzjonisti tal-entità, ikunu taw strumenti azzjonarji ⁽²⁾, jew ikunu tgħabbew b'obligazzjoni li jittrasferixxu flus jew assi ohra għal ammonti li jkunu bbażati fuq il-prezz (jew il-valur) tal-ishma tal-entità jew ta' strumenti azzjonarji ohra tal-entità. Din l-Interpretazzjoni tapplika għal tranżazzjonijiet bħal dawn meta l-korrispettiv identifikabbli riċevut (jew li għad irid ikun riċevut) mill-entità, inkluzi flus u l-valur ġust ta' korrispettiv identifikabbli li ma jkunx fi flus (jekk ikun hemm), ikun jidher li hu anqas mill-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija jew mill-obbligazzjoni mġarrba. Madanakollu, din l-Interpretazzjoni ma applikax għal tranżazzjonijiet esklużi mill-ambitu tal-IFRS 2 skont il-paragrafi 3-6 ta' dak l-IFRS.

⁽¹⁾ Skont l-IFRS 2, kull referenza għal impjegati tinkludi wkoll lil daww kollha li jipprovdu servizzi simili.

⁽²⁾ Dawn jinkludu strumenti azzjonarji tal-entità, il-kumpanija prinċipali tal-entità u entitajiet ohra fl-istess grupp bħall-entità.

KWISTJONI

- 7 Il-kwistjoni indirizzata fl-Interpretazzjoni tirrigwarda jekk l-IFRS 2 japplikax għal tranżazzjonijiet li fihom l-entità ma tkunx tista' tidentifika speċifikament xi whud mill-prodotti jew mis-servizzi, jew inkella l-prodotti jew is-servizzi kollha, li tkun irċeviet.

KONSENSUS

- 8 L-IFRS 2 japplika għal tranżazzjonijiet partikolari li fihom prodotti jew servizzi jiġu riċevuti, bħal ma huma tranżazzjonijiet li fihom entità tirċievi prodotti jew servizzi bħala korrispettiv għal strumenti azzjonarji tal-entità. Dan jinkludi tranżazzjonijiet li fihom l-entità ma tkunx tista' tidentifika speċifikament xi whud mill-prodotti jew mis-servizzi, jew il-prodotti jew is-servizzi kollha, riċevuti.
- 9 Fin-nuqqas ta' prodotti jew servizzi speċifikament identifikabbli, ċirkostanzi oħra jistgħu jindikaw li jkunu ġew (jew se jkunu) riċevuti prodotti jew servizzi, u f'dak il-każ japplika l-IFRS 2. B'mod partikolari, jekk il-korrispettiv identifikabbli riċevut (jekk ikun hemm) ikun jidher li hu anqas mill-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji mogħtija, jew mill-obbligazzjoni mehuda, ċirkustanza bħal din tipikament tkun tindika li jkun ġie riċevut (jew se jkun riċevut) korrispettiv ieħor (jiġifieri prodotti jew servizzi mhux identifikabbli).
- 10 L-entità għandha tkejjel il-prodotti jew is-servizzi identifikabbli riċevuti skont l-IFRS 2.
- 11 L-entità għandha tkejjel il-prodotti jew is-servizzi mhux identifikabbli riċevuti (jew li għad jiġu riċevuti) bħala d-differenza bejn il-valur ġust tal-pagament ibbażat fuq l-ishma u l-valur ġust ta' kull prodott jew servizz identifikabbli riċevuti (jew li għad iridu jiġu riċevuti).
- 12 L-entità għandha tkejjel il-prodotti jew is-servizzi mhux identifikabbli riċevuti fid-data tal-ghotja. Madankollu, għal tranżazzjonijiet issaldati bi flus, l-obbligazzjoni għandha titkejjel mill-ġdid f'kull data ta' rappurtaġġ, sakemm din tiġi ssaldata.

DATA EFFETTIVA

- 13 Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni għall-perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Mejju 2006 jew wara. Applikazzjoni iktar bikrija hija mhegga. Jekk entità tapplika din l-Interpretazzjoni għall-perijodu li jibda qabel l-1 ta' Mejju 2006, għandha tiżvela dan il-fatt.

TRANŻIZZJONI

- 14 Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni b'mod retrospettiv skont ir-rekwiziti tal-IAS 8, soġġett għad-dispożizzjonijiet tranżitorji tal-IFRS 2.

INTERPRETAZZJONI 9 TAL-IFRIC**Rivalutazzjoni ta' Derivati Mdeffsa**

REFERENZI

- L-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*
- L-IFRS 1 *Adozzjoni għall-ewwel darba tal-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju*
- L-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji*

SFOND

- 1 L-IAS 39 il-paragrafu 10 jiddeskrivi derivat imdeffes bħala "komponent ta' strument ibridu (kombinat) li jinkludi wkoll kuntratt li jospita mhux derivat – bl-effett li uhud mill-flussi tal-flus tal-istrument kombinat ivarjaw b'mod simili għal derivat *stand-alone*."
- 2 L-IAS 39 il-paragrafu 11 jirrikjedi li derivat imdeffes ikun separat mill-kuntratt li jospita u meqjusa għall-iskop ta' kontabilità bħala derivat jekk, u biss jekk:
  - (a) il-karatteristiċi ekonomiċi u r-riskji tad-derivat imdeffes ma jkunux marbuta mill-qrib mal-karatteristiċi u r-riskji ekonomiċi tal-kuntratt li jospita;
  - (b) strument separat bl-istess termini bħad-derivat imdeffes ikun jissodisfa d-definizzjoni ta' derivat; u
  - (c) l-istrument ibridu (kombinat) ma jitkejjilx bil-valur ġust u bil-bidliet fil-valur ġust rikonoxxuti fil-profit jew telf (i.e. derivat mdeffes f'assi finanzjarju jew f'obbligazzjoni finanzjarja bil-valur ġust permezz tal-profit jew telf ma jkunx isseparat).

AMBITU

- 3 Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 4 u 5 hawn taħt, din l-Interpretazzjoni tapplika għad-derivati mdeffsa kollha fl-ambitu tal-IAS 39.
- 4 Din l-Interpretazzjoni ma tindirizzax kwistjonijiet ta' kejl mill-ġdid li jqumu minn rivalutazzjoni ta' derivati mdeffsa.
- 5 Din l-Interpretazzjoni ma tindirizzax l-akkwizizzjoni ta' kuntratti b'derivati mdeffsa f'kombinament ta' negozji, lanqas ir-rivalutazzjoni possibbli ta' tagħhom fid-data tal-akkwizizzjoni.

KWISTJONIJIET

- 6 L-IAS 39 jehtieg li entità, meta ssir parti kontraenti għall-ewwel darba, tivvaluta jekk xi derivati mdeffsa li jeżistu fil-kuntratt jinhtigux li jkunu separati mill-kuntratt li jospita u meqjusa għall-iskop ta' kontabilità bħala derivati taħt l-Istandard. Din l-Interpretazzjoni tindirizza l-kwistjonijiet li ġejjin:
  - (a) L-IAS 39 jitlob li tali valutazzjoni ssir biss meta l-entità ssir parti kontraenti għall-ewwel darba, jew għandha tkun ikkunsidrata mill-ġdid għal kemm idum il-kuntratt?
  - (b) Wiehed li jadotta l-IFRSs għall-ewwel darba għandu jagħmel il-valutazzjoni tiegħu fuq il-bażi tal-kundizzjonijiet li kienu jeżistu meta l-entità saret parti kontraenti għall-ewwel darba, jew fuq dawk li jipprevalu meta l-entità tadotta l-IFRSs għall-ewwel darba?

KONSENSUS

- 7 Entità għandha tivvaluta jekk derivat imdeffes hux mehtieg li jkun isseparat mill-kuntratt li jospita u meqjusa għall-iskop ta' kontabilità bħala derivat meta l-entità ssir parti kontraenti għall-ewwel darba. Rivalutazzjoni sussegwenti hi pprojbita sakemm ma jkunx hemm bidla fit-termini tal-kuntratt li timmodifika b'mod sinifikanti l-flussi tal-flus li altrimenti jkunu mehtieġa bil-kuntratt, f'liema każ tkun mehtieġa r-rivalutazzjoni. Entità tiddetermina jekk modifikazzjoni fil-flussi tal-flus tkunx sinifikanti billi tikkunsidra l-punt sa fejn il-flussi futuri mistennija tal-flus assoċjati mad-derivat imdeffes, mal-kuntratt li jospita jew mat-tnejn li huma jkunu nbidlu, u jekk il-bidla tkunx sinifikanti meta mqabbla mal-flussi tal-flus mistennija qabel fil-kuntratt.

- 8 Wiehed li jadotta l-IFRSs għall-ewwel darba għandu jivvaluta jekk derivat imdeffes huwiex mehtieg li jkun isseparat mill-kuntratt li jospita u meqjus għall-iskop ta' kontabilità bhala derivat fuq il-bażi tal-kundizzjonijiet li eżistew fid-data meta jkun sar parti kontraenti għall-ewwel darba jew fid-data li fiha tkun mehtieġa rivalutazzjoni skont il-paragrafu 7, skont liema miż-żewġ dati hi l-aktar tard.

DATA EFFETTIVA U TRANŻIZZJONI

- 9 Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni għall-perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Ġunju 2006 jew wara. Applikazzjoni iktar bikrija hija mhegga. Jekk entità tapplika l-Interpretazzjoni għall-perijodu li jibda qabel l-1 ta' Ġunju 2006, għandha tiżvela dan il-fatt. L-Interpretazzjoni tkun applikata retrospettivament.

INTERPRETAZZJONI 10 TAL-IFRIC

Rappurtaġġ Finanzjarju Interim u Indeboliment

REFERENZI

- L-IAS 34 *Rappurtaġġ Finanzjarju Interim*
- L-IAS 36 *Indeboliment tal-Assi*
- L-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl*

SFOND

- 1 Entità hi obbligata li tivvaluta l-avvjament għall-indeboliment f'kull data ta' rappurtar, li tivvaluta l-investimenti fi strumenti azzjonarji u f'assi finanzjarji miżmuma fil-kotba skont kemm ikunu swew għall-indeboliment f'kull data tal-karta tal-bilanċ u, jekk jehtieg, li tirrikonoxxi t-telf tal-indeboliment f'dik id-data skont L-IAS 36 u L-IAS 39. Madankollu, f'data sussegwenti ta' rappurtaġġ jew tal-karta tal-bilanċ, il-kundizzjonijiet jistgħu jkunu nbidlu b'tali mod li t-telf tal-indeboliment kien ikun imnaqqas jew evitat kieku l-valutazzjoni tal-indeboliment tkun saret biss f'dik id-data. Din l-Interpretazzjoni ttiprovdi gwida dwar jekk telf bhal dan mill-indeboliment għandux qatt jitregġa' lura.
- 2 L-Interpretazzjoni tindirizza l-interazzjoni bejn ir-rekwiziti tal-IAS 34 u r-ikonoxximent ta' telf mill-indeboliment fuq l-avvjament fl-IAS 36 u fuq ċerti assi finanzjarji fl-IAS 39, u l-effett ta' dik l-interazzjoni fuq rapporti finanzjarji sussegwenti interim u annwali.

KWISTJONI

- 3 Il-paragrafu 28 tal-IAS 34 jirrikjedi li entità tapplika l-istess politika tal-kontabilità fir-rapporti finanzjarji interim kif ikunu applikati fir-rapporti finanzjarji annwali tagħha. Jgħid ukoll li "l-frekwenza tar-rappurtaġġ ta' entità (annwali, kull sitt xhur, jew kull tliet xhur) m'għandhiex taffettwa l-kejl tar-riżultati annwali. Biex jintlaħaq dak l-oġgettiv, il-kejl għal skopijiet ta' rappurtaġġ interim għandhom isiru fuq il-bażi tas-sena s'issa."
- 4 L-IAS 36 il-paragrafu 124 jgħid li "Telf mill-indeboliment rikonoxxut għall-avvjament m'għandux jitregġa' lura f'perijodu sussegwenti."
- 5 Il-paragrafu 69 tal-IAS 39 jgħid li "It-telf mill-indeboliment rikonoxxut fil-profitt jew telf għal investiment fi strument azzjonarju kklassifikat bhala disponibbli għall-bejgħ ma jistax jitregġa' lura permezz ta' profit jew telf."
- 6 Il-paragrafu 66 tal-IAS 39 jehtieg li t-telf mill-indeboliment għall-assi finanzjarji miżmuma fil-kotba skont kemm ikunu swew (pereżempju telf mill-indeboliment fuq strument azzjonarju mhux ikkwotat li mhux miżmum bil-valur ġust minhabba li l-valur ġust ma jistax jitkejjel b'mod affidabbli) m'għandux jitregġa' lura.
- 7 Din l-Interpretazzjoni tindirizza l-kwistjoni li ġejja:

Entità għandha tregġa' lura t-telf mill-indeboliment rikonoxxut f'perijodu interim fuq l-avvjament u fuq investimenti fi strumenti azzjonarji u f'assi finanzjarji miżmuma fil-kotba skont kemm swew kieku telf ma kienx jiġi rikonoxxut, jew kien jiġi rikonoxxut telf iżgħar, li kieku l-valutazzjoni tal-indeboliment kienet saret biss f'data sussegwenti tal-karta tal-bilanċ?

KONSENSUS

- 8 Entità m'għandhiex tregġa' lura telf mill-indeboliment rikonoxxut f'perijodu interim preċedenti fir-rigward tal-avvjament jew ta' investiment sew fi strument azzjonarju kif ukoll f'assi finanzjarji miżmuma fil-kotba skont kemm sewa.
- 9 Entità m'għandhiex testendi dan il-konsensus permezz ta' analogija għal oqsma oħra ta' kunflitt potenzjali bejn L-IAS 34 u standards oħra.

DATA EFFETTIVA U TRANŻIZZJONI

- 10 Entità għandha tapplika l-Interpretazzjoni għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Novembru 2006 jew wara. Applikazzjoni iktar bikrija hija mhegġa. Jekk entità tapplika l-Interpretazzjoni għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Novembru 2006, hija għandha tiżvela dan il-fatt. Entità għandha tapplika l-Interpretazzjoni għall-avvjament prospettivament mid-data li fiha tkun applikat għall-ewwel darba l-IAS 36: għandha tapplika l-Interpretazzjoni għal investimenti fi strumenti azzjonarji jew f'assi finanzjarji miżmuma fil-kotba skont kemm ikunu swew prospettivament mid-data li fiha tkun applikat għall-ewwel darba l-kriterji ta' kejl tal-IAS 39.

INTERPRETAZZJONI 11 TAL-IFRIC

IFRS 2— *Tranzazzjonijiet fl-Ishma tal-Grupp u tat-Teżor*

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Prezentazzjoni*
- L-IFRS 2 *Pagament ibbażat fuq l-Ishma*

KWISTJONIJIET

- 1 Din l-Interpretazzjoni tindirizza żewġ kwistjonijiet: L-ewwel nett jekk it-tranzazzjonijiet li ġejjin għandhomx jitqiesu għall-iskop ta' kontabilità bhala saldati b'ekwità jew saldati bi flus skont ir-rekwiziti tal-IFRS 2:
  - (a) entità tagħti lill-impjegati tagħha drittijiet għal strumenti azzjonarji (bhal opzjonijiet fuq l-ishma), u jew tagħzel jew tkun obbligata tixtri strumenti azzjonarji (jiġifieri ishma tat-teżor) mingħand terza persuna, biex taqdi l-obbligi lejn l-impjegati tagħha; u
  - (b) l-impjegati ta' entità jingħataw drittijiet għal strumenti azzjonarji tal-istess entità (bhal opzjonijiet fuq l-ishma), jew mill-entità nnifisha jew mill-azzjonisti tagħha, u l-azzjonisti tal-entità jipprovdu l-istrumenti azzjonarji mehtieġa.
- 2 It-tieni kwistjoni tikkonċerna l-arrangamenti ta' pagamenti bbażati fuq ishma li jinvolvu żewġ entitajiet jew aktar fl-istess grupp. Pereżempju, impjegati ta' kumpanija sussidjarja jintgħataw drittijiet għal strumenti azzjonarji tal-kumpanija prinċipali b'korrispettiv għas-servizzi pprovduti lis-sussidjarja. Il-paragrafu 3 tal-IFRS 2 jgħid li:

Għall-finijiet ta' dan l-IFRS, trasferimenti ta' strumenti azzjonarji ta' entità mill-azzjonisti tagħha lil dawk li fornaw oġġetti u servizzi lill-entità (inklużi l-impjegati) huma tranzazzjonijiet ta' pagament bbażat fuq l-ishma, sakemm it-trasferiment kjarment ma jsirx b'għan iehor ghajr il-pagament għal oġġetti jew servizzi furnuti lill-entità. *Dan japplika wkoll għal trasferimenti ta' strumenti azzjonarji tal-kumpanija prinċipali, jew strumenti azzjonarji ta' entità ohra fl-istess grupp tal-entità, lil dawk li fornaw oġġetti jew servizzi lill-entità. [Enfasi miżjuda]*

Madankollu, l-IFRS 2 ma tipprovdix gwida dwar kif għandhom jiġu rrapportati tali tranzazzjonijiet fir-rapporti finanzjarji individwali jew separati ta' kull entità fil-grupp.
- 3 Għalhekk, it-tieni kwistjoni tindirizza l-arrangamenti li ġejjin għall-pagament ibbażat fuq l-ishma:
  - (a) kumpanija prinċipali tagħti drittijiet għal strumenti azzjonarji tagħha direttament lill-impjegati tas-sussidjarja tagħha: il-kumpanija prinċipali (mhux is-sussidjarja) hi fl-obbligu li tipprovdi lill-impjegati tas-sussidjarja l-istrumenti azzjonarji mehtieġa; u
  - (b) kumpanija sussidjarja tagħti drittijiet għal strumenti azzjonarji tal-kumpanija prinċipali lill-impjegati tagħha: il-kumpanija sussidjarja hi fl-obbligu li tipprovdi lill-impjegati tagħha l-istrumenti azzjonarji mehtieġa.
- 4 Din l-Interpretazzjoni tindirizza kif l-arrangamenti għal pagament ibbażat fuq l-ishma stipulat fil-paragrafu 3 għandhom jiġu rrapportati fir-rapporti finanzjarji tas-sussidjarja li tircievi servizzi mingħand l-impjegati.
- 5 Jista' jkun hemm arrangament bejn il-kumpanija prinċipali u s-sussidjarja tagħha fejn is-sussidjarja tkun mehtieġa thallas lill-kumpanija prinċipali għall-provvista tal-istrumenti azzjonarji lill-impjegati. Din l-Interpretazzjoni ma tindirizzax kif għandhom jiġu rrapportati tali arrangamenti ta' pagament intragrupp.
- 6 Għalkemm din l-Interpretazzjoni tiffoka fuq tranzazzjonijiet mal-impjegati, tapplika wkoll għal tranzazzjonijiet simili ta' pagament ibbażat fuq ishma ma' fornituri ta' oġġetti jew servizzi barra l-impjegati.

KONSENSUS

Arranġamenti ta' pagament ibbażat fuq ishma li jinvolvu l-istrumenti azzjonarji tal-entità nnifisha (il-paragrafu 1)

- 7 Tranżazzjonijiet ta' pagament ibbażat fuq ishma fejn entità tircievi servizzi bhala korrispettiv għal strumenti azzjonarji tagħha stess għandhom jiġu rrapportati bhala saldati b'ekwità. Dan japplika irrispettivament minn jekk l-entità tagħzix jew teħtieġx tixtri daww l-istrumenti azzjonarji mingħand haddiehor biex taqdi l-obbligi lejn l-impjegati tagħha skont l-arranġament għall-pagament ibbażat fuq l-ishma. Tapplika wkoll irrispettivament minn jekk:
- (a) id-drittijiet tal-impjegat għall-istrumenti azzjonarji tal-entità ngħatawx mill-entità nnifisha jew mill-azzjonist (i) tagħha; jew
  - (b) l-arranġament għall-pagament ibbażat fuq l-ishma giex saldat mill-entità nnifisha jew mill-azzjonist(i) tagħha.

Arranġamenti għal pagament ibbażat fuq l-ishma li jinvolvu strumenti azzjonarji tal-kumpanija prinċipali*Entità prinċipali tagħti drittijiet għall-istrumenti azzjonarji tagħha lill-impjegati tas-sussidjarja tagħha (il-paragrafu 3(a))*

- 8 Sakemm l-arranġament għal pagament ibbażat fuq l-ishma jiġi rrapportat bhala saldat b'ekwità fir-rapporti finanzjarji konsolidati tal-kumpanija prinċipali, is-sussidjarja għandha tikkwantifika s-servizzi li rċeviet mill-impjegati tagħha skont ir-reqwiziti applikabbli għat-tranżazzjonijiet ta' pagamenti bbażati fuq l-ishma saldati b'ekwità, b'żjeda korrispondenti rikonossuta fl-ekwità bhala kontribuzzjoni mill-kumpanija prinċipali.
- 9 Kumpanija prinċipali tista' tagħti drittijiet għall-istrumenti azzjonarji tagħha lill-impjegati tas-sussidjarji tagħha, bil-kundizzjoni li jibqgħu jagħtu servizz kontinwu lill-grupp għal perijodu speċifiku. Impjegat ta' sussidjarja wahda jista' jittrasferixxi l-impjegat tiegħu ma' sussidjarja oħra matul il-perijodu speċifikat tal-vestment mingħajr ma jittiefsu d-drittijiet tal-impjegat għall-istrumenti azzjonarji tal-kumpanija prinċipali skont l-arranġament oriġinali għal pagament ibbażat fuq l-ishma. Kull sussidjarja għandha tikkwantifika s-servizzi li rċiviet mill-impjegat b'riferenza għall-valur ġust tal-istrumenti azzjonarji fid-data ta' meta daww id-drittijiet għall-istrumenti azzjonarji kienu ngħataw oriġinarjament mill-kumpanija prinċipali kif stabbilit fl-IFRS 2 fl-Appendiċi A, u għall-proporzjon tal-perijodu tal-vestment li l-impjegat għamel ma' kull sussidjarja.
- 10 Tali impjegat, wara li jittrasferixxi ruħu minn entità għal oħra fil-grupp, jista' jonqos li jissodisfa xi kundizzjoni tal-vestment għajr kundizzjoni tas-suq kif stabbilit fl-Appendiċi A tal-IFRS 2, bħal fil-każ fejn l-impjegat jitleq mill-grupp qabel ma jtemm il-perijodu tas-servizz. F'dan il-każ, kull kumpanija sussidjarja għandha taġġusta l-ammont rikonossut precedentement fir-rigward tas-servizzi rċevuti mingħand l-impjegat skont il-prinċipji tal-paragrafu 19 tal-IFRS 2. Għaldaqstant, jekk id-drittijiet għall-istrumenti azzjonarji mogħtija mill-kumpanija prinċipali ma jkunux eżerċitabbli minhabba n-nuqqas tal-impjegat li jissodisfa xi kundizzjoni tal-vestment għajr kundizzjoni tas-suq, l-ebda ammont, għas-servizzi mogħtija mill-impjegat, ma jiġi rikonossut fuq bażi kumulattiva fir-rapporti finanzjarji ta' xi kumpanija sussidjarja.

Kumpanija sussidjarja tagħti drittijiet għall-istrumenti azzjonarji tal-kumpanija prinċipali lill-impjegati tagħha (il-paragrafu 3 (b))

- 11 Il-kumpanija sussidjarja għandha tirrapporta t-tranżazzjonijiet mal-impjegati tagħha bhala saldati bi flus. Dan ir-reqwizit japplika irrispettivament minn kif is-sussidjarja tikseb l-istrumenti azzjonarji biex taqdi l-obbligi lejn l-impjegati tagħha.

DATA EFFETTIVA

- 12 Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni għall-perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Marzu 2007 jew wara. Applikazzjoni iktar bikrija hi permessa. Jekk entità tapplika din l-Interpretazzjoni għal perijodu li jibda qabel l-1 ta' Marzu 2007, hija għandha tiżvela dan il-fatt.

TRANŻIZZJONI

- 13 Entità għandha tapplika din l-Interpretazzjoni b'mod retrospettiv skont l-IAS 8, soġġett għad-dispożizzjonijiet tranżitorji tal-IFRS 2.

INTERPRETAZZJONI 7 TAS-SIC**Introduzzjoni tal-Euro**

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 10 *Avvenimenti Wara l-Għeluq tas-Sena Finanzjarja* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 21 *L-Effetti tat-Tibdil fir-Rati tal-Kambju* (kif rivedut fl-2003)

KWISTJONI

- 1 Mill-1 ta' Jannar 1999, il-bidu effettiv tal-Unjoni Ekonomika u Monetarja (EMU), l-euro se ssir munita fiha nnifisha u r-rati ta' konverżjoni bejn l-euro u l-muniti nazzjonali partecipanti se jkunu iffissati irrevokabbilmment, jiġifieri r-riskju ta' differenzi sussegwenti tal-kambju relatati ma' dawk il-muniti huwa eliminat minn din id-data 'l quddiem.
- 2 Il-kwistjoni hija l-applikazzjoni tal-IAS 21 għall-bidla mill-muniti nazzjonali tal-Istati Membri partecipanti tal-Unjoni Ewropea għall-euro ("il-bidla għall-euro").

KONSENSUS

- 3 Ir-rekwiżiti tal-IAS 21 dwar il-qlib ta' tranżazzjonijiet f'valuta barranija u ta' rapporti finanzjarji ta' operazzjonijiet barranin għandhom ikunu applikati strettament għall-bidla għall-euro. L-istess raġunament japplika għall-iffissar tar-rati tal-kambju meta l-pajjiżi jissiehbu fl-EMU fi stadji aktar tard.
- 4 Dan ifisser li, b'mod partikolari:
  - (a) assi u obligazzjonijiet monetarji fil-munita barranija li jirriżultaw minn tranżazzjonijiet għandhom ikomplu jinqalbu fil-munita funzjonali bir-rata tal-għeluq. Kull differenza fil-kambju li tirriżulta għandha tiġi rikonoxxuta bħala introjtu jew spiża minnufih, hliet li entità għandha tkompli tapplika l-politika eżistenti tagħha tal-kontabilità għall-qligh u t-telf relatati ma' *hedges* tar-riskju tal-munita ta' tranżazzjoni mbassra.
  - (b) differenzi kumulattivi fil-kambju li jirriżultaw mill-qlib ta' rapporti finanzjarji ta' operazzjonijiet barranin għandhom ikomplu jiġu kklassifikati bħala ekwità u għandhom jiġu rikonoxxuti bħala introjtu jew spiża biss mad-disponiment tal-investment nett fl-operazzjoni barranija; u
  - (c) id-differenzi fil-kambju li jirriżultaw mill-qlib ta' obligazzjonijiet denominati f'muniti partecipanti m'għandhomx jiġu inkluzi fl-ammont miżmum fil-kotba ta' assi relatati.

DATA TAL-KONSENSUS

Ottubru 1997

DATA EFFETTIVA

Din l-Interpretazzjoni tidhol fis-sehh nhar l-1 ta' Ġunju, 1998. Bidliet fil-politika tal-kontabilità għandhom jiġu kontabilizzati skont ir-rekwiżiti tal-IAS 8.

INTERPRETAZZJONI 10 TAS-SIC

Assistenza tal-Gvern — Ebda Relazzjoni Speċifika ma' Attivitajiet ta' Operat

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politiki ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 20 *Kontabilità għal Għotjiet Pubbliċi u Żvelar ta' Assistenza Pubblika.*

KWISTJONI

- 1 F'xi pajjiżi, l-assistenza tal-gvern lill-entitajiet tista' tiġi mmirata biex tinkoraġġixxi jew biex issostni għal żmien twil l-attivitajiet tan-negozju jew f'ċerti reġjuni jew f'setturi tal-industrija. Il-kundizzjonijiet biex wiehed jirċievi din l-assistenza jistgħu ma jkunux relatati b'mod speċifiku mal-attivitajiet operattivi tal-entità. Eżempji ta' din l-assistenza huma t-trasferimenti ta' riżorsi mill-gvernijiet lil entitajiet li:
  - (a) joperaw f'industrija partikolari;
  - (b) jibqgħu joperaw f'industriji privatizzati riċentement; jew
  - (ċ) jibdew jew ikomplu jmexxu n-negozju tagħhom f'żoni sottożviluppati.
- 2 Il-kwistjoni tirrigwarda jekk din l-assistenza mill-gvern hijiex "għotja mill-gvern" fl-ambitu tal-IAS 20 u għalhekk, għandhiex tiġi kkontabilizzata skont dan l-Istandard.

KONSENSUS

- 3 L-assistenza tal-gvern lill-entitajiet tissodisfa d-definizzjoni ta' għotjiet mill-gvern fl-IAS 20, anke jekk ma hemm l-ebda kundizzjoni li għandha x'taqsam b'mod speċifiku mal-attivitajiet operattivi tal-entità minbarra r-reqwizit biex topera f'ċerti reġjuni jew setturi tal-industrija. Għalhekk dawn l-għotjiet m'għandhomx ikunu ikkreditati direttament lill-ekwità.

DATA TAL-KONSENSUS

Jannar 1998

DATA EFFETTIVA

Din l-Interpretazzjoni tidhol fis-seħh fl-1 ta' Awwissu 1998. It-tibdiliet fil-politika tal-kontabilità għandhom jiġu kontabilizzati skont l-IAS 8.

INTERPRETAZZJONI 12 TAS-SIC

Konsolidament – Entitajiet b'Għanijiet Speċjali

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politiki ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 19 *Benefiċċji tal-Impjegati*
- L-IAS 27 *Rapporti Finanzjarji Konsolidati u Separati*
- L-IAS 32 *Strumenti Finanzjarji: Prezentazzjoni*
- L-IFRS 2 *Pagament Ibbażat fuq l-Ishma*

KWISTJONI

- 1 Entità tista' tiġi stabbilita biex tissodisfa għan ristrett u ddefinit tajjeb (eż. biex twettaq attivitajiet ta' kiri, riċerka u żvilupp jew it-trasformazzjoni f'titoli ta' assi finanzjarji). Entità b'għan speċjali ("SPE") bħal din tista' tiegħu l-forma ta' korporazzjoni, *trust*, soċjetà jew entità mhux inkorporata. Ta' spiss SPEs jiġu stabbiliti b'arrangamenti legali li jimponu limiti stretti u xi kultant permanenti fuq is-setgħat tal-bord tal-governanza, tat-*trustee* jew tal-manigment tagħhom għat-tehd tad-deċiżjonijiet fuq l-operazzjonijiet tal-SPE. Spiss, dawn id-dispożizzjonijiet jispeċifikaw li l-politika li tirregola l-attivitajiet kontinwi tal-SPE ma jstgħux jiġu mmodifikati, minbarra forsi mill-kreatur jew mill-ispensor tagħha (jiġifieri joperaw fuq l-hekk imsejjah "awtopilota").
- 2 Spiss, l-ispensor (jew l-entità li f'isimha tkun giet stabbilita l-SPE) jittrasferixxi assi lill-SPE, jakkwista d-dritt li juża l-assi miżmuma mill-SPE jew iwettaq servizzi għall-SPE, filwaqt li partijiet oħra ("fornituri tal-kapital") jistgħu jipprovdu l-finanzjament lill-SPE. Entità involuta fi tranżazzjonijiet ma' SPE (spiss il-kreatur jew l-ispensor) tista' fis-sustanza tikkontrolla l-SPE.
- 3 Interess benefiċjarju f'SPE jista', pereżempju, jiehu l-forma ta' strument ta' debitu, strument azzjonarju, dritt ta' partecipazzjoni, interess residwu jew kirja. Xi interessi benefiċjarji jistgħu sempliciment jipprovdu lid-detentur b'rata fissa jew speċifikata ta' dhul, filwaqt li oħrajn jaġhtu lid-detentur drittijiet jew aċċess għal benefiċċji ekonomiċi oħra futuri tal-attivitajiet tal-SPE. Fil-biċċa l-kbira tal-kazijiet, il-kreatur jew l-ispensor (jew l-entità li f'isimha tkun giet stabbilita l-SPE) iżomm interess benefiċjarju sinifikanti fl-attivitajiet tal-SPE, minkejja li dan jista' jkollu ftit jew xejn mill-ekwità tal-SPE.
- 4 L-IAS 27 jehtieg il-konsolidazzjoni tal-entitajiet li huma kkontrollati mill-entità li tkun qed tirrapporta. Madankollu, l-Istandard ma jipprovdi għid għadwa dwar il-konsolidazzjoni tal-SPEs.
- 5 Il-kwistjoni hija taht liema ċirkostanzi entità għandha tikkonsolida SPE.
- 6 Din l-interpretazzjoni ma tapplikax għall-pjani ta' benefiċċji ta' wara l-impjegat jew għall-pjani ta' benefiċċji għat-tul tal-impjegati li għalihom japplika l-IAS 19.
- 7 Trasferiment ta' assi minn entità lil SPE jista' jikkwalifika bħala bejgħ minn dik l-entità. Anke jekk it-trasferiment jikkwalifika bħala bejgħ, id-dispożizzjonijiet tal-IAS 27 u din l-interpretazzjoni jistgħu jfissru li l-entità għandha tikkonsolida l-SPE. Din l-interpretazzjoni ma tindirizzax iċ-ċirkostanzi li fihom għandu japplika t-trattament tal-bejgħ għall-entità, jew l-eliminazzjoni tal-konsegwenzi ta' tali bejgħ malli jsehh il-konsolidament.

KONSENSUS

- 8 SPE għandha tiġi kkonsolidata meta s-sustanza tar-relazzjoni bejn entità u l-SPE tindika li l-SPE hija kkontrollata minn dik l-entità.
- 9 Fil-kuntest ta' SPE, il-kontroll jista' jinhloq permezz tal-predeterminazzjoni tal-attivitajiet tal-SPE (li taħdem fuq "autopilot") jew b'mod iehor. L-IAS 27.13 jindika bosta ċirkostanzi li jirriżultaw f'kontroll anki f'kazijiet fejn entità jkollha nofs jew inqas mis-setgħat tal-vot ta' entità oħra. Bl-istess mod, jista' jeżisti kontroll ukoll f'kazijiet fejn entità jkollha ftit jew xejn mill-ekwità tal-SPE. L-applikazzjoni tal-kunċett ta' kontroll tehtieg, f'kull każ, il-gudizzju għaqli fil-kuntest tal-fatturi rilevanti kollha.

- 10 Barra mis-sitwazzjonijiet deskritti fl-IAS 27.13, iċ-ċirkustanzi li ġejjin, pereżempju, jistgħu jindikaw relazzjoni li fiha entità tikkontrolla SPE u konsegwentement għandha tikkonsolida l-SPE (gwida addizzjonali hija pprovduta fl-Appendiċi għal din l-Interpretazzjoni):
- (a) fil-qofol, l-attivitajiet tal-SPE qegħdin jiġu mwettqa fisem l-entità skont il-htigijiet kummerċjali speċifiċi tagħha sabiex l-entità tikseb benefiċċji mill-operazzjoni tal-SPE;
  - (b) fil-qofol, l-entità għanda s-setgħat ta' teħid ta' deċizjonijiet sabiex tikseb il-maġġoranza tal-benefiċċji tal-attivitajiet tal-SPE jew, billi tistabbilixxi mekkanizmu ta' "autopilot", l-entità tkun iddelegat dawn is-setgħat ta' teħid ta' deċizjonijiet;
  - (c) fil-qofol, l-entità għandha drittijiet li tikseb il-maġġoranza tal-benefiċċji tal-SPE u għalhekk tista' tkun esposta għal riskji relatati mal-attivitajiet tal-SPE; jew
  - (d) fil-qofol, l-entità żzomm il-maġġoranza tar-riskji residwi jew tal-pussess relatati mal-SPE jew mal-assi tagħha sabiex tikseb benefiċċji mill-attivitajiet tagħha.
- 11 [Imhassra]

DATA TAL-KONSENSUS

Ġunju 1998

DATA EFFETTIVA

Din l-Interpretazzjoni ssir effettiva għall-perijodi finanzjarji annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 1999 jew wara; applikazzjoni aktar bikrija hija mhegġa. Bidliet fil-politika tal-kontabilità għandhom jiġu kontabilizzati skont l-IAS 8.

Entità għandha tapplika l-emenda fil-paragrafu 6 għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Jekk entità tapplika l-IFRS 2 għal perijodu preċedenti, din l-emenda għandha tiġi applikata għal dak il-perijodu preċedenti.

INTERPRETAZZJONI 13 TAS-SIC

Entitajiet b'Kontroll Kongunt – Kontribuzzjonijiet Mhux Monetarji mill-Imprendituri

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politiki ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 16 *Proprietà, Impjant u Tagħmir*
- L-IAS 18 *Dħul*
- L-IAS 31 *Interessi f'Impriżi Kongunti*

KWISTJONI

- 1 L-IAS 31.48 jirreferi sew għall-kontribuzzjonijiet kemm għall-bejgħ bejn imprenditur u impriża kongunta kif ġej: "Meta imprenditur jikkontribwixxi jew ibiġh assi lil impriża kongunta, ir-rikonoxximent ta' kull porzjon tal-qligħ jew tat-telf mit-tranzazzjoni għandu jirrifletti s-sustanza tat-tranzazzjoni." Barra minn hekk, l-IAS 31.24 jgħid li "entità b'kontroll kongunt hija impriża kongunta li tinvolvi t-twaqqif ta' korporazzjoni, soċjetà jew entità oħra li fiha kull imprenditur għandu interess." M'hemm l-ebda gwida esplicita dwar ir-rikonoxximent ta' qligħ u telf li jirriżulta minn kontribuzzjonijiet ta' assi mhux monetarji lil entitajiet b'kontroll kongunt ("JCEs").
- 2 Kontribuzzjonijiet lil JCE huma trasferimenti ta' assi minn imprendituri bi skambju ma' interess propjetarju fil-JCE. Dawn il-kontribuzzjonijiet jistgħu jiehdu diversi forom. Il-kontribuzzjonijiet jistgħu jsiru simultanjament mill-imprendituri jew meta jwaqqfu JCE jew sussegwentement. Il-korrispettiv irċevut mill-imprenditur(i) bi skambju ma' assi kontribwiti lill-JCE tista' tinkludi flus jew korrispettiv iehor li ma jiddependix fuq flussi futuri ta' flus tal-JCE ("korrispettiv addizzjonali").
- 3 Il-kwistjonijiet huma:
  - (a) meta l-porzjon adatt tal-qligħ u t-telf li jirriżulta minn kontribuzzjoni ta' assi mhux monetarju lil JCE bi skambju ma' interess ta' ekwità fil-JCE għandu jkun rikonoxxut mill-imprenditur fir-rapport tal-introjtu;
  - (b) kif korrispettiv addizzjonali għandha tkun ikkontabilizzata mill-imprenditur; u
  - (c) kif kull qligħ jew telf mhux realizzat għandu jkun ipprezentat fir-rapporti finanzjarji kkonsolidati tal-imprenditur.
- 4 Din l-interpretazzjoni tittratta dwar il-kontabilità tal-imprenditur għal kontribuzzjonijiet mhux monetarji lil JCE bi skambju ma' interess ta' ekwità fil-JCE li huwa kkontabilizzat jew bl-użu tal-metodu tal-ekwità jew b'konsolidament proporzjonat.

KONSENSUS

- 5 Meta jiġi applikat l-IAS 31.48 għal kontribuzzjonijiet mhux monetarji lil JCE bi skambju ma' interess ta' ekwità fil-JCE, imprenditur għandu jirrikonoxxi, fil-profit jew telf għall-perijodu, il-porzjon ta' qligħ jew telf attribwibbli għall-interessi ta' ekwità tal-imprendituri l-oħrajn hlief meta:
  - (a) ir-riskji u l-benefiċċji sinifikanti tal-jedd tal-proprietà tal-assi mhux monetarju/i kkontribwit(i) ma jkunux ġew ittrasferiti lill-JCE; jew
  - (b) il-qligħ jew telf fuq il-kontribuzzjoni mhux monetarju ma jkunx jista' jitkejjel b'mod affidabbli; jew
  - (c) it-tranzazzjoni tal-kontribuzzjoni tkun nieqsa mis-sustanza kummerċjali, kif dak it-terminu huwa deskritt fl-IAS 16.Jekk tapplika l-eċċezzjoni (a), (b) jew (c), il-qligħ jew telf jitqies bhala mhux realizzat u għalhekk mhuwiex rikonoxxut fil-profit u t-telf sakemm ma japplikax ukoll il-paragrafu 6.
- 6 Jekk, barra li jirċievi interess ta' ekwità fil-JCE, imprenditur jirċievi assi monetarji jew mhux monetarji, porzjon adatt mill-qligħ jew telf mit-tranzazzjoni għandu jkun rikonoxxut mill-imprenditur fil-profit jew telf.

7 Qligh jew telf mhux realizzat fuq assi mhux monetarji kkontribwiti lil JCEs ghandu jkun maqtugh kontra l-assi bażiċi skont il-metodu ta' konsolidament proporzjonat jew kontra l-investment skont il-metodu tal-ekwità. Dan il-qligh jew telf mhux realizzat m'għandux ikun ipprezentat bhala qligh jew telf differit fil-karta tal-bilanċ konsolidata tal-imprenditur.

8-13 [Mhux applikabbli għal semplici Interpretazzjoni]

DATA TAL-KONSENSUS

Ġunju 1998

DATA EFFETTIVA

Din l-Interpretazzjoni ssir effettiva għall-perijodi finanzjarji annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 1999 jew wara; applikazzjoni aktar bikrija hija mhegga. Bidliet fil-politika ta' kontabilità għandhom jiġu kontabilizzati skont l-IAS 8.

14 L-emendi fil-kontabilità għat-tranzazzjonijiet ta' kontribuzzjoni mhux monetarju speċifikati fil-paragrafu 5 għandhom jiġu applikati prospettivament għal tranzazzjonijiet futuri.

15 Entità għandha tapplika l-emendi għal din l-Interpretazzjoni magħmula fl-IAS 16 għal perijodi annwali li jibdew fl-1 ta' Jannar 2005 jew wara. Jekk entità tapplika dan l-Istandard għal perijodu aktar bikri, hija għandha wkoll tapplika dawn l-emendi għal dak il-perijodu aktar bikri.

INTERPRETAZZJONI 15 TAS-SIC***Kirjiet Operattivi – Inċentivi***

REFERENZI

- L-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri* (kif rivedut fl-2003)

KWISTJONI

- 1 Fin-negozjar ta' kirja operattiva ġdida jew imġedda, is-sid jista' jipprovdi inċentivi lill-kerrej biex jidhol fil-ftehim. Eżempji ta' inċentivi bħal dawn huma hlas fi flus bil-quddiem lill-kerrej jew ir-rimborż jew il-preżunzjoni mis-sid tal-ispejjeż tal-kerrej (bħal spejjeż ta' rilokazzjoni, titjib fl-oġġett mikri u kosti assoċjati ma' impenn ta' kuntratt ta' kera pre-eżistenti tal-kerrej). Alternattivament, jista' jsir ftehim li l-perijodi inizjali tat-terminu tal-kera jkunu bla kera jew b'kera mnaqqsa.
- 2 Il-kwistjoni hija kif l-inċentivi f'kirja operattiva għandhom ikunu rikonoxxuti fir-rapporti finanzjarji kemm tas-sid kif ukoll tal-kerrej.

KONSENSUS

- 3 L-inċentivi kollha sabiex jintlaħaq ftehim għal kirja operattiva ġdida jew imġedda għandhom ikunu rikonoxxuti bħala parti integrali mill-hlas nett miftiehem għall-użu tal-assi mikri, irrispettivament mill-forma jew min-natura tal-inċentiv jew meta jsiru l-hlasijiet.
- 4 Is-sid għandu jirrikonoxxi l-kost aggregat tal-inċentivi bħala tnaqqis fl-introjtu mill-kera fuq it-terminu tal-kirja, fuq bażi ta' linja dritta sakemm bażi sistematika oħra ma tkunx rappreżentattiva tal-istruttura taż-żmien li matulha l-benefiċċju tal-assi mikri jitnaqqas.
- 5 Il-kerrej għandu jirrikonoxxi l-benefiċċju aggregat ta' inċentivi bħala tnaqqis tan-nefqa tal-kera fuq it-terminu tal-kirja, fuq bażi ta' linja dritta sakemm bażi sistematika oħra ma tkunx rappreżentattiva tal-istruttura taż-żmien tal-benefiċċju tal-kerrej mill-użu tal-assi mikri.
- 6 Il-kosti mgarrba mill-kerrej, inklużi kosti relatati ma' kirja preeżistenti (pereżempju kosti għat-terminazzjoni, rilokazzjoni jew titjib fl-assi mikri), għandhom jiġu kontabilizzati mill-kerrej skont l-Istandards applikabbli għal dawk il-kosti, inklużi kosti li huma effettivament rimborzati permezz ta' arrangament ta' inċentiv.

DATA TAL-KONSENSUS

Ġunju 1998

DATA EFFETTIVA

Din l-Interpretazzjoni ssir effettiva għal termini ta' kuntratti ta' kiri li jibdew fl-1 ta' Jannar 1999 jew wara.

INTERPRETAZZJONI 21 TAS-SIC

Taxxi fuq id-Dhul — Irkuprar ta' Assi Rivalutati Mhux Deprezzabbli

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul*
- L-IAS 16 *Proprietà, Impjant u Tagħmir* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 40 *Proprietà għall-Investment* (kif rivedut fl-2003)

KWISTJONI

- 1 Skont l-IAS 12.51, il-kejl ta' obligazzjonijiet u assi ta' taxa differita għandhom jirriflettu l-konsegwenzi għat-taxxa li jsegwu mill-mod li bih l-entità tistenna, fid-data tal-karta tal-bilanċ, li tirkupra jew ssalda l-ammont miżmum fil-kotba ta' dawk l-assi u l-obbligazzjonijiet li jagħtu lok għal differenzi temporanji.
- 2 L-IAS 12.20 jinnota li, ir-rivalutazzjoni ta' assi mhux dejjem taffettwa l-profitt taxxabli (telf għat-taxxa) fil-perjodu tar-rivalutazzjoni, u li l-bażi għat-taxxa tal-assi ma tistax tiġi aġġustata bhala riżultat tar-rivalutazzjoni. Jekk l-irkupru futur tal-ammont miżmum fil-kotba jkun taxxabli, kull differenza bejn l-ammont miżmum fil-kotba tal-assi rivalutat u l-bażi għat-taxxa tiegħu, hija differenza temporanja u tagħti lok għal obligazzjoni jew assi ta' taxa differita.
- 3 Il-kwistjoni hi dwar kif għandu jiġi interpretat it-terminu 'irkupru' b'relazzjoni ma' assi li ma jiġix deprezzat (assi mhux deprezzabbli) u kif jiġi rivalutat skont il-paragrafu 31 tal-IAS 16.
- 4 Din l-interpretazzjoni tapplika wkoll għal proprjetajiet għall-investment li jinżammu fil-kotba b'ammonti rivalutati skont l-IAS 40.33 iżda li jitqiesu bhala mhux deprezzabbli li kieku kellu jiġi applikat l-IAS 16.

KONSENSUS

- 5 L-obbligazzjoni jew assi ta' taxa differita li tinholq mir-rivalutazzjoni ta' assi mhux deprezzabbli skont l-IAS 16.31 għandha titkejjel fuq il-bażi tal-konsegwenzi għat-taxxa li jsegwu mill-irkupru tal-ammont miżmum fil-kotba ta' dak l-assi permezz ta' bejgħ, irrISPETTIVAMENT mill-bażi ta' kejl tal-ammont miżmum fil-kotba ta' dak l-assi. Għaldaqstant, jekk il-liġi tat-taxxa tispeċifika rata ta' taxa applikabbli għall-ammont taxxabli derivat mill-bejgħ ta' assi li tkun differenti mir-rata ta' taxa applikabbli għall-ammont taxxabli derivat mill-użu tal-assi, ta' qabel rata tiġi applikata għall-kejl tal-obbligazzjoni jew assi ta' taxa differita relatata ma' assi mhux deprezzabbli.

DATA TAL-KONSENSUS

Awwissu 1999

DATA EFFETTIVA

Dan il-konsensus isir effettiv fil-15 ta' Lulju 2000. Il-bidliet fil-politika tal-kontabilità għandhom jitqiesu skont l-IAS 8.

INTERPRETAZZJONI 25 TAS-SIC

Taxxi fuq id-dhul – Tibdil fl-Istat tat-Taxxa ta' Entità jew tal-Azzjonisti Tagħha

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 12 *Taxxi fuq id-Dhul*

KWISTJONI

- 1 Bidla fl-istat tat-taxxa ta' entità jew tal-azzjonisti tagħha tista' jkollha konsegwenzi għal entità billi żżid jew tnaqqas l-obbligazzjonijiet jew l-assi tat-taxxa tagħha. Dan jista', pereżempju, iseħh malli ssir il-kwotazzjoni pubblika tal-istrumenti azzjonarji tal-entità jew malli jseħh ir-ristrutturar tal-ekwità ta' entità. Jista' jseħh ukoll meta azzjonist kontrollur jitlaq f'pajjiż barrani. B'riżultat ta' dan l-avveniment, entità tista' tkun intaxxata b'mod differenti; pereżempju, tista' takkwista jew tiflef incentivi tat-taxxa jew issir soġġetta għal rata differenti ta' taxxa fil-futur.
- 2 Bidla fl-istat tat-taxxa ta' entità jew tal-azzjonisti tagħha jista' jkollha effett immedjat fuq l-obbligazzjonijiet jew l-assi tat-taxxa kurrenti tal-entità. Il-bidla tista' wkoll iżżid jew tnaqqas l-obbligazzjonijiet jew l-assi tat-taxxa ddiferita rikonoxxuti mill-entità, skont l-effett li l-bidla fl-istat tat-taxxa għandha fuq il-konsegwenzi tat-taxxa li jirriżultaw mill-irkupru jew il-hlas tal-ammont miżmum fil-kotba tal-assi jew l-obbligazzjonijiet tal-entità.
- 3 Il-kwistjoni tirrigwarda kif entità għandha tikkontabilizza l-konsegwenzi għat-taxxa ta' bidla fl-istat tat-taxxa tagħha jew ta' dak tal-azzjonisti tagħha.

KONSENSUS

- 4 Bidla fl-istat tat-taxxa ta' entità jew tal-azzjonisti tagħha ma twassalx għal żjodiet jew tnaqqis f'ammonti rikonoxxuti direttament f'ekwità. Il-konsegwenzi għat-taxxa kurrenti u ddifferita ta' bidla fl-istat tat-taxxa għandhom jiġu inklużi fil-profitt jew it-telf għall-perijodu, hliet jekk il-konsegwenzi jkunu relatati ma' tranzazzjonijiet u avvenimenti li jirriżultaw, fl-istess perijodu jew f'perijodu differenti, fi kreditu dirett jew debitu għall-ammont rikonoxxut ta' ekwità. Dawk il-konsegwenzi għat-taxxa li jirrigwardaw tibdil fl-ammont rikonoxxut tal-ekwità, fl-istess perijodu jew f'perijodu differenti (mhux inklużi fi profitt jew telf), għandhom ikunu ddebitati jew ikkreditati direttament għall-ekwità.

DATA TAL-KONSENSUS

Awissu 1999

DATA EFFETTIVA

Dan il-konsensus isir effettiv fil-15 ta' Lulju 2000. It-tibdiliet fil-politika tal-kontabilità għandhom jitqiesu skont l-IAS 8.

INTERPRETAZZJONI 27 TAS-SIC

Evalwazzjoni tas-Sustanza tat-Tranzazzjonijiet li Jinvolvu l-Forma Legali ta' Kuntratt ta' Kiri

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politiki ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 11 *Kuntratti ta' kostruzzjoni*
- L-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri (kif rivedut fl-2003)*
- L-IAS 18 *Dhul*
- L-IAS 37 *Provedimenti, Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*
- L-IAS 39 *Strumenti Finanzjarji: Rikonoxximent u Kejl (kif rivedut fl-2003)*
- L-IFRS 4 *Kuntratti tal-Assigurazzjoni*

KWISTJONI

- 1 Entità tista' tidhol fi tranzazzjoni jew f'sensiela ta' tranzazzjonijiet strutturati (arrangament) ma' parti jew partijiet mhux relatati (Investitur) li jinvolvu l-forma legali ta' kuntratt ta' kira. Pereżempju, Entità tista' tikri assi lil Investitur u tikri lura l-istess assi, jew inkella, tbiegħ legalment assi u tikri lura l-istess assi. Il-forma ta' kull arrangament u t-termini u l-kundizzjonijiet tiegħu jistgħu jvarjaw b'mod sinifikanti. Fl-eżempju tal-kuntratt ta' kira u tal-kiri lura, jista' jkun li l-arrangament huwa mfassal biex jinkiseb vantaġġ fiskali għall-Investitur li huwa kondiviz mal-Entità fil-forma ta' hlas, u mhux biex jingħata d-dritt tal-użu tal-assi.
- 2 Meta arrangament ma' Investitur jinvolvi l-forma legali ta' kuntratt ta' kira, il-kwistjonijiet huma:
  - (a) kif ser ikun stabbilit jekk serje ta' tranzazzjonijiet hijiex relatata u għandhiex titqies bħala tranzazzjoni waħda;
  - (b) jekk l-arrangament jissodisfax id-definizzjoni ta' kuntratt ta' kira skont l-IAS 17; u, jekk le,
    - (i) jekk kont ta' investiment separat u obbligi ta' hlas ta' kira li jistgħu jeżistu jirrapprezentawx assi u obbligazzjonijiet tal-Entità (eż. ikkunsidra l-eżempju deskritt fil-paragrafu A2(a) tal-Appendiċi A);
    - (ii) kif l-Entità għandha tirrapporta obbligi oħrajn li jirriżultaw mill-arrangament; u
    - (iii) kif l-Entità għandha tirrapporta hlas li hija tista' tircievi minn Investitur.

KONSENSUS

- 3 Serje ta' tranzazzjonijiet li tinvolvi l-forma legali ta' kuntratt ta' kira hija marbuta u għandha tiġi kontabilizzata bħala tranzazzjoni waħda meta l-effett ekonomiku ġenerali ma jistax jinftiehem mingħajr referenza għas-serje ta' tranzazzjonijiet fl-intier tagħhom. Dan ikun il-każ, pereżempju, meta d-diversi serje ta' tranzazzjonijiet ikunu interrelatati mill-qrib, negozjati bħala tranzazzjoni waħda, u jsejtnu fl-istess hin jew f'sekwenza kontinwa (l-Appendiċi A jipprovdi eżempji ta' applikazzjoni ta' din l-Interpretazzjoni).
- 4 Il-kontabilità għandha tirrifletti s-sustanza tal-arrangament. L-aspetti u l-implikazzjonijiet kollha ta' arrangament għandhom ikunu evalwati biex tkun stabbilita s-sustanza, b'piz mogħti lil dawk l-aspetti u l-implikazzjonijiet kollha li għandhom effett ekonomiku.
- 5 L-IAS 17 japplika meta s-sustanza ta' arrangament tinkludi l-għoti tad-dritt ta' użu ta' assi għal perijodu ta' żmien miftiehem. L-indikaturi li individwalment juru li arrangament ma jistax, fis-sustanza jinvolvi kuntratt ta' kira skont l-IAS 17 jinkludu (l-Appendiċi B jipprovdi eżempji ta' applikazzjoni ta' din l-Interpretazzjoni):
  - (a) Entità żżomm ir-riskji u l-benefiċċji kollha incidentali tal-pussess ta' assi sottostanti u tgawdi sostanzjalment l-istess drittijiet għall-użu tiegħu bħal qabel l-arrangament;

- (b) ir-raġuni primarja għall-arranġament hija li jintlaħaq riżultat ta' taxa partikolari, u mhux biex jinghata d-dritt ta' użu ta' assi; u
- (c) hija inkluża għażla fuq termini li jaġhmlu l-eżerċizzju tagħha kwazi ċert (eż. opzjoni put li hija eżerċitabbli skont prezz suffiċjement oghla mill-valur gust mistenni meta ssir eżerċitabbli).
- 6 Id-definizzjonijiet u l-gwida fil-paragrafi 49-64 tal-Qafas għandhom ikunu applikati fl-istabbiliment ta' jekk, fis-sustanza, kont ta' investiment separat u obbligi ta' hlas ta' kera jirrapprezentawx assi u obbligazzjonijiet tal-Entità. L-indikaturi li kollettivament juru li, fis-sustanza, kont ta' investiment separat u obbligi ta' hlas ta' kera ma jissodisfawx id-definizzjonijiet ta' assi u obbligazzjoni u m'għandhomx ikunu rikonoxxuti mill-Entità jinkludu:
- (a) l-Entità mhijiex kapaci tikkontrolla l-kont ta' investiment fis-segwiment tal-oġġettivi tagħha stess u mhijiex obligata li thallas il-hlasijiet tal-kera. Dan isehh meta, pereżempju, ammont imhallas minn qabel jitpoġġa f'kont ta' investiment separat biex jiproteġi lill-Investitur u jista' jintuża biss biex jithallas l-Investitur, l-Investitur jaqbel li l-obbligi tal-hlas tal-kera għandhom jithallsu minn fondi fil-kont ta' investiment, u l-Entità m'għandha l-ebda abiltà li tiċhad hlasijiet lill-Investitur mill-kont ta' investiment;
- (b) l-Entità għandha biss riskju remot ta' rimborż tal-ammont intier ta' kull hlas riċevut minn Investitur u possibbilment thallas xi ammont addizzjonali, jew, meta ma jkunx riċevut hlas, riskju remot biss li thallas ammont taht obbligi oħrajn (eż. garanzija). Jeżisti biss riskju remot ta' hlasijiet meta, pereżempju, it-termini tal-arranġament jirrikjedju li ammont imhallas minn qabel ikun investit f'assi minghajr riskju li huma mistennijin li jġġeneraw biżżejjed flussi ta' flus biex jissodisfaw l-obbligi ta' hlas tal-kera; u
- (c) barra l-flussi ta' flus inizjali fil-bidu tal-arranġament, l-uniċi flussi ta' flus mistennija mill-arranġament huma l-hlasijiet tal-kera li huma ssodisfati biss minn fondi miġbudin minn kont ta' investiment separat stabbilit bil-flussi ta' flus inizjali.
- 7 Obbligi oħrajn ta' arranġament, inkluża kull garanzija pprovduta u obbligi meħudin taht terminazzjoni bikrija, għandhom jiġu kontabilizzati skont l-IAS 37, l-IAS 39 jew l-IFRS 4, skont it-termini.
- 8 Il-kriterji fil-paragrafu 20 tal-IAS 18 għandhom ikunu applikati għall-fatti u ċ-ċirkostanzi ta' kull arranġament fl-istabbiliment ta' meta hlas ikun rikonoxxut bhala introjtu li Entità tista' tircievi. Fatturi bhal jekk hemmx involviment kontinwu fil-forma ta' obbligi ta' prestazzjoni futura sinifikanti meħtieġa għall-qligh ta' hlas, jekk hemmx riskji mizmumin, it-termini ta' kull arranġament ta' garanzija, u r-riskju ta' rimborż ta' hlas, għandhom ikunu kkunsidrati. L-indikaturi li individwalment juru li r-ikonoxximent tal-hlas kollu bhala introjtu meta riċevut, jekk riċevut fil-bidu tal-arranġament, m'huwiex adatt jinkludu:
- (a) obbligi jew li jitwettqu jew li tibqa' lura milli twettaq ċerti attivitajiet sinifikanti huma kundizzjonijiet għall-qligh tal-hlas riċevut, u għalhekk l-eżekuzzjoni ta' arranġament legalment vinkolanti m'huwiex l-aktar att sinifikanti meħtieġ mill-arranġament;
- (b) jitpoġġew limitazzjonijiet fuq l-użu tal-assi sottostanti li għandhom l-effett prattiku li jirrestringu u sinifikattivament jibdlu l-abiltà ta' użu tal-assi mill-Entità (eż. użu sat-tmiem, bejgħ jew tirhin bhala kollateral);
- (c) il-possibbiltà ta' rimborż ta' kull ammont tal-hlas u l-possibbiltà li jithallas xi ammont addizzjonali mhumix remoti. Dan isehh meta, pereżempju,
- (a) l-assi sottostanti ma jkunx assi speċjalizzati li huwa meħtieġ mill-Entità biex twettaq in-negozju tagħha, u għalhekk hemm possibbiltà li l-Entità tista' thallas ammont biex tittermina l-arranġament qabel il-waqt; jew
- (b) l-Entità hija meħtieġa mit-termini tal-arranġament, jew għandha diskrezzjoni parzjali jew totali, li tinvesti ammont imhallas minn qabel f'assi li għandhom aktar minn ammont insinifikanti ta' riskju (eż. muniti, rata ta' imghax jew riskju ta' kreditu). F'din iċ-ċirkostanza, ir-riskju li l-valur tal-investiment ikun insuffiċjenti biex jissodisfa l-obbligi tal-hlas ta' kera mhuwiex remot, u għalhekk hemm il-possibbiltà li l-Entità tista' tkun meħtieġa thallas xi ammont.
- 9 Il-hlas għandu jkun ipprezentat fir-rapport tal-introjtu fuq il-bażi tas-sustanza u n-natura ekonomika tiegħu.

ŽVELAR

- 10 L-aspetti kollha ta' arrangament li ma jinvolvux, fis-sustanza, kuntratt ta' kera skont l-IAS 17 għandhom ikunu kkunsidrati fl-istabbiliment tal-iżvelar adatt li huwa mehtieġ biex jinftehem l-arrangament u t-trattament ta' kontabilità adottati. Entità għandha tiżvela dawn li ġejjin f'kull perijodu fejn jeżisti arrangament:
- (a) deskrizzjoni tal-arrangament li tinkludi:
    - (i) l-assi sottostanti u kull restrizzjoni fl-użu tiegħu;
    - (ii) il-hajja u termini sinifikanti oħrajn tal-arrangament;
    - (iii) it-tranzazzjonijiet li huma marbutin flimkien, inkluża kull opzjoni; u
  - (b) it-trattament ta' kontabilità applikat għal kull hlas riċevut, l-ammont rikonossut bhala introjtu fil-perijodu, u l-entrata f'linja tar-rapport tal-introjtu li fih hija inkluża.
- 11 L-iżvelar mehtieġa skont il-paragrafu 10 ta' din l-Interpretazzjoni għandhom ikunu pprovduti individwalment għal kull arrangament jew bhala total għal kull klassi ta' arrangament. Klassi hija raggruppament ta' arrangamenti b'assi sottostanti ta' natura simili (eż. impjanti għall-enerġija).

DATA TAL-KUNSENS

Frar 2000

DATA EFFETTIVA

Din l-Interpretazzjoni tidhol fis-sehh fil-31 ta' Diċembru 2001. It-tibdiliet fil-politika tal-kontabilità għandhom jiġu kontabilizzati skont l-IAS 8.

INTERPRETAZZJONI 29 TAS-SIC

Żvelar – Arranġamenti għall-Konċessjoni ta' Servizz

REFERENZI

- L-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapporti Finanzjarji* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 16 *Proprietà, Impjant u Tagħmir* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 37 *Provedimenti, Obbligazzjonijiet Kontingenti u Assi Kontingenti*
- L-IAS 38 *Assi Intangibbli* (kif rivedut fl-2004)

KWISTJONI

- 1 Entità (l-Operatur ta' Konċessjoni) tista' tidhol f'arranġament ma' entità oħra (il-Fornitur tal-Konċessjoni) biex tipprovdi servizzi li jagħtu aċċess pubbliku lil facilitajiet ekonomiċi u soċjali maġġuri. Il-Fornitur tal-Konċessjoni jista' jkun entità mis-settur pubbliku jew privat, inkluż korp tal-gvern. Eżempji ta' arranġamenti ta' konċessjoni ta' servizz jinkludu facilitajiet ta' trattament u forniment tal-ilma, toroq, facilitajiet ta' parkeġġ għall-karozzi, mini, pontijiet, ajruporti u *networks* ta' telekomunikazzjoni. Eżempji ta' arranġamenti li mhumiex arranġamenti ta' konċessjoni ta' servizz jinkludu entità li testernalizza operazzjoni tas-servizzi interni tagħha (eż. kafeterija għall-impjegati, manutenzjoni ta' bini, jew funzjonijiet ta' kontabilità jew teknoloġija tal-informazzjoni).
- 2 Arranġament ta' konċessjoni ta' servizz ġeneralment jinkludi li l-Fornitur tal-Konċessjoni jipprovdi għall-perijodu tal-konċessjoni lill-Operatur tal-Konċessjoni:
  - (a) id-dritt li jipprovdi servizzi li jagħtu aċċess pubbliku lil facilitajiet ekonomiċi u soċjali maġġuri, u
  - (b) f'xi każijiet, id-dritt li jintużaw assi tangibbli speċifikati, assi intangibbli, jew assi finanzjarji, bi skambju li l-Operatur tal-Konċessjoni:
  - (ċ) jimpenja lilu nnifsu li jipprovdi servizzi skont ċerti termini u kundizzjonijiet waqt il-perijodu ta' konċessjoni, u
  - (d) fejn ikun japplika, jimpenja lilu nnifsu li jirritorna fit-tmiem tal-perijodu tal-konċessjoni d-drittijiet riċevuti fil-bidu tal-perijodu tal-konċessjoni u/jew akkwistati waqt il-perijodu tal-konċessjoni.
- 3 Il-karatteristika komuni tal-arranġamenti kollha għall-konċessjoni ta' servizz hija li l-Operatur tal-Konċessjoni jirċievi dritt kif ukoll jidhol għal obbligu li jipprovdi servizzi pubbliċi.
- 4 Il-kwistjoni hija liema informazzjoni għandha tkun żvelata fin-noti tar-rapporti finanzjarji ta' Operatur ta' Konċessjoni u ta' Fornitur ta' Konċessjoni.
- 5 Ċerti aspetti u żvelar relatati ma' xi arranġamenti ta' konċessjoni ta' servizz huma diġà indirizzati mill-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju (eż L-IAS 16 japplika għall-akkwiżizzjonijiet ta' oġġetti ta' proprietà, impjanti u tagħmir, L-IAS 17 japplika għall-kiri ta' assi, u L-IAS 38 japplika għal akkwiziżjonijiet ta' assi intangibbli). Madankollu, arranġament ta' konċessjoni ta' servizz jista' jinkludi kuntratti eżekutorji li ma humiex indirizzati fl-Istandards Internazzjonali tar-Rappurtaġġ Finanzjarju, sakemm il-kuntratti ma jkunux onerużi, fejn f'dan il-każ japplika L-IAS 37. Għalhekk, din l-interpretazzjoni tindirizza żvelar addizzjonali ta' arranġamenti ta' konċessjoni ta' servizz.

KONSENSUS

- 6 L-aspetti kollha ta' arranġament għall-konċessjoni ta' servizz għandhom ikunu kkunsidrati fl-istabbiliment tal-iżvelar adatt fin-noti. Operatur ta' Konċessjoni u Fornitur ta' Konċessjoni għandhom jiżvelaw dan li ġej f'kull perijodu:
  - (a) deskriżzjoni tal-arranġament;
  - (b) termini sinifikanti tal-arranġament li jistgħu jaffettwaw l-ammont, iż-żmien u ċ-ċertezza ta' flussi ta' flus futuri (eż. il-perijodu tal-konċessjoni, dati ta' riprezzament u l-bażi li fuqha huma stabbiliti r-riprezzament jew ir-rinegozjar);

- (ċ) in-natura u l-firxa (eż. il-kwantità, il-perijodu ta' żmien jew l-ammont kif adatt) ta':
- (i) drittijiet li jintużaw assi speċifikati;
  - (ii) obbligi ta' forniment jew drittijiet li jkun mistenni forniment ta' servizzi;
  - (iii) obbligi li jinkisbu jew jinbnew oġġetti ta' proprjetà, impjanti u tagħmir;
  - (iv) obbligi li jkunu pprovdu ta' jew drittijiet li jkunu riċevuti assi speċifikati fit-tmiem tal-perijodu ta' konċessjoni;
  - (v) għażliet ta' tiġdid u terminazzjoni; u
  - (vi) drittijiet u obbligi oħrajn (eż. bidliet maġġuri); u
- (d) bidliet fl-arranġament li saru waqt il-perijodu.
- 7 L-iżvelar meħtieġ skont il-paragrafu 6 ta' din l-Interpretazzjoni għandu jingħata individwalment għal kull arranġament għall-konċessjoni ta' servizz jew f'aggregat għal kull klassi ta' arranġament għall-konċessjoni ta' servizz. Klassi hija raggruppament ta' arranġamenti għall-konċessjoni ta' servizz li jinvolve servizzi ta' natura simili (eż. għbir ta' tariffi, telekomunikazzjonijiet u servizzi ta' trattament tal-ilma).

DATA TAL-KUNSENS

Mejju 2001

DATA EFFETTIVA

Din l-Interpretazzjoni tidhol fis-seħh fil-31 ta' Diċembru 2001.

INTERPRETAZZJONI 31 TAS-SIC

Dhul — Tranżazzjonijiet ta' Tpartit li Jinvolve Servizzi ta' Reklamar

REFERENZI

- L-IAS 8 *Politika ta' Kontabilità, Bidliet fl-Istimi ta' Kontabilità u Żbalji*
- L-IAS 18 *Dhul*

KWISTJONI

- 1 Entità (Bejjiegh) tista' tidhol fi tranżazzjoni ta' tpartit biex tipprovdi servizzi ta' reklamar bi skambju biex tirċievi servizzi ta' reklamar mill-klijent tagħha (Klijent). Ir-reklami jistgħu jintwerew fuq l-Internet jew siti b'poster, jixxandru fuq it-televixin jew ir-radju, ikunu ppubblikati f'rivisti jew ġurnali, jew ikunu pprezentat b'mezzi oħra.
- 2 F'xi każijiet, ma jkunu skambjati l-ebda flus jew korrispettiv iehor bejn l-entitajiet. F'xi każijiet oħrajn, ikunu skambjati ammonti ugwali jew approssimattivament ugwali ta' flus jew korrispettiv iehor.
- 3 Bejjiegh li jipprovdi servizzi ta' reklamar waqt l-attivitajiet ordinarji tiegħu jirrikonoxxi dhul skond l-IAS 18 minn tranżazzjoni ta' tpartit li tinvolvi reklamar meta, fost kriterji oħrajn, is-servizzi skambjati ma jkunux simili (l-IAS 18.12) u l-ammont ta' dhul jkun jista' jitkejjel b'mod affidabbli (l-IAS 18.20(a)). Din l-Interpretazzjoni tapplika biss għal skambju ta' servizzi ta' reklamar li ma jkunux simili. Skambju ta' servizzi ta' reklamar simili mhux tranżazzjoni li tiġġenera dhul skond l-IAS 18.
- 4 Il-kwistjoni hija taht liema ċirkostanzi Bejjiegh jista' jkejjel b'mod affidabbli dhul fil-valur ġust tas-servizzi ta' reklamar riċevuti jew ipprovduti fi tranżazzjoni ta' tpartit.

KONSENSUS

- 5 Id-dhul minn tranżazzjoni ta' tpartit li tinvolvi reklamar ma jistax jitkejjel b'mod affidabbli fil-valur ġust tas-servizzi ta' reklamar riċevuti. Madankollu, Bejjiegh jista' b'mod affidabbli jkejjel dhul fil-valur ġust tas-servizzi ta' reklamar li huwa jipprovdi fi tranżazzjoni ta' tpartit, b'referenza biss għal tranżazzjonijiet li mhumiex ta' tpartit li:
  - (a) jinvolvu reklamar simili għar-reklamar fit-tranżazzjoni ta' tpartit;
  - (b) isiru frekwentement;
  - (c) jipprezentaw numru predominanti ta' tranżazzjonijiet u jammontaw meta mqabblin mat-tranżazzjonijiet kollha li jkun provdut reklamar li huwa simili għar-reklamar fit-tranżazzjoni ta' tpartit;
  - (d) jinvolvu flus u/jew forma oħra ta' korrispettiv (eż. titoli negozjabbli, assi mhux monetarji, u servizzi oħrajn) li għandhom valur ġust li jista' jitkejjel b'mod affidabbli; u
  - (e) ma jinvolvux l-istess kontroparti bħal fit-tranżazzjoni ta' tpartit.

DATA TAL-KONSENSUS

Mejju 2001

DATA EFFETTIVA

Din l-Interpretazzjoni tidhol fis-seħh fil-31 ta' Diċembru 2001. It-tibdiliet fil-politika tal-kontabilità għandhom jiġu kontabilizzati skond l-IAS 8.

INTERPRETAZZJONI 32 TAS-SIC

Assi Intanġibbli – Spejjeż tas-Siti fuq l-Internet

REFERENZI

- L-IAS 1 *Prezentazzjoni ta' Rapportji Finanzjarji* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 2 *Inventarji* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 11 *Kuntratti ta' Kostruzzjoni*
- L-IAS 16 *Proprietà, Impjant u Tagħmir* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 17 *Kuntratti ta' Kiri* (kif rivedut fl-2003)
- L-IAS 36 *Indeboliment ta' Assi* (kif rivedut fl-2004)
- L-IAS 38 *Assi Intanġibbli* (kif rivedut fl-2004)
- L-IFRS 3 *Kombinamenti ta' Negozji*

KWISTJONI

- 1 Entità tista gġarrab nefqa interna fuq l-iżvilupp u l-operat tas-sit tal-internet tagħha stess għall-aċċess intern jew estern. Sit tal-internet ddisinnjat għal aċċess estern jista jintuża għal diversi skopijiet bħall-promozzjoni u r-reklamar tal-prodotti u s-servizzi tal-entità nnifisha, biex jipprovdi servizzi elettronici, u biex ibigh prodotti u servizzi. Sit tal-internet ddisinnjat għal aċċess intern jista' jintuża biex jaħžen politika tal-kumpanija u dettalji tal-klijent, u jfittex informazzjoni rilevanti.
- 2 L-istadji tal-iżvilupp ta' sit tal-internet jistgħu jiġu deskritti kif ġej:
  - (a) Ippjanar – tinkludi t-tweqqif ta' studji ta' vijabilità, id-definizzjoni tal-ghanijiet u l-ispeċifikazzjonijiet, il-valutazzjoni ta' alternattivi u l-għażla ta' preferenzi.
  - (b) Applikazzjoni u Żvilupp ta' Infrastruttura – tinkludi l-akkwist ta' isem tad-dominju, ix-xiri u l-iżvilupp ta' hardwer u softwer operattiv, l-installar ta' applikazzjonijiet żviluppati u *stress testing*.
  - (c) Żvilupp tad-Disinn Grafiku – tinkludi d-disinn tad-dehra tal-paġni tal-internet.
  - (d) Żvilupp tal-Kontenut – tinkludi l-holqien, ix-xiri, il-preparazzjoni u l-*uploading* ta' informazzjoni, kemm testwali jew grafika, fuq is-sit tal-internet qabel it-tlestija tal-iżvilupp tas-sit tal-internet. Din l-informazzjoni tista' tinhażen jew f'*databases* separati li huma integrati (jew milhuqa minn) fis-sit tal-internet jew ikkodifikati direttament fil-paġni tal-internet.
- 3 Ladarba l-iżvilupp tas-sit tal-internet jkun tlesta, jibda l-istadju Operattiv. Matul dan l-istadju, entità żżomm u ttejjeb l-applikazzjonijiet, l-infrastruttura, id-disinn grafiku u l-kontenut tas-sit tal-internet.
- 4 Meta wieħed jikkomputa l-ispiza interna dwar l-iżvilupp u l-operat ta' sit tal-internet ta' entità nnifisha għal aċċess intern jew estern, il-kwistjonijiet huma:
  - (a) jekk is-sit tal-internet huwiex assi intanġibbli gġenerat internament li hija sugġetta għall-obbligi tal-IAS 38; u
  - (b) it-trattament xieraq tal-kontabilità ta' dik l-ispiza.
- 5 Din l-interpretazzjoni ma tapplikax għall-ispiza fuq ix-xiri, l-iżvilupp u t-tħaddim ta' hardwer (eż. server tal-web, *staging servers*, servers ta' produzzjoni u konnessjonijiet mal-Internet) ta' sit tal-Internet. Din l-ispiza hija kkomputata skont l-IAS 16. Barra minn dan, meta entità tehel spiza minhabba l-fornitur tas-servizz tal-Internet li jkun qed jiehu ħsieb is-sit tal-internet tal-entità, l-ispiza hija rikonoxxuta bhala spiza taht l-IAS 1.78 u l-*Qafas* meta jiġu rċevuti s-servizzi.

- 6 L-IAS 38 ma japplikax għal assi intanġibbli miżmuma minn entità għall-bejgħ fl-andament ordinarju tan-negozju (ara l-IAS 2 u l-IAS 11) jew kuntratti ta' kiri li jaqgħu fl-ambitu tal-IAS 17. Għaldaqstant, din l-Interpretazzjoni ma tapplikax għan-nefqa fuq l-iżvilupp jew it-tħaddim ta' sit tal-internet (jew softwer tas-sit tal-internet) għall-bejgħ lil entità oħra. Meta sit tal-internet jinkera b'kirja operattiva, is-sid għandu japplika din l-Interpretazzjoni. Meta sit tal-internet jinkera b'kirja finanzjarja, il-kerrej japplika din l-Interpretazzjoni wara r-rikonoxximent inizjali tal-assi mikri.

KONSENSUS

- 7 Is-sit tal-internet ta' entità nnifisha li jirriżulta minn żvilupp u li jkun għal aċċess intern jew estern huwa assi intanġibbli gġenerat internament li huwa suġġett għar-reqwiżiti tal-IAS 38.
- 8 Sit tal-internet li jirriżulta minn żvilupp għandu jkun rikonoxxut bħala assi intanġibbli jekk, u biss jekk, minbarra li jikkonforma mal-obbligi ġenerali deskritti fl-IAS 38.21 għar-rikonoxximent u l-kejl inizjali, entità tista' tissodisfa l-obbligi fl-IAS 38.57. B'mod partikolari, entità tista' tkun kapaċi tissodisfa l-obbligu biex turi kif is-sit tal-internet tagħha se jgġenera benefiċċji ekonomiċi futuri probabbli skont l-IAS 38.57(d) meta, pereżempju, is-sit tal-internet jkun kapaċi jgġenera dħul, inkluż dħul dirett minn ordnijiet awtorizzanti li jkun se jsiru. Entità ma tkunx tista' turi kif is-sit tal-Internet żviluppa biss jew primarjament għall-promozzjoni u r-reklamar tal-prodotti u s-servizzi tagħha, ser jgġenera benefiċċji ekonomiċi probabbli fil-futur, u konsegwentement l-infiq kollu li jsir fuq l-iżvilupp ta' sit tal-Internet bħal dan għandu jkun rikonoxxut bħala spiża meta jsehh.
- 9 Kwalunkwe nfiq intern fuq l-iżvilupp u operat tas-sit tal-Internet tal-entità stess għandu jkun irrappurtat b'konformità mal-IAS 38. In-natura ta' kull attività li għaliha sar l-infiq (eż. taħriġ tal-impjegati u manutenzjoni tas-sit) u l-istadju ta' żvilupp jew ta' wara l-iżvilupp tas-sit għandhom ikunu evalwati biex ikun iddeterminat it-trattament xieraq ta' kontabilità (għwida addizzjonali hi pprovduta fl-Appendiċi għal din l-Interpretazzjoni).
Pereżempju:
- (a) l-istadju tal-Ippjanar hu simili fin-natura għal fażi ta' rikerka fl-IAS 38.54-.56. Infiq li sar f'dan l-istadju għandu jkun rikonoxxut bħala spiża meta dan sehh.
- (b) L-istadju tal-Applikazzjoni u Żvilupp tal-Infrastruttura, l-istadju tad-Disinn Grafiku u l-istadju tal-Iżvilupp tal-Kontenut, sal-punt fejn il-kontenut hu żviluppat għal skopijiet oħra li mhumiex ir-reklamar u l-promozzjoni tal-prodotti u servizzi tal-entità stess, huma simili fin-natura għall-fażi ta' żvilupp fl-IAS 38.57-.64. Infiq li sar f'dawn l-istadji għandu jkun inkluż fil-kost ta' sit tal-Internet rikonoxxut bħala assi intanġibbli b'konformità mal-paragrafu 8 ta' din l-Interpretazzjoni meta l-infiq jista' jkun direttament attribwit u hu meħtieġ għal ħolqien, produzzjoni jew thejjija ta' sit tal-Internet biex ikun kapaċi jopera fil-mod intenzjonat mill-Maniġment. Pereżempju, infiq fuq ix-xiri jew ħolqien ta' kontenut (ħlief kontenut li jirreklama jew jippromwovi l-prodotti u s-servizzi tal-entità stess) speċifikament għal sit tal-Internet, jew nfiq biex l-użu tal-kontenut ikun jista' jsir (eż. spiża għall-akkwiżizzjoni ta' liċenzja biex tkun tista' issir riproduzzjoni) fuq is-sit tal-Internet, għandha tkun inkluża bħala kost fl-iżvilupp meta din il-kondizzjoni tintlaħaq. Madankollu, b'konformità mal-IAS 38.71, infiq fuq oġġetti intanġibbli li kien inizjalment rikonoxxut bħala spiża f'rapporti finanzjarji preċedenti m'għandux ikun rikonoxxut bħala parti mill-kost ta' assi intanġibbli f'data aktar tard (eż. jekk il-kosti tad-drittijiet tal-awtur kienu amortizzati kollha, u l-kontenut hu sussegwentement ipprovdut fuq sit tal-Internet).
- (c) nfiq li sar fl-istadju tal-Iżvilupp tal-Kontenut, sal-punt fejn il-kontenut hu żviluppat biex jirreklama jew jippromwovi l-prodotti u s-servizzi tal-entità stess (eż. ritratti diġitali tal-prodotti), għandha tkun rikonoxxuta bħala spiża meta din issehh b'konformità mal-IAS 38.69(c). Pereżempju, għall-kontabilità tal-infiq ta' servizzi professjonali għat-tehid tar-ritratti diġitali tal-prodotti tal-entità stess u għat-titjib tal-kwalità tal-immagini tagħhom, l-infiq għandha tkun rikonoxxuta bħala spiża għaliex is-servizzi professjonali huma miksuba matul il-proċess, mhux meta r-ritratti diġitali huma murija fuq is-sit tal-Internet.
- (d) il-fażi operattiva tibda malli l-iżvilupp ta' sit tal-Internet ikun lest. L-infiq li jsir f'dan l-istadju għandu jkun rikonoxxut bħala spiża meta dan issehh ħlief jekk ma jissodisfax il-kriterji ta' rikonoxximent fl-IAS 38.18.
- 10 Sit tal-Internet li hu rikonoxxut bħala assi intanġibbli b'konformità mal-paragrafu 8 ta' din l-Interpretazzjoni għandu jkun imkejjeż wara r-rikonoxximent inizjali bl-applikazzjoni tar-reqwiżiti tal-IAS 38.72-.87. L-aħjar stima taż-żmien tal-utilità ta' sit tal-Internet għandha tkun qasira.

DATA TAL-KONSENSUS

DATA EFFETTIVA

Din l-Interpretazzjoni ssir effettiva fil-25 ta' Marzu 2002. L-effetti tal-adozzjoni ta' din l-Interpretazzjoni jiġu kontabilizzati permezz tar-rekwiżiti transitorji fil-verżjoni tal-IAS 38 li inharġet fl-1998. Ghalhekk, meta sit tal-Internet ma jissodisfax il-kriterji għar-rikonoxximent bhala assi intanġibbli, iżda kien rikonoxxut preċedentement bhala assi, l-entrata għandha tkun derikonoxxuta fid-data meta din l-Interpretazzjoni ssir effettiva. Meta sit tal-Internet jeżisti u l-infiq għall-iżvilupp tiegħu tissodisfa l-kriterji għar-rikonoxximent bhala assi intanġibbli, iżda ma kienx rikonoxxut preċedentement bhala assi, l-assi intanġibbli m'għandux ikun rikonoxxut fid-data meta din l-Interpretazzjoni saret effettiva. Meta sit tal-Internet jeżisti u l-infiq għall-iżvilupp tiegħu jissodisfa l-kriterji għar-rikonoxximent bhala assi intanġibbli, u kien rikonoxxut preċedentement bhala assi u mkejjeż inizjalment fil-kost tiegħu, l-ammont rikonoxxut inizjalment hu meqjus bhala li kien ġie ddeterminat kif suppost.

NOTA LILL-QARREJ

L-istituzzjonijiet iddeċidew li ma jikkwotawx aktar fit-testi tagħhom l-aħhar emenda ta' l-atti kkwotati.

Sakemm mhux indikat mod iehor, l-atti mmsemija fit-testi ppubblikati hawn jirreferu għall-atti li bħalissa huma fis-sehħ.